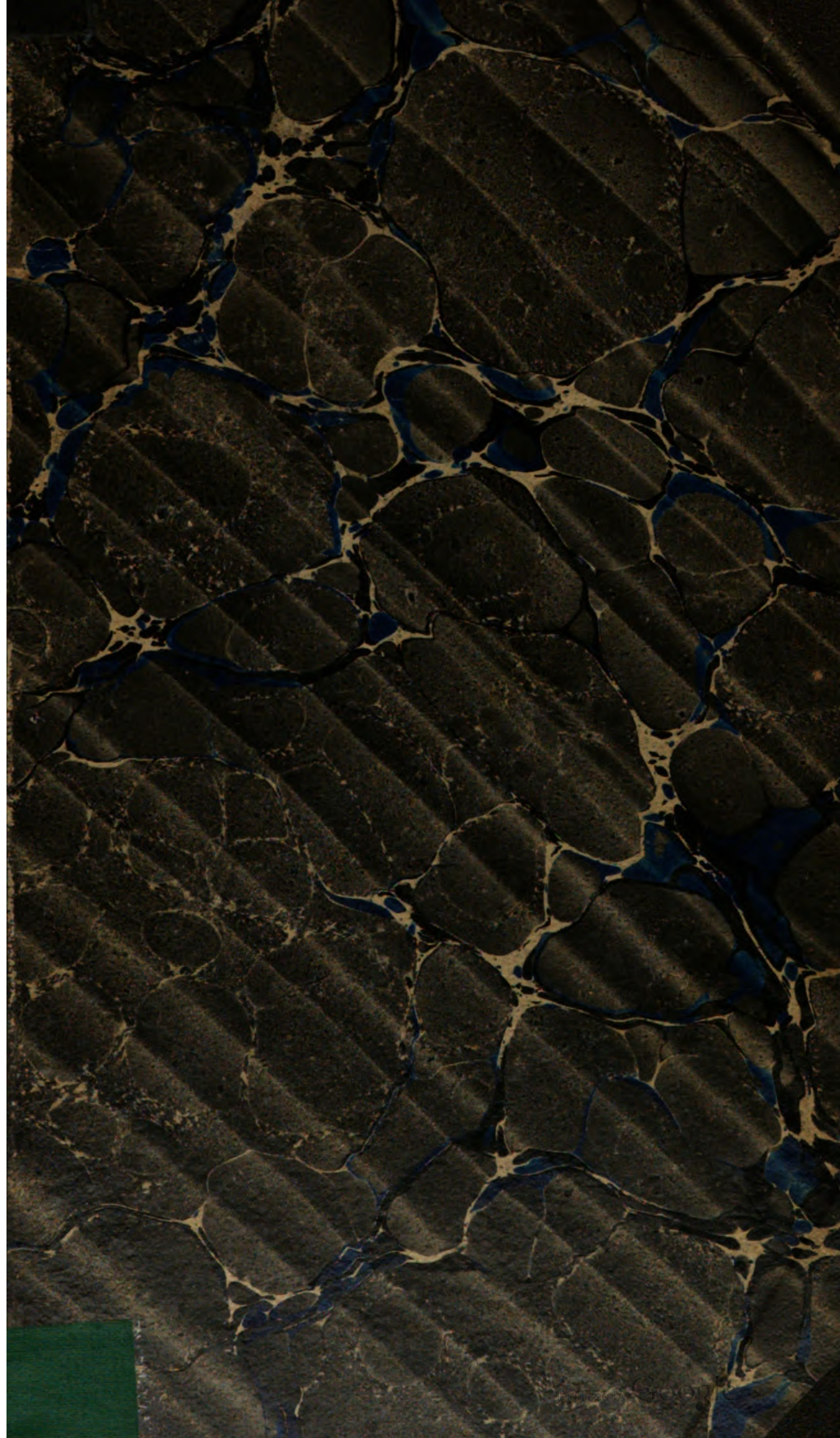

Nyt

Juridisk Ugeskrift.

Redigeret af

A. L. C. de Coninck,

Cancelliraad og Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

1870.

DEN
502
JUU

Kjøbenhavn.

Forlagt af og trykt hos S. Trier.

+

Rec. Mar. 7, 1906.

1870. Nyt Nr. 1.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret
af
Cancelliraad A. L. C. de Coninck,
Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 1ste Januar.

Skiftedecisioner.

Decision
i
Grosserer H. J. Loranges Dødsbo.

(Afgjørelse af en Dispput angaaende et Pengebeløb, som et Dødsbo formeente at have at fordre i et andet Dødsbo, hvori executor testamenti imidlertid benægtede Gjeldens Existens, idet det navnlig gjordes gjeldende, at dette ommeldte Beløb var modtaget saaledes, at derfor ikke skulde aflægges nogetsomhelst Regnskab *).

(Afsagt i Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Skifte-commission den 21de December 1869.)

---

*) Med Hensyn til de noget mystiske Omstændigheder i den ved ovenstaaende Decision afgjorte Sag, troe vi, at det ikke vil være uden Interesse at gjøre sig bekjendt med Høiesteretsdommen af 24de Januar 1868 i Sagen: Snedkermester J. M. Wrem som Curator for Thora Jensine Jensen, ogsaa kaldet Berg, ctr. Smedemester C. L. Wrem og Cancelliraad, Landsoverretsprocurator d'Auchamp som Executor testamenti i afdøde Grosserer J. H. Loranges Bo (see Høiesteretstidende for 1867, S. 538—545.

Decisionen er saalydende:

Nærværende Disput angaaer et Beløb af 2,400 Rdlr., som Enkemajorinde B. B. Kellermanns Dødsbo formener at have at fordre i Grosserer H. J. Loranges Dødsbo, men hvilken Gjelds Existens er benægtet af executor testamenti i sidstnævnte Bo, hvor derhos W. A. Lorange i Nakskov har sluttet sig til den af executor fremsatte Benægtelse.

Efterat Fru Kellermann den 30te August 1859 var afgaaet ved Døden, blev det i en Skiftesamling i bemeldte Bo den 10de December s. A. andraget, at Grosserer Lorange, medens Fru Kellermann forinden sin Død laa paa Hospitalet, af hende havde modtaget 2,400 Rdlr., samt at han opfordredes til at aflægge Regnskab for dette Beløb, og indbetale til Boet hvad han derefter havde at tilsvare, i hvilken Anledning Grosserer Lorange i Sessionen den 13de s. M. erklærede, at han ikke havde modtaget de i Sessionen den 10de næstforhen ommeldte 2,400 Rdlr. af den Afdøde, saaledes at han herfor skyldte at aflægge nogetsomhelst Regnskab. Grosserer Lorange er derefter ligeledes afgaaet ved Døden, hvorefter Fru Kellermanns Bo under 11te November 1864 i hans Dødsbo har anmeldt Fordringen, og under nærværende Disput paastaaet, at der af Loranges Bo til Fru Kellermanns Bo udredes de omhandlede 2,400 Rdlr. med Rente deraf fra Anmeldelsens Dato 5 pCt. pro anno, medens Procurator Lehmann paa Loranges Boes Vegne har paastaaet dette Bo frifundet, i alt Fald mod at betale 1980 Rdlr., dog uden Renter.

Efter hvad ovenfor er anført om det Passerede i Sessionerne den 10de og 13de December 1859 maa det ansees givet, at Grosserer Lorange af Fru Kellermann, medens hun forinden sin Død laa syg paa Hospitalet, har modtaget 2,400 Rdlr., for hvis Anvendelse han ikke har aflagt Regn-

skab til Fru Kellermanns Bo. Det maa fremdeles ansees givet, at dette Beløb af Fru Kellermann overleveredes Lorange i Overværelse af den Tredjemand, der havde bragt hende Pengene, men som ikke har kunnet erindre noget Nærmere om de dermed forbundne Omstændigheder, hvorved bemærkes, at det af Loranges Bo end ikke er paastaaet, at Fru Kellermann skyldte Lorange Beløbet eller at Pengene vare en Gave til ham. Det findes herefter at maatte antages, at Pengene af Fru Kellermann ere leverede Lorange enten til Opbevaring eller til Anvendelse i et bestemt Øiemed. Efter den brugte Procedure kan det nu vel ikke, som af Fru Kellermanns Bo paastaaet, ansees indrømmet, at Pengene ere modtagne i Forvaring af Lorange, hvis Bo i saa Fald ubetinget vilde have at tilbagelevere disse, hvorimod der, efter samtlige foreliggende Omstændigheder, findes at maatte gaaes ud fra, at Pengene af Fru Kellermann bleve leverede Lorange til Anvendelse i bestemte, af hende nærmere betegnede, Øiemed, dog uden Forpligtelse for ham til herfor at aflægge Regnskab, hvoraf følger, at Loranges Bo ikkun kan være pligtig til at tilbagebetale Beløbet, forsaavidt det maatte være oplyst, at Pengene ikke af Lorange ere anvendte efter Bestemmelsen.

Det findes imidlertid at være Tilfældet med Hensyn til et Beløb af 1980 Rdlr., i hvilken Henseende bemærkes, at Vidnerne Snedkermester J. M. Wrem og Smedemester C. L. Wrem — imod hvis Habilitet der vel af Loranges Bo er protesteret, men uden at der findes at kunne tillægges de herfor anførte Grunde nogen Betydning — have forklaret, at Grosserer Lorange under en Samtale med Vidnet C. L. Wrem, som paahørtes af det andet Vidne, selv har sagt denne, at han af Fru Kellermann havde faaet 2000 Rdlr. til midlertidig Underholdning for Barnet Thora Jensine Jensen eller Berg — om hvem det senere er oplyst, at hun var

afdøde Fru Kellermanns Datter udenfor Ægteskab — hvorhos C. L. Wrem yderligere har tilføiet sin Forklaring, at Lorange ogsaa havde erklært sig villig til at betale 20 Rdlr. maanedlig til Barnets Underholdning, hvilket Beløb han ogsaa betalte i September Maaned 1859, hvorimod han senere nægtede at betale, saalænge der ikke var kommet noget Resultat paa den i Fru Kellermanns Bo opstaaede Arvetvist.

Hvad derimod angaaer den øvrige Deel af det omtvistede Beløb, hvorom ingen saadan Oplysning foreligger, idet den af Vidnet Fru Bjerring afgivne Forklaring endog gaaer ud paa, at forskjellige Regninger bleve dækkede ved Hjælp af det heromhandlede Beløb — men uden at hun veed, hvortil Resten blev anvendt — vil der heraf Intet kunne tilkjendes Fru Kellermanns Bo. Da sluttelig den af Loranges Bo fremsatte Protest imod at svare Renter savner retlig Begrundelse, vil der efter det Anførte være at tillægge Fru Kellermanns Bo et Beløb af 1980 Rdlr. med Renter som paastaaet.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Disputen.

Thi kjendes for Ret:

Enkemajorinde V. B. Kellermanns Dødsbo bør for den omhandlede Fordring nyde Udlæg i nærværende Bo efter Fordringens Natur og Boets Beskaffenhed for et Beløb af 1980 Rdlr., med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra den 11te Decbr. 1864, indtil Betaling skeer.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen AS. 188/69 Arbeidsmand Jens Madsen ctr. Kammerherre, Amtmand Hoppe i Sorø paa det Offentliges Vegne, og Politimesteren i Ringsted, Conferentsraad Harhoff.

(En i en Sag, hvorunder en Fængslingskjendelse paaankedes, nedlagt Afviisningspaastand, der var støttet paa den lange Tid, der var

hengaaet fra det Moment, den decreterede Arrest uden paafulgt Action hævedes og til Sagens Anlæg, forkastet, da Grundloven ingen Frist foreskriver for en Fængslingskjendelses Appel*).

(Paadømt den 25de October 1869.)

Dommen er saalydende:

Ved Stevning af 1ste Marts d. A. paaanker Citanten, Arbeidsmand Jens Madsen, en inden Ringsted Politiret den 3die Juli 1867 afsagt Kjendelse, hvorved Citanten belagdes med Varetægtsarrest, til Annullation eller Ophævelse, hvorhos han har paastaaet Indstevnte Conferentsraad, By- og Herredsfoged Harhoff i Ringsted anseet med Straf og Erstatning. Det er givet, at den Citanten paalagte Arrest hævedes den 8de Septbr. s. A. og at Sagen sluttedes uden nogen paafulgt Action, og Indstevnte Harhoff har principaliter med Hensyn til den lange Tid, som derefter er hengaaet forinden nærværende Sags Anlæg, paastaaet denne afviist. Da Grundloven imidlertid ikke foreskriver nogen Frist for en Fængslingskjendelses Appel, vil denne Paastand ikke kunne tages til Følge. Derimod vil den af fornævnte Indstevnte nedlagte subsidiaire Frifindelsespaastand være at give Medhold, idet der skjønnes efter Omstændighederne at have været tilstrækkelig Føie til den afgivne Kjendelse ifølge det da Foreliggende, navnligen den afgivne Forklaring om, at Citanten, der var forfalden til Drik, ved sin fornemmelig i den senere Tid udviste fredsforstyrrende Færd, og ved den Maade, hvorpaa han i Udhuse gik omkring med Lys, havde bevirket, at Folkene i den Bondegaard, hvori han, som antoges forsøgelsesberettiget andensteds, under et tilfældigt Ophold befandt sig, ikke vilde forblive der, og at ogsaa Byens øvrige Beboere nærede Frygt for ham. Det bemærkes herved, at hvad der er passeret efter

*) Jfr. Høiesteretstidende for 1859, S. 841.

Kjendelsens Affigelse og indtil Arresten igjen hævedes, ikke foreligger som paaanket.

Processens Omkostninger findes at kunne ophæves.

Til efter Citantens Paastand at anvende Mortification og Mulkt med Hensyn til nogle af Indstevntes Sagfører under Proceduren brugte Udladelser findes ingen Anledning.

Under Sagen foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Conferentsraad Harhoff i Ringsted, bør for Citanten, Arbeidsmand Jens Madsens Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

* * *

Vi meddele ovenstaaende Dom, fordi det ved samme afgjøres, at Appellen af en Fængslingskjendelse ikke præscriberes ved de for civile Sager gjeldende fatalia appellationis. For den modsatte Anskuelse kunde navnlig, saavidt vi skjønne, anføres, deels, at den midlertidige Bestemmelse Nr. 4 i Grundloven (jfr. Ordene „Kjendelsen kan af Vedkommende strax indankes" „med Extravarsel") antyder, at Indankningen skal skee saa hurtigt som muligt, deels, at naar Appellen, navnlig saaledes som Tilfældet var i ovenstaaende Sag, ikke gaaer ud paa at faae Arresten hævet, men paa Erstatning for en formeentlig uberettiget decreteret Arrest, kommer Sagen ind paa det civilretlige Omraade, hvor da ogsaa Civilrettens Appelregler synes at burde komme til Anvendelse. — Overveiende taler imidlertid for det ved Dommen antagne Resultat, at Indankningen af en Fængslingskjendelse efter den almindelige Lovgivning er en Deel af den criminelle Proces, at Grundloven, til Beskyttelse af den personlige Sikkerhed, netop har tilsigtet en

Forandring i det tidligere Forbud imod særlig Indankning af en slig Kjendelse, at Grundloven, der kun omtaler Indankningen, ikke nødvendigviis ved det i saa Henseende brugte Udtryk „privat Sag", behøver at have tænkt sig „privat" som eensbetydende med „civil", modsat „criminel", men meget vel kan have brugt Udtrykket „privat" modsat „offentlig" ɔ: „paa det Offentliges Foranstaltning", og at der ikke sees at være nogen Grund til at Dommerens Ansvar, der i en criminel Sag kun kan ophøre efter 20 Aars Forløb, skulde ophøre efter Forløbet af sex Maaneder, fordi hans Forhold underkastes Overdomstolenes Prøvelse ved en privat Indvarsling.

Da Bestemmelsen om at fatalia appellationis ikke gjelder i Justitssager ogsaa maa komme til Anvendelse naar en Justitssag af Tiltalte indankes som civil Sag, maatte der vistnok ogsaa udkræves en tydeligere Udtalelse end den i Grundloven, at Indankningen af en Fængslingskjendelse skeer som af en privat Sag, forat berøve Tiltalte Ret til Appel af denne Deel af en Justitssag efter Udløbet af fatalia appellationis. At en Tiltalt efter Udløbet af disse kan indanke en Justitssag som privat Sag fremgaaer paa det Tydeligste af Motiverne til Placaten 25de Januar 1816 i Collegialtidenden, S. 76. Jfr. ogsaa nærværende Ugeskrift for 1850, S. 241—245, hvor man vil finde en i 1ste Instans under 7de Novbr. 1848 paakjendt Justitssag, der af den Tiltalte indankedes som civil Sag under 25de October 1849 til Overretten, der under 4de Marts 1850 frifandt den ved Underretsdommen domfældte Tiltalte, hvilken Overretsdom den 17de December sidstnævnte Aar er stadfæstet af Høiesteret.

Sagen $\frac{228}{69}$ Værtshuusholder P. Rasmussen ctr. Dine Hindsberg.

(En Indstevnt, der søgtes til Erstatning fordi Citanten af Politiet, efter Bygningscommissionens Begjæring, var udsat af en af ham i Indstevntes Eiendom beboet Kjælder, hvis Tilstand var uforenelig med de i Bygningslovens § 69 for ældre Beboelseskjældere givne Forskrifter, frifunden, da Indstevnte ikke, mod Citantens Benægtelse, havde beviist at have leiet Kjælderen til Beboelse.*)

(Paadømt den 25de October 1869.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Værtshuusholder P. Rasmussen, søger under nærværende Sag efter meddelt fri Proces ved sin befalede Sagfører, Procurator M. Møller, Indstevnte Dine Hindsberg tilpligtet at betale ham i Erstatning for Næringstab foranlediget ved hans Udsættelse af den af ham leiede Leilighed i Indstevntes Eiendom i Store Regnegade Nr. 10, 2 Rdlr. daglig fra den 6te Februar til den 20de April 1869, begge inclusive, ialt 148 Rdlr. eller et saa stort Beløb, som uvillige af Retten udmeldte Mænd maatte skjønne at være billigt, med Renter 4 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato den 23de Februar 1869 indtil Betaling skeer, samt Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salair til Procurator Møller.

Indstevnte har derimod paastaaet sig frifunden og Citanten tilpligtet at betale hende Sagens Omkostninger skadesløst.

---

*) Selv om det ovennævnte Beviis var blevet ført af Citanten, vilde han neppe have opnaaet den paastaaede Erstatning, idet han visnok var ligesaa nær som Indstevnte til at see, om Kjælderen var beboelig, og en Feiltagelse i saa Henseende fra hans Side ikke kunde begrunde nogen Erstatningsfordring, da Citanten ikke havde paataget sig nogen særlig Forpligtelse.

Det er under Sagen oplyst, at Citanten er bleven udsat ved Politiet af den af ham beboede Kjælder i Indstevntes Eiendom, og at denne Udsættelse er skeet efter Begjæring af Bygningscommissionen, fordi Kjælderen ikke vilde kunne bringes i den Tilstand, hvad Lys og Luft angaaer, som Bygningslovens § 69 foreskriver for ældre Beboelseskjældere. Indstevnte har imidlertid benægtet at have leiet Citanten den ommeldte Kjælder „til Beboelse“, og at dette har været Tilfældet er heller ikke oplyst af Citanten, som ingen skriftlig Leiecontract har havt og har vægret sig ved at underskrive den ham af Indstevnte forelagte Contract, ligesom det, efter hvad der er oplyst om Kjælderens Beskaffenhed, heller ikke i og for sig kan have Formodning for sig, at den skulde beboes. Indstevnte vil derfor allerede af denne Grund være at frifinde for Citantens Tiltale.

Sagens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve og efter Sagens Udfald kan der ikke tillægges Procurator Møller, hvis Sagførelse har været lovlig, noget Salair.

Stempelpapirsloven er ikke overtraadt under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Dine Hindsberg, bør for Citanten, Værtshusholder P. Rasmussens Tiltale i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger ophæves.

Sagen AS. $\frac{4}{8}\frac{17}{9}$ Tjenestekarl Hans Rasmussen af Høistrup ctr. Karen Hansdatter med Mand og Værge Lars Christoffersen, begge ligeledes af Høistrup Strand.

(En med Hensyn til en til Overretten indanket Politiretssag, hvorunder Appellanten i 1ste Instans for Vold mod Indstevnte var idømt en Mulkt af 5 Rdlr., men frifunden for at udrede en paa-

staaet Erstatning, nedlagt Afviisningspaastand, der var støttet paa, at Sagen ikke havde objectum appellabile, forkastet, da Appellanten fandtes at maatte have Beføielse til deels at appellere Underretsdommen til Stadfæstelse med Hensyn til dens Resultat, deels iøvrigt til Forandring*). Ligeledes navnlig forkastet en fra Appellantens Side nedlagt Annulationspaastand, forsaavidt denne var støttet paa, at Indstevntes oprindelige Paastand i 1ste Instans kun var gaaet ud paa Erstatning, hvortil først under en af Underdommeren foretaget Reassumtion efter Dommerens Anviisning formeentlig uberettiget var føiet Paastand om Straf, uden at denne Paastand havde været Gjenstand for Forligsprøve.)

(Paadømt den 25de October 1869.)

Dommen er saalydende:

I nærværende, i 1ste Instans ved Stevns og Faxø Herreders Politiret den 26de Mai d. A. paakjendte, Sag, — under hvilken Indstevnte, Karen Hansdatter, som Citanten, Tjenestekarl Hans Rasmussen af Høistrup, efter hendes Anbringende, havde taget fat paa for at kaste hende ud af Borgestuen paa Høistrup, ved hvilken Leilighed hun faldt og vil have forslaaet sin høire Arm, havde paastaaet Citanten deels tilpligtet at betale hende i Erstatning for Næringstab ved ikke i længere Tid at have kunnet forrette sit Arbeide samt for Svie og Smerte ialt 60 Rdlr., deels mulkteret for den hende tilføiede Mishandling, — er Citanten i Henhold til Straffelovens § 200 idømt en Bøde til Statskassen af 5 Rdlr., eller i Mangel af dens fulde Betaling simpelt Fængsel i 3 Dage, hvorhos han er tilpligtet at betale hende i Sagsomkostninger 5 Rdlr., hvorimod der ikke er tilkjendt hende den paastaaede Erstatning, da hun ikke enten ved Lægeattest eller paa anden Maade havde imod Citantens Benægtelse godtgjort at være tilføiet nogen Skade paa Helbred uden at

*) Jfr. Bang og Larsens Proces, 5te Deel, S. 351.

og Frifindelsen i denne Henseende er ommeldt i Dommens Conclusion.

Denne Sag har Citanten ved Stevning af 15de Juni næstefter indanket her til Retten, hvor han har paastaaet Politiretsdommen kjendt uefterrettelig eller Sagen afviist fra Politiretten, eller Kjendelsen af 25de Mai, — paa hvilken Dag Dommeren nemlig reassumerede Sagen, — og det derefter Passerede kjendt uefterretteligt og Sagen hjemviist til Paakjendelse i den Stand, den ved Optagelsen den 13de i s. M. befandtes, eller Sagen, forsaavidt Straffen angaaer, kjendt uefterrettelig, og, forsaavidt Erstatningen angaaer, afviist fra Politiretten, men in subsidium at han frifindes for Indstevntes Tiltale eller i alt Fald for Bødestraf, eller at han dog kun ansees med Minimum af Bøde for sit Forhold, hvorhos Citanten har paastaaet sig hos Indstevnte tillagt Kost og Tæring for Politiretten og Sagsomkostninger skadesløst her for Retten eller Sagsomkostninger skadesløst i begge Instanser.

Derimod har Indstevnte, uden dog at contraappellere Dommen, gjentaget sin ved Underretten gjorte Erstatningspaastand, med hvilken Forandring hun har paastaaet Politiretsdommen stadfæstet og sig tilkjendt Sagens Omkostninger ved begge Retter med noget Tilstrækkeligt, og navnlig, hvis Sagen skulde blive afviist her fra Retten, Kost og Tæring.

Til at afvise Sagen her for Retten, fordi den ikke skulde have objectum appellabile, findes der imidlertid ingen Anledning, da den for Politiretten paastaaede Erstatning udgjør summa appellabilis, hvorfor Citanten maa have Beføielse til at appellere Underretsdommen deels til Stadfæstelse med Hensyn til dens Resultat i saa Henseende, deels iøvrigt til Forandring.

De af Citanten nedlagte Afviisnings- og Annullations-

paastande ere støttede derpaa, at Indstevntes oprindelige Paastand kun gik ud paa Erstatning, og at der saaledes ikke findes den udtrykkelige Lovhjemmel, som fordres, for at hun kunde inddrage Sagen under Politiretten, at Reassumtionen den 25de Mai d. A., — under hvilken Dommeren gjorde Indstevnte opmærksom paa, at hun kunde nedlægge Straffepaastand i Sagen, hvilken hun derefter ogsaa nedlagde trods Citantens Protest, — formeentlig er ulovskikket, da Dommeren derved har givet Indstevnte Veiledning til at fremsætte en ny udvidet Paastand, der laa udenfor hendes Villie og Tanke fra første Færd, ligesom det i hvert Fald laa udenfor Dommerens Opgave og Evne ved en Reassumtion at afhjælpe den ovenommeldte Feil ved Sagens Indbringelse for Politiretten, samt at den den 25de Mai fremsatte Straffepaastand ikke har været undergivet Forligsprøve, hvorfor Sagen i alt Fald forsaavidt maa blive at annullere.

Men ved disse Indsigelser imod den ved Politiretten brugte Behandling maa bemærkes, at Citanten var kaldet til at lide Dom efter Klagerindens Paastand og Sagens Beskaffenhed, og, ligesom det derfor maa antages, at der under Forligsmæglingen er taget tilbørligt Hensyn til den paaklagede Handlings Characteer som Fornærmelse, saaledes følger det af de for Politisagers Behandling gjeldende Regler, at Dommeren ikke i Indstevntes Undladelse af at nedlægge Paastand om Mulkt burde see en Renunciation i denne Henseende, eller være forhindret fra ved en Reassumtion at søge Sagen fuldstændig procederet fra Klagerindens Side forinden Dommen afsagdes. De nedlagte Afviisnings- og Annullationspaastande skjønnes derfor ikke at kunne tages til Følge.

Hvad dernæst Realiteten angaaer, da sees det ikke, enten at Indstevnte, forinden Citanten tog fat paa hende, af ham eller nogen Anden havde modtaget en Advarsel om at forlade

Borgestuen, og navnlig ikke af Avlskarlen, der af Forpagteren paa Høistrup skulde have faaet en almindelig Bemyndigelse til at udkaste Indstevnte af Borgestuen, eller at hendes Optræden sammesteds var af en saadan Natur, at den kunde give Beføielse til uden foregaaende Bortviisning at sætte hende ud, hvorved maa bemærkes, — forsaavidt Indstevnte ved den omhandlede Leilighed har brugt Skjældsord og foset efter Citanten med sine Træøfler, — at dette ikke kan antages at være skeet før efter hendes Fald paa Gulvet. Overretten finder derfor, at Straffelovens § 200 er anvendelig paa Citantens Forhold imod Indstevnte, men at der efter Omstændighederne er Anledning til at bestemme Boden til 3 Rdlr. eller, hvis den ikke fuldt betales, til simpelt Fængsel i to Dage. Den af Indstevnte nedlagte Paastand om Dommens Forandring med Hensyn til Erstatningen vil, uanseet at Citanten ingen Protest har fremsat derimod, ikke kunne tages under Paakjendelse af Overretten, allerede af den Grund at den ikke er nedlagt før den 9de August d. A., da fatalia appellationis vare udløbne, hvorimod Citanten efter sin Paastand bliver udtrykkelig at frifinde forsaavidt for Indstevntes Tiltale.

Processens Omkostninger blive at ophæve for begge Retter.

Ved Overretten er ikke begaaet nogen Overtrædelse af Lovgivningen om det stemplede Papirs Brug.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, Tjenestekarl Hans Rasmussen af Høistrup, bør til Statskassen bøde 3 Rdlr. eller, i Mangel af at denne Bøde fuldt betales, hensættes i simpelt Fængsel i 2 Dage; men forøvrigt bør han for Indstevntes, Karen Hansdatter med Mand og Værge Lars Christoffersen, begge ligeledes af Høistrup Strand, Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Den idømte Bøde at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse.

Sagen 362/69 Ane Johanne Nielsen, Politibetjent P. C. Petersens Enke ctr. Cand. pharm., Brændeviinsbrænder J. J. M. Petersen.

(Fornærmelige Beskyldninger mod en afdød Mand efter hans Enkes Paastand mortificerede og vedkommende Indstevnt herfor mulkteret.)

(Paadømt den 1ste November 1869.)

Dommen er saalydende:

Citantinden, Ane Johanne Nielsen, Politibetjent P. C. Petersens Enke, har, efter dertil meddelt fri Proces, i nærværende Sag — efter Stevning af 20de Juni d. A. — paastaaet forskjellige i Tillæg til „Dagbladet" Nr. 85 for Onsdagen den 14de April d. A. samt i samme Blads Nr. 90 for Tirsdagen den 20de s. M. om Citantindens afdøde Mand, fornævnte P. C. Petersen, brugte ærekrænkende og fornærmelige Udtryk, Beskyldninger og Fortællinger mortificerede, saa at de ikke komme denne til Skade paa Ære, gode Navn og Rygte, samt Indstevnte, Cand. pharm., Brændeviinsbrænder J. J. M. Petersen, der har underskrevet begge de paaklagede Artikler, hvoraf den ene har Overskriften „Politiet og Politiforseelser", og den anden Overskriften „Politiet og Borgerne", idømt Lovens strengeste Straf og tilpligtet at udrede Søgsmaalets Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, hvorhos Citantindens beskikkede Sagfører, Procurator Myhlertz har paastaaet sig tillagt et passende Salair, enten hos Indstevnte eller subsidiairt af det Offentlige.

Den første Artikel indeholder bl. A., at den 2den Marts f. A. indfandt en Politibetjent, daværende Nr. 246, sig hos

Indstevnte og forlangte at see dennes Stald, — at Betjenten gik ind i Indstevntes Leilighed, hvor han satte sig og begyndte at fortælle om, hvor strengt Politiet kunde være f. Ex. med at indgive Rapporter om Politiforseelser, hvor meget han vilde kunne sige Indstevnte under fire Øine o. s. v., men at Indstevnte ikke fandt sig foranlediget til at honorere disse utvetydige Opfordringer med klingende Mønt, — at Indstevnte tilsidst, da Betjenten, som øiensynlig var i en mindre ædru Tilstand, havde trukket sin Visit ud i en heel Time, saae sig nødt til høflig at underrette ham om, at hans rette Plads var paa Gaden, ikke i Indstevntes Stue, — at Betjenten, synlig indigneret og brugende Udtryk, hvis utvetydige Mening var Lyst til personlig Hævn, derefter forlod Indstevnte, — at Indstevnte, der før havde levet i god Forstaaelse med Politiet, siden hiin Dag idelig er bleven stevnet for den offentlige Politiret og idømt den ene Mulkt efter den anden, hvorefter nogle af disse Tilfælde anføres.

Til denne Artikel havde „Dagbladets" Redaction knyttet en Bemærkning, hvori siges, at Indsenderen har handlet urigtigt ved at tie saalænge; strax da Betjenten Nr. 246 havde gjort sit formeentlige Attentat paa Indstevntes Lomme, burde han have gjort en Anmeldelse derom til Politidirecteuren. I denne Anledning meddelte Indstevnte i den anden Artikel, til nærmere Oplysning om sit Forhold til den da afdøde Politibetjent Nr. 246, at han, Indstevnte, strax efter sin Samtale med denne Mand, tænkte paa at indgive en Klage over hans Adfærd til Politidirecteuren, men opgav det da han fik at vide, at Manden havde Familie og sad i trange Kaar, hvorfor Indstevnte nødig vilde være Skyld i, at han muligviis kunde blive afskediget; hvorimod Indstevnte senere, i Anledning af en fra ham indgiven Rapport om Indstevnte, afgav en skriftlig Beretning til Politiretten om hans Adfærd

ved den omtalte Leilighed, og ventede som Følge deraf at blive affrævet Beviis for sine Sigtelser imod ham; men et saadant Beviis har Politiet aldrig forlangt.

Ved den i disse Artikler omtalte Politibetjent Nr. 246 har Indstevnte, efter hvad der er in confesso, sigtet til Citantindens ovennævnte afdøde Mand, der efter hendes Formening i dem maa ansees beskyldt for at have søgt at formaae Indstevnte til at give sig Penge, for at han skulde see igjennem Fingre med de Uordener, hvori Indstevnte gjorde sig skyldig, samt for ikke at have været ædru paa sin Post og for at have viist en uforskammet og uhøflig Opførsel saavelsom for af Havelyst at have fortrædiget Indstevnte, hvilke Beskyldninger Citantinden, der har benægtet Rigtigheden af alle Enkelthederne i Indstevntes Fortælling om det imellem ham og den Afdøde Foregaaede, paastaaer samtlige at være usandfærdige.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren. Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 2.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret
af
Cancelliraad A. L. C. de Coninck,
Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 8de Januar.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen $\frac{262}{69}$ Ane Johanne Nielsen, Politibetjent P. C. Petersens Enke ctr. Cand. pharm., Brændeviinsbrænder J. J. M. Petersen.

(Sluttet. — See forrige Nr.)

Der kan ikke gives Indstevnte, — der har paastaaet sig frifunden for Citantindens Tiltale i Sagen samt tillagt Processens Omkostninger skadesløst, — Medhold deri, at hans Fremstilling af det Forhold, som skulde være udviist af Citantindens Mand, ikke indeholder Fornærmelser imod denne, og navnlig maa det ogsaa ansees ærekrænkende at sigte ham for et Forsøg paa at afpresse Indstevnte Penge og for ikke at have været ædru, medens han var i Function, ligesom Indstevntes Ansvar, naar hans Udtalelser om Citantindens Mand ere fornærmelige for denne, ikke kan bortfalde, om det endog forholdt sig, som af Indstevnte anført, at hans Artikel ikke var bestemt til at nedsætte den Afdøde i Medborgeres Agtelse, men at Hensigten kun var at gjøre opmærksom paa de Ulemper, for hvilke en Næringsdrivende i Indstevntes Stilling er

udsat, og ad Offentlighedens Vei mulig at raade Bod paa disse Ulemper, efterat directe Henvendelse til Vedkommende ikke havde hjulpet.

Men Indstevnte har derhos bestridt Citantindens Ret til at paatale de ommeldte hendes afdøde Mand tilføiede formeentlige Fornærmelser, idet han vil gjøre gjeldende, at disse kun ere en Gjentagelse af, hvad han i Juli Maaned f. A. i Klager og Indlæg til Kjøbenhavns Criminal- og Politiret, for hvilken han var indkaldt for begaaet Politiuorden, har skrevet imod Betjenten, og at denne, der ikke i den Tid af henimod 1 Aar, hvori han derefter endnu levede, har fundet sig foranlediget til at drage Indstevnte til Ansvar for de da fremsatte Sigtelser, maa antages ikke at have havt Villie til at saggive Indstevnte for disse Sigtelser, hvis Rigtighed ikke heller under Politisagen fuldstændig sees at være benægtet fra hans Side. Men, om endog de i nærværende Sag paaberaabte Udtalelser ikke indeholdt andet, end hvad Indstevnte havde fremført i Politisagen, — hvad dog ikke fremgaaer af de af ham her i Sagen fremlagte Udskrifter af det i Politisagen Passerede, — og, om end ikke den Afdøde under sidstnævnte Sag maatte have fremsat Benægtelser, der omfattede samtlige Indstevntes Sigtelser imod ham, hvad iøvrigt ikke er oplyst, vilde Indstevnte dog ikke have Beføielse enten til heri at see Indrømmelse af Sigtelsernes Rigtighed eller dog en Renunciation paa Vedkommendes Søgsmaalsret, eller til under saadanne Omstændigheder paany at fremkomme med de samme Sigtelser under en anden Form; og, da endelig Indstevnte ikke i nærværende Sag har beviist eller engang gjort Forsøg paa at bevise deres Sandhed, vil han ikke kunne undgaae, i Henhold til Straffelovens § 223 og efter Udladelsernes Beskaffenhed, at ansees efter bemeldte Lovs § 217 med en Bøde til Statskassen af 20 Rdlr., eller, hvis Boden ikke

fuldt betales, med simpelt Fængsel i 6 Dage, og vil den af Citantinden nedlagte Mortificationspaastand, imod hvilken Indstevnte forøvrigt ingen Indsigelse har fremsat, være at tage til Følge, hvorhos han vil have at betale det Gebyr, som skulde have været erlagt, og det stemplede Papir, som skulde have været forbrugt, saafremt Sagen ikke for Citantindens Vedkommende havde været beneficeret, samt til Procurator Myhlertz, hvis Sagførelse har været lovlig, et Salair af 10 Rdlr.

Der bliver at forelægge Indstevnte en Frist af 8 Dage fra Dommens Afsigelse til at berigtige Stemplingen af hans den 19de Juli og 30te August d. A. fremlagte Indlæg. Forøvrigt er ikke begaaet nogen Overtrædelse af Lovgivningen om det stemplede Papirs Brug.

Thi kjendes for Ret:

De ovenommeldte i Tillæg til „Dagbladet" Nr. 85 for Onsdagen den 14de April d. A. samt i samme Blads Nr. 90 for Tirsdagen den 20de s. M. om Citantinden, Ane Johanne Nielsens afdøde Mand, Politibetjent P. C. Petersen, brugte ærekrænkende og fornærmelige Udtryk, Beskyldninger og Fortællinger bør døde og magtesløse at være, og bør Indstevnte, Cand. pharm., Brændeviinsbrænder J. J. M. Petersen, bøde til Statskassen 20 Rdlr. eller, saafremt denne Mulkt ikke fuldt betales, hensættes i simpelt Fængsel i 6 Dage, og betale det Gebyr, som skulde have været erlagt, og det stemplede Papir, som skulde have været brugt, saafremt Sagen ikke for Citantindens Vedkommende havde været beneficeret, samt til hendes beskikkede Sagfører, Procurator Myhlertz, 10 Rdlr. i Salair.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Indstevnte forelægges en Frist af 8 Dage fra Dommens

Affigelse til at berigtige Stemplingen af hans den 19de Juli og 30te August d. A. fremlagte Indlæg.

Sagen 184/68 Det kgl. Ingenieurcorps paa Krigsministeriets Vegne ctr. Thora Jensine Wrem, tidligere kaldet Jensen eller Berg, med Curator Snedkermester J. Wrem, Begge af Ordrup.

(En Indstevnt, efter derom af det kongelige Ingenieurcorps, paa Krigsministeriets Vegne, nedlagt Paastand, tilpligtet, overeensstemmende med Placaten 13de October 1824, at borttage en Bygning, der var opført paa en Eiendom indenfor den ved Lov 6te Januar 1852 fastsatte Demarcationslinie.)

(Paadømt den 1ste November 1869.)

Dommen er saalydende:

I Anledning af, at der paa Indstevnte, Thora Jensine Wrems, tidligere kaldet Jensen eller Bergs Eiendom, Matr.-Nr. 4 i udenbyes Klædebo-Quarteer, her i Staden, indenfor den ved Lov af 6te Januar 1852 fastsatte Demarcationslinie skal, uagtet Tilladelse dertil af Krigsministeriet var nægtet, være opført en teglhængt med Bræder beklædt Bindingsværks-Bygning, af omtrent 30 Alens Længde og 16 Alens Dybde, beliggende inde paa Grunden, uden at berøre dennes Grændser efter Længden i Retningen fra Nordvest til Sydost, samt i Forbindelse med denne Bygning en mindre grundmuret Ovn, have Citanterne, det kgl. Ingenieurcorps paa Krigsministeriets Vegne, under denne Sag søgt Indstevnte tilpligtet under lovlig Tvang og inden en af Retten fastsat Tid at borttage den nævnte Bygning og Ovn samt ryddeliggjøre den Deel af Grunden, hvorpaa den nævnte Bygning og Ovn ligge, saavelsom tilpligtet at betale en Mulkt af 100 Rdlr., eller i alt Fald saa stor, som Retten maatte bestemme, og Sagens Omkostninger skadesløst.

Indstevnte har derimod procederet til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, idet hun har gjort gjeldende, at hun Intet har havt at gjøre med de ommeldte Byggeforetagender, da Grunden af hende var udleiet til Snedker Wrem, af hvem der, forinden Tilladelse til Bygningens Opførelse nægtedes, var afsluttet Leiecontract med en Bødker om at overlade ham den vordende Bygning til Værksted, samt at Bestemmelserne i Pl. 13de Octbr. 1824 ikke kunne ansees overtraadte, da det opførte Værksted ikke skulde kunne betegnes som en Bygning i egentlig Forstand og endnu mindre som en Bindingsværks-Bygning, hvortil den anførte Placatens § 2 formeentlig alene sigter, men ikkun som et transportabelt Skuur, der er sat paa Axer, paa hvis Ender Hjul ere anbragte, men som ikke staaer i nogen fast Forbindelse med Grunden.

I en under Sagen fremlagt Skjønsforretning betegnes imidlertid det Opførte, med Hensyn til hvilket det saaledes er givet, at den Approbation, som Placatens § 2 fordrer til ethvert nyt Byggeforetagende, ikke forinden Opførelsen er erhvervet, som en Bygning af Tømmer og Brædder med teglhængt Vinkeltag, og det fremgaaer af samme, at Bygningen, der tildeels er indrettet til Beboelse, ikke kan kaldes et transportabelt Skuur, og at dens Flytning ikke kan skee med Lethed eller ved Hjælp af de paa samme anbragte Hjul, der ikke fyldestgjøre Øiemedet, men kun ved en fuldstændig Affstivning og Opbryden af Gulv m. v.

Da nu den angivne Omstændighed, at Bygningen skulde være bleven opført uden at Indstevnte havde havt noget dermed at gjøre, selv om den mod Citanternes Benægtelse var beviist, ikke kan blive at tillægge nogen Betydning, idet Pl. af 13de Octbr. 1824 § 4 udtrykkelig foreskriver, at det er

vedkommende Eier, der skal svare til det ulovlige Byggeforetagende, og Forpligtelsen til at bortskaffe det Opførte maa blive en Følge af, at Approbationen paa samme ikke forinden Opførelsen var erhvervet, og at det altsaa var ulovlig opført, uden at en Undersøgelse af om de i Pl. § 3 foreskrevne Regler maatte være overtraadte, og om Krigsministeriet muligen havde været uberettiget til at modsætte sig Bygningsarbeidet, kan blive af nogen Indflydelse, — vil Indstevnte ikke kunne undgaae i Overeensstemmelse med den oftnævnte Placat at dømmes til inden en vis Frist, der findes at kunne fastsættes til 4 Uger fra Dommens Forkyndelse at regne, og under en Mulkt af 5 Rdlr. til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse for hver Dag, Dommen siddes overhørig, at borttage den omhandlede Bygning og Ovn. Indstevnte vil derhos efter samme Placats § 4 være at ansee med en Mulkt, der efter Omstændighederne findes at burde bestemmes til 25 Rdlr. og som ligeledes tilfalder ovennævnte Kasse.

Sagens Omkostninger vil Indstevnte have at erstatte Citanterne med 15 Rdlr.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Thora Jensine Wrem, tidligere kaldet Jensen eller Berg, med Curator, Snedkermester J. Wrem, Begge af Ordrup, bør under en Mulkt af 5 Rdlr. til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse for hver Dag Dommen siddes overhørig, inden 4 Uger fra denne Doms lovlige Forkyndelse borttage den under Sagen omhandlede paa hendes Eiendom, Matr.-Nr. 4 i udenbyes Klædebo-Quarteer her i Staden, opførte Bygning og Ovn. Saa bør Indstevnte og til bemeldte Hovedkasse bøde 25 Rdlr., samt til Citanterne, det kgl. Ingenieurcorps paa Krigsministeriets Vegne, betale Sagens Omkostninger med 15 Rdlr.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne

Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen A8. $\frac{219}{67}$ Gaardmand og Sognefoged Ole Larsen, Gaardeierne Anders Olsen og Hans Hansen m. Fl.*) ctr. Sogneforstanderskabet for Marvede og Hyllinge Sogne.

(Ophævelse af forskjellige paaankede Udpantningsforretninger for formeentlig resterende Degnetrave for tvende Aar, da Degnetraven hidtil havde været svaret med et vist fast Beløb og Udpantningerne vare foretagne til Inddrivelse af en Forhøielse af dette Beløb, som Appellanterne havde vægret sig ved at erlægge. Statueret, at Frd. 8de Januar 1810 § 31 maa antages at medføre, at Beneficiarius, hvor han istedetfor Degnetraven har faaet en bestemt aarlig Præstation, bør nøies hermed).**

(Paadømt den 1ste November 1869.)

Dommen er saalydende:

Citanterne, Gaardmand og Sognefoged Ole Larsen, Gaardeierne Anders Olsen og Hans Hansen m. Fl., have under nærværende Sag, som Retten er bleven bemyndiget til at paakjende under eet Søgsmaal og uden Hensyn til at dets Gjenstand for Nogles Vedkommende ikke maatte udgjøre summa appellabilis, paaanket forskjellige, efter Requisition af de Indstevnte, Sogneforstanderskabet for Marvede og Hyllinge Sogne, den 11te, 12te og 13de December 1866 hos dem for formeentlig resterende Degnetrave for Aarene 1864 og 1865 foretagne Udpantningsforretninger, hvilke Forretninger de paastaae annullerede eller ophævede i det Hele taget eller subsidiairt deelviis.

---

*) For at spare Plads udelades de øvrige Citanters Navne.

**) Jfr. Dom i „Nyt juridisk Archiv" Nr. 30, S. 169, og Lunn om Tiende, S. 107.

De Indstevnte maa efter det fra deres Side Fremkomne betragtes som procederende til Frifindelse.

For deres principale Paastand have Citanterne hovedsagelig paaberaabt sig, at Degnetraven hidtil har været svaret med et vist fast Beløb, nemlig respective 7 og 6 Skpr. Byg for hver Gaard, og at der hidtil Intet har været svaret af Husene; men at Afgiften for Aarene 1864 og 1865 er bleven afkrævet af Gaarde og Huse med ⅛ af Præstetienden og at Udpantningerne ere foretagne til Inddrivelse af denne Forhøielse, som Citanterne have vægret sig ved at erlægge.

Da det nu ikke er oplyst, at Degnetraven har været ydet paa anden Maade end af Citanterne angivet, og navnlig ikke, at den nogensinde har været erlagt in natura, eller at Vederlaget har været givet efter det Forhold, at Degnen har oppebaaret ⅓ imod Præsten, samt da Frd. 8de Januar 1810 § 31 maa antages at medføre, at Beneficiarius, hvor han istedetfor Degnetraven har faaet en bestemt aarlig Præstation, bør nøies hermed, saa skjønnes det ikke rettere, end at de foretagne Udpantninger maa ifølge Citanternes principale Paastand blive at ophæve.

Processens Omkostninger, som hver af Parterne har paastaaet sig tillagt, findes at burde ophæves.

De Indstevntes befalede Sagfører, hvis Sagførelse attesteres at have været lovlig, vil efter Sagens Udfald ikke kunne tillægges Salair.

Under Sagen foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Thi kjendes for Ret:

De paaankede Udpantninger bør være ophævede.

Processens Omkostninger ophæves.

Sagen 286/69. Cand. philos. Wenzeslaus Ivanovitsch Knirsch ctr. Værtshuusholder Ole Jensen.

(Afviisning ex officio af en Sag, som en mindreaarig Citant, i hvis Sted en Trediemand efter Transport under Sagens Drift var indtraadt, paa egen Haand og uden Curator havde anlagt til Erstatning i Anledning af en formeentlig Nægtelse fra Indstevntes Side af at udlevere nogle Citanten tilhørende Velocipeder *).

(Paadømt den 1ste November 1869.)

Dommen er saalydende:

I nærværende, af Citanten, Cand. philos. Wenzeslaus Ivanovitsch Knirsch, — i hvis Sted Stud. juris Joh. Thræn ifølge Citantens Transport er indtraadt under Sagens Drift, — imod Indstevnte, Værtshuusholder Ole Jensen, anlagte Sag, betræffende et Spørgsmaal om Indstevntes Forpligtelse til at betale Erstatning for hans formeentlige Nægtelse af at udlevere 6, Citanten tilhørende, Velocipeder, er det uimodsagt af Indstevnte anført, at Citanten er mindreaarig, idet han ikke skal fylde sit 25de Aar før i 1870, men desuagtet paa egen Haand og uden Curator har anlagt Sagen, og, da det saaledes maa antages, at Citanten har manglet den fornødne Raadighed over Sagen, navnlig ogsaa ved dens Foretagelse i Forligelsescommissionen, hvor ingen Curator har givet Møde med ham, vil den ex officio være at afvise fra Retten, og bliver der efter Indstevntes derom nedlagte Paastand at tilkjende denne Kost og Tæring, der bestemmes til 8 Rdlr.

Behørigt stemplet Papir er brugt i Sagen.

---

*) Hvis der fra Citantens Side var blevet gjort gjeldende, hvad der maatte antages at være rigtigt, at de ommeldte Velocipeder var selverhvervet Gods, vilde han visnok være blevet betragtet som habil Sagsøger. Jfr. iøvrigt Scheels Personret, S. 210.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag afvises.

I Kost og Tæring til Indstevnte, Værtshuusholder Ole Jensen, betaler Citanten, Cand. philos. Wenzeslaus Ivanovitsch Knirsch, 8 Rdlr., der udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{390}{69}$ De Ældste, Curatorer og Forstandere for St. Petri Kirke-Menighed her i Staden ctr. Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet og Pastor Schmaltz.

(Spørgsmaal om der efter Omstændighederne kunde antages at tilkomme den nuværende Præst ved St. Petri Kirke-Menighed heri Staden Ret til at modsætte sig Ansættelsen af endnu een Præst ved nysmeldte Kirke.)

(Paadømt den 1ste November 1869.)

Dommen er saalydende:

I Privilegierne for St. Petri tydske Kirkes Menighed af 5te Novbr. 1678 er det forudsat, at der findes to Præster ved Kirken; siden 1815 har der imidlertid kun været ansat een Præst, hvilken Forandring blev foranlediget ved de daværende daarlige Pengeforhold; men Citanterne, de Ældste, Curatorer og Forstandere, have nu anseet det for ønskeligt, at der atter ansættes to Præster, og da den nuværende Præst, Pastor Schmaltz, har protesteret herimod, og da Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet ikke har anseet sig beføiet til at foretage de efter Privilegierne eventualiteter fornødne Skridt med Hensyn til Beskikkelse eller Anerkjendelse af en anden Præst ved Kirken, saalænge Pastor Schmaltz ikke har frafaldet sin Protest eller dennes Ugyldighed er anerkjendt af Domstolene, have Citanterne, som Repræsentanter for St. Petri Kirke-Menighed, efter udtagen Stevning til de Ind-

stante, Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet og Pastor Schmaltz, paastaaet principaliter, at St. Petri Kirke kjendes berettiget til, i Henhold til Privilegierne af 5te Novbr. 1678 og Kirke- og Underviisningsministeriets Skrivelse af 15de Novbr. 1855, at foretage Valg af en Pastor Schmaltz sideordnet Præst ved bemeldte Kirke, subsidiairt, at St. Petri Menighed kjendes berettiget til i Henhold til Privilegierne at søge beskikket en Pastor Schmaltz sideordnet Præst ved bemeldte Kirke, samt tillægges Processens Omkostninger skadesløst.

Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet har ved den constituerede Kammeradvocat paastaaet Sagen afviist og sig tillagt Kost og Tæring, eller Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, hvilken sidste Paastand ogsaa er nedlagt af Pastor Schmaltz, der procederer efter meddelt Bevilling til fri Proces.

Afviisningspaastanden er først støttet paa, at det ikke ved Dom skal kunne foreskrives Ministeriet, hvorledes det har at forholde sig enten ligeoverfor St. Petri Menighed eller med Hensyn til dets eventuelle Indstilling til Hs. Maj. Kongen. Men da der efter Citanternes Paastand ikke er Spørgsmaal herom, vil Afviisningspaastanden ikke kunne tages til Følge. Dernæst have de Indstevnte paastaaet Sagen afviist, fordi Citanterne formeentlig skulde være uberettigede til paa egen Haand at anlægge nærværende Søgsmaal, idet det efter Privilegierne skulde være Menighedens og ikke Bestyrelsens Sag at vælge Præst, og Menigheden ikke skulde have billiget og heller ikke ønsket Valget af en anden Præst. Men der kan heller ikke heri gives de Indstevnte Medhold, da her ikke er Spørgsmaal om, hvorvidt en anden Præst skal vælges eller ikke, men om hvorvidt Menigheden overhovedet har Ret til at vælge en anden Præst, og Bestyrelsen maa efter den Stilling, som ved Privilegierne er anviist den,

være berettiget til at optræde for at værne om Menighedens Rettigheder.

Den nysnævnte Indsigelse er endvidere gjort gjeldende som en exceptio actoris incompetentis, men som saadan kan den allerede af den Grund ikke komme i Betragtning, at det er Menigheden, og ikke Citanterne selv, hvem denne under Sagen omhandlede Ret paastaaes tilkjendt.

Forsaavidt Indstevnte Schmaltz har paastaaet Frifindelse, fordi Privilegierne hverken ere thinglæste eller confirmerede af de senere Konger og derfor formeentlig ugyldige, da findes han ikke med Føie at kunne gjøre denne Indsigelse gjeldende, da han selv er valgt og virker i Henhold til disse Privilegier, og da Ministeriet ikke har fremsat denne Indsigelse, er Spørgsmaalet i nærværende Sag ikke, om disse Privilegier ere gyldige, men om Schmaltz har nogen Ret til at modsætte sig Valget af en sideordnet Præst.

Hvad Sagen selv angaaer, da har der, som alt anført, siden 1815 kun været ansat een Præst ved Menigheden, som deels havde en fast aarlig Gage, deels oppebar samtlige uvisse Indtægter, og til sin Medhjælp havde en Catechet, som lønnedes af Menigheden. Ved flere af de tidligere Ansættelser i Anledning af indtruffen Vacance er Menighedens Ret til at ansætte en anden Præst udtrykkeligt forbeholdt, og dette er ogsaa skeet i Kirkebestyrelsens Brev af 6te Octbr. 1854 til Generalsuperintendent Herzbruch i Anledning af den sidste Vacance, i hvilket Brev Kirkebestyrelsen anmoder ham om at opgive Candidater til den ledige Post; men det er ikke oplyst, at et lignende Forbehold blev taget ligeoverfor Pastor Schmaltz, som ikke havde faaet Underretning om Vacancen fra Herzbruch, men derimod paa anden Haand fra en daværende Curator i Kirkebestyrelsen, og det er heller ikke oplyst, at saadant i alt Fald blev meddelt ham, da han i 1856

blev ansat som Præst ved Menigheden, og han paastaaer at have været uvidende om, at Menigheden ifølge Privilegierne havde nogen Ret til at have 2 Præster. Men det skjønnes ikke rettere, end at der under disse Omstændigheder, og da der i saa lang en Aarrække ikke havde været mere end een Præst ved Menigheden, havde været god Anledning for Kirkebestyrelsen til at give Schmaltz en lignende Meddelelse om Menighedens Ret til at ansætte en anden Præst, som den Bestyrelsen havde anseet det fornødent at give ved de tidligere Ansættelser, og senest i Brevet til Generalsuperintendent Herzbruch — om hvilket Brev det ikke er oplyst, at det i sin Tid er bragt til offentlig Kundskab. Pastor Schmaltz maatte i Mangel af en saadan Meddelelse med Føie antage, at han var beskikket til Ene-Præst ved Menigheden, og en Ansættelse af en Anden-Præst vilde nu indeholde en Deling af det ham hidtil betroede Embede, som han, i al Fald forsaavidt den medfører Formindskelse af hans Indtægter, ikke kan være pligtig at finde sig i; og vel have Citanterne erkjendt, at de ikke kunne formindske den ham hidtil tillagte faste aarlige Gage, men det Samme maa statueres med Hensyn til de uvisse Indtægter; thi den Omstændighed, som Citanterne gjøre gjeldende, at de ikke have paataget sig nogen Garanti for disses Størrelse, kan naturligviis ikke berettige dem til at give en Anden Ret til at oppebære dem.

De Indstevntes Frifindelsespaastand vil derfor være at tage tilfølge.

Processens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve, hvorhos der tillægges Indstevnte Schmaltz's befalede Sagfører, Cancelliraad d'Auchamp, hvis Sagførelse har været lovlig, 25 Rdlr. i Salair, som udredes af det Offentlige.

Stempelpapirslovgivningen er ikke overtraadt under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

De Indstevnte, Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet og Pastor Schmaltz, bør for Tiltale af Citanterne, de Ældste, Curatorer og Forstandere for St. Petri Kirke-Menighed her i Staden, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Canselliraad, Procurator d'Auchamp tillægges i Salair 25 Rdlr., som udredes af det Offentlige.

*
* *

Mod det ved Dommen i ovenstaaende Sag, der, saavidt vi vide, vil blive appelleret til Høiesteret, statuerede Resultat kunde maaskee bl. A. anføres, at Indstevnte Schmaltz's Udnævnelse ikke lyder paa, at han skal være Ene-Præst eller engang Hovedpræst ved St. Petri Kirke, og at han ikke synes at kunne støtte nogen Ret paa mangelfulde eller urigtige Oplysninger fra uvedkommende Trediemand, men at det var hans Pligt, inden han søgte Embedet, igjennem vedkommende Bestyrelse at skaffe sig behørig Oplysning om Forholdet.

Sagen $\frac{592}{69}$ Ane Cathrine Decker, født Lundgreen, ctr. hendes fraseparerede Mand, Smedesvend Ferdinand Philip Decker.

(Spørgsmaal om en indstevnt fra sin Hustru separeret Mand, der ved Separationen havde paataget sig at forsørge deres dengang fødte tre Børn, kunde ansees pligtig ogsaa at forsørge et fjerde, under Separationstiden født, Barn, med hvilket Hustruen ikke havde omtalt at hun var frugtsommelig og hvortil Indstevnte ikke vilde erkjende at være Fader.)

(Paadømt den 1ste November 1869.)

Dommen er saalydende:

Citantinden, Ane Cathrine Decker, født Lundgreen, søger

under nærværende Sag, efter meddelt fri Proces, ved sin beskikkede Sagfører, Procurator Beyer, sin Mand, Indstevnte Smedesvend Ferdinand Philip Decker, fra hvem hun ifølge Separationsbevilling af 28de August f. A. lever adskilt i Henseende til Bord og Seng, til at yde hende et Bidrag af 15 Rdlr. aarlig, eller i alt Fald efter Øvrighedens nærmere Fastsættelse, — til et af hende den 20de April d. A. født Drengebarn, Jens Vilhelm Deckers Opdragelse, regnet fra dets Fødsel til dets fyldte 14de Aar, hvorhos hun har paastaaet Indstevnte tilpligtet at udrede Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Sagførersalair.

Indstevnte, der ikke har villet erkjende at være Fader til det ommeldte Barn, har med Bemærkning, at det ikke ved Separationen, hvorved han paatog sig at forsørge deres dengang fødte tre Børn, blev af Citantinden omtalt, at hun var frugtsommelig, paastaaet sig frifunden og tillagt Sagens Omkostninger.

Da imidlertid det her under Sagen omhandlede Barn maa antages at være avlet medens Indstevnte og Citantinden levede sammen som Ægtefolk, — da Indstevnte ikke har oplyst eller paaberaabt sig, at han ikke har kunnet være Fader til Barnet, — og da den Omstændighed, at Citantinden ikke ved Separationen omtalte sit Svangerskab, efter hendes Paastand, der, efter hvad der foreligger, ikke vil kunne forkastes, var begrundet i Uvidenhed om denne hendes Tilstand, — samt da det ikke her i Sagen kan tillægges nogen Betydning, at Indstevnte ved Separationen overtog sig de tre Børns Forsørgelse, i hvilken Henseende det maa mærkes, at han ved Separationen beholdt det hele Bo og at Citantinden vedtog at sørge for sig selv uden Bidrag fra Indstevnte, vil han, der iøvrigt ikke har fremsat nogen Indsigelse i Sagen, navnlig forsaavidt det fordrede Bidrags Størrelse angaaer, ikke

kunne undgaae at dømmes efter Citantindens Paastand saaledes, at den beskikkede Sagførers Salair bestemmes til 10 Rdlr.

Den befalede Sagførelse har været lovlig, og under Sagen foreligger ingen Overtrædelse af Lovgivningen om det stemplede Papir.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Smedesvend Ferdinand Philip Decker, bør yde sin fraseparerede Hustru, Ane Cathine Decker, født Lundgreen, et Bidrag af 15 Rdlr. aarlig til deres den 20de April d. A. fødte Drengebarn, Jens Vilhelm Deckers Opdragelse, regnet fra dets Fødsel til dets fyldte 14de Aar.

Saa betaler Indstevnte og det Retsgebyr og Skriversalarium, som skulde have været erlagt, og det stemplede Papir, som skulde have været forbrugt, saafremt Sagen ikke for Citantindens Vedkommende havde været beneficeret, saavelsom 10 Rdlr. i Salair til Procurator Beyer.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Trykt.

1870. Nyt Nr. 3.

Juridisk Ugeskrift.

Udgivet og redigeret
af
Cancelliraad A. L. C. de Coninck,
Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 15de Januar.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretsfager.

Sagen $\frac{495}{869}$ Prøveprocurator Kaas Actor ctr. Tiltalte Jens Hansen.

(Frifindelse, dog med Paalæg af Actionens Omkostninger, tillagt en Tiltalt, der sigtedes for Falsk og som i 1ste Instans efter Straffelovens § 269 var anseet med 1 Aars Forbedringshuusarbeide.)

(Paadømt den 2den November 1869.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Bregentved Gisselfeldt Birks Extraret hertil indankede, Sag tiltales Jens Hansen for begaaet Falsk. Det er i saa Henseende oplyst, at han, som var Curator for sin Søstersøn Jørgen Pedersen og fra Overformynderiet havde erholdt udleveret en denne tilhørende og paa dennes Navn lydende Creditforeningsobligation paa 100 Rdlr., har uden Bemyndigelse af Jørgen Pedersen transporteret denne Obligation til Ihændehaveren og underskrevet Jørgen Pedersens Navn, hvorefter han har ombyttet den med en kgl. Obligation paa 100 Rdlr., som dengang maa antages at have staaet i samme Cours, idet Tiltalte ikke har givet eller modtaget noget Vederlag for Ombytningen.

For dette Forhold er Tiltalte, der er født 1818 og ikke tidligere tiltalt eller straffet, ved den indankede Dom anseet efter Straffelovens § 269 med 1 Aars Forbedringshuusarbeide, men da det efter det Oplyste ikke kan antages, at Tiltalte har foretaget Transporten eller Ombytningen i nogen svigagtig Hensigt, i hvilken Henseende bemærkes, at han, efter sin Forklaring, ombyttede Obligationen fordi han frygtede for, at den skulde blive udtrukken, uden at han blev opmærksom herpaa, og at der da skulde lides Tab, samt at han holdt sig overbeviist om, at Jørgen Pedersen, som dengang tjente i en anden By, hvorfor hans Samtykke ikke uden Uleilighed kunde indhentes, vilde samtykke i Ombytningen, hvilket denne ogsaa under Forhøret har erklæret at han vilde have gjort, naar Obligationerne stode i samme Cours, vil Tiltalte, som paany har solgt den kgl. Obligation og istedetfor kjøbt og leveret Jørgen Pedersen en Creditforeningsobligation samt 10 Rdlr. i Erstatning for det Tilfælde, at den ældre Creditforeningsobligation skulde være udtrukken, være at frifinde for Actors Tiltale. Derimod vil Underretsdommen være at stadfæste i Henseende til Actionens Omkostninger, hvorhos Tiltalte vil have at udrede Salair til Actor og Defensor for Overretten med 5 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Jens Hansen, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Underretsdommen ved Magt at stande.

I Salair til Prøveprocurator Kaas og Procurator Ronge for Overretten betaler Tiltalte 5 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. 170/69 Prøveprocurator Krabbe Actor ctr. Tiltalte Skolelærer Just Henrik Jagd af Tømmerup.

(Som Betingelse for Anvendelse af Straf efter Straffelovens §§ 225 og 226 udfordres ikke blot, at Angivelsen eller Klagen er ugrundet, men navnlig, at Vedkommende har været sig dette bevidst. Spørgsmaal hvorvidt dette kunde antages at være Tilfældet med en Tiltalt, der actioneredes for det af ham mod de nævnte Paragrapher i Straffeloven udviste Forhold.)

(Paadømt den 2den November 1869.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Odense Herreds Extraret hertil indankede, Sag sigtes Tiltalte, Skolelærer Just Henrik Jagd af Tømmerup, for det af ham mod Straffelovens § 225 og § 226 udviste Forhold. Tiltalte har nemlig i forskjellige Andragender til Justitsministeriet af 9de Decbr. 1867, 11te og 24de Marts samt 14de Mai f. A. fremført en Mængde Klager og Besværinger over Herredsfoged i Odense Herred Amtmand Dahlerups, som han kalder det, utaalelige og hensynsløse Misbrug af hans Magt og Myndighed, idet Tiltalte under Omtale af flere deels criminelle, deels civile Sager, med Hensyn til hvilke han har fremført ialt 27 Klagepunkter, udtaler sig i stærke og fordømmende Udtryk om bemeldte Embedsmands Forhold, som han har troet at burde henlede Ministeriets Opmærksomhed paa, for at en nærmere Undersøgelse af de ommeldte Sager kunde blive foranstaltet.

Efter hvad der er oplyst ved den efter Justitsministeriets Resolution i Anledning af de ommeldte Andragender indledede Undersøgelse mod Tiltalte, og hvad der iøvrigt under Sagen er fremkommen, ere de af ham mod Amtmand Dahlerup fremførte grove Sigtelser ikke blot i det Væsentlige ubestyrkede, men maa endog ansees ubeføiede og ugrundede. Tiltalte har imidlertid vedholdende benægtet, at han mod bedre Vidende

har fremført falske Klagemaal, hvis Urigtighed var ham indlysende, og da det maa ansees for en Betingelse for Anvendelsen af Straf efter de ovenfor citerede Paragrapher i Straffeloven, for hvis Overtrædelse han under nærværende Sag alene er sat under Tiltale, at ikke blot Angivelsen eller Klagen er ugrundet, men navnlig at Vedkommende har været sig dette bevidst, da han indgav samme, vil det saaledes blive at undersøge, om dette, uanseet Tiltaltes Benægtelse, maatte ansees godtgjort med Hensyn til nogen af de af ham fremførte Klagepunkter. Det fremgaaer nu vel med Hensyn til flere af disse, at de fornemmelig skyldes den Letsindighed, hvormed Tiltalte uden nærmere Undersøgelse har støttet sine Besværinger paa ufuldstændige, tildeels paa anden Haand erhvervede, Oplysninger og Klager bl. A. fra Personer, der have været straffede eller under criminel Undersøgelse, ligesom andre af de fremsatte Besværinger maa antages at hidrøre fra Misforstaaelse og Ubekjendtskab med Love og Retsformer; men fra det i Actionsordren angivne Synspunkt findes der alene at kunne blive Spørgsmaal om Straffeansvar, forsaavidt de nedenfor omhandlede Punkter angaaer.

Under Post 1—3 i Andragendet af 9de Decbr. 1867 til Justitsministeriet har Tiltalte fremhævet, at Amtmand Dahlerup af en ham overgaaet personlig Fornærmelse har ladet sig henrive til i sin Dommervirksomhed at gjøre sig skyldig i en hartad blodig Uretfærdighed (Straffelovens § 123) imod en Gaardmand i Jurisdictionen, at han i det omtalte Tilfælde vel ikke har anvendt ulovlige Tvangsmidler for at udpresse Tilstaaelse (§ 126) men høitidelige Løfter, som han bagefter paa den elendigste Maade har brudt, og at han i det samme Tilfælde ikke alene har ladet den ikjendte Straf fuldbyrde med Tilsidesættelse af de med Hensyn til Dommens Prøvelse ved høiere Ret gjeldende Bestemmelser (§ 130), men

retstridigen tvungen den Dømte til at undlade den begjærte Appel og taale den ikjendte Straf. Herved sigtes, efter hvad der er oplyst, til at Amtmand Dahlerup under en mod Smed Ekmann i Naarup i 1861 paany indledet criminel Undersøgelse betræffende Mord, skal have givet en Gaardmand Tilsagn om, at han ingen Ubehageligheder skulde have af de Oplysninger, han meddelte om sit Forhold til Ekmann og dennes Concubine, men at denne Gaardmand desuagtet efter et Andragende fra Verninge Sogneforstanderskab og hans egen Begjering om at Straffen for den ham overbeviste Hoersbrøde maatte bestemmes ved Resolution, ved Odense Amts Resolution af 24de Febr. 1863 blev anseet med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 4 Dage for begaaet Hoer saavel med bemeldte som med et andet Fruentimmer, idet en forinden til Justitsministeriet indgiven Ansøgning om Fritagelse for Straf var afslaaet. En mod Gaardmanden samtidig anlagt Sag for Tilskyndelse til eller Deelagtighed i urigtig Udlæggelse af Barnefader, fik for hans Vedkommende det Udfald, at han frifandtes.

Medens det allerede heraf fremgaaer, at der ikke er Tale om nogen Dom, der kunde forandres ved Appel, hvorfor Tiltalte ogsaa i Forhør af 4de Marts f. A. har maattet indrømme, at hans 3die Ankepost beroer paa en urigtig Opfattelse, idet han dog har paastaaet, at han ikke har været sig denne Urigtighed bevidst, da han indgav Klagen, er det endvidere af Gaardmanden, der forøvrigt skildres som sløv og drikfældig, under Eed forklaret, at han ikke har opfordret Tiltalte til at skrive Klagen og ikke havt videre dermed at gjøre, end at han, efterat have sagt, at han ikke vilde have videre med den Sag at bestille, har paa Tiltaltes Forespørgsel fortalt ham samme, og Tiltalte har ogsaa nærmest paaberaabt sig, at han havde sine Oplysninger fra en Skolelærer, hvis

Forklaring i det Væsentlige stemmer hermed. Om nu end Tiltalte ikke imod sin Benægtelse kan ansees overført, at han i sit oprindelige Andragende har været sig Urigtigheden af de fremførte Beskyldninger bevidst, da navnlig Gaardmanden, der forøvrigt ikke vil have omtalt, at han havde noget udestaaende med Amtmand Dahlerup, muligen har havt en noget uklar Forestilling om Beskaffenheden af den ham tilfundne Straf, og derfor givet en urigtig Fremstilling af samme, maa det bemærkes, at Tiltalte efter i Forhør af 4de Marts at være oplyst om Sagens sande Sammenhæng, har i et nyt Andragende til Justitsministeriet af 11te næstefter vel erkjendt, at hans tidligere Andragende led af en vis Grad af Incorrecthed i det enkelte Punkt, men forøvrigt gjentaget sin tidligere Klage om blodig Uretfærdighed mod den paagjeldende Gaardmand, idet han fremhæver, at Amtmand Dahlerups Brøde, som han kalder det, ikke i mindste Maade er forandret, taler om en forsætlig anlagt Plan til at styrte Gaardmanden, der betegnes som et Offer, der blev bragt til Slagterbænken, og maatte have ligesaa megen Rædsel for Dahlerup som for en Drabsmand. Da denne fornyede Klage, der er fremført i Forbindelse med andre Klagepunkter, ikke blot maa betragtes som aabenbar falsk, men Tiltalte ikke kan have været uvidende om dens Urigtighed, og saaledes maa ansees forsætlig at have fremført den for at føre Ministeriet bag Lyset, vil han ikke herfor kunne undgaae Ansvar efter Straffelovens § 226.

Under den 4de Klagepost i samme Andragende af 9de Decbr. 1867 beskylder Tiltalte den oftnævnte Embedsmand for at have fortsat en criminel Undersøgelse mod en i Herredet dengang boende brandlidt Mand, der ved en tidligere Leilighed havde paadraget sig og oftere havt Prøver paa Amtmandens Fjendskab, endskjønt hans Uskyldighed var be-

viist, Amtmanden bekjendt og af ham anerkjendt (Straffelovens § 130). Herved har Tiltalte efter Andragendet sigtet til Amtmand Dahlerups Forhold ligeoverfor Snoremager Hans Peder Johansen, da dennes Huus paa Bred Mark var afbrændt den 14de Juni 1865, ved hvilken Leilighed Johansens Hustru og 3 Børn indebrændte.

Det fremgaaer af Sagen, at Forhøret til Oplysning om Ildens Opkomst blev paabegyndt samme Dags Aften, fortsat den 15de Juni og sluttet den 19de s. M., saa at det ikkun har været foretaget 3 Gange, og under det andet Forhør fremkom Formodning om, at Branden muligen kunde være foranlediget ved nogle Børns Legen med Svovlstikker i Loen, idet navnlig en Blikdaase af den Slags, som Bønderne pleie at benytte til Svovlstikker, blev funden i Brandtomten, hvor Loen havde været. I det sidste Forhør indskrænker det Tilførte for Johansens Vedkommende sig i det Væsentlige til en Forsikkring af denne, at han ikke veed, hvorledes Ilden er opkommen og kun kan holde sig til den tidligere udtalte Formodning, at den hidrører fra Børnene, idet forøvrigt tvende Personer ere afhørte, om naar de have iagttaget Ilden og Districtslægens visum repertum er fremlagt tilligemed en Skrivelse fra Brandforsikkringsselskabet.

Medens denne Klagepost saaledes i det Hele maa ansees ugrundet, i hvilken Henseende bemærkes, at Johansen ikke har været arresteret eller anholdt under Sagen, og at hans under denne Sag afgivne Forklaring og det iøvrigt Oplyste heller ikke afgive nogen Hjemmel for de i Klagen brugte Udladelser om fjendtligt Forhold fra Amtmand Dahlerups Side mod ham, har Tiltalte erkjendt, at han ikke støtter sin Klage over Forhørets Fortsættelse mod Johansen, efterat hans Uskyldighed skulde være beviist, paa Andet, end hvad der er oplyst om, at den formeentlige Svovlstikæske blev funden, i Forbindelse

med at han selv af subjective Grunde følte sig overbeviist om, at Johansen, der var fraværende under Ildens Opkomst, var uskyldig. Der findes imidlertid herefter tilstrækkelig Føie til at statuere, at Tiltalte, der selv har henviist til Straffelovens § 130 som formeentlig overtraadt, maa have været sig Urigtigheden af den fremførte Klage bevidst, navnlig forsaavidt han støtter denne paa, at Johansens Uskyldighed skulde være beviist, hvorom der efter det Foreliggende ikke kunde være Tale, og han vil altsaa ogsaa med Hensyn til dette Punkt være at ansee efter Straffelovens § 226.

I Andragendet af 14de Mai f. A. har Tiltalte under 15de Klagepost omtalt som en i sit Slags og maaskee i flere Menneskealdere her i Landet uhørt Voldsgjerning, der snarere characteriserer sig som en fjendtlig Standrets Afgjørelse, den Behandling, der skal være overgaaet Væver Jørgen Christensen, daværende Eier af lille Kohaugehuus, Render Mark, Bryde Sogn, derved, at et ham tilhørende Huus er bortsolgt ved Auction i October Maaned 1866. Efter hvad der er oplyst blev der i Henhold til et mellem afdøde Procurator J. Hansen og Hans Rasmussen Langeberg den 16de Novbr. 1848 indgaaet Forlig om Betaling af 100 Rdlr., der efter Panteobligation vare prioriterede i ommeldte Huus, den 17de April 1849 gjort Execution i Pantet, under hvilken Forretning Væver Jørgen Christensen mødte og afgav, at han i Aaret 1841 havde med bemeldte Hans Rasmussen oprettet en Contract, hvorved han imod at indfri den ommeldte i Eiendommen indestaaende Prioritetscapital af 100 Rdlr., fik Ret til at faa Skjøde paa Huset, og at han ogsaa havde tilbudt at betale Kjøbesummen, naar han kunde erholde ubehæftet Skjøde paa Huset, hvilket Hans Rasmussen ikke havde kunnet give ham. I Overeensstemmelse med Pl. 22de April 1817 blev der derefter paa Begjering af Udlægshaveren afholdt

3 Auctioner over Eiendommen, den 11te Septbr., 25de s. M. og 9de Octbr. 1866, og ved den sidste Auction mødte Beboeren af Huset, Væver Jørgen Christensen, og gjentog sin Protest og sit Tilbud om at betale 100 Rdlr., naar han kunde faae Skjøde paa Huset, men erkjendte, at hans Contract ikke var thinglæst. Da Auctionsrequirenten ikke kunde indlade sig paa det gjorte Tilbud, blev Auctionen fremmet og Eiendommen tilslaaet den Høistbydende for 105 Rdlr., hvilket Bud, da der ikke forlangtes nogen 4de Auction, blev approberet.

Ligesom det heraf fremgaaer, at Klagen i og for sig maa ansees som fuldkommen ubeføiet, idet her ikke kan være Tale om nogen Voldsgjerning, men Væver Christensen maa tilskrive sig selv den Uret, han formener at have lidt ved de passerede Retshandlinger, idet han muligen af Mangel paa Kundskab har forsømt at varetage sit Tarv, saaledes fremgaaer det af selve Tiltaltes meget vidtløftige Fremstilling af Sagen, at han er fuldkommen bekjendt med Sagens Gang, hvortil kommer, at han selv anfører en Resolution fra Justitsministeriet af 9de Jan. 1867, hvorefter der fra det Offentliges Side ikke kunde foretages videre i Sagen. Naar Tiltalte nu desuagtet har fremstillet det Passerede i denne Sag som en uhørt Voldsgjerning og som Resultatet af en forud lagt og aftalt Plan mellem Auctionsdirecteuren, Requirenten og Kjøberen af Eiendommen, der ved Auctionen fik denne tilslaaet som Høistbydende, sigtende til Væver Christensens Undergang m. v., findes det at maatte statueres, at han har været sig Klagens Urigtigged bevidst, idet denne er saa indlysende, at hans Benægtelse af at have handlet mod bedre Vidende ikke kan tages for Fyldest.

I Henhold til det Anførte vil Tiltalte, der er født 1819 og ikke funden forhen straffet, være at dømme efter Straffe-

lovens § 226 for sit ovenmeldte Forhold, medens han ikke findes overført noget Forhold, der kunde bevirke Ansvar for ham efter samme Lovs § 225, og findes Straffen efter Omstændighederne at burde bestemmes til simpelt Fængsel i 2 Maaneder. I Overeensstemmelse hermed vil Underretsdommen, der har anseet Tiltalte efter førstnævnte § med en Bøde af 100 Rdlr. og alternativt simpelt Fængsel i 30 Dage, være at forandre, medens den med Hensyn til Bestemmelserne om Actionens Omkostninger, som billiges, bliver at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten vil Tiltalte derhos blive at tilpligte at betale 15 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Skolelærer Just Henrik Jagd af Tømmerup, bør straffes med simpelt Fængsel i 2 Maaneder.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Underretsdommen ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Prøveprocurator Krabbe og Procurator Rode, betaler Tiltalte 15 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{560}{69}$ Procurator Casse Actor ctr. Tiltalte Kjøbmand og Skipper Rasmus Pedersen af Assens.

(Frifindelse, dog med Paalæg af Actionens Omkostninger, tillagt en Tillalt, der sigtedes for Overtrædelse eller Omgaaen af Lov 19de Februar 1861 om Sønæringen.)

(Paadømt den 5te November 1869.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Assens Kjøbstads Politiret hertil

indankede, Sag sigtes Tiltalte, Kjøbmand og Skipper Rasmus Pedersen af Assens, for Overtrædelse eller Omgaaen af Lov 19de Febr. 1861 om Sønæringen. Tiltalte har nemlig, efter hvad der er oplyst, den 31te Mai d. A. ladet sig udklarere i Assens som Fører af Skonnertbriggen „Alert", for hvilken han selv for en Deel er Rheder, i Ballast til Archangel, men atter forladt Skibet ved Strib og overdraget dets Førelse til sin Søn, Styrmand Theodor Pedersen, der forgjæves havde søgt om Dispensation for de i bemeldte Lovs § 6 indeholdte Bestemmelser om Betingelserne for at erholde Skipperborgerskab, men efter Tiltaltes Forklaring, der efter Omstændighederne ikke findes at kunne forkastes, saae han sig nødsaget til, da en af ham antagen 1ste Styrmand, som tillige var i Besiddelse af Borgerskab som Skipper, og hvem han derfor havde tænkt at lade udklarere som Fører af „Alert" istedetfor Sønnen, havde faaet et andet Skib at føre, for at opfylde Befragtningscontracten, hvorefter Skibet skulde afgaae den 1ste Juni, selv at lade sig udklarere som Fører af Skibet, som han ikkun vil have forladt, fordi han, der er født 1803, allerede paa Touren fra Assens til Strib følte, at han var for gammel, og derfor vilde være mere til Besvær end til Gavn paa Skibet.

Efter det Anførte findes Tiltalte, der for sit eget Vedkommende maa antages, efter hvad der foreligger, at være i Besiddelse af den fornødne Berettigelse til at føre Skib i den ommeldte Fart, ikke ved sit Forhold at have gjort sig skyldig i nogen Lovovertrædelse, der kan bevirke Ansvar for ham, hvorfor han vil være at frifinde for det Offentliges Tiltale, og Politiretsdommen, der han anseet ham efter Lov af 19de Febr. 1861 § 15, sammenholdt med Lov af 29de Decbr. 1857 § 75, med en Mulkt af 50 Rdlr. til Assens Kæmnerkasse, vil i Overeensstemmelse hermed være at forandre, medens den

i Henseende til Sagens Omkostninger, som rettelig findes paalagte Tiltalte, vil være at stadfæste.

Tiltalte vil derhos have at udrede i Salair til Actor og Defensor for Overretten 5 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse herved Retten har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Kjøbmand og Skipper Rasmus Pedersen af Assens, bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være.

I Henseende til Sagens Omkostninger bør Politiretsdommen ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Casse og Delbanco, udreder Tiltalte 5 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{586}{69}$ Procurator Myhlertz Actor ctr. Tiltalte Værtshuusholder Christen Madsen i Svendborg.

(En Tiltalt mulkteret for paa Landet at have falbudt og solgt Fjer, der ikke af ham vare opkjøbte paa Landet*), og Varerne confiskerede.)

(Paadømt den 5te November 1869.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag er det ved egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Omstændigheder tilstrækkeligt oplyst, at Tiltalte, Værtshuusholder Christen Madsen i Svendborg, har omkring paa Landet i Fyen falbudt og solgt Fjer, og da han ikke har opkjøbt Fjerene paa Landet, men faaet dem her

*) Jfr. Scheels Personret S. 544.

fra Staden og i Svendborg, og under disse Omstændigheder ikke findes at have været berettiget til den udøvede Handel, maa det billiges, at han ifølge Pl. 27de Novbr. 1839 § 1, cfr. Frd. 13de Febr. 1775 § 4 og Næringslovens § 42, er, ved Salling Herreds Politiretsdom af 9de August d. A., anseet med Confiskation af Varerne og med en Mulkt af 5 Rdlr. til Politikassen, og da ligeledes Bestemmelserne om Omkostningerne billiges, vil Dommen i det Hele være at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor her for Retten betaler Tiltalte 5 Rdlr. til hver.

Politiretsbehandlingen og den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Procurator Myhlertz og Auditeur Mundt betaler Tiltalte, Værtshuusholder Christen Madsen i Svendborg, 5 Rdlr. til hver.

Den idømte Mulkt at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{300}{69}$ Frøken Sophie Cappelen og Ritmester Døcker, Sidstnævnte saavel paa egne Vegne som i Egenskab af Værge for Enkefru A. C. Cappelen, født Utke, ctr. Commerceraad J. B. Heymann.

(Spørgsmaal om en Leier burde fritages for at betale en Deel af den stipulerede Leie paa Grund af at der ved en Ild, der var opstaaet i en Eieren tilhørende Bagbygning, der stødte op til det leiede Locale, var trængt Vand ind i den leiede Beboelsesleilighed, navnlig i Kjøkkenet.)

(Paadømt den 8de November 1869.)

Dommen er saalydende:

Ved Leiecontract af 14de August 1866 bortleiede Indstevnte, Commerceraad J. V. Heymann, til Citantinden, Frøken Sophie Cappelen, og en ustevnt Mand, Pavillonen „Thorshal" paa Kjøbenhavns Vesterbrogade med dertil hørende Beboelsesleilighed m. m. imod en stigende Leie, der stedse skulde erlægges maanedlig forud. Som Selvskyldnercautionist underskrev Enkefru A. C. Cappelen, født Utke, Leiecontracten, og under 18de Mai 1867 forpligtede Citanten Ritmester Døcker sig som Værge for sin Moder, fornævnte Enkefru Cappelen, og saalænge han har med Administrationen af hendes Pengevæsen at bestille, at indbetale til Indstevnte den forfaldne Leieafgift.

Den 24de August 1867 opkom der Ild i Bagbygningen til „Thorshal", hvorved Vand trængte ned i den Citantinden leiede Beboelsesleilighed, navnligen i dennes Kjøkken. Som Følge heraf nægtede Citanterne at betale den den 1ste Septbr. og senere forfaldne Leie, og Indstevnte har derfor i 1ste Instans ved Odense Bything søgt Frøken Sophie Cappelen og Ritmester Døcker, Sidstnævnte saavel paa egne Vegne som i Egenskab af Værge for hans Moder, den umyndiggjorte Enkefru A. C. Cappelen, til in solidum at betale Leieafgift for September og October 1867: 341 Rdlr. 4 Mk., med Fradrag af Godtgjørelse for Affavnet af Beboelsesleiligheden i Tiden fra den 24de August til den 11te Decbr. 1867 — paa hvilken Dag Indstevnte notarialiter lod Citantinden meddele, at Beboelsesleiligheden var fuldstændig restaureret — 12 Rdlr. 3 Mk. maanedlig, eller saa stort et Beløb, som uvillige af Retten udmeldte Mænd maatte bestemme, tilligemed Renter fra Forligsklagens Dato, den 16de Octbr. 1867, til Betaling skeer, og Procesomkostninger.

Ved Odense Bythings Dom af 19de October 1868 blev

Indstevntes Paastand taget til Følge, saaledes at Godtgjørelsen for Beboelsesleilighedens Affavn skulde bestemmes ved uvillige Mænds Skjøn og at Procesomkostningerne bestemtes til 25 Rdlr.

Denne Dom have Citanterne indbragt for Overretten og paastaaet den forandret saaledes, at de frifindes for Indstevntes Tiltale, og navnlig ogsaa forandret, forsaavidt Procesomkostninger ere dem paalagte, ligesom de under alle Omstændigheder have paastaaet, at Ritmester Døcker alene dømmes i Egenskab af Værge for Enkefru Cappelen. Indstevnte har paastaaet Underretsdommen stadfæstet, og begge Parter have paastaaet sig tillagte Appellens Omkostninger.

Da Overretten imidlertid finder, at der maa gives Underretsdommen Medhold deri, at Citanterne ikke have beviist, at den ved Ildebranden bevirkede Skade har været saa væsentlig, at den berettigede dem til at ansee Leieforholdet ophævet, og Citanterne iøvrigt ikke have anført Noget til Støtte for deres Frifindelsespaastand, som her under Sagen kan komme i Betragtning, bliver det at undersøge, om Ritmester Døcker retteligen er dømt til personligen at betale det paastevnte Beløb, eller om han ikkun kan dømmes til at betale det i sin Egenskab af Værge for Enkefru Cappelen. Da Ritmester Døcker ved Beviset af 18de Mai 1867 imidlertid alene har forpligtet sig til som Værge for sin Moder og saalænge han beklæder denne Post og har med Administrationen af hendes Pengevæsen at bestille at indbetale de forfaldne Leieafgifter til Indstevnte, findes der ikke tilstrækkelig Føie til at ansee ham personlig ansvarlig for Beløbets Betaling. Da det nu endvidere maa antages, at han betimeligen har fremsat Indsigelse mod at dømmes personlig, vil Underretsdommen være at forandre i Overeensstemmelse hermed og Procesfens Omkostninger for begge Retter at ophæve.

Statskassens Ret bliver at forbeholde med Hensyn til at det Underretsacten paaklæbede Stempelmærke ikke behørigen er casseret. Iøvrigt foreligger ingen Stempelovertrædelse her for Retten.

Thi kjendes for Ret:

Citanterne, Frøken Sophie Cappelen og Ritmester Døcker, Sidstnævnte som Værge for Enkefru A. C. Cappelen, født Utke, bør, Een for Begge og Begge for Een, til Indstevnte, Commerceraad J. B. Heymann, betale 341 Rdlr. 4 Mk., efter Fradrag af et saadant Beløb, som uvillige af Retten udmeldte Mænd maatte skjønne at være en passende Erstatning for Affavnet af den ved Contract af 14de August 1866 til fornævnte Sophie Cappelen og en ustevnt Mand udleiede Beboelsesleilighed i Tidsrummet fra 24de August til 11te Decbr. 1867, med Rente 5 pCt. pro anno fra den 16de Octbr. 1867 og indtil Betaling skeer.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til at det Underretsacten paaklæbede Stempelmærke ikke behørigen er casseret.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kiøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 4.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret
af
Cancelliraad A. L. C. de Coninck,
Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 22de Januar.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretsfager.

Sagen 641/68 Conferentsraad, forhenværende Bankdirecteur Frølich ctr. Urtekræmmer Harald Bloch.

(Spørgsmaal om en Indstevnt kunde ansees pligtig at betale Citanten et paastevnt Beløb, som Indstevnte, efter Citantens Paastand, kun var i Besiddelse af som Repræsentant for en tredie Person og ved en tidligere Overeenskomst havde erkjendt at tilkomme Citanten.)

(Paadømt den 8de November 1869.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Conferentsraad, forhenværende Bankdirecteur Frølich, paastaaer under nærværende Sag Indstevnte, Urtekræmmer Harald Bloch, tilpligtet at betale ham et Beløb af 150 Rdlr., som skal være leveret Indstevnte af Bomforpagter Hansens Enke af „Slukefter“ Bom, og som han besidder som hendes Repræsentant, tilligemed Renter af dette Beløb 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato, den 14de October f. A., indtil Betaling skeer og Sagens Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt. Til Støtte for Søgsmaalet har Citanten anført, at det ved en den 14de Septbr. f. A. hos

Overretsprocurator Engberg stedfunden Sammenkomst af fornævnte Hansens Enkes Creditorer, hvoriblandt Indstevnte, bl. A. blev vedtaget, at en Deel hende tilhørende Løsøregjenstande skulde sælges til Fyldestgjørelse for Creditorerne, der for deres Resttilgodehavende skulde have sideordnet Panteret i hendes øvrige Eiendele, samt at Intraderne af tvende Bomme, som hun havde i Forpagtning, skulde for Tidsrummet til Udgangen af September Maaned, i Forbindelse med den forhaandenværende Kassebeholdning, efter Fradrag af Underholdningspenge til Enken, anvendes først til Dækning af det Beløb, der skyldtes til nogle Folk, der havde besørget Veiens Vanding, som Vederlag for denne Tjeneste, og dernæst, forsaavidt noget Overskud blev tilbage, til Citantens Dækning, der havde et Tilgodehavende af 1450 Rdlr., hidrørende fra at han som Selvskyldnercautionist havde indestaaet for Forpagtningsafgiften af „Slukefter" Bom. Da Indstevnte ved den ommeldte Sommenkomst skal have erkjendt, at han paa Enkens Vegne besad det angivne Beløb af 150 Rdlr., der saaledes udgjorde en væsentlig Deel af hendes Kassebeholdning, formener Citanten, at dette Beløb maa, efterat Vandingsfolkene ere dækkede af Bomintraderne for deres Tilgodehavende, tilkomme ham i Henhold til den trufne Overeenskomst.

Indstevnte har derimod procederet til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, idet han har benægtet, at nogen endelig Overeenskomst blev truffen ved den ommeldte Sammenkomst, ved hvilken ikke alle, men kun nogle af Enkens Creditorer vare tilstede, ligesom den, der mødte paa Citantens Vegne, ogsaa forbeholdt sig at indhente nærmere Samtykke fra denne, og paastaaet, at han vel af Hansens Enke har modtaget det omtvistede Beløb af 150 Rdlr., men som Afdrag paa hendes Gjeld til ham ifølge en af hendes Mand,

efter hvem hun hensad i uskiftet Bo, under 12te Mai f. A. udstedt 3 Maaneders Solo Vexel, stor 500 Rdlr., hvorfor han alt under 12te Septbr. f. A. havde afskrevet det betalte Beløb paa Vexlen.

Ved de af Hansens Enke og hendes Broder, Aftægtsmand Mads Petersen af Hundige, afgivne Vidneforklaringer, hvis Betydning ikke, som Indstevnte har villet gjøre gjeldende, kan ansees svækket ved deres Forhold til Sagen, i Forbindelse med at det af et under Sagen fremlagt Brev fra Indstevnte af 11te Septbr., som denne har vedkjendt sig, fremgaaer, at han har opfordret førstnævnte Vidne til at komme til ham den paafølgende Mandag den 14de Septbr. for at gaae med ham til Procurator Engberg, og ved denne Leilighed medtage sine Penge for at faae dem byttede, maa det ansees tilstrækkelig godtgjort, at de under Sagen omhandlede 150 Rdlr. ere modtagne af Indstevnte den sidstmeldte Dag i Smaapenge for at bytte dem for Enken Hansen, hvilket der efter Vidnernes Forklaring ikke blev Tid til, og forsaavidt han under Proceduren har paaberaabt sig, at bemeldte Enke senere paa hans Opfordring samtykkede i, at han maatte beholde Pengene som Afdrag paa Vexelgjelden, har han ikke mod Citantens Benægtelse ført noget Beviis herfor, ligesom det staaer i Strid med, at Afskrivningen paa Vexlen er dateret den 12te Septbr. og at Indstevnte, efter hvad der maa ansees beviist, ved Sammenkomsten hos Procurator Engberg opgav sin Fordring til 500 Rdlr. og erkjendte at have modtaget de 150 Rdlr., uden at omtale dem som et Afdrag.

Efter de af Procurator Engberg og Cand. juris, Fuldmægtig Hastrup samt Enken Hansen afgivne Vidneforklaringer blev der ved Mødet hos Førstnævnte truffet en endelig Overenskomst, og Indstevnte maa ogsaa under Proceduren ansees at have indrømmet, at der ikke fra hans Side blev gjort

nogen Indsigelse eller taget noget Forbeholo, ligesom han har erkjendt, at han kort efter indfandt sig med en anden Person hos Enken Hansen og — som det maa antages i Henhold til den trufne Overeenskomst om Realisationen af en Deel af hendes Løsøre og Effecter — optog en Fortegnelse over disse. Det findes herefter tilstrækkelig godtgjort, at Indstevnte ved sit Møde hos Procurator Engberg er gaaet ind paa en Overeenskomst af det angivne Indhold, mod hvis Rigtighed han ingen speciel Indsigelse har fremsat under Sagen, og da den Omstændighed, at ikke alle Enkens Creditorer — efter Citantens Angivende manglede der kun een — vare tilstede, ikke kan være til Hinder for, at Overeenskomsten, naar den kom istand for de Tilstedeværendes Vedkommende, ogsaa maa være bindende for disse, hvorved bemærkes, at Citantens Befuldmægtigede vel ikkun tiltraadte Overeenskomsten under Reservation af Approbation fra dennes Side, men, efter hvad Indstevnte selv har erkjendt, samme Dag meddeelte ham, at Citanten var gaaet ind paa den, ligesom det er in confesso, at Vandingsfolkene ere betalte, maa der gives Citanten Medhold i, at det omtvistede Beløb af 150 Rdlr., som Indstevnte ikkun besad paa Enken Hansens Vegne og som denne har erkjendt at have som henhørende til hendes Kassebeholdning ved Overeenskomsten overdraget til Dækning af en Deel af Citantens Tilgodehavende, maa tilkomme denne, og Indstevnte vil saaledes være at tilpligte at betale ham dette Beløb med Renter som paastaaet, hvorhos han endvidere efter Omstændighederne findes at burde betale Citanten Sagens Omkostninger, der fastsættes til 25 Rdlr.

Under Sagen foreligger ingen Overtrædelse af Lovgivningen om det stemplede Papir.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Urtekræmmer Harald Bloch, bør til Citanten,

Conferentsraad, forhenværende Bankdirecteur Frølich, betale de paastevnte 150 Rdlr. med Renter 5 pCt. aarlig fra den 14de Octbr. f. A. indtil Betaling skeer samt denne Sags Omkostninger med 25 Rdlr.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{342}{69}$ Forhenværende Gaardmand Ole Larsen paa Baagø ctr. Gaardmand J. H. Clausen i Svinsbjerg.

(Under en Tvist i Anledning af en Opgjørelse af tvende Parters Mellemværende statueret bl. A., at Indstevnte burde tilsvare et enkelt Beløb, med Hensyn til hvilket Indstevnte, uden bestemt at have benægtet at have modtaget det af Citanten, gjorde gjeldende, at det i hvert Fald var Parternes Mellemværende uvedkommende.)

(Paadømt den 8de November 1869.)

Dommen er saalydende:

Indstevnte, Gaardmand J. H. Clausen i Svinsbjerg, har i 1ste Instans ved Lollands Nørreherreds Thing søgt Citanten, forhenværende Gaardmand Ole Larsen paa Baagø, til Betaling af 83 Rdlr. 10 ß, som Citanten skal være skyldig efter Indstevntes Opgjørelse af deres Mellemværende, med Renter 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato, den 25de Juni 1867, og Sagens Omkostninger, hvorimod Citanten paastod sig frifunden og tilkjendt Processens Omkostninger. Ved Herredsthingets Dom af 4de August f. A. er Citanten, saafremt Indstevnte edelig bekræfter, at han ikke — som anført i Citantens under Sagen fremlagte Opgjørelses Post 6 — har, foruden de af ham erkjendte 30 Rdlr., ved Skipper Fabricius modtaget 30 Rdr., og ikke — som anført i samme Opgjørelses Post 5 — af Citanten har modtaget 6 Tdr. Havre, tilpligtet at betale til Indstevnte 77 Rdlr. 10 ß,

medens Citanten, naar Eden ikke aflægges, er tilpligtet at betale Indstevnte 29 Rdlr. 3 Mk. 10 ß, begge Beløb med Renter som anført, hvorhos Processens Omkostninger ere ophævede. Denne Dom har Citanten indanket for Overretten, hvor han har paastaaet Frifindelse for Indstevntes Tiltale og gjort Paastand paa Omkostninger for begge Retter, hvorimod Indstevnte procederer til Stadfæstelse og paastaaer sig tillagt Sagens Omkostninger.

Efter Proceduren for Overretten er der kun Uenighed mellem Parterne om følgende 3 Punkter.

Citanten paastaaer, at han i Aaret 1865 har ved Jørgen Jørgensen med Tilnavn Busk betalt Indstevnte 30 Rdlr. i Afdrag paa Mellemværende, medens Indstevnte, der ikke bestemt har benægtet at have modtaget et saadant Beløb af Jørgensen, gjør gjeldende, at dersom det er skeet, har det i hvert Fald været Parternes Mellemværende uvedkommende.

Idet der saaledes under Sagen maa gaaes ud fra, at Indstevnte har modtaget Beløbet, skjønnes det ikke rettere, end at han under de forhaandenværende Forhold idetmindste maatte opgive, til hvilket Øiemed han i Citantens Interesse har anvendt det, og, da dette ikke er skeet, maa finde sig i, at det føres Citanten tilgode i Parternes Mellemværende. I dette Punkt vil derfor Underretsdommen være at forandre.

Indstevnte har i sin Opgjørelse crediteret Citanten for 30 Rdlr. for af Skipperne Raahauge og Fabricius i Forening kjøbte 10 Tdr. Havre à 3 Rdlr. pr. Td., medens Citanten, der gjør gjeldende, at denne Handel blev sluttet ved Raahauge alene, paastaaer, at han desuden har i Aaret 1864 ved Fabricius contant udbetalt til Indstevnte 30 Rdlr., hvilket Sidstnævnte benægter. Skipper Fabricius har forklaret, at han i Mai 1864, efter Fuldmagt fra Indstevnte, har modtaget 30 Rdlr. af Citanten til Indstevnte og derefter betalt

Pengene til denne. Naar nu Underretten, som anført, har gjort dette Punkt afhængig af Indstevntes Ed, findes Sagen ikke at kunne faae et for Citanten heldigere Udfald.

Det Samme er Tilfældet med Hensyn til 6 Tdr. Havre à 2 Rdlr. 5 Mk. 8 ß, som Citanten paastaaer at have leveret Indstevnte og hvorfor han har debiteret ham for 17 Rdlr. 3 Mk., medens Indstevnte benægter Modtagelsen af Havren, og hvorved bemærkes, at et Vidne har forklaret, at der i Aaret 1865 blev hos Citanten maalt 6 Tdr. Havre, som sagdes at være til Indstevnte, og at en Trediemand har sagt Vidnet, at han har bragt Havrrn til Indstevnte, samt at Sidstnævnte under Sagens Gang har indrømmet for Vidnet, at han har modtaget den ommeldte Havre af Citanten.

I Henhold til Anførte vil Underrettens Dom være at forandre saaledes, at Citanten, hvis den i Underretsdommen fastsatte Ed aflægges, vil have at betale Indstevnte 47 Rdlr. 10 ß, med Renter deraf som ovenanført, men i modsat Fald vil være at frifinde for Indstevntes Tiltale.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Der vil være at forelægge Procurator M. Møller en Frist af 8 Dage fra Dato til Berigtigelse af Stempelpligten med Hensyn til hans den 7de Juni og 23de August d. A. fremlagte Indlæg. Iøvrigt foreligger ingen Stempelovertrædelse under Sagen for Overretten.

Thi kjendes for Ret:

Saafremt Indstevnte, Gaardmand J. H. Clausen i Svinsbjerg, efter foregaaende lovlig Omgang inden Retten aflægger den ved Herredsthingsdommen fastsatte Ed, bør Citanten, forhenværende Gaardmand Ole Larsen paa Baagø, til ham betale 47 Rdlr. 10 ß, med Renter deraf 5 pCt. pro anno fra den 25de Juni 1867, til Betaling skeer. Trøster

han sig derimod ikke til at aflægge denne Ed, bør Citanten for hans Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for begge Retter hæves.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Procurator M. Møller forelægges en Frist af 8 Dage fra Dato til Berigtigelse af Stempelpligten med Hensyn til hans den 7de Juni og 23de August d. A. fremlagte Indlæg.

Sagen AS. $\frac{568}{68}$ Afbygger og Høker Anders Olsen af Lynge Overdrev ctr. Afbygger Henrik Jensen af Høvelstvang.

(Spørgsmaal om Appellanten i en til Overretten indanket Sag kunde ansees pligtig at godtgjøre Indstevnte Tabet ved Realisationen af en Panteobligation, hvorpaa Indstevnte af Citanten havde modtaget Transport ved Berigtigelsen af en mellem Parterne stedfunden Handel.)

(Paadømt den 8de November 1869.)

Dommen er saalydende:

I nærværende i 1ste Instans ved Frederiksborg Districts Birkething den 16de April f. A. paakjendte Sag imellem Citanten, Afbygger og Høker Anders Olsen af Lynge Overdrev, og Indstevnte, Afbygger Henrik Jensen af Høvelstvang, betræffende Spørgsmaalet om den Førstnævntes Forpligtelse til at betale Indstevnte en Godtgjørelse i Anledning af det Tab, som denne vil have lidt ved til Berigtigelse af en Handel bl. A. at have modtaget under 24de Octbr. 1864 Transport fra Citanten paa en af Afbygger Ole Larsen af Lynge Overdrev den 20de Octbr. 1862 udstedt og den 23de f. M. thinglæst Panteobligation, stor 300 Rdlr., er Citanten ved Underretsdommen tilpligtet at betale Indstevnte 171 Rdlr.,

— hvilket er Halvdelen af Obligationen paalydende Beløb og Renter deraf 4 pCt. aarlig fra 11te Januar 1864 til 11te Decbr. 1867 = 21 Rdlr., — samt Renter 5 pCt. aarlig af det samlede Beløb fra sidstnævnte Dag, indtil Betaling skeer, hvorhos det er paalagt Citanten at udrede Sagens Omkostninger efter de for beneficerede Sager gjeldende Regler, og deriblandt i Salair til den for Indstevnte, der procederede efter dertil meddelt fri Proces, beskikkede Sagfører, Procurator Bodschau, 10 Rdlr.

Denne Dom har Citanten ved Stevning af 19de Juni f. A. indanket her til Retten, hvor han har paastaaet den forandret principaliter saaledes, at han frifindes for Indstevntes Tiltale i denne Sag, in subsidium saaledes, at han kun tilpligtes at betale Halvdelen af 75 Rdlr. med Renter som paastaaet, eller 42 Rdlr. 4 Mk. 8 ß med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra 11te Decbr. 1867, indtil Betaling skeer, og at Betalingen af hvilketsomhelst Erstatningsbeløb betinges af Afskrivning paa den førommeldte Panteobligation af 20de Octbr. 1862, samt i alle Tilfælde at Processens Omkostninger tilkjendes ham i begge Instanser, og at det Procurator Bodschau tilkjendte Salair, 10 Rdlr., udredes af det Offentlige.

Derimod har Indstevnte, hvem fri Proces er meddelt for Overretten, paastaaet den indankede Dom stadfæstet, subsidiairt at Citanten tilpligtes at udrede Halvdelen af 75 Rdlr. med Renter 4 pCt. aarlig fra 11te Juni 1864 til 11te Decbr. 1867 og 5 pCt. Rente fra sidstnævnte Dag af den samlede Sum, indtil Betaling skeer, og at Underretsdommen forøvrigt stadfæstes, hvorhos Indstevnte i begge Tilfælde har paastaaet Citanten tilpligtet at udrede Appellens Omkostninger, som om Sagen ikke fra Indstevntes Side var beneficeret, deriblandt Salair til hans beskikkede Sagfører for Overretten, Justits-

raad, Procurator Nyegaard, hvis Salair i ethvert Tilfælde forventes ham tilkjendt af det Offentlige.

Efter Indstevntes Fremstilling var det en imellem ham og Citanten udtrykkelig vedtaget Betingelse, at, hvis Obligationens Paalydende eller nogen Deel af samme ved Pantets Realisation blev uerholdeligt, — hvad netop viste sig at være Tilfældet, idet Pantet ved tvungen Auction blev realiseret i 1866, uden at der indkom Noget til Dækning af Indstevntes Tilgodehavende efter samme, — skulde Citanten staae halvt Skade med Indstevnte. Derimod har Citanten benægtet at være Indstevnte noget Beløb skyldig og at have indgaaet nogen Forpligtelse til at dele det mulige Tab, der kunde opstaae ved den ommeldte Obligation.

Vel gaae nu de under Sagen afgivne Vidneforklaringer ud paa, at Citanten har forpligtet sig til, hvis der blev Tab ved Obligationen, at dele dette Tab med Indstevnte; men mod den af Citanten fremsatte Benægtelse — der maa ansees i saa Henseende at være tilstrækkelig speciel — kan det ikke ansees godtgjort, at denne Forpligtelse for Citanten skulde indtræde allerede derved, at Pantet blev realiseret uden at Obligationens Paalydende blev dækket, hvorimod det maa antages, at Forpligtelsen først skulde indtræde naar Indstevnte godtgjorde, at Dækning overhovedet ikke var at erholde af Debitors Eiendele, altsaa eiheller af hans Gods udenfor Pantet.

Et saadant Beviis har Indstevnte imidlertid ikke ført, idet det navnlig ikke af den fremlagte Executionsforretning, hvorved Udlæg gaves i den pantsatte Eiendom, sees, at der ikke forefandtes Andet eller Mere til Dækning af Gjelden, og Citanten vil derfor efter hans Paastand allerede af den her anførte Grund være at frifinde for Indstevntes Tiltale, uden at det saaledes er fornødent at undersøge, hvorvidt dette

Resultat ogsaa maatte blive en Følge af den af Citanten endvidere fremsatte Indsigelse, at det af Indstevnte anførte Tab af 171 Rdlr. med Renter ikke er lidt paa den tidtnævnte, ham af Citanten tiltransporterede, Obligation, hvilken Indsigelse det ved allerhøieste Ordre af 2den November f. A. er blevet Retten tilladt at tage under Paakjendelse, uagtet den ikke har været fremsat for Underretten.

Processens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve for begge Retter, og attesteres det, forsaavidt Sagen har været beneficeret, at dens Behandling ved Underretten, saavelsom den befalede Sagførelse ved begge Retter, har været lovlig.

Det Procurator Bodschau tilkjendte Salair, hvis Størrelse bifaldes, vil være at udrede af det Offentlige, hvorimod der efter Sagens Udfald for Overretten ikke kan tilkjendes Justitsraad, Procurator Nyegaard noget Salair.

Her for Retten er ikke begaaet nogen Overtrædelse af Lovgivningen om det stemplede Papirs Brug.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, Afbygger og Høker Anders Olsen af Lynge Overdrev, bør for Indstevnte, Afbygger Henrik Jensen af Høvelstvang, hans Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Procurator Bodschau tillægges i Salair 10 Rdlr. af det Offentlige.

Sagen A8. $\frac{621}{89}$ Procurator Raasløff Actor ctr. Arrestanten Claus Heinrich eller Claus Heinrich Hansen.

(Antaget, at en i Tyveri og Betleri skyldig, i Nordslesvig født, Arrestant, der ikke i de 5 sidste Aar havde havt stadigt Ophold i den danske Stat, ikke kunde betragtes som Udlænding, saa-

ledes, at Straffelovens § 16 1ste Stykke kunde ansees anvendelig paa ham.*)

(Paadømt den 9de November 1869.)

Dommen er saalydende:

Ved Arrestanten Claus Heinrich eller Claus Heinrich Hansens egen Tilstaaelse i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste er det tilstrækkelig godtgjort, at han, der under nærværende, fra Antvorskov Birks Extraret indankede, Sag tiltales for Tyveri og Betleri, om Aftenen den 17de Juni d. A. gjennem et Vindue, der var dækket af en Tremmeforsats, som var fastgjort med Søm, men hvilken han rykkede ud, er steget ind i Spisekammeret i Skolelærer Falkenskjolds Bolig i Herninge — fra hvilket en Dør førte ind til et Kammer, hvori en Pige havde Natteleie — og i Spisekammeret har tilvendt sig 14—15 Pd. Smør, et Fajancefad med Medisterpølser, en Krukke med Asier, en Kjøkkenkniv og noget Flesk, Alt tilhørende bemeldte Skolelærer og vurderet til 6 Rdlr. 2 Mk. Paa samme Maade er det beviist, at Arrestanten har gjort sig skyldig i Betleri. Som Følge heraf vil han, der er født den 6te Marts 1834 og ikke findes forhen straffet, være at ansee efter Straffelovens § 229 Nr. 4 — dog at der ikke, saaledes som i Underretsdommen statueret,

*) Da det med Hensyn til Ordene i Straffelovens § 16, jfr. Udkastets og Lovens § 7, kunde ansees tvivlsomt, om ikke den Nordslesviger, der ikke har benyttet Fredstractatens 19de Artikel og er flyttet til Danmark, maa betragtes som Udlænding, er der Anledning til at minde om, at de nævnte Bestemmelser ere skrevne før Krigen. Var Arrestanten i ovenstaaende Sag blevet betragtet som Udlænding og Straffelovens § 16 anseet anvendelig, vilde Følgen heraf ogsaa have været, at han, i Tilfælde af en Tilbagevenden hertil, efterat være udviist, vilde, trods Tractaten, være hjemfalden til Straf efter Straffelovens § 16 2det Stykke.)

efter hvad der er oplyst om Tiden, hvorpaa Indbruddet skete, findes Føie til at bringe sammes sidste Punktum i Anvendelse — samt efter Lov af 3die Marts 1860 § 3, og den ved Underretsdommen valgte Straf af 1 Aars Forbedringshuusarbeide findes passende. Derimod kan Dommens Bestemmelse om, at han, der ikke i de 5 sidste Aar har havt stadigt Ophold i den danske Stat, efter udstaaet Straffetid, i Henhold til Straffelovens § 16, bør udsendes af Riget, ikke billiges, eftersom Arrestanten, der er født i Hertugdømmet Slesvig, i Henhold til den ved Kundgjørelse af 16de Novbr. 1864 bekjendtgjorte Fredstractat af 30te Octbr. s. A. Artikel XIX, ikke kan betragtes som Udlænding.

Da Dommens Bestemmelse om Actionens Omkostninger bifaldes, vil den med den antydede Forandring være at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procurator Raasløff og Prøveprocurator Petersen, vil Arrestanten have at betale 5 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Birkethingsdommen bør ved Magt at stande, dog at den deri fastsatte Udbringelse af Riget bortfalder.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procurator Raasløff og Prøveprocurator Petersen, betaler Arrestanten, Claus Heinrich eller Claus Heinrich Hansen, 5 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen A 8. 584/69 Procurator Smith Actor ctr. Tiltalte Laurine Jacobsen, P. C. Petersens Hustru af Hjortespring.

(Anvendelse af Straffelovens § 203, jfr. § 40 sidste Led.)

(Paadømt den 12te November 1869.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Kjøbenhavns Amts nordre Birks Extraret hertil indankede, Sag, der i 1ste Instans tillige angik en Medtiltalt, for hvis Vedkommende Sagen ikke er appelleret, tiltales Laurine Jacobsen, P. C. Petersens Hustru af Hjortespring, for voldeligt Adfærd mod Indsidder Jens Johansen Vinneballe. Efter Sidstnævntes Forklaring befandt han sig den 8de August d. A. om Aftenen i Samtale med et Par andre Personer paa Veien udenfor Tiltaltes Bolig, da hun kom ud, og udskjeldte dem for at have kigget ind af hendes Vinduer, skjøndt dette ikke var Tilfældet, og da han opfordrede hende til at gaae ind igjen, og fulgte efter hende ind, som han angiver, for at opfordre hende til at lade Folk paa Veien være i Fred, blev han, strax efterat være kommen ind i Stuen, overfaldet af Tiltalte og den for Underretten Medtiltalte Anders Riegelsen, der opholdt sig hos hende, og som Begge vedbleve at slaae løs paa ham, indtil det omsider lykkedes ham at krybe ud af Døren og derpaa forføie sig hjem. Ifølge en under Sagen fremlagt Lægeattest havde Vinneballe den 9de s. M. tvende Saar i Issen, det ene 1 Tomme langt, det andet noget mindre, hvorved Hovedets Been var blottet, samt et Par smaa Vulnerationer paa Hovedets venstre Sidehalvdeel, hvorhos der paa Kroppen fandtes adskillige Mærker af Slag, idet navnlig den høire Arm var ophovnet og Smerter føltes i venstre Side, og have disse Beskadigelser medført Fare for en Lungehinde-Betændelse,

som dog blev afværget. Vinneballe var endnu den 13de s. M. sengeliggende, og har efter Angivende i 10 Dage ikke kunnet arbeide.

Tiltalte har erkjendt, at hun, der alene vil have slaaet Vinneballe uden Hjælp af Andre, har tilføiet ham de ommeldte Læsioner ved at slaae ham med en Bøgestav, der senere er bragt tilstede i Retten og befunden at være af 1¼ Alens Længde og 4½ Tomme i Omkreds, men gaaer hendes Forklaring iøvrigt ud paa, at han, efterat være trængt ind i hendes Huus, idet han førte hende foran sig, ikke efter Opfordring vilde forlade samme, men endog tilføiede hende Overlast ved at slaae og mishandle hende samt sønderrive hendes Klæder, hvorfor hun ansaa sig berettiget til at værge sig saa godt hun kunde. Denne Tiltaltes Forklaring, der i det Væsentlige stemmer overeens med den af Medtiltalte for Underretten afgivne, kan efter de foreliggende Oplysninger ikke forkastes, men hun findes dog, selv under Forudsætning af, at Vinneballe, efterat være trængt ind i hendes Stue, har tilføiet hende nogen Overlast, hvilket denne iøvrigt har benægtet, ikke at kunne disculperes herved, idet hun, der ikke var alene og ved den i 1ste Instans Medtiltaltes Hjælp vel maatte kunne faae Vinneballe fjernet uden Anvendelse af saa voldsomme Midler, som skeet, maa antages ved at tilføie ham de ommeldte Læsioner at have overskredet Grændserne for et berettiget Selvforsvar. Det maa derfor billiges, at Tiltalte, der er født 1838 og ved Kjøbenhavns Amts nordre Birks Extraretsdom af 6te October 1847 anseet efter Frd. 1840 § 1 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage og ved Høiesteretsdom af 13de Marts 1855 under en mod hende for uhjemlet Besiddelse af stjaalne Koster anlagt Sag med Fængsel i 14 Dage, ved den indankede Dom er anseet efter Straffelovens § 203, cfr. § 40 sidste Led;

men Straffen, der er fastsat til Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, findes efter Omstændighederne at kunne bestemmes til simpelt Fængsel i 14 Dage. Med den heraf flydende Forandring vil Underretsdommen, hvis Bestemmelser om Actionens Omkostninger og den Tiltalte idømte Erstatning billiges, iøvrigt være at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten vil Tiltalte derhos have at udrede 5 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Laurine Jacobsen, P. C. Petersens Hustru, bør straffes med simpelt Fængsel i 14 Dage.

I Henseende til den idømte Erstatning og Actionens Omkostninger bør Underretsdommen ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Smith og Schack, betaler Tiltalte 5 Rdlr. til hver.

Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 5.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret
af
Cancelliraad A. L. C. de Coninck,
Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 29de Januar.

Skiftedecisioner.

Decision
i
Etatsraad L. A. Thaysens Dødsbo.

(Undersøgelse i et Dødsbo, om og hvorvidt forskjellige Paastande burde tages tilfølge, der vare fremsatte af en Creditor, der, ifølge en fra hans Side fuldstændig opfyldt Kjøbecontract, havde været i Besiddelse af en til ham af den Afdøde solgt fast Eiendom, uden at have faaet Skjøde paa den, idet der forinden saadant udstedtes var skeet Udlæg i Eiendommen, der derefter var bortsolgt ved en af Skiftecommissionen foranstaltet Auction.)

(Afsagt i Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Skifte-commission den 21de Januar 1870.)

Decisionen er saalydende:

Ved Kjøbecontract af 17de December 1867, thinglæst den 6te Januar 1868, solgte Etatsraad L. A. Thaysen Eiendommen Matr.-Nr. 44, Lod 8 og 9, i Stadens udenbyes Vester Quarteer paa Vester Fælledvei, til forhenværende Sukkerraffinadeur H. D. Harboe, bl. A. paa Vilkaar, at

Kjøberen betalte Renter af de i Eiendommen indestaaende Prioriteter fra 11te December Termin 1867, at han betalte Skatterne fra 1ste Januar 1868, samt ene og alene udredede Omkostningerne ved Kjøbecontracten saavelsom i sin Tid ved Skjødet, som han skulde tage senest 2 Aar fra Contractens Dato, men iøvrigt var berettiget til at erholde strax eller til hvilkensomhelst Tid forinden; forøvrigt overtog Kjøberen Eiendommen strax og erholdt Leieindtægten af Eiendommen fra 15de December 1867. Den 29de August 1868 blev der for Enkefru Welder gjort Execution af Kongens Foged blandt Andet i fornævnte Etatsraad Thaysſen som Skjødehaver tilhørende Eiendom, hvorfor Skiftecommissionen, da Harboe efter Thaysſens den 4de September 1868 indtrufne Død i Sessionen den 25de s. M. havde begjert sig Skjøde meddelt af Boet paa den ham solgte Eiendom, og Udlægshaveren i Sessionen den 2den October s. A. havde protesteret herimod, i Sessionen den 3die s. M. tilkjendegav Harboe, at den imod denne Protest i alt Fald ikke for Tiden kunde meddele ham det begjerte Skjøde. I Sessionen den 12te November 1868 blev derefter fremlagt en Skrivelse fra Harboes Sagfører, hvori denne meddeler, at Harboe havde fundet sig foranlediget til at fraflytte Eiendommen, men forøvrigt forbeholdt hans Ret i alle Maader og imod alle Vedkommende, hvorefter Udlægshaveren, der imidlertid havde taget Nøglerne til Hovedbygningen i sit Værge og taget Eiendommen i Besiddelse, androg, at Boet vilde tiltræde Besiddelsen af Eiendommen og bortsælge denne, og da Harboe i Sessionen den 6te April s. A. havde erklæret, at han samtykkede i at Skiftecommissionen solgte Eiendommen, idet han dog iøvrigt med Hensyn til Auctionen reserverede det Fornødne og blandt Andet paastod, at den af ham i Boet anmeldte Fordring paa Erstatning for paa Eiendommen anvendte Forbedringer til Beløb

7,100 Rdlr., udbetales ham udenfor Kjøbesummen eller dog forlods af samme, bifaldt Skiftecommissionen dette Andragende. Da Conditioner for Eiendommens Bortsalg derefter bleve forelagte til Vedtagelse i Sessionen den 17de April f. A. og Boet efter Proclamas Udløb havde viist sig at være insolvent, opfordrede Harboe — idet han erklærede, at han tog sit Samtykke til Eiendommens Salg tilbage — Skiftecommissionen til at tillyse en Samling, hvori Creditorerne opfordredes til at samtykke i, at Boet opfyldte Kjøbecontracten ved Skjøde, hvorhos han in subsidium reserverede at erklære sig over Conditionerne. Den af Harboe begjærte Skiftesamling blev ogsaa afholdt den 18de Mai, uden at den imidlertid førte til det tilsigtede Resultat, idet flere Creditorer protesterede imod at der meddeltes Harboe Skjøde, hvorefter Conditionerne, i hvilke der imidlertid efter Harboes Begjering var foretaget tvende Forandringer, med disse bleve approberede af Skiftecommissionen den 19de s. M. Ved den over Eiendommen afholdte 3die Auction lod Harboe imidlertid møde og reserverede sin Ret med Hensyn til forskjellige Paastande, han havde nedlagt i Boet, sit Retsforhold til Eiendommen betræffende, men angaaende hvilke han ikke vilde have modtaget nogen Tilkjendegivelse af Skiftecommissionen, om den vilde tage disse tilfølge, hvorefter Eiendommens endelige Bortsalg blev opsat til en 4de Auction, for at Tvistepunkterne med Harboe imidlertid kunde blive endelig afgjorte ved Decision.

Under den i denne Anledning i Boet opstaaede Dispput gaaer den af Harboe endeligen nedlagte Paastand ud paa, at der i Auctionsconditionerne optages en Bestemmelse om, at der paa Grund af Handelens Misligholdelse om den omhandlede Eiendom tilkommer ham i Erstatning:

1) for de paa Eiendommen anvendte Forbedringer	6070 Rdlr.	1 Mk.	14 ß.
2) for erlagte Renter af de i Eiendommen indestaaende Prioriteter for Halvaaret 11te December 1867 til 11te Juni 1868	271 —	1 —	8 -
3) for Skatter af Eiendommen for Januar Quartal 1868	62 —	4 —	14 -
4) for Udgifter ved Gasbelysning, Renovation m. v.	30 —	„ —	„ -
5) Refusion af Udgifterne ved den afsluttede Handel	264 —	„ —	„ -

samt at det paalægges Kjøberen udenfor Kjøbesummen at betale ham denne Erstatning, eller at denne idetmindste forlods udbetales ham af Kjøbesummen. I Forbindelse hermed har han endvidere paastaaet sig tillagt en Erstatning af 1000 Rdlr., eller efter uvillige Mænds Skjøn, for hvert Aar, han er ude af Eiendommens Besiddelse fra October Flyttedag 1868, indtil Eiendommens endelige Salg. Subsidiairt har han paastaaet, at der for hans under Nr. 1—5 anførte Erstatningspaastande gives ham Udlæg som simpel Creditor efter Erstatningsfordringens Natur og Boets Beskaffenhed, ligesom han endelig med Hensyn til den første af hans Paastande aldeles subsidiairt har paastaaet sig berettiget til at borttage de af ham paa Eiendommen anvendte Materialier m. v.

Imod samtlige disse Paastande er der af Curator taget til Gjenmæle, idet han deels har protesteret imod at der foretages nogensomhelst Forandring i Auctionsconditionerne efter den paa disse meddelte Approbation, deels har paastaaet, at der ingensomhelst Erstatning tillægges Harboe, i al Fald ikke ud over Differencen imellem hvad han har givet for Eiendommen og den eventuelle Kjøbesum ved Auctionen, og

lade ikkun som simpel Creditor, hvorhos han endelig specielt har protesteret imod den af Harboe paastaaede jus tollendi.

Det skjønnes imidlertid ikke, at Harboe, som af Curator paastaaet, ved det af ham i Sessionen den 6te April givne betingede Samtykke til Eiendommens Bortsalg har afskaaret sig Adgang til at paastaae yderligere Forandringer i Auctionsconditionerne paa Grund af sine formeentlige Erstatningsfordringer, med Hensyn til hvilke Intet blev afgjort ved den af Skiftecommissionen den 19de Mai paa Conditionerne givne Approbation.

Det vil derfor være nødvendigt at undersøge, om der overhovedet tilkommer Harboe nogen Erstatning, og i bekræftende Fald med hvilken Fortrinsret, samt om der af Hensyn til denne maatte være Anledning til at foretage Forandring i Auctionsconditionerne.

Med Hensyn til den første af Harboe paastaaede Erstatningspost, 6070 Rdlr. 1 Mk. 14 ß for Forbedringer paa Eiendommen, bemærkes, at da Harboe efter det ovenfor Anførte besad Eiendommen efter Kjøbecontract, som fuldstændig var opfyldt fra hans Side, med Ret til at erholde Skjøde naarsomhelst han maatte ønske det, maa det herefter erkjendes, at han besad Eiendommen med en saadan Adkomst, at han maatte være berettiget til at foretage Forbedringer ved samme, navnlig ogsaa, som skeet er, ved at forandre Stald- og Ladebygningerne til Beboelse.

Curator har nu vel indrømmet, at Harboe i og for sig havde Krav paa Erstatning for den Forøgelse af Værdi, som Eiendommen muligen har faaet i Handel og Vandel ved de af ham paa denne anvendte Bekostninger, altsaa Forskjellen imellem Kjøbesummen efter Kjøbecontracten og Kjøbesummen ved Auctionen, idet han dog i Forbindelse hermed har protesteret imod at denne Erstatning tillægges Harboe, da ingen

Paastand herom er nedlagt, hvad dog neppe tør statueres; men da det alene er den Harboe utilregnelige Omstændighed, hvis Indtræden han efter selve Retsforholdet ikke havde nogen Anledning til at vente, at Skjødehaverens Bo senere fandtes insolvent, der har bevirket, at Skjøde paa hans Begjering ikke kunde meddeles ham imod Creditorernes Protest, findes han ikke blot berettiget til at fordre Erstatning i det af Curator indrømmede Omfang, men efter Lovgivningens Grundsætninger, vide Pl. 10de August 1813 § 12, at have Krav paa fuld Erstatning for de af ham paa Eiendommens Forbedring anvendte Bekostninger, hvis Beløb vil være at ansætte til det ovenfor angivne af 6070 Rdlr. 1 Mk. 14 ß, som det maa ansees in confesso, at Harboe virkelig har anvendt i det angivne Øiemed.

Naar Harboe dernæst har paastaaet, at det paalagdes Kjøberen udenfor Kjøbesummen at betale ham dette Beløb eller at det udredebes forlods af Kjøbesummen, findes der imidlertid ikke heri at kunne gives ham Medhold, da der ikke i Lovgivningen findes nogen Hjemmel for at den, som har anvendt Bekostninger paa Forbedringen af en Andens Eiendom, hvoraf han ikke længere er i Besiddelse, skulde have nogen fortrinlig Ret til Fyldestgjørelse for disse Bekostninger af Eiendommens Provenu.

Der vil saaledes ikke, af Hensyn til den Harboe herefter tilkommende Erstatning, være nogen Anledning til at foretage Forandring i Auctionsconditionerne, hvorimod han for denne sin Fordring ikkun vil kunne nyde Udlæg i Boet efter dettes Beskaffenhed som simpel Creditor, og bortfalder efter dette Resultat Spørgsmaalet om den af ham paastaaede jus tollendi.

Hvad dernæst angaaer de af Harboe under Nr. 2 til 5 fremsatte Erstatningspaastande, vil ingen af disse kunne tages tilfølge, da Harboe, fordi der ikke vil kunne meddeles ham

Skjøde paa Eiendommen, selvfølgelig ikke kan unddrage sig Opfyldelsen af den af ham ved Kjøbecontracten udtrykkelig paatagne Forpligtelse til — i al Fald saalænge det endnu henstod uafgjort, om der kunde meddeles ham Skjøde, og han var i uforstyrret Besiddelse af Eiendommen og oppebar Frugterne af denne, hvorved bemærkes, at der først den 25de Septbr. 1868 af Executionshaveren blev nedlagt Forbud imod Leiens Betaling til Andre — at svare Renter af de i Eiendommen indestaaende Prioriteter og Skatter, ligesaalidt som han kan fordre tilbagebetalt Omkostningerne ved Kjøbecontracten, som han ligeledes havde paataget sig at udrede, eller saadanne med Eiendommens Brug og Benyttelse nødvendig forbundne Udgifter, som til Gasbelysning, Renovation m. v., selv om disse vare legitimerede.

Naar Harboe endelig har paastaaet Erstatning for Afsavnet af Eiendommen fra October Flyttedag 1868 til dens endelige Bortsalg, maa denne Paastand ligeledes ansees ubegrundet, da det, som foran bemærket, er aldeles frivilligt at Harboe har forladt Eiendommen, og der fra Boets Side Intet vilde have været til Hinder for at han var bleven boende paa samme indtil den blev endelig solgt.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Disputen.

Thi decideres:

Forhenværende Sukkerraffinadeur H. P. Harboe bør i nærværende Bo være berettiget til at nyde Udlæg efter Boets Beskaffenhed for et Beløb af 6070 Rdlr. 1 Mk. 14 ß som simpel Creditor, hvorimod de af ham iøvrigt nedlagte Paastande ikke kunne tages tilfølge.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen 889/69 Fru Albine Albrecht ctr. Vognmand Niels Jensen.

(Spørgsmaal om en paastevnt efter Panteobligation skyldig Capital efter Omstændighederne kunde ansees forfalden til Udbetaling paa Grund af Udeblivelse med Renter*.)

(Paadømt den 15de November 1869.)

Dommen er saalydende:

Citantinden, Fru Albine Albrecht, søger under nærværende Sag Indstevnte, Vognmand Niels Jensen, tilpligtet at indfrie en af ham den 29de Januar 1861 udstedt og den 4de Febr. s. A. thinglæst Panteobligation, stor til Rest 3000 Rdlr., ved at betale de ommeldte 3000 Rdlr., med Renter heraf 5 pCt. pro anno fra den 11te December s. A. til Forligsklagens Dato, den 28de Juni d. A., 82 Rdlr. 8 ß, samt Renter af de nævnte 3000 Rdlr. à 6 pCt. pro anno og af de 82 Rdlr. 8 ß à 5 pCt. pro anno fra den 28de Juni d. A. indtil Betaling skeer, hvilken Obligation skal være forfalden til Betaling, deels for 1000 Rdlrs. Vedkommende paa Grund af Opsigelse, deels for hele Beløbets Vedkommende paa Grund af Udeblivelse med Renter. Saa har hun og paastaaet sig tilkjendt Sagens Omkostninger skadesløst.

Indstevnte har derimod paastaaet sig frifunden mod at betale 325 Rdlr. og sig tilkjendt Sagens Omkostninger.

Citantinden kan ikke gives Medhold i, at de 1000 Rdlr. skulde være forfaldne paa Grund af Opsigelse, thi hun har

---

*) Paa Grund af de særegne factiske, i Præmisserne fremstillede, Omstændigheder, maa Spørgsmaalet i ovenstaaende Sag vistnok ansees for saa tvivlsomt, at vi ikke have troet at burde forbigaae Dommen, der iøvrigt, saavidt vi have erfaret, vil blive appelleret til Høiesteret.

selv i en af hende den 14de Mai d. A. underskreven Declaration tilbagekaldt denne Opsigelse, og denne Tilbagekaldelse er ikke gjort afhængig af, at de øvrige i Declarationen indeholdte Bestemmelser opfyldtes af Indstevnte.

Derimod skjønnes det ikke rettere, end at Capitalen maa være forfalden paa Grund af Rentens Udeblivelse i Juni Termin d. A. Indstevnte har vel gjort gjeldende, at Renterne af de 2000 Rdlr. med Citantindens og hendes senere fraseparerede Mands Samtykke i længere Tid ere blevne betalte af en ustevnt Trediemand og at denne ogsaa havde betalt Renterne for Juni Termin til Citantindens Mand, samt at Renterne af de 1000 Rdlr. tilligemed et stipuleret Afdrag af 300 Rdlr. lovligt ere tilbudne Citantinden paa hendes Bopæl, hvor de 2 Mænd, der gjorde Tilbudet, imidlertid ikke traf hende, hvorfor de blot underrettede en tilstedeværende ustevnt Trediemand om Tilbudet.

Det er imidlertid ikke mod Citantindens Benægtelse godtgjort, at hun eller hendes Mand havde samtykket i, at Renterne af de 2000 Rdlr. betaltes af den ustevnte Trediemand, i al Fald saaledes, at denne betragtedes som Debitor for Renterne istedetfor Indstevnte; Citantinden havde derfor ikke nogen Anledning til, da Obligationen ifølge Separationsvilkaarene blev hendes Eiendom, at underrette bemeldte Trediemand herom, hvorimod det maatte være tilstrækkelig at Indstevnte, hvad der er in confesso, fik Underretning herom, og den Omstændighed, at den ommeldte Trediemand efter Separationen betalte Renterne af de 2000 Rdlr. til Citantindens Mand, kan derfor ikke ansees for nogen lovlig Betaling ligeoverfor Citantinden. Selv om Tilbudet af Renterne af de 1000 Rdlr., om hvilket Tilbud Citantinden benægter at have faaet Underretning, ansees for lovlig, vilde i hvert Fald Ude-

blivelsen af Renter af de 2000 Rdlr. efter Obligationen medføre, at hele Capitalen forfaldt til Udbetaling.

Citantindens Paastand vil derfor være at tage tilfølge, dog at Sagens Omkostninger efter Omstændighederne, og navnlig Beskaffenheden af Citantindens Procedure, ville være at ophæve.

Stempelpapirslovgivningen er ikke overtraadt under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Imod Extradition i quitteret Stand af den ovennævnte Panteobligation bør Indstevnte, Vognmand Niels Jensen, betale til Citantinden, Fru Albine Albrecht, de paastevnte 3082 Rdlr. 8 ß, med Renter af de 3000 Rdlr. 6 pCt. pro anno og af de 82 Rdlr. 8 ß 5 pCt. pro anno fra den 28de Juni d. A. indtil Betaling skeer.

Processens Omkostninger ophæves.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen 153/69 Underretsprocurator Martin Carl Christian Svendsen ctr. Justitsminister Nutzhorn og Amtmanden over Kjøbenhavns Amt, Kammerherre, Stiftamtmand Simony.

(Statueret, at den Forpligtelse, som hidtil ifølge de meddelte Bestallinger maatte have paahvilet en Deel af de af Kongen beskikkede Sagførere til at have Bopæl paa et bestemt Sted, maa ansees bortfalden ved Loven af 16de Mai 1868 § 8 jfr. § 13. Derimod kan den, der saaledes forandrer Bopæl, ikke derved erhverve Ret til paa det ny Opholdssted at fordre Andeel i Udførelsen af der forefaldende offentlige og beneficerede Sager.)

(Paadømt den 15de November 1869.)

Dommen er saalydende:

Efterat Justitsministeriet i Anledning af en i Henhold til Lov om Adgang til Sagførervirksomhed af 26de Mai

1868 § 8 in sine sleet Anmeldelse fra Citanten, Underretsprocurator Martin Carl Christian Svendsen, om, at han var flyttet fra Skjelskør til Frederiksberg Sogn i Kjøbenhavns Amt, under 18de Januar d. A. havde tilkjendegivet, at Ministeriet ikke ansaa den Citanten ved hans Bestalling paalagte Forpligtelse at have Bopæl i Skjelskør umiddelbart ophævet ved Loven af 26de Mai 1868, anholdt Citanten om, at det ved Bestallingen tagne Forbehold i alt Fald maatte blive saaledes ophævet, at det tillodes ham at tage Bopæl i Kjøbenhavns Amt og deeltage i Udførelsen af befalede Sager ved Underretterne i Amtet.

Da Ministeriet imidlertid i Anledning heraf tilkjendegav ham, at det maatte have sit Forblivende ved Ministeriets ovennævnte Resolution af 18de Januar, og Amtmanden over Kjøbenhavns Amt, ved at meddele ham dette, udtalte, at han ikke paa egen Haand ansaae sig beføiet til at tillade, at Citanten sammen med de i Amtet beskikkede Underretsprocuratorer efter Tour deeltog i Udførelsen af befalede Sager, anlagde han — der har erholdt fri Proces — ved Stevning af 24de Februar d. A. nærværende Sag mod de Indstevnte, Justitsminister Nutzhorn og Amtmanden over Kjøbenhavns Amt, Kammerherre, Stiftamtmand Simony, for at han ved Rettens Dom kunde blive kjendt at være fuldstændig berettiget til — uanseet den foretagne Bopælsforandring — at udøve Sagførervirksomheden ved Underretterne udenfor Kjøbenhavn, i alt Fald i Sjællands Stift, i Kraft af den ham under 13de Februar 1863 meddelte kongelige Bestalling som Procurator ved Underretterne i bemeldte Stift, med Ret til, saalænge han har Bopæl i Kjøbenhavns Amt og underkaster sig Forpligtelse i saa Henseende, at deeltage i Udførelsen af offentlige og beneficerede Sager ved Underretterne i dette Amt paa de samme Vilkaar som hidtil efter Tour eller lige

med de øvrige i Amtet boende eller fungerende af Kongen udmeldte Underretssagførere, der ligesom han have Bestalling ved Underretterne i Sjællands Stift.

Indstevnte Justitsministeren har ladet møde ved sin beskikkede Sagfører, Prøveprocurator Lange, og paastaaet sig frifunden for Citantens Tiltale og denne tilpligtet at udrede Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salair til Prøveprocurator Lange, hvilken Paastand han dog senere har modificeret derhen, at der tillægges ham Salair af det Offentlige. Indstevnte Kammerherre, Stiftamtmand Simony er ikke mødt og har heller ikke ladet møde under Sagen.

Forsaavidt Citanten har fordret sig kjendt berettiget til at deeltage i Udførelsen af offentlige og beneficerede Sager ved Underretterne i Kjøbenhavns Amt, vil en saadan Deeltagelse ikke kunne indrømmes ham, efterdi Udførelsen af offentlige og beneficerede Sager ved Loven af 26de Mai 1868 § 12 er forbeholdt de af Kongen udnævnte Sagførere, der ønske at udføre disse Sager paa samme Vilkaar som hidtil, og det efter den ældre, før Loven af 26de Mai 1868, gjeldende Ret var afhængigt af den vedkommende Underretsprocurator ved hans Bestalling anviste Bopæl, i hvilket Omfang han var berettiget til at deeltage i Udførelsen af offentlige og beneficerede Sager, og en Underretsprocurator ikke ved vilkaarligt at forandre Bopæl kunde fordre Andeel i de paa det nye Opholdssted forefaldende offentlige Forretninger, ligesom ogsaa de Vilkaar, hvorunder de af Kongen beskikkede Sagførere hidtil have udført offentlige og beneficerede Sager, væsentligt vilde forandres, hvis enhver af Kongen beskikket Sagfører, der tog Bolig i deres District, kunde fordre Andeel i de der forefaldende offentlige Sager.

Derimod skjønnes det ikke rettere, end at den Forpligtelse,

som hidtil ifølge de meddelte Bestallinger maatte have paahvilet en Deel af de af Kongen beskikkede Sagførere, til at have Bopæl paa et bestemt Sted, maa ansees bortfalden ved Loven af 26de Mai 1868 § 8 jfr. § 13, og at derfor Citanten, da han for Justitsministeriet har anmeldt, at han har taget Bopæl i Frederiksberg Sogn, Kjøbenhavns Amt, maa være berettiget til, i Medfør af sin Bestalling, at udøve privat Sagførervirksomhed ved Underretterne i Sjællands Stift, dog udenfor Kjøbenhavn.

Hans Paastand vil derfor forsaavidt være at tage tilfølge, medens de Indstevnte iøvrigt ville være at frifinde for hans Tiltale i denne Sag.

Efter Sagens Udfald kan der ikke tillægges Prøveprocurator Lange, hvis Sagførelse har været forsvarlig, Salair.

Overtrædelse af Stempellovgivningen er ikke begaaet under Sagen.

Iøvrigt bliver der ikke efter de nedlagte Paastande Spørgsmaal om Processens Omkostningers Udredelse.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, Underretsprocurator Martin Carl Christian Svendsen, bør, uanseet den af ham nu foretagne Flytning fra Skjelskør, være berettiget til at udøve privat Sagførervirksomhed ved Underretterne i Sjællands Stift, dog udenfor Kjøbenhavn, men iøvrigt bør Indstevnte, Justitsminister Nutzhorn og Amtmanden over Kjøbenhavns Amt, Kammerherre, Stiftamtmand Simony, for hans Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Der forelægges Citanten en Frist af 8 Dage til at berigtige Stemplingen af det den 8de Marts d. A. fremlagte Indlæg.

Sagen $\frac{186}{69}$ Aftægtsmand Christoffer Johansen og Huusmand Johannes Christoffersen af Brændeskov ctr. Hofjægermester Sehested til Broholm.

(Den Omstændighed, at der ved en Underretsdom var afgjort Noget vedrørende en ikke til Forligsmæglingen indvarslet Person, antaget ei at burde bevirke Dommens Annullation, men kun at Sagen forsaavidt afvistes fra Underretten. Spørgsmaal om en Parts Forpligtelse til at skaffe Modparten uhindret Færsel over en i en Contract ommeldt Vei, eller i Mangel heraf at udrede Erstatning.)

(Paadømt den 15de November 1869.)

Dommen er saalydende:

Ved Contract af 31te Decbr. 1857 bortleiede den daværende Eier af Huset Nr. 1d i Brændeskov, Citanten Aftægtsmand Christoffer Johansen, et Stykke Jord, 12 Alen bredt, som i en Række af Aar havde været benyttet til Vei fra Brændeskov Teglværk, til Indstevnte, Hofjægermester Sehested til Broholm, saaledes at Leiemaalet skulde være uopsigeligt fra hans, men opsigeligt fra Indstevntes Side med ½ Aars Varsel.

I Aaret 1861 solgte Christoffer Johansen sit Huus til sin Søn, Citanten Huusmand Johannes Christoffersen, og da denne, efter i nogle Aar at have respecteret Leiemaalet, nu har erklæret ikke længere at ville det, medmindre Leieafgiften forhøiedes, indkaldte Indstevnte Christoffer Johansen til Forlig, om han enten vilde hjemle ham det Udleiede eller i Mangel deraf erlægge fuld Erstatning, og begjæredes i Klagen Johannes Christoffersen indkaldt for at overvære Forligshandlingen.

Da Forlig ikke opnaaedes paastevnede Indstevnte Sagen til Sunds Gudme Herredsret, og indstevnedes Christoffer Johansen til enten at hjemle Indstevnte Veien eller betale fuld

Erstatning, medens Stevningen for Navns Nævnelses Skyld anmeldtes for Johannes Christoffersen.

Den af Indstevnte nedlagte Paastand gik ud paa principaliter, at Contracten opfyldes uden Hensyn til at en ny Eier har tiltraadt Eiendommen, subsidialiter, at Christoffer Johansen tilpligtes inden en passende Frist og under en daglig Mulkt at udlægge til Indstevnte en ligesaa beqvem, ligesaa bred og ligesaa farbar Vei, som den i Contracten nævnte, og derhos udrede fuld Erstatning for den Standsning, der er indtruffen eller kan indtræffe ved Mangel paa Hjemmel til Veiens Benyttelse, og aldeles subsidiairt, at Christoffer Johansen i Mangel af Contractens Opfyldelse tilpligtes at betale fuld Erstatning for Vanhjemmel og for Affavnet af Veien efter Rettens eller uvillige Mænds Skjøn.

Ved Underretsdommen, der gik ud fra, at det var in confesso, at Johannes Christoffersen paa den Tid, han kjøbte Eiendommen, har kjendt Existensen af den ovennævnte Forening, og at det derfor har været Pligt for ham ikke at krænke Indstevntes ham bekjendte Ret ved sit Kjøb, blev den principale Paastand, uanseet hans Protest, der navnlig støttedes paa, at han hverken var indklaget eller stevnet som Part i Sagen, men kun for Navns Nævnelses Skyld, taget til Følge, og Sagens Omkostninger paalagte Christoffer Johansen med 10 Rdlr.

Denne Dom have nu Citanterne, hvem fri Proces er meddelt, ved deres befalede Sagfører, Procurator Bloch, indanket her for Retten, hvor de principaliter have paastaaet Dommen kjendt uefterrettelig, subsidialiter Frifindelse, og for ethvert Tilfælde Indstevnte tilpligtet at udrede Omkostningerne saavel ved Underretten som ved Overretten, ved sidstnævnte Instans efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salair til Procurator Bloch.

Indstevnte har derimod paastaaet, principaliter, at den indankede Dom stadfæstes, helst med en Tilføielse i Conclusionen for at gjøre det tydeligere, at det er begge Citanterne, over hvem Dommen er erhvervet,
og subsidiairt, at Dommen clausuleres saaledes, at Christoffer Johansen tilpligtes at opfylde Contracten ved at skaffe Indstevnte uhindret Færdsel paa den i Contracten omhandlede Vei,
og endelig aldeles in subsidium har han gjentaget den af ham ved Underretten nedlagte subsidiaire Paastand,
saa har han og paastaaet Appellanterne in solidum tilpligtede at betale ham Appellens Omkostninger skadesløst eller med et tilstrækkeligt Beløb.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 6.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret
af
Cancelliraad A. L. C. de Coninck,
Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 5te Februar.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen $\frac{466}{69}$ Aftægtsmand Christoffer Johansen og Huusmand Johannes Christoffersen af Brændeskov ctr. Hofjægermester Sehested til Broholm.

(Sluttet. — See forrige Nr.)

Paastanden om Annullation begrunde Citanterne derpaa, at der ikke skal kunne gives Realitetsdom i Sagen, uden at derved fastsættes Noget om den nuværende Eier, men at, da der ikke er prøvet behørigt Forlig med denne og han ikke er behørigt stevnet til Underretten, burde Sagen derfra være afviist.

Det er vel saa, at den Omstændighed, at Johannes Christoffersen ikke er indvarslet til Forligsmægling som den, over hvem nogen Paastand agtedes nedlagt, hvis Forlig ikke opnaaedes, maa medføre, at der ved Dommen ikke burde være afgjort noget ham vedrørende, men deraf følger alene, at Sagen for hans Vedkommende vil være at afvise fra Underretten, men ikke, at der ved Underretten ikke skulde kunne afsiges Realitetsdom i Sagen forsaavidt Citanten Chr. Jo-

hansen angaaer, og derunder afgjøres hvad Forpligtelse der maatte paahvile ham i Relation til Indstevnte i Anledning af den af ham med denne oprettede Contract.

Annullationspaastanden kan saaledes ikke tages til Følge, men paa den anden Side kan den indankede Dom allerede af den Grund, at den, som nævnt, søger at afgjøre Huusmand Joh. Christoffersens Forhold til Indstevnte i Anledning af Contracten, ikke stadfæstes.

Forsaavidt Aftægtsmand Christoffer Johansen har proce-deret til Frifindelse, bemærkes, at den Omstændighed, at han havde indgaaet Contracten, som var uopsigelig fra hans Side, maatte medføre, at han ikke var berettiget til at sælge den omhandlede Eiendom paa anden Maade, end at det ved Contracten etablerede Retsforhold sikkredes saaledes, at Kjøberen ingen beføiet Indsigelse kunde gjøre mod Udøvelsen af den Indstevnte tilsagte Ret, og at Følgen af, at han har solgt Eiendommen uden saaledes at sikkre Indstevntes Ret, i Forbindelse med at Kjøberen har gjort Indsigelse mod denne Rets Udøvelse, dog uden endnu at have foretaget noget, hvorved Færdselen over Veien umuliggjordes, og som kunde berettige Indstevnte til Erstatning for allerede lidt Tab, maa blive den, at Citanten Christoffer Johansen, overeensstemmende med Indstevntes subsidiaire Paastand her for Retten og Paastanden i Forligsklagen, tilpligtes enten at skaffe Indstevnte uhindret Færdsel paa den i Contracten omhandlede Vei, eller i Mangel heraf betale en saadan Godtgjørelse, som uvillige inden Retten udmeldte Mænd bestemme.

Sagens Omkostninger for begge Instanser ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Efter dens Udfald vil intet Salair være at tilkjende Procurator Bloch, hvis Sagførelse attesteres som lovlig.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

For Citanten Huusmand Johannes Christoffersens Vedkommende bør Sagen for Underretten være afviist.

Citanten Aftægtsmand Christoffer Johansen bør enten skaffe Indstevnte, Hofjægermester Sehested til Broholm, uhindret Færdsel paa den i Contracten af 31te Decbr. 1857 ommeldte Vei eller i Mangel heraf betale Indstevnte en saadan Godtgjørelse, som uvillige inden Retten udmeldte Mænd fastsætte.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Overretssager.

Sagen 228/69 Tjenestekarl Jens Johansen Pedersen ctr. Proprietair Busck paa Sneumgaard.

(En Tjenestekarl anseet berettiget til i Henhold til Bestemmelserne i Tyendelovens § 43 Nr. 3 at forlade Tjenesten før Fardag.)

(Paadømt den 1ste November 1869.)

Dommen er saalydende:

Under denne Sag har Citanten, Tjenestekarl Jens Johansen Pedersen, — der var fæstet til at tjene Indstevnte, Proprietair Busck paa Sneumgaard, fra 9de April 1867 til 1ste Novbr. s. A. for en Løn af 54 Rdlr., men den 22de Juli s. A. forlod Tjenesten, efter hans Anbringende paa Grund af, at Huusbonden i Tjenestetiden vedblivende havde ydet ham slet og utilstrækkelig Kost, — i 1ste Instans ved en Politiret paastaaet Indstevnte tilpligtet deels at betale ham den accorderede Løn til 1ste Novbr. 1867 54 Rdlr. sam Kostpenge for 8 Uger, og deels under daglig Mulkt at udlevere Citantens Skudsmaalsbog, og da Indstevnte ved Politi-

retsdommen er frifunden for Citantens Tiltale, medens Sidstnævnte under et af Indstevnte anlagt Contrasøgsmaal er for uden lovlig Grund at have forladt sin Tjeneste tilpligtet at have sin fortjente Løn forbrudt og betale Indstevnte 27 Rdlr. samt at bøde til vedkommende Politikasse 14 Rdlr. eller i Mangel af fuld Betaling heraf hensættes i simpelt Fængsel i 7 Dage, har Citanten nu indanket Sagen her for Retten, hvor han har gjentaget sine for Politiretten saavel i Hoved- som i Contrasøgsmaalet nedlagte Paastande. Indstevnte har ikke givet Møde for Overretten.

Indstevnte har nu vel benægtet, at Citanten har havt nogen lovlig Grund til uden Opsigelse at forlade Tjenesten, og navnlig, at der i Tjenestetiden har været ydet Citanten slet eller utilstrækkelig Kost, eller at der nogensinde har af Folkene været anket for Indstevnte over Kostens Beskaffenhed, med Undtagelse af, at der engang førtes Klage over noget Kjød, hvilket Indstevnte derpaa lod besigtige af et Par Mænd, der erklærede, at det ikke feilede noget; men det er under Sagen af flere Vidner edelig forklaret, at den Kost, der i det paagjeldende Tidsrum ydedes Citanten og Indstevntes andre Folk, skjøndt i og for sig tilstrækkelig i Henseende til Qvantiteten, oftere har lidt af forskjellige Mangler, saasom at Formaden om Middagen en Tidlang jevnlig har været sveden og undertiden ikke tilstrækkelig kogt, at Smørret, der blev anvendt til Smørrebrød, i længere Tid har været harsk og bittert, at Brødet i nogen Tid for en Deel har været muggent, at Øllet til en Tid har været dovent og suurt, og at der en enkelt Gang har været givet Folkene fordærvet Kjød og Pandekager, som ikke vare spiselige, og idet det saaledes maa ansees oplyst, at det ikke blot har været enkelte Gange, at den Kost, der har været ydet Citanten, har været slet, men at dette oftere har gjentaget sig i et længere Tids-

rum og ikke blot været Tilfældet med en enkelt Deel af Kosten, men snart med en snart med en anden Deel af Kosten, og det derhos efter Sagens Oplysninger ikke kan antages, at Indstevnte har været uvidende herom og om at Citanten og flere af Folkene vare utilfredse hermed, maa Citanten ansees at have været berettiget til i Henhold til Bestemmelserne i L. 10de Mai 1854 § 43 Nr. 3 at forlade Tjenesten før Fardag. Indstevnte vil som Følge heraf være pligtig at betale Citanten den betingede Løn 54 Rdlr., samt Kostpenge i 8 Uger à 2 Mk. daglig, eller ialt 72 Rdlr. 4 Mk., ligesom Indstevnte ogsaa vil være at tilpligte under en Bøde af 1 Rdlr. til Amtets Fattigkasse for hver Dag, han i saa Henseende sidder denne Dom overhørig, at udlevere til Citanten dennes Skudsmaalsbog, hvorhos Citanten vil være at frifinde for Indstevntes Tiltale i denne Sag.

Processens Omkostninger findes efter Omstændighederne at kunne ophæves for begge Retter, og Citantens for Overretten beskikkede Sagfører tillægges i Salair 16 Rdlr., der ville være at udrede af det Offentlige.

Under den befalede Sagførelse for Overretten har intet ulovligt Ophold fundet Sted, og Stempelpapirslovgivningen er ikke under Sagen overtraadt.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, Tjenestekarl Jens Johansen Pedersen, bør for Indstevnte, Proprietair Buscks Tiltale i denne Sag fri at være, og bør Indstevnte til Citanten betale 72 Rdlr. 4 Mk. samt under en Bøde af 1 Rdlr. til Ribe Amts Fattigkasse for hver Dag, han i saa Henseende sidder denne Dom overhørig, udlevere til Citanten dennes Skudsmaalsbog.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves, og Citantens for Overretten beskikkede Sagfører, Cancelliraad

Morville, tillægges i Salair 16 Rdlr., der udredes af det Offentlige.

Det Idømte at efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{165}{69}$ Landsoverretsprocurator, Cancelliraad Møller Actor ctr. Tiltalte Ernst Julius Schultz.

(En Tiltalt for ved Uagtsomhed at have udsat Transporten paa Jernbanen for Fare anseet efter Straffelovens § 289 cfr. § 288.)

(Paadømt den 29de November 1869.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag tiltales Ernst Julius Schultz for ved Uagtsomhed at have udsat Transporten paa Jernbanen for Fare.

Da et sydfra kommende ordinairt Tog den 3die Novbr. f. A. om Formiddagen Kl. 10 50 Minutter skulde passere en Dæmning paa Jernbanen i Nærheden af Skanderborg, bemærkedes, efter hvad der er oplyst under Sagen, paa Dæmningen lige foran Toget en med Grønsvær belæsset saakaldet Trollie, og vel blev denne af de ved samme beskjæftigede Arbeidere kastet af Sporet, forinden Toget naaede den, men dette skete dog først saa seent, at der, uagtet Toget bremsedes da Trollien bemærkedes, ikkun var omtrent en Vognlængde mellem det og Trollien, da Banen var fri. Den af Tiltalte — der var Formand for den Colonne af Arbeidere, der var beskjæftiget med at transportere Grønsvær paa den ommeldte Trollie — afgivne Forklaring gaaer ud paa, at han i Overeensstemmelse med den Underretning, der i saa Henseende var ham givet af den Entrepreneur, under hvem han arbeidede, stadigt havde iagttaget, at Banen var fri et Qvarteer før Toget skulde passere, og at han ligeledes ved den nævnte

Leilighed antog, at der var god Tid til at frigjøre Banen, selv om Toget skulde komme nogle Minutter før den fastsatte Tid, idet hans Uhr, som efter hans Formening gik 20 Minutter for stærkt, viste paa 10,45 Minutter, men at Grunden til, at han, som meldt, blev overrasket af Toget, maa have været, at hans Uhr, der undertiden gik for stærkt og undertiden tabte og i det Hele var temmelig upaalideligt, den nævnte Dag har gaaet galt.

Ved saaledes med Hensyn til det ommeldte under Tiltaltes Ledelse paa Jernbanestrækningen stedfindende Arbeide at rette sig efter et Uhr, om hvilket det var ham bekjendt, at det var upaalideligt, og som han tilmed efter sin Forklaring ikke stillede efter Stationsuhret, men efter Togenes Ankomst og Afgang, maa Tiltalte ansees at have gjort sig skyldig i en Uagtsomhed, ved hvilken han navnlig, idet et Sammenstød mellem Toget og den belæssede Trollie, — om det end antages, at Læsset, saaledes som Tiltalte har forklaret, ikkun bestod af 10 à 12 Græstørv, — efter vedkommende Driftsbestyrers Erklæring sandsynligviis vilde have bragt Lokomotivet af Sporet, hvorved der muligviis vilde være afstedkommet en Ulykke, eftersom det skete paa en Dæmning med Vand til begge Sider, har udsat Transporten paa Jernbanen for Fare, og for dette Forhold vil han, der efter sin Forklaring er født i Udlandet og 27 Aar gammel, og om hvem det ikke er oplyst, at han tidligere har været tiltalt eller straffet, være at ansee efter Straffelovens § 289 cfr. § 288 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til en Bøde til Statskassen af 10 Rdlr. eller i Mangel af fuld Betaling deraf til simpelt Fængsel i 5 Dage. Tiltalte vil derhos have at udrede Actionens Omkostninger efter Underretsdommens Bestemmelser og derunder i Salair til Actor og Defensor for Overretten 5 Rdlr. til hver.

Under Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet Ophold, der vil bevirke Ansvar, fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Ernst Julius Schultz, bør til Statskassen bøde 10 Rdlr. eller i Mangel af fuld Betaling deraf hensættes i simpelt Fængsel i 5 Dage.

Saa udreder han og Actionens Omkostninger efter Underretsdommens Bestemmelser og derunder i Salair til Actor og Defensor for Overretten, Cancelliraad Møller og Procurator Fasting, 5 Rdlr. til hver.

Den idømte Bøde udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{382}{69}$ Landsoverretsprocurator Isaacsen Actor ctr. Tiltalte Johannes Andersen.

(En 13 Aar gammel Dreng, der oftere havde stjaalet Frugt i en Have, hvortil han havde skaffet sig Adgang bl. A. ved at klattre over en aflaaset Laage, i Henhold til Straffelovens § 36, 1ste Punktum, frifunden for det Offentliges Tiltale.)

(Paadømt den 29de November 1869.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag, der i 1ste Instans har været behandlet ved Politiretten, søgtes Drengen Johannes Andersen, der er født den 15de Juni 1856, for Frugttyveri.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det vel ansees godtgjort, at han i August og September Maaneder d. A. flere Gange har stjaalet Frugt i en af Apotheker Meyer i Aarhuus leiet Have, hvortil han har skaffet sig Adgang deels ved at gaae igjennem Laagen og deels ved at klattre over denne, naar den var aflaaset,

men da dette Forhold efter Sagens Omstændigheder findes at maatte henføres under Straffelovens § 235, og der saaledes ikke herfor vilde have rammet Tiltalte en høiere Straf end Bøder eller simpelt Fængsel, hvis han havde fyldt sit 18de Aar, vil han, der ikkun er 13 Aar gammel, ifølge Bestemmelserne i bemeldte Lovs § 36, 1ste Punktum, ikke kunne ansees med Straf for sit ommeldte Forhold. — Han vil som Følge heraf være at frifinde for det Offentliges Tiltale, hvorhos Sagens Omkostninger, hvorunder Actor og Defensor for Overretten tillægges i Salair hver 5 Rdlr., ville være at udrede af det Offentlige.

Under Sagens Behandling ved Politiretten og den befalede Sagførelse for Overretten har intet ulovligt Ophold fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Johannes Andersen, bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger, hvorunder Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Isaacksen og Fasting, tillægges i Salair hver 5 Rdlr., udredes af det Offentlige.

Sagen 276/67 Toldoppebørselscontrolleur Fog i Sæby ctr. Møller C. Aabel sammesteds.

(Forkastelse af en Afviisningspaastand, der var støttet paa, at Sagen formeentlig burde være gjort til Gjenstand for Afgjørelse ved en Landvæsenscommission. — Spørgsmaal, om en Mølleeier kunde af Hensyn til sit Møllebrug have noget retligt Krav paa Borttagelsen af en i Mølleaaen af en tilstødende Grundeier anbragt Inddæmning.)

(Paadømt den 6te December 1869.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag har Indstevnte, Møller C. Aabel

i Sæby, i 1ste Instans, navnlig under Paaberaabelse af Bestemmelserne i L. 5—11—6 og 7 paastaaet Citanten, Toldoppebørselscontrolleur Fog sammesteds, deels under Dagmulkt tilpligtet at borttage en af ham i Sæby Aa ud for hans Eiendom opført Indhegning eller Inddæmning, saa at Vandet atter kan faa sit frie Løb, som det hidtil har havt i Aaen, og deels idømt Mulkt og Skadeserstatning i Anledning af det paagjeldende Forhold. — Ved Underretsdommen er Citanten ogsaa tilpligtet inden en Frist af 12 Uger under en daglig Mulkt af 1 Rdlr. at borttage den af ham i den ommeldte Aa udfor hans Eiendom opførte Dæmning i en Længde af 44 Alen og i en Brede af 18½ Alen i den vestre Side og 16 Alen i den østre Side, hvorimod han iøvrigt er frifunden for Indstevntes Tiltale, og denne Dom tilligemed en under Sagens Drift affagt Kjendelse, hvorved en af Citanten nedlagt Afviisningspaastand er forkastet, er derefter af Citanten indanket for Overretten, hvor han, næst principaliter at paastaae Sagen afviist fra Underretten, har gjentaget sin for Underretten i Sagens Realitet nedlagte Paastand om fuldstændig Frifindelse for Indstevntes Tiltale, medens Sidstnævnte derimod har paastaaet Underretsdommen stadfæstet.

Citantens principale Paastand om Sagens Afviisning fra Underretten er støttet paa, at Sagen formeentlig i Henhold til Bestemmelserne i Frd. 25de Juni 1790 og Anord. 29de Juli 1846, cfr. L. 17de Januar 1859, burde være gjort til Gjenstand for Afgjørelse ved en Landvæsenscommission, men da Sagen alene angaaer Spørgsmaalet om, hvorvidt den af Citanten foretagne Inddæmning indeholder en Krænkelse af Indstevntes lovligt erhvervede Ret, hvilket Spørgsmaal efter sin Beskaffenhed maa høre under Domstolenes Afgjørelse, maa det billiges, at den ommeldte Paastand er forkastet ved den paaankede præliminaire Kjendelse.

Hvad dernæst angaaer Sagens Realitet, da er det in confesso, at Citanten har foretaget den paaklagede Inddæmning og Opfyldning, hvortil han imidlertid, efter sit Anbringende, som Eier af den tilstødende Grund har anseet sig berettiget, idet han ved denne Foranstaltning vil have tilsigtet deels at beskytte sin Eiendom mod at bortskjæres ved Tøbrud og Iisgang, og deels at tilbagevinde endeel af den Jord, der paa saadan Maade efterhaånden skal være bleven bortskaaret af Aaen, hvorhos han, medens han iøvrigt har erkjendt, at Indstevnte har Ret til at benytte Vandet i Aaen til sin Mølles Drift, har gjort gjeldende, at Aaen ikke fra Alders Tid har løbet der, hvor Inddæmningen er foretaget, ligesom Indstevnte ikke paa dette Sted har havt Mølledam eller Ret dertil, saa at den trufne Foranstaltning ikke skulde kunne ansees at stride mod Bestemmelserne i L. 5—11—6 og 7.

Under et af Indstevnte ført Thingsvidne have nu vel flere Vidner, hvis Erindring tildeels strækker sig 55 à 60 Aar tilbage, udsagt, at der, saalænge de kunne mindes, har været Vand paa det Sted, hvor Inddæmningen er anbragt, men ligesom det saavel efter de afgivne Vidneforklaringer som efter Sagens øvrige Oplysninger maa antages, at Inddæmningen ikke har bevirket nogen Forandring i Strømforholdene i Aaen, idet Inddæmningen er dannet udenfor det egentlige Aaløb, saaledes er der ikke mod Citantens Benægtelse fremkommet noget Beviis for, at Indstevnte har nogen særlig Ret til at have Mølledam paa det Sted, hvor Inddæmningen er anbragt, og forsaavidt Indstevnte fremdeles har paaberaabt sig, at han allerede ved den foretagne Inddæmning lider Afbræk i sin hidtilværende lovlige Afbenyttelse af Vandet i Aaen til sin Mølles Drift, og at Citanten, naar Indstevntes Paastand ikke gives Medhold, vil kunne fortsætte Opfyldningen

længere ud i Aaen og hans Naboer følge hans Exempel, hvorved Møllen vil blive værdiløs, — har Citanten for Overretten fremlagt en den 7de April f. A. efter hans Reqvisition afholdt Landvæsenscommissionsforretning, hvori det hedder, at den paagjeldende Inddæmning — der fandtes at være opført paa et Fladevand eller Bugt med 1 à 2 Fods Vand, som ligger udenfor det egentlige Strømløb, ligesom Grundene baade ovenfor og nedenfor strække sig ligesaa langt ud i Aaen med ældre Bygninger og ældre Træer, — vel bevirker, at der bliver mindre Plads til Vandansamling foran Møllen, men da Grundene til begge Sider ovenfor og nedenfor Dæmningen i faa Minutter bleve tørre, efterat Stigbordene vare optrukne, maatte Commissionen i Henhold til de befundne Forhold eragte, at den foretagne Opdæmning ikke skjønnedes at kunne have nogen skadelig Indflydelse paa Indstevntes Møllebrug, og ligesom Indstevnte — der sees at have været tilstede ved Forretningen og ikke senere paa lovlig Maade har paaanket denne, — efter Udfaldet af denne Forretning, imod hvilken der ikke kan tillægges det af enkelte Mænd af de af Indstevnte førte Vidner udtalte Skjøn nogen Betydning, ikke kan ansees at have noget retligt Krav paa Inddæmningens Borttagelse af Hensyn til hans Møllebrug, saaledes vil det heller ikke i denne Henseende kunne komme i Betragtning, at der muligen i Fremtiden kan af Citanten eller hans Naboer blive foretaget yderligere Inddæmninger, der maatte være til Afbræk for Møllens Drift, eftersom det maa være overladt til fremtidig Afgjørelse, hvorvidt saadanne senere Anlæg kunne ansees tilstedelige.

Efter det Anførte og idet der efter den brugte Procedure alene under Sagen er Spørgsmaal om, hvorvidt Indstevnte i Egenskab af Eier af den paagjeldende Mølle er berettiget

til at gjøre Indsigelse mod den af Citanten foretagne Indkømning, vil Sidstnævnte efter sin Paastand være i det Hele at frifinde for Indstevntes Tiltale, hvorhos Processens Omkostninger for begge Retter efter Sagens Omstændigheder ville være at ophæve.

Statskassens Ret bliver at forbeholde med Hensyn til at det ikke af den fremlagte Thingsvidneact kan sees, at den af Indstevnte den 8de Juni 1866 irettelagte Indkaldelse er skrevet paa stemplet Papir; iøvrigt sees med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, Toldoppebørselscontrolleur Fog, bør for Tiltale af Indstevnte, Møller C. Aabel, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til at det ikke af den fremlagte Thingsvidneact kan sees, at den af Indstevnte den 8de Juni 1866 irettelagte Indkaldelse har været skrevet paa stemplet Papir.

Sagen $\frac{323}{69}$ Landsoverretsprocurator Isaacksen Actor ctr. de Tiltalte Huusmand Ole Pedersen i Tødsø og Gaardmand Niels Mathias Bol i Fredsø.

(Spørgsmaal om to Tiltalte, der ikke havde Adkomst til Handelsnæring, kunde ansees at have gjort sig skyldige i ulovligt Næringsbrug ved at drive Handel med Kløverfrø og Græsfrø.)

(Paadømt den 13de December 1869.)

Dommen er saalydende:

Under denne Sag tiltales Huusmand Ole Pedersen i Tødsø og Gaardmand Niels Mathias Bol i Fredsø for uberettiget Næringsbrug.

Begge de Tiltalte have erkjendt, at de, uden at have nogen Adkomst til Handelsnæring, i længere Tid hver for sig have blandt Beboerne paa Morsø forhandlet Kløverfrø og Græsfrø, som de ikke blot have opkjøbt hos Producenter paa Landet, men ogsaa forskrevet fra Handelshuse i Kjøbenhavn og indkjøbt hos forskjellige Kjøbmænd i Nykjøbing og Thisted. De ommeldte Varer kunne imidlertid ikke, saaledes som de Tiltalte have formeent, henregnes til Kornvarer, hvormed Handelen ifølge Bestemmelserne i L. 15de April 1854 § 2 cfr. § 1 er aldeles fri, og vel er det under Sagen oplyst, at flere Personer, der efter deres Forklaringer altid ville have anseet Handel med Græsfrø og særligt med Kløverfrø som en aldeles fri Handel, have givet sig af med paa Morsø at forhandle slige Varer, som de i god Tro havde kjøbt hos Kjøbmænd i Nykjøbing, men ligesom Politiretsdommeren har erklæret, at en Sædvane, ifølge hvilken Handel med Græs- og Kløverfrø paa Morsø skulde være anseet som fri, ikke har været ham bekjendt, saaledes gaaer ogsaa en Erklæring fra 4 Kjøbmænd i Nykjøbing, der — som det hedder — ikke ere interesserede i Sagen, ud paa, at de altid have anseet Handel med Kløver- og Græsfrø som bunden Næring i Lighed med anden Handelsnæring, da det Frø, som afsættes paa Landet, for største Delen indforskrives fra Udlandet, og saaledes er en almindelig Handelsartikel, der repræsenterer en betydelig Capital og er en meget stor og værdifuld Omsætningsgjenstand, og der er herefter navnlig ikke heller Føie til at antage, at det tidligere skulde paa Morsø have været Alle og Enhver tilladt frit at udsælge Kløver- og Græsfrø, saa at denne Vare i Medfør af L. 29de Decbr. 1857 § 53 skulde kunne ansees som Gjenstand for Frihandel. Det maa derfor billiges, at de Tiltalte for deres

ovennævnte Forhold ved Politiretsdommen ere ansete efter Næringslovens § 75, og da Straffen findes passende bestemt for hver af dem til en Bøde af 10 Rdlr. til Amtsfattigkassen, vil bemeldte Dom i denne Henseende være at stadfæste.

De Tiltalte ville derhos hver med Halvdelen have at udrede Sagens Omkostninger og derunder i Salair til Actor og Defensor for Overretten 5 Rdlr. til hver.

Under Sagens Behandling ved Politiretten og den befalede Sagførelse for Overretten har intet Ophold, der vil bevirke Ansvar, fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

I Henseende til de idømte Straffe bør Politiretsdommen ved Magt at stande.

Saa udrede de Tiltalte og, hver med Halvdelen, Sagens Omkostninger, derunder i Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Isaacsen og Fasting, 5 Rdlr. til hver.

De idømte Bøder udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

* * *

To af de i foranstaaende Sag Voterende have ladet Acten tilføre følgende

Dissens:

Da de paagjeldende Varer, om de end ikke ligefrem maatte kunne henføres under Bestemmelserne i L. 15de April 1854 § 2, cfr. § 1, hvorefter Handel med alle Kornvarer, være sig Ax- eller Bælgsæd, er aldeles fri, i hvert Fald i Medfør af L. 29de Decbr. 1857 § 53 som Artikler, hvilke

det ifølge de under Sagen tilveiebragte Oplysninger om Skik og Brug paa Morsø maa antages hidtil at have været Alle og Enhver tilladt at udsælge sammesteds, formener at maatte være Gjenstand for Frihandel, skjønnes det ikke, at de Tiltalte ved det af dem vedgaaede Forhold kunne ansees at have paadraget sig Ansvar efter Næringslovgivningen, og de bør derfor formeentlig frifindes for det Offentliges Tiltale, hvorhos Sagens Omkostninger maatte udredes af det Offentlige.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Post-contoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker C. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 7.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret
af
Cancelliraad A. L. C. de Coninck,
Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 12te Februar.

Viborg Overretssager.

Sagen $\frac{4}{6}\frac{1}{9}^{2}$ Sogneraadet for Hvirring-Hornborg Sogne ctr. Gaardeier Ebeling af Abildballegaard og Amtmanden over Aarhuus og Skanderborg Amter paa det Offentliges Vegne.

(En i 1ste Instans i Henhold til Bestemmelserne i Lov om Veivæsenet m. v. af 21de Juni 1867 § 9 som offentlig Politisag behandlet Sag, der i den civile Processes Former var indanket for Overretten af vedkommende private Klager, efter dennes Paastand hjemviist som ikke behørig paakjendt ved Politiretten.)

(Paadømt den 20de December 1869.)

Dommen er saalydende:

Da Indstevnte Gaardeier Ebeling af Abildballegaard i Aaret 1868 havde forsømt at lade et ham af Citanterne, Sogneraadet for Hvirring-Hornborg Sogne, tildeelt Veistykke istandsætte, lod Sogneraadet det paagjeldende Arbeide udføre efter Licitation for Indstevntes Regning, og affrævede derpaa ved Skrivelse af 25de Octbr. 1868 Indstevnte de dertil medgaaede Udgifter, 34 Rdlr. 5 Mk. 4 ß, og da Indstevnte vægrede sig ved at betale det ham affrævede Beløb, idet han

paaberaabte sig, deels at han ikke havde modtaget behørig Tilsigelse til Arbeidets Udførelse, og deels at Sogneraadet ikke havde holdt sig Communallovens Bestemmelser efterrettelig, begjærede Sogneraadet ham i Henhold til Lov om Bestyrelsen af Veivæsenet m. v. af 21de Juni 1867 § 9 i den Anledning indkaldt for Politiretten og tilpligtet at betale det ommeldte Beløb samt idømt Mulkt for den begaaede Forsømmelse.

Under den derefter mod Indstevnte anlagte offentlige Politisag frafaldt Indstevnte sin Indsigelse mod den passerede Tilsigelse, men søgte at gjøre gjeldende, at der ikke kunde paahvile ham nogen Forpligtelse til at udføre det Veiarbeide, hvortil han var tilsagt, og at Sogneraadet følgelig maatte være uberettiget til at lade det udføre for hans Regning, idet der ikke, forinden Tilsigelsen foregik, havde i Overeensstemmelse med Lov om Landcommunernes Styrelse af 6te Juli 1867 § 18 samt et Sogneraadet i Henhold dertil af Amtsraadet givet Paalæg, været foretaget en Omfordeling af Communens offentlige Biveie, og efterat Sogneraadets Formand havde imødegaaet den ommeldte Indvending, optog Politiretsdommeren Sagen og sluttede den derefter med den Eragtning, at den ommeldte Indsigelse ikke henhørte under Rettens Paakjendelse, og at der saaledes, da Indstevnte iøvrigt ingen Indsigelse havde fremsat, Intet blev at paakjende. Denne Eragtning er nu af Citanterne ifølge Stevning til Amtmanden over Aarhuus og Skanderborg Amter paa det Offentliges Vegne samt til Indstevnte Gaardeier Ebelting indanket for Overretten, hvor de foreløbig have paastaaet den paaankede Eragtning annulleret og Sagen hjemviist til ny Paakjendelse ved Politiretten. Hverken fra Indstevnte Ebelings eller fra det Offentliges Side er der givet Møde her for Retten.

Da nu de til Udførelsen af det paagjeldende Veiarbeide medgaaede Udgifter ifølge Bestemmelserne i den ovenfor citerede Lov 21de Juni 1867 § 9 paa Grund af den reiste Indsigelse ikke kunde inddrives ved Udpantning, og Spørgsmaalet om Indstevnte Ebelings Ansvar for Forsømmelsen af bemeldte Veiarbeide saaledes i Medfør af samme Lovbestemmelse rettelig er gjort til Gjenstand for en offentlig Politisag, maatte det ogsaa paaligge Politiretsdommeren, efterat have draget Omsorg for Sagens tilbørlige Oplysning, at paakjende dette Spørgsmaal i sin Heelhed, og navnlig at afgjøre, hvilken Virkning der i den paagjeldende Henseende maatte kunne tillægges den af Indstevnte Ebeling i Politiretten fremsatte Indsigelse, og idet Sagen saaledes ikke kan ansees behørig paakjendt ved Politiretten, vil Citanternes Paastand om Sagens Hjemviisning være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger for Overretten ville efter Omstændighederne være at ophæve, og det Citanternes befalede Sagfører sammesteds tilkommende Salair, der bestemmes til 16 Rdlr., at udrede af det Offentlige.

Under den befalede Sagførelse for Overretten har intet ulovligt Ophold fundet Sted, og med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag hjemvises til behørig Paakjendelse ved Politiretten i Overeensstemmelse med det Foranførte.

Sagens Omkostninger for Overretten ophæves, og Citanternes befalede Sagfører sammesteds, Procurator Faber, tillægges i Salair 16 Rdlr., der udredes af det Offentlige.

Sagen $\frac{802}{69}$ Landsoverretsprocurator Faber Actor ctr. Tiltalte Niels Sørensen med Tilnavn Lihn.

(En Tiltalt, der havde gjort sig skyldig i Falsk, men hvis Forstandsevner maatte antages at have været i den Grad forstyrrede, at han ikke havde været sig Gjerningens Strafbarhed tydelig bevidst, frifunden med Paalæg af Omkostningerne.)

(Paadømt den 27de December 1869.)

Dommen er saalydende:

Under denne Sag tiltales Niels Sørensen med Tilnavn Lihn for Falsk.

Efter Sagens Oplysninger var Tiltalte, der havde Ophold i sin Moders Gaard i Vindum, i det sidste Par Aar bleven stærkt paavirket i religieus Retning deels ved at høre omvandrende Lægprædikanters Tale, deels ved Læsning i gudelige Skrifter, navnlig den saakaldte „indre Missions-Tidende", hvorfor han efter sin Forklaring efterhaanden fattede stor Kjerlighed til Udgiveren af bemeldte Tidende, ligesom det var et af hans høieste Ønsker at komme til denne og at see ham og tale med ham, og da Tiltalte af sin Moder havde faaet et større Beløb udbetalt som Arv, meente han, som han har udsagt, at han nu var i Besiddelse af Midler til at gjøre noget for den indre Mission, hvorfor han den 1ste Mai d. A. forlod sit Hjem i det Øiemed at begive sig til Udgiveren af den ommeldte Tidende, idet det nærmest var hans Hensigt at komme i den indre Missions Tjeneste som Colporteur eller deslige. Ved sin Bortgang fra Hjemmet medtog Tiltalte derhos en Skudsmaalsbog, som han for mange Aar siden havde anskaffet, men hvori hidtil Intet var skrevet, med Undtagelse af, at der paa det sidste Blad i Bogen var skrevet en Vise samt en ikke med Underskrift forsynet Paategning, der efter Tiltaltes Forklaring er en Afskrift af den Deel af hans ældre Broders Skudsmaalsbog, der inde-

holder Attest om dennes Daab og Confirmation m. v., idet alene Tiltaltes eget Navn er sat istedetfor Broderens, hvilken Paategning Tiltalte efter sin Forklaring har skrevet for længere Tid siden og uden andet Øiemed end for at see, om han kunde skrive ligesaagodt som den, der havde skrevet i Broderens Skudsmaalsbog. Tiltalte har nu tilstaaet, hvad ogsaa stemmer med Sagens øvrige Oplysninger, at han, da det paa den ommeldte Reise faldt ham ind — hvad iøvrigt ogsaa var ham klart, da han forlod Hjemmet, — at han ikke kunde legitimere sig med de i Skudsmaalsbogen værende Paategninger, har hos en Høker, af hvem han fik Pen og Blæk, paa det forreste hvide Blad i Skudsmaalsbogen skrevet en Paategning, der indeholder en Bevidnelse om hans Fødsel, Daab, Vaccination og Confirmation, hvilken han undertegnede med Navnet „Havorsen", ved hvilket Navn han efter sin Forklaring sigtede til den forrige Sognepræst i Vindum Sogn, Halvorsen, idet det var hans Hensigt at give Skudsmaalsbogen Udseende af at være udstedt og paategnet af bemeldte Sognepræst og iøvrigt at være en ordentlig lovligt udstedt og autoriseret Skudsmaalsbog, for at han i paakommende Tilfælde kunde legitimere sig, hvorefter Tiltalte, da han den 3die Mai søgte Nattelogi hos en Mand i Attrup, og denne spurgte om hans Skudsmaalsbog, har foreviist den ommeldte forfalskede Skudsmaalsbog, idet han dog strax efter, da Manden — som denne har forklaret — kunde see, at Paategningen i Bogen ikke var skreven af nogen Præst, og yttrede saadant, svarede, at han selv havde skrevet Paategningen. Tiltalte har iøvrigt udsagt, at det beroer paa en Feilskrift, naar han har skrevet Sognepræst Halvorsens Navn paa den anførte Maade, samt at han stod i den Formening, at hans Skudsmaal skulde udstedes af bemeldte Sognepræst Halvorsen, som havde confirmeret ham, og at det, da denne var bleven

befordret til Fyen, ikke faldt ham saa let at faae en Skudsmaalsbog fra ham. — Under et ifølge Overrettens Kjendelse optaget yderligere Forhør har Tiltalte endvidere forklaret, at han, da han skrev den ommeldte Paategning, meget vel vidste, hvad han ogsaa nu indseer, at han foretog sig noget Ulovligt, hvilket han ogsaa havde læst i det foran i Skudsmaalsbogen aftrykte Uddrag af Bestemmelser om Skudsmaalsbøger, men at han forøvrigt ikke gjorde Regning paa, at det kunde gjøre noget, eftersom han ikke havde skrevet andet, end hvad der var sandt.

Der er under Sagens Gang fra forskjellige Sider blevet reist Tvivl om Tiltaltes Tilregnelighed. Underdommeren har saaledes i en Skrivelse til Politimesteren i den Jurisdiction, hvor Tiltalte hører hjemme, bl. A. yttret, at der efter hans Færd at skjønne synes at være Anledning til at formode, at han lider af Sindsforvirring, i hvilken Henseende Underdommeren efter dertil ved Overrettens Kjendelse given Foranledning har afgivet en nærmere Erklæring, der er tiltraadt af Retsvidnerne, og som gaaer ud paa, at Tiltalte syntes saa godt som udelukkende optaget af Tanken om den indre Mission og hans Ønske om, efter hvad han antog stemmende med Guds Villie, at komme til at virke i den indre Missions Tjeneste, og at han derfor ikke skjønnedes at have, dengang han skrev den omhandlede Paategning i Skudsmaalsbogen, havt nogen klar Tanke for, at han derved begik noget Ulovligt, ligesom Underdommeren ogsaa ansaa det for noget tvivlsomt, om Saadant paa Foreholdelse deraf under Undersøgelsen var gaaet klart op for ham. Fremdeles gaae flere under Sagen afhørte Deponenters Forklaringer ud paa, at Tiltaltes Væsen navnlig siden afvigte Foraar er blevet forandret, idet han er bleven mere ordknap end tidligere, ikke deeltager i de i hans Hjem forefaldende Arbeider og over-

hvorbet ikke viser nogen Interesse for andet end de ommeldte religieuse Forestillinger, med Hensyn til hvilke han derimod udviser en overspændt Iver, og endelig har vedkommende Districtslæge, efterat være gjort bekjendt med Sagens Acter og at have undersøgt Tiltalte personlig, erklæret, at Overgangen fra den sunde til den sygelige Tilstand kan skee meget langsomt, næsten umærkeligt, og at Tiltalte synes at staae paa det første Trin af religieus Galskab, i hvilket Tilfælde han ikke kan siges at være aldeles tilregnelig for den lovstridige Handling, for hvilken han er tiltalt.

Idet der nu efter de saaledes fremkomne Oplysninger er Grund til at antage, at Tiltaltes Forstandsevner, da han gjorde sig skyldig i det ovenommeldte Forhold, have været i den Grad forstyrrede, at han ikke har været sig Handlingens Strafbarhed tydelig bevidst, vil han, der er født i Aaret 1843 og som iøvrigt har gode Vidnesbyrd om sit Forhold, i Medfør af Straffelovens § 38 være at frifinde for Actors Tiltale i denne Sag, efter Omstændighederne dog med Forpligtelse til at udrede Actionens Omkostninger, og derunder i Salair til Actor for Underretten 5 Rdlr., til Defensor sammesteds 4 Rdlr., samt til Actor og Defensor for Overretten 5 Rdlr. til hver.

Under Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet Ophold, der vil bevirke Ansvar, fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Niels Sørensen med Tilnavn Lihn, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være, dog saaledes, at han udreder Actionens Omkostninger, og derunder i Salair til Actor for Underretten, Procurator Olsen, 5 Rdlr., til Defensor sammesteds, Procurator Bredstrup, 4 Rdlr., samt

til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Faber og Isaacksen, 5 Rdlr. til hver.

Det Idømte at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{252}{69}$ Den constituerede Kammeradvocat paa Statskassens Vegne ctr. Snedkermester og Brændeviinsbrænder H. C. Christensens Enke i Horsens.

(En fremsat exceptio proclamatis forkastet, idet Spørgsmaalet om den paagjeldende Forpligtelse maatte ansees tillige at have været Gjenstand for en mod en Tredjemand anlagt Sag, hvori der først faldt endelig Dom efter Udløbet af det udstedte Proclama.)

(Paadømt den 3die Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Under 17de Decbr. 1866 afgave forskjellige Brændeviinsbrændere i Horsens, deriblandt Kjøbmand og Brændeviinsbrænder M. P. Lund, samt Indstevnte, Snedkermester og Brændeviinsbrænder H. C. Christensens Enkes daløvende Mand, en skriftlig Erklæring, der gaaer ud paa, at da Generaldirectoratet for Skattevæsenet havde til Hensigt at anlægge Søgsmaal mod dem til Betaling af Brændeviinsbrændings-Afgifter, hidrørende fra den Tid, da Brænderierne under den fjendtlige Occupation i Aaret 1864 havde været stillede til deres Raadighed, og Generaldirectoratet for at indskrænke Sagernes Antal havde ønsket, at de vilde udnævne Een af deres Midte til at modtage Søgsmaalet, saa havde de dertil udvalgt fornævnte M. P. Lund, ligesom de erklærede sig villige og forpligtede til at underkaste sig den Dom, som maatte blive afsagt i en mod ham anlagt Sag, saa at den endelige Dom i bemeldte Sag skulde være afgjørende ogsaa for de Andres Vedkommende, og forsaavidt Enhvers Skyld angik, ligesaa fuldt som om Dommen specielt var overgaaet Enhver af dem. I Overeensstemmelse hermed anlagde derpaa

Citanten, den fungerende Kammeradvocat, efter Ordre fra Generaldirectoratet for Skattevæsenet, Sag mod fornævnte M. P. Lund til Betaling af 539 Rdlr. 12 ß som Brændeviinsbrændingsafgift med Krigsskatstillæg for 39 uberigtigede Mæskninger, der skulde være foregaaede i hans Brænderi under den fjendtlige Besættelse af Horsens i Aaret 1864, og ved den derefter den 15de Octbr. 1867 afsagte Underretsdom blev M. P. Lunds Indsigelse mod overhovedet at erlægge nogen slig Afgift for de i det paagjeldende Tidsrum stedfundne Brændinger forkastet, hvorimod et efter Omstændighederne tilstrækkeligt Beviis fra hans Side blev anseet tilveiebragt for at der i bemeldte Tidsrum ikke var foregaaet flere end 26 Brændinger i hans Brænderi, og han blev derfor ikkun tilpligtet for disse at betale Horsens Toldkasse 359 Rdlr. 40 ß med 5 pCt. aarlig Rente deraf fra Stevningens Dato, den 29de Jan. 1867, indtil Betaling skeer. Denne Dom, der fra M. P. Lunds Side indankedes for Overretten, blev ved Overrettens Dom af 18de Mai 1868 stadfæstet, men da Indstevnte, der hensidder i uskiftet Bo efter sin fornævnte i October Maaned 1867 afdøde Mand, vægrede sig ved at erlægge det hende derefter i bemeldte Anledning affordrede Beløb, har Citanten under denne Sag i 1ste Instans paastaaet hende tilpligtet i Brændeviinsbrændingsafgift med Krigsskatstillæg for 174 Mæskninger, der skulle have fundet Sted i hendes afdøde Mands Brænderi i Tidsrummet fra 11te Marts til 12te August 1864, at betale til Horsens Toldkasse 2068 Rdlr. 72 ß, med 5 pCt. aarlig Rente deraf fra den 29de Januar 1867, indtil Betaling skeer, og da Indstevnte ved Underretsdommen er frifunden for Citantens Tiltale, har Citanten nu indanket Sagen for Overretten, hvor han har gjentaget sin nysanførte Paastand. Indstevnte har derimod procederet til Underretsdommens

Stadfæstelse, hvorhos hun subsidiairt, ligesom i 1ste Instans, har nedlagt Paastand om, at hun i alt Fald kun tilpligtes at erlægge Afgifterne for 152 Brændinger med 1807 Rdlr. 18 ß.

Indstevntes Frifindelsespaastand er støttet paa, at den paagjeldende Fordring ikke i sin Tid er bleven anmeldt efter det af hende efter hendes Mands Død i Henhold til L. 30te Novbr. 1857 under 4de Decbr. 1867 udstedte og den 19de Marts 1868 udløbne Proclama; men om end Fordringen i og for sig, uanseet Bestemmelserne i Frd. 1ste Febr. 1797 § 75 Nr. 4, maatte i Mangel af Anmeldelse kunne være Gjenstand for Præclusion, og det udstedte Proclama derhos, navnlig i Forhold til den ommeldte Fordring, kunde ansees for behørigt, uagtet det alene lyder paa Indkaldelse af Snedkermester H. C. Christensens Creditorer, uden at det tillige er antydet, at den Afdøde havde været Brændeviinsbrænder, — hvad han efter Indstevntes Anbringende ikke mere var ved sin Død, — maa den Omstændighed, at Indstevntes afdøde Mand ved den ovenanførte Erklæring havde underkastet sig den endelige Dom i den af Citanten mod M. P. Lund anlagte Sag, og erkjendt, at denne Dom ogsaa for hans eget Vedkommende og forsaavidt hans Skyld angik, skulde være afgjørende ligesaafuldt som om Dommen var overgaaet ham selv, medføre, at Spørgsmaalet om Indstevntes Forpligtelse til overhovedet at erlægge de paagjeldende Afgifter ogsaa maa ansees at have været Gjenstand for den ommeldte mod M. P. Lund anlagte Sag, der, medens det af Indstevnte udstedte Proclama løb, henstod for Overretten og først paadømtes sammesteds efterat Proclamaet allerede var udløbet, og da en under en særlig Sag omprocederet Fordring ikke kan være Gjenstand for Præclusion ved et inden den endelige Doms Afsigelse udløbet Proclama, kan Indstevntes herommeldte Indsigelse ikke ansees begrundet, hvorimod hendes Forpligtelse til

at erlægge Afgifterne til det Offentlige af de i det paagjeldende Tidsrum i hendes afdøde Mands Brænderi stedfundne Brændinger allerede maa være en Følge af Udfaldet af den ovenommeldte mod M. P. Lund anlagte Sag.

Derimod maa det ved de af Indstevnte under Sagen tilveiebragte Oplysninger ansees tilstrækkelig godtgjort, at der ikke i hendes afdøde Mands Brænderi er foregaaet det Antal af 174 Mæskninger, som i en under Sagen fremlagt af Horsens Toldcontoir udfærdiget saakaldet calculatorisk Opgjørelse er lagt til Grund ved Beregningen af det Beløb 2068 Rdlr. 72 ß, som Citanten har paastaaet Indstevnte tilpligtet at erlægge, og idet der efter hvad der i det Hele i saa Henseende foreligger under Sagen, ikke findes Føie til at antage, at der i det paagjeldende Tidsrum skulde være foregaaet flere Brændinger end, som af Indstevnte erkjendt, 152, og der ei heller fra Citantens Side er fremsat nogen særlig Indsigelse mod den af Indstevnte opstillede Beregning, hvorefter Brændeviinsbrændingsafgiften med Krigsskatstillæg for 152 Brændinger vil udgjøre 1807 Rdlr. 18 ß, vil Indstevnte være at tilpligte at betale Horsens Toldkasse dette Beløb med 5 pCt. aarlig Rente deraf, som af Citanten paastaaet, fra den 29de Januar 1867 indtil Betaling skeer.

Processens Omkostninger for begge Retter ville efter Sagens Omstændigheder være at ophæve.

Med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Snedkermester og Brændeviinsbrænder H. C. Christensens Enke i Horsens, bør til Horsens Toldkasse betale 1807 Rdlr. 18 ß med 5 pCt. aarlig Rente deraf fra den 29de Januar 1867 indtil Betaling skeer.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Det Idømte udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{372}{69}$ Landsoverretsprocurator, Cancelliraad Møller Actor ctr. Tiltalte Erhard Sørensen.

(En Tiltalt, der sigtedes for falsk Angivelse, frifunden med Paalæg af Omkostninger, idet der, skjøndt der Intet var fremkommet til Støtte for Sigtelsens Rigtighed, dog ikke kunde ansees godtgjort at Tiltalte havde gjort den paagjeldende Angivelse mod bedre Vidende.)

(Paadømt den 10de Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Tiltalte, Skræder Erhard Sørensen, sigtes under nærværende Sag for falsk Angivelse.

Det er af Tiltalte vedgaaet, at han, efterat det af Huusmand Bertel Poulsen, der havde sine rørlige Eiendele brandforsikkrede i de nørrejydske mindre Landeiendomsbesidderes Brandforsikkring for Løsøre, beboede Huus i Lading var afbrændt den 4de Marts f. A., har for bemeldte Brandforsikkrings Districtscommissair anmeldt, at nogle af de af bemeldte Bertel Poulsen for Brandforsikkringen som forgaaede ved den nævnte Brand ommeldte Gjenstande ikke vare brændte, og senere i en Skrivelse til Formanden for bemeldte Brandforsikkring gjentaget denne Sigtelse, hvorefter der under 20de April f. A. blev optaget et Forhør til Oplysning om, hvorvidt Bertel Poulsen maatte have gjort sig skyldig i den ham saaledes paasigtede Assurancesvig, men ved hvilket Forhør Intet oplystes, der kunde lede til at antage, at B. Poulsen havde udviist noget svigagtigt Forhold. Tiltalte har derefter i en Skrivelse af 28de Juni f. A. til Aarhuus Stiftamt gjort den samme Angivelse, samt under den i den Anledning imod ham indledede Undersøgelse for falsk Angivelse gjentaget

sin nævnte Sigtelse mod Bertel Poulsen og fastholdt denne, uagtet der Intet har kunnet oplyses til Støtte for dens Rigtighed; men da det ikke kan ansees godtgjort, at Tiltalte har gjort den ommeldte Angivelse mod bedre Vidende eller med Erkjendelse af, at den var urigtig, findes det ikke, at Tiltalte under denne af det Offentlige anlagte Sag derved kan have paadraget sig noget Strafansvar. Han vil derfor være at frifinde for Actors Tiltale i nærværende Sag, dog at han vil have at udrede Actionens Omkostninger efter Underretsdommens Bestemmelser, og derunder i Salair til Actor og Defensor for Overretten 5 Rdlr. til hver.

Under Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet Ophold, som vil bevirke Ansvar, fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Skræder Erhard Sørensen, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være, dog saaledes, at han udreder Actionens Omkostninger efter Underretsdommens Bestemmelser, og derunder i Salair til Actor og Defensor for Overretten, Canselliraad Møller og Canselliraad Morville, 5 Rdlr. til hver.

Det Idømte at udredes under Adfærd efter Loven.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

☞ Da det tidligere har været Praxis, at Appel efter Udløbet af Appellationsfristen tilstededes uden Opreisning, naar Modparten enten heri udtrykkelig samtykkede eller mødte uden at excipere, dog med den Indskrænkning, at der efter Udløbet af den Frist, efter hvilken Opreisning ikke længere kan ventes bevilget, ikke stod i Parternes Magt ved deres Samtykke at give Appellationen Gyldighed (see herom Bang og Larsens Proces 5te Deel, S. 436—437),

troe vi ikke at burde undlade at meddele nedenstaaende Dom, hvormed iøvrigt kan jevnføres Høiesteretsdomme af 31te Juli 1862 (Høiesteretstid. for det nævnte Aar S. 352) og 12te December 1864 (Høiesteretstid. for 1864, S. 588).

Sagen A8. $\frac{80}{69}$ Tjenestedreng Jens Jensen med Fader og Værge Huusmand Jens Jensen af Store Ladager ctr. Forpagter Schmidt til Vibygaard.

(Afviisning ex officio af en Sag, hvori begge Parter vare mødte, da Overretsstevningen var udtaget efter Udløbet af fatalia appellationis.)

(Paadømt den 15de November 1869.)

Dommen er saalydende:

Da Overretsstevningen i nærværende Sag, hvorunder Citanten, Tjenestedreng Jens Jensen med Fader og Værge Huusmand Jens Jensen af Store Ladager, efter Bevilling til fri Proces, ved sin befalede Sagfører, Procurator Herforth, paaanker en inden Ramsø-Thune Herreders Politiret den 19de Februar d. A. affagt Dom og en sammesteds den 15de Januar d. A. afgivet Kjendelse i en Hoved- og Contrasag mod Indstevnte, Forpagter Schmidt til Vibygaard, angaaende tilgodehavende Løn som Følge af at Indstevnte ulovligen skal have bortviist Citanten af sin Tjeneste, først er udtaget efter Udløbet af fatalia appellationis, vil Sagen ex officio blive at afvise, og kan der efter Sagens Udfald ikke tillægges Procurator Herforth, hvis Sagførelse har været forsvarlig, Salair.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag afvises.

Sagen AS. $\frac{555}{69}$ Procurator Seidelin Actor ctr. Tiltalte Fisker Anders Nielsen Hansen.

(Anvendelse af Straffelovens § 203 og § 256 jfr. § 253. Statueret, at forsaavidt angik forskjellige Saar, som Tiltalte med en Kniv havde tilføiet en under Sagen omhandlet Person, kunde der ikke paalægges Tiltalte noget Ansvar, da der forinden var udøvet betydelige Voldsomheder mod ham, saaledes at han, da han saarede nysmeldte Person, var i et Slags Nødværgestilfælde.)

(Paadømt den 23de November 1869.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende fra Bjerge Aasum Herreders Extraret hertil indankede Sag tiltales Fisker Anders Nielsen Hansen for Legemsbeskadigelser og bedragerisk Forhold.

Det er i førstnævnte Henseende oplyst, at da Tiltalte, der ernærer sig ved at føre Fisk omkring paa Landet i en lille med en Hund forspændt Vogn, den 7de Juni d. A. om Aftenen Kl. mellem 9 og 10 i Følgeskab med sin Hustru kom udenfor Christian Hansens Gaard i Frandekjærby, hørte han Støi og Latter fra den til Gaarden hørende Have, hvor nogle Piger spøgede. Disses Yttringer og Latter opfattede Tiltalte som gjeldende ham og hans Hustru og som sigtende til at gjøre Nar af dem, hvorfor han gik ind gjennem en Laage, der fra Veien fører til Haven, og pudsede sin Hund, som han iøvrigt vidste ikke bed, paa Pigerne for at skræmme dem, hvorefter han atter trak sig noget tilbage. Imidlertid vare Christian Hansens Søn og Tjenestekarlen Niels Peder Nielsen, der oppe i Gaarden havde bemærket Støien i Haven, komne derned, og da N. P. Nielsen betydede Tiltalte, der allerede var i umiddelbar Nærhed af Laagen, at han skulde forføie sig bort og nu skjød ham ud af den, stødte Tiltalte ham med en Kniv i Brystet og Armen, idet han derpaa med sin Hustru gik videre ned ad Veien. Da det saaledes Pas-

ſerede ſtrax efter meddeltes oppe i Gaarden, hvor endeel Mænd bemeldte Aften netop vare ſamlede, ſatte nogle af dem efter Tiltalte og, da de tilligemed Flere, der vare komne til underveis, indhentede ham og han vægrede ſig ved at efterkomme deres Opfordring til at vende om og følge med tilbage, tilføiedes der ham forſkjellige Slag med Stokke og Stave, og da en af de Forfølgende, Tømmerſvend Jørgen Chriſtenſen, var løbet ind paa ham, havde kaſtet ham omkuld og holdt ham nede, idet han laa ovenpaa ham, — efter hvad Tiltalte har forklaret med Knæet paa hans Bryſt — bibragte han Chriſtenſen med ſin Kniv et Saar paa den høire Side af Bryſtet og et andet i den høire Arm ved Haandledet foruden en overfladiſk Ridsning i Huden paa Halſen. De andre Tilſtedeværende overmandede nu Tiltalte og tilføiede baade ham og hans Huſtru, da hun vilde hjælpe ſin Mand, endeel Slag, og førte ham derpaa, efter hvad der ved en af Stadslæge Helwig afgiven Atteſt maa anſees oplyſt, i en temmelig mishandlet Tilſtand til Sognefogden.

(Sluttes.)

☞ Af dette Ugeſkrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Priſen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subſkription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Poſtcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kiøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 8—9.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 19de Februar.

Høiesteretsdomme.

Den 30te August 1869 stadfæstedes Dommen i Sagen: Grosserer G. Sporon ctr. Guldsmedmester F. W. Dahlboms Enke, Ida Dahlbom, (see Jur. Ugeskr. for 1868, S. 443—445) saaledes, at Fristen til Edens Aflæggelse bestemmes til 4 Uger efter Høiesteretsdommens Forkyndelse.

Den 2den September 1869 blev i Sagen: Procurator Diechmann som Værge for Hans Christian Kjellerup ctr. Gaardmand Lars Christensen (see Jur. Ugeskr. for 1867, Nr. 17, S. 257—261) afsagt følgende

Dom.

Om det end maa antages, at der ved den i den indankede Dom omhandlede Contract af 28de December 1858 er tillagt Citanten en Panteret, for hvilken der, saalænge det ikke er oplyst, at den derved sikkrede betingede Fordring senere er bortfalden, ikke under de forhaandenværende Omstændigheder kunde nægtes ham Domstolenes Beskyttelse, kan denne Panteret dog ikke gaae forud for den Ret, der maa ansees

erhvervet af Indstevnte ved den i Dommen ommeldte Obligationstransport af 30te September 1861. Ved denne har nemlig Citantens Fader, den daværende Eier af den pantsatte Eiendom, villet tillægge Indstevnte den Prioritet, som han i fornævnte Contract af 1858 havde forbeholdt sig at optage foran for Gjelden til Hustruen og Børnene; og at den ved Foreningen af 13de August 1861 om Eiendommens Overgang til Citantens Moder foranledigede særegne Form, hvorunder Pantsætningen til Indstevnte er skeet, nemlig ved en af hende til Citantens Fader udstedt Panteobligation, som derpaa af Sidstnævnte er transporteret til Indstevnte, skulde gjøre den i sig selv berettigede Pantsætning ugyldig, uagtet det netop af denne Form fremgaaer, at den er foregaaet med rette Vedkommendes Villie, og den derhos paa behørig Maade er thinglæst og protocolleret paa den paagjeldende Eiendoms Folium, kan ikke statueres. Dommen, hvorved der er tillagt Indstevnte Frifindelse for det imod ham reiste Spørgsmaal, og ved hvis Bestemmelser om Processens Omkostninger i de foregaaende Instanser det maa have sit Forblivende, vil derfor være at stadfæste.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande.

Til Justitskassen betaler Citanten 1 Rdlr.

Den 1ste October 1869 stadfæstedes Dommen i Sagen mod Carl Georg Frederik Fyrvald (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, S. 509—512).

Den 6te October 1869 blev i Sagen: Grosserer Fr. Dithmer ctr. Isenkræmmer Ad. Holstebroe (see Jur. Ugeskr. for 1868, S. 525—528) afsagt følgende

Dom.

Med Bemærkning, at den ved den indankede Dom forkastede Paastand fra Indstevntes Side om Sagens Ophævelse ikke foreligger Høiesteret til Prøvelse, vil Dommen være at stadfæste i Henhold til de iøvrigt i samme anførte Grunde, hvortil føies, at der foruden Indstevntes Fallitbo var Andre, til hvem Citanten kunde holde sig om Betaling af den paagjeldende Vexel, hvilket dog var betinget af, at han havde ladet den protestere for Boet; af den under Protestacten skete Præsentation til Betaling, der gik ud paa strax at faae Vexlen fuldt betalt, kunde det derfor ikke udledes, at Citanten, da dette blev ham nægtet, allerede nu attraaede i dets Sted at søge en saadan Betaling i Boet, som efter dettes Tilstand i sin Tid maatte kunne tilfalde ham, hvorom ingen Tilkjendegivelse fra Citantens Side senere fremkom.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande.

Til Justitskassen betaler Citanten 5 Rdlr.

Den 13de October 1869 blev i Sagen mod Erik Erikssen (jfr. Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, S. 139—143) afsagt følgende

Dom.

Ved kongelig Ordre af 14de Mai d. A. er Høiesteret bemyndiget til at tage denne Sag under Paakjendelse, uanseet at dens Gjenstand ikke udgjør summa appellabilis. Efter de, tildeels først efter den indankede Doms Afsigelse, tilveiebragte Oplysninger kan der vel ingen Tvivl være om, at Tiltaltes Ko ved de i Dommen nævnte Leiligheder har græsset i Landeveisgrøften, men der mangler dog Føie til mod Tiltaltes Benægtelse at antage Andet, end at det hermed er

gaaet til paa den af hans Søn omforklarede Maade. Ifølge heraf, og da der, som i Dommen anført, ingen Optagelse har fundet Sted, maa Høiesteret billige det Resultat, hvortil Overretten er kommen. Da Høiesteret i Henhold til, hvad i Dommen iøvrigt er bemærket, ogsaa maa tiltræde sammes andre Bestemmelser, vil denne i det Hele være at stadfæste.

Thi kjendes for Ret:

Landsover= samt Hof= og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande.

Advocat Hindenburg og Etatsraad Buntzen tillægges i Salarium for Høiesteret hver 10 Rdlr., der udredes af det Offentlige.

Den 14de October 1869 stadfæstedes Dommen i Sagen mod Arrestanten Søren Andersen (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, S. 757—760).

Den 21de October 1869 blev i Sagen mod Tiltalte Johan David Madsen (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, S. 477—479) afsagt følgende

Dom

Det Tiltalte overbeviste, i den indankede Dom fremstillede, Forhold findes ganske at maatte sættes ved Siden af de strafbare Handlinger, der omhandles i Straffelovens § 182, navnlig sammes 2det Led. Tiltalte vil derfor ikke kunne undgaae Strafansvar, og hans Straf findes passende at kunne fastsættes til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage.

I Henseende til Actionens Omkostninger vil Dommen være at stadfæste.

Thi kjendes for Ret:

Johan David Madsen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Landsoverrettens Dom ved Magt at stande.

I Salarium til Advocaterne Liebe og Nellemann for Høiesteret betaler Tiltalte 10 Rdlr. til hver.

Den 28de October 1869 stadfæstedes Dommen i Sagen mod Gregers Christensen (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, S. 474—476).

Den 2den November 1869 blev i Sagen: Høierup Sogneforstanderskab ctr. Forstanderskabet for Storeheddinge Landsogn (see Jur. Ugeskr. for 1867, S. 667—672), i hvilken Sag sidstnævnte Forstanderskab vare Citanter for Høiesteret, affagt nedenstaaende

Dom.

De i den indankede Dom ommeldte, af de Indstevnte for Overretten nedlagte, Paastande om Sagens Afviisning fra Underretten eller Underretsdommens Annullation, ere ikke gjentagne for Høiesteret, og der findes ingen Anledning til saadan Afviisning eller Annullation ex officio.

Efter de Høiesteret forelagte Oplysninger have Tommestrup By og den Deel af Renge By, der ifølge Rescript 11te Februar 1791 var henlagt til Høierup Skoledistrict, ved Udskiftningen afgivet Jord som Bidrag til Districtets Skolelod, og det følger af Forholdets Natur, at der ved Districtets Deling og den deraf følgende Opløsning af Fællesskabet om bemeldte Lod maa tilkomme det fra den hidtilværende Skole skilte District Ret til at erholde dets Tilskud til Skolelodden tilbage eller Erstatning derfor. Ligesom det nu allerede efter Lovgivningen maa forudsættes, at de forskjellige Dele af Skoledistrictet have bidraget til Skolelodden i Forhold til det dagjeldende Hartkorn, saaledes vise ogsaa de paagjeldende Udskiftningsdocumenter, at dette virkeligen har været

Tilfældet, og dette Hartkorn maa derfor lægges til Grund ved Bestemmelsen af, hvad Høierup Skoledistrict nu har at afgive til det fraskilte District. I Henhold hertil og til de Høiesteret forelagte Oplysninger angaaende Hartkornets Størrelse i Forbindelse med Proceduren ville de Indstevnte være at tilpligte til Citanterne at afgive en forholdsmæssig Andeel af Skolelodden eller Erstatning derfor m. v., saaledes som nedenfor nærmere fastsættes.

Processens Omkostninger for alle Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve, og de Citanternes beskikkede Sagførere tilkommende Salarier blive at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

De Indstevnte bør til Citanterne enten inden 8 Uger efter denne Høiesteretsdoms Forkyndelse af Høierup Skolelod afgive et paa Parternes fælles Bekostning affat Areal af 24,585 □ Alen samt betale en af uvillige af Retten udmeldte Mænd bestemt Jordleie deraf fra 1ste August 1865 indtil Arealet afgives, eller udrede en paa foranførte Maade fastsat Erstatning for bemeldte Areal med Rente 5 pCt. aarlig fra ovennævnte Dag indtil Betaling skeer.

Processens Omkostninger for alle Retter ophæves.

Til Justitskassen betale de Indstevnte 1 Rdlr.

I Salarium tillægges Cancelliraad Barfoed for Underretten og Procurator Smith for Overretten hver 20 Rdlr. og Advocat Levinsen for Høiesteret 60 Rdlr., hvilke Salarier udredes af det Offentlige.

Den 2den November 1869 stadfæstedes Dommen i Sagen mod Robert Watt (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, Nr. 46, S. 721—723).

Den 4de November 1869 blev i Sagen: Finantsministeriet ctr. Frederiksberg Sogns Com-

munalbestyrelse (see Jur. Ugeskr. for 1868, S. 874—879) afsagt nedenstaaende

Dom.

Da Kammeradvocatens for Høiesteret nedlagte Paastand efter de brugte Udtryk omfatter alle Communeafgifter af Frederiksberg Kirke og Kirkegaard, bliver at bemærke, at det efter Proceduren i foregaaende Instans her for Retten kun kan komme under Paakjendelse, hvorvidt bemeldte Kirke og Kirkegaard kunne ansættes til Communeskat efter Grundtaxt.

Det maa ansees som givet under Sagen, at der ikke før Emanationen af den midlertidige Lov angaaende Frederiksberg Sogns oeconomiske Bestyrelse af 29de December 1857 gyldigen kunde paalignes eller i Virkeligheden har været paalignet Kirkebygningen og den hartkornsfrie Deel af Kirkegaarden i Frederiksberg Sogn nogen Afgift til Communen. Heller ikke har Communalbestyrelsen, hvad der ogsaa vilde mangle Hjemmel i bemeldte Lov, efter Emanationen af denne paalignet nogen saadan Afgift, førend det i Medfør af Lovens § 14 blev bestemt, at den Repartition af de communale Udgifter, som efter §§ 10—13 skal foretages paa de faste Eiendomme, for Fremtiden skulde skee efter Grundtaxt, samt at Grundtaxtansættelsen skulde foregaae efter de Regler, som indeholdes i Lov af 14de December 1857 angaaende en Grundtaxt for Staden Kjøbenhavns udenbyes Grunde. Men det skjønnes ikke, at der derved kan, saaledes som de Indstevnte have formeent, være opstaaet nogen ny Skattepligt for Kirken og Kirkegaarden. Thi selv om den Omstændighed, at Kirkebygninger og Kirkegaarde ikke i sidstnævnte Lovs § 8 ere nævnte blandt de Bygninger og Grunde, der skulle være fritagne for Grundtaxt, kunde medføre, at Kirkebygninger, der i Fremtiden opførtes paa Kjøbenhavns udenbyes Grunde, hvor ingen saadanne dengang fandtes, saavelsom de sammesteds værende

Kirkegaarde, uagtet disse ikke kunne henføres under nogen af de i Lovens § 3 anførte Classer, burde sættes til Grundtaxt i Kjøbenhavn, kan dog den nævnte Bestemmelse om, at der med Grundtaxtansættelsen i Frederiksberg skal forholdes efter Reglerne for Kjøbenhavns udenbyes Grunde, idet denne Bestemmelse nærmest maa forstaaes saaledes, at den alene sigter til Reglerne angaaende Grundtaxtens Beregning, ikke have til Følge, at en retlig begrundet Fritagelse for at bidrage til Communeudgifterne i Frederiksberg Sogn, som den, der efter det Anførte har tilkommet dettes Kirke og Kirkegaard, ved den nye Repartitionsmaade uden videre skulde være tilintetgjort. I Henhold hertil vil følgelig den indankede Dom være at forandre.

Processens Omkostninger blive efter Omstændighederne at hæve for begge Retter.

Thi kjendes for Ret:

Frederiksberg Kirke og den til samme hørende Kirkegaard bør være fritagne for at svare Communeafgifter efter den skete Grundtaxtansættelse.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Til Justitskassen betale de Indstevnte 5 Rdlr.

Den 15de November 1869 blev i Sagen mellem Grosserer L. Hagemannn og Grosserer L. Broge (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, Nr. 2, S. 28 til Nr. 3, S. 35) afsagt følgende

Dom.

Forsaavidt det i den indankede Dom er antaget, at der ikke under denne Sag kan gives nogen Bestemmelse om Ophævelse af den Arrest, der er lagt paa den under Sagen omhandlede Ladning, bemærkes, at dette Spørgsmaal efter Sagens Stilling for Høiesteret ikke foreligger til Afgjørelse.

Efter Proceduren bliver det heller ikke nærmere at undersøge, om Fogeden — saaledes som Citanten for Overretten har anbragt — med Føie har undladt at tage de af Indstevnte under den paagjeldende Fogedforretning nedlagte Paastande under Paakjendelse.

Citanten har for Høiesteret søgt at gjøre gjeldende, at Gyldigheden af det under Sagen omhandlede Bodmeribrev, forsaavidt det omfatter den Indstevnte tilhørende Ladning, bør bedømmes efter svensk Ret, og at Forbodmingen ifølge denne maa ansees bindende for Indstevnte. Til dette Anbringende vil der imidlertid imod Indstevntes Protest allerede af den Grund intet Hensyn kunne tages, at der i de forgaaende Instanser hverken er fremkommet nogen saadan Paastand eller meddelt nogen Oplysning om den svenske Lovgivnings herhen hørende Bestemmelser. Idet Sagen som Følge heraf, som ved Overretsdommen skeet, vil være at afgjøre efter dansk Ret, finder Høiesteret det dog ufornødent at udtale sig om det Spørgsmaal, hvorvidt en Skipper i Almindelighed kan ansees berettiget til at behæfte den Trediemand tilhørende Ladning i dens Heelhed med Bodmerilaan; den i Dommen paaberaabte Forsømmelse fra Skipperens Side af at correspondere med Ladningseieren i Forbindelse med de øvrige i samme anførte særlige Omstændigheder maa nemlig i og for sig tilstrækkeligen hjemle det i Dommen antagne Resultat, og de Høiesteret forelagte nye Oplysninger ville ingen Forandring heri kunne bevirke. Dommen bliver saaledes efter Indstevntes Paastand at stadfæste.

Processens Omkostninger for Høiesteret findes at kunne ophæves.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Høiesteret ophæves.

Til Justitskassen betaler Citanten 5 Rdlr.

Den 18de November 1869 stadfæstedes Dommen i Sagen: Gaardmændene Mads Bille m. Fl. ctr. Sognepræsten for Kjettinge og Bregninge Menigheder Provst Thomsen Gad (see Jur. Ugeskr. for 1868, S. 292—296).

Den 22de November 1869 stadfæstedes Dommen i Sagen mod Søren Christensen med Tilnavn Oustrup (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, S. 809—814).

Den 24de November 1869 stadfæstedes Dommen i Sagen mod Anders Johan Johansson m. Fl. (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, S. 605—607).

Den 14de December 1869 afsagdes i Sagen: Generaldirectoratet for Skattevæsenet ctr. Procurator Rasmussen til Skrøbeløvgaard paa Langeland (see Jur. Ugeskr. for 1868, S. 472—475) følgende

Dom.

Om det end maatte kunne antages, at en Bondegaard ved at blive til en Embedsgaard undergives den i Frd. 1ste October 1802 III. Litr. B. omhandlede Beskatning, vil dette dog være uden Indflydelse i nærværende Sag, idet den Indstevnte tilhørende Skrøbeløvgaard, skjøndt han boer der med sin Familie, dog ikke kan siges at danne Sædet for hans Sagførervirksomhed, for hvis Skyld det ved hans Bestalling endog udtrykkeligt var ham paalagt — hvad han efter de fremkomne Oplysninger ogsaa maa antages at have opfyldt — at have særlig Bopæl i Rudkjøbing. Ifølge heraf og iøvrigt i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde billiger Høiesteret det ved samme antagne Resultalt, hvori de

fremkomne nye Oplysninger ikke kunne bevirke nogen Forandring.

Processens Omkostninger for Høiesteret ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Høiesteret ophæves.

Den 14de December 1869 stadfæstedes Dommen i Sagen: Tjenestepige Mette Larsine Christensen ctr. Ungkarl Mads Erikssen (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, S. 466—469).

Den 10de Januar 1870 blev i Sagen: Handelshuset C. C. Albeck & Søn i Kjøbenhavn ctr. Skifteretten i Kjøbmand H. L. Michelsens Fallitbo m. Fl. (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, S. 407—412), i hvilken Sag ovennævnte Skifteret var Citanter for Høiesteret, afsagt følgende

Dom.

Det i den indankede Dom omhandlede Document af 17de Marts 1868 gaaer, forsaavidt det omtaler de allerede en anden Mand til Sikkerhed overdragne Fordringer, kun ud paa at give de Indstevnte en betinget Ret til af denne Mand at faae Fordringerne eller en ubestemt Deel af dem overdragne, hvilken Overdragelse imidlertid ikke blev fuldbyrdet, fordi Betingelsen for samme ikke var indtraadt, dengang Documentets Udsteder opgav sit Bo. Og vel hedder det i Documentet, forsaavidt angaaer de deri sidst omtalte specificerede Fordringer, at disse „transporteres" til de Indstevnte; men ved Siden heraf udtales det udtrykkelig, at

disse Fordringer ligesaavel som de førstnævnte og de i Documentet omtalte pantsatte Varer gives „til Sikkerhed for skadesløs Betaling“ af den derved anerkjendte Gjeld; og af Documentets hele Indhold fremgaaer det klart, at det i Virkeligheden kun er et sædvanligt Gjeldsbeviis, ved hvilket der tillige for det Tilfælde, at Debitor misligholder sine Forpligtelser med Hensyn til Gjeldens Afbetaling, tilsiges Creditor Pant eller en lignende Sikkerhedsret i de deri nævnte Varer og Fordringer.

Allerede som Følge af det Anførte kan de Indstevntes Paastand om at betragtes som Eiere af de omhandlede Fordringer ikke ansees begrundet, og da Betingelserne for Stiftelsen af en Panteret eller lignende Sikkerhedsret, der kunde gjøres gjeldende ligeoverfor Creditorerne i Fallitboet, ikke ere tilstede, maa den af de Indstevnte i Boet nedlagte Paastand om deres Tilgodehavendes Betaling forlods ved Hjælp af de paagjeldende Fordringer forkastes.

Processens Omkostninger ville efter Sagens Omstændighederne være at ophæve for Overretten og Høiesteret.

Thi kjendes for Ret:

Den af de Indstevnte i H. L. Michelsens Fallitbo nedlagte Paastand om forlods Betaling af deres Tilgodehavende efter ovennævnte Document af 17de Marts 1868 i de deri omtalte udestaaende Fordringer kan ikke tages til Følge.*)

Processens Omkostninger for Overretten og Høiesteret ophæves.

Til Justitskassen betale de Indstevnte 5 Rdlr.

---

*) Som det vil sees, billigede Høiesteret saaledes den i det fremlagte dissentierende Votum (see det citerede Sted af Ugeskriftet S. 411—412) udtalte Anskuelse.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen AS. $\frac{566}{69}$ Procurator Seidelin Actor ctr. Tiltalte Fisker Anders Nielsen Hansen.

(Sluttet. — See forrige Nr.)

Hvad de Saar betræffer, som af Tiltalte ere tilføiede Niels P. Nielsen og Jørgen Christensen, bemærkes det, at den dertil brugte Kniv, som var til at lukke sammen, havde et 3 Tommer langt, foroven knap 1 Tomme bredt, ikke videre skarpt Blad, og at practiserende Læge Gulstad i en den 9de Juni, altsaa 2 Dage efter det Passerede, afgiven Erklæring bl. A. yttrede, at N. P. Nielsens Saar, af hvilke det i Brystet var ¾ Tomme langt paa venstre Side af Brystet ved 4de Ribbeen og det i høire Overarm et vinkelt Hudsaar, ligeledes ¼ Tomme langt til begge Sider, begge vare tvivlsomme paa Grund af deres Beliggenhed i Nærheden af vigtige Organer, og at J. Christensens Saar, de paa Halsen og Haandleddet, vare fareløse, hvorimod det paa Brystet, der fandtes paa høire Side af samme ved 8de Ribbeens Brusk, lidt indenfor Papilleislinien og circa ¾ Tomme langt, maatte ansees for tvivlsomt, da det muligt kunde have læderet Lungesækken eller i ethvert Fald kunde fremkalde Affectioner af denne, hvorhos det tilføiedes, at det ikke da for Tiden kunde afgjøres, om Saarene i Fremtiden kunde medføre nogen Ulempe for Patienterne. En af samme Læge senere, nemlig den 1ste Juli, afgiven Erklæring gaaer imidlertid ud paa, at J. Christensen var fuldkommen helbredet og alt i nogen Tid havde kunnet arbeide, medens N. P. Nielsen vel endnu ikke var aldeles helbredet for Saaret i Armen, men at det ikke kunde antages at Beskadigelserne i Fremtiden vilde have skadelige Følger for nogen af dem.

I Henseende til Sigtelsen for bedrageligt Forhold er det

af Tiltalte vedgaaet, hvad der stemmer med det iøvrigt Oplyste, at han, der i Octbr. 1868 havde til senere afdøde Kroeier Søren Pedersen i Mørkenborg Kro for 1 Rdlr. 4 Mk. solgt en Hund, og forpligtet sig til, saafremt Hunden vendte tilbage til ham, da at bringe den med, naar han atter kom til Kroen, har, efterat Hunden var løbet tilbage til ham, nogle Maaneder senere solgt den uden Eierens Samtykke til en Anden for 1 Rdlr., og forsaavidt han har paaberaabt sig, at han forinden forgjæves havde skrevet til Eieren om at lade Hunden afhente, vil dette, der er aldeles ubestyrket og i Strid med det iøvrigt Oplyste, ikke kunne fritage ham for Ansvar. For dette Forhold vil Tiltalte, der er født den 27de April 1841 og ikke tidligere straffet eller tiltalt, være at ansee efter Straffelovens § 256 jfr. § 253.

Fremdeles vil Tiltalte for den mod Tjenestekarl N. P. Nielsen udviiste voldelige Adfærd være at ansee efter L. 10de Febr. 1866 § 203, medens hans Adfærd mod Tømmersvend Christensen, da der forinden var øvet betydelige Voldsomheder mod ham og han, da han saarede denne, var i et Slags Nødværgetilfælde, ikke findes at kunne paadrage ham videre Ansvar.

Straffen for Tiltalte skjønnes i det Hele at kunne bestemmes som i Underretsdommen til 4 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, hvorhos han vil være pligtig for Svie og Smerte samt for Medicin og Lægehonorar at betale N. P. Nielsen 35 Rdlr. 5 Mk. 4 ß.

I Henseende til Actionens Omkostninger og Erstatning af 1 Rdlr. 4 Mk. til afdøde Kroeier af Mørkenborg Kro, Søren Pedersens Bo, vil Underretsdommen være at stadfæste, hvorhos Tiltalte i Salair til Actor og Defensor for Overretten vil have at betale 8 Rdlr. til hver.

Behandlingen i 1ste Instans saavelsom den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Fisker Anders Nielsen Hansen, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage samt i Erstatning til Tjenestekarl Niels Peder Nielsen i Fraudekjærby betale 35 Rdlr. 5 Mk. 4 ß.

I Henseende til Actionens Omkostninger samt Erstatningen til afdøde Kroeier Søren Pedersens Bo bør Underretsdommen ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Seidelin og Justitsraad Petersen, betaler Tiltalte 8 Rdlr. til hver.

De idømte Erstatninger at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{628}{68}$ Huusmand Peder Hansen af Ølsemagle ctr. Kjøbenhavns Magistrat.

(Spørgsmaal, om Kjøbenhavns Magistrats Forpligtelse til at hjemle en Huusmand en fra dennes Side paastaaet Græsning til en Ko, der af bemeldte Huusmand formeentes at tilkomme ham ifølge det til ham af Magistraten, i Henhold til den approberede Plan for Salget af Bidstrup Gods, udstedte Skjøde.)

(Paadømt den 29de November 1869.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Huusmand Peder Hansen af Ølsemagle, hvem fri Proces er tilstaaet, paastaaer under denne Sag de Indstevnte, Kjøbenhavns Magistrat, tilpligtede til enten inden en vis Tidsfrist og under vedbørlig Tvang at forskaffe ham den hidtil til hans Huus, Matr.-Nr. 39 i Ølsemagle, mod en aarlig Afgift af 2 Rdlr. 4 Mk., hørende Græsning in

natura til en Ko, saaledes, at han og efterfølgende Eiere af hans Huus til enhver Tid ere betryggede med Hensyn til Ydelsen af samme og for Aarene 1864—68, begge inclusive, i hvilke Græsningen ikke er ydet, at betale ham en aarlig Erstatning efter uvillige Mænds Skjøn, med Rente deraf 5 pCt. pro anno fra Paaklagen, den 31te August f. A., til Betaling skeer — eller at betale saadan Erstatning efter uvillige Mænds Skjøn, saavel aarligt for Aarene 1864—68, begge inclusive, som endvidere engang for alle for Fremtiden, med Renter af Erstatningsbeløbene 5 pCt. pro anno fra den 31te Aug. f. A. indtil Betaling finder Sted; saa har han og paastaaet Sagens Omkostninger paalagte de Indstevnte efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salair til hans befalede Sagfører Cancelliraad d'Auchamp.

De Indstevnte paastaae principaliter Frifindelse og at tilkjendes Sagens Omkostninger, subsidiairt, at det Kjøb, hvorved Citantens Eiendom af dem er ham overdraget, hæves, eller at de Indstevnte kun tilpligtes at betale Citanten 24 Rdlr. 11 ß efter Fradrag af Værdien af 1 Aars Græsning.

Ved Skjøde af 28de Mai 1863 have de Indstevnte til Citanten i Henhold til den approberede Plan for Salget af Vidstrup Gods solgt det tidligere til hans Svigerfader i Leie overdragne Huus i Ølsemagle, Matr.-Nr. 39, med Bygning, Grund og Have, og anføres i Skjødet, at Kjøbesummen var ved Taxation, i Overeensstemmelse med ovennævnte Salgsplan, bestemt til 280 Rdlr. og afgjøres ved contant Indbetaling af 225 Rdlr. 6 ß.

I den i Skjødet nævnte Taxationsforretning anføres: Græsningsret for 1 Ko tilkommer Husets Leier hos en Gaardmand mod en aarlig Betaling af 2 Rdlr. 64 ß, og Commissionen ansætter dette Huus til reen Eiendom uden Afgifts Svarelse og fradraget en Bygningsgodtgjørelse 50 Rdlr.,

men tillagt Værdien af den samme tilkommende Græsningsret, naar Eieren vedblivende svarer Afgift af 2 Rdlr. 64 ß, herfor 30 Rdlr., til 280 Rdlr.

Af Salgsplanens Bestemmelser fremhæves i Skjødets 1ste Post bl. A., da Eiendommen sælges med det Tilliggende og de Grændser, som rettelig tilkommer den, saa og med Rettigheder og de Byrder, som hjemles i Godsets Adkomster, Udskiftning, Udstykningsbevilling, Hævd og anden for Eieren eller Brugeren gyldig Bestemmelse, Alt uden videre Ansvar for Staden Kjøbenhavn, der kun overdrager hvad den rettelig kan overdrage.

Citanten formener, at naar de Indstevnte have solgt i Henhold til Taxationen, der saaledes træder istedetfor Kjøbecontract, have de paataget sig at tilsikkre ham den i Taxationen omtalte Græsningsret, som de i Henhold til Taxationen have ladet sig betale med 30 Rdlr., der efter Planen er nedsat til 24 Rdlr. 11 ß, og at de derfor nu, da Gaardmændene i Byen, som i 1863 tilstod, ligesom i tidligere Aar, Huusmændene Græsningsret mod det ovennævnte Vederlag, fra 1864 have vægret sig ved at tilstede Huusmændene, deriblandt Citanten, denne Rets Udøvelse, maa være pligtige til enten at hjemle Citanten den Ret, de saaledes have solgt og faaet betalt, eller at betale ham Erstatning efter uvillige Mænds Skjøn for Affavnet af denne Rettighed.

Forsaavidt de Indstevnte herimod have anført, at Sagen er for tidligt anlagt, idet der hverken er Beviis for, at den Gaardmand, der skulde have leveret Citanten Græsningen, siden 1864 derfor har vægret sig, og at Citanten derfor ikke kan gjøre sin Erstatningsfordring gjeldende mod dem, førend han havde indtalt sin Ret mod Gaardmanden og denne ved Dom var kjendt fri for Ydelsen, bemærkes, at der er tilstrækkelig Oplysning tilveiebragt om Gaardmændenes Vægring,

idet det navnlig er in confesso, at de Indstevnte i Anledning deraf føre Proces med den ene af dem, medens den Anden har erklæret i en under Sagen fremlagt Skrivelse, at han ikke siden 1864 har tilstedet Græsningen, da han ikke dertil ansaae sig pligtig, og at Citanten, naar Vægringen saaledes er constateret, maa være berettiget til at paastaae de Indstevnte tilpligtede at hjemle ham Græsningsretten, forudsat at de ved Overdragelsen af Eiendommen have paataget sig saadan Hjemmelspligt, uden at Citanten kan henvises til først at gjøre sin Ret gjeldende mod Gaardmændene, om hvilke han anfører, at de ikke i Forhold til ham, men derimod kun i Forhold til de Indstevnte have paataget sig nogen Forpligtelse.

Spørgsmaalet bliver herefter, om de Indstevnte ved Skjødet kunne antages at have paataget sig nogen Hjemmelspligt med Hensyn til Græsningsretten.

Det skjønnes forsaavidt ikke rettere, end at naar Skjødet henviser til den approberede Plan for Salget af Bidstrup Gods og den i Overeensstemmelse med samme foretagne Taxationsforretning, og derhos bestemmer Kjøbesummens Størrelse efter denne sidste Forretning, i hvilken det ligefrem er sagt, at Græsningsretten tilkommer Huset og at dens Værdi er medtagen ved Taxeringen, maa Rettigheden ansees overdragen ved Skjødet, ligesaafuldt som om det i samme udtrykkelig stod anført, at den medfulgte. Men under disse Omstændigheder maa de Indstevnte og være pligtige at hjemle Citanten den nævnte Rettighed; thi at de, saaledes som de have formeent, skulde være fritagne for ethvert Hjemmelsansvar med Hensyn til det Solgte, vilde være stridende imod Sagens Natur og findes ei heller med Føie at kunne udledes af den i Skjødets 1ste Post af de Indstevnte tagne Reservation imod Ansvar med Hensyn til de Eiendommen

tilkommende Rettigheder, hvilken Reservation efter Sammenhængen alene kan antages at sigte til Spørgsmaal om Grændser, Servitutforhold og andre deslige mindre væsentlige Rettigheder, om hvis Tilværelse der muligt maatte opstaae Tvistigheder med Naboerne eller Andre, og derimod ikke til Rettigheder som den heromhandlede, der udtrykkelig maa ansees tilsagte Kjøberen og udgjøre en væsentlig Deel af det Solgte. Da det derhos er en Selvfølge, at de Indstevnte ikke have nogen Ret til at paastaae Kjøbet hævet, fordi de ikke kunne hjemle hvad de have solgt, samt at Citanten maa kunne fordre fuldstændig Erstatning for den ham tilsagte Græsningsret og ikke forsaavidt er bunden ved den Taxationsværdi, hvortil den ved Salget er beregnet, maa Citantens Paastand i det Hele være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve, og vil der efter dens Udfald være at tilkjende Cancelliraad d'Auchamp, hvis Sagførelse har været lovlig, et Salair, som bestemmes til 25 Rdlr. og udredes af det Offentlige.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

De Indstevnte, Kjøbenhavns Magistrat, bør enten forskaffe Citanten, Huusmand Peder Hansen af Ølsemagle, den hidtil til hans Huus, Matr.-Nr. 39 i Ølsemagle, mod en aarlig Afgift af 2 Rdlr. 4 Mk. hørende Græsning in natura til en Ko, saaledes at han og efterfølgende Eiere af Huset til enhver Tid ere betryggede med Hensyn til Ydelsen af samme, samt endvidere for Aarene 1864—68, begge inclusive, betale ham en aarlig Erstatning for Affavnet efter uvillige Mænds Skjøn, med Renter deraf 5 pCt. pro anno fra den 31te August forrige Aar at regne indtil Betaling skeer, — eller og bør de til Citanten betale som Vederlag for

Græsningen en saadan Sum, som uvillige inden Retten udmeldte Mænd maatte finde passende, med Renter deraf 5 pCt. pro anno fra den 31te August forrige Aar at regne indtil Betaling skeer.

Sagens Omkostninger ophæves.

Der tillægges Cancelliraad d'Auchamp et Salair af 25 Rdlr., som udredes af det Offentlige.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{616}{68}$ Gaardmand Peder Pedersen af Tvindelstrup ctr. Huusmand Christian Hansen sammesteds.

(Forkastelse af en exceptio rei incompetentis, da den først var fremkommen for Overretten og der saaledes, da den var for seent fremsat, ikke mod Modpartens Protest fandtes at kunne tages Hensyn til den. Antaget at der ingen Betydning kunde tillægges en Parts Benægtelse af Gyldigheden af et Gavebrev, mod hvis Ægthed bemeldte Part under en tidligere Proces ikke havde gjort nogen Indsigelse. Fortolkning af nogle tvivlsomme Udtryk i en Kjøbecontract med det sig dertil sluttende Skjøde.)

(Paadømt den 29de November 1869.)

Dommen er saalydende:

Ved Contract af 22de October 1809 afstod Mads Andersen sin Gaard i Tvindelstrup til sin Søn, Anders Madsen, dog forbeholdt han for sig og Enke blandt Andet et Stykke Jord med derpaa af ham opførende Huus, hvilket Huus med Jord, der bestod i en Have, efter hans og Enkes Død skulde tilfalde Gaardens Eier.

Ved Kjøbecontract af 19de Februar 1820, der er fuldbyrdet ved Skjøde af 21de Mai 1821, solgte Anders Madsen Gaarden til Rasmus Andersen, og hedder det i denne Contract:

„Jeg Anders Madsen sælger og afstaaer herved Ungkarl og Skomager Rasmus Andersen fra Hasle paa Bregentved Grevskab min eiende Gaard i Tvindelstrup By, Farringløse Sogn, Ringsted Herred, med tilliggende Jord, staaende for Hartkorn 2 Tdr. 3 Skp. 3 Fdkr. 2 Alb. Ager og Eng, dog at den med min Fader under 22de October 1809 oprettede Aftægtscontract holdes af Kjøberen i alle dens Ord, Clausuler og Punkter, undtagen dens 6te Post, som af mig er opfyldt, og nyder da og Kjøberen de Rettigheder efter mine Forældres Død, bemeldte Contract bestemmer; dog det af dem beboede Huus med Have afbenytter jeg efter deres Død. Ligesaa forbeholder jeg Anders Madsen mig til Afbenyttelse og Brug den søndre Længde og 6 Fag af den søndre Ende af Stuelængden, item den Have, der ligger øster for Stuelængden, og min Part i Gadekjæret samt det lille Stykke Jord, der mod Østen grændser til Ole Pedersens Lod, imod Norden til Smedens Lod, imod Vest til Smedeveien og mod Sønden til Havegjærdet for den nordre Deel af Haven. Af denne Jord svarer jeg intet, saalænge jeg lever; men naar en Anden efter min Død faaer den i Brug, da svares deraf aarlig en Tønde Byg til Gaardens Eier, som betales efter hvert Aars Capitelstaxt, senest 4 Uger efter den er sat. De øvrige Bygninger, jeg overdrager Kjøberen, bestaaer af den vestre og nordre Længde med deriværende Skillerum, Spiltoug og Krybber samt 4 Fag Huus af den nordre Ende af Stuelængden med deroververende Loft og deriværende Vinduer og Dør, i Alt 19 Fag Huus. Foruden disse Bygninger følger og med i Kjøbet en Ploug, en Harve og en Slæde."

Anders Madsen har derefter under 22de Juli 1855 oprettet et Gavebrev, hvorved han til Indsidder Christian Hansen „bortskjænker de mig tilhørende ved Salget af min Gaard, Matr.-Nr. 1 i Tvindelstrup af gl. Hartkorn 2 Tdr. 3 Skp.

3 Fkdr. 2 Alb., i den af mig udstedte Kjøbebecontract af 19de Februar 1820 og derpaa fulgte Skjøde ommeldte og reserverede faste Eiendomme i Tvindelstrup, nemlig:

a) De tilbageværende 6 Fag Stuehuus af Gaardens gamle Stuelængde, som for Tiden beboes af mig selv.

b) De 4 Fag Huus med Have, som ifølge nugjeldende Aftægtcontract var indrømmet min Stedmoder, Sophie Frederiksdatter, til Beboelse og Brug hendes Livstid, og hvilket Huus med Have for Tiden er overladt til Beboelse af Indsidder Niels Andersen. Dette Huus med Have modtager Christian Hansen først, naar nævnte min Stedmoder ved Døden afgaaer.

c) En liden Have østen for det under Litr. a anførte Stuehuus paa 6 Fag.

d) Min Part af Gadekjæret i Byen, — samt

e) Et Stykke Jord, der mod Østen grændser til Ole Pedersens Lod, mod Nord til Smedens Lod, mod Vesten til Smedeveien og mod Sønden til Havegjærdet for den nordre Deel af Gaardens Have.

Dog har benævnte Christian Hansen efter min Død til Gaardens daværende Eier af de fornævnte Grundstykker aarligt at svare Een Tønde Byg, som betales efter hvert Aars Capitelstaxt, senest 4 Uger, efterat denne er sat."

I Aaret 1860 døde Anders Madsen, og da Gaardens daværende Eier, Peder Pedersen, formeente, at den Anders Madsen forbeholdte Brug og Benyttelsesret af de i Gavebrevet under Litr. a, c, d og e nævnte Eiendomme maatte ifølge Kjøbecontracten af 19de Februar 1820 ophøre ved Anders Madsens Død, søgte han Christian Hansen, der i Henhold til Gavebrevet var tiltraadt disse Eiendomme, til at fravige samme og taale, at Peder Pedersen tog denne i Besiddelse som sin retmæssige Eiendom, men ved Overretsdom

af 19de Januar 1863, der stadfæster Underretsdommen, frifandtes Christian Hansen for Peder Pedersens Tiltale.

Under bemeldte Sag var der ikke Tale om det Anders Madsens Forældre (ifølge Contracten af 1809) forbeholdte Huus med Have, — Gavebrevets Litr. b, — hvilket Anders Madsen igjen havde ved Kjøbecontracten af 1820 forbeholdt sig at afbenytte efter deres Død, eftersom Anders Madsens Stedmoder, Sophie Frederiksdatter, endnu dengang levede. Hun døde imidlertid den 3die Decbr. 1867, og da Christian Hansen formeente, at han ifølge Gavebrevet af 1855 nu tilkom bemeldte Huus og Have, som Peder Pedersen iøvrigt alt ved Kjøbecontract af 15de April 1866 og Skjøde af 8de Novbr. 1867 skulde have solgt til Niels Andersen, anlagde Indstevnte, Christian Hansen, ved Ringsted Herredsret nærværende Sag imod Citanten, Peder Pedersen, idet han paastod Handlen med Niels Andersen kjendt ugyldig, og Citanten under Dagmulkt tilpligtet at foranstalte det Fornødne til at Indstevnte kunde tage Huus med Jordtilliggende i Besiddelse, frigjort for enhver thinglæst Hæftelse med Undtagelse af den Afgift een Tønde Byg aarlig, hvorhos Indstevnte paastod Erstatning for Afsavnet m. m. samt Sagens Omkostninger; og da denne Indstevntes Paastand ved den den 24de Juni f. A. afsagte Herredsthingsdom blev tagen til Følge, har Citanten nu indanket Dommen her for Retten, hvor han paastaaer samme derhen forandret, at han frifindes for Indstevntes Tiltale og tilkjendes Omkostningerne for begge Retter, hvorimod Indstevnte, der er forundt fri Proces for Overretten, ved sin beskikkede Sagfører, Procurator Winther, paastaaer Underretsdommen stadfæstet og Citanten paalagt Udredelsen af Processens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Sagførersalair.

Naar Citanten formener, at han er reus incompetens,

fordi han alt forinden nærværende Sags Anlæg havde bortskjødet de omhandlede Eiendomme, da vil der allerede af den Grund, at denne Indsigelse først fremkommer for Overretten og saaledes er for seent fremsat, ikke imod Indstevntes Protest hertil kunne tages Hensyn.

Forsaavidt Citanten dernæst har benægtet Gavebrevets Ægthed, da har han Intetsomhelst fremført, der i nogen Maade kunde bestyrke denne Benægtelse, hvorved det ikke skal lades ubemærket, at der under den tidligere Proces mellem Parterne ikke fra hans Side blev gjort nogen Indsigelse imod det samme Gavebrevs Ægthed, og der findes derfor ikke at kunne tillægges den ommeldte Benægtelse nogen Betydning her i Sagen.

Ligesaalidt vil Citanten ligeoverfor saavel de i Sagen foreliggende Oplysninger som tildeels hans egen Procedure kunne høres med den Paastand, at den af ham til Niels Andersen solgte Eiendom, der er givet Matr.-Nr. 4 d, ikke skulde være identisk med det i Gavebrevets Post b ommeldte Huus med Have.

Derimod maa Citanten gives Medhold i, at det omprocederede Huus med Have ved Enken Sophie Frederiksdatters Død i 1867 er falden tilbage til ham som Gaardens Eier. Kjøbecontracten af 1820 og det sig dertil sluttende Skjøde maa nemlig antages at give Bestemmelser først for det her under Sagen omhandlede Huus med Have og dernæst for det øvrige Anders Madsen Forbeholdte, hvilket sidste var Gjenstand for den tidligere Proces mellem Parterne og hvortil Anders Madsen ved Overretsdommen af 1863 antoges at være forbeholdt en afhændelig Brugs- og Benyttelsesret; men en saadan Ret kan det derimod, — hvad Indstevnte under nærværende Sag har villet gjøre gjeldende, — ikke antages at Anders Madsen har reserveret sig med Hensyn

til det hans Forældre forbeholdte Huus med Have. Contractens Ord herom ere alene disse: „dog det af dem beboede Huus med Have afbenytter jeg efter deres Død"; og naar Indstevnte har troet, at Bestemmelsen angaaende den aarlige Bygafgift, som længere hen i Contracten omtales, af hvilken Bestemmelse Overretsdommen af 1863 netop udleder Anders Madsens afhændelige Brugsret, ogsaa skulde referere sig til Forældrenes Huus og Have, da vil Indstevnte ikke heri kunne gives Medhold. Ordene: „Af denne Jord svarer jeg intet, saalænge jeg lever; men naar en Anden efter min Død faaer den i Brug, da svares deraf aarlig en Tønde Byg til Gaardens Eier", findes efter Contracten alene at kunne referere sig til det umiddelbart Foregaaende, navnligen det der omtalte „lille Stykke Jord", og vil efter den hele Ordforbindelse ikke kunne referere sig til eller omfatte det i en tidligere Sætning omtalte, Forældrene forbeholdte, Huus med Have, til hvilket Anders Madsen ifølge Ordene: „afbenytter jeg efter deres Død", kun kan antages at have havt en for sin Person forbeholdt Afbenyttelsesret. Da nu Contracten af 1820, der henviser til Contracten af 1809, i hvilken bestemmes, at Huus og Have ved Anders Madsens Forældres Død skulle falde tilbage til Gaardens Eier, altsaa ikke for dette Huus og Have har foreskrevet videre Afvigelse fra Contracten af 1809, end at Afbenyttelsen udstraktes til Anders Madsens Levetid, maa oftmeldte Huus og Have, eftersom Anders Madsen allerede er død 1860 og den sidste af Forældrene 1867, fra den Tid være at betragte som Citantens Eiendom.

Men under disse Omstændigheder findes Anders Madsen at have savnet Hjemmel til ved Gavebrevet af 1855 at bortskjænke Huus og Have til Eiendom, og da Indstevntes Paastand om Retten for ham til Huus og Have alene er

bygget paa Gavebrevet, vil det af alt det Foranførte være klart, at denne Paastand ikke vil kunne gives Medhold.

Citantens Frifindelsespaastand vil derfor blive at tage til Følge.

Processens Omkostninger for begge Retter blive efter Omstændighederne at ophæve, og efter dette Sagens Udfald vil Procurator Winther, hvis Sagførelse har været lovlig, intet Salair kunne tilkjendes her i Sagen.

Det fornødne stemplede Papir er her for Retten rigtigen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, Gaardmand Peder Pedersen af Tvindelstrup, bør for Tiltale af Indstevnte, Huusmand Christian Hansen sammesteds, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Sagen $\frac{550}{69}$ Justitsraad, Birkedommer Gether ctr. Valls Stift.

(Spørgsmaal om en paaanket Beregning af Gebyrer kunde antages hjemlet ved Sportelreglementets § 71.*)

(Paadømt den 6te December 1869.)

Dommen er saalydende:

I Skjøderne til Arvefæsterne paa Vallø Stift indeholdes blandt andet følgende Bestemmelse:

„De kongelige Skatter erlægges til de lovbestemte Forfaldstider paa Vallø Stifts Godscontoir, men kunne efter en eensidig fra Stiftets Side udstedt, ved Eiendommens Værne-

*) Tidligere havde der ogsaa været Spørgsmaal om det rette Stempelpapir var brugt til den under Sagen omhandlede Declaration, i hvilken Henseende henvises til den i nærværende Ugeskrift for 1860 S. 533 meddelte Dom.

thing med ½ Aars Varsel last Declaration fordres betalte directe paa vedkommende Amtstue."

I Henhold hertil udstedte Curator for Vallø Stift den 22de September f. A. en Declaration, der gaaer ud paa, at Stiftet fra den 1ste Januar d. A. fordrede de i Declarationen nævnte 171 Arvefæsteres Eiendomme paahvilende kongelige Skatter betalte directe paa vedkommende Amtstue.

For Thinglæsning af denne Declaration har Citanten, Justitsraad, Birkedommer Gether, forlangt i Gebyr 411 Rdlr. 5 Mk. 11 ß, og da de Indstevnte, Vallø Stift, vægrede sig ved at betale dette Beløb, erhvervede han Udpantningsordre og paabegyndte en Udpantningsforretning, hvorunder de Indstevnte under fornøden Reservation betalte Beløbet tilligemed Udpantningsforretningens Omkostninger 7 Rdlr. 5 Mk. 8 ß, hvorefter de Indstevnte ved Kjøge Bything søgte ham til Tilbagebetaling af det formeget erlagte Gebyr med 408 Rdlr. og de nævnte Omkostninger, ialt 415 Rdlr. 5 Mk. 8 ß. Ved den den 13de Mai d. A. af den beskikkede Sættedommer afsagte Dom blev Citanten tilpligtet at betale dette Beløb med 5 pCt. Renter deraf fra den 7de Januar d. A., medens Sagens Omkostninger ophævedes, og der blev tillagt Citantens beskikkede Sagfører Procurator Glæser 10 Rdlr. i Salair af det Offentlige.

Denne Dom har Citanten indanket her for Retten, hvor han paastaaer den forandret saaledes, at han frifindes og de Indstevnte tilpligtes at betale ham Appellens Omkostninger skadesløst eller med et tilstrækkeligt Beløb, hvorimod de Indstevnte paastaae Dommen stadfæstet og Citanten tilpligtet at betale dem Sagens Omkostninger her for Retten med et tilstrækkeligt Beløb.

Citanten har beregnet Gebyret efter Sportelreglementets § 71 og anseet sig berettiget til at beregne det for hver af de

171 Arvefæstere, som Declarationen angaaer, idet han formener, at det er disse, der burde have udstedt en saadan Declaration hver for sit Vedkommende, og at de Indstevnte ved at betinge sig Ret til at udstede Declarationen for Arvefæsternes Vedkommende, have paataget sig Forpligtelse til at betale Omkostningerne for en saadan Declaration for hver enkelt.

Men heri kan der ikke gives ham Medhold, da den citerede § 71 kun hjemler enkelt Betaling for de der nævnte Documenters Læsning, og da det er uden Betydning om der kunde være brugt en anden Form, naar den, der er valgt, som i nærværende Tilfælde, er lovlig, og der ikke paaligger Contrahenterne nogen Forpligtelse til at bruge en anden.

Naar Citanten endvidere har paaberaabt sig, at Declarationens Thinglæsning har medført et vidtløftigt Arbeide for ham, fordi han har maattet eftersee hver enkelt Arvefæsters Skjøde og gjøre Anmærkning om Declarationen for hver Enkelts Vedkommende, da kunde der muligen tilkomme Citanten særligt Gebyr herfor i Henhold til §§ 81 og 82, men herom er der under nærværende Sag, hvor der alene tvistes om Gebyret for Thinglæsningen, ikke Spørgsmaal.

Underretsdommen findes derfor at maatte stadfæstes, idet det bemærkes at ingen Paastand er nedlagt om Forandring af dens Bestemmelse om Sagens Omkostninger.

Processens Omkostninger her for Retten findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Forsaavidt Sagen har været beneficeret i 1ste Instans attesteres, at Sagførelsen og Sagens Behandling har været lovlig.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen her for Retten.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{697}{89}$ Møller Schjøler ctr. Indsidder Peder Pedersen af Borup.

(Anvendelse af Straffelovens § 215.)

(Paadømt den 6te December 1869.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Møller Schjøler, som ved Thybjerg Herreds Politiret havde søgt Indstevnte, Indsidder Peder Pedersen af Borup, fordi han havde sagt til Citanten, „at han brugte Kjeltringestreger mod Indstevnte", anseet efter Straffelovens Strenghed og tilpligtet at erstatte ham Sagens Omkostninger, idet han derhos havde paastaaet den brugte Udladelse mortificeret, har under nærværende Sag efter Stevning af 24de Septbr. d. A. paaanket den ved Politiretten den 15de s. M. affagte Dom, hvorved den brugte Yttring er mortificeret og Indstevnte iøvrigt frifunden for hans Tiltale samt Sagens Omkostninger ophævede, her for Retten, hvor han har paastaaet den stadfæstet, forsaavidt Mortificationen angaaer, men iøvrigt forandret derhen, at Indstevnte ansees med Straf efter Lovens Strenghed og tilpligtet at udrede Sagens Omkostninger skadesløst saavel ved Politiretten som ved Overretten.

Indstevnte, der findes lovlig stevnet, har hverken mødt eller ladet møde her for Retten, hvorfor Sagen i Medfør af L. 1—4—30 og Frd. 3die Juni 1796 § 2 vil være at paa-

kjende efter de fremlagte Breve og Beviisligheder, navnlig Underretsacten.

Af denne fremgaaer, at Indstevnte, der siden Foraaret havde havt fast Arbeide hos Citanten og af denne var sat til at passe hans Dampmaskine, har anført, at han, da han paa Grund af sit svagelige Helbred ikke kunde taale dette Arbeide, frasagde sig dette, idet han gik ud fra, at Citanten desuagtet vilde give ham andet Arbeide, hvorom han paastaaer at have faaet Løfte, men at Citanten tilkjendegav ham, at han nu ikke kunde vente mere Arbeide hos ham, og at han blev saa vred derover, at han brugte den paaklagede Udladelse.

Citanten har i Anledning heraf bemærket, at der blev tilbudt Indstevnte Beskjæftigelse med andet Arbeide*); men selv om dette end ikke havde været Tilfældet, hvad Indstevnte paastaaer, findes Indstevnte dog heri at have savnet Hjemmel til at betegne Citantens Fremfærd som skeet er.

Som Følge heraf vil Indstevnte ikke kunne undgaae at ansees efter Straffelovens § 215 med en Mulkt til Statskassen af 20 Rdlr., for hvilken Mulkt, saafremt den ikke fuldt betales, bliver at sætte simpelt Fængsel i 6 Dage. Udladelsen vil derhos være at mortificere.

Processens Omkostninger for begge Retter bliver Indstevnte pligtig at tilsvare Citanten med 12 Rdlr.

For stemplet Papir har der ikke været Brug under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Den ovenomhandlede af Indstevnte, Indsidder Peder Pedersen af Borup, imod Citanten, Møller Schjøler, frem-

---

*) At Indstevnte havde modsagt Citantens ovenstaaende Assertum uden at Citanten havde ført noget Beviis herfor, var Grunden til Indstevntes Frifindelse i 1ste Instans.

førte Udladelse bør død og magtesløs at være, og bør Indstevnte til Statskassen bøde 20 Rdlr., eller, saafremt Bøden ikke fuldt betales, hensættes i simpelt Fængsel i 6 Dage.

Til Citanten betaler Indstevnte Processens Omkostninger for begge Retter med 12 Rdlr.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{629}{89}$ Procurator Meyer Actor ctr. Tiltalte Kniplingshandler Jens Mikkelsen Schmidt af Slagelse.

(En omreisende Kniplingshandler mulkteret i Henhold til Frd. 13de Febr. 1775 og Placaten 27de Novbr. 1839 § 1 forat have medført og solgt Manufacturvarer, og samtlige af ham medførte Varer confiskerede.*)

(Paadømt den 10de December 1869.)

Dommen er saalydende:

Tiltalte, Kniplingshandler Jens Mikkelsen Schmidt af Slagelse, der under nærværende, fra Arts og Skippinge Herreders Politiret hertil indankede, Sag sigtes for ulovlig Omløben med Varer, er ved egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Omstændigheder tilstrækkelig overbeviist at have gjort sig skyldig i den nævnte Lovovertrædelse, idet han, som var berettiget til at omreise med tønderske Kniplinger, tillige paa sin Omreisen har medført og solgt Manufacturvarer.

---

*) Det maa vistnok erkjendes, at Frd. af 1775 er meget streng forsaavidt ifølge samme (jfr. § 4) ogsaa de Varer skal forbrydes, som vedkommende Tiltalte lovlig forhandler. Bestemmelsen er saaledes tidligere blevet anvendt paa Omløben med jydske Huusflidsvarer, fordi Vedkommende tillige havde solgt Fabrikvarer. Med Hensyn til brugte Varer ansees den imidlertid uanvendelig (see Jur. Ugeskr. for 1854, S. 244).

Det maa derfor billiges, at Tiltalte ved den indankede Politiretsdom er anseet efter Frd. 13de Febr. 1775 og Plac. 27de Novbr. 1839 § 1 med en Mulkt af 10 Rdlr. til Politikassen, ligesom han og retteligen er dømt til at have samtlige medførte Varer forbrudte. Bemeldte Dom vil altsaa være at stadfæste, hvorhos Tiltalte vil have at udrede Sagens Omkostninger, derunder i Salair til Actor og Defensor ved Overretten 5 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse her for Retten har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande.

Tiltalte, Kniplingshandler Jens Mikkelsen Schmidt af Slagelse, bør derhos udrede Sagens Omkostninger, derunder i Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Meyer og Alberti, 5 Rdlr. til hver.

Den idømte Mulkt at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 10.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 26de Februar.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen $\frac{376}{88}$ Grosserer og Assistent i Finantsministeriet H. W. Boldt ctr. Grosserer Theodor Green.

(Frifindelse under et Søgsmaal for skriftlige Injurier, da de paaankede Udtryk efter den Tone, hvori de vare affattede, nærmest maatte betragtes som spøgende.)

(Paadømt den 13de December 1869.)

Dommen er saalydende:

I Anledning af at Indstevnte, Grosserer Theodor Green, havde tilskrevet Citanten, Grosserer og Assistent i Finantsministeriet H. W. Boldt, den 4de Mai f. A. et Brev, hvori det hedder:

„Da De har været saa god at forære mine Meubler bort til den Pige, der tjente paa Amagertorv Nr. 9, saa turde jeg maaskee anmode Dem om at refundere mig, hvad jeg har maattet bløde for at faae mine Meubler igjen," og hvorved Indstevnte i den Anledning fordrer sig tilstillet 2 Rdlr., har Citanten paastaaet Indstevnte efter Straffelovens § 215 eller i al Fald § 217 idømt en passende Bøde til Stats-

kassen samt tilpligtet at betale Sagens Omkostninger skadesløst, hvorhos han har paastaaet Sigtelsen: „at han har foræret Indstevntes Meubler bort til fornævnte Pige", mortificeret.

Indstevnte paastaaer sig frifunden og tilkjendt Sagens Omkostninger skadesløst.

Naar Citanten mener, at Skrivelsen paasigter ham et grovt Eiendomsindgreb, som maa betragtes som Bedrageri og gjøre ham uværdig til Medborgeres Agtelse, og at det Fornærmelige i Beskyldningen forhøies ved den Tone, hvori Brevet er holdt, da findes han ikke deri at kunne gives Medhold. Brevets Tone maa nærmest betragtes som spøgende, og der findes ikke tilstrækkelig Føie til deri at see en Sigtelse for nogen Handlemaade, der maatte gjøre ham uværdig til Medborgeres Agtelse eller nedsætte ham i denne.

Indstevnte vil saaledes, og uden at det bliver fornødent at undersøge, hvad han har anført til Styrke for at han har været berettiget til at sige, at Citanten har bortskjænket Meublerne til Pigen, være at frifinde for Citantens Tiltale.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at maatte ophæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Grosserer Theodor Green, bør for Tiltale af Citanten, Grosserer og Assistent i Finantsministeriet H. W. Boldt, i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger ophæves.

Sagen 528/69 Urtekræmmer Th. Melbye ctr. Vognmand C. Petersen.

(I en til Betaling af en paastevnt Vexel anlagt Sag, antaget, at da Vexlen var uden Endossement fra Citantens Side, kunde Ind-

stevntes Paategning paa Verlens Bagside ikke have samme Virkning som et Verelendossement, og Sagen, da der ikke i samme var prøvet Forlig, ex officio afviist.)

(Paadømt den 13de December 1869.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Urtekræmmer Th. Melbye, har i nærværende Sag paastaaet Indstevnte, Vognmand C. Petersen, tilpligtet at indfrie en af A. Petersen den 21de Mai d. A. til Th. Melbye eller Ordre udstedt 1 Maaneds Vexel, der er endosseret in blanco af Indstevnte, ved til Citanten som Vexlens Eier at betale dens paalydende Beløb 300 Rdlr. tilligemed Protestomkostninger 4 Rdlr. 1 Mk. 14 ß, ½ pCt. i Provision og Courtage, Renter 6 pCt. aarlig fra Stevningens Dato, den 4de Septbr. d. A., og Sagens Omkostninger skadesløst; men da den paastevnte Vexel er uden Endossement fra Citantens Side, vil Paategningen af Indstevntes Navn paa Vexlens Bagside ikke kunne have Virkning som et Vexelendossement, og Sagen, der er gaaet Forligscommissionen forbi, uagtet den efter det Ovenanførte ikke for Indstevntes Vedkommende angaaer et Vexelforhold, vil derfor være ex officio at afvise, hvorhos Citanten efter Indstevntes for dette Tilfælde derom nedlagte Paastand vil have at betale ham Kost og Tæring, der bestemmes til 5 Rdlr.

Behørigt stemplet Papir er brugt i Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag afvises.

I Kost og Tæring til Indstevnte, Vognmand C. Petersen, betaler Citanten, Urtekræmmer Th. Melbye, 5 Rdlr., der udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{648}{69}$ Gaardmand Christoffer Marquardsen og Boelsmand Christian Christensen, Begge af Tved Mark, ctr. Farver M. Kisby og Kjøbmændene P. Riber, L. Quist, E. Brandt jun. og C. Barfoed, som Medlemmer af den ældre Mark- og Veicommission i Svendborg.

(Annullation af en Underretsdom og Sagen hjemviist til Paakjendelse i Realiteten, da den urigtig fandtes i 1ste Instans at være afviist ex officio under Paaberaabelse af, at Underdommeren savnede behørige factiske Oplysninger til Afgjørelse af Spørgsmaalet i Sagen.)

(Paadømt den 13de December 1869.)

Dommen er saalydende:

Ved Avertissement i Svendborg Amtstidende indvarslede Mark- og Veicommissionen Markeierne til en Generalforsamling til den 2den August f. A., for at vælge en ny Mark- og Veicommission. Ved dette Møde paastaae Citanterne, Gaardmand Christoffer Marquardsen og Boelsmand Christian Christensen, Begge af Tved Mark, at de tilligemed Kjøbmand Fog og to Andre, hvoraf den Ene undslog sig for at modtage Valg og den Anden senere er forsvunden, formeentlig druknet, bleve valgte til at udgjøre bemeldte Commission. Men da den ældre Commission har vægret sig ved at fratræde og at aflevere Protocoller, Documenter &c., have Citanterne ved Svendborg Byttingsret søgt Commissionens tidligere Medlemmer, de Indstevnte, Farver M. Kisby og Kjøbmændene P. Riber, L. Quist, E. Brandt jun. og C. Barfoed, principaliter til at fratræde Bestyrelsen og til dem at aflevere Protocoller, Documenter &c., — in subsidium til at foranstalte afholdt en ny Generalforsamling og paa samme at lade foretage Valg af de manglende to Bestyrelsesmed-

lemmer samt til den saaledes fuldtalligen valgte Mark- og Veicommission at aflevere Protocoller, Documenter &c.

De Indstevnte, der benægtede Citanternes Competence til at optræde som Sagsøgere, procederede til Afviisning eller Frifindelse.

Ved den den 31te Mai d. A. afsagte Bythingsdom er Sagen ex officio afviist paa Grund af, at Retten formeente sig af Mangel paa behørige Oplysninger om Sagens factiske Omstændigheder ude af Stand til at afgjøre det forelagte Spørgsmaal.

Denne Dom have Citanterne, der formene, at der under Sagen har foreligget tilstrækkelige Oplysninger til at paadømme dens Realitet, nu indanket her for Retten, hvor deres Paastand gaaer ud paa, at Dommen kjendes uefterrettelig og at Sagen hjemvises til Paakjendelse i Realiteten i den Stand, hvori den var, da Optagelsen fandt Sted.

De Indstevnte — skjøndt lovligen stevnede — have ikke mødt eller ladet møde for Overretten, og Sagen vil derfor i Medfør af L. 1—4—30, cfr. Frd. 3die Juni 1796 § 2, være at paakjende efter de fremlagte Breve og Beviisligheder, navnlig Underretsacten.

Overretten finder nu ogsaa at maatte give Citanternes Paastand Medhold. Det fremgaaer nemlig af Underretsacten, at Citanternes Paastande have været fremsatte med tilstrækkelig Tydelighed og Bestemthed, saa at der ingen Tvivl kan have været om, hvad det er, de have attraaet at opnaae ved Søgsmaalet; men om der i Sagen er tilveiebragt de Oplysninger, som maatte blive ansete fornødne til Opnaaelsen af Øiemedet med Søgsmaalet, bliver derimod netop det Spørgsmaal, som Dommeren har at afgjøre under Paakjendelsen af Sagens Realitet, hvorimod den Omstændighed, at disse Oplysninger antages ikke at være tilstede, ikke ifølge

de gjeldende Procesregler vil kunne medføre Sagens Afviisning.

Processens Omkostninger her for Retten, som Citanterne have paastaaet sig tilkjendte, blive efter Omstændighederne at ophæve.

Det fornødne stemplede Papir er her for Retten forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør uefterrettelig at være, og hjemvises Sagen til Paakjendelse i Realiteten i den Stand, hvori Sagen var, da den optoges til Doms.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Sagen 285/68 Rasmus Larsen ctr. Værtshuusholder Rasmus Frederiksen.

(Spørgsmaal, om der i Anledning af Ophævelsen af en tidligere mellem Parterne indgaaet Overeenskomst om i Forening at drive en Beværtning kunde antages at tilkomme Citanten et større Beløb end der ved hans Udtrædelse af Forretningen var udbetalt ham ved Opgjørelsen af Forretningens Status.)

(Paadømt den 20de December 1869.)

Dommen er saalydende:

I Henhold til en i Sommeren 1867 mellem Citanten, Rasmus Larsen, og Indstevnte, Værtshuusholder Rasmus Frederiksen, indgaaet Overeenskomst om, fra October Flyttedag s. A. i Interessentskab at indrette og drive en Beværtning i Eiendommen Nr. 10 paa Vesterbrogade, saaledes at Citanten indskjød 408 Rdlr. og Indstevnte 462 Rdlr., have de i Forening drevet bemeldte Beværtning indtil April Flyttedag 1869, da Citanten ifølge Overeenskomst udtraadte af Forretningen, ved hvilken Leilighed der blev udbetalt ham 283 Rdlr. Idet Citanten nu har villet gjøre gjeldende, at dette var en à conto Betaling paa det Beløb af 560 Rdlr.,

der ifølge en Opgjørelse af Forretningens Status, som skulde have fundet Sted ved October Flyttedag 1868, skulde tilkomme ham som hans Andeel af Forretningens daværende Overskud, har han under nærværende Sag paastaaet Indstevnte tilpligtet at betale ham deels Forskjellen mellem 560 og 283 Rdlr., eller 277 Rdlr., deels Halvdelen af Forretningens Overskud i Halvaaret fra October Flyttedag 1868 til April Flyttedag 1869, hvilket Overskud han under Sagens Drift har ansat til 559 Rdlr., begge Dele med Renter 5 pCt. pro anno fra Klagens Dato, den 27de April 1869, til Betaling skeer, og Sagens Omkostninger skadesløst. Indstevnte, der formener, at Citanten ikke har Krav paa mere end de ham udbetalte 283 Rdlr., og at han endog selv skal have erkjendt sig fyldestgjort dermed, paastaaer sig frifunden og tillagt Sagens Omkostninger.

Hvad først angaaer Paastanden om en Restbetaling for Tiden til October Flyttedag 1868, da er Citantens Anbringende om, at de 283 Rdlr. skulde være en à conto Betaling paa Overskuddet fra hint Tidsrum, i bestemt Strid med den af ham for dette Beløb udfærdigede, den 20de April 1869 daterede, Qvittering, der lyder saaledes: „Da jeg Dags Dato fratræder Forretningen, som jeg og Hr. N. Frederiksen have drevet, saa har jeg af Hr. N. Frederiksen modtaget 283 Rdlr. for Meubler og Effecter hvilke og hvad der findes som har været brugt i Forretningen herved qvitteres;" ligesom hans Fremstilling af, hvorledes det formeentlige Overskud skulde være beregnet, maa bortfalde efter Indholdet af denne Qvittering. Da Citanten nu heller ikke ellers har godtgjort Tilstedeværelsen af et saadant Overskud, kan denne Deel af Paastanden ikke tages tilfølge.

Den anden Deel er støttet paa en af Citanten foretagen Opgjørelse af nogle under Sagen fremlagte Bøger eller Regn-

skaber, der have været holdte over Forretningen. Disse Regnskaber, der ikke ere førte paa nogen forretningsmæssig Maade, kunne imidlertid ikke tjene til Beviis for, at Forretningen har givet det paastaaede Overskud, da der ingen Garanti er for, at Alt er indført deri, — hvorved bemærkes, at det er in confesso, at begge Parter havde Adgang til Pengeskuffen, hvoraf de forsynede sig til deres personlige Forbrug, — og det, selv om de antoges rigtig førte, end ikke kan sees, hvormeget af de deri anførte Udgifter særlig er anvendt til Hvers specielle Forbrug.

Det skjønnes ikke rettere end, at hvis Citanten vilde gjøre Fordring paa mere end de 283 Rdlr., der fremtræder som hans Andeel af det erhvervede Inventari, maatte han ved sin Udtrædelse have constateret det ad den Vei, som var den eneste paalidelige, og som ogsaa stod til hans Raadighed, nemlig ved Optælling af den contante Beholdning.

Som Følge heraf vil Indstevnte i det Hele være at frifinde for Citantens Tiltale, hvorhos Processens Omkostninger efter Omstændighederne ville være at hæve.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Værtshuusholder Rasmus Frederiksen, bør for Tiltale af Citanten, Rasmus Larsen, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Sagen $\frac{683}{69}$ Muurmester L. Petersen ctr. Værtshuusholder A. F. Møller.

(Antaget, at der ved en Dom til Betaling af 2de Vexler ikke tillige kunde tilkjendes Citanten Provision og Courtage, da Vexlerne ikke saaes at være protesterede.)

(Paadømt den 20de December 1869.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Muurmester L. Petersen, søger under nærværende Sag Indstevnte, Værtshuusholder A. F. Møller, tilpligtet at indfri tvende af ham den 9de August d. A. til Citanten udstedte 3 Maaneders Solavexler, lydende paa henholdsviis 200 Rdlr. og 55 Rdlr. 14 ß, ved til Citanten at betale deres Paalydende, tilsammen 255 Rdlr. 14 ß, med Renter heraf 6 pCt. aarlig fra Forfaldsdagens Dato, den 17de November d. A., indtil Betaling skeer, ⅛ pCt. Provision og Courtage samt Sagens Omkostninger skadesløst.

Da nu Indstevnte, skjøndt lovlig stevnet, hverken er mødt eller har ladet møde, vil der i Medfør af L. 1—4—30 og Frd. 3die Juni 1796 § 2 være at give Dom efter Citantens med de fremlagte Vexler stemmende Paastand, dog at der ikke kan tilkjendes Citanten Provision og Courtage, da Vexlerne ikke sees at være protesterede, og at Renten beregnes fra Stevningens Dato, den 27de Novbr. d. A.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Imod Extradition i qvitteret Stand af de under Sagen fremlagte tvende Vexler bør Indstevnte, Værtshuusholder A. F. Møller, til Citanten, Muurmester L. Petersen, betale de paastevnte 255 Rdlr. 14 ß med Renter 6 pCt. aarlig fra den 27de Novbr. d. A. indtil Betaling skeer.

Saa betaler Indstevnte og til Citanten Sagens Omkostninger skadesløst.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen 361/69 Maren Henriksen af Strøby ctr. Bødker Hans Larsen af Thureby Overdrev.

(Annullation ex officio af Politiretsdommen i en Alimentationssag, da det ikke kunde sees, at der paa behørig Maade var prøvet Forlig, idet Underretsacten kun herom indeholdt den Bemærkning, at „Forlig blev forgjæves forsøgt“, uden Angivelse af om Citantinden eller Nogen paa hendes Vegne var mødt.)

(Paadømt den 20de December 1869.)

Dommen er saalydende:

Ved Bregentved-Gisselfelt Birks Politiretsdom af 24de Aug. f. A. blev kjendt for Ret, at naar Citantinden, Maren Henriksen af Strøby, efter foregaaende lovlig Omgang inden Retten med sin Ed bekræftede, at Indstevnte, Bødker Hans Larsen af Thureby Overdrev, var Fader til hendes den 3die Mai f. A. fødte Barn, skulde han betale Citantinden et af Overøvrigheden nærmere fastsat Alimentationsbidrag fra Barnets Fødsel til dets fyldte 14de Aar, men hvis hun ikke trøstede sig til at aflægge saadan Ed, blev han frifunden.

Da Citantinden ikke inden den i Dommen fastsatte Termin havde udtaget Edsstevning, blev det ved Stevns og Faxø Herreders Politirets Kjendelse af 23de Marts d. A. nægtet hende at stedes til at aflægge den paastevnte Ed, og hun har dernæst, efter meddelt Bevilling til fri Proces og Opreisningsbevilling, indanket den ovennævnte Politiretsdom, som hun har paastaaet principaliter forandret derhen, at Indstevnte ubetinget dømmes til at betale Alimentationsbidraget, subsidialiter at Dommen stadfæstes og at Indstevnte i begge Tilfælde dømmes til at betale Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salair til hendes befalede Sagfører, Appellationsraad, Procurator Juel.

Indstevnte har derimod paastaaet sig frifunden, subsidiairt at Sagens Udfald gjøres afhængig af hans Ed, og i hvert

Fald at Citantinden tilpligtes at betale ham Sagens Omkostninger for begge Instanser.

Da det imidlertid af den fremlagte Underretsact ikke kan sees, at der paa behørig Maade er prøvet Forlig i Sagen, idet der vel er tilført Protocollen den 17de August 1868, at Forlig blev forgjæves forsøgt, men det ikke sees, at paa den ommeldte Dag enten Citantinden eller Nogen paa hendes Vegne er mødt i Retten, men derimod alene Indklagede, vil Politiretsdommen ex officio være at kjende uefterrettelig.

Processens Omkostninger for Overretten ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Efter Sagens Udfald kan der ikke tillægges Citantens befalede Sagfører, Procurator Juel, hvis Sagførelse har været forsvarlig, noget Salair.

Stempelpapirslovgivningen er ikke overtraadt under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør uefterrettelig at være.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Sagen A8. $\frac{5}{6}\frac{6}{8}^2$ Procurator Langkilde som Sagfører for Boet efter afdøde Margrethe Nielsdatter, Jens Nielsens Enke, af Jordhøi, ctr. Huusmand Hans Jacobsen sammesteds.

(Spørgsmaal, om en Paategning paa en Obligation kunde betragtes som en dispositio mortis causa, og, da dette besvaredes benægtende, om Paategningen maatte ansees ugyldig paa Grund af Tilsidesættelsen af Bestemmelsen i Lovens 5—1—7 eller Vedkommendes Mangel paa Fornuftens fulde Brug da Paategningen fandt Sted.)

(Paadømt den 20de December 1869.)

Dommen er saalydende:

Som Sagfører for Boet efter afdøde Margrethe Niels-

datter, Jens Nielsens Enke, af Jordhøi, har Citanten, Procurator Langkilde, i nærværende i 1ste Instans ved Frederiksborg Districts Birkething anlagte Sag søgt Indstevnte, Huusmand Hans Jacobsen af bemeldte Jordhøi, til enten at betale til bemeldte Bo 800 Rdlr. med Renter 4 pCt. aarlig fra den 11te Juni 1865 indtil Betaling skeer, eller til for dette Beløb at udstede en Panteobligation, ligelydende med en af Indstevnte til fornævnte Margrethe Nielsdatter den 6te October 1862 udstedt og den 9de s. M. thinglæst, men senere af Pantebogen udslettet Panteobligation, samt besørge og bekoste den thinglæst, og endelig til at betale Sagens Omkostninger.

Efterat denne Sag, hvori Indstevnte procederede til Frifindelse, den 9de Januar f. A. var paakjendt derhen, at Indstevnte frifandtes og Processens Omkostninger ophævedes, har Citanten efter Stevning af 7de Juli næstefter indanket den afsagte Dom for Overretten, hvor han har inhæreret sin Paastand fra 1ste Instans, idet han derhos har paastaaet sig tillagt Sagens Omkostninger for begge Retter skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt, medens derimod Indstevnte har procederet til Underretsdommens Stadfæstelse med Tillæg af Sagens Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt her for Retten.

Med Hensyn til den ommeldte Obligation af 6te Octbr. 1862 bemærkes foreløbigen, at den er forsynet med trende senere Paategninger, den ene af 3die Decbr. 1864, de tvende andre af 17de Decbr. s. A., alle underskrevne af Margrethe Nielsdatter med ført Pen og Christen Larsen som Lavværge i dette Tilfælde, samt af tvende Vitterlighedsvidner. I den første af disse Paategninger erklærer Margrethe Nielsdatter, at den efter Obligationen skyldige Capital er afgjort, naar hun ved Døden er afgaaet, saa at hendes Arvinger eller

Andre ingensomhelst Fordring skulle kunne gjøre paa disse Penge efter hendes Død, dog at Debitor forrenter Capitalen saalænge hun er ilive; ved den anden af 17de Decbr. annulleres hin første og den tredie af samme Dato som den anden lyder saaledes: „Nærværende Obligations Paalydende er afgjort og kan den, som indfriet, til Thinge aflyses og udslettes af Pantebogen." Den første og sidste af disse Paategninger ere derhos forsynede med Attestation af practiserende Læge Thye, der tillige har fungeret som Vitterlighedsvidne, om at Margrethe Nielsdatter ved bemeldte Leiligheder har været ved Fornuftens fulde Brug.

Til Støtte for sin her i Sagen nedlagte Paastand har nu Citanten anført, at den ommeldte Obligations Paalydende ikke er tilbagebetalt, at hverken den første eller den sidste af de ovennævnte Paategninger, hvorefter Obligationen er bleven udslettet, er underskreven af afdøde Margrethe Nielsdatter eller med hendes Tilladelse, at de for testamentariske Dispositioner foreskrevne Former ikke ere iagttagne, at Bestemmelsen i L. 5—1—7 i alt Fald ikke er iagttagen ved Underskriftens Erhvervelse, samt at den Afdøde, da Paategningerne bleve meddelte, ikke var saaledes ved sine Aandsevner, at hun kunde give et retsgyldigt Samtykke til Underskriften, ligesom at den Afdøde senere skal have tilkjendegivet, ikke at kunne erindre, at hun havde qvitteret Obligationen. Derimod har Indstevnte, næst at indrømme, at Obligationen ikke er bleven berigtiget ved contant Tilbagebetaling, paastaaet, at Creditrix ved de omhandlede Paategninger har skjænket ham, der siden hendes Mands Død havde været Lavværge for hende, Obligationens Paalydende, idet han tilføier, at hun, da hun traf denne Bestemmelse og navnlig da hun med ført Pen underskrev Paategningen af 17de saavelsom den af 3die Decbr., var ved sin fulde Fornuft, at Grunden til at Paategningen

af 3die Decbr. blev annulleret ene var den, at der var reist Tvivl om Obligationen efter denne kunde blive udslettet af Pantebogen, og at Lovgivningens Forskrifter ved disse Leiligheder ere fulgte, i hvilken Henseende det navnlig med Hensyn til Paategningen af 17de Decbr. bemærkes, at det er in confesso, at Margrethe Nielsdatter var ukyndig i at læse og skrive.

Under Proceduren er der disputeret om, hvorvidt de ommeldte Paategninger kunne betragtes som indeholdende dispositiones mortis causa eller inter vivos; men, da Paategningen af 3die Decbr. efter begge Parters Opfattelse senere er annulleret, vil Retten kun have at sentere over den sidste Paategning af 17de Decbr., og denne skjønner Retten efter dens udtrykkelige Ord ikke at indeholde nogen dispositio mortis causa, idet den ikke taler om Noget, der først skal skee efter Margrethe Nielsdatters Død, men ligefrem og tydeligt udtaler, at Obligationens Paalydende er afgjort og at den kan aflyses og udslettes som indfriet, og findes det ikke at forandre Dispositionens Characteer, at det samtidigt blev vedtaget, at Indstevnte skulde tilsvare Margrethe Nielsdatter, saalænge hun levede, et Beløb af 32 Rdlr. aarlig, der svarede til Renten af den skjænkede Capital. — Spørgsmaalet vil derefter ikke blive, om de for testamentariske Dispositioner i Frd. 21de Mai 1845 givne Bestemmelser ere iagttagne, men om de i L. 5—1—7 med Hensyn til „den, som ei kan læse eller skrive" indeholdte Bestemmelser ere fulgte, og om der maatte foreligge nogen Grund til at antage, at hun til den ommeldte Tid ikke skulde have været ved Fornuftens fulde Brug. I ingen af disse Henseender findes Citanten at kunne gives Medhold. Ligesom der, foruden den for dette Tilfælde fungerende Lavværge, var 2 Vitterlighedsvidner tilstede, da Oplæsningen for Margrethe Nielsdatter fandt Sted, først af

Conceptet til Paategningen og derefter af Paategningen selv, samt da hun samtykkede i, at den underskreves med hendes Navn, ved hvilken Leilighed hun selv tog fat paa Pennen og holdt paa den, medens hendes Navn blev skrevet, saa at L. 5—1—7 derved maa ansees efterkommet, saaledes er der ikke tilstrækkelig Grund til at antage, at hun til den Tid ikke skulde have været sig selv mægtig. Samtlige de Tilstedeværende, mod hvis Habilitet som Vidner der ingen grundet Erindring kan gjøres, have edeligen bekræftet, at hun var ved Fornuftens fulde Brug, og den ene af dem — hendes antagne Læge, practiserende Læge Thye — har strax ved Paategning paa Obligationen attesteret dette. Citantens Paastand om, at hendes Aandsevner ikke havde været saadanne, at hun skulde kunne give noget gyldigt Samtykke til Obligationens Qvittering er væsentlig støttet paa, at hun i Slutningen af Novbr. 1864 blev angreben af et apoplectisk Anfald, der tildeels berøvede hende Mælet og i alt Fald nogen Tid derefter sløvede hendes Bevidsthed. Men hverken ved de fra Citantens Side tilveiebragte, under Sagen fremlagte Erklæringer fra tvende andre Læger eller derved, at enkelte af de mange under Sagen afhørte Vidner have betvivlet hendes Evne til at fatte og tilkjendegive en Beslutning, findes der at være fremkommet Tilstrækkeligt til at forkaste det efter det Ovenanførte foreliggende Beviis for, at Margrethe Nielsdatter den 17de Decbr. var ved sin Fornufts fulde Brug, i hvilken Henseende det endnu bemærkes, at Fleertallet af de afhørte Vidner ved deres Forklaringer yderligere have bestyrket det tilstedeværende Beviis, og at, medens practiserende Læge Thye, der jevnlig fra i Novbr. til 17de Decbr. besøgte Margrethe Nielsdatter og saaledes havde Leilighed til at gjøre sig et sikkrere Begreb om hendes aandelige Tilstand, med Bestemthed herom har yttret sig og meddelt Vidnesbyrd, har af de

tvende andre Læger den Ene aldeles ikke seet hende og den Anden kun seet hende een Gang, og det først over en Maaned efter den 17de Decbr., og have disse Læger ved Siden af i deres Erklæringer at fremstille de sædvanlige Virkninger af et apoplectisk Anfald paa Vedkommendes aandelige Evner og næst at ansee det usandsynligt, at hun har været ved Fornuftens fulde Brug, dog Begge indrømmet Muligheden af det Modsatte. Sluttelig bemærkes endnu kun, at den af Citanten fremhævede Omstændighed, at Margrethe Nielsdatter senere ikke vilde kunne erindre at have qvitteret Obligationen, selvfølgelig ikke kan betage Qvitteringen sin Gyldighed, naar hun den 17de Decbr. maa ansees at have været sig selv mægtig, hvortil kommer, at hendes Tilstand efter den Tid kan have forværret sig.

Efter alt Ovenstaaende vil Underretsdommen, hvorved der, som foranført, er tillagt Indstevnte Frifindelse, være at stadfæste, hvorhos Appellens Omkostninger efter Omstændighederne findes at kunne ophæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen her for Retten.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kiøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. **Nyt** Nr. 11.

Juridisk Ugeskrift.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 5te Marts.

Sø- og Handelsretssager.

Sagen 8/70 Handelshuset Brewitt & Dieckmeyer i Hamborg ctr. Kjøbmand N. B. Jespersen.

(En herværende Kjøbmand, der ved Sø- og Handelsretten i Kjøbenhavn søgtes til Betaling af Restbeløbet af en Vexelgjeld han havde paadraget sig som tidligere Associé af et nu ophævet Firma i Hamborg, hvor Fordringen var anmeldt i Firmaets Fallitbo, frifunden for Tiden, da der efter hamborgsk Ret, som fandtes at maatte tages i Betragtning, ikke paahvilede ham nogen Forpligtelse til nu at betale det paastevnte Beløb eller nogen Deel af samme. Statueret, at der af Slutningsbestemmelsen i Placaten 30te November 1821, om at Fallissement i Udlandet ikke er til Hinder for at forfølge en Arrestsag paa den i Placaten bestemte Maade, ikke kan udledes Hjemmel for, at der heller ikke ved Bedømmelsen af Gyldigheden eller Betydningen af den Fordring, hvorfor der her i Landet instituereres Søgsmaal, skulde kunne tages Hensyn til de i Udlandet gjeldende Retsregler, naar blot den Paagjeldendes Bo der er taget under Fallitbehandling.)

(Paadømt af Kjøbenh. Sø- og Handelsret den 10. Febr. 1870.)

Dommen er saalydende:

Sagsøgerne, Handelshuset Brewitt & Dieckmeyer i Hamborg, paastaae under nærværende Sag Indstevnte, Kjøbmand

R. B. Jespersen, tidligere Associé af det nu ophævede Firma Jespersen & Kleinert i Hamborg, kjendt pligtig til at indfri en af J. C. Praesent Wittwe den 12te Decbr. 1866 til Sagsøgernes Ordre paa bemeldte Firma trukken og af samme accepteret 3 Maaneders prima Vexel, oprindelig stor 8235 Bmk. 6½ ß, ved at betale dens Restbeløb, 4235 Bmk. 6½ ß, med Vexelrenter deraf, Protestomkostninger, 4 Bmk., ⅓ pCt. Provision og Courtage samt Sagens Omkostninger skadesløst. Subsidiairt have de, med Hensyn til en af Indstevnte fremsat Indsigelse, der gaaer ud paa at Vexelretten i hvert Fald maa ansees bortfalden efter hamborgsk Ret paa Grund af at Vexlen ikke er protesteret i rette Tid, paastaaet Indstevnte tilpligtet at betale Vexlens Restbeløb som simpel Gjeld, med Renter à 6 pCt. pro anno fra den 12te Marts 1867 til Forligsklagens Dato, den 24de Januar 1870, og derefter à 7 pCt. pro anno indtil Betaling skeer, foruden Sagens Omkostninger skadesløst.

Imod dette Søgsmaal har Indstevnte imidlertid først fremsat den Hovedindsigelse, at der efter hamborgsk Ret — der formeentlig her maa tages i Betragtning — ikke paahviler ham nogen Forpligtelse til nu at betale det paastevnte Beløb eller nogen Deel af samme. Han har blandt Andet i denne Henseende anført, hvad der under Sagen er indrømmet af Sagsøgerne, at Firmaet Jespersen & Kleinert i Hamborg, saavelsom Indstevnte selv, den 16de Novbr. 1867 have overgivet deres Bo til Skiftebehandling, som endnu ikke er sluttet, at Restbeløbet, Bmk. 4235. 6½ ß, af den paagjeldende, til et hamborgsk Firmas Ordre paa et andet hamborgsk Firma trukne, Vexel er anmeldt i Fallitboet af Sagsøgerne, og at en Fallent efter hamborgsk Ret — i alt Fald forsaavidt han ikke er domfældt som svigagtig Fallent — ikke personlig kan søges til Betaling af de i Boet anmeldte Fordringer, saa-

længe Boet staaer under Behandling, og fremdeles heller ikke efter dets Slutning, saafremt han hvert 5te Aar med sin Ed bekræfter, at han ikke eier Andet eller Mere end tilstrækkeligt til sit og sin Families Underhold. Sagsøgerne have nu vel dertil erindret, at Indstevnte, der er dansk af Fødsel og nu igjen har taget fast Bopæl heri Riget, ikke kan beskyttes af de hamborgske Fallitlove eller nyde nogen Begunstigelse, som ikke vilde have tilkommet ham efter de danske Love, idet det formeentlig er afgjort, at det er de paa det Sted, hvor Sagen forfølges, gjeldende Rettergangslove, som blive at anvende, og der ikke efter dansk Ret er Noget til Hinder for at søge en Fallent personlig, medens hans Bo er under Fallitbehandling. Men det skjønnes ikke rettere, end at der maa gives Indstevnte Medhold i, at de ovenanførte Bestemmelser i den hamborgske Fallitlovgivning ikke kunne ansees som processuelle eller Rettergangs-Lovbestemmelser, men maa erkjendes at afficere selve Gyldigheden eller Retskraften af de i et Fallitbo anmeldte Fordringer, og Consequentsen heraf maa da formeentlig blive den, at Sagsøgerne, der have undergivet deres Fordring de i Hamborg om en Fallents og hans Creditorers gjensidige Rettigheder og Forpligtelser gjeldende Retsregler, ikke kunne benytte sig af den Omstændighed, at Fallenten — hvis Herkomst i denne Henseende maa være ligegyldig — er flyttet til Danmark, til at gjøre en anden og større Ret gjeldende imod ham, end den som de have ifølge den Lovgivning, under hvis Herredømme Retsforholdet mellem dem og Indstevnte er stiftet og videre udviklet. Forsaavidt Sagsøgerne have paaberaabt sig Slutningsbestemmelsen i Pl. 30te Novbr. 1821, hvorefter Fallissement i Udlandet ikke er til Hinder for at forfølge en Arrestsag paa den i Placaten bestemte Maade, kan hertil bemærkes, at selv om der af hiin singulaire Lovbestemmelse overhovedet maatte kunne

uddrages nogen Analogi, vilde den dog formeentlig ikke med Føie kunne anføres som Hjemmel for, at der heller ikke ved Bedømmelsen af Gyldigheden eller Betydningen af den Fordring, hvorfor der her i Landet institueres Søgsmaal, skulde tages Hensyn til, hvilke Retsregler der i den Henseende gjelde i Udlandet, naar blot den Paagjeldendes Bo der er taget under Fallitbehandling.

Efter det Anførte vil Indstevntes principale Paastand om Frifindelse for Sagsøgernes Tiltale, dog ikkun for Tiden, være at tage til Følge.

Efter Omstændighederne findes dog Sagens Omkostninger, som Indstevnte fra sin Side har paastaaet sig tillagte hos Sagsøgerne, at burde ophæves.

Behørigt stemplet Papir er under Sagen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Kjøbmand R. B. Jespersen, bør for Sagsøgernes, Handelshuset Brewitt & Dieckmeyers Tiltale i nærværende Sag for Tiden fri at være.

Sagens Omkostninger ophæves.

Sagen $\frac{4}{70}$ Handelsreisende og Commis C. Koop ctr. Grosserer J. F. Viberg.

(Spørgsmaal i en ved Sø- og Handelsretten anlagt Sag om og hvorvidt en Handelsreisende kunde ansees berettiget til et Pengebeløb, som han fordrede i Restløn hos en indstevnt Grosserer, samt om Sidstnævnte, der contrasagsøgte nysmeldte Handelsreisende, kunde ansees berettiget til et Beløb, som han paastod, at den Handelsreisende, fra den Tid denne havde været i hans Tjeneste, efter Opgjørelse var skyldig for modtagne Forstrækninger, Udlæg, Incassationer m. v.)

(Paadømt af Kjøbenh. Sø- og Handelsret den 10. Febr. 1870.)

Dommen er saalydende:

Medens i nærværende Sag Handelsreisende C. Koop

søger Grosserer J. F. Viberg tilpligtet at betale ham 571 Rdlr. 12 ß i Restløn for Aaret 1869, har Viberg contrasagsøgt Koop til Betaling af 770 Rdlr. 3 Mk. 15 ß, som Koop formeentlig er bleven ham skyldig, efter Opgjørelse, for modtagne Forstrækninger, Udlæg, Incassationer m. v. i Tidsrummet fra Begyndelsen af Aaret 1856 indtil Koop forlod hans Tjeneste ved Udgangen af Septbr. 1869, udover hvad der tilkom Koop i Løn. Det bemærkes i denne Henseende, at der i Contrasagsøgerens Opgjørelse er beregnet Hovedsagsøgeren Løn tilgode med 800 Rdlr. for hele Aaret 1869, saa at det forsaavidt er uden Betydning, om Koop, som af denne anført, i Slutningen af Septbr. uden skjellig Grund maatte være bleven afskediget uden foregaaende Varsel. Sagen dreier sig saaledes alene om Rigtigheden af Contrasagsøgerens Opgjørelse, og dette endvidere indskrænket til den pr. 1ste Januar 1863 Koop i Vibergs Bøger debiterede Saldo, 1378 Rdlr. 3 Mk. 1 ß, tilligemed Optegnelserne for den forudgaaende Tid, idet Hovedsagsøgeren iøvrigt, for Tiden efter 1ste Jan. 1863 indtil 1869 incl., har erkjendt Rigtigheden saavel af Debet- som af Credit-Siden paa den af Contrasagsøgeren fremlagte Contocourant over Parternes Mellemværende.

Contrasagsøgeren har vistnok urgeret, at Hovedsagsøgeren i sin skriftlige Meddelelse angaaende de af ham tilsigtede Indsigelser imod Contrasøgsmaalet kun har benægtet Rigtigheden af de ham paa de fremlagte Contocouranter fra 1866 til 1868 incl. debiterede Poster; men ligesom allerede det Efterfølgende i hiin skriftlige Meddelelse, og end mere Hovedsagsøgerens Erklæring i Retten den følgende Tægtedag, i Anledning af den begjærte Vidneførsel, om at han erkjendte Contocourantens Rigtighed for Tiden 1863—69, bestyrker Rigtigheden af Hovedsagsøgerens Sagførers for Retten, forinden Sagens mundtlige Forhandling, afgivne Erklæring om,

at det er ved en Skrivfeil at der i bemeldte hans skriftlige Bemærkninger er kommet til at staae 1866 istedetfor 1856, saaledes har der, ifølge Hovedsagsøgerens Tilbud og Opfordring i den Retning været fuld Leilighed for Contrasagsøgeren til at oprette hvad han mulig ved paa Grund af hiin Feilskrift tidligere maatte have forsømt, navnlig i Henseende til Fremskaffelsen af Beviisligheder.

Noget positivt Beviis for at Contrasagsøgerens Bøger ere rigtigt førte, hvad Hovedsagsøgerens Conto angaaer, er ikke tilveiebragt, idet saadant navnlig ikke kan antages at være skeet ved de af Contrasagsøgerens Folk under Sagen afgivne Forklaringer om, at Tilførslerne i Bøgerne efter deres bedste Overbeviisning ere rigtige. Derimod maa det ansees tilstrækkeligt oplyst, at Hovedsagsøgeren har havt Adgang til at eftersee, og at han ogsaa jevnlig har efterseet sin Conto i Bøgerne, og ihvorvel Hovedsagsøgeren har paastaaet, at han ikke blot ikke har erkjendt, men endog oftere har udtalt, at han ikke kunde erkjende Rigtigheden af de ham i Bøgerne debiterede Saldoer, er det dog i alt Fald ikke oplyst, at han paa tilbørlig Maade har fremsat bestemte Indsigelser imod de enkelte Poster eller Saldoer i hans Conto. Om der imidlertid end under almindelige Forhold maatte være Føie til heraf, i Forbindelse med at Hovedsagsøgeren vedblev sit Tjenesteforhold til Contrasagsøgeren, at udlede en Anerkjendelse af, eller Opgivelse af Indsigelser imod Rigtigheden af Tilførslerne paa hans Conto, skjønnes det dog ikke rettere, end at Forholdet imellem Parterne, efter hvad der i den Henseende foreligger, gjør det betænkeligt at tillægge Hovedsagsøgerens Undladelse af at fremsætte bestemt Protest imod Contoen den anførte Betydning.

Som bemærket er det nemlig imod Saldoen pr. 1ste Januar 1863, eller med andre Ord imod Tilførslerne for de

foregaaende Aar, fra 1856 til 1862, at Hovedsagsøgeren har gjort Indsigelse, og denne Indsigelse er ikke just rettet imod enkelte Poster paa hans Conto, men gaaer i Almindelighed ud paa, at det er vilkaarligt, naar Contrasagsøgeren i disse Aar har crediteret ham for visse bestemte Beløb som Løn og paa den anden Side debiteret ham for enhver nok saa ubetydelig Ydelse i Penge eller Varer, idet det formeentlig var Aftalen eller Meningen, at Hovedsagsøgeren, for hvem der først i de senere Aar blev fastsat en bestemt aarlig Løn af Contrasagsøgeren, tidligere for sin Tjeneste hos denne skulde have, hvad Contrasagsøgeren efterhaanden paa den ene eller anden Maade gav ham. Vel har nu Contrasagsøgeren ikke villet indrømme Rigtigheden heraf, men han har dog erkjendt, at der for hiin tidligere Tid ikke var truffen nogen Overeenskomst om en bestemt aarlig Løn for Hovedsagsøgeren, og naar hensees til, at denne kom som Dreng til Contrasagsøgeren og først i Slutningen af Aaret 1862 opnaaede Myndighedsalderen — i hvilken Henseende det iøvrigt bemærkes, at Hovedsagsøgeren udtrykkelig har erklæret, at han ikke vil gjøre nogen Umyndighedsexception gjeldende, — og derhos til den Maade, hvorpaa Udbetalingerne til Hovedsagsøgeren, navnlig i de første Aar, efter Contocouranten ere skete i smaa Summer paa 15, 10, 5 ja 2 og 1 Rdlr. ad Gangen, synes det ikke at kunne benægtes, at der maa være Formodning for, at det ikke har været Meningen, at der igjennem disse Udbetalinger skulde paadrages det unge Menneske en stedse stigende Gjeld, som han senere i sin Tjeneste hos Contrasagsøgeren skulde afdrage. I hvert Fald er det forklarligt, at Hovedsagsøgeren ikke har opfattet Hensigten med den stete Bogføring paa den Maade, at han derfor har fundet Anledning til mindre bestemte Udtalelser eller Reservationer i den Henseende; og ei heller kan det frakjendes al Betydning, hvad

Hovedsagsøgeren har anført om, at den Omstændighed, at han i de senere Aar, 1865—1868, i det Hele fik endogsaa mere end det da betingede aarlige Vederlag af 800 Rdlr., maatte yderligere bestyrke ham i den Tro, at det ikke var Contrasagsøgerens alvorlige Mening at ville føre ham de for de tidligere Aar i hans unge Alder debiterede Saldoer tillast.

Naar der efter det Anførte ikke findes tilstrækkelig Føie til ved Opgjørelsen af Parternes Mellemværende at gaae ud fra, at Hovedsagsøgeren den 1ste Januar 1863 skyldte Contrasagsøgeren 1378 Rdlr. 3 Mk. 1 ß, men det derimod antages, at Parternes Mellemværende før dette Tidsrum bør holdes ude af Betragtning, følger imidlertid paa den anden Side heraf, at der, som af Contrasagsøgeren subsidiairt paastaaet og af Hovedsagsøgeren subsidiairt indrømmet, blandt de Hovedsagsøgeren efter den Tid crediterede Beløb bør udgaae en Post paa 400 Rdlr., som under 31te Decbr. 1864 er opført som Tillægssalair for Aarene 1860—63 à 100 Rdlr., idet denne Post maa antages netop at høre med til Opgjørelsen for den ældre Tid, hvorimod der ikke er Føie til, efter Contrasagsøgerens Paastand, yderligere særligt at belaste Hovedsagsøgeren med nogle Debetsposter, til Beløb 79 Rdlr. 4 Mk. 8 ß, fra December Maaned 1862. Det bliver saaledes 1378 Rdlr. 49 ß ÷ 400 Rdlr., eller 978 Rdlr. 49 ß, hvormed den af Contrasagsøgeren paastaaede Saldo af 770 Rdlr. 63 ß vil være at nedsætte, hvilket med andre Ord vil sige, at Hovedsagsøgeren hos Contrasagsøgeren faaer tilgode 207 Rdlr. 82 ß, og dette Beløb, med Renter 5 pCt. pro anno fra Hovedforligsklagens Dato, den 20de Decbr. 1869, vil Contrasagsøgeren altsaa tilsvare Hovedsagsøgeren, medens Parterne iøvrigt frifindes for hinandens Tiltale.

Sagens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Behørigt stemplet Papir er under Sagen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Contrasagsøgeren, Grosserer J. F. Viberg, bør til Hovedsagsøgeren, Handelsreisende C. Koop, betale 207 Rdlr. 82 ß, med Renter deraf, 5 pCt. pro anno, fra den 20de Decbr. 1869 indtil Betaling skeer, men iøvrigt bør Parterne for hinandens Tiltale i nærværende Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen 5 3 2/6 7 Ida Landow, Enke efter Blikkenslagermester Gustav Eduard Landow, ctr. C. Lohrer & Co. som Agenter for Livs- og Pensionsforsikkrings-selskabet „Janus" i Hamborg.

(Spørgsmaal om en af en Mand i et udenlandsk Livs- og Pensions-forsikkringsselskab tegnet Livsforsikkringspolice kunde ansees forbrudt paa Grund af nogle urigtige Angivelser samt Fortielser i en af ham udstedt Declaration, der indeholdt Besvarelser af forskjellige ham fra Selskabet forelagte Spørgsmaal.)

(Paadømt den 3die Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Ifølge Stevning til de Indstevnte, C. Lohrer & Co., som Agenter for Livs- og Pensionsforsikkringsselskabet „Janus" i Hamborg, procederer Citantinden, Ida Landow, Enke efter Blikkenslagermester Gustav Eduard Landow, under nærværende Sag, efter meddelt fri Proces, til Udbetaling af den paa bemeldte hendes under 25de Juni 1867 afdøde Mand, efter hvem hun hensidder i uskiftet Bo, i fornævnte Selskab den

5te Juli 1866 tegnede Livsforsikkringspolice, stor 1000 Rdlr. — betegnet med Løbe-Nr. 24,781 — med 5 pCt. pro anno Renter af disse 1000 Rdlr. fra Forligsklagens Dato, den 27de Aug. 1867, til Betaling skeer, hvorhos hun paastaaer de Indstevnte tilpligtede at udrede Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salair til den beskikkede Sagfører, Procurator Leth. De Indstevnte paastaae sig derimod paa Selskabets Vegne frifundne og Citantinden paalagt Sagens Omkostninger, idet de formene, at afdøde Lanckow i den af ham den 29de Juni 1866 udstedte saakaldte „Declaration", der indeholder Besvarelser af forskjellige ham fra Selskabets Side forelagte Spørgsmaal, har gjort sig skyldig i væsentligt urigtige Angivelser og Fortielser, saa at al Ret mod Selskabet maa være forbrudt i Henhold til Declarationens Slutningsbestemmelse, hvorefter de deri opførte Spørgsmaal og Svar tilsammen skulle være Grundlaget for Contracten, og alt Krav mod Selskabet være forbrudt, hvis han havde gjort nogensomhelst falsk Angivelse eller fortiet Kjendsgjerninger eller Omstændigheder, som kunde have Indflydelse paa Bedømmelsen af den Risico, som Selskabet vilde komme til at løbe, eller som tydeligen havde kunnet vise samme. Som saadanne Urigtigheder have de Indstevnte fremhævet, at Lanckow til Post 7, der lyder saaledes: Lider De eller har De lidt af .... (her nævnes forskjellige Sygdomme) .... Vatersot eller anden Hævelse .... eller andre her ikke nævnte Sygdomme eller Svagheder? blot har svaret: „Som ungt Menneske havt Kopper i Hamborg, ellers aldrig været sengeliggende;" at han har besvaret Post 8 (Hvo er Deres Læge, og hvor længe har han været det? Under hvilke Sygdomme har han behandlet Dem, og naar havde De dem?) saaledes: „Jeg har ingen Læge og ei heller consulteret nogen," og Post 9 (Har De ellers consuleret nogen anden Læge eller

Chirurg? Naar og for hvad?) med „Nei", samt at han ligeledes har svaret „Nei" til Post 16, der lyder saaledes: „Gives der, foruden de i de foregaaende Angivelser anførte Omstændigheder og Kjendsgjerninger endnu andre saadanne, der kunne komme i Betragtning med Hensyn til Deres Sundhed eller den attraaede Livsforsikkring, eller som endnu yderligere kunne bestemme den Risico, Selskabet ved den overtagende Forsikkring vil komme til at løbe?" De Indstevnte formene nemlig, at det skulde være godtgjort, at Lanckow indtil 3 Dage før Declarationens Udstedelse har havt en Huuslæge, hvem han i Marts 1866 skulde have consuleret for en Svulst paa den ene Side, og i April og Mai s. A. for den Sygdom, hvoraf han senere skulde være død, nemlig Forsnevring i Spiserøret.

I denne Henseende er nu Følgende deels in confesso, deels oplyst. I flere Aar havde Lanckow benyttet en hervværende Læge som Huuslæge for sig og Familie, men ikke selv været under dennes Behandling før i Slutningen af April eller Begyndelsen af Mai 1866, da han klagede til Lægen over Noget, som han selv betegnede som Krampe i Halsen, og som gjorde ham det vanskeligt at synke. Lægen behandlede Tilfældet, som han i Førstningen ikke formodede at være af farlig Natur, med Mandeldraaber og Camillethe, og besluttede i nogen Tid at see det an, men, da disse Midler vare anvendte i længere Tid uden at nogen Bedring indtraadte, og der opstod Frygt hos ham for, at det kunde være Kræft (scirrus oesophagi) — hvorom han dog ikke meddelte Lanckow eller dennes Familie Noget, — yttrede han til Lanckow, at dennes Hals maatte undersøges med Instrumenter. Dette hindredes imidlertid derved, at han i Juni Maaned — efter hvad han har forklaret den 26de eller dog i de sidste Dage af Maaneden, men efter et andet Vidnes — dog mindre

bestemte — Formening den 11te eller 12te — blev afskediget som Huuslæge hos Lanckow ved et i dennes Navn skrevet Brev, hvori det hed, at Lanckow ikke længere havde Brug for hans Virksomhed, da han vilde indlægge sig paa Hospitalet. Dette Brev, som efter Lægens Forklaring ikke var skrevet med Lanckows Haand, skal ifølge Forklaring af et andet Vidne, den Afdødes Svigersøn, være skrevet af Sidstnævnte, vistnok i Henhold til Lanckows udtalte Ønske, om at ophøre med at benytte den omtalte Læge, men uden at Lanckow var bekjendt med dets nærmere Indhold før flere Dage efter dets Affendelse, hvorhos Vidnet har forklaret, at Yttringen om, at Lanckow vilde søge Hospitalet, alene var brugt for at give Lægens Afskedigelse en behageligere Form, idet Lanckow, der selv ikke havde nogen Formodning om, at Halsondet var af alvorligere Natur, men antog det for den Svulst af Halskjertlerne, som hos ham var habituel ved næsten enhver Forkjølelse, slet ikke tænkte paa at indlægge sig paa Hospitalet, saalidt som han nogensinde kom derind. I September Maaned s. A. antog Lanckow en anden Læge; men da led han ifølge denne Læges Erklæring allerede af et saadant Halsonde — der havde sit Sæde tæt nedenfor Halsgruben (fossa jugularis) omtrent 2 à 3 Tommer nedenfor Luftrørets Ringbrusk, medens der Intet var at bemærke paa den frie Del af Halsen ved Undersøgelsen bagved Luftrøret, — at intet Instrument kunde føres igjennem, og denne Tilstand forværredes successivt indtil hans Død; Lægen anseer det for sandsynligt, at Sygdommen var scirrus oesophagi, men kan ikke sige det med fuld Vished, da ingen Obduction fandt Sted, ligesom han ei heller med Sikkerhed har kunnet udsige Noget om, hvorvidt Lanckow allerede i Juli har lidt af denne Sygdom.

Medens nu de Indstevntes Formening om, at Lanckow

skulde have consuleret en Læge med Hensyn til en Svulst i den ene Side, efter det Oplyste er ubegrundet, fremgaaer det af det Anførte, at, forsaavidt Lanckow til 8de Spørgsmaal svarede, at han ingen Læge havde, var dette vel bogstavelig rigtigt — skjøndt han vistnok maatte indsee, at han ikke ved dette Svar ramte Spørgsmaalets virkelige Mening — eftersom han nogle Dage iforveien havde afskediget sin Huuslæge og ikke dengang antaget nogen Anden; men det fremgaaer endvidere deraf, at den øvrige Deel af Svaret til Post 8 saavelsom Svaret til Post 9 led af en Urigtighed, der maatte være ham selv vitterlig, og som derhos mulig atter vel endog sandsynligen har medført, at Selskabet blev uvidende om Noget, som vilde have bevæget det til at afslaae Contracten. Thi, ligesom det ikke kan paatvivles, at Selskabets Agent eller Læge, hvis Lanckow havde omtalt, at han kort iforveien havde consuleret den omtalte Huuslæge, vilde have henvendt sig til denne med Forespørgsel om hans Sundhedstilstand — navnlig da Selskabet havde egne Blanquetter til Udfyldning af Huuslægen, — saaledes er det ogsaa antageligt, at Svarene fra denne Læge, der havde begyndt at nære Frygt for Ondets alvorlige Characteer, vilde have fremkaldt Undersøgelser, der havde ledet til Opdagelse af Sygdommen, som Citantinden selv indrømmer sandsynligviis at have været tilstede allerede dengang.

Citantinden har imidlertid for det Første anført, at hendes afdøde Mand ikke selv udfyldte Declarationen, men at dette skete ved Indstevnte, Lohrer, selv, der ikke nedskrev Lanckows Svar nøiagtig, som denne gav dem, og at Lanckow navnlig skulde have sagt til Lohrer, at den omtalte Læge engang for nogen Tid siden havde givet ham nogle Draaber for en Forkjølelse i Halsen, hvortil Lohrer skulde have svaret, at saa nøie tog de det ikke, og udfyldte Post 8 saaledes som

det skete. Vel er det nu in confesso, at Udfyldningen skete af Lohrer, men det er indlysende, at Lanckow, der har understrevet den, og maa antages at have havt tilstrækkelig Tid til at gjennemgaae og overveie den før Underskriften, maa bære Ansvaret for Angivelserne deri, som det iøvrigt aldeles ikke er oplyst, at Lohrer skulde have affattet anderledes, end af Lanckow opgivet, og navnlig er der ikke imod de Indstevntes bestemte Benægtelse præsteret noget Beviis for, at Lanckow skulde have gjort Lohrer en Meddelelse, hvoraf fremgik, at han havde benyttet den omtalte Læge.

Det er endvidere fra Citantindens Side gjort gjeldende, at Lanckow skulde have underrettet Selskabets Læge om sit Halsonde. Det fremgaaer imidlertid af dennes Vidneforklaring — paa hvilken Citantinden støtter sin Paastand om dette Punkt — at Lanckow alene har sagt til ham under Undersøgelsen, at naar han blev forkjølet, pleiede Halskjertlerne at svulme, hvilket foranledigede Lægen til at see ham i Halsen, hvorved imidlertid Intet bemærkedes; og dette Lanckows Opgivende var ikke skikket til at lede til Opdagelsen af Ondet, efter hvad der er oplyst om dettes Sæde.

Endelig har Citantinden villet gjøre gjeldende, at den omtalte Fortielse i alt Fald ikke er skeet i svigagtig Hensigt og navnlig ikke for at lægge Dølgsmaal paa Sygdommen; thi denne skulde Lanckow selv aldeles ikke have antaget at være af nogen alvorlig Natur. Vel bestyrkes nu dette Sidste ved de afgivne Vidneforklaringer og navnlig ved den oftomtalte Huuslæges; men selv om det herved kunde ansees beviist — hvad dog ikke skjønnes at være Tilfældet, — at Lanckow ikke har handlet i svigagtig Hensigt, kan dette dog ikke være afgjørende. Thi alene den Omstændighed, at han paa et Spørgsmaal, hvis Hensigt tildeels netop er at faae en nøiere Kundskab om de Vedkommendes Helbredstilstand end

den, de selv have, har afgivet et Svar, der ham vitterlig var urigtigt, medens det rigtige Svar sandsynligviis vilde have medført, at Contracten ikke var kommen istand, maa saavel efter Forholdets hele Natur som efter Contractens specielle Indhold medføre en Ret for Selskabet til at ansee Contracten for ugyldig og undlade Opfyldelsen.

Som Følge heraf ville de Indstevnte være at frifinde for Citantindens Tiltale.

Processens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves, og efter dette Sagens Udfald kan der ikke tillægges Citantindens beskikkede Sagfører, hvis Sagførelse har været forsvarlig, noget Salair.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

De Indstevnte, C. Lohrer & Co. som Agenter for Livs- og Pensionsforsikkringsselskabet „Janus" i Hamborg, bør for Tiltale af Citantinden, Ida Lanckow, Enke efter Blikkenslagermester Gustav Eduard Lanckow, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Sagen AS. $\frac{621}{68}$ Boelsmand Søren Jensen Ruggaard af Permelille By, Koldby Sogn paa Samsø, ctr. Besidderen af Grevskabet Samsø, Grev F. C. Danneskjold-Samsø.

(Der tilkommer ikke Samsø Jordbrugere eller Bønder videre Ret over Fæstejorderne end den, deres Fæstebreve hjemle dem, og Samsø Lands Eier har samme Ret til Bonderjorderne der paa Landet som enhver anden Jorddrot til Fæstejorderne, uden Hensyn til hvem der eier den Gaards Bygninger, hvortil saadanne Jorder tilforn have været drevne.)

(Paadømt den 3die Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Efterat en af Indstevnte, Besidderen af Grevskabet Samsø,

Grev F. C. Danneskjold-Samsø, ved Samsø Birkething anlagt Sag, hvorunder han paastod Citanten, Boelsmand Søren Jensen Ruggaard af Permelille By, Kolby Sogn paa Samsø, dømt til uopholdelig eller i alt Fald inden en af Retten bestemt kort Frist at fravige og til Indstevntes Disposition efter Fæstelovgivningens Bestemmelser at aflevere den under Grevskabet hørende Fæstelod Matr.-Nr. 1 paa Permelille Mark, af Hartkorn 4 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. 1½ Alb., ved Dom af 21de Marts 1867 var paakjendt derhen, at Citanten under en daglig Mulkt af 2 Rdlr. til Holbek Amts Fattigkasse for hver Dag, han maatte sidde Dommen overhørig, tilpligtedes, som af Indstevnte paastaaet, at fravige bemeldte Fæstelod, hvorhos det paalagdes ham at betale Indstevnte Sagens Omkostninger med 25 Rdlr., har Citanten, efter meddelt Opreisningsbevilling og Stevning af 2den Septbr. f. A., bragt Sagen ind for Overretten, hvor han har paastaaet sig enten aldeles frifunden eller i alt Fald indtil videre frifunden for Indstevntes Tiltale og denne tilpligtet at betale Sagens Omkostninger for begge Retter enten skadesløst eller dog med 200 Rdlr. Derimod har Indstevnte procederet til Underretsdommens Stadfæstelse, idet han derhos har paastaaet Citanten dømt til at udrede Sagens Omkostninger her for Retten skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 12.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 12te Marts.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretsfager.

Sagen AS. $\frac{6}{6}\frac{2}{8}$1 Boelsmand Søren Jensen Ruggaard af Permelille By, Kolbby Sogn paa Samsø, ctr. Besidderen af Grevskabet Samsø, Grev F. C. Danneskjold-Samsø.

(Sluttet. – See forrige Nr.)

Da den ovenomhandlede Jordlod, som i 1815 af Grevskabet bortfæstedes til Citantens Forældre, ved den af disse Længstlevendes, nemlig Moderens Død for nogle Aar siden var bleven fæsteledig og der forgjæves var pleiet Underhandlinger mellem Grevskabet og Citanten om Loddens Overdragelse i Arvefæste til ham, lod Indstevnte ham, der i en lang Aarrække havde brugt Boelsstedet i Fællig med Moderen, ved Notarius publicus i Marts 1865 opfordre til at fravige Jordloddens Besiddelse, og, da Citanten vægrede sig ved at efterkomme Opfordringen, anlagde Indstevnte nærværende Sag.

Medens Indstevnte har støttet sin Paastand paa den ham, som andre Jorddrotter, med Hensyn til Fæstejordene formeentlig tilkommende Ret, har Citanten til Støtte for den

af ham paastaaede Frifindelse villet gjøre gjeldende, at han, der ved Moderens Død var bleven Arving og Eier af det Boelssted, hvorfra Lodden i mange Aar var dreven, formeentlig ogsaa har en arvelig Ret til at faae Fæste paa den nævnte Lod imod en fra gammel Tid, navnlig i tvende Jordebøger af 1672 og 1675 fastsat Indfæstning og Landgilde, og at Indstevnte ingen saadan Raadighed har over Bondergodset paa Samsø, og da heller ikke over Jordlodden qu., at han kan være berettiget til at skille samme fra de Gaardbygninger, hvorfra den hidtil blev dreven. Som Hjemmel for de saaledes udtalte Formeninger har Citanten paaberaabt deels en den 29de Januar 1661 afsluttet, den 30te s. M. allerhøiest confirmeret Mageskiftecontract, hvorved Samsø af Kong Frederik den Tredie blev overdraget Rigsdrosten Jochum Gersdorff, deels en i en Sag mellem Grevskabets Besidder samt dets Bønder og Jordbrugere afsagt Commissionsdom af 2den Juni 1798, der statuerede, at de til Bøndernes Gaarde henliggende Fæstejorder bør følge Gaardene og disses Eiere ene være berettigede til samme Jorders Brug, imod at de derpaa ved Fæstevacance modtage Fæstebrev af Samsø Lands Eier og til ham betale den Indfæstning, som den daværende Besidder, afgangne Geheimeraad Jørgen Bjelkes Jordebog af 1ste Mai 1672 i 8de Post bestemmer, og af Jorderne udrede den aarlige Landgilde efter bemeldte Jordebog og Griffenfeldts Jordebog af 1ste Januar 1675. Fremdeles har Citanten meent at finde Styrke for sin Paastand i L. 21de Marts 1864, hvorefter en ubebygget Jordlod maa ansees at udgjøre en Heelhed med de Bygninger, hvorfra den er dreven, ligesom han endelig endnu har produceret et til hans Bedstefader den 1ste August 1782 udstedt Skjøde paa Gaarden samt Gjenpart af et Skjøde eller Affald, ud-

stedt af Citantens Medarvinger til ham den 31te December 1864, saavel paa Gaards- som paa Jordlodden.

Overretten skjønner dog ikke bedre, end at den fra Indstevntes Side paastaaede Ret over den omhanlede Jordlod er vel grundet, saaledes som den ogsaa senest er udøvet og erkjendt ved det til Citantens Forældre udstedte Fæstebrev af 30te Decbr. 1815. Den af Citanten paaberaabte Mageskiftecontract overdrager efter dens udtrykkelige Indhold ikke blot Herligheden eller Retten til Landgilde, men netop selve Eiendomsretten saavel til Hovedgaarden som til Bøndergodset, hvilket ogsaa er Tilfældet med Kong Christian den Femtes af Indstevnte i Gjenpart fremlagte Gavebrev af 1ste Juni 1676 til hans Stammoder, Sophie Amalie Moth, uden at der findes antydet nogen Begrændsning i Benyttelsen af Godset saaledes, at Indstevnte skulde være pligtig at bortfæste Jorderne til Eieren af de Bygninger, hvorfra de før have været drevne.

Den af Indstevnte paastaaede Ret til som andre Jorddrotter at bortfæste de til Grevskabet Samsø hørende Jordlodder er ogsaa anerkjendt i en af Høiesteret den 14de Novbr. 1799 afsagt Dom, der tildeels forandrer den ovenanførte af Citanten paaberaabte Commissionsdom af 2den Juni 1798, idet den udtrykkelig udtaler, at Samsø Jordbrugere og Bønder „bør ikke tilkomme videre Ret over Fæstejorderne end den, deres Fæstebreve i Overeensstemmelse med Lovene hjemle dem, hvorimod Samsø Lands Eier bør tilkomme samme Rettighed til Bøndergaardene der paa Landet, som enhver anden Jorddrot efter Lovene har til Fæstejorderne, uden Hensyn til hvem der eier den Gaards Bygninger, hvortil saadanne Jorder tilforn have været drevne.“ — Sluttelig bemærkes endnu kun med Hensyn til det iøvrigt fra Citantens Side Fremførte, at L. 21de Marts 1864 ingen Anvendelse

kan faae paa nærværende Sag, at det af Citanten fremlagte Skjøde af 1ste Aug. 1782 til hans Bedstefader ingen Vægt kan tillægges, da det henviser til en hoshæftet Kjøbecontract, der dog ikke er tilstede, ligesom det ei er udstedt af Grevskabets Besidder, og at det af ham ligeledes paaberaabte Skjøde eller Afkald fra hans Medarvinger til ham af 31te Decbr. 1864 selvfølgelig maa være uden Betydning, forsaavidt Jordlodden angaaer, da denne, som ovennævnt, ved Fæstebrev af 1815 var givet hans Forældre i Fæste af Grevskabet, saa at Citantens Medarvinger ikke kunne have nogen berettiget Raadighed over samme.

Ligesom efter alt Ovenanførte Citantens principale Paastand ikke kan gives Medhold, saaledes vil heller ikke den subsidiaire kunne tages til Følge. Naar han nemlig har anket over ikke at have faaet en passende Tid til at fravige Lodden, bemærkes det, at, skjøndt han ei kunde fordre den en Fæsters Dødsbo og Arvinger ved L. 19de Febr. 1861 § 4 hjemlede Begunstigelse, cfr. Lovens § 10, er der dog i Virkeligheden indrømmet ham en længere Frist, idet der alt var hengaaet 1 Aar efter Moderens Død, da Forligsklagen blev udtagen, og, forsaavidt han har villet gjøre gjeldende, at der ved det i Sagen prøvede Forlig er givet ham Ret til at forblive i Jordloddens Besiddelse, indtil endelig Dom blev afsagt, da er dette urigtigt, idet Forliget kun gik ud paa en Forpligtelse for ham til, saalænge Lodden blev i hans Besiddelse, at svare de samme Afgifter af den som hans Forældre ifølge Fæstebrevet til dem havde erlagt.

Idet derfor Underretsdommen efter Indstevntes Paastand bliver at stadfæste, vil Citanten have at erstatte denne Sagens Omkostninger for Overretten med 30 Rdlr.

Citanten bliver at forelægge en passende Frist til at

berigtige Stemplingen af de af ham den 7de Decbr. 1868 og 19de Juli 1869 producerede Indlæg.

Iøvrigt foreligger der for Overretten ingen Overtrædelse af Lovgivningen om det stemplede Papirs Brug.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten betaler Citanten, Boelsmand Søren Jensen Ruggaard af Permelille By, Koldby Sogn paa Samsø, til Indstevnte, Besidderen af Grevskabet Samsø, Grev F. C. Danneskjold-Samsø, med 30 Rdlr.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Citanten forelægges en Frist af 8 Dage fra Dato til at berigtige Stemplingen af de af ham den 7de Decbr. 1868 og 19de Juli 1869 producerede Indlæg.

Sagen AS. $\frac{324}{69}$ Gaardbestyrer Hans Hansen af Ballerup i Odense Amt ctr. Gaardmand Peder Clemmensen sammesteds.

(Under en for mundtlige Injurier anlagt Sag den Indstevnte frifunden, da de af ham brugte Yttringer ikke kunde antages at indeholde en personlig Fornærmelse mod Citanten.)

(Paadømt den 3die Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Nærværende, af Citanten, Gaardbestyrer Hans Hansen af Ballerup i Odense Amt, imod Indstevnte, Gaardmand Peder Clemmensen sammesteds, i 1ste Instans ved Bjerre Hasum Herreders Politiret anlagte, Injuriesag angaaer forskjellige for Citanten formeentlig fornærmelige Udladelser, som Indstevnte skulde have brugt deels paa en den 9de Octbr. f. A. afholdt Generalforsamling i Assuranceselskabet for Heste

i Munkebo og Agedrup Sogne, — i hvilket Selskab Citantens Moder da var Interessent, — deels i et den 4de Novbr. næstefter i samme Selskab afholdt Møde, og har Citanten paastaaet Politirettens den 13de Marts f. A. afsagte Dom, hvorved Indstevnte er frifunden for hans Tiltale og Processens Omkostninger ophævede, underkjendt, tilsidesat og derhen forandret, at de af Indstevnte om og til Citanten brugte Udladelser: „at han misbrugte og mishandlede sin Moders Heste" og „Det er vel ikke sandt, at Du pryglede Hoppen den sidste Aften den levede", mortificerede og Indstevnte anseet med en klækkelig Bøde efter Straffelovens § 215, jfr. 216 eller dog efter § 217, samt idømt Sagens Omkostninger for Underretten, hvorhos Citanten har paastaaet Indstevnte tilpligtet at betale ham Appellens Omkostninger skadesløst eller dog med noget Tilstrækkeligt.

Derimod har Indstevnte paastaaet Underretsdommen stadfæstet og Citanten paalagt at erstatte ham Appellens Omkostninger.

Det sees af de i Sagen afgivne Vidneforklaringer, at der paa Generalforsamlingen ikke blot af Indstevnte, men af flere Interessenter blev talt om den Maade, hvorpaa Citantens Moders Heste behandledes, og at det navnlig blev fremhævet, at Citanten skulde have harvet med 2 Plage, af hvilke den Ene var omtrent 1½ Aar og den Anden 2½ Aar gammel, og at en hans Moder tilhørende Hoppe, der var død samme Efteraar, og for hvilken hun havde modtaget Erstatning af Selskabet, var seet det foregaaende Efteraar henliggende syg paa Marken, hvorhos der faldt en Yttring om, at Citanten skulde have givet Gaardens Folk Tilladelse til Mishandling og Misbrug af Hestene, med den Bemærkning, at Dyrene vare assurerede, og at det derfor Intet havde at betyde. At Indstevnte skulde have brugt den sidstommeldte Yttring er ikke

beviist, — hvorfor Citanten ei heller har medtaget den under sin her for Retten nedlagte Paastand, hvorimod det maa ansees godtgjort, at Indstevnte, efterat Formanden havde tilført Protocollen, at det var anmeldt for Selskabet, at Citanten misbrugte sin Moders Heste, og havde oplæst en Seddel, der indeholdt en Meddelelse til Citanten om, at det ved Generalforsamlingen var anmeldt, at han misbrugte Hestene og mishandlede dem, paa dertil given Anledning fra Formandens Side erklærede, at han vedstod, hvad Protocollen og Sedlen indeholdt. Herved skjønnes Indstevnte imidlertid ikke at have paadraget sig Ansvar som Injuriant, idet under de givne Omstændigheder Ordene Misbrug og Mishandling, der iøvrigt ikke af Indstevnte blev characteriseret som raa eller grusom og oprørende, altsaa ikke som et strafbart Dyrplageri, ikke kunne antages at indeholde en personlig Fornærmelse imod Citanten som Bestyrer af Moderens Gaard, — hvad Indstevnte ogsaa nægter at have tilsigtet, — men kun en fra Assuranceselskabets Standpunct udtalt Misbilligelse af Dyrenes Behandling.

Det Samme gjelder om det af Citanten paaklagede Spørgsmaal, der af Indstevnte blev fremsat paa det den 4de Novbr. f. A. afholdte Møde, hvorved tillige kan bemærkes, at Hensigten med dette Møde, hvor Citanten var tilstede, netop var at tilveiebringe et Forlig mellem Parterne i nærværende Injuriesag, og at Indstevnte udtalte, at han ikke selv havde seet den, men hørt det fortælle af en paalidelig Mand.

Den af Indstevnte nedlagte Paastand om Politiretsdommens Stadfæstelse vil derfor være at tage til Følge, uden at det bliver fornødent at undersøge, om der, — hvad Indstevnte har formeent, — under Sagen er tilveiebragt Beviis

for, at Citanten misbrugte sin Moders Heste og behandlede dem slet.

Processens Omkostninger for Overretten vilde efter Omstændighederne være at ophæve.

Her for Retten er ikke begaaet nogen Overtrædelse af Lovgivningen om det stemplede Papirs Brug.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Sagen $\frac{488}{69}$ Nordre Birks Skifteret, der behandler Grosserer C. F. V. E. Schoppes til Skiftebehandling opgivne Bo ctr. Jægermester J. F. Schultz.

(En Sag i Anledning af en mellem Parterne i sin Tid oprettet Interessentskabscontract, hvorved Citanterne blandt Andet paastod Erstatning, fordi Indstevnte formeentlig var Skyld i, at Contracten var brudt, Driften standset og Interessentskabets Activer realiserede med stort Tab, afviist, da Sagen efter Indholdet af Interessentskabs-Contracten fandtes at henhøre under Afgjørelse ved Voldgift.)

(Paadømt den 3die Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Ifølge Stevning af 4de Aug. f. A. søge Citanterne, Nordre Birks Skifteret, der behandler Grosserer C. F. V. E. Schoppes til Skiftebehandling opgivne Bo, Indstevnte, Jægermester J. F. Schultz, tilpligtet at betale til bemeldte Bo 1524 Rdlr. 4 Mk. 9 ß, som skal udgjøre de af Schoppe i Henhold til en mellem ham og Indstevnte den 14de Juli 1868 indgaaet Contract angaaende Drift for fælles Regning af en paa Lystofte anlagt Hønsegaard gjorte Indskud, samt en Erstatning af 2000 Rdlr. eller efter uvillige Mænds Skjøn, som Indstevnte skal skylde paa Grund af, at han

efter Citanternes Formening bærer Ansvaret for, at den indgaaede Interessentskabscontract er brudt, Driften standset og Interessentskabets Activer realiserede med stort Tab. Saa have Citanterne og paastaaet sig dette Søgsmaals Omkostninger tilkjendt skadesløst.

Indstevnte har i Henhold til den nævnte Contracts 7de Post, i hvilken bestemmes, at „Dispüter om denne Interessentskabscontracts Forstaaelse og Anvendelse“ ikke skulle afgjøres ad Rettens Vei, men af tvende Voldgiftsmænd, principaliter paastaaet Sagen afviist og sig tilkjendt Kost og Tæring; in subsidium har han begjært 14 Dages Anstand for at imødegaae Realiteten.

Det skjønnes nu ei rettere, end at Indstevntes principale Paastand maa gives Medhold. Her er nemlig Tale om Tilbagebetaling af et i Henhold til Contracten gjort Indskud samt om Erstatning for Brud paa selve Contracten; men, for at kunne paakjende denne Paastand, findes Contractens Bestemmelser ikke at kunne lades ude af Betragtning, idet Spørgsmaalet i alt Fald vil kunne blive, om Contracten — directe eller indirecte, ligefrem eller analogisk — indeholder Regler for det nu indtraadte Tilfælde, men herved vil nærværende Søgsmaal netop blive en Disput om Contractens „Forstaaelse og Anvendelse“ og saaledes efter den citerede Post 7 henhøre under Afgjørelse ved Voldgift. Den Omstændighed, at Indstevnte for Skifteretten i Schoppes Bo har gjort Paastand paa, at en af ham i Anledning af Interessentskabet Schoppe given Panteret i den Indstevnte tilhørende Eiendom, Lystofte, udslettes af Pantebogen, findes ikke — som Citanterne have villet gjøre gjeldende — at indeholde nogen, i alt Fald for nærværende Sag gjeldende, Renunciation fra Indstevntes Side paa den ved Contracten forbeholdte Afgjørelse ved Voldgift.

Herefter vil Sagen altsaa være at afvise her fra Retten, og vil den Kost og Tæring, som Citanterne blive pligtige at betale Indstevnte, efter Omstændighederne være at bestemme til 10 Rdlr.

Det fornødne stemplede Papir er i Sagen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag afvises.

I Kost og Tæring betaler Citanterne, Nordre Birks Skifteret, der behandler Grosserer C. F. V. E. Schoppes til Skiftebehandling opgivne Bo, til Indstevnte, Jægermester J. F. Schultz, 10 Rdlr., der udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{375}{68}$ Muurmester N. Petersen ctr. Tapethandler Balle og J. C. Engqvist.

(Spørgsmaal om tvende Indstevnte kunde ansees erstatningspligtige til Citanten for til denne til Brug ved Opførelsen af to Bygninger at have solgt Betonsteen, der af Citanten paastodes senere at have viist sig ubrugelige, saa at endog en Deel af det ene af de Huse, hvortil bemeldte Stene havde være brugte, styrtede sammen.)

(Paadømt den 3die Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Muurmester N. Petersen, søger under nærværende Sag de Indstevnte, Tapethandler Balle og J. C. Engqvist, tilpligtede in solidum at erstatte det Tab, Citanten vil have lidt derved, at han, der af de Indstevnte havde kjøbt 17,000 Stykker saakaldte Betonsteen til en Priis af 14 Rdlr. pr. 100 Stykker, til Brug ved Opførelsen af 2 Bygninger, Nr. 8 og 10 i Absalonsgade, har, da det, efterat Bygningerne vare heelt opmurede, skal have viist sig, at bemeldte Steen vare ubrugelige, saa at endog en Deel af det ene Huus

styrtede sammen, samt kun givne Udseende af at være Beton-steen, efter Bygningscommissionens Bestemmelse maattet af-stive begge Bygninger og udtage bemeldte af de Indstevnte kjøbte Steen, samt erstatte disse med almindelige Muursteen, hvilket Tab Citanten har opgjort saaledes:

Udgift ved Anskaffelsen af 150,000 Stkr. Muur-steen til at erstatte de udtagne og nedfaldne Steen	2100	Rdlr.
Til Kalk til Henmuring af de 150,000 Steen .	650	—
Til forøget Tømmer- og Snedkerarbeide	1400	—
Til forøget Arbeidsløn til Muursvende og Ar-beidsfolk	1400	—
Leietab ved at Bygningerne paa Grund af den nødvendiggjorte Ombygning ikke kunde leies ud fra April Flyttedag 1866	2600	—
Ialt	8150	Rdlr.

Derhos har Citanten paastaaet de Indstevnte in solidum tilpligtede at betale Renter af bemeldte Beløb 5 pCt. pro anno fra Forligsklagens Dato, den 7de Mai 1866, indtil Betaling skeer, og denne Sags Omkostninger skadesløst.

De Indstevnte have derimod paastaaet principaliter, at de frifindes for Citantens Tiltale, subsidialiter, at Erstat-ningen fastsættes ved uvillige Mænds Skjøn, og i alle Til-fælde at Citanten tilpligtes at betale dem Sagens Omkost-ninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

De Indstevntes Frifindelsespaastand er støttet paa, at de ikke have paataget sig noget Ansvar for Stenenes Godhed, da Citanten kjøbte dem færdige og selv forinden besaa dem paa de Indstevntes Oplagsplads, ligesom han forinden havde seet, hvorledes de fabrikeredes, og at de i hvert Fald ikke have indestaaet Citanten for, at Stenene kunde bruges paa

den slete Maade, nemlig til Underlag for store 4-Etages Bygninger. Fremdeles gjøre de gjeldende, at det ikke er beviist, at Stenene vare ubrugelige, og endelig at det ikke kan paalægges dem at give Erstatning for alt det indirecte Tab, der maatte være en Følge af Stenenes Ubrugelighed, men i det Høieste at levere andre Steen eller tilbagebetale Kjøbesummen.

Vel kan der nu ikke gives de Indstevnte Medhold i, at de ikke skulde have noget Ansvar for Stenenes Godhed og Brugelighed, thi da de, efter hvad der er in confesso, havde en Betonsteensfabrik, hvor der kun fabrikeredes Betonsteen, og da de herommeldte Steen ogsaa paa de Indstevntes Regning til Citanten kaldtes Betonsteen, samt da den af Citanten betalte Kjøbesum for Stenene ikke var nogen ualmindelig lav Priis, maatte Citanten være berettiget til at gaae ud fra, naar intet Særligt blev ham tilkjendegivet, at de af ham kjøbte Steen vare af en saadan Beskaffenhed, at de kunde anvendes som almindelig gode Betonsteen, som, efter hvad der under Sagen er oplyst, maa kunne benyttes til Underlag for store Bygninger; men derimod er det ikke beviist, at Stenene vare ubrugelige, selv ikke som Grundsteen, idet det ikke er godtgjort, at Husets Sammenstyrtning er foranlediget ved Stenenes mindre gode Beskaffenhed, og Bygningscommissionens Forbud ei heller indeholder noget Beviis for Stenenes Ubrugelighed, hvorhos det i al Fald ikke er oplyst, at de mulige Mangler ved dem ikke vare grundede i en for tidlig eller iøvrigt uhensigtsmæssig Benyttelse af dem.

De Indstevnte ville derfor være at frifinde.

Sagens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Stempelpapirslovgivningen er ikke overtraadt under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

De Indstevnte, Tapethandler Balle og J. C. Engqvist, bør for Citanten, Muurmester N. Petersens Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Sagen 6 7 8 / 6 9 Overretsprocurator Winther ctr. Skiftecommissionen, som behandler Boet efter Vilhelmine Ebstrup, født Budde, og tidligere afdøde Mand, Slagtermester Anders Jensen Ebstrup.

(Bestemmelserne i Placaten 30te Novbr. 1821 anseet anvendelige med Hensyn til en heri Landet født Mand, der havde taget Ophold i Chicago, uden at det var beviist at han havde løst sit undersaatlige Forhold til Danmark.)

(Paadømt den 3die Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag paastaaer Citanten, Overretsprocurator Winther, der angiver efter Regning og for Arrestomkostninger at have et Beløb af 137 Rdlr. 3 Mk. tilgode hos Slagtermester Severin Ebstrup, som skal have Bopæl i Chicago i Nordamerika, sig i Henhold til Pl. 30te Novbr. 1821 kjendt berettiget til hos Skiftecommissionen, der behandler Boet efter hans Forældre, Vilhelmine Ebstrup, født Budde, og tidligere afdøde Mand, Slagtermester Anders Jensen Ebstrup, ved Execution at søge Dækning for fornævnte Beløb, med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato Datum, den 16de Novbr. sidstleden, til Betaling skeer, hvorhos Citanten paastaaer en den 12te s. M. for Fordringen gjort Arrest stadfæstet og den indstevnte Skiftecommission tilpligtet at betale Søgsmaalets Omkostninger skadesløst.

Den indstevnte Skiftecommission, der angiver sig ude

af Stand til at erhverve positiv Vished om Fordringens Rigtighed, har forbeholdt Severin Ebstrup Ret til i sin Tid at fremsætte sine Indsigelser imod den og derhos bemærket, at bemeldte Ebstrup, der i Boet efter Forældrene er opgivet at have Bopæl i Chicago, ikke har løst sit undersaatlige Forhold til Danmark.

Da Undladelsen af positive Skridt til Løsning af bemeldte Forhold imidlertid ikke kan udelukke ham fra som Borger i et fremmed Land i den her under Sagen omhandlede Henseende at betragtes som Udlænding, vil Citantens Paastand være at tage til Følge, dog efter de Indstevntes Begjering med Hensyn til Procesomkostningerne, der bestemmes til 15 Rdlr., saaledes at Citanten ogsaa herfor berettiges til at søge Dækning ved Execution i den ommeldte Arv.

Under Sagen foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Thi kjendes for Ret:

Den indankede Arrestforretning bør som lovlig gjort og forfulgt ved Magt at stande og bør Citanten, Overretsprocurator Winther, være berettiget til, efter 15 Dages Forløb fra denne Doms lovlige Forkyndelse, at gjøre Execution hos Indstevnte, Skiftecommissionen, som behandler Boet efter Vilhelmine Ebstrup, født Budde, og tidligere afdøde Mand, Slagtermester Anders Jensen Ebstrup, i den Slagtermester Severin Ebstrup tilfaldne Arv for de paastevnte 137 Rdlr. 3 Mk., med Renter deraf 5 pCt. aarligt fra den 16de Novbr. 1869 til Betaling skeer, samt for Processens Omkostninger 15 Rdlr.

Skiftedecisioner.

Decision
i
forhenværende Gjestgiver Peter Andersens Fallitbo.

(Forkastelse af en af en Mand i et Fallitbo nedlagt Paastand om Udlevering af forskjellige i Boet registrerede Effecter, der paastodes at være hans Eiendom.)

(Affagt i Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Skifte-commission den 16de Februar 1870.)

Decisionen er saalydende:

Efterat forhenværende Gjestgiver Peter Andersens Bo ifølge Begjæring af Tømmermester O. Jensen var taget under Behandling som fallit, blev ved Begyndelsesforretningen, som afholdtes i en Leilighed, som Fallenten havde beboet i Jensens Eiendom, Absalonsgade Nr. 22, blandt Andet registeret Effecter til en Værdi af 72 Rdlr., og ved den samme Dag i den af Fallentens Broder, kongelig Løber Lars Andersen, beboede Leilighed afholdte Continuationsforretning blev der endvidere af dennes Hustru paaviist som Fallenten tilhørende og registeret Effecter til en Værdi af 25 Rdlr. 1 Mk. Samtlige disse Effecter, tilsammen vurderede til 97 Rdlr. 1 Mk., har Løber Andersen under nærværende Disput paastaaet sig udleveret som sin Eiendom, imod hvilken Paastand Curator imidlertid har protesteret.

Sin Paastand om at bemeldte Effecter skulde tilhøre ham, har Løber Andersen støttet paa, at de skulde være ham overdragne af Fallenten til Eiendom før Fallitten; da Fallenten nemlig ifølge Panteobligation af 19de October 1867, thinglæst den 21de s. M., skyldte ham 150 Rdlr. med Renter, lod han den 24de Juli s. A. ved Kongens Foged foretage Arrest i samtlige fornævnte Effecter, og da Fallentens Hustru

under Forretningen tilkjendegav, at Fallenten var bortreist til Udlandet, uden at hun vidste, hvor han for Tiden var, og at det neppe var hans Hensigt at komme tilbage, samt at hun ligeledes agtede at reise bort, og ikke havde til Hensigt at komme tilbage, begjærede Løber Andersen, at de arresterede Effecter bleve ham udleverede, hvori Fallentens Hustru samtykkede, idet hun lovede ved sin Afreise samme Dag at udlevere Nøglen til Leiligheden til Løber Andersen, hvorhos hun udtrykkelig samtykkede i, at denne beholdt de arresterede Gjenstande som sin Eiendom, saaledes at Vurderingssummen blev liquideret i hans Tilgodehavende. I Overeensstemmelse med denne Aftale blev ogsaa Nøglen til Leiligheden overleveret Løber Andersen, der endelig har fremlagt et skriftligt Samtykke fra Fallenten til Eiendomsoverdragelsen.

Det er imidlertid indlysende, at det af Fallentens Hustru afgivne Samtykke til at Løber Andersen beholdt de arresterede Effecter som sin Eiendom i og for sig ikke kan tillægges nogen Betydning, og da Tømmermester O. Jensen faa Timer senere samme Dag, den 24de Juli f. A., ligeledes har ladet foretage Arrest i de i den af Fallenten tidligere beboede, men da af ham forladte, Leilighed i Jensens Eiendom beroende Effecter, og det af Fallentens skriftlige Erklæring om det af ham meddelte Samtykke til Eiendomsoverdragelsen fremgaaer, at dette — efter hans egen af Curator iøvrigt modsagte Paastand — først er afgivet nogle Dage senere, medens det maa ansees in confesso, at Løber Andersen endnu den 24de Juli om Aftenen, da Fallentens Hustru ved sin Afreise leverede ham Nøglen til Leiligheden, samtidig dermed underrettede ham om den af Jensen foretagne Arrestforretning, maa det erkjendes, at Fallenten var uberettiget til, til Skade for Tømmermester Jensen, at disponere over sine Effecter, hvorfor den af Løber Andersen nedlagte Paastand om disses Udlevering ikke kan tages til Følge.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Disputen.

Thi decideres:

Den af kongelig Løber Lars Andersen nedlagte Paastand om Udlevering af de ovenomhandlede Effecter kan ikke tages til Følge.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 13—14.

Juridisk Ugeskrift.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 19de Marts.

Gjeldscommissionssager.

Sagen $^{1}{}^{2}_{6}{}^{7}_{9}{}^{2}$ Christen Nielsen af Borupsør i Thisted Amt og Fiskerne Erik Jørgensen og Niels Andersen sammesteds paa deres umyndige Sønners, Niels Eriksens og Mads Johan Nielsens Vegne ctr. Finantsministeriet.

(Statueret, at ifølge Grundsætningerne i Frd. 15de Juli 1791 § 2 maatte Staten, som forstrandsberettiget, ansees at have været beføiet til at erholde ⅔ Deel af Salgsbeløbet for et paa den sydlige Kyst opdrevet og af nogle Fiskere fundet Stykke Rav, idet dette fandtes at maatte henføres under Begrebet „Vrag".)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission d. 24. Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Efter meddelt Bevilling til fri Proces have under nærværende Sag Christen Nielsen af Borupsør i Thisted Amt og Fiskerne Erik Jørgensen og Niels Andersen sammesteds paa deres umyndige Sønners, Niels Eriksens og Mads Johan Nielsens Vegne ved deres beskikkede Sagfører, Procurator Engberg, paastaaet Indstevnte, Finantsministeriet, kjendt pligtigt til at udbetale til dem et Beløb af 51 Rdlr.

32 ß, hvortil et af dem paa Stranden ved Vorupøer i Aaret 1868 fundet Stykke Rav, der ved Foranstaltning af vedkommende Politimester blev solgt, er bleven udbragt, og af hvilket Finantsministeriet har nægtet at udbetale Finderne mere end ⅓, — tilligemed Renter af Beløbet, 5 pCt. aarlig for de tvende Sidstnævntes Vedkommende fra Stevningens Dato, den 5te Mai f. A., og for Førstnævntes Vedkommende fra den 17de Septbr. f. A., hvorhos de endvidere have paastaaet Finantsministeriet tilpligtet at betale dem Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salair til Procurator Engberg, hvilket Salair denne i alt Fald har paastaaet sig tilkjendt af det Offentlige.

Indstevnte, der har givet Møde ved den constituerede Kammeradvocat, har derimod procederet til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, derunder Salair til Kammeradvocaten.

Det maa ansees givet under Sagen, at det omhandlede Ravstykke er fundet paa Forstranden ved Vorupøer, hvor Staten har Forstrandsret. Selv om det ikke kan tillægges nogen afgjørende Betydning, at det i det før Landsloven emanerede Rescript af 18de Mai 1669 synes forudsat, at alt Rav, som findes i Jylland, tilhører Kongen eller Staten, maa det dog efter Grundsætningerne i Frd. 15de Juli 1791 § 2 antages, at Begrebet om Vrag ikke kan indskrænkes til det paa Søen forulykkede Gods, men ogsaa omfatter andre Gjenstande, som opskylles af Havet, og navnlig saadanne, som ikke forhen have været Eiendomsret undergivne, der saaledes maa tilfalde den Forstrandsberettigede eller in casu Staten, hvorfor der vil være at tillægge Indstevnte den paastaaede Frifindelse.

Sagens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at hæve, og vil der efter Sagens Udfald ikke kunne tillægges

Procurator Engberg, hvis Sagførelse har været lovlig, noget Salair.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Finantsministeriet, bør for Tiltale af Citanterne, Christen Nielsen af Borupøer i Thisted Amt og Fiskerne Erik Jørgensen og Niels Andersen sammesteds paa deres umyndige Sønners, Niels Eriksens og Mads Johan Nielsens Vegne i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

* * *

I Skrivelse af 6te November 1845 tilraadede det kongelige danske Cancelli i sin Tid det daværende Rentekammer at andrage paa, at Kongens Kasses Ret til fundet Rav maatte opgives. Raadet sees imidlertid ikke at være blevet fulgt, i hvilket Fald der ikke havde været Spørgsmaal om en Sag, som den, hvori den ovenstaaende Dom er affagt. Iøvrigt havde Citanterne til Fordeel for deres Paastand paaberaabt sig en Høiesteretsdom af 20de December 1840, der kjendte Statskassen uberettiget til et Stykke Rav, som var funden mellem nogle Stene ved Liimfjorden, hvorved dog maa bemærkes, at nysnævnte Dom, efter hvad der er oplyst ved Cancelliskrivelse af 16de Marts 1844, ikke kan antages at have afgjort noget om, hvorvidt der maatte være Føie til at undtage Rav, der inddriver fra Havet, fra Forstrandsgods. Af Domspræmisserne vil det sees, at Kammeradvocaten havde paastaaet sig Salair tilkjendt hos Citanterne. At denne Paastand ikke toges tilfølge, maa antages at have sin Grund i, at Kammeradvocatens Salair kun bestemmes ved Dom, naar det skal udredes af Modparten (see herom Hansens Civilproces, S. 417—418, jfr. Høiesteretstidenden for 1865

S. 89*) og for 1868 S. 151—152); men da Processens Omkostninger ikke i ovenstaaende Sag paalagdes Citanterne, havde disse i den omhandlede Henseende Intet at udrede.

Sagen 148/89 Commandeersergeant L. G. Molich ctr. Muursvend Nielsens Hustru med Mand og Værge.

(I et Tilfælde, hvor en Contracitant vel ikke havde beviist sin Paastand om, at nogle under Sagen omhandlede Effecter, som han af Hovedcitanten søgtes til at tilbagelevere eller erstatte, vare ham overdragne af Hovedcitanten til Eiendom som Vederlag for de med at have Hovedcitantens Barn i Pleie forbundne Udgifter, Sagens Udfald dog efter Omstændighederne gjort afhængigt af Hovedcitantens Ed.)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission d. 27. Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag har Citanten, Commandeersergeant L. G. Molich, anbragt, at Indstevnte, Muursvend Nielsens Hustru, den 23de October 1868 modtog et af hans Børn i Pleie og at han ved denne Leilighed overleverede hende følgende Gjenstande til Afbenyttelse for Barnet:

1 fransk Langshavl af Værdi	35 Rdlr.	„	ß
1 graat uldent Shavl	6 —	„	-
1 Guldbrosche	5 —	„	-
1 uldent Teppe	5 —	„	-
1 Nattrøie, 1 Skjørt og 1 Chemisse	2 —	„	-
1 Underdyne og 2 Hovedpuder	12 —	„	-
1 Halmsæk	1 —	„	-
1 Jerngryde	1 —	„	-
1 Hakkebrædt	„ —	48	-
Ialt	67 Rdlr.	48	ß.

*) Paa det citerede Sted af Høiesteretstidenden staaer der, formeentlig paa Grund af en Trykfeil, „være at bestemme ved Dommen“, istedetfor „ikke være at o. s. v.“

men at disse Effecter, skjøndt Barnet den 7de Februar f. A. ophørte at være i Pleie hos Indstevnte, ikke ere ham tilbageleverede, hvorfor han har paastaaet Indstevnte, Muursvend Nielsen paa sin Hustrues Vegne, tilpligtet enten at udlevere ham de ovennævnte Effecter i god og forsvarlig Stand, imod at Citanten betaler Indstevnte 17 Rdlr. 3 Mk., som han indrømmer at skylde i Fosterløn for Barnet, eller at betale ham Effecternes angivne Værdi med Fradrag af den skyldige Fosterløn, altsaa 50 Rdlr. Citanten har derhos gjort Paastand paa Renter af sidstnævnte Beløb, 5 pCt. aarlig fra Klagens Dato, den 8de Marts f. A., indtil Betaling skeer, og Sagens Omkostninger skadesløst. Indstevnte, Muursvend Nielsen, har derimod gjort gjeldende, at de anførte Gjenstande ere ham og Hustru leverede som Betaling for Barnets Pleie og forskjellige præsterede Ydelser, men har dog erklæret sig villig til at udlevere Effecterne, naar et af ham contrapaastevnt Beløb er betalt, i hvilken Henseende bemærkes, at Indstevnte under et Contrasøgsmaal har paastaaet Hovedcitanten tilpligtet, for Barnets Pleie fra 19de Octbr. 1868 til 7de Febr. f. A. saavelsom for forskjellige andre Ydelser i dette Tidsrum, deels til Barnet deels til Hovedcitanten, at betale ialt 50 Rdlr. 1 Mk. 8 ß, med Renter fra Contraklagens Dato, den 6te April f. A., indtil Betaling skeer, og denne Sags Omkostninger skadesløst.

Vel har nu Contracitanten ikke imod Hovedcitantens Benægtelse ført Beviis for, at de omhandlede Gjenstande ere ham overdragne til Eiendom til Vederlag for Barnets Pleie og de af ham iøvrigt for Hovedcitanten afholdte Udgifter; men der maa gives ham Medhold i, at Hovedcitantens Anbringende om, at de ere Contracitanten leverede til Benyttelse for Barnet, efter Gjenstandenes Beskaffenhed og Barnets Alder, 2½ Aar, i høi Grad maa have Formodningen imod

sig, og Sagens Udfald findes derfor at burde gjøres afhængigt af, om Hovedcitanten drister sig til edelig at benægte, at han har overdraget Contracitanten Gjenstandene til Eiendom, i hvilket Tilfælde Sidstnævnte vil være pligtig at tilbagelevere dem til Hovedcitanten, dog ikke, som af denne paastaaet, i god og forsvarlig Stand, da det maa ansees oplyst under Sagen, at endeel af Effecterne, navnlig Sengklæderne, vare i mindre god Stand, da de leveredes Contracitanten — eller ogsaa betale den paa dem satte Værdi med Renter som paastaaet, hvorimod Hovedcitanten da vil have at betale Contracitanten deels for Barnets Pleie i 4 Maaneder 8 Rdlr. om Maaneden — hvilken Betaling findes billig ansat —, deels to Beløb af 3 Mk. og 1 Mk. 12 ß, som Contracitanten har godtgjort at have udlagt til Skotøi for Barnet, ialt 32 Rdlr. 4 Mk. 12 ß med Renter som paastaaet, men iøvrigt vil være at frifinde for Contracitantens Tiltale. Aflægges Eden derimod ikke, ville Parterne være at frifinde for hinandens Tiltale.

Sagens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at hæve.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Saafremt Hovedcitanten, Commandeersergeant L. G. Molich, efter foregaaende lovlig Omgang med sin Ed inden Retten bekræfter, at han ikke har overladt Contracitanten, Muursvend Nielsens Hustru med Mand og Værge, de under Hovedsøgsmaalet paastaaede oven specificerede Gjenstande til Eiendom, bør Contracitanten til Hovedcitanten udlevere disse Gjenstande eller betale Hovedcitanten 67 Rdlr. 48 ß, med Renter af 50 Rdlr. 5 pCt. pro anno fra den 8de Marts f. A. til Betaling skeer, og bør da Hovedcitanten til Contracitanten betale 32 Rdlr. 4 Mk. 12 ß med Renter deraf

5 pCt. pro anno fra den 6te April f. A. til Betaling skeer, men forøvrigt for Contracitantens Tiltale i denne Sag fri at være. Trøster han sig derimod ikke til en saadan Ed at aflægge, bør Hovedcitanten og Contracitanten for hinandens Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger hæves.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

* * *

Hovedcitanten i ovenstaaende Sag var, som det vil sees, Commandeersergeant, og Contrasøgsmaalet mod ham var oprindelig anlagt uden at hans militaire Foresatte tillige var stevnet. Spørgsmaalet om Contrasøgsmaalet paa Grund heraf ex officio burde afvises (jfr. Hansens Civilproces S. 252, Nr. 6) kom imidlertid ikke til at foreligge, da Contracitanten, under en af Retten til yderligere Oplysning foretaget Reassumtion af Sagen, ved en Continuationsstevning inddrog bemeldte militaire Foresatte, der imidlertid ikke mødte. Selv om dette ikke var skeet, troe vi ikke, at der havde været Anledning til ex officio at afvise Contrasøgsmaalet, idet dette ikke gik ud paa en selvstændig Dom, men kun paa Liquidation (jfr. Nellemanns Proces, 2den Udgave, S. 212).

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen 187/68 Værtshuusholder Hans Petersen ctr. Etatsraad, Politidirecteur Crone, Politiassistent Thalbitzer og Politibetjent Holck.

(Spørgsmaal, om og hvorvidt der kunde antages at paahvile forskjellige af Politiets Embedsmænd Erstatningspligt til Citanten forsaavidt angik en Deel af en ham frastjaalet Sum Penge, der,

efter at Tyveriet var opdaget af Politiet, var taget i Besiddelse af dette, men som Tyven derefter atter havde fundet Leilighed til at bemægtige sig og bortkaste. Statueret, at Lovgivningen ingen Hjemmel indeholder for at en Autoritet paa det Offentliges Vegne skal være ansvarlig for den Skade, som dets Embedsmænd eller Betjente ved Uagtsomthed under deres Functioner maatte paaføre Trediemand.)

(Paadømt den 13de December 1869.*)

Dommen er saalydende:

Tirsdagen den 18de August f. A. blev der frastjaalet Citanten, Værtshuusholder Hans Petersen her i Staden 3de Contrabøger med „Bikuben", af hvilke den ene næste Dag blev af et Fruentimmer præsenteret i „Bikuben" med Forlangende om Udbetaling af dens Paalydende paa 5 Rdlr. nær, hvilken Udbetaling ogsaa skete med et Beløb af 1725 Rdlr.

Under de af Politiet efter skeet Anmeldelse anstillede Undersøgelser opdagedes det, at det tidligere straffede Fruentimmer, Frederikke Amalie Kjærsgaard, var Tyven, ligesom hun ogsaa selv havde hævet Beløbet i „Bikuben". Ved Visitationen paa hendes Bopæl fandtes bl. A. en Portemonaie, hvori af de i „Bikuben" hævede Penge vare indlagte 10 Stkr. Et Hundrede Rigsdaler Sedler. Denne Portmonaie med Indhold bragtes af den visiterende Betjent Korn til Politistation Nr. 2, der forestaaes af Indstevnte, Politiassistent Thalbitzer og henlagdes i et Værelse, der benyttes af Opdagelsespolitiet, paa Betjentenes der staaende Pult. Fr. A. Kjærsgaard blev derefter i bemeldte Værelse til Rapport afhørt af Indstevnte, Politibetjent Holck. Portemonaien og Pengene bleve under denne Afhøring af Holck forevülst Fruentimret til Gjenkjendelse, men forblev iøvrigt henliggende paa

*) Det bedes undskyldt, at ovenstaaende Dom ved en Feiltagelse ikke tidligere er meddelt.

Pulten. Da Afhøringen var færdig, opfordrede Holck Fr. A. Kjærsgaard til at gjøre sig færdig til Afgang til Politikamret, og idet nu Holck, der var ene med hende i Værelset, gik foran hende ind i det tilstødende større Contoir, hvorigjennem Udgangen er, tog hun, der fulgte bag efter Holck, ubemærket Portemonaien til sig. Under Transporten til Politikamret, hvortil Fr. A. Kjærsgaard ledsagedes af en Politibetjent, fandt hun Leilighed til af Portemonaien at udtage nogle af Sedlerne, hvorefter hun ubemærket lod Portemonaien med de øvrige Sedler falde fra sig paa Gaden. De Sedler, hun havde beholdt i Haanden, stak hun under sin videre Vandring, uden at det bemærkedes af Betjenten, ind under Trappen fra Gaden til et Huus i Skindergade. De saaledes indstukne Penge, der udgjorde 400 Rdlr., bleve strax efter fundne og afleverede til Politiet, medens de øvrige 600 Rdlr. ikke ere komne tilstede.

Citanten, der formener, at disse 600 Rdlr. ere gaaede tabte for ham ved Uagtsomhed fra Politiets Side, har under nærværende Sag søgt de Indstevnte, Etatsraad, Politidirecteur Crone, Politiassistent Thalbitzer og Politibetjent Holck, og paastaaet enten en af de Indstevnte eller disse in solidum tilpligtede at erstatte ham bemeldte 600 Rdlr. med 5 pCt. deraf p. a. fra Forligsklagens Dato, den 9de Marts d. A., indtil Betaling skeer og Sagens Omkostninger skadesløst.

Den for de Indstevnte, hvem der er forundt fri Proces, beskikkede Sagfører, Procurator Salomonsen, har derimod paastaaet de Indstevnte frifundne for Citantens Tiltale, — og at Indstevnte, Etatsraad Crone i alle Tilfælde ikke dømmes personlig, — samt at det paalægges Citanten at udrede Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Sagførersalair.

Forsaavidt Citantens Paastand er rettet imod Indstevnte,

Politiassistent Thalbitzer, maa bemærkes, at om det endog antages, at Betjent Korn, ved at bringe Portemonaien med Pengene til Stationen, har sat disse under Politiassistentens Tilsyn, saa maatte dog dette Tilsyn for Indstevnte Thalbitzers Vedkommende være ophørt, saalænge Kosterne vare betroede Indstevnte Holck, hvilket maa ansees for at have været Tilfældet i al den Tid Holck opholdt sig med Fr. A. Kjærsgaard i Opdagelsesbetjentenes Værelse, men det er netop i dette Tidsrum at Portemonaien med Pengene borttoges. Herefter skjønnes der intet Ansvar at kunne paahvile Indstevnte Thalbitzer, der følgelig vil være at frifinde for Citantens Tiltale.

Naar der dernæst spørges, om Indstevnte Holck har ladet det mangle paa en saadan Agtpaagivenhed, som under de stedfindende Forhold med Billighed af ham kunde fordres, da skjønnes ikke rettere, end at dette Spørgsmaal maa besvares bekræftende. Naar Holck nemlig ikke ligeoverfor den tilstedeværende Tyv fandt sig foranlediget til at tage Portemonaien med en saa betydelig Pengesum under særlig Bevarelse, maatte han være i en særdeles Grad opfordret til ikke et Øieblik at lade Fr. A. Kjærsgaard og hvad hun foretog sig ude af Syne, men hermed kunde det ikke bestaae, at han gik ud af Værelset, ladende Kjærsgaard og Portemonaien bag ved sig, navnligen naar Hensyn tages til, at hun efter Holcks eget Angivende, saa at sige, ved en blot Armbevægelse kunde i et Nu sætte sig i Besiddelse af Portemonaien. Indstevnte Holck vil saaledes ikke kunne undgaae at dømmes efter Citantens Paastand.

Hvad angaaer Indstevnte, Etatsraad Crone, da fremgaaer det af Proceduren, at Paastanden er rettet imod ham ikke personlig men som Repræsentant for Kjøbenhavns Politi. Da der imidlertid ikke i de gjeldende Love haves nogen

Hjemmel for, at en Autoritet paa det Offentliges Vegne skulde være ansvarlig for den Skade, som dets Embedsmænd eller Betjente ved Uagtsomhed under deres Functioner maatte paaføre Trediemand, vil Indstevnte, Etatsraad Crone, allerede af den Grund blive at frifinde for Citantens Tiltale.

Processens Omkostninger vil Indstevnte Holck have at tilsvare Citanten med 25 Rdlr., og efter Sagens Udfald vil Procurator Salomonsen intet Salair kunne tillægges.

Det fornødne stemplede Papir er i Sagen forbrugt, og den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

De Indstevnte, Etatsraad, Politidirecteur Crone og Politiassistent Thalbitzer, bør for Citanten, Værtshuusholder Hans Petersens Tiltale i denne Sag fri at være.

Indstevnte, Politibetjent Holck, bør til Citanten betale de paastevnte 600 Rdlr. med 5 pCt. Renter deraf p. a. fra den 9de Marts d. A. til Betaling skeer og Sagens Omkostninger med 25 Rdlr.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{266}{69}$ Sognefoged Rasmus Hansen af Skaadstrup ctr. Besidderen af Grevskabet Gyldensteen, Lehnsgrev Bernstorff Gyldensteen.

(Forkastelse af en for Overretten nedlagt Annullationspaastand, der var støttet paa, at Paastanden i Klagen kun angik en personlig Ret, medens Paastanden for Retten gik ud paa at faae Anerkjendelse af en reel Ret. Spørgsmaal om der for Citanten med Familie og Huusstand kunde antages ved Alderstids Hævd at være erhvervet Ret til uhindret Passage igjennem en Skov og over en Eng.)

(Paadømt den 3die Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved Klage til Forligscommissionen af 20de August 1867 indklagede Citanten, Sognefoged Rasmus Hansen af Skaadstrup, Indstevnte, Besidderen af Grevskabet Gyldensteen, Lehnsgrev Bernstorff Gyldensteen, under Anbringende af, at saavel Klagerens Fader som denne selv med Familie og Huusstand havde havt Gang og Gangret fra deres Bolig til Englodden Matr.-Nr. 48 under Brandholt Nymark og Fogense i Skovby Sogn forbi eller igjennem R. Jørgensens Gaard i Skaadstrup og videre i nordlig og nordøstlig Retning gjennem Skoven Nyhave ved Hugget, samt over Huggets Eng i østlig Retning, men at nu denne Færdsel fra Citantens Bolig Matr.-Nr. 6b i Skaadstrup til Englodden var bleven forbudt af Indstevnte der eier Nyhave Skov, og fordrede Citanten fri og uhindret Gang som hidtil gjennem Indstevntes Skov og over hans Eng til den nævnte Englod.

Ved Sagens Deduction paastod han sig som Eier af fornævnte Englod Matr.-Nr. 48 for sig og sin Huusstand kjendt berettiget til at have uhindret Gang gjennem Nyhave Skoven over Huggets Eng, der, hvor denne Gang eller Gangsti findes anlagt paa det af ham fremlagte Situationskort, men ved Indlæg af 10de September 1868 modificerede han Paastanden derhen, at han som Eier af Englodden Matr.-Nr. 48 kjendes berettiget til uhindret Gang gjennem fornævnte Skov og Eng der hvor denne Gang eller Gangsti findes aflagt paa Situationskortet eller i al Fald der og i den Retning, hvor denne Gang hidtil har været udøvet gjennem Skoven.

Indstevnte procederede til Frifindelse og hans Paastand herom blev ved Skovby Herredsthingsdom af 24de November f. A. taget til Følge, medens Sagens Omkostninger, hvorom fra begge Sider var nedlagt Paastand, ophævedes.

Denne Dom har Citanten nu indanket her for Retten, hvor hans Paastand gaaer ud paa som Eier af Englodden at have uhindret Gang for sig og Huusstand gjennem fornævnte Skov og Eng, og at tilkjendes Processens Omkostninger for begge Retter.

Indstevnte har derimod principaliter procederet til Annullation af Underrettens Dom og den ved Underretten brugte Behandling og subsidiairt til Stadfæstelse, saa har han og paastaaet sig tilkjendt Appellens Omkostninger.

Annullationspaastanden, som motiveres ved, at medens Paastanden i Klagen kun angaaer en personlig Ret der maatte bortfalde, naar Citanten og Huusstand bortdøde, gaaer Paastandene for Retten ud paa at faae anerkjendt en til Englodden Matr.-Nr. 48 knyttet reel Ret, der maatte kunne overdrages til enhver til hvem denne Eiendom blev solgt, vil ikke kunne tages til Følge, da samtlige Paastande, navnlig de for Underretten nedlagte, gaae ud paa at faae anerkjendt en Rettighed for Citanten og hans Huusstand, og Klagen er ikke affattet saaledes, at den kan hindre i at faae afgjort, om denne Ret tilkommer Citanten som Eier af Matr.-Nr. 48 der er ubebygget, eller som Eier af Matr.-Nr. 6b i Skaadstrup, hvor han nu har sin Bolig.

Sagens Realitet vil saaledes blive at paakjende, og med Hensyn til denne bemærkes, at der ikke foreligger Spørgsmaal om Erhvervelse af Ret til en synbar Servitut ved Hævd, men alene om Erhvervelse af Ret til uhindret Passage gjennem Skoven og over Engen ved Alderstidshævd, men at det er givet, at den omhandlede Gangret ikke kan være udøvet førend Citantens Fader i Aaret 1801 erhvervede Englodden Matr.-Nr. 48, og at der mod Indstevntes Benægtelse af at den i den Tid som Vidneforklaringerne angaaer, nemlig fra 1808, er udøvet saaledes, at derved ingen

Ret til vedblivende Gang gjennem Skoven kan være erhvervet for Citanten og Huusstand, mangler Bevis for, at den har været udøvet i længere Tidsrum af den nævnte Periode, navnlig i Tiden mellem 1822 og 1848.

Allerede paa Grund heraf og uden at det bliver fornødent at undersøge hvad Indstevnte endvidere har anbragt til Styrke for det af ham paastaaede Resultat vil Underrettens Dom, hvis Bestemmelser angaaende Processens Omkostninger bifaldes, blive at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Overretten ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Fornødent stemplet Papir er her for Retten forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Herredsthingsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Sagen $\frac{2}{85}$ Gaardmand Rasmus Hansen af Seierby ctr. Kirstine Jensdatter med Fader og Værge Gaardmand Jens Nielsen sammesteds.

(Antaget i en til Overretten indanket Sag, at om end Lovligheden af den ved et paaanket Forbud mod et Ægteskabs Indgaaelse brugte Fremgangsmaade med Føie kunde bestrides, kunde Følgen af en mulig i saa Henseende begaaet Formfeil dog ikke blive den, at hele Sagen maatte bortfalde og afvises fra Underretten. En om et Thingsvidne og derunder afsagt Kjendelses Annullation nedlagt Paastand ikke taget tilfølge, da der ikke med bemeldte Paastand var forbundet nogen Paastand om Sagens Hjemviisning til Underretten og det vilde stride mod den i 1ste Instans som Sagsøger optraadte Indstevntes Ret om Annullation uden Hjemviisning fandt Sted. Udfaldet af en Sag, hvorunder søgtes Stadfæstelse paa et Forbud, der var nedlagt mod en Mands Ægteskab, fordi han paastodes tidligere under Ægteskabs Løfte at have besvangret en anden Pige, hvis Fader havde iværksat Forbuddet, gjort afhængigt af den formeentlige Skyldiges Ed.)

(Paadømt den 10de Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Efterat Indstevnte, Kirstine Jensdatter med Fader og Værge Gaardmand Jens Nielsen i Seierby, havde i April Maaned 1868, under Angivende af, at Citanten, Gaardmand Rasmus Hansen sammesteds, havde besvangret hende under Ægteskabsløfte, nedlagt Forbud mod hans Ægteskab med Mette Malene Andersdatter og derefter anlagt Sag mod ham deels til Forfølgning af Forbuddet, deels betræffende hans formeentlige Forpligtelse til at ægte Indstevnte, blev denne Sag ved Arts og Skippinge Herreders Dom af 19de Septbr. 1868 paakjendt derhen, at Citanten, saafremt han inden 15 Dage efter Dommens Forkyndelse med sin Ed bekræftede, at han ikke havde givet Indstevnte noget Ægteskabsløfte og ikke besvangret hende under saadant Løfte, samt at han ikke ved at sende Indsidder Rasmus Jørgensen af Seierby til hende havde tilsigtet at gjøre hende noget Ægteskabstilbud, frifandtes og det nedlagte Forbud ophævedes, hvorimod han i modsat Fald, idet Forbuddet stadfæstedes, tilpligtedes inden 3 Maaneder fra Dommens Forkyndelse under en Dagmulkt af 5 Rdlr. at ægte Indstevnte samt betale hende Sagens Omkostninger med 20 Rdlr., medens disse Omkostninger for det Tilfælde, at Eden aflagdes, bleve ophævede.

Efter Stevning af 16de Octbr. 1868 har Citanten indanket her for Retten den ommeldte Dom tilligemed det nedlagte Forbud og et den 13de Juni 1868 ifølge Indstevntes Begjering optaget Thingsvidne samt den derunder affagte Kjendelse, hvorved Vidneførselen blev tilladt Fremme, og gaaer hans Paastand ud paa, at saavel Forbuddet som Thingsvidnet med den derunder affagte Kjendelse samt Dommen og den hele under Sagen brugte Behandling kjendes uefterrettelig, og at Sagen afvises fra Underretten, og in subsidium, at Forbuddet kjendes ugyldigt og ophæves, at Thingsvidnet

og Kjendelsen ligeledes kjendes ugyldigt og at Dommen derhen forandres, at han frifindes for Indstevntes Tiltale, hvorhos han har paastaaet sig tillagt Appellens Omkostninger skadesløst eller med noget Klækkeligt. Indstevnte har derimod paastaaet Underretsdommen stadfæstet og Citanten tilpligtet at betale hende Sagens Omkostninger skadesløst eller med et tilstrækkeligt Beløb.

Sin Paastand om Forbuddets formeentlige Ugyldighed har Citanten støttet paa, at det er nedlagt for Fogden paa hans Embedscontoir i Kallundborg, og ikke for Citanten, der boede i Seiero, og først to Dage senere ved Stevningsmændene forkyndt for ham og vedkommende Sognepræst, medens det efter Reglerne om Arrest, der ifølge L. 1—21—22 ogsaa gjelder om Forbud, formeentlig kun er i Fogdens Fraværelse at Forretningen kan udføres ved tvende Mænd, hvilket uden Nødvendighed er skeet i nærværende Tilfælde, og har Citanten derhos endvidere anket over, at Bestemmelserne i Frd. 30te April 1824 § 8 om Anmeldelse for Sognepræsten af Forbuddets Forfølgning ved Forligelsescommissionen ikke skulde være iagttaget i nærværende Tilfælde og selve Forbuddet ikke skulde kunne ansees betimelig forfulgt i Overeensstemmelse med L. 1—21—20. Selv om imidlertid Lovligheden af den ved Forbuddets Iværksættelse brugte Fremgangsmaade med Føie kunde bestrides, vil Citanten dog ikke kunne gives Medhold i, at Følgen af en mulig begaaet Formfeil i saa Henseende, maatte, som han har villet gjøre gjeldende, blive den, at hele Sagen maatte bortfalde og afvises fra Underretten, idet det tvertimod efter den skete Indstevning maa blive Gjenstand for Paakjendelse, om Citanten er pligtig at ægte Indstevnte, og saafremt dette antages, skjønnes det ikke, at Citanten har nogen retlig Interesse i at see Forbuddet, naar dets Indhold under den angivne Forudsætning

billiges, omstødt paa Grund af formelle Feil ved sammes Iværksættelse eller Forfølgelse, hvorfor det under den nævnte Forudsætning vil være at stadfæste og i modsat Fald at ophæve.

Hvad dernæst angaaer Paastanden om, at det den 13de Juni 1868 efter Indstevntes Begjæring optagne Thingsvidne, samt den derunder affagte Kjendelse, — hvorved Vidneførselen mod Citantens Protest, der var støttet paa, at Besvangrelsen ikke kunde ansees beviist, og Thingsvidnet, der gik ud paa at constatere Ægteskabsløftet, derfor ubetimelig var tilstevnet, samt at Vidnet stod i Billighedsforhold til Sagens Parter, blev tillagt Fremme, — kjendes uefterretteligt, vil denne Paastand allerede af den Grund ikke kunne tages til Følge, at Citanten ikke med sin Annullationspaastand har forbundet nogen Paastand om Sagens Hjemviisning til Underretten, og det vilde stride mod den i 1ste Instans som Sagsøger optraadte Indstevntes Ret om Annullation uden Hjemviisning fandt Sted.

Sin Frifindelsespaastand har Citanten støttet paa, at det ikke skulde være beviist, at Indstevnte var frugtsommelig, idet han derhos har benægtet, at han har givet hende noget Ægteskabsløfte og at han har besvangret hende i Henhold til et saadant Løfte. Foruden at imidlertid en under Sagen fremlagt Gjordemoderattest oplyser, at Indstevnte 5te Mai 1868 er befunden at være frugtsommelig og som det antages i Svangerskabets 4de Maaned, fremgaaer det af en her for Retten fremlagt Udskrift af Seierø Kirkes Ministerialbog, at Indstevnte den 30te Octbr. 1868, altsaa efter Underretsdommens Afsigelse, hvorfor der ikke med nogen Virkning kan protesteres mod dette Beviismiddels Benyttelse under Appellen, har født et Barn, til hvilket Citanten er udlagt som Barne-

fader, og efter Beskaffenheden af Citantens Procedure for Underretten kan han ikke siges at have bestridt, at han har havt legemlig Omgang med Indstevnte eller endog besvangret hende, men ikkun at dette er skeet i Henhold til et forud givet Ægteskabsløfte. For at et saadant Løfte, som af Indstevnte paaberaabt, skulde være givet, og navnlig i Novbr. 1867, altsaa forinden Besvangrelsen, er der vel ikke mod Citantens Benægtelse tilveiebragt Beviis af Indstevnte, men det er dog af et af hende ført Vidne, hvis Betydning ikke, som Citanten har villet gjøre gjeldende, kan ansees svækket paa Grund af Villighedsforhold, under Ed forklaret, at der til den angivne Tid er gjennem ham efter Citantens Begjæring gjort Indstevnte Spørgsmaal om hun var villig til at fornye det tidligere Forhold mellem dem, hvorpaa han fik et bekræftende Svar, og at han ikke blot selv opfattede det som et Ægteskabstilbud, men ogsaa antog, at dette var Parternes Mening. Da nu Citanten ikke mod Indstevntes Benægtelse har tilveiebragt nogetsomhelst Beviis for, at der, som af ham angivet, tidligere skulde have bestaaet et utugtigt Forhold mellem Parterne, saa at et givet Ægteskabsløfte af den Grund skulde være uforbindende for ham, og den blotte Sigtelse i Medfør af § 2 i Frd. 5te Marts 1734 er tilstrækkelig til at bevirke Anvendelsen af Ed, maa det billiges, at Sagens Udfald ved Underretsdommen er gjort afhængig af Citantens Ed, saaledes at han, saafremt han edelig fralægger sig at have besvangret Indstevnte under et forud givet Ægteskabsløfte, frifindes, medens i modsat Fald Citanten tilpligtes inden 3 Maaneder under Dagmulkt at ægte Indstevnte.

Den indankede Dom, hvis Bestemmelser om Processens Omkostninger ligeledes billiges, vil saaledes blive at stadfæste, dog at Fristen for Edens Aflæggelse saavelsom for

Udredelsen af Processens Omkostninger bestemmes til 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse.

Processens Omkostninger for Overretten findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke for Overretten.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Fristen til Edens Afslæggelse saavelsom for Udredelsen af Processens Omkostninger bestemmes til 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

* * *

Som det af Domspræmisserne i ovenstaaende Sag vil sees, indlod Overretten sig ikke paa en videre Prøvelse af de mod den omhandlede Forbudsforretning fremkomne Formalitetsindsigelser. Med Hensyn til disse skulle vi imidlertid tillade os en enkelt Bemærkning. Hvad der end antages om Lovligheden af andre Forbudsforretninger foretagne ved „tvende Dannemænd", synes dog Forordningen 30te April 1828 § 8 klart at gaae ud fra den Forudsætning, at et lovligt Forbud mod Ægteskab, udenfor Nødstilfælde, skal skee ved Fogden. Dette bestyrkes ogsaa (see Bang og Larsens Proces § 217) ved Motiverne til nysnævnte Forordning i Collegialtidende for 1824, S. 266, og der kan derfor formeentlig med Hensyn til Iværksættelsen af nysnævnte Slags Forbudsforretninger ikke længere argumenteres fra Bestemmelserne i Lovens 3—16—10. Jfr. ogsaa Larsens og Scheels „Familieret", henholdsviis S. 54 og S. 121.

Sagen 428/68 Enken A. Sørensen ctr. Reebslagermester Ludv. E. Thrane, Detailhandler Thorvald S. Thrane og Grosserer H. Thrane.

(Spørgsmaal om Forstaaelsen af en tvivlsom Bestemmelse i et Skjøde, navnlig om den ved samme Sælgeren paalagte Forpligtelse med Hensyn til en under Sagen omhandlet Port.)

(Paadømt den 10de Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved Skjøde af 19de Decbr. 1865, thinglæst den 12te Marts 1866, solgte Indstevnte, Grosserer H. Thrane, til Citantinden, Enken A. Sørensens senere afdøde Mand, Skibsfører Peter Sørensen, Eiendommen Matr.=Nr. 254 i Stadens udenbyes Klædebo Quarteer.

Efter Skjødets 3die Post skulde Kjøberen og efterfølgende Eiere være berettigede til at afbenytte den Kjørevei og Gangsti, Sælgeren havde anlagt langs Eiendommens venstre Side paa hans tilgrændsende Eiendom, Matr.=Nr. 19 B. 3 D., dog at de ikke maatte hensætte eller henlægge Noget paa Veien eller overhovedet udøve nogen Raadighed over den, hvorved Færdselen kunde generes. Derefter hedder det: „Jeg forpligter mig og efterfølgende Eiere af Matr.=Nr. 19 B. 3 D. til stedse at holde Stien og Veien aaben med tilsammen en Brede af 12 Alen, og, da Veien er og skal holdes lukket med Port ud til Nørrebrogade, har jeg til Hr. Sørensen leveret en Nøgle til Porten." Det bestemmes derhos, at Veiens Vedligeholdelse besørges af Matr.=Nr. 19 B. 3 D., men at Omkostningerne herved bæres halvt af hver Eiendom.

Efterat Grosserer Thrane ved Skjøde af 5te Novbr. 1857 havde solgt Eiendommen Matr.=Nr. 19 B. 3 D. til de Indstevnte, hans Sønner, Reebslagermester Ludv. E. Thrane og Detailhandler Thorvald S. Thrane, og disse havde ladet borttage den Port, der var anbragt for Veien ud mod Nørre=

brogade, har Citantinden, som Eierinde af Matr.=Nr. 254, sagsøgt disse til under en daglig Mulkt og inden en passende kort Frist at holde den ovennævnte Vei lukket ved at gjenopsætte en Port i Skjellet mod Nørrebrogade paa det Sted, hvor den tidligere Port har staaet, og tilpligtede at holde denne Port forsvarlig lukket og at meddele hende en Nøgle til den, og Grosserer H. Thrane til at hjemle hende hendes fornævnte Ret til at faae Veien aflukket med Port og subsidiairt til at betale hende i Erstatning for Vanhjemmel 300 Rdlr. eller hvad uvillige Mænd skjønne passende, foruden Rente deraf fra Forligsklagens Dato til Betaling skeer.

De Indstevnte procedere derimod til Frifindelse; de mene, at naar det i Skjødet er bestemt, at Citantinden ikke kan udøve nogen Raadighed over Veien, hvorved Færdselen kan generes, maa hun være uberettiget til, naar de skjønne, at Porten generer Færdselen, at paastaae den gjenopført, saa meget mere som Porten, der existerede før hendes Eiendom opførtes, ikke har været anbragt af Hensyn til denne, men udelukkende til Nytte for Grosserer Thranes Eiendom, og som de Ord i Skjødet, hvormed Porten omtales, ere optagne efter Sidstnævntes Forlangende ikke for at sikkre Kjøberen en Ret, men for at paalægge ham en Forpligtelse, nemlig til at sørge for, at Porten blev lukket hvergang han havde benyttet Passagen gjennem den.

At dette har været Grunden til at bemeldte Ord optoges i Skjødet er vel af Citantinden benægtet, og af de Indstevnte ikke beviist, men da Meningen af de omhandlede Ord, der ikke indeholde nogen klar og bestemt Forpligtelse for Sælgeren til stedse at beholde Porten og til at holde den lukket, naturligst skjønnes at maatte opfattes saaledes, at Sælgeren, idet han forpligter sig til at holde Stien og Veien aaben, ved Siden deraf forbeholder sig at beholde den

Port, der var anbragt ved Enden af Veien, samt at denne holdes lukket, hvorfor han, for at opfylde sin Forpligtelse mod Kjøberen til at holde Veien aaben for denne, har leveret ham en Nøgle til Porten, ville de Indstevnte være at frifinde for Citantindens Tiltale.

Sagens Omkostninger, hvorom af begge Parter er nedlagt Paastand, ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

De Indstevnte, Reebslagermester Ludv. E. Thrane, Detailhandler Thorvald S. Thrane og Grosserer H. Thrane, bør for Tiltale af Citantinden, Enken A. Sørensen, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Sagen AS. $\frac{865}{69}$ Gaardeier Lars Christensen i Orup ctr. Tønne Christensens Enke sammesteds.

(Spørgsmaal om Citanten kunde antages berettiget til en paastaaet aarlig Bygafgift af en i Indstevntes Besiddelse værende Eiendom.)

(Paadømt den 10de Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Gaardeier Lars Christensen i Orup, har i en i 1ste Instans ved Tybjerg Herredsthing anlagt Sag paastaaet Indstevnte, Tønne Christensens Enke sammesteds, tilpligtet at betale 143 Rdlr. 2 ß med Renter 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato, den 10de Juli 1867, indtil Betaling skeer, og Sagens Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt, og da Indstevnte ved Herredsthingets Dom af 30te Septbr. 1868 er frifunden for Citantens Tiltale, medens Processens Omkostninger ere ophævede, har Citanten indbragt Sagen her for Retten, hvor han har gjen-

taget sin for Underretten nedlagte Paastand og derhos paastaaet Indstevnte tilpligtet at udrede Processens Omkostninger for Overretten. Indstevnte derimod procederer til Stadfæstelse af den indankede Dom, dog at hun paastaaer sig tilkjendt Sagens Omkostninger for Underretten, ligesom hun gjør Paastand paa Appellens Omkostninger.

Efterat Indstevntes dalevende Mand, Tønne Christensen, ved Skjøde af 1ste Octbr. 1833 havde solgt sin Gaard i Orup, senere ny Matr.=Nr. 1, til Citanten, overdrog denne ham igjen kort efter 4 Tdr. Land af Gaardens Tilliggende, hvorpaa opførtes et Huus. Efter Citantens Anbringende skete denne Overdragelse kun paa ubestemt Tid og til Brug saaledes, at Tønne Christensen paatog sig at svare Citanten, saalænge Brugen og Benyttelsen vedblev, en aarlig Afgift af 2 Tdr. Byg, at betale med Penge efter Capitelstaxten. Saalænge Indstevntes Mand levede eller i alt Fald indtil Aaret 1852 inclusive, vil Citanten ogsaa have erholdt den ommeldte, mellem dem vedtagne, Afgift aarlig vederlagt, som oftest ved Arbeide og undertiden for en Deel i Penge, men fra det nævnte Aar, da Tønne Christensen var afgaaet ved Døden og Brugen og Besiddelsen af det ham Overdragne gaaet over til Indstevnte, ophørte denne med at yde hiin aarlige Afgift. Denne resterer saaledes for Aarene 1853 til 1866, begge inclusive, og det er Værdien af samme efter Capitelstaxterne for disse Aar, som Citanten indtaler under nærværende Sag med ommeldte Beløb af 143 Rdlr. 2 ß. Indstevnte derimod gjør gjeldende, at de 4 Tdr. Land i sin Tid ere blevne overdragne hendes afdøde Mand til Eiendom og ikke til Brug, og hun har benægtet, at der blev stipuleret nogen aarlig Afgift, saavelsom at der enten af hende eller Tønne Christensen nogensinde er bleven svaret Citanten en aarlig Afgift af 2 Tdr. Byg eller nogensomhelst anden Af-

gift eller Præstation af Jorden. Men i hvert Fald formener Indstevnte, at der er vunden Eiendomshævd paa Jorden, der i over 30 Aar har været i hendes og Mands Besiddelse.

Det er ikke mod Indstevntes Benægtelse beviist, at der i sin Tid er bleven betinget en aarlig Afgift af 2 Tdr. Byg af Jorden, saalidt som det er godtgjort, at en saadan nogensinde er bleven erlagt eller Vederlag præsteret for samme enten paa den ene eller anden Maade, og forsaavidt Citanten har gjort gjeldende, at det maa have Formodningen mod sig, at han skulde have overladt Tønne Christensen og Hustru Jorden afgiftsfri, kan der ikke heri gives ham Medhold, naar hensees til, at Tønne Christensen var en Broder til Citanten og at hans Enke er en Søster til Citantens Hustru, og at det er in confesso, at Tønne Christensen i sin Tid, tvungen af Omstændighederne og forarmet, har solgt Citanten Gaarden, hvoraf det heromhandlede Jordareal er en ringe Deel, for en reen Bagatel. Det maa derfor billiges, at Indstevnte er frifunden for Citantens Tiltale.

Da Indstevnte ikke har contrapaaanket Dommen vil der ikke, som af hende paastaaet, kunne tillægges hende Procesomkostninger i 1ste Instans.

I Henhold til Anførte vil Herredsthingsdommen saaledes være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Overretten findes Citanten efter Omstændighederne at maatte tilsvare Indstevnte med 15 Rdlr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke for Overretten.

Thi kjendes for Ret:

Herredsthingsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten betaler Citanten, Gaardeier Lars Christensen af Orup, til Indstevnte, Tønne Christensens Enke sammesteds, med 15 Rdlr., der udredes inden

3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{714}{69}$ Procurator Delbanco Actor ctr. Arrestanten Christian Verby Jespersen.

(Paadømt den 14de Januar 1870.)

Ved Dommen i ovenstaaende Sag, der iøvrigt ikke frembyder nogen Interesse, blev Behandlingen i 1ste Instans betegnet som „lovlig", skjøndt der var hengaaet noget over 24 Timer mellem Arrestantens Anholdelse og Fremstillelse til Forhør, idet nemlig Arrestanten, efter at være anholdt Løverdag Aften omtrent ved Sengetid, først kom i Forhør Mandag Formiddag. At denne, som det vil sees, høist ringe Afvigelse fra Ordlyden i Budbet i vedkommende Grundlovs Paragraph ikke medførte nogen misbilligende Censur af Sagens Behandling ved Underretten, stemmer med en i sin Tid afsagt Høiesteretsdom, hvorved det er antaget, at Søndagen ikke medregnes, naar der er Spørgsmaal om de 24 Timer, inden hvilke enhver Anholdt skal stilles for en Dommer.

Sagen AS. $\frac{801}{67}$ Huusmand Jens Hansen af Thorslunde ctr. Kuldrager Ole Mortensen.

(Prøvelse af Indsigelser mod en paaanket Udsættelsesforretning og derunder afsagt Kjendelse.)

(Paadømt den 17de Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved Leiecontract af 1ste Mai 1857, thinglæst 14de s. M., bortleiede Morten Olsen til Citanten, Huusmand Jens Hansen af Thorslunde, et ham tilhørende Boelsted Matr.-Nr. 19 i Thorslunde. Ifølge Contracten kunde Leiemaalet ikke hæves fra Morten Olsens og Kones Side, med mindre de

solgte Eiendommen, i hvilket Fald det fra deres eller Kjøberens Side kunde opsiges til at ophøre den nærmest følgende 1ste Mai, hvortil et halvt Aars Opsigelse kunde gives, dog at Morten Olsen og Kone, saafremt Leieren ikke til de bestemte Forfaldstider præsterede eller betalte Alt hvortil han var forpligtet, skulde være berettigede til uden Opsigelse strax at forlange Contracten hævet. I Contracten bestemmes derhos blandt Andet, at dersom Leieren opførte Tilbygninger eller nye Bygninger, skulde han ved Fratrædelsen have Erstatning for disse, hvilken i fornødent Fald skulde bestemmes ved uvillige Mænd. Ved Skjøde af 12te October 1865 afhændede Morten Olsen Boelstedet til Indstevnte, Kuldrager Ole Mortensen, og bestemmes det i Skjødet, der medunderskreves af Indstevnte, at denne skulde indtræde i samtlige Sælgerens Rettigheder og Forpligtelser ifølge ovennævnte Leiecontract, og det fremhæves blandt Andet i saa Henseende, at ligesom det saaledes var Indstevnte overladt i Henhold til Contracten at opsige Leiemaalet, maatte han ogsaa fyldestgjøre Leieren for den Erstatning, som muligt maatte tilkomme ham for nye Bygninger. Indstevnte opsagde derefter den 20de s. M. Citanten Leiecontracten, saaledes at Boelstedet med Tilhørende skulde fratrædes til 1ste Mai 1866, og da Citanten ikke sidstnævnte Dag fraflyttede Stedet, reqvirerede Indstevnte en Udsættelsesforretning, der afholdtes paa Eiendommen den 2den s. M. af Fogden i Meerløse og Tudse Herreder. Da Citanten protesterede mod Forretningens Fremme, eragtede Fogden, at den skulde nyde Fremme, og decreterede i Henhold til den afsagte Kjendelse Citanten for udsat af Brugen og Besiddelsen af Boelstedet.

Denne Udsættelsesforretning og de under samme passerede Protocollationer og Eragtninger har Citanten derefter, i Henhold til erhvervet Opreisningsbevilling og efter med-

delt fri Proces, paaanket her for Retten efter Stevning af 15de Mai 1867, og har han ved sin beskikkede Sagfører, Procurator Alberti, paastaaet Udkastelsesforretningen og fornævnte Protocollationer og Eragtninger tilligemed den derunder brugte Behandling underkjendt, tilsidesat og ophævet, og Citanten deels kjendt berettiget til paa Indstevntes Bekostning at gjenindsættes i Brugen og Besiddelsen af fornævnte Boelsted og til at bruge og beholde det, indtil den ham ifølge Leiecontracten tilkommende Erstatning udbetales ham, deels tillagt hos Indstevnte i Erstatning for Tort og Creditspilde 500 Rdlr. og i Erstatning for Affavn af Eiendommens Brug og Besiddelse 500 Rdlr. aarlig, regnet fra 2den Mai 1866, indtil han efter lovlig Opsigelse er pligtig til at fravige Eiendommen, med Renter af den samlede Erstatningssum 5 pCt. aarlig fra Deductionsindlæggets Dato den 24de Juni 1867, indtil Betaling skeer, samt Appellens Omkostninger, derunder Salair til den beskikkede Sagfører, efter Reglerne for Procesomkostningers Udredelse i beneficerede Sager. Indstevnte derimod, hvem der ligeledes er meddelt fri Proces, har paastaaet det indankede Decret og den i Henhold til samme iværksatte Udsættelsesforretning stadfæstet og Citanten tilpligtet, efter Reglerne for beneficerede Sager, at betale de med nærværende Sag forbundne Omkostninger, hvorunder Salair til Indstevntes beskikkede Sagfører, Procurator Westrup, hvilket denne i alt Fald har paastaaet sig tillagt hos det Offentlige.

Citanten har støttet sin Paastand paa, at da han efter Leiecontracten ved Fratrædelsen skulde have Erstatning for de af ham opførte Tilbygninger og ny Bygninger, var hans Forpligtelse til at fravige Eiendommen efter Opsigelsen formentlig ifølge Contracten afhængig af, at Indstevnte ved Fratrædelsen betalte ham denne Erstatning, og da nu dette

ikke skete, behøvede han ikke at fravige Eiendommen; men der maatte i alt Fald tilkomme ham Tilbageholdelsesret over samme, indtil Erstatningen blev erlagt. Heri kan der imidlertid ikke gives Citanten Medhold. Da Leiemaalet var opsagt med lovligt Varsel til at ophøre den 1ste Mai 1866, var Citanten ogsaa pligtig til at fraflytte Eiendommen denne Dag. Forpligtelsen til at fratræde Stedet er ikke i Contracten betinget af, at hiin Erstatning ved Fratrædelsen udbetales, og for at der kunde tilkomme Citanten Tilbageholdelsesret, maatte i hvert Fald fordres, at Indstevnte var in mora med Hensyn til Erstatningen; men dette var in casu ikke Tilfældet. Ifølge Udtrykkene i Contracten maatte vel Erstatningen ansees forfalden til Betaling ved Fratrædelsen, men en nødvendig Forudsætning for, at den, dengang Fogedforretningen afholdtes, kunde udbetales, var dog selvfølgelig, at dens Størrelse paa den Tid var endelig bestemt; men foruden at den af Citanten i denne Anledning reqvirerede Skjønsforretning, der afholdtes den 1ste Mai 1866 og af Mændene indleveredes til Retten den 3die s. M., først blev afhjemlet den 31te Mai 1866, fremgaaer det ogsaa af Proceduren, at der derefter har været Proces mellem Parterne blandt Andet om Størrelsen af hiin Erstatning og at denne Sag først er paakjendt ved Hof- og Stadsretten den 7de Juni 1869. Naar Citanten har anket over, at der ikke under Fogedforretningen blev affordret Indstevnte Sikkerhedsstillelse, kunde dette i intet Fald begrunde en Kuldkastelse af Forretningen, men kun medføre Ansvar for Fogden, der imidlertid ikke er stevnet til at stande til Rette, men dertil kommer, at Citanten, efter hvad der er in confesso, end ikke opgav under Fogedforretningen, hvor meget han formeente at tilkomme i Erstatning, saa at der følgelig heller ikke kunde være Spørgsmaal om Sikkerhedsstillelse.

I Henhold til Anførte vil Citantens Paastand ikke kunne tages tilfølge, hvorfor Fogedforretningen bliver at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten ville efter Omstændighederne være at hæve.

Der bliver at tillægge Procurator Westrup et Salair af 15 Rdlr., der udredes af det Offentlige, hvorimod der efter Sagens Udfald ikke vil kunne tilkjendes Procurator Alberti Salair. Den befalede Sagførelse har været lovlig. Stempelovertrædelse foreligger ikke her for Retten.

Thi kjendes for Ret:

Den paaankede Udsættelsesforretning bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Der tillægges Procurator Westrup et Salair af 15 Rdlr. hos det Offentlige.

Høiesteretsdomme.

Den 24de Januar 1870 blev i Sagen Besidderen af Stamhuset Raunholt, Nislefgaard og Hellerup Kammerherre Sehestedt-Juul ctr. Fæstegaardmand Just Hansens Enke Ane Hansen (see Jur. Ugeskr. for 1868, S. 756—760) afsagt følgende

Høiesteretsdom.

Ved kongelig Ordre af 4de October 1869 er Høiesteret bemyndiget til at tage nærværende Sag under Paakjendelse, uanseet at dens Gjenstand maatte befindes ikke at udgjøre summa appellabilis.

Efter Proceduren maa det antages, at den i den indankede Dom omhandlede Hugst er foretagen i det ved den vestlige Ende af den paagjeldende Fæstegaards Jorder beliggende Skovmaal, som paa et under Sagen for Høiesteret L fremlagt, af Landinspecteur Hempel i 1863 forfattet Kort

over denne og 3 andre Gaardes Tilliggende er betegnet med h, og det bliver under nærværende Sag alene at afgjøre, om Fæsteren ifølge det ham under 13de April 1864 meddelte Fæstebrevs § 7 2det Led har været uberettiget til Hugst i det nysnævnte Skovmaal som henhørende til den saakaldte Blandeskov, hvorimod Spørgsmaalet om Fæsterens Ret til Hugst i andet mindre Skovmaal, der ved en Mark er adskilt fra hiint og paa det nævnte Kort er betegnet med g, er — som af Indstevnte udtrykkeligen bemærket for Høiesteret — Sagen uvedkommende. Efter samtlige under Sagen fremkomne, tildeels i Dommen fremstillede Oplysninger maa nu Høiesteret finde det ved samme retteligen antaget, at der ved berørte Bestemmelse i Fæstebrevet om det Gaarden forhen tilliggende Skovmaal i Blandeskov af Contrahenterne maa være sigtet til den ommeldte med h betegnede Lod, og at altsaa den paaklagede Hugst som uberettiget maa hjemle Indstevnte Fordring paa Erstatning, hvorom der her for Retten alene er Spørgsmaal; og da det Erstatningsansvar, som i den Anledning er paalagt Citantinden, i Henhold til Proceduren maa billiges, vil bemeldte Dom efter Indstevntes Paastand blive at stadfæste.

Processens Omkostninger for Høiesteret findes efter Omstændighederne at kunne ophæves.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Høiesteret ophæves.

Til Justitskassen betaler Citantinden 5 Rdlr.

Den 26de Januar 1870 stadfæstedes Dommen i Sagen mellem Bertel Thomas Jørgensen og Skifte-

retten i Dødsboet efter Gaardmand Jørgen Thomsen af Boering (see Jur. Ugeskr. for 1868, S. 382—394).

Samme Dag s. A. blev i Sagen: Skibsfører Frederik Petersen i Horsens ctr. Grosserer J. L. Schouboe i Kjøbenhavn, som Mandatarius for Skibsfører J. F. Nissen, (see Jur. Ugeskr. for 1868, S. 362—368 og 379—382) afsagt følgende

Høiesteretsdom.

Efter de Høiesteret forelagte Oplysninger, hvoraf det Væsentlige er fremstillet i den indankede Dom, maa det antages, at der ved den paagjeldende Leilighed ikke blot paa den paaseilede Skonnert, men ogsaa paa det paaseilende Dampskib er begaaet Feil; og til desuagtet at antage, at Sammenstødet udelukkende eller fortrinsviis maa tilskrives det af Skonnertens Fører udviste urigtige Forhold, findes der ikke at være tilstrækkelig Føie. Idet det derfor maa have sit Forblivende ved, at Sagen, der alene af Citanten er indanket for Høiesteret, ved Overretsdommen er afgjort i Henhold til den i Lovens 4—3—3 opstillede Regel, vil bemeldte Dom efter Indstevntes Paastand blive at stadfæste, hvorved iøvrigt bemærkes, at Citanten efter Sagens Indstevning til Høiesteret er afgaaet ved Døden, og Boet overtaget af hans Enke som Universalarving.

Processens Omkostninger for Høiesteret ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Høiesteret ophæves.

Til Justitskassen betaler Citanten eller nu hans Enke 5 Rdlr.

Den 27de Januar 1870 blev i Sagen mod Tiltalte Kjøbmand Jens Christian Sørensen af Gjørløv (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, S. 909—910) affagt følgende

Høiesteretsdom.

I den indankede Dom er det rettelig antaget, at Tiltalte ikke har paadraget sig Ansvar for den af ham drevne Handel med Campher og Vitriol.

Da Tiltalte, der forudsættes at have Næringsbeviis som Kjøbmand paa Landet, som saadan ifølge Næringsloven af 29de December 1857 § 32 er berettiget til at handle med upræparerede Medicinalvarer i Stort, findes hans Forhold med at forhandle Sennesblade og Reinfan i Smaat, jfr. Anordning 12te Juli 1862, alene at kunne ansees strafbart efter fornævnte Lovs § 75, navnlig i Betragtning af den ham overgaaede Høiesteretsdom af 18de Februar 1869 som 4de Gang forøvet uberettiget Næringsbrug.

Som Følge heraf vil Politiretsdommen, der har bedømt hans her omhandlede Forhold paa samme Maade og passende bestemt Straffen til en Mulkt af 20 Rdlr., forsaavidt være at stadfæste.

I Henseende til Sagens Omkostninger billiges Overretsdommens Forskrifter.

Thi kjendes for Ret:

I Henseende til den idømte Mulkt bør Politirettens Dom og i Henseende til Sagens Omkostninger Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom ved Magt at stande.

I Salarium til Advocaterne Brock og Hindenburg for Høiesteret betaler Tiltalte 10 Rdlr. til hver.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Trykk.

1870. Nyt Nr. 15.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret
af
Cancelliraad A. L. C. de Coninck,
Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 26de Marts.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen 680/69 Kjøbmand J. Christiansen af Nykjøbing paa Falster ctr. Mægler M. Marquardt sammesteds.

(Antaget, at det ikke kan statueres som almindelig Regel, at enhver Afvigelse fra de i Lovgivningen om indenbyes Vexler givne Forskrifter om Vexlens Udstedelse, skal medføre, at Vexelforpligtelse ikke kan indtræde. Den Forpligtelse, der aabenbart tilsigtedes paataget ved Udstedelse, Accept og Endossement af et under Navnet „Vexel" udstedt Document, betragtet som en Vexelforpligtelse, uagtet Documentet hverken var en trasseret Vexel eller en indenbyes egen Vexel.)

(Paadømt den 17de Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, hertil indankede, Sag havde Citanten, Kjøbmand J. Christiansen af Nykjøbing paa Falster, søgt Indstevnte, Mægler M. Marquardt sammesteds, til Indfrielse af en af ham udfærdiget Vexel, saalydende:

Nykjøbing p. F., d. 22. Decbr. 1868. Rdlr. 160. 2 Mk. 15 ß.

Tre Maaneder à Dato behager De at betale denne prima Vexel til mig selv eller Ordre med Eet Hundrede og

Tredsindstyve Rdlr. 47 ß Rigsm. Valuta i Varer og stilles i Regning ifølge Advis.

Hr. C. W. Hansen, M. Marquardt.
Nykjøbing.

hvilken Vexel er accepteret og forsynet med Endossement fra Indstevnte til J. Wied, af hvem den in blanco er endosseret, hvorhos Citanten har ladet den protestere de non solutione i Acceptantens Fallitbo og underrettet Indstevnte om Protesten — ved til Citanten som Vexlens Eier at betale dens Paalydende, Vexelrenter enten efter Frd. 18de Mai 1825 eller in subsidium efter Frd. 7de April 1843, Protestomkostninger 1 Rdlr. 82 ß, Provision & Courtage og Porto efter Vexelloven, og skadesløse Sagsomkostninger.

Ved den inden Nykjøbing Bythingsret den 28de Juni sidstleden afsagte Dom frifandtes Indstevnte og hævedes Sagens Omkostninger. Det antoges navnlig, at den omhandlede Vexel, som ikke var en trasseret Vexel efter Frd. 18de Mai 1825, heller ikke kunde faae Gyldighed som en indenbyes Vexel, da Frd. 7de April 1843, som efter sine Ord kun tillader denne Slags Vexler, forsaavidt de ere egne Vexler, ikke skjønnedes at kunne taale nogen Udvidelse til Vexler, der, saaledes som den foreliggende, ere trukne paa anden Mand til Betaling paa samme Sted hvor de udstedes.

Denne Dom har Citanten nu indbragt her for Retten, hvor han har gjentaget den ved Underretten nedlagte Paastand, dog saaledes, at Vexelrenten beregnes fra Protestens Dato, og derhos har paastaaet sig tilkjendt Appellens Omkostninger.

Da Indstevnte, uagtet han befindes lovlig varslet, hverken er mødt eller har ladet møde her for Retten, vil Sagen i Medfør af L. 1—4—30, cfr. Frd. 3die Juni 1796 § 2,

være at paakjende efter de af Citanten fremlagte Breve og Beviisligheder, navnlig Underretsacten og den ovennævnte Vexel med tilhørende Protest.

Det findes utvivlsomt, at den Forpligtelse, der tilsigtes paataget ved Udstedelse, Accept og Endossement af et Document som det foreliggende, der benævner sig Vexel, er en Vexelforpligtelse. Det følger derhos af Frd. 7de April 1843 at Enhver, der er myndig til at udstede Gjeldsbeviser, kan paatage sig Forpligtelse efter indenbyes Vexel, udstedt paa den Maade, Forordningen tillader; saaledes vilde i det foreliggende Tilfælde den tilsigtede Hensigt utvivlsomt være opnaaet, naar Documentet var bleven udstedt af Acceptanten til Indstevntes Ordre og af ham endosseret. Spørgsmaalet bliver altsaa, om det kan antages at være Lovgivningens Mening, at den Form, der benyttes ved Indgaaelsen af den saaledes tilladte Retshandel, kan tillægges en saadan Betydning, at den betinger dens Gyldighed.

For at statuere dette kunde vel anføres, at der, indtil Frd. 26de Juni 1824 og senere Frd. 7de April 1843 derfra gjorde Undtagelser, existerede et almindeligt Forbud imod alle Slags indenbyes Vexler, og at de Undtagelser, bemeldte Forordning gjorde, kun angik egne indenbyes Vexler, hvorfor Forbuddet endnu maatte antages bestaaende mod trukne indenbyes Vexler, hvad ogsaa maatte kunne udledes af Frd. 18de Mai 1825 § 3.

Men herved maa dog bemærkes, at paa Lovens Tid vare alle Slags indenbyes Vexler tilladte, og at det Forbud, der udkom mod dem ved Frd. 31te Marts 1688, efter dens Præmisser var grundet paa, at Lovgivningen vilde modvirke Aager, samt paa Hensyn til Stempelpapirsintraderne. Intet af disse Hensyn kan længere, efterat den almindelige Tilladelse til Benyttelse af indenbyes Vexler er givet ved Frd. af 1843

og Aagerlovgivningen er forandret som skeet ved L. 6te April 1855, samt efterat ved Lov om stemplet Papir af 19de Febr. 1861 § 54 Taxten for indenbyes og trasserede Vexler er bleven den samme, afgive nogen Grund for at trukne indenbyes Vexler — der ere Documenter, der i den senere Tid ikke sjeldent forekomme — skulde være forbudne, naar indenbyes egne Vexler tillades, og Frd. 18de Mai 1825 § 3 findes ikke efter den Forandring, Lovgivningen saaledes er undergaaet efter dens Emanation, at kunne være afgjørende mod at tillægge den omhandlede Slags Vexler, eller den brugte Form for Vexlen, hvorved intet Proformaværk tilsigtes, den Retsvirkning, som ved samme tilsigtes opnaaet.

Det fortjener derhos at bemærkes, at ligesom Frd. 26de Juni 1824 § 4 ikke foreskrev, at Virkningen af, at en indenbyes Vexel udstedtes anderledes end i Medhold af samme Frds. §§ 1 og 2, skulde være, at ingen Vexelforpligtelse stiftedes, saaledes har Frd. 7de April 1843 i § 3 givet en lignende Forskrift med Hensyn til de der nævnte Afvigelser fra de i Frd. givne Forskrifter. Det kan saaledes ikke som almindelig Regel statueres, at enhver Afvigelse fra de i Frd. givne Forskrifter om Vexlens Udstedelse skal medføre, at Vexelforpligtelse ikke kan indtræde.

Efter det saaledes Anførte maa det billiges, at Underretsdommen, uagtet Forligsmægling ikke havde fundet Sted i Sagen, ikke har afviist denne, derimod ikke, at den er kommet til det Resultat, at frifinde Indstevnte; denne vil derimod være at dømme efter Paastanden, saaledes at Renten, da Vexlen maa behandles som indenbyes, først kan regnes efter Frd. 7de April 1843 § 4 fra Stevningens Dato, den 15de April 1869, og saaledes at Processens Omkostninger tilkjendes skadesløse i begge Instanser.

Her ved Retten er under Sagen ingen Stempelovertrædelse forekommen.

Thi kjendes for Ret:

Mod Extradition i qvitteret Stand af den ovennævnte Vexel med tilhørende Protest bør Indstevnte, Mægler M. Marquardt af Nykjøbing paa Falster, til Citanten, Kjøbmand J. Christiansen sammesteds, betale Vexlens Paalydende, 160 Rdlr. 47 ß, med Rente deraf 6 pCt. pro anno fra den 15de April 1869 til Betaling skeer, ½ pCt. Provision & Courtage, Protestomkostninger 1 Rdlr. 82 ß og Sagens Omkostninger skadesløst ved begge Retter.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

* * *

Det under foranstaaende Sag omhandlede Spørgsmaal var vistnok tvivlsomt, og ved at efterse „Jur. Ugeskr." for 1863, S. 341—343, vil man finde (see S. 343), at Viborg Overret er kommet til et modsat Resultat af det ved ovenstaaende Dom statuerede. Med Hensyn til de indenbyes Vexler, der ikke tillige ere egne Vexler, og hvor altsaa Trassenten og Trassatus boe i samme Jurisdiction, indeholder vor Lovgivning imidlertid ingen udtrykkelig Bestemmelse, og skjøndt en streng Fortolkning af de herhen hørende Bestemmelser kunde lede til at nægte dem Gyldighed, synes Praxis dog at være tilbøielig til at behandle dem efter Reglerne for egne indenbyes Vexler. Jfr. i saa Henseende Hindenburgs „Haandbog i den danske Vexelret", S. 144—145, og de der citerede Skrivelser fra Finantsministeriet af 31te Marts 1851 og 27de Februar 1853 med Note, hvoraf fremgaaer, at Administrationen ogsaa lader de omhandlede Documenter passere.

Sagen $\frac{484}{69}$. Ingenieurcorpset ctr. Meelhandler Neuendam.

(Spørgsmaal om en Indstevnts Forpligtelse til efter Ingenieurcorpsets Paastand at borttage nogle uden Tilladelse paa Indstevntes Eiendom paa Østerbrogade opførte Bygninger og erlægge Mulkt i Overeensstemmelse med Placaten 13de October 1824. Efter de i nysnævnte Placat brugte almindelige Udtryk antaget, at der ikke var tilstrækkelig Føie til at undtage almindelige Trælysthuse, som kunne flyttes, uden at nedrives, fra Placatens Bestemmelser.)

(Paadømt den 24de Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanterne, Ingenieurcorpset, paastaae under nærværende Sag Indstevnte, Meelhandler Neuendam, tilpligtet under en af Retten bestemt daglig Mulkt at borttage de uden Tilladelse paa Indstevntes Eiendom paa Østerbrogade Nr. 17, Matr.-Nr. 118, opførte Bygninger, der paa den Forligsklagen vedhæftede Skrivelse af 16de April f. A. fra Krigsministeriet med tilhørende Kort ere betegnede Nr. 43b, 43c, 44, 45a, 45b 46b og 47a, tilligemed den ved Bygningen Nr. 48c opførte Skorsteen, og at erlægge Mulkt i Overeensstemmelse med Pl. 13de Octbr. 1824, samt at betale Sagens Omkostninger skadesløst.

Indstevnte har derimod paastaaet sig frifunden mod at nedrive Bygningerne Nr. 44, 45a, 45b, 46b og Skorstenen ved Nr. 48c, samt sig tilkjendt Sagens Omkostninger.

Hvad de med Nr. 43b og 43c betegnede Bygninger angaaer, da formener Indstevnte, at disse, der ere almindelige Trælysthuse, som kunne flyttes uden at nedrives, og derfor nærmest maa betragtes som Løsøre, ikke kunne henføres under Categorien „Bygninger", og at der ikke ved Pl. 13de Octbr. 1824 kan være tænkt paa slige Gjenstande. Efter de i Pl. 13de Octbr. 1824 brugte almindelige Udtryk skjønnes der dog ikke at være tilstrækkelig Føie til at undtage saadanne

Lysthuse fra Placatens Bestemmelser, og Indstevnte vil derfor være at tilpligte at nedrive dem.

Hvad den med Nr. 47a betegnede Bygning angaaer, da paastaaer Indstevnte, at den har staaet i langt over Hævdstid, formeentlig endog inden Pl. 1824 udkom, og at dens Lovlighed ialfald er bleven anerkjendt derved, at Ingenieurcorpset den 7de Januar 1854 har tilladt, at Taget paa denne Bygning blev forhøiet. Citanterne formene imidlertid, at der i nærværende Tilfælde efter Forholdets Natur ikke kan være Tale om Hævd og at den ommeldte Skrivelse ikke indeholder nogen Anerkjendelse af Bygningens Lovlighed. I hvert Fald paastaae Citanterne, at Bygningen er bleven ulovlig derved, at den, som tidligere kun brugtes til Staldbygning, Karlekammer og Meelkammer, senere er bleven indrettet til Beboelsesleiligheder uden hertil indhentet Approbation.

Selv om der nu maatte gives Citanterne Medhold i, at den af Indstevnte paaberaabte Hævd ikke kan tillægges nogen Betydning i nærværende Tilfælde, skjønnes dog ikke rettere, end at den her omhandlede Bygnings Lovlighed maa ansees anerkjendt ved Ingenieurcorpsets nysnævnte Skrivelse af 7de Januar 1854, der sees at være foranlediget ved et Andragende fra Indstevnte, og vel maa det ifølge Pl. 13de Octbr. 1824, hvis § 2 forbyder ethvert Bygningsarbeide, der ikke kan henføres til blot Reparationsarbeide, forinden Approbation er meddelt, og hvis § 3 viser, at der, for at Approbation kan meddeles, stilles særegne Fordringer i Henseende til de Bygninger, der indrettes til Beboelsesleiligheder, ansees for ulovligt, at Bygningen, der i Skrivelsen kaldes Staldbygning, er uden Approbation bleven indrettet til Beboelsesleiligheder, men heraf vilde dog kun kunne følge, at Indstevnte blev pligtig til atter at omgjøre Bygningen, hvorom

der imidlertid ikke er nedlagt Paastand af Citanterne, men derimod ikke, at Indstevnte skulde nedrive Bygningen.

Citanternes Paastand vil derfor, forsaavidt denne Bygning angaaer, ikke kunne tages til Følge, men iøvrigt vil Indstevnte være at tilpligte inden en passende Frist, som bestemmes til 8 Uger efter denne Doms Forkyndelse, overeensstemmende med Citanternes Paastand at borttage de andre Bygninger under en Tvangsmulkt af 5 Rdlr. til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse for hver Dag, han sidder denne Dom overhørig, hvorhos han i Henhold til Pl. 13de Octbr. 1824 § 4 vil have at erlægge en Mulkt af 10 Rdlr. til samme Kasse.

Processens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at hæve.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Meelhandler Neuendam, bør inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og derefter under en Mulkt af 5 Rdlr. til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse for hver Dag, han sidder denne Dom overhørig, borttage de paa hans Eiendom paa Østerbrogade Nr. 17, Matr.-Nr. 118, opførte Bygninger, der paa den fremlagte Plan ere betegnede med Nr. 43b, 43c, 44, 45a, 45b og 46b, samt den ved Bygningen Nr. 48c opførte Skorsteen.

Indstevnte bør derhos til bemeldte Hovedkasse inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse erlægge en Mulkt af 10 Rdlr. Iøvrigt bør Indstevnte for Citanternes, Ingenieurcorpsets Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. 624/69 Gaardeier Peder Knudsen af Fangel ctr. Gaardeier Hans Christian Pedersen af Bellinge.

(Tvist om Hegnspligt.)

(Paadømt den 24de Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Nærværende Sag imellem Citanten, Gaardeier Peder Knudsen af Fangel, og Indstevnte, Gaardeier Hans Christian Pedersen af Bellinge, hvis Marker adskilles ved Odense Aa, angaaer Spørgsmaalet, om der ifølge særlig Adkomst paahviler Indstevnte Byrden af at holde Hegn langs Aabredden paa hans Grund ogsaa i Citantens Interesse, og er Sagen i Overeensstemmelse med Lov om Hegn af 6te Marts 1869 § 17 af Citanten indbragt for Odense Herreds Politiret, ved hvis Dom af 26de August f. A. Indstevnte er bleven frifunden for Citantens Tiltale og Sagens Omkostninger ophævede.

Denne Dom har Citanten ved Stevning af 20de Septbr. næstefter paaanket her til Retten, hvor han i Overeensstemmelse med sin Procedure for Underretten har nedlagt Paastand om, at Indstevnte kjendes pligtig til at opføre og vedligeholde lovligt Hegn paa sin Grund langs Odense Aa, saa langt hans Grund imod Aaen strækker sig lige over for Citantens, og overalt hvor Hegn formedelst Aaens ringe Dybde er fornødent, hvorhos han har paastaaet sig tilkjendt Sagens Omkostninger hos Indstevnte i begge Instanser.

Indstevnte har, skjøndt han findes lovlig stevnet, hverken mødt eller ladet møde her for Retten, hvor Sagen derfor i Medfør af L. 1—4—30, jfr. Frd. 3die Juni 1796 § 2, vil være at paadømme efter den af Citanten fremlagte Underretsact m. m.

Det sees af Sagens Acter, at i Begyndelsen af Aarhundredet har et Spørgsmaal, om Fangel Bymænd, der hidtil havde hegnet langs Aaen fra Mulorms Hække til Sværstrup Kohave, vare pligtige til ogsaa at reise halvt Hegn fra Pænemoe til bemeldte Hække, været Gjenstand for retlig Afgjørelse af Odense Herreds Politiret, der i denne Henseende frifandt ovennævnte Bymænd for Tiltale af flere Selveiere og Jordbrugere i Bellinge med flere Sogne, og er det in confesso i nærværende Sag, at den daværende Besidder af Indstevntes Eiendom deeltog i Sagen. Politirettens Dom af 25de Septbr. 1806 blev appelleret til Overpolitiretten, hvor den 4de Decbr. s. A. blev indgaaet Forlig imellem Parterne, saaledes at Appellanterne „frafaldt Appellation og vedbandt sig den paaankede Underretsdom, uden at der derpaa videre maa tales“, ligesom Fangel Bymænd hermed vare tilfredse og erklærede, at de „ikke heller nogensinde videre ville paaanke Dommen, eller hvad der udenfor samme af denne Sag dependerer.“ Det er i denne Dom antaget oplyst ved Thingsvidne og gamle Beviser, navnlig tvende Forlig af 1667, at der paahvilede Bymændene i Bellinge en Forpligtelse til at hegne paa deres egen Aabred i den ommeldte Strækning. Det fremgaaer fremdeles af det under nærværende Sag optagne Thingsvidne, at der fra 1824 til Foraaret 1869 af Indstevnte saavelsom af hans 2 Formænd i Gaardens Besiddelse har været reist og vedligeholdt Riis- eller Lægtehegn paa den til Gaarden hørende Bred af Odense Aa, uden at dette har været Tilfældet paa den modsatte Aabred.

Forsaavidt nu Citanten har formeent, at hans Paastand allerede paa Grund af den ovennævnte Dom og Forlig af 1806 maatte ansees tilstrækkelig beføiet, da kan der vel ikke gives ham Medhold deri, eftersom denne Dom ikke directe gik ud paa at statuere en Forpligtelse for de Bellinge Mænd,

om den end i sine Præmisser forudsatte den. Men derimod skjønnes det ikke rettere, end at Citantens Paastand er begrundet i Alderstidshævd. Som nys bemærket har nemlig Tilstanden fra 1824—1869 faktisk været overeensstemmende med hans Paastand, og det er ikke blot ikke beviist, at den nogensinde har været en anden, men det fremgaaer af det Foreliggende bestemt, at den til forskjellige tidligere Tidspunkter har været netop den samme. Og at denne Tilstand ikke — som af Indstevnte paastaaet — alene har været i sidstnævnte Gaards Interesse, men netop ifølge en opinio obligationis fra dennes Eieres Side og som en Anerkjendelse af en Ret for Fangel Bymænd, maa, efter hvad der i den ovennævnte Dom af 1806 er oplyst om de tidligere Forhold, afgjort have Formodningen for sig, hvorhos endnu maa bemærkes, at det ikke fra Indstevntes Side er asfereret, at de grundede Steder eller de, hvor Hegn paa Grund af Aaens ringe Dybde er fornødent, nu skulde ligge anderledes end tidligere. Da der endelig heller ikke kan være nogen rimelig Tvivl om Citantens Legitimation til Sagen, vil den af ham nedlagte Paastand være at tage til Følge, dog at Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Her ved Retten foreligger ingen Overtrædelse af Lovgivningen om det stemplede Papirs Brug.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Gaardeier Hans Christian Pedersen af Bellinge, bør opføre og vedligeholde lovligt Hegn paa sin Grund langs Odense Aa, saa langt hans Grund imod Aaen strækker sig lige over for den Citanten, Gaardeier Peder Knudsen af Fangel, tilhørende Grund, overalt hvor Hegn paa Grund af Aaens ringe Dybde er fornødent.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Overretssager.

Sagen $\frac{360}{89}$ Enkefru Gyde Marie Knudsen til Visbyhedegaard ctr. Gaardeier Jacobus Riis til Skrumsager.

(Den Forpligtelse, der efter Verellovgivningen paahviler enhver Endossent paa en Verel ligeoverfor sin Eftermand, navnlig saaledes, at han er ansvarlig for Verlens fulde Beløb, anseet nanvendelig paa en Mand, der havde endosseret et Document i den feilagtige Tro, at Documentet, der kun havde Udseende af en indenbyes Verel, i Virkeligheden var en Verel, og at han altsaa ved at indfrie Documentet ogsaa opnaaede den en Verelendossent tilkommende gunstige Stilling ligeoverfor Udstederen og andre Endossenter.)

(Paadømt den 10de Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Efterat Godseier Knudsen til Visbyhedegaard som Ihændehaver af et Document, der var dateret Ribe den 26de Januar 1866, og hvori P. Hagberg forpligtede sig til 3 Maaneder fra Dato at betale til Fredr. Kolvig eller Ordre 5000 Rdlr. — hvilket Document derhos var endosseret in blanco af bemeldte Fredr. Kolvig, F. T. Ullerichs og Indstevnte, Gaardeier Jacobus Riis til Skrumsager, og iøvrigt maa antages at have havt Udseende af en indenbyes Verel — havde ladet Documentet, der ikke i rette Tid blev indfriet, protestere de non solutione for Hagberg og Underretning derom meddele Endossenterne, anlagde Knudsen derefter under Verelprocedurens Former Sag imod Indstevnte til Documentets Indfrielse m. v., men da Sagen ved Underretsdommen blev afviist fra Underretten, hvilken Dom, efterat være indanket for Overretten, blev stadfæstet, idet det blev antaget, at der havde

manglet Føie til dens Anlæggelse som Vexelsag, eftersom Documentet ikke i sin Context var benævnet Vexel og ikke kunde betragtes som en saadan, har bemeldte Godseier Knudsens Enke, Citantinden Fru Gyde Marie Knudsen til Visbyhedegaard, under nærværende Sag i 1ste Instans sagsøgt Indstevnte til i Egenskab af Selvskyldnercautionist med Hensyn til det ommeldte Document at betale Citantinden sammes Paalydende med Renter og skadesløse Procesomkostninger. Ved Underretsdommen i Sagen er Indstevnte frifunden for Citantindens Tiltale, og Sidstnævnte har derpaa indanket Sagen for Overretten, hvor hun har gjentaget sin i 1ste Instans nedlagte Paastand. Indstevnte har derimod ikke givet Møde her for Retten.

Indstevnte har erkjendt, at han, da han satte sit Navn paa det ommeldte Document, antog, at dette var en Vexel, og at han ved sin Underskrift forpligtede sig til at indfrie Documentet efter Vexelret, hvorimod han har benægtet at have villet paatage sig nogensomhelst anden Forpligtelse med Hensyn til det ommeldte Document, og navnlig en Selvskyldnercaution, idet han nærmere har anbragt, at han, der ikke i denne Anledning havde noget Mellemværende med nogen af de øvrige Personer, hvis Navne findes paa Documentet, eller med Citantindens dalevende Mand, men som alene efter Hagbergs Ønske og for at gjøre denne en Tjeneste satte sit Navn paa Documentet, ikkun gjorde dette i Tillid til, at Documentet i Virkeligheden var en Vexel, og at han saaledes, hvis det ikke blev indfriet af Udstederen, havde Vexelret mod de 2 foregaaende Endossenter, af hvilke navnlig F. T. Ullerichs dengang ansaaes for meget vederhæftig; men da det nu ved den ovennævnte Overretsdom er statueret, at Documentet ikke er nogen Vexel, har Indstevnte formeent, at det heraf

maa blive en Følge, at der ikke kan tillægges hans Underskrift paa samme nogen videre Betydning.

Medens det efter Lovgivningen er en Eiendommelighed for Vexelforholdet, at enhver Endossent paa en Vexel bliver forpligtet som Debitor efter Vexlen ligeoverfor sin Eftermand, og navnlig saaledes, at han er ansvarlig for Vexlens fulde Beløb og derhos er underkastet den særegne for Vexler foreskrevne hurtige Rettergangsmaade, mangler der derimod i Lovgivningen Bestemmelser om Betydningen af Endossement paa et almindeligt Gjeldsbeviis — og som et saadant maa det her under Sagen omhandlede Document ansees —; men medens der efter Indstevntes ovenanførte Indrømmelse ikke kan være nogen Tvivl om, at han ved at tegne sit Navn paa det ommeldte Document har villet paatage sig en saadan Forpligtelse med Hensyn til sammes Indfrielse, som efter Lovgivningen paahvilede Endossenten af en Vexel ligeoverfor Eieren af samme, mangler der derimod Føie til at forkaste hans Anbringende om, at han kun har villet paatage sig nogen Forpligtelse med Hensyn til Documentets Indfrielse under Forudsætning af, at han ved at indfrie Documentet ogsaa opnaaede den en Vexelendossent tilkommende gunstige Stilling ligeoverfor Udstederen og de tidligere Endossenter. Ved at indfrie det heromhandlede Document kan Indstevnte imidlertid ikke antages at ville opnaae den samme Adgang til Regres, der, som meldt, vilde tilkomme ham, hvis Documentet var en Vexel, og navnlig ikke blot forsaavidt, som den særegne hurtige Rettergangsmaade i Vexelsager vilde være uanvendelig, men ogsaa med Hensyn til, at det ikke uden Videre kan antages, at en lignende omfattende Forpligtelse som den, der særlig efter Vexellovgivningen paahviler en Endossent som Debitor for Vexlens fulde Beløb ligeoverfor sine Eftermænd, ogsaa paahviler enhver af de Personer, der forud for

Indstevnte have endosseret det heromhandlede Document, ligeoverfor denne. Der mangler herefter Føie til at antage, at Indstevnte ved sin ommeldte Underskrift har villet paatage sig nogen anden Forpligtelse end den, som et Vexelendossement medfører, og da Documentet, som meldt, ikke er nogen Vexel, og Indstevnte som Følge heraf ikke kan tilpligtes i Egenskab af Vexelendossent at indfrie samme, vil han ei heller af nogen anden Grund, og navnlig ikke, som Citantinden har villet gjøre gjeldende, som Selvskyldnercautionist, kunne paalægges Saadant. Det maa saaledes billiges, at Indstevnte ved Underretsdommen er frifunden for Citantindens Tiltale, og at Processens Omkostninger for Underretten ere ophævede, og bemeldte Dom vil derfor være at stadfæste.

Efter dette Udfald af Sagen, samt idet Indstevnte, som meldt, ikke har givet Møde for Overretten, bliver der ikke Spørgsmaal om Tilkjendelse af Procesomkostninger sammesteds.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at det ikke af Underretsacten kan sees, at den af Citantinden den 3die Novbr. 1868 for Underretten fremlagte, af Indstevnte under 15de Septbr. 1868 udstedte Erklæring er udfærdiget paa behørigt stemplet Papir. Iøvrigt sees med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter ingen Stempelovertrædelse at have fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at det ikke af Underretsacten kan sees, at den af Citantinden, Enkefru Gyde Marie Knudsen, den 3die Novbr. 1868 for Underretten fremlagte, af Indstevnte, Gaardeier Jacobus Riis, den 15de Septbr. 1868 udstedte Erklæring har været udfærdiget paa behørigt stemplet Papir.

Høiesteretsdomme.

Den 28de Januar 1870 stadfæstedes Dommen i Sagen mod Redacteur C. Helms som Formand for Bestyrelsen for Brugsforeningen i Varde (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, S. 740—743).

Den 1ste Februar 1870 blev i Sagen mod Tiltalte Jens Mikkelsen Schmidt (see nærværende Aargang af Nyt Jur. Ugeskr., S. 143—144) afsagt følgende

Høiesteretsdom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog saaledes, at Confiskationen indskrænkes til de hos Tiltalte anholdte Varer, der ikke ere ægte tønderske Kniplinger, idet han, som i Dommen anført, var berettiget til frit at omreise med og falholde slige Kniplinger, og Forordningen af 13de Februar 1775 § 4 ved at foreskrive „samtlige" medførte Varers Confiskation efter dens Indhold ikke kan antages at have Hensyn til saadanne Varer, med hvilke den Paagjeldende paa Grund af dertil meddelt Bevilling har Tilladelse til at omreise og handle uden at behøve for deres Vedkommende at iagttage den i Forordningens § 1 foreskrevne Omgangsmaade, hvilken i § 4 forudsættes at være tilsidesat.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Confiskationen indskrænkes til de hos Tiltalte anholdte Varer, som ikke ere ægte tønderske Kniplinger.

I Salarium til Advocaterne Liebe og Hindenburg for Høiesteret betaler Tiltalte 10 Rdlr. til hver.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 16—17.

Juridisk Ugeskrift.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 2den April.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen $\frac{684}{69}$ Bødkermester Chr. Lassen ctr. C. Schiøn.

(Under en til Justification af en for Vexelgjeld iværksat Arrestforretning anlagt Sag, antaget, at der intet Hensyn kunde tages til en fra Indstevntes Side fremkommen Protest mod at Sagen paadømtes forinden en mod Citanten indledet criminel Sag var afgjort*). Besiddelsen af en betalt Vexel antaget for at være tilstrækkelig Legitimation for at Indfrielsen af Vexlen var skeet ved Besidderen.**)

(Paadømt den 24de Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Bødkermester Chr. Lassen, der til Sikkerhed for sit Krav ifølge en af Tømmermester O. Bech den 24de Mai f. A. til Th. Hall eller Ordre udstedt indenbyes Vexel,

*) Indstevnte havde ikke til den ovenmeldte Protest knyttet nogen Begjæring om Anstand, hvilken da ogsaa formeentlig var blevet nægtet i Henhold til hvad der tidligere er statueret ved Hof- og Stadsretsdom af 20de Juni 1859 i Sagen 372/60 F. Reimers ctr. J. A. Jacobsen. (See S. 64 i Anhang til Hindenburgs Haandbog i Vexelretten.)

**) Jfr. Grams Obligatoriske Ret, S. 410.

stor 500 Rdlr., der er forsynet med Blancoendossementer, først af Th. Hall, derefter af Indstevnte, C. Schiøn, dernæst af Citanten er endosseret til Industribanken, endvidere har Paategning om at være betalt til bemeldte Bank og den 3die Septbr. f. A. ifølge Citantens Begjæring er protesteret de non solutione, — under 23de Novbr. s. A. har ladet foretage Arrest hos Indstevnte, paastaaer under nærværende Sag deels den nævnte Arrestforretning stadfæstet, deels Indstevnte dømt til at betale Vexlens Beløb, 500 Rdlr., med de deels ved den hos Indstevnte foretagne, deels ved en hos fornævnte Bech den 13de Novbr. f. A. foretagen Arrestforretning, deels ved Vexlens Protest og for Courtage paaløbne Omkostninger, tilsammen til Beløb 42 Rdlr. 3 Mk. 11 ß, med Vexelrenter af bemeldte 542 Rdlr. 3 Mk. 11 ß 6 pCt. pro anno fra Stevningens Dato, den 27de Novbr. f. A., til Betaling skeer, og Sagens Omkostninger skadesløst.

Indstevnte, til hvis Protest mod, at nærværende Sag paadømmes, forinden en mod Citanten indledet criminel Sag er afgjort, intet Hensyn kan tages, paastaaer sig principaliter frifunden og tillagt Sagens Omkostninger skadesløst, idet han benægter, at det er Citanten, der har indfriet Vexlen hos Industribanken, hvis Paategning alene lyder paa, at den er betalt, hvilket der formeentlig maatte formodes at være skeet af Udstederen; men da Citantens Besiddelse af Vexlen maa være tilstrækkelig Legitimation for at Indfrielsen er skeet ved ham, vil denne Paastand ikke kunne tages til Følge. Derimod maa der gives Indstevnte Medhold i, at Citantens Paastand om Erstatning hos Indstevnte for Omkostningerne ved den hos Boet foretagne, iøvrigt ikke forfulgte, Arrest mangler Begrundelse, og der vil derfor overeensstemmende med hans subsidiaire Paastand være at fradrage 16 Rdlr. 4 Mk. 10 ß, hvorimod iøvrigt Citantens Paastand, mod

hvilken ellers ingen Indsigelse er fremsat, vil være at tage til Følge, saaledes at ved Betalingens Erlæggelse Vexlen med tilhørende Protest extraderes Indstevnte.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Den paastevnte Arrestforretning bør for et Beløb af 16 Rdlr. 4 Mk. 10 ß være ophævet, men iøvrigt ved Magt at stande, og bør Indstevnte, C. Schiøn, imod Extradition af den ovennævnte Vexel med tilhørende Protest, til Citanten, Bødkermester Chr. Lassen, betale 525 Rdlr. 5 Mk. 1 ß, med Rente deraf 6 pCt. pro anno fra den 27de Novbr. f. A. til Betaling skeer. Saa betaler Indstevnte og til Citanten denne Sags Omkostninger skadesløst.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{672}{69}$ Stine Pedersen af Nøddebo ctr. Tjenestekarl Søren Larsen sammesteds.

(Prøvelse af en Hjemviisningspaastand, der var støttet paa, at Underdommeren i Anledning af et Vidnes Forklaring formeentlig burde have foranlediget at nogle Deponenter beedigede deres Udsagn og afhørt tvende andre Vidner.)

(Paadømt den 24de Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Under en imod Citantinden, Stine Pedersen af Nøddebo, i 1ste Instans ved Kronborg østre Birks Politiret af Indstevnte, Tjenestekarl Søren Larsen sammesteds, anlagt Injuriesag er ved Politirettens Dom af 9de Juni 1869 den af hende imod Indstevnte fremførte Beskyldning, der skal have gaaet ud paa, at han, medens han tjente hos Gaardmand Hans Frandsen i Nøddebo, havde stjaalet nogle Penge og en Hat,

mortificeret, hvorhos Citantinden er dømt til at betale en Bøde af 20 Rdlr. til Statskassen eller i Mangel af fuld Betaling til at hensættes i simpelt Fængsel i 10 Dage, medens Sagens Omkostninger ere ophævede.

Denne Sag har Citantinden ifølge Opreisningsbevilling af 19de October 1869 samt efter dertil meddelt fri Proces ved Stevning af 27de s. M. indbragt her for Retten, hvor hun har paastaaet principaliter, at Politiretsdommen annulleres og Sagen hjemvises til ny Behandling og Paakjendelse, subsidialiter, at hun frifindes for Indstevntes Tiltale, meest in subsidium, at alene Mortification anvendes, men at Straffen bortfalder, og i alle Tilfælde at det paalægges Indstevnte at udrede Appellens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, deriblandt Salair til hendes beskikkede Sagfører, Procurator Lehmann, der i alt Fald har paastaaet sig dette tilkjendt hos det Offentlige.

Indstevnte har nedlagt Paastand om Underretsdommens Stadfæstelse.

Det er af Vidnerne Henriette Camilla Berendt og Tjenestekarl Julius Pedersen forklaret, at Citantinden den 16de Jan. f. A., da hun var inde hos første Vidne, yttrede om Indstevnte, at denne, medens han var hos Gaardmand Hans Frandsen, havde stjaalet Hatte og Penge, og Citantindens principale Paastand er nu støttet derpaa, at Vidnet Julius Pedersens Forklaring sandsynligviis er urigtig, hvad hun forsøgte paa at oplyse ved Politiretten, men at Underdommeren ikke i denne Henseende gav hende, der ikke mødte ved Sagfører, den fornødne Veiledning. Indsigelserne imod det ommeldte Vidnes Troværdighed gaae ud paa, deels, at Vidnet ikke var tilstede i selve Boutikken hos Madam Berendt, da Citantinden ved den omforklarede Leilighed var nærværende sammesteds, men i et tilstødende Værelse, hvortil

Døren var lukket, — hvorom Madam Berendt og dennes Pige skulde kunne afgive Forklaring, — deels, at Vidnet skulde have ved et Gilde Fastelavnssøndag brugt Yttringer, der antydede den Erkjendelse fra hans Side, at han ikke burde have afgivet den ovenanførte Vidneforklaring; men, da de 4 Deponenter, som have forklaret sig om, hvilke Udladelser de havde hørt af Vidnet Julius Pedersen, ikke have tillagt ham saadanne, ifølge hvilke Vidneforklaringen maatte antages for at være urigtig i dens Indhold, hvad Vidnet selv under Confrontationen med Deponenterne nægtede at have været Tilfældet, findes Underdommeren ikke at have havt Anledning til at foranledige Deponenternes Udsagn om, hvad de ved Fastelavnsgildet havde hørt Vidnet sige, stadfæstede ved deres Ed, ligesom Underdommeren ikke heller skjønnes at have havt aldeles tilstrækkelig Opfordring til at afhøre Madam Berendt og dennes Pige om Vidnet Julius Pedersen ved den paagjeldende Leilighed opholdt sig i Boutikken eller i et tilstødende Værelse, hvortil Døren var lukket, da denne sidste Omstændighed ikke kunde gjøre det umuligt at høre, hvad der blev talt om i Boutikken, eller at lægge Mærke til, hvilke Personer der talte. Den af Citantinden nedlagte principale Paastand vil derfor ikke kunne tages tilfølge.

Hvad dernæst Sagens Realitet angaaer, er det vedgaaet fra Citantindens Side, at hun har sagt om Indstevnte, at han har taget en Hat og en Pengepung, hvad hun derhos erklærede at kunne bevise. Nu er der vel og ved de i Sagen fremkomne Oplysninger tilveiebragt Formodning for, at Indstevnte paa et Marked i Hillerød i 1864 tog en Hat fra en Hattemagerbod og gik bort fra Boden uden at have betalt Hatten; men i ethvert Fald er der intet Beviis ført for, at Indstevntes Bortgang skete i en svigagtig Hensigt, saa lidt som der er Beviis eller engang Formodning tilstede for, at

Indstevnte har stjaalet Penge eller en Pengepung. Herefter vil ingen af Citantindens subsidiaire Paastande kunne tages til Følge, hvorimod Underretsdommen bliver at stadfæste.

Efter Omstændighederne ville Processens Omkostninger for Overretten være at ophæve, og vil der efter Sagens Udfald ikke kunne tillægges Citantindens beskikkede Sagfører, Procurator Lehmann — hvis Sagførelse attesteres at have været lovlig — noget Salair.

Ved Overretten er ikke begaaet nogen Overtrædelse af Lovgivningen om det stemplede Papirs Brug.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Den idømte Mulkt at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{706}{66}$ Kammerherre, Grev Holck-Winterfeldt til Rosendal ctr. Directeuren for Herlufsholms Skole og Opdragelsesanstalt, Geheimeconferentsraad Hall.

(Statueret, at Bestyreren for Herlufsholms Skole og Underviisningsanstalt ikke kunde ansees berettiget navnlig til, uden kongelig Approbation, at bortarvefæste noget af Stiftelsens Gods.)

(Paadømt den 31te Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag søger Citanten, Kammerherre, Grev Holck-Winterfeldt til Rosendal, Indstevnte, Directeuren for Herlufsholms Skole og Opdragelsesanstalt, Geheimeconferentsraad Hall, tilpligtet at meddele ham Arvefæstebrev paa den bemeldte Stiftelse tilhørende Magle Mølle med sammes Mølleskyld, 40 Tdr., samt Ager og Engs Hartkorn, 1 Td. 6 Skpr. 1 Fdk. 1 Alb., med Undtagelse af det saa-

kaldte Pebervænge og Ret til aarlig Udviisning af 8½ Favne Bøgebrænde i Stiftelsens Skove mod en aarlig Afgift af 200 Rdlr. og en Betaling af 400 Rdlr. ved det fordrede og ethvert nyt Arvefæstebrevs Udstedelse paa ovenmeldte Eiendom, og under en daglig Mulkt at sætte Citanten i Besiddelse af Møllen med Tilbehør, samt at erstatte ham efter uvillige Mænds Skjøn det Tab, han har lidt, lider og fremdeles maa lide ved Afsavn af Møllen fra Fæsterindens Død i 1866 og indtil Besiddelsen bliver ham overdraget, og endelig at betale ham denne Sags Omkostninger skadesløst, hvorimod Indstevnte har paastaaet sig frifunden og tillagt Sagens Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

Sin Paastand har Citanten støttet paa et fremlagt, af Herlufsholms Forvalter under 15de Juli 1810 udfærdiget Document, indeholdende Conditioner, hvorefter — som det hedder — „Magle Mølle, naar samme enten ved Dødsfald eller paa anden Maade vorder ledig, paa Stedets høie Directeurs nærmere Approbation overdrages til Hs. Excellence Hr. Greve Danneskjold-Samsø“ — med hvis Datter, til hvem Retten til at erholde Arvefæste paa Møllen senere er overdraget — Citanten lever i Ægteskab — og hvilket Document under 16de s. M. er paategnet af Grev Danneskjold om at han antager Conditionerne og beder om snarest at erholde Resolution, da han ikke uden med Vished at vide, om han vil erholde Arvefæste, kan anvende de betydelige Bekostninger paa Dæmningen, som han havde isinde — hvorhos han ytrer, at han da ogsaa undgik al Forening med Herlufsholms Stiftelse i Henseende til hvorvidt det maatte kunne formenes at hans Canalgravning (Næsbyholm Canal) skadede Møllens Vandværk, hvorefter Documentet under 20de s. M. er paategnet af Herlufsholms daværende Directeur, Statsminister Kaas, om at Møllen paa de i samme indeholdte

Betingelser, i hvilke dog senere gjordes den Forandring, at det saakaldte Pebervænge undtoges, skal vorde Greven tilskjødet som Arvefæsteeiendom, saasnart den enten ved Fæsterens Død eller paa anden Maade blev ledig.

At Magle Mølle i Virkeligheden har tilhørt Grev Danneskjold fra 1810 af og at Besiddelsen, forsaavidt den ikke begrændsedes ved Fæsterens Ret, var gaaet over til ham — som af Citanten paaberaabt — er ikke beviist, men Indstevnte indrømmer derimod, at der er givet ham et Løfte om at erholde Arvefæste paa bemeldte Mølle paa de anførte Betingelser, men han benægter, at den daværende Directeur har været berettiget til at bortarvefæste Møllen uden Approbation og altsaa til at give et Løfte herom med forbindende Virkning for Stiftelsen. Heri findes der ogsaa at maatte gives Indstevnte Medhold, da Bestyreren af en saadan Stiftelse ifølge vor Lovgivning i Almindelighed ikke har en saadan Myndighed, da der heller ikke ved Fundatsen er tillagt ham saadan Myndighed, idet Fundatsen snarere indeholder Bestemmelser i modsat Retning, og da den af Citanten paaberaabte Resolution af 17de Mai 1805, angaaende forskjellige Foranstaltninger til Forbedring af Stiftelsens Indtægter, ikke bemyndiger Directeuren til at bortarvefæste Godset, men kun kan antages at billige, at Directeuren i Forening med en Landinspecteur forberedte og lagde Plan til Bortarvefæstningen af Bøndergodset, under hvilket den heromhandlede Mølle desuden ikke kan henregnes, ligesom det ogsaa af de fremlagte Acter fremgaaer, at det altid, ialfald paa en eneſtaaende Undtagelse nær, er blevet iagttaget, at Kongens Approbation er bleven indhentet paa Dispositioner over Stiftelsens Gods. Heller ikke kan den af Citanten paaberaabte Omstændighed, at Grev Danneskjold i Henhold til Pl. 28de December 1809 skulde have været berettiget til at fordre Møllen exproprieret

i Anledning af Anlæget af den Næsbyholmske Canal, gjøre Løftet om Arvefæste bindende for Stiftelsen, da det ikke er oplyst, at der var nogen Forbindelse mellem disse to Ting og i hvert Fald ogsaa en saadan Forening maatte approberes for at være gyldig. Forsaavidt det endelig af Citanten er anført, at Grev Danneskjold har anvendt betydelige Bekostninger paa Møllen i Tillid til det givne Løfte, da er der Intet oplyst til Styrke herfor, idet det kun af de fremlagte Documenter fremgaaer, at Grev Danneskjold som Canaleier har betalt Herlufsholm 168 Rdlr. i Erstatning for Beskadigelser, der ere tilføiede Mølledæmningen under Canalgravningen. Indstevnte vil derfor være at frifinde for Citantens Tiltale.

Processens Omkostninger findes efter Omstændighederne at maatte ophæves.

Fornødent stemplet Papir er under Sagen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Directeuren for Herlufsholms Skole og Opdragelsesanstalt, Geheimeconferentsraad Hall, bør for Citanten, Kammerherre, Grev Holck-Winterfeldt til Rosendal, hans Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Sagen AS. 4/10 Procurator Steinthal Actor ctr. Tiltalte, Slagter Frederik Hermann af Frederiksberg.

(Anvendelse af Straffelovens § 256.)

(Paadømt den 4de Februar 1870.)

Dommen er saalydende:

I nærværende, imod Tiltalte, Slagter Frederik Hermann af Frederiksberg, for bedrageligt Forhold anlagte og fra Hirschholm Birk hertil indankede, Sag er det ved egen, med de øvrige i Sagen fremkomne Oplysninger stemmende, Til-

staaelse beviist, at han, — der i Marts 1866 af Fjerhandler H. P. Nielsen af Kjøbenhavn havde leiet nogle Sengklæder, hvoraf Tiltalte, da han i Juni s. A. flyttede til Kollerød, tilbageleverede en Deel, men beholdt imod en maanedlig Leie, først af 1 Rdlr. 2 Mk., siden 1 Rdlr., 2 Dyner, 2 Trækpuder og en Hovedpude, — har ved en i Efteraaret 1868 i Bloustrød afholdt Auction ladet de 2 Dyner sælge og derefter modtaget samt brugt det indkomne Beløb, omtrent 20 Rdlr. Der havde imellem Tiltalte og Eieren været Tale om, at Tiltalte vilde kjøbe Sengklæderne, for hvilke han kun havde afgjort Leien til 2den Marts 1868, men han har erkjendt, at der ikke var sluttet nogen egentlig Handel med Nielsen, uden at han dog, da han var i Forlegenhed for Penge, tog i Betænkning at sælge Sengklæderne, fordi han efter Nielsens Yttringer ventede at komme til Accord med denne. Dette Forhold fra Tiltaltes Side, hvorefter det tør antages, at det ikke var hans Hensigt at unddrage sig fra at give Erstatning til Eieren, der imidlertid har forlangt Sagen forfulgt af det Offentlige, findes derfor af Underdommeren rettelig henført under Straffelovens § 256, og, da den i Underretsdommen for Tiltalte, der er født den 4de Juli 1840 og ikke findes tidligere tiltalt eller straffet, valgte Straf af 14 Dages simpelt Fængsel efter Omstændighederne findes passende, ligesom Dommens Bestemmelser angaaende Erstatningen til Fjerhandler Nielsen samt Actionens Omkostninger, deriblandt de Actor og Defensor ved Underretten tilkjendte Salairer, billiges, vil bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste, hvorhos Tiltalte vil have at betale i Salair til Actor og Defensor ved Overretten 5 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og Sagførelsen ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Birkethingsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Procuratorerne ved Overretten, Steinthal og Smith, betaler Tiltalte, Slagter Frederik Hermann af Frederiksberg, 5 Rdlr. til hver.

Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{710}{69}$ Procurator Levison Actor ctr. Tiltalte Kjøbmand C. E. Henrichsen i Snertinge.

(Spørgsmaal, under en for ulovlig Brændeviinshandel anlagt Sag, om en virkelig Handel med Brændeviin kunde siges at have fundet Sted fra Tiltaltes Side.)

(Paadømt den 4de Februar 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende inden Arts og Skippinge Herreders Politiret den 4de Novbr. f. A. paakjendte og derfra til Overretten indankede Sag tiltales Kjøbmand C. E. Henrichsen i Snertinge for ulovlig Brændeviinshandel. Det er under Sagen oplyst, at Tiltalte efter i Mai f. A. fra Faurbo Kro, hvor han havde Bevilling til Brændeviinshandel, at være flyttet til Snertinge, hvor Bevillingen ikke var gjeldende, her har i et betydeligt Omfang forsynet en Deel af Omegnens Beboere med Brændeviin, idet han forskaffede Nogle denne Artikel paa den Maade, at de opgav for Tiltalte, hvormeget de ønskede, hvorefter han gjorde Indkjøbet hos Kjøbmand Smith i Holbek og derpaa leverede dem det for Betaling, medens han til Andre leverede Brændeviin, som han, i den Forudsætning, at de vilde gjøre Begjering derom, iforveien havde forsynet sig med og nu beroede hos ham til slig Disposition. De fornødne Qvantiteter Brændeviin lod han af-

hente med sin Vogn, der flere Gange ugentlig ogsaa i andre Ærinder gik til Kjøbstaden, hvor Ankere eller andre Foustager, som enten vare Requirenternes og i Forveien i dette Øiemed vare afleverede til Tiltalte, eller ogsaa tilhørte Sidstnævnte eller Kjøbmand Smith, bleve fyldte hos denne.

Vel har nu Tiltalte benægtet, at han ved den saaledes udviste Virksomhed har drevet Handel med Brændeviin eller derved gjort sig nogensomhelst Fordeel, og paastaaet, at det kun har været af Villighed mod de Vedkommende, at han lod sin Vogn medtage Brændeviin til dem. Naar imidlertid hensees til, at Requirenterne ikke leverede Tiltalte Penge til derfor at gjøre Indkjøb, og at der intet Forhold har bestaaet mellem dem og Kjøbmand Smith, men at de til Tiltalte have betalt den Brændeviin, de erholdt hos ham enten efter særskilt Regning herfor eller i Forbindelse med andre Varer, som de hos ham havde kjøbt, ligesom alene Tiltalte — ikke Requirenterne af Brændevinen — var debiteret derfor i Smiths Bøger, hvoraf følger, at Brændevinen maatte ansees som Tiltaltes Eiendom, naar den udleveredes og betaltes af Kunderne, saa maa en virkelig Handel med Brændeviin fra Tiltaltes Side statueres at foreligge, saaledes som ogsaa antaget i den indankede Dom, uden at den af ham paaberaabte Omstændighed, at han ikke vil have havt nogen Fordeel af denne Virksomhed, kan tillægges nogen afgjørende Betydning i modsat Retning.

Da nu Tiltalte ifølge et af Amtmanden over Holbek Amt den 22de Febr. 1865 approberet Forlig, der efter dets Indhold er tillagt samme Kraft som en afsagt Dom, for lignende Forseelse har erlagt en Bøde af 10 Rdlr., maa det billiges, at han nu ved den indankede Dom efter L. 29de Decbr. 1857 § 77 er anseet med en Mulkt af 20 Rdlr. til bemeldte Amts Fattigkasse. Idet denne Dom saaledes bliver

at stadfæste, vil Tiltalte derhos have i Salair til Actor og Defensor for Overretten at betale 5 Rdlr. til hver.

Behandlingen i 1ste Instans saavelsom den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor ved Overretten, Procuratorerne Levison og Krabbe, betaler Tiltalte, Kjøbmand C. E. Henrichsen, 5 Rdlr. til hver.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

* * *

Spørgsmaalet i ovenstaaende Sag var tvivlsomt. Hvis den Tiltalte blot kunde ansees som Commissionair, vilde der ikke kunne være idømt ham nogen Mulkt. Efter det under Sagen Oplyste og det i Domspræmisserne Udhævede synes imidlertid overveiende Grunde at tale for, at der i det ommeldte Tilfælde i Virkeligheden forelaa en, om end godt maskeret, ulovlig Brændeviinshandel. At det til Constituering af dette Begreb ikke kan udfordres som en nødvendig Betingelse, at vedkommende Kjøber af Brændeviin skal ved dets Salg have en Avance, stemmer ogsaa med tidligere Præjudicater, i hvilken Henseende henvises til Domme i Jur. Ugeskr. for 1866, S. 684—687, og for 1868 S. 760—762. Jfr. ligeledes Høiesteretstidenden for 1868, S. 531—533.

Sagen AS. $\frac{7/12}{69}$ Procurator Vestrup Actor ctr. de Tiltalte Kjøbmand Henrik Ferdinand Beeke og Tjenestekarl Jacob Mortensen Funck, Begge af Svendborg.

(Straffelovens § 278 sidste Punktum jfr. med § 277 andet Stykke anvendt paa en Kjøbmand og en Tjenestekarl, der actioneredes for

at have forhandlet Fjer, der tildeels vare blandede med Sand. Den førstommeldte Tiltalte, forsaavidt han tillige sigtedes for ved den nævnte Forhandling at have gjort sig skyldig i ulovlig Omløben med Varer, ikke herfor anseet med Straf, da det ikke var oplyst, at Fjerene, som han havde ladet omkjøre paa Landet, havde været indførte fra Udlandet, jfr. Lov 29de Decbr. 1857 § 37 og Frd. 23de April 1845 § 1.)

(Paadømt den 4de Februar 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende fra Grevskabet Muckadells Birks Politiret hertil indankede Sag, som i forrige Instans omfattede endnu en Tiltalt, for hvis Vedkommende Sagen ikke er appelleret, actioneres Kjøbmand Henrik Ferdinand Veeke og Tjenestekarl Jacob Mortensen Funck, Begge af Svendborg, i Henhold til Straffelovens § 278, 2det Stykke, cfr. L. 16de Febr. 1866, for at have forhandlet Fjer, der tildeels vare blandede med Sand, og førstnævnte Tiltalte tillige for ulovlig Omløben med Varer.

Det er under Sagen oplyst, at Tiltalte Funck, ledsaget af Tiltalte Veekes Tjenestekarl, i Marts Maaned f. A. paa Brobygaard har solgt 1 Lpd. Fjer, der vare saaledes indpakkede, at der paa Bunden og foroven i Pakken vare Fjer af en bedre Beskaffenhed, men indeni en ringere Sort Fjer, tildeels blandet med Sand, og at han senere paa samme Reise har falbudt paa samme Maade nedpakkede Fjer, uagtet han efter hvad der var passeret paa Brobygaard saavelsom efter hvad hans tidligere Kjendskab til, hvorledes Veeke, hvem Fjerene tilhørte, pleiede at indrette sine Fjerpakker, maatte antage, at Kjøberne let kunde bedrages, naar de kun saae Prøve af hvad der var øverst eller nederst i Pakkerne.

Tiltalte Veeke har erkjendt, at han indretter sine Pakker med Fjer paa en Maade, hvorved Kjøbere let kunne blive skuffede — hvorvel han angiver, at de Fjer, der lægges øverst

og nederst, kun tilsyneladende, men ikke i Virkeligheden, ere af en bedre Sort end hvad han fylder i Midten af Pakkerne, — han har derhos vedgaaet, at naar han har bearbeidet Fjerene paa Loftet og derefter kommer dem i Pakker, lod han ogsaa det Smuds og Affald, som fandtes ved dem, og ved Rensningen var skilt fra dem, komme tilbage blandt Fjerene, derimod har han vedblivende benægtet selv at have blandet eller at have ladet blande Sand i samme.

Forsaavidt Veeke tillige sigtes for ulovlig Omløben med Varer, foreligger der ikke tilstrækkelig Oplysning om, at de Fjer, han har ladet omkjøre paa Landet, og som vare paa Vognen, med hvilken Tiltalte Funck indfandt sig paa Brobygaard, have været indførte fra Udlandet, og ikke, som Veeke har ladet anbringe, opkjøbte heri Landet. Ifølge Lov 29de Decbr. 1857 § 37, cfr. Frd. 23de April 1845 § 1, vil han saaledes ikke under denne Deel af Sagen være at tilfinde Straf.

Derimod maa han, der er fød 1821 og ikke findes tidligere tiltalt eller straffet, og Tiltalte Funck, der gjentagne Gange tidligere er dømt, senest ved nærværende Rets Dom af 7de Aug. 1866 efter Straffelovens § 230 1ste og 2det Membrum til Forbedringshuusarbeide i 18 Maaneder, for den dem overbeviste Forhandling af Fjer, indpakkede saaledes, at Kjøberne let kunde skuffes, ansees med Straf efter Straffelovens § 278 sidste Punktum, cfr. § 277 2det Stykke, og findes Straffen for Veeke med Hensyn til det større Omfang, hvori han maa antages at have brugt den paatalte Fremgangsmaade, at maatte bestemmes til en Mulkt af 50 Rdlr., der tilfalder Statskassen, eller, saafremt Boden ikke fuldt betales, i Medhold af Straffelovens § 30 til simpelt Fængsel i 8 Dage, hvorfor den indankede Dom, der har anseet denne

Tiltalte med Bøde af 10 Rdlr. samt endvidere af 5 Rdlr. for Omløben med Varer, forsaavidt vil være at forandre, derimod findes den forøvrigt, da dens Bestemmelse af Straffen for Tiltalte Funck til en Bøde af 10 Rdlr. eller alternativt 4 Dages Fængsel bifaldes og dens Forskrifter om Udredelsen af Sagens Omkostninger for de omhandlede tvende Tiltaltes Vedkommende findes passende, forsaavidt paaanket er, vil være at stadfæste.

Derhos ville de Tiltalte, Een for Begge og Begge for Een, have at udrede i Salair til Actor og Defensor her for Retten 5 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling ved Politiretten og den befalede Sagførelse have været lovlige.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte Kjøbmand Henrik Ferdinand Beeke bør til Statskassen bøde 50 Rdlr., og saafremt denne Bøde ikke fuldt erlægges hensættes i simpelt Fængsel i 8 Dage.

Iøvrigt bør Politirettens Dom, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande.

I Salair til Procuratorerne Bestrup og Berggreen betale de Tiltalte, Kjøbmand Henrik Ferdinand Beeke og Tjenestekarl Jacob Mortensen Funck, Begge af Svendborg, Een for Begge og Begge for Een, 5 Rdlr. til hver.

Den idømte Mulkt at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{418}{69}$ Assistent i Revisionsdepartementet A. V. Lohse ctr. Glarmester P. Laurberg.

(Ophævelse af en Udsættelsesforretning og Erstatning for Tort og Creditspilde tilkjendt Requisitus, da den Misligholdelse af en

Leiecontract, hvorpaa Forretningen støttedes, ikke var saa væsentlig, at den, uden udtrykkelig Hjemmel i Leiecontracten, kunde antages at berettige den mod Leieren brugte Fremgangsmaade.)

(Paadømt den 7de Februar 1870.)

Dommen er saalydende:

Da den Misligholdelse af den mellem Parterne under 4de April f. A. oprettede Leiecontract om en Leilighed i Indstevnte, Glarmester P. Laurbergs Eiendom, gl. Kongevei 118 A., Citanten, Assistent i Revisionsdepartementet A. B. Lohse, havde udviist ved ikke endnu den 24de Juni f. A. at have erlagt den Forudbetaling af en Maaneds Leie, som efter Contracten skulde have været erlagt den 20de s. M., ikke findes saa væsentlig, at den, naar, som Tilfældet her er, Contracten ikke udtrykkelig hjemler saadant, kunde berettige Indstevnte til at lade Citanten udsætte af det Leiede, vil efter Citantens Paastand den paaankede af Kongens Foged i Kjøbenhavns Amts søndre Birk den 24de Juni f. A. foretagne Udsættelsesforretning være at ophæve og den derunder affagte Kjendelse, hvorved Citantens Indsigelser mod Forretningens Fremme forkastedes, saaledes at forandre, ligesom der vil være at tilkjende Citanten den ham paastaaede Erstatning for den ham ved Forretningen paaførte Tort og Creditspilde, der, da Indstevnte har modsagt Billigheden af det af Citanten paastaaede Beløb 300 Rdlr., bliver at bestemme ved uvillige Mænd, dog ikke høiere end fornævnte Sum. Derhos vil der efter Citantens Paastand være at tilkjende ham Rente af Erstatningssummen, 5 pCt. pro anno fra Stevningens Dato, den 8de Juli f. A., til Betaling skeer.

Sagens Omkostninger findes Indstevnte at burde tilsvare Citanten med 20 Rdlr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Den paastevnte af Kongens Foged i Kjøbenhavns Amts søndre Birk foretagne Udsættelsesforretning ophæves.

I Erstatning for Tort og Creditspilde betaler Indstevnte, Glarmester P. Laurberg, til Citanten, Assistent i Revisionsdepartementet A. B. Lohse, et saadant Beløb, som uvillige af Retten udmeldte Mænd skjønne passende, dog ikke over 300 Rdlr., med Rente deraf 5 pCt. pro anno fra den 8de Juli f. A. til Betaling skeer.

Saa betaler Indstevnte og til Citanten denne Sags Omkostninger med 20 Rdlr.

Det Idømte at udrede inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. 7/6 1/9 7 Skibstømmermand Rasmus Mortensen af Faaborg ctr. Oline Jacobsen af Martofte.

(Antaget, at der i en til Alimentationsbidrags Erlæggelse anlagt Sag ikke paahvilede Barnemoderen nogen ubetinget Forpligtelse til at give personligt Møde for Politiretten, og en paa en modsat Forudsætning grundet Frifindelsespaastand fra den formeentlige Barnefaders Side forkastet.)

(Paadømt den 7de Februar 1870.)

Dommen er saalydende:

Under en af Indstevnte, Oline Jacobsen af Martofte, mod Citanten, Skibstømmermand Rasmus Mortensen af Faaborg, ved denne Kjøbstads Politiret anlagt Alimentationssag er Citanten ved Politirettens Dom af 24de Septbr. f. A., saafremt han edelig bekræfter, at han ikke ved Juletid i Aaret 1865 eller til en saadan anden Tid, at han kan være Fader til Indstevntes den 26de Septbr. 1866 udenfor Ægteskab fødte Barn, Anne Kirstine Jacobsen, har havt legemlig Om-

gang med Indstevnte, frifindes for hendes Tiltale, medens Citanten, naar han ikke trøster sig til saadan Ed at aflægge, er tilpligtet til ovennævnte Barn at udrede et aarligt Underholdningsbidrag efter Øvrighedens nærmere Bestemmelse, indtil det fylder 14 Aar. Denne Dom har Citanten indanket for Overretten, hvor Indstevnte, skjøndt lovlig stevnet, hverken er mødt eller har ladet møde, saa at Sagen i Medfør af L. 1—4—30 og Frd. 3die Juni 1796 § 2 vil være at paakjende efter de fremlagte Breve og Beviisligheder, navnlig Underretsacten.

Da der maa ansees behørigt prøvet Forlig i Sagen, kan Citantens Formening, om at Politiretsdommen ex officio maa annulleres, ikke gives Medhold, og da der ikke har paahvilet Indstevnte nogen ubetinget Forpligtelse til at møde for Faaborg Kjøbstads Politiret, vil Citantens herpaa støttede Paastand om Frifindelse for Indstevntes Tiltale ikke kunne tages til Følge. Som Følge heraf vil den indankede Dom være at stadfæste.

Appellens Omkostninger, som Citanten har paastaaet sig tilkjendt, ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Stempelovertrædelse foreligger ikke for Overretten.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

* * *

At der ikke kan antages at paahvile vedkommende Parter nogen ubetinget Forpligtelse til personlig Møde i private Politisager, følger formeentlig af en Sammenligning mellem Bestemmelserne i Placaterne 31te December 1823 og 12te

September 1826. Ligesom dette ogsaa er statueret ved tidligere Domme (see 7de Bind af Jur. Ugeskr. for 1845—46, S. 217, og for 1860, S. 375—376), saaledes kan Lov af 14de Juni 1850, der kun hæver den bestaaende Indskrænkning i Valget af Fuldmægtig, ikke heri have gjort nogen Forandring. Iøvrigt kan med Hensyn til foranstaaende Sag bemærkes, at Underdommeren ikke, hvad der naturligviis havde staaet i hans Magt, brugte den Fremgangsmaade, der syntes at anbefale sig navnlig ved det Hensyn, at der efter Sagens Beskaffenhed var Spørgsmaal om Barnemoderens Identitet, at lade hende, der, som det vil sees af Sagens Titel, boede i Martofte, gjennem hendes Øvrighed vide, at hun enten maatte møde selv eller sende en Fuldmægtig til at møde for sig i Faaborg Politiret, idet hun i modsat Fald udsatte sig for at faae Sagen afviist, men derimod, da Barnemoderen udeblev, valgte det Expedient at beskikke hende, ikke en tutor in litem, men en Værge. Det kunde derfor være et tvivlsomt Spørgsmaal, om der kunde siges at have fundet gyldigt Forlig Sted i Sagen. Da et saadant dog imidlertid var prøvet mellem den ene Part personlig og en for den anden Part mødende Person, der mødte efter en af Øvrigheden udfærdiget Værgebeskikkelse, som det laa udenfor Overrettens Competence at controllere, vilde det neppe kunne nægtes, at Forligslovgivningen formelt var efterkommet, ligesom det jo ganske vist ikke hørte til Umulighederne, at Værgen inden sin Beskikkelse har confereret med Barnemoderen og maaskee endog havt en speciel Fuldmagt fra hende.

Viborg Overretssager.

Sagen $\frac{220}{69}$ Søren Nielsen Yth af Storesjørup ctr. Forvalter Carl Olsen af Estruplund.

(At en Huusbond med en Egestok havde bibragt er 18aarig Tjenestekarl et Slag over Ryggen, uden at Karlen beviislig dertil havde givet nogen rimelig Anledning, ikke antaget at være en saadan Mishandling af Karlen, at denne derved kunde ansees at være berettiget til, i Henhold til Tyendelovens § 43 Nr. 1, uden Opsigelse at forlade Tjenesten*), men Karlen dog ikke antaget at have paadraget sig Ansvar efter samme Lovs § 47 ved at have forladt Tjenesten, da han efter Omstændighederne fandtes ikke ganske at have savnet Føie til at betragte sig som bortviist af Tjenesten, og som Følge heraf tilkjendt Løn til den Dag, han forlod Tjenesten.)

(Paadømt den 10de Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag har Citanten, Søren Nielsen Yth, der var fæstet til at tjene Lieutenant Buchwaldt paa Estruplund fra 1ste Novbr. 1867 for en aarlig Løn af 35 Rdlr., hvoraf 15 Rdlr. for Vinterhalvaaret og 20 Rdlr. for Sommerhalvaaret, i 1ste Instans for Politiretten sagsøgt Indstevnte, Forvalter Carl Olsen, i Anledning af, at denne, der paa Eierens Vegne bestyrede Avlsdriften til bemeldte Gaard, den 7de Septbr. 1868 skal have bibragt ham med en tyk Egestok et Slag over Ryggen og senere samme Dag ulovligt bortviist ham af Tjenesten, og har Citanten i 1ste Instans paastaaet Indstevnte anseet med en Bøde og tilpligtet paa sin Huusbonds Vegne at betale ham Restbeløbet af hans Løn til 1ste Novbr. 1868 samt Kostpenge, hvorimod Indstevnte, foruden at paastaae sig frifunden for Citantens Til-

*) I ovennævnte Henseende udtaltes en modsat Anskuelse i et dissentierende Votum af tvende af de i Sagen Voterende.

tale, har contrasagsøgt ham til at lide Dom efter Tyendelovens § 47 samt § 24, cfr. § 26, for at være udebleven en Gang af Tjenesten længere, end han havde Tilladelse til, samt for ulovligen at have forladt sin Tjeneste. Ved Politiretsdommen er Indstevnte for at have slaaet Citanten anseet med en Bøde af 4 Rdlr. eller i Mangel af fuld Betaling heraf med simpelt Fængsel i 2 Dage, hvorimod Citanten for ulovligen at være bortgaaet af Tjenesten er dømt til at have den af ham fortjente men endnu ei modtagne Løn forbrudt, samt tilpligtet at betale Lieutenant Buchwaldt ½ Aars Løn med 15 Rdlr., ligesom han ogsaa i Medfør af Tyendelovens § 47 samt § 24, cfr. § 26, er idømt en Bøde af 9 Rdlr. til vedkommende Politikasse, hvorhos han endvidere er tilpligtet at betale Indstevnte Contrasøgsmaalets Omkostninger med 2 Mk. 4 ß, medens derimod Hovedsøgsmaalets Omkostninger ere ophævede. Denne Dom har nu Citanten indanket her for Retten, hvor han har paastaaet sig frifunden for Indstevntes Tiltale og denne tilpligtet paa sin Huusbonds Vegne at betale sig i Løn til 1ste Mai 1869 27 Rdlr. samt Kostpenge for 8 Uger og Renter, idet han derhos in subsidium har nedlagt Paastand om, at der tilkjendes ham Løn til 1ste Novbr. 1868 med 12 Rdlr. samt Kostpenge eller i alt Fald Løn til 8de Septbr. s. A. med 6 Rdlr. 1 Mk 4 ß. Indstevnte har ikke givet Møde her for Retten.

Forsaavidt Citanten ved Politiretsdommen er anseet med en Bøde efter Tyendelovens § 24, cfr. § 26, har han erkjendt, at han, der om Løverdagen den 5te Septbr. 1868 havde af Indstevnte faaet Tilladelse til bemeldte Dag at være borte fra Gaarden, først har indfundet sig sammesteds igjen den følgende Mandag Morgen, men efter Citantens Anbringender her for Retten om Anledningen til, at han blev længere borte end tilladt, samt Sagens øvrige Oplysninger, navnlig om, at

det var Skik og Brug paa Estruplund, at Tjenestekarlene skifteviis erholdt Tilladelse til at være borte fra Gaarden om Søndagen, findes der ikke tilstrækkelig Føie til at idømme ham nogen Bøde for hans Forhold i den heromhandlede Henseende.

Det maa iøvrigt under Sagen ansees in confesso, at Indstevnte den 7de Septbr. 1868 om Formiddagen, medens Citanten var beskjæftiget i Marken med at pløie, har indfundet sig sammesteds og ved denne Leilighed bibragt Citanten, der den 20de Juni s. A. havde fyldt sit 18 Aar, et Slag over Ryggen med en Egestok, uden at det mod Citantens Benægtelse er oplyst, at Citanten, som af Indstevnte paastaaet, enten ved Forsømmelighed med Hensyn til Pløiningen eller ved respectstridigt Forhold skulde have givet ham nogen rimelig Anledning til at tildele ham den ommeldte Revselse; ifølge en under Sagen fremlagt Erklæring fra en Læge, der samme Dag undersøgte Citanten, havde denne da noget nedenfor venstre Skulderblad en 2½ Tomme lang og 1 Tomme bred Stribe, hvis Rande vare røde, og som i Midten var hvid, ligesom der ogsaa længere nede paa selve Rygraden var en mindre Blodudtrædning, hvorhos det i bemeldte Erklæring er udtalt, at begge Steder vare ømfindtlige, men at den tilføiede Vold vistnok ikke vilde have nogen skadelig Indflydelse paa Citantens fremtidige Helbredstilstand. Citanten har derhos paaberaabt sig, at da han, efter saaledes at være slaaet af Indstevnte, senere kort efter Middag samme Dag i Stalden havde henvendt sig til Indstevnte om Tilladelse til at gaae bort for at faae udtaget en Stevning og blive synet af en Læge, har Indstevnte, efter at have yttret: „Saa er det bedst, Du faaer noget mere; herud med Dig," ikke blot stødt ham ud af Stalden, men ogsaa med opløftet Stok forfulgt ham over Gaarden lige til Porten og ved denne Lei-

lighed brugt Yttringer og Trusler, der gik ud paa, at han ikke vilde see Citanten mere paa Gaarden; Citanten har herefter formeent, at han maa betragtes som ulovlig bortviist af Tjenesten, samt at han i alt Fald har været berettiget til at forlade Tjenesten paa Grund af den af Indstevnte imod ham den 7de Septbr. om Formiddagen udviste voldelige Behandling.

Vel kan der nu ikke gives Citanten Medhold i, at Indstevnte, ved at bibringe ham et Slag af den ovenommeldte Beskaffenhed, skulde ansees at have gjort sig skyldig i en saadan Mishandling af Citanten, at denne i Medfør af Tyendelovens § 43 Nr. 1 maatte være berettiget til uden Opsigelse at forlade Tjenesten, ligesom det heller ikke mod Indstevntes Benægtelse kan ansees godtgjort, at Indstevnte ved den ovenommeldte Leilighed virkelig har bortviist Citanten af Tjenesten, og der kan derfor ikke blive Spørgsmaal om at tage Citantens ovenanførte Paastand om at tilkjendes Løn og Kostpenge i Henhold til Tyendelovens § 44 eller § 46 til Følge, men ligesom Indstevnte dog har erkjendt, at han, da Citanten, som meldt, bad om Tilladelse til at gaae bort for at lade sig syne, har sagt til ham, at han saa skulde gaae strax, og at det var bedst, at han fik noget mere, samt udviist ham af Stalden og derefter med opløftet Stok fulgt efter ham et Stykke over Gaarden, saaledes have ogsaa 2 Vidner, der vare tilstede ved denne Leilighed, nærmere udsagt, at det saae ud som om Indstevnte drev Citanten foran sig over Gaarden, hvorhos det ene Vidne har tilføiet, at det opfattede, hvad der foregik, saaledes, at Indstevnte jog Citanten bort fra Gaarden, og idet Citanten herefter ikke kan ansees ganske at have manglet Føie til at betragte det Foregaaede som en Bortviisning fra Gaarden, findes han ikke ved derefter at forlade Tjenesten at have paadraget sig Ansvar efter Tyende-

lovens § 47. Som Følge heraf vil Citanten i det Hele være at frifinde for Indstevntes Tiltale, hvorhos Sidstnævnte paa sin Huusbonds Vegne, i Henhold til Citantens subsidiaire Paastand, vil være at tilpligte at betale Citanten hans tilgodehavende Løn til den Dag, Tyendeforholdet ophørte, med 6 Rdlr. 1 Mk. 4 ß, medens der derimod ikke vil kunne tilkjendes Citanten Renter af dette Beløb, idet han ikke for Politiretten har nedlagt Paastand om Renter.

Da Citanten ikke har paastaaet den Indstevnte ved Politiretsdommen idømte Straf skjerpet, vil bemeldte Dom, idet den ikke er contrapaaanket fra Indstevntes Side, forsaavidt være at stadfæste.

Processens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Thi kjendes for Ret:

I Henseende til den Indstevnte, Forvalter Carl Olsen, idømte Straf bør Politiretsdommen ved Magt at stande.

Citanten, Søren Nielsen Yth, bør for Indstevntes Tiltale i denne Sag fri at være, og bør Indstevnte paa Lieutenant Buchwaldts Vegne til Citanten betale 6 Rdlr. 1 Mk. 4 ß.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{340}{69}$ Enkefru Lange af Nørre-Sundby ctr. Tjenestepige Dorthea Marie Møller sammesteds.

(Statueret, at Krampeslag ikke kunde henregnes til de i Tyendelovens § 41 Nr. 11 ommeldte Sygdomme, hvis Tilstedeværelse hos et Tyende ved Tjenestens Tiltrædelse giver Ret til uden Op-

figelse at affkedige det, og en saadan Ret ei heller antaget hjemlet ved den Omstændighed, at Tyendet tidligere havde gjort et Forsøg paa at aflive sig.)

(Paadømt den 24de Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag har Indstevnte, Tjenestepige Dorthea Marie Møller af Nørre-Sundby, der af Citantinden, Enkefru Lange sammesteds, var fæstet til at tjene hende fra 1ste Novbr. 1868 til 1ste Novbr. f. A. for en aarlig Løn af 30 Rdlr., hvoraf Indstevnte har modtaget 3 Rdlr., i 1ste Instans ved Politiretten sagsøgt Citantinden til at lide Dom efter Tyendelovens § 46 for ulovligen at have afskediget Indstevnte af Tjenesten, og da Citantinden ved Politiretsdommen er tilpligtet at betale Indstevnte 27 Rdlr. i resterende Løn for Tiden til 1ste Novbr. f. A. samt Kostpenge for 8 Uger à 1 Mk. 8 ß daglig og Sagens Omkostninger for Politiretten med 4 Mk. 8 ß, har Citantinden nu indanket bemeldte Dom her for Retten, hvor hun, ligesom i 1ste Instans, har paastaaet sig frifunden for Indstevntes Tiltale, ialfald imod at betale denne 12 Rdlr. i resterende Løn for Tiden til 1ste Mai f. A. Indstevnte har derimod procederet til Politiretsdommens Stadfæstelse.

Citantinden har erkjendt at have inden den vedtagne Tjenestetids Udløb bortviist Indstevnte af Tjenesten og navnlig den 21de Marts f. A. at have tilkjendegivet hende, at hun skulde forlade Tjenesten den 1ste Mai f. A., men Citantinden har formeent at have været berettiget dertil, og til Støtte herfor har hun navnlig paaberaabt sig, deels at Indstevnte, da hun blev fæstet til at tjene Citantinden, lagde Dølgsmaal paa, at hun — hvad der er in confesso — tidligere havde lidt af Krampeslag og endnu ikke var helbredet for denne Sygdom, samt at Indstevnte, efterat være tiltraadt

Tjenesten hos Citantinden, fik ved Juletid 1868 et stærkt Krampeslag, hvorover Citantinden efter sit Udsagn blev saa altereret, at hun i flere Dage befandt sig ilde, og senere mindst 2 Anfald af samme Sygdom, deels at Citantinden, kort forinden hun den 21de Marts f. A. opsagde Indstevnte, havde erfaret, at Indstevnte engang, forinden hun kom i Citantindens Tjeneste, havde — hvad Indstevnte ikke med tilstrækkelig Bestemthed har benægtet — gjort et Forsøg paa at aflive sig selv.

Den sidstnævnte Omstændighed kan imidlertid ikke komme i videre Betragtning, og ligesom der derhos ikke kan gives Citantinden Medhold i, at Krampeslag skulde kunne henregnes til de i Tyendelovens § 41 Nr. 11 ommeldte smitsomme eller væmmelige Sygdomme, hvis Tilstedeværelse hos et Tyende ved Tjenestens Tiltrædelse kan hjemle dets Huusbond Ret til strax uden Opsigelse at afskedige det, saaledes kan den Omstændighed, at Indstevnte ikke har tilveiebragt noget Beviis for, at Citantinden, da hun fæstede Indstevnte, var bekjendt med denne Sygdomstilstand, saameget mindre komme i nogen Betragtning, som det er in confesso, at Citantinden, der ialfald ved Juletid 1868 blev bekjendt med Indstevntes Tilstand, ikke da benyttede sin formeentlige Ret til at bortvise Indstevnte af Tjenesten, men først den 21de Marts f. A. tilkjendegav hende, at hun skulde forlade Tjenesten den 1ste Mai f. A.

Det maa herefter billiges, at Citantinden ved Politiretsdommen ifølge Tyendelovens § 46 er tilpligtet at betale Indstevnte 27 Rdlr. i Løn for Tiden indtil 1ste Novbr. f. A. samt Kostpenge for 8 Uger, og idet der ikke findes Føie til — som af Citantinden navnlig under Proceduren for Politiretten forlangt — at nedsætte Kostpengene til 1 Mk. pr. Dag, vil bemeldte Dom, ved hvis Bestemmelser om Sagens Om-

kostninger for Politiretten det findes at kunne have sit Forblivende, være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten findes efter Omstændighederne at burde ophæves, og Indstevntes beskikkede Sagfører her for Retten tillægges i Salair 16 Rdlr., der ville være at udrede af det Offentlige.

Under den befalede Sagførelse for Overretten har intet ulovligt Ophold fundet Sted, og med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter har der ikke været Brug for stemplet Papir.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves, og Indstevntes beskikkede Sagfører sammesteds, Cancelliraad Møller, tillægges i Salair 16 Rdlr., der udredes af det Offentlige.

Det Idømte udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{8}{70}$ Snedker Christian Christensen Randsborg ctr. Adser Nielsen.

(En til Overretten indanket Politiretssag angaaende ulovlig Bortviisning af Tjenesten, afviist fra Politiretten, da Sagen ikke kunde ansees behørig paaklaget mod Huusbonden inden Udløbet af den ved Tyendelovens § 64 foreskrevne Frist.)

(Paadømt den 31te Januar 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved Politiretsdommen i nærværende Sag, — der i 1ste Instans har været anlagt af Indstevnte, Adser Nielsen, imod Citanten, Snedker Christian Christensen Randsborg, i Anledning af, at Sidstnævnte skal den 25de April f. A. uden lovlig Grund have bortviist Indstevnte af sin Tjeneste, — er

Citanten tilpligtet at betale Indstevnte i Løn 62 Rdlr. 5 Mk. 8 ß og i Kostpenge 9 Rdlr. 2 Mk. saavelsom i Procesomkostninger ved Politiretten 3 Mk., og Sagen er derefter af Citanten indanket her for Retten, hvor han foreløbig har procederet Sagens Formalitet og paastaaet Politiretsdommen annulleret og Sagen afviist fra Politiretten. Indstevnte har ikke givet Møde for Overretten.

Citantens ommeldte Paastand er støttet paa, at den for ham forkyndte Indkaldelse for Politiretten først er udfærdiget den 1ste Juni f. A., altsaa efter Udløbet af den ved Tyendeloven 10de Mai 1854 § 64 foreskrevne Frist af 4 Uger fra den Tid, Tyendeforholdet er ophørt, og vel er den af Indstevnte til Politiretten oprindelig indgivne Klage dateret den 20de Mai f. A. og under 22de s. M. paategnet Indkaldelse til Citanten til at møde i Politiretten den 26de næstefter, men da denne Indkaldelse ikke er bleven forkyndt for Citanten eller Sagen i Henhold til samme incamineret af Indstevnte, hvorimod denne ved en den 31te Mai f. A. dateret Paategning paa Klagen begjerede en ny Indkaldelse udfærdiget, kan Sagen først ansees behørig paaklaget den sidstnævnte Dag, til hvilken Tid den i den ovenciterede Lovbestemmelse foreskrevne Frist var udløben, og Citantens Paastand om Sagens Afviisning fra Politiretten vil derfor være at tage til Følge.

Processens Omkostninger for begge Retter findes efter Sagens Omstændigheder at burde ophæves.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag afvises fra Politiretten.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Sagen $\frac{390}{69}$ Ribe Kjøbstads Communalbestyrelse ctr. Canceliraad v. Stöckens Arvinger m. Fl.*)

(En Kjøbstads Indvaanere ansete uberettigede til at modsætte sig en af vedkommende Communalbestyrelse foretaget Afspærring af en Vei, da de ikke fandtes at besidde nogen særlig Ret til at benytte Veien eller til at modsætte sig den besluttede Aflæggelse af Veien som Trækvei, og der heller ikke var Spørgsmaal om Indvaanernes Ret til at fordre Veien opretholdt som privat Vei i Medfør af Lov 21de Juni 1867 om Bestyrelse af Veivæsenet m. m. § 6, sidste Led.)

(Paadømt den 21de Februar 1870.)

Dommen er saalydende:

I Aaret 1851 opførtes ved Foranstaltning af en Deel af Ribe Kjøbstads Indvaanere en Bro for Fodgjængere over Ribsaaen fra et Vandsted for Enden af den saakaldte Badstugade paa Aaens vestlige Bred til et Vandsted ligeoverfor paa den østlige Side af Aaen, hvorfra en Vei fører op til den saakaldte Tangevei, der efter Sagens Oplysninger i ældre Tid, da Byen havde en større Udstrækning mod Øst end nu, maa antages at have været bebygget, medens den senere kun var omgivet af Marker, indtil der i den nyere Tid er blevet opført forskjellige Bygninger ved samme. Efterat den ommeldte Bro — ved hvis Anlæg det maa antages nærmest at have været tilsigtet at sætte Byens Spadseregange Vest for Aaen i Forbindelse med Terrainet Øst for Aaen — overeensstemmende med et forud givet Tilsagn var overtaget af Communen til fremtidig Vedligeholdelse, blev der paa den østlige Side af Aaen i Fortsættelse af Broen dannet en Sti fra Vandstedets nordlige Deel, hvor Broen var gjort landfast, op til Tangeveien, idet hertil indtoges den nordlige Side af den Vei, der, som meldt, fører fra Vandstedet op til Tange-

*) Forat spare Plads udelades de øvrige Indstevntes Navne.

veien og som tidligere fornemmelig havde været benyttet som Trækvei for Kreaturer til Vandingsstedet, navnlig af de af Byens Indvaanere, der eiede Jorder Øst for Byen. Stien erholdt derpaa først i 1857 en mindre Udvidelse, hvortil af Communen erhvervedes en Strimmel af den Stien mod Nord tilgrændsende Have, men senere — som det maa antages i Aaret 1865 — vedtog Communalbestyrelsen, at Veien fra Vandstedet op til Tangeveien i det Hele skulde aflægges som Trækvei for Kreaturer til Vandingsstedet, i hvilken Anledning Cancelliraad v. Stöcken tilligemed 11 andre Indvaanere i Ribe, der eiede Jorder Øst for Ribsaaen og saaledes i Særdeleshed havde benyttet Trækveien og Vandstedet, i et Andragende til Communalbestyrelsen anholdt om, at Sammes Beslutning om Veiens Aflæggelse ikke maatte blive bragt til Udførelse, med mindre der skaffedes et andet Vandingssted ved samme Aaløb tilveie. Under 16de Mai 1865 tilkjendegav Communalbestyrelsen imidlertid i sit Svar herpaa, at den ikke kunde fravige den tagne Beslutning, idet der tillige yttres, at ligesom Veien og Vandingsstedet nu havde tabt sin Betydning for Vandforsyningen i Ildebrandstilfælde, saaledes kunde ogsaa deres Benyttelse til Kreaturvanding bortfalde, da Kvægholderne kunde vande hjemme og skaffe Kreaturerne det fornødne Bad ved et andet Vandsted nord for Byen, at Gyden var en almindelig Færdselsvei, der ikke vidstes at være udlagt som Trækvei eller til andet particulairt Brug, at Communalbestyrelsen overhovedet ikke anerkjendte particulaire Afbenyttelsesmaader som Hindring for den Benyttelse af Byens Gader og offentlige Veie, som bedst stemmede med det Almenes Interesse, og at det længe havde viist sig, at Hensynet til de enkelte Kvægholdere ikke kunde forenes med Hensynet til den langt større Deel af Byens Beboere, som benyttede den langs Trækveien løbende Spadseresti. De ommeldte 12 Indvaanere

i Ribe besværede sig nu til Indenrigsministeriet over den af Communalbestyrelsen tagne Beslutning, men efterat Ministeriet under 23de Octbr. 1865 havde tilkjendegivet, at der hverken fra Sammes eller fra Justitsministeriets Side — med hvilket der var brevvexlet om Sagen — fandtes Noget at erindre imod den af Communalbestyrelsen tagne Beslutning, men at Spørgsmaalet om, hvorvidt Communen havde en saadan Dispositionsret over Veien, at den, uagtet Andragernes Protest, kunde aflægge samme som Trækvei, henhørte under Domstolenes Afgjørelse, have de Indstevnte, Cancelliraad v. Stöckens Arvinger — der efter hans Død ere indtraadte i Sagen — tilligemed de ommeldte 11 andre Indvaanere i Ribe, der eie Jorder øst for Ribsaaen, under denne Sag i 1ste Instans paastaaet Citanterne, Communalbestyrelsen i Ribe, kjendte uberettigede til at aflægge eller spærre den ommeldte Trækvei for Færdsel med Vogne og Kreaturer, og da denne deres Paastand er tagen til Følge ved Underretsdommen, have Citanterne nu indanket Sagen for Overretten, hvor de ligesom i 1ste Instans have paastaaet sig frifundne for de Indstevntes Tiltale. De Indstevnte have ikke givet Møde her for Retten.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 18.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 9de April.

Viborg Overretssager.

Sagen $\frac{390}{69}$ Ribe Kjøbstads Communalbestyrelse ctr. Cancelliraad v. Stöckens Arvinger m. Fl.

(Sluttet. — See forrige Nr.)

Efter Sagens Oplysninger har den omhandlede Vei været til fra gammel Tid, og det er navnlig antageligt, at der allerede ved en Anførsel i Byens Jordebog fra Midten af det 15de Aarhundrede om en Gade, der gaaer ned til Aaen, er sigtet til den, ligesom og at Veien, efter senere at være overgaaet til privat Afbenyttelse, atter i Aaret 1600 er erhvervet for Communen, og forsaavidt de Indstevnte blandt Andet have bestridt Communens Eiendomsret til Veien, uden at de iøvrigt ved Siden heraf have gjort gjeldende, at den skulde være dem selv tilhørende, eller paaviist, hvem der ellers skulde være Eier af samme, vil der ikke hertil kunne tages noget Hensyn, hvorimod Veien, der ligger paa Byens Grund, skjøndt udenfor den nu bebyggede Deel af samme, efter Alt, hvad der foreligger under Sagen, maa forudsættes at tilhøre Communen. Til Støtte for deres Paastand have de Indstevnte imidlertid endvidere villet gjøre gjeldende, at Veien

ialfald ikke er nogen sædvanlig offentlig Gade eller Vei, men kun en af Communen i sin Tid særligt til Kreaturvanding erhvervet og udlagt Vei, der heller ikke, forinden Gangbroen over Aaen anlagdes, har havt nogen anden Bestemmelse, men fra gammel Tid altid er bleven afbenyttet navnlig af de Beboere, der havde Jorder øst for Byen, til Vanding af deres Kreaturer; ligesom de Indstevnte nu have formeent, at Citanterne paa Grund heraf maa være uberettigede til at hindre dem i fremdeles at benytte Veien paa denne Maade, saaledes have de navnlig ogsaa villet gjøre gjeldende, at der for deres Eiendommes Vedkommende er vundet Hævd paa at bruge Veien som Trækvei til Vandingsstedet, hvorhos de endelig have paaberaabt sig, at Veiens Afspærring som Trækvei end ikke nu, efterat Gangbroen over Aaen er anlagt, er nødvendig, idet Trækning med Kreaturer paa Veien ikke kan være til Ulempe for de Spadserende, navnlig naar Stien — imod hvis Anlæg de i sin Tid Intet have havt at erindre, eftersom der endda blev tilstrækkelig Plads paa Veien til Trækning af Kreaturer — afhegnedes mod den tilbageværende Deel af Veien, samt at dennes fuldstændige Aflæggelse som Trækvei for Kreaturer vil medføre stor Ulempe og Tab ialfald for Flere af dem, idet de ikke Alle have brugeligt Vand i deres Gaarde, og de andre Vandingssteder, der findes ved en anden Arm af Aaen, og paa hvilke Citanterne under Proceduren have givet dem Anviisning, ligge saaledes for deres Jorder, at Kreaturerne for at kunne komme til dem maatte trækkes ad en betydelig Omvei.

Det maa nu vel antages, at Veiens Aflæggelse som Trækvei for Kreaturer til Vandingsstedet vil medføre nogen Ulempe ialfald for Enkelte af de Indstevnte, men da det ikke i og for sig ligger udenfor et Byraads Myndighed at tage Bestemmelse om at aflægge en Communen tilhørende Vei

eller at ombanne en saadan til Spadseregang, og da Spørgsmaalet om, hvorvidt en saadan Foranstaltning overhovedet maatte være hensigtsmæssig eller navnlig være af en saadan overveiende Interesse for Communen og dens Beboere i Almindelighed, at Hensynet til den større eller mindre Ulempe, som Veiens Afspærring for anden Færdsel maatte medføre for Enkelte, ikke derimod kunde komme i Betragtning, ikke egner sig til Afgjørelse ved Domstolene, maa Sagens Udfald bero paa, om de Indstevnte ligeoverfor Communen kunne ansees at være i Besiddelse af en saadan særlig privatretlig Adkomst til Veiens Afbenyttelse som Trækvei for Kreaturer, at Communens Dispositionsret over Veien derved maatte ansees indskrænket. Om det nu end nærmest maatte antages, at Veiens oprindelige Bestemmelse — som af de Indstevnte anbragt — har været den at afgive Adgang for Kreaturer til Vandingsstedet, samt at Veien endog i sin Tid maatte være erhvervet af Communen i dette særlige Øiemed, kunde denne Omstændighed imidlertid ikke begrunde nogen Ret for de Indstevnte til Veiens stedsevarende Brug, eftersom Communen ved at stille Veien til Afbenyttelse paa denne Maade ikke kan ansees at have overdraget Veien eller dennes Brug for bestandigt til dem af Communens Beboere, som derefter afbenyttede den, eller at have afskaaret sig selv fra i Fremtiden at raade over den og i det Almenes Interesse samt under muligt forandrede Forhold at træffe anden Bestemmelse i Henseende til dens Afbenyttelse, og forsaavidt de Indstevnte endelig have formeent, at der for deres Eiendomme er vundet Hævd paa Veiens Afbenyttelse som Trækvei, bemærkes, at det fremgaaer af et under Sagen optaget Thingsvidne, at Veien, skjøndt den hovedsagelig er bleven benyttet som Trækvei for Kreaturer til Vandingsstedet af de Beboere af Communen, som havde Jorder Øst for Byen, dog ogsaa, allerede forinden

Gangbroen anlagdes, har været benyttet af Andre, og om der end ikke kan tages noget Hensyn til Citanternes Anbringende om, at den tidligere har været en af Communens Adgange til Aaen for i Ildebrandstilfælde at hente Vand — hvorom ingen nærmere Oplysning er tilveiebragt — maa det dog i hvert Fald antages, at Veien, ligesom Communens andre offenlige Gader og Veie, har været stillet til fri Afbenyttelse for Alle og Enhver; men ved Deeltagelse i en slig almindelig Færdsel paa en offentlig Vei kan der ikke for nogen Enkelt og navnlig ei heller for dem, der i et overveiende Omfang maatte have benyttet Veien, vindes Hævd paa nogen særlig Ret til Færdsel paa Veien, ligesom de Indstevnte end ikke hver for sit Vedkommende have ført noget Beviis for, at de og deres Eiendomsformænd i Alders Tid have benyttet Veien paa den ommeldte Maade.

De Indstevnte kunne herefter ikke ansees at være i Besiddelse af nogen særlig Ret til at benytte Veien eller til at modsætte sig den af Citanterne besluttede Aflæggelse af samme som Trækvei og dens Ombannelse i andet Øiemed, og da der ei heller under Sagen er Spørgsmaal om de Indstevntes Ret til at fordre Veien opretholdt som privat Vei i Medfør af L. 21de Juni 1867 om Bestyrelsen af Veivæsenet m. m. § 6, 6te Led, ville Citanterne saaledes være at frifinde for de Indstevntes Tiltale.

Processens Omkostninger for begge Retter ville efter Sagens Omstændigheder være at ophæve.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at det ikke af den under Sagen fremlagte Beskrivelse af det optagne Thingsvidne kan sees, at den af de Indstevnte den 22de Januar 1867 fremlagte Vidnestevning er skrevet paa stemplet Papir. Iøvrigt er med Hensyn til de under

Sagen fremlagte Documenter ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Citanterne, Ribe Kjøbstads Communalbestyrelse, bør for Tiltale af de Indstevnte, Cancelliraad v. Stöckens Arvinger og 11 andre Indvaanere i Ribe, der eie Jorder Øst for Byen, under denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til at det ikke af den fremlagte Beskrivelse af det optagne Thingsvidne kan sees, at den af de Indstevnte den 22de Januar 1867 fremlagte Vidnestevning er skrevet paa stemplet Papir.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen $\frac{188}{69}$ Kjøbmand H. J. Fabricius af Verninge og Procurator P. Hansen af Odense ctr. Pastor Meier af Verninge m. Fl. *).

(Skriftlige Injurier mod et Sogneforstanderskabs Medlemmer mortificerede og mulkterede — den om Søgsmaal brugte Betegnelse „chicaneus“ betragtet som fornærmelig.)

(Paadømt den 14de Februar 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanterne, Kjøbmand H. J. Fabricius af Verninge og Procurator P. Hansen af Odense, paaanke under nærværende Sag en ved Odense Herreds Ret den 1ste April 1869 afsagt Dom, ved hvilken nogle af Citanten Kjøbmand H. J. Fabricius i en af ham under 28de Marts 1868 afgiven Erklæring fremførte og som fornærmelige for de Indstevnte, Pastor Meier af Verninge m. Fl., Alle Medlemmer af Verninge

*) For at spare Plads udelades de øvrige Indstevntes Navne.

Sogneforstanderskab for 1867, characteriserede Udladelser ere mortificerede og Citanten Fabricius tilpligtet at bøde 50 Rdlr. til Statskassen eller saafremt denne Mulkt ikke fuldt betales, at hensættes i simpelt Fængsel i 14 Dage, foruden at betale til de Indstevnte Sagens Omkostninger med 15 Rdlr., og en af Citanten Procurator P. Hansen under Proceduren om de Indstevntes Søgsmaal brugt Betegnelse „chicaneus“ er mortificeret og denne Citant tilpligtet at bøde 5 Rdlr. til Odense Amts Fattigkasse og 5 Rdlr. til Justitskassen.

Sagens Omstændigheder ere følgende. Da en ustevnt Skolelærer i Naarup til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet havde indgivet en Ansøgning om Lønningsforhøielse m. m., hvorover Verninge Sogneforstanderskab for 1867 havde afgivet Erklæring, og den derpaa faldne Resolution ikke tilfredsstillede ham, indgav han, efterat have fra vedkommende Contoir under Ministeriet modtaget en bekræftet Afskrift af Sogneforstanderskabets Erklæring, et nyt Andragende til Ministeriet, hvori han i Henseende til Sogneforstanderskabets Erklæring udtalte

„jeg er endog af et af Sogneforstanderskabets Medlemmer bemyndiget til at erklære, at naar denne Passus ikke findes, saa er Documentet uægte og har erholdt en senere Omskrivning med Optagelse af Medlemmernes efterskrevne Navne.“

og senere:

„naar der ved den senere Omskrivning tillige blandt Underskrifterne er optaget H. Fabricius, da er jeg af denne Sogneforstander bemyndiget til at erklære, at han hverken har underskrevet sit Navn paa Sogneforstanderskabets Erklæring eller tilladt saadan Underskrift.“

I Anledning heraf sagsøgte de Indstevnte bemeldte Skolelærer, der under Sagen producerede den ovenmeldte af Ci-

tanten Fabricius under 28de Marts 1868 afgivne Erklæring om at de paatalte Udladelser vare fremførte efter Bemyndigelse fra ham, hvorfor de Indstevnte anlagde nærværende Sag imod ham, som her for Retten har paastaaet Frifindelse for de Indstevntes Tiltale med Tillæg af Sagens Omkostninger for Underretten, eller subsidiairt at Mulkten nedsættes og Omkostningerne hæves, samt i begge Tilfælde at de Indstevnte paalægges at udrede Appellens Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

Citanten Kjøbmand Fabricius har anført, at da Skolelærerens Ansøgning var til Forhandling i Forstanderskabet, blev der forelagt et Udkast til en Erklæring over den, der indeholdt en Klage over Skolelæreren som saadan, og at denne Klage, da han ikke vilde underskrive den, blev udslettet, hvorefter han, som sædvanligt, reenskrev Erklæringen og underskrev den med sit Navn H. J. Fabricius. Da Skolelæreren senere viste ham den fra Ministeriet modtagne Afskrift af Sogneforstanderskabets Erklæring, paa hvilken hans Underskrift var anført alene med H. Fabricius, og i hvilken der ikke fandtes nogen Klage over Skolelæreren, erklærede han, som havde glemt, at Klagen var bleven udstrøgen, at naar der ikke i Erklæringen indeholdtes en Klage over Skolelæreren, var Documentet uægte, og naar den var underskreven H. Fabricius, havde han ikke underskrevet eller tilladt nogen Anden at underskrive den, og derom afgav han senere den ovenanførte Erklæring af 28de Marts 1868. Han formener nu, at dens Indhold ikke kan være fornærmelig for de Indstevnte, idet han er gaaet ud fra, at Erklæringen til Ministeriet var uægte og ikke afgiven af de Indstevnte, men at deres Navne vare efterskrevne, og at deraf følger, at det ikke kunde være Sogneforstanderskabets Medlemmer, der havde forfalsket den. Citanten har imidlertid ikke angivet, af hvem

Omskrivningen skulde være foretaget, men at han i Virkeligheden har sigtet til den af Sogneforstanderskabet til Ministeriet indgivne Erklæring, fremgaaer af, at han i sin Erklæring af 28de Marts 1868 benævner den Sogneforstanderskabets Erklæring, og der findes ikke at kunne være Tvivl om, at Meningen med Citantens Erklæring har været at tilkjendegive, at den af det samlede Sogneforstanderskab, hvoraf han var Medlem, vedtagne Erklæring over Skolelærerens Ansøgning senere af andre af Medlemmerne var bleven omskreven og underskreven, og at hans Navn uden hans Vidende og Villie er bleven tilføiet blandt Underskrifterne.

Da en saadan Sigtelse, der ikke er fremsat imod nogen Enkelt, og derfor berører alle de andre Medlemmer af Sogneforstanderskabet, dersom den var var berettiget, maatte berøve dem deres Medborgeres Agtelse og Tillid, maa det billiges, at de paagjeldende Udladelser ere mortificerede og Citanten anseet som ovenanført med Mulkt, hvis Størrelse der ikke findes Grund til at nedsætte.

Citanten Procurator P. Hansen har paastaaet Frifindelse for de ham idømte Mulkter, og at de Indstevnte paalægges at udrede Appellens Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt. Da det imidlertid maa billiges, at Underdommeren har anseet den af denne Citant om de Indstevntes Søgsmaal brugte Betegnelse „chicaneus" for fornærmelig for dem, findes Underretsdommens Bestemmelser i denne Henseende ogsaa at maatte bifaldes.

De Indstevnte have efter Bevilling til fri Proces ved deres beskikkede Sagfører, Procurator Ronge, paastaaet Underretsdommen stadfæstet og Citanten Kjøbmand Fabricius paalagt at udrede Sagens Omkostninger her for Retten efter Reglerne for beneficerede Sager, og derunder Salair til

Procurator Ronge, og i Henhold til det Foranførte vil denne Paastand blive at tage til Følge, saaledes at Salairet til Procurator Ronge, hvis Sagførelse har været lovlig, bestemmes til 12 Rdlr.

Der vil være at forelægge Procurator Rothe en Frist af 8 Dage fra denne Doms Affigelse til at berigtige Stemplingen af det af ham den 15de Novbr. f. A. fremlagte Indlæg. Iøvrigt foreligger ingen Stempelovertrædelse under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

Citanten Kjøbmand H. J. Fabricius bør udrede det Retsgebyhr og Skriversalarium, der skulde være erlagt, og betale Værdien af det stemplede Papir, der skulde være forbrugt, dersom Sagen ikke for de Indstevntes, Pastor Meiers med Fleres Vedkommende havde været beneficeret. Saa betaler han og i Salair til Procurator Ronge 12 Rdlr.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Der forelægges Procurator Rothe en Frist af 8 Dage fra denne Doms Affigelse til at berigtige Stemplingen af det af ham den 15de Novbr. f. A. fremlagte Indlæg.

Sagen $\frac{2}{8}\frac{8}{8}$ Grosserer C. A. Erichsen eller nu hans Fallitbo ctr. Fabrikeier A. Heegaard.

(I et Tilfælde, hvor en Citant og en Indstevnt i Forening i ulige store Dele havde tilkjøbt sig en Eiendom i den Hensigt at gjøre denne saa indbringende som muligt, saa at Eiendommens Avance kom dem Begge tilgode i Forhold til deres Andeel i Eiendommen, statueret, at der ikke kunde indrømmes den Ene af bemeldte Eiere, foruden at deeltage pro rata i den hele Eiendoms Overskud, at forbeholde sig en særlig Avance ved at beholde en tidligere af

ham beboet Leilighed i Eiendommen for en billigere Leie, end der notorisk kunde faaes af en anden Leier.)

(Paadømt den 14de Februar 1870.)

Dommen er saalydende:

Paa Grund af at Indstevnte, Fabrikeier A. Heegaard, der ifølge Leiecontracter af 9de April 1858, 17de December 1859 og 1ste October 1864, havde i Leie for en aarlig Leie af ialt 1650 Rdlr. endeel Localer, navnlig Pakrum, i Eiendommen Nr. 18 bag Børsen, der, efterat have tilhørt forskjellige Eiere, ved Udlægsskjøde af 22de Novbr. 1867 blev udlagt til Citanten, Grosserer C. A. Erichsen eller nu hans Fallitbo, for ¾ og til Indstevnte for ¼, ikke vilde efterkomme en til ham rettet Opsigelse om at fraflytte det Leiede ved April Flyttedag 1868, naar han ikke vilde betale en til 2500 Rdlr. aarlig forhøiet Leie, som Citanten tilbød at garantere for en Tid af 5 Aar, har Citanten ifølge Stevning af 16de Mai 1868 anlagt nærværende Sag, hvorunder Indstevnte søges til at betale Erstatning, der, efterat Citanten under Sagens Drift ved offentlig Auction har kjøbt Indstevntes Andeel i Eiendommen, og Indstevnte er fraflyttet det Leiede sidstafvigte October Flyttedag, er indskrænket til Forskjellen imellem den betalte Leie, 1650 Rdlr., og den Leie af 2500 Rdlr., der kunde være erholdt for Halvaaret April til October 1868 — ¾ af 425 Rdlr. eller 318 Rdlr. 4 Mk. 8 ß, og for Aaret fra October 1868 til October 1869 = 850 Rdlr. eller ¾ deraf, eller i alt Fald et saa stort Beløb, som uvillige Mænd maatte bestemme, Alt med Renter fra Paaklagens Dato, den 29de April 1868. Citanten har derhos paastaaet sig tilkjendt Sagens Omkostninger skadesløst.

Indstevnte har paastaaet sig frifunden og tillagt Sagens Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

Det er oplyst, at forskjellige sideordnede Panthavere ved

en over Eiendommen den 18de October 1864 afholdt Auction i Forening bleve Høistbydende paa den, og lode den bestyre for fælles Regning af en tredie Mand i Henhold til en ham af en enkelt af dem, der tidligere havde taget Pantet til Brugelighed, given Fuldmagt, og at bemeldte Panthavere afhændede deres Ret til at erholde Udlægsskjøde til Sagens Parter, saaledes at Citanten blev Eier for ¾ og Indstevnte for ¼, samt at de lode den ovennævnte tredie Mand beholde Bestyrelsen af Eiendommen paa deres Vegne i Henhold til den ham tidligere meddelte og af de foregaaende Eiere opretholdte Fuldmagt. For at gjøre Eiendommen saa indbringende som muligt, blev det vedtaget, at Leiesummerne af Eiendommen skulde forhøies, men Indstevnte vægrede sig for sit Vedkommende ved at betale høiere Leie, og Citanten lod ham da ved Notarius publicus forkynde en af den nævnte Bestyrer udfærdiget Opsigelse til April Flyttedag 1868, og gav ham Valget imellem at fraflytte det Leiede eller betale den til 2500 Rdlr. forhøiede Leie, hvilken Citanten tilbød at garantere for en Tid af 5 Aar. Indstevnte tilkjendegav derefter Citanten, at han ansaae det rigtigst ikke at gjøre nogen Forandring med Hensyn til Benyttelsen af de af ham leiede Pakhuusrum, og da han ansaae Citanten for uberettiget til imod Medeierens Protest at lade forkynde nogen Opsigelse, nægtede han at modtage og efterkomme den.

Det skjønnes imidlertid ikke rettere, end at i et saadant Forhold, hvor Citanten og Indstevnte i Forening i ulige store Dele have kjøbt Eiendommen, og hvor det maa antages at være Hensigten at gjøre den saa indbringende som muligt, saa at Eiendommens Avance kommer Begge tilgode i Forhold til deres Andeel i Eiendommen, vil det ikke kunne indrømmes den ene Eier, foruden at participere pro rata i den hele Eiendoms Overskud, at forbeholde sig en særlig Avance

ved at benytte en Deel af Eiendommen for en billigere Leie, end der notorisk kan faaes af denne Deel af Eiendommen, — hvad in casu navnlig er godtgjort derved, at Citanten har været villig til at give den forøgede Leie; — og den Omstændighed, at Indstevnte havde Leiligheden for den ringere Leie, førend han og Citanten bleve Eiere af Gaarden, findes selvfølgelig ikke at kunne berettige ham til at fordre Status quo i dette Punkt bevaret, aldenstund det til ham og Citanten udstedte Skjøde ikke har tilsagt ham en større Ret i denne Henseende, end han alt tidligere havde; men at han ikke før den Tid kunde modsætte sig Leiens Forhøielse, er in confesso. Da ingen Erindring er fremsat imod den af Citanten tilbudne Garanti for den høiere Leie, og Forskjellen imellem denne og den af Indstevnte betalte saaledes er tabt for Eiendommen, vil Indstevnte blive at dømme til at betale Citanten, eller, da han under Sagens Gang har opgivet sit Bo, Fallitboet, Erstatning efter Citantens Paastand, altsaa ikke blot for Halvaaret til October 1868 med 318 Rdlr. 4 Mk. 8 ß, men, da Klagen til Forligscommissionen efter sit Indhold ikke herfor er til Hinder, ogsaa et lignende Beløb for hver af de to paafølgende Halvaar, samt Renter af det samlede Beløb = 956 Rdlr. 1 Mk. 8 ß, 5 pCt. aarlig fra den 29de April 1868 til Betaling skeer.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Statskassens Ret vil være at forbeholde forsaavidt den den 18de Mai 1868 fremlagte Fuldmagt af 31te Marts 1864 maatte findes ikke at være skreven paa behørigt stemplet Papir.

Iøvrigt foreligger ingen Stempelovertrædelse under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Fabrikeier A. Heegaard, bør til Citanten,

Grosserer C. A. Erichsen eller nu hans Fallitbo, betale 956 Rdlr. 1 Mk. 8 ß med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra den 29de April 1868 indtil Betaling skeer.

Processens Omkostninger hæves.

Det Idømte at efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Statskassens Ret forbeholdes forsaavidt den den 18de Mai 1868 fremlagte Fuldmagt af 31te Marts 1864 maatte findes ikke at være skreven paa behørigt stemplet Papir.

Sagen AS. $\frac{9}{70}$ Overretsprocurator Casse ctr. Tiltalte Hjulmand Peder Jensens Hustru, Ane Marie Ingvordsdatter af Houby.

(Anvendelse af § 228 jfr. §§ 46 og 23. Spørgsmaal om et Tyveri efter den Maade, hvorpaa Tyven havde skaffet sig Adgang til Stedet, hvor Tyveriet var begaaet, kunde betragtes som Indbrudstyveri, hvilket, efter hvad der var oplyst om Stedets Beskaffenhed, besvaret benægtende).

(Paadømt den 15de Februar 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende fra Stevns Faxe Herreders Extraret hertil indankede Sag, hvorunder Tiltalte, Hjulmand Peder Jensens Hustru, Ane Marie Ingvordsdatter af Houby, actioneres for Tyveri og Attentat paa samme, er det ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste tilstrækkeligt godtgjort, at hun for omtrent 8 Aar siden nogle Gange, medens hendes Mands Stedmoder, Johanne Kirstine Johansen, var fraværende, har skaffet sig Adgang til dennes Leilighed, der er i samme Huus som Tiltaltes, og der tilvendt sig noget Brændsel, hvilket hun selv har ansat til en Værdi af 8 ß, ligesom hun og engang er gaaet ind i Leiligheden for at tilegne sig noget gammelt Vat, som hun antager høist at

have havt en Værdi af 4 ß, og som hun vilde bruge til en Brystpude til hendes Mand, men hvilket hun ikke kunde finde. Lukket for Svigermoderens Dør bestod i et Overfaldsjern, der var sat over en Krampe, hvori en Hængelaas var anbragt, og Tiltalte aabnede hver Gang Døren ved at udtage Krampen, i hvilken Henseende hun navnlig har forklaret, at hun paa den anførte Maade, medens hendes Mands Stedfader levede, er med Svigermoderens Samtykke mange Gange gaaet ind i Leiligheden for at passe Stedfaderen i hans Sygdom, og at Krampen lod sig tage ud og sætte ind med Fingrene.

Paa samme Maade er det oplyst, at Tiltalte for 12 à 13 Aar siden paa Markedet i Houby har fra en Kræmmer forsøgt at tilvende sig et til 3 Mk. vurderet Tørklæde, hvilket hun blev forhindret i tage derved, at en Dreng, der stod ved Siden af, gjorde Anskrig.

For de anførte delicta findes Tiltale, der er født i Aaret 1808 og ikke tidligere tiltalt eller straffet, ved Underretten rettelig anseet med Straf efter Straffelovens § 228 jf. §§ 46 og 23, idet der maa gives Underdommeren Medhold i, at den Maade, hvorpaa Tiltalte skaffede sig Indgang i Svigermoderens Huus, efter hvad der er oplyst om Lukkets Beskaffenhed, ikke egner sig til at characteriseres som Indbrud.

Da den valgte Straf, nemlig Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, derfor findes passende, ligesom Dommens Bestemmelser om Actionens Omkostninger bifaldes, vil bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten vil Tiltalte have at betale 5 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

I Salarium til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Casse og Alberti, betaler Tiltalte, Hjulmand Peder Jensens Hustru, Ane Marie Ingvordsdatter af Houby, 5 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

* * *

Vi meddele ovenstaaende Dom forbi det forekommer os, at der maaskee kunde have været Spørgsmaal om at lade Tiltalte nyde godt af Straffelovens § 235. Vi antage, at Grunden til, at dette ikke er skeet, maa søges deri, at Omstændighederne ved det i Domspræmisserne ommeldte af Tiltalte med Hensyn til Vattet og Brændet udviste Forhold, om de end ikke kunde berettige til at henføre dette under Begrebet „Indbrudstyveri", dog vare af saadan Beskaffenhed, at det vilde være at gaae for vidt, trods det Borttagnes Ubetydelighed, at ansee Tyveriet som „undtaget".

Sagen AS. $\frac{24}{10}$ Procurator Seidelin Actor ctr. Tiltale Høker Peder Svendsen af Hallensløv.

(En Høker, forsaavidt han tiltaltes for ulovlig Brændeviinshandel, ikke anseet skyldig heri, da hans Forhold kun bestod i, efter forutgaaet Bestilling, at have besørget Brændeviin kjøbt for de af hans Kunder, som derom henvendte sig til ham, uden derfor at tage høiere Betaling, end han selv gav *.)

(Paadømt den 15de Februar 1870.)

---

*) Dette Resultat modstrider ikke hvad der er statueret i den i forrige Dobbeltnummer S. 251—253 meddelte Dom, idet de hinanden noget lignende Omstændigheder dog ikke vare identiske i begge Sager.

Dommen er saalydende:

Under nærværende fra Løve Herreds Politiret hertil indankede Sag er det ved egen Tilstaaelse og flere Vidners Forklaringer tilstrækkeligt godtgjort, at Tiltalte, Høker Peder Svendsen af Hallensløv, i sit Huus jevnlig for Betaling har beværtet Omegnens Beboere saavel med Smørrebrød som med Brændeviin og andre Spirituosa, og at dette navnlig har været Tilfældet den 16de Novbr. f. A., da flere Personer vare samlede hos Tiltalte fra om Aftenen Kl. 7 til ud paa Natten for at spille Kort, og ved denne Leilighed af Tiltalte bleve beværtede paa foranførte Maade.

Forsaavidt Tiltalte tillige er sigtet for ulovligt Brændeviinsudsalg, er det kun oplyst, at han efter foregaaende Bestilling har hos andre Handlende besørget Brændeviin kjøbt til de af hans Kunder, som derom henvendte sig til ham, uden at han derfor har taget høiere Betaling end den, han selv havde givet, hvilket Forhold ikke, saaledes som i Underretsdommen antaget, findes at kunne paadrage ham Strafferansvar. Han vil derfor alene være at ansee for ulovlig Beværtning og Brændeviinsudskjænkning med Straf efter Næringslovens § 75 cfr. §§ 58 og 78, idet Mulkten for Tiltalte, der ikke tidligere findes tiltalt eller straffet, ved Underretsdommen findes passende bestemt til 15 Rdlr., som tilfalde Amtsfattigkassen. Underretsdommen vil saaledes være at stadfæste, hvorhos Tiltalte vil have at udrede alle af Sagen flydende Omkostninger, og derunder Salair til Actor og Defensor for Overretten med 5 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for Overretten har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande, og bør Tiltalte, Høker Peder Svendsen af Hallensløv, derhos udrede samtlige af Sagen flydende Omkostninger, og derunder i Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Seidelin og Raasløff, 5 Rdlr. til hver.

Den idømte Mulkt at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 19.

Juridisk Ugeskrift.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 16de April.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretsager.

Sagen 278/69 Forhenværende Landmand Petersen ctr. Overretsprocurator Tvermoes.

(En Sagfører, der havde averteret, at han havde en Kjøber til en Eiendom, og derefter, da Citanten meldte sig som Sælger, havde henviist denne til sin Mandant, mellem hvem og Citanten en Handel om Eiendommen var kommet istand, anseet uberettiget til herfor at beregne sig Salair af Citanten. Gjensidige af tvende Sagførere under Proceduren brugte fornærmelige Udladelser misbilligede, uden at der dog, efter de herom fra Begges Side nedlagte Paastande, fandtes aldeles tilstrækkelig Føie til herfor at anvende Mortification og Mulkt.)

(Paadømt den 21de Februar 1870.)

Dommen er saalydende:

Efterat Citanten, forhenværende Landmand Petersen, der af Indstevnte, Overretsprocurator Tvermoes, ved Kjøbenhavns Amts søndre Birk var søgt tilpligtet at betale ham 100 Rdlr. 12 ß i Salair og Udgifter i Anledning af Salget af en Citanten tidligere tilhørende Eiendom, Brydrupgaarden, var, som udebleven saavel fra den befalede Forligsprøve som ved Sagens Incamination, dømt efter Indstevntes Paastand

og tilpligtet at betale ham Sagens Omkostninger med 12 Rdlr. og til Justitskassen i Mulkt for unødig Trætte 4 Rdlr., har Citanten nu paaanket denne Dom her for Retten og efter erhvervet allerhøieste Rescript af 5te April f. A., hvorefter det allernaadigst er tilladt ham at fremkomme for Overretten med de Indsigelser og Benægtelser, som han, naar han havde givet Møde for Underretten, sammesteds kunde have fremsat, paastaaet sig frifunden og tillagt Appellens Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

Indstevnte har støttet sin Fordring paa, at Citanten, efter et af Indstevnte i Avisen indført Avertissement om, at han havde en Kjøber til en Eiendom. opgav ham sin ovennævnte Eiendom, som han ønskede at sælge, og derefter blev enig med den Mand, for hvem Indstevnte havde anmeldt, at han søgte en Eiendom, om Handelen for 11,000 Rdlr., idet Indstevnte formener, at det er Skik og Brug at Sælgeren betaler Salair, og derhos paastaaer, at Citanten ligefrem har tilsagt ham et saadant. Citanten har derimod benægtet, at der efter Skik og Brug kan tilkomme Indstevnte Salair af ham i nærværende Tilfælde, hvor Indstevnte efter sin Mandants Opfordring anmeldte at have en Kjøber, og saaledes ikke havde noget Hverv for Citanten, der alene efter Opfordringen fra Indstevnte opgav ham den Eiendom, han ønskede at sælge; og det skjønnes ikke rettere, end at der maa gives Citanten Medhold heri. Citanten har endvidere benægtet at have givet Indstevnte noget almindeligt Tilsagn om Salair, og kun indrømmet at have lovet ham saadant, naar han fik 12,500 Rdlr. for Eiendommen. Da denne Kjøbesum nu ikke er opnaaet, og Indstevnte ikke har ført noget Beviis for at andet Tilsagn er givet ham, vil Citanten blive at frifinde for hans Tiltale i denne Sag.

Appellens Omkostninger findes efter Omstændighederne at maatte ophæves.

Forsaavidt Indstevnte og Citantens Sagfører, Høiesteretsadvocat Hindenburg, gjensidig have paastaaet Mortification og Mulkt i Anledning af forskjellige af dem under Proceduren brugte formeentlig fornærmelige Udladelser, findes der, skjøndt den brugte upassende Procedure maa misbilliges, ikke aldeles tilstrækkelig Føie til at tage disse Paastande til Følge.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, forhenværende Landmand Petersen, bør for Indstevnte, Overretsprocurator Tvermoes's Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Sagen AS. $\frac{6}{10}$ Cancelliraad d'Auchamp Actor ctr. Tiltalte Glarmester Christian Meyer Clausen af Bødstrup.

(Antaget, at der ikke i Straffelovens § 101, navnlig ikke i det sammesteds brugte Udtryk „overfalder", indeholdtes Hjemmel for Justitien til Sags Anlæg for skriftlige Ærefornærmelser mod et Sogneraad, enkelte af dettes Medlemmer samt vedkommende Underdommer i Anledning af deres Functioners Udførelse. — Anvendelse af Straffelovens § 227.)

(Paadømt den 4de Marts 1870.)

Dommen er saalydende:

Forsaavidt Tiltalte, Glarmester Christian Meyer Clausen af Bødstrup, under nærværende i 1ste Instans ved Langelands Herredsthings Dom af 1ste Decbr. f. A. paakjendte Sag actioneres for i Skrivelser til Bødstrup Sogneraad, til enkelte af dettes Medlemmer, samt til By- og Herredsfoged Sager at have fremført forhaanende og for dem fornærme-

lige Udladelser i Anledning af deres Functioners Udførelse, findes Sagens Anlæg som Justitssag ikke at have tilstrækkelig Hjemmel i Lovgivningen, idet et saadant Forhold, som efter sin Beskaffenhed nærmest maatte betragtes som Æresfornærmelse, der ifølge Straffelovens § 223 ere undergivne privat Forfølgning, navnlig ikke skjønnes at kunne henføres under bemeldte Lovs § 101, naar hensees til den naturlige Betydning af det i samme brugte Udtryk „overfalder" og til den Sammenhæng og Forbindelse, hvori Lovbestemmelsen er stillet.

Derimod vil Tiltalte, der er født i Aaret 1833 og ikke tidligere straffet, være at ansee med Mulkt efter Straffelovens § 227 for i Klager til Svendborg Amt at have betjent sig af utilbørlige og usømmelige Udtryk, og findes Mulkten at kunne bestemmes til 20 Rdlr., der, saafremt den ikke fuldt udbetales, bliver at substituere med 7 Dages simpelt Fængsel.

Procuratorerne Rasmussen og Styrup for Underretten og Cancelliraad d'Auchamp og Overauditeur Wolff for Overretten tillægges i Salair hver 6 Rdlr., der tilligemed Actionens øvrige Omkostninger udredes af Tiltalte og det Offentlige hver med det Halve.

Overeensstemmende hermed vil Underretsdommen, hvorved Tiltalte er anseet efter Straffelovens § 101 med 30 Dages simpelt Fængsel samt i det Hele paalagt Omkostningerne, være at forandre.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Glarmester Christian Meyer Clausen af Bødstrup, bør til Statskassen bøde 20 Rdlr. eller, saafremt Boden ikke fuldt udbetales, hensættes i simpelt Fængsel i 7 Dage, men iøvrigt for Justitiens Tiltale i denne Sag fri at være.

Procuratorerne Rasmussen og Styrup for Underretten og Cancelliraad d'Auchamp og Overauditeur Wolff for Overretten tillægges i Salair hver 6 Rdlr., der tilligemed Actionens øvrige Omkostninger udredes af Tiltalte og af det Offentlige hver med det Halve.

Den idømte Mulkt at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen 572/69 Handelscommis F. Løwe ctr. Brødrene Andersen.

(Statueret i en til Overretten indanket Sag, at den Omstændighed, at det var in confesso, at den i 1ste Instans Indstevnte ved Stevningens Forkyndelse havde sin Bopæl i vedkommende Jurisdiction, maatte bevirke, at det i Lovens 1—4—7 fastsatte Varsel maatte være tilstrækkeligt, uden Hensyn til at det ved Forkyndelsen blev tilkjendegivet, at Indstevnte var fraværende, og det saameget mere som den Person, der for Indstevnte mødte ved Underretten og nu appellerede dennes Dom, var i Besiddelse af en til ham af Indstevnte udstedt og ikke tilbagekaldt Generalfuldmagt, hvorved han navnlig var bemyndiget til at varetage Indstevntes Tarv saavel i som udenfor Retten.)

(Paadømt den 7de Marts 1870.)

Dommen er saalydende:

Efterat de Indstevnte, Brødrene Andersen, den 24de Juni f. A. havde ladet foretage Arrest hos Kjøbmand Th. Thorsteinson paa dennes Bopæl i Svendborg til Sikkerhed for deres Fordring hos denne efter tvende Vexler, store ialt 650 Rdlr. med Renter og Omkostninger, og efter forgjæves forsøgt Forligsprøve efter Stevning af 28de Juni f. A. søgt bemeldte Kjøbmand Thorsteinson til at høre Arrestforretningen stadfæstet og til at betale Vexlernes Paalydende, blev ved Svendborg Bythingsdom af 12te Juli f. A. Arrestforretningen kjendt lovlig gjort og forfulgt, og Kjøbmand Thorsteinson

tilpligtet at betale de Indstevnte 683 Rdlr. 79 ß med Vexelrenter af 650 Rdlr. fra 5te Juli f. A. til Betaling skeer, og Sagens Omkostninger skadesløst.

Denne Dom har nu Citanten, Handelscommis F. Løwe, der er Commis hos Kjøbmand Thorsteinson og har Generalfuldmagt fra denne, paaanket herfor Retten, hvor han har paastaaet principaliter, at Dommen kjendes uefterrettelig, saa at Sagen afvises fra Underretten og der tillægges ham paa Kjøbmand Thorsteinsons Vegne eller denne selv Kost og Tæring, samt at den i Dommen ommeldte Arrestforretning hæves, og subsidiairt, at Sagen hjemvises til ny og lovligere Behandling, saa at der gives ham eller Kjøbmand Thorsteinson den for denne under 5te Juli f. A. begjærte Udsættelse.

De Indstevnte have paastaaet Underretsdommen stadfæstet, og begge Parter have paastaaet sig Processens Omkostninger her for Retten tillagt skadesløst.

Citanten har støttet sin principale Paastand paa, at der ved Stevningen til Underretten kun er givet Thorsteinson en Uges Varsel, skjøndt han allerede dengang opholdt sig paa Island og derfor formeentlig var berettiget til længere Varsel, og Citanten har ogsaa ved Underretten, hvor han mødte efter Stevningen, paastaaet Sagen afviist, fordi han hverken var berettiget eller forpligtet til at modtage Kald og Varsel paa Kjøbmand Thorsteinsons Vegne.

Det er imidlertid in confesso, at Thorsteinson ved Stevningens Forkyndelse havde sin Bopæl i Svendborg, saa at ifølge L. 1—4—7 et Varsel af 8 Dage maatte være tilstrækkeligt uden Hensyn til at det ved Forkyndelsen blev tilkjendegivet, at han var fraværende, og det saameget mere i nærværende Tilfælde, hvor Citanten, der mødte under Arrestforretningen og bemærkede, at Thorsteinson var fraværende

paa en Reise til Island, erkjendte, at Thorsteinson under 5te Juni 1868 har meddelt ham en Generalfuldmagt, der ikke var tilbagekaldt, hvorved han blandt Andet var bemyndiget til at varetage hans Tarv saavel i som udenfor Retten med samme Retsvirkning som om Thorsteinson selv havde handlet, saavelsom at denne før sin Afreise havde anmodet ham om at sørge for Dækning af de ommeldte Vexler, hvortil Citanten dog ikke havde seet sig istand, saa at han var baade berettiget og forpligtet til at møde og varetage Thorsteinsons Tarv i Sagen.

Den principale Paastand kan saaledes ikke tages til Følge, og det Samme er Tilfældet med den subsidiaire, da Thorsteinson var tilstrækkelig repræsenteret ved Citanten, og Spørgsmaalet grundede sig paa Vexelfordringer, imod hvis Rigtighed Citanten under Arrestforretningen havde erklæret, at han ikke vidste noget at erindre.

Efter de Indstevntes Paastand vil derfor Underretsdommen blive at stadfæste, og vil Citanten blive pligtig at betale denne Processens Omkostninger herfor Retten skadesløst.

Der vil blive at forelægge Procurator Meyer en Frist af 8 Dage efter denne Doms Afsigelse til at berigtige Stemplingen af det af ham den 29de Novbr. f. A. fremlagte Indlæg.

Iøvrigt foreligger ingen Stempelovertrædelse her for Retten.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten betaler Citanten, Handelscommis F. Løwe, skadesløst til de Indstevnte, Brødrene Andersen.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Procurator Meyer forelægges en Frist af 8 Dage efter

denne Doms Afsigelse til at berigtige Stemplingen af det af ham den 29de Novbr. f. A. fremlagte Indlæg.

Sagen $\frac{7}{8}\frac{1}{8}$ Forstanderskabet for Stiftsbiergby og Mørke Sogne ctr. Forstanderskabet for Sønderjernløse og Søstrup Sogne.

(Spørgsmaal om til hvilket af tvende Sogne nogle under Sagen omhandlede Arealer skulde ansees skattepligtige.)

(Paadømt den 7de Marts 1870.)

Dommen er saalydende:

Efter Bevilling til fri Proces søgte Citanterne, Forstanderskabet for Stiftsbiergby og Mørke Sogne, ved beskikket Sagfører ifølge Stevning af 16de Febr. 1861 i 1ste Instans ved Meerløse og Tudse Herreders Ret Eieren af Knapstrup, Major Lunn paa Dorotheaslyst, samt de Indstevnte, Forstanderskabet for Sønderjernløse og Søstrup Sogne, tilpligtede at erkjende, at alt det Areal, der vedkommer Jordlodderne Matr.-Nr. 1 a. og 1 b. i Vented samt 1 A., 1 B., 1 C. og 1 D. under Knapstrup Dyrehave, af Hartkorn 17 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 2⅜ Alb., beliggende under Knapstrup Gods, henhører under Mørke Sogn, samt at taale, at disse Arealer og deres Beboere paalignes til Fordeel for dette Sogn alle communale Skatter, Afgifter og Ydelser, saa at det indstevnte Sogneforstanderskab bliver uberettiget til enhver communal Skat, Afgift og Ydelse for det fornævnte Hartkorn; — men ved den den 12te Septbr. 1861 afsagte Herredsthingsdom blev Sagen for Major Lunn's Vedkommende afviist og det indstevnte Sogneforstanderskab frifundet for Citanternes Tiltale.

Denne Dom indankede, ifølge meddelt Opreisningsbevilling, Citanterne ved Stevning af 13de Decbr. 1862 her

til Retten, hvor Sagen, efterat Citanterne havde procederet Formaliteten med Forbehold af Anstand til Behandling af Realiteten, blev, som ikke henhørende under Domstolenes Afgjørelse, ved Overrettens Dom af 5te Octbr. 1863 ex officio afviist fra Underretten; men ved Høiesteretsdom af 11te Jan. 1865 blev eragtet, at Sagen skulde paany foretages ved Overretten og Citanterne gives Anstand i 14 Dage til Behandling af Sagens Realitet. Da det saaledes herved er afgjort, at det skal have sit Forblivende ved Underretsdommen, forsaavidt Spørgsmaalet imod Major Lunn ved bemeldte Dom er afviist, have Citanterne og de Indstevnte nu procederet her for Retten Sagens ved Underretten paakjendte Realitet, og have Citanterne herunder paastaaet Underretsdommen derhen forandret, at de Indstevnte kjendes uberettigede til enhver sogne-communal Skat, Afgift og Ydelse af Parcellerne under Matr.-Nr. 1 A., 1 B., 1 C. og 1 D. i Knapstrup Dyrehave, og under Matr.-Nr. 1 a. og 1 b. i Bented, tilsammen skyldsat for Hartkorn ialt 17 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 2⅞ Alb., og at Citanterne derimod kjendes berettigede til at paaligne nuværende og fremtidige Eiere og Brugere af de nævnte Parceller til den Sognecommune, hvorunder Mørke Sogn hører, alle sogne-communale Skatter, Afgifter og Ydelser, som efter lovlig Fordeling kunne falde paa Eiere og Brugere af disse Parceller og det nævnte Hartkorn. In subsidium paastaaes denne Beskatningsret frakjendt de Indstevnte og tilkjendt Citanterne for det størst mulige Antal af Parcellerne, og yderligere in subsidium er paastaaet, at der kun forbeholdes de Indstevnte Ret til at paaligne Parcellerne Fattigbidrag, forsaavidt denne Afgift fordeles efter Hartkorn, men at Beskatningsretten forøvrigt frakjendes de Indstevnte og tilkjendes Citanterne. Sagens Omkostninger i begge In-

stanser have Citanterne derhos paastaaet sig tillagte hos de Indstevnte.

De Indstevnte procedere derimod til Frifindelse med subsidiair Paastand paa, at Citanterne tilkjendes saa ringe Berettigelse som mulig og at de (Indstevnte) frakjendes saa ringe Ret som muligt og med Hensyn til saa faa Parceller som muligt. De Indstevnte have endvidere paastaaet sig Sagens Omkostninger tilkjendte hos Citanterne.

Det har i 1ste Instans været in confesso mellem Parterne, at de Indstevnte hidtil have hævet Communeskatterne af de omhandlede Parceller, hvad da ogsaa fremgaaer af selve Sagens Anlæg fra Citanternes Side, og der vil følgelig intet Hensyn kunne tages til, hvad Citanterne i Modstrid hermed have søgt at gjøre gjeldende for Overretten. Det bliver saaledes i Medfør af L. 5—5—3 Citanternes Sag at godtgjøre deres Hjemmel til fremfor de Indstevnte at oppebære de communale Skatter og Ydelser af de omhandlede Arealer og disses Beboere.

I saa Henseende have Citanterne støttet deres Paastand deels paa, at de nævnte Arealer skulle være beliggende i Mørke Sogn samt i Matrikulerne skulle være anførte under bemeldte Sogn, deels paa, at der af disse Arealer tidligere skal være ydet enkelte Communalafgifter, saasom Skolebidrag og Skolebrændsel til Mørke Sogn, ligesom Citanterne ogsaa paastaae, at Arealerne i enkelte Skatte- og Præstationsligninger, navnlig over Veiarbeider, Kjørsler, Bidrag til Jordemødre, Arresthuusleie og Retsvidneløn samt Hesteudredning, ere henregnede til Mørke Sogn.

Men om det nu endog antages, at de omtvistede Arealer ligge indenfor Grændserne af Mørke Sogn, og om de endog i Matriklerne regnedes til dette Sogn, — i hvilken Henseende det dog skal bemærkes, at i den ny Matrikul an-

føres udtrykkeligt Dyrehaven saavelsom Parcellerne i Bented By under Knapstrup Hovedgaard i Sønderjernløse Sogn, — saa vil heraf dog Intet kunne udledes med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvor Communeskatterne af Dyrehaven og Parcellerne i Bented blive at erlægge, aldenstund Matrikulen, om den end med Hensyn til Sognenes naturlige Grændser er rigtig, dog intet Beviis kan afgive for Sogneforbindelsen, der ikke nødvendigt følger de naturlige Grændser, cfr. Canc. Circ. af 19de Marts 1846, hvorved ogsaa maa erindres, at Inddelingen i Communer ikke er baseret paa Hartkornsforholdene. Ligesom der saaledes fra Arealernes Beliggenhed og Anførsel i Matrikulen intet Beviis kan hentes for, at disse Arealer retteligen skulle være skattepligtige til Mørke Sogn, saaledes vil den Omstændighed, at der tidligere af Knapstrup Eier er ydet Skolebidrag og Skolebrændsel til Mørke Sogn, — endog afseet fra, at Skoledistricterne ikke altid falde sammen med Sogneinddelingen, — ingen Betydning kunne tillægges allerede af den Grund, at det ikke imod de Indstevntes Benægtelse er beviist, at bemeldte Bidrag er ydet for de omtvistede Arealer, medens det er in confesso, at Knapstrup Eier var Eier af meget andet Jord i Mørke og som en af Sognets større Lodseiere derhos Skolepatron i Mørke; og med Hensyn til det leverede Brændsel kan endvidere bemærkes, at det ikke er beviist, at denne Ydelse har været andet end en Billighed. — Forsaavidt Arealerne, — hvad dog kun kan antages at gjelde Dyrehaven, — have deeltaget i Mørke Sogns Veiarbeide og Kjørsler, maa det fremhæves, at disse Arealer, der først ved den nye Matrikul ere satte i Hartkorn fra Aaret 1844, førend Loven af 20de Juni 1850 vare priviligerede og som saadanne ikke deeltoge i de nævnte Præstationer, saa at det følgelig kun kan være

i de faa Aar før nærværende Sags Anlæg at Arealerne, ɔ: Dyrehaven, i de nævnte enkelte Retninger kunne være medtagne under Mørke Sogn, men det findes ikke tvivlsomt, at en saadan ved en enkelt Leilighed eller for en enkelt Præstation brugt Fremgangsmaade, — der tilmed muligen alene har været begrundet i en feilagtig Opfattelse af Udtalelserne i Cancellicirkulairet af 19de Marts 1846, — ikke vil kunne tillægges nogen afgjørende Betydning, naar der spørges om, til hvilket Sogn den communale Skattepligt overhovedet skal henføres.

Endnu mindre vil det kunne komme i Betragtning, at Arealerne — eller vel rettest alene Dyrehaven — ere blevne medtagne under Mørke Sogns Ligning over Bidrag til Jordemødre, Arresthuusleie og Retsvidner eller i Ligningen over Hestendredning, hvilke Bidrag, om de end for de tre førstnævntes Vedkommende maa betragtes som communale Byrder, dog ikke lignes paa Sognene, men paa de større Districter og af andre Autoriteter, end Sognebestyrelsen, ligesom det ogsaa maa mærkes, at disse Ligninger først kunde medtage Dyrehaven i de senere Aar, eftersom den, saavelsom Parcellerne i Vented, først i Aaret 1844, som alt sagt, vare satte i Hartkorn, medens samtlige omquæstionerede Jorder tidligere henhørte under Knapstrup samlede Hartkorn i Sønderjernløse Sogn.

Da Citanterne saaledes ikke findes at have godtgjort, at de nævnte Arealer med Hensyn til Skattepligten henhøre til Mørke Sogn enten i det Hele eller for en Deel, enten for alle eller for nogle Skatter og Ydelser, vil i Henhold til det Foranførte Retten til at oppebære de communale Skatter, Afgifter og Ydelser ikke kunne tilkjendes Citanterne.

De Indstevnte ville følgelig være at frifinde for Citan-

ternes Tiltale, og Underretsdommen, ved hvilken Søgsmaalets Omkostninger i 1ste Instans, — hvor ogsaa de Indstevnte havde fri Proces, — retteligen ere ophævede og de da befalede Sagførere tilkjendte Salarier paalagte det Offentlige, vil altsaa, forsaavidt Sagen foreligger Overretten til Paakjendelse, være at stadfæste.

Processens Omkostninger her for Retten blive at ophæve.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse sammesteds har været lovlig.

Det fornødne stemplede Papir er her for Retten forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør, forsaavidt Sagen foreligger Overretten til Paakjendelse, ved Magt at stande.

Processens Omkostninger her for Retten ophæves.

Høiesteretsdomme.

Den 10de Februar 1870 blev i Sagen: Skifteretten i Kjøbmand Joh. Frigasts Fallitbo i Nestved ctr. Handelshuset Brewitt & Dieckmeyer i Hamborg (see forrige Aargang af Nyt Jur. Ugeskr. S. 607—608), hvilken Sag var appelleret af nysnævnte Handelshuus, afsagt følgende:

Høiesteretsdom.

Efter den ved Forkyndelsen af Stevningen til Gjesteretten i nærværende Sag brugte, i den indankede Dom anførte Fremgangsmaade maa det i Henhold til Lovens 1—4—4 jfr. Art. 2 og 3 antages, at Indstevningen var i behørig Orden som Grundlag for Sagens Fremme; og det kan i denne Henseende ikke komme i Betragtning, at Indstevnte Kjøbmand Frigasts Handelsbetjent — der ved Forkyndelsens

Modtagelse ikke gav nogen nærmere Forklaring om Beskaffenheden af bemeldte Frigasts Fraværelse fra Bopælen — ved Sagens Foretagelse efter Varselets Udløb den paafølgende Dag kom tilstede i Retten og næst at gjentage, hvad Forkyndelsespaategningen indeholdt, at hans Principal var fraværende ved Stevningens Forkyndelse, tilkjendegav, at han endnu ikke var vendt tilbage. Særligen kan mærkes, at bemeldte Handelsbetjent ikke ved Mødet i Retten fremsatte nogen Begjæring om Sagens Udsættelse i en passende Tid for, imod den af Citanterne fremsatte Benægtelse af, at Kjøbmand Frigast havde været fraværende fra Bopælen ved Stevningens Forkyndelse, at tilveiebringe Beviis herfor; og efter Indstevntes Procedure og Paastand for Overretten, der ved Siden af Gjesteretsdommens Annullation gik ud paa Sagens Afviisning fra Underretten, men ikke paa dens Hjemviisning til Bevilgelse af Anstand, bliver der ikke Spørgsmaal om, hvorvidt Handelsbetjentens foranførte Erklæring for Gjesteretten kunde betragtes som en Opfordring til at indrømme saadan Udsættelse.

Ifølge det Foranførte ville, i Overeensstemmelse med Citanternes Paastand for Høiesteret, den indankede Doms Bestemmelser om, at Gjesteretsdommen kjendes uefterrettelig og Sagens afvises fra Underretten, være at ophæve.

Processens Omkostninger for Høiesteret blive efter Omstændighederne at hæve.

Thi kjendes for Ret:

Den ved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bestemte Annullation af Gjesteretsdommen og Afviisning af Sagen fra Underretten ophæves.

Processens Omkostninger for Høiesteret ophæves.

Til Justitskassen betaler Indstevnte 5 Rdlr.

Den 11te Marts 1870 blev i Sagen: Brændeviinsbrænder N. B. Brøndum som Værge for den umyndige Marie Louise Anthonie Haas ctr. Skifteforvalteren i Nysted, By- og Herredsfoged Larsen, og Kjøbmand sammesteds Bekker (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, S. 310—313, jfr. 314) afsagt nedenstaaende

Høiesteretsdom.

Den i den indankede Dom anførte § 4 af det under Sagen omhandlede Testament af 19de Juli 1853 maa, forsaavidt deri fastsættes, at de for Testators Døtre i Overformynderiet til Rentenydelse indsatte Capitaler ved Døttrenes Død tilfalde deres Livsarvinger, ansees at gaae ud paa en Indsættelse af disse sidste som Arvinger til Capitalerne; og ved denne Arveindsættelse i Forbindelse med Paragraphens øvrige Forskrifter maa det ansees tilkjendegivet, at Capitalerne i Tilfælde af Døttrenes Ægteskab skulde være udenfor Formuefællesskabet. Da der nu mangler Føie til at frakjende disse Bestemmelser i det forsaavidt kongeligt confirmerede og thinglæste Document Gyldighed, vil hverken hele den under Sagen omtvistede Capital kunne betragtes som tilhørende Fællesboet efter afdøde Toldcontrolleur Haas og tidligere afdøde Hustru, eller nogen Deel af samme kunne ansees tilfalden Manden som Arvelod, hvilket sidste ligeledes vilde være i Strid med den foranførte Arveindsættelse.

Allerede som Følge af det Anførte ville de af Indstevnte Bekker for Skifteretten nedlagte Paastande om, at hele Capitalen eller dog en Deel af samme inddrages i fornævnte Bo, være at forkaste.

Processens Omkostninger for Overretten og Høiesteret blive efter Omstændighederne at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

De af Kjøbmand Bekker for Skifteretten nedlagte Paastande om at den omhandlede Capital ganske eller for en Deel inddrages i Fællesboet efter afdøde Toldcontrolleur Haas og tidligere afdøde Hustru kunne ikke tages til Følge.

Processens Omkostninger for Overretten og Høiesteret ophæves.

Til Justitskassen betaler Indstevnte 5 Rdlr.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Trykt.

1870. Nyt Nr. 20.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 23de April.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen AS. 550/69 Postmester i Rudkjøbing, Capitain Schlegel ctr. Sadelmager Dængler.

(Afgjørelse af forskjellige tvivlsomme Spørgsmaal i en Sag angaaende uberettiget Vognmandsbefordring. Statueret, at Forbudet i Frd. 27de Januar 1804 § 6 mod at Andre end Vognmænd udleie deres Heste og Vogne til Befordring udenfor Byen, ogsaa maa omfatte det Tilfælde, hvor en Hest, uden Medfølge af Vogn eller Kudsk, er udleiet til Kjørsel, uden at det kan komme i Betragtning at en slig Befordring ikke kan erholdes hos det offentlige Befordringsvæsen*).

(Paadømt den 7de Marts 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved en inden Rudkjøbing Kjøbstads Politiret den 20de April f. A. i en Sag imellem Citanten, Postmester i Rudkjøbing, Capitain Schlegel, og Indstevnte, Sadelmager Dængler,

*) Jfr. tvende Høiesteretsdomme af 5te Februar 1855, meddelte i Jur. Ugeskr. for 1857, S. 78. See og 5te Aarg. og 8de Aarg. af Jur. Ugeskr. for 1843—44 og for 1846—47, henholdsviis S. 514 og S. 1172.

angaaende uberettiget Vognmandsbeforbring, affagt Dom, er Indstevnte tilpligtet at betale til Citanten som Bestyrer af Beforbringsvæsenet 6 Rdlr. 3 Mk. 8 ß samt i Mulkt til Deling imellem Angiveren, Vognmand Bang, og Generalpostdirectionens Fattigkasse 8 Rdlr., medens han iøvrigt er frifunden for Citantens Tiltale og Sagens Omkostninger ophævede.

Denne Sag har Citanten efter erhvervet Opreisningsbevilling af 28de Juli f. A. ifølge Stevning af 17de August næstefter indbragt her for Retten, hvor han, hvem der er meddelt Bevilling til fri Proces, ved sin beskikkede Sagfører, Overretsprocurator Nissen, har paastaaet den indankede Dom stadfæstet, forsaavidt denne har givet hans for Underretten nedlagte Paastande Medhold, medens han iøvrigt har paastaaet Dommen forandret, forsaavidt disse Paastande ere tilsidesatte, samt Indstevnte derhos tilpligtet at udrede Appellens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salair til Overretsprocurator Nissen, hvilket sidste han i ethvert Fald har paastaaet udredet af det Offentlige. Derimod har Indstevnte, hvem der ligeledes er forundt Bevilling til fri Proces, ved sin beskikkede Sagfører, Overretsprocurator Westrup, paastaaet Underretsdommen forandret saaledes, at han i det Hele frifindes for Citantens Tiltale, medens han in subsidium procederer til Underretsdommens Stadfæstelse samt i ethvert Fald paastaaer sig hos Citanten tillagt Appellens Omkostninger, derunder Salair til Procurater Westrup, hvilket sidste ialfald paastaaes udredet af det Offentlige.

Efter hvad der fremgaaer af Sagen angik denne oprindelig 10 paa en fremlagt Fortegnelse nærmere anførte Tilfælde, i hvilke Indstevnte efter Angivelse af Vognmand Bang i Rudkjøbing skulde have gjort sig skyldig i uberettiget Beforbring; men under Sagens Gang i 1ste Instans har

Citanten frafaldet Paatale med Hensyn til de paa Fortegnelsen under Nr. 4, 9 og 10 samt det ene af de under Nr. 5 anførte Tilfælde. Indstevnte er derhos ved Underretsdommen i de under Nr. 7 og 8 angivne Tilfælde anseet skyldig i uberettiget Beforbring, samt paalagt den i Dommen nærmere bestemt Mulkt og Erstatning, og da Dommen ikke af Indstevnte er contrapaaanket, kan hans Paastand om dens Forandring i disse Henseender ikke imod Citantens Protest tages til Følge, hvorimod den forsaavidt bliver at stadfæste. Der bliver saaledes her for Retten kun Spørgsmaal om de øvrige paa Fortegnelsen under Nr. 1, 2, 3, 5 og 6 anførte Tilfælde.

Hvad angaaer den under Nr. 1 omhandlede Beforbring fra Rudkjøbing til Bukkemose for Kjøbmand Andresen, maa Indstevntes Forklaring i Mangel af Beviis for det Modsatte være at lægge til Grund, hvilken Forklaring navnlig gaaer ud paa, at han kun vil have leiet Andresen en Hest til Ouse, medens denne selv har skaffet sig Vogn og Kudsk, samt at det er uden hans Tilladelse at Andresen har benyttet Beforbringen til det længere borte liggende Bukkemose. Ifølge det under Sagen fremlagte Udtog af Rudkjøbing Beforbringsstations Miletabel, hvis Angivelser om Veilængderne maa lægges til Grund, saalænge deres Urigtighed ikke oplyses, maa det imidlertid antages, at Ouse ligger i en Afstand af 2¼ Miil fra Rudkjøbing, saa at Generalpostdirectoratets Bekjendtgjørelse af 28de Juli 1865, hvorefter Kjørsel i en Afstand af 2 Mile fra samtlige Extrapoststationer tildeels frigives, ikke af Indstevnte kan paaberaabes som Hjemmel for den afgivne Beforbring. Da det derhos ikke skjønnes rettere, end at Forbudet i Frd. 27de Januar 1804 § 6 imod at Andre end Vognmænd udleie deres Heste og Vogne til Be-

fordring udenfor Byen, ogsaa maa omfatte et Tilfælde som nærværende, hvor en Hest uden Medfølge af Vogn eller Kudsk er udleiet til Kjørsel, uden at det iøvrigt kan komme i Betragtning, at en slig Befordring ikke kan erholdes hos det offentlige Befordringsvæsen, findes Indstevnte at have paadraget sig den i den ovennævnte Frd. foreskrevne Mulkt og Erstatning, hvilken sidste efter Citantens uimodsagte Angivelse ansættes til 2 Rdlr. 94 ß.

Forsaavidt Indstevnte sigtes for at have afgivet den under Nr. 2 anførte Befordring fra Rudkjøbing til Hou med Reebslager Storm og Sadelmager Momberg af Ærø, maa det efter disse Personers med Indstevntes overeensstemmende Forklaring antages, at han kun har befordret dem fra Rudkjøbing til Tranekjær, der ligger indenfor en Afstand af 2 Miil fra førstnævnte By, medens de fra Tranekjær til Hou have benyttet anden Befordring. Selv om det derhos maatte forholde sig som af Momberg forklaret, at Indstevnte forud har tilbudt ham og hans Reisefælle i Tranekjær at skaffe dem anden Befordring, samt at han ogsaa derefter har anviist dem en saadan, findes han ikke herved at have gjort sig skyldig i nogen Ulovlighed, og det maa derfor bifaldes, at han ved Underretsdommen med Hensyn til denne Deel af Sagen er frifunden.

Det samme Resultat maa statueres med Hensyn til den under Nr. 3 ommeldte Befordring fra Rudkjøbing til Nordenbro med Gjestgiver Petersen med Flere, i hvilken Henseende det navnlig ved de Paagjeldendes Forklaringer maa ansees godtgjort, at Indstevnte kun har ladet sig leie til det indenfor 2 Miles Afstand fra Rudkjøbing beliggende Humble, medens han derefter uden Betaling har overladt sin Befordring til en i Humble boende Person, for at denne tilligemed

de tidligere Passagerer kunde benytte den til Nordenbro, hvad der i Medfør af Bestemmelserne i Frd. 27de Januar 1804 § 7 Nr. 1 ikke kan ansees utilladeligt.

Ei heller findes det, at Indstevnte kan have paadraget sig noget Ansvar med Hensyn til den under Nr. 5 anførte Beforbring fra Rudkjøbing til Nordenbro med Blikkenslager Mikkelsen, eftersom det nemlig maa ansees godtgjort, at Beforbringen af Mikkelsen ikkun var leiet til Humble, men at han undervejs formaaede Indstevntes Kudsk til at kjøre ham lige til Nordenbro, hvilket saaledes er skeet uden Indstevntes Tilladelse, medens det er oplyst, at denne ikke for Touren fra Humble til Nordenbro har villet modtage nogen Betaling.

Under Nr. 6 er endelig anført en Beforbring, som Indstevnte har afgivet til Skibsbygger Boas's Datter til Spodsbjerg; men da det er oplyst, at Indstevnte ikke har krævet Betaling for denne Beforbring, maa han i Henhold til Frd. 27de Januar 1804 § 7 Nr. 1 forsaavidt blive at frifinde, uden at det kan tillægges nogen Betydning, at Skibsbygger Boas, da han begjærte Beforbringen hos Indstevnte, vil have staaet i den Formening, at den skulde betales ham.

I Henhold til alt Foranførte vil den Indstevnte ved Underretsdommen paalagte Bøde være at forhøie til 12 Rdlr. ligesom han i Erstatning foruden de i bemeldte Dom anførte 6 Rdlr. 3 Mk. 8 ß endvidere vil have at tilsvare 2 Rdlr. 5 Mk. 14 ß eller ialt 9 Rdlr. 3 Mk. 6 ß.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes efter Omstændighederne at burde ophæves, hvorhos der vil være at tillægge Procurator Nissen, hvis Sagførelse har været forsvarlig, et Salair af 15 Rdlr., der udredes af det Offentlige, medens der efter Sagens Udfald ikke kan tilkjendes

Procurator Westrup, hvis Sagførelse ligeledes har været lovlig, noget Salair.

Under Sagen foreligger der ingen Stempelovertrædelse.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Sadelmager Dængler, bør til Deling efter Frd. 27de Januar 1804 § 6 imellem Angiveren, Vognmand Bang og Generalpostdirectoratets Fattigkasse bøde 12 Rdlr. samt i Erstatning til Citanten, Postmester i Rudkjøbing, Capitain Schlegel, som Bestyrer af Befordringsvæsenet, udrede 9 Rdlr. 3 Mk. 6 ß, men iøvrigt for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Der tillægges Procurator Nissen et Salair af 15 Rdlr., som udredes af det Offentlige.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{208}{68}$ Enken Johanne Gad ctr. Snedkermester Jens Christian Kjær.

(En Afviisningspaastand, der var støttet paa, at der ikke under Sagen var fremlagt noget efter Indvarsling til Indstevnte optaget Situationskort, forkastet, da et saadant Kort efter Beskaffenheden af det under Sagen omhandlede Spørgsmaal ikke fandtes nødvendigt. Spørgsmaal om der ved en Declaration kunde antages at være stiftet en Servitut eller kun en personlig Rettighed. Det Første statueret, hvornæst, idet det antoges, at Servituten ikke, som af Indstevnte paastaaet, var gaaet tabt ved Mangel enten af betimelig Thinglæsning eller af Benyttelse fra de Berettigedes Side, Spørgsmaal om Servitutens Omfang.)

(Paadømt den 7de Marts 1870.)

Dommen er saalydende:

Efter foregaaende Klage til Forligscommissionen af 29de Januar 1868, — hvori Citantinden, Enken Johanne Gad,

har andraget ifølge thinglæste Skjøder og Adkomstbreve paa hendes Eiendom, Matr.-Nr. 267, tidligere Nr. 219, i St. Annæ Østerqvarteer, Gade-Nr. 104 i Store Kongensgade, at have havt i umindelige Tider Ind- og Udkjørsel fra Academigade gjennem Porten paa den Indstevnte, Snedkermester Jens Christian Kjær, tilhørende Eiendom, Matr.-Nr. 283, tidligere Nr. 224, i samme Qvarteer, Gade-Nr. 4 i Academigaden, saaledes at Færdselen igjennem Indstevntes Gaard fortsættes over Grundene Matr.-Nr. 266 samt 264 og 65 i det nævnte Qvarteer til Citantindens Bagbygning, betegnet med Bogstavet f paa en af Stadsconducteuren affattet og her i Sagen fremlagt Situationsplan, men at Indstevnte har spærret Porten i hans Baggaard, paa Planen betegnet med Bogstavet d, ved at hænge Laas for samme og Porten til Academigaden, betegnet paa Planen ved Bogstavet a, ved at opstable Brædder i den og holde den tillukket, — har Citantinden i nærværende Sag paastaaet Indstevnte tilpligtet deels under en daglig Mulkt eller andet passende Tvangsmiddel inden en kort Frist at aabne hende og efterfølgende Eiere af ovennævnte Matr.-Nr. 267 fri Ind- og Udkjørsel igjennem hans Port ud til Academigaden samt hans Gaard og hans Bagport, derved at han ryddeliggjør Gadeporten og Gaarden for de Færdslen besværende Hindringer samt ved enten at levere hende Nøgler til Portene a og d eller ved aldeles at borttage disse Porte, deels at betale hende en Erstatning af 2 Mk. daglig fra Forligsklagens Dato indtil Passagen er fri og Nøglerne leverede, og denne Sags Omkostninger, deriblandt 8 Rdlr. 48 ß for Affattelsen af den ovenommeldte Situationsplan; men har Citantinden dog under Proceduren ændret Paastanden derhen, at Indstevnte skal have Valget imellem at levere hende Nøgler eller overlade hende at anskaffe dem.

Derimod har Indstevnte principaliter paastaaet Sagen afviist, og subsidiairt i Realiteten sig frifunden og tillagt Sagens Omkostninger hos Citantinden. Den principale Paastand er støttet paa, at der ikke af Citantinden er fremlagt noget efter Indvarsling til ham optaget Situationskort, men vil ikke kunne tages til Følge, allerede af den Grund, at der ingen Uenighed er imellem Parterne angaaende Beliggenheden af den omprocederede Gjennemgang eller af de i Citantindens Paastand nævnte Porte.

Citantinden har paaberaabt sig, at den af hende paastaaede Ret, — der omhandles i de efter Aaret 1733 paa fornævnte Eiendom Matr.-Nr. 267 udstedte Skjøder, — oprindelig er givet ved en af Eieren af nuværende Matr.-Nr. 283 i St. Annæ Østerqvarteer, Knud Jørgensen, den 25de Juli 1733 udstedt Declaration, der er thinglæst den 12te Decbr. 1785, hvori han, der havde isinde at bebygge Pladsen, lover at indrette „Bygningen med Port og Indkjørsel, saa at mine 3 Naboer" — hvilke nævnes ved Navn og vare Eiere af nuværende Matr.-Nr. 267 samt 266 og Nr. 264—65 i det ovennævnte Qvarteer, — „og deres Arvinger skal stedse, udi benødige Tilfælde, saa tit som det behøves, have fri Adgang igjennem samme Port, dog at enhver af dennem skal paa sin egen Bekostning tillægge sig samme Nøgel." I Maalebrevet paa Indstevntes heromhandlede Eiendom af 13de Mai 1733 er under 11te Decbr. 1749 anmærket, at de 3 angrændsende Naboer skal efter ihændehavende Adkomstbreve og Forskrivninger have fri Adgang paa den sydlige Side langs Academiets Bygning igjennem den her paa Bygningen indrettede Port, og den 8de Novbr. 1788, — da en tidligere Skjødehaver af Citantindens Eiendom havde ladet en Beskikkelse foretage for den daværende Eier af Indstevntes Eiendom, Snedkermester Krek, — svarede

dene, at den i Requisitionen omtalte „Gaard og Port skulde blive saaledes ryddeliggjort, at Requirenten frit og ubehindret kunde nyde den ham tilkommende Passage og Gjennemfart til sin Bagport, idet han derhos tilkjendegav, at han havde solgt Gaarden Nr. 224, og at Requirenten for Eftertiden maatte henvende sig til Kjøberen, hvorhos Citantinden endelig har fremhævet, at senere Skjøder paa Matr.-Nr. 283, deriblandt Indstevntes, have af Retsskriveren faaet Anmærkning om den den 12te Decbr. 1785 thinglæste Declaration af 25de Juli 1733.

Indstevntes Indsigelser imod Søgsmaalet gaae ud paa, at den paastaaede Ret til Passage ikke existerer eller har nogensinde existeret, og at den i ethvert Tilfælde er tabt; men at, selv Gyldigheden af Declarationen af 1733 i Forholdet imellem Parterne forudsat, hjemler den paa ingen Maade Citantinden en Rettighed af det paastaaede Omfang.

Indstevnte formener nemlig, at den nævnte Declaration ikke har lagt Byrden paa Matr.-Nr. 283 til Fordeel for nogen anden Eiendom, men at Rettigheden efter samme kun var personlig og givet de 3 navngivne Mænd samt deres Arvinger, hvorfor den ikke kan tilkomme Citantinden, der ikke er eller med Føie kan betegnes som Arving af nogen af dem eller særlig af den daværende Eier af Matr.-Nr. 267. Det skjønnes imidlertid ikke, at det efter det hele Indhold af Declarationen kan betvivles, at det var Udstederens Hensigt med samme at paalægge hans Eiendom en Servitut til Fordeel for daværende og tilkommende Eiere af de 3 paagjeldende Naboeiendomme, idet, forsaavidt Indstevnte in specie har paaberaabt sig Udtrykket „Arvinger", bemærkes, at Udstederen betegner baade sig og Arvinger som forpligtede ved Forsikkringen, og at det vilde have al fornuftig Sandsynlighed

imod sig at gjøre et Arveforhold til Betingelse for Rettigheden og Byrden.

Naar Indstevnte dernæst har anført, at hans Eiendom i Mellemtiden fra Declarationens Udstedelse i 1733 til dens Thinglæsning i 1785 oftere havde skiftet Eier, uden at der i Overdragelsesdocumenterne findes Noget om Declarationen, saalidt som der ved deres Thinglæsning er gjort nogen Bemærkning om Samme, og han navnlig har formeent, at Rettigheden for de 3 Naboer og deres Arvinger til Passagen over hans Eiendom allerede tabtes i Aaret 1749, da den ved Auction blev solgt af Declarationsudstederens Dødsbo, kan Retten heller ikke heri give ham Medhold; thi, ligesom det sees af det den 12te Decbr. 1749 udstedte Auctionsskjøde, at Eiendommen var solgt i den Stand, hvori den forefandtes, altsaa med den af Knud Jørgensen til Bedste for Naboeiendommene trufne Indretning, saaledes maa det forudsættes, at den ovennævnte Paategning af 11te Decbr. 1749 paa Eiendommens Maalebrev har staaet i Forbindelse med den den følgende Dag skete Overdragelse af Eiendommen ved Auctionsskjødet, og at Kjøberen saaledes ialfald herved har inden han modtog Skjødet faaet Kundskab om Servituten, og i de følgende Skjøder paa Eiendommen af 1755, 1778, 1780 og 1791 er der særlig henviist til Eiendommens Maalebrev. Servituten kan derfor ikke være gaaet tabt ved Mangel paa betimelig Thinglæsning, om endog en saadan efter Beskaffenhed af Servituten, — hvis Egenskab som synbar Indstevnte har bestridt, — maatte have været fornøden, for at den kunde gjøres gjeldende imod Trediemand, der ikke paa anden Maade havde faaet Kundskab om dens Tilværelse.

At Servituten skulde være tabt ved Mangel paa Benyttelse fra de Berettigedes Side, kan efter de i Sagen fremkomne Oplysninger ikke antages, og ikke heller have de An-

modninger, som Citantinden af og til maatte have henvendt til Indstevnte om Passage gjennem hans Port og Gaard, beviislig havt Characteer af en Erkjendelse af hans Berettigelse til at nægte hende Adgangen.

Hvad Spørgsmaalet om Servitutens Omfang angaaer, da maa der gives Citantinden Medhold deri, at Udtrykket „benødige Tilfælde" efter den Sammenhæng, hvori det forekommer, ikke bør forstaaes saaledes, at Gjennemgangen kun skulde tilkomme hende i Nøds- eller extraordinaire Tilfælde, f. Ex. Ildebrand, Reparation o. desl., hvad og vilde være i Strid med den Maade, hvorpaa Servituten sees hidtil at have været udstedt; ligesom man og finder, at, da Knud Jørgensen i sin Declaration har forpligtet sig til at iagttage, at Bygningen blev indrettet med Port og Indkjørsel, saa at Naboerne kunde have fri Adgang o. s. v., maa han som Følge heraf samt efter det formodede Øiemed med Declarationen, idet han vilde bygge paa den Plads, ad hvilken det Citantinden nu tilhørende Sted tidligere havde havt sin Færdsel, ansees at have tilsagt Eieren af dette Sted Ret til Kjørsel:

Da fremdeles Indstevnte ikke har godtgjort ved Hævd at have vundet Fritagelse for Servituten, idet der til Hævdsperioden ikke kan medregnes den Tid fra 1850 til 1867, da Indstevnte maa antages at have været Leier af Pakhuset, maa det statueres, at der tilkommer Citantinden og efterfølgende Eiere af hendes her i Sagen omhandlede Eiendom Ind- og Udkjørsel igjennem Indstevntes Port, Gaard og Bagport; men efter den af Citantinden brugte Procedure, — hvoraf det navnlig ikke klart fremgaaer, hvad der udfordres for at Færdslen kan finde Sted, vil det dog ikke i nærværende Sag kunne paalægges Indstevnte under Tvangsmulkt at borttage disse Indretninger, hvorhos ei heller nogen

Erstatning kan tilkjendes Citantinden, da hendes Paastand herom gaaer ud paa, at der betales indtil Passagen er fri, altsaa de ommeldte Hindringer borttagne.

Processens Omkostninger blive efter Omstændighederne at ophæve.

Der vil være at forelægge Citantinden en Frist af 8 Dage fra denne Doms Affigelse til at berigtige Stemplingen af hendes den 21de Septbr. 1868 og 3die Mai f. A. fremlagte Indlæg. Forsvrigt er ikke begaaet nogen Overtrædelse af Stempellovgivningen.

Thi kjendes for Ret:

Citantinden, Enken Johanne Gad, og efterfølgende Eiere af Matr.-Nr. 267 i St. Annæ Østerqvarteer bør være berettigede til Ind- og Udkjørsel igjennem den til Indstevnte, Snedkermester Jens Christian Kjærs Eiendom, Matr.-Nr. 283 i samme Kvarteer, hørende Port, Gaard og Bagport; men iøvrigt bør Indstevnte for Citantindens Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Citantinden forelægges en Frist af 8 Dage fra denne Doms Affigelse til at berigtige Stemplingen af hendes den 21de Septbr. 1868 og 3die Mai f. A. fremlagte Indlæg.

Sagen AS. $\frac{476}{69}$ Procurator Rothe Actor ctr. de Tiltalte Thomas Thomsen, Jens Thomsen og Anders Christian Frederiksen.

(Bestemmelsen i § 4 af Frd. 13de Februar 1775 om samtlige medførte Varers Confiscation antaget ikke at have Hensyn til saadanne Varer, med hvilke de Paagjeldende ifølge dertil meddelt Bevilling eller Pas have Tilladelse til at omreise eller handle*).

(Paadømt den 11te Marts 1870.)

*) Jfr. den i det sidstudkomne Nr. 15 af nærværende Ugeskrift, S. 240, meddelte Høiesteretsdom af 1ste Februar d. A.

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Storehedinge Kjøbstads Politiret hertil indankede, Sag tiltales Thomas Thomsen, Jens Thomsen og Anders Christian Frederiksen for ulovlig Omløben med Varer.

Det maa i saa Henseende ved egen Tilstaaelse og de iøvrigt tilveiebragte Oplysninger ansees tilstrækkeligt godtgjort, at bemeldte Tiltalte, der Alle ere hjemmehørende i Hammerum Herred og vare forsynede med Pas fra Politimesteren sammesteds, hvorefter de agtede at reise i Jylland, Fyen og øvrige omliggende danske Øer for der at forhandle saadanne hjemmegjorte uldne og linnede Varer, hvilke de som hjemmehørende i Herredet ifølge Resolut. 14de Febr. 1741 ere berettigede til at handle med, — i forrige Aar bleve antrufne i Storehedinge Kjøbstad, efterat de havde reist om og forhandlet de af dem medførte Bomulds- og uldne Varer, af hvilke de første og nogle enkelte af de sidste ifølge de afholdte Skjønsforretninger, hvis Resultat bestyrkes ved de andetstedsfra indhentede Oplysninger, maa antages at være tilvirkede paa Fabrikker og ikke kunne henregnes til Huusflidsproducter. Det maa derfor bifaldes, at de Tiltalte, der ere fødte henholdsviis i Aarene 1852, 1847 og 1848 og ikke tidligere findes tiltalte eller straffede, ved den indankede Dom ere i Medfør af Frd. 13de Febr. 1775 og Pl. 27de Novbr. 1839 § 1 ansete med en Mulkt til Storehedinge Kjøbstads Politikasse, ligesom Mulktens Størrelse findes passende bestemt til 5 Rdlr. for hver især.

Da Frd. 13de Febr. 1775 § 4, ved at foreskrive samtlige medførte Varers Confiscation, efter dens Indhold ikke kan antages at have Hensyn til saadanne Varer, med hvilke de Paagjeldende efter dertil meddelt Bevilling eller Pas have Tilladelse til at omreise eller handle, er det i Underretsdommen rettelig antaget, at Confiscationen maa indskrænkes til de hos de Tiltalte anholdte Varer, der efter det Oplyste ikke kunne ansees som Huusflidsfrembringelser; men da dette, navnlig ifølge Indholdet af den efter Underretsdommens Afsigelse erhvervede Skjønsforretning fra Hammerum Herred, for de uldne Varers Vedkommende alene kan statueres at være Tilfældet med Hensyn til de i bemeldte Dom under Mærkerne JTe. Nr. 1 og 2 samt ACFd. anførte Varer, om hvilke Skjønsmændene bestemt have erklæret, at de ikke tilvirkes i Herredet af Landboere, ville foruden Bomuldsvarerne kun disse Mærker kunne blive Gjenstand for Confiscation, hvorimod de øvrige i Dommen specificerede Uld-

varer, der efter Skjønsmændenes Udsagn tilvirkes i Herredet eller ialfald kunne tilvirkes der, blive at frigive.

Med denne Forandring vil derfor Underretsdommen, hvis Bestemmelser om Udredelsen af Sagens Omkostninger bifaldes, være at stadfæste, og ville de Tiltalte derhos in solidum have at udrede Salair til Actor og Defensor for Overretten med 8 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse her for Retten har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes, at Confiscationen indskrænkes til Bomuldsvarerne og til de med Mærkerne JTe. Nr. 1 og 2 samt ACFd. betegnede uldne Varer.

Saa udrede de Tiltalte, Thomas Thomsen, Jens Thomsen og Anders Christian Frederiksen, Een for Alle og Alle for Een, til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Rothe og Alberti, 8 Rdlr. til hver.

Den idømte Mulkt at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{418}{68}$ Commerceraad J. W. Heyman ctr. Urtekræmmer Peter Wilhelm Petersen.

(Forkastelse efter Omstændighederne af en Erstatningsfordring, der var fremsat mod en Indstevnt, der paastodes under Forhandlingerne angaaende Salget af en fast Eiendom at have for Citanten opgivet den aarlige Leiesum, der svaredes af Eiendommen, høiere end den i Virkeligheden var, og ved den saaledes Citanten bibragte feilagtige Anskuelse om Eiendommens Værdi, at være Skyld i, at Citanten havde betalt en større Kjøbesum, end han ellers vilde have erlagt.)

(Paadømt den 14de Marts 1870.)

Dommen er saalydende:

Under Anbringende af at Indstevnte, Urtekræmmer Peter Wilhelm Petersen, der til Citanten, Commerceraad J. W. Heyman, har solgt Eiendommen Matr.-Nr. 117, Gade-Nr. 32 i Pilestræde, skal under de Salget forudgaaende Forhandlinger have opgivet Leien af 3die Sal i Mellembygningen og Sidebygningen med tilhørende Localiteter til 550 Rdlr. aarlig, medens det skal have viist sig, at den kun androg 500 Rdlr., har Citanten, der ved denne urigtige Fremgangsmaade fra Indstevntes Side vil være bibragt en feilagtig Anskuelse om

Eiendommens Værdi, og derfor vil have givet en større Kjøbesum for Eiendommen, end han vilde have betalt, saafremt Sagens sande Sammenhæng var bleven ham meddelt, under nærværende Sag paastaaet Indstevnte tilpligtet at udrede til ham en Erstatning, som han har beregnet til Forskjellen imellem den opgivne og den virkelige Leie, capitaliseret efter en Rentefod af 5 pCt. aarlig, eller til 1000 Rdlr., tilligemed Renter af dette Beløb 5 pCt. pro anno fra Forligsklagens Dato, den 9de Juli 1868, indtil Betaling skeer, saavelsom denne Sags Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

Indstevnte procederer til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, idet han blandt Andet har benægtet Rigtigheden af Citantens Anbringende, forsaavidt samme gaaer ud paa, at det skulde have viist sig, at Leien af den omhandlede Leilighed, da Salget fandt Sted, kun skulde have andraget 500 Rdlr. og ikke 550 Rdlr. aarlig. Det er i saa Henseende oplyst, at Leiligheden ved en i Aaret 1854 oprettet Leiecontract blev udleiet til den samme Leier, som beboede den, da Eiendommen blev solgt til Citanten, samt at Leien i denne Contract var fastsat til 550 Rdlr. aarlig, men at Leieren imidlertid, efterat han i Slutningen af Aaret 1862 havde opsagt Leiligheden, er i den derefter følgende Tid med Indstevntes Samtykke forbleven boende i samme, skjøndt han kun deraf har svaret en aarlig Leie af 500 Rdlr., og har bemeldte Leier, der under Sagen er ført som Vidne, forklaret, at det saaledes Passerede skal være begrundet i en Overeenskomst imellem ham og Indstevnte, hvorefter Leien definitivt, og ikke blot midlertidigt, blev nedsat med 50 Rdlr. aarlig. Indstevnte har imidlertid herimod gjort gjeldende, at der ved den omhandlede Overeenskomst kun blev indrømmet Leieren en midlertidig Nedsættelse i Huusleien, saaledes at Indstevnte havde det i sin Magt, naar han fandt for godt, atter at forhøie Leien til det i Contracten fastsatte Beløb, og Rigtigheden af dette Anbringende bestyrkes deels ved den Omstændighed, at den nævnte i Aaret 1854 indgaaede Contract, som, efterat Opsigelsen var tagen tilbage, maa antages fremdeles at have været gjeldende imellem Parterne, ikke har erholdt nogen Paategning om den Nedsættelse i Huusleien, som factisk var bleven Leieren til Deel, deels derved, at det, efter hvad Leieren selv har forklaret, af Indstevnte engang herom er bleven ham tilkjendegivet, at han — som det hedder — fra den næste Flyttedag skulde give 550 Rdlr. aarlig i Huusleie, hvilken sidste Udtalelse nærmest viser hen til, at Indstevnte har anseet sig ligefrem berettiget til i Kraft af

Contracten atter at forhøie Leien til dens oprindelige Beløb. Det kan som Følge heraf ikke ansees givet, at Indstevntes paa Contracten støttede Opgivelse af Leiens Størrelse har været urigtig, og Citanten kan derfor ikke paa denne Opgivelse støtte en Erstatningspaastand, hvorfor det bliver unødvendt at undersøge, om denne i det Hele eller ialfald tildeels kunde have været hjemlet ved den forommeldte Opgivelse fra Leierens Side, saafremt dennes Urigtighed turde forudsættes. Indstevnte vil derfor være at frifinde, idet Sagens Omkostninger efter Omstændighederne blive at ophæve.

Der vil være at forelægge Procurator Raasløff en Frist af 8 Dage til at berigtige Stemplingen af det den 19de Octbr. 1868 fremlagte Indlæg, der er skrevet paa ustemplet Papir.

Iøvrigt foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Urtekræmmer Peter Wilhelm Petersen, bør for Citanten, Commerceraad J. W. Heymans Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger ophæves.

Der forelægges Procurator Raasløff en Frist af 8 Dage til at berigtige Stemplingen af det den 19de Octbr. 1868 fremlagte Indlæg, der er skrevet paa ustemplet Papir.

* * *

Som det vil sees, blev det i ovenstaaende Sag paa Grund af det fra Indstevntes Side Fremkomne ikke nødvendigt at undersøge, hvorvidt Erstatningspligt kunde grundes paa en saadan urigtig Opgivelse, som der af Citanten paastodes at have fundet Sted under de Salget af den ommeldte Eiendom mellem Parterne forudgaaede Forhandlinger. At Erstatningen imidlertid i hvert Fald ikke kunde fastsættes saaledes, som af Citanten paastaaet, at Forskjellen mellem den opgivne og virkelige Leie capitaliseredes, er formeentlig temmelig klart. Iøvrigt troe vi, at det ingenlunde er usædvanligt, at Sælgeren af en fast Eiendom aftaler med vedkommende Leiere i Contracterne at anføre en høiere Leiesum, end der i Virkeligheden betales, for derved at give Eiendommen en forhøiet Værdi i de Lysthavendes Øine, en Misbrug, som, om den end er gængse, vistnok maa ansees som høist forkastelig.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. **Nyt** Nr. 21.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 30te April.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen $\frac{397}{68}$ Exam. juris L. Sidenius som Befuldmægtiget for Handelshuset S. Uhlmann i Furth ctr. Handelsfirmaet P. A. Jerichau & Christensen i Middelfart.

(Spørgsmaal, deels om et indstevnt Handelsfirma, der vægrede sig ved at betale et samme tilstillet og af det modtaget Parti Humle, kunde antages at have underrettet Afsenderen om at det ikke fandt den tilsendte Humle contractmæssig, deels om den var contractmæssig.)

(Paadømt den 14de Marts 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Exam. juris L. Sidenius som Befuldmægtiget for Handelshuset S. Uhlmann i Furth, har under nærværende Sag i 1ste Instans ved Middelfart Kjøbstads Gjesteret søgt de Indstevnte, Handelsfirmaet P. A. Jerichau & Christensen i Middelfart, tilpligtede at modtage de dem af Handelshuset Uhlmann tilsendte 20 Baller Humle og derfor betale Facturabeløbet, 1515 Rdlr. 1 Mk. 12 ß, med Renter heraf 7 pCt. pro anno fra den 24de Febr. 1868 indtil Betaling skeer,

samt Processens Omkostninger, og da Sagens Udfald ved den afsagte Hjesteretsdom er gjort afhængig af, om Indstevnte Kjøbmand P. Christensen, som ansvarlig Deeltager i det indstevnte Handelsfirma, edeligen trøster sig til at bekræfte, at den af ham fremlagte Humleprøve er den Prøve, hvorefter han i August Maaned 1867 i Veile afkjøbte Citantens Befuldmægtigede, Handelsreisende Lauritzen, et Parti Humle, stort 20 Baller, i hvilket Fald de Indstevnte ere frifundne, medens de i modsat Fald ere dømte efter Paastanden, dog saaledes, at Processens Omkostninger ere ophævede, har han paaanket denne Dom hertil Retten, hvor han har paastaaet den forandret derhen, at de Indstevnte ubetinget dømmes og at de tilpligtes at betale Sagens Omkostninger for begge Instanser, idet han subsidiairt har formeent, at Edsthemaet burde forandres noget.

De Indstevnte; som formene, at de egentlig burde have været pure frifundne, men ikke have fundet tilstrækkelig Anledning til at contrapaaanke Dommen, procedere derimod til Gjesteretsdommens Stadfæstelse, idet de derhos have paastaaet Citanten tilpligtet at betale dem Appellens Omkostninger.

Det er in confesso under Sagen, at de Indstevnte i August Maaned 1867 i Veile af Handelshuset Uhlmanns Handelsreisende, Lauritzen, have kjøbt 20 Baller Humle og at et saadant Qvantum af denne Vare er derefter tilsendt de Indstevnte i Middelfart; men da de Indstevnte ikke fandt Partiet contractmæssigt og stemmende med den dem leverede Prøve, tilskreve de Uhlmann, at de ikke vilde modtage Partiet. Spørgsmaalet er nu ifølge Proceduren, deels om de Indstevnte itide have underrettet Uhlmann om, at de ikke fandt den tilsendte Humle contractmæssig, deels om den er contractmæssig.

I førstnævnte Henseende bemærkes, at det ikke ved Han-

delens Afslutning blev aftalt, inden hvilken Tid Indsigelser skulde fremsættes, men paa den de Indstevnte tilsendte Factura stod, at der kun kunde tages Hensyn til Reclamationer, som bleve modtagne inden 8 Dage efter Varernes Modtagelse. Af de ommeldte Varer ankom 2 Baller til Middelfart den 20de September, 13 den 24de og 5 den 27de s. M. Den 26de Septbr. underrettede de Indstevnte Sælgerne om, at de modtagne 15 Baller aldeles ikke svarede til Prøven og at de derfor ikke vilde modtage Humlen, men havde lagt den til Sælgernes Disposition, og den 5te October gave de Indstevnte Sælgerne en lignende Underretning med Hensyn til de sidst modtagne 5 Baller. Varerne have derefter henligget under Toldvæsenets Forsegling. Da der maa gives de Indstevnte Medhold i, at den i Facturaen vilkaarlig satte Frist ikke kan være bindende for dem, og da det ikke skjønnes rettere, end at de Indstevnte med den efter Omstændighederne fornødne Hurtighed have meddelt Sælgerne deres Indsigelser, kan Citantens Paastand om, at de have fortabt deres Ret til at fremkomme med Indsigelser mod Varernes Beskaffenhed, ikke tages tilfølge.

Hvad dernæst angaaer Spørgsmaalet om Varernes Contractmæssighed, bemærkes, at Contracten blev afsluttet mundtlig mellem Indstevnte Kjøbmand Christensen og Sælgerens Handelsreisende Lauritzen. Efter Indstevntes Forklaring skulde Sælgeren levere god eensartet, „fuldkoppet", gammel, baiersk Humle efter en Prøve, som leveredes Indstevnte i en uforseglet Blikdaase. Sælgeren benægter derimod, at det var en Aftale, at Humlen skulde være „fuldkoppet", og han benægter derhos, at den Prøve, som de Indstevnte senere have fremlagt ved Synsforretningen, er den samme, som blev leveret Christensen ved Handelens Afslutning. Da der imidlertid ikke findes andet Beviis for Handelens Indgaaelse end den, der

indeholdes i de Indstevntes Vedgaaelse — thi den af Handelsreisende Lauritzen afgivne edelige Forklaring kan ikke tillægges Betydning efter hans Stilling til Sagen — vil de Indstevntes Forklaring, som desuden stemmer med den af et tilstedeværende Vidne afgivne Forklaring, være at lægge til Grund ved Sagens Afgjørelse, hvorved derhos bemærkes, at efter den af det sidstnævnte Vidne afgivne Forklaring er den af de Indstevnte fremlagte Prøve stemmende med den, der blev leveret dem i hans Overværelse ved Handelens Afslutning, og at det maatte være Sælgerens Sag, naar han nærede Mistillid til de Indstevnte, at sikkre sig Beviset for Prøvens Identitet ved at forsegle den eller paa anden Maade.

Men naar de Indstevntes Forklaring og den af dem fremlagte Prøve lægges til Grund ved Sagens Afgjørelse, er det ved den afholdte Synsforretning tilstrækkelig godtgjort, at de leverede Varer ikke ere contractmæssige, idet Humlepartiet efter Synsforretningen ikke svarer til Prøven, men er af en ringere Værdi, idet Partiet befindes at være langt mere bladet og blandet med mindre Humlepartikler og Stilke end den fremlagte Prøve, saaat Partiet efter de daværende Priser kun kunde ansættes til en Værdi af 24 ß pr. Pd., medens et Parti Humle efter den af de Indstevnte fremlagte Prøve vilde have havt en Værdi af 34 ß pr. Pd.

Efter det saaledes Anførte vil det have sit Forblivende ved Gjesteretsdommen, der, som bemærket, ikke er contrapaaanket.

Processens Omkostninger for Overretten ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Stempelpapirslovgivningen er ikke overtraadt under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Gjesteretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{316}{89}$ Johanne C. C. Kruse, fød Breum eller Bræum, Enke efter Copist Kruse, med beskikket Lavværge, Overretsprocurator Beyer ctr. Particulier J. V. Benthien.

(Spørgsmaal, om en Contracitant, der i længere Tid havde besiddet en af ham Hovedcitantinden i sin Tid tilskjødet fast Eiendom, efter Omstændighederne kunde ansees pligtig at aflevere Adkomstdocumenterne til Eiendommen og aflægge Regnskab for Administrationen og det aarlige Overskud m. m. Billiget, at der ved Incaminationen af Hovedsøgsmaalet af Justitssecretairen var beregnet Gebyr efter Sportelreglementets § 25.)

(Paadømt den 14de Marts 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved Skjøde af 15de Decbr. 1864, thinglæst den 17de April 1867, overdrog Contracitanten, Particulier J. V. Benthien, til sin Svigerinde, Hovedcitantinden, Johanne C. C. Kruse, fød Breum eller Bræum, Enke efter Copist Kruse, Eiendommen Matr.-Nr. 29a, 29c, 9h og 18d i Ordrup med derpaa værende Bygninger m. v. for en Kjøbesum af 2000 Rdlr., der anføres at være berigtigede ved at Hovedcitantinden overtog en Prioritet, stor 1250 Rdlr., og havde afgjort Resten, 750 Rdlr., med Sælgeren.

Under nærværende Sag har nu Hovedcitantinden med beskikket Lavværge, Overretsprocurator Beyer, søgt Contracitanten, som efter Skjødets Udstedelse var vedbleven at besidde og bestyre bemeldte Eiendom, til at aflevere Adkomstdocumenterne, navnlig Skjødet, Skattebogen og Assurancepolicen vedkommende denne Eiendom, samt til at aflægge Regnskab og Rigtighed for Bestyrelsen, Oppebørselen og det

aarlige Overskud fra Skjødets Dato eller i al Fald fra den 12te April 1867, og til at udlevere en Hovedcitantinden tilhørende Jagtvogn i complet Stand, eller alternative i Mangel af behørigt Regnskab at tilsvare som reent Overskud af fornævnte Eiendom 150 Rdlr. aarlig, og i Mangel af Jagtvognens Udlevering at betale dens Indkjøbspriis med 189 Rdlr. 2 Mk. eller i al Fald dens Værdi efter uvillige Mænds Skjøn; saa har hun og paastaaet sig tilkjendt Rente 5 pCt. pro anno af de hende tilkommende Beløb fra Forligsklagens Dato, den 14de April f. A., til Betaling skeer, og Sagens Omkostninger skadesløst.

Contracitanten procederer derimod til Frifindelse i Hovedsøgsmaalet og har under den af ham anlagte Contrasag paastaaet, at ovennævnte Skjøde erklæres for en Nullitet, saa at det af Pantebogen kan udslettes, imod at han skaffer qvitteret og udslettet i samme Bog den af Hovedcitantinden til Kjøbenhavns Overformynderi udstedte Panteobligation, stor 1250 Rdlr., med Pant i ovennævnte Eiendom, saa har han og paastaaet sig tilkjendt Sagens Omkostninger.

Han anfører, at Skjødet er udstedt pro forma, at ingen Kjøbesum er erlagt, idet de 750 Rdlr. ikke ere ham betalte, og at Hensigten med det udstedte Skjøde alene har været at skaffe Hovedcitantinden efter hans Død den omhandlede Eiendom, som han, saalænge han levede, skulde beholde som tidligere som sin, uden at Hovedcitantinden saalænge skulde kunne udøve nogen Raadighed over den, idet Skjødet kun var udstedt for ligeoverfor hans Børn, mod hvis absolute Arveret Overdragelsen kunde komme i Strid, at sikkre Hovedcitantinden Eiendommen efter hans Død; fremdeles, at han selv havde betalt Jagtvognen og at Qvitteringen, som Hovedcitantinden har fremlagt og som lyder paa, at hun har betalt den, ligeledes kun er pro forma udstedt for at sikkre

hende Vognen efter hans Død, medens hun, saalænge han levede, ikke skulde have nogen Ret til den.

Rigtigheden af denne hans Fremstilling er af Hovedcitantinden modsagt, hun anfører, at hun har betalt Kjøbesummen saavel for Eiendommen, hvad Contracitanten i Skjødet har erkjendt, som for Vognen, og at hun, som indtil i Sommeren 1867 levede i hans Huus, har ligesaafuldt som han været i Besiddelse af Eiendommen og Vognen, medens han paa Grund af Samlivet bestyrede Eiendommen for hende, og da Contracitanten ikke har ført Beviis for hvad han saaledes har anbragt, eller ved de af ham førte Vidner, der ere enlige og ikkun have forklaret om Yttringer, der leiligshedsviis ere brugte snart af den ene snart af den anden af Parterne under deres Samliv, og som, hvis de ere brugte, vel kunne forklares af, at Parterne, som da ikke tænkte paa at hæve dette, have været enige om at Contracitanten skulde bestyre Eiendommen som hidtil saalænge Samlivet bestod, men ikke beføie til at slutte, at Hovedcitantinden har villet anerkjende, at hun, naar dette ophørte, ikke skulde kunne gjøre sin Ret efter Skjødet gjeldende mod Contracitanten, — har tilveiebragt en saadan Formodning for, at der ved Skjødet ikke er skeet et virkeligt Salg, og at Parterne have været enige om, at Contracitanten, uagtet Tilskjødningen til Hovedcitantinden, fremtidig, saalænge han levede, skulde beholde Eiendommen som sin, at der kan være Anledning til Sagens Afgjørelse ved Ed, vil Hovedcitantindens Paastand være at tage til Følge, saaledes at Mulkten, der tillægges Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, bestemmes til 1 Rdlr. for hver Dag, Dommen siddes overhørig, at Contracitanten tilpligtes at aflægge Regnskab for Administrationen af Eiendommen fra Skjødets Udstedelse, at de 150 Rdlr. aarligt regnes fra samme Tid indtil Forligsklagens Dato og at

Erstatningen for Vognen, hvis den ikke udleveres, bestemmes til 189 Rdlr. 2 Mk. og Hovedcitantinden i Contrasagen være at frifinde for Contracitantens Tiltale.

Sagens Omkostninger i begge Søgsmaal ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Med Hensyn til en af Hovedcitantinden forlangt Afgjørelse af, hvorledes Incaminationsgebyret af Hovedsøgsmaalet vil være at beregne, bemærkes, at det billiges, at dette af Justitssecretairen er beregnet efter Sportelreglementets § 25.

Thi kjendes for Ret:

Hovedcitantinden, Johanne C. C. Kruse, fød Breum eller Bræum, Enke efter Copist Kruse, med beskikket Lavværge, Overretsprocurator Beyer, bør for Tiltale af Contracitanten, Particulier J. B. Benthien, i denne Sag fri at være.

Derimod bør Contracitanten under en Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse tilfaldende Mulkt af 1 Rdlr. for hver Dag, han i saa Henseende sidder nærværende Dom overhørig, til Hovedcitantinden aflevere Skjøde, Skattebog og Assurancepolice vedkommende Eiendommen Matr.-Nr. 29a, 29c, 9h og 18d i Ordrup By, Gjentofte Sogn, saa bør han og til Hovedcitantinden aflægge Regnskab og Rigtighed for Bestyrelsen af denne Eiendom fra den 15de Decbr. 1864, eller udbetale hende 150 Rdlr. aarligt som Overskud af Eiendommen fra bemeldte Dag at regne indtil Forligsklagens Datum, den 14de April f. A., med Rente deraf 5 pCt. pro anno fra bemeldte Dag indtil Betaling skeer, samt endvidere udlevere hende den omhandlede Jagtvogn i complet Stand eller tilsvare dens Værdi med 189 Rdlr. 2 Mk. med Rente deraf som fornævnt.

Processens Omkostninger ophæves.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{486}{69}$ Huusmand Peder Frandsen af Skottemarke ctr. Muurmester J. F. W. Oppenlænder.

(Udfaldet af en Sag, hvorunder der tvistedes om Debitors Forpligtelse til at betale det fulde Beløb af en af ham udstedt Panteobligation, gjort afhængigt af en Creditor paalagt Benægtelsesed.)

(Paadømt den 14de Marts 1870.)

Dommen er saalydende:

Indstevnte, Muurmester J. F. W. Oppenlænder, har i 1ste Instans ved Fuglse Herredsthing søgt Citanten, Huusmand Peder Frandsen af Skottemarke, til Betaling af 350 Rdlr., som han skal være skyldig efter en af ham til Indstevnte udstedt Panteobligation af 20de Decbr. 1859 paa fornævnte Beløb, med Renter 4 pCt. aarlig fra 11te December-Termin 1867 indtil Betaling skeer, samt Processens Omkostninger skadesløst, medens Citanten paastod sig frifunden imod at betale 200 Rdlr., med Tillæg af Sagens Omkostninger. Da Indstevntes Paastand er tagen tilfølge ved Herredsthingsdommen, dog at Procesomkostningerne ere ophævede, har Citanten indanket Sagen herfor Retten, hvor hans Paastand gaaer ud paa, at han enten pure frifindes for Indstevntes Tiltale eller at Frifindelsen i alt Fald gjøres afhængig af, om Indstevnte edelig benægter at have erholdt et Afdrag af 150 Rdlr. paa den anførte Panteobligation, hvorhos han paastaaer sig tillagt Sagens Omkostninger for begge Retter skadesløst. Indstevnte derimod har paastaaet den indankede Dom stadfæstet og Citanten paalagt at udrede Processens Omkostninger.

Citanten har gjort gjeldende, at en ustevnt Trediemand, til hvem han havde solgt en Parcel af den til Indstevnte

pantsatte Eiendom, har udbetalt Kjøbesummen for Parcellen, 100 Rdlr., saavelsom 50 Rdlr., som han iøvrigt skyldte Citanten, til Indstevnte for Citantens Regning, og at Indstevnte dernæst har sagt Citanten, at han havde modtaget ommeldte 150 Rdlr. som Afdrag paa Pantegjelden, hvorefter Citanten i Tillid hertil udfærdigede Skjøde paa Parcellen til hiin Trediemand; men imod Indstevntes Benægtelse har Citanten ikke ført noget Beviis herfor.

Imidlertid har den ommeldte Trediemand, til hvem Parcellen blev overdraget, under et Thingsvidne forklaret, at han for Citantens Regning har betalt 150 Rdlr. til Indstevnte som Afdrag paa Citantens Pengegjeld til denne; og skjøndt der efter Vidnets Stilling til Sagen ikke findes mod Indstevntes Protest at kunne tillægges hans Forklaring fuld Betydning, findes der dog, naar hensees til, at det efter Proceduren i 1ste Instans er in confesso, at Indstevnte som Betingelse for Relaxationen af den Deel af Pantet, der skulde udgaae, havde fordret en Afbetaling af 150 Rdlr., og at Indstevnte derefter har indrømmet Relaxationen og givet Obligationen Paategning derom, at være fremkommen en saadan Grad af Formodning for Rigtigheden af Citantens Anbragte, at der findes Føie til efter Citantens subsidiaire Paastand at gjøre Sagens Udfald afhængigt af Indstevntes Ed, hvorfor Underretsdommen vil blive at forandre i Overeensstemmelse dermed.

Processens Omkostninger findes at maatte ophæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke her for Retten.

Thi kjendes for Ret:

Naar Indstevnte, Muurmester J. F. W. Oppenlænder, efter foregaaende lovlig Omgang inden Retten med sin corporlige Ed bekræfter, at han ikke for Citanten, Huusmand Peder Frandsen af Skottemarke, hans Regning har modtaget

et Afdrag af 150 Rdlr. paa den til ham af Citanten den 20de Decbr. 1859 udstedte, under 10de Januar 1860 thinglæste Panteobligation, stor 350 Rdlr., bør Citanten til Indstevnte imod Extradition i qvitteret Stand af den nævnte Obligation betale 350 Rdlr., med Renter deraf 4 pCt. pro anno fra den 11te Decbr. 1867 til Betaling skeer.

Trøster Indstevnte sig derimod ikke til saadan Ed at aflægge, bør Indstevnte til Citanten imod Extradition som anført af Obligationen til Citanten betale 200 Rdlr., med Renter deraf som ommeldt, men iøvrigt for hans Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ved begge Retter ophæves.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{587}{69}$ Proprietair Tillge til Bregningegaard ctr. Sogneraadet for Bregninge og Bjergsted Commune.

(Spørgsmaal, om et Sogneraads Berettigelse til af en Eiendomsbesidder at fordre erstattet et udlagt Beløb til Anbringelse af et Rækværk, som en tidligere Eier paastodes at have opført som Æqvivalent for den ham ifølge Frd. 13de December 1793 § 79 paahvilende Forpligtelse til at istandsætte den Beskadigelse han ved Gravning af en Mergelgrav havde tilføiet en Vei.)

(Paadømt den 14de Marts 1870).

Dommen er saalydende:

Citanten, Proprietair Tillge til Bregningegaard, der ved Arts og Skippinge Herredsthingsdom af 29de Mai f. A. tilpligtedes at erstatte Bregninge og Bjergsteds Communes Sogneraad et af samme udlagt Beløb, stort 31 Rdlr. 3 Mk. 8 ß, for Anbringelsen af et Rækværk paa Veien

Litr. g. fra Bregninge til Torpe ved en Mergelgrav paa Bregningegaardens Jorder, med Renter af Beløbet, har paaanket denne Dom her for Retten, hvor han procederer til Frifindelse, medens det indstevnte Sogneraad procederer til Dommens Stadfæstelse.

Om det nu end maatte antages, at en tidligere Eier af Bregningegaarden som Æquivalent for den ham ifølge Frd. 13de Decbr. 1793 § 79 paahvilende Forpligtelse til at istandsætte den Beskadigelse, han havde foraarsaget den ommeldte Vei ved Gravning af en Mergelgrav op til Veien, har opsat et Rækværk ved Veien langs med Graven, vilde dog alene deraf ikke efter Lovgivningen kunne drages den Følge, at der maatte paahvile Citanten som senere Eier af Bregningegaarden en Forpligtelse til at vedligeholde eller i Tilfælde af Forfald erstatte dette Rækværk med et nyt, og da det ikke er oplyst, at Citanten ellers har paataget sig saadan Forpligtelse eller at den ifølge anden Hjemmel paahviler ham eller Eiendommen, vil han heller ikke her under Sagen kunne tilpligtes at betale hvad det indstevnte Sogneraad har erlagt for Opsættelsen af det her under Sagen omhandlede Rækværk.

Herredsthingsdommen vil altsaa være at forandre derhen, at der tillægges Citanten Frifindelse for de Indstevntes Tiltale.

Processens Omkostninger for begge Retter findes at maatte ophæves.

De Indstevntes for Underretten beskikkede Sagfører, Procurator Mohr, tillægges i Salair 20 Rdlr., der udredes af det Offentlige.

Det attesteres, forsaavidt Sagen har været beneficeret, at Behandlingen og Sagførelsen har været lovlig.

Under Sagen foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, Proprietair Tillge til Bregningegaard, bør for Tiltale af de Indstevnte, Sogneraadet for Bregninge og Bjergsted Commune, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Procurator Mohr for Underretten tillægges i Salair 20 Rdlr. af det Offentlige.

Sagen AS. $\frac{1}{70}$° Procurator Herforth Actor ctr. Tiltalte Tjenestekarl Hans Larsen af Dyrhaugegaard.

(Anvendelse af Straffelovens § 203.)

(Paadømt den 15de Marts 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Vinding Herreds Extraret hertil indankede, Sag tiltales Tjenestekarl Hans Larsen af Dyrhaugegaard for at have tilføiet Ungkarl og Hjulmand Hans Larsen af Dyrhaugegaard Saar eller Skade paa Helbred.

Det er under Sagen oplyst, at Tiltalte tilligemed nogle flere unge Mennesker, blandt hvilke ogsaa bemeldte Hjulmand Hans Larsen, den 28de Septbr. f. A. havde været inde i Nyborg for at høre Tappenstregen. Da de nu om Aftenen Kl. omtrent 10 skulde gaae hjem og Tiltalte, efter hvad han har forklaret, havde hørt, at Hjulmand Hans Larsen skulde have ifinde at prygle ham, gik han noget forud og, idet han ventede efter de Andre, tog han en Steen af Størrelse som en mindre knyttet Haand op fra Veien og lagde den i et Tørklæde, for, som han har udtalt, at have et Vaaben, hvis det skulde komme til Slagsmaal. Efterat derpaa de andre Karle vare komne til, gik Tiltalte tvers over Veien imod Hans Larsen og, efter noget Skjenderi, som dog ikke synes foranlediget af denne, bibragte ham med Stenen hængende i

Tørklædet et Slag oven i Hovedet og derefter, da Hans Larsen derved var falden til Jorden, flere Slag med en tyk Egetræesstok. Slaget i Hovedet bevirkede et betydeligt Saar med Beskadigelse af Hjerneskallen, der gjorde en længere Tids Lægebehandling nødvendig, men ifølge Districtslægens Attest af 20de Novbr. var Hans Larsen da restitueret og Saaret i Hovedet lægt, uden at der var Grund til at antage at Beskadigelsen vilde efterlade skadelige Følger for hans fremtidige Helbred.

For den af Tiltalte, der er født den 21de Decbr. 1847 og ikke tidligere straffet eller tiltalt, saaledes forøvede Vold maa det billiges, at han ved den indankede, den 29de Decbr. sidstleden afsagte, Dom er anseet efter Straffeloven af 10de Febr. 1866 § 203 og at Straffen er bestemt til 2 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, ligesom bemeldte Doms Bestemmelser saavel i Henseende til Actionens Omkostninger som til den Erstatning, han vil have at tilsvare den Overfaldne, ogsaa billiges, saa at Dommen i det Hele bliver at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor ved Overretten vil Tiltalte derhos have at betale 5 Rdlr. til hver.

Behandlingen i 1ste Instans saavelsom den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor ved Overretten, Procuratorerne Herforth og Leth, betaler Tiltalte, Tjenestekarl Hans Larsen af Dyrhaugegaard, 5 Rdlr. til hver.

Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. 4/10 Procurator Rothe Actor ctr. Tiltalte forhenværende Værtshuusholder Niels Hansen.

(Anvendelse af Straffelovens § 257.)

(Paadømt den 18de Marts 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Odense Kjøbstads Extraret hertil indankede, Sag er Tiltalte, forhenværende Værtshuusholder Niels Hansen, actioneret for det af ham ved en Handel om en ham tilhørende Eiendom paa Kissendrup Mark udviste formeentlig bedrageriske Forhold.

Sagens Omstændigheder ere i det Væsentlige følgende: Ved Kjøbecontract af 25de Octbr. 1868 solgte Tiltalte sin af et Huus med Jordtilliggende bestaaende Eiendom paa Kissendrup Mark i Aunslev Sogn til Murer Niels Rasmussen; Kjøbesummen bestemtes til 500 Rdlr., hvoraf 200 Rdlr. skulde betales inden den 30te s. M., Resten i 11te Juni-Termin 1869. Efterat de 200 Rdlr. overeensstemmende med denne Contract vare betalte af Niels Rasmussen, solgte denne strax derpaa, ligeledes for 500 Rdlr., Eiendommen til Murer Mathias Hansen, og blev der, for at spare Omkostninger, mellem Sidstnævnte og Tiltalte under 6te Novbr. 1868 oprettet en ny Contract, som om Eiendommen umiddelbart skulde gaae over fra Tiltalte til M. Hansen. I Contracten bestemtes, at hele Kjøbesummen forfaldt til Udbetaling i 11te Juni-Termin 1869, uden at Noget blev bemærket om, at 200 Rdlr. allerede vare betalte af Niels Rasmussen; og lovede Tiltalte efter fælles Aftale i sin Tid at udstede Skjødet til sidste Kjøber.

Uagtet disse Transactioner udstedte nu Tiltalte, der iøvrigt først den 15de Marts 1869 selv erholdt Skjøde paa Stedet, den følgende Dag — den 16de Marts — tvende

Obligationer, respective til Snedker Rasmus Nielsen for 300 Rdlr. og til Marschandiser Hans Andersen for 200 Rdlr., hvorved han med 1ste og 2den Prioritet pantsatte den ved de ovennævnte Kjøbecontracter solgte Eiendom, og bleve disse Obligationer thinglæste den 10de Juli 1869 samtidig med Tiltaltes Skjøde og Kjøbecontracten af 6te Novbr. 1868. Paa Grund heraf og da Tiltalte har erkjendt, at han, da han udstedte Panteobligationen til Hans Andersen, var ude af Stand til at betale Niels Rasmussen de som Afdrag paa Kjøbesummen erlagte 200 Rdlr. og at som Følge heraf denne Pantsætning maatte blive til Forurettelse for Niels Rasmussen, maa det billiges, at det af Tiltalte, der er født den 27de Octbr. 1843 og ikke tidligere har været straffet eller tiltalt, udviiste Forhold ved den den 4de Januar sidstleden affagte Underretsdom er anseet at henhøre under Straffelovens § 257; men findes Straffen, der er bestemt til 2 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, at burde forandres til 1 Maaneds simpelt Fængsel.

I Henseende til Actionens Omkostninger vil Underretsdommen være at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor ved Overretten vil Tiltalte derhos have at betale 8 Rdlr. til hver.

Behandlingen i 1ste Instans saavelsom den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, forhenværende Værtshuusholder Niels Hansen, bør hensættes i simpelt Fængsel i 1 Maaned.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Underretsdommen ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor ved Overretten, Procuratorerne Rothe og Beyer, betaler Tiltalte 8 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 22.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret
af
Cancelliraad A. L. C. de Coninck,
Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 7de Mai.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen AS. $\frac{520}{69}$ Gaardmand Rasmus Rasmussen i Stjoal paa Thorseng ctr. Enkebaronesse Juel Brockdorff.

(Undersøgelse af, om et mellem en Godseier og en Gaardmand omtvistet Spørgsmaal angaaende Erstatning for Hoveri, kunde ansees afgjort ved et tidligere Høiesteretspræjudicat i Godseierens Faveur.)

(Paadømt den 21de Marts 1870.)

Dommen er saalydende:

I det af Besidderen af Stamhuset Thorseng, Baron Juel Brockdorff, til Citanten, Gaardmand Rasmus Rasmussen i Stjoal paa Thorseng, den 17de Decbr. 1841 udstedte Fæstebrev paa en Gaard i Stjoal er det om den Fæsteren paalagte Extrahovning fastsat; at, hvis denne i sin Tid ved en kongelig Anordning skulde blive hævet eller Herskabet finde for godt at befri Fæsteren for at forrette samme, da skulde denne istedet derfor betale 16 Rdlr. Sølv aarlig. For vedkommende Hoveriafløsningscommission blev den 13de Marts 1851 imellem Stamhuusbesidderen og flere af Godsets

Fæstere, deriblandt Citanten, indgaaet et Forlig om det tilbagestaaende Hoveries Afløsning, blandt Andet paa Vilkaar, — forsaavidt det maatte være bestemt i de yngre Fæsteres Fæstebreve, at de skulde betale en større Erstatning end den Forliget bestemmer, hvilken Erstatning for Citantens Vedkommende er en aarlig Afgift af 4 Rdlr. 64 ß fra 1ste Mai 1852 at regne, — at da havde disse Fæstere ikkun at udrede det mindre Beløb, indtil det ved Høiesteretsdom blev afgjort, at den i Fæstebrevene bestemte Summa skal staae ved Magt, og at selvfølgelig de nævnte Fæstere, i Fald Dommen gik dem imod, vilde have at udrede Forskjellen imellem det, som findes anført i Fæstebrevet, og det, som Forliget bestemmer; og blev Citantens Fæstebrev af Commissionens Formand givet en Paategning af 1ste Mai s. A. om det indgaaede Forlig, og hedder det i denne Paategning: „Den i Fæstebrevet for Hoveriets Ophævelse fastsatte Erstatning af 16 Rdlr. udredes ikke førend det ved Høiesteretsdom er bleven afgjort, at Fæstebrevets Bestemmelse forsaavidt skal staae ved Magt. Gaaer Sagen Fæsteren imod, vil denne ikke alene have i Fremtiden at udrede de ommeldte 16 Rdlr., men desuden have fra 1ste Mai 1852 at regne at efterbetale Forskjellen imellem dette Beløb og den ovenfor ved Forliget fastsatte aarlige Afgift."

Denne Afgjørelse af Høiesteret har Indstevnte, Enkebaronesse Juel Brockdorff, formeent at have fundet Sted ved Høiesteretsdom af 20de Decbr. 1858 i et ganske lignende Tilfælde angaaende Erstatning for Hoveriets Afløsning paa Baroniet Schelenborg, hvorfor hun havde sagsøgt Citanten til at betale Forskjellen imellem de tvende Erstatningssummer fra 1ste Mai 1852 til 1ste Marts 1858, 73 Rdlr. 4 Mk., med Renter fra Forligsklagens Dato, den 31te Mai 1859, og Sagens Omkostninger, og er ved Thorseng Birkethings-

dom af 26de Mai f. A. Citanten tilpligtet at betale hende det nævnte Beløb med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra Incaminationens Dato, den 18de Novbr. 1868, samt Sagens Omkostninger med 4 Rdlr.

Denne Dom har Citanten ved Stevning af 15de Juni f. A. indbragt her for Retten, hvor han har paastaaet den forandret saaledes, at han frifindes for Indstevntes Tiltale samt tillægges Processens Omkostninger skadesløst for begge Retter, hvorimod Indstevntes Paastand gaaer ud paa, at Underretsdommen stadfæstes samt at Citanten idømmes Sagens Omkostninger her for Retten.

Citantens Indsigelser imod Søgsmaalet ere i det Væsentlige:

1) at Stamhuusbesidderen maa i alt Fald antages at have renonceret paa Kravet af den høiere Afgift, ved i et saa langt Tidsrum intet Skridt at have gjort til at faae Spørgsmaalet herom under Domstolenes Paakjendelse, eller har dog forsømt at iagttage det efter L. 5—14—53 Fornødne til Conservation af sin formeentlige Ret, ligesom intet Forbehold er taget i Citantens Qvittering saalidt som, — efter hvad fra hans Side uimodsagt er anført, — i Godsets Kassebog, i Anledning af at han har betalt det ringere Vederlag;

2) at Betingelsen for Betalingen af det høiere Vederlag ikke er indtraadt og ikke vides at ville indtræde, i hvilken Henseende Citanten har bemærket, at det følger af Forligets Ord, at Høiesteret for de enkelte Fæsteres Vedkommende skulde have afgjort, at den i deres Fæstebreve bestemte Sum skal staae ved Magt, paa hvilken Maade og Paategningen paa Citantens Fæstebrev gjengiver Forligets Indhold, men at Høiesteret ikke har statueret et Resultat med Hensyn til noget eneste af de i Forliget nævnte Fæstebreve, hvorfor det er urigtigt, at der er bleven anlagt en Sag til Namsdoms

Erhvervelse imod Citanten, forinden Forligets Betingelse, — en Høiesteretsdom, der afgjorde selve Spørgsmaalet om hans Fæstebrevs Bestemmelser skulde staae ved Magt, — er tilstede, idet Forliget formeentlig kun har tilsigtet at give Fæsteren en Berettigelse, men ikke at paalægge ham en Forpligtelse til at rette sig efter en i en anden Sag afsagt Dom, og

3) at Indstevnte ikke har fremlagt en Høiesteretsdom, hvoraf det klarligen fremgaaer, til hvilket Resultat Høiesteret vilde komme ved Bedømmelsen af Citantens Fæstebrev.

Som alt berørt var Sagen allerede paaklaget for Forligscommissionen og derfra henviist til Rettergang i den første Halvdeel af 1859, hvorved Citanten fik tilstrækkelig Underretning om, at Stamhuusbesidderen gjorde Krav paa det ved Fæstebrevet bestemte Vederlag, og Udsættelsen af Sagens Forfølgning til Thinge kunde ikke med Føie ansees enten som en Erkjendelse af Citantens Ret til kun at svare det mindre Vederlag eller som en Renunciation paa det større, ligesom ei heller Undladelsen af at iagttage L. 5—14—53 eller af i Citantens Qvitteringsbog eller i Godsets Kassebog at tage et Forbehold med Hensyn til Forpligtelsen imellem disse tvende Vederlag findes at kunne have nogen Indflydelse, allerede af den Grund, at Citanten ingen Tvivl kunde have om Kravets Størrelse for hvert Aar.

Hvad dernæst Forliget af 13de Marts 1851 angaaer, skjønnes ikke rettere, end at der i samme haves for Øie, at det Retsspørgsmaal, om det ved Fæstebrevene bestemte Vederlag, uanseet Bestemmelserne i Lov af 4de Juli 1850, skal staae ved Magt, har foreligget Høiesteret og af denne Domstol er besvaret bekræftende; thi, om endog Affattelsen af Forliget i den herommeldte Henseende og af Paategningen paa Citantens Fæstebrev maatte antages ikke at være fuldkommen

tydelig, findes der ikke tilstrækkelig Føie til at antage, at en Afgjørelse ad Retsveien for de enkelte paagjeldende Fæsteres Vedkommende har været tilsigtet, da saadant ikke udtrykkelig er udtalt, uagtet hertil havde været saa meget mere Anledning, som Stamhuusbesidderen under Forhandlingerne den foregaaende Dag havde taget et særligt Forbehold om en Afgjørelse ved Dom af Forholdet til en enkelt Fæster og den Klasse af Fæstere, hvortil denne hørte, nemlig de, der efter 1838 havde fæstet hoverifri Gaarde, medens man da var enig om forøvrigt at ville med Hensyn til Fortolkningen af Fæstebrevene rette sig efter den Høiesteretsdom, som paa ethvertsomhelst andet Gods heri Landet maatte blive affagt om det samme Spørgsmaal.

Sagens Udfald vil efter det Ovenstaaende altsaa bero paa, om den af Indstevnte i Udskrift fremlagte Høiesteretsdom af 20de Decbr. 1858 har afgjort det Spørgsmaal, hvorom det dreier sig heri Sagen, i Godseierens Faveur, og dette maa Overretten antage. Høiesteretsdommen har nemlig stadfæstet nærværende Rets Dom af 27de Juli 1857 i Henhold til de i sidstnævnte Dom anførte Grunde, der netop gaae ud paa, deels at det paa ingen Maade kan være Hensigten af Lov af 4de Juli 1850 om Afløsning af det Gaarde og Boelssteder paahvilende Hoveri og lignende Pligtarbeide at give nogen af Parterne Ret til at unddrage sig den tidligere lovlig affluttede Contracts forbindende Kraft, hvad Størrelsen af det Vederlag angaaer, der skulde ydes i Tilfælde af Hoveriets Afløsning — D. L. 5—1—1 og 2 —, noget som den citerede Lovs Ord og Bestemmelser ei heller giver Anledning til at antage, deels at, naar Herskabet har betinget sig de i vedkommende Documenter anførte Vederlag, hvad enten det selv blev tilsinds at ophæve Hoveriet eller dette ophævedes ved en kongelig Anordning, er det herved med al fornøden

Tydelighed udtalt, at det stipulerede Vederlag skulde gives, naar Hoveriet overhovedet maatte blive ophævet, være sig efter Herskabets Forlangende eller paa Grund af eventuelle Lovgivningsbestemmelser.

Den af Indstevnte nedlagte Paastand vil derfor være at tage til Følge, dog at Processens Omkostninger ophæves for begge Retter.

Det fornødne stemplede Papir er brugt herfor Retten.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{572}{62}$ Kammerherre Chr. Benzon til Christiansdal ctr. Capitain, forhenværende Overformynder i Odense G. Schmidt, eller nu Justitsministeriet paa Statskassens Vegne.

(Undersøgelse af om og hvorvidt Hovedcitanten i en til Overretten appelleret Sag kunde ansees pligtig at tilsvare et Overformynderi en Gjeld, der fra Hovedcitantens Side paastodes af ham at være tidligere afgjort.)

(Paadømt den 21de Marts 1870).

Dommen er saalydende:

Ved Odense Herredsthingsdom af 1ste August 1867 er Hovedcitanten, Kammerherre Chr. Benzon til Christiansdal, tilpligtet at betale til Contracitanten, Capitain, forhenværende Overformynder i Odense G. Schmidt, 13,714 Rdlr. 5 Mk. 5 ß med 5 pCt. Renter deraf fra den 20de August 1866 til Betaling skeer, men forøvrigt frifundet deels for fornævnte Schmidts Tiltale, deels for Justitsministeriets Tiltale paa Odense Kjøbstads Overformynderies Vegne.

Denne Dom har Hovedcitanten indanket her for Retten, hvor han, næst at henstille at Sagen paa Grund af ulovlig Cumulation afvises, har nedlagt Paastand om Frifindelse enten ganske eller tildeels.

Efter institueret Contrasøgsmaal er Hovedcitanten søgt til at betale 21,733 Rdlr. 3 Mk. 12 ß eller en Deel deraf, hvilket Beløb efterat Statskassen, ifølge Overdragelser, der ere foregaaede i Henhold til Lov af 17de April 1868, er indtraadt istedetfor fornævnte Schmidt samt daværende Odense Overformynderi, er paastaaet erlagt til Justitsministeriet paa Statskassens Vegne.

Da Capitain Schmidt og bemeldte Overformynderies forenede Saggivelse findes at have tilstrækkelig Hjemmel i den Forbindelse, hvori deres Fordringer staae til hinanden, bliver Realiteten at paakjende. Derunder er det givet, at Hovedcitanten af det Gersdorffske Fideicommis, hvis Midler bestyredes af det daværende Overformynderi i Odense, har havt 30,000 Rdlr. tillaans, derunder 25,000 Rdlr. ifølge Vexelobligation af 24de Marts 1856, hvorved Hovedcitanten havde givet Fideicommisset forskjellige Værdipapirer til Sikkerhed som haandfaaet Pant.

Det er fra Contracitantens Side erkjendt, at Fideicommisset har af Hovedcitanten faaet Fyldestgjørelse forsaavidt angaaer 10,000 Rdlr., derved, at han har indfriet en Obligationsgjeld som Fideicommisset stod i for denne Sum, og forsaavidt angaaer 1600 Rdlr. 3 ß ved Transport af en Bankhæftelsesobligation. Hovedcitanten paastaaer at han desuden til Overformynderiet i December Maaned 1856 contant har betalt 8000 Rdlr. og at han i Januar 1857 har contant betalt 10,100 Rdlr. og ved Opgjørelse af Mellemværende berigtiget 299 Rdlr. 5 Mk. 13 ß, saa at hans Gjeld derved er afgjort. Capitain Schmidt, som tilligemed senere afdøde

Brændeviinsbrænder N. Nielsen, der factisk fungerede som administrerende Overformynder, udgjorde Odense Overformynderies Bestyrelse, har benægtet, at disse Indbetalinger ham vitterligt ere præsterede eller at han har meddelt Tilstaaelse for dem; men da det er oplyst, at der i Overformynderiets Kassebog er anført som indbetalt af Hovedcitanten i December 1856 den Sum af 8000 Rdlr., og at denne Anførsel havde, da Restbeløbet af Gjelden, ifølge hvad der var vedtaget imellem Contrahenterne i Januar 1857, skulde indfries og efter Hovedcitantens Paastand ogsaa blev indfriet, staaet i Kassebogen i saa lang Tid, at Hovedcitanten deri maatte være berettiget til ogsaa fra Schmidts Side at see en Godkjendelse af Indbetalingen i December 1856, der gjorde videre Skridt unødvendige for ham for at sikkre sig imod Efterkrav af disse 8000 Rdlr., saa maa de derved betragtes som indbetalte ogsaa til Schmidt og som Følge heraf til Overformynderiet paa Fideicommissets Vegne, og det selv om det maatte antages, at 5000 Rdlr. af dette Beløb ere afgjorte med N. Nielsen ved Tilbagelevering af et af ham til Hovedcitanten for denne Sum udstedt Gjeldsbeviis.

Det er dernæst oplyst, at der i afdøde Overformynder Nielsens Kladekassebog findes anført som indbetalt af Hovedcitanten i Juni Maaned 1857 ialt 10,100 Rdlr., hvilken Anførsel ikke er skjønnet rettere end at være skrevet af afdøde Nielsen egenhændig, og det er derhos givet, at Hovedcitanten har erholdt den af ham til det Gersdorffske Fideicommis udstedte Vexelobligation, der hverken var forsynet med Prohibitiv-Paategning eller thinglæst, tilbage tilligemed de til haandfaaet Pant for Laanet stillede Værdipapirer. Derefter er det sandsynligt, at den herommeldte Indbetaling er gjort til Nielsen. Men denne Betaling til Nielsen, der ikke alene, men kun i Forbindelse med Schmidt, kunde gyldig qvittere

for Fideicommissets Midler, kan ikke frigjøre Hovedcitanten, som maatte vide, at Schmidts Medunderskrift var fornøden, for sin Restgjeld til Fideicommisset, naar han ikke kan oplyse, at de til Nielsen indbetalte Penge ere komne dette tilgode, og heller ikke kan den Omstændighed, at Vexelobligationen og de ved samme pantsatte Effecter af Nielsen ere udleverede til Hovedcitanten, i Forholdet til Schmidt, eller nu til Justitsministeriet, lede til en modsat Antagelse, da der kun kunde argumenteres mod disse fra Udleveringen, saafremt denne var skeet af rette Paagjeldende, altsaa af begge Overformyndere i Forening, eller naar Vexelobligationen ved Extraditionen havde været forsynet med en af Schmidt medunderskreven Qvittering, hvad den maa antages ikke at have været.

Det skjønnes imidlertid ikke at kunne paalægges Hovedcitanten, hvis Anbringende i Juni-Termin at have betalt Restgjelden til Nielsen bestyrkes ved, at der i denne Termin af Fideicommisset er udlaant 10,000 Rdlr., som ikke kunne antages at kunne have været pr. Kasse i dette, medmindre ialfald en Deel af det af Hovedcitanten til Rest skyldige Beløb var indgaaet, at betale de 10,000 Rdlr. og 299 Rdlr. 5 Mk. 13 ß, der med tillagt Rente til 20de August 1866 andrage de 13,714 Rdlr. 5 Mk. 5 ß, som Hovedcitanten ved den indankede Dom er tilpligtet at betale; thi derved vilde han komme til at tilsvare langt mere end Fideicommissets Kassemangel, opgjort til 20de August 1866, kan antages at have udgjort, og navnlig ogsaa endeel af Overformynderiets Kassemangel, uagtet denne findes at maatte være ham, der kun har staaet i Pengeforhold til Fideicommisset, og som, naar ingen særlig Grund kan paavises til at han skulde udrede mere, end der er fornødent til at Fideicommisset holdes skadesløst, ikke kan paalægges at udrede videre, uvedkommende.

Vel har nu Contracitanten som en saadan særlig Grund til yderligere Ansvar anført, at Hovedcitanten ikke i rette Tid har modsagt, ja endog udtrykkelig anerkjendt, hvad de have anbragt om den stedfundne Sammenblanding af Overformynderiets og Fideicommissets Regnskabsvæsen og Beholdninger under R. Nielsens Bestyrelse, der medførte, at der til at bestride de Udlaan, der ere gjorte af Fideicommisset i December 1856 og Juni 1857 kan være anvendt af Overformynderiets contante Beholdninger, men der findes ikke tilstrækkelig Føie til at antage, at Hovedcitanten ved at indrømme, at der har fundet Uordener Sted i R. Nielsens Regnskabsførelse, har villet erkjende, at Saadant kunne vedkomme ham og navnlig medføre, at hans Forsømmelse af at forsyne sig med gyldig Qvittering skulde kunne paadrage ham Ansvar for Mere end hvad der mangler i det Instituts Kasse, som han havde staaet i Forhold til.

Det bliver herefter at undersøge, hvad der kan antages at have manglet i Fideicommissets Kasse.

Contracitanten har i Deductionsindlæget ved Underretten

anført at Manglen var	7885 Rdlr. 3 Mk. 14 ß,	
med Rente 3½ pCt., beregnet fra 11te Decbr. 1856 til 20de Aug. 1866	2675 — 6 „ 2 „	
eller	10,561 Rdlr. 3 Mk. „ ß,	
men i dette Beløb maa fragaae som efter hvad der under Proceduren uimodsagt er opgivet, er den Sum med tillagte Renter til 20de Aug. 1866, som fra R. Nielsens Bo er udlagt til Fideicommisset.	3300 Rdlr. 4 Mk. 9 ß,	
Der udkommer saaledes	7260 Rdlr. 4 Mk. 7 ß,	

som Deficit for Fideicommisset, og dette Beløb maa Hovedcitanten tilsvare. Overretten maa nemlig være enig med Underretten i, at hvad der, forsaavidt det af processuelle Hensyn kan komme under Paakjendelse, er anført af Hovedcitanten, hentet fra Sagens Anledning, fra Saggivelsens Maade, fra den Omstændighed, at Nielsens Enke i nogen Tid efter hans Død forblev i Besiddelse af Overformynderiets Protocoller og Papirer m. v., ikke kan bevirke den af ham paastaaede Frifindelse.

Af Beløbet vil Hovedcitanten have at svare Renter 5 pCt. fra Forligsklagens Dato, den 20de August 1866, til Betaling skeer.

Processens Omkostninger findes i det Hele at burde ophæves for begge Retter.

Det Advocat Nellemann ved Underretsdommen tillagte Salair bliver at afholde af det Offentlige, hvorimod der efter Sagens Udfald ikke kan tilkjendes Salair for den befalede Sagførelse herfor Retten.

Forsaavidt Sagen har været beneficeret attesteres, at Behandlingen i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Der foreligger ikke Overretten nogen Stempelovertrædelse under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Hovedcitanten, Kammerherre Chr. Benzon til Christiansdal, bør til Justitsministeriet paa Statskassens Vegne betale 7260 Rdlr. 4 Mk. 7 ß med Renter deraf 5 pCt. aarligt fra den 20de August 1866 indtil Betaling skeer, men forøvrigt for Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Det Advocat Nellemann ved Herredsthingets Dom tillagte Salair, 50 Rdlr., udredes af det Offentlige.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{574}{69}$ Handelshuset Brewit & Dieckmeyer i Hamborg ctr. Handskemager L. Larsen i Odense.

(En Indstevnt, der, ved gientagne Gange at have udtaget og atter tilbagekaldt Stevninger, fandtes at have givet Citanten Anledning til at indanke en Underretsdom til Stadfæstelse, tilpligtet at betale Processens Omkostninger for Overretten, hvorimod en paa Underdommerens Vegne, der ligeledes havde ladet møde under Sagen, nedlagt Paastand om Kost og Tæring eller Sagsomkostninger ikke taget tilfølge, da han ikke havde stevnet og der ingen Nødvendighed fandtes at have været for ham til at møde under Appellen.)

(Paadømt den 21de Marts 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, i 1ste Instans ved Odense Kjøbstads Gjesteret anlagte, Sag have Citanterne, Handelshuset Brewit & Dieckmeyer i Hamborg, søgt Indstevnte, Handskemager L. Larsen af bemeldte Kjøbstad, til for modtagne Varer at betale Bmk. 58. 10 ß eller 39 Rdlr. 8 ß Rigsmønt, med Renter deraf 6 pCt. pro anno fra Stevningens Dato, den 5te Marts f. A., samt Sagens Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

Efterat tvende af Indstevnte nedlagte Paastande, den ene om at Underdommeren skulde vige sit Sæde, den anden om Sagens Afviisning, ved Kjendelser, respective af 12te og 15de Marts, vare forkastede, blev Sagens Realitet, under hvilken Indstevnte erkjendte Modtagelsen af de omhandlede Varer, men formeente, at det citerede Handelshuses udestaaende Fordringer vare overtagne af et andet Handelshuus, saaat Citanterne ikke vare competente Sagsøgere, ved Gjesterettens Dom af 30te f. M. paakjendt derhen, at Indstevnte

tilpligtedes at betale til Citanterne de paastaaede 39 Rdlr. 8 ß Rigsmønt med Renter efter Paastanden og Sagens Omkostninger med 10 Rdlr.

Indstevnte udtog derpaa under 9de April en til at falde i Rette den 31te Mai bestemt Appelstevning mod Citanternes Sagfører i 1ste Instans, hvorefter han vilde forvente den affagte Dom samt Kjendelserne annullerede eller underkjendte ligesom Underdommeren skulde paastaaes at stande til Rette, hvilken Stevning, der blev forkyndt for Citanternes Sagfører, men ikke for Underdommeren, dog blev tilbagekaldt og Tilbagekaldelsen forkyndt for bemeldte Sagfører den 25de Mai. Men allerede forinden, nemlig den 19de Mai, havde Indstevnte mod Domhaverne udtaget en ny Stevning, som først skulde falde i Rette den første Retsdag i Juli 1870, og hvorved Underdommeren atter stevnedes til at stande til Rette. Denne Stevning, der blev forkyndt for Underdommeren, men ikke for Citanterne eller Nogen paa disses Vegne, blev imidlertid ogsaa tilbagekaldt og Tilbagekaldelsen forkyndt Underdommeren.

Paa Grund af de saaledes udtagne og atter tilbagekaldte Stevninger samt for at see denne Sag endelig afgjort, have nu Citanterne efter Stevning af 17de August f. A. bragt den ind for Overretten, hvor de have paastaaet Gjesteretsdommen stadfæstet og Indstevnte tilpligtet at betale dem Sagens Omkostninger, ligesom Underdommeren har ladet møde og paastaaet Dommen ligeledes for hans Vedkommende stadfæstet samt ham tillagt Kost og Tæring eller Sagens Omkostninger, medens derimod Indstevnte, næst at henstille, om Overretten maatte finde Anledning til ex officio at annullere Underretsbehandlingen paa Grund af formeentlige Feil ved Forligsmæglingen, har paastaaet sig tillagt Sagens Omkostninger.

Foreløbigen bemærkes, at Overretten, efter hvad der foreligger om det ved Forligsmæglingen Passerede, ingen Anledning finder til nogen Annullation ex officio. Sagen bliver altsaa at paakjende i Realiteten, og under denne vil Citanternes Paastand om den indankede Doms Stadfæstelse være at tage til Følge.

Hvad Procesomkostningerne for Overretten angaaer, hvorom Disputen egentlig kun har dreiet sig, da findes Indstevnte, som ved de gjentagne Gange udtagne og atter tilbagekaldte Stevninger m. m. har givet Anledning til den af Citanterne instituerede Appel, at burde erstatte dem disse med 15 Rdlr., hvorimod den paa Underdommerens Vegne nedlagte Paastand om Kost og Tæring eller Sagsomkostninger ikke vil kunne gives Medhold, da han ikke har stevnet og der ikke for ham har været nogen Nødvendighed i at lade møde under nærværende Appel.

For Overretten foreligger der ingen Overtrædelse af Stempellovgivningen.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten betaler Indstevnte, Handskemager L. Larsen i Odense, til Citanterne, Handelshuset Brewit & Dieckmeyer i Hamborg, med 15 Rdlr.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{5}{6}\frac{1}{8}$ Muurmester Conrad Seidelin ctr. afgangne Muurmester Hans Chr. Petersens Enke, J. C. Petersen, og Sæbefabrikant P. R. Sørensen.

(Prøvelse af en af en Indstevnt og en Adcitatus nedlagt Afviisningspaastand. Spørgsmaal om og hvorvidt en indstevnt i uskiftet Bo hensiddende Enke kunde ansees pligtig at betale en paastevnt

Sum eller i alt Fald Saameget, som efter af Indstevnte aflagt rigtigt Regnskab maatte findes at tilkomme Citanten for et af ham i Forening med Indstevntes afdøde Mand udført og ifølge Contract paataget Arbeide ved Bygningen af en Jernbanestation.)

(Paadømt den 21de Marts 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Muurmester Conrad Seidelin, har under nærværende Sag anbragt, at han og afgangne Muurmester Hans Christian Petersen ved en i Mai Maaned 1861 afsluttet Contract havde paataget sig Udførelsen af endeel Muurarbeide ved Bygningen af Jernbanestationen ved Aarhuus, samt at Petersen til at forestaae dette Arbeide for dem Begge havde antaget en Formand, som, efterat Arbeidet var udført, havde givet Petersen Regnskab og Opgjørelse samt leveret ham Resten af Citantens og Petersens fælleds Tilgodehavende, som han havde hævet. Da Citanten imidlertid, uagtet han desangaaende vil have henvendt sig baade til Petersen og efter hans Død til hans Bo, ikke vil have erholdt Opgjørelse af Mellemværendet for det ommeldte Arbeide og sit Tilgodehavende efter samme, hvilket han anslaaer til 1500 Rdlr., har han nu ifølge Hovedstevning af 18de Januar 1868 søgt Indstevnte Petersens Enke, der hensidder i uskiftet Bo efter Manden, til enten at betale den anførte Sum af 1500 Rdlr. eller i al Fald Saameget, som efter et af Indstevnte aflagt rigtigt Regnskab maatte findes at tilkomme Citanten hos hende som Afregning for det nævnte Arbeide, Alt med Renter deraf 5 pCt. pro anno fra Forligsklagens Dato, den 15de Januar 1868, indtil Betaling skeer, saavelsom Sagens Omkostninger skadesløst.

Ved en Adcitationsklage af 12te Mai 1868 og Stevning af 18de næstefter har derhos Citanten søgt den ovennævnte tidligere Formand, Sæbefabrikant P. R. Sørensen,

til at aflægge documenteret Regnskab over de af ham i den nævnte Egenskab oppebaarne Summer samt til at betale Citanten hvad der efter saadant Regnskab maatte tilkomme denne i Afregning for hans Deel af det paagjeldende Arbeide med Renter deraf 5 pCt. pro anno fra Adcitationsklagens Dato indtil Betaling skeer og Sagens Omkostninger, hvilket sidste Søgsmaal han, navnlig efter hvad der siges i Adcitationsklagen, har støttet paa, at Indstevnte Petersens Enke har gjort gjeldende, at hendes afdøde Mand ikke har beholdt det af Adcitatus Sørensen aflagte Regnskab, der ei heller var ledsaget af Bilag, samt at der efter hendes Paastand ikke senere er aflagt andet Regnskab eller oppebaaret noget Beløb af Adcitatus i Anledning af det omhandlede Arbeide, end det ved Opgjørelsen i Foraaret 1863 udbetalte, med hvilket Citanten ikke finder sig tilfredsstillet, og under Sagens Gang har Citanten endelig in subsidium indskrænket sin Paastand derhen, at Indstevnte Petersens Enke kjendes pligtig til at betale ham 3 Rdlr. 4 ß med Renter fra Hovedklagens Dato, og at Adcitatus Sørensen under en daglig Mulkt tilpligtes at aflægge Regnskab for de af ham som antagen Formand for det tidtnævnte Arbeide oppebaarne Summer, hvorhos han i alle Tilfælde har paastaaet sig tilkjendt Sagens Omkostninger enten hos hver med et passende Beløb eller hos een af dem alene.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Boghandlerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Trykt.

1870. Nyt Nr. 23.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret
af
Cancelliraad A. L. C. de Coninck,
Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 14de Mai.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretsfager.

Sagen $\frac{5}{6}\frac{1}{8}$ Muurmester Conrad Seidelin ctr. afgangne Muurmester Hans Chr. Petersens Enke, J. C. Petersen, og Sæbefabrikant P. R. Sørensen.

(Sluttet. — See forrige Nr.)

Saavel Indstevnte Petersens Enke som Adcitatus Sørensen procedere principaliter til Afviisning og in subsidium til Frifindelse for Citantens Tiltale, den Første imod at betale 3 Rdlr. 4 ß, og Begge med Tillæg af Sagens Omkostninger.

For Indstevnte Petersens Enke er Afviisningspaastanden støttet paa, at Citanten ved sit Adcitationssøgsmaal mod Sørensen skulde have erkjendt, at denne og ikke Indstevnte Petersens Enke er rette Sagvolder, men da denne Indsigelse, selv om den var grundet, hvad ikke er Tilfældet, i ethvert Fald vedkommer Realiteten, kan den ikke medføre Afviisning.

Adcitatus Sørensen har til Støtte for Sagens Afviisning for hans Vedkommende paaberaabt sig, at Adcitationssøgsmaalet omfatter tvende Punkter, nemlig deels den paastaaede Forpligtelse til Regnskabsaflæggelse, deels en Paastand

paa at erholde betalt, hvad der efter saadant Regnskab maatte tilkomme ham, hvilke tvende Punkter ikke skulle egne sig til at tages under Paakjendelse under een Sag, navnlig hvor, som her, Adcitatus netop bestrider Citantens Ret til at forlange Regnskab, hvilket saaledes ikke vil fremkomme under Sagen eller kan blive Gjenstand for Rettens Bedømmelse. Ligesom der imidlertid i intet Tilfælde kan siges her at foreligge nogen Cumulation eller Forening af flere selvstændige Retstrætter under een Sag, idet de tvende Paastande tvertimod staae i den nøieste Forbindelse med hinanden, saaledes vil i al Fald den Omstændighed, at Adcitatus ikke erkjender nogen Forpligtelse til Regnskabsaflæggelse, og altsaa ikke fremkommer med nogen saadan, alene kunne medføre, at kun Spørgsmaalet, om hvorvidt en slig Forpligtelse maatte paahvile ham, overeensstemmende med Citantens subsidiaire Paastand vil komme til at foreligge til Paakjendelse, medens Spørgsmaalet om hvad der skal tilsvares efter et saadant Regnskab, selv om Adcitatus ansees pligtig til at aflægge det, maa bortfalde som Noget, Retten ikke for Tiden kan indlade sig paa at afgjøre.

Forsaavidt Adcitatus Sørensen som en Afviisningsgrund endvidere har anført, at det skulde fremgaae af begge Søgsmaal, at Citanten vilde have ham og Indstevnte Petersens Enke dømte hver for sig til at betale Alt, hvad han formener at have tilgode, medens en saadan Forpligtelse i al Fald kun kan paalægges dem in solidum eller pro rata parte, da findes denne Indsigelse, der ei heller vilde kunne medføre Afviisning, at maatte bortfalde som Følge af den nærmere Forklaring Citanten under Proceduren har givet af sine Paastande, og hvorefter det kun er disses Mening, at han vil have betalt af Enhver, hvad de maatte indesidde med af hans formeentlige Tilgodehavende.

Idet Sagen derfor maa blive at paakjende i Realiteten, bemærkes, at Indstevnte Petersens Enke har erkjendt, at hendes afdøde Mand i Foraaret 1863 har modtaget en Opgjørelse af Adcitatus Sørensen, hvorefter der tilkom Citanten og bemeldte Petersen hver et Beløb af 503 Rdlr. 2 Mk. 3 ß, hvilke Beløb Adcitatus ogsaa ved den nævnte Leilighed udbetalte til Petersen, der navnlig af Citanten var bemyndiget til at modtage dennes Andeel for dermed at fyldestgjøre nogle af hans Creditorer. Indstevnte Petersen har derhos fremlagt endeel Qvitteringer, hvorefter der til Citantens Creditorer med dennes Samtykke er udbetalt 500 Rdlr. 1 Mk. 15 ß, saa at der kun tilkommer ham et Restbeløb af 3 Rdlr. 4 ß, hvilket hun har erkjendt sig villig at tilsvare, skjøndt hun formener, at det alt er betalt af hendes afdøde Mand. Derimod har hun ikke seet sig istand til at fremlægge den ovenmeldte fra Adcitatus i sin Tid modtagne Opgjørelse, hvilken hendes Mand ikke vil have beholdt, ligesom den efter hendes Anbringende ei heller var ledsaget af Bilage, men hun har formeent, at Citanten, der i sin Tid var tilkaldt til Opgjørelsen, dersom han ikke var tilfreds med samme, selv burde have affordret Adcitatus et nøiagtigere Regnskab, medens han tvertimod, saalænge hendes Mand levede, aldrig til denne skal have omtalt, at han gjorde Fordring paa et større Beløb, end det Manden for ham havde modtaget, ligesom han og efter Mandens Død i Efteraaret 1864 vel har anmeldt sin Fordring i Boet inden Proclamaets Udløb, men dog ikke indladt sig paa, efter den til ham rettede Opfordring, nærmere at legitimere samme, hvad der og formenes at maatte have Fordringens Fortabelse til Følge. Citanten har nu ogsaa indrømmet, at det var en Aftale imellem ham og afdøde Muurmester Petersen, at, naar Adcitatus Sørensen aflagde Regnskab og derefter udbetalte, hvad de havde tilgode,

skulde Petersen modtage Citantens Andeel deraf og anvende samme for ham paa en nærmere bestemt Maade, og har Citanten i Forbindelse hermed erkjendt, at de paa de fremkomne Qvitteringer opførte Beløb af tilsammen 500 Rdlr. 1 Mk. 15 ß ere udgivne for ham. Derimod har Citanten ikke villet anerkjende, at Muurmester Petersen kun for ham skulde have modtaget et Beløb af 503 Rdlr. 2 Mk. 3 ß, idet han antager, at hans Andeel af Forretningens Overskud maa være meget større, og navnlig de af ham angivne 1500 Rdlr., og da han i ethvert Fald ikke vil have givet Petersen nogen Bemyndigelse til paa hans Vegne at modtage Afregning af Adcitatus, har han under Proceduren nærmere forklaret sine Paastande derhen, at han forlanger, at begge Indstevnte skulle oplyse hvad afdøde Petersen af Adcitatus har faaet betalt for Citantens Regning, og saafremt det er mere end 503 Rdlr. 2 Mk. 3 ß, at Indstevnte Petersens Enke da skal lægge Differentsen imellem det hendes Mand betalte Beløb og 500 Rdlr. 1 Mk. 15 ß fra sig tilligemed Renter, medens Sørensen derimod paastaaes tilpligtet at aflægge nøiagtigt Regnskab samt derhos at lægge fra sig den Deel af Forretningens Overskud, som maatte tilkomme Citanten, dog med Fradrag af, hvad han maatte have betalt afdøde Petersen.

Efter den saaledes forandrede Paastand maatte det blive Citantens Sag, naar han paastaaer, at afdøde Petersen paa Citantens Vegne har oppebaaret mere, end hans Enke nu vil indrømme, at godtgjøre saadant, men det er saa langt fra at dette er skeet, at det endog af Sørensen er udtalt, at han ingen Grund har til at betvivle, at Petersens Enkes Opgivelse er rigtig. Indstevnte Petersens Enke vil derfor ikke kunne tilpligtes at tilsvare mere end de af hende tilbudne 3 Rdlr. 4 ß, medens hun iøvrigt maa blive at frifinde.

Hvad dernæst angaaer Spørgsmaalet, om hvorvidt

Adcitatus Sørensen nu maatte kunne affordres nogen yderligere Regnskabsførelse til Citanten, end den han tidligere har aflagt til afdøde Petersen, kan der vel ikke gives Adcitatus Medhold i, at Citanten, ved i Adcitationsklagen at anføre, at det var af afdøde Petersen, der til at forestaae Arbeidet for ham og Citanten havde antaget Adcitatus, selv erkjendt, at Adcitatus kun stod i Forhold til Petersen og ikke til Citanten, idet de anførte Ord snarest maa tillægges den Forstaaelse, at Adcitatus maatte være ansvarlig for Begge, uden Hensyn til, at han var antagen af den Ene af dem. Naar det dernæst hedder i Adcitationsklagen, at Adcitatus senere havde opgjort Regnskab for Petersen og leveret ham Resten af det fælleds Tilgodehavende, kunne disse Udtryk ei heller antages at indeholde en Erkjendelse fra Citantens Side af, at Adcitatus tidligere har aflagt fuldstændig Rede og Rigtighed for Forretningen, hvad der vilde være i ligefrem Modstrid med Citantens senere i Klagen fremsatte Paastand om at erholde saadan Rede og Rigtighed. Derimod findes Adcitati Paastand om Frifindelse at maatte blive en Følge af, at det er in confesso, at Citanten, uagtet han i sin Tid blev tilkaldt til den i Februar Maaned 1863 stedfundne Opgjørelse, som Adcitatus altsaa maatte forudsætte at være ham bekjendt, ikke senere, førend nærværende Sag blev reist, nogensinde har tilkjendegivet Adcitatus, at han var utilfreds med Opgjørelsen, eller har affordret ham noget yderligere Regnskab, idet Adcitatus herefter maatte have gyldig Grund til at antage, at Citanten erkjendte den tidligere Opgjørelses Rigtighed, saaat det ikke kan forekastes ham, at han, som han har anført, ikke nu faae sig istand til at tilveiebringe de Bilag og andre Oplysninger, som en Regnskabsaflæggelse vilde udkræve.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Under Sagen foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, afgangne Muurmester Hans Chr. Petersens Enke, J. C. Petersen, bør til Citanten, Muurmester Conrad Seidelin, betale 3 Rdlr. 4 ß med Renter deraf 5 pCt. pro anno fra den 15de Januar 1868 indtil Betaling skeer, men forøvrigt for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være.

Adcitatus, Sæbefabrikant P. R. Sørensen, bør for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger ophæves.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Gjeldscommissionssager.

Sagen $\frac{2406}{68}$ Birkedommer Drechsel i Silkeborg ctr. Finantsministeren.

(Spørgsmaal om en Underdommer kunde ansees berettiget til et af ham i Henhold til Sportelreglementets § 117 beregnet Auctionsgebyr.)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 7de April 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Birkedommer Drechsel i Silkeborg, søger under nærværende Sag, efter dertil meddelt fri Proces, ved sin beskikkede Sagfører, Procurator Bocher, Indstevnte, Finantsministeren, til Betaling af 90 Rdlr. 58 ß, som han i Medfør af Sportelreglementets § 117 anseer sig berettiget til at beregne som Gebyr for en den 12te Februar 1868 efter Indstevntes Reqvisition afholdt Auction over Them Kirke, tilligemed Renter af Beløbet fra Klagens Dato, den 2den

Septbr. 1868, indtil Betaling skeer og Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, saaledes at der tillægges Procurator Bøcher Salair hos Indstevnte eller det Offentlige. Indstevnte procederer til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, derunder Salair hos Citanten til Kammeradvocaten, der for Indstevnte har givet Møde under Sagen.

Ifølge det under Sagen Oplyste blev der under 12te Februar 1868 afholdt en Auction over Them Kirke i Henhold til Conditioner, hvis § 4 foreskrev, at det beroede paa Finantsministeriets Afgjørelse, om det ved Auctionen gjorte høieste Bud kunde approberes, samt at Ministeriet forbeholdt sig at lade afholde en anden Auction, i hvilket Tilfælde den Høistbydende ved 1ste Auction skulde vedstaae sit Bud ved en saadan 2den Auction, naar denne afholdtes inden 6 Uger fra 1ste Auction at regne. Efterat der paa den 1ste Auction den 12te Februar 1868 var skeet et Bud af 5550 Rdlr., lod Indstevnte den 11te Marts næstefter afholde en ny Auction, hvorved intet Bud fremkom. Ved Indstevntes Skrivelse af 21de s. M. blev det derefter blandt Andet tilmeldt Forvalteren paa Silkeborg, at det paa 1ste Auction gjorte Bud ikke var approberet, hvilket Forvalteren derhos anmodedes om at meddele Citanten i Egenskab af Auctionsdirecteur. Denne Skrivelse blev ogsaa den 25de Marts af Forvalteren foreviist Citanten, af hvem Skrivelsen har erholdt en Paategning om, at Underretning om dens Indhold er ham meddelt den nævnte Dag Kl. 7½ Aften ved Foreviisning af Brevet, som tilbageleveredes. Da denne Underretning imidlertid efter Citantens Formening ikke kan siges at være ham tilhændekommet i rette Tid og navnlig inden Udløbet af den anordnede Frist af 6 Uger fra 1ste Auctions Afholdelse, ligesom den ei heller antoges at fyldestgjøre Budet i Sportelreglementets § 117, hvorefter Auctionsforvalteren kan fordre en skriftlig Med-

delelse om Approbations Nægtelse eller Meddelelse, har Citanten herpaa støttet sin Fordring om fuldt Salarium i Medfør af den nævnte § i Sportelreglementet.

Hvad angaaer Spørgsmaalet, om den Underretning om Approbationens Nægtelse, der er meddelt Citanten den 25de Marts 1868 Kl. 7½ Aften, kan — afseet iøvrigt fra dennes formelle Lovlighed — ansees given i rette Tid, bemærkes, at in casu, hvor Udløbet af de 6 Uger fra 1ste Auction vilde drage Tabet af en Rettighed efter sig, maatte det efter Lovgivningens Grundsætninger staae Indstevnte aabent endnu paa Tidsrummets sidste Calenderdag*) eller den nysnævnte 25de Marts at give eller nægte Approbation, og da der iøvrigt efter Lovgivningen ordentligviis ikke tages Hensyn til mindre Tidsdele end hele Dage, maatte bemeldte Dag ogsaa i det Hele staae til Indstevntes Raadighed, saa at det er uden Betydning, at Underretningen først er meddelt paa denne Dags Aften, skjøndt Auctionen blev afholdt 6 Ugersdagen forinden om Formiddagen.

Det bliver derfor at afgjøre, om hvorvidt den Omstændighed, at Finantsministeriets Skrivelse af 21de Marts 1868, hvorved Approbationen nægtedes, kun er foreviist Citanten in originali, og ikke skriftlig communiceret ham, maatte i Medfør af Sportelreglementets § 117 kunne medføre Underretningens Ugyldighed. Naar imidlertid hensees til, at Citanten ved Paategning paa Skrivelsen selv har tilstaaet at være gjort bekjendt med dens Indhold, og at Foreviseren herefter maatte have Grund til at antage, at Citanten dermed ansaa sig tilfredsstillet, findes han ikke senere at kunne paaberaabe sig den berørte Mangel af en formelig skriftlig Communication, idet det under disse Omstændigheder i al

*) Jfr. Scheels Alm. Deel, 2det Bind S. 85 ff.

Fald nærmest maatte have været hans Sag, saafremt han enten for Regnskabsaflæggelsens Skyld eller for at kunne afsige den i Sportelreglementets § 117 in fine ommeldte Kjendelse, ansaa en saadan yderligere skriftlig Meddelelse for nødvendig, da derpaa at gjøre Foreviseren opmærksom. I Henhold til det Anførte og idet det herefter bliver ufornødent at undersøge, om allerede Begjæringen om en 2den Auction, saaledes som Indstevnte har formeent, kunde siges at indeholde en tilstrækkelig Meddelelse for Citanten om at Buddet ved 1ste Auction var forkastet*), vil Indstevnte være at frifinde for Citantens Tiltale, idet Processens Omkostninger efter Omstændighederne blive at ophæve.

Det er derhos en Følge af Sagens Udfald, at Procurator Bøcher, hvis Sagførelse har været forsvarlig, ikke kan tillægges noget Salair, ligesom saadant ei heller kan tillægges Kammeradvocaten hos Citanten.

Under Sagen foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Finantsministeriet, bør for Citanten, Birkedommer Drechsel i Silkeborg, hans Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger ophæves.

---

*) Indstevnte havde til Støtte for sin Frifindelse gjort den dog vistnok neppe holdbare Paastand gjeldende, at det gjorte Bud paa 1ste Auction allerede maa ansees forkastet derved, at der inden den bestemte Frists Udløb efter Indstevntes Begjæring var afholdt en ny Auction, og at der, som Følge heraf, ikke længere skulde være Spørgsmaal om Approbation paa bemeldte Bud, idet Bestemmelsen i Auctionsconditionernes 4de Post om den Høistbydendes Forpligtelse til at vedstaae sit Bud paa en anden Auction, skulde være at forstaae saaledes, at Budet maatte ansees gjort paany ved den anden Auction og i Henhold til de for samme gjeldende Conditioner.

Sagen $\frac{172}{70}$ Overformynderiet i Kjøbenhavn ctr. Overrets-procurator C. N. Winther.

(Værgepenge kan ikke betragtes som en aareviis bestemt Løn, der maa ansees fortjent naar Værgen har fungeret en kort Tid af Aaret, uden paa Grund af Udueligbed eller efter eget Ønske at være fjernet fra Værgemaalet. Bestemmelsen i Lov om Umyndiges Midlers Forvaltning 26de Mai 1868 § 13 om at „de i D. L. 3—17—26 fastsatte Værgepenge bortfalde for Fremtiden" antaget at maatte forstaaes saaledes, at der ikke kunde beregnes Værgepenge af det Overskud, der var falden efter Lovens Emanation, men at der Intet var til Hinder for en forholdsviis Beregning af Værgepenge forsaavidt angik den Deel af hele Aarets Overskud, der var falden før Loven udkom.)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 16de April 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanterne, Overformynderiet i Kjøbenhavn, søge under nærværende Sag, efter meddelt Bevilling til fri Proces, ved deres befalede Sagfører, Procurator Engberg, Indstevnte, Overretsprocurator C. N. Winther, tilpligtet at indbetale i Overformynderiet et Beløb af 54 Rdlr. 16 ß, som han i sin Egenskab af Værge for den umyndige Ane Qvist Hvidberg har beregnet sig som Værgepenge for Aaret 1868, uagtet det i Lov 26de Mai 1868 § 13 er bestemt, at de i L. 3—17—26 fastsatte Værgepenge bortfalde for Fremtiden. In subsidium har han paastaaet ham tilpligtet at indbetale de $\frac{7}{12}$ af Beløbet eller 31 Rdlr. 60 ß.

Indstevnte paastaaer sig derimod frifunden og tillagt Sagens Omkostninger, idet han betragter Værgepengene som en Løn, der er bestemt aareviis, og som maa ansees fortjent, naar han har fungeret en kort Tid af Aaret, forudsat at han ikke paa Grund af Udueligbed eller efter eget Ønske fjernes. Denne Betragtningsmaade har imidlertid ingen Hjemmel hverken i Forholdets Natur eller Bestemmelsen i L. 3—17

—26; fordi Værgepengene beregnes af Aarets Overskud, kan Værgen ikke, som Indstevnte synes at ville gjøre gjeldende, betragtes som et i aareviis antaget Tyende, hvis Tjenesteforhold kun kan ophøre til en vis Tid og med en vis Opsigelsesfrist. Ligesaalidt som Værgen, naar han i Aarets Løb afløses af en anden Værge, kan være berettiget til at beregne sig de fulde Værgepenge af hele Aarets Overskud, da den anden Værge dog ogsaa maa have Ret til Værgepenge, ligesaalidt kan han være berettiget til at beregne sig Værgepenge af hele Aarets Overskud, naar Værgemaalet inden Aarets Udgang ophører, fordi den Umyndige bliver myndig, døer osv. Men derimod skjønnes det ikke rettere, end at han i saadanne Tilfælde har Ret til at faae en forholdsviis Deel af Værgepengene, hvad enten denne Deel beregnes af hele Aarets Overskud i Forhold til den Tid, hvori han har fungeret som Værge, eller Værgepengene blot beregnes af det Overskud, som den Umyndiges Formue har givet i den Deel af Aaret, hvori han har fungeret som Værge. Da Loven af 26de Mai 1868 § 13 nu kun bestemmer, at Værgepenge bortfalde for Fremtiden, kan det ikke have været dens Mening at berøve Værgen Værgepenge for den alt forløbne Tid. Indstevnte vil desaarsag kun kunne tilpligtes at betale til Citanterne 31 Rdlr. 60 ß.

Sagens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve, og der tillægges Procurator Engberg, hvis Sagførelse har været lovlig, 4 Rdlr. i Salair, som udredes af det Offentlige.

Stempelpapirslovgivningen er ikke overtraadt under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Overretsprocurator C. N. Winther, bør til Citanterne, Overformynderiet i Kjøbenhavn, betale 31 Rdlr.

60 ß, men iøvrigt for Citanternes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger ophæves.

Procurator Engberg tillægges i Salair 4 Rdlr., som udredes af det Offentlige.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{2884}{69}$ H. Henriksen ctr. Procurator Alberti.

(Exceptio rei judicatæ betragtet som Frifindelses-, ikke som Afviisningsgrund.)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 28de April 1870.)

Dommen er saalydende:

Forsaavidt Citanten, H. Henriksen, under nærværende Sag, hvorunder han søger Indstevnte, Procurator Alberti, tilpligtet at betale ham 21 Rdlr. 3 Mk. 6 ß, som han skal have erlagt formeget i Sagførersalair, tilligemed denne Sags Omkostninger, ved Sagens Foretagelse den 11te Febr. d. A. har begjært Anstand i 14 Dage, vil denne, da der ikke fra Indstevntes Side er fremkommet noget Nyt, som kunde kræve Tilsvar af Citanten, mod Indstevntes Protest ikke kunne bevilges.

Citanten støtter sit Søgsmaal paa, at han har betalt det paastaaede Beløb forud i Anledning af en den 13de Marts 1867 ved Sø- og Handelsretten paaklaget Sag mod en ustevnt Trediemand angaaende en Vexelfordring, medens Indstevnte — under Paaberaabelse af at det ved nærværende Rets Dom af 16de Septbr. f. A. i en mellem de samme Parter verserende Sag angaaende Salair og Udlæg i bemeldte Anledning er afgjort, at det paastaaede Beløb tilkom ham for hans forinden Anlæggelsen af ovenmeldte Sag ved

Sø- og Handelsretten udviiste Virksomhed i Citantens Interesse, — har paastaaet nærværende Sag afviist og sig tillagt Kost og Tæring, og in subsidium proceberet til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger skadesløst.

Efter hvad der er oplyst findes der ogsaa at maatte gives Indstevnte Medhold i, at Spørgsmaalet om, hvorvidt det af Citanten nu fordrede Beløb af 21 Rdlr. 3 Mk. 6 ß kan betragtes ydet som Forudbetaling i Anledning af den senere ved Sø- og Handelsretten paaklagede Sag, maa ansees afgjort ved den nævnte Dom, som en Post under det ved samme paakjendte Mellemværende mellem Parterne, og Indstevnte vil derfor — idet den fremsatte Domsindsigelse under de forhaandenværende Omstændigheder, som henhørende til Sagens Realitet, ikke kan bevirke Afviisning — være at tillægge den af ham subsidiairt paastaaede Frifindelse; hvorhos Citanten findes at burde tilpligtes at betale ham Sagens Omkostninger med 2 Rdlr. 3 Mk. 7 ß. Citanten findes endvidere som den, der uden nogen rimelig Grund har anlagt nærværende Sag, at burde i Medfør af Frd. 11te Aug. 1819 erlægge en Mulkt til Justitskassen af 4 Rdlr.

Efter Indstevntes Paastand vil den af Citanten i Indlæg af 5te Novbr. f. A. brugte Udladelse, „at Indstevnte maaskee snarere har spillet under Dækket med Modparten", være at mortificere, medens der dog ikke findes tilstrækkelig Anledning til herfor endvidere at ansee Citanten med Mulkt for utilbørlig Skrivemaade.

Der bliver at forelægge Citanten en Frist af 8 Dage fra denne Doms Affigelse til at foranstalte de tvende af ham henholdsviis den 5te og 12te Novbr. f. A. fremlagte Indlæg forsynede med behørigt Stempel.

Iøvrigt foreligger ingen Stempelovertrædelse under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Procurator Alberti, bør for Citanten, H. Henrikssens Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Citanten til Indstevnte med 2 Rdlr. 3 Mk. 7 ß. Saa erlægger han og i Mulkt for unødig Trætte til Justitskassen 4 Rdlr.

Den ovenmeldte af Citanten om Indstevnte brugte fornærmelige Udladelse bør død og magtesløs at være.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Der forelægges Citanten en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse til at foranstalte de tvende af ham henholdsviis den 5te og 12te Novbr. f. A. fremlagte Indlæg forsynede med behørigt Stempel.

Sagen 3086/69 E. Kielmann ctr. Kjøbenhavns Magistrat.

(Antaget, at Bestemmelsen i Lov om Landcommunernes Styrelse af 6te Juli 1867 § 21 om at et „fast Ophold af kortere Varighed end 4 Maaneder ikke kommer i Betragtning", naturligst maa forstaaes som alene sigtende til den umiddelbart forudgaaende Bestemmelse i Paragraphens 2det Led om Skattebidragets Fordeling, naar den Afgiftspligtige samtidig har fast Ophold i 2 eller flere Communer, men at der derimod ikke ved samme kan antages at være givet en almindelig Bestemmelse om Varigheden af det Ophold, der skal betinge Skattepligten. Fremdeles statueret, at da Ingen efter Lovgivningen (sfr. navnlig Lov 6te Juli 1867 § 21 2det Led, cfr. § 56) kan være pligtig at betale Skat til 2 Communer for samme Tidsrum, og da herefter Forskriften i § 6 af Lov 19de Februar 1861 om Kjøbenhavns communale Skatter, forsaavidt angaaer Skattepligten for den, som flytter til Kjøbenhavn fra en Landcommune i Kongeriget, er uforenelig med Bestemmelsen i § 25 af Lov 6te Juli 1867, maa sidstnævnte Lov som den nyere, efter de almindelige i saa Henseende gjeldende Regler, antages at have forandret den ovenmeldte Forskrift i Loven af 1861, saaledes at Kjøbenhavns Communes Ret til Skat hos den, der flytter til Staden fra en Landcommune i

Kongeriget, først indtræder fra den Tid, da Skattepligten til den fraflyttede Commune ophører.)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 28de April 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, C. Kielmann, der den 29de April f. A. fra Hellebek i Tikjøb Sogn, hvor han har været etableret som Bager, flyttede hertil Staden og her strax blev ansat til Indkomstskat, qvartaliter 3 Rdlr., hvorefter der den 2den Novbr. f. A. efter de Indstevntes, Kjøbenhavns Magistrats, Reqvisition blev foretaget Udpantning hos ham for bemeldte Skat for Mai og Juni Maaneder f. A., 2 Rdlr., søger under nærværende Sag de Indstevnte tilpligtede at betale ham Erstatning for Tab, Tort og Creditspilde, som han — der mener uretteligen at være sat i Skat heri Staden, idet han for hele April Qvartal f. A. har betalt Communeskat til Tikjøb Sogn — ved bemeldte Udpantning har lidt, med 95 Rdlr. eller efter uvillige af Retten udmeldte Mænds Skjøn, tilligemed Sagens Omkostninger skadesløst.

De Indstevnte have paastaaet sig frifundne med Tillæg af Sagens skadesløse Omkostninger, idet de have gjort gjeldende, at Citanten efter Lov 19de Febr. 1861 om Kjøbenhavns communale Skatter § 6 maatte ansees skattepligtig til Kjøbenhavns Commune ligefra den Tid, han flyttede til Staden, samt at iøvrigt Tikjøb Sogn ikke var berettiget til at affræve Citanten Skat for April Qvartal f. A. eller i det Hele for Tiden efter 1ste Januar f. A., eftersom Citanten fraflyttede Sognet den 29de April og altsaa ikke i Skatteaaret, regnet fra 1ste Januar, har havt det i Lov 6te Juli 1867 om Landcommunernes Styrelse § 21 ommeldte Ophold af 4 Maaneder i Sognet. Der skjønnes imidlertid ikke rettere, end at den paaberaabte Bestemmelse i Lov 6te Juli

1867 § 21, om at fast Ophold af kortere Varighed end 4 Maaneder ikke kommer i Betragtning, naturligst maa forstaaes som alene sigtende til den umiddelbart forudgaaende Bestemmelse i Paragraphens 2det Led om Skattebidragets Fordeling naar den Afgiftspligtige samtidig har fast Ophold i 2 eller flere Communer, hvorimod der ikke er Føie til at antage, at der herved skulde være givet en almindelig Bestemmelse om Varigheden af det Ophold, der skulde betinge Skattepligten, cfr. ogsaa Lovens § 25, der ingen Antydning indeholder i saa Henseende.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 24.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 21de Mai.

Gjeldscommissionssager.

Sagen 8/8 6/9 E. Kielmann ctr. Kjøbenhavns Magistrat.

(Sluttet. — See forrige Nr.)

Efter denne Fortolkning kan der ikke gives de Indstevnte Medhold i, at Bestemmelsen i Lovens § 25 sidste Led om at den, der fraflytter Communen i Aarets Løb, er pligtig til at udrede Skatten indtil Udløbet af det Fjerdingaar — eller, hvor Skatten indkræves i 2 Terminer, det Halvaar — i hvilket han flytter, skulde være at forstaae med den Indskrænkning, at dette dog kun skal gjelde, naar ikke den Paagjeldende fraflytter Communen inden 4 Maaneder af Skatteaaret ere forløbne, hvorimod den heromhandlede Bestemmelse maa ansees at give vedkommende Landcommune en ubetinget Ret til, ogsaa naar Fraflytningen skeer i Løbet af de sidste 4 Maaneder efter 1ste Januar, at fordre Skatten betalt indtil Udløbet af det Fjerdingaar — eller Halvaar — i hvilket Flytningen skeer. Paa den anden Side bestemmer Lov 19de Febr. 1861 om Kjøbenhavns communale Skatter § 6, at naar Nogen ikke boer et helt Aar i Kjøbenhavn, beregnes Skatteindtægten forholdsviis efter den Deel af Aaret, hvori han boer i Kjø-

benhavn. Herefter skulde da den, der flytter til Kjøbenhavn fra en Landcommune og, som anført, efter Lov 1867 er skattepligtig til denne indtil Udløbet af det Fjerdingaar eller Halvaar, i hvilket han flytter, ligeledes være skattepligtig til Kjøbenhavns Commune for en Deel af dette Tidsrum, nemlig fra den Tid, han er flyttet til Staden. Efter Lovgivningen, jfr. navnlig L. 6te Juli 1867 § 21, 2det Led, cfr. § 56, maa det imidlertid antages, at Ingen kan være pligtig at betale Skat til 2 Communer for samme Tidsrum, og da herefter de anførte Bestemmelser i L. 19de Febr. 1861 § 6 og L. 6te Juli 1867 § 25 ikke lade sig forene, skjønnes ikke rettere, end at Forskriften i L. 1861 § 6, forsaavidt den angaaer Skattepligten for den, der flytter til Kjøbenhavn fra en Landcommune i Kongeriget, maa, efter de almindelige Regler om Loves Forandring ved nyere Love, ansees forandret ved den nyere Bestemmelse i L. 1867 § 25, saaledes at Kjøbenhavns Communes Ret til Skat hos den, der flytter til Staden fra en Landcommune i Kongeriget, først indtræder fra den Tid, da Skattepligten til den fraflyttede Commune ophører. I Henhold hertil, og idet Citanten efter det Anførte retteligen er bleven affrævet Communeskat til Tikjøb Sogn for hele April Qvartal f. A., maa de Indstevnte ansees at have været uberettigede til at affordre Citanten Indkomstskat for Mai og Juni f. A. og til at lade foretage Udpantning hos Citanten for Skattebeløbet for disse Maaneder, og de ville derfor — uden at det er fornødent at afgjøre, om Citantens paa den Omstændighed, at der ikke er givet ham Leilighed til Selvangivelse, støttede yderligere Søgsmaalsgrund maatte egne sig til judiciel Paakjendelse — efter Citantens subsidiaire Paastand være at tilpligte for det Tab, Tort og Creditspilde, som Citanten har lidt ved den omhandlede Udpantningsforretning at betale ham en saadan Er-

statning, som af uvillige dertil inden Retten udmeldte Mænd ansættes, dog at Erstatningsbeløbet ikke overstiger 95 Rdlr.

Derhos ville de Indstevnte have at betale til Citanten Sagens Omkostninger med 3 Rdlr. 57 ß.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

De Indstevnte, Kjøbenhavns Magistrat, bør i Erstatning til Citanten, E. Kielmann, for det Tab, Tort og Creditspilde, han har lidt ved Udpantningsforretningen af 2den Novbr. f. A. betale et saadant Beløb, som uvillige inden Retten udmeldte Mænd maatte bestemme, dog ikke over 95 Rdlr.

Saa betale de Indstevnte og til Citanten Sagens Omkostninger med 3 Rdlr. 57 ß.

Det Idømte at efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

* * *

Den i ovenstaaende Dom fremsatte og nærmere begrundede Anskuelse bekjæmpedes paa det Bestemteste i en under Sagen fremlagt Skrivelse af 14de December 1869 fra Skattecontoiret i Kjøbenhavn til Magistraten, som vi imidlertid antage det ufornødent at meddele, da dens væsentligste Indhold vil erfares af Domspræmisserne, hvor den er imødegaaet; ligeledes modstrider det ved Dommen Statuerede baade hvad der er antaget ved en af Overligningscommissionen under 16de Marts 1866 afsagt Kjendelse, og hvad Indenrigsministeriet har udtalt sig for i flere Magistraten meddelte Resolutioner, hvoraf den seneste er af 9de November 1869. Den meddelte Dom vil saaledes sees i høi Grad at have practisk Interesse.

Sagen $\frac{592}{70}$ Brændeviinsbrænder N. Hansen ctr. forhenværende Urtekræmmer P. Topp.

(Udeladelse af at fremlægge et i Stevningen paaberaabt Document i en Sag, hvor Indstevnte udeblev, antaget at maatte bevirke Afviisning.*)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 5te Mai 1870.)

Dommen er saalydende:

Da Citanten, Brændeviinsbrænder N. Hansen, der under nærværende Sag søger Indstevnte, forhenværende Urtekræmmer P. Topp, til Betaling af 35 Rdlr. 1 Mk. 8 ß, han ifølge Beviis skal skylde for Varer, med Renter 5 pCt. aarlig og Sagens Omkostninger, ikke har fremlagt det paaberaabte Beviis, vil Sagen — efter hvis Incamination Indstevnte, skjøndt han findes lovlig stevnet, hverken er mødt eller har ladet møde — som ikke tilstrækkeligen deduceret ex officio blive at afvise.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag afvises.

---

*) Vi have optaget ovenstaaende Dom, fordi det theoretisk vistnok kan omtvistes, om ikke i et Tilfælde som det foreliggende Resultatet burde være Frifindelse (jfr. Ørsteds Eunomia 3die Deel S. 536.) — Men ligesom Afviisning aabenbart er det mildere Resultat, saaledes maa det nu betragtes som en constant Praxis i det nævnte Tilfælde at afvise Sagen som ikke behørig deduceret. — Med Hensyn til en tidligere Praxis see Jur. Tidsskr. 17de Deel S. 125 og 20de Deel S. 104.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen AS. $\frac{137}{70}$ Procurator Maag Actor ctr. Tiltalte Kjøbmand Hans Peter Christian Wilhjelm af Svindinge.

(At have udskjænket Rom i snapseviis i Forening med Salg af Spisevarer og Øl betragtet som ulovlig Brændeviinsudskjænkning, uden Hensyn til Tiltaltes Forklaring om, at ingen Betaling erlagdes for Romsnapsene*.)

(Paadømt den 22de Marts 1870.)

Dommen er saalydende:

Forsaavidt Tiltalte, Kjøbmand Hans Peder Christian Wilhjelm af Svindinge, under nærværende, fra Sunds-Gudme Herreders Politiret hertil indankede, Sag sigtes for ulovligt Kroholb, da er det ved hans egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Omstændigheder tilstrækkeligen oplyst, at han, uden dertil at have Bevilling, har for Betaling leveret til Fortæring paa Stedet Spisevarer samt Viin og Baiersk Øl, og det maa derfor billiges, at han ved Politiretsdommen for dette Forhold er anseet efter Lov af 29de Decbr. 1857 § 75, sammenholdt med § 58.

Derimod finder Overretten ikke at kunne bifalde, at Tiltalte ved bemeldte Dom, — der ogsaa fra Justitiens Side er indanket, — er frifunden forsaavidt han tillige tiltales for Brændeviinsudskjænkning. Tiltalte har nemlig indrømmet at have udskjænket Rom i snapseviis, og da der intet Hensyn

*) Jfr. Høiesteretstidende for 1865 S. 393—394. — Iøvrigt kan mærkes, at Rødviin er antaget ikke at kunne henføres til „Brændeviin" eller anden stærk Drik, og Salg af det til Fortæring paa Stedet som Følge heraf ikke betragtet som ulovlig Udsalg af Brændeviin. See Høiest. Tid. for 1859 S. 421. Ligesaalidet er Salg af Øl til Fortæring paa Stedet anseet som ulovligt Kroholb. Høiest. Tid. for 1867 S. 324.

vil kunne tages til Tiltaltes Anbringende om, at Betalingen alene blev ydet for de Spisevarer og Øl, der fortæredes i Forening med Romsnapsene, skjønnes Tiltalte i Medfør af ovennævnte Lovs § 79 ogsaa at maatte ansees efter § 78, cfr. § 77, som skyldig i ulovlig Brændeviinsudskjænkning.

Tiltalte, som ifølge approberet Forlig af 2den Mai 1867 har for ulovlig Brændeviinsudsalg erlagt en Mulkt af 15 Rdlr. til Amtsfattigkassen, vil derfor nu blive at ansee med Mulkt for anden Gang begaaet saavel uberettiget Næringsbrug som Brændeviinshandel, cfr. Lovens § 82*), og findes Mulkten i det Hele at kunne bestemmes til 30 Rdlr., hvilke blive at erlægge til Svendborg Amts Fattigkasse.

Tiltalte vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger, derunder i Salair til Actor og Defensor ved Overretten 5 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse her for Retten har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Kjøbmand Hans Peter Christian Wilhjelm af Svindinge, bør til Svendborg Amts Fattigkasse bøde 30 Rdlr., samt betale Sagens Omkostninger, derunder i Salair til Actor og Defensor ved Overretten, Procuratorerne Maag og Justitsraad Nyegaard, 5 Rdlr. til hver.

Den idømte Mulkt at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

---

*) See Høiest. Tid. for 1868 S. 635.

Sagen AS. $\frac{1}{7}\frac{2}{0}^{0}$ Procurator Schack Actor ctr. Tiltalte Anna Cathrine Poulsen.

(Spørgsmaal om et tiltalt Fruentimmer kunde ansees skyldig i Barnefødsel i Dølgsmaal.)

(Paadømt den 25de Marts 1870).

Dommen er saalydende:

Tiltalte, Anna Cathrine Poulsen, der under nærværende, fra Meerløse og Tudse Herreders Extraret hertil indankede, Sag sigtes for Barnefødsel i Dølgsmaal eller uforsvarlig Omgang med samme, er ved egen med det iøvrigt Oplyste stemmende Tilstaaelse overbeviist Natten mellem den 5te og 6te Novbr. f. A. paa Locummet i hendes Huusbonds Gaard i Bredtved at have født et Pigebarn, der efter Lægernes Erklæring har været fuldbaaret og levende født, idet det under eller efter Fødselen har aandet, om end svagt, og hvilket hun den 9de s. M., efter gjentagende at have nægtet Fødselen, tilstod at have henlagt i sin Kiste, hvor det blev fundet.

Ved den legale Obductionsforretning den følgende Dag forefandtes paa høire Side af Barnets Hals, tæt ved Luftrøret, en blodrød, tildeels for Overhud blottet, Plet, noget større end et Markstykke, tilligemed en umiddelbart fra Pletten i horizontal Retning bagtil udgaaende ganske smal rød Stribe, og paa Barnets Hoved et meget udstrakt Blodextravasat tilligemed et over 1 Tomme langt Brud paa det høire Pandebeen.

Tiltalte, der i 5 Aar har været forlovet og med sin Forlovede oftere havt Samleie, har imidlertid stadig benægtet at have havt Anelse om at være frugtsommelig, skjøndt hun har erkjendt, at Flere have spurgt hende derom, hvorimod hun, der tidligere har lidt af Modersyge, troede, at de indre Fornemmelser, hun følte, hidrørte derfra, og da hendes Men-

struation i længere Tid var udebleven, antog hun at det var dette, der medførte det Ildebefindende, hun følte Natten mellem den 5te og 6te Novbr., og har hun forklaret, at hun, da hun sad paa Locummet, forpiint og betaget af Smerter, blev overrasket da hun følte Barnets Hoved komme frem, at hun opfangede Barnet med Haanden, saa at det ikke faldt paa Gulvet, at hun vel var sig Fødselen bevidst, da den foregik, men dog ikke var ret ved Samling, og at hun ikke veed, om hun i Krampe og sin sygelige Tilstand kan have taget for haardt paa Barnet, ligesom hun ikke erindrer, hvorledes hun anbragte sine Hænder paa Barnets Hoved, om hun brugte den ene eller begge Hænder, og om hun trykkede haardt eller sagte, men troer dog hun mindst tvende Gange tog om Barnets Hoved for derved — som hun har sagt — at hjælpe det til Verden, men hun har stadig forsikkret, at hun ikke med Hensigt at tilføie Barnet Vold eller gjøre det Skade har trykket dets Hals eller Hoved, medens hun har vedgaaet, at hun, efterat have født, undsaa sig for at meddele dette til Nogen, navnlig til en ung Pige, som var hos hende i Haven, og at hun indsvøbte Barnet, som hun ikke havde hørt give nogen Lyd, i sin Klokke, hvorved Navlestrengen gik over, bragte det ind i Kammeret, lagde det i Sengen hos sig, dog saaledes, at det havde Ansigtet frit, men fandt det om Morgenen koldt og livløst, og hun har tilføiet, at hun ikke tænkte over at hendes Fortielse kunde medføre Fare for Barnets Liv og at det ikke stod for hendes Tanke, hvad Hjælp hun skulde kunne have faaet af den unge Pige, som fulgte hende i Haven.

Da Tiltaltes Forklaring om at have været uvidende om at være frugtsommelig indtil det Øieblik, hun fødte, efter Sundhedscollegiets Erklæring ikke kan forkastes, maa det billiges, at hun ikke er anseet for Barnefødsel i Dølgsmaal,

ligesom det af Underdommeren med Føie er statueret, at hun ikke kan ansees for med Forsæt at have tilføiet Barnet de ovenmeldte Beskadigelser paa Hals og Hoved, da disse efter Collegiets Erklæring kunne være opstaaede tilfældigt ved og under Fødselen.

Men da det efter samme Erklæring maa ansees for at have været muligt, at Barnets Liv — trods de nævnte Beskadigelser — kunde have været reddet ved sagkyndig Hjælp og Pleie, maa det billiges, at Tiltalte for at have skjult Fødselen og undladt at tilkalde Hjælp i alt Fald efter at denne var foregaaet, hvad der havde været let for hende, er anseet efter Straffelovens § 195, og findes Straffen for hende, der er født den 26de Juni 1842 og ei forhen har været tiltalt eller straffet, passende at være bestemt til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 2 Maaneder, ligesom hun rettelig er paalagt at udrede Actionens Omkostninger, og Dommen vil saaledes være at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten vil Tiltalte derhos have at udrede 5 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og Sagførelsen for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Underrettens Dom bør ved Magt at stande.

I Salair til Procuratorerne Schack og Rode for Overretten betaler Tiltalte, Anna Cathrine Poulsen, 5 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{140}{70}$ Overretsprocurator Gottschalck Actor ctr. Arrestanten Lars Peder Larsen.

(Anvendelse af Straffelovens § 268 og § 269.)

(Paadømt den 25de Marts 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende imod Arrestanten, Lars Peder Larsen, for Falsk anlagte og fra Odense Herreds Extraret hertil indankede Sag er det ved Arrestantens egen med Sagens øvrige Oplysninger stemmende Tilstaaelse godtgjort, at han, for at opnaae et Laan hos Boelsmand H. Hansen af Skallebølle, hvilket han havde Udsigt til at erholde, naar han formaaede sin Fader, Søren Larsen, til at udstede og Gaardmand i Brylle Rasmus Hansen til at endossere en Vexel, har med bemeldte R. Hansens Navn, uden dennes Vidende og Villie, endosseret en til R. Hansens Ordre stilet 3 Maaneders Vexel paa 500 Rdlr., dateret 18de Octbr. f. A., og efterat han derpaa havde faaet sin Fader til at underskrive Vexlen, leverede han denne til en Trediemand, gjennem hvem han derefter fra H. Hansen erholdt Laanet.

Paa samme Maade er det oplyst, at Arrestanten for et Laan, han erholdt af Gaardmand H. C. Pedersen i Eenrum, har leveret denne en 3 Maaneders Vexel paa 100 Rdlr., som han havde faaet sin Fader til at underskrive og derpaa endosseret med Gaardmand i Brylle Niels Hansens Navn, uden hvis Vidende og Villie det skete, og da denne Vexel, der ikke er bragt tilstede under Sagen, var udløben den 10de Novbr. f. A., leverede Arrestanten til Indløsning af den til Pedersen en ny Vexel paa 100 Rdlr., der var underskrevet af Faderen og som Arrestanten ligeledes havde endosseret med Niels Hansens Navn uden dennes Villie og Vidende.

Fremdeles har Arrestanten vedgaaet, at han i September Maaned f. A. til Dækning af et andet Mellemværende har givet bemeldte H. C. Pedersen en af Arrestanten udstedt Vexel paa 50 Rdlr., bag paa hvilken Arrestanten havde skrevet ovennævnte Rasmus Hansens Navn som Endossent uden hans

Villie og Vidende, og da denne Vexel, der ikke er bragt tilstede under Sagen, var udløben, paategnede Arrestanten, til Indfrielse af den og en yderligere Gjeld, som Acceptant en af Pedersen under 18de Octbr. f. A. paa Arrestanten trukken 1 Maaneds Vexel paa 100 Rdlr., og da Pedersen forlangte, at han ogsaa skulde skaffe R. Hansens Navn paa denne Vexel, der iøvrigt ikke af Pedersen blev endosseret, henvendte Arrestanten sig til R. Hansen med Anmodning om at endossere den, hvilket han nægtede, hvorpaa Arrestanten uden hans Vidende skrev hans Navn bag paa Vexlen under en Paategning, der gik ud paa, at han endosserede Vexlen til H. C. Pedersen, til hvem Arrestanten derpaa leverede Vexlen.

Endelig har Arrestanten vedgaaet, at han, der var bleven P. Sørensen Balle i Skydeborg omtrent 200 Rdlr. skyldig, har til Sikkerhed for denne Gjeld givet bemeldte P. S. Balle en den 25de Septbr. f. A. af Arrestanten til dennes Fader, Søren Larsen, udstedt 3 Maaneders Vexel paa 200 Rdlr., som Arrestanten havde endosseret med sin Faders Navn uden dennes Vidende og Villie.

Arrestanten har forklaret, at han, der var kommen i Gjeld ved at hans Qvæghandel var gaaet uheldigt, ikke havde anden Udsigt til at faa betalt de omhandlede Vexler, end Muliigheden af at det skulde gaae ham heldigere med Handelen.

Efter det Anførte vil Arrestanten, der er født i 1842 og ikke tidligere har været tiltalt eller straffet, være at ansee efter Straffelovens § 269, samt — forsaavidt angaaer Paategningen af R. Hansens Navn paa Vexlen af 18de Octbr. f. A., hvilken Paategning, da Vexlen ikke var endosseret til ham, ikke kan stilles lige med et Vexelendossement — § 268, og da Straffen ved Underretsdommen findes passende bestemt til Forbedringshuusarbeide i 2 Aar, vil bemeldte Dom, hvis

Bestemmelser angaaende Actionens Omkostninger ligeledes billiges, være at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten vil Arrestanten have at betale 8 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procurator Gottschalck og Prøveprocurator Wolff, betaler Arrestanten, Lars Peder Larsen, 8 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

* * *

Med Hensyn til Citatet i ovenstaaende Doms Præmisser af Straffelovens § 268, skulle vi tillade os at bemærke, at dens Anvendelse i det foreliggende Tilfælde formeentlig maa forklares deraf, at der neppe er Føie til, uden udtrykkelig Lovhjemmel, og en saadan findes ikke i Vexelforordningen af 1825 §§ 4 og 64, at antage, at den, der uden at en Vexel er endosseret til ham eller uden at være Vexeleier — altsaa uden at han har Formænd at holde sig til — endosserer en Vexel, derved har villet forbinde sig efter Vexelret, hvorimod en saadan Paategning nærmest maa betragtes som en Caution paa et Gjeldsbeviis. Jfr. den i nærværende Ugeskrifts indeværende Aarg. S. 146—147 meddelte Dom i den civile Sag Urtekræmmer Melby ctr. Vognmand C. Petersen.

Sagen AS. $\frac{681}{69}$ Grosserer Holger T. Foss ctr. Forpagter J. S. Jacobsen.

(Fortolkning af en omtvistet Bestemmelse i en Forpagtningscontract og Spørgsmaal om Forpagteren kunde ansees berettiget til i Henhold til samme at paastaae Erstatning for manglende Areal.)

(Paadømt den 28de Marts 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved Contract af 28de April 1861, thinglæst den 15de Mai næstefter, har Citanten, Grosserer Holger T. Foss, bortforpagtet Eiendommen Aagesholm i Sengeløse Sogn til Indstevnte, Forpagter J. S. Jacobsen, paa 12 Aar fra 1ste April 1861, imod en aarlig Forpagtningsafgift af 1000 Rdlr. samt 300 Tdr. Byg at betales efter Capitelstaxten og imod i de sidste 9 Aar at svare et Tillæg af 500 Rdlr. hvert Aar. I Contractens 1ste Post bestemmes, at Forpagteren overleveres samtlige til Eiendommen hørende Jorder, dog at 4 nærmere betegnede Enghoveder og den saakaldte Skidenkildemose forbeholdes Eieren. I Slutningen af denne Post samt i de følgende Poster indeholdes de nærmere Betingelser og Stipulationer for Contractsforholdet, hvorefter i Post 11 den bortforpagtede Eiendom, der er sammenlagt af 2 Gaarde, nærmere beskrives med Tilføiende, at der fra disse er bortfæstet eller bortleiet forskjellige Huse, hvorpaa det i denne Post hedder: „Sluttelig bemærkes, at den bortforpagtede Eiendoms Jordtilliggende ikke nøiagtig kan opgives, men at dette antages at udgjøre mindst 230 Tdr. Land, for hvilket Areal jeg er pligtig at indestaae Forpagteren."

Samme Dag som Contracten blev dateret og underskreven er der givet den et ligeledes af begge Parter underskrevet Tillæg, saalydende:

„Denne Contract tilføies, at Gjenstand for den i samme

omhandlede Forpagtning ikkun er de under Aagesholm hidtil drevne og benyttede Jorder og Enge, hvorimod Alt hvad der fra Eiendommen er bortfæstet eller bortleiet ifølge thinglæste og uthinglæste Documenter saavelsom de i Post 1 omhandlede Enghoveder og den i samme Post ommeldte Skidenkildemose er Forpagteren uvedkommende, forsaavidt betræffer de af samme gaaende Indtægter, der oppebæres af Eieren. Derimod har Forpagteren med Hensyn til at det saaledes Bortfæstede eller Bortleiede henhører under Eiendommens Hartkorn, der tilsammen andrager 23 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb., at tilsvare alle af samme gaaende Skatter og Afgifter overeensstemmende med Post 8."

Med Hensyn til at den ovenfor citerede Slutningsbestemmelse i Contractens 11te Post efter Indstevntes Formening har tilsikkret ham et Forpagtningsareal af mindst 230 Tdr. Land, men Arealet senere ved Opmaaling har viist sig at være $11\frac{8800}{14000}$ Tdr. Land mindre, har han under nærværende i 1ste Instans ved Kjøbenhavns Amts søndre Birkething anlagte Sag søgt Citanten til at erstatte ham Afsavnet af dette Areal ved for de Aar, for hvilke Forpagtningsafgiften er erlagt, at betale ham aarlig 50 Rdlr. pr. Td. Land eller subsidiairt en saadan Sum, som uvillige af Retten udmeldte Mænd maatte bestemme, med Rente 5 pCt. pro anno fra Forligsklagens Dato, samt fremtidig at taale, at en lige Sum afkortes i de 1500 Rdlr., som Indstevnte efter Contracten skal betale inden Udgangen af hvert Aars November Maaned, hvorimod Citanten principaliter procederede til Frifindelse, in subsidium paastod den Erstatning og Afkortning, der maatte tilkomme Indstevnte, bestemt ved lovligt Skjøn. — Efterat Sagen ved Birkethingets Dom af 24de Marts f. A. er afgjort derhen, at Indstevntes subsidiaire Paastand toges til Følge, dog at Erstatningen ikke maatte overstige

50 Rdlr. for hver Td. Land i hvert af de Aar, hvori Afgiften i Henhold til Forpagtningscontracten er erlagt, med Rente 5 pCt. pro anno fra den 14de Novbr. 1868, og at samme Beregning følges med Hensyn til den Forpagtningsafgift, som Indstevnte fremtidig har at betale Citanten inden Udgangen af hvert Aars November Maaned, hvorhos Processens Omkostninger ophævedes, har Citanten efter Stevning af 3die Septbr. f. A. bragt Sagen ind for Overretten, hvor han principaliter har procederet til Frifindelse, in subsidium paastaaet Erstatningen indskrænket til det mindst mulige og sig tillagt Sagens Omkostninger i begge Instanser, medens Indstevnte har paastaaet Underretsdommen stadfæstet og Citanten tilpligtet at erstatte sig Sagens Omkostninger for Overretten.

Om end Udtrykket „den bortforpagtede Eiendom" i den første Deel af Post 11 maa ansees eensbetydende med den hele Eiendom Aagesholm, saa at hiint Udtryk paa dette Sted omfatter baade den bortforpagtede og den ikke bortforpagtede Deel af Eiendommen, maa det dog antages i Slutningsbestemmelsen alene at kunne betegne den bortforpagtede Deel af Eiendommen, og maa det navnlig ansees utvivlsomt, at Eieren, naar han har erklæret sig pligtig at indestaae Forpagteren for et Areal af 230 Tdr. Land, herved har paataget sig en Garanti for, at Forpagteren fik et saadant Areal til Brug; i modsat Fald vilde Bestemmelsen ogsaa være uden Betydning og hensigtsløs, og Garantien kan saa meget mindre ansees ophævet ved det Contracten givne Tillæg, som dette ikke omtaler Arealet, men kun betegner, hvilke individuelle Dele der er Gjenstand for Forpagtningen.

Citanten vil derfor ikke kunne undgaae at tilsvare Indstevnte Erstatning for det manglende Areal. Dettes Størrelse er i Underrettens Dom antaget at udgjøre $11\frac{880}{14000}$ Tdr. Land, og efter Proceduren bliver der i saa Henseende kun at afgjøre, hvorvidt heri bør fragaae 10,7000 □ Alen for de i en fremlagt Landinspecteur-Beregning under A. 3 og 4 ommeldte Veie; dette maa imidlertid besvares benægtende, da det er in confesso for Underretten, at de ere offentlige Veie, der vedligeholdes af Sognet, og de kunne derfor ikke henregnes til Eiendommen.

Den indankede Dom, hvorved Processens Omkostninger rettelig ere hævede, vil saaledes være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Overretten blive efter Omstændighederne ligeledes at ophæve.

Stempelovertrædelse foreligger ikke for Overretten.

Thi kjendes for Ret:

Birkethingsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

* * *

Ovenstaaende, nu til Høiesteret indankede, Sag maa vistnok betragtes som meget tvivlsom. — Underdommeren havde opfattet Garantibestemmelsen i den omhandlede Contracts 11te Post som om det her anførte Areal af 230 Tdr. Land angik ikke hele Eiendommen Aagesholm, men den *bortforpagtede* Deel af samme, hvorhos det i Underretsdommen var antaget, at det Tillæg, der efter Underskriften af Contracten samme Dag blev givet den, ikke var skikket til at modificere hiin Bestemmelse, idet Tillæget ikke omtaler Arealet, men kun tydeliggjør, hvilke individuelle Dele af Eiendommen der var Gjenstand for Forpagtningen. Paa denne Opfattelse havde Underretsdommen bygget Forpligtelsen for Citanten til at yde Erstatning for det formeentlig manglende Areal, der, som det vil sees af Overretsdommens Præmisser, efter skeet Opmaaling er angivet til $11\frac{380}{14000}$ Tdr. Land. — Mod dette Resultat kunde maaskee bl. A. navnlig anføres, at da Parterne selv heelt igjennem i Contracten havde benævnt Eiendommen Aagesholm „*den bortforpagtede Eiendom*“, saa synes Udtrykket „*den bortforpagtede Eiendoms Jordtilliggende*“ at maatte betyde det Samme som *Aagesholms Jordtilliggende*, ligesom det ogsaa kan bemærkes, at det ikke vilde stride mod Sprogbrug at kalde en Avlsgaard *en bortforpagtet Eiendom*, fordi nogle i Forhold til det Hele ubetydelige Stykker vare undtagne fra Forpagtningen. — Endelig turde det fortjene at udhæves, at Forpagteren havde ladet 7 Aar hengaae inden han paatalte Sagen og gjorde den af ham nu fremsatte Fortolkning gjeldende.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 25.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 28de Mai.

Høiesteretsdomme.

Den 28de Marts 1870 stadfæstedes Dommen i Sagen mod Ole Pedersen og Niels Mathias Bol (see indeværende Aarg. af Nyt Jur. Ugeskr. S. 93—96).

Den 7de April 1870 blev i Sagen mellem Besidderen af Grevskabet Christiansholm, Kammerherre, Hofjægermester, Dr. phil. G. C. Raben, og Gaardfæsterne Rasmus Knudsen m. Fl. af Freilev By (see Jur. Ugeskr. for 1867, S. 547—549), som var stevnet til Stadfæstelse af den Førstnævnte, medens der af de Indstevnte var udtaget Contrastevning, affagt nedenstaaende

Høiesteretsdom.

Af de i de udtagne Høiesteretsstevninger anførte Gaardbesiddere i Freilev er Appel senere frafalden for de Flestes Vedkommende og kun fastholdt, forsaavidt angaaer Besidderne af:

Gaarden Matr.-Nr. 8, Lars Nielsen Børresens Enke,
— — 38, Lars Olsen,
— — 42, Jens Pedersen (Høy),
— — 24, Hans Hansen (Mortensen),

Gaarden Matr.=Nr. 19, Ole Larsen,
— — 6, Niels Jørgensen Hasling,
— — 34, Jens Pedersen (Jyde),
— — 27, Christen Olsen,
— — 29, Rasmus Hansen Ebbe,
— — 28, Hans Peter Olsen,
— — 30, Jørgen Christiansen Poulsen,
— — 31, Jørgen Jørgensen Bille.

Af Høiesteret vil Sagen derfor alene være at afgjøre for bemeldte 12 Contracitanters Vedkommende.

De Høiesteret forelagte Oplysninger tale vel for, at en større Deel af Gaardene i Freilev i ældre Tider og navnlig, dengang Matriclen af 1664 forfattedes, var saakaldte Eiendomsgaarde; men tillige sees det, at en Deel andre Gaarde i Byen til samme Tid betragtedes som Fæstegaarde; der mangler derhos Føie til at antage, at Besidderne af de sidstnævnte Gaarde skulde være blevne Selveierbønder eller dog Arvefæstere, inden Aalholm Slot med underliggende Bondergods i Freilev i 1726 afhændedes af Kongen, og det er ikke fra Contracitanternes Side oplyst med Hensyn til nogen enkelt af de Gaarde, de hver især besidde, at den har henhørt blandt de gamle Eiendomsgaarde. Af de foreliggende Oplysninger sees det, at ogsaa disse Gaarde nu i henved eet Aarhundrede upaatalt have i alle Henseender været betragtede og behandlede som Fæstegaarde, der tilhørte Grevskabet Christiansholm, uden at nogen Oplysning er fremkommen for, at det hermed er tilgaaet paa ulovlig Maade; og i hvert Fald har, som i den indankede Dom fremhævet, ingen af de ovennævnte 12 Contracitanter godtgjort at have nogen anden Adkomst eller videregaaende Ret til sin Gaard end den, der indeholdes i det ham af Lehnsbesidderen meddelte Fæstebrev, men ved dette er der efter det Fremkomne alene overdraget

ham en sædvanlig Livsfæsters Rettigheder. Som Følge heraf maa det billiges, at de fra Contracitanternes Side i de foregaaende Instanser nedlagte Paastande om at tilkjendes Ret som Selveierbønder til de af dem fæstede Gaarde ved Overretsdommen ere forkastede. Hvad angaaer de af Contracitanterne for Høiesteret nedlagte subsidiaire Paastande om at erkjendes medeiendomsberettigede til det under Grevskabet hørende Jordtilliggende efter et nærmere betegnet Forhold, for at Saadant kan komme i Betragtning ved deres Gaardes Afhændelse til Selveie, da maa allerede de sidstanførte Grunde ligeledes medføre Forkastelsen af disse Paastande, forsaavidt de sigte til 66 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Hartkorn, som paastaaes at have været Selveiendom endnu i Midten af forrige Aarhundrede, men desuagtet inddroges under Fæstegodset, dengang Gaardene i Freilev gjordes lige i Hartkorn, Jorder og Afgifter; og forsaavidt bemeldte Paastande tillige have Hensyn til et Stykke Alminding og et Overdrevs- eller Skovareal, som deels ved samme Leilighed, deels ved Udskiftningen i Slutningen af forrige Aarhundrede inddroges under Fæstejorderne, skjøndt de vare Bøndernes Eiendom, bemærkes, at der efter de foreliggende Oplysninger ikke nu kan være Tale om Vederlag for disse Jordstykker, der i saa lang Tid upaatalt have udgjort Bestanddele af Grevskabets Fæstegaarde, og hvis Indlemmelse i disse derhos maa ansees at være skeet under lovlige Former og med rette Vedkommendes Samtykke.

I Henhold til det Anførte vil Overretsdommen være at stadfæste, forsaavidt den angaaer de ovennævnte 12 Contracitanter, hvorhos disse efter Omstændighederne ville være at tilpligte in solidum at tilsvare Hovedcitanten Processens Omkostninger for Høiesteret med 300 Rdlr.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør for de ovennævnte 12 Contracitanters Vedkommende ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Høiesteret betale disse Contracitanter, Een for Alle og Alle for Een, til Hovedcitanten med 300 Rdlr.; saa betale de og til Justitskassen 5 Rdlr.

Den 20de April 1870 blev i Sagen: Grosserer Georg Pedersen, practiserende Læge C. E. Tøttrup og Etatsraad, Borgemester Larsen, Sidstnævnte i Henhold til uigjenkaldelig Fuldmagt fra Particulier, forhenværende Handelsgartner Nicolaus Kellermann ctr. Bygningsentrepreneur A. H. Petersens Enke (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869 Nr. 27 S. 427, Nr. 28 S. 439), i hvilken Sag af Sidstnævnte var udtaget Contrastevning, afsagt nedenstaaende

Høiesteretsdom.

Idet Contracitantinden ligesom i foregaaende Instans principaliter har procederet til Sagens Afviisning, har hun for Høiesteret alene støttet Paastanden herom paa den i den indankede Dom ommeldte, tillige under Realitetsproceduren benyttede Indsigelse, at Thomas Erichsen som Eier af den af Nicolaus Kellermann under 27de April 1858 udstedte Panteobligation, om hvis Indfrielse Sagen dreier sig, burde være varslet. Saadan Varsling findes imidlertid ikke i nærværende Tilfælde at have været nødvendig, navnlig naar hensees til Indholdet af en Høiesteret forelagt, under 4de October 1860 af Thomas Erichsen udstedt og af Hovedcitanterne G. Pedersen og Tøttrup tiltraadt uigjenkaldelig Fuldmagt for Hovedcitanten Etatsraad Larsen til hos Kellermann eller nu afdøde A. H. Petersen at indkassere Obligationens Paalydende og deraf udbetale indtil 2500 Rdlr. til G. Pedersen og Resten

til Tøttrup som Udlægshaver i Obligationen. Paastanden om, at Sagen afvises — hvortil der heller ikke ex officio af andre Grunde findes Føie — vil derfor ikke kunne tages til Følge.

Angaaende Sagens Realitet bemærkes, at, om Hovedcitanterne end ikke kunne ansees at mangle Hjemmel til at sagsøge Contracitantinden til at opfylde den af hendes afdøde Mand ved Kjøbecontractstransporten af 23de October 1858 indgaaede Forpligtelse med Hensyn til Indfrielsen af Panteobligationen af 27de April f. A., maa Høiesteret dog overeensstemmende med den indankede Dom antage, at denne Forpligtelse er bortfalden paa Grund af Contractens Misligholdelse fra N. Kellermanns Side. Idet Høiesteret iøvrigt i det Væsentlige tiltræder Dommens Begrundelse heraf, bemærkes dog, at af de Prioriteter, hvis Indfrielse afdøde Petersen skulde overtage, kan efter de Høiesteret forelagte Oplysninger kun Proprietair Schmidts, oprindelig paa 4000 Rdlr., til Rest 3800 Rdlr., ansees at have været forfalden, dengang Contracten af 23de October 1858 blev oprettet; men forøvrigt vare de i Juni Termin f. A. forfaldne Renter m. m. af Creditforeningens Prioritet saavelsom forskjellige Afgiftsrestancer ikkun blevne dækkede ved at sælge en væsentlig Deel af den Afgrøde, som ifølge Contracten maatte forudsættes at ville følge med den solgte Gaard. Til det i Dommen Anførte maa derhos føies, at afdøde Petersen ikke kan antages ved Contractens Oprettelse at være sat i Kundskab om den angaaende Indfrielse af Schmidts ovennævnte Prioritet allerede anlagte Retssag, der førte til Dommen af 29de Novbr. f. A., ligesom det og kan mærkes, at Contracten tilsagde Petersen den amortiserede Deel af Creditforeningslaanet, til Beløb c. 500 Rdlr., uagtet de indtil den 21de Septbr. 1857 skete Afdrag ifølge de forudgaaende Contracter skulde godt-

gjøres Proprietair Schmidt, som derfor ogsaa ved Eiendommens Realisation paalagde Auctionskjøberen at udbetale ham sammes Beløb.

Ifølge det Anførte vil den indankede Dom efter Contracitantindens Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Høiesteret blive efter Omstændighederne at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Høiesteret ophæves.

Til Justitskassen betaler Contracitanterne 5 Rdlr.

Den 29de April 1870 blev i Sagen: Lieutenant C. F. Bay ctr. Kammeradvocaten paa Statskassens Vegne (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, S. 797—804) hvilken Sag var appelleret af Generaldirectoratet for Skattevæsenet og contrapaaanket af Bay, afsagt følgende

Høiesteretsdom.

Ved den indankede Dom findes det paa de deri anførte Grunde, der i alt Væsentligt tiltrædes, rettelig at være antaget, at der ikke har været Hjemmel til at fordre anvendt Stempel til høiere Taxt til Beskrivelsen af det under Sagen omhandlede Fogedbecret, end dertil i Medfør af Stempellovens § 72 er forbrugt.

Hvad angaaer Transporten af 26de Februar 1868, bemærkes, at Bestemmelsen i Stempellovens § 60 1ste Punctum om, at Transporters Stempelpligt blandt Andet skal bedømmes efter „Overdragelsens Beskaffenhed", maa antages nærmest at have Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt Stempel skal benyttes, og i saa Fald af hvilken Classe, hvorimod den ikke kan ansees at indskrænke den i Paragraphens 2det Punctum

angaaende den stempelpligtige Værdies Fastsættelse opstillede Hovedregel, hvorefter der ikke skal tages Hensyn til den for selve Transporten givne Vederlagssum. Da nu denne Regel maa antages ogsaa at omfatte saadanne Transporter, hvorved, som i det her omhandlede Tilfælde, Ret til at faae Udlæg til Eiendom overdrages, og der ikke kan blive Spørgsmaal om Anvendelse af den, i Modsætning til Hovedreglen i Paragraphens Slutning opstillede Forskrift angaaende Transporter, hvorom tosidet Contract oprettes, — hvilket ikke kan ansees her at være skeet, blot fordi Contracitanten har udstedt Panteobligation til Cedenten som en Deel af Vederlaget for Transporten, medens denne dog alene er underskreven af Cedenten, — maa det ligeledes med Hensyn til dette Document antages, at der har manglet Hjemmel til at fordre det stemplet til en høiere Taxt, end dertil er anvendt.

Ifølge det Anførte vil Contracitanten efter den af ham nedlagte Paastand være at frifinde for Hovedcitantens Tiltale.

Processens Omkostninger for alle Retter blive efter Omstændighederne at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Contracitanten bør for Hovedcitantens Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for alle Retter ophæves.

Den 10de Mai 1870 blev i Sagen mod Just Henrik Jagd (see nærværende Aargang af Nyt Jur. Ugeskr. S. 35—42) affagt følgende

Høiesteretsdom.

Da Tiltalte allerede, dengang han indgav det i den indankede Dom nævnte Andragende af 9de December 1867, har maattet indsee, at den deri under 1ste til 3die Post fremførte Beskyldning mod Herredsfoged Dahlerup for i sin Dommer-

virksomhed at have begaaet Uretfærdighed var ugrundet, maa han ikke blot, som i Dommen antaget, ved at fornye denne Beskyldning i sit Andragende af 11te Marts 1868, men allerede ved at fremsætte den i førstnævnte Andragende have paadraget sig Ansvar efter Straffelovens § 226. I Henhold til det i Dommen derom Anførte maa det ligeledes antages, at Tiltalte har gjort sig skyldig til Straf efter nysnævnte Lovbestemmelse ved de i Dommen omtalte, under 4de og 15de Post fremførte Klagemaal. Men foruden de saaledes i Overretsdommen særligt omhandlede Poster er der forskjellige andre, under hvilke Tiltalte ogsaa maa ansees at have fremført aabenbar falske Klagemaal. Dette gjelder navnlig om den 5te Post i Andragendet af 9de December 1867, hvori han under Henviisning til Straffelovens § 131 beskylder Herredsfoged Dahlerup for med Forsæt at have undladt at anstille Undersøgelse om et anmeldt Tyveri med flere beviislig begaaede Bedragerier, — skjøndt Tiltalte, der selv var Anmelderen, men senere havde tilbagekaldt sine Sigtelser, maatte vide, at der ikke kunde være Tale om nogen forsætlig, efter det paaberaabte Lovbud strafbar Pligtovertrædelse fra Herredsfogdens Side; — fremdeles om den 6te Post i samme Andragende, hvori Tiltalte under Henviisning til Straffelovens § 141 beskylder Herredsfogden for raa Tilsidesættelse af Grundlovens Tilsagn om Boligens Ukrænkelighed og for Misbrug af Embedsstillingen til uforsvarlig Krænkelse af Privates Rettigheder, — skjøndt den Begivenhed, hvortil der skal være sigtet, paa ingen Maade kunde befoie til slige Beskyldninger, og dette maatte være indlysende for Tiltalte, der efter sin Forklaring under Forhørerne selv kun vil have Herredsfogdens Forhold betragtet som en Ubetænksomhed; — endvidere om den i Andragendet af 11te Marts 1868 fremsatte 10de Klagepost, forsaavidt Herredsfogden deri sigtes

for et Angreb paa en arresteret Piges Kydskhed, — skjøndt Tiltalte ingen Hjemmel kan ansees at have havt til en saadan Sigtelse; — endelig om den i Andragendet af 24de s. M. fremsatte 12te Klagepost, hvori Herredsfogden bl. A. beskyldes for en gjennem en lang Aarrække fortsat systematisk Efterstræbelse mod en enkelt Mand, for en Række af de alleruretfærdigste Handlinger af hans Dommervirksomhed i den Hensigt at tiltrodse sig Anledning til at gjenoptage en criminel Undersøgelse mod Manden, for i mange Maader voldeligt og skammeligt at have traadt Lov og Ret under Fødder og brugt samme Midler til en Mands forsætlige Forfølgelse, samt for i flere Tilfælde at have brugt Eden som et Legetøi, — skjøndt Tiltalte har maattet indsee det Ubeføiede i disse grove Beskyldninger.

Den Straf, Tiltalte efter det Anførte i Medfør af Straffelovens § 226 har forskyldt, findes at kunne fastsættes til simpelt Fængsel i 3 Maaneder. Ved Overretsdommen er Straffen bestemt til lige Fængsel i 2 Maaneder, og denne Dom, hvis Forskrifter om Actionens Omkostninger billiges, vil saaledes med den nævnte Forandring i Henseende til Straffetiden kunne stadfæstes.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 3 Maaneder.

I Salarium til Advocat Klubien og Etatsraad Buntzen for Høiesteret betaler Tiltalte 30 Rdlr. til hver.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen AS. $\frac{5}{6}\frac{6}{9}\frac{4}{}$ Procurator Gottschalck Actor ctr. Tiltalte Gaardmand Hans Andersen af Simmersholm.

(Under en af Justitien instilueret Tiltale, som det hed i Actionsordren, „i Henhold til Straffelovens § 259", vedkommende Tiltalte, der i 1ste Instans var frifunden, af Overretten efter et Indiciebeviis dømt for „Assurancesvig", for hvilket Actionsordrens Ord ikke fandtes at kunne være til Hinder.)

(Paadømt den 29de Marts 1870.)

Dommen er saalydende:

Omstændighederne ved nærværende, fra Vaag Herreds Extraret indankede, Sag, hvorunder Gaardmand Hans Andersen af Simmersholm er sat under Tiltale, som det hedder, „i Henhold til Straffeloven af 10de Februar 1866 § 259", ere følgende:

Natten mellem den 7de og 8de Marts 1863 afbrændte Tiltaltes Gaard Simmersholm. Af de ved Branden reddede Gjenstande blev sidstnævnte Dags Eftermiddag endeel Gangklæder og Sengklæder af Forskjellige bragt hen til den tætved boende Huusmand Rasmus Nielsen, og endeel reddet Sølv- og Guldtøi blev om Natten under Branden bragt hen til Skolelærer Schack, fra hvem det, sandsynligviis den 9de om Eftermiddagen, men i alt Fald før den 12te, blev afhentet og bragt til den samme Rasmus Nielsen, hos hvem de nævnte reddede Gjenstande forbleve omtrent en Maanedstid, hvorefter de bleve bragte tilbage til Tiltalte. Den 12te Marts blev der af det svenske Brandassuranceselskab for Varer og Effecter, i hvilket Tiltaltes Løsøre var forsikkret, afholdt Taxationsforretning til Ansættelse af Branderstatningen, og bleve de da reddede Gjenstande ansatte til en Værdi af 2820 Rdlr. 3 Mk. 4 ß, efter Fradrag af hvilket Beløb Forsikkrings-

summen den 15de April f. A. blev udbetalt Tiltalte med en Sum af 5037 Rdlr. 3 Mk. Ved denne Forretning bleve imidlertid — efter hvad Tiltalte bestemt har erkjendt, og hvad der ogsaa bestyrkes ved Taxationsmændenes Forklaringer — de hos Rasmus Nielsen værende Gjenstande, af hvilke Seng- og Gangklæder maa antages at have havt en Værdi af mindst 60 Rdlr., Sølv- og Guldtøi af c. 50 Rdlr., ikke opgivne som reddede og altsaa heller ikke tagne i Beregningen ved Erstatningens Ansættelse. Som Grund hertil har Tiltalte anført, at han ikke vidste, at de vare reddede og befandt sig der; først længere Tid efter vil han have opdaget Sølv- og Guldtøiet i et Skab, uden at han vidste eller kunde faae at vide, hvor det var kommet fra; han har da ikke foretaget Noget til at faae Taxationen berigtiget, men vil heller ikke sikkert have vidst, om det var taxeret med eller ikke, hvad han ogsaa vil have yttret til Forskjellige. Ved en Mængde Vidners overeensstemmende Vidnesbyrd er det imidlertid godtgjort — hvad Tiltalte først har benægtet og senere i alt Fald ikke villet kunne erindre —, at han den 9de Marts om Morgenen ifølge udtrykkelig Opfordring af Rasmus Nielsen var inde hos denne for at besee de allerede dengang henbragte Seng- og Gangklæder, og at Tiltalte da bad Rasmus Nielsen om, at de maatte blive der indtil videre; og hvad Sølv- og Guldtøiet angaaer, er det af den Person, der under Branden bragte det over til Skolelærer Schack, bevidnet, at dette skete ifølge Aftale med Tiltalte, — af Skolelærer Schack, at han gjorde, som han troer Tiltalte selv, men mulig dog ikke ham, men hans Huusholderske, opmærksom paa, at disse Gjenstande beroede hos ham, og opfordrede til at lade dem afhente før Taxationen, — og af den Person, der bragte dem fra Skolelæreren til Rasmus Nielsen, at dette skete ifølge Anmodning af Tiltalte. Ligesom Tiltalte herefter ikke kan

have været uvidende om, at disse Gjenstande vare reddede og befandt sig andetsteds, saaledes skjønnes det ogsaa — især efter Gjenstandenes Beskaffenhed — uantageligt, at han ved den faa Dage efter stedfundne Taxation skulde have glemt dette. Der er derhos af hans Huusholderske — som var den, der en Maanedstid efter hentede Gjenstandene fra Rasmus Nielsen til Tiltaltes Hjem — afgivet den edelige Forklaring, hvis Rigtighed Tiltalte dog har benægtet, at dette skete ifølge Anmodning af Tiltalte, og at hun, der ikke vidste, at der havde været saa mange Gjenstande hos Rasmus Nielsen, spurgte Tiltalte ved Hjemkomsten, om alle disse Sager vare blevne forevisste for Taxationsmændene, hvortil han da svarede, at hun ikke skulde blande sig i hans Sager. Som Følge af det Anførte, og da Tiltalte under alle Omstændigheder senere maa have bemærket i alt Fald en Deel af det Reddede, uden at foretage noget Skridt til Berigtigelse af Erstatningen — hvorved bemærkes, at Tiltalte vel med Hensyn til et Guldubr og nogle Merskumspibehoveder vil have staaet i den Formening, at de som Pretiosa ikke henhørte under Forsikkringen, men har erkjendt, at de øvrige Gjenstande vare forsikkrede —, maa Tiltalte ansees skyldig i Assurancesvig, og han, der er født 1812 og ikke findes forhen straffet, vil derfor være at ansee efter Frd. 11te April 1840 § 53, jfr. § 1, med en Straf, der passende findes at kunne fastsættes til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, hvorved bemærkes, deels at Straffeloven af 10de Febr. 1866 ikke vil kunne føre til et mildere Resultat, deels at Actionsordrens Ordlyd ikke kan være til Hinder for at ansee Tiltalte som anført, da der ikke kan være Tvivl om, at Meningen med den er en Tiltale for Assurancesvig. —

Brandassuranceselskabet har derhos paastaaet sig tilkjendt hos Tiltalte principaliter den hele ham udbetalte Brand=

erstatning, 5037 Rdlr. 3 Mk., idet Selskabets Loves § 17 frakjender den, der er skyldig i Svig, al Erstatning, subsidiairt den calculerede mindste Værdi af de Taxationen unddragne Gjenstande, 110 Rdlr.; men ligesom der ikke under denne criminelle Sag kan være Spørgsmaal om at give den principale Paastand Medhold, da denne gaaer ud over Erstatning for det ved Forbrydelsen lidte Tab, og hviler paa et contractmæssigt Grundlag, saaledes skjønnes det, da der er Tvist mellem Selskabet og Tiltalte om, hvilke Gjenstande der vare forsikkrede, rettest, navnlig ligeoverfor Selskabets Loves Bestemmelser om hvorledes Tvistigheder skulle afgjøres, ikke at afgjøre Erstatningsspørgsmaalet under denne Sag, hvorimod Selskabets Ret mod Tiltalte er forbeholdt.

Efter det Anførte vil Underretsdommen, ved hvilken Tiltalte er bleven frifunden for Actors Tiltale, med Hensyn til Straffen være at forandre, hvorimod dens Bestemmelser i Henseende til Actionens Omkostninger, der rettelig ere paalagte Tiltalte, billiges.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten bør Tiltalte derhos udrede 10 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Gaardmand Hans Andersen af Simmersholm, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Herredsthingsdommen ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Gottschalck og Maag, betaler Tiltalte 10 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen A8. 4/2 Jernstøber P. Andersen af Frederiksberg ctr. Privatbanken i Kjøbenhavn.

(En Citant, der havde overdraget Privatbanken i Kjøbenhavn at indkassere en Vexel for ham i Norge, og derefter af bemeldte Bank havde modtaget en Nota, der lød paa at Vexlen var indkasseret og det indkasserede Beløb, efter Fradrag af Provision, crediteret ham, antaget, da Vexlen efter længere Tids Forløb kom tilbage i uindløst Stand uden at være protesteret de non acceptatione, ikke at kunne tilpligtes, mod Extradition af Vexlen, at tilbagebetale det crediterede Beløb, da de af Privatbanken til Indkassationen i Norge benyttede Fuldmægtige ikke havde iagttaget det Fornødne til Opretholdelsen af Vexlen og Privatbanken selv, ved at undlade at søge Oplysning om Indkassationen, havde paadraget sig Erstatningsansvar til Citanten.)

(Paadømt den 4de April 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Jernstøber P. Andersen af Frederiksberg, overgav den 20de Mai 1868 Indstevnte, Privatbanken i Kjøbenhavn, til Indkassation en af Citanten til Indstevntes Ordre udstedt 14 Dages Dato-Vexel paa J. M. Køhler i Næsheim pr. Stavanger, stor 469 Rdlr. 2 Mk. 4 ß, og den 27de Septbr. næstefter hævede Citanten, som den 25de Aug. 1868 havde af Indstevnte modtaget en Nota, hvorefter Vexlen var indkasseret med 469 Rdklr. 2 Mk. 4 ß og Beløbet efter Fradrag af 1 pCt. i Provision crediteret ham med 464 Rdlr. 4 Mk. 1 ß, sin omtrentlige Saldo, 480 Rdlr., hvorunder var indbefattet fornævnte Beløb; men, da Vexlen i December s. A. kom tilbage fra Norge i uindløst Stand, uden at være bleven protesteret de non acceptatione, er Citanten i en imod ham af de Indstevnte anlagt Sag ved Kjøbenhavns Amts søndre Birkethingsdom af 10de Novbr. f. A. dømt til imod Extradition af den ommeldte Vexel at betale til Indstevnte 464 Rdlr. 4 Mk. 1 ß med Renter 5 pCt. aarlig fra

Forligsklagens Dato, den 17de Juni f. A., indtil Betaling skeer, medens Processens Omkostninger ere ophævede.

Denne Dom har Citanten ved Stevning af 15de Decbr. f. A. indbragt her for Retten, hvor han har paastaaet den saaledes forandret, at han frifindes for Indstevntes Tiltale, samt at det paalægges Indstevnte at udrede Sagens Omkostninger i begge Instanser.

Da Indstevnte, skjøndt lovlig stevnet, hverken er mødt eller har ladet møde for Overretten, vil Sagen her i Overeensstemmelse med L. 1--4—30, jfr. Frd. 3die Juni 1796 § 2, blive at paadømme efter den af Citanten fremlagte Underretsact.

Uagtet den omhandlede Vexel kun er udstedt i Anledning af at Banken havde paataget sig at indkassere en Citanten tilkommende Fordring hos Trassatus, formener Citanten dog, at Indstevnte, efterat Parterne have givet dette deres Mellemværende Udtryk i en Vexel, har underkastet sig Vexellovgivningens Bestemmelser, om ikke før, saa dog den 25de Aug. 1868, da Indstevnte tilstillede ham den ommeldte Notice, hvad han, forsaavidt det ikke var at betragte som en Meddelelse om, at Vexlen var gaaet i Orden, ikke kunde opfatte anderledes end som en Overtagelse af Indkassationen paa egen Regning eller som et Kjøb af Vexlen, og det saa meget mindre som Banken tidligere skal have modtaget en Erklæring fra ham om ikke at ville modtage Beløbet som Forskud, ligesom da ikke heller i den ham tilstillede Opgjørelse tales om Forskud; men i alt Fald formener Citanten, at Forholdet maa bedømmes efter Vexelret efter den 7de Septbr. næstefter, da Beløbet udbetaltes ham og han derved blev afskaaret fra at foretage, hvad han ellers kunde have gjort for at søge Fyldestgjørelse.

Det skjønnes imidlertid ikke, at Citanten alene i den

Omstændighed, at Vexelformen blev brugt, var berettiget til at betragte Indstevnte som indtraadt i Vexelforholdet ligeoverfor ham, uanseet at Hensigten kun var at give Indstevnte Fuldmagt til at hæve Beløbet, og uden at det paa nogensomhelst Maade var tilkjendegivet, at Indkassationen skulde skee for Indstevntes Regning og Risico, ligesom ei heller Frd. 18de Mai 1825 § 34 in casu kan finde Anvendelse, idet Indstevnte ved at endossere Vexlen til den norske Creditbank i Christiania ikke selv overtog en Præsentants Rolle eller Forpligtelse, men kun i Form af et Endossement gav den nævnte Bank det fornødne submandatum til videre Foranstaltning af Indkassationen.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Efter derom til os rettet Anmodning henlede vi Opmærksomheden paa det i Berlin paa Dhr. Boghandlere **Puttkammer & Mühlbrechts** Forlag udkomne Skrift „**Allgemeine Bibliographie der Staats- und Rechtswissenschaften**", der indeholder en Udsigt over alle literaire Nyheder, der paa det stats- og retsvidenskabelige Gebet i Aarets Løb udkomme i samtlige europæiske Lande, derunder selvfølgelig ogsaa indbefattet Danmark, hvor Hovedagenturen er overdraget den **Gyldendalske Boghandel** i Kjøbenhavn, der meddeler nærmere Oplysning.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren. Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Trykt.

1870. Nyt Nr. 26.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 4de Juni.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen AS. $\frac{8}{16}$ Jernstøber P. Andersen af Frederiksberg ctr. Privatbanken i Kjøbenhavn.

(Sluttet. — See forrige Nr.)

Det findes ikke heller, at Indstevnte efter det senere Passerede med Føie kan siges at være bleven Vexeldebitor. Det sees nemlig, at Citanten før den 25de Aug. 1868 oftere — i Juni, Juli og August — havde ladet forhøre i Banken, om Vexlen var gaaet i Orden, og havde erholdt et benægtende Svar, men derhos Tilbud om Udbetaling af Beløbet som Forskud, og vel har Citanten, der har benægtet — uden at denne Benægtelse er afbeviist — Indstevntes Anbringende om, at han, samtidig med at Afregning tilbødes ham, fik en Meddelelse om, at det endnu ikke vidstes, hvorvidt Vexlen var gaaet i Orden, endvidere paaberaabt sig, at han ved sin Contorist Frørup, hvis Erklæring herom er fremlagt i Sagen, lod Indstevnte vide, at han — Citanten — ikke ønskede Pengene udbetalte, medmindre de vare indgaaede fra Køhler; men imod Indstevntes Benægtelse har Citanten ikke beviist, at denne Udtalelse er skeet i alt Fald

til rette Vedkommende, og i hvert Fald kunde Citanten, naar det først er givet, at de Indstevnte ikke tidligere vare indtraadte i Vexelforholdet, men kun skulde indkassere Vexlen, ikke deraf, at de Indstevnte udbetalte ham Vexlens Beløb, udlede, at de nu vilde indtræde i Vexelforholdet, hvorimod Forholdet mellem Citanten og de Indstevnte fremdeles maatte blive at bedømme som et almindeligt Fuldmagtsforhold.

Derimod skjønnes det ikke rettere, end at Citantens Frifindelse maa være en Følge af de almindelige Fuldmagtsregler. Det fremgaaer nemlig af de fremkomne Oplysninger, at den norske Creditbank i Christiania, til hvem de Indstevnte havde overdraget Indkassationen, og Banken i Stavanger ikke have iagttaget det Fornødne til at opretholde Vexelretten, og at hverken de have meddelt eller de Indstevnte søgt Oplysning om hvorledes det gik med Indkassationen, førend efterat Køhler den 30te Septbr. 1868 var gaaet fallit; og ligesom de Indstevnte maa staae Citanten til Ansvar for de Fuldmægtige de antage, saaledes findes de Indstevnte ogsaa selv ved at lade Tiden hengaae uden at søge Oplysning om Indkassationen, at have paadraget sig Erstatningsansvar til Citanten, i hvilken Henseende bemærkes, at Citanten ved de Indstevntes Fremgangsmaade selv er bleven forhindret i at drage Omsorg for Vexlens Indkassation, navnlig efterat de havde udbetalt ham dens Paalydende, og at det ikke af de Indstevnte er blevet oplyst, at Citanten, uanseet Debitors senere indtraadte Fallit, intet Tab har lidt ved de Indstevntes og deres Fuldmægtiges Fremgangsmaade. Citantens Paastand om Frifindelse findes derfor at maatte tages til Følge.

Processens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, Jernstøber P. Andersen af Frederiksberg, bør for Tiltale af de Indstevnte, Privatbanken i Kjøbenhavn, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves for begge Retter.

Viborg Overretssager.

Sagen $\frac{103}{69}$ Handelsfirmaet Thøger From i Kjøbenhavn ctr. Kjøbmand L. W. Welling i Hadsund.

(Spørgsmaal, om et Handelshuus havde paadraget sig Erstatningsansvar ved ikke at effectuere en hos dets Handelsreisende skeet Bestilling paa Varer.)

(Paadømt den 28de Februar 1870).

Dommen er saalydende:

Efterat Indstevnte, Kjøbmand L. W. Welling af Hadsund, under 8de Marts 1868 havde igjennem en Handelsreisende hos Citanterne, Handelsfirmaet Thøger From i Kjøbenhavn, ordineret forskjellige nærmere specificerede Handelsvarer, at affende pr. første Dampskib samt — som det endvidere hedder i den Citanterne fra den ommeldte Handelsreisende tilsendte og under Sagen fremlagte Ordre — „pr. senere 2 Sække Kløverfrø Nr. 7 og 2 do. Raigræs E., affendte Citanterne under 26de Marts f. A. til Indstevnte de pr. første Dampskib forlangte Varer tilligemed Factura over samme til Beløb 484 Rdlr. 4 ß, som det hedder, „pr. 26de Juni.“ Ved Skrivelse af 4de April f. A. erkjendte Indstevnte Modtagelsen af Varerne, hvormed han erklærede sig veltilfreds, hvorhos han, idet han begjærede de i Ordren „pr. senere“ bestilte 2 Sække Kløverfrø Nr. 7 og 2 Sække — som det her hedder — Thimothei Nr. E., affendte med et Torsdagen den 9de næstefter afgaaende Dampskib, tillige

gjorde en yderligere Bestilling hos Citanterne, men modtog som Svar derpaa en Skrivelse fra Citanterne af 6te s. M., hvori det hedder, at da Citanterne ikke tidligere havde handlet med ham, ønskede de ikke at indrømme ham større Credit, forinden det erfaredes, hvor prompt Dækninger indgik. Da Indstevnte nu ikke den 26de Juni betalte det da forfaldne Beløb, 484 Rdlr. 4 ß, for de afsendte Varer, forlangte Citanterne i Skrivelse af 1ste August 1868 Beløbet indsendt pr. omgaaende Post, da de i modsat Fald agtede at afgive Fordringen til Indkassation, hvorpaa Indstevnte under 3die s. M. svarede, at Citanterne nok skulde faae deres Tilgodehavende, men maatte give Tid, idet han tilføiede, at Citanterne vilde erindre, at den givne og modtagne Ordre ikke var opfyldt. Citanterne have derefter under denne Sag i 1ste Instans ved Gjesteretten sagsøgt Indstevnte til Betaling af de ovenanførte 484 Rdlr. 4 ß med Tillæg af den fra 26de Juni til 7de August 1868 paaløbne Rente, 2 Rdlr. 4 Mk. 9 ß, eller ialt 486 Rdlr. 4 Mk. 13 ß, med Renter af dette Beløb 5 pCt. aarlig fra 7de til 28de August 1868 og 6 pCt. aarlig fra sidstnævnte Dato indtil Betaling skeer, hvorimod Indstevnte, næst at gjøre Indsigelse mod Citanternes Rentepaastand, under et Contrasøgsmaal har paastaaet Citanterne tilpligtede deels at betale sig Erstatning med 150 Rdlr. eller efter uvillige Mænds Skjøn for ikke at have effectueret den af ham gjorte og af Citanterne antagne Ordre paa 2 Sække rødt Kløverfrø og 2 Sække Timothei, deels under en daglig Mulkt at levere sig de bestilte 4 Sække Frø til nærmere opgivne Priser inden Udgangen af Marts Maaned 1869. Ved Gjesteretsdommen er denne sidste Deel af Indstevntes Paastand afviist, men iøvrigt er Indstevnte tilpligtet at betale Citanterne 484 Rdlr. 4 ß, med Rente deraf 5 pCt. aarlig fra den 26de Juni 1868 indtil Betaling skeer, saa-

ledes dog, at i denne Sum liqvideres et saa stort Beløb, dog ikke over 150 Rdlr., som uvillige Mænd ansætte den Skade til, der er tilføiet Indstevnte ved, at Citanterne have undladt at levere de af Indstevnte beordrede tvende Sække Kløverfrø og tvende Sække Timothei, hvorhos Processens Omkostninger ere ophævede.

Ved nu at indanke denne Dom her for Retten have Citanterne gjentaget deres for Gjesteretten nedlagte Paastande om hos Indstevnte at tilkjendes 486 Rdlr. 4 Mk. 13 ß med Renter som foranført, eller dog 484 Rdlr. 4 ß med Renter, samt at frifindes for Indstevntes Tiltale i Contrasagen, hvorimod Indstevnte har procederet til Gjesteretsdommens Stadfæstelse.

Medens nu Indstevnte har erkjendt at være Citanterne det Beløb 484 Rdlr. 4 ß, hvorpaa Facturaen af 26de Marts 1868 lyder, skyldig, har han derimod til Støtte for sine nedlagte Paastande om Erstatning m. v. navnlig villet gjøre gjeldende, at Citanterne ligeoverfor ham maatte være bundne ved den af deres Handelsreisende modtagne Ordre og dennes Løfte om at Ordren skulde blive effectueret, samt at Citanterne ialtfald ved uden Forbehold den 26de Marts 1868 for den største Deel at opfylde Bestillingen maa ansees at have paa en forbindende Maade godkjendt hvad der var foregaaet mellem Indstevnte og Citanternes Handelsreisende, og navnlig dennes Løfte om, at alle de bestilte Varer skulde blive Indstevnte tilsendte. Citanterne have imidlertid benægtet, at den ommeldte Handelsreisende, skjøndt han efter Sagens Oplysninger har været benyttet af Citanterne til paa sine Reiser at modtage Bestillinger for dem paa Varer, har havt Fuldmagt til at forpligte dem enten ved Modtagelse af Ordrer eller paa anden Maade, hvorimod han ikkun skal have været bemyndiget til at tilstille Citanterne Bestillingerne, som det

da beroede paa dem om de vilde antage eller ikke, og da Indstevnte ikke har godtgjort, at den ommeldte Handelsreisende har staaet i andet Forhold til Citanterne end det anførte, eller at han har havt nogen særlig Bemyndigelse til at forbinde Citanterne, ligesom han ei heller har tilveiebragt Oplysning om Tilværelsen af nogen Handelssædvane, ifølge hvilken et Handelshuus ubetinget skulde ansees bundet til at opfylde en gjennem sammes Handelsreisende indløben Bestilling paa Varer, mangler der Føie til at ansee Citanterne at have været pligtige til uden videre at efterkomme den gjennem den Handelsreisende indsendte Ordre, og endmindre kunde den deelvise Opfyldelse af Bestillingen, som fandt Sted den 26de Marts 1868, medføre nogen Forpligtelse for Citanterne til at eftersende de derefter manglende Varer, eller betragtes som indeholdende noget forbindende Løfte om at tilstille Indstevnte disse, i hvilken Henseende tillige bemærkes, at Citanterne have anbragt, at Handelshusets Chef, da Ordren af 8de Marts indløb, var fraværende paa en Reise, hvorfra han først kom hjem efterat Affendelsen af de pr. første Dampskib bestilte Varer var skeet, samt at han paa denne Reise i Jylland havde erfaret, at Indstevnte ikke skulde være solid, og derfor efter Modtagelsen af Indstevntes Brev af 4de April allerede, som meldt, under 6te s. M. underrettede denne om, at Huset ikke ønskede for Tiden at aabne ham større Credit end allerede skeet.

Ligesom Indstevnte herefter ikke kan ansees at have havt noget Retskrav paa at erholde sig tilkjendt de ommeldte af ham yderligere bestilte Varer, saaledes maa han ogsaa ansees selv at have erkjendt dette deels ved ikke efter Modtagelsen af Citanternes nysommeldte Skrivelse af 6te April 1868 at gjøre nogen Modforestilling i Anledning af Citanternes Nægtelse af at sende ham flere Varer paa Credit, eller stillede

noget yderligere Forlangende om at erholde Varerne, og deels i sin ovennævnte Skrivelse af 3die August 1868, hvori han vel berørte, at den af ham gjorte Bestilling ikke var bleven opfyldt, men ved Siden deraf udtrykkelig erkjendte sin Forpligtelse til at betale Citanterne det hele ham affordrede Beløb, uden tillige at antyde, at han formeente at have noget Krav paa Erstatning i den ommeldte Anledning.

Der bliver herefter ikke Spørgsmaal om at tilkjende Indstevnte nogen Erstatning, og Citanterne ville derfor være at frifinde for Indstevntes Tiltale, hvorimod Indstevnte efter Citanternes Paastand — der, forsaavidt Renteberegningen angaaer, ikke overskrider hvad Citanterne maa ansees berettigede til at fordre, ligesom Indstevntes Indsigelser i saa Henseende i det Væsentlige maa ansees ubegrundede, — vil være at tilpligte at betale dem 486 Rdlr. 4 Mk. 13 ß med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra 7de Aug. 1868 til 28de s. M. og 6 pCt. aarlig fra sidstnævnte Dag indtil Betaling skeer.

Indstevnte findes derhos efter Sagens Omstændigheder at burde godtgjøre Citanterne Processens Omkostninger for begge Retter med 30 Rdlr.

Med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Kjøbmand L. W. Welling i Hadsund, bør til Citanterne, Handelsfirmaet Thøger From i Kjøbenhavn, betale 486 Rdlr. 4 Mk. 13 ß med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra den 7de Aug. 1868 til den 28de s. M. og 6 pCt. aarlig fra sidstnævnte Dag indtil Betaling skeer, samt Processens Omkostninger for begge Retter med 30 Rdlr.

Derimod bør Citanterne for Indstevntes Tiltale i denne Sag fri at være.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{235}{69}$ Fuldmægtig Jakob Schibbye i Skagen paa egne Vegne og som Befuldmægtiget for sin Broder, Cand. pharm. Vilhelm Schibbye, ctr. Proprietair L. Eyber til Vilhelmsminde paa egne og sin Broder G. Eybers Vegne.

(Tvist om Gyldigheden og Betydningen af en et Testament tilføiet Codicil.)

(Paadømt den 28de Februar 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved Foretagelsen af Skiftet efter den den 2den Mai 1864 afdøde Proprietair C. F. F. Eyber til Ørumgaard fremlagde den Afdødes Broder, Indstevnte Proprietair Lebrecht Eyber til Vilhelmsminde, i Skifteretten et af den Afdøde den 1ste April s. A. i to Vidners Overværelse oprettet Testament, ved hvilken det bl. A. er som Testators bestemte og sidste Villie fastsat, at Alt hvad Testator maatte efterlade sig skulde tilfalde den yngste Søn af Indstevnte L. Eyber og den yngste Søn af Testators anden Broder, Proprietair Gustav Eyber til Qvistrup, til lige Deling, samt at for det Tilfælde, at de to nævnte Arvinger ved Testators Død ikke vare myndige, skulde Boet uden Skifterettens Mellemkomst overtages til Opgjørelse af Indstevnte, L. Eyber, og hans Broder G. Eyber, hvorhos det i en Testamentet tilføiet Codicil, der er dateret „Qvistrup den 4de April 1864" og understrevet „C. Eyber," hedder: „Det er mit Ønske, at Vilhelm Schibbye og Jakob Schibbye af omstaaende Arvinger bliver udbetalt 1000 Rdlr. hver," og under denne Codicil er Testamentet meddelt følgende Paategning: „Ovenstaaende Tilføi-

ning har min Broder idag tilkjendegivet for mig. Qvistrup, den 4de April 1864. G. Eyber."

I Henhold til dette Testament forlangte Indstevnte L. Eyber Boet extraderet til sig og G. Eyber, idet han bemærkede, at ved Testamentet med paategnet Codicil vare hans Søn og G. Eybers Søn samt Vilhelm Schibbye og Jakob Schibbye indsatte til Arvinger efter den Afdøde, ligesom han, efterat Skifteforvalteren havde tilkjendegivet at ville tage Boet under foreløbig Behandling, erklærede sig villig til under den foreløbige Skiftebehandling at give Møde for de ved Testamentet indsatte Universalarvinger og Legatarier. Mod Gyldigheden saavel af det ommeldte Testament som af en ligeledes den 1ste April 1864 oprettet Forpagtningscontract, hvorved den Afdøde havde overdraget Indstevnte L. Eyber samt Broderen G. Eyber Bestyrelsen af Ørumgaard samt af Alt, hvad han iøvrigt eiede, paa 20 Aar, blev der derpaa reist Indsigelse af en Intestatarving, der søgte at godtgjøre, at den Afdøde havde været udygtig til at disponere over sin Formue enten ved Testament eller Contract, idet han ved Oprettelsen hverken skulde have havt Fornuftens fulde Brug eller den fornødne frie Villiebestemmelse; men ved Skifterettens Kjendelse, der derefter er stadfæstet ved Overrettens Dom af 18de Decbr. 1865, blev denne Indsigelse mod de nævnte Documenters Gyldighed forkastet, hvorefter Indstevnte L. Eyber og Broderen G. Eyber som executores testamenti have erholdt det paagjeldende Bo extraderet.

Under nærværende Sag har nu Citanten, Fuldmægtig Jakob Schibbye i Skagen, paa egne Vegne og som Befuldmægtiget for sin fraværende Broder, Cand. pharm. Vilhelm Schibbye, i Forening med den for dem beskikkede Curator, i 1ste Instans paastaaet Indstevnte L. Eyber paa egne og sin Broder G. Eybers Vegne tilpligtet som executores testa-

menti i Boet og som Værger for deres ved Testamentet som Universalarvinger indsatte Børn af Boets Masse at udbetale til bemeldte Jakob Schibbye og Vilhelm Schibbye med Curator det dem ved den ovenommeldte Codicil af 4de April 1864 tillagte Beløb af 1000 Rdlr. hver med Renter, og da Indstevnte L. Eyber og hans Broder ved Underretsdommen ere frifundne, har Citanten nu ligeledes paa egne og Broders Vegne samt i Forening med deres Curator indanket Sagen for Overretten, hvor han har gjentaget sin i 1ste Instans nedlagte Paastand. Indstevnte har derimod paastaaet Underretsdommen stadfæstet.

Citantens Paastand er, som meldt, støttet paa den det ovenommeldte Testament faa Dage efter dets Oprettelse tilføiede Codicil, men Indstevnte har formeent, at Citanten og hans Broder ikke ere berettigede til at fordre sig udbetalte de i denne Codicil ommeldte Beløb, idet han deels har benægtet Codicilens Ægthed og Gyldighed og deels har gjort gjeldende, at samme ialfald ikkun gaaer ud paa at udtale et Ønske, som det beroer paa Universalarvingerne og Executorerne selv om de ville opfylde eller ikke, i hvilken Henseende han bl. A. har henviist til den under den ovenommeldte tidligere Retssag af det ene Testamentsvidne afgivne Forklaring om, at da der blev talt med C. Eyber om Testamentets Oprettelse, samt ogsaa efterat det var underskrevet, vilde Broderen G. Eyber have, at han og L. Eyber betingelsesviis skulde forpligte sig til at udbetale en Sum — som Vidnet troer, 2000 Rdlr. til deres Svoger Schibbyes Børn, hvilket L. Eyber dog ikke vilde forpligte sig til, ligesom C. Eyber heller ikke ønskede at de skulde overtage denne Forpligtelse, idet han sagde, at de kunde ikke komme ud af det.

Til Indstevntes Benægtelse af den paagjeldende Codicils Ægthed kan der nu vel ikke tages noget Hensyn, hvorved

bemærkes, at ligesom G. Eyber ikke har nægtet at have meddelt Testamentet den ovenanførte Paategning om at hans afdøde Broder har gjort ham bekjendt med den tilføiede Codicil, saaledes maa ogsaa Indstevnte L. Eyber ved den Maade, hvorpaa han under det paabegyndte Skifte er optraadt med Hensyn til det omhandlede Testament, ansees at have erkjendt, at Codicillen ligesaavel som selve Testamentet er udfærdiget af afdøde C. Eyber; men om der end herefter samt efter Indstevntes Procedure i Forbindelse med hans Optræden under Boets Behandling ved Skifteretten samt hvad der iøvrigt foreligger under Sagen, maatte kunne afsees fra, at de ved Frd. 21de Mai 1845 § 24 foreskrevne Former ikke ere iagttagne med Hensyn til Codicillen, findes dog i hvert Fald den omhandlede Paategning paa Testamentet efter de i samme brugte Udtryk og den Forbindelse, der finder Sted mellem Testamentet og den ovenomtalte Forpagtningscontract, samt den ovenanførte Vidneforklaring om, hvad der var forefaldet ved Forhandlingerne om Testamentets Oprettelse, ikke at kunne betragtes som en ny testamentarisk Bestemmelse, hvorved det er fastsat, at 2000 Rdlr. skulde udbetales Citanten og hans Broder til Deling, men ikkun som et af Testator fremsat Ønske om at en saadan Udbetaling vilde blive gjort, og idet det saaledes maa have sit Forblivende ved den Indstevnte L. Eyber og hans Broder G. Eyber ved Underretsdommen tillagte Frifindelse for Citantens og hans Broders Tiltale, vil den indankede Dom, ved hvilken Processens Omkostninger i 1ste Instans ere ophævede, efter Indstevntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten findes efter Sagens Omstændigheder at burde ophæves.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at den af Citanten den 10de Septbr. 1868 for Under-

retten fremlagte Fuldmagt fra Vilhelm Schibbye ikke sees at have været forsynet med behørigt Stempel; iøvrigt sees med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at den af Citanten den 10de Septbr. 1868 for Underretten fremlagte Fuldmagt fra Vilhelm Schibbye ikke sees at have været forsynet med behørigt Stempel.

Sagen 4/8 Landsoverretsprocurator Faber Actor ctr. Tiltalte Jens Andreas Jensen.

(En Tiltalt, der efter sin Faders Befaling havde været denne behjælpelig med at hjembære noget fra Havet inddrevet Gods, i Medfør af Straffelovens § 56 fritagen for Straf for dette Forhold.)

(Paadømt den 7de Marts 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag, der i 1ste Instans tillige angik Huusmand Jens Jensen, for hvis Vedkommende Sagen imidlertid ikke er indanket for Overretten, tiltales bemeldte Jens Jensens Søn, Jens Andreas Jensen med Tilnavn Urt, der er født den 2den Febr. 1852 og ikke tidligere har været tiltalt eller straffet, for ulovlig Omgang med Hittegods.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det ansees tilstrækkelig godtgjort, at han, da han engang i forrige Efteraar — som det maa antages i nogen Afstand fra Stranden mellem Klitbakkerne — havde fundet en Planke og fortalt sin Fader dette, uden at det dog efter hans Forklaring dermed var hans Hensigt, at Faderen

skulde tilvende sig Planken, har været Faderen behjælpelig med at bære Planken til dennes Huus, hvor den blev fastgjort i Loen, samt at han, da hans Fader omtrent paa samme Tid havde fundet nogle Fjel skjulte i Bakkerne, ligeledes har været ham behjælpelig med at bære disse til Huset, hvor endeel Fjel, der maa antages at have henhørt til de ommeldte, senere ved en Ransagning ere forefundne, hvorhos det endelig paa samme Maade er godtgjort, at Tiltalte, da han den 20de Novbr. f. A. tilligemed sin Fader var kommen ned til Stranden — som det maa antages for at see efter Ænder — og de ved denne Leilighed bemærkede 3 Planker, der laae i Vandet, og som Tiltalte trak lidt op paa Land, har været sin Fader behjælpelig med at bære dem op i Klitterne, hvor de først skjulte Plankerne og samme Dag om Aftenen afhentede dem og bar dem til deres Hjem, hvor de nedlagde dem i en Grøft ved Huset og tildækkede dem med Jord. De ommeldte Planker og de i Huset forefundne Fjel maa antages at have været løst fra Havet inddrevet Gods, og de nævnte Gjenstande ere tilsammen vurderede til 4 Rdlr. 5 Mk.

Tiltalte, hvis Forklaring gaaer ud paa, at han ved at deeltage i Borttagelsen af de ommeldte Gjenstande bestandig har handlet efter sin Faders Befaling, har udsagt, at han frygter sin Fader og ikke har turdet gjøre andet, end hvad denne sagde at han skulde, og at han tænker, at Faderen havde banket ham, hvis han havde gjort Indvendinger mod at være sin Fader behjælpelig med de ommeldte Foretagender, og Sidstnævnte har ogsaa erkjendt at være Skyld i, at Tiltalte har deeltaget i disse, idet det, som han har udsagt, efter den Behandling og Omgangsmaade, som han viser sine Børn, ikke kunde tænkes, at Tiltalte skulde have turdet gjøre Indvending mod at lyde ham. Efter det saaledes Oplyste og efter Sagens Omstændigheder i det Hele findes Tiltalte i

Medfør af Straffelovens § 56 at kunne forskaanes for den Straf, som han ellers for sit ovenomhandlede Forhold efter Straffelovens § 247 cfr. §§ 47 og 37 vilde have forskyldt, og han vil saaledes være at frifinde for Actors Tiltale i denne Sag, dog med Forpligtelse til at udrede Actionens Omkostninger i 1ste Instans efter Underretsdommens Bestemmelser samt Actionens Omkostninger for Overretten og derunder Salair til Actor og Defensor sammesteds 5 Rdlr. til hver.

Under Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet Ophold, der vil bevirke Ansvar, fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Jens Andreas Jensen med Tilnavn Urt, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være, dog saaledes, at han udreder Actionens Omkostninger i 1ste Instans efter Underretsdommens Bestemmelser, samt Actionens Omkostninger for Overretten og derunder Salair til Actor og Defensor sammesteds, Procuratorerne Faber og Isaacsen, 5 Rdlr. til hver.

Det Idømte at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{391}{69}$ Directionen for Klubben „Foreningen" i Horsens ctr. Bestyrelsen for Horsens Gasværk.

(Spørgsmaal om en Klub, der i sin Tid havde ladet Gasrør indlægge i sine Lokaler og var bleven indtegnet i vedkommende Gasværks Bøger som Forbruger af Gas, kunde ansees løst fra sit Forhold til Gasværket ved en mellem Klubdirectionen og Klubbens Vært oprettet Contract, hvorefter Forpligtelsen til at betale den i Klubbens Lokaler forbrugte Gas skulde paahvile Sidstnævnte.)

(Paadømt den 28de Marts 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag have de Indstevnte, Bestyrelsen for Horsens Gasværk, i 1ste Instans søgt Citanterne, Directionen for Klubben „Foreningen" i Horsens, til Betaling af et Beløb af ialt 174 Rdlr. 3 Mk. for forbrugt Gas i bemeldte Klub i Juli og October Qvartaler 1868 samt Januar Qvartal 1869, og da Citanterne, der formene at denne Fordring er dem uvedkommende, ved Underretsdommen ere tilpligtede at betale det paastevnte Beløb samt i Procesomkostninger for Underretten 10 Rdlr., have de nu indanket Sagen for Overretten, hvor de, ligesom i 1ste Instans, have paastaaet sig frifundne for de Indstevntes Tiltale, medens disse derimod have paastaaet Underretsdommen stadfæstet.

Til Støtte for deres Frifindelsespaastand have Citanterne gjort gjeldende, at de ikke skulle kunne ansees som rette Sagvoldere, idet Forpligtelsen til at betale den i den ommeldte Klub forbrugte Gas ifølge den med Klubværten oprettede Contract skal paahvile Sidstnævnte, af hvem ogsaa i Virkeligheden Gasværket eller dets Kasserer i flere Aar har krævet og modtaget Betaling for den paagjeldende Gas, ligesom Bestyrelsen ved senere at modtage Klubdirectionens Caution for Betalingen af den Gas, der fra 1ste April f. A. og indtil videre forbruges i Klubben, efter Citanternes Formening maa ansets at have erkjendt Klubværten som rette Debitor for de tidligere paadragne Restancer. — De Indstevnte have heller ikke nægtet at være vidende om, at der imellem Klubdirectionen og Værten er truffet Overeenskomst om, at den i Klubben forbrugte Gas skal betales af Værten, men de have formeent, at denne Contract maa være dem uvedkommende, da Gasværksbestyrelsen ikke selv har indladt sig i noget Contractsforhold med bemeldte Vært eller samtykket i at holde sig til ham istedetfor til Klubben, der i sin Tid har ladet Gasrør indlægge i de paagjeldende Lokaler og er bleven indtegnet i Gasværkets Bøger som Forbruger af Gas, ligesom ogsaa samtlige Regninger for forbrugt Gas i Klubbens Lokaler have været stilede til Klubben og ikke til Værten.

Vel kan der nu ikke gives Citanterne Medhold i, at de Indstevnte ved at modtage Klubdirectionens udtrykkelige Garanti for Betalingen af Gasforbruget i Klubben fra 1ste April f. A. skulde ansees at have erkjendt, at Betalingen af den tidligere forbrugte Gas var Klubben uvedkommende, men ligesom det maa ansees erkjendt af de Indstevnte, at Gasværkets Kasserer — der i det heromhandlede Forhold maa ansees at repræsentere Gasværket — efter i en Skrivelse af 17de August 1868 at have anmodet Directionen om at for-

anstalte Betalingen for Gasforbruget i Januar Qvartal f. A. berigtiget, har modtaget en skriftlig Tilkjendegivelse af 19de f. M. fra Klubdirectionens Formand, hvori denne med Bestemthed erklærer, at Klubværten ifølge sin Contract skal belyse Klubbens Lokaler med Gas, og at Betalingen herfor altsaa hverken vedkommer Klubben eller dens Direction, hvorhos det udtales, at en lignende Erklæring kort Tid iforveien er afgivet mundtlig, saaledes have Citanterne uimodsagt anbragt, at da Gasværksbestyrelsen engang i Mai Maaned 1868 henvendte sig til Klubdirectionen om Betalingen af en da paadragen Restance, erklærede Formanden for Directionen sig vel villig til at møde i Forligelsescommissionen i Anledning af bemeldte Restance, men med den udtrykkelige Bemærkning, at dette kun vilde skee som en Demonstration mod rette Vedkommende, Værten, og for at fremtvinge Betaling af ham, men ingenlunde i den Erkjendelse, at Klubben var Debitor for Gassen, hvorefter Restancen ogsaa blev betalt af Værten. Citanterne have endvidere uimodsagt anbragt, at Klubdirectionens Formand har tilkjendegivet, at den ikke havde noget imod, at Gasværket for at fremtvinge Betaling lod Gasledningen lukke, og idet Gasværksbestyrelsen efter det saaledes i det Hele Passerede ikke kunde være beføiet til vedblivende at betragte Klubben som Forbruger af Gas eller at holde sig til Citanterne for de derefter paadragne Restancer, ville Citanterne efter deres Paastand være at frifinde for de Indstevntes Tiltale i denne Sag.

Processens Omkostninger for begge Retter findes efter Sagens Omstændigheder at burde ophæves.

Med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter sees ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Citanterne, Directionen for Klubben „Foreningen“ i Horsens, bør for Tiltale af de Indstevnte, Bestyrelsen for Horsens Gasværk, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kiøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 27.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret
af
Cancelliraad A. L. C. de Coninck,
Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 11te Juni.

Viborg Overretssager.

Sagen 26/70 Bagermesterne H. M. Klitgaard, A. L. Hansen, W. J. Hogrebe, D. Haubro, P. Wilchen, J. Aalkjær, A. V. Christensen, F. Plambeck og J. K. Thomsen, Alle i Viborg, ctr. Kjøbmand A. Thomsen i Hammershøi.

(En Landbager, der havde bragt Rug- og Sigtebrød til Torvs i en Kjøbstad og der deels solgt det til Alle og Enhver, deels, efterat det af Politiet var betydet ham, at han var uberettiget hertil, leveret saadant Brød til dem, der forud havde bestilt det hos ham, ikke i sidstnævnte Henseende anseet skyldig i uberettiget Næringsbrug.)

(Paadømt den 25de April 1870.)

Dommen er saalydende:

Under denne Sag have Citanterne, Bagermesterne H. M. Klitgaard, A. L. Hansen, W. J. Hogrebe, D. Haubro, P. Wilchen, J. Aalkjær, A. V. Christensen, F. Plambeck og J. K. Thomsen, Alle i Viborg, i 1ste Instans ved Politiretten paastaaet Indstevnte, Kjøbmand A. Thomsen i Hammershøi, anseet med en Bøde efter Næringslovens § 75,

deels forbi han, efter i Viborg Stiftstidende at have ladet indrykke en Bekjendtgjørelse af 26de Mai 1868 om at hans Vogn hver Løverdag vilde komme paa Torvet med Rugbrød fra hans Bageri, i længere Tid har falholdt Rug- og Sigtebrød paa Torvet i Viborg, og deels fordi han, efterat Politimesteren i Viborg havde tilkjendegivet ham, at han var uberettiget hertil, har i samme Blad tilkjendegivet, at hans Vogn, som sædvanligt, hver Løverdag vilde indtræffe paa Torvet med Rugbrød og Sigtebrød, hvor de, der havde bestilt Brød, anmodedes om at lade det afhente, ligesom de, der endnu ønskede sig forsynet med Brød fra hans Bageri, opfordredes til at tegne sig hos en opgiven Kjøbmand i Viborg, samt derefter er vedbleven at møde paa Torvet i Viborg med Rugbrød og Sigtebrød. Medens det ved Politiretsdommen er antaget, at Indstevnte ikke i sidstnævnte Henseende har paadraget sig noget Ansvar, er han derimod for sit førstommeldte Forhold anseet efter Næringslovens § 75 med en Bøde til Viborg Byes Kæmnerkasse af 5 Rdlr., hvorhos han er tilpligtet at betale Citanterne Sagens Omkostningerne for Politiretten med 6 Rdlr. 35 ß, og denne Dom have Citanterne nu indanket for Overretten, hvor de have paastaaet saavel den idømte Bøde som de tilkjendte Omkostningers Beløb forhøiet. Indstevnte har ikke givet Møde for Overretten.

Indstevnte, der har løst Næringsbeviis som Landbager, har erkjendt, at han i Begyndelsen af Sommeren 1868 har bragt Rug- og Sigtebrød til Torvet i Viborg og solgt det til Alle og Enhver, i hvilken Anledning han dog af Politiet blev bortviist fra Torvet; men efter hans Anbringende blev det ham senere af Politiet betydet, at han vel nok maatte afhænde Brød paa Torvet, naar det kun var blevet forud bestilt, og idet han har benægtet efter den Tid at have af-

hændet Brød paa Torvet til Andre end dem, der forud havde bestilt det hos ham enten i hans Hjem eller paa Torvet eller hos den i hans Bekjendtgjørelse nævnte Kjøbmand, har han villet gjøre gjeldende, deels at Rugbrød maa betragtes ikke som et Haandværks-, men som et Huusflidsproduct, til hvis Forhandling efter Næringslovens § 37 Enhver maa være berettiget, og deels at Næringslovens § 22 ialtfald indeholder Hjemmel for den af ham efter forudgaaet Bestilling iværksatte Forhandling af Rug- og Sigtebrød, ligesom han endelig har formeent, at den Omstændighed, at Politimesteren i Viborg — efter hvad der er oplyst under Sagen — paa dertil given Foranledning fra Landbagerens Side har yttret, at han ansaae det hjemlet i Lovgivningen, at Landbagerne efter forudgaaet Bestilling paa Torvet som ethvert andet Sted i Viborg, afleverede de Rug- og Sigtebrød, som paa denne Maade solgtes, maa fritage ham for alt Ansvar for den i Overeensstemmelse hermed iværksatte Forhandling.

Da Tilberedning af Rugbrød ligesaavel som af Sigtebrød forudsætter en Bearbeidelse af det dertil benyttede Naturalproduct af Landbruget, der maa ansees at ligge udenfor Grændserne af Landbo- og Huusflid, kan Forhandling af saadanne Brød i Kjøbstaden ikke, saaledes som Indstevnte har formeent, i Medfør af Næringslovens § 37 være Enhver tilladt, hvorimod Spørgsmaalet om Indstevntes Berettigelse til den af ham i Viborg iværksatte Forhandling af de i hans Bageri paa Landet forarbeidede Brød i det Hele vil være at afgjøre efter Lovgivningens Bestemmelser med Hensyn til Haandværksdrift, hvortil Bagernæringen maa henregnes. I denne Henseende have Citanterne vel erkjendt, at Indstevnte som Landhaandværker i Medfør af Næringslovens § 22 maatte være berettiget til at arbeide for Kjøbstadbeboerne, navnlig ved at levere disse Brød efter forud-

gaaet Bestilling, men de have derimod, under Paaberaabelse navnlig af Bestemmelserne i samme Lovs § 23, bestridt, at Indstevnte har været berettiget deels til at lade Bestillinger modtage i selve Kjøbstaden eller overhovedet andetsteds end paa det tilladte Udsalgssted, og deels til at lade Kunderne modtage det Bestilte paa eet bestemt Sted og fornemmelig, efter forudgaaet Bekjendtgjørelse, paa Torve og Markedspladser, istedetfor at bringe dem det Bestilte paa Enhvers Bopæl. — Efter Næringslovens § 23 maatte Indstevnte nu vel ansees uberettiget til at have andet Udsalgssted end ved Bopælen eller Værkstedet, samt til at bringe Brød andetsteds hen for der at falbyde det, men bemeldte Lovbestemmelse kan derimod ikke ansees at medføre nogen Indskrænkning med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Bestillingers Modtagelse, der ikke kan sættes i Klasse med Udsalg, og om det end maatte være i Strid med de angaaende Torves og lignende Pladsers Afbenyttelse gjeldende Regler, at Indstevnte navnlig paa Torvedage har ladet Brød bringe paa Torvet i Viborg, ikke i den Hensigt at finde Kjøbere dertil, men alene for at udlevere bestilt Brød til sine Kunder, findes der ialtfald ikke heri at indeholdes nogen Overtrædelse af Næringslovgivningen, idet Indstevntes Ret til at arbeide for Kjøbstadbeboerne ikke er betinget af, at de bestilte Varer bringes disse paa deres Bopæle, og Valget af eet bestemt Sted, hvorfra det forudbestilte Brød til en bestemt nærmere opgiven Tid vilde være at afhente af Kunderne, navnlig ei heller kan betragtes som Oprettelse af et Udsalgssted.

Det maa allerede som Følge heraf billiges, at Indstevnte ved Politiretsdommen ikke er anseet med Straf for sit heromhandlede Forhold, og da der ei heller findes at være tilstrækkelig Grund til at forhøie den Bøde af 5 Rdlr., der, som meldt, ved Politiretsdommen er idømt Indstevnte for

den Forhandling af Brød paa Torvet i Viborg, som Indstevnte har iværksat forinden Saadant forbødes ham af Politiet, samt da det endelig ligeledes findes at maatte have sit Forblivende ved Politiretsdommens Bestemmelser i Henseende til Sagens Omkostninger for Politiretten, vil bemeldte Dom saaledes være at stadfæste.

Efter dette Sagens Udfald, samt da Indstevnte, som anført, ikke har givet Møde for Overretten, bliver der ikke Spørgsmaal om Tilkjendelse af Sagens Omkostninger sammesteds.

Med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen 71/70 Landsoverretsprocurator, Justitsraad Neckelmann Actor ctr. Tiltalte Lars Jacob Anton Jacobsen.

(En Tiltalt, for ved en forsætlig Voldsgjerning at have foraarsaget anden Mands Død, anseet efter Straffelovens § 188.)

(Paadømt den 2den Mai 1870).

Dommen er saalydende:

Efter Actionsordren i nærværende Sag tiltales Fisker Lars Jacob Anton Jacobsen for ved Mishandling at have foraarsaget anden Mands Død.

Efter Sagens Oplysninger havde der den 13de Januar d. A. om Aftenen været endeel Personer samlede hos Tiltalte i den af ham beboede Loftsleilighed i Fredericia, hvoriblandt navnlig ogsaa Tjenestekarl Søren Andersen, der var kommen ind fra en Gaard i Nærheden af Fredericia, hvor han tjente,

for at besøge sin Hustru, der ikke levede sammen med ham, fordi han ikke kunde ernære hende, og nu tjente hos Tiltalte, og efterat der ved denne Leilighed var blevet drukket endeel Brændeviin og Kaffepunsch, hvorved de tilstedeværende Mandspersoner maa antages at være blevne mere eller mindre berusede, forlode nogle af Deeltagerne henimod Kl. 10 Stedet, idet Tiltalte fulgte dem ned paa Gaden; men medens Tiltalte saaledes var borte, opstod der Strid mellem Søren Andersen, der var i høi Grad beruset, og hans Hustru, hvilken Sidste slog sin Mand i Ansigtet med Hænderne, medens en af de Mandspersoner, der havde deeltaget i Sviren, og som vare blevne tilbage i Stuen, holdt ham fast, uden at der imidlertid ved denne Medfart kan antages at være tilføiet Søren Andersen nogen videre Skade. Under disse Haandgribeligheder vendte Tiltalte tilbage til sin Leilighed, og da han, efter sin Forklaring, i det Øieblik, han kom ind i Stuen, saae, at Søren Andersen og hans Hustru havde fat i hinanden, blev han, der iøvrigt ikke havde havt noget Uvenskab med Søren Andersen, vred over at han sloges med sin Kone, og Tiltalte tog ham derfor i Frakkekraven og slæbte ham, der maa antages paa Grund af Beruselse at have været ude af Stand til at staae paa Benene, og som ingen Modstand gjorde, ud af Døren henad Loftet, og efterat han havde faaet ham hen til Trappen, saaledes at Søren Andersen havde Hovedet og Overkroppen ud over det øverste Trin af Trappen, slap Tiltalte ham, og Søren Andersen styrtede derefter paa Hovedet ned af Trappen, der efter Sagens Oplysninger bestod af een Sals og var c. 12 Fod høi og temmelig steil. Kort efter blev Søren Andersen af nogle af Husets Beboere, der havde hørt ham falde, funden udstrakt ved Foden af Trappen — som det maa antages, i bevidstløs Tilstand —, og han blev derpaa baaret hen til et Herberge,

hvor der blev givet ham Natteleie, men den næste Dags Formiddag afgik han ved Døden. Tiltalte har nærmere udsagt, at han vel har villet, at Søren Andersen skulde falde ned af Trappen, og at han forsætlig lod ham falde, men at han ikke tænkte over, at Faldet skulde blive saa forkeert, eller at det vilde medføre Søren Andersens Død, eller at derved overhovedet skulde foraarsages nogen Ulykke, samt at han strax efter Gjerningen blev saa forskrækket derover, at han ikke vidste, hvad han derefter tog sig for.

Af den den 17de Januar d. A. foretagne Obduction af Søren Andersens Lig have de obducerende Læger uddraget en Slutning, der gaaer ud paa, at medens de forefundne udvendige Læsioner, der navnlig bestode i en udbredt Sugillation paa venstre og en Decoloration paa høire Side af Hovedet samt en lille Spaltning af høire Næsevinge, ikke kunne antages at have foraarsaget Døden, maa derimod de indvendige Abnormiteter, den stærke Blodinfiltration under Huden og paa Craniet samt den tydelige Congestionering af Hjernehinderne og Hjernens Overflade, antages at have frembragt et saa stærkt og vedholdende Tryk paa Hjernen, at Døden med Føie kan tilskrives denne Aarsag, samt at disse Abnormiteter vel alene kunne være foranledigede ved et Fald paa Hovedet fra en ikke ubetydelig Høide paa en haard Flade, men at den meget berusede Tilstand, hvori den Afdøde før og under Faldet har befundet sig, sandsynligviis har været en medvirkende Aarsag til at fremkalde de pathologiske Forandringer, som have havt Døden til Følge.

Det kongelige Sundhedscollegium, til hvilket Sagens Acter ere blevne indsendte af Overretten, har i sin i denne Anledning afgivne Betænkning yttret, at det, efter hvad der foreligger i de Collegiet tilstillede Acter og Lægernes Beretning om Resultatet af den af dem foretagne Undersøgelse af

Liget, maa antages, at Søren Andersens Død er bevirket ved det under Sagen omhandlede Fald ned af en Trappe, samt at den berusede Tilstand, hvori Søren Andersen befandt sig, vistnok har havt Andeel i Faldets dødbringende Virkning, men ikke kan antages at have været den væsentligste Aarsag til Døden, og at der paa Spørgsmaalet om, hvorvidt Søren Andersens Liv ved Anvendelsen af en hensigtssvarende Behandling efter Faldet kunde have været bevaret, blot kan svares, at Muligheden heraf ikke lader sig benægte.

Efter det saaledes Oplyste maa det ansees tilstrækkelig godtgjort, at den ovenommeldte af Tiltalte mod Søren Andersen forsætlig udøvede Voldsgjerning har havt Sidstnævntes Død til Følge, og idet Tiltalte, skjøndt det ikke kan antages at han har villet Søren Andersens Død, dog efter Omstændighederne maatte forudsee denne som en rimelig eller ikke usandsynlig Følge af Gjerningen, maa det billiges, at han, der er født i Aaret 1835, og om hvem det ikke er oplyst, at han tidligere har været tiltalt eller staffet, ved Underretsdommen er anseet efter Straffelovens § 188 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til Forbedringshuusarbeide i 2 Aar. Bemeldte Dom, ved hvis Bestemmelser om Actionens Omkostninger det ligeledes vil kunne have sit Forblivende, vil saaledes være at stadfæste, hvorhos Tiltalte vil have at betale i Salair til Actor og Defensor for Overretten 8 Rdlr. til hver.

Under Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet Ophold, der vil bevirke Ansvar, fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Justits-

raad Reckelmann og Cancelliraad Møller, betaler Tiltalte 8 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{8}{7}\frac{1}{0}$ Landsoverretsprocurator, Cancelliraad Morville Actor ctr. Tiltalte Christian Andreas Kliim.

(Anvendelse af Straffelovens § 224 og § 225.)

(Paadømt den 2den Mai 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag tiltales forhenværende Veiassistent Christian Andreas Klim for at have gjort sig skyldig i falsk Angivelse om, at der ulovligen var frakommet ham et Pengebeløb.

Efter Sagens Oplysninger anmeldte Tiltalte i en Skrivelse af 21de Septbr. f. A. for vedkommende Herredscontoir, at der ved en Udbetaling, han som Veiassistent havde foretaget i sit Hjem i Nørresundby den 5te s. M. til endeel Entrepreneurer og Veimænd, var bleven udsendt adskillige af disse Folk for at besørge et Antal Halvhundrederigsdalersedler byttede, men efter endt Udbetaling og efterat Tiltalte havde opgjort Regnskabet over samme, savnede han 50 Rdlr., som han havde en Slags Formening om at have leveret Veimand Niels Christensen af Thylstrup til Bytning, hvilken Formening yderligere var bleven bestyrket hos ham ved Udsagn af hans Kone og et Par af hans Børn, ligesom ogsaa ved Samtale med nogle af de ved Udbetalingen Tilstedeværende og endelig ved Niels Christensens egne, nogle Dage før Anmeldelsen, i Tiltaltes Hjem afgivne, forvirrede og vrøvlagtige Forklaringer, hvorfor Tiltalte begjærede, at Niels Christensen maatte blive fremstillet for Retten og afkordret Forklaring angaaende denne Sag. Denne Anmeldelse har

Tiltalte fastholdt under den i Anledning af samme indledede Undersøgelse, hvorunder han deels har tilstillet Dommeren en mere detailleret skriftlig Fremstilling af hvad der under Udbetalingen skulde være passeret og hvorpaa han grundede sin Mistanke mod Niels Christensen, deels under Forhørerne har søgt saavel at godtgjøre, at han havde mistet det ommeldte Beløb, som at skaffe Beviisligheder tilveie mod Niels Christensen, idet han derhos har udsagt, at han vel ikke var aldeles vis paa at have leveret denne en 50 Rigsdalerseddel, men at han dog var temmelig nær ved at turde gjøre sin Ed derpaa, og Niels Christensen er derefter ogsaa bleven afhørt under Sagen, ligesom der er blevet foretaget en Ransagning i hans Hjem.

Da Undersøgelsen — under hvilken det imidlertid af Tiltalte var anbragt, at han, som han for Andre havde ladet sig forlyde med, ved den paagjeldende Udtælling havde mistet 100 Rdlr. — var bleven fortsat i over en Maaned, foregav Tiltalte — som han har forklaret, for derved at bringe Undersøgelsen til at falde bort — i et Forhør den 30te Octbr. f. A., at han nu havde fundet de savnede to 50 Rigsdalersedler, som vare blevne forstukne imellem nogle Papirer, men ved en Sammenstilling af de under Forhøret fremkomne Oplysninger om de den 5te Septbr. f. A. foretagne Udbetalinger viste det sig, at Tiltalte, naar den af ham gjorte Opgivelse af hans Pengebeholdning bemeldte Dag lagdes til Grund for Beregningen, maatte have manglet 165 Rdlr. og ikke blot 100 Rdlr., og under den derefter fortsatte Undersøgelse har Tiltalte tilstaaet, hvad ogsaa bestyrkes ved det iøvrigt under Sagen Oplyste, at hans Anmeldelse var urigtig og at der ingen Penge er frakommet ham, idet han nærmere har forklaret, at det vel ved Tilendebringelsen af Udbetalingen den 5te Septbr. forekom ham, at der endnu maatte

være en 50 Rigsbalersedbel ude til Bytning, — hvormed ogsaa stemmer en Yttring, som flere Vidner have forklaret at have hørt Tiltalte bruge ved Udbetalingens Slutning —, men at han ved Opgjørelsen af Regnskabet saae, at der ingen Penge manglede, og naar han ikke destomindre har anmeldt, at han havde mistet saadanne, da er det skeet fordi han var i Pengeforlegenhed og troede lettere at kunne faae Penge tillaans, naar det blev bekjendt, at han uforskyldt havde lidt Tab. I et senere Forhør har Tiltalte endvidere forklaret, at det ikke blot var af Hensyn til sin Pengeforlegenhed, at han havde gjort den falske Anmeldelse, men at den tillige var begrundet i Had til Niels Christensen, som deels var fremkommen med Klager mod Tiltalte, navnlig fordi Tiltalte skulde have seet igjennem Fingre med, at nogle Entrepreneurer ikke havde leveret det Maal af Gruus, de vare pligtige til, deels havde viist sig tvær, ulydig og endog grov imod Tiltalte, men efterat Actionen i nærværende Sag var paabegyndt, har Tiltalte igjen tilbagekaldt denne sidste Deel af sin Forklaring, idet han har udsagt, at han ingensinde har baaret Had til Niels Christensen, og først er faldet paa den Tanke at henlede Mistanken paa denne derved, at Tiltaltes Hustru havde yttret, at hun ved den paagjeldende Leilighed havde seet Niels Christensen gaae i Byen for at bytte Penge, samt at det kun var for at komme ud af Arresten, at Tiltalte under Forhøret havde forklaret at have handlet af Had til Christensen.

For sit ommeldte Forhold vil Tiltalte, der er født den 9de Febr. 1822 og som ved en Krigsretsdom af 1840 er anseet med strengt Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage for at have overfaldet en civil Person, være at ansee efter Straffelovens §§ 224 og 225, og findes Straffen efter Sagens samtlige Omstændigheder passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 1 Maaned.

Tiltalte vil derhos have at udrede Actionens Omkostninger efter Underretsdommens Bestemmelser, og derunder i Salair til Actor og Defensor for Overretten 10 Rdlr. til hver.

Under Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet ulovligt Ophold fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Christian Andreas Kliim, bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 1 Maaned.

Saa udreder han og Actionens Omkostninger efter Underretsdommens Bestemmelser og derunder i Salair til Actor og Defensor for Overretten, Cancelliraad Morville og Justitsraad Neckelmann, 10 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{268}{68}$ Grosserer og Fabrikant Joh. F. Rasmussen i Odense ctr. By- og Herredsfoged Schow i Thisted og Capitain C. Jagd af Egebæksande.

(En Sag, hvorunder et inden Politiretten i Form af en Retskjendelse givet og med Tvangsclausul forsynet Polititilhold af vedkommende Part var indanket for Overretten til Uefterretteligkjendelse, medens det af Modparten paastodes stadfæstet, ex officio afviist, idet Tilholdet efter sit Indhold ikke fandtes at kunne betragtes som en truffen Retsafgjørelse, men alene som en Øvrighedsforanstaltning, som det ligger udenfor Domstolenes Omraade ved en umiddelbar Afgjørelse enten at ophæve eller at stadfæste.)

(Paadømt den 9de Mai 1870.)

Dommen er saalydende:

Under 20de April 1866 udstedte Indstevnte Capitain C. Jagd — samtidigt med at han som Eier af Sjørring Sø, hvor han havde foretaget betydelige Udtørringsarbeider, tilskjødede Citanten, Grosserer og Fabrikant Joh. F. Ras-

mussen i Odense, Gaarden Rosvang tilligemed den østlige større Deel af Eiendommen, medens han selv ikkun beholdt Gaarden Egebæksfande med 200 Tdr. Land Dyndjord m. v., — en Declaration, hvorved han som Eier af Egebæksfande forpligtede sig til at vedligeholde Hovedkanalen for Sjørring Sø gjennem hans Eiendom, og i hvilken der endvidere indeholdtes Bestemmelser om Citantens Ret til at iværksætte en Fordybning eller Udvidelse af Hovedkanalen gjennem Indstevnte Jagds Eiendom, saafremt Fortsættelse af de til Søens fuldstændige Udtørring tilsigtede Arbeider maatte nødvendiggjøre Saadant. I November Maaned 1867 paabegyndte Citantens Bestyrer af Eiendommen derefter et Fordybnings- og Udvidningsarbeide af bemeldte Canal over Indstevnte Jagds Eiendom, hvortil han i Medfør af Declarationen ansaae sig berettiget, men da Indstevnte Jagd ikke vilde erkjende dette, fandt der først en Række af Forhandlinger Sted mellem dem, og da disse ikke havde ført til nogen Overeenskomst, søgte Indstevnte Jagd den 25de Mai 1868, da Arbeiderne vare skredne frem til hans Dynd- eller Engjord, overeensstemmende med hvad han forud havde bebudet, med Magt at hindre Arbeidets videre Fremme, idet han navnlig, efter selv at have indfundet sig med 10 af sine Folk, der vare forsynede med Stokke, gav disse Ordre til at fjerne de tilstedeværende Arbeidere — der maa antages at have udgjort 30—40 i Tallet — samt Redskaberne, i hvilken Anledning der opstod Haandgribeligheder, hvorunder der navnlig bibragtes Indstevnte Jagds Forvalter to Saar i Hovedet, der dog ikke kunne antages at have været af nogen farlig Beskaffenhed. Indstevnte Jagd gjorde strax samme Dag Anmeldelse til Herredscontoiret om det Passerede, idet han tillige anmodede om, at der maatte blive ydet ham den fornødne Politiassistance til at sikkre ham Fred paa hans Eiendom

eller blive truffet andre dertil sigtende Foranstaltninger, samt at der maatte blive indledet Undersøgelse til Oplysning om det Passerede, for at de Skyldige kunde blive dragne til Ansvar, og i den Anledning blev der den 27de f. M. paa Indstevnte Jagds Eiendom sat en Politiret, der beklædtes af en for Indstevnte By- og Herredsfoged Schow i Thisted paa dennes An- og Tilsvar constitueret Fuldmægtig, som strax til Protocollen tilkjendegav Indstevnte Jagd, at Berettigelsen for Eieren af Rosvang til at udføre de paabegyndte Arbeider efter Politimesterens Opfattelse maatte beroe paa Fortolkningen af de paagjeldende Adkomstbreve og de trufne Overeenskomster, at det laae udenfor Politimesterens Competence at afgjøre, hvorvidt Eieren af Rosvang virkelig krænkede Indstevnte Jagds Eiendomsret ved det ommeldte Arbeide, og at Politimesteren som saadan derfor ikke kunde allerede nu træffe Foranstaltninger til at standse Canalarbeidet, men i saa Henseende maatte henvise Indstevnte Jagd til at benytte sig af andre i Lovgivningen anviste Retsmidler, eller ialtfald afvente Udfaldet af et Forhør. Et saadant Forhør blev derpaa samme Dag optaget deels paa Egebæksande, deels paa Rosvang, og den 30te f. M. blev Politiretten derefter paany sat paa Rosvang af Indstevnte Schows Fuldmægtig, som nu, efterat have fremlagt en af Indstevnte Jagd til Politimesteren rettet Skrivelse af 29de f. M., hvori Indstevnte Jagd, under Paaberaabelse af at Citantens Forvalter fremdeles fortsatte den i den tidligere Anmeldelse omhandlede voldelige og uberettigede Indskriden paa og Ødelæggelse af hans Eiendom, paany anmodede om uopholdelig Bistand til at holde — som det hedder — Voldsmændene af sit Territorium, til Protocollen meddelte Citantens Bestyrer et Politiltilhold om at standse det paa Indstevnte Jagds Eiendom paabegyndte Udgravningsarbeide til Udvidelse og Fordybning af den derigjennem gaaende Kanal, indtil han godtgjorde sin Berettigelse til mod Eierens Protest at fortfare dermed, idet det i de Grunde, hvoraf Tilholdet er ledsaget, anføres, at Indstevnte Jagd indtrængende havde anholdt om Politiets Beskyttelse af sin Eiendom, at Citantens Bestyrer under det optagne Forhør havde erkjendt, at det paa aldeles utvetydig Maade af Indstevnte Jagd var blevet ham forbudt at paabegynde Arbeidet, men han desuagtet, altsaa egenmægtigt, uden nogen anerkjendt Berettigelse fra Eierens Side, hidtil havde fortsat Arbeidet til Skade og Ødelæggelse for Indstevnte Jagds Eiendom, samt at denne Fremfærd fra Citantens Bestyrers Side havde havt Tumult og Slagsmaal til Følge, saa at hans Handling havde medført og efter al

Sandsynlighed, hvis han uhindret fortsatte, fremdeles vilde medføre Forstyrrelse af den offentlige Fred, hvilken Tilstand i Henhold til Straffelovens § 296 var utilstedelig. Efterat Arbeidet i Overeensstemmelse med dette Tilhold var standset, tilstillede Citantens Bestyrer under 2den Juni næstefter Indstevnte Schow en Gjenpart af den ovenommeldte Declaration af 20de April 1866, idet han søgte at godtgjøre, at denne hjemlede ham Ret til at vedblive med Arbeidet, og begjærede det afsagte Decret som Følge heraf ophævet, men da Indstevnte Schow i Skrivelse af 4de s. M. vægrede sig herved, under Paaberaabelse af, at der ikke forelaae nogen Kjendelse af de Myndigheder, navnlig Vandsynsmænd eller Landvæsenscommission, under hvis Afgjørelse Spørgsmaalet om Arbeidets Udførelse formeentes at henhøre, har Citanten nu indanket det ommeldte Polititilhold — der iøvrigt nu er hævet eller bortfaldet efterat de omtvistede Punkter med Hensyn til Arbeidets Udførelse ere afgjorte ved en den 13de Aug. 1868 afsagt Landvæsenscommissionskjendelse, — for Overretten, hvor han, under Forbeholds af Ret til senere under denne Sag eller under en ny Sag at paastaae begge de Indstevnte, af hvilke By- og Herredsfoged Schow er stevnet til at stande til Rette, tilpligtede at betale sig Erstatning, foreløbigt har paastaaet Polititilholdet kjendt uefterretteligt paa Grund af at Indstevnte Schow i sin Egenskab af Politimester skal have manglet Competence til paa den skete Maade at standse det paagjeldende Arbeide og saaledes gribe ind i private Retsforhold, medens Citanten, forsaavidt denne Paastand ikke maatte blive taget til Følge, har begjært Anstand i 14 Dage for at behandle Sagens Realitet. De Indstevnte have derimod Begge paastaaet Polititilholdet stadfæstet, Indstevnte Schow med Forbehold af Tilsvar i Realiteten, medens Indstevnte Jagd, idet han har paaviist, at den af Citanten allerede nu nedlagte Paastand vedkommer Sagens Realitet, tillige har protesteret mod den af Citanten subsidiairt fremsatte Anstandsbegjæring.

Det af Citanten paaankede Decret er nu vel afsagt inden Politiretten og i det Hele givet Form af en egentlig Retskjendelse, samt endog forsynet med den sædvanlige Tvangsclausul, men ligesom det i Politiretsprotocollen udtrykkelig er betegnet som et Polititilhold og selv forkynder sig som afsagt af Politimesteren, saaledes kan det overhovedet efter sit eget Indhold ikke betragtes som en ved Politiretten som Domstol truffet Retsafgjørelse, der — navnlig i Lighed med en af Fogden afsagt Forbudskjendelse — skulde kunne være Gjenstand for egentlig Paaanke for høiere Ret, hvorimod Decretet,

som alene tilsigter at beskytte Indstevnte Jagd mod en formeentlig egenmægtig Fremfærd fra Citantens Bestyrers Side, der kunde befrygte at ville medføre Gjentagelse af den tidligere stedfundne Forstyrrelse af den offentlige Fred, i sit Væsen er en af Hensyn til den offentlige Orden truffen Øvrighedsforanstaltning, som det ligger udenfor Domstolenes Omraade ved en umiddelbar Afgjørelse enten at ophæve eller at stadfæste. Forsaavidt derhos Citantens Procedure for Overretten særligt maatte ansees at gaae ud paa, at Politimesteren ved Polititilholdets Affigelse skal have overskredet Øvrighedsmyndighedens Grændser, ligger det vel ikke udenfor Domstolenes Omraade at paakjende Spørgsmaalet om, hvorvidt Saadant maatte være skeet i det foreliggende Tilfælde, men det følger ialtfald af Forholdets Natur, at ligesom den paagjeldende Øvrighedshandling ikke i og for sig egner sig til umiddelbar Paaanke for Overretten som høiere Instans, saaledes kan Citanten ligesaalidet — med Forbigaaelse af en Retsafgjørelse i 1ste Instans — ved Søgsmaal umiddelbart for Overretten gjøre sit formeentlige Erstatningskrav i Anledning af det givne Polititilhold gjeldende mod nogen af de Indstevnte.

Sagen vil som Følge heraf, uagtet ingen Paastand derom er nedlagt fra nogen af de Indstevntes Side, være at afvise fra Overretten, og da der for dette Tilfælde ingen Paastand i saa Henseende er nedlagt, bliver der ikke Spørgsmaal om Tilkjendelse af Kost og Tæring eller Procesomkostninger sammesteds.

Under den befalede Sagførelse for Overretten har intet ulovligt Ophold fundet Sted, og med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag afvises.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 28.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 18de Juni.

Skiftedecisioner.

Decision

i

afdøde Colonialhandler Otto Svanes Bo.

(Spørgsmaal om hvorvidt nogle ved Begyndelsesforretningen i et Dødsbo annoterede Løsøreeffecter burde, mod forskjellige Creditorers Protest, udleveres Tredjemand, der reclamerede bemeldte Effecter som sin Eiendom.)

(Afsagt i Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Skifte-commission den 20de Mai 1870.)

Decisionen er saalydende:

Paa Skiftet efter afdøde Colonialhandler Otto Svane er der af Meubelhandlerne P. A. Nielsen & Co. nedlagt Paastand om, at følgende ved Begyndelsesforretningen i Boet annoterede Løsøreeffecter:

2 Speile, 2 Consoller, 1 Sofa, 6 Stole, 1 Divanbord, 1 Lysekrone, 1 Spisebord, 1 Buffet, 6 Rørstole, 1 Fyrretræes Komode, 1 Servante med Marmorplade, 12 Knive med hvide Skafter, 12 pletterede Skeer, 12 pletterede Gafler,

1 pletteret Platmenage, 1 pletteret Brødbakke og 2 Messing-Spytbakker, — udleveres dem som deres Eiendom, da Afdøde kort Tid før sin Død skal have deels laant, deels leiet dem af Reclamanterne.

Imod at denne Paastand tages til Følge er der protesteret af Procurator Alberti paa flere Creditorers Vegne, hvilken Protest er støttet paa, at det er dem ubekjendt, at afdøde Svane skulde have leiet Meubler af P. A. Nielsen & Co., og at de maa gaae ud fra den Forudsætning, at de i Boet forefundne Gjenstande tilhøre dette.

Ligesom det imidlertid strax ved Begyndelsesforretningen i Boet af Afdødes tilstedeværende Handelsbetjent og Tjenestekarl blev erklæret, at det var dem bekjendt, at de ovennævnte annoterede Effecter vare bragte over til Svane fra Meubelhandler Nielsen, og at Effecterne, efter hvad de antoge, vare leiede af denne, saaledes skjønnes heller ikke rettere, end at der ved det af P. A. Nielsen & Co. optagne Thingsvidne og de øvrige af dem tilveiebragte Oplysninger — i hvilken Henseende navnlig fremhæves, at de have fremlagt en den 8de Novbr. f. A. dateret, med et den 29de Octbr. f. A. kasseret Stempelmærke forsynet Leiecontract, der angaaer de væsentligste af de reclamerede Effecter, med Hensyn til hvilken Contract det derhos af dem uimodsagt er anført, at alene Svanes paafølgende Sygdom og Død, han afgik ved Døden den 18de Novbr. f. A., er Grunden til at den ikke blev underskreven af Svane, samt at der efter den af dem fremlagte af F. Grandjean under 29de Marts d. A. under Eds Tilbud afgivne Erklæring, hvis Rigtighed ikke specielt er modsagt, har været en antagelig Grund for afdøde Svane til at laane de af P. A. Nielsen & Co. som udlaante reclamerede Effecter — er tilveiebragt et efter Omstændighederne tilstrækkeligt Beviis for, at de ovennævnte annoterede Effecter

alene have været i afdøde Svanes Besiddelse deels som laante, deels som leiede af Meubelhandler P. A. Nielsen & Co., og disses Paastand om Effecternes Udlevering vil derfor være at tage til Følge. Hvad dernæst angaaer det under Nr. 18 registerede Spillebord, som P. A. Nielsen & Co. ligeledes have reclameret som deres Eiendom, er det af deres Tjenestekarl, Lars Olsen, hvis Habilitet som Vidne i dette Tilfælde ikke findes at kunne forkastes, edelig forklaret, at han har hørt, at afdøde Svane har leiet et Spillebord, om hvis Identitet med det under Nr. 18 registerede der ikke er reist Tvivl, af P. A. Nielsen, og det findes derfor at burde tilstedes P. A. Nielsen, da Benægtelsesed ikke kan aflægges, idet Svane er død og de protesterende Creditorer ingen personlig Kundskab have til Forholdene, at supplere Beviset med sin Ed, saaledes at naar han, inden 4 Uger efter denne Decisions Affigelse, inden Retten med Ed bekræfter at have laant afdøde Svane det under Nr. 18 registerede Spillebord, vil ligeledes dette være at udlevere til P. A. Nielsen & Co.

Under Disputen er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Thi decideres:

De ovennævnte ved Begyndelsesforretningen i nærværende Bo annoterede Effecter: 2 Speile, 2 Consoller, 1 Sofa, 6 Stole, 1 Divanbord, 1 Lysekrone, 1 Spisebord, 1 Buffet, 6 Rørstole, 1 Fyrretræes Comode, 1 Servante med Marmorplade, 12 Knive med hvide Skafter, 12 pletterede Skeer, 12 pletterede Gafler, 1 pletteret Platmenage, 1 pletteret Brødbakke og 2 Messing-Spytbakker, ville være at udlevere til Meubelhandlerne P. A. Nielsen & Co. Naar Meubelhandler P. A. Nielsen, inden 4 Uger efter denne Decisions Affigelse, inden Retten med Ed bekræfter, at have udlaant til afdøde Colonialhandler Otto Svane det under Nr. 18 registerede

Spillebord, vil ligeledes dette Bord være at udlevere til Meubelhandlerne P. A. Nielsen & Co.

Decision
i
afgangne Musicus, afskediget Trompeter i Artilleriet Johan Nicolaysens Bo.

(Antaget i et Dødsbo, at den Afdøde maatte betragtes som den, der havde siddet inde med det hele fælleds Bo, uden at have skiftet med sine Stedbørn og uden Samtykke fra disses Side, saa at bemeldte Stedbørn maatte være berettigede til, efter Fradrag af en Broderlod, at fordre Halvdelen af Boets nuværende Masse som deres afdøde Moders Boeslod.)

(Afsagt i Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Skifte-commission den 2den Juni 1870.)

Decisionen er saalydende:

I Boet efter den den 11te April f. A. afdøde Musicus og afskediget Trompeter i Artilleriet Johan Nicolaysen er der af hans den 18de Marts 1852 afdøde Hustrues, Ane Helene, fød Sveistrups, Børn, Nicolaysens Stedbørn, nedlagt Paastand om, principaliter, at de kjendes berettigede til at arve afdøde Nicolaysens hele Bo; subsidiairt, at de ansees arveberettigede til Halvdelen af Nicolaysens Bo, saaledes som det ved hans Død er befundet at være, ialfald efter Fradrag af en Broderlod, og aldeles in subsidium, at de kjendes arveberettigede til Halvdelen af Boets Masse, saaledes som den maa antages at have været i Aaret 1852 ved deres Moders Død.

Foreløbigen bemærkes, at afdøde Nicolaysen ingen Livsarvinger har efterladt sig, at det i Aaret 1852, da hans Hustru afgik ved Døden, af ham for Skifteretten blev op-

givet, at Boet kun eiede Effecter til Værdi 14 Rdlr. 4 Mk., hvilke udlagdes ham til nogen Erstatning for Begravelsesomkostninger, samt at der ved Nicolaysens Død er forefundet en Sparekassebog, hvorefter der paa hans Conto indestod noget over 10,000 Rdlr.

Af den i Boet beskikkede Tilsynsværge er der protesteret mod at de tvende første fra Stedbørnenes Side nedlagte Paastande tages til Følge, og denne Protest findes ogsaa velbegrundet hvad den principale Paastand angaaer.

Denne Paastand er nemlig væsentligen støttet paa et i Boet forefundet, den 25de Juli 1853 dateret, af Nicolaysen underskrevet Document, hvorefter hans Stedbørn skulle arve alle hans Efterladenskaber, med Undtagelse af et mindre Legat, der bestemtes til hans Halvbroder; men da dette Document, hvis Gyldighed af Tilsynsværgen er bestridt, ikke er oprettet under de i Lovgivningen for testamentariske Dispositioner foreskrevne Former, kan det ikke tillægges nogen Betydning, ligesaalidt som der kan lægges Vægt paa den Afdødes i levende Live brugte Yttringer om at Stedbørnene skulle være hans Universalarvinger.

Derimod findes Stedbørnenes subsidiaire Paastand at maatte gives Medhold.

Det maa nemlig ansees tilstrækkeligt oplyst, at afdøde Nicolaysens Opgivende for Skifteretten ved hans Hustrues Død, at Boet kun eiede de til 14 Rdlr. 4 Mk. vurderede Effecter, er urigtigt, idet der dengang indestod i Sparekassen paa Nicolaysens Navn et Beløb af 1115 Rdlr. 12 ß, hvilke selvfølgelig tilhørte hans og Hustrues Fællesbo, ligesom der ogsaa er tilveiebragt nogen Formodning for at Nicolaysen selv paa den Tid har indesiddet med et større contant Beløb, tilhørende Fællesboet.

Men under disse Omstændigheder kan det ved Hustruens

Død skete Udlæg til Nicolaysen af de til 14 Rdlr. 4 Mk. vurderede Effecter til Erstatning for Begravelsesomkostningerne ikke tillægges nogen retlig Betydning som et efter Hustruens Død afholdt lovligt Skifte, hvorimod Nicolaysen maa betragtes som den, der efter sin Hustrues Død, ialfald med Stedbørnenes stiltiende Samtykke, har hensiddet i uskiftet Bo efter hende, og idet nærværende Bo derfor vil være at skifte som Nicolaysens og tidligere afdøde Hustrues Fællesbo, vil Halvdelen af Boets beholdne Formue, efter Fradrag af en Broderlod, tilfalde Ane Helene Nicolaysens, fød Sveistrups Børn til Deling efter Loven.

Under Disputen er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Thi decideres:

Halvdelen af nærværende Boes beholdne Formue, efter Fradrag af en Broderlod, bør tilfalde Ane Helene Nicolaysens, fød Sveistrups Børn til Deling efter Loven.

Decision

i

Skindhandler Lars Petersens Fallitbo.

(Prøvelse af en i et Fallitbo af et Interessentskab nedlagt Paastand om at gives Udlæg, som for priviligeret Krav, for Interessentskabets Fordringer for tilgodehavende Huusleie og Erstatning for Misligholdelse af den af Interessentskabet med Fallenten afsluttede Leiecontract.)

(Afsagt i Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Skiftecommission den 11te Juni 1870.)

Decisionen er saalydende:

Interessentskabet „Vesterbroes Bryggeri" paastaaer sig givet Udlæg som for priviligeret Krav for Interessentskabets Fordringer i nærværende Bo for tilgodehavende Huusleie,

766 Rdlr. 4 Mk., samt Erstatning for Misligholdelse af den af Interessentskabet med Fallenten afsluttede Leiecontract om Vesterbroes Bryggeri 1040 Rdlr. 5 Mk., med Renter 5 pCt. aarlig af det førstnævnte Beløb fra 15de Mai og af det sidstnævnte fra 23de September f. A., medens Boets Curator har protesteret imod at Selskabets Huusleieforbring anerkjendes som priviligeret for et større Beløb end 400 Rdlr., samt at Erstatningsfordringen anerkjendes for mere end 50 Rdlr., og dette ikkun som simpel Fordring.

Ifølge den imellem Interessentskabet og Fallenten den 21de Septbr. 1867 indgaaede Contract om Leie af Vesterbroes Bryggeri fra 1ste Januar 1868 var den aarlige Leie, foruden et Bidrag af 200 Rdlr. til Udredelse af Skatter, 900 Rdlr., som skulde betales forud for et halvt Aar, første Gang 11te December 1867 med 450 Rdlr. Ved Fallittens Udbrud den 9de Februar f. A. resterede Fallenten imidlertid med Leien 900 Rdlr. for 1868, og da Interessentskabet samtykkede i at hæve Contracten fra 1ste Mai f. A. androg dets Leieforbring saaledes 1266 Rdlr. 4 Mk., hvori dog kommer til Afdrag et af Fallenten ved Leiemaalets Indgaaelse stillet Depositum af 500 Rdlr. til Sikkerhed for Contractens nøiagtige Opfyldelse eller de foranførte 766 Rdlr. 4 Mk. Selv om det endog med Curator antoges, at Leien for første Halvaar 1868 ikke længere kan betragtes som en priviligeret Fordring, er det ialfald klart, at Interessentskabet er fuldt berettiget til at liquidere denne Deel af Fordringen i en tilsvarende Deel af sit Depositum, og maa derefter den omhandlede Leieforbring anerkjendes som priviligeret Krav.

Hvad dernæst angaaer Erstatningsfordringen bemærkes, at Vesterbroes Bryggeri med Inventarium strax efter dets Opførelse og Indretning ved Contract af 4de Marts 1863

blev bortleiet til en ustevnt Mand, i hvis Sted Fallentens Formand indtraadte uden ny Contract, hvilken derimod, som alt foran anført, blev oprettet, da Fallenten tiltraadte Leiemaalet. Ved denne Contracts § 5 er Vedligeholdelsen af det Leiede alene og udelukkende paalagt Leieren, ligesom det i sammes § 9 er bestemt, at alt det Leiede, saavel Bygninger som Inventarium, modtages af Leieren i den Stand, hvori det af den daværende Leier den 1ste Januar 1868 skulde afleveres, og afleveres ved Contractens Ophør i samme gode og brugbare Stand, hvorhos det endvidere i Contractens § 1 udtales, at Fallenten ved Leiemaalets Begyndelse, den 1ste Januar 1868, modtager Bygninger med Tilbehør og Inventarium i den Stand, det da er og forefindes, uden nogetsomhelst Ansvar eller Forpligtelse for Selskabet med Hensyn til dets Tilstand eller Beskaffenhed, ligesom det ogsaa er in confesso, at Fallenten har tiltraadt Leiemaalet uden Aflevering. Der findes herefter at maatte gives Interessentskabet Medhold i, at Fallentens Ansvar for det Leiede ikke kan indskrænkes til at aflevere samme i den Stand, hvori han har modtaget samme, men at han efter sin Contract maa ansees at være gaaet ind paa at overtage første Leiers Ansvar for det Leiede, der, som foran bemærket, da det overtoges af denne, var nyt, saa at det forsaavidt er uden Betydning, om Manglerne ved Bygning og Inventarium hidrøre fra Fallenten selv eller hans Formænd, hvilket sidste, efter hvad der er in confesso, for en stor Deel maa antages at være Tilfældet. Ved Bryggeriets Aflevering den 3die Mai f. A. blev der af tvende af Curator tilkaldte Haandværkere optaget en Synsforretning over Manglerne ved Bygningen, men da der ikke i denne var angivet nogen Priis med Hensyn til Omkostningerne ved Istandsættelsen, har Interessentskabet den 6te August f. A. ladet optage en ny Synsforretning ved af

Magistraten udmeldte Mænd; vel har Curator protesteret imod denne sidste, men uden Føie, da den kun deri afviger fra Forretningen den 3die Mai, som Curator har paastaaet lagt til Grund ved Disputens Afgjørelse, at der paa samme er angivet Overslag over Omkostningerne ved Bygningens Istandsættelse samt anført de manglende Inventariedele, som efter Proceduren ogsaa maa antages at have manglet ved det Leiedes Aflevering den 3die Mai, og da der ikke er skeet nogen speciel Indsigelse imod Størrelsen af den af Interessentskabet paa dette Grundlag opgjorte Erstatningsfordring, findes denne at maatte anerkjendes hvad dens Størrelse angaaer, hvorimod den ikke kan anerkjendes som priviligeret Krav. Interessentskabet har i saa Hensende vel fremhævet, at det Leiedes Vedligeholdelse efter Contracten paahvilede Leietageren, og saaledes udgjorde endeel af selve Leien; men denne Betragtningsmaade maa ialfald ansees uanvendelig her, hvor det, som foran bemærket, er givet, at Beskadigelserne og Manglerne i alt Væsentligt hidrøre fra Fallentens Formænd.

Der vil være at forelægge Procurator Rothe en Frist af 8 Dage fra Dato til at foranstalte det af ham den 18de November f. A. fremlagte Indlæg stemplet; iøvrigt foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Thi eragtes:

Interessentskabet „Vesterbroes Bryggeri" bør nyde Udlæg efter Boets Tilstand for dets tvende ovenomhandlede Fordringer, 766 Rdlr. 4 Mk. og 1040 Rdlr. 5 Mk., med Renter 5 pCt. aarlig af det første Beløb fra 15de Mai og af det andet fra 23de September f. A., til Betaling skeer, henholdsviis som priviligeret og upriviligeret Krav.

Der forelægges Procurator Rothe en Frist af 8 Dage

fra Dato til at foranstalte det af ham den 18de Novbr. f. A. fremlagte Indlæg stemplet.

Viborg Overretssager.

Kjendelse

i

Sagen 7/8 Gaardeier Søren Christian Pedersen Thy af Aggerby ctr. Prøveprocurator Villadsen i Hjørring som Mandatarius for Lars Sørensen Horsnab.

(En Sagfører, der ifølge meddelt Fuldmagt havde paaklaget og forfulgt en Gjeldssag i eget Navn som Mandatarius for vedkommende Creditor, anseet berettiget til ogsaa at give Møde under Forligsmæglingen, skjøndt hans Mandant havde Bopæl i mindre end 4 Miles Afstand fra det Sted, hvor Forligelsescommissionen holdtes. — Antaget, at Bestemmelsen i Frd. 25de Januar 1828 § 6 om den Indstevntes Forpligtelse til samtidigt med Afviisningspaastanden at procedere Realiteten, ikke kan komme til Anvendelse med Hensyn til en fra en Appellants Side fremkommen Annullationspaastand.)

(Paadømt den 9de Mai 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved Underretsdommen i nærværende Sag er Citanten, Gaardeier Søren Chr. Pedersen Thy, tilpligtet mod Extradition i qvitteret Stand af et af ham den 28de Juli 1862 til Lars Sørensen Horsnab for 44 Rdlr. udstedt Gjeldsbeviis, at betale Indstevnte, Prøveprocurator Villadsen i Hjørring, som Mandatarius for bemeldte L. Sørensen Horsnab, Gjeldsbevisets paalydende Beløb 44 Rdlr. med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato, samt i Procesomkostninger for Underretten 4 Rdlr., og Sagen er derefter af Citanten indanket her for Retten, hvor han har paastaaet Underretsdommen kjendt uefterrettelig og Sagen afviist fra Underretten,

og for det Tilfælde, at denne Paastand ikke gives Medhold, forbeholdt sig Anstand til at procedere Sagens Realitet. Indstevnte har derimod paastaaet Underretsdommen stadfæstet.

Citantens Paastand om Sagens Afviisning fra Underretten er støttet paa, at det formeentlig maa ansees stridende mod Forligslovgivningen, cfr. navnlig Pl. 31te Decbr. 1823 og Frd. 10de Juli 1795 § 38, at Indstevnte, der, som meldt, er Sagfører, har givet Møde under Forligsmæglingen i Sagen, skjøndt hans Mandant har Bopæl i en Afstand af mindre end 4 Mile fra Hjørring, hvor Forligscommissionen holdtes; men da Sagen er paaklaget og forfulgt af Indstevnte i eget Navn som Mandatarius for L. S. Horsnab i Henhold til en under Sagen fremlagt Fuldmagt fra Sidstnævnte, ved hvilken Indstevnte bemyndiges til at inddrive samt meddele retsgyldig Qvittering for det paagjeldende Tilgodehavende, og Indstevnte saaledes maa betragtes som den egentlige Part, maa den ommeldte Indsigelse ansees ugrundet, og den nedlagte Paastand om Underretsdommens Annullation og Sagens Afviisning fra Underretten kan derfor ikke tages til Følge.

Citanten har, som meldt, for dette Tilfælde forbeholdt sig Anstand til at procedere Sagens Realitet, og vel har Indstevnte, under Paaberaabelse af, at Citanten ved sit ovenommeldte Gjeldsbeviis har underkastet sig den ved Frd. 25de Januar 1828 hjemlede hurtige Retsforfølgning og saaledes i Henhold til bemeldte Frds. § 6 har været pligtig til samtidig med den fremsatte Formalitetspaastand at procedere Realiteten, protesteret imod, at Citanten erholder Anstand for at procedere Sagens Realitet, men den citerede Lovbestemmelse findes efter sit Indhold ikke at kunne komme til Anvendelse med Hensyn til en fra en Appellants Side fremkommen Annullations-

paastand, og Sagen vil saaledes ikke for Tiden blive at paakjende i Realiteten.

Thi eragtes:

Den af Citanten nedlagte Paastand om Underretsdommens Annullation og Sagens Afviisning fra Underretten kan ikke tages til Følge.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen AS. $\frac{121}{68}$ Jens Hans Svendsen af Mørdrup ctr. Gaardmand Hans Andreas Nielsen sammesteds.

(Efter Omstændighederne intet Hensyn taget til en af en uskrivkyndig Part, i Henhold til Lovens 5—1—7, mod Gyldigheden af nogle mellem Parterne oprettede Documenter fremsat og ikke modbeviist Indsigelse.)

(Paadømt den 4de April 1870.)

Dommen er saalydende:

Ifølge en af Hovedcitanten, Jens Hans Svendsen af Mørdrup, med paaholden Pen den 8de April 1847 underskrevet Kjøbecontract, solgte han til Contracitanten, Gaardmand Hans Andreas Nielsen sammesteds, sin Gaard i Mørdrup, Matr.-Nr. 9a, med tilhørende Jorder og Andeel i Tørveløb, af Hartkorn 2 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. $1\frac{1}{4}\frac{3}{4}$ Alb., for 2250 Rdlr., som skulde berigtiges ved Indfrielse af Prioritetsgjeld 1750 Rdlr. og Udstedelse af Obligation til Sælgeren for 500 Rdlr., og ved et paa samme Maade udfærdiget Skjøde af 15de Septbr. 1853 overdrog han bemeldte Eiendom til Contracitanten, der havde berigtiget Kjøbesummen.

Idet han nu angiver, at L. 5—1—7 ikke havde været agttaget ved Oprettelsen af disse Documenter, uagtet han

var uskrivkyndig, og at navnlig Documenterne ikke bleve oplæste for ham inden Underskriften skete, samt at Aftalen mellem Parterne havde været, at han skulde overdrage Contracitanten ⅔ af Gaardens Jorder eller c. 24 Tdr. Land, og at han derfor, da han meddelte sin Underskrift, formeente, at Documenterne, han underskrev, kun angik Overdragelse af dette Areal, men ikke omfattede Gaardens Bygninger og et Tilliggende af c. 13 Tdr. Land øst for samme, som han ikke havde afhændet, men hvoraf han tvertimod efter Kjøbecontractens Oprettelse i over Hævdstid har været i Besiddelse og betalt Skatterne, har han i 1ste Instans ved Kronborg østre Birkethingsret efter Klage af 26de April og Stevning af 29de Mai 1867 søgt Contracitanten tilpligtet ved Udstedelse af Skjøde eller paa anden tilstrækkelig Maade at sætte ham istand til at berigtige sin Eiendomsadkomst paa Bygningerne og de 13 Tdr. Land af Eiendommen Matr.-Nr. 9a i Mørdrup, eller in subsidium til at erkjende ham og Hustru for deres Levetid berettigede til at bruge og beholde den ovennævnte Deel af bemeldte Gaard.

(Sluttes i næste Nr.)

Høiesteretsdomme.

Den 11te Mai 1870 blev i Sagen mellem Justitsraad, Herredsfoged Arnesen og Finantsministeriet (Nyt Jur. Ugeskr. for 1869 S. 519—523), hvilken Sag var appelleret af Sidstnævnte, affagt følgende

Høiesteretsdom.

Med Bemærkning, at Sagen ikkun fra Finantsministeriets Side er indanket for Høiesteret, vil den indankede Dom i Henhold til hvad deri er anført under den Deel af Sagen, der herefter alene foreligger til Prøvelse, være at stadfæste, hvorved bemærkes, at der efter Proceduren Intet er

afgjort med Hensyn til det Tilfælde, at Indstevnte i sin nuværende Embedsstilling opnaaer forhøiet Gage.

Processens Omkostninger for Høiesteret blive at ophæve, og det Indstevntes befalede Sagfører tilkommende Salair, der bestemmes til 60 Rdlr., at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Høiesteret ophæves og Advocat Brock tillægges i Salarium 60 Rdlr., der udredes af det Offentlige.

Den 18de Mai s. A. blev i Sagen mellem Værtshuusholder Hans Petersen og Etatsraad Crone, Politiassistent Thalbitzer og Politibetjent Holck (see nærværende Aargang af Nyt Jur. Ugeskr. S. 199—203), hvilken Sag kun var appelleret af Sidstnævnte, affagt følgende

Høiesteretsdom.

Foreløbigen bemærkes, at der ikke er Føie til ex officio at afvise Sagen som ikke henhørende under Domstolenes Afgjørelse, og at den ikke foreligger Høiesteret til Paakjendelse for Politidirecteur Crones og Politiassistent Thalbitzers Vedkommende.

Efter de fremkomne Oplysninger om Beskaffenheden af det Hverv, der ved den paagjeldende Leilighed var overdraget Citanten, og om de locale Forhold, findes det ikke at kunne lægges ham til Last, at han, efterat have afhørt det i den indankede Dom nævnte anholdte Fruentimmer, lod den under Sagen omhandlede Portemonaie med deri værende Penge, som Politiet havde bragt tilstede, blive liggende paa den Betjents Pult, der havde indbragt samme til Stationen og skulde optage Fortegnelse over samtlige i Bevaring tagne Koster.

Og vel har Citanten ved at gaae ud af det paagjeldende Værelse foran den Anholdte ladet hende være sig ude af Syne i et Dieblik, hvilket hun netop benyttede til at snappe Portemonaien; men om han endog maa siges herved at have viist nogen Mangel paa Omtanke, kan det dog, naar samtlige under Sagen oplyste Omstændigheder tages i Betragtning, ikke antages, at han ved dette Forhold skulde have gjort sig skyldig i en saadan Skjødesløshed i sin Bestillings Udførelse, som kunde paadrage ham Erstatningsansvar til Indstevnte.

Efter det Anførte og idet den Omstændighed, at Citanten efter den Anholdtes Bortgang ikke eftersaa, om Portemonaien endnu laa paa Pulten, ikke i og for sig kan begrunde det omtvistede Erstatningsansvar, vil der være at tillægge ham Frifindelse for Indstevntes Tiltale.

Processens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves, og Salairerne til Citantens befalede Sagførere, der bestemmes til 20 Rdlr. for Procurator Salomonsen og 60 Rdlr. for Advocat Liebe, blive at udredes af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Citanten bør for Indstevntes Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Til Justitskassen betaler Indstevnte 5 Rdlr.

Procurator Salomonsen for Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten og Advocat Liebe for Høiesteret tillægges i Salarium, den Første 20 Rdlr. og den Sidste 60 Rdlr., hvilke Salarier udredes af det Offentlige.

Den 25de Mai s. A. blev i Sagen mod Tiltalte, forhenværende Værtshuusholder Niels Hansen (see nær-

værende Aargang af Nyt Jur. Ugeskr. S. 335—336), afsagt følgende

Høiesteretsdom.

Da det efter samtlige Oplysninger i Sagen ikke kan antages, at Tiltalte ved den i den indankede Dom ommeldte Handel om en Eiendom paa Kissendrup Mark har udviist et Forhold, der kan paadrage ham Ansvar efter nogen Bestemmelse i Straffeloven, vil han være at frifinde for Actors Tiltale, hvorhos Actionens Omkostninger efter Omstændighederne blive at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Niels Hansen bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

Actionens Omkostninger, derunder de ved Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Dom bestemte Salairer samt i Salarium til Advocaterne Levinsen og Hansen for Høiesteret 10 Rdlr. til hver, udredes af det Offentlige.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 29—30.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 25de Juni.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen AS. 121/69 Jens Hans Svendsen af Mørdrup ctr. Gaardmand Hans Andreas Nielsen sammesteds.

(Sluttet. — See forrige Nr.)

Contracitanten, der producerede en den 23de Decbr. 1847 dateret Contract mellem ham og Hovedcitanten, hvorefter han til denne for hans og Hustrues, Stine Nielsdatters Levetid havde overdraget Gaardens Bygninger og 13 Tdr. Land øst for samme, saaledes at de, saalænge de benyttede det Overdragne, skulde tilsvare ⅓ af Gaardens Hartkornskatter og af Brandskatten — hvilken Contract Hovedcitanten imidlertid benægtede at kjende eller at have underskrevet med ført Pen —' procederede til Frifindelse, idet han ikke havde nægtet Hovedcitanten Udøvelsen af den ham overdragne Brugsret.

Ved den den 21de Octbr. 1868 afsagte Underretsdom blev Contracitanten frifundet for Hovedcitantens Tiltale, dog at Hovedcitanten for sin og Hustrues Levetid uden Afgift skulde beholde Gaardens Bygninger og de 13 Tdr. Land,

der vare i hans Besiddelse, og bleve Processens Omkostninger ophævede.

Denne Dom har Hovedcitanten nu indanket her for Retten, hvor han principaliter har gjentaget sin i forrige Instans fremsatte principale Paastand, og subsidiairt paastaaet, at samme Resultat gjøres afhængigt af, at han beediger een eller alle eller enkelte af efternævnte Omstændigheder, nemlig: at han ikke har underskrevet Documentet af 23de Decbr. 1847, at Kjøbecontracten ikke er bleven oplæst for ham inden han underskrev samme, og at han, da han underskrev denne Contract, og da han underskrev Skjødet, ikke vidste, at de angik hele Matr.-Nr. 9a af Mørdrup, men antog, at de kun angik 24 Tdr. Land af samme — mere in subsidium har han paastaaet sig kjendt eiendomsberettiget til de 13 Tdr. Land og Bygningerne — og aldeles in subsidium at Underretsdommen stadfæstes. Saa har han og paastaaet sig tilkjendt Sagens Omkostninger i begge Instanser.

Contracitanten har derimod paastaaet, at Underretsdommen stadfæstes saaledes, at Ordene i Conclusionen „den Afgift" udelades, og at der i samme tilføies Hovedcitantens Hustrues Navn: Stine Nielsdatter, in subsidium har han paastaaet, at Underretsdommen stadfæstes med disse Modificationer, naar han med sin Ed bekræfter, at efternævnte Documenter — eet fremfor flere, eller alle — nemlig Kjøbecontracten, Contracten af 23de Decbr. 1847 og Skjødet ere underskrevne af Hovedcitanten, de to førstnævnte med paaholden Pen, det sidste med ført Pen, efter forinden at være ham forelæste. Saa har han og paastaaet sig tilkjendt Processens Omkostninger.

Ved Underretten var det in confesso, at Hovedcitanten ikke kunde læse eller skrive; forsaavidt nu Contracitanten ved Overretten har villet gjøre gjeldende, at han dog kunde læse

Skrift, og deraf har villet udlede, at Iagttagelsen af endeel af de i L. 5—1—7 foreskrevne Former ved de under Sagen omhandlede Documenters Oprettelse har været overflødig, kan der hertil mod Hovedcitantens Protest intet Hensyn tages. Hvilken Betydning der kan tillægges Documenterne, forsaavidt deres Indhold ikke anerkjendes at være stemmende med den trufne Aftale, maa saaledes beroe paa, om det kan ansees af Contracitanten godtgjort, at Formerne efter førnævnte Lovbud have været iagttagne ved deres Oprettelse, eller om han iøvrigt kan antages at have godtgjort, at en Handel, som den Kjøbecontracten og Skjødet angiver, der tillige har omfattet Gaardens Bygninger og det Areal, hvoraf Hovedcitanten er vedbleven at være i Besiddelse, virkelig er indgaaet.

Contracitanten har ikke ført Beviis for, at Forskrifterne i bemeldte Lovbud ere blevne iagttagne ved Oprettelse af Skjøde og Kjøbecontract, eller at Hovedcitanten har underskrevet Documentet af 23de Decbr. 1847, eller har erholdt Gjenpart af dette Document, som, indtil det under Sagen blev fremlagt, har været i Contracitantens Besiddelse. I saa Henseende bemærkes, at begge de Vitterlighedsvidner, der have underskrevet dette Document, ere døde, og at det samme er Tilfældet med eet af Vidnerne paa Skjødet, medens det Andet vel gjenkjender sin Underskrift, men Intet erindrer om, hvorledes ved Skjødets Oprettelse er tilgaaet — samt med det ene Vitterlighedsvidne ved Kjøbecontracten; der haves saaledes kun Forklaring af det andet Vitterlighedsvidne ved Kjøbecontracten, hvilken Forklaring gaaer ud paa at Vidnet, som af det andet Vitterlighedsvidne, der affattede Contracten, var anmodet at være tilstede, mindes, at Contracten af det andet Vidne blev oplæst for Hovedcitanten, forinden han underskrev den, og at det under Forhandlingerne blev aftalt,

at Hovedcitanten for sin og Hustrues Levetid skulde beholde Brugen af Gaardens Bygninger og ⅓ af dens Jorder. Vidnet har tilføiet, at det ikke efter Contractens Oprettelse har talt med nogen af Sagens Parter om Contracten og den afsluttede Handel, og at det saaledes ikke har havt Leilighed til at erfare, om det stod klart for Hovedcitanten, at han ved Salget kun havde forbeholdt sig Brugen af Bygningerne og ⅓ af Jorderne for sin og Kones Levetid.

Derimod tale mange Omstændigheder for, at Hovedcitanten virkelig har solgt hele Eiendommen, og at han saaledes ikke har forbeholdt sig Eiendomsret, men kun Brug af Bygningerne og de 13 Tdr. Land, saaledes som i Documentet af 23de Decbr. 1847, der er affattet paa stemplet Papir fra samme Aar, og skal være conciperet af den samme Mand, der har skrevet Kjøbecontracten, ommeldt.

Foruden det fornævnte Vidnesbyrd om hvad ved Kjøbecontractens Oprettelse er aftalt, fremhæves, at 3 Vidner have omforklaret Yttringer, der til forskjellige Tider, tildeels ikke længe efter Salget, skulde være brugte af Hovedcitanten til dem, hvorved han for dem havde erkjendt, at han kun for sin og Kones Levetid havde forbeholdt sig Brug af Bygningerne og de 13 Tdr. Land, og at Hovedcitanten har erkjendt for Vidnerne at have yttret sig saaledes, at det af Hovedcitanten forbeholdte Areal i Efteraaret 1847 blev opmaalt af en Landmaaler, og Kort derover, hvilket ommeldes i Contracten af 23de Decbr. s. A., optaget, men, at der da Intet foretoges for at erhverve Udstykningstilladelse, som dog havde været nødvendig, hvis ikke blot Brugen, men Eiendomsretten til de 13 Tdr. Land skulde erhverves, hvorimod hele Eiendommen, hvad ikke kan antages at være bleven Hovedcitanten ubekjendt, blev taxeret i Anledning af, at Contracitanten, da Skjødet udstedtes, optog Overformynderilaan

i den, at Hovedcitanten ligefra 1847 indtil de senere Aar har indbetalt ⅓ af Gaardens Hartkornskat og Brandskat til Contracitanten overeensstemmende med Contracten af 23de Decbr. 1847, medens han, naar han selv var Eier af endeel af Jorden, maatte have betalt Skatterne paa Amtstuen, og der, naar han eiede Bygningerne, ikke var Grund til at lade Contracitanten betale ⅔ af Brandskatten, at han har overleveret Contracitanten sine Adkomstdocumenter til hele Eiendommen, hvad der ikke var Anledning til, naar han fremdeles skulde vedblive at være Eier af endeel af den, at han har modtaget, og i flere Aar havt i sin Besiddelse, en af Contracitanten til ham den 4de Januar 1848 udstedt Obligation for 500 Rdlr. af Kjøbesummen, hvori Contracitanten siges at skylde Beløbet „paa den af ham til mig solgte Gaard", ikke „paa de af ham til mig solgte 24 Tdr. Land." Det kan derfor ikke antages at have været Hovedcitanten ubekjendt, at Contracitanten i mangfoldige Forhold er optraadt som Eier af hele Gaarden, og dog har han ikke før 20 Aar efter Kjøbecontractens Oprettelse fundet Anledning til at søge den Eiendomsret anerkjendt, han nu vil gjøre gjeldende.

Det skjønnes nu ikke rettere, end at samtlige disse Omstændigheder i Forening saa bestemt tale for Rigtigheden af Contracitantens Fremstilling, at intet yderligere Beviis kan forlanges, saa at der ikke er Anledning til at gjøre Sagens Udfald afhængig af Ed. Endnu bemærkes, at forsaavidt Hovedcitanten har paaberaabt sig Hævd som Adkomst til Bygningen og de 13 Tdr. Land, kan efter det oven Antagne i Medfør af L. 5—5—1 in fine herom ikke blive Spørgsmaal.

Contracitantens principale Paastand bliver herefter at tage til Følge, idet Ordene „uden Afgift" maa udelades af Conclusionen, da Hovedcitanten maa godtgjøre, som i tidligere Tid, Contracitanten de udlagte Skatter, og Hoved-

citantens Hustrues Navn tilføies, da det kun er for Stine Nielsdatters Vedkommende, men ikke for enhver eventuel Enke efter ham, at han har forbeholdt Brugen af Bygninger og Jord.

Processens Omkostninger for Overretten ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Birkethingsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes, at i Conclusionen efter Hustrues tilføies Stine Nielsdatters og at Ordene „uden Afgift" bortfalde.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Sagen $\frac{676}{69}$ Procurator Levison Actor ctr. Tiltalte Conditorsvend Christian Valdemar Christensen.

(Anvendelse af Straffelovens § 235*.)

(Paadømt den 5te April 1870.)

Dommen er saalydende:

I nærværende, imod Tiltalte, Conditorsvend Christian Valdemar Christensen, for Tyveri og Betleri anlagte og fra Stubbekjøbing Kjøbstads Extraret hertil indankede, Sag er det ved egen, med de øvrige i Sagen fremkomne Oplysninger stemmende, Tilstaaelser beviist, at Tiltalte — der er født den 14de Aug. 1857 og tidligere har været anseet for Tyveri ifølge Kjær Herreds Extraretsdom af 25de April 1867 og Kronborg østre Birks Extraretsdom af 13de Mai f. A., henholdsviis efter Straffelovens § 229 Nr. 4 med 8 Maaneders Forbedringshuusarbeide og efter § 230 med Fængsel

*) Vi meddele ovenstaaende Dom paa Grund af at det kunde anſees tvivlsomt om Straffelovens § 235 eller § 231 burde anvendes i det foreliggende Tilfælde.

paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage — har gjort sig skyldig deels i Betleri, deels i Tyveri af en Hans Dahl tilhørende, til 16 à 32 ß vurderet, Stok, som Tiltalte den 23de Octbr. f. A. tilvendte sig ved sin Bortgang fra et Kornmagasin, hvor Stokken af Eieren var henſat, medens han arbeidede sammesteds, og hvor Tiltalte havde indfundet sig for at tigge, hvorved bemærkes, at der efter de fremkomne Oplysninger intet Hensyn kan tages til det under et efter Sagens Appel optaget Reasumtionsforhør fra hans Side fremkomne Foregivende om, at han i beruset Tilstand havde ved en Feiltagelse taget Dahls Stok i Stedet for sin egen, som han havde stillet ved Siden af.

For dette Tyveri og Betleri findes Tiltalte ved Underretsdommen rettelig anseet efter Straffelovens § 235 og Lov 3die Marts 1860 § 3, og, da den valgte Straf af Fængsel i 1 Maaned skjønnes passende ligesom Dommens Bestemmelser angaaende Actionens Omkostninger, deriblandt de Actor og Defensor ved Underretten tilkjendte Salairer, billiges, vil bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste.

Tiltalte vil derhos have at udrede Salair til Actor og Defensor ved Overretten med 5 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og Sagførelsen ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Procuratorerne ved Overretten Levison og Kalko betaler Tiltalte 5 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. 184/70 Procurator Alberti Actor ctr. Arrestanten Carl August Jonassen.

(Frifindelse, dog med Paalæg af Actionens Omkostninger, tillagt en Arrestant, der sigtedes for Overtrædelse af Straffelovens § 245.)

(Paadømt den 5te April 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Vesterflakkebjerg Herreds Extraret hertil indankede, Sag tiltales Arrestanten, Carl August Jonassen, for Overtrædelse af Straffelovens § 245.

Det er oplyst, at Arrestanten, der tjente hos Forpagter Friis paa Lyngbygaard, den 11te Januar sidstleden om Aftenen tilligemed tvende andre Karle fra Gaarden havde været i Boeslunde Kro, hvorfra de kom hjem Kl. 10—11, og hvor Arrestanten havde nydt et betydeligt Qvantum Spiritus, saa at han maa antages at have været i høi Grad beskjænket. Efter først at være gaaet ind i Pigekammeret, hvor Arrestanten, holdende en oplukket Lommekniv i Haanden, truede en derværende Karl, Jens Peter Larsen, med at ville stikke ham den i Livet, begav han sig derfra med ovennævnte tvende Karle over i Karlekammeret, hvor han, medens hans Ledsagere bleve staaende i Døren, gik hen til en Seng, hvori Karlen Jens Andersen laa, og, idet han svingede sin oplukkede Kniv ved dennes Hoved, truede med at ville stikke ham eller skjære ham i Hovedet, saafremt han ikke gav en Flaske Brændeviin, hvilket Jens Andersen lovede af Frygt for, at han vilde udføre Trudselen, hvorpaa Arrestanten atter gik over i Pigekammeret, foer omkring paa Gulvet og truede paany Jens Peter Larsen med Kniven, indtil denne faldt ham ud af Haanden og hans Hustru, som var kommen til, jog ham ud af Kammeret.

Hensees til, at Arrestanten, efter den af ham afgivne

Forklaring, som der ikke er Grund til at forkaste, ved den omhandlede Leilighed ikke har tænkt paa at udføre sine Trudsler, hvilke, som fremkomne i Fleres Overværelse, ogsaa maa antages at have været lidet farlige, men at han kun har havt til Hensigt at kyse de paagjeldende Karle, men hvem han tidligere havde været i Klammeri, og at han vel truede Karlen Jens Andersen med Kniven for at faae ham til at give en Flaske Brændeviin, i hvilket Fald Arrestanten ogsaa selv vilde give Brændeviin og drikke Forlig med ham og de andre Karle, men at det dog nærmest var ham om at gjøre at kyse Karlen og indgyde ham Respect for sig, — findes et Forhold som det anførte ikke at kunne henføres under Straffelovens § 245, og da Arrestanten kun er sat under Tiltale før Overtrædelse af denne Bestemmelse, vil han være at frifinde for Actors Tiltale. I Overeensstemmelse hermed vil Underretsdommen, hvorved Arrestanten er anseet efter den nævnte § med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, blive at forandre, hvorimod det billiges, at han er idømt Actionens Omkostninger.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten vil Arrestanten derhos have at betale 5 Rdlr. til hver.

Behandlingen i 1ste Instans saavelsom den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten, Carl August Jonassen, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Underretsdommen ved Magt at stande og betaler Arrestanten i Salair til Actor og Defensor ved Overretten, Procuratorerne Alberti og Berggreen, 5 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adførd efter Loven.

Det var vistnok et ingenlunde utvivlsomt Spørgsmaal, om ikke det af Arrestanten udviste Forhold ligefrem henhørte under Straffelovens § 245, jfr. Motiverne til Straffeloven S. 305. Den i den nævnte § omhandlede Udpresning — der er beslægtet med Røveri og kun adskiller sig derfra ved at Trudslerne ere af anden Art og Faren mindre overhængende samt den tilsigtede Fordeel hverken Penge eller Gods — kunde imidlertid dog neppe siges at foreligge i det i ovenstaaende Dom omhandlede Tilfælde, hvor en drukken Karl, i Fortsættelse af tidligere Skjænderier med sine Medtjenere, vilde tvinge disse til at give Brændeviin for at drikke Forlig med dem, og hvor Trudslen med en Kniv ikke kunde antages at være alvorlig meent, i hvilken Henseende vi efter Acterne skulle anføre, at han samtidig dermed sang en svensk Vise og puttede Brystsukker i Munden paa Pigerne.

Sagen 85/68 Instrumentmager C. A. G. Schiønning af Aarhuus ctr. S. M. S. Reiersen eller Firmaet Reiersen & Co.

(Spørgsmaal om et indstevnt Handelsfirma kunde antages at have gjort Indgreb i den Citanten bevilgede Eneret til at forfærdige electriske Badeapparater.)

(Paadømt den 11te April 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved allerh. Bevilling af 19de Jan. 1864 er det blevet Citanten, Instrumentmager C. A. G. Schiønning af Aarhuus, tilladt, i Lighed med hvad under s. D. var ham bevilget for Hertugdømmet Slesvig, for et Tidsrum af 10 Aar fra Bevillingens Dato at være eneberettiget til i Kongeriget Danmark, med Undtagelse af Island, Færøerne og Colonierne, at forfærdige eller lade forfærdige de af ham

opfundne, i den Bevillingen vedhæftede Tegning med Beskrivelse nærmere angivne, electriske Badeapparater, paa det Vilkaar at han inden et Aar fra den nævnte Dato i en af bemeldte Landsdele havde bragt Opfindelsen til Udførelse og derefter vedblev dermed. I nærværende Sag har nu Citanten, — under Paaberaabelse af at Indstevnte, S. M. S. Reiersen eller Firmaet Reiersen & Co., har gjort Indgreb i den ham saaledes forundte Eneret ved i over et Aar, forinden Sagen paaklagedes, at have forfærdiget og solgt Gigtapparater, der i Principet ere de samme som de, hvortil Citanten er eneberettiget, — paastaaet Indstevnte tilpligtet at erstatte ham det ham derved tilføiede Næringstab med 1000 Rdlr. eller ialt Fald efter uvillige Mænds Skjøn med Renter 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato den 1ste August 1866, at erlægge en klækkelig Mulkt til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse, samt under en daglig Mulkt af 5 Rdlr. at ophøre med Eftergjørelsen af Citantens Gigtapparater og at betale Processens Omkostninger skadesløst, hvorhos Oplaget af de eftergjorte Apparater formenes at burde confiskeres.

Derimod har Indstevnte paastaaet sig frifunden for Søgsmaalet og hos Citanten tilkjendt Sagens Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt, men in subsidium Erstatningens Størrelse fastsat ved uvillige Mænds Skjøn.

Indstevntes Anbringende, at Citanten ikke er Opfinder af det i Bevillingen af 19de Jan. 1864 ommeldte Apparat, findes ubeføiet og hans Paastand om, at Citanten i alt Fald ikke har opfyldt det fastsatte Vilkaar for Eneretten, er modbeviist. Den Indsigelse, at det af ham forfærdigede og solgte Apparat i Formen er noget forskjelligt fra Citantens, maa blive uden Betydning, da det ved en efter Citantens Foranstaltning optaget Skjønsforretning er oplyst, at Appa-

raterne i Principet ere de samme, idet Indstevntes Gigtkjæder, der gaaer under Navnet Reiersen & Co.'s hydro-electriske Gigtbatterier, ikke i noget Væsentligt afviger fra det Apparat, hvorpaa Citanten har Eneret.

Den af Citanten paaklagede Eftergjørelse er altsaa beviist, ligesom det er in confesso fra Indstevntes Side, at han i Efteraaret 1865 har her i Landet solgt enkelte ved hans Foranstaltning fabrikerede Gigtapparater af den Art, som maa ansees at henhøre under Citantens Eneret, hvorved det ikke kan komme ham til Gode, om disse endog, som han har anført, vare fabrikerede i Berlin, hvilket iøvrigt ikke imod Citantens Benægtelse er godtgjort. Den af ham paastaaede Frifindelse vil derfor ikke kunne tages til Følge, hvorimod han bliver at kjende uberettiget til at forfærdige Citantens patenterede electriske Bade- eller Gigtapparater, hvorimod der ikke findes Føie til at idømme Mulkt for den tidligere Eftergjørelse eller Confiskation af de eftergjorte Apparater.

Hvad Erstatningen angaaer, kan der intet Hensyn tages til Indstevntes Benægtelse af, at Citanten har lidt Tab ved det foretagne Indgreb i hans Eneret; men, da Billigheden af en Erstatning paa 1000 Rdlr. ikke er anerkjendt af Indstevnte eller paa anden Maade oplyst, vil dens Størrelse blive at bestemme ved et Skjøn af 2 uvillige Mænd, saaledes at den dog ikke overstiger det nysnævnte Beløb, og vil Indstevnte af den Citanten tilkommende Erstatning have at tilsvare Rente 5 pCt. aarlig fra den 1ste August 1866, indtil Betaling skeer.

Processens Omkostninger findes Indstevnte at burde godtgjøre Citanten med 25 Rdlr.

Under Sagen er ikke begaaet nogen Overtrædelse af Stempellovgivningen.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, S. M. S. Reiersen eller Firmaet Reiersen & Co., bør være uberettiget til at forfærdige de electriske Badeapparater, der ommeldes i den Citanten, Instrumentmager C. A. G. Schiønning af Aarhuus, den 19de Januar 1864 forundte Bevilling, og bør Indstevnte i Erstatning for det af ham, ved i Efteraaret 1868 at have her i Landet solgt enkelte af de omhandlede Gigtapparater, foretagne Indgreb i Citantens Eneret betale denne et saadant Beløb, som ved et Skjøn af tvende, af Retten udmeldte, uvillige Mænd maatte findes passende, dog at Summen, hvoraf Indstevnte vil have at tilsvare Renter 5 pCt. aarlig fra den 1ste August 1866, indtil Betaling skeer, ikke overstiger 1000 Rdlr.

Processens Omkostninger betaler Indstevnte til Citanten med 25 Rdlr.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{330}{69}$ Forhenværende Betjent i Kjøbenhavns Politi Emil Andreas Reuter ctr. Kjøbenhavns Magistrat.

(Statueret, at en ikke pensionsberettiget Politibetjent, der under Udførelse af en natlig Patrouilletjeneste havde brækket sit Been og derefter, da Beenbruddet fandtes ulægeligt, var afskediget, maatte ansees berettiget til Pension i Medfør af Regulativet for Kjøbenhavns Polities Indretning og Bestyrelse af 12te Juni 1863 § 16 femte Stykke, der efter Ordene ikke kan antages at angaae alene de pensionsberettigede Betjente.)

(Paadømt den 11te April 1870.)

Dommen er saalydende:

Efter Stevning af 22de Mai f. A. søger under nærværende Sag Citanten, Emil Andreas Reuter, der den 16de Decbr. 1864 blev ansat som Betjent i Kjøbenhavns Politi

og under en Patrouilletjeneste Natten mellem den 23de og 24de April 1868 faldt og brækkede det høire Been, hvorefter han, da Beenbruddet var af den Beskaffenhed, at han antoges ei længer behørig at kunne røgte sin Tjeneste, den 11te Jan. f. A. af Politidirecteuren blev opsagt til Fratrædelse med 3 Maaneders Varsel, de Indstevnte, Kjøbenhavns Magistrat, til i Medfør af Regulativet for Kjøbenhavns Polities Indretning og Bestyrelse af 12te Juni 1863 § 16 5te Stykke at betale sig i Pension 218 Rdlr. 5 Mk. 7 ß aarlig fra 16de April f. A. at regne med Renter deraf 5 pCt. pro anno fra Forligsklagens Dato, indtil Betaling skeer, samt Sagens Omkostninger med noget Tilstrækkeligt, hvorhos den for Citanten, der er meddelt fri Proces, befalede Sagfører, Procurator Casse, har paastaaet sig tillagt Salair hos de Indstevnte eller det Offentlige.

De Indstevnte have derimod procederet til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Medens der til Støtte for den af Citanten paastaaede Pensionsret er henviist til det ovenanførte Sted i Regulativet af 1863, hvor det hedder: „Den der ved Udførelsen af sin Tjeneste kommer saaledes til Skade, at han maa afskediges, erholder stedse, uden Hensyn til Tjenestetid eller Stilling, i Pension to Trediedele af det Beløb, som hans Indtægt af Communen efter Gjennemsnit af de forudgaaende 5 Aar har udgjort," have de Indstevnte begrundet deres Frifindelsespaastand principaliter derved, at den nyseiterede Bestemmelse efter deres Formening kun gjælder de ifølge Regulativet pensionsberettigede Embedsmænd og Betjente, som maatte komme til Skade i Tjenesten, men ikke den Classe af Betjente, hvortil Citanten hørte og som overhovedet ingen Pensionsret er tillagt, subsidiairt derved, at Citanten formeentlig ikke kan siges at være kommen til Skade ved Udførelsen af sin Tjeneste.

Ligesom imidlertid Ordene i den citerede Passus „uden Hensyn til Tjenestetid eller Stilling" ere saa omfattende, at der ikke findes Føie til at antage, at Bestemmelsen kun angaaer dem, der i og for sig ere pensionsberettigede, saaledes findes der ogsaa at være en saa nøie Forbindelse mellem Udførelsen af den Citanten paahvilende Tjenesteforretning, at patrouillere om Natten paa Gaden, og den skete Skade, at Citanten maa siges at være kommen til Skade „ved Udførelsen af sin Tjeneste." Den paastaaede Pension, mod hvis Størrelse der ikke er fremsat Indsigelse, vil saaledes være at tilkjende Citanten.

Sagens Omkostninger blive efter Omstændighederne at ophæve.

Procurator Casse, hvis Sagførelse har været lovlig, tillægges i Salair 12 Rdlr., som udredes af det Offentlige.

Behørigt stemplet Papir er under Sagen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

De Indstevnte, Kjøbenhavns Magistrat, bør til Citanten, forhenværende Betjent i Kjøbenhavns Politi Emil Andreas Reuter, aarlig, fra 16de April f. A. at regne, i Pension af Communens Kasse betale 218 Rdlr. 5 Mk. 7 ß med Renter 5 pCt. pro anno fra 18de Mai f. A. af det da forfaldne Beløb, indtil Betaling skeer.

Processens Omkostninger ophæves.

Procurator Casse tillægges i Salair 12 Rdlr., som udredes af det Offentlige.

Det Idømte at betale inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{283}{69}$ Forhenværende Betjent i Kjøbenhavns Politi Jens Christophersen ctr. Kjøbenhavns Magistrat.

(En Betjent, der siden August 1853 havde tjent i Kjøbenhavns Politi og derpaa efter noget over 15 Aars Tjeneste var afskediget paa Grund af Svagelighed, anseet pensionsberettiget.)

(Paadømt den 11te April 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, forhenværende Betjent i Kjøbenhavns Politi Jens Christophersen, der siden 1ste August 1853 havde tjent i bemeldte Politi og den 1ste Decbr. 1868, altsaa efter noget over 15 Aars Tjeneste, ifølge Politidirecteurens Resolution paa Grund af Svagelighed blev afskediget, paastaaer sig under nærværende efter Stevning af 1ste Mai f. A. mod de Indstevnte, Kjøbenhavns Magistrat, anlagte Sag, i Medhold af Vedtægt for Bestyrelsen af Kjøbenhavns communale Anliggender af 30te Decbr. 1857 § 25 Nr. 2 samt Reglementet af 26de Mai 1852 cfr. Regulativ for Kjøbenhavns Polities Indretning og Bestyrelse af 12te Juni 1863 § 16 af Communens Kasse tillagt Pension fra 1ste Decbr. 1868 med 142 Rdlr. 1 Mk. 11 ß aarlig med Renter deraf 5 pCt. pro anno fra Forligsklagens Dato og Sagens Omkostninger med noget Tilstrækkeligt, idet han med Hensyn til Pensionens Beregning har bemærket, at Gjennemsnitsbeløbet af hans Embedsindtægt i de sidste 5 Aar før hans Afskedigelse udgjorde 419 Rdlr. 1 Mk., hvortil kommer Beløbet af Uniformeringen 36 Rdlr. 12 ß, saa at 142 Rdlr. 1 Mk. 11 ß vil være den ham efter ovennævnte Vedtægts § 25 Nr. 3 og Nr. 8c formeentlig tilkommende Pension. Saa har og den for Citanten, der er meddelt fri Proces, befalede Sagfører paastaaet sig tillagt Salair enten hos de Indstevnte eller af det Offentlige.

De Indstevnte have derimod procederet til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Det er in confesso, at Citanten med Hensyn til den da forestaaende Omordning af Kjøbenhavns Politi blev i Slutningen af Marts 1863, ligesom samtlige øvrige under Politiet ansatte Betjente, opsagt til at fratræde den 30te Juni næstefter. Han havde da været Politibetjent i næsten 10 Aar, men endnu ikke erhvervet Pensionsret, idet det da gjeldende Reglement af 26de Mai 1852 først hjemlede saadan Ret efter 15 Aars Tjeneste. Da han imidlertid uden nogen Afbrydelse og umiddelbart fra det ældre Politi den 1ste Juli 1863 gik over i det nye, i hvilken Henseende han fremhæver, at han end ikke indgav Ansøgning om at vedblive sin Stilling, men allerede i April s. A., altsaa forinden den nye Organisation traadte i Kraft og forinden det nye Regulativ af 12te Juni s. A., havde for sit Vedkommende besvaret en af Politidirecteuren til de af det ældre Polities Betjente, som han ønskede at beholde i det ny rettet Forespørgsel, om de vilde vedblive at tjene under Politiet, bekræftende, formener Citanten, at han under disse Omstændigheder ikke kan have tabt den ham i Medfør af Vedtægten af 1857 og Reglementet af 1852 allerede erhvervede Adgang til, naar han efter 15 Aars Tjeneste paa Grund af Svagelighed afskediges, at erholde Pension, hvorhos han endnu paaberaaber sig den i Reglementet 12te Juni 1863 § 16 6te Stykke indeholdte Bestemmelse, hvorved der er forbeholdt de tidligere under Politidirecteuren ansatte Betjente, der efter den nye Ordning forblive i Politiets Tjeneste, Ret til Pension.

Vel er det af de Indstevnte til Støtte for deres Frifindelsespaastand bl. A. anført, at den Contract, ifølge hvilken Citanten gjorde Tjeneste i det ældre Politi og i Henhold til hvilken der tilkom ham Pension, hvis den blev gjeldende i

15 Aar, hævedes den 30te Juni 1863, saaat Betingelsen for at kunne erhverve Pension derved blev umulig, og at Politidirecteuren ved at engagere Citanten til fremdeles at vedblive Tjenesten under den nye Ordning, ei kunde forandre de ved det nye Regulativ fastsatte Betingelser, blandt hvilke den, at Politibetjente ingen Pension erholde, hvorhos det er bemærket, at, forsaavidt der i dette Regulativs § 16 er forbeholdt de fra det ældre til det omorganiserede Politi overgaaede Betjente Ret til Pension, maa dette antages ikkun at sigte til saadanne, der allerede forinden Overgangen den 1ste Juli 1863 ved 15 Aars Tjeneste havde erhvervet slig Ret.

Retten skjønner dog ikke bedre, end at Citantens Paastand maa billiges. Om end Vægten af det, der forresten er anført til Styrke for den paastaaede Pensionsret, maatte være tvivlsom, saa findes Bestemmelsen i det oftnævnte Regulativ af 1863 § 16 6te Stykke at maatte decidere Spørgsmaalet i Faveur af Citanten. Denne § omhandler i forskjellige Stykker de Tilfælde, hvori der endnu efter den nye Organisation undtagelsesviis gives Pensionsret. I det 1ste og 2det Stykke nævnes saaledes visse Klasser af Embeds- og Bestillingsmænd, som have denne Ret, i det 5te Stykke de, der komme til Skade ved Udførelsen af deres Tjeneste, hvorefter det i 6te Stykke hedder: „Der er forbeholdt de tidligere under Politidirecteuren ansatte Embedsmænd og Betjente, der efter den nye Ordning forblive i Politiets Tjeneste — — Ret til ved en senere dem utilregnelig Afskedigelse at erholde en Pension idetmindste af den Størrelse, hvortil de efter de tidligere gjeldende Bestemmelser maatte have været berettigede — —". At denne Bestemmelse ikke skulde sigte til Tilfælde som det foreliggende, men kun skulde angaae de Betjente, der alt tidligere ved 15 Aars Tjeneste havde erhvervet Pensionsret, kan ikke statueres. Ligesom Bestemmelsen

efter dens Ord ikke indeholder slig Indskrænkning, saaledes kunde der være gode Grunde til, at man, for at conservere de brugbare Kræfter i det ældre Politi til Nytte for det ny organiserede, vilde bevare dem den Ret, hvortil de under Lovgivningens Beskyttelse allerede havde erhvervet en contractmæssig Adkomst, og en Reservation til Fordeel for dem, der ved Overgangen alt havde en Tjenestetid af 15 Aar, synes ufornøden, da den fuldstændig erhvervede Pensionsret ikke kunde antages at gaae tabt ved fortsat Virksomhed i Communens Tjeneste.

Idet Retten saaledes maa ansee Citanten pensionsberettiget, vil hans Paastand om Pensionens Størrelse, mod hvilken der ikke fra de Indstevntes Side er gjort Indsigelse, være at give Medhold.

Processens Omkostninger ville efter Omstændighederne blive at ophæve, og det den befalede Sagfører, Procurator Casse, hvis Sagførelse har været lovlig, tilkommende Salair være at udrede af det Offentlige med 10 Rdlr.

Ingen Stempelovertrædelse foreligger.

Thi kjendes for Ret:

De Indstevnte, Kjøbenhavns Magistrat, bør til Citanten, forhenværende Betjent i Kjøbenhavns Politi Jens Christophersen, aarlig, fra 1ste Decbr. 1868 at regne, i Pension af Communens Kasse betale 142 Rdlr. 1 Mk. 11 ß med Renter 5 pCt. pro anno fra den 9de Febr. f. A. af det da forfaldne Beløb indtil Betaling skeer.

Processens Omkostninger ophæves.

Procurator Casse tillægges i Salair 10 Rdlr., som udredes af det Offentlige.

Det Idømte at betale inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{703}{69}$ Arbeidsmand Hans Hansen ctr. Detailhandler Søren Peter Jensen.

(En til Overretten indanket Sag, hvor Citanten udeblev Sagens sidste Lægtedag, hævet efter Begjæring af Indstevnte og denne tillagt Kost og Tæring.)

(Paadømt den 11te April 1870.)

Dommen er saalydende:

Da Citanten, der under nærværende Sag paaanker en inden Kjøbenhavns Amts søndre Birks Politiret den 17de Septbr. f. A. afsagt Dom i en Sag mellem ham og Indstevnte, Detailhandler Søren Peter Jensen, angaaende reelle og verbale Injurier, er udebleven Sagens sidste Lægtedag, vil Sagen efter Indstevntes Paastand være at hæve, hvorhos Citanten vil have at betale Indstevnte 8 Rdlr. i Kost og Tæring.

Forsaavidt Sagens Documenter ere tilstede, findes Stempellovgivningen ikke at være overtraadt under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag hæves.

I Kost og Tæring for Overretten til Indstevnte, Detailhandler Søren Peter Jensen, betaler Citanten, Arbeidsmand Hans Hansen, 8 Rdlr., der udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

* * *

Vi have kun optaget ovenstaaende i og for sig klare Sag, fordi den giver os Anledning til den Bemærkning, at Formlen efter Lovens 1—4—32 ikke af Overretten bruges uden i det Tilfælde, at Appellanten udebliver den første Retsdag. Iøvrigt er det en Selvfølge, at da Overretten ikke ved Dom kan hæve en Sag for Underretten, er Ud-

trykket „denne Sag hæves", naar det bruges i Domsconclusionen i Appelsager, eensbetydende med „denne Appelsag hæves", og at Sagen altsaa bliver i samme Stand som før Appellen, eller, med andre Ord, at Underretsdommen staaer ved Magt.

Sagen AS. $\frac{111}{70}$ Procurator Tvermoes Actor ctr. Tiltalte Huusmand og Snedker Jacob Mortensen af Ørtofte.

(Anvendelse af Straffelovens § 259*)

(Paadømt den 12te April 1870.)

Dommen er saalydende:

Efter den Maade, hvorpaa nærværende i 1ste Instans ved Maribo Birks Extraret paadømte Sag, hvorunder Huusmand og Snedker Jacob Mortensen af Ørtofte tiltales for svigagtigt Forhold, foreligger Overretten til Paakjendelse, nemlig alene ifølge Tiltaltes Begjæring om Appel, er der kun Spørgsmaal om Bedømmelsen af Citantens Forhold med Hensyn til en ham til Reparation leveret, Pigen Ane Johansdatter tilhørende Dragkiste, hvilken han under den, umiddelbart efter den hans Fæstehuus i Ørtofte overgaaede Ildebrand, den 10de Novbr. f. A. af Hovedcommissionen i de mindre Landeiendomsbesidderes Brandforsikkringsselskab — i hvilken Citantens Løsøre var forsikkret — afholdte Brand-erstatningsforretning opgav som forgaaet ved Ildebranden — hvilket den ogsaa maa antages at være — uden at antyde,

*) Med Hensyn til den flere Anvendelse af den ovennævnte § paa det i Dommen omhandlede Tilfælde, kan eftersees Motiverne til Straffeloven S. 315 og S. 324.

at den ikke tilhørte ham og ikke var indbefattet under Forsikkringen.

Efter hvad Tiltalte, navnlig under et efter Overrettens Foranstaltning optaget Reasumtionsforhør bestemt har erkjendt, var det hans Hensigt hermed at erholde en saameget større Erstatning, som Dragkistens Værdi, hvilken han vil have angivet til 10 Rdlr., androg, idet han stod i den Formening, at Erstatningen bestemtes efter Hensyn til de brændte Gjenstande, medens den i Virkeligheden blev udfunden ved at drage de reddede Gjenstandes Værdi fra Forsikkringssummen; men han har iøvrigt paastaaet, at det ikke var hans Agt at tilvende sig selv Fordelen herved, idet han vil have havt til Hensigt at give Dragkistens Eierinde i Erstatning et Klædeskab af 10 Rdlr.'s Værdi. Som Følge heraf skjønnes Tiltalte ikke at kunne undgaae at ansees efter Straffelovens § 259, og findes Straffen for ham, der er født i 1829 og ikke forhen er straffet, passende at kunne fastsættes til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage. I Overensstemmelse hermed vil Underretsdommen, ved hvilken han efter bemeldte Lovbud, sammenholdt med §§ 45 og 46, er anseet med samme Fængsel i 5 Dage, være at forandre, hvorimod dens Bestemmelser om Actionens Omkostninger billiges. I Salair til Actor og Defensor for Overretten vil Tiltalte derhos have at udrede 5 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling ved Overretten, og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Huusmand og Snedker Jacob Mortensen af Ørtofte, bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Birkethingsdommen ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Tvermoes og Bloch, bør Tiltalte udrede 5 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{7}{6}\frac{1}{9}\frac{1}{}$ Procurator Lehmann Actor ctr. Tiltalte, Bager Frederich Christian Verdich eller Verdig.

(En Tiltalt, der sigtedes for bedrageligt Forhold og i 1ste Instans var idømt 4 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, af Overretten, efter samtlige Omstændigheder, frifunden, dog med Paalæg af Actionens Omkostninger, idet Retten navnlig ikke bristede sig til at forkaste en Fragaaelse fra Tiltaltes Side af en tidligere af ham afgiven Tilstaaelse.)

(Paadømt den 19de April 1870.)

Dommen er saalydende:

Tiltalte, Bager Frederich Christian Verdich eller Verdig, sigtes under nærværende fra Østerflakkebjerg Herreds Extraret hertil indankede Sag for bedrageligt Forhold, idet han, da det ham tilhørende Sted i Fuglebjerg Natten mellem den 8de og 9de Juli f. A. var brændt, skal ved den Erstatningsforretning, som blev afholdt til Fastsættelse af den Tiltalte tilkommende Erstatning for hans brændte og assurerede rørlige Eiendele, i svigagtig Hensigt have opgivet mere som brændt end der virkelig var Tilfældet.

Forsaavidt det i saa Henseende lægges ham til Last, at han har opgivet sin Beholdning af Brænde og Sække forinden Branden større end den, efter hvad han senere har erkjendt, i Virkeligheden har været, maa der gives Underdommeren Medhold i, at der Intet er oplyst om, at han, dengang han opgav Beholdningen, har været sig Opgivelsens Urigtighed bevidst, og at der desaarsag ikke kan paalægges ham noget Ansvar herfor.

Fremdeles har han indrømmet, at han har opgivet sit Tab af Hvede til 16 Tdr., uagtet det i Virkeligheden kun var 12 eller 10 Tdr., og efterat han længe havde paastaaet, at dette ikke var skeet i nogen svigagtig Hensigt, men kun, som han siger, af Dumhed, vedgik han endelig, at han ved Erstatningsforretningen vidste, at denne Angivelse var for høi og at han ved at faae en saadan Erstatning fik mere end der tilkom ham. At han saaledes ved Erstatningsforretningen var sig bevidst, at han opgav sit Tab for høit, har han imidlertid atter senere fragaaet, og hensees til, at det efter den Bedrift, hvori Tiltalte sad, i det Hele maatte beroe paa et Skjøn, hvormeget der var brændt, saa at Tiltalte ikke kunde have nogen egentlig Visshed herom, og at det senere er oplyst, at Tiltalte nogen Tid forinden Branden fra en Møller havde faaet 4 Sække Hvedemeel, som omtrent svarer til 6 Tdr. Hvede og som vare glemte i den Opgjørelse fra Mølleren, som blev foreholdt Tiltalte under Forhøret og af denne erkjendt for rigtig, samt da Tiltaltes Forklaring om, at han, som efter det Oplyste skal være temmelig indskrænket, men som iøvrigt fra en Mængde ansete Mænd, der i mange Aar have kjendt ham, har faaet fordeelagtige Vidnesbyrd om sin Characteers Hæderlighed og Retskaffenhed, stod i den Formening, at det blot under Forhøret dreiede sig om at nedsætte den forlangte Erstatning noget, hvilket han, som var en velstaaende Mand, foretrak, for de Lidelser der vare forbundne med Arresten og de vedvarende Forhør, ikke er aldeles usandsynlig, drister Retten sig ikke til at statuere, at Tiltalte ved Erstatningsforretningen i svigagtig Hensigt har opgivet Beholdningen af Hvede større end den i Virkeligheden var.

Endelig lægges det Tiltalte tillast, at han, som fra Forskjellige havde modtaget Rug og herfor skulde efterhaanden levere dem Brød, hvilken Rug var blandet sammen med hans

øvrige Beholdning, har ved Erstatningsforretningen, da Assuranceforeningens Formand gjorde ham opmærksom paa, at han kun maatte opgive sin egen Rug, idet Foreningen særligt udbetalte dem af dens Medlemmer, der havde Rug hos ham, Erstatning for hvad der var brændt for dem, opgivet sin egen Rug til 75 Tdr., men at han senere har indrømmet, at han under de 75 Tdr. henregnede al den Rug, der var brændt, navnlig ogsaa den, han havde faaet af Andre, mod at han skulde levere Brød, og at han desuagtet henviste dem, der saaledes havde leveret ham Rug, til at søge Erstatning hos vedkommende Assuranceselskab. Det Qvantum Rug, som han paa den ommeldte Maade havde faaet af Andre, udgjorde efter senere Opgjørelser omtrent 50 Tdr., men Tiltalte har angivet, at han ved Erstatningsforretningen troede, at det var temmelig ubetydeligt, høist 25 à 30 Tdr. og det er oplyst, at han har sagt til Flere, at forsaavidt de ikke fik Erstatning af Assuranceselskabet, vilde han selv bære Tabet og levere dem Brød. Da al Rugen efter det Oplyste maa antages at have tilhørt Tiltalte, maatte han ogsaa være berettiget til at forlange den erstattet af Assuranceselskabet og kunde navnlig ikke være pligtig til at holde den ham af Andre leverede Rug udenfor Beregningen, tilmed da han ikke kunde vide, om den var assureret og om det altsaa dog ikke tilsidst vilde blive ham, der skulde godtgjøre Rugen. Desuagtet burde Tiltalte ikke have forlangt Erstatning for hele Rugbeholdningen, uden at gjøre opmærksom paa, at herunder var indbefattet ogsaa den ham af Andre leverede Rug, og heller ikke burde han have henviist dem, der havde leveret ham Rug, til at søge Erstatning hos Assuranceselskabet, der herved let kunde komme til at betale Erstatning for det samme Korn til 2 Forskjellige, men efter den indviklede Characteer, som Erstatningsfordringen ved den ommeldte Tilkjendegivelse af

Assuranceforeningens Formand har faaet, tør det dog ikke statueres, at Tiltalte har havt en svigagtig Hensigt, tilmed da det efter de fremkomne Oplysninger maa ansees for meget tvivlsomt, om der ikke virkelig er brændt omtrent 100 Tdr. Rng.

Tiltalte, som er født 1816 og ikke tidligere findes tiltalt eller straffet og som ved den indankede Dom er anseet efter Straffelovens § 251, jfr. § 46, og § 259 med 4 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, vil derfor være at frifinde for Actors Tiltale, hvorimod Dommens Bestemmelser om Actionens Omkostninger, derunder de Actor og Defensor tillagte Salairer, billiges.

Tiltalte vil derhos have at udrede Salair til Actor og Defensor ved Overretten med 10 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Bager Frederik Christian Verdich eller Verdig, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Underretsdommen ved Magt at stande.

I Salair til Procuratorerne Lehmann og Winther for Overretten betaler Tiltalte 10 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{167}{70}$ Procurator Casse ctr. Tiltalte Millius Jacobsen.

(Anvendelse af Straffelovens § 101. Betingelsen for Straffens Nedsættelse paa Grund af udholdt Varetægtsarrest efter samme Lovs § 58 ikke fundet at være tilstede, saaledes som ved Underretten var antaget.)

(Paadømt den 19de April 1870.)

Dommen er saalydende:

Forsaavidt Tiltalte Millius Jacobsen under nærværende fra Odense Kjøbstads Extraret hertil indankede Sag actioneres for Tyveri, er der ikke mod hans Benægtelse tilveiebragt Beviis for at han har frastjaalet Marchandiser Meilgaard i Odense i Novbr. f. A. en 5 Rdlrs. Seddel, eller at han har frastjaalet Samme en Uldtrøie, et Par Seler og en Kaskjet, eller at han for et Par Aar siden har frastjaalet Madam Langøe sammesteds et Tremarkstykke; det maa derfor billiges, at han under denne Deel af Sagen ved den indankede Dom er tillagt Frifindelse.

Naar han dernæst er actioneret for Fornærmelser mod Dommeren, Appellationsretsraad Koch, da hedder det i det af denne d. 16de Novbr. f. A. optagne Forhør, at Tiltalte, efterat Dommeren i Henhold til en samme Dag fremlagt Rapport havde foreholdt ham, at hans Forklaring angaaende de Klædningsstykker, han sigtedes for at have frastjaalet Meilgaard, var usandfærdig, foer op imod Dommeren og erklærede denne for en Løgner, idet han tilføiede, at Dommeren skulde blive en Løgner, indtil han friede ham for de Beskyldninger, han havde rettet mod ham, og at han flere Gange gjentog dette, hvorhos han engang knyttede Næven og rakte den ud mod Dommeren, ligesom han begjærede tilføiet Protocollen, at han ikke havde nogen Respect for Dommeren, og at denne var en Løgner, og, at han derfor vilde have beskikket en anden Dommer.

Efter Forhørets Udvisende er han vedbleven at bruge lignende Yttringer mod Dommeren, og da denne paalagde ham at forlade Retslocalet, ved hvilken Leilighed Dommeren, som han paa ny udskjeldte for Løgner, kaldte ham en Tyveknægt, svarede Tiltalte, „at Dommeren selv skulde blive en Tyveknægt, indtil han beviste at Tiltalte var det". Tiltalte

angiver, at hans Ord ved denne Leilighed vare: „Det kan De selv være indtil jeg bliver det". I Forhør d. 26de Novbr. indrømmede Tiltalte, at det gjerne kunde være, at han havde forløbet sig i Retten, men paastod, at det var, fordi han var vred, „da Dommeren havde taget ham hans Ære fra", og yttrede, at han ikke agtede at gjøre nogen Undskyldning for hvad han dengang havde gjort.

I Forhør 8de Januar d. A., der er optaget af den i Sagen beskikkede Sættedommer, erklærede Tiltalte, at han ikke fragik at have sagt i Retten at Appellationsretsraad Koch var en Løgner, ligesom han anførte, at denne havde forurettet ham ved i Aaret 1867 at have foranlediget ham anholdt i Kjøbenhavn som mistænkt for Bedrageri, uagtet han deri var uskyldig.

Naar Tiltalte senere har anført, at han under Forhøret 16de November havde betragtet Dommeren som Repræsentant for Meilgaard, og at han ved Udtrykket „Løgner" havde sigtet til denne og ikke til Dommeren, da stemmer dette ikke med bemeldte Forhørs Indhold eller med hvad Tiltalte har erkjendt i de ovennævnte Forhør af 26de Novbr. f. A. og 8de Januar d. A.; hans Formening at være bleven forurettet af Appellationsretsraad Koch i 1867 savner derhos al Grund, da bemeldte Embedsmand da ikke har foretaget Videre mod Tiltalte end hvad der paahvilede ham som Embedspligt efter en til ham gjort Anmeldelse om et formeentligt Bedrageri, og hvad der dengang passerede kan paa ingen Maade disculpere Tiltalte med Hensyn til den af ham mod bemeldte Dommer under hans Function i Retten udviste Haan og de brugte Skjældsord, navnlig den oftere gjentagne Benævnelse „Løgner".

Naar det endvidere imputeres Tiltalte, at han under et Forhør har rakt Tungen ud, har han benægtet dermed at

have tilsigtet at insultere Dommeren, og det kan ikke ansees godtgjort, at han hermed har havt saadan Hensigt.

Tiltalte, der er født 1820 og ikke findes tidligere straffet, er for det ham saaledes overbeviste Forhold ved den indankede Dom rettelig anseet med Straf efter Straffelovens § 101, men Straffen, der er bestemt under Hensyn til den længere Varetægtsarrest, Tiltalte under Sagen har været underkastet, til 3 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, findes at burde bestemmes til lige Fængsel i 6 Gange 5 Dage, idet Betingelsen for Straffens Nedsættelse paa Grund af udholdt Varetægtsarrest efter samme Lovs § 58 ikke findes at være tilstede.

Med denne Modification vil den indankede Dom, hvis Bestemmelser angaaende Actionens Omkostninger findes passende, være at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten vil Tiltalte have at svare 5 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Bythingsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes, at Straffetiden bestemmes til 6 Gange 5 Dage.

I Salair til Procuratorerne Casse og B. Christensen for Overretten betaler Tiltalte, Millius Jacobsen, 5 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen 185/69 Afskediget Generalmajor L. Bentzen ctr. Frederiksberg Sogns Communalbestyrelse.

(De tidligere Bestemmelser, hvorved der var tilstaaet tjenstgjørende og pensionerede Officerer Frihed for Afgift til Fattigvæsenet forsaavidt angaaer den dem som Militaire tillagte Gage og Pension,

antaget hævet ved Loven om Lønninger m. v. ved Hæren af 25de Juli 1867 § 26.)

(Paadømt den 25de April 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, afskediget Generalmajor L. Bentzen, søger under denne Sag de Indstevnte, Frederiksberg Sogns Communalbestyrelse, ved nærværende Ret som vedtaget Værnething til at høre ham kjendt fri at være for at erlægge Afgift, forsaavidt hans Pension betræffer, til Frederiksberg Sogns Fattig- og Skolevæsen, og til at tilbagebetale ham 12 Rdlr. 3 Mk., som de for Halvaaret 1ste April til 30te Septbr. 1868 have opkrævet hos ham i saadanne Afgifter, med 5 pCt. Rente fra Forligsklagens Dato, den 18de Januar 1869, hvorimod de Indstevnte paastaae sig frifundne for hans Tiltale; og have begge Parter paastaaet sig Sagens Omkostninger tilkjendte skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

Det er in confesso, at Citanten, der ved allerhøieste Resolution af 28de August 1862 er afskediget som Generalmajor, som pensioneret Militair efter de gjeldende Regler og navnlig Loven om Kjøbstædernes communale Beskatning af 11te Febr. 1863 §§ 17 og 18 var fri for at svare de ommeldte Afgifter af sin Pension indtil Udgangen af 1867, og Spørgsmaalet her under Sagen er, om denne Afgiftsfrihed senere er hævet.

Naar de Indstevnte have formeent, at denne Frihed er hævet ved Loven om Landcommunernes Styrelse af 6te Juli 1867 § 21 — hvorefter Enhver, der har fast Ophold i Communen, skal inddrages under Ligningen paa Formue og Leilighed —, findes der allerede af den Grund ikke at kunne gives dem Medhold, at denne Lovbestemmelse maa antages alene at angaae og ordne Spørgsmaalet om Skattepligten til de forskjellige Communer, uden at berøre Spørgsmaalet

om den Formue, der skal beskattes. Derimod maa der gives de Indstevnte Medhold i deres Formening, at Afgiftsfriheden er hævet ved Loven om Lønninger m. v. ved Hæren af 25de Juli 1867 § 26, der bestemmer, at de visse Militaire hidtil indrømmede Fritagelser med Hensyn til Erlæggelse af communale Afgifter bortfalde med Udløbet af Aaret 1867. Udtrykket Militaire, der ligeledes er brugt i den kgl. Resolution af 12te Mai 1810, der opretholder den de Militaire ved Resolution 5te Febr. 1734 og 18de Juni 1745 tilstaaede Frihed for Afgift til Fattigvæsenet, forsaavidt den dem som Militaire tillagte Gage eller Pension betræffer, omfatter nemlig saavel tjenstgjørende som pensionerede Officerer, og da den nævnte Lov af 11te Febr. 1863 § 17, i hvis Udkast det af Regjeringen var foreslaaet at ophæve Afgiftsfriheden aldeles, bestemmer, „at den deelvise Afgiftsfrihed, som hidtil har været indrømmet tjenstgjørende og pensionerede Militaire for den dem tillagte Gage eller Pension vedbliver indtil videre," findes det ikke at kunne antages, at Loven af 1867 § 26 ved Udtrykket „visse Militaire" har sigtet alene til de tjenstgjørende, men at deri maa være indbefattet alle de Militaire, der havde Afgiftsfriheden uden Hensyn til om de vare tjenstgjørende eller pensionerede.

Citanten har vel herimod anført, at Loven af 25de Juli 1867 om Lønninger ved Hæren alene angaae tjenstgjørende Militaire og disses Lønninger, men dette udelukker ikke, at den kan indeholde Bestemmelser, der skulle gjelde ogsaa for pensionerede Militaire, og forsaavidt Citanten endvidere har anført, at Lovens § 26 fritog samtlige Officerer og øvrige militaire Embedsmænd for Erlæggelse af Bestallingsgebyrer og Forbedringsgage til Krigshospitalskassen, og at Ophævelsen af den omstridte Afgiftsfrihed stod i Forbindelse dermed, saa at Ophævelsen af denne ikke kan gjælde de afskedigede Mili-

taire, for hvilke Fritagelsen for de nævnte Gebyrer og Gageafkortninger ikke har nogen Anvendelse, maa det bemærkes, at Loven ikke sætter den ene Fritagelse som Vederlag for Ophævelsen af den anden, og at Afkortningen af Forbedringsgage i den kgl. Resolution af 22de Septbr. 1820 (Cancellicirc. 11te Novbr. 1820) cfr. kgl. Resolution af 28de Marts 1821 (Cancellicirc. af 14de April 1821) kun nævnes som en Betegnelse af de militaire Embedsmænd, hvem Skattefriheden tilkom.

De Indstevntes Paastand om Frifindelse vil derfor blive at tage til Følge, idet Sagens Omkostninger efter Omstændighederne findes at burde ophæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

De Indstevnte, Frederiksberg Sogns Communalbestyrelse, bør for Tiltale af Citanten, afskediget Generalmajor L. Bentzen, i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger ophæves.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker E. Trier, Gothersgade Nr. 43.

1870. **Nyt** Nr. 31.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad **A. L. C. de Coninck**,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 2den Juli.

Gjeldscommissionssager.

Sagen $\frac{1458}{69}$ Exam. juris S. Clausen ctr. Skomagermester H. C. Dahl.

(**En Selvskyldnercautionist for Huusleie anseet befriet for sin Forpligtelse paa Grund af en under Leiemaalet fra Eierens Side skeet Opsigelse, som dog Eieren og Leieren strax derefter vare blevne enige om at annullere og fortsætte Leiemaalet paa forandrede Betingelser, uden at det var beviist, at Selvskyldnercautionisten herom havde modtaget nogen Underretning** *.)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 9de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Exam. juris S. Clausen, søger under nærværende Sag ifølge Transport af 28de Mai f. A. fra Urtekræmmer William Hialtelin, Indstevnte, Skomagermester H. C. Dahl, tilpligtet som Cautionist og Selvskyldner for

*) At Selvskyldnercautionisten ikke befries ved en simpel Novation af det Gjeldsforhold, hvorfor han har cautioneret, antages baade i Theori og Praxis. See bl. A. i Larsens obligatoriske Ret S. 332 og S. 79—80, Grams Formueret II. 1 S. 200, II. 2 S. 779—80 samt Dom i Nyt jur. Archiv 18de Bind S. 8.

½ Aars Leie for en usteønt Mand af en denne overladt Leilighed i Hialtelins Eiendom, Nr. 164 paa Gammelmønt heri Staden, efter Leiecontract af 18de August 1860 med Paategning af 22de Octbr. 1866, at betale ham skyldig Huusleie for Tidsrummet fra October Flyttedag 1868 til April Flyttedag 1869 med 55 Rdlr. samt Sagens Omkostninger. Indsteønte procederer til Frifindelse med Tillæg af Omkostninger.

Det fremgaaer af Sagen, at Urtekræmmer Hjaltelin den 21de Juni 1867 har leveret Leieren en Opsigelse, hvorved han opsagde ham Leiligheden til Fraflytning paafølgende October Flyttedag, men at Hjaltelin og Leieren kort efter atter bleve enige om, at Leieren skulde blive boende imod at afstaae et Brændekammer, hvorom der under 24de Juni s. A. blev givet Leiecontracten en Paategning. Da der saaledes fra Eierens Side har fundet en Opsigelse af Leiemaalet Sted — i hvilken Henseende det er uden Betydning, at Hjaltelin, som af Citanten paastaaet, ikke fik Opsigelsen tilbage med Paategning af Leieren om, at den var ham forkyndt, idet Opsigelsen har fundet Sted ved selve Overleveringen til Leieren af det derom udfærdigede Document — da denne Opsigelse er bragt til Indsteøntes Kundskab, og da det ikke imod hans Benægtelse er beviist eller bragt til vis Formodning, at han, da han erholdt Meddelelse derom, vidste eller blev gjort bekjendt med den mellem Hjaltelin og Winther aftalte Frafaldelse af Opsigelsen, skjønnes Indsteønte at maatte være løst fra sin Cautionsforpligtelse, og han maa derfor blive at frifinde for Citantens Tiltale.

Sagens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til at Paategningen af 22de Octbr. 1866 paa den fremlagte

Leiecontract ikke er stemplet, og at det ikke af den under 8de Juli f. A. fremlagte bekræftede Gjenpart af en Opsigelse af 21de Juni 1867 kan sees, at Originalen har været forsynet med behørigt Stempel.

Iøvrigt foreligger ingen Stempelovertrædelse under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Skomagermester H. C. Dahl, bør for Citanten, Exam. juris S. Clausens Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger ophæves.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til at Paategningen af 22de Octbr. 1866 paa den fremlagte Leiecontract ikke er stemplet og at det ikke af den under 8de Juli f. A. fremlagte bekræftede Gjenpart af en Opsigelse af 21de Juni 1867 kan sees; at Originalen har været forsynet med behørigt Stempel.

Sagen $\frac{4}{70}$ Viinhandler P. J. Petersen ctr. Kjøbenhavns Magistrat.

(Antaget med Hensyn til Beregningen af $\frac{1}{4}$ Procentafgiften i Anledning af Overdragelsen af en fast Eiendom, at det var den Værdi, hvorefter det stemplede Papir, der skulde anvendes til Udlægsskjødet, blev at beregne, der burde lægges til Grund for Beregningen.)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 23de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Viinhandler P. J. Petersen, søger under nærværende Sag de Indstevnte, Kjøbenhavns Magistrat, tilpligtede at tilbagebetale ham 96 Rdlr. 8 ß, som han formener at de Indstevnte have affordret ham formeget i $\frac{1}{4}$ Procentafgift efter Planen 1ste Juli 1799 § 171 i Anledning

af Overdragelsen af Eiendommen Matr.-Nr. 164 i St. Anna Vester Qvarteer.

Efterat nemlig Particulier Winding ved en den 29de Aug. 1867 holdt Auction havde erhvervet Ret til som Panthaver at faae bemeldte Eiendom udlagt for 22,005 Rdlr. m. v., og Citanten ved en af Winding foranstaltet Auction over hans Ret til at erholde Skjøde paa Eiendommen var bleven Høistbydende med 21,050 Rdlr., og saaledes indtraadt i Windings Ret til at faae Udlægsskjøde, samt efterat Citanten dernæst havde foretaget endeel Forbedringer ved Eiendommen og navnlig indlagt en Dampmølle, overdrog han den 17de Marts 1869 Retten til at faae Skjøde paa Eiendommen til Møllermester Schou for en Overdragelsessum stor 61,000 Rdlr., og efterat Skifteretten den 9de April 1869 havde givet denne Udlægsskjøde paa Eiendommen for det Beløb, hvorfor Winding havde erhvervet Retten til at faae Skjøde, nemlig 22,005 Rdlr. + resterende Skatter m. v. 558 Rdlr. 5 Mk. 12 ß, eller ialt 22,563 Rdlr. 5 Mk. 12 ß, formeente Citanten, at den ommeldte ¼ Procentafgift i Henhold til L. af 15de Mai 1868 § 2 maatte være at beregne heraf, da det stemplede Papir efter L. 19de Febr. 1861 §§ 32 og 33 skulde beregnes derefter, men da der tidligere var svaret ¼ Procentafgift af 21,050 Rdlr. ved Transporten til Citanten af Windings Ret til Skjøde, og der saaledes formeentlig kun kunde fordres ¼ Procentafgiften af Forskjellen imellem 21,050 Rdlr. og 22,563 Rdlr. 92 ß med 3 Rdlr. 4 Mk. 12 ß, tilbød Citanten at indbetale dette Beløb. De Indstevnte fordrede imidlertid ¼ Procentafgift af Forskjellen imellem 21,050 Rdlr. og den Sum, hvorfor Overdragelsen til Schou skete, 61,000 Rdlr., og da Citanten maatte betale denne med 99 Rdlr. 5 Mk. 4 ß, søger han nu de efter hans Formening formeget betalte 96 Rdlr. 8 ß tilbage med Renter 5 pCt.

pro anno fra Klagens Dato, den 11te Decbr. f. A., og denne Sags Omkostninger.

De Indstevnte have ved deres beskikkede Sagfører, Procurator Steinthal, paastaaet sig frifundne og Citanten tilpligtet at betale det Offentlige Sagens Omkostninger skadesløst, derunder Salair til Procurator Steinthal, der i hvert Fald har paastaaet sig det tilkjendt hos det Offentlige.

Citanten har støttet sin Paastand paa Bestemmelserne i Loven af 15de Mai 1868, der i § 1 foreskriver, at den Værdi, hvoraf Halvprocentafgiften efter Frd. 8de Febr. 1810 § 1 skal svares, fra den 1ste Octbr. 1868 skal fastsættes efter de i L. 19de Febr. 1861 om Brugen af stemplet Papir §§ 21, 28, 30, 32, 33, 35, 38, 45 og 50 givne Regler, og i § 2 fastsættes: „at efter de samme Regler beregnes den Værdi, af hvilken i Henhold til Pl. 1ste Juli 1799 § 171 ved Salg af faste Eiendomme skal svares Procentafgift til Kjøbenhavns Fattigvæsen," idet det stemplede Papir til Udlægsskjødet og Halvprocentafgiften ere beregnede efter det Beløb, hvorfor Skjødet er meddelt.

Det skjønnes heller ikke rettere, end at Bestemmelsen i L. 15de Mai 1868 § 2, at den Værdi, af hvilken ¼ Procentafgiften skal svares, skal beregnes efter de samme Regler, som ere givne i den 1ste §, ikke efterlade nogen Tvivl om, at den Værdi, hvorefter det stemplede Papir, der skal anvendes til Udlægsskjødet, bliver at beregne, skal lægges til Grund for Beregningen af ¼ Procentafgiften, og da den af Citanten anvendte Beregning har Hjemmel i Lov 19de Febr. 1861 §§ 32 og 33, bliver det uden Betydning for Spørgsmaalets Afgjørelse, at Bestemmelserne i denne Lovs § 60 ikke ere paaberaabte i Loven 15de Mai 1868. Da der ei heller haves nogen Lovhjemmel til at tage Hensyn til den af de Indstevnte paaberaabte Omstændighed, at den paagjeldende Eiendom har

faaet en forøget Værdi eller endog modtaget en Substantsforandring, vil Citantens Paastand blive at tage til Følge, dog saaledes, at Sagens Omkostninger efter Omstændighederne findes at maatte ophæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Efter Sagens Udfald vil der ikke kunne tillægges Procurator Steinthal, hvis Sagførelse har været lovlig, noget Salair.

Thi kjendes for Ret:

De Indstevnte, Kjøbenhavns Magistrat, bør til Citanten, Viinhandler P. J. Petersen, betale de paastevnte 96 Rdlr. 8 ß med Renter deraf 5 pCt. pro anno fra den 11te Decbr. f. A. til Betaling skeer.

Sagens Omkostninger ophæves.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Kjendelse

i

Sagen AS. $\frac{524}{69}$ Snedker Axel Rasmussen ctr. Amtmanden over Sorø Amt, Kammerherre Hoppe, og Politimesteren i Korsør, Borgemester og Byfoged N. P. C. M. Sylow.

(**Fatalia appellationis** gjelde ikke ved Appellen af Fængslingskjendelser*.)

(Paadømt den 25de April 1870.)

---

*) Jfr. indeværende Aargang af Jur. Ugeskr. S. 4—7. — At statuere, at Citanten ved sin Acquiescens ved den i ovenstaaende Kjendelses Præmisser ommeldte Dom af 31te Decbr. 1867 havde fraskrevet sig Ret til Appel af Arrestdecretet, vilde komme i directe

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag paaanker Citanten, Snedker Axel Rasmussen, en inden Korsør Kjøbstads Politiret under en mod ham indledet Undersøgelse den 1ste Mai 1867 afsagt Kjendelse, ved hvilken han belagdes med Varetægtsfængsel, og gaaer hans Paastand ud paa, at Kjendelsen annulleres eller ophæves, og at Indstevnte Borgemester og Byfoged samt Politimester i Korsør N. P. C. M. Sylow for Kjendelsens Afsigelse og for den derpaa for Citanten fulgte og indtil den 9de Januar 1868 fortsatte Arrest ansees efter Lovgivningens Strenghed og tilpligtes at betale ham en Erstatning af 9000 Rdlr. eller efter Overrettens eller uvillige Mænds Skjøn, dog at Indstevnte Kammerherre Hoppe, Amtmand over Sorø Amt, in solidum med Indstevnte Sylow tilpligtes at tilsvare Erstatningsbeløbet fra den 7de Decbr. 1867, da der decreteredes Action mod Citanten, indtil den 9de Januar 1868, da Arresten relaxeredes, m. v. — Indstevnte Sylow har paastaaet Sagen afviist og sig tilkjendt Kost og Tæring, deels fordi Citanten har acquiesceret ved den i Actionssagen af Korsør Kjøbstads Extraret den 31te Decbr. 1867 afsagte Dom, ved hvilken han frifandtes, deels fordi nærværende Sag skal være for seent anlagt, idet Stevningen til Overretten først er udtagen den 26de Aug. 1869.

Men ligesom der ikke af den Omstændighed, at Citanten ved Forkyndelsen af Extrarettens Dom har erklæret sig tilfreds med denne, kan udledes, at han har fraskrevet sig Ret til at paaanke det under Sagens forudgaaende Behandling afsagte Arrestdecret, saaledes giver heller ikke Grundlovens 4de midlertidige Bestemmelse, hvorefter Indankning af en

Modstrid med hvad der vil findes antaget i den i nærværende Ugeskrift for 1868 Nr. 50, S. 785—787 meddelte Overretsdom af 21de September 1868.

Fængslingskjendelse skal skee som af en privat Sag, Føie til at antage, at Bestemmelserne om fatalia appellationis, der ere uanvendelige i Justitssager, jfr. Pl. 25de Januar 1816, skulle komme til Anvendelse ved Indankning af et under en Justitssag afsagt Arrestdecret.

Afviisningspaastanden vil derfor ikke kunne tages til Følge, men da Indstevnte subsidiairt har begjært Anstand i 14 Dage, for at procedere Sagens Realitet, vil denne dog ikke for Tiden være at paakjende.

Thi eragtes:

Den nedlagte Afviisningspaastand kan ikke tages til Følge, hvorimod der bevilges Indstevnte Byfoged Sylow Anstand til Mandagen den 9de Mai d. A.

Sagen AS. $\frac{101}{70}$ Gjestgiver Petersen af Lohals ctr. Sadelmager Dengler i Rudkjøbing.

(Spørgsmaal om en for en Reisende afgiven Befordring kunde ansees lovlig. — Bestemmelsen i Frd. 27de Januar 1804 § 7 Nr. 9 antaget alene at angaae det Tilfælde, hvori Beforddringen skeer tilbage til samme udenfor Poststationerne værende Sted paa Landet, hvorfra den Reisende er indkommet.)

(Paadømt den 25de April 1870.)

Dommen er saalydende:

I en af Citanten, Gjestgiver Petersen af Lohals, som Bestyrer af det derværende Beforddringsvæsen, imod Indstevnte, Sadelmager Dengler i Rudkjøbing, ved bemeldte Kjøbstads Politiret anlagt Sag, — under hvilken Førstnævnte paastod den Sidstnævnte for i Foraaret 1868 at have afgivet Befordring for Viinhandler Schalburg fra Lohals til Rudkjøbing tilpligtet at erlægge anordningsmæssig Mulkt for dette formeentlige Indgreb i Lohals Beforddringsstations Eneret samt til at betale i Erstatning 5 Rdlr. 46 ß m. m., — er

Indstevnte ved Politirettens Dom af 22de Decbr. 1868 frifunden for Citantens Tiltale og Sagens Omkostninger ophævede.

Denne Dom har Citanten, efter dertil meddelt fri Proces og ifølge Opreisningsbevilling af 15de Decbr. f. A., ved Stevning af 7de Januar d. A. indbragt herfor Retten, hvor han har paastaaet den forandret i Overeensstemmelse med hans for Politiretten nedlagte Paastande, samt Indstevnte tilpligtet at udrede Sagens Omkostninger i begge Instanser, for nærværende Rets Vedkommende efter Reglerne om Omkostninger i beneficerede Sager, deriblandt Salair til hans beskikkede Sagfører, Procurator H. H. Nyegaard, der i etvert Fald har forventet sig dette tillagt hos det Offentlige.

Da Indstevnte, skjøndt han befindes lovlig stevnet, hverken er mødt eller har ladet møde for Overretten, vil Sagen her i Medfør af L. 1—4—30 jfr. Frd. 3die Juni 1796 § 2 være at paadømme efter det af Citanten Fremlagte og navnlig Underretsacten.

Det fremgaaer af Sagens Oplysninger, at Indstevnte har afgivet Befordring for Viinhandler Schalburg fra Søvertorp, der ligger i Nærheden af Rudkjøbing, til Lohals, og at Schalburg derpaa, efterat have overnattet i Lohals, den følgende Dag har benyttet samme Befordring fra Lohals over Nygaard, Stensgaard, Nedergaard og Tranekjær til Rudkjøbing. Til Støtte for sin Paastand om Frifindelse har Indstevnte navnlig anført, deels at Befordringen fra Lohals er skeet uden Betaling, cfr. Frd. 27de Januar 1804 § 7 Nr. 1, deels at Afstandene fra Nygaard, hvor et nyt Forhold skal være indtraadt, til Stensgaard, og fra Stensgaard til Nedergaard o. s. v. vare under 2 Miil, cfr. Bekjendtgjørelse 28de Juli 1865, deels at den stedfundne Befordring fra Lohals ialfald som Retourkjørsel efter Frd. 1804

§ 7 Nr. 9 maatte være tilladt. Ligesom Indstevnte imidlertid ved de af ham under Sagens Drift afgivne Erklæringer maa ansees at have erkjendt, at han har modtaget Betaling for Beforddringen fra Lohals, idet han har anbragt, at han kjørte i 4 Dage for Schalburg, og da han modtog Betaling blev det beregnet under Eet, saaledes vil der intet Hensyn kunne tages til hans paa Bekjendtgjørelsen af 28de Juli 1865 støttede Indsigelse*), og forsaavidt han endelig har paaberaabt sig Frd. 1804 § 7 Nr. 9, vil denne Bestemmelse ikke kunne komme til Anvendelse allerede af den Grund, at den alene kan ansees at angaae det Tilfælde, at Befordringen skeer tilbage til samme udenfor Poststationerne værende Sted paa Landet, hvorfra den Reisende er indkommen, hvilket ikke har fundet Sted i nærværende Tilfælde, hvor Schalburg ikke vendte tilbage til Søvertorp, men fra Lohals blev befordret til Rudkjøbing.

I Henhold til det Anførte maa den afgivne Befordring ansees for ulovlig og Indstevnte vil derfor efter Citantens Paastand ifølge Frd. 27de Jan. 1804 § 6 være at idømme en Bøde af 4 Rdlr. til lige Deling mellem Citanten og Postvæsenets Fattigkasse, samt at tilpligte at betale til Citanten den af ham paastaaede Erstatning, beregnet efter Taxten for Veilængden, 5 Rdlr. 46 ß.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes efter Omstændighederne at maatte ophæves.

Procurator Nyegaard, hvis Sagførelse har været lovlig, tillægges i Salair 12 Rdlr., der vil være at udrede af det Offentlige.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

---

*) Jfr. Høiesteretstidenden for 1868 S. 492.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Sadelmager Dengler i Rudkjøbing, bør erlægge en Bøde af 4 Rdlr. til lige Deling mellem Citanten, Gjestgiver Petersen af Lohals, og Postvæsenets Fattigkasse. Saa udreder han og i Erstatning til Citanten 5 Rdlr. 46 ß.

Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves og Overretsprocurator H. Nyegaard tillægges i Salair 12 Rdlr., der udredes af det Offentlige.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen 716/68 Kjøbmand P. B. Ingstrup i Roeskilde ctr. det sjællandske Jernbaneselskab.

(En Mand nægtet en paastaaet Erstatning for den Værdiforringelse hans ved Landeveien til Kjøge beliggende Eiendom vilde lide ved en af det sjællandske Jernbaneselskab besluttet Nedlæggelse af en Overkjørsel over Jernbanen.)

(Paadømt den 25de April 1870.)

Dommen er saalydende:

Efterat den af de Indstevnte, det sjællandske Jernbaneselskab, nedlagte Afviisningspaastand ved Rettens Kjendelse af 26de Juli f. A. er forkastet*), bliver Realiteten at paakjende i nærværende Sag, hvorunder Citanten, Kjøbmand P. B. Ingstrup i Roeskilde, paastaaer sig tilkjendt Erstatning for den Værdiforringelse hans Eiendom, der ligger ved Landeveien til Kjøge, tæt udenfor Hersegaden i Roeskilde, vil komme til at lide, naar de Indstevnte, som de, foranledigede ved Anlæggelse af den sydsjællandske Jernbane, have besluttet, nedlægge den Overkjørsel over Jernbanen, som nu forbinder den nævnte Gade med ommeldte Landevei og forlægger Overkjørselen omtrent 400 Alen længere imod Vest, hvorved Ci-

*) See forrige Aargang af nærværende Ugeskrift S. 702—704.

tantens Vei til Roeskilde vil forlænges og hans Eiendom formeentlig blive fjernet fra den almindelige Samhandel og Trafik.

De Indstevnte procedere til Frifindelse, og da Citanten ikke har paaviist, at der tilkommer hans Eiendom nogen særlig Ret til Forbindelse imellem Kjøge Landevei og den ommeldte Gade i dens nuværende Tilstand, som maatte antages krænket, naar den besluttede Forandring indtræder, og da han ei heller har paaviist nogen anden ham tilkommende retlig Beføielse, som derved maatte antages tilsidesat, og ligesom der ikke i den herhenhørende Lovgivning, navnlig ikke i Frd. 5te Marts 1845, indeholdes nogen Hjemmel til Erstatning for hvad Tab den intenderede Forandring maatte kunne have til Følge, saa vil de Indstevntes Paastand blive at give Medhold, uden at det bliver fornødent at undersøge, hvorvidt Citanten, som de Indstevnte bestride, har oplyst saadanne Momenter, at det derefter kan statueres, at Forandringen vil medføre Tab for ham.

Processens Omkostninger findes at maatte ophæves.

Den befalede Sagførelse har været lovlig, og der foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Thi kjendes for Ret:

De Indstevnte, det sjællandske Jernbaneselskab, bør for Tiltale af Citanten, Kjøbmand P. B. Ingstrup i Roeskilde, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Sagen $\frac{123}{70}$ Huusmand Jens Jørgensens Enke ctr. Eieren af Lystrup Gods, Grev C. Moltke, og Godsforvalter, Landinspecteur Hoegh af Store Rodegaard.

(Forkastelse af en om en Sags Afviisning for Underretten nedlagt Paastand, der var støttet paa, at vedkommende Fordring formeentlig ikke var forfalden da Sagen paaklagedes og paastevnedes.

Stadfæstelse af en paaanket Underretsdom og i Henhold dertil foretaget Executionsforretning for resterende Skatter, Huus- og Jordafgifter.)

(Paadømt den 25de April 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved Bregentved-Gisselfeld Birkerets Dom af 27de Aug. f. A. er Citantinden, Huusmand Jens Jørgensens Enke, tilpligtet at betale til Indstevnte Godsforvalter, Landinspecteur Høegh paa Eieren af Lystrup Gods, Indstevnte Grev C. Moltkes Vegne et Beløb af 122 Rdlr. 84½ ß med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato, den 10de April s. A., indtil Betaling skeer, saavelsom Sagens Omkostninger med 6 Rdlr.

Ifølge Stevning af 31te Decbr. f. A. har nu Citantinden indbragt denne Sag her for Retten, hvor hun principaliter har paastaaet samme afviist fra Underretten og sig tillagt Kost og Tæring hos de Indstevnte, medens hun in subsidium procederer til Underretsdommens Forandring i Realiteten, saaledes at hun frifindes for de Indstevntes Tiltale ialfald imod at betale 37 Rdlr. 5 Mk. 3 ß, idet hun i begge Tilfælde paastaaer de i Henhold til Underretsdommen under 8de og 9de Decbr. f. A. foretagne Executionsforretninger og de derunder afsagte Decreter annullerede og de ved samme givne Udlæg ophævede ialfald forsaavidt angaaer de Beløb, hvorfor Frifindelse gives, ligesom hun endelig paastaaer de Indstevnte in solidum tilpligtede at betale hende Sagens Omkostninger for begge Instanser med noget Tilstrækkeligt.

Da de Indstevnte, skjøndt de befindes lovligt varslede, hverken ere mødte eller have ladet møde her for Retten, vil Sagen i Medfør af L. 1—4—30, cfr. Frd. 3die Juni 1796

§ 2, være at paakjende efter de fremlagte Breve og Beviisligheder, navnlig Underretsacten.

Af denne fremgaaer det, at det Indstevnte hos Citantinden tilkjendte Beløb, efter hvad Underretsstevningen af 16de April f. A. og den samme forudgaaende Forligsklage af 10de s. M. indeholde, bestaaer i resterende Skatter, Huus- og Jordafgifter til Lystrup Godskasse for endeel Aar af det Citantinden overladte Sted Loviselund, til Beløb 99 Rdlr. 2 Mk. 9½ ß, Andeel af den til 1ste Mai f. A. forfaldende Huus- og Jordafgift 16 Rdlr., Kirketiende for 1868 3 Rdlr. 4 Mk. 7 ß samt Kongetiende for samme Aar 3 Rdlr. 4 Mk. 4¼ ß.

Citantindens Afviisningspaastand er støttet paa, at det ovenfor blandt Andet anførte Afgiftsbeløb af 16 Rdlr. ikke skulde være forfalden paa den Tid, Sagen paaklagedes og paastevnedes, og at der som Følge heraf ikke skulde være foretaget nogen lovlig Forligsprøve med Hensyn til denne Post; men da Fordringen er paastevnet i samme Stand, hvori den er paaklaget, og da Citantinden ikke for Underretten har gjort nogen Erindring om, at Sagen forsaavidt skulde være for tidligt anlagt, maa Beløbet efter Proceduren ansees at være forfaldent saavel da Sagen paastevnedes som da den paaklagedes, og Afviisningspaastanden kan derfor ikke tages til Følge. I Henseende til Realiteten bemærkes, at Citantindens Indsigelse imod Søgsmaalet i 1ste Instans i det Væsentlige gik ud paa, at Stedet Lovisesund med Tilliggende i sin Tid uden nogen skriftlig Contracts Oprettelse skal være overladt hendes afdøde Mand og hende, alene imod at de deraf skulde svare kgl. Skatter og communale Byrder og Præstationer og Tiender, men derimod ikke nogen Huus- og Jordafgift, og at det kun er skeet i den urigtige Tro, at det var Skatter alene, som afkrævedes hende, naar hun i de

foregaaende Aar til Godsbestyrelsen har betalt et større Beløb end Skatterne androge. Indstevnte Høegh har imidlertid for Underretten fremlagt et af den daværende Eier af Lystrup Gods under 14de Novbr. 1848 udfærdiget Document, der indeholder de Betingelser, hvorunder det paagjeldende Sted kunde overlades Citantindens afdøde Mand i Leie, og iblandt hvilke Betingelser ogsaa findes anført en aarlig Leieafgift, der skulde svares af Stedet. Dette Document er derhos forsynet med en Paategning dateret den 23de Novbr. 1848, der er underskrevet med Citantindens Mands Navn med paaholden Pen, og som indeholder, at han samvittighedsfuldt lover at ville opfylde de ommeldte af ham frivillig indgaaede Betingelser. Vel har nu Citantinden benægtet, at hendes afdøde Mand skulde have underskrevet bemeldte Document, som hun erklærer i det Hele at være hende ubekjendt; men da det fremgaaer af en hos Citantinden den 3die Mai f. A. afholdt Udsættelsesforretning, at Documentet har været oplæst høit og lydeligt for hende, og at hun imod dets Rigtighed da kun har havt at indvende, at det skulde være ugyldigt, fordi det ikke var thinglæst, maa hun herved antages at have indrømmet Ægtheden af hendes Mands Underskrift paa den forommeldte Paategning, som hun derfor ikke senere under Sagen kunde fragaae, ligesaalidt som der kan tages noget Hensyn til, hvad Citantinden udenfor Underretsproceduren har anbragt her for Retten. Imod de paastevnte Restancers Størrelse har Citantinden iøvrigt ikke her for Underretten fremsat nogen speciel Indsigelse, og den af hende her for Retten nedlagte Paastand om en Nedsættelse i Beløbet kan derfor ikke tages til Følge, hvorimod Underretsdommen og den paaankede Executionsforretning i det Hele ville være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for begge Retter blive efter Omstændighederne at ophæve.

Under Sagen foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen og den paaankede Executionsforretning bør ved Magt at stande.

Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Trykk.

1870. Nyt Nr. 32.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 9de Juli.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen AS. 119/70 Procurator, Overauditeur Wolff ctr. Tiltalte, Fattiglem Ole Jensen, kaldet Russeren.

(Frifindelse for Justitiens Tiltale i en Sag, der fandtes urigtig i 1ste Instans at være gjort til Gjenstand for Forfølgning ved Politiretten.)

(Paadømt den 26de April 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Vordingborg Kjøbstads Politiret hertil indankede, Sag er det oplyst, at Tiltalte, Ole Jensen, kaldet Russeren, der henhører til Kjøbstadens faste Almisselemmer og den 4de Januar sidstleden var udskreven af Arbeidsanstalten i Nestved, hvor han af Fattigvæsenet var bleven indlagt, den 6te s. M. om Aftenen har indfundet sig udenfor Fattigforstander, Muurmester Olsens Huus i en beruset Tilstand, sammesteds raabt og støiet, fremført forskjellige Skjældsord mod Olsen og vægret sig ved at efterkomme hans Opfordring til at forføie sig bort. For det af Tiltalte saaledes udviste Forhold er han ved bemeldte Politirets Dom af 10de Januar,

under Paaberaabelse af §§ 22 og 23 i Pl. 14de Decbr. 1810 samt i Analogi af § 6 i Pl. 21de Decbr. 1825 dømt til at hensættes i Tvangsarbeidsanstalten i Nestved i 6 Maaneder.

Da Overretten imidlertid ikke skjønner, at det Tiltalte overførte Forhold retteligen kan gjøres til Gjenstand for Forfølgning ved Politiretten, hvorimod samme ifølge Pl. af 14de Decbr. 1810 §§ 21 og 22 maa henhøre under Fattigvæsenets Bestyrelses Afgjørelse, vil Tiltalte være at frifinde for Justitiens Tiltale, hvorhos det Actor og Defensor for Overretten tilkommende Salair, 5 Rdlr. til hver, tilligemed Sagens øvrige Omkostninger blive at udrede af det Offentlige.

Sagens Behandling i 1ste Instans saavelsom den befalede Sagførelse for Overretten har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Fattiglem Ole Jensen, kaldet Russeren, bør for Justitiens Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger, deriblandt Salair til Actor og Defensor ved Overretten, Procurator, Overauditeur Wolff og H. Jacobsen, 5 Rdlr. til hver, udredes af det Offentlige.

Sagen AS. $\frac{182}{70}$ Procurator Bøcher Actor ctr. Tiltalte Heinrich Conrad Johan Marqvardt.

(Mulkt for uforsvarlig Omgang med Ild og Lys.)

(Paadømt den 26de April 1870.)

Dommen er saalydende:

Forsaavidt Tiltalte, Heinrich Conrad Johan Marqvardt, under nærværende, fra Kjøbenhavns Amts søndre Birks Extraret hertil indankede, Sag tiltales for forsøgt Brandstiftelse, er han ved Underrettens Dom af 25de Febr. d. A. ikke funden strafskyldig i saa Henseende, og da Sagen ikkun er indanket til Overretten efter Tiltaltes Begjering, foreligger

denne Deel af Sagen saaledes ikke til Paakjendelse her ved Retten.

I Henseende til Sigtelsen for uforsvarlig Omgang med Ild og Lys er det af Tiltalte erkjendt, hvad der stemmer med det iøvrigt Oplyste, at han den 14de Januar d. A. om Aftenen har, efterat have afbenyttet en tændt Petroleumslampe til at gjøre Ild i Kakkelovnen i sin Leilighed paa Hjørnet af Frederiksberg Byes Bredgade og Alleegade, ladet Lampen henstaae brændende uden noget Glas over paa Gulvet ved Kakkelovnen umiddelbart op til noget sammesteds opstablet Pindebrænde samt i Nærheden af noget Papir og nogle Klude, der henlaa deels paa Kakkelovnen, deels bagved samme, medens han forlod Leiligheden, hvor ingen Anden dengang var tilstede. Kort efter hans Bortgang, der efter hans Forklaring varede i omtrent 10 Minutter, bemærkedes der en stærk Røg i Huset, og af de tililende Beboere fandtes der at være Ild i det bagved Kakkelovnen liggende Papir og Klude, men Ilden, hvis Opkomst ikke nærmere har kunnet oplyses, idet Tiltalte dog angiver, at muligen noget af det Papir, som han brugte til at tænde Ild med, kan være falden ned paa Lampen og derefter have antændt det Øvrige, blev strax slukket uden at have anrettet videre Skade. For den af Tiltalte saaledes udviste Uforsigtighed i Omgang med Ild og Lys maa det billiges, at han, der er 38 Aar gammel og ikke fundet forhen overgaaet nogen Straffedom, er ved den indankede Dom anseet efter Lov om Brandpolitiet paa Landet m. v. af 2den Marts 1861 § 24 cfr. § 20 med en Birkets Politikasse efter samme Lovs § 50 tilfaldende Mulkt, der passende findes bestemt til 20 Rdlr., og da Dommens Bestemmelser om Actionens Omkostninger ligeledes bifaldes, vil den være at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten vil Tiltalte have at betale 5 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Bøcher og Myhlertz, betaler Tiltalte, Heinrich Conrad Johan Marqvardt, 5 Rdlr. til hver.

Den idømte Mulkt at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{184}{70}$ Cancelliraad, Procurator d'Auchamp Actor ctr. Arrestanten Niels Nielsen.

(Anvendelse af Straffelovens § 281 første Stykke. Misbilligelse af at Forhøret i Sagen, efterat der var opstaaet stærk Formodning om at der forelaa en Brandstiftelse, var fortsat ved Brandretten istedetfor ved Politiretten samt af at førstnævnte Ret havde afsagt Arrestdecretet over Tiltalte *.)

(Paadømt den 29de April 1870.)

*) At Sagen skulde begynde med et Forhør ved Brandretten følger af Bestemmelsen i Frd. 24de Januar 1761 Cap. VIII. § 1c., og Feilen bestod derfor kun deri, at Forhøret var fortsat og Arrestdecretet afsagt ved Brandretten istedetfor ved Politiretten. Denne Feil var imidlertid kun af formel og mindre betydelig Beskaffenhed, da førstnævnte Ret formeentlig neppe frembyder mindre Sikkerhed for en ordentlig Behandling end Politiretten. Iøvrigt fremgik det af Acterne, at der ikke heller var tilkaldt Retsvidner, men dette maa vel ogsaa ansees unødvendigt med Hensyn til Retter, der, saaledes som Tilfældet er med Brandretter, bestaaer af flere Medlemmer, jfr. Frd. angaaende Retsvidner 9de Juni 1847.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag, der i 1ste Instans er paakjendt ved Svendborg Kjøbstads Extraret, actioneres Arrestanten, Niels Nielsen, for Brandstiftelse, og det er ogsaa ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste beviist, at han heri har gjort sig skyldig. Da hans oeconomiske Forfatning ikke var god og han trængte til Penge, deels for at kunne betale Gjeld, deels til Anvendelse i sin Profession som Skræder, besluttede han at afbrænde det Færgemand Baagøe tilhørende Huus i Svendborg, hvori han boede, hvorved han haabede at faae udbetalt Assurancen for sine Effecter. Han gik derfor den 17de Januar d. A. om Aftenen, paa en Tid, da han vidste, at Husets tvende andre Beboere — der boede paa 1ste Sal, medens Arrestanten boede i Stuen — vare fraværende, op paa Loftet og tog nogle der liggende Brændestykker og Høvlespaaner, hvori han stak Ild med en Svovlstik, hvorpaa han forlod Loftet, da han saae, at det havde fænget. I en Kasse, der stod i Kjøkkenet i Arrestantens egen Leilighed og hvori der var nogle Klædningsstykker, heldte han Indholdet af en Flaske Petroleum, hvorefter han satte en Svovlstik til og gik derpaa bort, idet han aflaasede sin Leilighed. Den ovenpaa anlagte Ild gjennembrændte Lofterne henholdsviis til 1ste Sal og Stuen, men blev derefter slukket, uden at Husets øvrige Dele antændtes, medens Ilden i Kassen ikke udbredte sig udenfor denne. Idet der nu i Medfør af L. 1—15—1 intet Hensyn kan tages til Arrestantens, af Intet bestyrkede, senere Tilbagekaldelse af hans Tilstaaelse, vil han, der er født i Aaret 1828 og ikke forhen tiltalt eller straffet, for sit anførte Forhold være at ansee efter Straffeloven § 281 1ste Stykke, og da den ved Underrettens Dom bestemte Straf af 3 Aars Forbedringshuusarbeide findes passende og Be=

stemmelserne om Erstatning og Actionens Omkostninger ligeledes billiges, vil den indankede Dom i det Hele være at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten bliver Arrestanten derhos pligtig at udrede 5 Rdlr. til hver.

Det kan ikke billiges, at Forhøret i nærværende Sag, efterat der var opstaaet stærk Formodning om, at der forelaa en Brandstiftelse, er fortsat ved Brandretten istedetfor ved Politiretten, saalidtsom at førstnævnte Ret har afsagt Arrestdecret over Tiltalte.

Iøvrigt har Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Underrettens Dom bør ved Magt at stande.

I Salair til Procuratorerne, Cancelliraad d'Auchamp og Heckscher for Overretten betaler Arrestanten, Niels Nielsen, 5 Rdlr. til hver.

Den idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{210}{70}$ Procurator Berggreen Actor ctr. de Tiltalte, Fisker Anders Nielsen Hansen og Hustru Johanne Christensen, Begge af Kjerteminde Fattiggaard.

(Anvendelse af Straffelovens § 203.)

(Paadømt den 3die Mai 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Bjerge Aasum Herreders Extraret hertil indankede, Sag sigtes de Tiltalte, Fisker Anders Nielsen

Hansen og Hustru Johanne Christensen, Begge af Kjerteminde Fattiggaard, for at have tilføiet Huusmand Christian Christiansen af Dræby Mark Legemsbeskadigelser.

Chr. Christiansen har angaaende det Passerede forklaret, at hans Kone den 19de Octbr. f. A. kom hen til ham, som paa den Dag var i Tærskearbeide i Dræby, og besværede sig over, at Tiltalte A. N. Hansen, der boede tilleie hos dem, gjorde Uro og var ondskabsfuld, saa at hun og Børn ikke kunde være i Huset. Noget efter begav Chr. Christiansen sig til Hjemmet, hvor da kun hans 11aarige Søn var tilstede, og da Chr. Christiansen nu fra sin Leilighed hørte, at Tiltalte Hansen, der tilligemed Tiltalte Johanne Christensen opholdt sig i Husets fælleds Kjøkken, bankede paa Døren samt raabte og truede ham, aabnede han Døren til Kjøkkenet og opfordrede de Tiltalte til at være ordentlige, men disse angrebe ham strax med Hug og Slag, og navnlig mærkede han, at der i Panden blev bibragt ham et Saar, hvoraf Blodet fløb. Chr. Christiansen trak sig derefter tilbage i sine egne Værelser, men imidlertid var Tiltalte A. N. Hansen løbet ud af Kjøkkenets Udgangsdør uden omkring Huset og med to Kjeppe, som han havde i Hænderne, truede han Chr. Christiansen, som han mødte i Forstuen. Da denne nu, som han siger, troede, at han skulde ødelægges eller at det var Livet om at gjøre, gik han udenfor Huset og kastede Tiltalte Hansen til Jorden, ved hvilken Leilighed Tiltalte Johanne Christensen tog en af Kjeppene og med denne slog Chr. Christiansen over Armene. Efterat derpaa Tiltalte Hansen og Chr. Christiansen havde reist sig op, slog Hansen Sidstnævnte med en Træsko i Hovedet. Ifølge Lægens Erklæring var der tilføiet Christiansen i Panden et $\frac{3}{4}$ Tommer langt Saar, der syntes at være frembragt ved et skjærende

Instrument, samt paa høire Side af den behaarede Deel af Hovedet et mindre contunderet Saar.

I Modstrid med den ovennævnte, af Chr. Christiansen afgivne, Forklaring vedbleve de Tiltalte under de den 21de Octbr. f. A. paabegyndte Forhører i længere Tid at nægte bemeldte 19de Octbr. at have seet Chr. Christiansen eller at vide, hvorledes han var bleven saaret, men i Forhøret den 13de Novbr. næstefter vedgik de, at denne Benægtelse, som de efter Aftale havde afgivet, var urigtig, og gaae derefter deres Forklaringer ud paa, at Chr. Christiansen, da han traadte ud i Kjøkkenet, havde en Knippel i Haanden og strax greb fat i Tiltalte Hansen — dog uden at bruge Kniplen — hvorfor Tiltalte Johanne Christensen, der netop var ifærd med at skrælle Kartofler og havde en Kniv i Haanden, tog fat i Chr. Christiansen og ved denne Leilighed med Kniven tilføiede ham det ovennævnte Saar i Panden, som hun først siger „i Hidsighed", men senere paastaaer „af Vaade". Derimod have de Tiltalte afgivet en med Christiansens Beretning stemmende Forklaring om, hvad der passerede udenfor Huset, dog at Tiltalte Hansen ikke vil have havt Kjeppe i Haanden eller dermed truet Christiansen.

Det maa herefter antages, at Saaret i Panden er bibragt Christiansen af Tiltalte Johanne Christensen med Kniven og Saaret paa Hovedets Side af Tiltalte Hansen med Træskoen.

Under Sagen er Intet oplyst om, at Chr. Christiansen, der har benægtet de Tiltaltes Forklaringer i saa Henseende, skulde have begyndt at angribe Tiltalte Hansen i Kjøkkenet, ligesom der ei heller imod hans Benægtelse er fremkommet noget Datum for, at han ved den Leilighed har havt en Knippel i Haanden, og kan det iøvrigt her bemærkes, at der hos ingen af de Tiltalte fandtes Spor af, at der var til-

føiet dem nogen Legemsbeskadigelse*); men i ethvert Fald — og uden Hensyn til om Saaret i Panden er bibragt med Forsæt eller af Vaade, hvad ikke har kunnet oplyses, — maatte Tiltalte Johanne Christensen kunne have indseet det Farlige i med Kniven i Haanden at give sig i Kast med Christiansen**), hvorfor ogsaa den, Sidstnævnte herved tilføiede, Beskadigelse maa blive at tilregne hende til Straf. Eiheller Tiltalte Hansen, der efter det Oplyste ikke kan antages at have været i Nødværgestilfælde***), da han med Træskoen bibragte Christiansen Slaget i Hovedet, vil kunne undgaae herfor at ansees med Straf.

Da imidlertid de Christiansen tilføiede Saar, paa Grund af hvilke han har maattet holde Sengen i en halv Snees Dage, ifølge Lægens Erklæring antages ikke at ville medføre skadelige Følger for hans Helbred, ville de Tiltaltes Forhold, som ogsaa ved Underretsdommen antaget, være at henføre under Straffelovens § 203.

Tiltalte Hansen er født i Aaret 1841 og er ved Høiesteretsdom af 4de Januar d. A. for Legemsbeskadigelser og bedrageligt Forhold anseet med Straf af 4 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød. Tiltalte Johanne Christensen, som er født i Aaret 1828, har derimod ikke tidligere været tiltalt eller dømt.

Da den ved Underretsdommen valgte Straf af Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage for hver af de Tiltalte efter Omstændighederne findes passende, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser om den Christiansen tilkommende Erstatning og Actionens Omkostninger ligeledes billiges, i det Hele være at stadfæste.

---

*) Jfr. Høiesterets Tid. for 1868, S. 22.

**) Jfr. Høiesterets Tid. for 1867, S. 459.

***) Jfr. Høiesterets Tid. for 1868, S. 394—395.

Actor og Defensor ved Overretten vil være at tillægge i Salair hver 8 Rdlr., der blive at udrede af de Tiltalte, Een for Begge og Begge for Een.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor ved Overretten, Procurator Berggreen og Prøveprocurator Kaas, betale de Tiltalte, Fisker Anders Nielsen Hansen og Hustru Johanne Christensen, Begge af Kjerteminde Fattiggaard, Een for Begge og Begge for Een, 8 Rdlr. til hver.

Det idømte Erstatning at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen 81/70 Gaardeier Rasmus Dirksen af Maglebylille ctr. Gaardeier Peter Hansen i Tømmerup.

(Spørgsmaal om en testamentarisk Universalarving kunde ansees pligtig til at respectere et af den Afdøde oprettet men ved et senere Testament tilbagekaldt Gavebrev.)

(Paadømt den 9de Mai 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Gaardeier Rasmus Dirksen af Maglebylille, paaanker under nærværende Sag Amager Birkethingsdom af 28de Octbr. f. A. i en af Indstevnte, Gaardeier Peter Hansen i Tømmerup, mod ham anlagt Sag, hvorved han er tilpligtet til Indstevnte at betale 500 Rdlr. med Renter 4 pCt. fra den 11te Juni f. A. til Forligsklagens Dato, den 10de Juli næstefter, samt 5 pCt. pro anno fra sidstnævnte Dato indtil Betaling skeer, medens Processens Omkostninger ere ophævede, og har han gjentaget sin for Underretten nedlagte

Paastand om Frifindelse, in subsidium mod at betale 300 Rdlr., samt paastaaet Indstevnte tilpligtet at betale ham Processens Omkostninger for begge Retter skadesløst. Indstevnte har derimod paastaaet Underretsdommen stadfæstet og sig tillagt Sagens Omkostninger for begge Instanser ligeledes skadesløst.

Ved Gavebrev af 4de Febr. 1857 erklærede senere afdøde Aftægtsmand af Maglebylille Albert Clausen som sin sidste og uforanderlige Villie, at der ved hans Død skulde af hans efterladte Midler forlods, som om det var en ret skyldig Gjeld, udbetales hans Brodersøn, Indstevnte Peter Hansen, den Sum 500 Rdlr., som han herved skjænkede ham som en Gave, der dog først skulde opfyldes efter hans Død, med Renter 4 pCt. fra den efter hans Død først indtrædende 11te Juni eller 11te December Termin, i hvilken Termin Capitalen skulde udbetales uden nogensomhelst Afkortning af Skifteomkostninger, Arveafgifter og Bekostning ved Gavebrevets Omstempling, samt at, saafremt Indstevnte skulde være afgaaet ved Døden forinden ham, skulde Indstevntes Arvinger træde i dennes Sted, naar han selv døde. Efterat bemeldte Albert Clausen i Mai Maaned f. A. var afgaaet ved Døden og Citanten som testamentarisk Universalarving i Henhold til et af den Afdøde den 25de Febr. f. A. oprettet Testamente havde overtaget Boet, vægrede Citanten sig ved at betale Indstevnte den ham ved Gavebrevet tillagte Sum paa Grund af at Testator i Testamentets Post 2 havde tilbagekaldt den ommeldte af ham den 4de Febr. 1857 oprettede Disposition, og erklæret at denne, der af ham her benævnes Gavebrev eller Testamente, herefter skulde være død og magtesløs.

Efter de anførte, i Documentet af 1857, som det er givet under Sagen at Indstevnte har havt i sit Værge siden

dets Oprettelse, brugte Udtryk findes den ham tillagte Sum af 500 Rdlr. at maatte betragtes som en Dødsgave, og som saadan betegnes den ogsaa udtrykkelig i selve Gavebrevet, og afdøde Albert Clausen har herefter været uberettiget til ved det af ham oprettede Testamente af 25de Febr. f. A. eensidigen at tilbagekalde Gavebrevet af 1857. Forsaavidt Citanten til Støtte for sin subsidiaire Paastand om ialtfald ikkun at tilpligtes at udbetale Indstevnte 300 Rdlr. har paaberaabt sig, at denne ved Testamentet af 1869 er tillagt og allerede har erholdt udbetalt 200 Rdlr., der skulde være et Vederlag for den ham tidligere tillagte Sum, idet det aldrig har været Meningen, at han skulde have begge Summer udbetalt, vil han heller ikke kunne gives Medhold heri, da den nævnte Sum af 200 Rdlr., efter hvad der er uomtvistet mellem Parterne, allerede var tillagt Indstevnte ved et af Afdøde forinden Gavebrevet oprettet Testamente af 1855, hvilken Disposition alene ratihaberedes ved Testamentet af 1869, uden at Ratihabitionen i sidstnævnte Testament er knyttet til eller betinget af Gavebrevets Gjenkaldelse.

Det maa derfor billiges, at Citanten ved den indankede Dom er tilpligtet at betale Indstevnte det paastevnte Beløb af 500 Rdlr. med Renter som anført, og da Indstevnte ikke har contrapaaanket Dommen, vil der ikke, som af ham paastaaet, kunne tillægges ham Processens Omkostninger i 1ste Instans.

Birkethingsdommen vil saaledes i det Hele blive at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten findes Citanten efter Omstændighederne at maatte tilsvare Indstevnte med 15 Rdlr.

Det stemplede Papir er herfor Retten rigtigen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Birkethingsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten betaler Citanten, Gaardeier Rasmus Dirksen af Maglebylille, til Indstevnte, Gaardeier Peter Hansen i Tømmerup, med 15 Rdlr.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{255}{67}$ Directionen for de sjællandske Jernbaner ctr. Finantsministeren.

(Undersøgelse af, om og hvorvidt det sjællandske Jernbaneselskab kunde ansees fritaget for Erlæggelse af Bygningsafgift af de Dele af de til Banens Drift hørende Bygninger, som beboes af Selskabets Embedsmænd og Betjente.)

(Paadømt den 9de Mai 1870).

Dommen er saalydende:

I Anledning af, at det i Henhold til en af Finantsministeriet afgiven Resolution er paalagt det sjællandske Jernbaneselskab at svare Bygningsafgift af de Dele af de til Banens Drift hørende Bygninger, som beboes af Selskabets Embedsmænd og Betjente, har Directionen for bemeldte Selskab, efterat bemeldte Ministerium havde erklæret, at det ikke havde noget at erindre imod, at de herhen hørende Spørgsmaal søges afgjorte ved Domstolene, under nærværende Sag søgt Indstevnte, Finantsministeren, paa Statskassens Begne til ved Rettens Dom at høre Selskabet kjendt fritaget for at svare Bygningsafgift af de paa Jernbanens Grund opførte og til samme hørende Bygninger, som afbenyttes i Jernbanens Øiemed og navnlig til Boliger for Selskabets Embedsmænd og Betjente, deri indbefattet Baneopsynsmænd og Banevogtere, og som Følge deraf Statskassen kjendt uberettiget til at affkræve Selskabet saadan Afgift. Denne Paastand

have Citanterne senere under Proceduren subsidialiter modificeret saaledes, at de i en under Sagen den 11te Mai 1868 fremlagt Skrivelse af 31te Marts s. A. til den kgl. Commissarius ved de sjællandske Jernbaner under Litr. A.—Z. anførte Stationsbygninger, forsaavidt angaaer de i samme omhandlede og til Bolig for Jernbanens Embedsmænd og Betjente benyttede Localer, saavelsom den paa Jernbanens Grund af Dronningens Enghave opførte og Selskabet tilhørende til Bolig for den administrerende Directeur indrettede Bygning, samt endelig de i den Skrivelsen vedhæftede Fortegnelse anførte 2 tredobbelte, 87 dobbelte, og 15 enkelte Banevogterhuse, forsaavidt og saalænge ikke nogen af fornævnte Bygninger bortleies til eller benyttes af Andre end Selskabets Embedsmænd eller Betjente, fritages for at svare Bygningsafgift, og aldeles subsidiairt have de paastaaet, at ialtfald saamange af de paa Fortegnelsen anførte Bygninger og Localer, der benyttes af Jernbanens Embedsmænd og Betjente, og som af Retten maatte befindes indbefattede under den Selskabet ved allerh. Kundgjørelse af 15de Marts 1845 hjemlede Fritagelse, kjendes fritagne for Erlæggelsen af Bygningsafgift, hvorhos Citanterne have paastaaet Indstevnte tilpligtet at betale dem Processens Omkostninger.

Indstevnte, der har givet Møde ved den constituerede Kammeradvocat, har principaliter paastaaet Søgsmaalet i det Hele eller for en Deel afviist og Indstevnte tillagt Kost og Tæring, og subsidiairt procederet til Frifindelse med Tillæg af Sagens skadesløse Omkostninger, derunder Salair til Kammeradvocaten.

Afviisningspaastanden, der er støttet paa, at det reiste Spørgsmaal om Fritagelse for at svare Bygningsafgift ikke skulde henhøre under Domstolenes Afgjørelse, men efter § 43 i Frd. 1ste Octbr. 1802 i sidste Instans være undergiven

administrativ Afgjørelse, findes imidlertid, selv afseet fra, at Finantsministeriet, som anført, har samtykket i, at Citanterne søge Sagen afgjort ved Domstolene, ikke at kunne tages til Følge, da Spørgsmaalet i nærværende Sag ikke dreier sig om afgiftspligtige Eiendommes Skatteansættelse efter deres Beskaffenhed og Værdi, hvorom den citerede § i Frd. af 1802 efter dens udtrykkelige Ord alene kan antages at afgive Regel, men derimod om Udstrækningen af den Jernbaneselskabet ifølge særegne Lovbestemmelser tilkommende Frihed for Bygningsafgift af de til Jernbanen hørende Bygninger, hvilket Spørgsmaal ikke kan ansees unddraget Domstolenes Afgjørelse.

Til Begrundelse af Søgsmaalet have Citanterne fornemmelig fremhævet, at foruden at Frd. 5te Marts 1845 § 2 hjemler Expropriation af de nødvendige Grunde ikke blot til Jernbanen selv med Tilbehør og til Banegaardene med alle til disse hørende Indretninger, men navnlig ogsaa til Boliger for Baneopsynsmænd og Banevogtere, indeholder den kgl. Kundgjørelse af 15de Marts 1845 om Anlæget af en Jernbane fra Kjøbenhavn til Roeskilde, hvis Bestemmelser om de det sjællandske Jernbaneselskab tilstaaede Rettigheder ifølge Lovene af 27de Febr. 1852 § 8 og 19de Febr. 1861 § 5 ogsaa skulle gjelde med Hensyn til Jernbanens Fortsættelse til Korsør og dens Udvidelse til Helsingør, i sammes § 3, at den til Jernbaneanlæg anvendte Grund fritages, saalænge samme afbenyttes til dette Øiemed, for alle paa samme hvilende kgl. Afgifter og Præstationer, og at ligeledes de paa denne Grund opførte, til Jernbanen henhørende, Bygninger, samt Pakhuse og Gaarde, saavel i Stæderne som paa Landet, ere fritagne for alle directe kgl. Skatter og Afgifter, og lignende Bestemmelser findes i Lov 10de Marts 1861 om Anlæg og Drift af Jernbaner i Kongeriget § 9, hvor det endnu tydeligere hedder, at de til Jernbanen hen-

hørende Bygninger indtil videre fritages for alle ellers paa Bygninger hvilende kgl. Skatter og Afgifter. Da nu Bygningsafgiften maa henføres til de directe Skatter, og Bestemmelsen i Frd. 1845 maa antages at omfatte alle Bygninger for Embedsmænd og Betjente, hvis stadige Nærværelse ved Banen er nødvendig til Tjenestens Tarv, formene Citanterne, at der ikke kan fordres Bygningsafgift af de ommeldte Bygninger, og ligesom saadan Afgift heller ikke hidtil er bleven svaret, saaledes vilde det formeentlig være stridende mod den Selskabet indrømmede Fritagelse for Afgift af de til Jernbanen henhørende Bygninger, saafremt disse ikke skulde kunne tages i Brug i Overeensstemmelse med det Øiemed, hvori de vare opførte, uden at Bygningsafgift skulde svares, hvilken Afgift Selskabet selv maatte komme til at udrede, da dets Embedsmænd og Betjente ikke kunne ansees lige med private Leiere, og deres Løn desuden er afpasset efter deres nødvendige Tarv.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Trykt.

1870. Nyt Nr. 33.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret
af
Cancelliraad A. L. C. de Coninck,
Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 16de Juli.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretsfager.

Sagen $\frac{255}{67}$ Directionen for de sjællandske Jernbaner ctr. Finantsministeren.

(Sluttet. — See forrige Nr.)

Til nærmere Oplysning om, hvilke Bygninger det er, om hvis Fritagelse for at svare Bygningsafgift der for Tiden er Spørgsmaal, nemlig forsaavidt Afgiftsfriheden ikke er anerkjendt af Finantsministeriet, have Citanterne fremlagt den forommeldte Skrivelse fra Directionen til den kgl. Commissarius ved de sjællandske Jernbaner af 31te Marts 1868, indeholdende en Specification under A.—Z. over de forskjellige Stationsbygninger med vedhæftet Fortegnelse over 104 Banevogterhuse, og er det af bemeldte Embedsmand i en Skrivelsen paategnet Erklæring af 30te April s. A. udtalt, at de anførte Stationsbygninger og Banevogterhuse ere opførte paa Grund, hvis Expropriation er hjemlet ved Frd. 5te Marts 1845 og med Undtagelse af de paa en vedhæftet Fortegnelse angivne Leiligheder i Banevogterhuse, der midlertidig ere bortleiede til Fremmede, beboes af Embedsmænd,

Betjente og faste Arbeidere, for hvilke det til Tjenestens forsvarlige Udførelse maa ansees nødvendigt at have Bopæl paa Jernbanens Grund, ligesom ogsaa at den i Skrivelsen endvidere ommeldte, for den administrerende Directeur indrettede, Bolig er Jernbaneselskabet tilhørende og opført paa Grund, som i sin Tid er afgiven til Anlæget af den tidligere Banegaard i Kjøbenhavn.

Fra Kammeradvocatens Side er det derimod gjort gjeldende, at Fritagelsen for Skatter ikkun er indrømmet Jernbaneselskabet eller Actieforeningen som saadan, og da Bygningsafgiften svares ikke af Bygninger som Bygningseiendom, men af Besiddelse, Nytte og Brug af samme, kan Fritagelse for denne Afgift efter Bestemmelsen i Frd. 1ste Octbr. 1802 alene komme Selskabet tilgode, naar det selv bruger Bygningerne, men ikke naar det overdrager Nytten og Brugen af disse eller enkelte Dele af samme til Andre, og navnlig ogsaa til dets Embedsmænd og Betjente, der, om de end ikke ligefrem erlægge Leie, dog vederlægge Brugen af de dem som en Deel af deres Løn overladte Leiligheder med deres personlige Arbeide, medens det ikke har været Meningen, at Staten skulde betale en Deel af deres Løn, hvilket den vilde komme til, naar Actieselskabet sparede en til Bygningsafgiften svarende Deel af samme, hvorhos han har henviist til hvad der efter § 34 i den anførte Frd. gjelder, naar offentlige Bygninger beboes af Embedsmænd, Betjente eller Andre, som deri have Baaning som en Deel af Embeds Indkomst, idet Bygningsafgift da bliver at svare af den.

At den Jernbaneselskabet ved den allerh. Kundgjørelse af 15de Marts 1845 § 3 hjemlede Fritagelse for alle directe kgl. Skatter og Afgifter af de til Jernbanen henhørende paa dens Grund opførte Bygninger, under hvilken Fritagelse Bygningsafgiften som directe Skat maa henføres, ikke kan

forstaaes saa indskrænket som af Kammeradvocaten saaledes fremhævet, fremgaaer allerede deraf, at Frd. 5te Marts 1845 § 2c udtrykkelig hjemler Expropriation af de nødvendige Grunde til Opførelse af Boliger for Baneopsynsmænd og Banevogtere, og disse Bygningers Benyttelse til Bolig for de nævnte Functionairer og Betjente saaledes maa ansees forudsat ved den indrømmede Skattefrihed, der ellers med Hensyn til Bygningsafgift af disse Bygninger vilde blive illusorisk, ligesom Selskabet ved den anførte Benyttelse maa siges selv at bruge disse Bygninger i Overeensstemmelse med § 33 i Frd. 1ste Octbr. 1802.

Citanternes principale Paastand vil imidlertid allerede af den Grund ikke kunne tages til Følge, at den, som af Kammeradvocaten, under Paaberaabelse af Lovens 1—5—12, med Føie fremhævet, er altfor almindelig og ubestemt.

Naar Kammeradvocaten med Hensyn til den modificerede Paastand, der støtter sig til en Specification af de enkelte Bygninger og Leiligheder i samme, for hvilke Frihed for Bygningsafgift paastaaes, medens herfra udtrykkelig er undtaget de Leiligheder i Banevogterhuse, der midlertidig ere bortleiede til Fremmede, fornemmelig har gjort gjeldende, at da Expropriation, som anført, kun har legal Hjemmel i Henseende til Boliger for Baneopsynsmænd — under hvilken Benævnelse alene skulde kunne forstaaes Banemestre — og Banevogtere, maatte den paastaaede Fritagelse ialtfald indskrænkes til de af disse beboede Leiligheder, idet det opstillede Criterium, Boligens Nødvendighed af Hensyn til Tjenestens forsvarlige Udførelse, ikke afgiver noget legalt Fundament for Afgjørelsen af Spørgsmaalet, — maa det bemærkes, at de omhandlede Udtryk i Frd. 1845, der handler om Expropriation, og som forøvrigt efter den af den kgl. Commissarius, som ovenfor anført, afgivne Erklæring maa antages i Praxis

at være blevne forstaaede som omfattende ogsaa Boliger for saadanne af Jernbanens Embedsmænd og Betjente, hvis Tjeneste fordrer deres stadige personlige Tilstedeværelse paa Jernbanens Grund, ikke findes at kunne være afgjørende ligeoverfor Bestemmelsen i den allerh. Kundgjørelse af 1845. Denne hjemler nemlig Skattefrihed for alle paa Jernbanens Grund opførte, til samme henhørende, Bygninger samt Pakhuse og Gaarde i Stæderne og paa Landet, uden at denne Frihed er indskrænket til saadanne Bygninger, med Hensyn til hvilke twungen Grundafstaaelse kan fordres.

Medens Fritagelsen for Bygningsafgift efter det Anførte i ethvert Fald findes at maatte gjelde med Hensyn til Boliger for Baneopsynsmænd og Banevogtere, selvfølgelig dog kun forsaavidt og saalænge de afbenyttes af Jernbaneselskabet til i Overeensstemmelse med det Øiemed, hvori de ere indrettede, at afgive Bolig for disse Functionairer og Betjente, idet der ikke er en saadan Aarsagernes Lighed tilstede, der kunde afgive Hjemmel for en analogisk Anvendelse af Bestemmelsen i Frd. 1ste Octbr. 1802 § 34 om offentlige Bygninger, skjønnes der efter Udtrykkene i den allerh. Kundgjørelse af 1845 („de til Jernbanen henhørende Bygninger") heller ikke at være tilstrækkelig Føie til fra den indrømmede Fritagelse at undtage de Bygninger paa Jernbanens Grund eller Dele af samme, der ere indrettede til og afbenyttes til Bolig for andre af Jernbanens Embedsmænd og Betjente, med Hensyn til hvilke det, om de end ikke ligefrem kunne henføres under de ovenanførte Benævnelser, dog for Tjenestens forsvarlige Udførelse maa ansees nødvendigt, at de have Bolig paa Jernbanens Grund. Da det nu efter den af den kgl. Commissarius afgivne Erklæring og Indholdet af de fremlagte Instruxer maa ansees tilstrækkeligt godtgjort, at de i den fremlagte Skrivelse af 31te Marts 1868 under Litr. A. - Z.

angivne Boliger samt de ligeledes nævnte 104 Banevogterhuse, med Undtagelse af de til Fremmede udleiede Leiligheder i disse, have den nævnte Anvendelse, findes Citanternes modificerede Paastand forsaavidt at maatte tages til Følge.

Derimod skjønnes der ikke at være tilstrækkelig Hjemmel for den paastaaede Fritagelse for Bygningsafgift af den for den administrerende Directeur indrettede Bolig. Det er vel oplyst, at denne er opført paa den ifølge allerh. Resolution af 4de Juni 1845 Jernbaneselskabet, bl. A. paa Villkaar, at den, saafremt Jernbanen i sin Tid skulde blive opgiven, igjen skulde falde tilbage til Kongen uden Godtgjørelse, overladte Deel af Dronningens Enghave, men, efterat en ny Jernbanegaard var bleven anlagt nord for Vesterbrogade, er hiin Grund ifølge Declaration af 12te April 1866 overladt Selskabet til fri Raadighed og urokkelig Eiendom indenfor den almindelige Lovgivnings Bestemmelser med Tilladelse til at bibeholde de til den nævnte Bolig opførte Bygninger, og efter den Adkomst, hvormed Jernbaneselskabet saaledes nu besidder disse Bygninger, der, efter Jernbanens forandrede Retning, heller ikke kunne siges at ligge paa nogen til sammes Anlæg anvendt Grund, findes Bestemmelsen i Kundgjørelsen af 1845 ikke med Føie at kunne paaberaabes til Fordeel for Afgiftsfrihed af de nævnte Bygninger, med Hensyn til hvilke det heller ikke er oplyst, at der skulde være nogen Nødvendighed for, at den administrerende Directeur havde Bopæl sammesteds eller at den fornødne Grund til Opførelsen af en saadan Bolig kunde fordres exproprieret. I saa Henseende vil Indstevnte altsaa blive at frifinde for Citanternes Tiltale.

Processens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Under Sagen foreligger ingen Overtrædelse af Lovgivningen om det stemplede Papir.

Thi kjendes for Ret:

Det sjællandske Jernbaneselskab bør være fritaget for at svare Bygningsafgift af de i den under Sagen den 11te Mai 1868 fremlagte Skrivelse af 31te Mai s. A. til den kgl. Commissarius ved de sjællandske Jernbaner, under Litr. A.—Z. anførte Stationsbygninger, forsaavidt angaaer de i samme angivne og til Bolig for Jernbanens Embedsmænd og Betjente benyttede Localer, samt endvidere af de i en Skrivelsen vedhæftet Fortegnelse anførte 2 tredobbelte, 87 dobbelte og 15 enkelte Banevogterhuse, alt dog kun forsaavidt og saalænge ikke nogen af de fornævnte Bygninger eller Leiligheder bortleies til Fremmede eller overlades til Brug af Andre end de i Skrivelsen angivne Functionairer og Betjente; men iøvrigt bør Indstevnte, Finantsministeren, for Citanternes Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Sagen $\frac{74}{68}$ Ølbrygger Th. Petersen af Viborg ctr. det Magdeborger Brandforsikkringsselskab ved dets Generalagentur heri Staden, J. L. Madsen & Gøricke.

(Undersøgelse af om en Citant, der havde tegnet Assurance i et udenlandsk Brandforsikkringsselskab, kunde antages ved formeentlige Overtrædelser af Forskrifterne i Policerne at være betagen sin Ret til Erstatning, samt, da dette besvaredes benægtende, om hvorledes Erstatningen i det foreliggende Tilfælde burde beregnes.)

(Paadømt den 9de Mai 1870.)

Dommen er saalydende:

Efter Hovedstevning af 12te Decbr. 1868 har Citanten, Ølbrygger Th. Petersen af Viborg, under nærværende Sag søgt de Indstevnte, det Magdeborger Brandforsikkringsselskab ved dets Generalagentur heri Staden, J. L. Madsen & Gøricke,

til i Branderstatning i Anledning af en Citantens Eiendom i Viborg overgaaet Ildebrand at betale ham efter en med Selskabets herværende Generalagentur indgaaet Overeenskomst 3420 Rdlr. med Fradrag af contant modtagne 150 Rdlr., altsaa 3270 Rdlr.; men da det fra de Indstevntes Side blev gjort gjeldende, at Overeenskomsten, der var afsluttet under Forbehold af Selskabets Approbation, ikke var bleven approberet, har Citanten under et Continuationssøgsmaal paastaaet sig tilkjendt den ham ifølge Selskabets Police Nr. 7651 af 29de Marts 1867 tilkommende fulde Erstatning, nemlig 5050 Rdlr., fradraget

Det ved Branden Reddede	1157 Rdlr. 24 ß		
De contant modtagne . .	150 — „ -		
		1307 Rdlr. 24 ß	
		med 3742 Rdlr. 72 ß.	

De Indstevnte procedere derimod til Frifindelse, hvilken de formene at maatte blive en Følge af, at Citanten ikke blot har produceret aldeles upaalidelige Fortegnelser over sine Eiendele, men endog gjort ligefremme Forsøg paa at skuffe Selskabet.

Forsaavidt de Indstevnte imidlertid sigte Citanten for Assurancesvig, findes der ikke heri Sagen at være tilveiebragt Beviis for, at han heri har gjort sig skyldig, hvilket ogsaa er blevet statueret under en imod Citanten og Hustru i saa Henseende anlagt Justitssag, under hvilken de saavel ved Viborg Kjøbstads som Viborg Overretsdom, sidstnævnte af Dato 10de Mai 1869, ere frifundne for Actors Tiltale.

Naar de Indstevnte dernæst have formeent, at Citanten maa have tabt sit Krav paa Erstatning, fordi han ikke har holdt sig de vedtagne Forsikkringsbetingelser efterrettelig, da er det vel saa, at disse Betingelsers § 13 bl. A. foreskrive,

at den Forsikkrede, naar han ikke fuldstændig opfylder den ham efter § 11, cfr. § 8, paahvilende Forpligtelse til at meddele samvittighedsfuldt udfærdigede, specielle Fortegnelser over de ved Branden tilstedeværende, brændte eller bortkomne, beskadigede eller ubeskadigede, reddede Gjenstande, eller undlader at fremlægge de Documenter og Beviser, som affordres ham og af ham kunne præsteres, taber ethvert Krav paa Skadeserstatning. Men, efter hvad der under Sagen foreligger, skjønnes ikke rettere, end at Citanten har opfyldt de nævnte Betingelser. Citanten sees nemlig at have afgivet de ommeldte, detaillerede Fortegnelser til Selskabets Agent i Viborg, — disse Fortegnelser ere lagte til Grund under Forhandlingerne efter Branden mellem Citanten og Selskabets Generalagenter, og der er fra disses Side ikke forlangt ydерligere Documenter eller Beviisligheder, men ikkun inhæreret, at de af Citanten for de enkelte Gjenstande ansatte Værdier i det Hele taget vare for høie, hvorfor ogsaa Overeenskomsten fra Generalagenternes Side alene kan antages at være gaaet ud paa at opnaae en Nedsættelse i Erstatningssummen. Og naar de Indstevnte formene, at Forsikkringsbetingelsernes Bestemmelser om Fortegnelsernes Paalidelighed ikke ere blevne opfyldte fra Citantens Side, eftersom det senere viste sig, at der i Fortegnelsen over de reddede Eiendele ikke var blevet optaget Et og Andet, som burde have været medtaget, saa at Citanten følgelig har tabt al Krav paa Erstatning, idet „Forsikkringsbetingelserne", efter de Indstevntes Mening, ikke foreskrive, at en saadan Upaalidelighed skal være grundet i Svig, men at det ifølge samme maa være tilstrækkeligt, at den blot er tilstede og kunde have været undgaaet, da ville de Indstevnte ikke kunne gives Medhold i denne deres Formening, der ikke alene vilde komme i Strid med de almindelig gjeldende Regler om Branderstatninger, men ogsaa med Be-

stemmelsen i selve de paaberaabte „Forsikkringsbetingelsers" § 11, hvor Ordet „samvittighedsfuldt" viser, at her er taget Hensyn til den Brandlidtes Villie, saa at kun Svig eller dog ialtfald en ualmindelig Mangel af Agtpaagivenhed kunde medføre Tab af Erstatningen; men hertil findes Citantens Forhold, efter de fremkomne Oplysninger, ikke at kunne henføres, idet Citantens Paastand om, at de enkelte Urigtigheder havde sin Grund i en under de stedfundne Forhold tilgivelig Forglemmelse ikke tør forkastes.

Naar Citanten saaledes ikke kan være betagen sin Ret til Erstatning, bliver Spørgsmaalet om, hvorledes denne in casu vil være at beregne. I saa Henseende kan bemærkes, at ifølge den efter Branden af Selskabets Generalagenter i Henhold til de af Citanten forfattede Fortegnelser og meddelte Oplysninger og Berigtigelser optagne Reguleringsprotocol udgjorde Værdien af det brændte Indbo 5619 Rdlr. 72 ß og af de reddede Gjenstande, som Citanten overtog, 1157 Rdlr. 24 ß, men da Agenterne formeente, at Værdien af Brandlidte var sat 20 pCt. for høit, foresloges ham efter nogle Ventilationer en Erstatningssum for Indboet af 3400 Rdlr., og herpaa gik Citanten ind imod Summens contante Udbetaling. Efter det tagne Forbehold blev denne Overeenskomst imidlertid ikke approberet af Selskabet, og Parterne ere saaledes ikke bundne ved den trufne Afgjørelse angaaende Erstatningssummens Størrelse. Derimod findes det ikke tvivlsomt, at de her ovenfor anførte, i Reguleringsprotocollen optagne, Værdier af de brændte og de reddede Gjenstande maa lægges til Grund, naar Erstatningen skal bestemmes, aldenstund disse Værdier engang vare slaaede fast i Reguleringsprotocollen og ikke kunne antages at være indbefattede under den forbeholdte Approbation, der alene kan have tilsigtet Overeenskomsten om en Erstatning af 3400 Rdlr.,

hvortil kommer, at andre Værdier ikke haves, ligesom de Indstevnte eiheller imod Citantens Benægtelse have godtgjort, at der paa Grund af senere fremkomne Oplysninger maatte indtræde Forandringer i Værdierne, navnlig i Summen for de reddede Gjenstande.

Naar iøvrigt Citanten under Forhandlingerne med Generalagenterne har indvilget i, at der beregnes nogen Rabat med Hensyn til, at de brændte Gjenstande ikke vare nye, — hvilken Rabat han imidlertid formeente at burde fradrages eller beregnes af Nettobeløbet, hvorimod samme af Generalagenterne i Protocollen var beregnet af Værdien af de fulde 5619 Rdlr. 72 ß uden Fradrag af de reddede Eiendeles Værdi, — medens han ikke specielt har modsat sig Rabattens Ansættelse til 20 pCt. eller opgivet nogen anden Procent for samme, findes Citanten i Henhold hertil at maatte taale et saadant Afdrag, der dog efter hans Paastand bliver at beregne af Nettobeløbet. Denne Indrømmelse fra Citantens Side skjønnes nemlig at være en selvstændig Deel af Forhandlingerne, der ikke staaer og falder med den længere hen under bemeldte Forhandlinger trufne Overeenskomst om de 3400 Rdlr.

Efter alt Foranførte bliver den Citanten tilkommende Erstatning at beregne saaledes, — hvad ogsaa er stemmende med en af ham in subsidium nedlagt Paastand:

Skadesregningens fulde Beløb	5619	Rdlr.	72	ß
Derfra det Reddede	1157	—	24	-
Rest	4462	Rdlr.	48	ß
Derfra 20 pCt. heraf	892	—	48	-
tilbage	3570	Rdlr.	„	ß
÷ de contant modtagne . . .	150	—	„	-
Erstatningssummen	3420	Rdlr.	„	ß

Af dette Beløb ville de Indstevnte have at svare Renter, 5 pCt. pro anno, — hvorpaa Citanten har gjort Paastand, — men disse Renter blive dog, overeensstemmende med „Forsikkringsbetingelsernes" § 15, først at regne fra Maanedsdagen efter denne Doms Afsigelse og til Betaling skeer.

Processens Omkostninger, som begge Parter have paastaaet sig tilkjendte, blive efter Omstændighederne at ophæve.

Det fornødne stemplede Papir er i Sagen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

De Indstevnte, det Magdeborger Brandforsikkringsselskab ved dets Generalagentur heri Staden, J. L. Madsen & Gøricke, bør til Citanten, Ølbrygger Th. Petersen af Viborg, betale 3420 Rdlr. med 5 pCt. Rente deraf pro anno fra den 9de Juni d. A. til Betaling skeer.

Processens Omkostninger ophæves.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{144}{70}$ Gaardmand Anders Pedersen af Klippinge ctr. Gaardmand Niels Jensen af Arnøie.

(Prøvelse af forskjellige mod et Gavebrevs Gyldighed fremsatte Indsigelser.)

(Paadømt den 9de Mai 1870).

Dommen er saalydende:

Citanten, Gaardmand Anders Pedersen af Klippinge, paaanker under nærværende Sag en inden Bregentved-Gisselfeld Birkeret afsagt Dom, hvorved Indstevnte, Gaardmand Niels Jensen af Arnøie, er frifunden for Citantens Tiltale og Processens Omkostninger ophævede under et Søgsmaal, hvorunder Citanten paastod principaliter, at et af afdøde Aftægtsmand Jens Pedersen af Arnøie under 14de August

1867 udstedt Gavebrev til Fordeel for hans Søn, Indstevnte, paa 1000 Rdlr. i kgl. 4 pCts. Obligationer, kjendtes ugyldigt og Indstevnte paalagdes enten at indlevere de i Gavebrevet specificerede Obligationer med Renter fra 11te Juni 1867 i den Afdødes Bo, eller at indbetale Beløbet for samme i Boet, og subsidiairt, at Indstevnte tilpligtedes at betale Citanten den ham som myndig Arving paa sin Hustrues Vegne tilkommende Andeel af de omhandlede Obligationer, der er Halvdelen af de 500 Rdlr. og en Fjerdedeel af de andre 500 Rdlr. eller ialtfald Halvdelen af Jens Pedersens tidligere afdøde Hustrues Boeslod, forsaavidt de omhandlede Obligationer angaaer, med 250 Rdlr., Alt med Renter.

Denne Dom har Citanten herfor Retten paastaaet forandret overeensstemmende med hans for Underretten nedlagte Paastand, idet han derhos har paastaaet sig Sagens Omkostninger tilkjendte med et klækkeligt Beløb for begge Instanser.

Indstevnte, der findes lovlig stevnet, har hverken mødt eller ladet møde her for Retten, hvorfor Sagen i Medfør af L. 1—4—30 og Frd. 3die Juni 1796 § 2 vil være at paakjende efter de fremlagte Breve og Beviisligheder, navnlig Underretsdomsacten.

Af denne fremgaaer, at det paa Skiftet efter den den 28de Novbr. 1867 afdøde Aftægtsmand Jens Pedersen af Sønnen, Indstevnte Niels Jensen, er i Anledning af Citantens Paastand om, at den Afdøde skulde have udsagt, at der vilde være 1500 Rdlr. i kgl. Obligationer efter ham, der ikke fandtes, oplyst, at den Afdøde i levende Live havde skjænket ham 1000 Rdlr. i kgl. Obligationer, og at han til Beviis derfor fremkom med et af den Afdøde under 14de Aug. 1867 medført Pen underskrevet Gavebrev, hvorved den Afdøde har skjænket og overleveret ham 1000 i kgl. Obligationer i

Overværelse af tvende Vidner, der have underskrevet Gavebrevet til Vitterlighed saavel om Underskriftens Ægthed som om Obligationernes Overleverelse, som det hedder: efterat Documentet var høit og tydeligt oplæst for den Afdøde.

Citanten, der ikke har benægtet Gavebrevets Ægthed, har imod dets Gyldighed anført, at der ingen Garanti haves for, at den Afdøde virkelig har kjendt og vidst hvad han underskrev med ført Pen, og at han paa den Tid var i en saa aandssvækket Tilstand, at Dispositionens Charakteer og Indhold ikke var ham indlysende, men til Bestyrkelse af Rigtigheden heraf, som det maatte være hans Sag at godtgjøre, har han imod Indstevntes Benægtelse aldeles Intet fremført.

Naar Citanten dernæst har gjort gjeldende, at Gavebrevet er et Proformaværk, har han heller ikke herfor ført noget Beviis, og selv om det, som af ham paastaaet, men af Vederparten benægtet, maatte være Tilfældet, at Indstevnte skulde dele Gaven med en af de tvende andre Arvinger, er dette uden Betydning, da Gaven er ydet i levende Live, og det maatte staae Gavecontractens Parter frit for at knytte hvilke Betingelser dertil, de vilde.

Citanten har endelig paaberaabt sig, at den Afdøde sad i uskiftet Bo efter sin afgangne Hustru, og at han, fordi Børnene skulde være Medeiere af Boet, var uberettiget til at bortgive en saa stor Deel af sin Formue, som her er Tale om, men det er utvivlsomt, at den længstlevende Ægtefælle, der hensidder i uskiftet Bo, efter den gjeldende Lovgivning har fuld Eiendomsret og Raadighed i levende Live over Fællesboet, og at Børnene ikke have nogen Medeiendomsret, der kan berøve den Længstlevendes i levende Live foretagne Handlinger deres Gyldighed.

Den paaankede Dom vil derfor blive at stadfæste, og blive Processens Omkostninger for Overretten at ophæve.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen herfor Retten.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Sagen A8. $\frac{2}{70}$ Kjøbmand Ernst B. Christensen i Svendborg ctr. Firmaet Steen Møller & Co.

(Spørgsmaal om et Handelsforhold, hvoraf der var opstaaet en paastevnt Gjeld, skulde, som af Creditor paastaaet, betragtes som en Handel mod contant Betaling, eller, som fra Debitors Side paaberaabt, som en Handel paa Credit.)

(Paadømt den 9de Mai 1870.)

Dommen er saalydende:

Efterat den af Citanten, Kjøbmand Ernst B. Christensen i Svendborg, nedlagte Paastand om Annullation af Svendborg Byes Gjesteretsdom af 25de Octbr. f. A., hvorved han tilpligtedes at betale de Indstevnte, Firmaet Steen Møller & Co., 233 Rdlr. 1 Mk. 13 ß med Renter 7 pCt. fra 6te Septbr. f. A., er forkastet ved Rettens Kjendelse af 14de Febr. d. A., bliver Sagens Realitet at paakjende. Derunder paastaaer Citanten Dommen forandret principalt saaledes, at han frifindes for de Indstevntes Tiltale, og subsidiairt, at Hovedstolen nedsættes til 190 Rdlr. 2 Mk. 6 ß, i hvilken Henseende han har anbragt, at det imellem Parterne bestaaende Handelsforhold, hvoraf Gjelden resulterer, ikke er en Handel imod contant Betaling ved Varernes Modtagelse, saaledes som de Indstevnte have paastaaet, men en Handel paa Credit, og at heraf følger, deels at ingen Deel af Gjelden endnu er forfalden, deels at der tilkommer Citanten en

Rabat for Betaling, der er erlagt forinden Forfaldstiden, hvilken Rabat udgjør Differencen imellem det af de Indstevnte og det af Citanten indrømmede Beløb. Da det imidlertid er givet under Sagen, at det Handelsforhold, der fandt Sted mellem Parterne forinden October f. A., var betinget af contant Betaling ved Varernes Modtagelse, og da Citanten ikke imod de Indstevntes Benægtelse har beviist, at den af ham heri paastaaede Forandring er indtraadt, i hvilken Henseende de af ham paaberaabte Anførseler paa nogle Contocouranter m. v. ikke kunne være afgjørende, vil ingen af de af ham nedlagte Paastande kunne tages til Følge, hvorimod Gjesteretsdommen vil være at stadfæste.

Omkostningerne for Overretten, hvor Indstevnte, skjøndt lovligen varslet, ikke har været mødt, ville være at ophæve.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Gjesteretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

At udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

* * *

I Forbindelse med ovenstaaende Dom meddele vi den i sammes Præmisser ommeldte

Kjendelse.

(Spørgsmaal om en Underdommer med Føie havde nægtet Appellanten Anstand til at føre Vidner.)

(Affagt den 14de Februar 1870.)

Kjendelsen er saalydende:

Citanten, Kjøbmand Ernst B. Christensen af Svendborg, paaanker under nærværende Sag en inden Svendborg Byes Gjesteret affagt Dom, ved hvilken han er tilpligtet at betale

Indstevnte, Firmaet Steen Møller & Co. ved dets Indehaver, Manufacturhandler Steen Møller, 233 Rdlr. 1 Mk. 13 ß med Renter heraf 7 pCt. aarlig fra den 6te Septbr. f. A. indtil Betaling skeer, hvorimod Sagens Omkostninger ere ophævede. Denne Dom har han principaliter paastaaet kjendt uefterrettelig og Sagen hjemviist til ny og lovligere Behandling, saaledes at der bevilges Citanten den af ham begjærte Anstand til at føre Vidner, og at Sagens Omkostninger paalægges Indstevnte. In subsidium har han begjært 14 Dages Anstand for at deducere Sagens Realitet.

Indstevnte er, skjøndt lovlig varslet, hverken mødt eller har ladet møde og Sagen vil derfor i Medfør af L. 1—4—30, cfr. Frd. 3die Juni 1796 § 2, være at paakjende efter den fremlagte Underretsact.

Ifølge denne gaae Citantens Indsigelser ud paa, deels at Gjelden, som skyldes for leverede Varer, ikke var forfalden til Betaling, da Varerne vare kjøbte paa Credit, deels at Gjelden kun var 189 Rdlr. 3 Mk. 15 ß, da Citanten skulde have 2 og 4 pCt. Rabat paa de kjøbte Varer. Citantens Vidneførsel skulde gaae ud paa at godtgjøre, at han for Indstevntes Handelsreisende har gjort Indsigelse mod den ham tilsendte Contocourant, men da han har havt tilstrækkelig Anledning til paa et tidligere Stadium af Sagen at føre dette Vidne, og da dette Punkt, selv om herunder indbefattedes Indsigelsen om at en Post for Kjoletøier var betalt contant, desuden efter Proceduren maa ansees for ligegyldigt, maa det billiges, at Underdommeren har nægtet Citanten Anstand til at føre Vidner.

Citantens principale Paastand kan derfor ikke tages til Følge, hvorimod den af ham subsidiairt begjærte Anstand i 14 Dage for at deducere Sagens Realitet vil være at bevilge.

Thi eragtes:

Den af Citanten, Kjøbmand Ernst B. Christensen af Svendborg, nedlagte Paastand om Underretsdommens Annullation og Sagens Hjemviisning kan ikke tages til Følge, hvorimod der bevilges ham 14 Dages Anstand for at deducere Sagens Realitet.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. **Nyt** Nr. 34.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 23de Juli.

Gjeldscommissionssager.

Sagen 1288/68 Fabrikeier Anker Heegaard ctr. Høker Nielsen.

(I en Sag, hvorunder en Indstevnt søgtes til Betaling af en skyldig Beiafgift, antaget, at der i Citantens Indrømmelse af, at han, medens han var berettiget til at oppebære Beiafgiften, havde en modstaaende Forpligtelse til at vedligeholde Veien, laa en Erkjendelse af, at Retten til Afgiften var betinget af at Veien tilbørlig vedligeholdtes, og da det var beviist, at dette Sidste ikke havde været Tilfældet, den Indstevnte tillagt Frifindelse.*)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 7de Juli 1870.)

---

*) Vi optage denne Sag, forbi det kunde være tvivlsomt om ikke, ligesom den Afgiftsberettigede, der ikke faaer sin Afgift, selvfølgelig kan søge den Afgiftspligtige til at betale den, saaledes bør det ogsaa være den Sidstnævntes Sag, naar Veien ikke holdes i tilbørlig Stand, at søge den Afgiftsberettigede til i saa Henseende at gjøre sin Pligt. — Samtidig med ovenstaaende Sag paadømtes med samme Resultat en dermed identisk Sag mellem samme Citant og Høker J. C. Christensen som Eier af Eiendommen Nr. 36 L. og N. Lod Nr. 17 i udenbyes Klædebo Qvarteer Nr. 12 i Slotsgade.

Dommen er saalydende:

Citanten, Fabrikeier Anker Heegaard, søger under nærværende Sag Indstevnte, Hoker Nielsen, som Eier af Eiendommen Matr.-Nr. 36 L. og N., Lod 4, i udenbyes Klædebo Qvarteer, Nr. 19 i Steengaden, tilpligtet at betale ham i skyldig Veiafgift af hans ovennævnte Eiendom for 2 Aar, fra 11te Decbr. 1865 til 11te Decbr. 1867, ialt 26 Rdlr. 4 ß, samt under et Continuationssøgsmaal endvidere den for 1ste April til 11te Decbr. 1868 forfaldne Afgift af samme Eiendom med 8 Rdlr. 4 Mk., hvorhos han har paastaaet sig tilkjendt Renter 5 pCt. af de nævnte Summer fra Paaklagens Dato, henholdsviis den 15de Mai 1868 og 14de Jan. s. A., og begge Søgsmaals Omkostninger skadesløst.

Indstevnte, der har procederet til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, har erkjendt, at han ikke har betalt den paastevnte Veiafgift, men støttet sin Frifindelsespaastand paa, at Citanten fuldstændig skal have tilsidesat den ham paahvilende Pligt, at vedligeholde Veien eller Gaden, hvoraf Retten til den som Vederlag herfor fastsatte Afgift, hvis Udredelse er paalagt Indstevntes Eiendom, formenes at være betinget.

Efter Indholdet af en fremlagt Transport af 11te Aug. 1858, thinglæst den 15de Novbr. s. A., fra Citanten og en ustevnt Mand paa en Kjøbecontract angaaende den omhandlede Eiendom, ifølge hvis § 7 Veiafgiften er paalagt Indstevntes Eiendom og prioriteret i samme, findes Indstevnte ogsaa at maatte gives Medhold i, at Erlæggelsen af Afgiften, der er beregnet efter hver Alen Facade mod Steengaden, er saaledes knyttet til den af Afgiftsmodtageren overtagne Forpligtelse til at vedligeholde Gaden i samme Stand, som den dengang var, med macadamiseret Kjørebane, Brolægning paa Siderne og Rendestenen sat med Steen paa Kant, at Forpligtelsen til

Afgiftens Udredelse er betinget af, at den omhandlede Vei eller Gade virkelig vedligeholdes af den Afgiftsberettigede, in casu Citanten, og denne har ogsaa under Proceduren indrømmet, at medens han er berettiget til at oppebære Afgiften, har han en modstaaende Forpligtelse til at vedligeholde Veien.

Da det nu af en den 4de Mai f. A. optagen Overskjønsforretning og vedkommende Overskjønsmænds Forklaringer i Retten fremgaaer, at Kjørebanen i Steengaden paa Strækningen fra Prinds Jørgensgade forbi Eiendommen Nr. 19 og indtil Korsgade var i en uforsvarlig Tilstand, idet ikke blot Skjærvanlæget var afslidt, men Brudstenene endog paa flere Steder opkjørte og forskudte, og en umiddelbart forinden foretagen Udbedring ved Paafyldning af Drainrørsbrokker efter Skjønsmændenes Mening maatte ansees uhensigtsmæssig, saa at Gaden, om den end for Tiden fandtes uden Fare at kunne passeres, dog vedblivende trængte til en gjennemgribende Hovedreparation, og Citanten end ikke har paaberaabt sig, at Gaden i nogen Deel af det Tidsrum, for hvilket Veiafgiften søges, har været i en bedre vedligeholdt Tilstand, — findes Indstevnte at maatte tillægges den af ham paastaaede Frifindelse.

Sagens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Høker Nielsen, bør for Tiltale af Citanten, Fabrikeier Anker Heegaard, i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger ophæves.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen AS. $\frac{586}{69}$ Kirke-Hvalsøe og Særløse Sogneraad ctr. Gaardmand Jens Nielsen af Tolstrup.

(Frifindelse efter Omstændighederne tillagt en Gaardmand, der af et Sogneraad søgtes til Erstatning i Anledning af en hos ham udsat Districtshest, som senere af vedkommende Regiments Mønstringscommission var kasseret paa Grund af Bovlamhed.)

(Paadømt den 16de Mai 1870.)

Dommen er saalydende:

Under 27de Octbr. 1862 blev der til Kirke-Hvalsøe og Særløse Sogneforstanderskabs Protocol oprettet en Contract mellem bemeldte Forstanderskab og Indstevnte, Gaardmand Jens Nielsen af Tolstrup, hvorved Districtshesten Nr. 75 bortaccorderedes til Indstevnte fra Oprettelsens Dato paa 5 Aar til den 27de Octbr. 1867, for en aarlig Betaling af 55 Rdlr., og, hedder det, „saafremt Hesten skulde blive kasseret, stiller Jens Nielsen en ny Hest og overtager i det Hele for bemeldte 5 Aar samtlige Forpligtelser og det hele Ansvar, som ifølge Lovgivningen paahviler Lægdet med Hensyn til Hesten. Skulde Hesten den 27de Octbr. 1867 endnu ikke være bleven fremstillet for Sessionen og erkjendt tjenstdygtig, beholder Jens Nielsen Hesten, indtil den er fremstillet for Sessionen i bemeldte Efteraar, naturligviis erholder Jens Nielsen i saa Tilfælde Betaling for den overskydende Tid, efter 27de Octbr.“ Sessionen afholdtes i 1867 den 23de Octbr.; men for denne blev Hesten ikke fremstillet: den var nemlig efter Ordre den 21de August s. A. bleven afgiven til Gardehusarregimentet heri Staden — som det maa antages i tjenstdygtig Stand — for at blive til Tjeneste her til den 1ste Octbr.; under Tjenesten fik den ved et Fald en Beskadigelse, for hvilken den kom under Cuur den 27de Septbr.

og ikke var helbredet den 1ste October, da Indstevnte ifølge Tilsigelse indfandt sig for at hente den, hvorfor han i Henhold til L. 16de Marts 1851 § 20 nægtede at modtage den; Hesten forblev da under Cuur ved Regimentet, indtil Sjællands Stiftamt ved Skrivelse af 25de October underrettede Sogneforstanderskabet om, at Hesten ifølge Underretning fra Regimentet, efter nu at være meldt frisk, skulde tilbageleveres Udredningslægdet den 31te s. M., paa hvilken Dag Sogneforstanderskabet anmodedes om at foranstalte den afhentet. Dette opfordrede derefter Indstevnte til at afhente den, men han, der alt tidligere havde tilkjendegivet Sogneforstanderskabet, at han ansaae sig løst fra sine Forpligtelser fra den 27de October at regne, afslog det, hvorefter Sogneforstanderskabet udnævnte tvende af sine Medlemmer til at reise ind og modtage Hesten. Da disse imidlertid skjønnede, at den haltede, vægrede de sig ved at modtage den, hvorefter den af Regimentets Mønstringscommission blev kasseret paa Grund af Bovlamhed.

Citanterne, Kirke-Hvalsøe og Særløse Sogneraad, have derefter under nærværende Sag, der i 1ste Instans er anlagt ved Leire Herreds Ret, sagsøgt Indstevnte til at betale Forskjellen mellem den Sum, 135 Rdlr., der blev udbetalt dem som den kasserede Hests Vurderingssum, og 300 Rdlr., som det har kostet dem at anskaffe en ny Districtshest i dens Sted, eller 165 Rdlr., med Renter deraf 5 pCt. pro anno fra Forligsklagens Dato, den 1ste Mai 1868, til Betaling skeer, og Sagens Omkostninger skadesløst. Indstevnte paastod sig derimod frifunden, og denne Paastand blev tagen til Følge ved den under 12te April f. A. afsagte Underretsdom, saaledes at Sagens Omkostninger hævedes. Ifølge Stevning af 28de Juli f. A. have Citanterne derefter indbragt Sagen her for Retten, hvor de paastaae Dommen forandret over-

eensstemmende med deres Paastand for Underretten og Indstevnte paalagt Appellens Omkostninger, medens Indstevnte procederer til Dommens Stadfæstelse med Tilkjendelse af Appellens Omkostninger skadesløst.

Indstevntes Paastand om Frifindelse er støttet paa, at hans Ansvar med Hensyn til Hesten ifølge Contracten ophørte den 27de Octbr. 1867, idet han vel under en vis Forudsætning kunde være forpligtet til at beholde Hesten udover denne Dag, men uden det hidtidige Ansvar for den, at desuden den paagjeldende Forudsætning ikke var indtraadt, idet der i Efteraaret 1867 ikke efter den 27de Octbr. afholdtes nogen Session, for hvilken Hesten kunde fremstilles, at fremdeles Hesten ikke er bleven lovlig kasseret, at derhos den Kassation, der fandt Sted, er fremkaldt af Citanterne selv, samt at Indstevnte i hvert Fald maa være ansvarsfri paa Grund af Citanternes senere Optræden.

Idet det nu maa fastholdes, at Citanternes Paastand ikke er støttet paa nogen Forsømmelse fra Indstevntes Side med Hensyn til Hestens Behandling, men at her alene er Spørgsmaal om en Anvendelse af det ved Contracten af ham overtagne Ansvar ogsaa for casuelle Omstændigheder, der maatte bevirke Hestens Utjenstdygtighed og Kassation, skjønnes det ikke rettere, end at det maa være utilstedeligt at udstrække Indstevntes Forpligtelse ud over Contractens udtrykkelige Indhold. Herefter ophørte imidlertid Indstevntes Ansvar den 27de Octbr., medmindre Hesten senere blev fremstillet paa en Session i samme Efteraar. Vel var det nu antageligviis nok Sogneforstanderskabets Forudsætning ved Contractens Oprettelse, at Hesten i Efteraaret 1867 enten før eller efter den 27de Octbr. vilde blive fremstillet for en Session, men den Omstændighed, at dette uden Skyld fra nogen af Par-

ternes Side ikke skete, og at Sogneforstanderskabet derved tilfældigviis tabte den Betryggelse, som Sessionens Kjendelse vilde frembyde, kan ikke berettige til at udstrække Indstevntes Forpligtelse udover Contractens Indhold, og Mønstringscommissionens Kjendelse kan saa meget mindre træde istedetfor en Sessionskjendelse, som Mønstringscommissionen ifølge L. 16de Marts 1851 overhovedet ikke kunde bestemme om Kassation af en Districtshest i den Forstand, hvori dette Ord tages, naar der tales om en Kassation ved Sessionen, nemlig saaledes, at Hesten sættes ud af Nummer. Og forsaavidt Commissionens Kjendelse paaberaabes som Beviis for, at Hesten var utjenstdygtig, vilde dette Beviis, der iøvrigt er svækket ved andre Oplysninger, ialtfald kun have Hensyn til Hestens Tilstand nogle Dage senere, end Indstevntes Ansvar efter det Ovenanførte var ophørt. Som Følge heraf, og uden at det bliver fornødent at undersøge hvad der videre af Indstevnte er anført, findes der at maatte tillægges ham Frifindelse, og Underretsdommen, der har samme Resultat og rettelig har hævet Sagens Omkostninger, vil derfor være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten findes ligeledes at burde ophæves.

Stempelovertrædelse er ikke begaaet under Sagen herfor Retten.

Thi kjendes for Ret:

Herredsthingsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Sagen AS. $\frac{184}{70}$ Fabrikeier C. F. Carlsen af Stampen ctr. Meelhandler P. A. Skov.

(Udfaldet af en Tvist, der var opstaaet i Anledning af en Handel

om et betydelig Parti Hvedeklid, gjort afhængig af en Kjøberen paalagt Benægtelsesed.)

(Paadømt den 16de Mai 1870.)

Dommen er saalydende:

Den 17de August 1869 udstedte Citanten, Fabrikeier C. F. Carlsen af Stampen, et Document, hvori han erkjendte, at han afkjøbte Indstevnte, Meelhandler P. A. Skov, 6000 Lpd. Hvedeklid, sunde og gode Varer fra dansk Mølle til Priis 32 ß pr. Lpd., paa Anfordring frit at levere til Skib eller Pakhuus heri Byen i October, November og December s. A., med 2000 Lpd. i hver Maaned og contant at betales ved Modtagelsen. Den 29de Octbr. om Aftenen modtog Indstevnte et samme Dag dateret Brev fra Citanten, hvori denne anmoder om, at de ham solgte 2000 Lpd. Hvedeklid maa leveres Løverdagen den 30te Octbr. paa Kjøbenhavns Jernbanestation. Indstevnte vil strax have tilskrevet den Møller, hos hvem han havde Kliddene liggende, men, da denne, der først modtog Brevet den 30te, erklærede, at det var umuligt at levere et saa stort Qvantum med saa kort Varsel, og da den følgende Dag (den 31te) var en Helligdag, vil Indstevnte have truffet Anstalter til at levere Kliddene den 1ste Novbr.; men allerede den 31te Octbr. om Aftenen modtog han et samme Dag dateret Brev fra Citanten, hvori denne tilkjendegav ham, at han ikke længere ansaa sig forpligtet til at modtage Partiet. Herimod protesterede Indstevnte i Brev af 1ste Novbr., tilkjendegav Citanten, at Partiet foreløbig henlaa for hans Regning og Risico paa en herværende Mølle, og opfordrede ham til at erlægge Betalingen derfor. Da Citanten fremdeles vægrede sig herved, anlagde Indstevnte ved Kjøbenhavns Amts nordre Birks Gjesteret nærværende Sag mod Citanten, hvem han paastod dømt til at betale 666 Rdlr. 4 Mk. med Renter 5 pCt.

pro anno fra Klagens Dato, den 4de Novbr. f. A., til Betaling skeer, og Sagens Omkostninger skadesløst, Alt imod Udlevering overeensstemmende med Contracten af det omhandlede Parti; saaledes at der derhos, ligeledes i Henhold til Contracten, godtgjøres Indstevnte 3 Mk. pr. Stykke af Sækkene, hvilket Beløb igjen skulde godtgjøres Citanten ved deres Tilbagelevering i uskadt Stand. Citanten paastod sig derimod frifunden og tillagt Sagens Omkostninger, men ved Gjesterettens Dom af 29de Januar d. A. blev Indstevntes Paastand tagen tilfølge, dog at der Intet blev udtalt med Hensyn til Sækkene, og at Sagens Omkostninger ophævedes. Denne Dom har derefter Citanten, ifølge Stevning af 2den Febr. d. A., indanket herfor Retten, hvor han paastaaer den forandret overeensstemmende med hans for Gjesteretten nedlagte Paastand og sig tillagt Sagens Omkostninger for begge Retter, medens Indstevnte procederer til Stadfæstelse med Tilkjendelse af Sagens Omkostninger.

Medens Citantens Paastand er støttet paa, at han paa Grund af Indstevntes Undladelse af at præstere Partiet til den forlangte Tid maatte være berettiget til at vægre sig ved at modtage det, har Indstevnte herimod indvendt, at Citanten ikke ifølge Contracten havde Ret til at forlange Levering paa Jernbanestationen, der ikke skulde kunne betragtes som „Skib eller Pakhuus heri Byen", at Indstevnte ikke var pligtig at præstere, fordi Citanten ikke i Reqvisitionsskrivelsen havde opgivet, naar og hvor Betalingen for Partiet vilde blive ydet, at der efter Partiets Størrelse fornuftigviis maatte tilkomme ham nogle Dages Frist til at effectuere Leveringen, at Saadant endog udtrykkelig var lovet af Citanten ved Forholdets Stiftelse, samt at Misligholdelsen, om nogen havde fundet Sted, ialtfald ikke var saa væsentlig, at den kunde

berettige Citanten til at gaae fra Contracten. De tvende førstnævnte Indsigelser kan der nu ikke tillægges nogen Betydning. Hvad de øvrige angaaer, bemærkes, at det vel følger af Forholdets Natur, at det i Documentet af 17de August f. A. brugte Udtryk „paa Anfordring", maatte forstaaes saaledes, at der maatte levnes Indstevnte den fornødne Tid til at bringe Partiet til det opgivne Sted, men at den Indstevnte af Citanten givne Frist ogsaa maa ansees at have været tilstrækkelig efter Leveringens Størrelse. At Citanten har lovet Indstevnte nogle Dages Frist før hver Levering, er af Citanten benægtet, men bekræftes ved en Vidneforklaring, der er afgiven af den Person, der paa Indstevntes Vegne afsluttede Handelen med Citanten.

Idet nu den Misligholdelse, som Indstevnte, under Forudsætning af, at Citanten ikke har givet det nysnævnte Løfte, har gjort sig skyldig i, maa ansees for saa væsentlig, at den maatte berettige Citanten til at fragaae Contracten — hvorved bemærkes, at der ikke fra Indstevntes Side er hentet nogen Indsigelse for, at Fragaaelsen kun synes at have været deelviis, idet det for November omcontraherede Parti sees at være leveret og modtaget — findes Sagens Udfald at burde gjøres afhængigt af Citantens Ed paa, at han ikke har tilsagt Indstevnte nogle Dages Varsel til hver Leverances Præstering, eftersom Citantens paa det ovennævnte Vidnes formeentlige Interesse i Sagen støttede Indsigelse mod, at der tages Hensyn til dets Forklaring, ikke findes begrundet. Aflægges Eden, vil Citanten være at frifinde, hvorimod det i modsat Fald bør forblive ved Underretsdommen.

Processens Omkostninger for begge Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Stempelovertrædelse foreligger ikke her for Retten.

Thi kjendes for Ret:

Saafremt Citanten, Fabrikeier C. F. Carlsen af Stampen, efter foregaaende lovlig Omgang ved sin Ed inden Retten bekræfter, at han ikke ved Oprettelsen af det under Sagen fremlagte Document af 17de August forr. Aar har lovet, at der skulde blive givet Indstevnte nogle Dages Varsel til Leveringen af hver af de ham ifølge ovennævnte Document paahvilende Leverancer, bør Citanten for Indstevntes Tiltale i denne Sag fri at være. Trøster han sig derimod ikke til saadan Ed at aflægge, bør Underretsdommen ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for begge Retter hæves.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen 607/68 Pastor Harald Paludan, Sognepræst til Veder og Malling Menigheder, og Anna Dorthea Jensen, født Heiberg, Enke efter Toldassistent i Skagen Rasmus Østrup Jensen, ctr. Kjøbenhavns Magistrat.

(Afgjørelse af en Tvist om Berettigelsen til at erholde ledige Portioner af et under Kjøbenhavns Magistrats Bestyrelse henhørende Legat.)

(Paadømt den 23de Mai 1870).

Dommen er saalydende:

Efter Stevning af 8de Septbr. 1866 har under nærværende Sag Hovedcitanten, Pastor Harald Paludan, Sognepræst til Veder og Malling Menigheder, søgt de Indstevnte, Kjøbenhavns Magistrat, som Bestyrere af det saakaldte Smidt-Heibergske Legat, til at høre de fra den i Jomfru Catharina Smidts Testamente af 27de Marts 1764 nævnte Capitain Friederich Grothschilling, derunder ogsaa de fra hans andet

Ægteskab nedstammende Enker og ugifte Piger og specielt Hovedcitantens Descendenter af Qvindekjøn kjendte berettigede til lige med Enker og ugifte Piger, som nedstamme fra den i Testamentet nævnte Anna Cathrina Meyer og den ligeledes der nævnte Justitsraad Stendrup, og forud for alle andre Personer at erholde ledige Portioner af fornævnte, af bemeldte Jomfru C. Smidt og hendes Søster Madam Elisabeth Heiberg, født Smidt, oprettede Legat, Alt under Forudsætning af, at de dertil maatte være trængende, men uden Hensyn til om de have nogen „Gebræk paa Legemet," og selv om de ere Børn, hvorhos Hovedcitanten endvidere har paastaaet de Indstevnte tilpligtede at betale Sagens Omkostninger skadesløst eller med et tilstrækkeligt Beløb.

Som principal Intervenient er indtraadt i denne Sag efter Stevning af 31te Octbr. 1866 Anna Dorothea Jensen, født Heiberg, Enke efter Toldassistent i Skagen Rasmus Østrup Jensen, der efter Bevilling til fri Proces ved sin beskikkede Sagfører, Procurator Rode, paastaaer Enker og Jomfruer af Descendentsen af Revisor ved Silkehuset, Michael Heibergs Brødre og Søstre eller Intervenientinden lige med saadanne Enker og Jomfruer kjendt berettiget til fortrinsviis fremfor alle Andre, forsaavidt Trang og Værdighed iøvrigt godtgjøres, at blive tildeelt en Portion af det Smidt-Heibergske Legat, naar nogen af de for fornævnte Heibergske Descendents bestemte 2 Portioner bliver ledig. Saa har Intervenientinden ogsaa paastaaet de Indstevnte tilpligtede at betale Søgsmaalets Omkostninger skadesløst, derunder Salair til Procurator Rode, hvilket denne i hvert Fald har forventet sig tillagt hos det Offentlige.

Efterat nogle, af de Indstevnte nedlagte, Afviisningspaastande ved Rettens Kjendelse af 2den Decbr. 1867 vare

forkastede*), er Sagens Realitet bleven procederet, og under denne har Hovedcitanten forandret sin Paastand derhen, at de fra Hovedcitanten nedstammende Enker og ugifte Piger kjendes berettigede til, lige med andre Enker og ugifte Piger, som nedstamme fra Capitain, senere Admiral, Friederich Grothschilling, og lige med Enker og ugifte Piger, som nedstamme fra den i Jomfru Smidt og Madam Heibergs Testamenter nævnte Anna Catharina Darby, født Meyer, og den ligeledes deri nævnte Justitsraad Stendrup, og forud for alle andre Personer at erholde ledige Portioner af det Smidt-Heibergske Legat, Alt under Forudsætning af, at de dertil maatte være trængende, men ogsaa uden at nogen anden Betingelse dertil udfordres, og selv om de ere Børn.

De Indstevnte derimod, hvem der er meddelt fri Proces, have ved deres befalede Sagfører, Procurator Herforth, paastaaet sig tillagt Frifindelse saavel i Hovedsøgsmaalet som i Intervenientsøgsmaalet, samt Hovedcitanten og Intervenientinden hver for sig tilpligtede at godtgjøre de Indstevnte Sagens Omkostninger med et passende Beløb og derunder Salair til Procurator Herforth.

I Post 9 i ovennævnte, den 27de Marts 1764 oprettede, Testament skjænker Jomfru Catharina Smidt 6000 Rdlr. Courant „til sex fattige og nødlidende Enkers eller Jomfruers Underholdning," og henlægges Legatet under Kjøbenhavns Magistrat, „hvorved de, der Borgerskabet bedst er bekjendt, kunne være en og anden reputeerlig Borger-Enke eller Jomfru, der vare geraadne i christelig Armod eller have en Gebræk paa Legemet, behjælpelig i den Henseende," hvorhos det hedder: „Og paa det at De kunne være underrettede, hvilke

*) Den ovenstaaende, i flere Henseender interessante, Kjendelse samt et dertil hørende „Dissentierende Votum" vil findes i nærværende Ugeskrift for 1867 Nr. 56—57, S. 881—888.

Enker jeg hertil haver udseet, da skal det være af reputeerlig Borgerstand og det alene Brygger- og Kræmmer-Enker og Børn. Da enhver Fundatoris eller Fundatricis Slægt og Paarørende efter Billighed bør være nærmest berettiget til at nyde Godt af saadan Stiftelse, naar deres Omstændigheder det udfordre, saa i Henseende at jeg ingen nærmere Slægt eller Paarørende haver end Capitain Friederich Grothschilling og Anna Catharina Meyer, gift med Sr. Frantz Darley, og hendes her udi mit Testamente benævnte tvende Døttre, saa vil jeg, at, om nogen af deres Descendenter nu eller i Fremtiden kunde være trængende, da skulle de fremfor alle andre Fremmede dertil være berettigede og nyde den første vacant blivende Pension, hvad enten de ere Enker eller Ugifte af civile, militaire eller geistlig Stand. Lige Rettighed skal Hr. Justitsraad Stendrups Descendenter have, hvad Stand deres Forældre end kunne have været udi, om nogen af dennem — som Gud i Naade forbyde — dertil kunde være trængende. Iøvrigt maa ingen Fremmede uden alene ovenanførte Borger- og Kræmmer-Enker og Børn nyde Godt deraf." Ved Codicil af 29de Mai 1764 indsatte Jfr. Catharina Smidt sin Søster Elisabeth til Universalarving af Alt, hvad hun efterlod sig, og tillod hende efter eget Godtbefindende at gjøre Forandring i eller stadfæste Legaterne, hvorhos det bestemmes, at saafremt de af Søsteren confirmeredes, skulde den samlede Magistrat efter Pluralitet udmelde „den meest Trængende" til at nyde samme, „dog de i mit Testamente anførte Personers Familier først og fremmeligst at præfereres." — Den 18de April 1769 oprettede derefter Elisabeth Smidt, Revisor ved Silkehuset Michael Heibergs Enke, et Testament, ved hvilket hun stadfæstede alle i Catharina Smidts Testament af 1764 anførte Donationer og Legater, hvorhos hun i Post 3 bestemte: „Endvidere vil

jeg, at der skal lægges 2000 Rdlr. til fattige og nødlidende Enkers eller Jomfruers Underholdning foruden de efter min salig Søsters Testament skjænkede 6000 Rdlr., saa at det nu tilsammen bliver 8000 Rdlr. til otte Enker eller Jomfruer, hvormed i alle Maader skal forholdes som af min salig Søster anordnet og stadfæstet er, Intet i nogen Maade undtaget under Guds retfærdige Straf og Hævn samt evig Forbandelse." I en Tillægsbestemmelse af samme Datum hedder det: „Endelig anordner jeg, at tvende Portioner, Nr. 1 og 2 af vores til fattige Enker og Jomfruer anordnede Legats, bestandig skal forblive for tvende af min salig Mands, Michael Heibergs kjødelige Sødskende samt hans Brødre- og Søstre-Børn, dog er det alene at forstaae, naar nogen af de 8 i min salig Søsters og mit Testament anførte Personer ved Døden maatte afgaae, hvilke først og fornemmelig skal hjælpes."

Den første Indsigelse i Realiteten, som de Indstevnte have fremsat mod Hovedsøgsmaalet, er, at Hovedcitanten formeentlig er actor incompetens. Heri kan der ikke gives de Indstevnte Medhold; thi da det er godtgjort under Sagen, at Hovedcitanten nedstammer fra ovennævnte Capitain Friederich Grothschilling, maa han, hvis Fader er afgaaet ved Døden, som Liniens Hoved ansees competent til at paatale de Familierettigheder, som han formener at der tilkommer hans Descendents som Følge af hiin Nedstammelse, saa meget mere som hans Descendents endnu er umyndig.

Capitain Grothschilling var første Gang gift med Susanna Precker, anden Gang med Friderica Lovise Lütken, og det er fra det sidste Ægteskab at Hovedcitanten nedstammer. Da nu bemeldte F. L. Lütken ikke var i Slægt med Catharina Smidt og de Indstevnte paastaae, at Capitain Grothschilling heller ikke var beslægtet med Testatrix, have de gjort

gjældende, at Grothschillings Descendenter af dette Ægteskab ikke have Fortrinsret til Legatet. Men da Catharina Smidt, som det fremgaaer af den ovenfor citerede Deel af Post 9 i hendes Testament, selv har betegnet Capt. Grothschilling som sin Slægtning og Paarørende, maatte det være de Indstævntes Sag at bevise deres Paastand, at han ikke var i Slægt med hende, og det kan ikke i saa Henseende komme i Betragtning, at Testatrix i en Declaration af 3die Juni 1766, idet hun udtaler sig om Belæggelsesret til nogle Senge i Vartou, bemærker, at hendes og Søsterens „nærmeste Byrd og Slægt, som dertil efter os ere berettigede, ere .... Commandeur-Capitain Grothschillings Frue (hvorved menes hans første Hustru, Susanna Preder, som dengang endnu levede), der er et Søskendebarn til vor salig Moder,“ da den Omstændighed, at Grothschillings Hustru var Testatrix's nærmeste Byrd og Slægt, ikke udelukker, at ogsaa Grothschilling selv var beslægtet med Testatrix. Men i hvert Fald er det afgjørende, at Catharina Smidt i sit Testament udtrykkelig har bestemt, at Capitain Grothschillings Descendenter, om nogen af dem nu eller i Fremtiden kunde være trængende, skulde have Fortrinsret til Legatet, og der findes saa meget mindre Grund til en indskrænkende Fortolkning, saaledes at det kun blev Descendentsen af hans første Ægteskab, som Testatrix erklærer i sit Testament, at dette bør „efter Bogstaven at følges.“

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren. Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 35.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 30te Juli.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen $\frac{697}{86}$ Pastor Harald Paludan, Sognepræst til Veder og Malling Menigheder, og Anna Dorthea Jensen, født Heiberg, Enke efter Tolbassistent i Skagen Rasmus Østrup Jensen, ctr. Kjøbenhavns Magistrat.

(Sluttet. — See forrige Nr.)

Retten kan ikke være enig med de Indstevnte i, at Børn, som henhøre til de fortrinsberettigede Slægter, skulde ved Testamentet være udelukkede fra at erholde Legatet, fordi dette, som anført, i Almindelighed er bestemt til „fattige og nødlidende Enkers eller Jomfruers Underholdning" og anordnet til Fordeel for „en og anden reputeerlig Borger-Enke eller Jomfru, der var geraaden i christelig Armod;" thi foruden at den Deel af Testamentet, som her navnlig kommer i Betragtning, nemlig hvor der er tillagt visse Personers Descendents Fortrinsret til Legatet, benytter sig af Udtrykkene „Enker eller Ugifte", sees ogsaa Jomfru Smidt selv i Post I. i sit Testament at have betegnet et Pigebarn, der paa den

Tid var omtrent 2 Aar gammel, som „Jomfru", og den anden af Testatricerne, Elisabeth Heiberg, har i sit Testament af 18de April 1769 givet Portioner af Legatet til tvende Børn af Grothschilling, der dengang vare i en Alder af c. 5 og 7 Aar.

Det kan heller ikke statueres at være en Betingelse for at Enker og ugifte Piger af de fortrinsberettigede Slægter kunne erholde Legatet, at de kunne siges at være „geraadne i christelig Armod eller have en Gebræk paa Legemet;" det er tilstrækkeligt, at de ere „trængende". Det er ligeledes uden Hjemmel i Testamentet, naar de Indstevnte endvidere have villet gjøre gjeldende, at Fortrinsretten skulde være betinget af, at de specielt nævnte Personers Descendenter ere ligesaa trængende som de Brygger- og Kræmmer-Enker og Børn, der søge Legatet, idet dette ubetinget skulde tildeles den meest Trængende; dette modsiges ikke blot af Post 9 i Testamentet af 1764, men ogsaa af Codicillen af 29de Mai s. A. in fine.

Derimod findes de Indstevnte at maatte gives Medhold i, at Fortrinsretten for de særlig nævnte Personers Descendenter betinges af, at Slægtskabet grunder sig paa Ægteskab, da Codicillen af 1764 kun tillægger de i Testamentet anførte Personers „Familier" Præference.

De Indstevnte formene, at de i Catharina Smidts Testament specielt ommeldte Personers Descendenter kun have fortrinlig Adgang til de af hende stiftede 6 Legatportioner, derimod ikke til de af Elisabeth Heiberg yderligere anordnede 2 Portioner. Heri kan Retten ikke være enig, da det udtrykkelig, som ovenfor anført, er bestemt i Post 3 i Sidstnævntes Testament, at der med de 8000 Rdlr. til otte Enker eller Jomfruer skal i alle Maader forholdes, som af Testatrix's Søster anordnet og stadfæstet er, Intet i nogen Maade undtaget, hvoraf følger, at de af Catharina Smidt nævnte

Slægter have fortrinlig Adgang ogsaa til de af Elisabeth Heiberg stiftede Legatportioner. Vel har den Sidstnævnte i den citerede Tillægsbestemmelse forbeholdt tvende Portioner af Legatet for tvende af hendes afdøde Mands Sødskende og disses Børn; men, som det fremgaaer af Bestemmelsen, er herved ikke meent netop de af hende selv legerede tvende Portioner, men tvende af samtlige Legatportioner.

Det følger af sig selv, at de Fortrinsberettigede, naar Magistraten udsteder Bekjendtgjørelse om, at en Legatportion er ledig, maa melde sig i rette Tid for at komme i Betragtning, samt documentere deres Slægtskab og Trang, men der findes ikke tilstrækkelig Grund til herom at optage nogen Bestemmelse i Dommen.

I Henhold til alt Anførte vil Hovedcitantens Paastand med en enkelt Restruction være at tage til Følge.

Hvad dernæst angaaer Intervenientssøgsmaalet bemærkes, at Intervenientinden efter sit eget Angivende er en Sønnesønsdatter af Pastor Andreas Pedersen Heiberg, der var en Broder til Elisabeth Heibergs Mand, Revisor Michael Heiberg, og at det er in confesso, at der ikke længere lever nogen af bemeldte Michael Heibergs Sødskende eller af deres Børn; da nu de i Elisabeth Heibergs Tillægsbestemmelse ommeldte tvende Portioner af Legatet kun ere bestemte for Michael Heibergs kjødelige Sødskende samt „hans Brødre- og Søstre-Børn", hvilke Udtryk ikke kunne ansees eenstydige med hans Brødres og Søstres Descendenter, vil Intervenientindens Paastand ikke kunne tages til Følge, hvorfor de Indstevnte maa blive at frifinde for hendes Tiltale.

Omkostningerne i begge Søgsmaal findes efter Omstændighederne at burde hæves.

Efter Sagens Udfald vil der ikke kunne tillægges Procurator Rode Salair, hvorimod saadant bliver at tilkjende

Procurator Herforth og at bestemme til 20 Rdlr., der udredes af det Offentlige.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Endnu bemærkes efter dertil given Anledning af Hovedcitanten, at Retten ikke finder, at der i nærværende Sag vil være at erlægge Promillegebyhr.

Thi kjendes for Ret:

De Indstevnte, Kjøbenhavns Magistrat, bør for Tiltale af Interventientinden, Anna Dorothea Jensen, født Heiberg, Enke efter Toldassistent i Skagen Rasmus Østrup Jensen, i denne Sag fri at være.

De fra Hovedcitanten, Pastor Harald Paludan, Sognepræst til Veder og Malling Menigheder, nedstammende Enker og ugifte Piger, om disse sidste end maatte være Børn, bør, naar deres Slægtskab grunder sig paa Ægteskab, være berettigede til, lige med andre Enker og ugifte Piger, som nedstamme fra den i Jomfru Catharina Smidts Testament af 27de Marts 1764 nævnte Capitain Friederich Grothschilling, og lige med Enker og ugifte Piger, som nedstamme fra den i samme Testament nævnte Anna Catharina Darley, født Meyer, og den ligeledes der nævnte Justitsraad Stendrup, og forud for alle andre Personer at erholde ledige Portioner af det af bemeldte Jomfru C. Smidt og hendes Søster, Madam Elisabeth Heiberg, født Smidt, oprettede saakaldte Smidt-Heibergske Legat, under Forudsætning af at de dertil maatte være trængende.

Processens Omkostninger ophæves.

Procurator Herforth tillægges i Salair 20 Rdlr. af det Offentlige.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen. 227/87 Forhenværende Maskinist C. V. Rasmussen ctr. Finantsministeriet.

(Undersøgelse af om en Invalidepension burde udredes efter § 18 eller § 12 af Lov 9de April 1851.)

(Paadømt den 30te Mai 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, forhenværende Maskinist C. V. Rasmussen, søger under nærværende Sag Indstevnte, Finantsministeriet, tilpligtet at betale ham Invalidepension ifølge Lov af 9de April 1851 § 18 (istedetfor at denne hidtil kun er udredet ifølge Lovens § 12) saaledes, at bemeldte Pension fremtidig udbetales med 900 Rdlr. aarlig eller 75 Rdlr. maanedlig, og at erstatte ham Forskjellen mellem sidstnævnte Pension, 900 Rdlr. aarlig, og den ham hidtil betalte, 274 Rdlr. aarlig, for Tiden fra 1ste Decbr. 1864 og indtil den nævnte høiere Pension bliver ham betalt. Citanten har derhos paastaaet sig tilkjendt Processens Omkostninger.

Indstevnte, der har ladet møde ved den constituerede Kammeradvocat, procederer til Frifindelse med Tilkjendelse af Sagens Omkostninger, derunder Salair til Kammeradvocaten.

Det er in confesso i Sagen, at Citanten, som den 6te Decbr. 1863 ansattes som Maskinassistent paa Skruekanonbaaden Villemoës, den 25de Januar næstefter af Directeuren for Maskinvæsenet ved Orlogsværftet blev forfremmet til 1ste Maskinist i bemeldte Skib og i denne Stilling med Hensyn til Lønning og Charge stilledes lige med Maskinmestersvende. Senere paadrog Citanten sig en Øiensygdom, hvorfor han fratraadte Tjenesten og optoges som Invalid af 1ste Afdeling med Pension efter Lov af 9de April 1851 § 12 som for Underklasserne, idet Indstevnte kun vilde betragte

Citanten som Maskinassistent og ikke som Maskinmester eller Maskinmestersvend, hvilke sidste efter de gjeldende Bestemmelser henhøre til Overklasserne, cfr. Lov 9de April 1851 §§ 17 og 18, jfr. med Lov af 24de Febr. 1858 § 4.

Ministeriet begrunder sin Vægring ved at tildele Citanten Pension efter § 18 derpaa, at han ingensinde har været Maskinmester eller Maskinmestersvend i Marinen, eftersom Directeuren for Maskinvæsenet ikke paa egen Haand skal kunne antage Nogen til Maskinmester eller Maskinmestersvend, hvorimod den af Directeuren med Vedkommende indgaaede Contract, for at være gyldig, maatte indsendes til Marineministeriets Approbation; og da nu en saadan Contract med Citanten, — hvilken Contract in casu end ikke er skriftligt oprettet, medens Chefen for Orlogsværftet i Skrivelse af 12te Januar 1864 ikkun bemyndiger Chefen for „Villemoës" til at lade Citanten „overtage Maskinen" — ikke er forelagt nysnævnte Ministerium, er det formeentlig heraf en Følge, at Citanten kun har været i Marinens Tjeneste som Maskinassistent, og altsaa henhørende til Underklasserne.

Retten maa nu ogsaa være enig med det indstevnte Ministerium i, at Citantens Forfremmelse til Maskinmestersvend, — hvilket Directeuren for Maskinvæsenet maa antages at have erkjendt at være skeet mundtlig efter hans Valg, — maa paa Grund af den manglende Approbation, — der ifølge Marineministeriets Udtalelser og efter hvad der er oplyst at være iagttaget i lignende Tilfælde maa ansees fornøden, — være uden Betydning ligeoverfor det indstevnte Finantsministerium; og naar Citanten har formeent, at den Omstændighed, at Marineministeriet har ladet ham udbetale Gage m. m. som Maskinmestersvend, indeholder den fornødne Approbation fra bemeldte Ministerium paa hans Udnævnelse til Maskin-

mestersvend, da findes denne Formening saameget mindre at kunne gives Medhold, som det under Sagen ved Meddelelse fra Marineministeriet er oplyst, at Directeuren for Maskinvæsenet var givet Bemyndigelse til at tilstaae de private Maskinister Løn som Maskinmestersvende, og at Ministeriet derfor ved Anviisning af Lønningerne kun har holdt sig til Directeurens Attest om den Løn han havde tillagt vedkommende Maskinist.

Da Citanten ifølge det her Anførte ikke kan antages at have været i en Stilling i Marinen, der hjemler ham Invalideforsørgelse efter § 18 i Loven af 9de April 1851, vil det indstevnte Ministerium være at frifinde for Citantens Tiltale, uden at det bliver fornødent at undersøge, hvorvidt Ministeriets Erindringer om Domstolenes Stilling med Hensyn til den i § 18 af Lov af 9de April 1851 omhandlede Invalideforsørgelse maatte føre til det samme Resultat.

Processens Omkostninger blive efter Omstændighederne at ophæve, og vil der efter Sagens Udfald og Plac. af 10de Novbr. 1843 § 3 ikke heri Sagen være at tilkjende den constituerede Kammeradvocat Salair.

Det fornødne stemplede Papir er i Sagen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Finantsministeriet, bør for Citanten, forhenværende Maskinist C. V. Rasmussens Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Sagen AS. $\frac{452}{69}$ Smed og Dannebrogsmand Lars Larsen af Hjallese ctr. Herredsfoged og Skriver i Bjerge-Aasum Herreder, Justitsraad Frederik Julius Rønnemann Petersen, som Skiftefor-

valter i Boet efter afdøde Ungkarl Johan Henrik Petersen af Dømmestrup.

(Da en Skifteforvalter her har at inddrive Boets udestaaende Fordringer, følger heraf, at han har Competence til angaaende saadanne at anlægge Sag. Den, der af et Bo søges til Betaling af en Gjeld, maa kunne gjøre sine Fordringer paa Boet gjeldende under samme Sag, forsaavidt han kun procederer til Liquidation og ikke directe fordrer sig Noget tilkjendt hos Boet.)

(Paadømt den 30te Mai 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved en inden Odense Herreds Ret den 1ste April f. A. afsagt Dom er Citanten, Smed og Dannebrogsmand Lars Larsen af Hjallese, som af Indstevnte, Herredsfoged og Skriver i Bjerge-Aasum Herreder, Justitsraad Frederik Julius Rønnemann Petersen, som Skifteforvalter i Boet efter afdøde Ungkarl Johan Henrik Petersen af Dømmestrup, var søgt til at betale til bemeldte Bo et formeentlig skyldigt Beløb af 200 Rdlr. tilligemed Renter deraf 5 pCt. pro anno fra Forligsklagens Dato, den 29de August 1868, indtil Betaling skeer, dømt efter denne Paastand, medens derimod et af Citanten anlagt Contrasøgsmaal, hvorunder denne paastod det hovedpaastevnte Beløb liquideret med en Modfordring, han formeente at have paa den Afdøde for at have ydet denne Ophold og Sygepleie i sit Huus i 84 Dage, for at have bekostet Lægehjælp og Medicin til ham og betalt hans Begravelse, samt for i samme Tidsrum at have underholdt saavel hans Moder, hvem han skal have forlangt til at pleie og passe sig, som et af hende medbragt Pleiebarn — er blevet afviist som en Sag, der antoges at henhøre under Afgjørelse af den Skifteret, som behandler Boet. Sagens Omkostninger ere derhos ophævede, idet der er tillagt Indstevntes beskikkede

Sagfører, Canselliraad, Procurator Petersen, et Salair af 15 Rdlr. af det Offentlige.

Denne Sag har nu Citanten, efter dertil meddelt fri Proces, ved sin beskikkede Sagfører, Procurator Delbanco, indbragt her for Retten, hvor han — næst at producere et allerh. Rescript til Retten af 29de Juni f. A., der bemyndiger denne til at paakjende det ovennævnte Contrasøgsmaal i Realiteten, saafremt det befindes, at det urettelig af Underretten er afviist — har paastaaet Underretsdommen forandret derhen, at han frifindes for Indstevntes Tiltale ialfald subsidiairt imod at han med sin Ed bekræfter, at de under Contrasøgsmaalet omforklarede Udgifter æqvivalere de 200 Rdlr., som han har erkjendt i sin Tid at have modtaget tillaans af afdøde Johan Henrik Petersen. Meest in subsidium har Citanten paastaaet Frifindelse forsaavidt uvillige af Retten udmeldte Mænd maatte ansætte Udgifterne for Contrasøgsmaalets enkelte Poster til et større eller et ligesaa stort Beløb som Indstevntes Fordring, eller at han dog frifindes for et saa stort Beløb som Contrafordringen ansættes til, naar dertil lægges 10 Rdlr. for et Uhr, han vil have overladt Afdøde som Afdrag paa dennes Fordring. Endelig har Citanten paastaaet Indstevnte tilpligtet at udrede Sagens Omkostninger for begge Instanser og derunder Salair saavel til Procurator Delbanco som til Procurator J. J. Hansen i Odense, hvilken Sidste, som beskikket Sagfører for Citanten, har optaget et Thingsvidne ved Underretten, samt endvidere Godtgjørelse til Sidstnævnte for hans Udgifter til Porto og Budleie m. v. — alt efter Reglerne for beneficerede Sager, eller at disse Salairer og Udgifter i ethvert Fald paalægges det Offentlige.

Indstevnte, hvem der ligeledes er meddelt fri Proces, har ved sin beskikkede Sagfører, Procurator Seidelin, nedlagt

Paastand om Underretsdommens Stadfæstelse, idet han, for det Tilfælde, at Contrasøgsmaalet maatte blive taget under Paakjendelse i Realiteten, in subsidium har paastaaet, at det overlades uvillige Mænd at afgjøre, hvormeget der kan tilkomme Citanten i Vederlag for de under Contrasøgsmaalet omhandlede Præstationer, dog saaledes at disse indskrænkes til 1 Persons Ophold hos Citanten, Udgift til Læge og Medicin samt en ordinair almindelig Begravelse, som denne efter Egnens Skik og Brug finder Sted for fattige Folk. Ligeledes har han paastaaet Citanten idømt Processens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salair til Procurator Seidelin samt til Procurator Petersen i Odense, der har givet Møde for Indstevnte ved det forommeldte af Citanten ved Underretten optagne Thingsvidne.

Efter hvad der er oplyst under Sagen har denne sin Oprindelse fra, at der i afdøde Johan Henrik Petersens Bo var forefundet et Testament, hvorved han havde indsat sin uægte Datter til Arving af 200 Rdlr., i hvilken Anledning bemeldte Datters Værge under en Skiftesamling i Boet havde anbragt, at det var Indstevnte, der skyldte et saadant Beløb til Boet. Paa bemeldte Skiftesamling blev det nu ogsaa af Citanten indrømmet, at han for flere Aar siden havde modtaget 200 Rdlr. tillaans af afdøde Johan Henrik Petersen, medens han dog i Forbindelse hermed gjorde gjeldende, at Beløbet tildeels var tilbagebetalt allerede dengang Johan Henrik Petersen som syg kom i Citantens Huus, omtrent 13 à 14 Uger før hans Død, samt at det derhos skal have været en bestemt Aftale og Overeenskomst imellem Citanten og Afdøde, at hvis denne — hvad der skete — døde under sit Ophold hos Citanten, skulde deres Mellemværende ansees afgjort, og Restgjelden eftergives Citanten som Erstatning for Sygepleie, Begravelsesomkostninger m. v. Da Rigtig-

heden af dette Citantens Anbringende imidlertid ikke af Værgen blev erkjendt, har Indstevnte — som det hedder i den for Underretten fremlagte Forligsklage — efter Anmodning fra Værgens Side anlagt nærværende Sag for at faae Citanten tilpligtet at udrede de ovenberørte 200 Rdlr.

Til Støtte for sin Frifindelse har Citanten først gjentaget en for Underretten fremsat Indsigelse, der gaaer ud paa, at Testamentet paa Grund af forskjellige Mangler, som formeentlig hæfte ved samme, skulde være ugyldigt, og at Indstevnte, der som Skifteforvalter formenes alene at kunne hente sin Bemyndigelse fra Testamentet, og alene at kunne handle for den deri indsatte Arvings Skyld, derfor skulde have været incompetent til at paastevne Sagen. Der maa imidlertid gives Underdommeren Medhold i, at Indstevntes Competence til Sagens Anlæg simpelthen følger deraf, at han som Skifteforvalter behandler det paagjeldende Bo, og som saadan har at inddrive dettes udestaaende Fordringer, og den nævnte Indsigelse kan derfor ikke tillægges nogen Betydning.

At nu de hovedpaastevnte 200 Rdlr., saaledes som Citanten i Henhold til sit tidligere Anbringende for Skifteretten under den senere Procedure har gjort gjeldende, tildeels skulde være tilbagebetalte til Afdøde og derhos efter Overeenskomst med denne endog fuldstændig eftergivne inden hans Død, er ikke af Citanten nærmere godtgjort, i hvilken Henseende bemærkes, at det af Citanten her for Retten, efter dertil erhvervet Bevilling, producerede Thingsvidne ei heller findes at indeholde noget videre Beviis for denne Paastand.

Forsaavidt Citanten derimod ved det af ham for Underretten anlagte Contrasøgsmaal har paastaaet Værdien af de derunder anførte forskjellige Præstationer liquiderede i Hovedfordringen, maa der gives ham Medhold i, at dette Contra-

søgsmaal urettelig er afviist fra Underretten, idet det ikke kan være tvivlsomt, at den, der af et Bo søges til Betaling af en Gjeld, maa kunne gjøre sine Modfordringer gjeldende under samme Sag, forsaavidt han kun procederer til Liqvidation, og ikke directe fordrer sig Noget tillagt hos Boet. I Henhold til den Overretten dertil givne Bemyndigelse vil Contrasøgsmaalets Realitet derfor være at tage under Paakjendelse. I saa Henseende bemærkes, at Citanten for Underretten har fremlagt en Opgjørelse, hvorefter Contrafordringens samlede Beløb er beregnet til 257 Rdlr., og da Indstevnte ikke ved Underretten imod denne Opgjørelse betimeligt har fremsat nogen speciel Indsigelse, ville de fra ham senere og navnlig ogsaa her for Retten fremkomne Indsigelser ikke imod Citantens Protest kunne tages i Betragtning, hvorimod han, idet Contrafordringens Beløb saaledes overstiger Hovedfordringen, maa blive at frifinde for Indstevntes Tiltale.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes efter Omstændighederne at burde ophæves, og vil der være at tillægge Procurator Delbanco og Underretsprocurator J. J. Hansen, hvis Sagførelse har været lovlig, et Salair af 15 Rdlr. til Førstnævnte og 5 Rdlr. til Sidstnævnte, hvilke Salairer blive at udrede af det Offentlige, medens der ikke haves Hjemmel til at indrømme Procurator J. J. Hansen den af ham forlangte Godtgjørelse for Porto og Budleie m. v. Som Følge af Sagens Udfald kan der derimod ikke tilkjendes Procurator Seidelin, hvis Sagførelse har været forsvarlig, noget Salair. I Henseende til det Cancelliraad, Underretsprocurator Petersen ved Underretsdommen tilkjendte Salair af 15 Rdlr. vil bemeldte Dom være at stadfæste, ligesom der for hans senere Møde ved Underretten vil være at tillægge ham et Salair af 3 Rdlr., som udredes af det Offentlige.

Under Sagen foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, Smed og Dannebrogsmand Lars Larsen af Hjallese, bør for Tiltale af Indstevnte, Herredsfoged og Skriver i Bjerge-Aasum Herreder, Justitsraad Frederik Julius Rønnemann Petersen, som Skifteforvalter i Boet efter afdøde Ungkarl Johan Henrik Petersen af Dømmestrup, i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Der tillægges Procurator Delbanco og Procurator J. J. Hansen i Salair, Førstnævnte 15 Rdlr. og Sidstnævnte 5 Rdlr., hvilke Salairer udredes af det Offentlige. I Henseende til det Cancelliraad, Underretsprocurator Petersen ved Underretsdommen tillagte Salair af 15 Rdlr. bør bemeldte Dom ved Magt at stande, hvorhos der endvidere tillægges ham et Salair af 3 Rdlr., som udredes af det Offentlige.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. 657/69 Forhenværende Møllersvend nu Gaardmand Daniel Haagensen af Stove ctr. forhenværende Gaardmand Henrik Hansen af Kjøbenhavn.

(Fortolkning af en tvivlsom Bestemmelse i et Document, overskrevet „Testamente", hvorved under visse Betingelser den ene Part havde overdraget en ham tilhørende fast Eiendom til Modparten.)

(Paadømt den 30te Mai 1870).

Dommen er saalydende:

Ved et Document af 4de Mai 1868, overskrevet „Testamente", overdrog Indstevnte, forhenværende Gaardmand Henrik Hansen af Kjøbenhavn, til Citanten, forhenværende Møllersvend nu Gaardmand Daniel Haagensen af Stove, sin fra Stove By udflyttede Eiendom med Jorder, Matr.-Nr. 3b,

af Hartkorn 2 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr., imod at Citanten ½ Aar efter Indstevntes Død skulde til hans Arvinger udbetale 6000 Rdlr. samt derhos overtage en Prioritet af 700 Rdlr., og skulde Citanten strax tiltræde Eiendommen og bestyre den som sin uindskrænkede Eiendom, hvorhos det i Documentet endvidere hedder:

„Imod at jeg af Daniel Haagensen eller hans Familie i enhver Henseende nyder frit Ophold og Underholdning i Eiendommen, i hvilken jeg forbeholder mig at have mit hele Indbo, modtager de af mig ansete behørige Klædningsstykker .... forpligter jeg mig herved til ikke at disponere over den indbemeldte mig tilhørende Eiendom paa nogensomhelst anden Maade end som heri er anmeldt."

I Mai f. A. flyttede Citanten med Familie ind til Indstevnte, men ved Juletid f. A. forlod Indstevnte Stedet, og efter Stevning af 30te Juli f. A. søger han derpaa Citanten ved Kjøbenhavns Amts nordre Birkethings Gjesteret deels til at erstatte ham endeel Rug, Flesk m. v. til Værdi 109 Rdlr. 8 ß, som han havde havt paa Stedet i Stove og ei havde medtaget, deels til at levere ham efter en Citanten tilstillet, under Sagen fremlagt, Fortegnelse en Deel Klædningsstykker efter vedhæftede Prøver, Skjorter, Strømper, Støvler m. m.

Ved Gjesterettens Dom af 10de Septbr. f. A. blev kjendt for Ret:

„Indstevnte, Møllersvend Daniel Haagensen af Stove Mølle, bør inden 6 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under en Mulkt af 1 Rdlr. til Kjøbenhavns Amts Fattigkasse for hver Dag han maatte sidde denne Frist overhørig, til Citanten, Henrik Hansen af Kjøbenhavn, levere de paa den under Sagen fremlagte Fortegnelse opførte Klædningsstykker efter de vedføiede Prøver.

Saa bør Indstevnte og til Citanten betale 31 Rdlr., men forøvrigt for dennes Tiltale i nærværende Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Det ommeldte Beløb at udredes inden trende Solemærker efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven."

Denne Dom har Citanten, der har erhvervet Bevilling til at føre nye Vidner og fremlægge nye Documenter, nu indanket her for Retten og paastaaet principaliter, at han frifindes, i alt Fald for Tiden, for Indstevntes Tiltale, in subsidium, at Citanten kun tilpligtes at yde saadanne Klæder og i et saadant Omfang, som stemmer med den af ham fremlagte Skjønsforretning eller at betale den i Forretningen paa dem satte Værdi, samt at det kun paalægges ham at yde dem efter passeret Paakrav og paa Eiendommen i Stove og intet andetsteds og derhos med Hensyn til Erstatningen at han aldeles frifindes eller kun tilpligtes at betale 6 Rdlr. for Hør og Blaar samt endelig at han tilkjendes Sagens Omkostninger i begge Instanser skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

Indstevnte er — uagtet lovlig stevnet — hverken mødt eller har ladet møde, og Sagen vil altsaa i Medfør af 1—4—30 og Frd. 3die Juni 1796 § 2 være at paadømme efter de fremlagte Breve og Beviisligheder.

Hvad de af Indstevnte fordrede Klædningsstykker angaaer, findes det med Føie i Underretsdommen antaget, at den paagjeldende Bestemmelse i Dispositionen eller Overeenskomsten overlader til Indstevnte at bestemme, hvilke Klædningsstykker han anseer nødvendige for sig og af hvilken Beskaffenhed de skulle være, uden at det nu, efterat Overeenskomsten er vedtagen og opfyldt fra den ene Parts Side, kan komme i Betragtning, hvilken Betydning Concipisten

vil have lagt i de brugte Udtryk, og da der efter disse heller ikke er nogen Grund til at betinge Indstevntes Ret af hans Ophold paa den afstaaede Eiendom, og det derhos ikke af Citanten er godtgjort, at der forlanges mere end der er bestemt til Indstevntes eget Brug eller hvad der er passende for ham, naar han har Ophold her i Staden, maa det billiges, at Indstevntes Paastand i denne Henseende er taget til Følge, og da det ogsaa maa billiges, at Underdommeren har tilkjendt Indstevnte den fordrede Erstatning med 31 Rdlr., hvortil Beløbet er nedsat, da Citanten ikke mod Indstevntes Benægtelse har ført Beviis for, at Indstevnte har tilladt ham at forbruge de Fødevarer og andre Gjenstande, hvorfor Erstatningen fordres, vil Underretsdommen, hvis Bestemmelse om, at Sagens Omkostninger ophæves, bifaldes, blive at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Fornødent stemplet Papir har her for Retten været forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren. Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 36.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 6te August.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen $\frac{244}{70}$ Procurator M. Møller Actor ctr. Tiltalte Hjuulmand Hans Petersen af Tryggeløv.

(Anvendelse af Straffelovens § 203.)

(Paadømt den 3die Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Langelands Herreds Extraret hertil indankede, mod Tiltalte Hjuulmand Hans Petersen af Tryggeløv for at have tilføiet nu afdøde Gaardmand Herman Hansen Møller Rasmussen Saar eller Skade, anlagte Sag er det ved Tiltaltes Forklaring og de iøvrigt fremkomne Oplysninger tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte den 22de Decbr. f. A. om Aftenen, da han i sin egen Bolig var sammen med bemeldte Gaardmand, er kommen i Uenighed med denne, der var stærkt beruset, og at han, da Rasmussen gjentagne Gange havde spyttet ham i Ansigtet, har slaaet ham med en Flaske i Hovedet, saa at han blødte stærkt, og da Rasmussen vedblev at fornærme ham, stødte Tiltalte ham ned af Stolen saa at han faldt om paa Gulvet, og gav ham med en tyk

Stok adskillige Slag paa Kroppen. Rasmussen blev derefter kjørt hjem og feilede tilsyneladende ikke Noget, og den næste Dag var han ialfald nogen Tid oven Senge, men han, der var meget forfalden til Drik og i den sidste Tid stadig fuld, vedblev at drikke Brændeviin og om Morgenen den 24de fandtes han død i sin Seng.

Ifølge den afgivne Lægeerklæring ere de med Stokken tilføiede Slag uden nogen Betydning, og Saaret i Hovedet, der ikke havde beskadiget det underliggende Been eller Beenhinden, vilde ikke have gjort et sundt Menneske synderlig Skade, ligesom Døden i det foreliggende Tilfælde heller ikke directe kunde være fremkaldt ved det, men den maa dog antages at være fremskyndet ved det, idet Gaardmand Rasmussen sandsynligviis alligevel om kort Tid vilde være bukket under for sin i ualmindelig Grad overdrevne Nydelse af Spiritus, men ved den tilføiede Vold maa hans svækkede Organisme antages at være bleven saa stærkt rystet, at den derved er gaaet tilgrunde.

Under disse Omstændigheder maa det billiges, at Tiltalte er anseet efter Straffelovens § 203, og da Straffen for Tiltalte, der er født 1813 og ikke tidligere straffet, passende findes bestemt til 3 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, samt da Dommens Bestemmelser om Actionens Omkostninger billiges, vil denne i det Hele være at stadfæste.

Tiltalte vil derhos have at betale Salair til Actor og Defensor for Overretten med 5 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Pro-

curatorerne M. Møller og Meyer betaler Tiltalte Hjulmand Hans Petersen af Tryggeløv 5 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen A8. $\frac{136}{70}$ Procurator Westrup Actor ctr. Tiltalte Enken Albeck af Svendborg.

(Under en Tiltale efter vedkommende Byes Sundhedsvedtægter for Overtrædelse af et af Sundhedscommissionen givet Tilhold, den Tiltalte frifunden og Sagens Omkostninger paalagte det Offentlige, da det ommeldte Tilhold var aldeles ubestemt.

(Paadømt den 3die Juni 1870).

Dommen er saalydende:

Da der oftere var ført Klage over Stank fra det af Tiltalte, Enken Albeck af Svendborg, paa Svendborgs Møllergade drevne Garveri, gav bemeldte Byes Sundhedscommission hende under 10de Septbr. f. A. Tilhold blandt Andet om uden Ophold og senest inden Maanedens Udgang at flytte den saakaldte Pyr, et ved Driften fornødent Kar, hvorfra Stanken antoges at komme, og som fandtes at ligge for nær ved Gaden.

Da Tiltalte ikke dertil var villig, blev hun efter Stevning af 9de Octbr. f. A. sat under Tiltale ved Svendborg Byes Politiret for at lide Tiltale og Dom efter Sundhedsvedtægternes §§ 26—28, og ved Politirettens Dom af 10de Januar d. A. blev hun tilpligtet inden 1ste April d. A. at flytte Pyr'en i hendes Eiendom i Møllergade saalangt fra Gaden, at der bliver en Afstand mellem Karret og denne af mindst 20 Alen i lige Linie. Alt under en Mulkt af 5 Rdlr. til Svendborg Byes Politikasse for hver Dag hun sidder Dommen overhørig.

Denne Dom er nu saavel efter Tiltaltes Begjering som paa det Offentliges Vegne indanket hertil Retten.

Da det ommeldte Tilhold er aldeles ubestemt, idet det intet indeholder om hvor langt Pyren skal flyttes fra Gaden, hvilken Bestemmelse bliver at træffe af Sundhedscommissionen og ikke af Domstolene, vil Tiltalte ikke kunne drages til Ansvar for ikke at have opfyldt Tilholdet, og hun vil saaledes være at frifinde for Actors Tiltale i denne Sag.

Sagens Omkostninger, hvorunder Salair til Actor og Defensor for Overretten, 5 Rdlr. til hver, blive at udrede af det Offentlige.

Sagens Behandling ved Politiretten har været fremmet med tilbørlig Hurtighed, og Sagførelsen her for Retten har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Enken Albeck af Svendborg, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger, derunder Salair til Procuratorerne Westrup og Rothe for Overretten, 5 Rdlr. til hver, udredes af det Offentlige.

Sagen $\frac{271}{70}$ Procurator Simonsen Actor ctr. Arrestanten Søren Hansen.

(En for Bedrageri tiltalt Arrestant frifunden, dog med Paalæg af Actionens Omkostninger, da Straffelovens Bestemmelser om nysnævnte Forbrydelse, efter de afgivne Forklaringer og Forholdets Natur, fandtes uanvendelige i det foreliggende Tilfælde.)

(Paadømt den 7de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Lollands Nørre-Herreds Extraret hertil indankede, mod Arrestanten Søren Hansen for Bedrageri anlagte, Sag er han for det ene ham paasigtede Bedrageri frifunden, medens han for det nedenfor omhandlede Bedrageri er anseet med 2 Gange 5 Dages Fængsel paa

Vand og Brød efter Straffelovens § 251. Da Dommen alene er appelleret efter Arrestantens Begjæring, bliver kun det sidstnævnte Forholds Strafbarhed at undersøge. Dette Forhold har bestaaet i, at han har givet et Photographi-Aftryk af en Tyvedalerseddel — hvilket Aftryk efter det Oplyste maa antages at have været omtrent $\frac{1}{3}$ saa stor som en almindelig Tyvedalerseddel og klæbet paa stivt Papir — til en hos en Værtshuusholder i Nakskov tjenende Pige, Petra Jørgensen, „forat komme til at ligge hos hende", efterat han iforveien havde sagt, at han havde en 20 Dalerseddel, som han vilde give hende for at ligge 20 Gange hos hende, og at han, da Pigen havde modtaget Photographiet, kort efter havde Samleie een Gang med hende, men da han næste Gang kom til Værtshuusholderen, var hun borte.

Efter de afgivne Forklaringer og Forholdets Natur maa imidlertid Arrestantens Ydelse nærmest betragtes som en Gave, og selv om Arrestantens Adfærd maatte have givet Modtageren Anledning til at antage, at den havde en høiere Værdi, end i Virkeligheden var Tilfældet, skjønnes Straffelovens Bestemmelser om Bedrageri dog ikke at være anvendelige herpaa. Arrestanten vil derfor være at frifinde for Actors Tiltale, og Underretsdommen vil forsaavidt være at forandre, hvorimod dens Bestemmelser om Actionens Omkostninger, derunder Salair til Actor og Defensor for Underretten, billiges.

Arrestanten vil derhos have at udrede Salair til Actor og Defensor for Overretten med 5 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten, Søren Hansen, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Underretsdommen ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Simonsen og Hvalsøe, betaler Arrestanten 5 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. 268/70 Justitsraad, Procurator Petersen Actor ctr. Arrestanten Niels Nielsen.

(Spørgsmaal om Beviis kunde antages tilveiebragt for et en Arrestant paasigtet, men af ham benægtet Bedrageri.)

(Paadømt den 10de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Kronborg vestre Birks Extraret hertil indankede, Sag, hvorunder Arrestanten, Niels Nielsen, tiltales for at have bortført og solgt en Aftægtsmand Jens Mortensen eller dennes Pleiedatter tilhørende Ko eller for bedrageligt Forhold, er det oplyst, at Arrestanten og Jens Mortensen den 27de Januar f. A. i Forening begave sig til Hillerød Marked, førende med sig en Sidstnævnte tilhørende ældre Ko, som han ønskede at sælge, at Arrestanten, der havde lovet at være behjælpelig med Salget, solgte den for 23 Rdlr. 3 Mk., som han modtog, og at han derefter paa Markedet kjøbte en Ko, som han betalte Sælgeren med 21 Rdlr. 3 Mk. og som han og Jens Mortensen, efterat de havde overnattet hos en Slægtning af Sidstnævnte, den næste Dag førte til Jens Mortensens Huus i Bøllemose, hvor den forblev indtil den 6te Januar d. A., da Arrestanten, der alt i længere Tid havde havt Ophold hos Jens Mortensen, under dennes Fraværelse og imod Protest af dennes Datter, førte den bort og 2 Dage senere solgte den til Slagter Niels Nielsen i Græ-

sted for 35 Rdlr. og et Kallun. — Medens nu Arrestanten har paastaaet, at Koen var hans og at han altsaa var berettiget til at sælge den, idet han, efterat have modtaget den for Jens Mortensens gamle Ko betalte Kjøbesum, vil have leveret Beløbet til Jens Mortensen og derefter for sine egne Penge kjøbt den anden Ko, har derimod Jens Mortensen, næst at benægte af Arrestanten at have modtaget Beløbet for den solgte gamle Ko, paastaaet, at Arrestanten, der tog med ham paa Markedet for at hjælpe ham med at sælge hans Ko og kjøbe ham en anden, har kjøbt den nye Ko til ham og betalt den med hans Penge, saa at Koen strax ved Kjøbet blev hans Eiendom og at Arrestanten ved nu at sælge denne Ko har imod ham eller, da han ifølge Contract af 27de Marts f. A. har afstaaet sit Huus og sine rørlige Eiendele, deriblandt Koen, til ovennævnte sin Pleiedatter, rettere imod hende har gjort sig skyldig i svigagtigt Forhold.

Vel have nogle Vidner forklaret, at Arrestanten, efterat Koen var kjøbt paa Markedet, for dem har yttret, at den tilhørte Jens Mortensen, og endvidere er det oplyst, at den omhandlede Ko i hele det anførte Tidsrum er bleven passet og fodret af Jens Mortensen og dennes Familie paa Jens Mortensens og dennes Pleiedatters Bekostning, og at Jens Mortensen og Familie udelukkende have havt Nytten af Koen ved at bruge og tildeels sælge dens Mælk, saa at der er fremkommet en høi Grad af Formodning for, at Koen var Jens Mortensen tilhørende og kjøbt for dennes Penge, hvilket Sidste ogsaa bestyrkes derved, at Arrestanten, efter hvad der foreligger, ikke paa den Tid, da han paa Markedet kjøbte Koen, synes at have eiet det dertil fornødne Pengebeløb.

Men Retten skjønner dog ikke, at det imod Arrestantens Benægtelse er beviist, at den omhandlede Ko tilhørte Jens Mortensen eller dennes Pleiedatter, og at Arrestanten med

Hensyn til samme har gjort sig skyldig i bedrageligt Forhold eller i noget andet Forhold, der kan bevirke Straffeansvar for ham under nærværende Sag.

Idet Arrestanten, der er født den 16de Mai 1835 og ikke tidligere har været straffet eller tiltalt, derfor vil være at frifinde og den indankede, den 16de April d. A. afsagte, Dom, hvorved der efter Straffelovens § 252 cfr. §§ 251 og 57 er tilfundet ham Straf af 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, forsaavidt bliver at forandre, ville Dommens Bestemmelser i Henseende til Actionens Omkostninger, som det er paalagt ham at udrede, være at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor ved Overretten vil Arrestanten derhos være pligtig at betale 8 Rdlr. til hver.

Behandlingen i 1ste Instans saavelsom den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Arrestanten, Niels Nielsen, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Underretsdommen ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor ved Overretten, Procurator, Justitsraad Petersen og Nissen, betaler Arrestanten 8 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen 272/89 Doris Elisabeth Range, født Schwaner, ctr. Styrmand Henrik Peter Theodor Range.

(I et Tilfælde, hvor en Hustru søgte Skilsmissedom i Henhold til Lovens 3—16—15—2, antaget, at Indstevningsmaaden efter Frd. 11te September 1839 § 9 maatte ansees tilstrækkelig *), men

*) Dette stemmer med en ved Hof- og Stadsretten stadig fulgt Praxis (see nærv. Ugeskr. for 1859 S. 799, for 1863 S. 685,

Indstevnte frifunden, da han efter det Oplyste hverken kunde betragtes som svigagtig eller simpel Rømningsmand.)

(Paadømt den 13de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Citantinden, Doris Elisabeth Range, født Schwaner, hvem der er tilstaaet fri Proces, har under nærværende Sag, efter Stevning af 20de Januar f. A., paastaaet det mellem hende og hendes Mand, Indstevnte, Styrmand Henrik Peter Theodor Range, der skal have forladt hende i Aaret 1863, da han reiste herfra Staden, uden senere at vende tilbage, samt fra hvem hun siden den Tid ikke vil have hørt noget, den 11te Novbr. 1860 indgaaede Ægteskab hævet og Indstevnte tilpligtet at udrede Sagens Omkostninger, derunder Salair til hendes beskikkede Sagfører, Procurator Nissen, hvilket denne i alt Fald har paastaaet sig tillagt hos det Offentlige. Indstevnte er ikke mødt, men det for ham beskikkede Forsvar, Procurator Maag, har paastaaet Sagen afviist og Citantinden tilpligtet at udrede Kost og Tæring til Indstevnte, subsidiairt, at Indstevnte frifindes for Citantindens Tiltale og hos hende tillægges Sagens Omkostninger, derunder Salair til Procurator Maag, som denne i alt Fald paastaaer udredet af det Offentlige eller, forsaavidt Sagen gaaer Indstevnte imod, overeensstemmende med Frd. 29de Mai 1750 § 2 in fine.

Afviisningspaastanden, der er grundet paa, at der, uagtet Citantinden paastaaer Ægteskabet hævet under Paaberaabelse af Bestemmelserne i L. 3—16—15—2, ikke er forholdt efter

---

jfr. for 1865 S. 733), for hvilken der, om dens Berettigelse end kan omtvistes, kan anføres gode Grunde, jfr. Ny Collegialtidende for 1845 S. 890.

Frd. 25de Mai 1750 og Stevningen navnlig ikke forkyndt paa Indstevntes sidste Bopæl, findes imidlertid ikke at kunne tages til Følge, da Frd. 11te Septbr. 1839 § 9, hvis Bestemmelser rettelig ere iagttagne, ogsaa maa kunne afgive Regel for Indstevningsmaaden, naar Skilsmisse søges af den i ovenmeldte Lovsted anførte Aarsag, og sidstmeldte Forordning ikke fordrer nogen slig Forkyndelse.

Efter hvad der er oplyst, er Indstevnte med Citantindens Samtykke i Efteraaret 1863 afreist herfra Staden som Styrmand med Galeasen Louise af Aarhuus, Skibsfører Funder, fra hvilket Skib han derefter, medens det i November Maaned s. A. var beliggende i Havnen ved Antwerpen, maa antages at være rømt, men da denne Omstændighed navnlig efter det iøvrigt Oplyste, hvorved bemærkes, at der under Sagen er fremlagt et Brev fra Indstevnte til hans Moder af 1ste Juli 1867, hvori han udtaler sin Hensigt at vende hjem fra Amerika, hvor han dengang opholdt sig, ikke findes at afgive tilstrækkelig Føie til at ansee ham som svigagtig Rømningsmand i Forhold til Citantinden, og Betingelserne for Skilsmisse paa Grund af simpel Rømning heller ikke ere tilstede, idet han endnu ikke har været fraværende i 7 Aar, vil Citantindens Paastand ikke kunne gives Medhold, men Indstevnte blive at frifinde for hendes Tiltale.

Processens Omkostninger blive efter Omstændighederne at ophæve.

Efter Sagens Udfald vil der hverken kunne tilstaaes Procurator Nissen eller Procurator Maag Salair. Deres Sagførelse har været lovlig.

Under Sagen foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Styrmand Henrik Peter Theodor Range,

bør for Tiltale af Citantinden, Doris Elisabeth Range, født Schwaner, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

*　　*　　*

Det var i ovenstaaende Sag et vistnok tvivlsomt Spørgsmaal, om Indstevnte, skjøndt bortreist med Citantindens Samtykke, dog ikke ved den i Præmisserne ommeldte Desertion fra Skibet maatte antages at have tilintetgjort den Formodning om at ville komme tilbage, hvorpaa Lovens 3—16—15—3 er grundet, uden at det til hans Moder skrevne Brev heri burde gjøre nogen Forandring. Dette er i tidligere Tilfælde antaget, hvorom kan eftersees Dom i „Jur. Ugeskr." for 1859 S. 799—800. Jfr. Ørsteds Haandbog 2den Deel S. 212. — Imod at betragte en Søfarende, blot fordi han rømmer fra Skibet, fra den Tid dette er skeet som desertor malitiosus i Forhold til Konen, kan imidlertid dog anføres, at Hensigten ikke behøver at have været at unddrage sig Samlivet med denne, men f. Ex. kan have været at faae bedre Hyre paa et andet Skib eller mulig endog at vende hurtigere hjem. See Scheels Familieret S. 264.

Sagen $\frac{100}{70}$ Gaardmand Rasmus Jensen ctr. Vallensbek Sogneraad.

(Spørgsmaal, om Forlig kunde siges i 1ste Instans at være prøvet paa lovlig Maade, og da dette fandtes at maatte besvares benægtende, Underretsdommen annulleret.)

(Paadømt den 13de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Gaardmand Rasmus Jensen, paaanker under nærværende Sag en ved Ramsø-Thune Herreders Politiret den 17de Decbr. f. A. afsagt Dom, hvorved han efter derom

af de Indstevnte, Vallensbek Sogneraad, nedlagt Paastand er tilpligtet at udrede Underholdningsbidrag til det af Bodil Larsdatter af Vallensbek den 9de Aug. f. A. fødte og den 13de Septbr. næstefter med Navnet Karen Marie Larsen døbte Pigebarn fra dets Fødsel indtil dets fyldte 14de Aar efter Amtets nærmere Bestemmelse, idet han har paastaaet principaliter, at Dommen kjendes uefterrettelig, og subsidiairt, at den annulleres og Sagen hjemvises til ny og lovligere Behandling, samt i hvert Fald at de Indstevnte paalægges at udrede Appellens Omkostninger skadesløst.

De Indstevnte have efter erhvervet Bevilling til fri Proces ved deres antagne Sagfører, Overretssagfører Hein, protesteret imod Citantens Paastande i Formaliteten og paastaaet Underretsdommen stadfæstet samt Citanten tilpligtet at udrede Processens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, og derunder Salair til Overretssagfører Hein som tilbefalet Sagfører.

Efter Underretsacten have Parterne ikke nogen af de Dage, Sagen har været behandlet for Underretten, mødt samlede, og den sidste Tægtedag, da de Indstevnte ikke sees at være mødte eller at have ladet møde, er alene tilført, at Forlig forgjæves blev forsøgt med Citanten, og der maa saaledes gives Citanten Medhold i, at Forlig ikke kan sees at være prøvet paa lovlig Maade, hvorfor Dommen vil blive at kjende uefterrettelig.

Processens Omkostninger findes efter Omstændighederne at maatte ophæves, og vil der allerede af den Grund, at Overretssagfører Hein ikke er beskikket for de Indstevnte, ikke kunne tillægges ham Salair.

For stemplet Papir har der ikke været Brug under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør uefterrettelig at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Sagen 1/7 8 Glumsø-Bavelse Sogneraad ctr. Præstø Amtsraad.

(En Sag, hvorunder der mellem en over- og underordnet Communalautoritet tvistedes, om en Vei burde betragtes som privat eller offentlig, antaget ikke at henhøre under Domstolenes Ressort, og Sagen, som Følge heraf, afviist, medens det dog udtrykkelig udtaltes, at det maatte være forbeholdt den eller de Private, som muligen maatte ansee deres Ret krænket ved den ommeldte Veis Optagelse paa Fortegnelsen over de ikke private Veie i Amtet, at søge Spørgsmaalet herom afgjort ved Domstolene.)

(Paadømt den 13de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag, der efter Overeenskomst imellem Parterne er anlagt herved Retten i dens Egenskab af 1ste Instans, have Citanterne, Glumsø-Bavelse Sogneraad, efter dertil meddelt fri Proces, ved deres beskikkede Sagfører, Procurator Meyer, paastaaet de Indstevnte, Præstø Amtsraad, tilpligtede under en daglig Mulkt at lade udslette af Fortegnelsen over de ikke private Veie i Præstø Amts Landdistricter, gjeldende for Aarene 1868 til 1872, den Pag. 14 i den trykte Fortegnelse under Glumsø Sogn Litr. f. anførte Vei, betegnet som „Veien fra Sogneskjellet ved Vinnerup langs Østerskovens nordre Side til Veien Litr. d.“ samt derhos paalagte at betale denne Sags Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salair til Procurator Meyer.

De Indstevnte, hvem der ligeledes er forundt fri Proces, have derimod ved deres beskikkede Sagfører, Procurator Rode, nedlagt Paastand om Afviisning af denne Sag — som ikke

hørende under Domstolene, samt at der tillægges Procurator Rode eller ialfald dem selv en passende Kost og Tæring.

Det fremgaaer af Sagens Oplysninger, at den ovennævnte Vei ikke var optagen paa den Fortegnelse over ikke private Veie, som Citanterne i Medfør af Lov 21de Juni 1867 § 6 havde forfattet og derefter indsendt til de Indstevnte, men at derimod Optagelsen skyldes de Indstevnte selv, som navnlig have truffet en saadan Bestemmelse i Henhold til et fra nogle enkelte Beboere derom fremsat Andragende, og uanseet at Citanterne i deres Erklæring over dette Andragende derimod have fremsat Indsigelse. Det følger imidlertid saavel af Lovgivningen som af Sagens Natur, at de Indstevnte i deres Egenskab af overordnet criminel Autoritet maatte være beføiede til at paasee, at Citanterne efterkom den dem efter den citerede Lovbestemmelse paahvilende Pligt at optage alle ikke private Veie paa den omhandlede Fortegnelse, og at de derfor, saafremt de efter indhentede Oplysninger fandt, at nogen Vei var forbigaaet, ogsaa maatte have Myndighed til forsaavidt at supplere Fortegnelsen. Men naar de Indstevnte saaledes ikke kunne antages at have overskredet deres Competence ved en saadan Beslutning, kunne Domstolene ikke indlade sig paa en Undersøgelse af, hvorvidt denne Beslutning maatte være begrundet eller ikke, idet det bemærkes, at Beslutningen selvfølgelig kun er bindende i Forhold til Citanterne, medens det derimod maa være forbeholdt den eller de Private, som muligt maatte ansee deres Ret krænket ved Veiens Optagelse paa Fortegnelsen, at søge Spørgsmaalet herom afgjort ved Domstolene.

Sagen vil derfor være at afvise, hvorhos der, efter den derom nedlagte Paastand, vil være at tilkjende Procurator Rode, hvis Sagførelse har været forsvarlig, Kost og Tæring, som bestemmes til 8 Rdlr., medens Procurator Meyer, hvis

Sagførelse ligeledes har været lovlig, som Følge af Sagens Udfald, intet Salair kan erholde.

Under Sagen foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag afvises.

I Kost og Tæring betaler Citanterne, Glumsø-Bavelse Sogneraad, til Procurator Rode 8 Rdlr., der udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{635}{69}$ Forretningsfører C. Flint i Helsinge ctr. Kroeier Beck i Esrom.

(Statueret, at selv om en Indstevnt kunde ansees som Forfatter til eller antages at have paataget sig Ansvaret for en i en Avis indrykket, ikke med noget Navns Underskrift forsynet, for Citanten formeentlig fornærmelig Artikel, maatte Indstevntes Frifindelse da blive en nødvendig Følge af den i Presselovens § 3 indeholdte Bestemmelse, hvorefter det som udtrykkelig Betingelse for en Forfatters Strafbarhed fordres, at han har navngivet sig som Forfatter til vedkommende Skrift*.)

(Paadømt den 13de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

I Anledning af en i Frederiksborg Amtstidende og Adresseavis Nr. 292 for den 15de Decbr. 1868 med Overskrift „Hr. Flint i Helsinge", indrykket Artikel, der er undertegnet „2", havde Citanten, Forretningsfører C. Flint i Helsinge, paa Grund af denne Artikels for ham formeentlig fornærmelige Indhold anlagt Sag imod Indstevnte Kroeier

*) Jfr. Scheels Personret S. 462, hvor det læres, at selv om den Forfatter, der ikke har navngivet sig paa Skriftet, erklærer sig villig til at modtage Søgsmaal, kan det ikke komme i Betragtning.)

Beck i Esrom, og paastaaet denne anseet efter Lovens Strenghed samt de paaklagede Yttringer mortificerede, og efter udtagen Contrastevning havde Indstevnte, med Hensyn til et Citanten i den nævnte Avis Nr. 14, 39 og 40 for den 18de Januar samt den 16de og 17de Februar f. A. havde under sit Navn ladet indrykke 3 Artikler, overskrevne den Første: Hr. „2", de Sidste: „Hr. Kroeier Beck i Esrom", der formeentes at indeholde fornærmelige Yttringer for ham, paastaaet foruden Mortification af disse Citanten i Henhold til almindelig Straffelovs § 217 anseet med en Mulkt af 50 Rdlr. Begge Parter procederede hver især principaliter til Afviisning, subsidiairt til Frifindelse.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kiøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 37.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 13de August.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen AS. 635/69 Forretningsfører C. Flint i Helsinge ctr. Kroeier Beck i Esrom.

(Sluttet. — See forrige Nr.)

Efterat der ved den inden Kronborg vestre Birkething den 15de Juni f. A. i disse Sager afsagte Dom var kjendt for Ret, at Contrasøgsmaalet afvistes og at i Hovedsagen Indstevnte frifandtes for Citantens Tiltale, hvorhos Processens Omkostninger for Hovedsøgsmaalets Vedkommende ophævedes, har Sidstnævnte, efter Stevning af 11te October næstefter, bragt Hovedsagen ind for Overretten, hvor han har paastaaet Underretsdommen derhen forandret, at Indstevnte for de i Forligsklagen specielt fremhævede, for Citanten fornærmelige, Yttringer straffes efter Straffelovens § 216 cfr. § 215, at derhos de paaklagede Yttringer mortificeres og at Indstevnte tilpligtes at betale ham Sagens Omkostninger i begge Instanser skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt, hvorimod Indstevnte har paastaaet den indankede Dom, saavidt paaanket er, stadfæstet og sig hos Citanten tillagt Sagens

Omkostninger for begge Retter ligeledes skadesløst eller med et tilstrækkeligt Beløb.

Hvad der foreligger Overretten til Afgjørelse er alene Realiteten af Hovedsøgsmaalet i 1ste Instans. I denne har Citanten til Støtte for Søgsmaalet, nemlig for at Indstevnte, som under Proceduren har benægtet Saadant, er Forfatter af Artiklen i den ommeldte Avis Nr. 292 for 15de Decbr. 1868 eller ialtfald maa bære Ansvaret for samme, deels produceret en til Avisens Redacteur stilet Skrivelse af 27de Decbr. 1868 fra Indstevnte, hvori denne i Anledning af bemeldte Redacteurs Forespørgsel om, hvem der er Forfatter af Artiklerne under Mærket „2" imod Octoberforeningen og Hr. Flint i Helsinge, meddeler til videre Efterretning for Vedkommende, at han „har lovet at bære det juridiske Ansvar for Forfatteren for bemeldte Artikler under Mærket „2", saaledes, som Presselovgivningen bestemmer," deels fremhævet, at Indstevnte, ved i 1ste Instans at contrasagsøge Citanten med Hensyn til den i Bladets Nr. 14 for 1869 indførte Artikel med Overskrift Hr. „2", har anerkjendt at være „2", altsaa Forfatter af den paaklagede Artikel.

Men ligesom den omhandlede Skrivelse ei nødvendig maa forstaaes derhen, at Indstevnte erklærer sig villig til umiddelbart at bære Ansvaret for Artiklen, men dens Mening, saaledes som han vil, kan opfattes at være den, at han kun paatager sig det juridiske Ansvar overeensstemmende med Presseloven ɔ: det Ansvar, som Forfatteren i Medfør af Lov 3die Januar 1851 maatte være undergiven, saaledes sees Indstevnte ei at have contrasagsøgt Citanten paa Grund af Fornærmelser mod Hr. „2", men deels for de mod „Kroeier Beck i Esrom" i Aviserne for 16de og 17de Februar f. A. fremsatte fornærmelige Yttringer, deels for

Artiklen i Avisen for 18de Januar f. A., hvori Indstevnte ved Navn udpeges. Iøvrigt tilføies, at selv om Indstevnte kunde ansees som Forfatter eller antages at have paataget sig Ansvaret for denne, saa maatte han efter de i den nævnte Lovs § 3 indeholdte Bestemmelser, hvorefter det udtrykkelig som Betingelse for en Forfatters Strafbarhed udfordres, at han i det vedkommende Skrift har navngivet sig som Forfatter, være at frifinde, da Artiklen quæstionis ei er undertegnet med noget Navn, men med et Mærke.

Da nu Underdommeren er kommen til samme Resultat, vil hans Dom være at stadfæste, hvorhos Omkostningerne for Overretten efter Omstændighederne blive at ophæve.

Behørigt stemplet Papir er under Sagen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Sagen AS. 157/70 Urtekræmmer Chr. Reuter af Sundbyvester paa Amager ctr. Handelsbetjent, nu Urtekræmmer, V. Schmidt sammesteds.

(Statueret, at det efter Forholdets Natur maa ansees almindeligt, at Handelsbetjente ansættes med aarlig Løn, og at en Principals Ansvar for i urette Tid at have opsagt en slig Betjent, i Mangel af anden positiv Bestemmelse, maatte fastsættes efter Analogien af Tyendeloven af 10de Mai 1854 § 46.)

(Paadømt den 13de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Indstevnte, Handelsbetjent, nu Urtekræmmer, V. Schmidt af Sundbyvester paa Amager, har under en ved Amager Birks Gjesteret anlagt Sag paastaaet Citanten, Urtekræmmer Chr. Reuter, ligeledes af Sundbyvester, tilpligtet at betale ½ Aars Løn med 100 Rdlr. og Vederlag for Kost og Logis

for Tiden fra 1ste Juli f. A. til 1ste Januar d. A., subsidiairt Løn fra 1ste Juli til 1ste Novbr. f. A. med 66 Rdlr. 4 Mk. og Vederlag for Kost og Logis i 8 Uger, samt i begge Tilfælde Sagens Omkostninger, hvorimod Citanten paastod sig frifunden med Tillæg af Procesomkostninger. Ved Gjesterettens Dom af 8de Januar d. A. blev Indstevntes subsidiaire Paastand tagen tilfølge, idet Kostpengene bestemtes til 2 Mk. daglig, saaledes at der ialt blev tilkjendt ham hos Citanten 85 Rdlr. 2 Mk., medens Sagens Omkostninger ophævedes.

Dene Dom har Citanten indanket for Overretten, hvor han har paastaaet den forandret efter hans i 1ste Instans nedlagte Paastand og sig endvidere tillagt Appellens Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt. Indstevnte er, skjøndt lovligt stevnet, hverken mødt eller har ladet møde her for Retten, hvor Sagen derfor i Medfør af L. 1—4—30 og Frd. 3die Juni 1796 § 2 vil være at paakjende efter de fra Citantens Side fremlagte Breve og Bevilsligheder, navnlig Underretsacten.

Ifølge denne er Indstevnte bleven fæstet af Citanten til som Svend at passe hans Boutik som Urtekræmmer i Sundbyvester, hvilken Citanten den 1ste Januar f. A. overtog efter Urtekræmmer Schackinger, hos hvem Indstevnte var ansat i samme Egenskab. Men medens Indstevnte gjør gjeldende, at han blev fæstet af Citanten halvaarsviis mod en aarlig Løn af 200 Rdlr., hvorfor Citanten har været uberettiget til den 12te Juni f. A. at opsige ham til at fratræde Tjenesten den 1ste Juli næstefter og kun udbetale ham Løn indtil sidstnævnte Dag, har Citanten derimod fra sin Side asfereret, at han fæstede Indstevnte saaledes, at han skulde tjene ham for en Løn af 16 Rdlr. 4 Mk. maanedlig.

Ligesom det maa antages, at det foreliggende Tjeneste-

forhold er indgaaet paa samme Maade som andre faste Tjenesteforhold paa Landet pleie at indgaaes, nemlig saaledes at de kun kunne hæves til de almindelige Skiftetider, 1ste Mai og 1ste November, efter 3 Maaneders forudgaaende Opsigelse, saaledes bestyrkes dette ogsaa ved den af fornævnte Schackinger afgivne Vidneforklaring i Forbindelse med at Lønnen er bleven Indstevnte udbetalt qvartalsviis og at det efter Forholdets Natur maa ansees almindeligt, at Handelsbetjente som Indstevnte ansættes med aarlig Løn, paa hvilken Maade han ogsaa var antaget af Schackinger. Citantens Ansvar, for den 12te Juni f. A. at have opsagt Indstevnte Tjenesten til 1ste Juli, findes derfor, i Mangel af anden positiv Bestemmelse, at maatte fastsættes efter Analogien af Tyendeloven af 10de Mai 1854 § 46, saaledes at han bliver pligtig til at betale Indstevnte Løn til 1ste Novbr. f. A. og Kostpenge for 8 Uger. Vel har Citanten paastaaet, at han ogsaa uden Opsigelse vilde have været berettiget til at afskedige Indstevnte, idet denne gjentagne Gange viste Forsømmelighed i sin Tjeneste ved om Morgenen at aabne Boutiken senere end det var ham paalagt, men selv afseet fra at Citanten, da Indstevnte fratraadte Tjenesten, har meddelt ham en Attest, som gaaer ud paa, at Indstevnte for udviist Troskab og Flid har særdeles Krav paa Citantens Anbefaling, er der ikke mod Indstevntes Benægtelse tilveiebragt Beviis for en saadan Forsømmelighed, som kunde berettige til Bortviisning. Og naar Citanten endelig har paastaaet, at Indstevnte godvillig samtykkede i at fratræde Tjenesten den Dag dette skete, er Intet fremkommet til Bestyrkelse af dette Anbringende.

Den indankede Dom vil i Henhold til Anførte være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten blive efter Omstændighederne at ophæve.

Stempelovertrædelse her for Retten foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten hæves.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{705}{69}$ Handskemager L. Beyer af Odense ctr. Kjøbmand og Skindhandler P. Baumgarten sammesteds.

(En Kjøbmands autoriserede og, efter Gjennemsyn, med Attest om at være ordentlig ført forsynede Hovedbog antaget ikke at kunne tillægges nogen fortrinlig Beviiskraft, da der ikke var ført nogen autoriseret Journal som Frd. 1ste Juni 1832 § 1 foreskriver for Kjøbmænd.)

(Paadømt den 13de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Handskemager L. Beyer af Odense, paaanker under nærværende Sag en ved Odense Kjøbstads Gjesteret den 20de Septbr. f. A. affagt Dom i en Sag, under hvilken han søgte Indstevnte, Kjøbmand og Skindhandler P. Baumgarten sammesteds, tilpligtet at levere ham 115 Lammeklipskind af 1868 Aars Lam i god og forsvarlig Stand og betale ham efter Mellemregning skyldige 1 Mk. 3 ß eller at betale ham 69 Rdlr. 1 Mk. 3 ß med 5 pCt. Rente fra Stevningens Dato, den 9de August f. A., tilligemed Processens Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt, medens Indstevnte efter Contrastevning paastod Citanten tilpligtet at betale Restgjeld efter Mellemværende 50 Rdlr. 4 Mk. 12 ß med 7 pCt. Rente fra 12te August f. A. og Sagens Omkostninger skadesløst. Den paaankede Dom, ved

hvilken Parterne bleve frifundne for hinandens Tiltale og Sagens Omkostninger hævede, har Citanten nu indbragt her for Retten, hvor han har paastaaet den forandret og gjentaget sin for Underretten nedlagte Paastand, idet han derhos har paastaaet sig Processens Omkostninger ved begge Retter tilkjendte skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

Indstevnte har paastaaet Underretsdommen stadfæstet forsaavidt Hovedsøgsmaalet angaaer, og sig tilkjendt Appellens Omkostninger, idet han har reserveret sin Ret i Henseende til det ved Underretten anlagte Contrasøgsmaal.

Det fremgaaer af Sagen, at Parterne allerede før 1868 have staaet i et Forretnings Mellemværende saaledes, at Indstevnte leverede Citanten Lammeklipskind og Citanten betalte de modtagne eller ventede Skind med 6 Rdlr. pr. Degger, og at der den 11te August 1868 er sluttet en særskilt Overeenskomst om Levering og Modtagelse af alle de Klipskind Indstevnte samlede den paafølgende Saison i 1868, efter deres Overslag c. 7000 Stkr., samt at Citanten efterhaanden har erlagt Betaling deels contant, deels ved Vexler, og at der ved den endelige Opgjørelse er opstaaet Strid imellem Parterne om 200 Stkr. Skind, som Indstevnte paastaaer at have leveret, hvorfor han vil have tilgode hos Citanten til Rest de ovennævnte 50 Rdlr. 4 Mk. 12 ß, men som Citanten nægter at have modtaget, hvorfor han fordrer de 115 Skind, for hvilke han har erlagt Betaling eller 69 Rdlr., som han har betalt mere end han har faaet Skind for, tilligemed 1 Mk. 3 ß, der er en Saldo Regnskabet viser i hans Faveur.

Da Regnskabet viser, at der af Citanten er erlagt Betaling uden Hensyn til, om der allerede var leveret Skind derfor, idet Regnskabet snart viser Saldo i Faveur af den Ene og snart i Faveur af den Anden, følger det af For-

holdets Natur, at den, der ved en endelig Opgjørelse faaer Noget tilgode hos den Anden, maa erholde dette. Parterne ere iøvrigt enige om Regnskabet, og der er kun Tvist om Indstevnte har leveret de 200 Skind, der ere anførte i hans Hovedbog som udleverede Citanten; men det maa blive hans Sag at føre Beviis derfor, og det har han ikke gjort, idet han alene har støttet sig til sin autoriserede Hovedbog, der vel er attesteret efter Gjennemsyn at være ordentlig ført, men foruden at Citanten har paaviist forskjellige Unøiagtigheder i Bogføringen, er der og med Føie gjort gjeldende, at Indstevnte ikke har ført nogen autoriseret Journal som Frd. 1ste Juni 1832 § 1 foreskriver for Kjøbmænd, og der kan derfor ikke tillægges Indstevntes Hovedbog nogen fortrinlig Beviiskraft.

Citantens Paastand, mod hvilken iøvrigt ingen Indsigelse er fremsat, vil saaledes blive at tage til Følge, dog saaledes at Sagens Omkostninger efter Omstændighederne findes at maatte ophæves for begge Retter.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen her for Retten.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Kjøbmand og Skindhandler P. Baumgarten af Odense, bør til Citanten, Handskemager L. Beyer sammesteds, enten levere 115 Lammeklipskind af 1868 Aars Lam i god og forsvarlig Stand og betale ham 1 Mk. 3 ß, eller betale ham 69 Rdlr. 1 Mk. 3 ß med 5 pCt. Renter deraf pro anno fra den 9de August f. A. til Betaling skeer.

Processens Omkostninger for begge Retter hæves.

At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{387}{69}$ Horsens Skifteret, der behandler Mægler Salomon Dessaus Døds- og Fallitbo, ctr. Greve C. Schulin Zeuthen til Baroniet Zeuthen.

(Frifindelse efter Omstændighederne tillagt en Indstevnt, der søgtes til Betaling af nogle i et Døds- og Fallitbo fundne, til Tredie-mands Ordre trasserede og af Indstevnte accepterede Vexler, der vare udaterede, men dog lød paa Betaling 3 Maaneder fra Dato.)

(Paadømt den 13de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

I Mægler Salomon Dessaus Døds- og Fallitbo, der behandles af Horsens Skifteret, er der forefundet 3 af bemeldte Dessau til Ordre Banken for Horsens og Omegn trasserede og af Greve C. Schulin Zeuthen accepterede Vexler, hver paa 6000 Rdlr.; Vexlerne ere udaterede, men lyde dog paa Betaling 3 Maaneder fra Dato. Da Boet nu ikke erkjender den af Acceptanten formeentlig overtagne Forpligtelse at være opfyldt, anseer det sig som Vexlernes Ihændehaver og Eier berettiget til at fordre disses paalydende Summer betalte, og da Grev Schulin Zeuthen til en den 24de Mai f. A. i denne Henseende iværksat Notarialforretning erklærede Intet at være skyldig til Dessaus Bo, have Citanterne, Horsens Skifteret paa Boets Vegne, efter Stevning her til Retten af 2den Juli f. A. i nærværende Sag paastaaet ham dømt til at betale Boet 18,000 Rdlr. med Vexelrenter deraf fra Forligsklagens Dato, den 28de Juni f. A., ½ pCt. Provision og Courtage, Omkostninger ved den nævnte Notarialforretning 4 Rdlr. 5 Mk. 8 ß samt Søgsmaalets Omkostninger skadesløst, idet de in subsidium have nedlagt Paastand om, at Indstevnte tilpligtes at indbetale de 18,000 Rdlr. for Dessaus Boes Regning i Horsens Bank, som det i Vexlerne nævnte Betalingssted.

Citanterne have til Begrundelse af Søgsmaalet henviist til selve de ovennævnte Vexler samt de paa disse tegnede Accepter, der formeentlig indeholde et ubetinget Løfte af Indstevnte om i Dessaus Interesse inden et vist Tidspunkt, som vistnok ikke er anført i Vexlerne, men som dog, da Dessau døde den 20de Marts f. A., senest maatte være 28de Juni næstefter, at indbetale 18,000 Rdlr. i Horsens Bank, hvorhos de blandt Andet ogsaa have paaberaabt sig en under Sagen fremlagt, af Indstevnte den 29de April 1867 underskreven, Erklæring, hvori han, idet samtidig dermed en Opgjørelse fandt Sted mellem Dessau og Indstevnte af det mellem dem i længere Tid stedfundne Forretnings- og Vexelforhold, udtales, at ved Indfrielsen af hans til Dessau skyldige og accepterede 3 Maaneders Vexler til Beløb 18,000 Rdlr. var alt Mellemværende mellem dem afgjort og salderet.

Medens Citanterne saaledes væsentlig støtte sig hertil og formene, at der ikke af dem kan fordres noget videre Beviis for, at Indstevnte stod i et virkeligt Gjeldsforhold til Dessau eller hvorledes Vexelforpligtelsen er opstaaet, men at det er Indstevnte, der maa bevise, at der, uagtet de ommeldte Accepter m. m., dog ei paahviler ham nogen Forpligtelse til Dessau eller nu hans Bo, har derimod Indstevnte gjort en modsat Opfatning gjeldende saavel af Forholdet mellem ham og Dessau som med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvem Beviisbyrden in casu paaligger.

Indstevnte har i disse Henseender, næst at benægte at skylde Dessau eller hans Bo Noget, fremhævet, at det saavel af Erklæringen af 29de April 1867 som af Dessaus Bøger, hvoraf Udskrift er produceret, fremgaaer, hvad han ogsaa har erklæret sig villig til med sin Ed at bekræfte, at der ultimo April 1867 intet andet Mellemværende mellem dem fandt Sted end det i Erklæringen udtrykkelig nævnte, ligesom han

benægter, at noget saadant senere er opstaaet. En indirecte Forbindelse mellem dem vedblev indtil Februar 1868, idet der nemlig, da Opgjørelsen i April 1867 fandt Sted, løb de i den ommeldte Erklæring nævnte 18,000 Rdlr. i Vexler trasserede af Dessau, som Indstevnte kort forinden havde accepteret og givet Dessau og som ved Forfaldstiden skulde indfries af Indstevnte. Da han imidlertid ikke kunde gjøre dette, blev det saaledes ordnet, at Dessau tilstillede Indstevntes herværende Forretningsfører Fornyelsesvexler uden Dato til Acceptpaategning, hvorpaa de, efter dermed at være forsynede, remitteredes Dessau, der da kunde udfylde Datoen og aflevere dem i Horsens Bank imod Extradition af de ældre. Denne Operation gjentoges flere Gange, indtil Indstevntes Forretningsfører i Februar 1868 directe i Nationalbanken indfriede de sidste Gang — nemlig den 2den November 1867 — for Beløbet udstedte 3 Fornyelsesvexler, hver paa 6000 Rdlr., og som denne Gang var trukken af Dessau til Agent Herskinds Ordre og accepterede af Indstevnte, og var ved denne Indfrielse det i Erklæringen af 1867 nævnte Mellemværende blevet afgjort. Indstevnte bemærker, at de her under Sagen paastevnte udaterede Documenter, der ikke ere Vexler, men kun Vexelblanquetter, ikke ere sendte Dessau som Anerkjendelse af Gjeld, men kun med Bemyndigelse for Dessau til ved at udfylde dem at gjøre dem til Vexler og anvende dem i et bestemt Øiemed, nemlig til dermed at indfrie de ældre løbende Vexler af samme Størrelse. Da Accepten paa de oftnævnte Vexelblanquetter kun indeholder et Løfte fra Indstevnte om at betale til Horsens Bank de paalydende Beløb til Indfrielse af de ældre løbende Vexler, saa ere de selvfølgelig betydningsløse, naar de, saaledes som Tilfældet er, ei ere blevne benyttede, og tilføier Indstevnte, at, havde Dessau benyttet sig af Indstevntes Løfte, havde han udfyldt Blan-

quetterne og afleveret dem til Banken, maatte deres Beløb, saafremt det ei var blevet anvendt til Indfrielse af de ældre i Erklæringen af 29de April 1867 ommeldte Vexler, ifølge selve Vexelblanquetternes Indhold, være ført Indstevnte i Regning ɔ: de maatte have været crediterede ham, hvoraf følger, at, naar Indstevnte erklæredes pligtig at indfrie Vexlerne, maatte han i samme Dieblik blive berettiget til i Boet at fordre et ligesaa stort Beløb, altsaa til at liquidere.

Vel have nu Citanterne imod det saaledes fra Indstevntes Side Fremkomne bl. A. bemærket, at de paastevnte Vexler ikke i nogen Maade antyde, at de kun ere sendte Dessau til Anvendelse i et bestemt Diemed, og at det vilde stride mod Vexlens Betydning, om en Trassent skulde føre et fuldstændigt Beviis for virkelig at have de Penge tilgode, hvorpaa Vexlerne lyde. Men Retten skjønner dog ikke, at der er tilveiebragt tilstrækkelig Støtte for Søgsmaalet ved hvad der foreligger. Vistnok vil der i et almindeligt Vexelforhold ikke, ved Siden af i behørig Form og Orden værende Vexler, kunne fordres videre Beviis for et mellem de Vedkommende virkelig existerende Gjeldsforhold; men med Hensyn til de in casu fremlagte udaterede Documenter tør det Samme ikke statueres, saameget mindre som disses hele Form og hvad der iøvrigt foreligger i Sagen tyder hen paa, at der ei her er Tale om egentlige Gjeldsbeviser fra Indstevnte til Dessau, men kun om en eventuel Forpligtelse mod Horsens Bank, hvori Dessau kunde bringe Indstevnte for at udløse denne af en ældre Forpligtelse, hvorved endnu bemærkes, at Dessaus Bøger Intet vise om, at Indstevnte efter Opgjørelsen i Slutningen af April 1867 eller senere skyldte Dessau Penge. Naar Citanterne fremdeles have bemærket, at de 3, som ovennævnt, i Nationalbanken indfriede, af Indstevnte fremlagte Vexler ikke kunne referere sig til det i Erklæringen af

1867 ommeldte Vexelforhold, da de ere trasserede af Dessau til Herskinds Ordre, og at det ikke er oplyst, at de ere Fornyelsen af dem, der løb den 29de April 1867, da skjønnes den Omstændighed, at Vexlerne af 2den Novbr. 1867 ere trasserede ikke til Horsens Bank, men til Herskinds Ordre, med hvem Indstevnte benægter nogensinde at have staaet i Forhold, Intet at relevere i saa Henseende, idet Dessau kan have havt særlige Grunde til ikke at trassere dem til bemeldte Bank, og efter den i Sagen fremlagte Correspondance mellem Dessau og Indstevntes Forretningsfører maa det antages, at de heromhandlede indfriede Vexler kun ere Fornyelser af dem, der løb den 29de April 1867.

Allerede det her Anførte maa saaledes medføre Indstevntes Frifindelse; men dette Resultat maa desuden blive en ligefrem Følge af en Betragtning af selve Vexlerne, endog uden Hensyn til den manglende Datering eller til hvad der iøvrigt i Sagen er oplyst. Efter disse Vexler har Indstevnte ved sin Accept forpligtet sig til at betale „til Banken for Horsens og Omegn eller Ordre“ 3 × 6000 Rdlr., og Vexlerne ere ikke forsynede med Endossement, saa at altsaa kun bemeldte Bank er Vexelcreditor. Men ligesom Banken ei har fordret, kan den ei heller fordre Betaling af Vexlerne, da de ikke ere afgivne til samme. Endnu mindre har Dessau eller nu hans Bo nogen saadan Ret. Hvis Dessau havde leveret Vexlerne til Banken og han derefter selv havde maattet indfrie dem, fordi Acceptanten eller Indstevnte undlod det, og hvis Banken, hvortil den i saa Fald var pligtig, havde endosseret Vexlerne til Dessau, da først havde han eller nu hans Bo Ret til Betaling hos Acceptanten. — Forsaavidt Citanterne i det sidste fra deres Side fremlagte Indlæg har nedlagt en subsidiair Paastand om, at Boet ialtfald tilkjendes 3000 Rdlr., hidrørende fra en af Dessau trukken og af Ind-

stevnte accepteret Vexel af 20de November 1865, lydende paa dette Beløb, vil samme allerede af den Grund, at den ligger udenfor den ved Klagen og Stevningen angivne Søgsmaalsgrund, ikke kunne komme under Paakjendelse i nærværende Sag.

Processens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Ingen Stempelovertrædelse foreligger.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Greve C. Schulin Zeuthen til Baroniet Zeuthen, bør for Tiltale af Citanterne, Horsens Skifteret, der behandler Mægler Salomon Dessaus Døds- og Fallitbo, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Sagen 265/69 Boghandler Otto B. Wroblewsky ctr. Cand. phil. M. Goldschmidt.

(I en Sag, hvor der var Spørgsmaal om Eftertryk, vel antaget, at den Indstevnte havde gjort sig skyldig i Overtrædelse af de i Eftertrykloven af 29de December 1857 givne Bestemmelser, jfr. Lovens § 2, men tillige statueret, at der, uanseet den almindelige Bestemmelse i samme Lovs § 11, ikke paa det omhandlede Tilfælde, der angik et af Forfatteren mod sin Forlægger, hvem han havde overdraget Ret til at udgive et enkelt Oplag af sit Skrift, begaaet Contractsbrud, kunde anvendes hvad der om Ansvaret for Eftertryk er foreskrevet i oftnævnte Lovs § 20, der alene maa antages at omhandle Ansvaret for det Eftertryk, der skeer ved Indgreb i den Ret, der tilkommer Forfatteren eller den Forlægger, der har erholdt Eneret til Udgivelsen*). Indstevnte, som Følge heraf, ikke mulkteret, men kun tilpligtet at udrede Erstatning.)

(Paadømt den 13de Juni 1870.)

*) Jfr. med ovenstaaende Dom Bornemann IV. S. 174—175.

Dommen er saalydende:

Efterat Indstevnte, Cand. phil. M. Goldschmidt, i Aaret 1861 havde til Citanten, Boghandler Otto B. Wroblewsky, overdraget Forlaget af den dramatiske Digtning „Rabbi Eliezer" og senere i 1869 paa en anden Boghandlers Forlag havde udgivet Dramaet „Rabbien og Ridderen", har Citanten — idet han har gjort gjeldende, at „Rabbien og Ridderen" er at betragte som et nyt Oplag af „Rabbi Eliezer" med uvæsentlige Forandringer, og at Indstevnte, da Oplaget af sidstnævnte Skrift endnu ikke var udsolgt, har været uberettiget til at overdrage Forlaget af det nye Oplag til en anden Boghandler, — paastaaet Indstevnte for sit Forhold i denne Henseende deels anseet med en Bøde for Eftertryk, deels tilpligtet at erstatte Citanten hans Tab efter Reglerne i Lov om Eftertryk af 29de Decbr. 1857 § 20, eller efter uvillige Mænds Skjøn; derhos har han paastaaet sig tilkjendt Sagens Omkostninger skadesløst. Indstevnte har derimod paastaaet sig frifunden og hos Citanten tilkjendt Sagens Omkostninger.

Forsaavidt Indstevnte til Støtte for sin Frifindelsespaastand har gjort gjeldende, at „Rabbien og Ridderen" maa betragtes som en Omarbeidelse af „Rabbi og Eliezer" med saa betydelige Forskjelligheder, at det maa ansees som et aldeles selvstændigt Værk eller som et nyt Arbeide, da er det vel saa, at der er en Forskjel i Størrelsen af de ommeldte to Bøger, der ere trykte i samme Format og med samme Slags Typer, idet „Rabbien og Ridderen" er 132 Sider, „Rabbi Eliezer" ikkun 118 Sider, hvorhos enkelte hele Scener af „Rabbi Eliezer" ere udgaaede og nye tilføiede i „Rabbien og Ridderen", som derhos ogsaa iøvrigt indeholder mange større og mindre Afvigelser fra „Rabbi Eliezer", men ligesom en meget stor Deel af „Rabbi Eliezer" er optaget ordret i

„Rabbien og Ridderen", saaledes ere Personerne og disses Characterer saavelsom Handlingen og Grundtanken i det Væsentlige den samme i begge Stykker, og hvad Afvigelserne angaae bestaae disse for en stor Deel ikkun i en videre Udvikling af hvad der allerede var antydet i „Rabbi Eliezer", og for den øvrige Deel, navnlig ogsaa forsaavidt angaaer den forskjellige Slutning, skjønnes de ikke at have nogen i Forhold til det Hele væsentlig Betydning, eller navnlig en saadan Betydning, at de kunne medføre, at „Rabbien og Ridderen" maatte betragtes som et nyt Arbeide.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker E. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — E. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 38.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 20de August.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen $\frac{255}{69}$ Boghandler Otto B. Wroblewsky ctr. Cand. phil. M. Goldschmidt.

(Sluttet. — See forrige Nr.)

Da Citanten nu ikke, som Indstevnte har paaberaabt sig, findes under Forhandlingerne forud for Udgivelsen af „Rabbien og Ridderen“ at have samtykket i, at Forlaget overdroges en anden Boghandler, idet han alene maa ansees at have erkjendt Indstevntes Ret hertil under Forudsætning af, at det af denne paatænkte Skrift blev en virkelig Omarbeidelse af „Rabbi Eliezer“, maa Indstevnte saaledes ved, uagtet han havde til Citanten overdraget Forlaget af „Rabbi Eliezer“, derefter inden Oplaget af dette Skrift var udsolgt, paa en anden Boghandlers Forlag at udgive „Rabbien og Ridderen“, ansees at have gjort sig skyldig i en Overtrædelse af de i Eftertryksloven af 29de Decbr. 1857 givne Bestemmelser, jfr. Lovens § 2.

Hvad dernæst angaaer det Ansvar, Indstevnte ved dette sit Forhold kan ansees at have paadraget sig, bemærkes, at

der, uanseet den almindelige Bestemmelse i L. 1857 § 11 ikke paa det heromhandlede Tilfælde, der angaaer et af Forfatteren mod sin Forlægger, hvem han har overdraget Ret til at udgive et enkelt Oplag af sit Skrift, begaaet Contractsbrud, findes at kunne komme til Anvendelse hvad der om Ansvaret for Eftertryk er foreskrevet i Lovens § 20, der efter sit Indhold, jfr. navnlig dens Erstatningsbestemmelser, maa antages alene at handle om Ansvaret for det ved Eftertryk skete Indgreb i den Ret til et Skrifts Udgivelse, der tilkommer Forfatteren eller den Forlægger, der har erholdt Eneret til Udgivelsen. Der mangler herefter Hjemmel til efter Citantens Paastand at idømme Indstevnte Strafansvar, hvorimod Indstevnte for det ommeldte af ham begaaede Contractsbrud, og idet der intet Hensyn vil kunne tages til hans Formening om at Citanten intet Tab skulde have lidt ved Udgivelsen af „Rabbien og Ridderen“, vil være at tilpligte at betale Citanten Erstatning efter uvillige af Retten udmeldte Mænds Skjøn for det Tab, der ved Udgivelsen af „Rabbien og Ridderen“ er tilføiet ham i Henseende til Afsætningen af de Exemplarer af „Rabbi Eliezer“, som han, da „Rabbien og Ridderen“ blev udgivet, havde i Behold.

Sagens Omkostninger findes Indstevnte at burde erstatte Citanten med 25 Rdlr.

Under Sagen foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Cand. phil. M. Goldschmidt, bør for det Tab, der ved Udgivelsen af „Rabbien og Ridderen“ er tilføiet Citanten, Boghandler Otto B. Wroblewsky, i Henseende til Afsætningen af de Exemplarer af „Rabbi Eliezer“, som han, da „Rabbien og Ridderen“ blev udgivet, havde i Behold, betale Citanten en saadan Erstatning, som ved et Skjøn af tvende uvillige dertil af Retten udmeldte Mænd findes

passende, men iøvrigt for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Indstevnte til Citanten med 25 Rdlr.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

*　　*　　*

I Anledning af foranstaaende Sag skulle vi tillade os at bemærke, at selv om det maaskee kunde omtvistes, om Stykket „Rabbien og Ridderen" i sin Heelhed kunde betragtes som et Eftertryk af „Rabbi Eliezer", saa fremgik det i hvert Fald ved en Sammenligning aldeles utvivlsomt, at ligesom 1ste Act af sidstnævnte dramatiske Digtning er fuldstændig afbenyttet i „Rabbien og Ridderen", saaledes er ogsaa enkelte Partier af 2den og 3die Act brugte, saaledes at ved Udgivelsen af „Rabbien og Ridderen" maatte Citantens Forlagsartikel „Rabbi Eliezer" nødvendigviis ophøre at være Gjenstand for Salg til almindelige Læsere, medmindre en betydelig Nedsættelse af Prisen — som da Citanten ogsaa foretog — lokkede til Kjøbet.

Sagen AS. $\frac{8}{70}$ Huusmand Niels Jensen af Brøndbyvester Strand ctr. Gaardmand Hans Sørensen af Lagesminde paa Brøndbyvester Mark.

(Spørgsmaal i en til Overretten indanket Sag, om der efter samtlige Omstændigheder kunde antages at tilkomme Citanten en paastaaet Eiendomsret til et under Sagen omhandlet Jordstykke m. m. Et Spørgsmaal, der ikke var paakjendt i 1ste Instans, antaget ikke, mod Indstevntes Protest, at kunne komme under Paakjendelse for Overretten. En Appellant, skjøndt han havde Bevilling til fri Proces, paalagt at betale Modparten Sagens Omkostninger.)

(Paadømt den 13de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Den 16de Marts 1842 indgav senere afdøde Gaardeier Heinrich Lage af Brøndbyvester Mark til det daværende Rentekammer en Ansøgning, hvori han, med Hensyn til at han formedelst Alderdom og Svaghed agtede at afhænde sin Gaard, men dog ønskede først „paa den lille Deel" af hans Jord, „der grændser nærmest til Stranden", at opføre sig et Huus, hvori han, naar Gaarden solgtes, kunde have Bopæl, anholdt om, at de Mænd, som udnævntes til at opmaale hans Jorder i Anledning af den ny Matriculering, tillige maatte særskilt opmaale „den lille Strandlod", hvorpaa han vilde bygge, forat denne Lod kunde udgjøre en fra Gaarden adskilt særlig Eiendom, hvorhos han i Slutningen af Ansøgningen tilføier, at den omhandlede „lille Strandlod", saaledes som den „nu er", næsten er af ingen Værdi. Rentekammeret resolverede derefter under 11te Juni s. A., at Ansøgeren ved Salget af sin Gaard, af Hartkorn 2 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr., maatte forbeholde sig „Gaardens Strandlod" til Bebyggelse inden 2 Aar med paalignet Hartkorn efter den dagjeldende Matricul 2 Fdkr. 2 Alb., hvorefter Gaarden vilde beholde tilbage 2 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. 1 Alb. Nogle Aar derefter opførte Lage det paatænkte Huus og ved Skjøde af 4de Marts 1852 overdrog han dette til Inger Mikkelsdatter, gift med Citanten, Niels Jensen; Gaarden solgte han derimod først i 1854, hvorpaa han selv flyttede ind i Huset og boede der til sin Død, der indtraf flere Aar derefter, medens Gaarden, efterat være gaaet igjennem forskjellige Hænder, i 1861 kom i Indstevnte, Hans Sørensens Eie og Besiddelse. Det under Sagen fremlagte Kort, der sees at være medfulgt Lages ovennævnte Ansøgning, viser, at der fra hans samlede Eiendom gaaer en smal Jordstrimmel i Syd ud til Stranden, overskaaret, noget nærmere ved den

sydlige end ved den nordlige Ende, af Landeveien mellem Kjøge og Kjøbenhavn, og at det af Lage opførte, nu Citanten tilhørende, Huus ligger paa den sydlige Deel af denne Jordstrimmel, tæt op imod den nævnte Landevei; hele Jordstrimmelen kaldes der Strandlodden. Derhos er det in confesso, at Citanten fra den Tid, Eiendommen blev hans Hustru overdragen i 1852, har besiddet ikkun den Deel af Jorden, der ligger Syd for Landeveien; men ved en Undersøgelse af Hartkornet i 1868 viste det sig, at hele Jordstrimmelen — saavel den nordlige som den sydlige Deel — ved den ny Matricul var skyldsat under Eet som Nr. 46b for 1 Skp. 1½ Alb. Hartkorn, og at de deraf gaaende Skatter i Henhold hertil alene udredes af Citantens Eiendom.

Denne Omstændighed i Forbindelse med en nøiere Overveielse af Udtrykkene i det Citantens Hustru af Lage meddelte Skjøde ledede til, at Citanten, der herefter formeente sig eiendomsberettiget til hele Matr. Nr. 46b, altsaa saavel til den Deel af samme, der ligger Nord for Veien, som til den Deel, der ligger Syd herfor, under en, i 1ste Instans ved Kjøbenhavns Amts søndre Birkeret imod Indstevnte som Besidder af Jordstykket mellem hans Gaard „Lagesminde" og Veien ɔ: Jordstykket Nord for Veien, anlagt, Sag paastod sig kjendt eiendomsberettiget til bemeldte Jordstykke samt Indstevnte tilpligtet at yde ham i Erstatning for Jordens Afsavn, borthuggede Træer og betalte Skatter 50 Rdlr. med Renter og Omkostninger; men ved den den 8de Septbr. f. A. afsagte Birkethingsdom frifandtes Indstevnte for Citantens Tiltale og Omkostningerne ophævedes.

Denne Dom har Citanten nu, efter meddelt fri Proces, ved sin beskikkede Sagfører, Procurator Christensen, indanket for Overretten, hvor han har paastaaet Dommen forandret i

Overeensstemmelse med den af ham i 1ste Instans nedlagte Paastand.

Indstevnte, der benægter, at Citanten har nogen Ret til det omhandlede Jordstykke, har paastaaet sig frifunden og tillagt Appellens Omkostninger, og han procederer følgelig til Underretsdommens Stadfæstelse.

Citanten støtter fornemlig sin Paastand paa, at Lage i Skjødet angiver den Jord, som er Skjødets Gjenstand, til Hartkorn „2 Fdkr. 2 Alb., saaledes som det ved det kgl. Rentekammers Skrivelse af 11te Juni 1842 er fraskilt min sammesteds beliggende Gaards Hartkorn, 2 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr.," hvorhos der endog tilføies, at Gaarden efter Fraskillelsen af disse 2 Fdkr. 2 Alb. har tilbage 2 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. 1 Alb., hvilket alt er stemmende med Udtrykkene i Udstykningstilladelsen af 11te Juni 1842; fremdeles angiver Amtstuens Paategning paa Skjødet, at den solgte Jord under Matr.-Nr. 46b er skyldsat for Hartkorn efter den ny Matricul 1 Skp. 1¼ Alb., men saavel det i Skjødet anførte gamle Hartkorn som det i Paategningen anførte ny Hartkorn er netop Hartkornet, som paahviler den samlede Strandlod, saavel den Deel, der ligger Nord, som den Deel, der ligger Syd for Veien, og heraf antager Citanten nu at det fremgaaer, at hans Hustru har faaet Skjøde paa begge Jordstykker, idet han tillige gjør opmærksom paa, at Indstevntes og Formænds Skjøder paa Gaarden alene hjemle dem Matr.-Nr. 17 med nyt Hartkorn 4 Tdr. 1 Fdkr. ¾ Alb., under hvilket Hartkorn efter hans Paastand ikke er indbefattet nogen Deel af de 1 Skp. 1½ Alb., der paahviler Matr.-Nr. 46b.

Men i bestemt Modstrid med, hvad Citanten saaledes har troet at maatte tale for, at Lage har tilskjødet hans Hustru begge Dele af Strandlodden, staaer selve Skjødets

Betegnelse af Grændserne for den overdragne Jordlod. Den Eiendom, som er Skjødets Gjenstand, siges nemlig at være „det mig ved Brøndbyvester Strand tilhørende Huus, „Lages Hvile" kaldet, med tilliggende Jordlod mellem Stranden og gamle Kjøgevei"; men hermed findes da at være udelukket al den Jord, der maatte ligge Nord for Veien.

Naar nu hensees til, at Lage vel kunde være i Uvished om, hvormeget Hartkorn der var paalagt det bortskjødede Jordstykke, og navnligen kunde savne Kundskab om at de 2 Fdkr. 2 Alb. Hartkorn hvilede paa begge Dele af Strandlodden, idet han — hvad ogsaa synes at stemme med enkelte Udtalelser i hans Ansøgning om Udstykning — snarest maa antages at have staaet i den Formening, at kun Lodden fra Veien til Stranden var adskilt ved Rentekammerets Resolution af 11te Juni 1842, medens han derimod ikke kunde være uvidende om Grændserne for det Jordstykke, han vilde overdrage Citantens Hustru, og hvilke Grændser han selv tydeligt angav i Skjødet, skjønnes det ikke tvivlsomt, at Hartkorns Angivelsen i Skjødet maa vige for den udtalte bestemte Betegnelse af Grændserne for den Huset „tilliggende Jordlod", saaat det herefter kun er Jorden fra Veien til Stranden Lage har tilskjødet Citantens Hustru; og dette bestyrkes i en ikke ringe Grad ved den Omstændighed, at Lage, der efter Gaardens Salg vedblev i flere Aar, lige til sin Død, at bebo Huset „Lages Hvile" i Forening med Citanten og Hustru, hvilken Sidste ifølge Lages Bestemmelse i Skjødet skulde pleie og passe ham, ikke vides nogensinde at have gjort hende eller Mand opmærksom paa, at de havde Ret til mere Eiendom, end de besad. Om Indstevnte er Eier — ikke blot Besidder — af Lodden Nord for Veien, eller ikke, maa, ligeoverfor hvad ovenfor er anført om den Jord, hvortil Citantens

Eiendomsret maa indskrænkes, blive uden Betydning for Citantens Vedkommende.

Forsaavidt Citanten har gjort Paastand paa Erstatning for Skatter, der af ham ere betalte ogsaa for den Deel af Strandlodden, hvoraf Indstevnte er i Besiddelse, bemærkes, at Underretsdommen med Hensyn hertil er kommen til det Resultat, at denne Deel af Sagen af Mangel paa behørig Opgjørelse fra Citantens Side ikke kunde paakjendes, og Spørgsmaalet, der saaledes ikke er paakjendt i 1ste Instans, vil allerede af denne Grund nu for Overretten ikke imod Indstevntes Protest kunne komme under Paakjendelse.

Efter alt Anførte vil Underretsdommen, hvis Bestemmelser om Sagens Omkostninger ligeledes billiges, i det Hele være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten findes Citanten efter de stedfindende Omstændigheder at burde godtgjøre Indstevnte med 20 Rdlr.

Efter dette Sagens Udfald vil Procurator Christensen ikke kunne tilkjendes det af ham paastaaede Salair.

Den befalede Sagførelse har været lovlig, og det behørige stemplede Papir er her for Retten forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten betaler Citanten, Huusmand Niels Jensen af Brøndbyvester Strand, til Indstevnte, Gaardmand Hans Sørensen af Lagesminde paa Brøndbyvester Mark, med 20 Rdlr., der udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{5\,4\,9}{6\,9}$ Væver Andreas Rasmussen af Verninge Mark ctr. Huusmand Hans Christoffersen af Holmehave, Tømmerup Sogn.

(Antaget, at det maatte ansees som et Brud paa den i Proceslovgivningen gjeldende Regel, hvorefter en Dom maa ahsees som en endelig Retsafgjørelse, der kun kan forandres ved Appel, at en i 1ste Instans paakjendt Sag atter var indbragt for samme Ret for at afhjælpe en formel Mangel ved Dommen, og bemeldte saaledes paany paakjendte Sag derfor afviist fra Underretten, idet der ingen Hjemmel fandtes til den brugte Fremgangsmaade i Frd. 6te April 1842 og Dommen i det foreliggende Tilfælde ei heller var forældet.)

(Paadømt den 13de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved Odense Herredsrets Dom af 11te Juni 1868 blev Citanten, Væver Andreas Rasmussen af Verninge Mark, tilpligtet til Indstevnte, Huusmand Hans Christoffersen af Holmehave, Tømmerup-Sogn, i Erstatning for den Skade og Forringelse, han havde paaført Indstevntes Tørvemaal, Dyrendalsmaalet kaldet, paa Verninge Byes Fælledsmark, Matr.-Nr. 53 og 54, ved i Skjellet mellem Parcellerne Nr. 9 og 2 over Tørvemaalet at grave en Rende, 3 Alen bred og cirka 42 Favne lang, samt ved at pløje Læggepladsen, at betale et saadant Beløb, som af uvillige inden Retten udmeldte Mænd maatte blive fastsat, dog at Erstatningen ikke overstiger 20 Rdlr. Da Domsconclusionen imidlertid alene indeholdt, at Dommen skulde efterkommes under Adfærd efter Loven, uden at nogen terminus executionis var fastsat, og Fogden som Følge heraf havde nægtet at exeqvere Dommen, anlagde Indstevnte, efter udtagen Forligsklage af 28de Novbr. 1868 og Stevning af 14de Decbr. næstefter, en ny Sag ved Odense Herredsret, i hvilken han under Paaberaabelse af Bestemmelserne i Frd. 6te April 1842 § 5 paastod Citanten

tilpligtet at betale et Beløb af 20 Rdlr., som denne ifølge den tidligere Dom af 11te Juni 1868 og den i Henhold til samme afholdte Skjønsforretning skulde være Indstevnte skyldig, tilligemed Renter af Beløbet 5 pCt. pro anno fra Forligsklagens Dato.

Denne Sag paastod Citanten afviist, forbi det formeentlig laa udenfor Underrettens Competence at tilføie eller fradrage sin engang afsagte Dom Noget, men ved Odense Herredsrets Dom af 18de Febr. f. A. blev Indsigelsen forkastet, idet Underdommeren navnlig antog, at der i den ovenciterede Frd. 6te April 1842 § 5 havdes tilstrækkelig Hjemmel til at give en ny Dom, hvorved Indstevnte kunde opnaa, hvad den ældre Dom — som det hedder — mulig ikke gav ham tilstrækkelig Middel til at erholde, og blev derhos Indstevntes Paastand ved Dommen i det Hele tagen til Følge.

Ifølge Opreisningsbevilling af 4de Juni f. A. og Stevning af 8de næstefter har nu Citanten indbragt denne Sag for Overretten, hvor han, efter dertil meddelt fri Proces, ved sin beskikkede Sagfører, Procurator Rode, principaliter har gjentaget sin for Underretten nedlagte Paastand om, at den imellem Parterne den 18de Februar f. A. paadømte Sag afvises fra Underretten, og at Indstevnte tilpligtes at betale Citanten Kost og Tæring, idet Citanten har tilføiet, at han, naar denne Paastand gives Medhold, ingen Interesse har i at indanke den under 11te Juni 1868 afsagte Dom, hvorfor han kun for det Tilfælde, at Paastanden forkastes eller Sagen ved Indstevntes Procedure maatte bringes til Rettens Prøvelse, in subsidium procederer til Underkjendelse af nysnævnte Dom, saaledes at han enten i det Hele eller tildeels frifindes for Indstevntes Tiltale, ligesom han i alle Tilfælde har paastaaet Indstevnte tilpligtet at betale ham Sagens

Omkostninger, derunder Salair til Procurator Rode, hvilket Salair i ethvert Fald paastaaes udredet af det Offentlige.

Indstevnte, hvem der ligeledes er forundt fri Proces, har derimod ved sin beskikkede Sagfører, Procurator Raasløff, paastaaet Dommen af 18de Februar f. A. eller ialfald den af 11te Juni 1868 stadfæstet, førstnævnte med behørig Tilføielse af terminus executionis, samt Citanten tilpligtet at tilsvare Sagens Omkostninger og derunder Salair til Procurator Raasløff, eller at dette ialfald paalægges det Offentlige.

Det skjønnes nu ikke rettere, end at Citantens principale Paastand maa tages til Følge. Naar nemlig den ved Dommen af 11te Juni 1868 paakjendte Sag paany er indbragt for Retten i 1ste Instans for derved at afhjælpe en formel Mangel ved bemeldte Dom, er der herved skeet et Brud paa den i Proceslovgivningen gjeldende Regel, hvorefter en Dom maa ansees for en endelig Retsafgjørelse, der kun kan forandres ad Appelveien, og ligesom der for den brugte Fremgangsmaade ikke kan hentes nogen Hjemmel fra de særegne Tvangsmidler, der i Frd. 6te April 1842 indrømmes med Hensyn til Domme, der gaae ud paa at foretage eller efterlade en Handling, saaledes vilde ei heller Bestemmelserne i Frd. 17de Mai 1690, 20de Marts 1795 og 18de Marts 1796 om Fornyelsen af forældede Domme ved deres Indstevning til den Ret, der har afsagt dem, kunne finde nogen Anvendelse paa nærværende Tilfælde, aldenstund Dommen af 11te Juni 1868 ikke var forældet, dengang den ved Dommen af 18de Februar f. A. paakjendte Sag blev indbragt for Retten. Den sidstnævnte Sag vil derfor være at afvise fra Underretten, ligesom Indstevnte vil have at betale Citanten Kost og Tæring, der bestemmes til 10 Rdlr.

Som Følge af dette Udfald af Sagen vil Dommen af 11te Juni 1868 ikke komme til at foreligge Retten til Paakjendelse, da den efter Citantens Procedure kun subsidiairt af ham er paaberaabt, medens Indstevnte ikke fra sin Side ved Contrastevning har indanket bemeldte Dom til Stadfæstelse.

Sagens Omkostninger for Overretten findes efter Omstændighederne at burde ophæves, og vil der efter Sagens Udfald være at tillægge Procurator Rode, hvis Sagførelse har været forsvarlig, et Salair af 20 Rdlr., som udredes af det Offentlige, medens Procurator Raasløff, hvis Sagførelse ligeledes har været lovlig, intet Salair kan erholde.

Under Sagen foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Thi kjendes for Ret:

Den ovennævnte, ved Odense Herredsrets Dom af 18de Februar f. A. paakjendte, Sag bør være afviist fra Underretten, og bør Indstevnte, Huusmand Hans Christoffersen af Holmehave, Tømmerup Sogn, til Citanten, Væver Andreas Rasmussen af Verninge Mark, betale i Kost og Tæring 10 Rdlr.

Sagens Omkostninger for Overretten ophæves.

Der tillægges Procurator Rode et Salair af 20 Rdlr., som udredes af det Offentlige.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. 162/70 Procurator Simonsen Actor ctr. de Tiltalte 1) Proprietair Christoffer Ludvig Hastrup af Hjortholm, 2) Forvalter Knudsen af Hjortholm, 3) Gaardmand Erik Hansen (Pelle) af Kragholm, 4) Gaardmand Hans Hansen af Lindelse, 5) Huusmand og Sko-

mager Jens Hansen i Hornetved og 6) Skomager Niels Fyrsterling i Lindelse.

(Mulkt efter Straffelovens § 113 jfr. § 46 for tilsigtet Kjøb af Stemmer ved en Valghandling til Rigsdagens Folkething.)

(Paadømt den 14de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Langeland Herreds Extraret hertil indankede, Sag actioneres de Tiltalte 1) Proprietair Christoffer Ludvig Hastrup af Hjortholm, 2) Forvalter Knudsen af Hjortholm, 3) Gaardmand Erik Hansen (Pelle) af Kragholm, 4) Gaardmand Hans Hansen af Lindelse, 5) Huusmand og Skomager Jens Hansen i Hornetved og 6) Skomager Niels Fyrsterling i Lindelse, for ved det den 22de September f. A. i Rudkjøbing foretagne Valg til Folkethinget at have kjøbt Stemmer for bemeldte Proprietair Hastrup eller forsøgt derpaa.

Det er i saa Henseende oplyst, at Tiltalte Hastrup, der ved det nævnte Folkethingsvalg stillede sig som Candidat, men trak sig tilbage inden den skriftlige Afstemning, saa at denne ikkun kom til at angaae de to andre Candidater, som havde stillet sig tilligemed ham, nogen Tid forinden Valget havde forhandlet med de Tiltalte Knudsen og Erik Hansen om at virke for hans Valg, og blev det navnlig med Førstnævnte omtalt, at der skulde tilbydes Hastrups egne Huusmænd fri Befordring til Valgstedet og Erstatning for deres Dagløn, ligesom det under Samtalen med Erik Hansen blev aftalt, at man, for at faa Folk af den arbeidende Klasse til at møde og afgive deres Stemme paa Valgstedet, kunde betale dem deres Dagløn. Under denne Samtale, som fandt Sted Dagen før Valget, og som overværedes af Tiltalte Hans Hansen, skrev Hastrup i Erik Hansens Navn, og som

han paastaaer efter dennes Dictat, hvad denne dog ikke har villet indrømme, et Brev til Hansens Datter, hvis Indhold han ikke nærmere vil have tænkt over, hvori hun anmodedes om at sende nogle af deres Folk ud for at samle Stemmer, og maatte der, som det hedder i Brevet, der er kommet tilstede under Sagen, bydes hver 3 Mk. af dem, der ere stemmeberettigede, for deres Uleilighed, hvorhos tilføiedes, at de skulde stemme for Hastrup paa Hjortholm, men at Brevet ikke maatte vises til Nogen. Paa selve Valgdagen blev Tiltalte Hastrup af en Vælger interpelleret, om det var med hans Vidende, at der, hvad Rygtet fortalte, var tilbudt en Deel Vælgere hver 3 Mk. for at stemme paa ham, hvorpaa Tiltalte indskrænkede sig til at give et benægtende Svar, og har han som Grund hertil angivet deels øieblikkelig Forvirring, deels at han ikke havde tænkt sig, at hans Forhold kunde ansees som Bestikkelse eller Kjøb af Stemmer, da hans Mening ikkun havde været at give dem, der vilde stemme paa ham, men muligen ikke agtede at møde ved Valget for ikke at tilsætte deres Dagløn, en Erstatning for Tabet af Arbeidsfortjeneste, uden at det skulde være en Betingelse for det tilbudte Vederlag, at der stemtes paa ham.

Tiltalte Knudsen har erkjendt at have, efter Aftale med Hastrup, henvendt sig til et Par af dennes Huusmænd med Tilbud om Befordring til Valgstedet og Erstatning for Dagløn af 3 Mk., men efter disses Forklaring har der ikke været Tale om, hvem de skulde stemme paa, — og har Knudsen ogsaa truffet Aftale med Erik Hansen om paa den anførte Maade at virke for Hastrups Valg og paa Valgdagen udbetalt denne, hvem Hastrup havde henviist til ham om Contanter, ialt 154 Rdlr. Af det saaledes modtagne Beløb har Tiltalte Erik Hansen, der forøvrigt ikke vil have antaget, at der var mindste Udsigt for Hastrup til at blive

valgt, efter hvad han har erkjendt, anvendt omtrent 40 Rdlr. til Udbetaling til de Personer, der derom henvendte sig til ham, uden Hensyn til om og hvorledes de havde stemt, idet der, som ogsaa Knudsen udtalte til ham, ikkun lagdes Vægt paa, at Vedkommende efter Opfordring vare mødte paa Valgstedet. Foruden denne Virksomhed har Tiltalte Erik Hansen ogsaa ladet sine Folk gaae omkring og bringe til den arbeidende Klasses Kundskab, at der fra Hastrups Side tilbødes 3 Mk. i Erstatning for Dagløn til dem, der vilde møde og stemme paa ham, og særlig antaget Tiltalte Nr. 5 Jens Hansen til at gaae omkring i Hennetved med den nævnte Besked.

Tiltalte Hans Hansen, der ikke selv har stemt paa Hastrup men paa en anden Candidat, har, foruden at være tilstede ved Brevets Affattelse og tilsige Hastrup sin Medvirkning til at virke for hans Valg, paa samme Maade antaget Tiltalte Nr. 6 Niels Fyrsterling til at gaae omkring i Lindelse Sogn i samme Ærinde.

De tvende Tiltalte Jens Hansens og Niels Fyrsterlings Virksomhed indskrænker sig til, at de, som anført, have for Betaling gaaet omkring i de nævnte Sogne med den dem givne Besked, men som det maa antages uden Resultat.

Efter hvad der foreligger kan det ikke ansees godtgjort, at nogen Vælger ved den tilbudte Betaling er bleven paavirket til at afgive sin Stemme anderledes, end han ellers havde villet, medens det tvertimod er oplyst, at Flere have modtaget det tilbudte Vederlag, uagtet de enten slet ikke havde stemt eller afgivet deres Stemme for en anden Candidat end Hastrup, hvorom der ikke blev spurgt dem ved Indbetalingen, og der bliver saaledes alene Spørgsmaal

om, hvorvidt den af de Tiltalte udviste Virksomhed kan siges at indeholde et Forsøg paa at kjøbe Stemmer.

Dette findes imidlertid at maatte statueres; det kan nemlig efter samtlige foreliggende Oplysninger ikke antages, at Hensigten med at byde de 3 Mark til dem, der vilde møde og stemme for Hastrup, alene har været at skaffe saadanne Vælgere, der vare stemte for hans Valg, Erstatning for det Tab af Arbeidsfortjeneste, der paaførtes dem ved at møde paa Valgstedet, men det maa tillige antages at have været tilsigtet, at der ved Tilbudet skulde tilføres Hastrup Stemmer af Personer, som ellers ikke vilde stemme paa ham eller som muligen vilde stemme for en af hans Modcandidater.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 39—40.

Juridisk Ugeskrift.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 27de August.

Gjeldscommissionssager.

Sagen $\frac{404}{70}$ Generalpostdirecteuren ctr. Manufacturhandler N. F. Hansen i Firma N. F. Hansen & Co.

(En Manufacturhandler ikke anseet pligtig at godtgjøre Postvæsenet Porto for en Mængde af ham med Regninger afsendte ufrankerede Breve, som Adressaterne vægrede sig ved at modtage.)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 4de August 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Generalpostdirecteuren, søger under nærværende Sag ved den constituerede Kammeradvocat Indstevnte, Manufacturhandler N. F. Hansen i Firma N. F. Hansen & Co., tilpligtet at betale Porto af 632 Stkr. af ham affendte ufrankerede Breve, der ere komne tilbage som uindløste, à 6 ß pr. Stk. med 39 Rdlr. 48 ß med Renter 5 pCt. fra Klagens Dato, den 27de Januar d. A., og skadesløse Omkostninger, hvorunder Salair til den constituerede Kammeradvocat, idet det er anført, at Indstevnte regelmæssigen afsender et betydeligt Antal ufrankerede Breve, hvoraf der hver Uge kommer 20 à 40 Stkr. tilbage som ubesørgede, og at

det ved Behandlingen af disse uindløste Breve har viist sig, at Indstevnte saaledes forsøger at faae sine Regninger omsendte gratis gjennem Posten, der i en ikke ringe Grad bebyrdes saavel ved Forsendelsen som ved Efterbehandlingen, og formeentlig ikke er forpligtet til at omsende Indstevntes Regninger gratis.

Indstevnte har paastaaet sig frifunden og tilkjendt Sagens Omkostninger skadesløst.

Da det efter de om Breves Befordring med Posten her i Landet givne Bestemmelser staaer Enhver frit for at affende Breve ufrankerede, uden at der findes nogen Forpligtelse for Affenderen til at indestaae for Portoens Erlæggelse, og da Bekjendtgjørelsen af 15de Juli 1868 angaaende Behandlingen af ubesørgede Breve, hvorved der er anordnet en Fremgangsmaade, der sætter Postvæsenet istand til at udfinde Affenderen, alene foreskriver, at Portoen skal erlægges, naar Affenderen vil indløse Brevene, men at disse, naar han vægrer sig derved, skulle intetgjøres, findes der ikke Føie til at paalægge Indstevnte, der har vægret sig derved, at indløse Brevene, og hans Paastand vil derfor blive at give Medhold, dog saaledes, at Sagens Omkostninger efter Omstændighederne findes at burde ophæves, og vil der ikke her under Sagen kunne tilkjendes den constituerede Kammeradvocat Salair.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Manufacturhandler N. F. Hansen i Firma N. F. Hansen & Co., bør for Tiltale af Citanten, Generalpostdirecteuren, i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger ophæves.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen AS. $\frac{162}{70}$ Procurator Simonsen Actor ctr. de Tiltalte 1) Proprietair Christoffer Ludvig Hastrup af Hjortholm, 2) Forvalter Knudsen af Hjortholm, 3) Gaardmand Erik Hansen (Pelle) af Kragholm, 4) Gaardmand Hans Hansen af Lindelse, 5) Huusmand og Skomager Jens Hansen i Hornetved og 6) Skomager Niels Fyrsterling i Lindelse.

(Sluttet. — See forrige Nr.)

At et saadant Kjøb af Stemmer har været tilsigtet, maa derhos antages at have staaet klart for samtlige Tiltalte, hvorfor de ikke kunne undgaae at ansees med Straf efter Straffelovens § 113, cfr. § 46, og findes Straffen passende at kunne bestemmes til Bøder for Proprietair Hastrup og Forvalter Knudsen hver 100 Rdlr., for Gaardmand Erik Hansen 50 Rdlr. og for de tre øvrige Tiltalte 10 Rdlr. hver, saaledes at, saafremt Bøderne ikke fuldt betales, for disse substitueres simpelt Fængsel i respective 14 Dage, 8 Dage og 4 Dage.

De af Actionen lovlig flydende Omkostninger, derunder de ved Underretsdommen bestemte Salairer og Salairérne til de beskikkede Sagførere herfor Retten, 8 Rdlr. til hver, ville være at udrede af de Tiltalte Proprietair Hastrup og Forvalter Knudsen, Een for Begge og Begge for Een, saaledes at in solidum med dem Gaardmand E. Hansen udreder $\frac{1}{4}$ og hver af de tre øvrige Tiltalte $\frac{1}{16}$.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

De Tiltalte 1) Proprietair Christoffer Ludvig Hastrup

af Hjortholm, 2) Forvalter Knudsen af Hjortholm, 3) Gaardmand Erik Hansen (Pelle) af Kragholm, 4) Gaardmand Hans Hansen af Lindelse, 5) Huusmand og Skomager Jens Hansen i Hornetved og 6) Skomager Niels Fyrsterling i Lindelse bør til Statskassen bøde Nr. 1 og 2 hver 100 Rdlr., Nr. 3 50 Rdlr., Nr. 4, 5 og 6 hver 10 Rdlr., eller, saafremt Boden ikke fuldt betales, hensættes i simpelt Fængsel, henholdsviis i 14 Dage, 8 Dage og 4 Dage.

Procuratorerne Simonsen og Hvalsøe tillægges i Salair hver 8 Rdlr., som tilligemed de ved Underretsdommen bestemte Salairer og Actionens øvrige Omkostninger udredes af de Tiltalte Nr. 1 og 2, Een for Begge og Begge for Een, saaledes at in solidum med dem deraf Tiltalte Nr. 3 udreder ¼ og de Tiltalte Nr. 4, 5 og 6 hver 1/16.

De idømte Mulkter at udrede inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

* * *

I Anledning af ovenstaaende Dom skulle vi tillade os den Bemærkning, at det følger af sig selv, hvad der ogsaa bestyrkes ved Motiverne til Straffeloven §. 147—148, at det ingenlunde ubetinget er strafbart, at en Valgcandidat giver den, som han antager at ville stemme paa ham, Penge til Beværtning, til Befordring eller i Erstatning for tabt Arbeidsfortjeneste. Det Strafbare indtræder først naar der i Virkeligheden herunder skjuler sig et Forsøg paa at forskaffe Valgcandidaten Stemmer, som ellers ikke vilde tilfalde ham, idet der i saa Fald maa siges at skee et Forsøg paa at kjøbe Stemmer.

Sagen $\frac{661}{69}$ Tømmermester J. H. Elholm ctr. Ølhandler eller Værtshuusholder J. Sørensen.

(Statueret, at det maa antages som noget fra det Almindelige Afvigende, at den, der lader en Haandværker udføre et Arbeide og dertil levere Materialier, betaler disse særligt og forud for Arbeidets Udførelse, og at Beviisbyrden i saa Henseende paahviler den, der gjør en Paastand herom gjeldende. — En Part idømt Mulkt til Justitskassen for uden nogen rimelig Grund at have sat sin Modpart i den Nødvendighed at anlægge Sag.)

(Paadømt den 20de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Tømmermester J. H. Elholm, søger under nærværende Sag Indstevnte, Ølhandler eller Værtshuusholder J. Sørensen, til for et transportabelt Skuur og 5 Tylter Brædder at betale 124 Rdlr. med 5 pCt. Renter deraf pro anno fra Klagens Dato, den 3die Novbr. f. A. og Sagens Omkostninger skadesløst.

Indstevnte har erkjendt af Citanten at have modtaget de Materialier, hvoraf Skuret er sammensat, og at have havt Citantens Folk til Hjælp ved Skurets Opførelse, samt ligeledes at have modtaget de 5 Tylter Brædder, men han paastaaer at have ved Modtagelsen contant betalt saavel de nævnte Materialier som Brædder, hvad der efter hans Paastand skal have været den brugelige Fremgangsmaade ved tidligere Handler mellem ham og Citanten; han vil saaledes kun skylde Citanten for Arbeidet, hvilket han formener at maatte kunne afgjøres med 18 Rdlr. 4 Mk., medens Citanten har ansat samme til 34 Rdlr.

Da det vilde være noget fra det Almindelige afvigende, om den, der lod en Haandværker udføre et Arbeide og dertil levere Materialier, betalte disse særligt og forud for Arbeidets Udførelse, samt da derhos Citanten ikke er Tømmerhandler,

men Tømmermester, findes det in casu at maatte paaligge Indstevnte imod Citantens Benægtelse at bevise, enten at den af ham paaberaabte Fremgangsmaade med Hensyn til Betalingen har været den sædvanlige mellem Parterne, eller at Betaling ved Modtagelsen har fundet Sted.

Det er imidlertid saa langt fra at Indstevnte har ført noget Beviis i de nævnte Henseender, at der meget mere ved et fra Citantens Side ført Thingsvidne er fremkommen en til Vished grændsende Formodning for, deels at Indstevnte ingensinde tidligere har benyttet Citanten som Haandværker eller handlet med ham, deels at de Varer, der ere Gjenstand for nærværende Sag, ikke ere blevne betalte ved Modtagelsen.

Hvad Indstevntes Indsigelse imod Arbeidslønnens Størrelse angaaer, da vil der eiheller kunne tages Hensyn til samme, aldenstund denne Indsigelse, selv om den kunde antages efter processuelle Regler at være betimeligt fremkommen, ikke er ledsaget af nogen Oplysning fra Indstevntes Side om, at den fordrede Betaling skulde omfatte mere Arbeide, end der er præsteret, eller at den har overskredet de gjængse Priser.

Efter det saaledes Anførte vil Citantens Paastand være at tage til Følge saaledes, at Omkostningerne blive at bestemme til 20 Rdlr.

Indstevnte vil derhos som den, der uden nogen rimelig Grund har sat sin Modpart i den Nødvendighed at anlægge Sag, have at betale i Mulkt for unødig Trætte til Justitskassen 10 Rdlr.

Indstevnte vil være at forelægge en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse til at foranstalte de af ham den 20de Decbr. f. A. og den 9de Mai d. A. fremlagte Indlæg behørigen stemplede.

Forøvrigt har det fornødne stemplede Papir i Sagen været forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Ølhandler eller Værtshuusholder J. Sørensen, bør til Citanten, Tømmermester J. H. Elholm, betale de paastevnte 124 Rdlr. med 5 pCt. Renter deraf pro anno fra den 3die Novbr. f. A. til Betaling skeer, og Sagens Omkostninger med 20 Rdlr.

Saa betaler Indstevnte og i Mulkt for unødig Trætte til Justitskassen 10 Rdlr.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Indstevnte forelægges en Frist af 8 Dage fra denne Doms Affigelse til at foranstalte de af ham den 20de Decbr. f. A. og den 9de Mai d. A. fremlagte Indlæg behørigen stemplede.

Sagen $\frac{652}{69}$ Cand. jur., Sagførerfuldmægtig T. Lund som Mandatarius for Frøken Sofie Augusta Magdalene Lund ctr. Boghandler Frederik Wøldike.

(Under det i en Overeenskomst om Trykningen af en Bog brugte Udtryk „Tryk og Format" som en anden navngiven Bog, antaget at henhøre „Bogstaver og Linier". Afgjørelse af en Tvist opstaaet i Anledning af Spørgsmaalet om Størrelsen af det Honorar en Boghandler havde at udrede til Universalarvingen efter en afdød Forfatter, med hvis senere ligeledes afdøde Enke han havde truffet en Overeenskomst om Overtagelsen af Forlaget af en af hendes Mand udgiven Bog.)

(Paadømt den 20de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Efter hvad der i nærværende Sag er in confesso, blev der i Juni 1862 mellem Indstevnte, Boghandler Frederik

Wøldike, og Etatsraad, Professor N. M. Petersens Enke Sofie Magdalene, født Lund, truffet en Overeenskomst, hvorefter Sidstnævnte modtog Indstevntes Tilbud om at overtage Forlaget af en 2den Udgave af hendes afdøde Mands „Bidrag til den danske Literaturs Historie" mod et Honorar af 15 Rdlr. pr. Ark, „Tryk og Format som J. Nissens Samtaler over den bibelske Historie, Kjøbenhavn 1861", og ved Fru Petersens kort derpaa indtrufne Død indtraadte, ifølge et af hende og afdøde Mand oprettet Testament, Frøken Sofie Augusta Magdalene Lund, som disses Universalarving, i Afdødes Sted med Hensyn til Forlagsretten til det ovennævnte Skrift. Først efter længere Tids Forløb paabegyndte Indstevnte Udgivelsen, og af de hidtil udkomne 4 Bind har Indstevnte erlagt Honoraret for de to første, hvorimod han staaer til Restance med en Deel af Betalingen af 3die Bind, nemlig 268 Rdlr. 4 Mk. 8 ß samt med hele Honoraret for 4de med 540 Rdlr., eller ialt 808 Rdlr. 4 Mk. 8 ß. Efter Stevning af 6te Novbr. f. A. søger Citanten, Cand. jur., Sagførerfuldmægtig T. Lund, som Mandatarius for Frøken Sofie Augusta Magdalene Lund, Indstevnte til Betaling af nysnævnte Beløb med Renter deraf 5 pCt. fra Forligsklagens Dato, den 26de Octbr. f. A., indtil Betaling skeer.

Indstevnte har, foruden at fordre det paastevnte Beløb nedsat til 664 Rdlr. 4 Mk. 8 ß, endvidere efter instituered Contrasøgsmaal gjort Fordring paa en Liqvidation af 117 Rdlr. 3 Mk. 9 ß, saa at hans Paastand gaaer ud paa Frifindelse imod at betale 547 Rdlr. 15 ß, idet han dog med Hensyn til det hovedpaastevnte Beløb har nedlagt en subsidiair Paastand om, at dette i alt Fald nedsættes med 103 Rdlr. 5 Mk. 4 ß.

Hovedcitanten har procederet til Frifindelse i Contra-

søgsmaalet, hvorhos begge Parter hver for sig have paastaaet sig tillagt saavel Hoved= som Contrasagens Omkostninger.

Til Støtte for den paastaaede Nedsættelse i Honoraret har Contracitanten fremhævet, at 1ste og 2det Bind af det ommeldte Værks 2den Udgave udgjør 420 Sider, og de ligeledes udkomne 3die og 4de Bind 1108 Sider, ialt 1528 Sider eller 95½ Ark. Men, da ifølge den i sin Tid om den nye Udgaves Udstyring trufne Overeenskomst sammes Tryk og Format skulde være som i det ovennævnte Skrift: Nissens Samtaler, og der i dette Skrift er 2 Linier flere paa hver Side samt 2 à 3 Bogstaver flere i hver Linie end i Literaturhistorien, anseer Contracitanten sig berettiget til, efter en derpaa støttet Beregning, med Hensyn til Honoraret at reducere Arketallet med $\frac{1}{10}$ fra 95½ Ark til 85$\frac{19}{20}$, hvorefter han calculerer Honoraret for alle 4 Bind til 1288 Rdlr. 3 Mk., hvori da fragaaer hvad han tidligere har betalt, 623 Rdlr. 4 Mk. 8 ß, saa at den skyldige Rest skulde blive de ovennævnte 664 Rdlr. 4 Mk. 8 ß. Men da den Omstændighed, at Contracitanten ikke, efter Overeenskomsten med Hensyn til „Tryk og Format", — hvorunder efter Rettens Formening, og da intet Beviis for Existencen af en modsat Opfattelse i Praxis foreligger, maa høre Bogstaver og Linier, — har fulgt „Nissens Samtaler", og saaledes ikke ganske nøie har opfyldt Contracten, ikke findes at kunne beføie ham til den paastaaede Nedsættelse i det accorderede Honorar, vil denne følgelig ikke kunne gives, og skal det i saa Henseende eiheller lades ubemærket, at Contracitanten, som ovennævnt, allerede har betalt Honoraret for de to første Bind efter disses virkelige Arketal, altsaa uden nogen Reduction.

Hvad dernæst Contrasagen angaaer, er denne bygget derpaa, at det under Udgivelsen af oftnævnte 2den Udgave af Literaturhistorien viste sig, at den danske historiske Forening,

der havde erhvervet Forlagsretten til den tidligere Udgave, endnu havde adskillige Exemplarer deraf i Behold, som Contracitanten for at kunne fortsætte den nye Udgave maatte afkjøbe Foreningen for 117 Rdlr. 3 Mk. 9 ß, som han paastaaer sig erstattet ved Liqvidation i det hovedpaastevnte Beløb. Medens Contracitanten, der ikke under de foreløbige Forhandlinger om Overtagelsen af den 2den Udgave eller ved Contractsforholdets Stiftelse vil have havt Kundskab om, at 1ste Udgave endnu ikke var udsolgt, mener, at det ikke kunde være hans Sag at undersøge, hvorvidt saadan Hindring var tilstede for Udgivelsen, men at det maatte være Forfatteren eller hans Successor, der var pligtig at bortrydde denne Vanskelighed, paastaaer Hovedcitanten, at Contracitanten som Boghandler ei kunde være uvidende om, at 1ste Udgave endnu ikke var aldeles udsolgt, hvilket han desuden maatte formode deraf, at 1ste Udgave først Aaret forinden var sluttet, og at det ialtfald maatte være hans Sag at undersøge dette Punkt. Men, selv afseet herfra, paastaaer Hovedcitanten, at dette udtrykkelig omtaltes under de foreløbige Forhandlinger, hvortil kommer, at Contracitanten ved et ham, forinden han endnu havde paabegyndt Udgivelsen, tilstillet, under Sagen fremlagt, Brev af 3die Octbr. 1864 blev underrettet om, at det eller de første Bind — altsaa ikke alle Bindene — af 1ste Udgave skulde være udsolgt, ligesom Hovedcitanten endnu bemærker, at, hvis Contracitanten var gaaet ud fra, at Hindringen for Udgivelsen af 2den Udgave skulde bortryddes fra Hovedcitantens Side, burde han ei paa egen Haand og uden at give denne Underretning derom have indladt sig paa at kjøbe Restoplaget, men overladt Hovedcitanten eller hans Mandantinde Arrangementet med Dansk historisk Forening.

Retten skjønner ikke bedre, end at, da Contracitanten har havt al Anledning til at forskaffe sig Underretning om Noget

af det omhandlede Værks 1ste Udgave ikke var udsolgt og slig Anledning yderligere er givet ham ved det ovennævnte Brev af 3die Octbr. 1864, men han ikke har gjort dette, saa maa det blive Hovedcitanten uvedkommende, at han — og det endog uden derom at henvende sig til Hovedcitanten — har afkjøbt bemeldte Forening Restoplaget af denne Udgave. Idet derfor Hovedcitanten i Contrasagen bliver at frifinde, vil Contracitanten efter det Ovenanførte i Hovedsagen have at betale Hovedcitanten 808 Rdlr. 4 Mk. 8 ß med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra den 26de Octbr. f. A. indtil Betaling skeer.

Processens Omkostninger i begge Søgsmaal findes Contracitanten at burde tilsvare Hovedcitanten med 40 Rdlr.

Stempelovertrædelse er ikke begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Hovedcitanten, Cand. jur., Sagførerfuldmægtig T. Lund som Mandatarius for Frøken Sofie Augusta Magdalene Lund, bør for Contracitanten, Boghandler Frederik Wøldikes Tiltale i denne Sag fri at være. Derimod bør Contracitanten til Hovedcitanten betale 808 Rdlr. 4 Mk. 8 ß med Renter deraf 5 pCt. pro anno fra den 26de Octbr. f. A. indtil Betaling skeer.

Processens Omkostninger i begge Søgsmaal betaler Contracitanten til Hovedcitanten med 40 Rdlr.

Det Idømte at udredes inden 15 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Overretssager.

Sagen $\frac{7}{7}\frac{8}{0}$ Hans Madsen Frank af Nørre Vilstrup ctr. Peder Larsen af Vonsild.

(Kjøberen af en fast Eiendom, der af Sælgeren sagsøgtes til i Henhold til den indgaaede Kjøbecontract at foranstalte en paa Eien-

dommen hæftende Prioriet indfriet og udslettet, frifunden paa Grund af at det for Tiden ikke var ham retlig muligt at indfrie den paagjeldende Obligation, ligesom der heller ikke efter Kjøbecontracten kunde ansees at paahvile ham nogen Forpligtelse hertil, forinden en vis Betingelse var indtraadt.)

(Paadømt den 30te Mai 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved en den 22de Januar 1863 efter Skifterettens Foranstaltning afholdt Auction over det Kjøbmand P. Hansens og Hustrues Dødsbo tilhørende Sted, Nr. 56b paa Laasbygade i Kolding med tilhørende Jordlod paa Byens Mark, blev bemeldte Eiendom tilslaaet Gaardmand Hans Christian Hansen af Skanderup som Høistbydende med 2200 Rdlr. i Henhold til de ved Auctionen fremlagte Conditioner, ved hvilke det bl. A. var bestemt, at en Trediedeel af Kjøbesummen kunde forblive indestaaende i Eiendommen, saalænge Skomager Johan Bøgvad eller hans Hustru Agathe, født Hansen, levede, samt at Kjøberen for denne Trediedeel af Kjøbesummen skulde udstede en 1ste Prioritets Obligation i Eiendommen til den Afdødes Sønner, fornævnte Hans Christian Hansen og Peder Hansen, men dog, saalænge Bøgvad eller hans Hustru levede, betale Renterne af Obligationen til dem, idet det derhos hedder, at naar Bøgvad og hans Hustru ere døde, have Creditorerne P. Hansen og H. C. Hansen Ret til at opsige Capitalen og oppebære da ogsaa Renterne deraf. Den af Hans Chr. Hansen saaledes ved Auctionen erhvervede Ret til at faae Skjøde paa Stedet med Jordtilliggende transporterede han derefter den 3die Marts s. A. til Citanten, Hans Madsen Frank af Nørre Vilstrup, der derpaa under 3die April 1865 udstedte Obligation med Pant i Stedet og Jordlodden for den ommeldte Trediedeel af Auctionskjøbesummen eller for 733 Rdlr. 2 Mk. til Dødsboet efter

P. Hansen og Hustru, ved hvilken Obligation Citanten forpligtede sig til at forrente den nævnte Capital med 4 pCt. aarlig og at udbetale den i hvilke af de halvaarlige Terminer saadant fordredes med et halvt Aars Varsel fra Creditors Side eller med et heelt Aars Varsel fra Debitors Side, hvorefter det i Obligationen hedder, at ifølge det under Skiftet Passerede tilfalder Renten Enkemadam Bøgvad, saalænge hun lever, hvoraf følger, at Capitalen først kan opsiges efter hendes Død under Betingelse af, at Pantet ikke forringes, at Renten promte erlægges, og at Skatter og Afgifter ikke drages i Restance, thi i modsat Fald er Capitalen strax uden Opsigelse forfalden til Betaling. Denne Obligation har derefter af Skifteretten faaet Paategning om ved Skifteslutningen i Kjøbmand P. Hansens og Hustrues Dødsbo den 10de April 1865 at være udlagt Arvingerne Hans Christian Hansen og Peder Hansen, hver for Halvdelen eller 366 Rdlr. 4 Mk., saaledes at den tredie Arving, Agathe Bøgvad, ifølge et paa Skiftet den 11te Novbr. 1862 indgaaet Forlig hæver Renterne efter Obligationen indtil sin Dødsdag, hvorhos endvidere Peder Hansen under 17de Juni 1865 har givet den Paategning om, at han ved Transport har overdraget sin Halvdeel af Obligationen til Værtshuusholder S. A. Sørensen. Obligationen er derefter under 28de Juni 1865 thinglæst samtidig med en anden af Citanten til Hans Christian Hansen udstedt Obligation for 866 Rdlr. 4 Mk. med Pant i bemeldte Eiendom med tilhørende Jordlod næstefter den nysomhandlede Obligation, ligesom ogsaa det af Auctionsdirecteuren til Citanten i Henhold til den til Citanten stedfundne Transport den 16de Juni 1865 udstedte Skjøde samme Dag er thinglæst.

Citanten — der allerede under 1ste Febr. 1865 havde meddelt en Trediemand Kjøbecontract paa den ommeldte til

Stedet hørende Jordlod, samt forbundet sig til i Juni Termin 1868 at udstede ubehæftet Skjøde paa samme — har derpaa ved Kjøbecontract af 20de Marts 1866 solgt selve Stedet i Laasbygade med Bygninger, Grund, Gaardsplads og Have til Indstevnte, Peder Larsen, nu af Vonsild, for 2900 Rdlr., hvoraf Indstevnte skulde betale 1300 Rdlr. contant, og om Resten, 1600 Rdlr., hedder det i Contracten, at Kjøberen overtager samme, saaledes at han udsteder lovformelig Panteobligation til 1ste Prioritetshaver, Enkemadame Bøgvad, for et Beløb af 733 Rdlr. 2 Mk., og for Resten, 866 Rdlr. 4 Mk., udsteder han ligeledes Panteobligation næstefter bemeldte 733 Rdlr. 2 Mk., hvorhos det med Hensyn til denne Gjeld bemærkes, at Sælgeren aldeles ingen Forpligtelse paatager sig, forsaavidt angaaer den Omstændighed, at han har bortsolgt den hidtil under Pantet hørende Jordlod, men at Kjøberen selv maa paatage sig at ordne det Fornødne med Prioritetshaverne enten ved nye Obligationer til disse eller ved contante Udbetalinger, samt at det iøvrigt er en Selvfølge, at Kjøberen i Eet og Alt maa respectere det om foranførte Prioritet til Enkemadame Bøgvad udstedte Pantedocument og selv maa ordne det Fornødne med Hans Christian Hansen i Skanderup angaaende Restkjøbesummen 866 Rdlr. 4 Mk.; endelig hedder det, at naar Kjøberen paa foranførte Maade har berigtiget Afdraget 1300 Rdlr. og ordnet det Fornødne med vedkommende Prioritetshaver, vil Skjøde være at udstede.

Da Citanten ikke i Juni Termin 1868 kunde opfylde den af ham ved den forommeldte Kjøbecontract af 1ste Febr. 1865 overtagne Forpligtelse til at udstede ubehæftet Skjøde paa Jordlodden, saalænge de to ovenanførte af ham for 733 Rdlr. 2 Mk. og 866 Rdlr. 4 Mk. udstedte Obligationer med Pant i den samlede Eiendom endnu henstode uudslettede,

har han under nærværende Sag i 1ste Instans sagsøgt Indstevnte til under Dagmulkt at indfrie og lade udslette af Pantebogen de to nævnte Panteobligationer; og da Indstevnte for Underretten har oplyst, at den til Hans Christian Hansen udstedte Obligation paa 866 Rdlr. 4 Mk. er indfriet og udslettet, har Citanten indskrænket sin ommeldte Paastand til at angaae den til P. Hansens og Hustrues Dødsbo udstedte Obligation paa 733 Rdlr. 2 Mk. Ved Underretsdommen er Indstevnte imidlertid frifunden for Citantens Tiltale, og Citanten har derefter indanket Sagen for Overretten, hvor han har gjentaget sin nysanførte Paastand. Indstevnte har ikke givet Møde her for Retten.

Indstevnte har til Støtte for sin Paastand om Frifindelse fornemmelig gjort gjeldende, at da han ved Kjøbecontracten af 20de Marts 1866 alene har forpligtet sig til at overtage Prioritetsgjelden ved at udstede Panteobligation til Enkemadame Bøgvad, kan det formeentlig, efterat det har viist sig, hvad Indstevnte vil have været uvidende om, at den egentlige Creditor efter den af Citanten udstedte 1ste Prioritets Obligation ikke er Enkemadame Bøgvad men derimod P. Hansens og Hustrues Dødsbo, eller nu Hans Christan Hansen og Værtshuusholder S. A. Sørensen, ikke paalægges ham at indfrie Gjelden til disse, samt at dette ialtfald maa følge deraf, at den af Citanten udstedte Obligation til P. Hansens og Hustrues Dødsbo, hvilken Indstevnte ifølge hans Kjøbecontract med Citanten er pligtig at respectere, er uopsigelig saavel fra Creditors som fra Debitors Side, saalænge Enkemadame Bøgvad lever, og at saavel Sidstnævnte som Hans Christian Hansen modsætte sig Indfrielsen af bemeldte Obligation, saa at det endog er ham umuligt at efterkomme Citantens Fordring.

Vel kan nu den Omstændighed, at Enkemadame Bøgvad

i Kjøbecontracten af 20de Marts 1866 nævnes som første Prioritetshaver i Eiendommen og som den, til hvem den ældre Panteobligation skulde indfries, medens hun ikkun sin Livstid skulde nyde Renten efter Obligationen, ikke medføre det af Indstevnte paastaaede Resultat, eftersom der iøvrigt ikke er Tvist om at det jo er denne af Citanten til P. Hansens og Hustrues Bo udstedte Obligation, hvortil der i Kjøbecontracten sigtes, men derimod findes der at maatte gives Indstevnte Medhold i, at det for Tiden ikke er ham retlig muligt at indfrie den paagjeldende Obligation, og at der ei heller efter Kjøbecontracten af 20de Marts 1866 kan ansees at paahvile ham nogen Forpligtelse hertil, saalænge Enkemadame Bøgvad lever. Skjøndt det nemlig, som meldt, i de Conditioner, i Henhold til hvis Bestemmelser Citanten i sin Tid erhvervede Eiendomsret over Pantet, ikkun hedder, at $\frac{1}{3}$ af Kjøbesummen kunde forblive indestaaende i Pantet saalænge Bøgvad eller hans Hustru levede, maa det dog allerede ved Conditionernes Bestemmelse om at Renten, saalænge disse Personer levede, skulde betales til dem, ansees tilkjendegivet, at Capitalen i deres Levetid skulde forblive indestaaende mod Pant i Eiendommen til Sikkerhed for deres Krav paa Rentenydelsen, hvorfor det ogsaa udtrykkelig i Conditionerne udtales, at Creditorernes Ret til at opsige Capitalen først indtraadte, naar Bøgvad og Hustru vare døde, og vel indeholdt Conditionerre ikke nogen lignende Bestemmelse om at Debitor ikke maatte opsige Capitalen eller om at Creditorerne ikke maatte modtage denne, naar den tilbødes af Debitor, og derved frigjøre Pantet for Behæftelsen, saalænge Bøgvad og Hustru levede, men efter det Øiemed, der, som bemærket, maatte forudsættes al ligge til Grund for den hele Bestemmelse om Capitalens Indestaaen i Eiendommen, mangler der Føie til heraf at slutte, at det alene skulde være

fra Creditorernes men ikke tillige fra Debitors Side, at den tredie Deel af Kjøbesummen, hvoraf Bøgvad og Hustru skulde oppebære Renten saalænge de levede, skulde være uopsigelig. At Capitalen skulde være uopsigelig ikke alene fra Creditorernes men tillige fra Debitors Side,' maa ogsaa ansees udtrykkelig tilkjendegivet i den af den oprindelige Auctionskjøber, Hans Christian Hansen, til Citanten udstedte og af denne medunderskrevne Transport af 3die Marts 1863, og i den af Citanten udstedte Obligation af 3die April 1865 hedder det, som meldt, ligeledes uden Indskrænkning, at ifølge det under Skiftet Passerede tilfalder Renten Enkemadam Bøgvad, saalænge hun lever, „hvoraf følger, at Capitalen først kan opsiges efter hendes Død."

Det maa derfor billiges, at Citantens omhandlede Paastand ved Underretsdommen er forkastet, og da han ikke for Overretten har nedlagt nogen særlig Paastand om, at den Indstevnte ved Underretsdommen tillagte Frifindelse indskrænkes til en Frifindelse for Tiden, vil bemeldte Dom, ved hvilke Processens Omkostninger i 1ste Instans rettelig ere ophævede, være at stadfæste.

Efter dette Udfald af Sagen samt idet Indstevnte, som meldt, ikke har givet Møde her for Retten, bliver der ikke Spørgsmaal om Tilkjendelse af Procesomkostninger sammesteds.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til at den af Citanten for Underretten den 16de Septbr. 1868 i Gjenpart fremlagte og i Underretsdomsacten indførte Kjøbecontract af 20de Marts 1866 ikke sees at være skreven paa behørigt stemplet Papir; iøvrigt har med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter ingen Stempelovertrædelse fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til at den af Citanten, Hans Madsen Frank af Nørre Vilstrup, for Underretten den 16de Septbr. 1868 i Gjenpart fremlagte og i Underretsdomsacten indførte Kjøbecontract af 20de Marts 1866 ikke sees at være skreven paa behørigt stemplet Papir.

Sagen $\frac{305}{1870}$ Landsoverretsprocurator Faber Actor ctr. Tiltalte Augustine Norendine Røssel, Mobergs Enke.

(En Tiltalt, der paa en Kirkegaard havde borttaget to paa Grave henlagte Krandse, straffet for Tyveri efter Straffelovens § 228.)

(Paadømt den 7de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Om Tiltalte Augustine Norendine Røssel, Mobergs Enke, der under nærværende Sag sigtes for Tyveri, maa det ved hendes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Omstændigheder ansees tilstrækkelig godtgjort, at hun mellem den 21de og 23de Marts d. A. har paa Ringkjøbing Kirkegaard borttaget to paa to forskjellige Grave henlagte Krandse, hvilke hun derpaa, idet hun foregav, at hun selv havde bundet dem, leverede til en Bekjendt paa Landet, hvem hun nogle Dage iforveien havde lovet at bringe en Krands i Anledning af en Begravelse. De ommeldte Krandse, af hvilke den ene er gjenkjendt af en Kjøbmand i Ringkjøbing som borttaget fra et ham tilhørende Gravsted, medens ingen Oplysning har kunnet tilveiebringes om hvem den anden har tilhørt, ere under Sagen bragte tilstede og ansatte til en Værdi af henholdsviis 3 Mk. og 2 Mk., hvorimod Tiltalte Intet har havt at erindre.

For det anførte Forhold, der maa betragtes som Tyveri, vil Tiltalte, der er født den 21de August 1808 og tidligere har været tiltalt, deels i Aaret 1842 for Tyveri eller uhjemlet

Besiddelse af stjaalne Koster og deels i Aaret 1856 for Ildspaasættelse og Assurancesvig, men uden i nogen af disse Sager at være idømt Straf, være at ansee efter Straffelovens § 228 cfr. § 23 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, hvorhos hun vil have at udrede Actionens Omkostninger efter Underretsdommens Bestemmelser og derunder i Salair til Actor og Defensor for Overretten 5 Rdlr. til hver.

Under Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet ulovligt Ophold fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Augustine Norendine Røssel, Mobergs Enke, bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage.

Saa udreder hun og Actionens Omkostninger efter Underretsdommens Bestemmelser og derunder i Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Faber og Fasting, 5 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{402}{89}$ Veientrepreneur Christian Sørensen ctr. Værtshuusholder J. Nielsen.

(En for Overretten nedlagt Paastand om en Sags Afviisning fra Underretten paa Grund af at Appellanten ikke havde havt Bopæl paa det Sted, hvor Stevningen, efter hvilken han ikke gav Møde, blev ham forkyndt, forkastet, idet de af Appellanten i den paagjeldende Henseende fremlagte Oplysninger ikke fandtes at kunne tillægges en saadan Betydning, at Stevnevidnernes Attest om at Stevningen var forkyndt for Appellanten paa hans Bopæl, derved skulde kunne betages dens Beviiskraft.)

(Paadømt den 13de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved en inden Skanderborg Kjøbstads ordinaire Ret den 30te April f. A. affagt Dom er Citanten, Veientrepreneur Christian Sørensen, der ikke havde givet Møde for Underretten efter den udtagne Stevning, dømt efter den af Indstevnte, Værtshuusholder J. Nielsen, nedlagte Paastand til at betale denne i Leie af en af Citanten benyttet Stald 40 Rdlr. samt i Procesomkostninger 3 Rdlr., og Indstevnte har derefter ved en paa Citantens Bopæl i Tørrild den 11te Septbr. f. A. afholdt Fogedforretning til Fyldestgjørelse for bemeldte Doms Paalydende tilligemed Omkostningerne ved Fogedforretningen, tilsammen til et Beløb af 49 Rdlr. 3 Mk. 7 ß, gjort Udlæg i nogle Citanten tilhørende Løsøregjenstande, vurderede til 70 Rdlr.

Citanten har nu indanket saavel Underretsdommen som den ommeldte Fogedforretning for Overretten, hvor han har anbragt, at han, da Underretsstevningen blev ham forkyndt under hans Nærværelse hos Værtshuusholder S. Hansens Enke i Skanderborg, kun ganske tilfældig var gaaet derind, men at han iøvrigt paa den Tid ikke boede i Skanderborg, men i Hads Herred, hvor han havde sit Værnething, samt at han ogsaa underrettede Stevnevidnerne derom og derfor ventede, at Stevningen atter vilde blive ham forkyndt paa hans Bopæl, og at han, da dette ikke skete, er bleven aldeles uvidende om Søgsmaalet lige indtil Dommen blev ham forkyndt, og han har som Beviis for det af ham Anbragtes Rigtighed fremlagt to Erklæringer, hvoraf den ene med Underskrift „Madam S. Hansen, Enke", maa antages at skulle indeholde en Bevidnelse af, at Citanten, da Stevningen blev ham forkyndt, ikke boede hos hende, og at han for vedkommende Stevningsmænd erklærede, at han ikke boede i Skanderborg men i Hads Herred, og den anden, som er underskreven

„Søren Jensen Enke", og hvis Sandhed er attesteret ved to bosiddende Mænds Underskrift, gaaer ud paa, at Citanten fra 1858 til 1ste April 1869 har havt Bopæl og Opholdssted hos hende i Filderup Ulvskov i Hads Herred, hvilke to Erklæringer Citanten ved Stevnevidnerne har ladet forkynde for Indstevnte medens Sagen har staaet for Overretten, hvor Indstevnte ikke har givet Møde. I Henhold til det Anførte har Citanten nedlagt Paastand om, at Sagen afvises fra Underretten samt at den afholdte Udlægsforretning kjendes uefterrettelig.

Efter Lovgivningens almindelige Bestemmelser maa der imidlertid ved Stevnevidnernes paa lovlig Maade givne Forkyndelsespaategning ansees at være tilveiebragt fuldstændigt Beviis for Stevningens lovlige Forkyndelse paa den Indstevntes Bopæl, og de fra Citantens Side for Overretten fremlagte Attester, for hvis Rigtighed intet Beviis er ført, skjønnes ikke at kunne tillægges en saadan Betydning, at Stevnevidnernes Attest derved skulde kunne betages dens Beviiskraft, i hvilken Henseende tillige bemærkes, at Citanten samme Dag, som den omhandlede Stevning blev ham forkyndt, havde givet Møde for Forligelsescommissionen efter en den foregaaende Dag paa samme Sted som Stevningen forkyndt Klage, i hvilken han ligesom i Retsindkaldelsen betegnes „af Skanderborg", uden at hans Bopæl nærmere angives, om hvilken Stevnevidnerne følgelig maa forudsættes selv at have forskaffet sig Oplysning.

Efter det saaledes Anførte vil Citantens Paastand om Underretsdommens og den derpaa grundede Udlægsforretnings Annullation ikke kunne tages til Følge.

Efter dette Udfald af Sagen og da Indstevnte, som meldt, ikke har givet Møde her for Retten, bliver der ikke

Spørgsmaal om Tilkjendelse af Processens Omkostninger for Overretten.

Med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter sees ingen Stempelovertrædelse at have fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Den nedlagte Paastand om Underretsdommens og den paaankede Udlægsforretnings Annullation kan ikke tages til Følge.

* * *

To af de i foranstaaende Sag Voterende have til Voterings-protocollen afgivet følgende

Dissens:

Den af Citanten for Overretten fremsatte Indsigelse mod Gyldigheden af den stedfundne Forkyndelse af Underrets-stevningen maa han efter Forholdets Natur ansees berettiget til uden Bevilling at gjøre gjeldende her for Retten, uagtet den ikke har været fremsat for Underretten, idet han ikke har givet Møde for Underretten og saaledes ikke kan ansees at have frafaldet denne Indsigelse, og ligeledes maa han ansees berettiget til uden Bevilling til nye Documenters Frem-læggelse for Overretten at føre Beviis for Rigtigheden af de Anbringender, hvorpaa den ommeldte Indsigelse er støttet, og de Attester, som Citanten til Beviis i saa Henseende har fremlagt for Overretten, nemlig deels en Attest fra Værts-huusholder S. Hansens Enke i Skanderborg, i hvis Huus Underretsstevningen blev ham forkyndt, om, at Citanten den-gang ikke boede hos hende, og at han for Stevningsmændene erklærede, at han ikke boede i Skanderborg men derimod i Hads Herred, hvor hans Værnething var, deels en Attest fra Søren Jensens Enke i Filderup Ulvskov i Hads Herred om at Citanten paa den Tid, Stevningen blev ham forkyndt,

paa 11te Aar havde Bopæl og Opholdssted hos hende, hvilken Attests Overeensstemmelse med Sandheden derhos er bekræftet ved to Mænds Underskrift, maa derfor tages i Betragtning ved Sagens Paadømmelse herved Retten. — Medens nu Stevningsmændenes Paategning paa Underretsstevningen om sammes Forkyndelse efter Frd. 3die Juni 1796 § 20 maa ansees at indeholde fuldt Beviis for, at Stevningen er bleven forkyndt for Citanten personlig i Værtshuusholder S. Hansens Enkes Huus i Skanderborg — hvad Citanten iøvrigt ogsaa har erkjendt —, kan der derimod, forsaavidt Paategningen tillige indeholder, at Citanten havde Bopæl hos bemeldte Enke, ikke uden videre tillægges denne Deel af Paategningen, hvis Rigtighed Citanten under Sagen har modsagt, idet han derhos har opgivet, hvor hans Bopæl er, nogen afgjørende Betydning, idet Stevningsmændene savne enhver Beføielse til med bindende Virkning at afgjøre, hvilket Sted der rettelig er at betragte som Citantens Bopæl, og om der end, saalænge Citanten intet Nærmere havde oplyst til Bestyrkelse af sit Anbringende om at have Bopæl andetsteds, maatte være Formodning for, at hans Bopæl var hos den nævnte Værtshuusholderenke, maa saadan Formodning i alt Fald ved de ovenommeldte, af ham fremlagte, Attester ansees i en væsentlig Grad svækket.

Idet det herefter ikke kan ansees godtgjort, at Underretsstevningen i sin Tid er bleven lovlig forkyndt for Citanten, vil Sagen efter hans Paastand formeentlig være at afvise fra Underretten, hvorhos den paaankede Udlægsforretning som Følge heraf vil være at ophæve.

I Procesomkostninger for Overretten vil Indstevnte derhos have at betale til Citanten 16 Rdlr.

Sagen $\frac{126}{70}$ Kroeier Poulsen i Kikkenborg ctr. Sogneraadet for Bramminge Sogn.

(En Eiendomsbesidder ikke anseet pligtig at tilbagebetale en ham af vedkommende Sogneraad uden Forbehold udbetalt Krigsskadeserstatning, hvilken Sogneraadet senere ved Dom var blevet tilpligtet at udbetale til en tidligere Eier af den paagjeldende Eiendom.)

(Paadømt den 13de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Efterat de Indstevnte, Sogneraadet for Bramminge Sogn, i Henhold til den foretagne Ligning eller Fordeling mellem Beboerne af det Erstatningsbeløb for Krigsskade, der var tillagt Sognet, havde udbetalt Citanten, Kroeier Poulsen i Kikkenborg contant 17 Rdlr. 1 Mk. 6 ß samt i Statsobligationer, hvori han erholdt Andeel, 35 Rdlr. 5 Mk. 13 ß, tilsammen 53 Rdlr. 1 Mk. 3 ß, erhvervede den forrige Eier af Kikkenbog, som i Efteraaret 1864 havde solgt Eiendommen til Citanten og det næste Foraar var flyttet bort, under 25de Septbr. 1868 ved Underretten Dom over det indstevnte Sogneraad, der tilpligtedes at betale ham 55 Rdlr. med Renter i Krigsskadeserstatning for Leverancer og Præstationer, der under Krigen i 1864 vare ydede af ham som daværende Eier af Kikkenborg, idet det navnlig i Dommen er udtalt, at Erstatningen maatte tilkomme ikke Citanten som den, der var Eier af det paagjeldende Hartkorn paa den Tid, Erstatningen fordeltes, men derimod den forrige Eier, der havde ydet Leverancerne og Præstationerne, samt at det ikke kunde komme i videre Betragtning, at de Indstevnte allerede havde udbetalt Erstatningen til Citanten som Eier af Kikkenborg paa den Tid, da Udbetalingen af Krigsskadeserstatningen fandt Sted.

De Indstevnte, der have efterkommet denne Dom ved Betaling til den ommeldte forrige Eier af Kikkenborg, have

nu under nærværende Sag i 1ste Instans sagsøgt Citanten til at tilbagebetale sig de til ham erlagte 53 Rdlr. 1 Mk. 3 ß med 5 pCt. aarlig Rente heraf fra Forligsklagens Dato, den 13de Juli 1869, og da denne deres Paastand ved Underretsdommen er taget til Følge, har Citanten nu indanket Sagen herfor Retten, hvor han, ligesom i 1ste Instans, har paastaaet sig frifunden for de Indstevntes Tiltale. De Indstevnte have ikke givet Møde herfor Retten.

Ligesom det nu fremgaaer af Dommen i den forommeldte af den forrige Eier mod de Indstevnte angaaende Krigsskadeserstatningen anlagte Sag, at de Indstevnte under bemeldte Sag selv have gjort gjeldende, at Erstatningen, der væsentligst skulde tilflyde Hartkornet, retteligen tilkom, ikke den forrige Eier, men Citanten som daværende Eier af det paagjeldende Hartkorn, saaledes maa det ogsaa under nærværende Sag fra de Indstevntes Side ansees erkjendt, at Citanten i sin Tid har modtaget den ham uden Forbehold eller Betingelse udbetalte Erstatning i god Tro og i Tillid til at den med Rette tilkom ham, i hvilken Henseende det navnlig fra Citantens Side er fremhævet, at han allerede var bleven Eier af Kroen og havde tiltraadt Eiendommen forinden L. 17de Novbr. 1865 om Krigsskadeserstatningen udkom, samt at han ogsaa har udredet Krigsskatten for Aaret 1864—65. De Indstevnte have nu vel villet gjøre gjeldende, at det ved den ovenommeldte Dom skal være afgjort, at Erstatningen tilkom ikke Citanten men den forrige Eier af Rikkenborg, og at Citanten som Følge heraf maa være pligtig at tilbagebetale det Beløb, som de Indstevnte paa Grund af en urigtig Opfattelse af Lovgivningen i sin Tid have udbetalt ham; men da der ikke under hiin Sag er bleven givet Citanten Leilighed eller Anledning til at varetage sit Tarv, kan den afsagte Dom navnlig ikke i Forhold til ham tillægges

nogen Betydning med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt Erstatningen tilkommer ham eller den forrige Eier, hvilket fornemmelig vilde bero paa, hvad der i saa Henseende maatte ansees vedtaget mellem dem ved Handelens Afslutning. Der foreligger saaledes ikke nogen for Citantens Vedkommende gyldig Retsafgjørelse for at den af ham i god Tro oppebaarne Krigsskadeserstatning ikke skulde have tilkommet ham, og da Saadant endmindre fra de Indstevntes Side kan ansees godtgjort under nærværende Sag, mangler der allerede som Følge heraf fornøden Hjemmel for de Indstevnte til at tilbagesøge den i sin Tid til Citanten uden noget Forbehold udbetalte Erstatning, og Citanten vil derfor være at frifinde for de Indstevntes Tiltale.

Processens Omkostninger for begge Retter ville efter Sagens Omstændigheder være at ophæve.

Med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, Kroeier Poulsen i Kikkenborg, bør for Tiltale af de Indstevnte, Sogneraadet for Bramminge Sogn, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Sagen $\frac{200}{70}$ Landsoverretsprocurator Morville Actor ctr. Tiltalte Procurator Løgstrup.

(En Tiltalt, der ved en Brandretsdom var tilpligtet under en daglig Bøde at anskaffe nogle Brandredskaber, ikke anseet berettiget til at forlange bemeldte Dom indanket for Overretten paa den for Justitssagers Appel foreskrevne Maade, og Sagen derfor afviist.)

(Paadømt den 13de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag er Tiltalte, Procurator Løgstrup,

i 1ste Instans ved Frederikshavn Kjøbstads Brandretsdom af 25de April d. A. under en Dagmulkt af 3 Mk. tilpligtet under en Frist af 3 Uger at anskaffe til Brug for Frederikshavns Brandkorps en anordningsmæssig Vandtønde med Tragt og Øsekar samt en Sluffe med Tilbehør, og denne Dom er derefter ifølge Tiltaltes Begjæring indanket for Overretten paa den for Justitssagers Appel foreskrevne Maade.

Da imidlertid det nævnte, Tiltalte ved bemeldte Dom under Dagmulkt givne, Paalæg ikkun er af civilretlig Beskaffenhed og ikke kan betragtes som nogen Straf, maa Tiltalte ansees at have været uberettiget til at forlange Dommen indanket for Overretten paa den for Justitssagers Appel foreskrevne Maade, og Sagen, der alene er appelleret ifølge Tiltaltes Begjæring og ikke tillige paa det Offentliges Vegne, vil derfor være at afvise.

Actionens Omkostninger for Overretten, hvorunder Actor og Defensor sammesteds tillægges i Salair hver 5 Rdlr., ville være at udrede af det Offentlige.

Under den befalede Sagførelse for Overretten har intet ulovligt Ophold fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag afvises.

Actionens Omkostninger for Overretten, hvorunder Actor og Defensor sammesteds, Procuratorerne Morville og Fasting, tillægges i Salair hver 5 Rdlr., udredes af det Offentlige.

Sagen $\frac{227}{70}$ Landsoverretsprocurator, Cancelliraad Møller Actor ctr. Tiltalte Hartvig Mads Christiansen.

(Den af en Tiltalt i Henhold til Straffelovens § 233 forskyldte Straf bortfalden i Medfør af Straffelovens § 58.)

(Paadømt den 20de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Under denne Sag tiltales Drengen Hartvig Mads Christiansen for Tyveri. Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det ansees tilstrækkelig godtgjort, at han den 16de Decbr. f. A., da han kom forbi Huusmand Kjeld Tønsbergs Huus i Felding, og saae, at der Ingen var hjemme, har skaffet sig Adgang til Huset ved at borttage nogle Steen under Bagdøren og krybe igjennem den derved fremkragte Aabning, hvorefter han, der ifølge sin Forklaring havde besluttet at gaae derind deels for at fortære sin Mellemmad, som han havde med til Skole, deels for at spise og drikke, hvad han kunde træffe paa, fortærede omtrent 1 Pot Mælk og 1 Pd. Sirup, tilsammen af Værdi 1 Mk., som han forefandt i Huset, ligesom han endvidere tilvendte sig en Lommekniv af Værdi 1 Mk., som laae i en aflaaset Dragkisteskuffe, hvortil han fandt Nøglen. Efterat Tiltalte, der under sit Ophold i Huset havde fyret i Kakkelovnen deels med Lyng og deels — efter Huusmandens Kones Forklaring — med utærsket Byg, men, efter hvad Tiltalte har udsagt, med Byghalm, derpaa havde forladt Huset, kom der ifølge hans Forklaring en Hund til ham, der først fulgte frivillig med ham, men som han derefter lagde en Strikke paa og trak med sig samt solgte til en Gaardmand for 1 Mk., der dog ikke skulde betales, efter Sidstnævntes Udsagn hvis Hundens Eier kom tilstede, eller, som Tiltalte har forklaret, førend det viste sig, at Hunden vilde blive hos Gaardmanden. Hunden, der iøvrigt senere blev afhentet af Eieren, er af dennes Hustru ansat til en Værdi af 1 Rdlr., og om Erstatning er der i det Hele ikke under Sagen Spørgsmaal.

For bemeldte sit Forhold er Tiltalte, der er født den 3die Juli 1855 og ikke tidligere har været tiltalt eller straffet, ved Underretsdommen rettelig anseet strafskyldig efter Straffe-

lovens § 233, men det maa tillige billiges, at det ved Dommen er antaget, at den Varetægtsarrest, Tiltalte i 2 à 3 Maaneder har været underkastet, og hvis Langvarighed, efter hvad der fra Underdommerens Side er oplyst, tildeels hidrører fra, at Justitsministeriets Resolution om hvorvidt Action skulde anlægges, er bleven erhvervet, saa at Actionsordren som Følge heraf først er udfærdiget den 25de Febr. d. A., uagtet Forhøret allerede sluttedes den 14de Januar, — i Medfør af Straffelovens § 58 vil kunne træde istedetfor den forskyldte Straf. Bemeldte Dom, ved hvilken det derhos rettelig er paalagt Tiltalte at udrede Actionens Omkostninger, vil derfor være at stadfæste, dog saaledes, at Salairerne til Actor og Defensor for Underretten blive at bestemme til 5 Rdlr. for den Første og 4 Rdlr. for den Sidste.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten vil Tiltalte derhos have at betale 5 Rdlr. til hver.

Under Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet Ophold, der vil bevirke Ansvar, fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes, at Salairerne til Actor og Defensor for Underretten bestemmes til 5 Rdlr. for den Første og 4 Rdlr. for den Sidste.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Cancelliraad Møller og Procurator Morville, betaler Tiltalte 5 Rdlr. til hver.

Det Idømte at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen 865/69 Constitueret By- og Herredsskriver, Kammerraad Neess i Ringkjøbing ctr. Ringkjøbing Byraad.

(En Sag, hvorunder en Retsskriver søgtes til Erstatning i Anledning af at han uden Hjemmel havde udslettet et Sikkerhedsdocument af Pantebogen, uden at der var Spørgsmaal om Ophævelse eller Forandring af selve den saaledes foretagne Embedshandling, anseet rettelig anlagt ved Hjemthinget. — Antaget, at det maa paaligge Retsskriveren selvstændigt at tage Beslutning om hvorvidt han, uanseet den af Dommeren i Retten iværksatte Aflysning, bør nægte at udslette et Document i Pantebogen eller ikke, og Retsskriveren tilpligtet at erstatte Sagsøgeren det Tab, der allerede var og i Fremtiden maatte blive paaført denne som Følge af den stedfundne Udslettelse.)

(Paadømt den 4de Juli 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved en mellem Enken Marie Cathrine Strandgaard og Kynde Jensen den 8de Marts 1841 oprettet Aftægtscontract forpligtede Sidstnævnte sig til deels at svare bemeldte Enke endeel i Contracten nærmere bestemte Aftægtsydelser m. m., og deels at give hendes Datter, Karen Thomasdatter eller Thuesdatter, saalænge hun lever, Tilhold og Underholdning med Klæder, Føde og Opvartning hos sig samt ved hendes Død en anstændig Jordefærd, hvorhos han til Sikkerhed for den anførte Aftægt og Underholdning pantsatte det ham af fornævnte Enke overdragne Sted paa Ringkjøbing Hedegaards Mark med Prioritet næstefter 160 Rdlr., og denne Contract er derefter under 16de Febr. 1842 thinglæst ved Ulfborg Hind Herreders Ret, ved hvilken Leilighed den af den daværende Retsskriver bl. A. erholdt Anmærkning om, at Aftægtsnyderen ikke har havt thinglæst Adkomst til det Pantsatte; men efter Aftægtsenkens Død blev den efter Begjæring af Kynde Jensen den 9de Januar 1861 ved samme Ret læst til Udslettelse — som det i den Contracten derom af Dommeren

og Retsskriveren givne Paategning hedder „ifølge foreviist Præsteattest om Aftægtsnyderen Marie Cathrine Strandgaards dødelige Afgang“ — og derefter annulleret i Pantebogen. Kynde Jensen, der efter Aftægtsenkens Død vedblev at yde Karen Thuesdatter den hende tilkommende Forsørgelse, solgte derpaa den paagjeldende Eiendom — som det maa antages, uden at der blev paadraget Kjøberen nogen Forpligtelse til at overtage Karen Thuesdatters Forsørgelse eller ved Thinglæsningen givet Overdragelsesdocumentet nogen Retsanmærkning i denne Henseende —, og idet den Sikkerhed, der ifølge den ovenommeldte Aftægtscontract skulde haves i Eiendommen for den Karen Thuesdatter tilkommende Forsørgelse, saaledes paa Grund af Aftægtscontractens Udslettelse i Pantebogen er anseet tabt, har Ringkjøbing Kjøbstads Fattigvæsen, da Kynde Jensen senere ophørte med at forsørge hende, fra 10de Febr. 1868 overtaget hendes Forsørgelse. Communalbestyrelsen i bemeldte Kjøbstad sagsøgte derefter Kynde Jensen deels til Erstatning af de Udgifter, der allerede vare paadragne Fattigvæsenet som Følge af Contractens Udslettelse og Eiendommens Salg, deels til at give betryggende Pantesikkerhed for Karen Thuesdatters fremtidige Forsørgelse, hvorhos de lode Forligsklagen og Stevningen forkynde for Citanten, constitueret By- og Herredsskriver, Kammerraad Neess i Ringkjøbing, med Hensyn til det Ansvar, denne maatte have paadraget sig ved Contractens Udslettelse i Pantebogen, og ved den i bemeldte Sag, under hvilken Kynde Jensen erkjendte sig forpligtet til at forsørge Karen Thuesdatter, den 28de August 1868 afsagte Dom blev ogsaa den af Communalbestyrelsen over K. Jensen nedlagte Paastand taget til Følge, men da det ved en den 6te Octbr. s. A. til Fyldestgjørelse af bemeldte Dom afholdt Fogedforretning har viist sig, at Kynde Jensen er aldeles ude af Stand til at opfylde sine

Forpligtelser i den paagjeldende Henseende, have de Indstevnte, Byraadet i Ringkjøbing, i 1ste Instans anlagt nærværende Sag mod Citanten og under Paaberaabelse af, at han ved urigtigen at udslette den ovenomhandlede Aftægtscontract for Karen Thuesdatters Vedkommende skal have foraarsaget, at den for hendes livsvarige Forsørgelse givne Pantesikkerhed er gaaet tabt og hendes Forsørgelse paabyrdet Ringkjøbing Kjøbstads Fattigvæsen, paastaaet ham tilpligtet at erstatte Communen det den herved paaførte Tab m. m.

Ved Underretsdommen er Citanten tilpligtet deels at betale de Indstevnte Udgifterne ved Karen Thuesdatters Forsørgelse fra 10de Febr. til 20de Juni 1868, 32 Rdlr. 4 Mk. 8 ß med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra 15de Octbr. 1868, samt efter given Regning refundere de paa Karen Thuesdatters Forsørgelse medgaaede Bekostninger fra 20de Juni 1868 indtil hun er udgaaet fra Ringkjøbing Fattigvæsens Forsørgelse, og deels under en daglig Bøde af 1 Rdlr. at overtage bemeldte Karen Thuesdatters livsvarige Forsørgelse overeensstemmende med den forommeldte Aftægtscontract af 8de Marts 1841 ligesom ogsaa herfor stille lovformelig Pantesikkerhed, og Sagen er derefter af Citanten indanket herfor Retten, hvor han principalt har paastaaet Underretsdommen kjendt uefterrettelig og Sagen afviist fra Underretten, og subsidiairt Frifindelse for de Indstevntes Tiltale. De Indstevnte have derimod paastaaet Underretsdommen stadfæstet.

(Sluttes i næste Nr.)

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 41.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 3die September.

Gjeldscommissionssager.

Sagen 1654/69 J. P. Handberg ctr. Sadelmagerne Jens Sørensen og Lauritz Hansen.

(I et Tilfælde, hvor en Citant søgte Betaling af en ham tiltransporteret Fordring, Sagen baade efter derom gjort Paastand og ex officio afviist, da det var oplyst, at Transporten alene havde fundet Sted forat Citanten, der hverken var Sagfører eller henhørte til de i L. 1—9—14 ommeldte Personer, kunde indkassere Fordringen for Tredjemand.)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 11te August 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, J. P. Handberg, søger under nærværende Sag de Indstevnte, Sadelmagerne Jens Sørensen og Lauritz Hansen, in solidum tilpligtede at betale ham 84 Rdlr. 5 Mk. 7 ß, hvortil den Sum, 300 Rdlr., som de skulde skylde ham efter Panteobligation af 18de Octbr. 1865 til Værtshuusholder Peder Nielsen af Kjøbenhavn, men som ifølge Transport af 28de Decbr. 1866 skulde tilhøre Citanten, er nedbragt deels ved Afbetaling og deels ved Eftergivelser, — med Renter

5 pCt. pro anno fra Klagens Dato, den 21de Juni f. A., til Betaling skeer, og Sagens Omkostninger skadesløst.

Da det imidlertid under Sagen er givet, idet nemlig saavel Citanten som Værtshuusholder P. Nielsen under et i Anledning af nærværende Sag optaget Forhør har vedgaaet Saadant, at Transporten paa den ommeldte Obligation alene er meddelt for at Citanten kunde indkassere Fordringen for Nielsen, hvilken Sidste saaledes er vedbleven at være Eier af Fordringen, og da det altsaa er Nielsens og ikke Citantens Sag som denne, uanseet at han har paastaaet Beløbet sig tilkjendt, udfører, vil Sagen, saavel efter de Indstevntes Paastand som ex officio være at afvise, idet Citanten ikke er Sagfører eller staaer i noget af de i L. 1—9—14 ommeldte Forhold til Nielsen, der kunde berettige ham til at udføre Sager for denne, hvorhos Citanten efter de Indstevntes Paastand vil have at betale dem i Kost og Tæring 2 Rdlr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag afvises.

I Kost og Tæring betaler Citanten, J. P. Handberg, til de Indstevnte, Sadelmagerne Jens Sørensen og Lauritz Hansen, 2 Rdlr., der udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

* * *

Det var et i practisk Henseende vistnok glædeligt Resultat, der af Retten statueredes i ovenstaaende Sag. Var Citanten blevet erkjendt som competent Sagsøger, vilde der nemlig være skeet et stort Skridt henimod Legaliseringen af det Uvæsen, hvorved det stundom lykkes høist uværdige Personer gjennem Proformatransporter at bane sig Veien til Retsskranken og at omgaae Lovgivningens Bestemmelser om

Sagførernes Eneret til at føre Sager. — Det var, som det af Domspræmisserne sees, under Sagen givet, at det ved Transporten af den paastevnte Gjeldsfordring ikke var tilsigtet at gjøre Citanten til Eier af Fordringen, men kun at bemyndige ham til at indkassere denne paa den ommeldte Værtshuusholder Nielsens Vegne, og det var saaledes i Virkeligheden Sidstnævntes og ikke sin egen Sag, som Citanten udførte. Afviisningen maatte derfor blive en ligefrem Følge af at Citanten hverken var Sagfører og heller ikke stod i noget af de i Lovens 1—9—14 nævnte Forhold, et Resultat, der ogsaa stemmer med hvad der vil findes statueret i den i nærværende Ugeskrift for 1869, Nr. 56 og 57, S. 881—883, meddelte Dom. Jfr. dog Nellemanns Civilproces „den almindelige Deel", S. 373—375.

Sagen $\frac{1122}{70}$ Svend Petersen ctr. Handelsreisende R. Rosenberg.

(En Selvskyldnercautionists Erklæring om mod Qvittering at ville betale Gjelden, antaget ikke at kunne medføre nogen Indskrænkning i Creditors Søgsmaalsret mod Debitor. — En Indstevnt i en ved Kjøbenhavns Gjeldscommission anlagt Sag paalagt at udrede Sagens Omkostninger skadesløst efter Regning fra Citantens Sagfører.)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 11te August 1870.)

Dommen er saalydende:

Indstevnte, Handelsreisende R. Rosenberg, — der af Citanten, Svend Petersen, i nærværende Sag er søgt til som Rest paa Beviis af 21de Juni f. A. at betale 59 Rdlr. 5 Mk. 13 ß med Renter 7 pCt. aarlig af 56 Rdlr. fra Paaklagens Dato, den 19de April d. A., indtil Betaling skeer, samt Sagens Omkostninger skadesløst efter Regning fra hans Sagfører — har paastaaet sig frifunden for at svare Mora-Renter samt tillagt Sagens Omkostninger under

Paaberaabelse af, at Søgsmaalet var overflødigt, da den paa Gjeldsbrevet tegnede Selvskyldnercautionist, der er aldeles solid, havde tilbudt Betaling, naar Citanten sendte ham Qvittering, hvad imidlertid denne havde vægret sig for; men, da saadant Tilbud, — om det end var gjort, hvad Citanten har benægtet, — ikke kunde medføre nogen Indskrænkning i Citantens Søgsmaalsret, vil denne Paastand, der navnlig ogsaa for Omkostningernes Vedkommende har særlig Hjemmel i det fremlagte Gjeldsbeviis, være at tage til Følge, dog at dette ved Betalingens Erlæggelse extraderes Indstevnte i qvitteret Stand.

Behørigt stemplet Papir er brugt i Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Imod Extradition i qvitteret Stand af det ovenommeldte Beviis bør Indstevnte, Handelsreisende R. Rosenberg, til Citanten, Svend Petersen, betale de paastevnte 59 Rdlr. 5 Mk. 13 ß med Renter 7 pCt. pro anno af 56 Rdlr. fra den 19de April d. A. indtil Betaling skeer. Saa betaler Indstevnte og til Citanten Sagens Omkostninger skadesløst efter Regning fra Citantens Sagfører.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

* * *

Med Hensyn til Bestemmelserne i § 4 af Frd. 6te Aug. 1824 er det ved ovenstaaende Dom statuerede og i det summariske Indhold angivne Resultat, hvorefter det, saavidt vides, for første Gang i en Gjeldscommissionssag blev paalagt Indklagede at udrede skadesløse Omkostninger og Sagførersalair efter indgiven Regning, — af practisk Interesse. — Af det nævnte Resultat kan formeentlig sluttes, at Bestemmelserne i den citerede § af Frd. 6te April 1824 maa

statueres kun at gjelde det Tilfælde, hvor der ikke, saaledes som in casu, i vedkommende Gjeldsbeviis er vedtaget en modsat særegen Bestemmelse om Udredelsen af et eventuelt Søgsmaals Omkostninger.

Sagen $\frac{2183}{69}$ Bødkersvend C. Jensen ctr. Murer S. J. Petersen.

(Et omtvistet Erstatningsbeløbs Størrelse antaget at burde fastsættes af Retten, og ikke som af vedkommende Part paastaaet, ved dertil udnævnte uvillige Mænds Skjøn.)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 11te August 1880.)

Dommen er saalydende:

Hovedcitanten, Bødkersvend C. Jensen, søger under nærværende Sag Contracitanten, Murer S. J. Petersen, til at betale 16 Rdlr. i Erstatning for den Gene og den Ødelæggelse af hans Eiendele, der er bleven foraarsaget ved en af Contracitanten foretagen storartet Reparation af dennes Eiendom, Overgaden neden Vandet Nr. 37, i hvilken Hovedcitanten havde leiet en 1ste Salsetage, — samt endvidere 9 Rdlr. i Erstatning fordi Contracitanten skulde have berøvet Hovedcitanten et til hans Leilighed formeentlig hørende Tørreloft i Forhuset. Contracitanten, der principaliter paastaaer sig frifunden, subsidiairt Erstatningen fastsat ved uvillige Mænds Skjøn, har under et Contrasøgsmaal paastaaet Hovedcitanten tilpligtet at betale i Erstatning for forskjellige Leiligheden tilføiede Beskadigelser 28 Rdlr., hvorimod Hovedcitanten i Contrasøgsmaalet paastaaer sig frifunden.

Hvad det sidstnævnte Søgsmaal angaaer, da har Contracitanten ikke imod Hovedcitantens Benægtelse ført noget Beviis for de Hovedcitanten imputerede Beskadigelser, og denne vil derfor være at frifinde for Contracitantens Tiltale. Under Hovedsøgsmaalet er det vel oplyst, at der ved den af Contra-

citanten foretagne Reparation af Eiendommen er paaført Hovedcitanten nogen Ulempe; men, ligesom det end ikke er asserteret, at Leiligheden skulde være bleven ubenyttelig, saaledes er der ikke af Hovedcitanten godtgjort, at han har lidt noget vurdeerligt Tab derved. Hvad dernæst angaaer det paaklagede Tørreloft, da har Contracitanten vel paaberaabt, at et saadant har været til Hovedcitantens Raadighed i Baghuset; men ligesom dette er benægtet af Hovedcitanten, saaledes maa ogsaa, da den af Hovedcitanten leiede Leilighed var i Forhuset, allerede af denne Grund Formodningen være for, at det Tørreloft, Leiecontracten omhandler, har været i Forhuset, og efter Vidneforklaringen maa det ogsaa ansees tilstrækkeligt godtgjort, at Tørreloftet i Forhuset altid tidligere har hørt til Hovedcitantens Leilighed. — Da det nu under Sagen maa ansees erkjendt af Contracitanten, at Tørreloftet i Forhuset er forandret til Beboelsesleilighed og saaledes frataget Hovedcitanten, vil dennes Paastand om Erstatning herfor være at tage til Følge, og da den paastaaede Erstatning af 9 Rdlr. ikke skjønnes at være ubillig, vil dette Beløb være at tilkjende Hovedcitanten, uden at der findes Anledning til at lade Beløbet fastsætte ved uvillige Mænd, hvorimod Contracitanten iøvrigt vil være at frifinde under Hovedsøgsmaalet.

Sagens Omkostninger, som begge Parter have paastaaet sig tilkjendte, ville for begge Søgsmaals Vedkommende efter Omstændighederne være at ophæve.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Contracitanten, Murer S. J. Petersen, bør til Hovedcitanten, Bødkersvend C. Jensen, betale 9 Rdlr.; men iøvrigt bør Parterne for hinandens Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger ophæves.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Overretssager.

Sagen $\frac{365}{89}$ Constitueret By- og Herredsskriver, Kammerraad Reesſ i Ringkjøbing ctr. Ringkjøbing Byraad.

(Sluttet. — See forrige Nr.)

Til Støtte for sin fornævnte principale Paastand har Citanten paaberaabt sig, at da Retsskriveren, ogsaa forsaavidt angaaer Pantebøgernes Førelse, er at ansee som en Rettens Betjent, der staaer under Overdomstolenes Control, burde Sagen formeentlig have været anhængiggjort ved Overretten a prima instantia, men om end selve den foretagne Udslettelse kunde betragtes som en saadan Retshandling, der kunde gjøres til Gjenstand for Appel til Overretten, maa dog nærværende Sag, under hvilken Citanten alene søges til Erstatning i Anledning af den stedfundne Udslettelse, uden at der er Spørgsmaal om Ophævelse eller Forandring af selve den saaledes foretagne Embedshandling, ansees rettelig anlagt ved Hjemthinget, og den nedlagte Afviisningspaastand vil derfor ikke kunne tages til Følge.

Hvad dernæst angaaer Sagens Realitet, da har Citanten for Overretten villet gjøre gjeldende, at de Indstevnte ikke skulle kunne ansees som competente Sagsøgere, eftersom de end ikke have paaberaabt sig nogen Bemyndigelse fra Karen Thuesdatter til at optræde paa hendes Vegne, men idet der efter Indholdet af Forligsklagen saavelsom den under Sagen brugte Procedure ikke bliver Spørgsmaal om Retsforholdet mellem Karen Thuesdatter og Citanten, men alene om hvorvidt Sidstnævnte kan være forpligtet til at holde Ringkjøbing Commune skadesløs for det Tab, der skal være paaført samme

derved, at Karen Thuesdatters Forsørgelse som Følge af Aftægtscontractens Udslettelse i Pantebogen har maattet overtages af Communens Fattigvæsen, maa den ommeldte Indsigelse, der derhos ikke har været fremsat for Underretten, ansees ugrundet.

Iøvrigt har Citanten ikke villet erkjende, at den Omstændighed, at Fattigvæsenet har maattet overtage Karen Thuesdatters Forsørgelse, er en Følge af Aftægtscontractens Udslettelse i Pantebogen, i hvilken Henseende han navnlig har søgt at gjøre gjeldende, deels at Contracten hverken i Justitsprotocollen eller Panteregisteret er anført som thinglæst til Sikkerhed for Karen Thuesdatter, men alene for den anden Aftægtsnyder, Marie Cathrine Strandgaard, og deels at Thinglæsningen i hvert Fald ikke har kunnet stifte nogen Panteret i den paagjeldende Eiendom, idet denne henhører under Ringkjøbing Kjøbstads Jurisdiction, medens Thinglæsningen, som meldt, er foregaaet ved Ulfborg Hind Herreders Ret; men ligesom det efter Sagens Oplysninger, deriblandt et af Citanten i Afskrift fremlagt kgl. Rescript af Dato — som det maa antages — 2den Octbr. 1868, maa forudsættes, at den ommeldte Eiendom tidligere er anseet at henhøre under den sidstnævnte Jurisdiction, ved hvilken ogsaa saavel det Kynde Jensen meddelte Skjøde som ældre Eiendommen vedrørende Documenter maa antages at være thinglæste og i hvis Panteregister Eiendommen sees at have havt sit Folium, saaledes kan den Maade, paa hvilken den paagjeldende Contract — der efter den samme meddelte Paategning er thinglæst uden Antydning om, at Thinglæsningen alene skulde have været begjært for Marie Cathrine Strandgaards Vedkommende, — er noteret i Panteregisteret, ikke bevirke, at Karen Thuesdatter ikke skulde kunne ansees at have erhvervet den hende efter Contractens Indhold tilkom-

mende Panteret, og forsaavidt Citanten for Overretten har villet gjøre gjeldende, at dersom Panteretten maatte ansees lovlig stiftet, vilde den ialtfald ikke kunne tilintetgjøres ved en uden tilstrækkelig Hjemmel foregaaet Aflysning og Udslettelse af Sikkerhedsdocumentet, kan der ikke tages noget Hensyn til denne Indsigelse, eftersom det under Proceduren for Underretten maa ansees fra begge Parters Side erkjendt, at der ikke med Hensyn til Karen Thuesdatters Forsørgelse haves noget retligt Krav paa den senere Besidder af den paagjeldende Eiendom, uden at der er nogensomhelst Føie til at antage, at Panterettens Bortfalden skulde være begrundet i et udtrykkeligt eller stiltiende Samtykke fra Karen Thuesdatters Side.

Naar Citanten endelig har paaberaabt sig, at Ansvaret for den stedfundne Udslettelse ikke skulde kunne paahvile ham, idet han, efterat Contractens Aflysning i Retten var iværksat af Dommeren, der selv maatte have at paasee, at Betingelserne for en saadan Aflysning vare tilstede, formeentlig maatte være ligefrem pligtig til desangaaende at gjøre Bemærkning saavel i Pantebogen som i Panteregisteret, kan der heller ikke heri gives Citanten Medhold, eftersom Retsskriveren ikke i sin Virksomhed som Bestyrer af Pantebøgerne er afhængig af Dommeren, hvorimod det maa paaligge ham efter en selvstændig Undersøgelse af det paagjeldende Documents Indhold — hvilket Citanten har indrømmet i nærværende Tilfælde at have undladt at gjøre sig bekjendt med — at tage Beslutning om hvorvidt han, uanseet den stedfundne Aflysning, bør nægte at foretage den begjærte Udslettelse i Pantebogen eller ikke.

Efter alt det Anførte, og idet det efter Parternes Procedure maa forudsættes, at Karen Thuesdatters Forsørgelse ikke vilde være faldet det Offentlige til Byrde, saafremt den

ved Aftægtscontracten i saa Henseende stiftede Panteret var bleven bevaret, medens det derhos, som meldt, har viist sig, at Fattigvæsenet ikke har kunnet erholde sine Udgifter ved Karen Thuesdatters Forsørgelse refunderede af Kynde Jensen, efter hvis Begjæring Aftægtscontracten er bleven udslettet i Pantebogen, vil Citanten, der ved uden tilstrækkelig Hjemmel at foretage denne Udslettelse ogsaa for Karen Thuesdatters Vedkommende maa ansees at have bevirket, at det af Kynde Jensen udstedte Skjøde paa den paagjeldende Eiendom er blevet thinglæst uden Retsanmærkning angaaende Aftægtscontracten, og at Eiendommen af alle Vedkommende er anseet frigjort for den samme ved Aftægtscontractens Thinglæsning paalagte Behæftelse med Hensyn til Karen Thuesdatters Forsørgelse, ikke kunne undgaae saavel at tilpligtes at erstatte de Indstevnte de under Sagen paastevnte Udgifter ved K. Thuesdatters Forsørgelse fra 10de Febr. 1868 til 20de Juni s. A., 32 Rdlr. 4 Mk. 8 ß, med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato, den 15de Octbr. 1868, som at kjendes pligtig til endvidere efter rigtig Opgjørelse at refundere Udgifterne ved hendes Forsørgelse fra 20de Juni 1868 og indtil hun er udgaaet fra Ringkjøbing Fattigvæsens Forsørgelse, — hvorved bemærkes, at det følger af Citantens Forpligtelse til virkelig at holde Communen skadesløst, at den af ham for Overretten nedlagte subsidiaire Paastand om i Henhold til Lov om Forandring i Frd. 24de Januar 1844 § 14 af 12te Marts 1864 § 1 ikkun at tilpligtes at betale Karen Thuesdatters Underholdning m. v. fra 20de Juni 1868 med 16 ß daglig, ikke kan komme i nogen Betragtning, selv om ikke bemeldte Lovbestemmelse efter sit Indhold maatte ansees uanvendelig i nærværende Tilfælde.

Derimod findes der, idet der — som ovenfor anført — efter den Maade, hvorpaa Sagen er anlagt og procederet,

alene er Spørgsmaal om den Fattigvæsenet tilkommende Ret til Skadesløsholdelse, men ikke om Karen Thuesdatters mulige Ret, ikke at være Føie til, som ved Underretsdommen skeet, at paalægge Citanten under Dagmulkt at overtage Karen Thuesdatters livsvarige Forsørgelse m. v. overeensstemmende med Aftægtscontracten og herfor stille lovformelig Pantesikkerhed, og Underretsdommens Bestemmelser i denne Henseende maa derfor i Henhold til den af Citanten i saa Henseende nedlagte subsidiaire Paastand bortfalde og Citanten forsaavidt blive at frifinde for de Indstevntes Tiltale.

Processens Omkostninger for begge Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve, og det de Indstevntes befalede Sagfører i 1ste Instans ved Underretsdommen tillagte Salair, 20 Rdlr., saavelsom Salairerne til begge Parters befalede Sagførere for Overretten, der ligeledes bestemmes til 20 Rdlr. til hver, at udrede af det Offentlige.

Under Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet ulovligt Ophold fundet Sted, og med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter sees ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, constitueret By- og Herredsskriver, Kammerraad Reesß i Ringkjøbing, bør til de Indstevnte, Ringkjøbing Byraad, betale 32 Rdlr. 4 Mk. 8 ß med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra den 15de Octbr. 1868 til Betaling skeer.

Saa bør han og være pligtig til efter rigtig Opgjørelse at erstatte de Indstevnte Udgifterne ved ovennævnte Karen Thomasdatters eller Thuesdatters Forsørgelse fra den 20de Juni 1868 indtil hun er udgaaet fra Ringkjøbing Fattigvæsens Forsørgelse, men iøvrigt bør han for de Indstevntes Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves, og

det de Indstevntes i 1ste Instans beskikkede Sagfører ved Underretsdommen tillagte Salair saavelsom Salairerne til begge Parters beskikkede Sagførere for Overretten, Cancelliraad Møller og Procurator Isaacsen, 20 Rdlr. til hver, udredes af det Offentlige.

Det idømte Beløb udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen 20/70[1] Landsoverretsprocurator, Justitsraad Reckelmann Actor ctr. Tiltalte P. Villesen.

(En Tiltalt anseet med en Bøde for Overtrædelse af et ham til Politiprotocollen givet Paalæg om at holde sin løsgaaende Hund forsynet med Mundkurv.)

(Paadømt den 4de Juli 1870.)

Dommen er saalydende:

Under denne Sag tiltales Snedkermester P. Villesen i Randers for Overtrædelse af et ham til Politiprotocollen givet Paalæg om at holde sin løsgaaende Hund forsynet med Mundkurv.

Den 15de Februar d. A. blev det til Politiprotocollen, i Anledning af en skeet Anmeldelse om at en 14aarig Dreng den 9de s. M. var bleven angrebet og bidt i Benet af Tiltaltes Hund, samt efterat Dommeren havde gjort Bemærkning om, at der flere Gange tidligere var indløbet Klage over, at Tiltaltes Hund havde bidt Folk paa Gaden, betydet Tiltalte, at han for Fremtiden ikke maatte lade sin Hund komme paa Gaden, uden at den var forsynet med forsvarlig Mundkurv, samt at han ved ikke at holde sig dette Tilhold efterrettelig, vilde paadrage sig Ansvar efter Lovgivningen. Tiltalte har nu erkjendt, at han ikke har efterkommet dette Paalæg, idet han senere hver Dag forsætlig har ladet Hunden gaae paa Gaden uden Mundkurv, men han har villet gjøre gjeldende,

at det ham givne Polititilhold er ulovmedholdeligt, og at hans Hund — hvad han allerede den 15de Februar lod tilføre Politiprotocollen — aldrig angriber eller bider Nogen, naar den ikke foranlediges dertil, navnlig ved at tirres, ligesom han har erklæret sig villig til at anskaffe Mundkurv til Hunden, naar det godtgjøres, at denne har bidt Nogen uden først at være sparket eller slaaet.

Ifølge den ommeldte Drengs Forklaring sprang Hunden imidlertid, da han kom løbende, til' fra den modsatte Side af Gaden og bed ham uden nogen fra hans Side given Foranledning, ligesom der ogsaa efter den, som anført, af Politidommeren afgivne Erklæring flere Gange tidligere skal være indløbet Klage over at Hunden har bidt Folk paa Gaden, og da det i hvert Fald ikke kan ansees at ligge udenfor Politiets Myndighed i den offentlige Sikkerheds Interesse at paalægge Eierne af Hunde, der antages at være bidske, ved passende Foranstaltninger at tilveiebringe Sikkerhed for, at der ikke af slige Hunde tilføies Mennesker Skade, kan det Tiltalte givne ovenommeldte Paalæg ikke i og for sig betragtes som ulovhjemlet, og det maa derfor billiges, at Tiltalte ved Politiretsdommen for sammes Overtrædelse er anseet med en Bøde, der findes passende bestemt til 10 Rdlr., og bemeldte Dom, ved hvilken det ligeledes rettelig er paalagt Tiltalte at udrede Sagens Omkostninger, vil derfor være at stadfæste, dog saaledes, at Bøden, der ved Dommen er tillagt Byens Kæmnerkasse, i Medfør af Pl. 19de Febr. 1819 maa tilfalde Jurisdictionens Politikasse.

I Salair til Actor og Defensor ved Overretten vil Tiltalte derhos have at betale 5 Rdlr. til hver.

Under Sagens Behandling ved Politiretten og den befalede Sagførelse for Overretten har intet Ophold, der vil bevirke Ansvar, fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at staae, dog saaledes, at Bøden tilfalder Jurisdictionens Politikasse.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Justitsraad Reedtmann og Cancelliraad Møller, betaler Tiltalte 5 Rdlr. til hver.

Den idømte Bøde udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $^{1}/_{7},^{3}$ Landsoverretsprocurator Morville Actor ctr. de Tiltalte Forpagter Brinck-Seidelin m. Fl.

(Nogle Lodsbesiddere, der tiltaltes for at have bortjaget Folk, der af vedkommende Bestyrelse vare antagne til at foretage manglende Arbeider ved et til de Tiltaltes Eiendomme grændsende offentligt Vandløb, frifundne, navnlig paa Grund af at de paagjeldende Arbeidere ikke havde været i Besiddelse af behørig Legitimation for at Arbeidet udførtes efter Foranstaltning af den competente offentlige Myndighed, ligesom der ogsaa fandtes at maatte gives de Tiltalte Medhold i, at Vurdering af den Skade, der ved Arbeidet tilføiedes dem, kunde forlanges iværksat inden Arbeidet udførtes.)

(Paadømt den 18de Juli 1870.)

Dommen er saalydende:

Under denne Sag tiltales Forpagter Brinck-Seidelin samt Jeppe Hansen, Christen Pedersen, Jørgen Pedersen og Laust Nielsen — som det i Actionsordren hedder, efter Straffelovens § 100 og følgende §§ for at have bortjaget Folk, der af vedkommende Bestyrelse vare antagne til at foretage manglende Arbeider ved Hinnerup Aa.

Det er under Sagen oplyst, at efterat det ved et den 12te Juli f. A. afholdt Syn over Hinnerup Aa bl. A. var befundet, at Tiltalte Brinck-Seidelin ikke havde efterkommet

et ham givet Paalæg om at oprense et Stykke af Aaløbet ud for den af ham forpagtede Eiendom, Hovedgaarden Østergaard, idet han formeente, at dette Arbeide maatte henhøre under Aaløbets første Oprensning og Udvidelse, og at det ifølge en for en Overlandvæsenscommission den 18de Juni 1867 indgaaet Overeenskomst paahvilede de østligere Lodseiere at foranstalte dette udført, blev det manglende Arbeide — som det maa antages, af vedkommende Vandsynsmænd — bortaccorderet til Entrepreneur Frandsen; men da denne med sine Folk indfandt sig paa Arbeidsstedet for at paabegynde Arbeidet, blev han bortviist af Tiltalte Brinck-Seidelin, der ogsaa iforveien skriftlig havde tilkjendegivet vedkommende Aainspecteur, at forsaavidt Arbeidet agtedes udført for Hovedgaarden Østergaards Regning, vilde han, i Henhold til hvad han havde anført i en Skrivelse til Amtsraadet, foreløbig, indtil han modtog Aainspecteurens Svar, afvise de Folk, der maatte indfinde sig for at oprense Aaløbet ud for Østergaards Eiendom. De vedkommende østligere Lodseiere paatoge sig imidlertid at betale det paagjeldende Arbeide, og efterat Aainspecteuren derpaa i Skrivelse af 9de Aug. f. A. havde paalagt Entrepreneur Frandsen uopholdelig at fuldføre det af ham overtagne Arbeide ved Afhjælpningen af de af Synet over Hinnerup Aa ud for Østergaard udsatte Mangler uden at lade sig bortvise af Tiltalte Brinck-Seidelin, maa Arbeidet ogsaa antages at være blevet udført uden Hindring, men da Entrepreneur Frandsen den 13de August næstefter under Foreviisning af den ommeldte Skrivelse fra Aainspecteuren af 9de s. M. med nogle Arbeidere vilde foretage et andet ham af Aainspecteuren overdraget Arbeide, nemlig Afstikning af Aakanten paa en Strækning, hvor Aaløbet i Henhold til den ved det fornævnte Landvæsenscommissionsmøde den 18de Juni 1867 trufne Overeenskomst skulde ud-

vides fra 6 til 7 Alens Brede, blev han atter af Tiltalte Brinck-Seidelin paa egne og de tilgrændsende Lodseiere, de Tiltalte Jeppe Hansens, Christen Pedersens, Jørgen Pedersens og Laust Nielsens Vegne bortviist med Betydning af, at dersom han og hans Folk ikke ophørte med det paabegyndte Arbeide og bortfjernede sig fra Arbeidsstedet, vilde der blive anvendt Magt, og Tiltalte Brinck-Seidelin underrettede derefter samme Dag skriftig Aainspecteuren om det Forefaldne, idet han derhos tilkjendegav, at Lodseierne ikke vilde tilstede Udførelsen af den paagjeldende Udvidelse, forinden den Deel af deres Eiendom, der skulde afgraves, var afpælet, expro-prieret og betalt.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker E. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — E. Triers Forlag og Tryk.

1870. **Nyt** Nr. 42.

Juridisk Ugeskrift.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 10de September.

Viborg Overretssager.

Sagen $\frac{108}{70}$ Landsoverretsprocurator Morville Actor ctr. de Tiltalte Forpagter Brinck-Seidelin m. Fl.

(Sluttet. — See forrige Nr.)

Under den derefter i Anledning af det saaledes Passerede ifølge Amtets Ordre indledede Undersøgelse har Tiltale Brinck-Seidelin erklæret, at Grunden til at han, som ovenfor anført, bortviste Entrepreneur Frandsen fra det Arbeide, han af Tilsynsmændene var leiet til at udføre udfor Østergaards Eiendom, var den, at Frandsen ikke kunde forevise nogensomhelst Legitimation eller Bemyndigelse fra Vandbestyrelsen til at betræde Østergaards Eiendom og udføre det omhandlede Arbeide, hvilket Tiltalte, som berørt, heller ikke erkjendte Bestyrelsen for berettiget til at lade udføre for hans Regning, og med Hensyn til den den 13de August f. A. stedfundne Bortviisning har Tiltalte gjort gjeldende, at ligesom den af Entrepreneuren ved denne Leilighed foreviste Skrivelse fra Aainspecteuren, som berørt, angik det allerede udførte Oprensningsarbeide, men ikke den Udvidelse af Aaen, som nu

agtedes udført, saaledes maatte Tiltalte i Henhold til den ovenommeldte Overeenskomst af 18de Juni 1867 ansee de paagjeldende Lodseiere berettigede til at forlange den Deel af deres Eiendom, der var bestemt til at afgraves, paa behørig Maade taxeret, forinden Afgravningen fandt Sted, hvilket Amtsraadet formeentlig ogsaa senere har erkjendt ved at paalægge Aatilsynet at opfylde den af Lodseierne i denne Henseende fremsatte Begjæring, ligesom Amtet, forinden der beordredes Tiltale i Sagen, forlangte Meddelelse fra Aainspecteuren om Grunden til at der ikke var foretaget Taxation inden Jordafstikningen skulde paabegyndes.

De Tiltalte Jeppe Hansen, Christen Pedersen, Jørgen Pedersen og Laust Nielsen have vedgaaet, at det var med deres Villie og efter deres Opfordring, at Tiltalte Brinck-Seidelin den 13de August f. A. bortviste de ovenommeldte Folk fra deres Eiendomme, og have de iøvrigt i Eet og Alt henholdt sig til, hvad Tiltalte Brinck-Seidelin i den Anledning har anført.

Det fremgaaer nu af Sagens Oplysninger, at Entrepreneur Frandsen hverken da han efter Accord med Vandsynsmændene vilde foretage det ovenommeldte Oprensningsarbeide udfor Østergaards Eiendom, eller da han den 13de Aug. med sine Folk indfandt sig ved Aaen for paa den ovenanførte Maade at afgrave Aabredderne, har været forsynet med nogen Legitimation eller Bemyndigelse af Aainspecteuren eller Aatilsynet til Udførelsen af de paagjeldende Arbeider, — hvilket efter en af Aainspecteuren under Sagen afgiven Erklæring ikke pleier at skee og derhos efter Omstændighederne skal kunne være forbundet med Vanskeligheder —, og vel maa det efter Alt, hvad der foreligger, antages, at Tiltalte Brinck-Seidelin ikke har havt nogen Anledning til at tvivle om, at det var efter de vedkommende Myndigheders Foranstaltning, at de

ommeldte Arbeider skulde udføres, ligesom de øvrige Tiltalte heller ikke have nægtet at have for deres Vedkommende antaget dette, men paa den anden Side maa der gives de Tiltalte Medhold i, at Vurdering af den Jord, der berøvedes dem, kunde forlanges iværksat forinden Afgravningen fandt Sted, i hvilken Henseende den af Aainspecteuren paaberaabte Bestemmelse i Frd. 13de Decbr. 1793 § 16 Nr. 3 om Erstatning for Jorders Beskadigelse ved Veiarbeide ikke kan komme i Betragtning, ligesom der derhos efter Forholdets Natur ikke findes at kunne nægtes de paagjeldende Lodseiere Ret til at fordre, at den, der indfinder sig paa deres Eiendomme for paa det Offentliges Vegne at foretage Arbeider, som de finde Anledning til at modsætte sig, skal være i Besiddelse af behørig Legitimation for at Arbeidet udføres efter Foranstaltning af den competente offentlige Myndighed. — Vel har nu Tiltalte Brinck-Seidelin, som meldt, ved i sin Skrivelse til Aainspecteuren at meddele, at han under Trudsel om Magtanvendelse havde bortviist Frandsen fra Arbeidet, endvidere udtalt, at Lodseierne fordrede den Jord, der skulde afstaaes, afpælet, exproprieret og betalt, forinden de tilstedede Arbeidets Udførelse, men i umiddelbar Forbindelse hermed er det i Skrivelsen yttret, at de Tiltalte, indtil Sagen i saa Henseende var fuldstændig ordnet, ikke blot vilde afvise Enhver, der fremdeles uden Tilladelse betraadte deres Eiendomme i bemeldte Øiemed, men tillige vilde betragte et sligt Forehavende som en mod dem udøvet Voldshandling, og ligesom der ikke herved kan antages at være bebudet, at de Tiltalte, navnlig ved Anvendelse af Magt, vilde hindre Arbeidets Udførelse, naar dette iværksattes efter Ordre fra den vedkommende offentlige Myndighed, saaledes mangler der herefter ogsaa Føie til at antage, at de Tiltalte eller nogen af dem vilde have søgt at forhindre det den 13de August paabegyndte

Arbeide, saafremt den paagjeldende Entrepreneur havde kunnet forevise behørig Legitimation, ligesom der, som meldt, ikke blev lagt Hindringer iveien for Udførelsen af Oprensnings-arbeidet udfor Østergaards Eiendom, efterat Aainspecteuren skriftlig havde anordnet dets Fuldførelse. — Det skjønnes derfor ikke, at enten Tiltalte Brinck-Seidelin eller de øvrige Tiltalte ved deres ovenanførte Forhold kunne ansees at have paadraget sig Strafansvar, og det maa saaledes billiges, at de Tiltalte ved Underretsdommen ere frifundne for Actors Tiltale, efter Omstændighederne dog med Forpligtelse til in solidum at udrede Actionens Omkostninger. Den indankede Dom vil følgelig være at stadfæste, dog saaledes, at Salairerne til Actor og Defensor i 1ste Instans findes at burde bestemmes til 6 Rdlr. for den Første og 5 Rdlr. for den Sidste.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten ville de Tiltalte, Een for Alle og Alle for Een, have at betale 8 Rdlr. til hver.

Under Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet ulovligt Ophold fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes, at Salairerne til Actor og Defensor i 1ste Instans bestemmes til 6 Rdlr. for den Første og 5 Rdlr. for den Sidste.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procurator Morville og Justitsraad Neckelmann, betale de Tiltalte, Een for Alle og Alle for Een, 8 Rdlr. til hver.

Det Idømte at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{1}{7}\frac{1}{0}$ Landsoverretsprocurator Faber Actor ctr. de Tiltalte L. C. Schæffer til Kalsbøl m. Fl.

(Nogle Medlemmer af en Valgbestyrelse, der ved et Folkethingsvalg havde ladet foretage navnlig Afstemning ikke blot paa den kaarede Candidat og den Modcandidat, der havde begjært navnlig Afstemning, men tillige paa en tredie Candidat, af hvem saadan Begjæring ikke var fremsat, ansete med Bøde efter L. 12te Juli 1867 § 92.)

(Paadømt den 18de Juli 1870.)

Dommen er saalydende:

Under denne Sag ere Medlemmerne af Valgbestyrelsen for Veile Amts 5te Valgkreds, L. C. Schæffer til Kalsbøl, Christian Poulsen i Breth, Hans Sørensen i Urlev, Laust Olesen i Bjerre, M. Lærche i Thorsted, Søren Rasmussen i Dallerup, Iver Iversen i Bottrup, P. Schwartz i Skjold, J. J. Røikjær i Assens, Jørgen Jensen i Ørum, Christen Madsen i Ullerup, Peder Nielsen i Hornum og Niels Rasmussen i Sønderby, satte under Tiltale for — uanseet, at det i § 39 i Lov om Valgene til Rigsdagen af 12te Juli 1867 er foreskrevet, at navnlig Afstemning kun finder Sted mellem den kaarede Candidat og den eller de Modcandidater, som udtrykkelig fordre det, — at have ved det den 22de Septbr. f. A. foretagne Valg til Folkethinget for bemeldte Valgkreds ladet foretage navnlig Afstemning foruden paa den kaarede Candidat, Gaardeier J. Jørgensen Bjerregaard, og paa Møller A. M. Jensen af Barritskov Mølle, hvilken Sidste havde begjært navnlig Afstemning, tillige paa den tredie Valgcandidat, Oberst Chabert, af hvem saadan Begjæring ikke var fremsat.

De Tiltalte have vedgaaet, hvad ogsaa stemmer med Sagens øvrige Oplysninger, at der ved den ovennævnte Valghandling er blevet brugt den i Actionsordren anførte Fremgangsmaade, uagtet Oberst Chabert ikke udtrykkelig

havde forlangt navnlig Afstemning, og det maa navnlig antages, at idet samtlige Tiltalte, undtagen L. C. Schæffer, der var Formand for Valgbestyrelsen, havde hver sin Valgliste at føre ved Modtagelsen af Stemmerne, er der ved alle Valglisterne, med Undtagelse af dem for Assens—Klakring og Skjold Sogne, der bleve førte henholdsviis af J. J. Roikjær og P. Schwartz, modtaget Stemmer paa Oberst Chabert. De Tiltalte have imidlertid til deres Undskyldning paaberaabt sig, at de vare uvidende om, at den ommeldte Fremgangsmaade var utilstedelig, og at de, idet der ikke, forinden der skredes til navnlig Afstemning, var blevet fattet nogen fælles Beslutning om Maaden, hvorpaa Afstemningen skulde finde Sted, eller havde været Tale om, hvorvidt der skulde modtages Stemmer paa alle tre Candidater, hver ved sin Valgliste — forsaavidt der er modtaget Stemmer paa Oberst Chabert — i god Tro have modtaget de Vælgeres Stemmer, der forlangte at stemme paa bemeldte Candidat, idet de, eftersom denne aldeles ikke, efterat have seet Kaaringens Udfald, offentlig udtalte sig enten til Vælgerne eller til Valgbestyrelsen om, at han trak sig tilbage fra Valget, maatte antage, at ogsaa han ønskede gjennem den navnlige Afstemning at faae at vide, hvormange Meningsfæller han havde blandt Vælgerne, hvorhos navnlig de Tiltalte P. Schwartz og J. J. Roikjær have udsagt, at hvis nogen Vælger havde villet afgive sin Stemme paa Oberst Chabert ved de af dem førte Valglister, vilde de have modtaget den. — Vel fremgaaer det nu endvidere af Sagens Oplysninger, at den ved Kaaringen valgte Candidat efter Udfaldet af den navnlige Afstemning havde et aldeles overveiende Antal af Stemmer, saa at det herefter ikke kan antages, at den begaaede Feiltagelse har havt nogen Indflydelse paa Valgets Udfald, og Valget maa ogsaa antages at være godkjendt af Folkethinget, men det

skjønnes dog ikke rettere, end at de af de Tiltalte, der have modtaget Stemmer paa Oberst Chabert, uagtet denne ikke udtrykkelig havde forlangt navnlig Afstemning, saavelsom ogsaa Tiltalte L. C. Schæffer, hvem det efter hans Stilling som Formand for Valgbestyrelsen særlig maatte paahvile at gjøre sig bekjendt med Lovgivningens Bestemmelser i denne Henseende og forsaavidt at veilede de andre Medlemmer af Bestyrelsen, maa ved ikke at have været opmærksomme paa den ovenanførte Lovbestemmelse ansees at have gjort sig skyldige i en saadan Forsømmelighed i Udførelsen af de dem som Medlemmer af den paagjeldende Valgbestyrelse paahvilende Forretninger, der, idet den begaaede Feil maa forudsættes under andre Omstændigheder at kunne have faaet en afgjørende Indflydelse paa Valgets Udfald, maa paadrage dem Ansvar efter L. 12te Juli 1867 § 92, hvorimod de Tiltalte P. Schwartz og J. J. Røikjær, der, som meldt, ikke have modtaget Stemmer paa Oberst Chabert, maa — som ogsaa ved Underretsdommen antaget — blive at frifinde for Actors Tiltale i denne Sag. Den af de øvrige Tiltalte efter den nævnte Lovbestemmelse forskyldte Straf findes efter Sagens Omstændigheder ved Underretsdommen passende bestemt til en Bøde til Amtsfattigkassen af 10 Rdlr. for hver af dem, og bemeldte Dom vil derfor være at stadfæste, dog saaledes, at Actionens Omkostninger, hvorunder der vil være at tillægge Actor og Defensor for Underretten i Salair den Første 5 Rdlr. og den Sidste 4 Rdlr., samt Actor og Defensor for Overretten i Salair hver 5 Rdlr., ville være at udrede af samtlige Tiltalte in solidum.

Under Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet Ophold, der vil bevirke Ansvar, fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes, at Actionens Omkostninger, hvorunder der tillægges Actor og Defensor for Underretten, Procuratorerne Borch og Busch, i Salair den Første 5 Rdlr. og den Sidste 4 Rdlr., samt Actor og Defensor for Overretten, Procurator Faber og Justitsraad Neckelmann, i Salair hver 5 Rdlr., udredes af samtlige Tiltalte, Een for Alle og Alle for Een.

De idømte Bøder udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og det Idømte iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

* * *

To af de i foranstaaende Sag Voterende formeente, at den af de Tiltalte begaaede Feil ikke kunde ansees at være af en saadan Beskaffenhed, at Straffebestemmelsen i Valglovens § 92 burde komme til Anvendelse, og stemte derfor for deres Frifindelse, dog med Forpligtelse til at udrede Actionens Omkostninger.

Sagen $\frac{217}{70}$ Landsoverretsprocurator, Cancelliraad Møller Actor ctr. Tiltalte Bertel Christensen.

(Antaget, at ulovligt Møllebrug ikke henhører til de Overtrædelser af Næringslovgivningen, som ifølge L. 29de Decbr. 1857 § 83 skulle paa Embedsvegne paatales af Politimesteren, men at det maa bero paa Amtmandens Bestemmelse, hvorvidt der i den Anledning skal anlægges offentlig Sag.)

(Paadømt den 18de Juli 1870.)

Dommen er saalydende:

Under denne Sag, der i 1ste Instans er behandlet som offentlig Politisag, tiltales Møllebruger Bertel Christensen for uberettiget Næringsbrug, og gaaer Sigtelsen navnlig ud

paa, at Tiltalte ved sin Eiendom Skræborg Mølle i Hørmested Sogn skal have drevet Møllebrug uden at have løst Næringsbeviis.

Den Overtrædelse af Næringslovgivningen, hvorom der saaledes under Sagen er Spørgsmaal, kan imidlertid ikke ansees at vedrøre nogen under Politivæsenet henhørende Interesse, saa at det ifølge Bestemmelserne i Næringsloven af 29de Decbr. 1857 § 83 maatte bero paa Amtmandens Bestemmelse, hvorvidt der i den Anledning skulde anlægges offentlig Sag mod Tiltalte, og da nærværende Sag er anlagt af Politimesteren uden nogen dertil erhvervet Ordre fra Amtet, der ogsaa efter Politiretsdommens Afsigelse har udtalt sig misbilligende om, at Politimesteren paa egen Haand havde reist Sagen, vil den indankede Sag være at kjende uefterrettelig.

Sagens Omkostninger, hvorunder Actor og Defensor for Overretten tillægges i Salair hver 5 Rdlr., ville være at udrede af det Offentlige.

Under Sagens Behandling ved Politiretten og den befalede Sagførelse for Overretten har intet ulovligt Ophold fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør uefterrettelig at være.

Sagens Omkostninger, hvorunder Actor og Defensor for Overretten, Cancelliraad Møller og Procurator Fasting, tillægges i Salair hver 5 Rdlr., udredes af det Offentlige.

Sagen $\frac{249}{70}$ Landsoverretsprocurator Fasting Actor ctr. de Tiltalte Jens Jensen og Jens Clemensen.

(Afskjæring af Qviste til Kurvemagerarbeide henført under Straffelovens § 235.)

(Paadømt den 25de Juli 1870.)

Dommen er saalydende:

Under denne Sag tiltales Jens Jensen og Jens Clemensen, Førstnævnte for Tyveri eller i alt Fald for Forsøg derpaa og for Hæleri, og Sidstnævnte for Tyveri.

Om Tiltalte Jens Clemensen maa det ved hans egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Omstændigheder ansees tilstrækkeligt godtgjort, at han deels i Løbet af sidste Vinter har i Ustrup Skov afskaaret endeel eet- à toaarige Pile- og Hasselstud, tjenlige til Kurvemagerarbeide, hvilke han solgte til Tiltalte Jens Jensen, idet han fortalte denne, at han havde taget dem i anden Mands Skov, og deels engang i Marts Maaned d. A. i en anden Skov har afskaaret en Bunke saadanne Qviste, som han lagde i en Grøft for senere at hente dem, naar han havde afskaaret flere, men medens han var ifærd hermed, blev han overrasket af en Mand, der havde paataget sig at føre Tilsyn med Skoven. De ved denne Leilighed afskaarne Qviste ere bragte tilstede under Sagen og vurderede til ialt 14 ß.

Tiltalte Jens Jensen har vedgaaet, at han, der giver sig af med Kurvefletning, i sidste Vinter efterhaanden har afkjøbt Medtiltalte Clemensen 4 Bundter Qviste til Kurvearbeide for en Pris af ialt 1 Rdlr. 4 ß, skjøndt han af Clemensens Udtalelser vidste eller i alt Fald antog, at denne ikke var kommen til de ommeldte Qviste paa ærlig Maade.

Ligeledes er det ved Tiltalte Jens Jensens egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Omstændigheder tilstrækkelig godt-

gjort, at han, da han havde paataget sig at levere nogle Kurve, men manglede Materiale til den ene af disse, har en Dag i Marts Maaned d. A. begivet sig ud i en Skov og afskaaret en Bunke eetaarige Hassel- og Pileskud, — efter hans eget Opgivende til en Værdi af 8 ß, — hvilke han skjulte i nogle Buske, men blev forhindret i at tage med sig hjem, idet han blev antruffen af den ovenommeldte Opsynsmand, der havde fundet Qvistene og for hvem Tiltalte da vedgik at have afskaaret dem.

Om Erstatning er der ikke Spørgsmaal under Sagen, men en af de paagjeldende Skoveiere har for sit Vedkommende erklæret, at der ved de begaaede Tyverier er paa Grund af den Træerne derved tilføiede Skade paaført ham et langt større Tab end Qvistenes Værdi, uden at han dog seer sig istand til at opgive til hvilket Pengebeløb dette Tab kan ansættes.

Efter Beskaffenheden af de borttagne Gjenstande samt de Omstændigheder, hvorunder Borttagelsen har fundet Sted, ville de Tiltalte, af hvilke Jens Jensen er født i Aaret 1826 og Jens Clemensen i Aaret 1834, og som med Undtagelse af, at Jens Jensen i Aaret 1866 har erlagt en Bøde af 10 Rdlr. for ulovligt Brændeviinssalg, ikke tidligere have været tiltalte eller straffede, være at ansee efter Straffelovens § 235, for Jens Jensens Vedkommende tillige sammenholdt med § 55, og Straffen for dem findes efter Sagens Omstændigheder passende at kunne bestemmes til simpelt Fængsel i 4 Dage for hver, hvorhos de ville have at udrede Actionens Omkostninger efter Underretsdommens Bestemmelser, og derunder i Salair til Actor og Defensor for Overretten 5 Rdlr. til hver.

Under Sagens Behandling i 1ste Instans og den be-

falede Sagførelse for begge Retter har intet Ophold, som vil bevirke Ansvar, fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

De Tiltalte Jens Jensen og Jens Clemensen bør hensættes i simpelt Fængsel hver i 4 Dage.

Saa udrede de og Actionens Omkostninger efter Underretsdommens Bestemmelser og derunder i Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Fasting og Faber, 5 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Kjendelse

i

Sagen $\frac{425}{69}$ Gaardmand Mads Christensen og Enken Petrea Clausen, født Mikkelsen, ctr. Gaardmændene Rasmus Jørgensen, Ole Rasmussen m. Fl.*).

(Undersøgelse i en til Overretten indanket Sag bl. A. navnlig om Søgsmaalet kunde antages at modstride Lovgivningens Forbud mod subjectiv, saavel activ som passiv, Cumulation, og om Underretsdommen med Føie kunde siges at være uendelig.)

(Paadømt den 20de Juni 1870.)

Kjendelsen er saalydende:

Citanterne, Gaardmand Mads Christensen og Enken Petrea Clausen, født Mikkelsen, paaanke under nærværende Sag en inden Vinding Herreds Ret den 6te Marts f. A. affagt Dom, ved hvilken de Indstevnte, Gaardmændene Rasmus Jørgensen, Ole Rasmussen m. Fl., ere kjendte berettigede til at skjære Tørv i den saakaldte Birkmose paa Saaderup

---

*) Forat spare Plads udelades de øvrige Indstevntes Navne.

Mark samt til at oplægge Tørven paa Citanternes Jorder og over disse at erholde fornøden Adgang og Vei til og fra Mosen baade for Kjørende og Gaaende, dog saaledes, at Tørveskjæret foretages og Oplægningen af Tørven skeer der, hvor de Indstevnte hidtil have havt Tørveskjær og Læggeplads. Endvidere ere Citanterne tilpligtede Een for Begge og Begge for Een at udrede i Erstatning til 6 af de Indstevnte tilsammen 63 Rdlr. samt betale de Indstevnte Sagens Omkostninger skadesløst.

Denne Dom have Citanterne, af hvilke Enken Petrea Clausen nu er gift med Peder Clausen, og som foreløbig kun procedere Sagens Formalitet, paastaaet annulleret og Sagen afviist fra Underretten eller ialfald hjemviist til ny Paakjendelse, hvorhos de have paastaaet sig tillagt Processens Omkostninger for Overretten skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt. De Indstevnte have derimod modsat sig, at denne Paastand tages til Følge og i hvert Fald paastaaet, at Processens Omkostninger for Overretten tillægges dem eller hæves.

Citanternes Paastand er støttet paa, at Søgsmaalet strider mod Lovgivningens Forbud mod subjectiv Cumulation saavel activ som passiv, at Stevningen mangler fornøden Tydelighed og Specialitet, eller hverken det fremlagte Situationskart eller det afholdte Aastedsthingsvidne ere tilstrækkeligt oplysende, saaat Retten kommer til at dømme iblinde, og at Dommen er uendelig.

Hvad Cumulationen angaaer formene Citanterne, at denne er uberettiget, fordi de Indstevnte ikke have paastaaet, at de vare i Sameie om Mosen eller at der herskede noget Fælledsskab af lignende Natur mellem dem, hvorimod de skulle have paastaaet, at Mosen i sin Tid er bleven udskiftet mellem dem (eller deres Formænd) og at hver har faaet sit særligt afgrændsede og afpælede Maal i den, ligesom de heller ikke

have paastaaet, at der bestaaer noget Sameie eller lignende Fællesskab mellem de tvende Citanter. Da de Indstevntes Underretsprocedure imidlertid ikke udelukker den Opfattelse fra deres Side, at de i Fællesskab have Tørveskjæret i Mosen, og da Citanterne i Forening have nedpløiet den af de 6 Indstevnte skaarne Tørv, og de øvrige Indstevnte bl. A. paa denne Fælledshandling af Citanterne støtte deres Formening om at ville komme til at lide en lignende Medfart, saa at Søgsmaalet i det Hele er støttet paa en Fælledshandling af Citanterne, findes Paastanden om Afviisning paa Grund af Cumulation ikke at kunne tages til Følge

Hvad Manglerne ved Stevningen angaaer, da er der ingen Indsigelse fremsat i 1ste Instans, og der kan ikke ex officio tages Hensyn hertil. Heller ikke findes der Anledning til at afvise Sagen paa Grund af Situationskortets eller Aastedsthingsvidnets mangelfulde Oplysninger, thi det, som Citanterne særligen anke over, at det nemlig ikke af Kortet kan sees, hvor de Indstevntes Lodder ligge, kan ikke ansees for at være Gjenstand for Proceduren. Endelig kan heller ikke Citanternes Paastand om, at Underretsdommen skulde være uendelig, bifaldes. Der har efter Proceduren for Underretten slet ikke været Spørgsmaal om Omfanget af de Indstevntes Ret, men kun om de overhovedet havde nogen Ret; der har derfor ikke været tilstrækkelig Anledning for de Indstevnte til nærmere at præcisere deres Ret, og den Omstændighed, at Citanterne muligen senere kunne falde paa at bestride, hvad de ikke tidligere have bestridt og hvad der derfor ikke tidligere har været Anledning til at afgjøre, kan ikke gjøre den paaankede Dom, der tilstrækkelig bestemt har afgjort det forelagte Spørgsmaal, uendelig.

Citanternes Paastande kunne derfor ikke tages til Følge, men da Citanterne have forbeholdt sig Anstand til at behandle

Sagens Realitet, vil Sagen ikke nu endeligen være at paakjende.

Thi eragtes:

Citanternes Paastande om Sagens Afviisning fra Underretten eller dens Hjemviisning til ny Paakjendelse kunne ikke tages til Følge.

Sagen AS. 113/70 Handelsmand Lars Nielsen i Valby ctr. Tømrer Hans Petersen sammesteds.

(Antaget, at Contrasøgsmaal ikke udfordres for at kunne gjøre den Indsigelse gjeldende mod en paastaaet Gjeldsfordring, at den er afgjort ved en mellem Parterne stedfunden Opgjørelse*).

(Paadømt den 20de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Da Overretten maa være enig med Citanten, Handelsmand Lars Nielsen i Valby, i, at det ikke har været fornødent for ham, der i 1ste Instans er sagsøgt af Indstevnte, Tømrer Hans Petersen sammesteds, til Betaling af 102 Rdlr., at anlægge Contrasøgsmaal for derved at faae afgjort om den af ham fremsatte Erindring, at Citantens Fordring allerede forinden Sagens Anlæg var afgjort ved en imellem Parterne efter Citantens Opgivende stedfunden Opgjørelse og Afgjørelse, maatte kunne bevirke hans Frifindelse for Indstevntes Tiltale, samt da Overretten ikke uden Bevilling, der ikke foreligger, kan a prima instantia paakjende dette Spørgsmaal, vil den inden Kjøbenhavns Amts søndre Birkething den 29de Septbr. f. A. i Sagen afsagte Underretsdom, hvorved det ikke er taget under Paakjendelse om en saadan Afgjørelse maatte antages at være skeet og hvad Virkning der i saa Fald

*) Jfr. Prof. Nellemanns „Forelæsninger over den ordinaire civile Procesmaade" for 1864, S. 194—195.

maatte kunne tillægges den, være at annullere og Sagen i Henhold til Citantens nedlagte Paastand være at hjemvise til ny Paakjendelse i Overeensstemmelse hermed.

Processens Omkostninger for Overretten hæves.

Under Sagen foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag bør paany foretages ved Underretten og der paakjendes i Overeensstemmelse med det Foranførte.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 43.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 17de September.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen $\frac{229}{70}$ Procurator Barfoed i Nakskov ctr. Boghandler J. F. Holmblad sammesteds.

(Forkastelse af en om en Underretsdoms Annullation og Sagens Hjemviisning til Paakjendelse af en Sættedommer nedlagt Paastand, der var støttet paa, at den ordinaire Underdommer havde været inhabil til at paadømme Sagen, idet han derved havde jugeret over formeentlige Mangler ved Behandlingen, for hvilke han selv var ansvarlig, idet de hidrørte fra den for ham fungerende constituerede Dommer. — En af en Part under Forligsmæglingen afgiven Erklæring ikke anseet forbindende for ham under Proceduren, da Erklæringen kun var afgiven under den ikke indtraadte Betingelse, at Sagen derved forligtes.)

(Paadømt den 20de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Procurator Barfoed i Nakskov, paaanker under nærværende, af ham mod Indstevnte, Boghandler J. F. Holmblad sammesteds, for reelle Injurier anlagte, Sag den inden Nakskov Kjøbstads Politiret den 7de Marts d. A. i Sagen affagte Dom, ved hvilken Indstevnte er frifunden for hans Tiltale og Processens Omkostninger ophævede, samt en under

Sagen den 28de Januar d. A. afsagt Kjendelse, ved hvilken Underdommeren har nægtet efter Citantens Opfordring at vige sit Sæde, og har han principaliter paastaaet, at den ommeldte Kjendelse og den derefter afsagte Dom annulleres og ophæves eller kjendes uefterrettelig og at Sagen hjemvises til Paakjendelse af en Sættedommer, in subsidium, at Indstevnte ansees med Mulkt efter Straffelovens § 200, ialfald at dette Udfald af Sagen gjøres afhængig af Indstevntes Benægtelsesed med Hensyn til Citantens i Klagen indeholdte Sigtelser. Saa har han og paastaaet Indstevnte tilpligtet at betale Processens Omkostninger for begge Retter.

Indstevnte er, skjøndt lovlig varslet, hverken mødt eller har ladet møde, og Sagen vil derfor i Medfør af L. 1—4—30 og Frd. 3die Juni 1796 § 2 være at paakjende efter de fremlagte Breve og Beviisligheder, navnlig Underretsacten.

Citantens Sigtelser mod Indstevnte gaae ud paa, at da Parterne havde været sammen i Forligelsescommissionen angaaende et Beløb, som Indstevnte formeente at have tilgode hos Citanten, og Citanten kom ud af Localet, stod Indstevnte, som havde forladt Localet kort før Citanten, endnu ovenfor Raadstuetrappen, og da Citanten vilde gaae ned ad Trappen, greb Indstevnte ham i Brystet først med den ene og dernæst med begge Hænder og, efterat have rystet ham et Par Gange, satte han ham op til Væggen og, holdende den høire Haand tæt op til hans Ansigt, truede han med at slaae ham, men Citanten sled sig fra ham og gik tilbage opad Trappen og forblev paa Trappegangen indtil Indstevnte var gaaet.

Indstevnte har, ifølge hvad der er tilført Politirets-protocollen, benægtet at have grebet Citanten i Brystet eller at have truet ham med Haanden, men Citanten paastaaer, at han under Forligsventilationerne erklærede, at han hverken vilde eller kunde vedgaae eller benægte Klagens Rigtighed,

foregivende at han den Dag var i en saa ophidset Sindsstemning, at han ikke vidste, hvad han foretog sig, og da dette formeentlig burde have været tilført Protocollen af den paa den ordinaire Dommers Ansvar fungerende constituerede Dommer, og da den ordinaire Dommer saaledes ved Sagens Paadømmelse vilde komme til at jugere over Mangler ved Sagens Behandling, for hvilke han selv er ansvarlig, mener Citanten, at han var inhabil til at paakjende Sagen og at han burde have veget sit Sæde, hvilket han imidlertid ved den paaankede Kjendelse har vægret sig ved.

Det er imidlertid klart, at ikke enhver Anke over Sagens Behandling kan gjøre Dommeren inhabil til at paakjende Sagen og i nærværende Tilfælde er Anken desuden ubeføiet, da den ommeldte Erklæring fra Indstevnte efter det Oplyste var foranlediget ved, at Citanten havde erklæret at ville forlige Sagen, hvis Indstevnte vilde vedgaae Klagens Rigtighed, og den af Indstevnte derefter afgivne Erklæring kan derfor ikke ansees bindende for ham, naar Sagen ikke blev forligt, hvorfor der heller ikke burde tilføres Protocollen Noget herom.

Kjendelsen og Underretsdommen kunne derfor ikke blive at annullere, og da der efter det Anførte ikke kan tillægges Indstevntes ommeldte Erklæring under Forligsprøven nogen Betydning, samt da de afgivne Vidneforklaringer heller ikke godtgjøre Sigtelsens Rigtighed eller tilveiebringe en saadan Formodning herfor, at Sagens Udfald kan gjøres afhængig af Ed, idet de kun have forklaret, at de hørte høirøstet Tale mellem Parterne og at de saae, at Citanten rykkede sig tilbage for at komme op ad Trapperne, samt at hans Frakke, som Intet manglede, da han gik ned ad Trappen, var besmurt af Kalk eller Maling, da han kom tilbage, maa det

billiges, at Indstevnte er frifunden og at Processens Omkostninger ere ophævede.

Politiretsdommen vil derfor være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Stempelpapirslovgivningen er ikke overtraadt under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Sagen AS. $\frac{678}{69}$ Forretningsfører C. Flint i Helsinge ctr. Sogneforstanderskabet for Helsinge og Valdby Sogne.

(Prøvelse af Indsigelser mod en Udpantningsforretning. Antaget, med Hensyn til Bestemmelserne i § 2 af Placaten 18de April 1828, at under Begrebet „Indsidder" kan den, der har leiet en Deel af et Bondehuus og der fører egen Huusholdning, ikke henføres, medmindre han tillige, efter sin Næringsvei, navnlig Bondearbeide og Haandværksbedrift af mindre Betydning, maa henføres under Bondealmuen.)

(Paadømt den 20de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Den 2den Marts 1867 blev hos Citanten, Forretningsfører C. Flint i Helsinge, efter en af de Indstevnte, Sogneforstanderskabet for Helsinge og Valdby Sogne, erhvervet Udpantningsordre, af Sognefogden foretaget Udpantning til Inddrivelse af 48 ß, — som Citanten skulde være Communen skyldig, fordi denne havde maattet leie en Anden til at udføre en Arbeidsdag, som var paalagt Citanten, der ikke mødte efter Tilsigelse til Arbeidet, — og gjort Udlæg i en til 6 Rdlr. ansat Kommode.

I Anledning heraf har Citanten efter Klage af 28de f. M.

anlagt nærværende Sag ved Kronborg vestre Birkething, under hvilken han har paastaaet Udpantningsforretningen ophævet og de Indstevnte tilpligtede at betale ham i Erstatning for den ham ved Forretningen paaførte Skade samt Tort og Creditspilde 5000 Rdlr. eller efter Rettens eller uvillige Mænds Skjøn samt at erstatte ham Sagens Omkostninger skadesløst.

Sagen blev ved fornævnte Birkethings Dom af 19de Novbr. f. A. afviist, men, — efterat være ved nærværende Rets Dom af 9de Novbr. 1868*) hjemviist til Paakjendelse i Realiteten, — har den ved Birkethingets Dom af 16de Febr. f. A. faaet det Udfald, at de Indstevnte ere frifundne for Citantens Tiltale, at den forommeldte hos Citanten foretagne Udpantningsforretning skal bortfalde, og at Processens Omkostninger ere ophævede samt de Indstevntes befalede Sagfører, Procurator Lund, tillagt 8 Rdlr. i Salair af det Offentlige.

Denne sidste Dom har Citanten ved Stevning af 11te Aug. f. A. indbragt herfor Retten, hvor han har paastaaet den forsaavidt stadfæstet, som den statuerer, at Udpantningsforretningen bortfalder, men iøvrigt underkjendt og forandret i Overeensstemmelse med hans for Underretten nedlagte Paastand, og de Indstevnte derhos tilpligtede at betale ham Sagens Omkostninger skadesløst for begge Instanser.

Derimod have de Indstevnte paastaaet, at Sagen, ialtfald forsaavidt Erstatningspaastanden angaaer, afvises og at Citanten tilpligtes at betale dem Kost og Tæring for Overretten, eller at Underretsdommen stadfæstes, og at der tillægges dem

---

*) Den ovenfor nævnte Dom med dertil føiede Bemærkninger findes i nærværende Ugeskrift for 1869 Nr. 2, S. 17—22.

Appellens Omkostninger hos Citanten skadesløst eller med et tilstrækkeligt Beløb.

Afviisningspaastanden, der er støttet paa den Udtalelse i Citantens Deductionsindlæg til Overretten, at Underretsdommen formeentlig er urigtig, eftersom den kun paakjender Spørgsmaalet om Udpantningsforretningens Ophævelse, men ikke Erstatningsspørgsmaalet, vil ikke kunne tages til Følge, da Dommen netop har afgjort det sidste Spørgsmaal derhen, at de Indstevnte i denne Henseende ere frifundne for Citantens Tiltale.

Citantens Indsigelser imod Udpantningens Rigtighed ere, at han ikke, — saaledes som i Reqisitionen om Udpantningen forudsat, — kan henregnes til Indsiddere, at de Indstevnte ikke imod hans Benægtelse har godtgjort, at der er betalt en leiet Mand 48 ß for at udføre det paagjeldende Arbeide, samt at Sogneforstanderskabet, dengang Udpantningen iværksattes, aldeles ingen Fordring havde paa Citanten, eftersom det havde eftergivet ham samme, hvorhos Citanten har tilføiet, at Udpantning kan kun tilstedes, hvor den er hjemlet ved et bestemt Lovbud, hvad han benægter at findes for det Tilfælde, at det Offentlige har maattet lade udføre for den Forsømmeliges Vegne et saadant Arbeide, som her i Sagen omhandles, nemlig Haandlangerarbeide ved Kirken; men, da Citanten tillige her for Retten har udtalt, at Udpantningsordren og den formelle Fremgangsmaade ikke vedkommer nærværende Sag, hvad de Indstevnte have accepteret, vil Overretten alene have at tage de 3 førstnævnte Indsigelser under Paakjendelse. I den Henseende bemærkes, at Citantens Formening, at de Indstevnte ikke skulle have godtgjort, at have udlagt de omhandlede 3 Mk. og at de ialfald ved Eftergivelse skulde have afskaaret sig fra at affræve ham Beløbet, maa ansees ugrundet. Forsaavidt derimod angaaer Spørgsmaalet om Citanten, der boede tilleie og førte Huusholdning i en

Deel af et Bondehuus, derfor var at henregne til Indsiddere og kunde beskattes efter de for disse gjeldende Regler, da skjønnes ikke rettere, end at det saavel efter almindelig som legal Sprogbrug er utilstedeligt at give Begrebet Indsidder en saadan Vidde, at det skulde, — uden Hensyn til den Paagjeldendes øvrige Livsforhold og Livsvilkaar, — indbefatte Enhver, der havde leiet en Deel af et Bondehuus og der førte egen Huusholdning, hvorimod der ved en Indsidder paa Landet efter det conventionelle Begreb kun kan forstaaes en Person i den nævnte Stilling, naar han tillige efter sin Næringsvei, navnlig Bondearbeide og Haandværksdrift af mindre Betydning eller Omfang, maa henregnes til Bondealmuen, jfr. Pl. 18de April 1828 § 2; men saadant er ikke Tilfældet med Citanten, der, efter hvad der foreligger i Sagen om hans daværende Livsforhold og Næringsvei, nærmest var at henføre under Commissionairer.

Det er efter det Anførte uden Grund, at de Indstevnte i deres Reqvisition om Udpantning hos Citanten have betegnet denne som Indsidder.

Overretten finder imidlertid ikke, at det efter Fordringens Størrelse og Beskaffenhed samt Citantens daværende Stilling og ydre Kaar kan antages, at der ved den imod ham brugte Fremgangsmaade blev tilføiet ham noget Tab eller en Tort og Creditspilde, som kan paadrage de Indstevnte nogen Erstatningspligt, og Retten kommer saaledes til det samme Resultat som Underretten, hvis Dom derfor bliver at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten blive efter Omstændighederne at ophæve.

Den befalede Sagførelse for Underretten og Sagens Behandling sammesteds, forsaavidt den har været beneficeret, har været lovlig.

Behørigt stemplet Papir er brugt her ved Retten.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at staae.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Sagen $^{218}/_{75}$ Fuldmægtig A. Jørgensen ctr. Bogmand T. C. Hansen.

(Paadømt den 20de Juni 1870.)

Ved den i ovennævnte Sag afsagte Dom, som vi antage det ufornødent at meddele in extenso, blev Indstevnte tilpligtet at indfrie en af ham udstedt og den 17de April 1869 dateret 3 Maaneders indenbyes Vexel, idet navnlig statueredes, at det ingen Betydning kunde tillægges om end Vexlen, som fra hans Side paastaaet, først var underskrevet i Juni samme Aar*).

Sagen $^{329}/_{70}$ Procurator Bloch Actor ctr. Tiltalte Kirstine Klemme, født Rasmussen, Skomager Klemmes Hustru.

(En ikke tidligere straffet Tiltalt, der fandtes skyldig i tre forskjellige Tyverier, herfor kun idømt 3 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød**).

(Paadømt den 21de Juni 1870.)

---

*) Efter hvad der læres i Hindenburgs Haandbog i Vexelretten S. 98 antages Forfalskning af en Vexel ikke at ophæve den Forpligtelse, som ellers vilde paahvile nogen af de Vexelforpligtede, men i den ovenfor refererede Sag var der ikke alene ikke Tale om Forfalskning, men der var end ikke foretaget nogen Forandring i Vexlen efter Indstevntes Underskrift, idet Datoen den 17de April 1869 maa antages at have staaet paa Vexlen, da denne i Juni s. A. underskreves af den Indstevnte.

**) Grundene til, at den Tiltalte ved Underretten idømte Straf af 4 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød — der overstiger

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Nyborg Kjøbstads Extraret hertil indankede mod Tiltalte, Kirstine Klemme, født Rasmussen, Skomager Klemmes Hustru, for Tyveri anlagte, Sag, der i 1ste Instans tillige angik en Medtiltalt, men alene er indanket hertil Retten for Tiltaltes Vedkommende, er det ved Tiltaltes egen med det iøvrigt Oplyste stemmende Tilstaaelse godtgjort, at hun har gjort sig skyldig i 3 Tyverier, nemlig af en Frakke med forskjellige mindre deri værende Gjenstande, som hun tog i Entreen til Sangforeningens Locale, hvor Frakken hang paa en Knagerække, hvilken Entree stod aaben ud til den ligeledes aabne Gadeport, af 3 Særke, som hun tog fra et Gaardsrum, hvor de vare udhængte til Tørring, til hvilket Gaardsrum hun kom fra Gaden gjennem den aabentstaaende Gang gjennem Huset, samt af 2 Skjorter, som hun ligeledes tog fra et Gaardsrum, hvortil hun kom ind gjennem den aabentstaaende Gadeport.

Samtlige Gjenstande, der ere vurderede til 12 Rdlr. 1 Mk. 8 ß, ere tilbageleverede de Bestjaalne, der have frafaldet Krav paa Erstatning.

For de begaaede Tyverier er Tiltalte, der er født 1835 og ikke tidligere straffet, rettelig anseet efter Straffelovens § 228, men Straffen, som er bestemt til 4 Gange 5 Dages

---

Minimum af Straffen for 2den Gang begaaet Tyveri — nedsattes, som ovenfor anført, maa formeentlig søges i, at det første af de af hende begaaede Tyverier var udøvet i Januar 1860, at der var 1 Aar mellem dette og de følgende Tyverier, at intet af Tyverierne var forbundet med skjærpende Omstændigheder, at alle tre Tyverier vare fremkaldte ved Trang, samt endelig at Tiltalte ikke tidligere havde været straffet og været redebon til at tilstaae.

Fængsel paa Vand og Brød, findes at kunne nedsættes til 3 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød.

Med denne Forandring vil Dommen, hvis Bestemmelser om Appellens Omkostninger billiges, forsaavidt paaanket er, være at stadfæste, hvorhos Tiltalte vil have at udrede Salair til Actor og Defensor for Overretten med 5 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 3 Gange 5 Dage.

I Salair til Procuratorerne Bloch og Christensen for Overretten betaler Tiltalte, Kirstine Klemme, født Rasmussen, Skomager Klemmes Hustru, 5 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{419}{69}$ Otto Schwartz's Efterfølger, Boghandler E. Jespersen ctr. Contoirchef J. Brusendorff og Cand. phil. W. Knirsch.

(En Indstevnt i en Gjeldssag frifunden, da en af Citanten under Sagen afgiven Erklæring fandtes at maatte forstaaes saaledes, at Citanten ifølge samme af vedkommende Cautionister maatte ansees fyldestgjort for det hele Debitum.

(Paadømt den 27de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Efter Stevning af 9de Juli f. A. har Citanten, Otto Schwartz's Efterfølger, Boghandler E. Jespersen, i nærværende Sag søgt de Indstevnte, Contoirchef J. Brusendorff og Cand. phil. W. Knirsch, til in solidum at betale sig for leverede Bøger 514 Rdlr. 1 Mk. 10 ß med Renter deraf 5 pCt. pro anno fra Forligsklagens Dato samt Sagens Omkostninger skadesløst, og er Stevningen for Navns Næv-

nelses Skyld tillige forkyndt for Enkefru B. Schultz, Viinhandler C. H. Mønster og constituerede Telegraphbestyrer Forchhammer, der som Cautionister hver for ⅓ have indestaaet Citanten for Betalingen af 500 Rdlr. af det paastevnte Beløb.

Efterat en af de Indstevnte nedlagt Paastand om Sagens Afviisning ved Rettens Kjendelse af 27de Septbr. f. A. var forkastet, bliver Realiteten nu at paakjende. I denne har Citanten ved en den 25de April sidstleden skeet Protocollation erklæret, at Cautionisterne efter truffen Overeenskomst have fyldestgjort ham for deres Cautionsforpligtelse; han begjærede derhos Sagen hævet for Indstevnte Brusendorffs Vedkommende, da han den 21de April sidstleden havde indbetalt 128 Rdlr. 1 Mk. 3 ß, hvorved Sagen for dennes Vedkommende var afgjort, hvorimod Citanten paastod Dom over Indstevnte Knirsch i Overeensstemmelse med Paastanden i Stevningen, dog saaledes at nysnævnte Beløb fradrages og Renterne fra 21de April kun beregnes af det nedsatte Beløb.

Retten skjønner imidlertid ikke bedre, end at, da Citanten har erklæret sig fyldestgjort af Cautionisterne for den af dem indgaaede Cautionsforpligtelse, hvorved ikke blot kan forstaaes, at Cautionsforpligtelsen bortfalder, men ogsaa, at Cautionisterne have fyldestgjort Citanten for det Beløb, for hvilket de have caveret, og bemeldte Erklæring af Citanten, naar den fremføres i nærværende Sag, nærmest maa forstaaes paa sidstanførte Maade — idet det i denne Sag er irrelevant at bemærke, at den blotte Cautionsforpligtelse er bortfalden, — men der hermed haves Citantens Erkjendelse for, at 500 Rdlr. af de paastevnte 514 Rdlr. 1 Mk. 10 ß ere betalte, maa Følgen blive, aldenstund Indstevnte Brusendorff erkjendes at have indbetalt 128 Rdlr. 1 Mk. 3 ß, altsaa et større Beløb, end der skyldes Citanten udenfor de

nysnævnte 500 Rdlr., at Indstevnte Knirsch maa blive at frifinde, idet Citanten saaledes maa ansees fyldestgjort for det hele Debitum.

For Indstevnte Brusendorffs Vedkommende vil Sagen efter det Ovenstaaende være at hæve.

Processens Omkostninger blive efter Omstændighederne at ophæve.

Ingen Stempelovertrædelse foreligger.

Thi kjendes for Ret:

For Indstevnte Contoirchef Brusendorffs Vedkommende hæves Sagen.

Indstevnte Cand. phil. W. Knirsch bør for Citanten, Otto Schwartz's Efterfølger, Boghandler C. Jespersens, hans Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

* * *

Det sees let, at der i den af Citanten i ovenstaaende Sag afgivne Erklæring om at være „fyldestgjort" af Cautionisterne, strengt taget ikke laa, at de havde fyldestgjort ham for de Beløb, for hvilke de havde caveret, men kun at Cautionsforpligtelsen bortfaldt, ligegyldigt paa hvilken Maade Fyldestgjørelsen maatte være skeet. Da Erklæringen imidlertid dog ogsaa kunde forstaaes som at den paastevnte Fordring var betalt af Cautionisterne og det paalaa Citanten at tale tydeligt, samt i Henhold til hvad der iøvrigt findes udhævet i Domspræmisserne maatte Indstevnte, der iøvrigt skal være bortreist til Amerika, vistnok frifindes.

Sagen $\frac{613}{69}$ Enken Bühring ctr. Chr. M. Weile.

(En Indstevnt, der søgtes til at underskrive en Leiecontract og i Henhold dertil at betale ½ Aars Leie, frifunden, da et endeligt Leiemaal ikke fandtes at være kommet istand.)

(Paadømt den 27de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Under Paaberaabelse af, at Indstevnte, Chr. M. Weile, i Juli Maaned f. A. havde leiet en Stueleilighed i den Citantinden, Enken Bühring, tilhørende Eiendom Nr. 83 i Store Kongensgade fra den paafølgende October Flyttedag for en aarlig Leie af 300 Rdlr., saaledes at der ved Contractens Underskrift skulde betales hende ½ Aars Leie forud med 150 Rdlr., har Citantinden i nærværende Sag søgt Indstevnte tilpligtet under en passende daglig Mulkt at underskrive Contracten om fornævnte Leiemaal og samtidig hermed at betale hende ½ Aars Leie med 150 Rdlr. efter Fradrag af de hende ved Leiemaalets Indgaaelse paa Haanden betalte 5 Rdlr. med Renter 5 pCt. aarlig af de saaledes udkomne 145 Rdlr. fra Forligsklagens Dato, den 4de August f. A., indtil Betaling skeer, samt alle af Sagen flydende Omkostninger skadesløst; men under Sagens Drift har Citantinden, der har faaet den paagjeldende Leilighed bortleiet for 125 Rdlr. i halvaarlig Leie, ændret sin Paastand derhen, at Indstevnte tilpligtes at betale hende Forskjellen imellem nysnævnte og det paastevnte Beløb samt Sagens Omkostninger aldeles skadesløst.

Indstevnte, der nægter, at Leiemaalet har været endelig afsluttet, har derimod paastaaet sig principaliter frifunden for Citantindens Tiltale, in subsidium den paastevnte Leiesum nedsat med det Beløb, som Citantinden faaer i Leie af Leiligheden, og for ethvert Tilfælde sig tillagt Sagens Om-

kostninger hos hende efter Rettens Skjøn, idet han specielt har protesteret imod, at der under nogen Eventualitet kan paalægges ham at udrede disse Omkostninger skadesløst.

Det sees, at Indstevntes Hustru havde forhandlet med Citantinden om Leiemaalet og givet 5 Rdlr. paa Haanden, samt at Indstevnte derefter under 29de Juli f. A. tilskrev Citantinden et Brev af følgende Indhold:

„Den Stueetage i deres Eiendom til en 300 Rdlr. aarlig Leie, som min Kone har givet Dem 5 Rdlr. paa Haanden af, er det mit Alvor at ville have, men jeg kan først komme og berigtige Contracten paa Tirsdag førstkommende.

De bedes meget at undskylde, at De ikke tidligere har faaet den mig til Gjennemlæsning laante Contract sendt."

Citantinden har nu vel ikke gjort gjeldende, at Leiemaalet allerede er blevet afsluttet af Indstevntes Hustru, da denne erlagde Haandpengene, hvorimod Citantindens Procedure maa ansees at gaae ud paa, at Indstevnte, som derefter havde Udkastet til Leiecontracten til Gjennemlæsning, ved den anførte Skrivelse af 29de Juli har erkjendt at have afsluttet Leiemaalet, idet han navnlig ikke erindrer Noget imod Udkastet til Contracten og lover at indfinde sig og berigtige den.

Ligesom det imidlertid i Skrivelsen alene hedder, at det er Indstevntes Alvor at ville have Leiligheden, hvilke Udtryk i og for sig ikke gaae ud paa noget bestemt forpligtende Tilsagn, saaledes indeholder Skrivelsen ikke nogen udtrykkelig Erklæring om at Indstevnte Intet havde at erindre imod Udkastet til Contracten, og forsaavidt han erklærer at ville komme og berigtige Contracten, findes denne Erklæring naturligen at kunne forstaaes som en Tilkjendegivelse af, at Indstevnte vilde nærmere forhandle med Citantinden for ved denne Leilighed at komme til en endelig Afslutning af Leie-

maalet. Der mangler herefter Føie til at antage, at Indstevnte ved den omhandlede Skrivelse skulde have givet et saadant bindende Tilsagn, at et endeligt Leiemaal derved kunde ansees at være kommet istand, og han vil derfor efter sin principale Paastand være at frifinde for Citantindens Titale.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at maatte ophæves.

Behørigt stemplet Papir er brugt i Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Chr. M. Weile, bør for Citantinden, Enken Bührings Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger ophæves.

Sagen AS. $\frac{286}{70}$ Overauditeur, Procurator Wolff Actor ctr. Tiltalte Johan Peter Østerholdt.

(Billiget, at en mod en Tiltalt for forskjellige Overtrædelser af Værnepligtslovgivningen anlagt Justitssag i 1ste Instans var afviist forsaavidt han actioneredes for uden lovligt Forfald at være udebleven fra Møde ved vedkommende Troppeafdeling, idet han fandtes herfor at burde ansees efter den militaire Lovgivning.)

(Paadømt den 28de Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Møens Herreds Politiret indankede, Sag tiltales Johan Peter Østerholdt for forskjellige Overtrædelser af Værnepligtslovgivningen, nemlig for uberettiget Flytning, for uden Tilladelse at være reist af Riget, samt for at være udebleven fra Mødet ved Troppeafdelingen uden lovligt Forfald.

Det er ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste tilstrækkelig godtgjort, at han, der ved den i Stubbe-

kjøbing i Efteraaret 1865 afholdte Session var udskreven som Infanterist og vel vidste, at han skulde møde til Militairtjeneste i 1866, i Slutningen af April i sidstnævnte Aar forlod sin Hjemstavn, Haarbølle paa Møen, hvor han havde opholdt sig i det sidste Halvaar uden at berigtige sin Flytning og uden Tilladelse fra vedkommende Ministerium reiste over Kjøbenhavn til Christiania, derfra til Nordamerika, derfra atter til Christiania, hvorfra han i 1867 vendte tilbage til Danmark og opholdt sig forskjellige Steder uden at melde sig; dog vil han i Foraaret 1869 have tilskrevet en Lægdsmand om Flyttebeviis, og ved sin Hjemkomst til Møen i Sommeren 1869 strax have meldt sig til vedkommende Lægdsmand.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 44—45.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 24de September.

Gjeldscommissionsfager.

Sagen $\frac{2273}{70}$ Procurator L. Engberg ctr. Procurator N. L. Hvalsøe.

(En Citant, hvem det ifølge en thinglæst, til enhver Tid tilbagekaldelig, Generalfuldmagt, var overdraget at administrere en Trediemands faste Eiendom, med Berettigelse til at oppebære Leien og saaledes at der tillige til Sikkerhed for hans Udlæg i Anledning af Administrationen var meddelt Citanten opryttende Prioritet og Panteret i Eiendommen, antaget uberettiget til at modsætte sig Execution af Eierens Creditorer i Leien.)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 8de Septbr. 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved Generalfuldmagt af 20de Juni 1868, der er thinglæst den 29de s. M., har Brændeviinsbrænder Andresen overdraget Citanten, Procurator L. Engberg, Administrationen af sin Eiendom Nr. 50 i Borgergade heri Staden, saaledes at Citanten navnlig er berettiget til at oppebære Leien, og hedder det i Fuldmagten, at den til enhver Tid kan tilbagekaldes, men Eieren er da pligtig til forinden skadesløst at erstatte Citanten de Udlæg, han maatte have gjort i Anledning

af [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Eiendommen.

Da Indstevnte [illegible] 5 pCt. pro anno, [illegible] Paaklagens [illegible] og Sagens Omkostninger. Indstevnte, der kun er optraadt ved Sagens Indledning, har paastaaet sig personlig frifunden og idet han har fremlagt en Fuldmagt fra Eieren til at udføre Sagsmaalet, har han tillige paastaaet denne frifunden og tillagt Sagsmaalets Omkostninger. Citanten har derefter frafaldet sin Paastand over Indstevnte personlig.

Da der nu maa gives Indstevnte Medhold i, at Citanten ikke i Egenskab af Eierens Befuldmægtigede kan modsætte sig, at Eierens Creditorer gjøre Execution i Leien, da den Omstændighed, at Citanten har Panteret i Eiendommen for sit Tilgodehavende, ikke i og for sig er tilstrækkelig til at forhindre andre Creditorer i at gjøre Execution i Leien, samt da der ikke kan gives Citanten Medhold i hans Paastand om, at han, fordi han bestyrer Eiendommen, hvori han har Pant, skulde betragtes som havende taget den til brugeligt Pant, idet det fremgaaer af det Foranførte, at han, da han i sin Tid overtog Eiendommens Bestyrelse, Intet havde tilgode, men alene overtog Bestyrelsen i Eierens Interesse som dennes Befuldmægtigede, vil Indstevntes Frifindelsespaastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Stempelpapirslovgivningen er ikke overtraadt under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Procurator N. L. Hvalsøe, som Befuldmægtiget for Kjøbmand Lagoni, bør for Citanten, Procurator L. Engbergs Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger ophæves.

* * *

Naar der, uden nogen nærmere tilføiet Bestemmelse, gives Pant i en fast Eiendom med den af samme gaaende Leie og Interesse, maa det vistnok antages som almindelig Regel, at derved ikke er givet nogen egentlig Panteret i den til enhver Tid faldende Leiesum, som netop maa forudsættes at skulle hæves af Eieren. Denne Anskuelse ville vore Læsere finde at der ligger til Grund navnlig for de i nærværende Ugeskrift for 1861, S. 678, 1862 Nr. 24, S. 369—372 og for 1866, S. 172—176 meddelte Domme. Er der givet Pant i Leien, følger det ligefrem af Lovens 1—24—26, at Pantet ikke kan præjudiceres ved et senere Udlæg. Det vistnok tvivlsomme Spørgsmaal i den ovenfor meddelte Sag var nu netop, om der ikke maatte antages at være givet Citanten en særlig Panteret i Leien ved den i Domspræmisserne ommeldte til Citanten udstedte Generalfuldmagt, der, foruden den i al Almindelighed givne Panteret i Eiendommen med al af samme gaaende Leie, tillige gav Citanten Ret til at hæve Leien, idet der nemlig formeentlig kunde efter Forholdets Natur anføres en Deel forat betragte denne sidste Ret ikke blot som en Bemyndigelse for Citanten som Administrator, men ogsaa som en ham med Hensyn til hans Udlæg

indrømmet Sikkerhedsret. Dette Spørgsmaal vil det imidlertid sees at Retten besvarede benægtende.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen A8. $\frac{186}{70}$ Overauditeur, Procurator Wolff Actor ctr. Tiltalte Johan Peter Østerholdt.

(Sluttet. — See forrige Nr.)

Det maa derfor billiges, at Tiltalte for uberettiget Flytning i Henhold til Lov 2den Marts 1861 § 40 er anseet med en Bøde af 2 Rdlr. — hvorved bemærkes, at det alene er den første uberettigede Flytning, der er foregaaet før Loven af 6te Marts 1869, hvorfor han kan straffes, da Forseelsen bestaaer i, ikke at berigtige Flytningen for det Lægd, i hvis Rulle han er optagen —, og for uden Tilladelse at være reist ud af Riget efter Loven 2den Marts 1861 § 43 med en Bøde af 10 Rdlr., hvorved endnu bemærkes, at Bestemmelserne i Lov af 6te Marts 1869 §§ 48 og 51 ikke vilde føre til mildere Resultater. Det maa ligeledes bifaldes, at Underdommeren, forsaavidt den tredie Tiltalte imputerede Forseelse angaaer, har afviist Sagen, da Tiltalte ifølge L. 2den Marts 1861 § 24 — jfr. L. 6te Marts 1869 § 28 — herfor skal ansees efter den militaire Lovgivning; thi om det end ikke herved maatte være absolut udelukket, at han kunde dømmes ved en civil Domstol, skjønnes dette i alt Fald ikke at burde finde Sted, medmindre det var givet, at han paa Grund af indtraadte Omstændigheder — f. Ex. senere paakommen Utjenstdygtighed — ikke vilde blive modtagen i Hæren, medens Tiltalte tvertimod, efter hvad der er oplyst, er indkaldt til Uddannelse den 25de April d. A.

Bemeldte Dom, der rettelig har paalagt Tiltalte Sagens

Omkostninger ved Politiretten, vil saaledes i det Hele være at stadfæste.

Der tillægges Actor og Defensor for Overretten i Salair hver 5 Rdlr., der udredes af det Offentlige.

Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse her ved Retten har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair tillægges der Actor og Defensor ved Overretten, Procurator, Overauditeur Wolff og H. Jacobsen, hver 5 Rdlr., der udredes af det Offentlige.

Den idømte Bøde at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

*   *   *

Den gjeldende Hovedregel for naar Værnepligtige skulle henhøre under militair Jurisdiction findes i Placaten 25de Juni 1805, jfr. Generalcommissariets Skrivelse 13de April 1819 (i Rescriptsamlingen), og herefter sorterer den Værnepligtige kun under militair Ret naar han er tjenstgjørende ved en Afdeling og kan ikke drages til Ansvar for Krigsret før han er mødt ved Afdelingen, hvilket ikke var Tilfældet med Tiltalte da Sagen mod ham anlagdes. Det var derfor et vistnok meget tvivlsomt Spørgsmaal om Sagen, hvad den heromhandlede Deel af Anklagen mod Tiltalte angik, med Føie var afviist ved Underretten. — Dommens Resultat i saa Henseende stemmer imidlertid med Motiveringen i Rigsdagen af vedkommende Bestemmelse i Lov 2den Marts 1861 § 24, jfr. L. 6te Marts 1869 § 28 (see Folkethingsforhandlingerne for 1859—60, S. 3842).

Sagen AS. $\frac{1}{70}$ Huusmand Niels Andersen Holm af Skovsbo ctr. Gaardmand Anders Mortensen sammesteds.

(Prøvelse i en til Overretten indanket Sag, af et Fogedddecret, hvorved Indstevnte var blevet indsat i Udøvelsen af en ham formeentlig tilkommende Eiendomsret til en Parcel og Citanten udsat af Raadigheden over denne. En Paastand fra Citantens Side om at et til Indstevnte paa Jordlodden udstedt Skjøde skulde være ugyldigt fordi Udstykning ikke havde fundet Sted, uanseet at Lodden ikke havde været ansat til særlig Gammelskat, forkastet, idet det statueredes, at der efter § 7 i Frd. 25de Juni 1810 ikke var tilstrækkelig Føie til at antage, at den nysommeldte Mangel skulde medføre Skjødets Ugyldighed ligeoverfor Citanten som Trediemand.)

(Paadømt den 4de Juli 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved Lehns Birks Fogedrets Decret af 10de Juli 1868 blev Indstevnte, Gaardmand Anders Mortensen af Skovsbo, efter sin Reqvisition indsat i Udøvelsen af den ham efter fremlagte Documenter formeentlig tilkommende Eiendomsret til Parcellen Matr.-Nr. 41 i Skovsbo og Citanten, Huusmand Niels Andersen Holm sammesteds, udsat af Raadigheden over denne Parcel, hvorefter i en ved fornævnte Birk anlagt Sag, — hvorunder Citanten søgte Indstevnte til at see deels den ommeldte Ud- og Indsættelsesforretning ophævet, deels de af ham under Forretningen producerede Adkomstdocumenter annullerede overfor Citantens formeentlig lovligen erhvervede Eiendoms- og Brugsret til den hele omstridte Jordlod, eller dog den ikke skovbevoxede Deel af samme, samt derhos tilpligtet at yde Citanten Erstatning saavel for Tort, Tab og Creditspilde som for Affavn af Lodden, indtil den igjen fraviges, og endelig idømt Bøde og Erstatning for ikke at have iagttaget lovlig Omgang ved at optage Citantens

Faar paa meerbemeldte Lod, — den udtagne Underretsstevning ved den den 9de Juli f. A. affagte Dom blev afviist, for saavidt angaaer Ud- og Indsættelsesforretningens Ophævelse, — og Indstevnte tilpligtet at tilbagelevere Citanten et tilbageholdt Faar samt for dets Affavn at betale denne en Erstatning efter et Skjøn af uvillige Mænd, men forøvrigt frifindes for Citantens Tiltale i Sagen, hvis Omkostninger ophævedes.

Nu har imidlertid Citanten, efter dertil meddelt fri Proces, hertil Retten ved Stevning af 23de October f. A. paaanket saavel det ovennævnte Decret af 10de Juli 1868 ifølge Opreisningsbevilling af 29de Septbr. f. A. som den ovennævnte Birkethingsdom, og paastaaet, — næst at frafalde den Deel af hans Paastand for Underretten, der angik de optagne Faar, — principaliter, at det paaankede Fogeddecret i det Hele ophæves, og at den indankede Underretsdom underkjendes og forandres derhen, at Indstevnte under lovlig Tvang tilpligtes at fravige hele Jordlodden eller Sandbakken, Matr.-Nr. 41 i Skovsbo By, Egende Sogn, under Svendborg Amt, og at Citanten tilkjendes Eiendomsretten til eller Brugsberettigelse for sig og Efterkommere til bemeldte hele Jordlod, saaledes som Brugen og Besiddelsen af denne har været udøvet af Citanten og Forfædre i over 50 Aar, in subsidium at det paaankede Fogeddecret ophæves, forsaavidt den ikke skovbevoxede Deel af bemeldte Jordlod angaaer, der efter produceret Kort udgjør 20,300 □ Alen, og at den indankede Underretsdom underkjendes og forandres derhen, at Indstevnte tilpligtes at fravige den ikke skovbevoxede Deel af Jordlodden, og at Citanten tilkjendes Eiendomsretten til eller Brugsberettigelse for sig og Efterkommere til denne Deel af Jordlodden, saaledes som denne Brug og Besiddelse af ham og Forfædre har været udøvet i over 50 Aar, samt i ethvert

af disse Tilfælde at Indstævnte tilpligtes at betale Citanten Erstatning saavel for Tab, Tort og Ulemper som for Afsavnet af Lodden, hint med 400 Rdlr. een Gang for Alle, dette med 40 Rdlr. aarlig, indtil Indstævnte atter overgiver Lodden, eller begge Dele ansættes efter uvillige Mænds Skjøn, samt denne Sags Omkostninger skadesløst eller med et tilstrækkeligt Beløb, derunder Salair til hans beskikkede Sagfører, Procurator Herforth, eller dette udredet af det Offentlige efter Reglerne for beneficerede Sager.

Derimod har Indstævnte nedlagt Paastand om, at saavel Underretsdommen som den afholdte Fogedforretning stadfæstes, og at Sagens Omkostninger for begge Retter paalægges Citanten med noget Tilstrækkeligt.

De af Indstævnte under Fogedforretningen producerede Documenter ere, foruden tvende Kort, deels en Declaration af 5te Juni 1868, hvorved Besidderen af Baroniet Lehn erklærer, at den tidligere under Baroniet hørende Parcel Matr.-Nr. 41 i Skovsbo By, der ved Udskiftningen er udlagt som fælleds Sand- og Grusgrav, ved Salget af Baroniets Fæstegods er solgt til Skovsbo Gaardmænd, og at disse Gaardmænd saaledes ere rette Eiere af denne Parcel, der staaer for Hartkorn 2 Fdkr. 1½ Alb., deels et den 9de s. M. udstedt Skjøde, hvorved i Henhold til en den 18de Febr. s. A. afsluttet Mageskiftecontract imellem Indstævnte paa den ene Side og øvrige Skovsbo Gaardmænd paa den anden Side, — ifølge hvilken disse overdrage til Indstævnte fornævnte Parcel, og i Vederlag overtage en Grusgrav, som de havde aabnet paa Indstævntes Eiendom, Matr.-Nr. 3, og som indeholdt samme Areal som Nr. 41, nemlig 2 Tdr. Land geometrisk Maal, — sidstnævnte Parcel er tilskjødet Indstævnte og Arvinger som retmæssig Eiendom.

Forsaavidt Citanten har formeent, at Indstævntes Ad-

komstdocumenter ere ulovskikkede baade i Form og Indhold og ialtfald ikke istand til at begrunde nogen Eiendomsret for Indstevnte til den paagjeldende Lod, bemærkes, at Declarationen af 5te Juni 1868 vel ikke i og for sig kan ansees som noget Adkomstdocument, idet den alene gaaer ud paa en Bevidnelse om at Lodden er ved Salget af Baroniets Fæstegods overdraget til Skovsbo Gaardmænd; men ved denne af den forrige Eier udstedte Declaration i Forbindelse med, at der ikke er fremkommet Nogetsomhelst om at Lodden skulde være særlig nævnt i noget Adkomstdocument fra Baroniet til Andre, samt med den Formodning, som de fremlagte trykte Salgsbetingelser afgive for, at Gruusgrave skulde følge Gaardene, maa det ansees tilstrækkeligt godtgjort, at Lodden fra Baroniet er solgt til Skovsbo Gaardmænd, til hvilken Overdragelse Baroniet ikke kunde være uberettiget af den Grund, at Huusmændene ogsaa havde været lodtagne i Gruusgraven, eftersom Lodden i hiin tidligere Tid ligesom alt Fæstegodset tilhørte Baroniet, som ved Salget af Godset maatte kunne overdrage Gruusgravene til hvem det vilde. Forsaavidt Citanten fremdeles har gjort gjeldende, at Skjødet skulde være ugyldigt fordi Udstykning ikke har fundet Sted uanseet at Lodden ikke har været ansat til Gammelskat, bemærkes, at der efter Frd. 25de Juni 1810 § 7 ikke findes tilstrækkelig Føie til at antage, at denne Mangel skulde medføre Skjødets Ugyldighed ligeoverfor Citanten som Trediemand, cfr. ogsaa Forordningens § 12, og forsaavidt den af Citanten paaberaabte Pl. 21de April 1847, efter dens Indhold, maatte ansees at gaae ud paa Overdragelsens fuldstændige Nullitet, vil denne Bestemmelse ikke kunne komme til Anvendelse, idet den kun handler om Brugsoverdragelser, med Hensyn til hvilke der kunde være Anledning til en singulair strengere Regel. Da nu fremdeles Citantens Formening, at det omhandlede Magestifte

skulde være et Proformaværk, er ubegrundet, maa Indstevnte ansees at have godtgjort lovlig Adkomst til den omhandlede Lod. Vel har nu Citanten paaberaabt sig, at hans Farfader, der havde Huset Matr.-Nr. 15 i Fæste, i 1808 af den daværende Lehnsbesidder fik Brugen af den ommeldte Lod, og at hans Fader i 1817 bekostede Loddens Indhegning, samt at han selv i 1853 tilkjøbte sig Huset Nr. 15 med tilliggende Jord, som hans Fader og Farfader tidligere havde havt i Fæste, og fortsatte Besiddelsen og Brugen i samme Omfang som tidligere, saa at altsaa Matr.-Nr. 41 har været i hans og Forfædres Besiddelse i langt over ordinair Hævds Tid og med Kriterier, der skulde indicere Eiendomsbesiddelse, nemlig udelukkende Nytte- og Brugsret uden Afgiftserlæggelse.

Ved et efter Citantens Foranstaltning den 15de Septbr. 1868 optaget Aastedsthingsvidne er det ogsaa overeensstemmende forklaret af 4 Vidner, at Citanten og hans Formænd i Besiddelse af det ovennævnte Huus i over 50 Aar tillige have havt Besiddelsen og den fulde Brug af den ikke skovbevoxede Deel af den her i Sagen omstridte Lod. Ligesom imidlertid herefter saavel som efter de øvrige i Sagen fremkomne Oplysninger den af Citanten paaberaabte uafbrudte Benyttelse af Matr.-Nr. 41 kun har omfattet den ikke skovbevoxede Deel, saaledes skjønnes det end ikke, at Besiddelsen og Brugen af den øvrige Deel for Citantens Faders og Farfaders Vedkommende har været af en saadan Beskaffenhed, at nogen Hævdserhvervelse enten paa Brug eller Eiendom har fundet Sted, eftersom den Tilladelse, hvorpaa Besiddelsestagelsen i sin Tid støttedes, blev givet til Citantens Farfader i dennes Egenskab af Fæster af Huset Nr. 15 og for at hjælpe paa Husets mindre gode Jordtilliggende. Hvad dernæst Citantens Besiddelse angaaer, da vil ingen Hævdserhvervelse derpaa kunne støttes, allerede af den Grund, at

den, der begyndte i 1853, ikke har været af den dertil fornødne Varighed.

Ingen af Citantens Paastande vil derfor kunne tages til Følge, hvorimod efter Indstevntes Paastand det paaankede Fogeddecret af 10de Juli 1868 bliver at stadfæste, og vil Indstevnte i det Hele være at frifinde for Citantens Tiltale i nærværende Sag.

Processens Omkostninger, der rettelig ere ophævede for Underretten, ville efter Omstændighederne ligeledes være at ophæve for Overretten, og vil der efter Sagens Udfald ikke kunne tillægges Procurator Herforth, hvis Sagførelse har været lovlig, noget Salair.

Her ved Retten er ikke begaaet nogen Overtrædelse af Lovgivningen om det stemplede Papirs Brug.

Thi kjendes for Ret:

Det paaankede, af Kongens Foged i Baroniet Lehns Birk den 10de Juli 1868 afsagte, Decret bør ved Magt at stande.

Indstevnte, Gaardmand Anders Mortensen af Skovsbo, bør for Tiltale af Citanten, Huusmand Niels Andersen Holm sammesteds, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger i begge Instanser ophæves.

* * *

Om Frd. 25de Juni 1810 § 7 kan fortolkes paa den i ovenstaaende Doms Præmisser stete indskrænkende Maade, og altsaa, om ikke det omhandlede Skjøde paa Grund af den fra Citantens Side udhævede Mangel maatte ansees som en Nullitet — er et Spørgsmaal, der vistnok kan omtvistes. Imod det i saa Henseende ved Dommen Statuerede kan paaberaabes Indenrigsministeriets Skrivelse af 4de Septbr. 1855, medens paa den anden Side Rentekammer-Circulaire

6te December 1845 og en Dom i Jur. Tidsskr. 15de Bind, 2den Deel, S. 122 nærmest synes at gaae ud fra, at et Skjøde som det omhandlede ikke er absolut ugyldigt, men kan afkræftes ved en senere Udstyknings Approbation.

Ogsaa kan bemærkes, at Scheel i sin Alm. Deel II., S. 137, anfører som Exempel paa fuldstændig ugyldige Retshandler Placaten 21de April 1847, men derimod ikke Placaten 25de Juni 1810 § 7. Jfr. endvidere en Høiesteretsdom i Schlegels Samling af Præjudicater I. (for 1856), S. 736, der dog kun angaaer et Salg, foregaaet før Aaret 1810, og altsaa ikke er afgjørende.

Sagen AS. $\frac{138}{70}$ Procurator Jacobsen Actor ctr. Tiltalte Værtshuusholder J. Røder i Roeskilde.

(En Tiltalt mulkteret for Brud paa den for vedkommende Kjøbstad foreskrevne Politiorden.)

(Paadømt den 5te Juli 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Roeskilde Kjøbstads Politiret hertil indankede, Sag er det oplyst, at der Natten mellem 15de og 16de August f. A. var efter Kl. 11, som er den Tid, da Værtshusene efter de i bemeldte Kjøbstad gjeldende Politiregler skulle være lukkede, endnu forsamlede endeel Gjester i Tiltalte, Værtshuusholder J. Røders Værtshuus, saa at Politiet, da der sammestedsfra hørtes Støi og Raaben, maatte skride ind for at forhindre Natteføde. For det saaledes stedfundne Brud paa den foreskrevne Politiorden maa det billiges, at Tiltalte, der i 1863 for lignende Uorden ifølge Tilbud har erlagt en Mulkt til Kjøbstadens Politikasse af 5 Rdlr., nu ved den indankede, den 27de Januar d. A. afsagte, Dom er anseet med en Mulkt af 10 Rdlr. til samme

Kasse. Bemeldte Dom bliver saaledes at stadfæste, hvorhos Tiltalte vil være pligtig at udrede Sagens Omkostninger, derunder i Salair til Actor og Defensor ved Overretten 5 Rdlr. til hver.

Behandlingen i 1ste Instans saavelsom den befalede Sagførelse ved Overretten har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande, og bør Tiltalte, Værtshuusholder J. Røder i Roeskilde, derhos udrede Sagens Omkostninger, derunder i Salair til Actor og Defensor ved Overretten, Procuratorerne Jacobsen og Gottschalck, 5 Rdlr. til hver.

Den idømte Mulkt at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

*　　*　　*

Vi have kun meddelt Dommen i foranstaaende i og for sig ubetydelige Sag, fordi den, med specielt Hensyn til at intet Lovbud findes nævnt til Hjemmel for den Tiltalte idømte Bøde, foranlediger os til følgende Bemærkninger.

Tidligere anvendtes, naar der var Spørgsmaal om Politiuordener af den i den paadømte Sag omhandlede Beskaffenhed, saavidt vi vide, saavel i som udenfor Kjøbenhavn Frd. 22de October 1701 II. Post Capitel 3 § 2 og Rescript 16de Januar 1713 om Straffens Skjærpelse for Nattesæde i Kjøbenhavn. Disse Bestemmelser ere imidlertid nu udtrykkelig hævede fra 1ste April 1869 ved Anordningen af 22de Januar samme Aar § 2. For Kjøbenhavn gjelder nu i den her omhandlede Henseende Politivedtægten af 18de Januar 1869 det 11te Capitel, navnlig § 69, hvorefter Beværtningssteder skulle holdes lukkede fra Kl. 12 Midnat til

Kl. 4 Morgen, og maa i denne Tid ingen Beværtning eller Udskjænkning finde Sted og ingen Gjester sammesteds indlades eller opholde sig*). For Kjøbstæderne gjelder der i saa Henseende egentlig ingen Tvangslov, saalænge disse ei have faaet Politivedtægter, og man maa derfor holde sig til de specielle, af vedkommende Politimester udfærdigede, Regler. Om hvad der ifølge disse maatte ansees for tilladeligt og utilladeligt for Roeskildes Vedkommende, savnede Overretten, da ovenstaaende Sag indankedes for samme, fornøden Oplysning, som derfor søgtes tilveiebragt ved en under Sagen affagt Kjendelse. Herved tilveiebragtes der Vished for, at det er en i en lang Aarrække i Roeskilde overholdt Politinorm, at Værtshusene skulle være lukkede og Gjesterne have forladt disse inden Kl. 11 om Aftenen, fremdeles at Tiltalte havde været deels advaret om at følge denne Bestemmelse, deels tidligere mulkteret for dens Overtrædelse, og endelig at Tiltalte Natten mellem den 15de og 16de August paany havde overtraadt den givne Regel ved at have Gjester i sit Værtshuus efter Kl. 11, nemlig Kl. 11½ og 11¾. Vel havde Tiltalte paaberaabt sig, at han forgjæves havde forsøgt at faae Gjesterne til at gaae, men til dette, ved Intet bestyrkede, Anbringende kunde der selvfølgelig intet Hensyn tages, idet det formeentlig er klart, at naar en Værtshuus-

*) Med Hensyn til det ovenfor Anførte skulle vi dog bemærke, at det, saavidt vi vide, er blevet Praxis at ansee det for tilladeligt, at de Gjester, der ere komne ind paa et Beværtningssted inden den befalede Lukningstid, kunne forblive der i alt Fald saalænge, som der udfordres til at nyde hvad de have forlangt. Paa de Beværtningssteder i Kjøbstæderne, der tillige modtage Reisende, ansees det nok ogsaa tilladeligt, at de Reisende opholde sig i „Skjænkestuen" efter Polititid, naar blot Gadedøren lukkes til den nævnte Tid.

holder ikke kan faae Gjesterne ud til den af Politiet fastsatte Tid, maa han, naar han vil undgaae Ansvar, tilkalde Politiet.

Sagen AS. $\frac{25}{7}$4/0 Sagfører Sidenius af Fredericia ctr. practiserende Læge S. Hein af Odense.

(Antaget at det stod Udstederen af en in blanco udstedt og endosseret indenbyes Vexel frit for senere at datere Vexlen, ligesom Udstederen med Vexeleierens Samtykke maa være berettiget til at domiciliere Vexelen paa et andet Sted, end hvor han selv boer.)

(Paadømt den 11te Juli 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Sagfører Sidenius af Fredericia, paaanker under nærværende Sag en inden Odense Kjøbstads Gjesteret den 21de Februar d. A. affagt Dom betræffende Betalingen af tvende Vexler, ialt 400 Rdlr., med Renter og Omkostninger, ved hvilken Indstevnte er frifunden for Citantens Tiltale og Procesens Omkostninger ophævede, hvorhos Statskassens Ret er forbeholdt saafremt det befindes, at Lovgivningens Forskrifter om Brugen af stemplet Papir ere overtraadte med Hensyn til bemeldte Vexler, hvilken Dom han har paastaaet derhen forandret, at Indstevnte tilpligtes at betale Vexlernes Paalydende med Renter 6 pCt. aarlig fra Stevningens Dato, den 17de Januar d. A., til Betaling skeer, samt Protest- og Sagsomkostninger skadesløst efter Regning imod Extradition i qvitteret Stand af oftnævnte Vexler.

Da Indstevnte, uagtet lovlig varslet, hverken er mødt eller har ladet møde, vil Sagen i Medfør af L. 1—4—30 og Frd. 3die Juni 1796 § 2 være at paakjende efter de fremlagte Breve og Beviisligheder in specie Underretsacten.

Af denne sees, at det var in confesso mellem Parterne for Underretten, at de tvende ommeldte indenbyes Vexler,

udstedte i Odense af F. Richter uden Datum til Indstevntes Ordre og af denne forsynet med Endossement in blanco, af Udstederen senere med Citantens Vidende ere daterede 6te Octbr. 1869 samt meddelte den Paategning: „betalbar hos Discontoinstitutet i Middelfart. F. Richter" — uden at Indstevnte dertil havde meddelt Samtykke.

Men da der hverken efter Lovgivningen eller Sagens Natur er Noget til Hinder for, at Udstederen af en Vexel, naar Vexlen er udstedt og endosseret in blanco, senere kan datere den, ligesom han ogsaa maa være berettiget til med Vexeleierens Samtykke at domiciliere den paa et andet Sted end hvor han selv boer*), samt da Vexlerne i Henhold til Frd. 18de Mai 1825 § 56 med Rette ere protesterede i Middelfart og ikke paa Udstedelsesstedet, vil Citantens Paastand være at tage til Følge, dog at Processens Omkostninger for Overretten efter Omstændighederne ophæves.

Fornødent Stempelpapir er her for Retten forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Imod Extradition i qvitteret Stand af de tvende paastevnte af F. Richter til Indstevnte, practiserende Læge S. Hein af Odense, udstedte, den 6te October f. A. daterede og af Indstevnte endosserede, Vexler, hver lydende paa 200 Rdlr., bør Indstevnte betale til Citanten, Sagfører Sidenius af Fredericia, 400 Rdlr. med Renter heraf 6 pCt. pro anno fra den 17de Januar d. A. indtil Betaling skeer samt Protestens og Sagens Omkostninger for Underretten skadesløst.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

---

*) Jfr. Hindenburgs Haandbog i Vexelretten, S. 9—10.

Sagen AS. $\frac{403}{69}$ Proprietair Rudolph Larshoff af Kongsvillie ctr. Indenrigsministeriet.

(En Sag afviist fra Underretten fordi den deri af den befalede Sagfører nedlagte Paastand laa udenfor den givne Ordre.)

(Paadømt den 11te Juli 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved Bevilling af 7de November 1865 blev det tilladt Hovedcitanten, Proprietair Rudolph Larshoff af Kongsvillie, at sammenlægge tvende Gaarde, Matr.-Nr. 12 i Bagsværd og 30 A. i Lyngby, samt Nr. 13 og 3 B. i Bagsværd og 30 B. i Lyngby, og drive deres Jorder under Eet, blandt Andet paa Vilkaar, at det inden 2 Aars Forløb fra Bevillingens Datum for Amtmanden godtgjordes, at der i den ene Gaards Sted var indrettet et Huus med Tilliggende af 1½ Td. Land boniteret Jord, forsynet med Beboer, og hvilket han derefter var forpligtet til bestandig at vedligeholde saaledes.

Da denne Betingelse ikke opfyldtes, anmodede Contracitanten, Indenrigsministeriet, Amtmanden over Kjøbenhavns Amt om at foranledige Hovedcitanten ad Rettens Vei dragen til Ansvar for hans Undladelse af at opfylde den ommeldte Forpligtelse, og Amtmanden gav derefter Procurator Jørgensen Ordre til paa Contracitantens Vegne ad Rettens Vei at søge Hovedcitanten tilpligtet at opfylde den ham ved Bevillingen paalagte Forpligtelse til i den ene Gaards Sted at indrette et Huus med Tilliggende af 1½ Td. Land boniteret Jord m. v. Procurator Jørgensen saggav dernæst efter Stevning af 22de Febr. 1868 Hovedcitanten ved Kjøbenhavns Amts nordre Birkethingsret til — som det i Stevningen hedder — inden en passende Frist og under en af Retten nærmere fastsat daglig Mulkt eller anden passende Straf at opfylde den ham ved Bevillingen paalagte Forpligtelse samt til for den af ham

ødelagte Gaard, Matr.-Nr. 13 og 3 B. i Bagsværd samt 30 B. i Lyngby at betale den i Lovgivningen fastsatte aarlige Mulkt, beregnet fra 7de Novbr. 1867 til den ved Dommen givne Frist udløb, hvorimod Paastanden i Deductionsindlæget af 3die Marts 1868 gaaer ud paa, at Hovedcitanten tilpligtes at bøde 220 Rdlr. 58 ß aarlig fra den 7de Novbr. 1867 og indtil han godtgjør, at han har opfyldt det ham i Bevillingen satte Vilkaar samt at betale Sagens Omkostninger og derunder Salair til den befalede Sagfører.

Hovedcitanten paastod Sagen afviist, blandt Andet fordi den nedlagte Paastand gik udenfor Ordren og Stevningen, og sig tillagt Kost og Tæring, og efterat denne Paastand ved Rettens Kjendelse af 13de Mai 1868 var forkastet, paastod han sig frifunden og tillagt Sagens Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

Efterat Contracitanten derpaa efter Continuationsstevning af 7de Septbr. 1868 havde paastaaet Hovedcitanten tilpligtet deels at bøde 220 Rdlr. 58 ß aarlig fra 7de Novbr. 1867 indtil han godtgjør, at han har opfyldt den ham i Bevillingen af 7de Novbr. 1865 paalagte Forpligtelse, deels til at betale Sagens Omkostninger, hvorunder Salair, blev Hovedcitanten ved Birkethingets Dom af 13de Januar f. A., der afviste Continuationsstevningen, paalagt til Statskassen at bøde 261 Rdlr. 10 ß, medens Processens Omkostninger ophævedes og den befalede Sagfører tillagdes i Salair 15 Rdlr. af det Offentlige.

Den ommeldte Kjendelse og Dom har Hovedcitanten efter Stevning af 27de April f. A. indanket hertil Retten og paastaaet principaliter Sagen afviist fra Underretten og sig tillagt Kost og Tæring for bemeldte Ret og Sagens Omkostninger her for Retten, og in subsidium fastholdt sine for Underretten i Realiteten nedlagte Paastande.

Den constituerede Kammeradvocat, der har givet Møde for Contracitanten, har efter erhvervet Opreisningsbevilling af 10de Marts d. A. og Contraappelstevning af 12te s. M. paastaaet Birkethingsdommen enten underkjendt, tilsidesat og forandret overeensstemmende med den af den befalede Sagfører for Underretten i Hovedstevningen nedlagte og i Deductionsindlæget nærmere bestemte Paastand, eller at den annulleres eller kjendes uefterrettelig, navnlig forsaavidt angaaer Afviisningen af Continuationsstevningen, og at Sagen i fornødent Fald hjemvises til yderligere Paakjendelse i Realiteten eller stadfæstes samt at Sagens Omkostninger for begge Retter paalægges Hovedcitanten, hvorunder Salair til den constituerede Kammeradvocat.

Contracitanten, som kunde paastaae Hovedcitanten straffet med en Mulkt efter Lovgivningen for hans Lovovertrædelse eller paastaae ham tilpligtet under en Tvangsmulkt at opfylde den ham ved Bevillingen paalagte Forpligtelse, har ifølge det ovenfor givne Indhold af Amtets Ordre valgt det Sidste. Desuagtet har den befalede Sagfører i Stevningen paastaaet begge Dele og i Deductionsindlæget kun det Første, og da denne Paastand saaledes ligger udenfor den givne Ordre kan den ikke af Retten tages under Paakjendelse, hvorfor Sagen vil være at afvise fra Underretten.

Processens Omkostninger for begge Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Fornødent Stempelpapir er her for Retten forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag afvises fra Underretten.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Sagen Nr. [illegible] Procurator [illegible] contra Tiltalte Manufacturhandler Lindeburg af Svendborg.

(Magistratens og Indenrigsministeriets Competence ifølge Næringslovens § 83 til at paatale uberettiget Næringsbrug er ikke indskrænket til Tilfælde, der vedrøre Communens Interesse, men iøvrigt Paatale kan ogsaa iværksættes hvor der er Spørgsmaal om den ene Næringsdrivendes Indgreb i den andens Rettigheder.)

Paadømt den 15de Juli 1870.

Dommen er saalydende:

I nærværende i Henhold til Indenrigsministeriets Resolution mod Tiltalte, Manufacturhandler Lindeburg af Svendborg, ved Svendborg Kjøbstads Politiret for uberettiget Næringsbrug anlagte og derefter hertil indankede Sag, er Tiltalte ved egen af det iøvrigt Oplyste bestyrkede Tilstaaelse overbeviist at have gjort sig skyldig i det ham paasigtede Forhold, idet han i længere Tid har drevet Skræderhaandværket ved Siden af sin Handel, saaledes at hans Kunder kunde faae taget Maal til Klæder af en af ham antagen og lønnet Tilskjærer, ligesom Klædningsstykkerne derefter bleve forfærdigede for hans Regning af dertil af ham antagne og lønnede Folk, medens denne Deel af Forretningen siden November Maaned f. A. er mod en Godtgjørelse dreven i Skræder Erikſens Enkes Navn og paa hendes Borgerskab men uden at hun havde nogen Andeel i Udbyttet.

Ved Politiretsdommen er Tiltalte frifunden for det Offentliges Tiltale, fordi Magistraten og Indenrigsministeriet ifølge Næringsloven af 29de Decbr. 1857 § 83 ikkun skulde have Competence til at paatale uberettiget Næringsbrug i Tilfælde, der vedrøre Communens Interesse, hvor-

imod det i en Sag som nærværende, hvor Spørgsmaalet er om den ene Næringsbrugers Indgreb i den andens Rettigheder, alene formenes overladt vedkommende Private at foranledige Paatale.

Til en saadan Indskrænkning i Rettigheden til offentlig Paatale findes der imidlertid ikke at være nogen Hjemmel i Næringslovens § 83, hvorefter det i Kjøbstæderne er Magistraten, som paa Embeds Vegne har at vaage over, at uberettiget Næringsbrug ei finder Sted, og derfor ogsaa maa kunne paatale saadant, naar dertil findes Anledning, selv i Tilfælde, hvor Paatale efter samme, cfr. Bestemmelsen, maatte staae den Private, der paastaaer, at der er gjort Indgreb i hans Næringsrettigheder, aabent. Da nu det af Tiltalte udviste Forhold er i Strid med Næringslovens § 17 og § 24, vil han, der er født i 1841 og ikke funden forhen straffet for lignende Forhold, være at ansee efter samme Lovs § 75 med en Kjøbstadens Kæmnerkasse tilfaldende Mulkt, der efter Omstændighederne findes at burde bestemmes til 10 Rdlr., hvorhos han vil blive at tilpligte at betale Sagens Omkostninger, og derunder i Salair til Actor og Defensor for Overretten 5 Rdlr. til hver.

I Overeensstemmelse hermed vil Politiretsdommen være at forandre.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for Overretten har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Manufacturhandler Lindeburg af Svendborg, bør til Svendborg Kjøbstads Kæmnerkasse bøde 10 Rdlr. samt udrede Sagens Omkostninger og derunder i Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Tvermoes og Bloch, 5 Rdlr. til hver.

Den idømte Mulkt at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Høiesteretsdomme.

Den 1ste Juni 1870 stadfæstedes Dommen i Sagen mellem Generaldirectoratet for Skattevæsenet og Kammerherre, Lehnsgreve Moltke Bregentved (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, S. 533—535).

Den 5te Juni 1870 blev i Sagen Huusmand Peder Hansen af Ølsemagle ctr. Kjøbenhavns Magistrat (see nærværende Aargang af Nyt Jur. Ugeskr., S. 127—132), hvilken Sag var appelleret af Magistraten, affagt følgende

Høiesteretsdom.

Forsaavidt Citanterne for Høiesteret have gjentaget den i den indankede Dom berørte Indsigelse, at Indstevnte først skulde have indtalt sin formeentlige Ret mod vedkommende Gaardmand, og at nærværende Sag derfor skulde være for tidligt anlagt, bemærkes, at denne Indsigelse maa bortfalde alene af den Grund, at Indstevnte med Hensyn til den omtvistede Græsningsret ikke ved Overdragelsen er henviist til at nyde denne Rettighed paa nogen bestemt Gaards Grund.

Iøvrigt maa Høiesteret i Henhold til de i Dommen anførte Grunde og med Bemærkning, at flere Bestemmelser i den herfor Retten fremlagte Plan for Salget af Vidstrupgaards Gods i høi Grad bestyrke det derved antagne Resultat, billige dette; og bemeldte Dom vil derfor efter Indstevntes Paastand være at stadfæste, saaledes at Fristen bestemmes til 8 Uger efter denne Høiesteretsdoms Forkyndelse.

Processens Omkostninger for Høiesteret ville efter Om-

stændighederne være at ophæve, og Etatsraad Buntzen at tillægge i Salair 60 Rdlr., der udredes af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen bestemmes til 8 Uger efter denne Høiesteretsdoms Forkyndelse.

Processens Omkostninger for Høiesteret ophæves.

Til Justitskassen betale Citanterne 5 Rdlr.

Etatsraad Buntzen tillægges i Salarium for Høiesteret 60 Rdlr., der udredes af det Offentlige.

Den 14de Juni 1870 blev i Sagen: Handelsreisende og Commis C. Koop ctr. Grosserer J. F. Biberg (see nærværende Aargang af Nyt Jur. Ugeskr., S. 164—169), hvilken Sag var appelleret af Sidstnævnte, affagt følgende

Høiesteretsdom.

Efter den Maade, hvorpaa Forholdet i den tidligere Periode og navnlig endnu i hele Aaret 1862 har været ordnet mellem Parterne, kan det — selv om intet Hensyn tages til Indstevntes daværende Alder — ikke have Formodningen for sig, at de Beløb, Citanten under Sagen har medtaget i sin Beregning som en af Indstevnte i Aarene 1856—1862 paadragen Gjeld, virkelig have havt denne Characteer eller af Indstevnte ere opfattede som Gjeldsposter, og Citanten har ikke oplyst særlige Omstændigheder, navnlig ikke nogen senere Erkjendelse fra Indstevntes Side, der kunde berettige til at tillægge det i hiin Periode Oppebaarne en anden Characteer end den af Indstevnte paaberaabte.

Som Følge heraf og iøvrigt i Henhold til det i den indankede Dom Anførte, samt da den af Citanten for Høiesteret fremsatte subsidiaire Paastand om, at tvende Beløb, hvert paa 200 Rdlr., der under 31te Decbr. 1865 og 31te Decbr.

1868 ere crediterede Indstevnte som saakaldet Extragodtgjørelse, ikke bør regnes Sidstnævnte tilgode, allerede af den Grund ikke kan komme i Betragtning, at en slig Paastand ligger udenfor Citantens Procedure i den foregaaende Instans, maa Høiesteret billige det Resultat, hvortil Sø- og Handelsretten er kommen, og Dommen vil derfor være at stadfæste.

Thi kjendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Citanten 5 Rdlr.

Den 16de Juni 1870 blev i Sagen: Parcellist Jørgen Jacobsen ctr. Parcellist Hemming Jeppesen (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, S. 749—752) afsagt følgende

Høiesteretsdom.

Da Citanten, strax efterat han i December 1853 havde kjøbt Hovedparcellen af den i den indankede Dom nævnte Gaard i Dame, viste sig enig i at udrede Skatterne af den Indstevnte tilhørende mindre Parcel af samme Gaard, idet han fra 1ste Januar 1854 har tilsvaret samme, hvilket han derefter vedblivende har gjort indtil Udgangen af 1867, findes det som Følge heraf og efter Forholdets Beskaffenhed at maatte antages, at han ved Kjøbet af sin Eiendom har bragt i Erfaring, at den omtvistede Skatteydelse af Indstevntes Parcel var en da bestaaende factisk Tilstand, der maatte forudsættes at have sin Grund i en tidligere Foranstaltning. Som Følge heraf vil den Omstændighed, at det oprindelige Skjøde paa Indstevntes Parcel af 12te October 1803, der indeholder Hjemmelen for det omhandlede Forhold — som ogsaa derefter vedblev i den efterfølgende lange Aarrække, — ikke i sin Tid er blevet thinglæst særligen som et Citantens Eiendom vedkommende Heftelsesdocument, ikke kunne bevirke,

at han nu skulde kunne fritages for hiin Skatteydelse, og Dommen, til hvis Fremstilling af Sagens Omstændigheder iøvrigt henvises, vil derfor efter Indstevntes Paastand blive at stadfæste, dog at Processens Omkostninger i de foregaaende Instanser efter Omstændighederne findes at maatte ophæves.

Ligeledes blive Processens Omkostninger for Høiesteret at ophæve, og Salairet til Indstevntes befalede Sagfører her for Retten at udrede af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Processens Omkostninger for bemeldte Ret og for Underretten ophæves.

Ligeledes ophæves Processens Omkostninger for Høiesteret.

Til Justitskassen betaler Citanten 5 Rdlr.

Advocat Nellemann tillægges i Salarium for Høiesteret 40 Rdlr., der udredes af det Offentlige.

Den 22de Juni 1870 blev i Sagen: Høiesteretsadvocat Klubien som Mandatarius for Hertug Carl af Slesvig-Holsteen-Sønderborg-Glücksborg ctr. Finantsministeriet (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, S. 328—336), hvilken Sag var appelleret af Sidstnævnte, afsagt følgende

Høiesteretsdom.

Den i den indankede Dom nævnte principale Paastand af Kammeradvocaten om Sagens Afviisning paa Grund af, at dens Udfald vilde beroe paa en Fortolkning af Fredstractaten af 30te October 1864, hvortil Domstolene skulde være incompetente, maa ansees frafalden for Høiesteret, hvor Kammeradvocaten derimod har nedlagt en paa en anden Maade begrundet alternativ eller subsidiair Afviisningspaastand, der imidlertid ikke vil kunne komme i Betragtning,

ligesom der heller ikke findes Føie til ex officio at afvise Sagen.

Hvad Realiteten angaaer, kan der imod Indstevntes Protest intet Hensyn tages til den af Kammeradvocaten først for Høiesteret gjorte Indsigelse mod, at Indstevntes Mandant indtil Aaret 1863 havde Retskrav paa den ham ved Forsikkringsacten af 1ste Mai 1838 tilsagte Godtgjørelsessum. Iøvrigt bemærkes, at det ikke af de i ovennævnte Fredstractats Art. XI. brugte Udtryk med Sikkerhed fremgaaer, at den deri givne Bestemmelse om „de saakaldte Holsteen-Pløenske Æqvivalentsummer" tillige omfatter bemeldte Godtgjørelsessum, og at de Høiesteret forelagte nye Oplysninger heller ikke ere tilstrækkelige til at vise, at dette har været tilsigtet.

Som Følge heraf og iøvrigt i Henhold til de i Dommen med Hensyn til Sagens Realitet anførte Grunde vil den være at stadfæste, idet endnu bemærkes, at Bestemmelsen i Dommen om en Frist af 15 Dage til dens Fuldbyrdelse efter Sagens Stilling var ufornøden, men at Proceduren for Høiesteret ingen Anledning giver til at foretage nogen Forandring heri.

Processens Omkostninger for Høiesteret blive efter Omstændighederne at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Høiesteret ophæves.

Den 22de Juni 1870 blev i Sagen: Bødkermester A. V. Hauritz ctr. Kammerherre, Stiftamtmand Dahlstrøm paa det Offentliges Vegne og Justitsraad, By- og

Herredsfoged Johnsen (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, S. 825—830), afsagt følgende

Høiesteretsdom.

Om der end efter de Oplysninger, der forelaa, da den i den indankede Dom ommeldte Fængslingskjendelse af 5te Febr. f. A. blev afsagt, har været Føie til at rette Undersøgelsen om Udgivelse af en falsk Specie imod Citanten, kan det dog ikke billiges, at han i den Anledning er bleven anholdt og fængslet, idet flere Omstændigheder maatte svække Paalideligheden af den imod Citanten fremsatte Sigtelse, der ikke var understøttet ved andre Data, ligesom der heller ikke efter Kjendelsens Affigelse fremkom noget, der kunde bestyrke Sigtelsen. Efter Citantens Paastand vil derfor bemeldte Kjendelse være at ophæve; men den Feil, der maa ansees begaaet ved dens Affigelse saavelsom derved, at Citanten ikke blev sat paa fri Fod strax ved Forhørets Slutning den 10de s. M., men først nogle Dage senere, da Amtet havde besluttet, at Action ikke skulde anlægges, findes dog ikke at være af en saadan Beskaffenhed, at der er tilstrækkelig Grund til at paalægge Forhørsdommeren det af Citanten paastaaede Erstatningsansvar, og han vil derfor i denne Henseende være at frifinde for Citantens Tiltale.

Processens Omkostninger for Høiesteret og for Overretten ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Advocat Hindenburg bliver at tillægge i Salarium for Høiesteret 40 Rdlr., som udredes af det Offentlige.

Thi kjendes for Ret:

Den paaankede Kjendelse bør være ophævet, men iøvrigt bør Indstevnte Justitsraad, By- og Herredsfoged Johnsen for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Advocat Hindenburg tillægges i Salarium for Høiesteret 40 Rdlr., der udredes af det Offentlige.

Den 27de Juni 1870 blev i Sagen: Ritmester Døcker i Egenskab af Værge for Enkefru A. C. Cappelen, født Utcke, ctr. Grosserer, Commerceraad J. B. Heymann (jfr. nærværende Aargang af Nyt Jur. Ugeskr., S. 45—48), afsagt følgende

Høiesteretsdom.

Da Contracitanten, efterat Hovedcitanten, Ritmester Døcker som Værge for Enkefru A. C. Cappelen, født Utcke, havde udtaget Stevning, hvorved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 8de November f. A. indankedes for næste Aars Høiesteret, efter erhvervet og for Modparten forkyndt Anticipationsbevilling har contrapaaanket bemeldte Dom til Stadfæstelse, og da Hovedcitanten ved Sagens Foretagelse i Høiesteret ikke, skjøndt lovlig varslet, har givet Møde, vil den af Contracitanten nedlagte Paastand om Dommens Stadfæstelse for Hovedcitantens Vedkommende i ovennævnte Egenskab og Tilkjendelse af Processens Omkostninger for Høiesteret være at tage til Følge.

Thi kjendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Høiesteret betaler Hovedcitanten til Contracitanten med 100 Rdlr.

Saa betaler han og til Justitskassen 5 Rdlr.

Den 30te Juni 1870 stadfæstedes Dommen i Sagen mod Tiltalte Millius Jacobsen (see nærværende Aargang af Nyt Jur. Ugeskr., S. 474—477), dog saaledes, at Straffetiden bestemtes til 4 Gange 5 Dage.

Den 25de Juli 1870 stadfæstedes Dommen i Sagen: Finantsministeren paa Statskassens Vegne ctr. Urtekræmmer J. C. Sølling (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, S. 58—63).

Den 26de Juli 1870 blev i Sagen: Asylet for Smaabørn i Odense ctr. Johannes Georg Lauritz Annæus Sick (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, S. 378—382), afsagt følgende

Høiesteretsdom.

Foreløbig bemærkes, at Høiesteret ved kongelig Ordre af 13de Juli d. A. er bemyndiget til at tage denne Sag under Paakjendelse, uanseet at dens Gjenstand maatte befindes ikke at udgjøre summa appellabilis.

Med Hensyn til Sagens factiske Omstændigheder maa — i Forbindelse med den i den indankede Dom givne Fremstilling og tildeels i Henhold til de Høiesteret forelagte nye Oplysninger — endvidere udhæves, at Pastor Westengaards Bo, der var sluttet i December Maaned 1854, blev reassumeret i October Maaned 1860, idet Fordringen efter den i Dommen ommeldte Obligation anerkjendtes af den da afdøde Udstederindes Søn og Arving, hvorefter Mortificationsdom paa Obligationen blev erhvervet under 31te Marts 1862, og det af Debitor dernæst indbetalte Beløb af Boet blev udlagt til Pastor Westengaards Universalarving, samt at det først 5 à 6 Aar senere ved Eftersyn opdagedes, at Obligationen med tilhørende Gavebrev var i Asylets Besiddelse. Fremdeles bemærkes, at det efter det Oplyste maa antages, at Boet saavelsom Universalarvingen have befundet sig i utilregnelig Uvidenhed om Obligationens Tilværelse og i god Tro modtaget det indbetalte Beløb, og at paa den anden Side Obligationens Ihændehaver ogsaa før Mortifications-

sagens Begyndelse har undladt at oplyse, hvor den befandt sig, idet navnligen Debitor ikke sees nogensinde fra Asylets Side at være bleven underrettet om, at det var blevet Eier af Obligationen, af hvilken Renten skulde svares efter Udstederindens Død, medens hun selv havde været fritagen derfor.

Under disse Omstændigheder maa Høiesteret — der billiger, at den af Indstevnte i foregaaende Instans fremsatte Indsigelse imod at være rette Sagvolder ved den indankede Dom er forkastet — antage, at Citantens Undladelse af at efterkomme den ved Mortificationsstevningen givne Opfordring til at melde sig med det omhandlede Gjeldsbrev har maattet berettige til den Forudsætning, at det ikke existerede eller var i Nogens Besiddelse, og at Virkningen heraf maa blive, at den forlængst iværksatte Udbetaling til Boet og Arvingen maa være bindende for Citanten.

Idet Dommens Resultat saaledes gives Medhold, vil den være at stadfæste.

Thi kjendes for Ret:

Gjeldscommissionens Dom bør ved Magt at stande.

Til Justitskassen betaler Citanten 1 Rdlr.

Den 30te August 1870 blev i Sagen: Jordbruger Rasmus Rasmussen ctr. Gjestgiver Hans Larsen (see Nyt Jur. Ugeskr. for 1869, Nr. 42 S. 671 til Nr. 43 S. 675), hvilken Sag var appelleret af Indstevnte, afsagt følgende

Høiesteretsdom.

Som i den indankede Dom berørt, er der vel i et Indlæg af Citantens Sagfører under en tidligere Sag med en tredie Person brugt en Yttring, der gaaer ud fra, at den under nærværende Sag omtvistede Obligation, som dog ikke udtrykkelig nævnes, var udstedt af Cort Hansen; men foruden

at der Intet er oplyst om den forudgaaende Procedure; hvortil der i Indlæget henpeges, maa det bemærkes, at da Behæftelsen var thinglæst, behøvede Citanten ikke at have nogen personlig Kundskab om dens Tilværelse, — som der heller ikke sees at være nogen særlig Grund til at forudsætte hos ham, — for at kunne paaberaabe sig samme, og der var under Proceduren med en Tredie i en Sag, der slet ikke angik Obligationens Gyldighed, ingen Opfordring for ham til allerede dengang at overveie, om der, hvis det paa den Tid omtvistede Huus tilkjendtes ham, og Obligationen derefter gjordes gjeldende mod ham, maatte for ham blive Anledning til at bestride dens Ægthed, saa meget mindre, som Citanten, idet Obligationen maa forudsættes ikke at have været fremlagt under den tidligere Sag, kan have været uvidende om, at der ved dens Udfærdigelse ikke var forholdt efter Lovens 5—1—7 eller endog blot brugt Vitterligheds-vidner.

Efter det Anførte kan der ikke af den ommeldte tidligere Yttring udledes en Tilstaaelse eller Indrømmelse, som i nærværende Sag af Indstevnte skulde kunne benyttes mod Citanten; og da Indstevnte ikke er fremkommen med nogetsomhelst andet Beviis for Rigtigheden af Underskriften paa den omhandlede Obligation, hvorimod Citanten har understøttet sin i saa Henseende fremsatte Benægtelse ved forskjellige af ham tildeels først for Høiesteret fremlagte Documenter, deriblandt et af Citanten erhvervet Thingsvidne, der i høi Grad tale for, at Cort Hansen har været uskrivkyndig, medens dog Underskriften paa Obligationen fremtræder som meddelt af ham selv, maa allerede Mangelen af Beviis for denne Underskrifts Rigtighed medføre, at Citantens Paastand om Frifindelse bliver at tage til Følge.

Processens Omkostninger for begge Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Thi kjendes for Ret:

Citanten bør for Indstævntes Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Til Justitskassen betaler Indstævnte 5 Rdlr.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. **Nyt** Nr. 46.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 1ste October.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen AS. $\frac{655}{89}$ Procurator Christensen Actor ctr. Tiltalte Skipper C. Julius Nielsen af Thurø.

(Antaget, at en Tiltalt ikke kunde undgaae Straf for ved positive Foranstaltninger at have hindret den offentlige Benyttelse af en over hans Lod gaaende Vei, der af vedkommende Amtsraad var opført paa det approberede Veiregulativ over offentlige Biveie i Jurisdictionen, idet det antoges, at Tiltalte, selv om han havde Ret i sin Paastand, at den ommeldte Vei var en privat Markvei til udelukkende Brug for Eieren af den paagjeldende Lod, foreløbig burde have respecteret Amtsraadets Bestemmelse og derefter søgt at faae denne forandret under et privat Søgsmaal med Communen*.)

(Paadømt den 15de Juli 1870.)

---

*) Ligesaa klart som det er, at den, der spærrer en Vei, som notorisk er offentlig, forseer sig mod Veipolitiet, ligesaa tvivlsomt turde det være, om det Samme kunde statueres hvor Omstændighederne vare som i ovenstaaende Sag, hvor Amtsraadet paa vedkommende Regulativ havde opført en Vei som offentlig uden fuldstændigt Beviis for at den var det og uden at det Offentlige tidligere havde gjort Noget ved Veien. Om vedkommende Part i et saadant Tilfælde skal finde sig i at see sig hindret i Brugen af hvad han

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Sunds-Gudme Herreders Politiret hertil Retten indankede, Sag tiltales Skipper C. Julius Nielsen af Thurø for Overtrædelse af Lovgivningens Bestemmelser om Veipolitiet, fordi han i Forening med en anden Tiltalt, for hvis Vedkommende Sagen paa Grund af hans Dødsfald er bortfalden, egenmægtig har afspærret og sat Led for en over Begges Lodder, Matr.-Nr. 40 og 41, gaaende Vei, der staaer opført paa det approberede Veiregulativ over offentlige Biveie i Jurisdictionen.

Af det under Sagen Oplyste fremgaaer det, at den omhandlede Vei siden Aaret 1859 har været anført paa de affattede Regulativer, at Tiltalte i et i Aaret 1868 til Amtsraadet indgivet Andragende har anholdt om at Veien maatte udslettes af Regulativet, men at der under 18de Septbr. s. A. af Amtsraadet blev taget den Beslutning, som under 26de September blev communiceret Thurø Sogneraad til videre Bekjendtgjørelse for Tiltalte, at Raadet maatte ansee Veien for offentlig og derfor ikke kunde tage Andragendet til Følge. Af Sogneraadet blev det derefter under 12te Novbr. s. A. indberettet til Amtet, at begge Tiltalte, trods Amtsraadets nysnævnte Resolution, havde afspærret Veien over deres Lodder, sat Led for samme og aflaaset dette, saa at al Passage var forhindret, samt at de, da Sogneraadet den 10de Novbr. forlangte, at Veien skulde holdes aaben, nægtede at efterkomme dette Forlangende, og er det som Følge af denne Indberetning at de Tiltalte i Henhold til Amtets Ordre til vedkommende

---

anseer for sin Eiendom, indtil han og ikke det Offentlige gjennem et privat Søgsmaal har faaet Spørgsmaalet om Veiens Beskaffenhed afgjort, kan vistnok med Føie omtvistes. Derfor have vi meddeelt Dommen, med hvilken iøvrigt kan sammenholdes Dom i nærværende Ugeskrivt for 1868, S. 847—848.

Politimester af 14de Novbr. 1868 ere dragne til Ansvar i Overeensstemmelse med Lovgivningens Bestemmelser om Veipolitiet.

Da det nu herefter maa ansees givet, at Tiltalte, Skipper C. Julius Nielsen af Thurø, forud har været vidende om, at Veien var optaget paa Veiregulativet, samt at han, uanseet at det ved Amtets Resolution af 18de Septbr. 1868 var ham nægtet at faa Veien udslettet af Regulativet, desuagtet har afspærret den paa foranførte Maade, indtil den efter Politimesterens Ordre atter blev aabnet, vil han ikke kunne undgaae for dette Forhold at ansees med Straf. Vel har Tiltalte anbragt, at Veien af Sogneraadet og Amtsraadet urettelig skal være henført til de offentlige Biveie, og at den kun skal være en privat Markvei til udelukkende Brug for Eierne af de paagjeldende Lodder, men dette fremgaaer ikke med nogen Evidens af de tilveiebragte Oplysninger og Vidneforklaringer, der indbyrdes ere modsigende, og Tiltalte burde derfor ikke have unddraget sig fra foreløbigt at efterkomme Amtsraadets Bestemmelse, hvilken han under et privat Søgsmaal imod Communen derefter kunde have søgt forandret. Tiltalte vil saaledes i Henhold til Frd. 13de Decbr. 1793 § 81, jfr. Pl. 4de Juni 1845, være at ansee med en Mulkt, der bestemmes til 5 Rdlr. og tilfalder vedkommende Politikasse, og Underretsdommen, hvorved han er frifunden for det Offentliges Tiltale, vil derfor være at forandre. Saa vil Tiltalte og have at udrede alle af Sagen for hans Vedkommende flydende Omkostninger, og derunder i Salair til Actor og Defensor for Overretten 10 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse her for Retten har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Skipper C. Julius Nielsen af Thurø, bør til Sunds-Gudme Herreders Politikasse bøde 5 Rdlr.

Saa udreder han og alle af Sagen for hans Vedkommende flydende Omkostninger, derunder i Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Christensen og H. Nyegaard, 10 Rdlr. til hver.

Den idømte Mulkt at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen A8. $\frac{8}{8}$ Thisted Kjøbstads Skolecommission paa bemeldte Byes Skolevæsens Vegne ctr. Provst Paludan Müller i Marvede, R. af D.

(Undersøgelse af, om der kunde antages at paahvile Thisted Sognekald Forpligtelse til at udrede en omtvistet aarlig Bygafgift til nysnævnte Kjøbstads Skolecommission paa bemeldte Byes Skolevæsens Vegne.)

(Paadømt den 18de Juli 1870.)

Dommen er saalydende:

Indstevnte, Provst Paludan Müller i Marvede, R. af D., der tidligere har været Sognepræst i Thisted og Tilsted Sognekald og i et Par Aar havde betalt 4 Tdr. Byg efter Capitelstaxten som en Kaldet paahvilende Afgift til den nævnte Kjøbstads Skolevæsen, nægtede fra Aaret 1868 at udrede denne Afgift som ulovhjemlet, og i en imod ham i denne Anledning af Citanterne, Thisted Kjøbstads Skolecommission paa bemeldte Byes Skolevæsens Vegne, ved Holsteinborg Birkeret anlagt Sag, — hvori de søgte ham til at betale som resterende Afgift for Aarene 1858—1862, begge medregnede, ialt 85 Rdlr. 16 ß med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato, den 29de Novbr. 1866, indtil Betaling skeer, — er han ved Birkerettens Dom af 3die April 1868 frifunden for deres Tiltale, hvorhos Omkostningerne i Sagen, hvori begge Parter procederede efter dertil meddelt fri Proces,

paalagdes det Offentlige, og navnlig deriblandt Salairerne til de befalede Sagførere, Procuratorerne Thomsen og Larsen, 5 Rdlr. til hver.

Ved Stevning af 4de Decbr. 1868 have derefter Citanterne efter dertil meddelt fri Proces og Opreisningsbevilling af 7de November næstforhen indbragt Sagen herfor Retten, hvor de have Bevilling til at fremlægge nye Documenter, og have de gjentaget deres for Underretten nedlagte Paastand og paastaaet Indstevnte endvidere tilpligtet at udrede Appellens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, deriblandt Salair til deres beskikkede Sagfører, Procurator Sørrensen, hvilket Salair ialtfald er paastaaet udredet af det Offentlige.

Derimod har Indstevnte, der herfor Retten ligeledes procederer efter dertil meddelt fri Proces, paastaaet Underretsdommen stadfæstet, samt at der tillægges den for ham beskikkede Sagfører, Overauditeur, Procurator Wolff, Salair af det Offentlige.

Af det her for Retten Fremlagte fremgaaer:

at der efter Indberetning af 1666 var tillagt Embedet som 1ste Lectiehører ved Thisted Skole 4 Tdr. Byg af Degnejord, som Sognepræsten i Thisted havde i Brug, og at der i en Indberetning af 1690 er til Thisteds Sognekalds Inventarium anført Degnejord, „som Præsten bruger og giver Degnen deraf aarlig 4 Tdr. Byg“,

at i en af Aalborg Stiftsøvrighed den 26de Octbr. 1739 afgiven Erklæring over de reducerede Latinskoler i Stiftet er blandt Thisted Skoles Indtægter anført „af et Stykke Jord paa Thisted Mark 4 Mk. og Byg 4 Tdr. à 5 Mk. = 3 Rdlr. 2 Mk. samt foreslaaet, at Collega 1mæ classis i Thisted, — der skulde befordres til Chordegn og Skoleholder sammesteds, — skulde nyde sine sædvanlige Indkomster,

hvoriblandt da anføres 4 Rdlr. af et Stykke Jord paa Thisted Mark, efter hvilket Forslag Sagen ordnedes ved Rescr. 27de Novbr. 1739,

at i en Opgivelse af Thisted Sognekalds Beskaffenhed af 6te April 1823 og affattet af daværende Sognepræst Carstensen, der havde været i Embedet siden 1789, er blandt dets Udgifter og Byrder opført 4 Tdr. Byg til Byens Skolevæsen,

at der i Bekjendtgjørelser i Coll. Tid. for 1831 og for 1837 om Sognekaldets Beskaffenhed er blandt Embedets Byrder anført 4 Tdr. Byg til Thisted Skolevæsen, ligesom det af en fremlagt Extract af Thisted Skoleregnskaber fra 1837 til 1857 fremgaaer, at Sognekaldet i dette Tidsrum aarlig har svaret den ommeldte Afgift, medens der derhos Intet er fremkommet til Bestyrkelse for, at den ikke ligeledes før 1837 er aarligen bleven svaret.

Der vil nu neppe kunne reises grundet Tvivl om Identiteten af den i de ovenommeldte Documenter omtalte Degnejord og det i endnu ældre Indberetninger, — nemlig fra 1555 og 1571, -- omtalte Degnebol i Tilsted, hvilket Sogn i det 16de Aarhundrede blev forenet med Thisted Sognekald; men i ethvert Fald skjønnes det ikke med Føie at kunne betvivles, at der af Thisted og Tilsted Sognekald er udredet først til Byens latinske Skole og efter dens Nedlæggelse til Byens Skolevæsen en aarlig Afgift af 4 Tdr. Byg, samt at denne Ydelse uafbrudt har fundet Sted i et Tidsrum, der er tilstrækkeligt til at Alderstids Hævd derpaa kan begrundes.

Den af Citanterne nedlagte Paastand vil derfor være at tage til Følge, dog at Processens Omkostninger efter Omstændighederne blive at ophæve for begge Retter, og vil det Procuratorerne Thomsen og Larsen ved Underretten og Procurator Sørrensen ved Overretten tilkommende Salair, der

bestemmes for hver af de to Førstnævnte til 10 Rdlr. og for den Sidstnævnte til 15 Rdlr., være at udrede af det Offentlige, medens der efter Sagens Udfald intet Salair kan tillægges Procurator, Overauditeur Wolff.

Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Her ved Retten er ikke begaaet nogen Overtrædelse af Stempellovgivningen.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Provst Paludan Müller i Marvede, R. af D., bør til Citanterne, Thisted Kjøbstads Skolecommission paa bemeldte Byes Skolevæsens Vegne, betale 85 Rdlr. 16 ß med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra den 29de Novbr. 1866 indtil Betaling skeer.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Procuratorerne ved Underretten Thomsen og Larsen og Procurator ved Overretten Sørrensen tillægges i Salair af det Offentlige hver af de to Førstnævnte 10 Rdlr. og den Sidstnævnte 15 Rdlr.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. 282/70 Procurator Maag Actor ctr. Tiltalte Smed Niels Pedersen af Horbeløv.

(Anvendelse af Straffelovens § 270, dog saaledes, at Bestemmelsen i § 271 fandtes at burde komme Tiltalte tilgode.)

(Paadømt den 19de Juli 1870.)

Dommen er saalydende:

Smed Niels Pedersen af Horbeløv tiltales under nærværende, fra Stubbekjøbing Herreds Extraret indankede, Sag for Bedrageri og Efterskriven af anden Mands Navn.

I førstnævnte Henseende er det lagt Tiltalte til Last, at han til eget Brug har anvendt et Beløb af 100 Rdlr., som han ifølge et af ham udstedt Beviis havde modtaget i Forvaring for Fruentimmeret Karen Hansen; men da han inden Dom overgik ham i 1ste Instans har erstattet Beløbet, maa Strafansvar bortfalde i Henhold til Straffelovens § 254, idet ingen af de i bemeldte § nævnte Omstændigheder, der kunde udelukke Fritagelse herfor, vare tilstede.

I sidstnævnte Henseende er det oplyst, at Tiltalte har underskrevet tvende Personers Navn som Vitterlighedsvidner under det ovennævnte Beviis, uden dertil at have havt Samtykke af disse Personer, der ei heller havde været tilstede ved Bevisets Udstedelse.

Vel har han nu ikke fragaaet sin Underskrift under Beviset, og der foreligger ei heller nogen Grund til at forkaste hans Forklaring om, at han ikke med den nævnte Handling forbandt nogen saadan Hensigt, men kun forsynede Beviset med Underskrift af tvende Vitterlighedsvidner, fordi han troede, at dette hørte med til for at give Beviset Gyldighed; men disse Omstændigheder findes dog ikke at kunne fritage ham for Straf*), som ved Underretsdommen er antaget. Hans Forhold vil derimod være at henføre under Straffelovens § 270, dog at Bestemmelsen i § 271 skjønnes at maatte komme Tiltalte tilgode, eftersom det tydeligt fremgaaer, at Vitterlighedsvidnernes Navne ere skrevne med samme Haand som Tiltaltes.

Straffen bliver at bestemme til Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage.

Med Hensyn til Actionens Omkostninger vil Underretsdommen være at stadfæste.

Actor og Defensor for Overretten tillægges i Salair hver 5 Rdlr., der udredes af Tiltalte.

---

*) Jfr. Høiesterets Tidende for 1866, S. 693—694.

Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Smed Niels Pedersen af Horbeløv, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage.

Med Hensyn til Actionens Omkostninger bør Herredsthingsdommen ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procurator Maag og Justitsraad Nyegaard, betaler Tiltalte 5 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen A8. 287/70 Procurator Gottschalck Actor ctr. Tiltalte Marschandiser Mads Jensen af Odense.

(Anvendelse af Straffelovens § 257.)

(Paadømt den 22de Juli 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, i 1ste Instans ved Odense Kjøbstads Extraret den 25de April d. A. paakjendte, Sag actioneres Tiltalte, Marschandiser Mads Jensen af Odense, for bedrageligt Forhold, og er i saa Henseende ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Fremkomne oplyst følgende. I Juli Maaned f. A. overdrog Anders Pedersen af Flødstrup paa Anders Pedersen af Bovense's Vegne Tiltalte at incassere en Fordring, stor til Rest 950 Rdlr., som Anders Pedersen af Bovense havde tilgode hos Marschandiser Meilgaard efter en af denne under 30te April f. A. til Hans Andersen udstedt, men af Sidstnævnte til Anders Pedersen af Bovense transporteret Obligation. Den i denne Anledning under 22de Juli f. A. udfærdigede Fuldmagt for Tiltalte gaaer ud paa at befuldmægtige ham til at incassere Fordringen, saaledes at

hans Qvittering for Modtagelsen skulde være fuldkommen retsgyldig. Tiltalte lod derpaa under 10de August f. A. gjøre Arrest for Fordringen hos Meilgaard, hvem han derefter indkaldte for Forligscommissionen, hvor der den 17de f. M. blev indgaaet Forlig mellem Meilgaard og Tiltalte som Mandatarius for Anders Pedersen i Bovense. Ved Forliget blev Fordringen nedsat til 600 Rdlr., som Meilgaard forpligtede sig til at betale med maanedlige Afdrag af 50 Rdlr., første Gang den 26de August f. A. og saa fremdeles inden den 26de i hver paafølgende Maaned, hvorhos Meilgaard ved Forliget gav Anders Pedersen i Bovense Pant i forskjellige Løsøre til Sikkerhed for Forligets Opfyldelse. Da Tiltalte imidlertid var kommen i Pengeforlegenhed, laante han, idet han foregav at være dispositionsberettiget over Obligationen og Forliget, hos Kjøbmand C. N. Clausen i Odense 500 Rdlr. paa en Vexel og udstedte under 1ste Septbr. f. A. et Beviis, hvorved han til Sikkerhed for nysnævnte Beløb gav Clausen haandfaaet Pant i ovennævnte med Meilgaard den 17de August indgaaede Forlig om Betaling af 600 Rdlr., saaledes at dersom Vexlen ikke til rette Forfaldstid blev indfriet og skadesløs Betaling præsteret, skulde Clausen være berettiget til paa Tiltaltes Vegne at oppebære de da resterende Afdrag paa Forliget og forøvrigt gjøre samme gjeldende mod Debitor i samme Udstrækning som Tiltalte selv, altsaa ved Execution at lade Beløbet inddrive, hvis nogen af Afdragene udeblev. I Henhold til dette Beviis har derefter Kjøbmand Clausen, til Afgjørelse af sit Tilgodehavende hos Tiltalte, oppebaaret 250 Rdlr. hos Meilgaard som Afdrag paa Forliget.

Til Undskyldning for sin Fremgangsmaade har Tiltalte anført, at Anders Pedersen af Flødstrup den Dag, han underskrev Fuldmagten, skulde have sagt til ham, at han

skulde behandle det Hele som sit eget og gjøre hvad han kunde,
ligesom han senere i en Samtale under fire Øine skulde have
givet Tiltalte, der meddelte ham, at han var i Pengeforlegen-
hed, Tilladelse til at laane paa Forliget.

Anders Pedersen har betvivlet, at han har brugt den
førstnævnte Yttring, ved hvilken han ialtfald kun vil kunne
have meent, at Tiltalte skulde varetage Credito... ...rs Interesse
med samme Omhu som det var hans eget ...
indlysende, at der i intet Tilf... ... det er ogsaa
Tilladelse for Tiltalte til ... Undtagelse af Indstevn...gen, og
og den sidstnævnte Omkostningerne ved de... kunde i samme ligge en
nægtet at have ...cetninger, da Overskjønnende paa anførte Maade,
For som Citanten i Domsgen at gaae frem paa Anders Pedersen edelig be-
at giv... kun paa Grund af ... Tilladelse har
stip... kjendt.)
ov... givet.
i

Dom ... ovennævnte Forhold ved i Tiltaltes egen Interesse
... Kjøbmand Clausen Ret til at oppebære de i Forliget
Ind... ...alerede Afdrag og udgive sig for dispositionsberettiget
søg... ...er Forliget, vil Tiltalte, der er født i Aaret 1840 og som
... ikke forhen er tiltalt eller straffet, være at ansee efter Straffe-
lovens § 257, og findes Straffen passende at kunne fast-
sættes til Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage. Underrets-
dommen, ved hvilken han efter samme Straffebestemmelse er
anseet med Straf af simpelt Fængsel i 14 Dage, vil altsaa
forsaavidt være at forandre, hvorimod Dommens Bestemmelser
om Actionens Omkostninger og om at Erstatningsspørgs-
maalet ikke vil være at paakjende under nærværende Sag
bifaldes.

I Salair til Actor for Overretten maa Tiltalte betale
5 Rdlr.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede
Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

... Mads Jensen af Odense
... 5 Dage.

I Henseende til Actionens Omkostninger bør Underrettens Dom ved Magt at stande.

I Salair til Procurator Gottschalck for Overretten betaler Tiltalte 5 Rdlr.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen 669/69 Bjergerne Pehr Børjesson, A. G. Zachau, Fyrmester Johannes Børjesson og Anders Jeppeson af Sverig ctr. Kjøbmand Pontoppidan i Helsingør.

(Afviisning ex officio af en Sag, hvori der var fremlagt Documenter i det svenske Sprog uden at være ledsagede af nogen Oversættelse *.)

(Paadømt den 25de Juli 1870.)

Dommen er saalydende:

Da der i nærværende af Citanterne, Bjergerne Pehr Børjesson, A. G. Zachau, Fyrmester Johannes Børjesson og Anders Jeppeson, af Sverig, imod Indstevnte, Kjøbmand Pontoppidan i Helsingør, i 1ste Instans ved Helsingørs Gjesteret anlagte og derfra hertil indankede Sag, betræffende Citanterne formeentlig tilkommende Bjergeløn for den Hjælp, de den 15de Decbr. 1868 have ydet ved at bringe Skonnerten „J. P. Lundwall", ført af Capitain J. M. Larsen, af Grund m. v., er fremlagt forskjellige i et fremmed Sprog affattede Documenter, uden at de, som i Frd. 16de Januar

*) Jfr. nærværende Ugeskrift for 1869, S. 596. — Kundgjørelsen 13de Juni 1861 medfører vel, at der ikke kan vises samme Strenghed forsaavidt angaaer svenske Documenter som med Hensyn til Documenter affattede i et andet fremmed Sprog, men i det foreliggende Tilfælde lod det sig neppe gjøre at paadømme Sagen uden bekræftede Oversættelser af de fremlagte Documenter, da disse indeholdt vidtløftige Vidneforklaringer, der skulde tjene til Beviis i Sagen.

1828 § 5 er paabudt, ere ledsagede af nogen Oversættelse, findes det, at Sagen ex officio maa afvises.

Her for Retten foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag afvises.

Sagen 487/70 Brolægger H. Hansen ctr. Kammerherre, Greve Moltke til Bregentved.

(Antaget, at en Indstevnt, hvem det ved en tidligere Dom var paalagt at betale Citanten et Beløb efter uvillige Mænds Skjøn, burde, med Undtagelse af Indstevntes Udgifter til nogle Reiser, betale Omkostningerne ved de afholdte Under- og Overskjønsforretninger, da Overskjønnet netop var kommet til samme Beløb, som Citanten i Domssagen havde paastaaet sig tilkjendt, men kun paa Grund af Indstevntes Protest ikke faaet ubetinget tilkjendt.)

(Paadømt den 25de Juli 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved nærværende Rets Dom af 22de Febr. f. A. blev Indstevnte, Kammerherre, Greve Moltke til Bregentved, der søgtes af Citanten, Brolægger H. Hansen, til for udført Brolæggerarbeide at betale 736 Rdlr. 36 ß, men som protesterede imod Prisen som for høit ansat, tilpligtet at betale Citanten et saadant Beløb, som uvillige, inden Retten udmeldte, Mænd maatte finde passende.

Omkostningerne ved de i Henhold til denne Dom efter Citantens Requisition afholdte Under- og Overskjønsforretninger har Citanten under nærværende Sag søgt Indstevnte til at betale med 199 Rdlr. 11 ß tilligemed Renter deraf 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato, den 4de April d. A., og denne Sags Omkostninger skadesløst, hvorimod Indstevnte procederer til Frifindelse med Tilkjendelse af Sagens Omkostninger.

Naar Indstevnte formener, at den Omstændighed, at Citanten har modtaget og qvitteret for Beløbet, der ifølge Dommen og den afholdte Overskjønsforretning tilkom ham, maa antages at indeholde en Renunciation paa de nu paastevnte Omkostninger, da vil han ikke heri kunne gives Medhold, saameget mindre som Citanten, da Pengene betaltes ham, bragte, — efter hvad der er in confesso, — Spørgsmaalet om disse Omkostninger paa Bane, uden at det er oplyst eller paaberaabt, at han i Forbindelse hermed udtalte noget Frafald paa samme. Ei heller vil den Omstændighed, — som Indstevnte antager, — at Processens Omkostninger i Domssagen ere ophævede, kunne tillægges nogen Betydning med Hensyn til Spørgsmaalet om de Omkostninger, der ere nærværende Sags Gjenstand, aldenstund disse Omkostninger ikke kunne henregnes til de egentlige Procesomkostninger.

Om man nu imidlertid paa den anden Side ikke tør gaae ud fra som en almindelig Regel, at de paastevnte Omkostninger maatte i Mangel af udtrykkelig Bestemmelse i den paagjeldende Dom falde den Domfældte til Last, saa maa dog in casu den Omstændighed, at Overskjønnet — hvad der maa ansees givet — netop er kommet til det samme Beløb, som Citanten i Domssagen paastod sig tilkjendt, nemlig 736 Rdlr. 36 ß, og som han kun paa Grund af Indstevntes Protest ikke fik tilkjendt ubetinget, men hvis Størrelse gjordes afhængigt af Skjøn, medføre, at Indstevntes Paastand om Frifindelse ikke vil kunne tages til Følge, dog vil Citanten efter Indstevntes under Sagen in subsidium fremsatte Protest ikke kunne tilkjendes det fulde paastevnte Beløb, idet Retten finder, at de Procuratorerne Larsen og Beyer som Salair udbetalte Beløb, respective 18 Rdlr. og 40 Rdlr., bør i Forhold til Indstevnte nedsættes til henholdsvis 10 Rdlr. og 15 Rdlr., ligesom der eiheller skjønnes at være Føie til

at paalægge Indstevnte de af Citanten sig tilgodeberegnede 32 Rdlr. for Reiser.

Indstevnte vil følgelig have at betale Citanten 134 Rdlr. 11 ß med Renter af dette Beløb, men vil iøvrigt være at frifinde for Citantens Tiltale.

Processens Omkostninger blive efter Omstændighederne at ophæve.

Procurator Beyer vil være at forelægge en Frist af 8 Dage fra denne Doms Affigelse til at foranstalte det af ham den 30te Mai d. A. fremlagte Indlæg behørigen stemplet.

Iøvrigt har det fornødne stemplede Papir i Sagen været forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Kammerherre, Grev Moltke til Bregentved, bør til Citanten, Brolægger H. Hansen, betale 134 Rdlr. 11 ß med 5 pCt. Renter deraf pro anno fra den 4de April d. A. til Betaling skeer, men iøvrigt for hans Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Procurator Beyer forelægges en Frist af 8 Dage fra denne Doms Affigelse til at foranstalte det af ham den 30te Mai d. A. fremlagte Indlæg behørigen stemplet.

* * *

Det kan neppe opstilles som en almindelig og ubetinget Regel, at den, der ved en Dom er tilpligtet at udrede en Erstatning eller betale et Beløb efter uvillige Mænds Skjøn, i Mangel af anden udtrykkelig Bestemmelse i Dommen skal tilsvare de med Skjønnet forbundne Udgifter. Vel findes dette statueret i en i nærværende Ugeskrift for 1869 Nr. 18,

S. 273—279 meddelt Viborg-Overretsdom (see S. 277), men foruden den Udtalelse i modsat Retning, der findes i ovenstaaende Doms Præmisser, kan endvidere henvises til Jur. Ugeskr., ny Række, for 1868, S. 553 (jfr. S. 555) og for 1867, S. 506. — Med Hensyn til Proceduren i foranstaaende Sag skulle vi iøvrigt, som et formeentligt i juridisk Henseende ikke uinteressant Moment, bemærke, at hverken den i Præmisserne omtalte tidligere Indstevnte overgaaede Dom af 22de Februar f. A. eller Skjønsforretningerne vare fremlagte fra Citantens Side. Ligesom der imidlertid dog var henviist til nysmeldte Dom — den findes meddelt i nærværende Ugeskrift for 1869 Nr. 20, S. 315—319 — hvoraf det fremgaaer, hvad der heller ikke var modsagt fra Indstevntes Side, at det Beløb, til hvis Betaling Indstevnte under Domssagen søgtes, havde været 736 Rdlr. 36 ß, saaledes var det ved et fra Indstevntes Side fremlagt Brev fra Citantens Sagfører oplyst, at Skjønnet var kommet accurat til samme Resultat.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 47.

Juridisk Ugeskrift.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 8de October.

Gjeldscommissionssager.

Sagen $\frac{3127}{69}$ Kammerraad, kgl. Pakhuusforvalter ved Kjøbenhavns Toldbod J. Thomsen ctr. Vognmand H. Olsen og Vognmandskarl C. Mathiesen.

(Statueret, at Huusbonden ifølge Bestemmelsen i Lovens 3—19—2 ikkun ligeoverfor den, med hvem han har contraheret, kan ansees ansvarlig for sit Tyende.)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 29de Septbr. 1870.)

Dommen er saalydende:

Da Indstevnte, Vognmandskarl C. Mathiesen, ved formeentlig uforsigtig Kjørsel paa Toldboden har beskadiget en der henliggende Foustage med ægte Cognac, saaledes at 75 Potter udlækkede af samme, søger Citanten, Kammerraad, kgl. Pakhuusforvalter ved Kjøbenhavns Toldbod J. Thomsen, der har erstattet Eieren det herved foranledigede Tab med 37 Rdlr. 3 Mk., under nærværende Sag de Indstevnte, Vognmand H. Olsen og Vognmandskarl C. Mathiesen, tilpligtede, Een for Begge og Begge for Een, at betale de ommeldte 37 Rdlr. 3 Mk. med Renter heraf 5 pCt. pro

anno fra Paaklagens Dato, den 4de Novbr. f. A., indtil Betaling skeer og Sagens Omkostninger; in subsidium har han paastaaet Indstevnte Mathiesen dømt overeensstemmende hermed.

De Indstevnte have paastaaet sig frifundne og tillagt Sagens Omkostninger.

Hvad Indstevnte Olsen angaaer, da er det vel in confesso, at han er Indstevnte Mathiesens Huusbond, men der findes ikke i Henhold til L. 3—19—2 at kunne paalægges ham noget Erstatningsansvar i dette Tilfælde. Et saadant Ansvar kan formeentlig saavel ifølge Sagens Natur som Udtrykkene i det nævnte Lovsted kun paahvile Huusbonden eller Mandanten ligeoverfor den, med hvem han har contraheret, idet denne med Føie kan forlange, at han ikke skal være ringere stillet, fordi Huusbonden (eller Mandanten) overdrager den Forretning, hvis Besørgelse han har paataget sig, til en Anden, og at det maa betragtes, som om Huusbonden selv havde udført Handlingen. Men i nærværende Tilfælde kan den Trediemand, med hvem Huusbonden slet ikke har indladt sig, ikke have noget retligt Krav paa ham, men maa i Henhold til L. 3—19—1 holde sig til Tyendet.

Indstevnte Olsen vil derfor være at frifinde, hvorimod Indstevnte Mathiesen, da det maa ansees godtgjort, at Skaden er tilføiet ved hans Uforsigtighed og at Citanten har godtgjort Eieren Tabet, vil være at dømme efter Paastanden, saaledes at Omkostningerne bestemmes til 4 Rdlr. 30 ß.

Der vil være at forelægge Procurator Myhlertz en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse at regne til at foranstalte den af ham den 4de August d. A. fremlagte Vidnestevning behørig stemplet.

Iøvrigt er Stempelpapirslovgivningen ikke overtraadt under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte Vognmand H. Olsen bør for Tiltale af Citanten, Kammerraad, kgl. Pakhuusforvalter ved Kjøbenhavns Toldbod J. Thomsen, i denne Sag fri at være, hvorimod Indstevnte Vognmandskarl C. Mathiesen bør til Citanten betale de paastevnte 37 Rdlr. 3 Mk. med Renter heraf 5 pCt. pro anno fra den 4de November f. A. indtil Betaling skeer og Sagens Omkostninger med 4 Rdlr. 30 ß.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Der forelægges Procurator Myhlertz en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse at regne til at foranstalte den af ham den 4de August d. A. fremlagte Vidnestevning behørig stemplet.

* * *

Da Praxis har været temmelig vaklende med Hensyn til Forstaaelsen af Lovens 3—19—2 (sammenholdt med 3—19—1) hvorom kan eftersees Bemærkningerne i nærværende Ugeskrivt for 1862 S. 740—741, har ovenstaaende Dom vistnok Interesse. Som af Præmisserne sees, er det ved samme statueret, saaledes som i Sagens summariske Indhold anført, at Huusbonden kun er ansvarlig for sit Tyende ligeoverfor den, ved hvem han har contraheret, altsaa f. Ex. Vognmanden ligeoverfor den, hvis Gods han skal befordre; Rhederen (paa Skipperens og Skibfolkets Vegne) ligeoverfor Ladningeieren o. s. v. — Resultatet stemmer vistnok med hvad der tidligere er antaget baade i Theori og Praxis (jfr. Ørsted Jur. Tidsskr. 12. B. 2. H. S. 238 og Domme i nærværende Ugeskrivt for 1853 S. 291 og for 1862 S. 739), men det er i ovenstaaende Dom begrundet paa anden Maade end i de tvende nyseciterede Domme. Rigtigheden af det

Raisonnement, der ligger til Grund for det, vil formeentlig blive indlysende ved at prøve det paa forskjellige factiske Tilfælde, hvor der kunde blive Spørgsmaal om Anvendelsen af Lovens 3—19—2. Sæt — for at anføre blot et enkelt Exempel — at en Mand laaner af en Anden en større, ikke let transportabel Gjenstand, derpaa, efter Afbenyttelsen, sender den tilbage ved sin Tjener, der kjører den paa en Trillebør. Vælter Tjeneren under denne Kjørsel med Trillebøren og Gjenstanden beskadiges eller ituslaaes, følger det ligefrem af Ordene i 3—19—2, at Huusbonden i et saadant Tilfælde er ansvarlig for Tjeneren. Vælter derimod Tjeneren med Trillebøren, uden at Gjenstanden, som han skal transportere, derved beskadiges og altsaa uskadt kommer Eieren ihænde, medens derimod ved Væltningen en Trediemands Ruder ituslaaes, kan der neppe fornuftigviis i Henhold til Lovens 3—19—2 herfor paalægges Huusbonden noget Ansvar, som under den nævnte Forudsætning og hvis Lovens 3—19—1 skal have nogen Betydning, synes udelukkende at maatte paahvile Tjeneren. — Det er Contractsforholdet det kommer an paa, og kun i dette eller hvor en Huusbond maatte have befalet sin Tjener at udføre Noget, der efter sin Beskaffenhed maatte medføre Skade for Trediemand, kan Huusbonden efter 3—19—2 ansees ansvarlig for Tyendet, hvorimod det, saavidt skjønnes, vilde være ligefrem urimeligt og føre til ligesaa taabelige som uretfærdige Resultater, hvis det som almindelig Regel statueredes, at en Huusbond skulde være ansvarlig for Skade tilføiet af hans Tjener, blot fordi Skaden var skeet under Udførelsen af Huusbondens Ærinde eller ved Afbenyttelse af Huusbonden tilhørende Gjenstande.

Sagen $\frac{2178}{70}$ J. C. Klidt ctr. Frederiksen.

(Antaget, at under Paastanden om „skadesløs Betaling" maa Fordring paa Renter ansees indbefattet*.)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 29de Septbr. 1870.)

Dommen er saalydende:

Da Indstevnte, Frederiksen, der af Citanten, J. C. Klidt, søges til skadesløs Betaling af for leverede Varer skyldige 20 Rdlr. 1 Mk., uagtet lovlig stevnet, hverken er mødt eller har ladet møde efter Sagens Incamination, vil der i Medfør af L. 1—4—30 og Frd. 3die Juni 1796 § 2 være at give Dom efter Citantens i Stevningen indeholdte Paastand, saaledes at der tillægges Citanten Renter 5 pCt. aarlig fra Klagens Indleveringsdato, den 1ste August d. A., til Betaling skeer, og Sagens Omkostninger med 2 Rdlr. 71 ß.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Frederiksen, bør til Citanten, J. C. Klidt, betale de paastevnte 20 Rdlr. 1 Mk. med Renter 5 pCt. aarlig fra den 1ste August d. A. indtil Betaling skeer og Sagens Omkostninger med 2 Rdlr. 71 ß.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{945}{70}$ Marschandiser H. Andersen ctr. Skræddermester C. Kirschner.

(Dom givet til Betaling af en Leie, der tildeels først forfaldt successivt efter Dommens Afsigelse.)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 29de Septbr. 1870.)

---

*) Dette stemmer med en mangeaarig judiciel Praxis, hvorefter Paastand ikke blot om Renter men Rentes Rente antages indbefattet under Fordringen paa „skadesløs Betaling". See ogsaa Rescr. 18de Novbr. 1718. Jfr. Gram III S. 78.

Dommen er saalydende:

Ifølge Contract af 18de Novbr. 1868 leiede Indstevnte, Skræddermester C. Kirschner, af Citanten, Marschandiser H. Andersen, 1 Overdyne, 1 Underdyne, 1 lang Hovedpude, 2 mindre do. og 1 Par Lagener imod maanedlig Leie af 8 Mk. Det saaledes Udleiede har Citanten, da Leien ikke skal være betalt siden 18de Juli 1869, under nærværende Sag paastaaet sig udleveret eller Indstevnte tilpligtet at betale Sengklædernes i Contracten anførte Værdi med 37 Rdlr. saavelsom i ethvert Tilfælde resterende Leie for 8 Maaneder med 10 Rdlr. 4 Mk. samt 8 Mk. maanedlig fremdeles indtil Aflevering eller Betaling skeer. Saa har Citanten og paastaaet sig tillagt Renter, 5 pCt. pro anno, fra Paaklagens Dato, den 23de Marts d. A., og Sagens Omkostninger.

Indstevnte har kun erkjendt at have modtaget 1 Overdyne, 1 Underdyne, 1 lang og 1 mindre Hovedpude samt 1 Par Lagener, og procederer til Frifindelse imod at betale 24 Rdlr., idet han paastaaer, at han og Citanten vare komne overeens om, at Sengklæderne skulde være hans Eiendom naar han betalte 24 Rdlr.

Da Indstevnte ikke har benægtet at have underskrevet Contracten, hvorefter han bl. A. har modtaget 2 mindre Hovedpuder, samt da han ikke imod Citantens Benægtelse har beviist eller engang forsøgt paa at bevise Indgaaelsen af en saadan Overeenskomst, som af ham paaberaabt, vil han være at dømme efter Citantens Paastand, imod hvilken Indstevnte iøvrigt ingen Indsigelse har gjort, saaledes, at Omkostningerne bestemmes til 2 Rdlr. 71 ß.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til at den af Citanten fremlagte Leiecontract ikke er skreven

paa stemplet Papir. Iøvrigt har det fornødne stemplede Papir i Sagen været forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Skræddermester C. Kirschner, bør til Citanten, Marschandiser H. Andersen, udlevere de omhandlede Sengklæder, bestaaende af

1	Overdyne	af Værdi	12	Rdlr.
1	Underdyne	—	12	—
1	lang Hovedpude .	—	4	—
1	mindre Hovedpude	—	2	—
1	do. do.	—	2	—
1	Par Lagener . . .	—	5	—

eller betale Citanten sammes Værdi.

Saa betaler Indstevnte og til Citanten 10 Rdlr. 4 Mk., samt fremdeles 8 Mk. maanedlig fra den 18de Marts d. A. indtil Aflevering eller Betaling skeer saavelsom 5 pCt. Renter pro anno af de ovennævnte Beløb, 37 Rdlr. og 10 Rdlr. 4 Mk., fra den 23de Marts d. A. til Betaling skeer og Sagens Omkostninger med 2 Rdlr. 71 ß.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at den af Citanten fremlagte Leiecontract ikke er skreven paa stemplet Papir.

*　　　*　　　*

Den Omstændighed, at der i den ovenfor meddelte Sag ikke gaves Dom kun for den indtil 18de Marts d. A. forfaldne Leie (samt for Udleveringen af Sengklæderne eller Betaling af disses Værdi), men ogsaa for den i Tidens Løb efter Dommens Afsigelse successive forfaldende Leie, giver Sagen juridisk Interesse, ligesom det Samme gjelder forsaavidt angaaer

den Omstændighed, at de Citanten tilkjendte 8 Mk. maanedlig ved at løbe i flere Aar vilde gaae over 100 Rdlr., ikke fandtes at være til Hinder for at give Dom efter Citantens Paastand, der iøvrigt ikke fra den mødende Indstevntes Side var imødegaaet med nogen anden Indsigelse end den i Domspræmisserne anførte, der, som ubeviist, af Retten forkastedes.

Sø- og Handelsretssager.

Sagen $\frac{28}{70}$ Skibsfører C. M. Wicklund ctr. Grosserer F. Valentin.

(I en Sag, hvori der var Spørgsmaal om og hvorvidt en Sagsøger kunde antages at have Krav paa Overliggedagspenge, statueret, at Grundsætningerne i Frd. 9de Februar 1798 er uanvendelig paa Connossementer forsaavidt angaaer Forpligtelse til at betale Krav, der, som Overliggedagspenge, hviler paa selve Ladningen.)

(Paadømt af Kjøbenh. Sø- og Handelsret den 23. Febr. 1870.)

Dommen er saalydende:

Skibsfører C. M. Wicklund søger under nærværende Sag Indstevnte, Grosserer F. Valentin, Firma F. Valentin, som Ihændehaver af Connossementet paa og Modtager af en Ladning Damp-Kul, som Sagsøgeren har overført hertil med Skibet Wick fra West Hartlepool, tilpligtet at betale ham for Ophold med Indladningen Overliggedagspenge for 8 Dage à 4 £, ialt 32 £, foruden Omkostningerne ved en i West Hartlepool nedlagt Protest 16 sh. og ved en Protest her 5 Rdlr. 62 ß tilligemed Renter af disse Beløb fra Paaklagens Dato, den 31te Januar d. A., og Sagens Omkostninger, eller sig kjendt berettiget til af Ladningen at realisere saameget fornødent gjøres til Dækning af bemeldte Fordring, eller dog til at tilbageholde Ladningen indtil samme fuldtud betales.

Indstevnte — til hvem Grosserer Carl Madsen, for hvem Sagsøgeren havde anmeldt Sagen i hans Egenskab af formentlig Agent for vedkommende Huus i West-Hartlepool og som første Ihændehaver af Connossementet, har sluttet sig — har principaliter paastaaet sig frifunden for Sagsøgerens Tiltale med Tillæg af Sagens Omkostninger; subsidiairt har han paastaaet sig frifunden imod at betale Overliggedagspenge for 5 Dage 20 £, og i hvert Fald Frifindelse for at betale Protest- og Sagsomkostninger. Forsaavidt nu Indstevnte har bestridt, at Huset Christiansen, Schier & Co. i West-Hartlepool, der under 2den Decbr. 1869 med Sagsøgeren have oprettet det Certeparti, hvorpaa Søgsmaalet grundes, virkelig vare, som det i Certepartiet hedder, Agenter for Befragteren, saavelsom at han selv eller Carl Madsen ere Agenter for Christiansen, Schier & Co., er der ikke under Sagen tilveiebragt nogen nærmere Oplysning, som kunde berettige til, imod saadan Protest, at statuere Tilstedeværelsen af et Fuldmagtsforhold imellem Huset i West-Hartlepool og Indstevnte eller Grosserer Carl Madsen her paa Stedet. Indstevnte vil som Følge heraf ikke personlig kunne tilpligtes at betale de Overliggedagspenge m. v., som Sagsøgeren i Medfør af Certepartiet maatte kunne gjøre Krav paa, men der kan alene blive Spørgsmaal om en Ret for Sagsøgeren, efter hans alternative Paastand, til for sit Tilgodehavende i den Henseende at holde sig til Ladningen i Henhold til Grundsætningen i D. L. 4—3—11.

Det er i Certepartiet udtrykkelig bestemt, at Skibet blev at lade i 6 Dage, efterat det var færdigt, at der for hver Overliggedag skulde betales 4 £, og at Skibets Eier skulde have en ubetinget Tilbageholdelsesret i Ladningen, men ogsaa alene have at holde sig til den som Sikkerhed for, og for Betaling af, al Fragt, Overliggegodtgjørelse eller andet Krav.

Indstevnte mener imidlertid, at disse Bestemmelser i Certepartiet, saavelsom den almindelige Regel om Skipperens Tilbageholdelsesret med Hensyn til Ladningen for Fragten m. v., maa være uden Betydning ligeoverfor ham, saavelsom for Grosserer Madsen, der efterat have modtaget Connossementet igjen har overdraget det til Indstevnte, eftersom dette Connossement er reent og klart, og da Sagsøgeren navnlig har forsømt paa samme at gjøre nogen Bemærkning eller tage nogen Reservation med Hensyn til det ham formeentlig tilkommende Krav paa Overliggedagspenge, idet han har indskrænket sig til i den Anledning at nedlægge Protest for Christiansen, Schier & Co. West-Hartlepool. Indstevnte har i denne Henseende nærmere udviklet, at det formeentlig hjemles baade ved Sagens Natur og Lovgivningens Grundsætninger, at man maa kunne stole paa, at der ikke hviler særegne Byrder paa et reent og klart Connossement, uden hvilket et saadant ikke vilde kunne være Gjenstand for rask og livlig Omsætning i Handelen.

Ligesom dog den paaberaabte Grundsætning i Frd. 9de Febr. 1798 neppe er anvendelig paa Connossementer, forsaavidt Talen er om Forpligtelse til at betale de paa selve Ladningen hvilende Krav, saaledes skjønnes det ikke rettere, end at Kjøberen af Connossementet, deels efter de i Almindelighed i dette Forhold gjeldende Regler, deels særligt ifølge sammes Indhold, maatte være fattet paa, at der muligen ifølge Certepartiet kunde hvile visse Krav paa Ladningen udenfor det egentlige, iøvrigt ikke i Connossementet nævnte Fragtbeløb. Det hedder nemlig i Connossementet, at Ladningen skal afleveres „til Ordre eller Befuldmægtigede, imod at han eller de betale Fragt med alt andet Stipuleret ifølge Certepartiet", og det er ganske vilkaarligt, naar Indstevnte har villet have disse sidste Ord alene refereret til Mægler-

provision og deslige, men ikke til Liggedagsgodtgjørelse, som ifølge sit Væsen dog maa ansees som endeel af det af Forfragteren betingede Vederlag. At det ikke er ualmindeligt, og at det vel kan være rigtigt eller dog forsigtigt, at gjøre Bemærkning paa Connossementet angaaende Krav paa Overliggedagspenge, tør vistnok ikke benægtes, men deraf følger ikke, at en saadan Reservation skulde være nødvendig, og maa det derhos i dette Tilfælde bemærkes, at Sagsøgeren, efter hvad han har anført, fra først af vægrede sig ved at underskrive Connossementet, fordi det ikke havde nogen Paategning om Liggedagspenge, medens han dog ikke meente at kunne fastholde denne Vægring, efterat han havde nedlagt Protest i den Anledning, da han ifølge Certepartiet var forpligtet til at underskrive Connossementerne, saaledes som de præsenteredes ham, „men uden Præjudice for dette Certeparti".

Det næste Spørgsmaal bliver da, om Sagsøgeren virkelig har Krav paa Overliggedagspenge, og da hvormange. Da det imidlertid er oplyst, at Sagsøgeren har meldt sig færdig til at modtage Ladning den 6te Decbr. f. A., og at Indladningen først blev færdig den 21de Decbr., og da der ikke blot Intet er fremkommet til Undskyldning for, at Indladningen først begyndte Mandagen den 13de Decbr., hvorved 5 Dage, fra 7de til 11te Decbr., spildtes, men der fremdeles efter de foreliggende Oplysninger ikke er Føie til at statuere, at de flere Dages Standsning med at indlade Kul i de efterfølgende 9 Dage har været foranlediget af Skipperen, Skibet eller dettes Mandskab, eller at Indladningen ikke skulde kunne have været tilendebragt i de bestemte 6 Dage, sees det ikke rettere, end at Sagsøgerens Fordring paa Erstatning for 8 Overliggedage à 4 £ er begrundet. Iligemaade maa hans Paastand om Godtgjørelse for Udgifterne til de saavel i West-Hartlepool som her optagne Protester ansees beføiet, hvorved

bemærkes, at om Optagelsen af disse Protester end ikke maatte kunne betegnes som nødvendig for Bevarelsen af Sagsøgerens Ret ligeoverfor alle Vedkommende, lader det sig dog ikke benægte, at han havde naturlig Opfordring til paa en saadan, i Skibsfarten almindelig Maade at constatere de factiske Forhold, og at han ikke havde viist nogen Forsømmelse med at fremsætte sit Krav og opfordre de Vedkommende til at fyldestgjøre det.

Idet altsaa Sagsøgerens Paastand paa den ovenfor angivne Maade i det Hele vil blive at tage til Følge, findes Sagens Omkostninger efter Omstændighederne derfor at burde tilkjendes ham hos Indstevnte med 40 Rdlr.

Behørigt stemplet Papir er under Sagen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Sagsøgeren, Skibsfører C. M. Wicklund, bør være berettiget til at tilbageholde den af ham med Skibet „Wick" hertil fra West-Hartlepool overførte Ladning Kul, indtil der betales ham de paastaaede 32 £ 16 sh. og 5 Rdlr. 62 ß med Renter af begge Beløbene 5 pCt. pro anno fra den 31te Januar 1870 indtil Betaling skeer.

Sagens Omkostninger betaler Indstevnte, Grosserer F. Valentin, Firma F. Valentin, til Sagsøgeren med 40 Rdlr.

Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{24}{70}$ Grosserer H. F. C. Schacke ctr. Grosserer Wallick, Firma N. Wallick & Co.

(Antaget, at i Tilfælde af Strid mellem Parterne om hvad der er foregaaet og vedtaget mellem dem med Hensyn til en Handel, afgiver Mæglerens Slutseddel og Vidnesbyrd ikke fuldt Beviis, men Betydningen heraf maa kunne svækkes ved andre Oplysninger.)

(Paadømt af Kjøbenh. Sø- og Handelsret den 16. Juni 1870.)

Dommen er saalydende:

De factiske Omstændigheder i nærværende Sag, hvorunder Grosserer H. F. C. Schacke søger Grosserer N. Wallick, Firma N. Wallick & Co., tilpligtet at anerkjende og i sin Tid opfylde en i Mægler H. P. Brønnums Slutseddel af 25de April d. A. omhandlet Handel om et Parti Hvede, ere i det Væsentlige Følgende. Efterat Indstevnte paa Børsen den 25de April d. A. foreløbig efter Mægler Brønnums Opfordring havde erklæret sig tilbøielig til at ville sælge et Parti Hvede, stort 300 Tdr., at levere i Juni Maaned, til en Vægt af 126 Pd. hollandsk og en Priis af 8 Rdlr. 4 Mk. 8 ß pr. Td., indfandt Brønnum sig senere paa Dagen hos Indstevnte, hvor nærmere Forhandling angaaende det nævnte Parti Hvede, som Indstevnte gav Mægleren paa Haanden for Resten af Dagen, da fandt Sted. Mægleren tilbød da samme Eftermiddag Sagsøgeren, der iøvrigt ikke var bleven opgivet som Kjøber for Indstevnte, 300 Tdr. Hvede à 127 Pd. hollandsk til 8 Rdlr. 5 Mk. pr. Td., og da Sagsøgeren gik ind herpaa, udfærdigede Mægleren strax en Slutseddel i Overeensstemmelse hermed og iøvrigt med de nærmere med Indstevnte aftalte Betingelser i Henseende til Leveringen, Betalingen, Godtgjørelse for Undervægt o. s. v., kun -- efter Mæglerens Forklaring — med den Afvigelse, at han ifølge Kjøberens Ønske, men dog under udtrykkeligt Forbehold af senere Tilføielser, hvis Sælgeren insisterede derpaa, ikke i Slutsedlen indsatte, at Hveden tillige skulde kunne forlanges modtaget fra Loft. Efterat han derpaa havde taget Aftryk af den saaledes udfærdigede Slutseddel i sin Mæglerprotocol, udfærdigede Mægleren derefter et andet Exemplar af Slutsedlen, som han endnu samme Aften nedlagde i Indstevntes Brevkasse, da Indstevnte ikke var hjemme, hvorpaa Indstevnte efter Mæglerens Forklaring, hvis Rigtighed i dette

Punkt Indstevnte dog ikke har villet erkjende, forud havde forberedt Mægleren. Da Indstevnte den følgende Morgen forefandt Slutsedlen i sin Brevkasse, sendte han imidlertid strax Bud efter Mægleren og tilkjendegav denne, at han maatte refusere Slutsedlen paa Grund af, at den gik ud paa Salg af 127 Pds. Hvede til 8 Rdlr. 5 Mk. pr. Td., idet han gjorde gjeldende, at han kun havde givet Mægleren Bemyndigelse til at sælge 126 Pds. Hvede til 8 Rdlr. 4 Mk. 8 ß, og Indstevnte meddelte derhos strax Sagsøgeren, at han ikke kunde erkjende en Handel, som den i Slutsedlen omtalte, for bindende for sig. Da der saaledes reiste sig Vanskeligheder, ansaa Mægleren, efter hvad han har forklaret, det for rigtigst i enhver Henseende at bringe Slutsedlen i Overeensstemmelse med de ham, efter hans Paastand, af Indstevnte givne Ordrer — hvorved bemærkes, at Mægleren ogsaa for Retten i den af ham givne Vidneforklaring har fastholdt, at Indstevnte under Samtalen om Eftermiddagen den 25de April gik ind paa hans Forslag om at sælge 127 Pds. Hvede til 8 Rdlr. 5 Mk. pr. Td. — og Mægleren tilføiede derfor, efter det af ham som anført ligeoverfor Sagsøgeren tagne Forbehold, i dennes Exemplar af Slutsedlen, og da ogsaa i Aftrykket i Mæglerprotocollen, de Ord „eller fra Loft", som ikke oprindelig fandtes deri, ligesaalidt som i det Indstevnte tilstillede Exemplar, hvilket Indstevnte iøvrigt den 26de April i Mæglerens Paasyn rev istykker.

Forsaavidt nu Sagsøgeren har villet gjøre gjeldende, at det i intet Tilfælde vilde kunne afficere hans Ret ligeoverfor Indstevnte til at fordre Handelen opfyldt efter Slutsedlen, om ogsaa Mægleren maatte være gaaet udenfor de ham af Indstevnte opgivne Salgsbetingelser, da det dog er givet, at Mægleren virkelig har været Indstevntes Fuldmægtig ved denne Leilighed og har havt Partiet paa Haanden, da han

tilbød det til Sagsøgeren og denne gik ind paa at kjøbe det, — kan Retten ingenlunde give ham Medhold heri. Der foreligger nemlig Intet, som vilde kunne føre til, at Indstevnte skulde være bunden ved, hvad hans Fuldmægtig maatte indgaae paa ligeoverfor Trediemand udover eller i Modstrid med den ham givne Bemyndigelse. Spørgsmaalet drier sig derfor om, hvorvidt Mægleren virkelig, som af ham paastaaet, men af Indstevnte benægtet, havde faaet Fuldmagt til for Indstevnte at sælge 127 Pds. Hvede til 8 Rdlr. 5 Mk. pr. Td. Sagsøgeren har i denne Henseende formeent, at Mæglerens Udfærdigelse af Slutsedlerne, conform med hans autoriserede Mæglerprotocol, og yderligere støttet ved den af ham for Retten afgivne Vidneforklaring ifølge Forholdets Natur, og navnlig Tanken med den hele Mæglerinstitution, maa være afgjørende, saaledes at noget Andet ialfald ikke vilde kunne statueres, medmindre der tilveiebragtes fuldt Beviis for Slutsedlens Urigtighed; men eiheller denne Betragtning kan Retten tiltræde. Bortseet fra, at det selv efter Mæglerens egen Forklaring er givet, at Slutsedlerne — og Aftrykket i Protocollen — saaledes som de oprindelig udfærdigedes, ialfald i et Punkt ikke vare stemmende med de af Indstevnte opgivne Salgsvilkaar, og at fremdeles, i Mangel af særlig Aftale, en endelig Handel ei synes at kunne ansees bragt istand, saalænge Kjøberen ikke var opgivet for og accepteret af Sælgeren, maa det fornemmelig tages i Betragtning, at Indstevnte ikke har taget imod, men tvertimod strax har refuseret det ham tilstillede Exemplar af Slutsedlen. Naar det er givet, at Parterne have modtaget de af en Mægler angaaende en Handel udfærdigede Slutsedler, er det i sin Orden, at der tillægges disse, og ligeledes eventuelt en Udskrift af den paa rette Maade førte Mæglerprotocol, en ganske særegen Betydning; men hvor Parterne eller en af dem strax ved Præsentationen af en Slutseddel protesterer imod, at den maa ansees stemmende med hans Tilsagn og virkelig indgaaede Forpligtelser, mangler der formeentlig Hjemmel, hvad enten der sees hen til den positive Lovgivning eller til Forholdets Natur, til at ansee Mæglerens Slutseddel og dermed stemmende Forklaring som fuldt Beviis for, at en endelig Handel er bleven sluttet paa den deri angivne Maade. I Tilfælde af Strid imellem Parterne om, hvad der virkelig er bleven forhandlet og aftalt, kan Mæglerens i Slutsedlen nedlagte og efter Omstændighederne nærmere for Retten gjentagne og udviklede Vidnesbyrd da vel vække Formodning for, at Sagen er tilgaaet paa den Maade, men i og for sig afgjørende kan det ikke være, og Betydningen deraf maa kunne svækkes ved

andre Oplysninger. I nærværende Tilfælde, hvor der ikke er forhandlet imellem Parterne selv, og hvor det ikke er oplyst, at andre Vidner have været tilstede ved Forhandlingen mellem Indstevnte og Mægler Brønnum end Indstevntes Commis C. Jensen, kan der saameget mindre tillægges Mæglerens Slutseddel og dertil støttede Forklaring om, hvorledes han har opfattet Indstevntes Udtalelser, den af Sagsøgeren paastaaede afgjørende Betydning, da bemeldte Commis under Edstilbud har forklaret, at Mægleren vel ved den paagjeldende Leilighed fremkom med den Proposition at sælge Hvede af 127 Pds. Vægt til 8 Rdlr. 5 Mk., men at Indstevnte bestemt afslog dette.

Det kan herefter ikke, imod Indstevntes Benægtelse, antages, at han har bemyndiget Mægler Brønnum til at sælge det omhandlede Parti Hvede for sig paa de i Slutsedlen af 25de April d. A. anførte Betingelser, heller ikke med den senere gjorte Tilføining om Modtagelsen fra Loft, og Følgen heraf maa da — idet der heller ikke findes Anledning til Anvendelse af Partsed — blive, at Indstevnte ikke kan tilpligtes at opfylde en saadan Handel. Idet Indstevnte saaledes vil blive at frifinde for Sagsøgerens Tiltale, findes han tillige efter Omstændighederne, navnlig med Hensyn til, at han strax underrettede Sagsøgeren om Sagens Sammenhæng, at burde tilkjendes Sagens Omkostninger hos Sagsøgeren med 15 Rdlr.

Behørigt stemplet Papir er under Sagen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Grosserer R. Wallick, Firma R. Wallick & Co., bør for Sagsøgeren, Grosserer H. F. C. Schacks Tiltale i nærværende Sag fri at være.

Processens Omkostninger betaler Sagsøgeren til Indstevnte med 15 Rdlr. inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Trykk.

1870. Nyt Nr. 48.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 15de October.

Viborg Overretssager.

Sagen $\frac{168}{70}$ Landsoverretsprocurator Fasting Actor ctr. Tiltalte Kjøbmand Christian Petersen eller Christian Peter Holgersen.

(En Tiltalt, der under sin Procedure i en mod ham anlagt Gjeldssag havde brugt Udflugter og urigtige Benægtelser i den Hensigt derved at vinde en Henstand med Betalingen, som Creditor ikke godvillig havde villet indrømme ham, anseet herved at have gjort sig skyldig i et svigagtigt Forhold, der maatte henføres under Straffelovens § 257.)

(Paadømt den 1ste August 1870.)

Dommen er saalydende:

Under denne Sag tiltales Kjøbmand Christian Petersen eller Christian Peter Holgersen for bedrageligt Forhold.

Under en i Juli Maaned f. A. anlagt Gjesteretssag, hvorunder Tiltalte af Kjøbmand F. C. Müller i Horsens sagsøgtes til Betaling af et Regningskrav, stort 237 Rdlr. 3 Mk. 2 ß, for 2 Fade Brændeviin og 1 Sæk Kløverfrø, nægtede Tiltalte strax ved Sagens Incamination at have

modtaget Varer af Sagsøgeren og at være denne Noget skyldig for Varer, og efterat Kjøbmand Müller derpaa havde givet en nærmere Fremstilling af Oprindelsen til den Fordring, der var Gjenstand for Sagen, modsagde Tiltalte gjentagende i skriftlige Indlæg denne Fremstilling og gjorde gjeldende, at han, der havde bortforpagtet sit Handelsetablissement i Torrild, ikke havde bestilt de paagjeldende Varer, og at disse heller ikke af Müller vare sendte til Tiltalte personlig, men derimod — efter Aftale med Tiltalte og i Henhold til et af denne gjort Forslag — til den Handelsbetjent, der for vedkommende Forpagters Regning bestyrede den ommeldte Handel i Torrild. Ved Gjesteretsdommen blev Tiltalte imidlertid tilpligtet at betale Müller det paastevnte Beløb med Renter og Procesomkostninger, men da Dommeren ved at gjennemgaa Sagen havde faaet Formodning om, at Tiltalte svigagtig havde fragaaet Modtagelsen af de paagjeldende Varer, blev der i den Anledning indledet Undersøgelse, og under denne har Tiltalte ogsaa erkjendt, at de under Gjesteretsagen omhandlede Varer vare bestilte af ham selv for hans egen Regning og derefter strax af ham vare afhændede til den ovenomtalte Handelsbetjent mod Liqvidation i Tiltaltes Mellemværende med dennes Principal, hvorhos Tiltalte som Bevæggrund til denne Transaction har opgivet, at da han selv fra 1ste Mai f. A. skulde overtage Handelen i Torrild, var det af Interesse for ham i Mellemtiden at faa Müllers Brændeviin indført i Handelen, ligesom han derhos ved Salget af Varerne til Bestyreren af Handelen vilde søge at komme ud af sin Gjeld til Forpagteren.

Ved Siden heraf har Tiltalte imidlertid bestemt nægtet at have havt til Hensigt at unddrage sig fra at betale Varerne til Müller, selv om Dommen i Gjesteretsagen ikke var gaaet ham imod, idet han efter sit Anbringende havde fremsat sine

Benægtelser i Gjesteretssagen ene og alene for derved at vinde nogen Henstand med Betalingen, som han ikke strax saae sig istand til at præstere, og efter Sagens samtlige Omstændigheder findes det ogsaa betænkeligt at forkaste denne hans Forklaring, i hvilken Henseende navnlig bemærkes, at ligesom Tiltalte, forinden Forhøret i Sagen var sluttet, fuldstændig har betalt sin Gjeld til Müller, der derefter har erklæret, at han ikke ønsker Tiltalte straffet for sit Forhold under Gjesteretssagen, saaledes har den Sagfører, der under Gjesteretsproceduren gav Møde for Müller, udsagt, at Tiltalte, forinden bemeldte Sag var paadømt, to Gange har talt til ham om Sagen og, uden ligefrem at indrømme, at han skyldte Müller Pengene, hvilket han dog heller ikke benægtede, tilbudt at indgaa Forlig om Betalingen af det skyldige Beløb, naar han kunde faa Henstand til December Termin, hvilket Tilbud dog ikke blev modtaget, da Tiltalte erklærede ikke at kunne stille Sikkerhed for Betalingen. Men om det end saaledes ikke kan ansees tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte ved sine under Gjesteretsproceduren brugte Udflugter og urigtige Benægtelser har tilsigtet at unddrage sig Opfyldelsen af sine Forpligtelser mod Müller, maa han ialtfald ved i den Hensigt at skaffe sig en Udsættelse, som Müller ikke godvillig har villet indrømme ham, mod bedre Vidende at nægte, at Müller ved at levere de paagjeldende Varer havde opfyldt en af Tiltalte for sig selv gjort Bestilling, ansees at have gjort sig skyldig i et svigagtigt Forhold, som findes at maatte henføres under Straffelovens § 257.

Forsaavidt Kjøbmand Müller dernæst har forklaret, at Tiltalte lod sig give to forskjellige Regninger paa det leverede Brændeviin, af hvilke den ene lød paa den betingede Priis og den anden paa en Priis, der var ½ ß pr. Pot høiere, har Tiltalte ikke villet erkjende Rigtigheden heraf, og vel

maa det efter Sagens Oplysninger antages, at Brændevinen, der efter Aftale mellem Tiltalte og den ovenommeldte Handelsbetjent skulde overlades denne til Indkjøbspriis, er bleven crediteret Tiltalte med ¼ à ½ ß mere pr. Pot, end Tiltalte skulde betale Müller, men det kan dog ikke ved hvad der i saa Henseende foreligger, ansees tilstrækkelig godtgjort, at denne høiere Priisansættelse, der efter Tiltaltes Forklaring fandt Sted fordi Fragten af Brændevinen fra Horsens til Torrild skulde falde Tiltalte til Last, er foranlediget ved noget fra Tiltaltes Side udviist bedrageligt Forhold, ligesom der endelig heller ikke er tilveiebragt noget Beviis for, at Tiltalte med Hensyn til en af ham med Grosserer Mønsted i Aarhuus indgaaet Handelsforbindelse og navnlig Benyttelsen af et ham af Mønsted i den Anledning ydet Tilskud — hvilket Forhold ligeledes har været inddraget under Undersøgelsen — har gjort sig skyldig i noget Forhold, der kan paadrage ham Srafansvar.

Den Straf Tiltalte, der er født den 13de Juni 1827 og tidligere — foruden to Gange at have erlagt Mulkt for ulovlig Brændeviinsudskjænkning — er ved en Underretsdom af 27de Septbr. 1866 for Pengeafpresning anseet med en Bøde af 30 Rdlr., efter det ovenmeldte Lovbud har forskyldt, findes ved Underretsdommen passende bestemt til simpelt Fængsel i 14 Dage, og nysnævnte Dom, hvis Bestemmelser om Actionens Omkostninger ligeledes billiges, vil saaledes være at stadfæste, hvorhos Tiltalte vil have at betale i Salair til Actor og Defensor for Overretten 8 Rdlr. til hver.

Under Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet Ophold, der vil bevirke Ansvar, fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procurator Fasting og Justitsraad Reckelmann, betaler Tiltalte 8 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{283}{70}$ Landsoverretsprocurator Isaacsen Actor ctr. Tiltalte Hans Henrich Fischer.

(En for uberettiget Næringsbrug tiltalt Skræddermester, der tillige havde Borgerskab paa ringe Handel efter Næringslovens § 52, anseet berettiget til at drive Handel med Sysilke, men derimod anseet med Mulkt efter Næringslovens § 75 for at have forhandlet Symaskiner til Andre end Mestere af hans eget Fag.)

(Paadømt den 1ste August 1870.)

Dommen er saalydende:

Under denne Sag tiltales Hans Henrich Fischer, der er Skræddermester i Ribe og tillige i Aaret 1865 har erhvervet Borgerskab sammesteds paa Handel med Brød, Traad, Garn, Lys, Sæbe, Legetøi og Kager, for uberettiget Næringsbrug.

Tiltalte har vedgaaet, at han i omtrent 6 Aar har drevet Handel i Ribe med Symaskiner og Sysilke, og at han navnlig har solgt disse Artikler ikke blot til andre Mestere af hans Fag, — hvortil han ifølge Næringslovens § 23 maatte være berettiget, — men ogsaa til forskjellige andre Kjøbere. Hvad angaaer Forhandlingen af Sysilke, der efter Tiltaltes Anbringende kun har fundet Sted i et meget ringe Omfang, idet han efter sin Forklaring ikke deraf har solgt for over 5 Rdlr. om Aaret udover hvad han har solgt til Mestere og Sypiger, da findes Tiltalte ikke herved at have paadraget sig noget Ansvar, eftersom han, som meldt, har erhvervet Adkomst bl. A. til Handel med Traad uden Indskrænkning

med Hensyn til sammes Stof, men da Tiltalte derimod ikke har havt nogen Adkomst til at afhænde Symaskiner, og den af ham paaberaabte Omstændighed, at denne Artikel ikke forhandles af nogen Kjøbmand i Byen, ikke kan hjemle ham Ret til at drive Handel dermed uden erhvervet Adkomst, er Tiltalte ved Politiretsdommen rettelig for sit Forhold ved at sælge saadanne Maskiner til Andre end Mestere af hans Fag anseet efter Næringslovens § 75 med en Bøde til Ribe By- eller Kæmnerkasse, og da Bødens Størrelse findes passende bestemt til 10 Rdlr., og Politiretsdommens Bestemmelse i Henseende til Sagens Omkostninger ligeledes billiges, vil den saaledes være at stadfæste.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten vil Tiltalte derhos have at betale 5 Rdlr. til hver.

Under Sagens Behandling ved Politiretten og den befalede Sagførelse for Overretten har intet ulovligt Ophold fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Isaacsen og Morville, betaler Tiltalte 5 Rdlr. til hver.

Den idømte Bøde udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{249}{89}$ Strømpevæver F. Reimann i Horsens ctr. Uldvarehandler Knud Jensen i Fonnesbæk.

(Under en for Indgreb i Sagsøgerens Næringsret anlagt Sag statueret, at det ikke kunde ansees beviist, at en af den Indklagede solgt Uldtrøie, der ifølge en afholdt Skjønsforretning var vævet paa en saakaldet Rundmaskine af maskinspundet Uldgarn og sammensyet paa en Symaskine, ikke henhørte til saadanne Huusflids-

producter, som det efter Lovgivningen er Alle og Enhver tilladt at forhandle.)

(Paadømt den 15de August 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag har Citanten, Strømpevæver F. Reimann i Horsens, i 1ste Instans ved en Politiret paastaaet Indstevnte, Uldvarehandler Knud Jensen i Fonnesbæk, anseet efter Næringsloven 29de December 1857 § 75, fordi han skal have gjort Indgreb i Citantens Næringsret ved i Horsens at sælge navnlig en ulden Undertrøie, der skal være tilvirket paa Maskine og saaledes ikke skal kunne ansees som et Huusflidsproduct, og da Indstevnte ved Politiretsdommen er frifunden for Citantens Tiltale, har Sidstnævnte nu indanket Sagen herfor Retten, hvor han har gjentaget sine for Politiretten nedlagte Paastande. Indstevnte har ikke givet Møde for Overretten.

Indstevnte har ikke for Politiretten bestemt benægtet at have solgt den under Sagen omhandlede Trøie, men han har anbragt, at han har kjøbt de Uldvarer, han forhandler, og deriblandt den paagjeldende Trøie, hos Beboere i Hammerum Herred, hvis Navne han tildeels har opgivet, og af hvilke Nogle skulle have Væverstole til at væve Uldtøi paa, og da Indvaanerne i bemeldte Herred ifølge Rescr. 14de Februar 1741 ere berettigede til at afhænde de af dem forarbeidede uldne og linnede Varer til hvem de selv lyste og hvor de samme beqvemmeligst og bedst til deres Tarv og Nytte kunne afsætte og forhandle, mener han ikke at have paadraget sig Ansvar ved det paaklagede Forhold.

Vel gaaer nu en af Citanten for Overretten fremlagt Skjønsforretning ud paa, at den under Sagen omhandlede Trøie er vævet paa en saakaldet Rundmaskine af maskinspundet Uldgarn og sammensyet paa en Symaskine, og at

den, idet den saaledes helt og holdent maa antages tilvirket paa Maskiner, der benyttes i en Fabrik, maa henføres under Begrebet om Fabrikarbeide, men ligesom den Omstændighed, at der til Forarbeidelsen af en Gjenstand er benyttet Maskiner, ikke i og for sig kan berøve den forarbeidede Gjenstand Charakteren af et Huusflidsproduct, saaledes er det navnlig ved den ovennævnte Skjønsforretnings Afhjemling udtalt af Skjønsmændene, at de ommeldte saakaldte Rundmaskiner drives ved Haandkraft, og at der, efter hvad de have hørt, skal i Vesteregnen være Personer, der væve med saadanne Maskiner, og idet Citanten ikke har ført noget Beviis for, at Indstevnte har kjøbt den omhandlede Trøie af nogen Fabrikant, og det efter det Foranførte ei heller kan ansees godtgjort, at den af Indstevnte solgte Trøie ikke henhører til saadanne Varer, som det ifølge Lovgivningen er Alle og Enhver tilladt at forhandle, maa det have sit Forblivende ved den Indstevnte ved Politiretsdommen tillagte Frifindelse for Citantens Tiltale, og bemeldte Dom, ved hvilken Sagens Omkostninger ved Politiretten ere ophævede, vil saaledes være at stadfæste.

Efter dette Udfald af Sagen og da Indstevnte, som meldt, ikke har givet Møde for Overretten, bliver der ikke Spørgsmaal om Tilkjendelse af Procesomkostninger herfor Retten.

Den for Citanten til Erhvervelse af den ovenommeldte Skjønsforretning beskikkede Underretssagfører tillægges i Salair 6 Rdlr., der blive at udrede af det Offentlige.

Under den befalede Sagførelse for Overretten har intet Ophold, der vil bevirke Ansvar, fundet Sted, og med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande.

Procurator Hviid i Horsens tillægges i Salair 6 Rdlr., der udredes af det Offentlige.

Sagen 195/70 Gaardmand Mads Laursens Enke Sidsel Hansdatter af Amhede ctr. Gaardmand Niels Peder Laursen af Store Lihme.

(Spørgsmaal om hvilken Betydning der efter Parternes Procedure maatte tillægges en til Støtte for Søgsmaalet fremlagt Transport paa en i et Bo forefunden Panteobligation, og navnlig om hvorvidt de angaaende Testamenters Oprettelse givne Forskrifter maatte ansees iagttagne ved Transportens Udstedelse.)

(Paadømt den 15de August 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag har Indstevnte, Gaardmand Niels Peder Laursen af Store Lihme, som Ihændehaver af en til ham af hans Broder, Citantinden Sidsel Hansdatters afdøde Mand, Gaardmand Mads Laursen af Amhede, den 20de December 1866 udstedt Transport paa en af Christen Christiansen i Oustrup til bemeldte Mads Laursen under 28de Juni 1862 for 325 Rdlr. udstedt Obligation med Pant næstefter 100 Rdlr. i en Debitor tilhørende Parcel, Matr.-Nr. 1a i Oustrup, af Hartkorn 1 Skp. 2 Alb., Gammelskat 48 ß, med Bygninger, Avl og Afgrøde m. m., paastaaet Citantinden, der som eneste Arving efter sin afdøde Mand havde overtaget Fællesboet, tilpligtet under en daglig Bøde at udlevere sig den omhandlede Obligation, der ved Mads Laursens Død er forefundet i Boet, i uforringet Stand, eller at betale sig dens paalydende Beløb 325 Rdlr., med 4 pCt. aarlig Rente fra 11te Decbr. 1868 indtil Betaling skeer. Ved Underretsdommen er denne Indstevntes Paastand

taget til Følge, saaledes at Tvangsbøder er bestemt til 2 Rbdlr. daglig til [illegible] Amtsfattigkasse, og denne Dom har Citantinden nu indanket herfor Retten, hvor hun, ligesom i 1ste Instans, har paastaaet sig frifunden for Indstævntes Tiltale. — Indstævnte har ikke givet Møde for Overretten.

I den ovenmeldte Transport, der er forsynet med Underskrift af to Vidner til Vitterlighed, hedder det, at Mads Laursen herved transporterede og overleverede Indstævnte den paagjeldende Panteobligation, der betegnes som vedhæftet, samt at Obligationen, da Indstævnte havde fyldestgjort dens Paalydende, for Fremtiden „med Renter for ... s. A.“ skulde tilhøre Indstævnte som hans lovlige Eiendom med de Rettigheder, Obligationen hjemlede Mads Laursen, og Indstævnte gjorde fra Begyndelsen af under Proceduren gjeldende, at Obligationen senere var bleven udlaant Mads Laursen og saaledes var i dennes Værge, da han døde. I sit første Tilsvar bemærkede Citantinden derpaa, at hun var aldeles ubekjendt med at hendes afdøde Mand havde borttransporteret Obligationen til Indstævnte og erholdt Fyldestgjørelse for den, og idet hun benægtede, at Obligationen nogensinde havde været overleveret eller vedhæftet Transporten, samt gjorde gjeldende, at Debitor ogsaa havde betalt Renterne til hendes Mand eller hende, opfordrede hun Indstævnte til ved Thingsvidne at godtgjøre, at Mads Laursen havde underskrevet Transporten, at Obligationen havde været Indstævnte overleveret, saa at han havde havt Raadighed over den, og at der for Obligationen var givet Fyldestgjørelse, samt hvori denne bestod.

(Sluttes i næste Nr.)

Sø- og Handelsretssager.

Sagen 138/70 Grosserer H. F. C. Schacke ctr. Mægler H. P. Brønnum *).

(En indstevnt Mægler, der af Citanten søgtes til Skadeserstatning, fordi en af den Indstevnte ved Slutseddel afsluttet Handel mellem Citanten, som Kjøber, og en Trediemand, som Sælger, var gaaet overstyr, frifunden, da Sælgeren nægtede at have givet Indstevnte fornøden Bemyndigelse til Handelens Afslutning, medens der dog ingen Grund var til at betvivle, at Indstevnte havde handlet i god Tro og i den Formening at have havt Bemyndigelse til at afslutte Handelen.)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 4de August 1870.)

Dommen er saalydende:

Sagsøgeren, Grosserer H. F. C. Schacke, paastaaer under nærværende Sag Indstevnte, Mægler H. P. Brønnum, kjendt pligtig til med 460 Rdlr. 10 ß ÷ 9 Rdlr. for Courtage at erstatte ham det Tab, som han formeentlig har lidt derved, at en Handel om 300 Tdr. Hvede, som han efter Indstevntes Opfordring havde indladt sig paa, er gaaet overstyr. Han har i den Henseende nærmere anført, at Indstevnte den 25de April d. A. foreslog ham at kjøbe 300 Tdr. Hvede til en Vægt af 127 Pd. hollandsk à 8 Rdlr. 5 Mk., som han erklærede at have paa Haanden for Wallick & Co., at disse imidlertid, da Sagsøgeren var gaaet ind paa Tilbudet og om Aftenen havde faaet Slutseddel tilsendt fra Indstevnte, den følgende Morgen erklærede, at Indstevnte var gaaet udenfor sin Ordre ved at sælge 127 Pds. Hvede, at Indstevnte ikke destomindre fastholdt at have været bemyndiget

*) Ovenstaaende Sag stod, som det vil sees, i nøie Forbindelse med den af Citanten anlagte Handelsretssag mod Grosserer Wallick, Firma R. Wallick & Co., hvori Dommen er meddelt i vort forrige Nr., S. 748—752.)

til at sælge 127 Pds. Hvede for Wallick & Co. og derved bevægede Sagsøgeren til at stole paa, at Handelen nok vilde gaae i Orden, og til ifølge heraf atter at sælge de 300 Tdr. Hvede med en Avance af 100 Rdlr., saa og til at søge Wallick & Co. ved Dom tilpligtede at anerkjende hiin Handel, men at Wallick & Co. ved Sø- og Handelsrettens Dom af 16de Juni d. A. bleve frifundne for hans Tiltale, og at han, som Sagen stillede sig, ansaa det for rigtigst under 7de Juni d. A. at faa den nye af ham indgaaede Handel om de 300 Tdr. Hvede annulleret imod at betale Kjøberen en Erstatning af 300 Rdlr. Sagsøgerens Tab andrager herefter deels 60 Rdlr. 10 ß i Omkostninger ved den ommeldte Retssag, nemlig 15 Rdlr. til Modparten og 45 Rdlr. 10 ß i Udlæg m. v. for eget Vedkommende, deels 400 Rdlr. i tabt Avance og Erstatning for den nye Handels Tilbagegang, og da Indstevnte formeentlig har forvoldt Sagsøgeren dette Tab ved at udfærdige en uefterrettelig Slutseddel, idet han udgav sig for at have en Fuldmagt, som Vedkommende, støttede af et Vidnes Forklaring, have benægtet at have givet ham, samt ved trods Sælgerens Benægtelse at paastaae, at Handelen var gyldig, bør Indstevnte efter Sagsøgerens Paastand ogsaa erstatte ham det nævnte Beløb, 460 Rdlr. 10 ß, dog med Fradrag af 9 Rdlr. i Mæglercourtage, eller ialfald dog Omkostningerne ved den ommeldte Retssag, som Indstevnte ved sin Optræden foranledigede Sagsøgeren til at anlægge for at faa Sagen bragt paa det Rene.

Det skjønnes imidlertid ikke rettere, end at der maa gives den af Indstevnte principaliter nedlagte Frifindelsespaastand Medhold. Om Indstevnte end ligeoverfor Wallicks Benægtelse vedblivende paastod, at han var bleven bemyndiget til at sælge 300 Tdr. 127 Pds. Hvede, og at Handelen derom følgelig var gyldig, og om Indstevnte end derved maatte

have foranlediget, eller dog medvirket til, at Sagsøgeren formeente at kunne fremtvinge Handelens Opfyldelse og videre disponere over dens Gjenstand, er det dog ikke oplyst, at Indstevnte i den Henseende har paataget sig nogen Garanti eller noget Ansvar med Hensyn til Følgerne af det Skridt, hvortil Sagsøgeren maatte bestemme sig. Da der fremdeles ikke i og for sig kan statueres at paahvile Mæglerne nogen Forpligtelse til at indestaae for, at Kjøberen virkelig faaer de omhandlede Varer, eller dog for, at den opgivne Sælger ikke fragaaer Handelen, hvilken Forpligtelse navnlig ikke kan udledes af Mægleranordningen af 22de Decbr. 1808 § 10, maatte Indstevntes Ansvar i nærværende Tilfælde være betinget af, at han særligt havde gjort sig skyldig i misligt Forhold, navnlig ved at udgive sig for at have en Bemyndigelse, som han ikke havde, eller at han dog ved letsindig eller skjødesløs Behandling af den paagjeldende Affaire havde foranlediget Misforstaaelse, Skuffelser og Tab. Men ligesom der ikke under Sagen er fremkommet Noget, der med Føie kunde vække Tvivl om, at Indstevnte virkelig har handlet i god Tro og meent at have Bemyndigelse til at sælge det omhandlede Parti Hvede, saaledes kan det heller ikke med Sikkerhed statueres, at han i den Henseende reent objectivt betragtet har taget feil, hvilket navnlig ikke kan udledes deraf, at Wallick & Co. under den imod dem af Sagsøgeren anlagte Sag bleve frifundne, fordi deres Benægtelse af at have givet Indstevnte den omstridte Bemyndigelse støttedes ved et Vidnes, ligeoverfor Indstevntes staaende, Forklaring. Og om der end maaskee efter Omstændighederne ellers kunde have været nogen Opfordring for Indstevnte til at præsentere Slutsedlen for Sælgerne for at forvisse sig om disses Godkjendelse af den, forinden han overgav Kjøberen dennes Exemplar af Slutsedlen og erklærede Handelen for afsluttet, finder Und-

ladelsen af at bruge denne Fremgangsmaade ialfald sin Forklaring deri, at Partiet kun var givet Indstevnte paa Haanden for Resten af den samme Eftermiddag, og at han ikke i den Tid kunde faae Sælgerne i Tale, efter hvad han har anført.

Idet Indstevnte saaledes vil blive at frifinde for Sagsøgerens Tiltale, findes Sagens Omkostninger, som hver især af Parterne har paastaaet sig tilkjendt, dog efter Omstændighederne at burde ophæves.

Behørigt stemplet Papir er under Sagen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Mægler H. P. Brønnum bør for Grosserer H. F. C. Schackes Tiltale i nærværende Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

Sagen 141/70 A. Høi ctr. N. Petersen, Fører af Dampbugseerbaaden „Niels Juel".

(Statueret, at der ikke er tilstrækkelig Hjemmel til at bringe den i Lovens 4—3—3 givne extraordinaire Regel om Skades Fordeling mellem 2 paa hinanden, uden beviislig Skyld paa nogen af Siderne, seilende Skibe til Anvendelse mod en Bugseerbaad, der ikke selv støder imod, men kun bugserer et Skib, der støder mod et andet Skib.)

(Paadømt af Kjøbenh. Sø- og Handelsret den 17. Aug. 1870.)

Dommen er saalydende:

Sagsøgeren, A. Høi, Eier af Bugseerdampbaaden „Georg", paastaaer under nærværende Sag Indstevnte, N. Petersen, Fører af Dampbugseerbaaden „Niels Juel", tilpligtet personlig og under Tvang af Execution i sidstnævnte Fartøi at betale ham 95 Rdlr. i Erstatning for det Tab, som directe og indirecte skal være paaført ham derved, at den af „Niels Juel" bugserede Slup „Alli" den 15de Juli d. A. heri Havnen paaseilede Baaden „Georg". Subsidiairt har Sagsøgeren

deels paastaaet det for lucrum cessans til 50 Rdlr. beregnede Tab bestemt ved Rettens Skjøn, deels paastaaet, at Skaden ialfald fordeles efter Reglen i D. L. 4—3—3. Indstevnte har fra sin Side paastaaet sig frifunden.

At Sagsøgerens principale Paastand ikke kan billiges, følger allerede deraf, at det ikke efter de under Sagen fremkomne Oplysninger kan statueres, at Indstevnte har foranlediget det paagjeldende Sammenstød ved nogen ham tilregnelig Feil. Fuldstændig Klarhed med Hensyn til de 2 Baades Courser og Manøvrer er vel ikke tilveiebragt, men hvad der er fremkommet, taler nærmest for Rigtigheden af Indstevntes Forklaring om, at de 2 Baade kom omtrent imod hinanden, „Niels Juel“ fra N. og „Georg“ fra S., den sidste snarere noget mere østlig overad imod Hønsebroen, og at der vilde have været Plads nok for „Georg“ til at passere østen om „Niels Juel“, der holdt over imod Vest, hvis „Georg“ havde holdt til Styrbordsside eller endog kun fortsat Coursen lige ud, medens Sammenstødet skete derved, at „Georg“, da Baadene nærmede sig til hinanden, svingede over til Bagbordssiden, hvorved Sluppen „Alli“, efterat „Niels Juel“ var passeret „Georg“, kom til at tørne imod dennes Styrbordsboug, uagtet der, da Skibene nærmede sig til hinanden, blev bakket ombord paa „Georg“.

Men idet der saaledes ikke kan paaveltes Indstevnte noget selvstændigt Ansvar for den af ham iværksatte Manøvrering, findes der ei heller at kunne blive Spørgsmaal om efter Sagsøgerens subsidiaire Paastand at lade Indstevntes Baad bære en Deel af den ved Sammenstødet mellem „Georg“ og Sluppen „Alli“ skete Skade, hvis Størrelse det forsaavidt ogsaa er ufornødent nærmere at undersøge. Der er nemlig formeentlig ikke tilstrækkelig Hjemmel for at bringe den i D. L. 4—3—3 givne extraordinaire Regel om Skadens For-

deling imellem 2 paa hinanden, uden beviislig Skyld paa nogen af Siderne, seilende Skibe til Anvendelse imod en Bugseerbaad, der ikke selv støder imod, men kun bugserer et Skib, der støder imod et andet Skib. For at en saadan Udvidelse af den nævnte extraordinaire Regel, der vilde kunne føre til lidet naturlige Conseqventser, skulde kunne admitteres, maatte der ialfald være en saadan Eenhed tilstede imellem det bugserende og det bugserede Skib, at dette sidste paa en Maade var at betragte som et dødt Object, ganske afhængigt af Bugsererens Villie og Styrelse. Men dette gjelder ikke med Hensyn til et bugseret Skib, der, om det end benytter Bugsererens Trækkekraft, dog derfor ingenlunde er udelukket fra selv at kunne styre, og som i Nødsfald kan helt frigjøre sig for Bugsererens Førelse.

Indstevnte, der ikke har gjort Fordring paa Procesomkostninger, vil efter det Anførte i det Hele blive at frifinde for Sagsøgerens Tiltale.

Behørigt stemplet Papir er under Sagen forbrugt.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, N. Petersen, Fører af Bugseerdampbaaden „Niels Juel", bør for Tiltale af Sagsøgeren, A. Høi, Eier af Bugseerdampbaaden „Georg", fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker C. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — C. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 49.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 22de October.

Viborg Overretssager.

Sagen $\frac{195}{70}$ Gaardmand Mads Laursens Enke Sidsel Hansdatter af Amhede ctr. Gaardmand Niels Peder Laursen af Store Lihme.

(Sluttet. — See forrige Nr.)

Indstevnte lod derefter optage et Thingsvidne, hvorunder de to Vitterlighedsvidner paa Transporten edelig have forklaret, at Mads Poulsen egenhændig har underskrevet Transporten, at de derefter selv ifølge Mads Laursens Begjæring underskreve den til Vitterlighed, at de derimod ikke saae Obligationen, som Mads Laursen iøvrigt efter det ene Vidnes Forklaring omtalte at han havde med sig, samt at Mads Laursen omtalte, at han vilde beholde eller forbeholde sig Obligationen saalænge han levede, hvorved det ene Vidne tænkte sig, at det nærmest var hans Hensigt selv at beholde Renterne, hvorhos Vidnerne have tilføiet, at det var dem ubekjendt, eller at de ikke have bemærket, at der blev givet Vederlag for Obligationen, og det ene Vidne vil efter sin Forklaring have opfattet Sagen saaledes, at det var Mads

Laursens Hensigt at skjænke Obligationen til Indstevnte. — I det Tilsvar, hvorunder Indstevnte fremlagde Thingsvidnet, erkjendte han vel, at Transporten ikke havde været vedhæftet Obligationen, og at Mads Laursen var vedbleven at hæve Renten hos Debitor, men han anbragte tillige, at dette Sidste var skeet for at Mads Laursens Kone og Stedbørn skulde forblive uvidende om Transactionen, og at Mads Laursen senere havde betalt ham Renterne, ligesom han fastholdt, at han oprindelig havde modtaget Obligationen, men senere havde udleveret Mads Laursen den til Opbevaring, da Mads Laursen, der var bange for at hans Kone og Stedbørn skulde opdage, at den var borte, havde anmodet ham om at faae Obligationen for at lægge den mellem sine Papirer, ligesom han endelig med Hensyn til den af Vidnerne omforklarede Yttring af Mads Laursen, at han forbeholdt sig Obligationen saalænge han levede, gjorde gjeldende, at den kun var løst henkastet for det Tilfælde, at Transactionen skulde komme Mads Laursens Kone og Stedbørn for Øre. Efterat Citantinden imidlertid i sit paafølgende Tilsvar havde benægtet, at den Afdøde, efterat have hævet Renterne, igjen skulde have udbetalt disse til Indstevnte, samt fremdeles havde bestridt og opfordret Indstevnte til at føre Beviis for, at Obligationen, efter først at være overgivet Indstevnte, atter skulde være overleveret Mads Laursen, og at Indstevnte havde givet noget Vederlag for samme, maa Indstevnte under sin følgende Procedure, der navnlig var rettet paa at vise, at en virkelig Overdragelse af Obligationen til Eiendom, være sig som Gave eller ved Kjøb, maatte ansees at være skeet ved Transporten, uden Hensyn til om Mads Laursen havde beholdt Obligationen ihænde samt hævet Renterne af den, ansees at have frafaldet sine tidligere Anbringender i bemeldte Henseende, saa at der efter den Maade, hvorpaa Sagen efter

Indholdet af Thingsvidnet og den stedfundne Procedure i det Hele foreligger, maa gaaes ud fra, at den paagjeldende Retshandel, uanseet Transportens herfra afvigende Indhold, har gaaet ud paa Obligationens Overdragelse til Indstevnte som en Gave, men dog saaledes, at Mads Laursen beholdt Obligationen i sin Besiddelse og forbeholdt sig selv Rentenydelsen efter samme saalænge han levede. Obligationens Overdragelse til Indstevnte kan herefter ikke betragtes som fuldbyrdet ved Transportens Udstedelse, hvorimod der, idet Indstevnte ifølge det samtidig med Transportens Oprettelse iøvrigt Passerede ikke strax erhvervede nogen Raadighed over Obligationen, men kun erholdt Ret til ved Mads Laursens Død at blive sammes Eier, maa ansees at foreligge en egentlig Dødsgave, med Hensyn til hvilken der dernæst efter Proceduren og i Medfør af Frd. 21de Mai 1845 § 30 bliver Spørgsmaal om, hvorvidt de angaaende Testamenters Oprettelse givne Forskrifter maatte være iagttagne ved sammes Udstedelse. I denne Henseende bemærkes, at der efter de foreliggende Oplysninger om Fællesboets Tilstand mangler Føie til at antage, at afdøde Mads Laursen ved til Fordeel for Indstevnte at disponere over den ommeldte Panteobligation paa 325 Rdlr. skulde have overskredet Grændserne for den ham ligeoverfor hans Enke efter Frd. 21de Mai 1845 § 15 tilkommende Testationsret, hvad Citantinden heller ikke under Sagen har søgt at gjøre gjeldende, og vel har Citantinden derimod formeent, at de for Testamenters Oprettelse paabudne Former ikke kunne ansees at være iagttagne, men da Transporten, som meldt, ifølge afdøde Mads Laursens Anmodning er underskreven til Vitterlighed af to Vidner, der edelig have bekræftet sammes Ægthed, og Citantinden end ikke har gjort gjeldende, enten at Mads Laursen paa den Tid, han underskrev Transporten, ikke skulde have været sin Fornuft fuld-

kommen mægtig, eller at Mads Laursen ikke skulde kunne læse Skrift, saa at en Oplæsning af Transporten havde været nødvendig, findes hendes herombandlede, ikkun ganske i Almindelighed fremsatte, Indsigelse ikke at kunne komme i nogen videre Betragtning.

Citantindens Paastand vil saaledes ikke kunne gives Medhold, og da det som Følge heraf maa have sit Forblivende ved Underretsdommen, mod hvis enkelte Bestemmelser ingen særlig Indsigelse er fremsat, vil bemeldte Dom, ved hvilken Processens Omkostninger i 1ste Instans ere ophævede, saaledes være at stadfæste.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til at det ikke af den under Sagen fremlagte Beskrivelse af det den 11te Mai f. A. optagne Thingsvidne kan sees, at den af Indstevnte samme Dag fremlagte Vidnestevning er skrevet paa stemplet Papir; iøvrigt har med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter ingen Stempelovertrædelse fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

Det Idømte at efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til at det ikke af den under Sagen fremlagte Beskrivelse af det den 11te Mai f. A. optagne Thingsvidne kan sees, at den af Indstevnte, Gaardmand Niels Peder Laursen af Store Lihme, samme Dag fremlagte Vidnestevning er skrevet paa stemplet Papir.

Sagen 277/70 Landsoverretsprocurator Morville Actor ctr. Tiltalte Niels Olesen.

(Anvendelse af Straffelovens § 257.)

(Paadømt den 15de August 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag tiltales Arbeidsmand Niels Olesen for bedrageligt Forhold.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det tilstrækkelig godtgjort, at da han den 30te April d. A., paa hvilken Dag han havde ifinde at forlade sit Arbeide ved Jernbaneanlæget ved Silkeborg, indfandt sig hos vedkommende Entrepreneur for at faa Afregning, men her fik at vide, at hans Vært, Gaardmand P. Jeppesen af Møgelø, for at sikkre sig Betaling af sin Fordring paa ham for Kost og Logis, til Beløb 6 Rdlr., havde erholdt hans hele Tilgodehavende, der androg 9 Rdlr., udbetalt, besluttede han at see at faa Pengene fra Jeppesen og derpaa at forlade Egnen med dem for saaledes at narre Jeppesen for dennes Tilgodehavende; han begav sig derfor til sit Logis, og efterat Jeppesen her havde lagt de 9 Rdlr. paa Bordet og opfordret Tiltalte til at gjøre Afregning med sig, gjorde denne ingen Indsigelse mod det Passerede og gik tilsyneladende ind paa Opfordringen, men bemægtigede sig pludselig de fremlagte Penge og løb bort med dem. Efter Tiltaltes Forklaring var det ifølge Forslag af en Medarbeider ved Jernbanen, med hvem han den Dag havde sviret, at han fattede den Beslutning at fralifte Jeppesen Pengene og dermed forlade Egnen, hvilket bemeldte Medarbeider imidlertid har benægtet.

Ved Tiltaltes Anholdelse var han i Besiddelse af 10 Rdlr., hvoraf 6 Rdlr. ere udbetalte til Jeppesen, der vel tillige har paastaaet sig tilkjendt i Erstatning 3 Rdlr., som han vil have

udlagt i Leie af en Vogn for at kunne forfølge Tiltalte, da denne undløb med Pengene; men da denne Udgift ikke kan ansees som nogen umiddelbar Følge af det af Tiltalte udviste bedragelige Forhold, vil der ikke under nærværende Sag kunne tilkjendes Jeppesen nogen Erstatning herfor.

For sit saaledes udviste Forhold vil Tiltalte, der er født i 1843 og tidligere tre Gange har været straffet for Tyveri, sidste Gang ifølge Hjelmslev-Gjern Herreders Extraretsdom af 10de Decbr. 1867 efter Straffelovens § 231, 1ste Led, med Forbedringshuusarbeide i 1 Aar, være at ansee efter Straffelovens § 257 med en Straf, der findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage.

Tiltalte vil derhos have at udrede Actionens Omkostninger, derunder i Salair til Actor og Defensor for Underretten 5 Rdlr. til den Første og 4 Rdlr. til den Sidste, samt til Actor og Defensor for Overretten 5 Rdlr. til hver.

Under Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet ulovligt Ophold fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Niels Olesen, bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage.

Saa udreder han og Actionens Omkostninger, derunder i Salair til Actor og Defensor for Underretten 5 Rdlr. til den Første og 4 Rdlr. til den Sidste, samt til Actor og Defensor for Overretten 5 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{155}{70}$ Kjøbmændene B. Røse og L. Holst af Aarhuus ctr. Skifteforvalteren i Kjøbmand og Kroeier J. P. Jørgensens Fallitbo, Etatsraad, Herredsfoged Kampmann i Randers, m. Fl.

(Antaget, at en secundair Pantehaver i et Concursbo, der alene havde Sikkerhed i Boets faste Eiendom, maatte have Krav paa, at der gaves de tidligere Pantehavere, som tillige havde Sikkerhed i Boets Løsøre, Fyldestgjørelse forholdsviis af Udbyttet af den faste Eiendom og af Løsøret.)

(Paadømt den 22de August 1870.)

Dommen er saalydende:

Under 16de Juni 1865 udstedte Kjøbmand og Kroeier J. P. Jørgensen til Sognefoged, Gaardeier Søren Basse Sørensen for 1300 Rdlr. en Obligation med 1ste Prioritet i det ham tilhørende Krosted i Thorsager med Bygninger og Tilliggende m. v., Ind- og Udbo og øvrige Løsøre, og samme Dag til bemeldte S. B. Sørensen, Sognefoged og Gaardeier Jochum Gaardsted, Sognefoged og Gaardeier Rasmus Hansen, Gaardmand Anders Jensen Bødker, Gaardeier Iver Petersen og Sognefoged og Gaardeier Morten Erichsen for 450 Rdlr. hver, ialt 2700 Rdlr., en Obligation med 2den Prioritet i samme Eiendele, samt den 16de Juni 1866 til Frøken Laurette Nissen for 1000 Rdlr. en Obligation med 3die Prioritet i den nævnte faste Eiendom m. v., Indbo og Udbo, „hvad jeg eier og eiendes vorder", og han indgik derefter den 7de Februar f. A. for Randers Forligelsescommission med Citanterne, Kjøbmændene Bernhard Røse og Laurits Holst af Aarhuus, to Forlig, ved hvilke han forpligtede sig til at betale dem henholdsviis 890 Rdlr. 1 Mk. 12 ß og 895 Rdlr. 3 Mk. 10 ß med Renter og til Sikkerhed gav dem lige Prioritet efter 5000 Rdlr. i bemeldte Thorsager Kro m. v., Varelager, udestaaende Fordringer, Indbo og Alt, hvad han

forøvrigt eier og eiendes vorder, og bleve disse Forlig thinglæste den 9de s. M.

Debitor opgav imidlertid — som det maa antages inden 6 Uger efterat han havde indgaaet de ommeldte Forlig — sit Bo til Fallitbehandling, og da Citanterne ved en den 8de Septbr. f. A. over Kroftedet afholdt 5te Auction vare blevne Høiestbydende med 4760 Rdlr., og dette Bud paa en den 24de s. M. stedfunden Skiftesamling var blevet approberet, begjærede de i Henhold til en derom ved Auctionen til Protocollen gjort Tilførsel bemeldte faste Eiendom sig udlagt til Eiendom for høieste Auctionsbud, hvilken Paastand imidlertid ved en sidstnævnte Dag affagt Skiftedecision blev forkastet, ligesom Citanterne endvidere nedlagde Paastand om at Creditorerne efter de tre ovennævnte Panteobligationer maatte henvises til at søge en forholdsmæssig Deel af deres Fordringer dækket ved Hjælp af Provenuet af Boets Løsøre, der maa antages at udgjøre 1001 Rdlr. 5 Mk. 10 ß. Herimod lode imidlertid to af Boets personlige Creditorer, nemlig de Indstevnte H. N. Bøyes Enke i Randers og G. Drøhse i Kjøbenhavn, nedlægge Protest, idet de paastode, at 1ste, 2den og 3die Prioritetshavere principaliter burde dækkes af Provenuet af den faste Eiendom, saalænge dette kunde tilstrække, og at der navnlig kun maatte gives dem Fyldestgjørelse af Løsørets Provenu, forsaavidt de ikke maatte blive dækkede af den faste Eiendoms Kjøbesum. Ved en den 19de Novbr. f. A. affagt Decision blev Citanternes Paastand forkastet, og disse have nu indanket den sidstnævnte Decision for Overretten, hvor de have gjentaget deres ovennævnte Paastand. De Indstevnte have ikke givet Møde her for Retten.

Det er in confesso, at samtlige ovennævnte Panteobligationer omfatte saavel det ommeldte Krosted som alt

Debitors Løsøre, men at derimod det Citanterne ved de ovenommeldte Forlig af 7de Februar f. A. givne Pant i Jørgensens Løsøre paa Grund af den kort efter indtraadte Fallit ikke er kommet til Gyldighed. De Indstevnte Bøyes Enke og S. Drøhse have nu villet gjøre gjeldende, at de i Obligationerne brugte Udtryk skulle tale for, at de paagjeldende Prioritetshaveres Ret til at erholde Dækning ved Hjælp af Løsøret kun skulde være subsidiair og betinget af, at den faste Eiendom ikke maatte være tilstrækkelig til deres Fyldestgjørelse, og de have i saa Henseende paaberaabt sig, at den faste Eiendom er nævnt først som Pantsætningens Gjenstand, og at der Intet er sagt om, at Panthaverne efter Forgodtbefindende skulde kunne holde sig til den faste Eiendom eller Løsøret, eller at de først skulde holde sig til Løsøret. — Ligesom imidlertid den Omstændighed, at Krostedet i Obligationerne er nævnt foran Løsøret, ikke kan komme i nogen videre Betragtning, saaledes kan Mangelen af en udtrykkelig Bestemmelse i Obligationerne om den Orden, hvori vedkommende Creditorer skulde søge Dækning af de forskjellige pantsatte Gjenstande, ei heller bevirke, at deres Panteret i Fallentens Løsøre kun skulde ansees som subsidiair, eftersom der i det foreliggende Tilfælde ikke er Spørgsmaal om fortrinsviis at bebyrde Løsøreprovenuet, men kun om en forholdsmæssig Fordeling af Byrden, og i ethvert Fald ville de Regler, der under almindelige Forhold maatte antages ifølge Obligationernes Indhold at skulle gjelde med Hensyn til Panthavernes heromhandlede Beføielse, ikke, efterat Debitors Bo er taget under Fallitbehandling, kunne være afgjørende, hvorimod det netop skjønnes at følge af Forholdets Natur og Øiemedet med Fallitbehandlingen, at den lovbestemte Concursorden ikke bør kunne forrykkes ved, til Afbræk for Midlernes ligelige Fordeling overeensstemmende med samme, at paa-

lægge en enkelt af de behæftede Gjenstande en uforholdsmæssig Deel af Pantegjelden, idet navnlig de senere Prioritetshavere maa have Krav paa, at de tidligere pro rata søges dækkede af alle de Activer, hvori de have Sikkerhed for deres Fordringer.

Som Følge heraf vil den af de Indstevnte Bøyes Enke og G. Drøhse nedlagte Protest imod, at der i Overeensstemmelse med den fra Citanternes Side fremsatte Paastand gives Creditorerne efter de tre ovennævnte Panteobligationer efter deres Fordringers Beskaffenhed Fyldestgjørelse pro rata i Provenuerne af den faste Eiendom og Løsøret, ikke kunne tages til Følge.

Processens Omkostninger for Overretten findes at burde ophæves.

Med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Den af de Indstevnte H. N. Bøyes Enke og G. Drøhse fremsatte Protest imod at der i Overeensstemmelse med den af Citanterne, Kjøbmændene B. Røse og L. Holst af Aarhuus, i saa Henseende nedlagte Paastand gives Panthaverne ifølge de ovenmeldte Obligationer af 16de Juni 1865, samme Dag og 16de Juni 1866 efter deres Fordringers Beskaffenhed Fyldestgjørelse forholdsviis af den ved Auctionen af 8de Septbr. f. A. over Thorsager Kro med Tilbehør opnaaede Kjøbesum og af det ved Salget af Boets Løsøre indvundne Beløb kan ikke tages til Følge.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Sagen $\frac{871}{69}$ Consul L. W. Sass i Aalborg som Mandatarius for kgl. dansk Consul i San Francisco i Californien G. O'Hara Taaffe som Værge for Pigen Else Marie Andreasen ctr. Fæstegaardmand Johannes Nielsen Nørgaard i Gunderup.

(Spørgsmaal om hvilken Beviiskraft og Virkning der kunde tilkomme nogle i Californien udstedte Actstykker, i Henhold til hvilke en her i Landet falden Arvelod søgtes udbetalt.)

(Paadømt den 29de August 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved Slutningen af Boet efter den i Aaret 1861 afdøde Aftægtsmand Andreas Nielsen Nørgaard i Øster Sundby blev Boets beholdne Formue, til Beløb 1930 Rdlr. 2 Mk. 12 ß, i Henhold til Frd. 11te Septbr. 1839 § 1 udlagt til den Afdødes Heel- og Halvsødskende samt Sødskendes Børn, idet det herom i den den 28de Decbr. 1863 fremlagte Repartition hedder, at den Afdødes i Ægteskab med hans den 15de Juli 1859 i Henseende til Bord og Seng fraseparerede Kone, Karen Kirstine Justesen, nu anden Gang gift i Nordamerika, sammenavlede og den 29de Juni 1851 fødte Datter, Else Marie Andreasen, ikke med juridisk Vished vidstes at have overlevet ham hos Moderen i Nordamerika, hvor hverken hun eller denne efter den officielt anstillede Undersøgelse havde været at finde. Hovedcitanten, Consul L. W. Sass i Aalborg, har imidlertid nu under denne Sag i 1ste Instans som Mandatarius for den kgl. danske Consul i San Francisco i Californien, G. O'Hara Taaffe, der er optraadt som Værge for den Afdødes nysnævnte Datter, Else Marie Andreasen, sagsøgt Contracitanten, Fæstegaardmand Johannes Nielsen Nørgaard i Gunderup, til at betale sig i fornævnte Egenskab det Beløb 402 Rdlr. 16 ß, der ved Repartitionen

er udlagt ham som den Afdødes Heelbroder, tilligemed 5 pCt. aarlig Rente deraf fra Forligsklagens Dato, den 9de Juli 1868, indtil Betaling skeer. — Ved Underretsdommen er denne Hovedcitantens Paastand taget til Følge, og Sagen er derefter fra begge Parters Side indanket for Overretten, hvor Hovedcitanten har paastaaet Underretsdommen stadfæstet, medens Contracitanten, ligesom i 1ste Instans, har paastaaet sig frifunden for Hovedcitantens Tiltale.

Hovedcitanten har under Sagen som Hjemmel for sin Optræden paa Else Marie Andreasens Vegne fremlagt deels en i det engelske Sprog af Secretairen ved the Probate Court eller, som det i den af Beskrivelsen fremlagte Oversættelse hedder, Undersøgelsesretten i Districtet San Joaquin i Staten Californien, udfærdiget Beskrivelse af det ved bemeldte Ret Passerede i Anledning af en af Karen Kirstine Justesen Jensen til Dommeren rettet Begjæring om Beskikkelse af fornævnte G. O'Hara Taaffe eller en Anden, som dertil maatte findes skikket, til Værge eller Curator for hendes mindreaarige Datter Else Marie Andreasen, samt en lignende Anmodning fra denne Sidste selv om at erholde G. O'Hara Taaffe beskikket til Curator, i hvilken Beskrivelse navnlig indeholdes et Decret af bemeldte Dommer, hvorved han beskikker G. O'Hara Taaffe til Curator for Else Marie Andreasens Formue, og et i Henhold dertil af Secretairen efter Rettens Ordre udfærdiget saakaldet Curatorpatent eller Værgebeskikkelse, deels en af G. O'Hara Taaffe i det danske Sprog udstedt Fuldmagt for Hovedcitanten til paa G. O'Hara Taaffes Vegne i dennes Egenskab som beskikket Formynder for Else Marie Andreasen at varetage hendes Tarv, navnlig med Hensyn til den hende tilkommende Arv, hvorhos han til Oplysning om Else Marie Andreasens Tilværelse har fremlagt deels en af Notarius publicus i samme District i det

engelske Sprog udfærdiget Beskrivelse af en for ham den 11te Novbr. 1867 foregaaet edelig Afhøring af Else Marie Andreasen, hendes Moder Karen Kirstine Justesen Jensen, hendes Stedfader Hans Jensen og en Mand ved Navn Niels Jacobsen tilligemed en Oversættelse heraf, deels en i det engelske Sprog af Secretairen ved Probate Court eller, som det i den fremlagte Oversættelse af Beskrivelsen hedder, Beviisretten i samme District, ligeledes den 11te Novbr. 1867 optaget Vidneforhør m. v., hvorunder de nysnævnte Personer, med Undtagelse af Else Marie Andreasen, have afgivet edelig Forklaring.

Medens nu Hovedcitanten har formeent, at det ved disse Documenter er tilstrækkelig godtgjort, at Else Marie Andreasen har overlevet sin Fader og endnu er ilive, samt at Hovedcitanten paa behørig Maade er bemyndiget til at optræde under Sagen paa hendes Vegne, har Contracitanten derimod — næst at fremsætte et af Hovedcitanten dog ikke antaget Tilbud om at han, saafremt Else Marie Andreasen virkelig er ilive og vil komme her til Landet, vil forstrække hende med Reiseomkostningerne samt ikke blot udbetale hende den Deel af hendes Formue, hvoraf han er i Besiddelse, men ogsaa forskaffe hende hvad de andre af hendes Slægtninge have oppebaaret i Arv efter hendes Fader, — bestridt Ægtheden og Gyldigheden af de fra Hovedcitantens Side fremlagte Actstykker, ligesom han ikke har villet erkjende, at et tilstrækkeligt Beviis for at Else Marie Andreasen endnu er ilive og har overlevet sin Fader i og for sig kunde ansees tilveiebragt ved de i samme indeholdte Vidnesbyrd m. v., hvorhos han endelig har villet gjøre gjeldende, at Else Marie Andreasen i sin Tid ulovligen er ført bort fra Landet af Moderen, der ved det den 1ste Juni 1859 mellem hende og hendes nu afdøde Mand indgaaede Separationsforlig havde

forbundet sig til at afgive Barnet til Faderens fremtidige Forsorg, saafremt hun selv bestemte sig for at forlade Danmark, ligesom ogsaa det af Moderen forinden hendes Bortreise indgaaede nye Ægteskab var stridende mod de danske Love, og at han, selv om Else Marie Andreasen maatte have overlevet sin Fader, dog ialfald som hendes fødte Værge maa være berettiget til at modsætte sig Hovedcitantens Paastand.

Hvad nu angaaer Spørgsmaalet om Ægtheden og Rigtigheden i det Hele af de af Hovedcitanten, som meldt, fremlagte Documenter, da er Beskrivelsen af Værgebeskikkelsen og det i den Anledning videre Passerede forsynet med Bevidnelser først af H. T. Dorrance som Districtssecretair i Districtet San Joaquin og — som det hedder — ex officio Secretair ved Probate Court under hans Haand og Rettens Segl om at Beskrivelsen indeholder en tro, fuldstændig og correct Afskrift af Alt, hvad der ved Contoiret findes sammenhæftet og optegnet betræffende den mindreaarige Else Marie Andreasens Formue, dernæst af H. B. Underhill som Districtsdommer og ex officio Probate Judge eller — som det i Oversættelsen hedder — Undersøgelsesdommer i samme District, om at H. T. Dorrance er beskikket Secretair ved Retten og den lovlige Protocolfører, samt at han er autoriseret til at udstede en Attest som den nysanførte, og at denne er i tilbørlig Form, deels endelig af den kgl. svensk-norske Generalconsul og G. O'Hara Taaffe som kgl. dansk Consul for det stille Havs Kyster i de forenede Stater om at H. B. Underhill er lovlig valgt og beskikket Districtsdommer i Districtet San Joaquin i Californien, samt at selve Documentet er en lovlig Værgebeskikkelse, saaledes som anordnet i Statuterne for Staten Californien og de forenede amerikanske

Stater, hvorefter Documentet er forsynet med Attest fra det danske Udenrigsministerium og den svensk-norske Legation i Kjøbenhavn til Bekræftelse af at de nysanførte Bevidnelser egenhændig ere underskrevne henholdsviis af den kgl. Consul i San Francisco og G. O'Hara Taaffe og den kgl. svensk-norske Generalconsul sammesteds. Den af G. O'Hara Taaffe til Hovedcitanten udstedte Fuldmagt, der af G. O'Hara Taaffe selv er paategnet — som det hedder — i Egenskab af Consul under Haand og Embedssegl, er derhos, foruden at være ledsaget af en af den engelske Consul i San Francisco udfærdiget Bevidnelse af, at det vedhæftede Document er underskrevet og forseglet af G. O'Hara Taaffe, ligeledes af det danske Udenrigsministerium attesteret at være egenhændig underskrevet af den kgl. Consul i San Francisco, G. O'Hara Taaffe, og hvad de to andre fremlagte Documenter angaaer, da er Beskrivelsen af den for Notarius publicus foregaaede Afhøring til Vitterlighed bekræftet med Underskrift af W. E. Greene som Notarius publicus for Districtet San Joaquin samt med Districtets Notarialsegl, hvorhos G. O'Hara Taaffe som kgl. dansk Consul har paategnet Documentet en Bevidnelse af at W. E. Greene er lovlig beskikket Notarius publicus i Districtet, hvilken Attests Ægthed atter er bevidnet af det danske Udenrigsministerium, medens Beskrivelsen af den i Probate Court for Districtet San Joaquin stedfundne Vidneførsel m. v. er forsynet med Bevidnelser deels af H. T. Dorrance under hans Haand som Skriver ved Retten samt under Rettens Segl angaaende Afskriftens Rigtighed, deels ligeledes under Rettens Segl af H. B. Underhill som Districtsdommer og ex officio Dommer i Probate Court om at H. T. Dorrance er beskikket som Skriver for Districtet San Joaquin og ex officio

Skriver ved bemeldte Ret, samt at hans Underskrift er ægte, deels af G. O'Hara Taaffe som kgl. dansk Consul og under Consulatsseglet om at H. B. Underhill er Districtsdommer for San Joaquin District i Californien, ligesom endelig det danske Udenrigsministerium har bevidnet Ægtheden af den kgl. Consul i San Francisco G. O'Hara Taaffes Underskrift.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 50.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 29de October.

Skiftedecisioner.

Decision

i

bortebleven Skibscapitain Hans Christian Hjorths og afdøde Hustru Henrikke Margrethe Hjorths Bo.

(Afgjørelse af forskjellige Spørgsmaal opstaaede i Anledning af Paastand fra Triedemands Side om Udlevering af et Gjeldsbrev og Obligationer, der vare forefundne i en bortebleven Persons og afdøde Hustrues Fællesbo.)

(Affagt i Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Skifte-commissjon den 8de October 1870.)

Decisionen er saalydende:

Da det for Skiftecommissionen var bleven anmeldt, at Skibscapitain Hans Christian Hjorths Enke, Henrikke Margrethe, født Birch, var afgaaet ved Døden, blev Boet taget under Behandling og Begyndelsesforretning foretaget; efterat denne var afholdt oplystes det imidlertid, at det ikke vidstes, om Skibscapitain Hjorth var død eller endnu maatte være

ilive, idet han for henved 26 Aar tilbage var reist bort uden at der senere var hørt Noget fra ham, samt at han vel formodedes at være forulykket tilligemed det af ham førte Skib samme Aar, som han sidst reiste herfra, men at hans Død ikke var constateret ved Dom, hvorfor der foranledigedes en Tilsynsværge beskikket for den fraværende Mand, ligesom Boet herefter vil være at behandle som Skibscapitain Hjorths og afdøde Hustrues Fællesbo.

Under Behandlingen af dette Bo er opstaaet forskjellige Spørgsmaal, hvormed Sammenhængen er følgende.

Iblandt Boets Papirer forefandtes et den 12te Octbr. 1868 af Detailhandler F. C. E. Bjerregrav til den Afdøde udstedt Gjeldsbrev, hvori Bjerregrav erkjender af hende at have modtaget tillaans 1100 Rdlr. i Østifternes Creditforeningsobligationer, som han forpligtede sig til afdragsviis at tilbagebetale Creditrix samt at forrente med 4 pCt. aarlig, forsynet med følgende Paategning: „Dette Gjeldsbrevs Paalydende, 1100 Rdlr., har jeg eftergivet Bjerregrav. H. Hjorth,“ hvorfor Bjerregrav har paastaaet sig Gjeldsbrevet udleveret som afgjort. Den for den bortreiste Mand beskikkede Tilsynsværge, Overretsprocurator Winther, har imidlertid protesteret imod at Gjeldsbrevet udleveres Bjerregrav uden imod at han indbetaler sammes Paalydende, hvilken Protest ogsaa findes at maatte tages til Følge, da Afdøde — selv om det kunde ansees erkjendt, at Navnet H. Hjorth under den ovenfor anførte Paategning var skrevet af hende — efter Bestemmelserne i Frd. 11te Septbr. 1839 § 7 i ethvert Fald uden en dertil af Øvrigheden beskikket Værges Samtykke var uberettiget til saaledes at eftergive en Fællesboet tilhørende Fordring.

Fremdeles blev ved Begyndelsesforretningen i Boets Gjemmer forefundet et Omslag med Udskrift Margrethe Kir-

stine Thomsen, hvori fandtes 2 Stykker Østifternes Creditforenings Obligationer, begge af 2den Serie Litr. A. Nr. 1477 og 1889, à 1000 Rdlr. med vedhængende Coupons, den første fra 11te December Termin f. A., hvilken Rente er indgaaet med 40 Rdlr., hvorefter Obligationerne med vedhængende Coupons ere bortsolgte og udbragte til 1771 Rdlr. 33 ß. Jomfru Thomsen har imidlertid anbragt, at Afdøde i levende Live har skjænket og overleveret hende disse Obligationer, som hun derfor har paastaaet sig udleveret som hende tilhørende, eller nu, da de ere solgte, deres Salgsprovenu med Renter udbetalt, imod hvilken Paastand der af Tilsynsværgen, Overretsprocurator Winther, ligeledes er protesteret under Benægtelse af, at Jomfru Thomsens Eiendomsret til Obligationerne er godtgjort. Under et af Jomfru Thomsen ført Thingsvidne have vel 2 Vidner forklaret, at de vare tilstede da Afdøde, Capitain Hjorths Hustru, inden sin Død overleverede Jomfru Thomsen en Convolut med Udskrift til denne og indeholdende 2000 Rdlr. i Obligationer, hvorefter Convoluten efter det ene Vidnes Forklaring atter blev lagt tilbage i Afdødes Chatol, da Jomfru Thomsen intet Gjemme havde der i Stuen.

Selv om det nu endog kunde antages, at de af disse Vidner omforklarede 2000 Rdlr. i Obligationer vare identiske med de ovenfor nævnte 2000 Rdlr. i Østifternes Creditforenings Obligationer, findes det i ethvert Fald at maatte statueres, at Capitain Hjorths Hustru efter den forannævnte § 7 i Frd. 11te Septbr. 1839 var uberettiget til saaledes paa egen Haand at bortskjænke Fælledsboets Eiendele, og da Obligationerne, som bemærket, ere blevne fundne i Boets Gjemmer, ville de ikke kunne fordres udleverede af Boet, der maa betragtes som rette Eier af Obligationerne.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Disputen.

Thi decideres:

De af Detailhandler F. C. E. Bjerregrav og Jomfru M. K. Thomsen nedlagte Paastande henholdsviis om Udlevering af det ovenomhandlede Gjeldsbrev af 12te Octbr. 1868 som afgjort, og om Udlevering af de ovennævnte tvende Østifternes Creditforenings Obligationer eller Udbetaling af deres Salgsprovenu med Renter kunne ikke tages til Følge.

Viborg Overretssager.

Sagen $\frac{371}{69}$ Consul L. W. Sass i Aalborg som Mandatarius for kgl. dansk Consul i San Francisco i Californien G. O'Hara Taaffe som Værge for Pigen Else Marie Andreasen ctr. Fæstegaardmand Johannes Nielsen Nørgaard i Gunderup.

(Sluttet. — See forrige Nr.)

Ligesom det nu ved de ommeldte af det danske Udenrigsministerium paa alle 4 Documenter meddelte Bevidnelser maa ansees tilstrækkelig godtgjort, at de med G. O'Hara Taaffes Navn underskrevne Attestationer hidrøre fra den danske Consul i San Francisco, saaledes kan ifølge Forholdets Natur den Omstændighed, at G. O'Hara Taaffe er optraadt som Værge for Else Marie Andreasen, ikke svække den Troværdighed, der i og for sig, cfr. navnlig Frd. 4de Aug. 1824 § 9, tilkommer de af ham i hans nævnte offentlige Egenskab som dansk Consul i et fremmed Land paa bemeldte Documenter tegnede Bevidnelser. Det maa derfor navnlig, forsaavidt angaaer Beskrivelsen af det for vedkommende Ret i Californien med Hensyn til Værgebeskikkelsen Passerede, i Henhold til den af den danske Consul — ligesom ogsaa af den svensk-norske Generalconsul — i saa Henseende meddelte Bevidnelse ansees godtgjort, at H. B. Underhill er den lovligt

beskikkede Dommer i Districtet San Joaquin, og i Henhold til den af ham i denne Egenskab meddelte Bevidnelse om H. T. Dorrances Stilling til Retten som sammes lovligt beskikkede Secretair og Protocolfører, maa der ved den af Sidstnævnte meddelte Bekræftelse af Beskrivelsens Rigtighed ansees tilveiebragt fornødent Beviis for dette Documents Ægthed samt for at det indeholder en rigtig Gjengivelse af de i samme indeholdte Værgebeskikkelsen vedkommende Documenter. I Lighed hermed maa ogsaa de to andre fremlagte Beskrivelsers Ægthed og Rigtighed ansees godtgjort, for den enes Vedkommende ved den paagjeldende Notarius's og for den andens ved Skriverens og Dommerens Attestationer, Alt i Forbindelse med den danske Consuls og Udenrigsministeriets Bevidnelser, og ligeledes maa der ansees at være fornødent Beviis tilstede for Ægtheden af den fremlagte Fuldmagt fra G. O'Hara Taaffe til Hovedcitanten, idet denne særskilt og udtrykkeligt er bekræftet af G. O'Hara Taaffe i hans Egenskab af dansk Consul, hvilken Bekræftelses Ægthed atter er attesteret af Udenrigsministeriet.

Hovedcitantens Bemyndigelse til under Sagen at optræde paa G. O'Hara Taaffes Vegne maa nu herefter samt ifølge selve Fuldmagtens Indhold, ligesom og efter hvad der iøvrigt foreligger under Sagen, derunder navnlig de fremlagte Breve fra G. O'Hara Taaffe til Hovedcitanten, ansees som behørig godtgjort, og ligeledes maa G. O'Hara Taaffes Berettigelse til at handle som Værge for Else Marie Andreasen ansees som behørigt hjemlet ved den fremlagte Beskrivelse af det i saa Henseende Passerede, og navnlig ved den, som meldt, deri indeholdte Erklæring fra Dommeren — hvis Competence til at afgive et saadant Decret der ikke er Føie til at betvivle — om at han beskikker G. O'Hara Taaffe til Curator for Else Marie Andreasens Formue, samt ved den

formelige Udnævnelse dertil, som efter Rettens Ordre udfærdigedes for ham, efterat den af Dommeren forlangte Sikkerhed var stillet, og der mangler overhovedet efter Sagens Oplysninger og navnlig den, som ovenmeldt, af G. O'Hara Taaffe som dansk Consul og den svensk-norske Generalconsul i Forening meddelte Bevidnelse af at Documentet er en lovlig Værgebeskikkelse m. v., Føie til at tage noget Hensyn til de af Contracitanten iffun ganske i Almindelighed fremsatte Indsigelser mod Værgebeskikkelsens Gyldighed.

Forsaavidt dernæst angaaer selve Indholdet af de to andre ommeldte Documenter, da indeholder Beskrivelsen af det for Notarius publicus i Districtet San Joaquin Passerede deels, som meldt, en Afhøring af Hans Jensen, Niels Jacobsen, Karen Kirstine Justesen Jensen og Else Marie Andreasen efter Spørgsmaal, som bleve fremsatte af G. O'Hara Taaffes Befuldmægtigede, deels en af Notarius publicus — der erklærer at være tilbørlig udnævnt og bemyndiget til at modtage Edsaflæggelser med Hensyn til Vidnesbyrd og Forklaringer for Retten — om at de 3 førstnævnte Personer, der vare ham personlig bekjendte som dem, der tilsigtedes med de anførte Navne, den 11te Novbr. 1867 vare mødte personligt for ham, og forinden de afgave Vidnesbyrd havde aflagt et edeligt Sandhedsløfte, samt at de, efterat have besvaret Spørgsmaalene og hørt de nedskrevne Svar oplæse, samt underskrevet saavel disse som de ligeledes nedskrevne Spørgsmaal, have beediget Rigtigheden af deres Forklaringer. Ligesom nu Else Marie Andreasen — for hvis Vedkommende der ikke af Notarius publicus er meddelt en lignende særlig Bevidnelse, medens det derimod paa det Sted i Beskrivelsen, hvor hendes Forklaring er meddelt, findes anført, at hun, forinden hun afgav samme, var taget i Eed, — ifølge Beskrivelsens Udvisende for Notarius publicus har bevidnet, at

hun var 16 Aar gammel og født i Øster Sundby i Danmark, at hendes Forældre vare Andreas Nielsen og Karen Kirstine Justesen, at hun boede hos dem i Øster Sundby indtil hun omtrent var 8 Aar gammel, at hun derpaa med Moderen flyttede til Aalborg, hvor de opholdt sig omtrent 1 Aar, at hun, efterat hendes Forældre imidlertid vare blevne skilte fra hinanden og hendes Moder havde ægtet Hans Jensen, fulgte med denne Sidste samt Moderen — der ifølge Sagens Oplysninger var overgaaet til Mormonernes Lære — til Territoriet Utah i Amerika, hvor de forbleve i omtrent 3 Aar, at de derefter opholdt dem omtrent 1 Aar i Austin i Staten Nevada og derefter kom til Stockton i Californien, hvor de nu boe, samt endelig at hun ved Breve fra Danmark er bleven underrettet om, at hendes Fader er død i Øster-Sundby i Aaret 1861, saaledes gaaer ogsaa det af Karen Kirstine Justesen Jensen for Notarius publicus afgivne Vidnesbyrd ud paa, at hun og hendes daværende, men i Aaret 1861 afdøde Ægtefælle, Landmand Andreas Nielsen, ere Else Marie Andreasens Forældre, at Else Marie Andreasen er født i Øster Sundby i Aaret 1851 og bestandig siden sin Fødsel har levet hos hende, først i Øster Sundby indtil Aaret 1859, derefter i Aalborg omtrent 1 Aar, og senere, da hun, efterat være bleven skilt fra Anders Nielsen, i Kjøbenhavn havde ægtet Hans Jensen, sammen med dem i Amerika paa de af Else Marie Andreasen, som nysanført, opgivne Steder. Hans Jensen har forklaret i det Hele i nøie Overeensstemmelse hermed, idet han nærmere har udsagt, at han kjender Else Marie Andreasen personligt fra Aaret 1859, da hun var i sit Hjem i Øster Sundby, at han i Aaret 1860 ægtede hendes Moder, hvem han iøvrigt kun havde kjendt kort Tid før hun i Aaret 1859 blev skilt fra sin tidligere Mand, hvis Navn han troer var Anders Nielsen, men som,

efter hvad han gjennem Breve fra opgivne Mænd i Danmark er bleven underrettet om, er død i Aaret 1861 i Øster Sundby, og Niels Jacobsens Forklaring gaaer ud paa, at han har kjendt Else Marie Andreasen fra Aaret 1855 eller 1856 indtil han i Aaret 1858 reiste til Amerika, i hvilket Tidsrum hun boede hos sine Forældre, Andreas Nielsen og Kone Karen Kirstine Justesen, i Øster Sundby, at han dernæst har kjendt hende i Territoriet Utah, at hun da boede hos sin Moder, som var gift med Hans Jensen, men at de, efterat have boet der i 3 Aar, reiste til Austin i Nevada, hvor Else Marie Andreasen boede hos dem i 1 Aar, og at han siden fra Sommeren 1865 har kjendt hende som boende hos sin Moder i Stockton i Californien. Af den fremlagte Beskrivelse af det for Probate Court i Districtet San Joaquin Passerede fremgaaer det endelig, at Afhøringen den 11te Novbr. 1867 sammesteds af Hans Jensen, Karen Kirstine Justesen Jensen og Niels Jacobsen er foregaaet ifølge en af G. O'Hara Taaffe til Dommeren derom rettet skriftlig Begjæring, hvori han — næst at meddele, at hans Myndling, Else Marie Andreasen, ifølge de danske Love er berettiget til som eneste Arving efter sin i Aaret 1861 i Danmark afdøde Fader at indfordre hvad der i sin Tid som Arv efter denne er udbetalt til hans Sidearvinger, men at hertil vil fordres fuldstændigt og uomstødeligt Beviis for Else Marie Andreasens Identitet som Datter af Andreas Nielsen — anmoder om Optagelsen af et Forhør over de nævnte Personer, og der er derefter for Retten forelagt disse, der forinden deres Afhøring hver for sig ere edfæstede, de samme Spørgsmaal som for Notarius publicus, ligesom de i det Hele have besvaret dem ganske i Overeensstemmelse med de af dem, som ovenanført, for Notarius publicus afgivne Forklaringer; samt derefter underskrevet de nedskrevne Spørgs-

maal og Svar, og foruden at Rettens fornævnte Secretair for ethvert af disse Vidners Vedkommende har attesteret, at deres Forklaring er underskrevet og beediget for ham, er der endelig i Documentet indført en Erklæring eller Kjendelse af Dommeren, ligeledes af 11te Novbr. 1867, der gaaer ud paa, at det efter Afhøringen af de nævnte Vidner af disses nedskrevne og vedhæftede Vidnesbyrd fremgaaer, navnlig at Else Marie Andreasen er født i Øster Sundby af Andreas Nielsens Hustru, Karen Kirstine, at denne i Aaret 1859 blev skilt fra Andreas Nielsen og i Aaret 1860 i Danmark ægtede Hans Jensen, i hvis Familie Else Marie Andreasen strax indlemmedes, ligesom hun samme Aar fulgte med dem til Amerika, hvor de stedse siden have boet; samt at Else Marie Andreasen, der boer i Stockton i Districtet San Joaquin i Californien, er en Datter af den i Aaret 1861 i Øster Sundby afdøde Andreas Nielsen af Øster Sundby.

Der kan nu vel ikke, forsaavidt der er Spørgsmaal om den Virkning, der ifølge den danske Lovgivning kan tillægges den stedfundne Vidneførsel ligeoverfor Contracitanten, tilkomme den nysanførte Tilkjendegivelse af Dommeren i et fremmed Land nogen afgjørende Betydning, men i hvert Fald maa der efter det Foranførte og hvad der i det Hele foreligger gaaes ud fra, at navnlig den for den saakaldte Probate Court foregaaede Vidneførsel har fundet Sted ved en Domstol, der er udrustet med Myndighed til med Retsvirkning at modtage Vidneforklaringer i et Tilfælde som det foreliggende, samt derhos i det Hele paa behørig Maade ifølge den paa Stedet i saa Henseende gjeldende Lovgivning, saa at der maa tillægges Vidnernes Forklaringer den samme Retskraft som om de vare afgivne og beedigede for en dansk Domstol, og i Henhold til de overeensstemmende edelige Forklaringer, der ere afgivne deels af Vidnet Niels Jacobsen,

deels af Else Marie Andreasens Moder og Stedfader, hvilke Vidnesbyrd efter Sagens Beskaffenhed i Medfør af Slutningsbestemmelsen i L. 1—13—16 findes at maatte komme i Betragtning, ligesom det ei heller er uden Betydning, at Else Marie Andreasen selv for Notarius publicus har afgivet en lignende edelig Forklaring, cfr. Grundsætningerne i Frd. 11te September 1839 § 10, skjønnes der ligeoverfor Contracitantens ikkun ganske i Almindelighed fremsatte Benægtelse at maatte ansees tilveiebragt fornødent Beviis for G. O'Hara Taaffes Myndlings Identitet med afdøde Andreas Nielsens Datter Else Marie Andreasen, der saaledes ved at overleve sin Fader har erhvervet Ret til Arv efter ham. Ligesom det heraf er en Følge, at Contracitanten i Medfør af Frd. 11te September 1839 § 2 maa være pligtig at lægge det ham i sin Tid som Arv efter hans afdøde Broder, Andreas Nielsen, udlagte Beløb fra sig til Fordeel for Else Marie Andreasen, saaledes maa ogsaa Hovedcitanten som Befuldmægtiget for G. O'Hara Taaffe, der ifølge det Foranførte maa ansees at være beskikket Else Marie Andreasen som Værge paa lovlig Maade paa det Sted, der nu maa betragtes som hendes Hjemsted, i denne sin Egenskab være berettiget til at indtale Beløbet, uden at det kan komme i nogen Betragtning, at Contracitanten, hvis Else Marie Andreasens personlige Retsstilling vilde være at bedømme efter den danske Lovgivning, vilde have været hendes fødte Værge, og ligeoverfor Else Marie Andreasens ubetingede Ret til at komme i Besiddelse af den hende tilkommende Arv efter hendes Fader, maa det blive uden al Betydning, at hendes Moder ved i sin Tid at føre Datteren med sig bort fra Danmark har overtraadt Vilkaarene i det mellem hende og afdøde Andreas Nielsen afsluttede Separationsforlig, samt at det mel-

lem hende og Hans Jensen i Aaret 1860 indgaaede Ægteskab har været i Strid med de danske Love.

Det maa derfor billiges, at Contracitanten ved Underretsdommen er tilpligtet at betale Hovedcitanten som Mandatarius for den kgl. danske Consul i San Francisco, G. O'Hara Taaffe, det af Contracitanten som Arv efter afdøde Andreas Nielsen oppebaarne Beløb 402 Rdlr. 16 ß med Renter, og bemeldte Dom, ved hvilken Processens Omkostninger i 1ste Instans ere ophævede, vil saaledes være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten ville efter Sagens Omstændigheder være at ophæve.

Med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen 388/69 Brænderieier J. Henius i Aalborg ctr. Skibsfører A. Thøgersen.

(Forkastelse af en exceptio rei incompetentis. — Ved at modtage en Ladning paatager Destinatarius sig Forpligtelse ligeoverfor Skipperen til at tilsvare den paa samme hvilende Fragt*). Skipperen antaget berettiget til at forlange Fragt af det fulde i Connossementet anførte Qvantum, da Ladningsmodtageren ikke kunde føre noget Beviis for sin Paastand for at Ladningen havde været mindre end Connossementet udviste**).)

(Paadømt den 5te September 1870.)

---

*) Jfr. Grams Søret S. 245 og Høiesterets Tidende for 1864 S. 171—172.

**) Jfr. Repholtz's Register for 1862—66 S. 451—452.

Dommen er saalydende:

Ved et imellem Indstevnte, A. Thøgersen, som Fører af Skonnerten „Benedicte" og Emil Schrøder som Befragter for Regning T. Rolffen i Stettin oprettet Certeparti, dateret Aalborg den 7de Novbr. 1868, bortfragtede Indstevnte det ommeldte Skib til en Reise fra Stettin til Aalborg med en fuld og beqvem Ladning Kartofler — hvilken Befragteren havde at levere — mod at erholde i Fragt „pr. indtagen Wispel" 3⅞ Thlr. pr. Cour., der skulde betales contant ved Udlosningen, hvorhos det til Slutning hedder, at til Sikkerhed for Certepartiets Opfyldelse pantsætter Capitainen sit Skib og Befragteren sin Ladning. Efterat Indstevnte derpaa var seilet til Stettin og Ladningen var bragt ombord, forelagde Afladeren ham til Underskrift Connossement, dat. 20de Novbr. 1868 og lydende paa, at Indstevnte i det nævnte Skibs Last havde af T. Rolffen modtaget 161 Wispel Kartofler, der skulde afleveres i Aalborg til Ordre mod Betaling af Fragt i Overeensstemmelse med Certepartiet, hvilket Connossement Indstevnte underskrev med Tilføielse af Ordene „fri for Maal og Bedærvelse", ligesom han ogsaa underskrev en paa Connossementet tegnet Tilstaaelse for at have modtaget i Fragtforskud 100 Thlr. pr. Cour. Ved Skibets Ankomst til Aalborg meldte Citanten, Brænderieier J. Henius, sig som Modtager af Ladningen, idet han præsenterede et Exemplar af Connossementet, og erholdt hele den indtagne Ladning udleveret, uden at Indstevnte forend eller ved Udlosningen affrævede Citanten den tilbageſtaaende Deel af den betingede Fragt eller med Hensyn til samme tog noget Forbehold mod Citanten.

Under nærværende Sag har derefter Indstevnte ved Stevning af 7de Decbr. 1868 — efterat Citanten, som det fremgaaer af Sagens Oplysninger, den 5te s. M. ved Notarius

havde ladet nedlægge Protest for Indstevnte med Hensyn til, at Ladningen ikke skal have indeholdt saa stort et Qvantum Kartofler som i Connossementet angivet — ved Gjesteretten paastaaet Citanten tilpligtet at betale ham den betingede Fragt efter Fradrag af det oppebaarne Forskud, og da Citanten i Henhold til denne Paastand ved Gjesteretsdommen er tilpligtet at betale Indstevnte 671 Rdlr. 4 Mk. med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra Stevningens Dato, har Citanten nu indanket Sagen for Overretten, hvor han, ligesom i 1ste Instans, principalt har paastaaet sig frifunden for Indstevntes Tiltale og subsidiairt gjort Indsigelse mod Størrelsen af den af Indstevnte forlangte Fragt. Indstevnte har derimod paastaaet Gjesteretsdommen stadfæstet.

Til Støtte for sin principale Paastand har Citanten paaberaabt sig, at han hverken overfor Afladeren eller Skipperen har paataget sig nogen Forpligtelse til at betale den paastevnte Fragt, idet han har kjøbt den paagjeldende Ladning „frit leveret i Aalborg“ og saaledes formeentlig har været berettiget til at forudsætte, at naar Indstevnte uden Forbehold udleverede Ladningen, var det hans Mening at holde sig til Afladeren med Hensyn til Fragten, saameget mere som denne allerede havde betalt et Forskud derpaa og derhos havde en i Aalborg tilstedeværende Commissionair, der, som meldt, havde afsluttet det paagjeldende Certeparti, og til hvem Indstevnte ialfald først maatte have henvendt sig om Betaling af Fragten, inden han kunde være berettiget til at affræve Citanten denne.

Der maa imidlertid gives Indstevnte Medhold i, at Vilkaarene ved den mellem Citanten og Afladeren afsluttede Handel, med hvilken Indstevnte efter sit Anbringende har været ubekjendt, i og for sig maa være uden Indflydelse paa Spørgsmaalet om, hvorvidt Citanten som Modtager af Ladningen

er pligtig at tilsvare Indstevnte den paa samme hæftende Fragt, og ligesom saavel Forholdets Natur som de med Hensyn til Fragtens Betaling i Certepartiet og Connossementet brugte Udtryk nærmest synes at maatte medføre, at Forpligtelsen til at betale den resterende Deel af Fragten maa ved Ladningens Modtagelse ansees at være gaaet over paa Citanten, der kun under Betingelse af, at Fragten blev erlagt, kunde være berettiget til at forlange Ladningen udleveret, saaledes maa ogsaa en af Citanten selv under Sagen fremlagt Erklæring fra Afladeren, der er dat. 19de Decbr. 1868 og blandt Andet indeholder, at Afladeren, efterat det ved den paagjeldende Ladnings Udlosning havde viist sig, at Indstevntes Skib havde indladet c. 30 Wispel mindre end i Connossementet angivet, fuldstændig har jevnet denne Sag med Modtageren af Ladningen og haaber, at ogsaa Indstevnte vil gjøre ligesaa og være tilfreds med Fragten for det virkelig modtagne og udleverede Kvantum, ansees at gaae ud fra den Forudsætning, at det var Citanten, der vilde have at ordne det Fornødne med Hensyn til den Indstevnte tilkommende Fragt, uden at det antydes, at Indstevnte med Hensyn til Fragtens Udbetaling skulde være henviist til Afladeren eller dennes Commissionair i Aalborg. Citantens Paastand om Frifindelse paa Grund af, at han ikke skulde kunne ansees som rette Sagvolder, vil saaledes ikke kunne tages til Følge.

Subsidiairt har Citanten formeent, at der ikke kan tilkomme Indstevnte Fragt af mere end i det Høieste 131 Wispel, i hvilken Henseende han deels har paaberaabt sig den ovenommeldte Erklæring fra Afladeren om, at der ved Ladningens Udlosning er — som det hedder — bleven aabenbaret en Vildfarelse saaledes, at Indstevntes Skib har indladet cirka 30 Wispel mindre end i Connossementet angivet — hvilken Erklæring dog efter Afladerens Stilling til Sagen ikke kan

komme i videre Betragtning — og deels søgt at gjøre gjeldende, at Indstevntes Skib efter sin Drægtighed ikke har kunnet rumme det i Connossementet opgivne Qvantum Kartofler og navnlig ikke mere end i det Høieste 131 Wispel, hvilket sidste Maal efter Citantens Anbringende omtrent skal svare til det Tøndetal, han ved Udlosningen har modtaget. Citanten, der har erkjendt at have ladet sig Ladningen tilmaale ved sine egne Folk, har imidlertid ikke ført noget directe Beviis for, hvormeget Ladningen ved Udlosningen har udgjort, og ligesom det ikke ved de af Citanten tilveiebragte Oplysninger kan ansees tilstrækkelig beviist, at Indstevntes Skib ikke har været istand til at indtage det i Connossementet angivne Qvantum Kartofler, saaledes er det ikke godtgjort, at Indstevnte ved sit eget Forhold har bevirket, at der mulig er indladet mindre end dette Qvantum. Idet derfor den i Connossementet angivne Ladning, 161 Wispel, vil være at lægge til Grund for Beregningen af den Indstevnte ifølge Certepartiet tilkommende Fragt, hvilket ogsaa Befragteren ved at forelægge Indstevnte Connossementet til Underskrift maa antages at være gaaet ud fra, findes Citanten ifølge den betingede Fragt af $3\frac{3}{4}$ Thlr. pr. Wispel og efter Fradrag af de af Indstevnte forskudsviis modtagne 100 Thlr., at maatte tilsvare Indstevnte et Beløb af $503\frac{3}{4}$ Thlr. pr. Cour.; men da Indstevnte, der har paastaaet sig Beløbet tilkjendt i Rigsmønt med 1 Rdlr. 32 ß pr. Thlr., ikke har oplyst at have havt Hjemmel til at fordre Betaling efter en høiere Cours, end Citanten har villet erkjende for den gjeldende, nemlig 1 Rdlr. 30 ß pr. Thlr., vil Citanten i Henhold til den af ham i saa Henseende nedlagte subsidiaire Paastand ikkun være at tilpligte at betale Indstevnte 661 Rdlr. 1 Mk. med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra 7de Decbr. 1868 til Betaling skeer.

Processens Omkostninger for begge Retter findes efter Sagens Omstændigheder at burde ophæves.

Med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter sees ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, Brænderieier J. Henius, bør til Indstevnte, Skibsfører A. Thogersen, betale 661 Rdlr. 1 Mk. med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra 7de Decbr. 1868 til Betaling skeer.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Det Idømte udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren. Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 51.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 5te November.

Skiftedecisioner.

Decision

i

afgangne Frøken Marie Sophie Magdalene Valentins Bo.

(Prøvelse af forskjellige fra vedkommende Intestatarvingers Side i et Dødsbo nedlagte Paastande, om at et af den Afdøde oprettet Testament med tilhørende Codiciller burde kjendes ugyldigt enten i det Hele eller i visse Punkter. Med Hensyn til nogle ved Confirmationen skete Forandringer i nysmeldte testamentariske Bestemmelser antaget, at, hvor der, saaledes som i det foreliggende Tilfælde, viser sig Hindringer for at Administrationen af et Legat eller Stiftelse, som en Afdød har paabudt, lader sig udføre aldeles overeensstemmende med Testamentets Forskrifter, kan der Intet være til Hinder for at saadanne Administrationsbestemmelser undergaae en eller anden Forandring, naar den Afdødes Hensigt ligefuldt opnaaes.)

(Afsagt af Lands-Over- samt Hof- og Stadsretttens Skifte-commission den 27de October 1870.)

Decisionen er saalydende:

I et af afdøde Frøken Marie Sophie Magdalene Valentin, hvis Bo behandles af Executores testamenti, under 3die April

1862 oprettet Testament og Codicil af 29de Marts 1867, er det bl. A. bestemt, at der af den Formue, som blev tilbage efterat nogle mindre Legater, Skifteomkostninger m. v. vare afholdte, skulde oprettes et samlet Legat under Stifterindens Navn for ældre ugifte Døttre af afdøde danske Embedsmænd og Borgere i Kjøbenhavn, hvilket Legat paa nærmere anførte Betingelser skulde afgives til Kjøbenhavns Magistrat, og skulde Uddelingen af Legatportionerne, efterat forskjellige af Testatrix nævnte Personer vare blevne betænkte med saadanne Portioner, alene skee „af Kjøbenhavns Magistrat i Forening med Kjøbenhavns Borgerrepræsentanter.“ Fremdeles indeholdes i Codicillet den Bestemmelse, at der efter hendes Død skulde kjøbes en Seng i Vartou „paa 100 Aar“, der — efterat en bestemt Person var nævnt som fortrinsviis berettiget — skulde bortgives af Kjøbenhavns Magistrat og Borgerrepræsentanter til de af hendes Tjenestefolk, som i de sidste 20 Aar af hendes Levetid havde tjent hende mindst i 3 Aar, men siden af hendes nærmeste Familie.

Efterat Magistraten paa Executorernes Forespørgsel havde erklæret sig villig til at overtage Administrationen af Legatet og Belæggelsen af Sengen i Vartou, forsaavidt denne efter Testamentet ikke tilkom Familien, dog, for at undgaae Vidtløftigheder ved Administrationen, kun under Betingelse af, at Saadant overdroges til Magistraten alene, uden Deeltagelse deri af Kjøbenhavns Borgerrepræsentanter, samt gjort opmærksom paa, at en Seng i Vartou ikke efter de gjeldende Bestemmelser kunde kjøbes paa 100 Aar, men kun paa 50 Aar, da Testatrix ei havde efterladt sig Descendenter, indgik Executorerne med en allerunderdanigst Ansøgning om at erholde Testamentet med tilhørende Codiciller confirmeret med de Forandringer, som de efter Magistratens Ytringer ansaa nødvendige. Under 12te Januar d. A. blev en saadan Con-

firmation meddelt, og hedder det i denne, at de testamentariske Bestemmelser i alle Punkter stadfæstes „dog saaledes, at Bestyrelsen af Legatet, derunder indbefattet den fremtidige Uddeling af Legatportionerne samt Belæggelsesretten til den ommeldte Seng i Vartou, forsaavidt samme ifølge de testamentariske Dispositioners Indhold ikke skal tilfalde Testatrix's nærmeste Familie, alene udøves af Magistraten i bemeldte Vor Residentsstad, samt at Bestemmelsen om at oftnævnte Seng skal kjøbes for 100 Aar, forandres derhen, at Sengen bliver at kjøbe for saa lang Tid, som de for Vartou Hospital gjeldende Bestemmelser tilstede."

Af det saaledes i Boet Passerede have tvende af Testatricis Intestatarvinger taget Anledning til at angribe de testamentariske Dispositioners og Confirmationens Gyldighed, idet de væsentlig have anført, deels at Confirmationen af de omhandlede testamentariske Dispositioner uretteligen er meddelt igjennem Indenrigsministeriet istedetfor igjennem Justitsministeriet, hvilken sidste Autoritet formeentligen udelukkende skal kunne meddele Confirmation paa Testamenter, deels, at selv om Indenrigsministeriet ansees berettiget dertil, kan formeentlig denne Autoritet dog, ligesaalidt som nogen anden, være berettiget til at gjøre Forandringer i en Afdøds Villiebestemmelser, men kun have Myndighed til enten at stadfæste disse i deres Heelhed eller nægte Stadfæstelsen, idet under en modsat Forudsætning en Andens Villie traadte istedetfor den Afdødes.

I Henhold hertil have de tvende legale Arvinger paastaaet Testamentet af 3die April 1862 med tilhørende Codiciller kjendt ugyldigt, og subsidiairt, at Bestemmelserne om Stiftelsen af det omhandlede Legat og Oprettelsen af en Seng i Vartou kjendes ugyldige.

Fra Boets Side er der nedlagt Paastand om princi-

paliter at de nævnte testamentariske Dispositioner, saaledes som de af Kongen ere confirmerede, kjendes gyldige, og subsidiairt, at de kjendes gyldige, saaledes som de af den Afdøde ere oprettede.

De af Intestatarvingerne anførte Grunde for Testamentets Ugyldighed enten i det Hele eller for en Deel findes imidlertid ikke at være fyldestgjørende.

Da Afdøde ikke har efterladt sig Livsarvinger og saaledes ikke af Hensyn til disse var indskrænket i frit at kunne disponere over sin Formue ved Testament, navnligen ogsaa ved Oprettelsen af et Legat og en Seng i Vartou*), var Confirmationen kun nødvendig, forsaavidt det ved Testamentet var bestemt, at Bestyrelsen af disse skulde overtages af en communal Autoritet. At det, som af Intestatarvingerne paastaaet, udelukkende skulde tilkomme Justitsministeriet ad mandatum at meddele kgl. Confirmation paa testamentariske Bestemmelser, fremgaaer ikke af Lovgivningen, og navnlig ikke af den af Intestatarvingerne paaberaabte Frd. 21de Mai 1845, da den deri indeholdte Bestemmelse om at Confirmation meddeles af det daværende danske Cancelli, angaaer Tilfælde, hvor der er Spørgsmaal om Forhold, henhørende under den høieste Pupilautoritet — Cancelliet eller nu Justitsministeriet, — hvorimod det iøvrigt, naar ingen Lovbestemmelse herom haves, hvad gjelder for nærværende Tilfælde, maa være Administrationens egen Sag at afgjøre gjennem hvilket Ministerium en Confirmation skal udfærdiges**), og at dette in

*) Jfr. Oppermann om Stiftelser S. 18 og Scheels Personret S. 649—651.

**) Selvfølgelig maa dette forstaaes cum grano salis og ikke saaledes, at Administrationen, hvor en bestemt Lovbestemmelse savnedes, skulde kunne lade Confirmationer udstede i flæng gjennem de forskjellige Ministerier, for Exempel lade Testamenter, indeholdende

casu er skeet igjennem Indenrigsministeriet, til hvilket iøvrigt en stor Deel af det forrige danske Cancellies Forretningsomraade er henlagt, finder sin naturlige Forklaring deri, at den ansøgte Confirmation gik ud paa at paalægge en communal Autoritet Bestyrelsen af det af Testatrix oprettede Legat og den af hende oprettede Seng i Vartou.

Hvad angaaer de ved Confirmationen skete Forandringer i de testamentariske Bestemmelser, bliver at bemærke, at hvor der, som in casu, viser sig Hindringer for at Administrationen af et Legat eller Stiftelse, som en Afdød har paabudt, lader sig effectuere aldeles overeensstemmende med Testamentets Forskrifter, skjønnes der ikke at være noget til Hinder for, at saadanne Administrationsbestemmelser undergaae en eller anden Forandring, naar den Afdødes Hensigt ligesaa fuldt opnaaes.

I nærværende Tilfælde sees det navnlig ikke, at det kan have været den Afdøde i den Grad magtpaaliggende at Kjøbenhavns Borgerrepræsentanter deeltage i Bestyrelsen af Legatet og Sengens Belæggelse, at det skulde kunne antages, at hun ikke vilde have samtykket i, naar hun blev oplyst om Forholdene, at Bestyrelsen overlodes Magistraten alene, da en saadan Administration maa forudsættes at afgive en ligesaa fuld Garanti, som den af Testatrix nævnte, ligesom det ogsaa med Føie kan præsumeres, at det kun er Ubekjendtskab med de for Vartou Hospital gjeldende Regler, der have bevirket, at hun har taget en Bestemmelse om Kjøbet af en Seng, der ikke i sin fulde Udstrækning lod sig udføre.

Det skjønnes derfor ikke, at de i Confirmationen indeholdte Forandringer i de testamentariske Bestemmelser ere af

---

Bestemmelser sigtende til Umyndiges Tarv o. desl., confirmeres af Marine- eller Udenrigsministeriet.

en saadan Beskaffenhed, at de kunne siges at være i Strid med den Afdødes Villie og Hensigt, og de kunne derfor ikke bevirke disse Bestemmelsers Ugyldighed enten i det Hele eller for en Deel.

Som Følge heraf kan ingen af Intestatarvingernes Paastande tages til Følge, hvorimod det omhandlede Testamente med tilhørende Codiciller vil være at kjende gyldigt, saaledes som det af Kongen er confirmeret.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Disputen.

Thi decideres:

De i nærværende Bo nedlagte Paastande om at Testamentet af 3die April 1862 med tilhørende Codiciller kjendes ugyldigt enten i det Hele eller i visse Punkter, kunne ikke tages til Følge, hvorimod bemeldte testamentariske Bestemmelser bør være gyldige, saaledes som de allerhøiest ere blevne confirmerede.

Decision

i

Firmaet H. C. Hahn & Co.'s Fallitbo.

(Statueret, at det maa ansees som en ved Lovgivningen og Forholdets Natur hjemlet Grundsætning, at i et Interessentskabs Fallitbo skal Interessentskabsmassen først tjene til Dækning af den af Interessentskabscontrahenterne stiftede Gjeld, og kan kun — naar denne er dækket — komme den enkelte Interessents personlige Creditorer tilgode *.)

(Afsagt af Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Skiftecommission den 28de October 1870.)

Decisionen er saalydende:

Efterat Interessenterne i Firmaet H. C. Hahn & Co., Detailhandlerne Hans Chr. Jonassen Hahn og Carl Jul.

*) Jfr. Ørsteds Haandbog 6te Bind, S. 673.

Holger Barchalia, den 14de Marts d. A. havde begjært Firmaets og deres særlige Boer tagne under Skiftebehandling, blev der af Handelshuset Chr. Olsen & Co., der for forskjellige af Firmaet til Handelshuset udstedte Vexler under 1ste Marts d. A. i Henhold til et den 6te Januar s. A. indgaaet Forlig havde ladet gjøre Execution i forskjellige i Udsalgsstedet her i Byen beroende Varer, og for et Beløb af 532 Rdlr. 4 Mk. 15 ß erholdt Udlæg i disse Varer, nedlagt Paastand om at disse, som beroende i Fallitboets Værge, maatte udleveres bemeldte Handelshuus, for derefter at sælges ved Auction. — Imod denne Paastand blev der af Isenkræmmer H. Ed. Halberg protesteret, idet han, der ifølge en af Fallenten Barchalia til ham den 6te Septbr. 1862 udstedt, den 15de s. M. thinglæst, Obligation med Pant i Udstederens Indbo og Løsøre, udestaaende Fordringer og Varelager har tilgode hos Barchalia et Beløb af 1139 Rdlr. 4 Mk. 15 ß, formeentlig maatte ansees som første Panthaver i Firmaets og Interessenten Barchalias Boer, og gaaer hans principale Paastand ud paa, at han som Panthaver kjendes berettiget til forlods Dækning af Auctionsprovenuet for de til Handelshuset Chr. Olsen & Co. ved Executionsforretningen den 1ste Marts d. A. udlagte Varer fremfor Olsen & Co., medens han subsidiairt har paastaaet saadan Dækning i Halvdelen af Auctionsprovenuet, samt endelig at han nyder fortrinligt Udlæg fremfor de simple Creditorer saavel i Barchalias særlige Bo som i Firmaet Hahn & Co.'s Bo.

Fra Handelshuset Olsen & Co.'s Side er der nedlagt Paastand om, at Isenkræmmer Halbergs Protest ikke tages til Følge, men at derimod Auctionsprovenuet af de den 1ste Marts d. A. til Handelshuset udlagte Varer udbetales til Procurator Salomonsen paa Handelshusets Vegne, forsaavidt udfordres til skadesløs Dækning af dets Fordring,

stor 532 Rdlr. 4 Mk. 15 ß, og at Handelshuset for den Deel af dets Fordring, som muligen ikke maatte blive skadesløst dækket af Auctionsprovenuet, nyder Udlæg som uprivilegeret Creditor. In subsidium har Handelshuset paastaaet forlods Dækning i Halvdelen af Auctionsprovenuet.

Det er blevet in confesso under Disputen, at Interessentskabet, uanseet den til Kjøbenhavns Magistrat i Henhold til Firmaloven af 23de Januar 1862 gjorte Anmeldelse af 29de Januar d. A. om at Firmaet H. C. Hahn & Co. fra den 22de s. M. var ophævet, endnu factisk bestod da Executionsforretningen den 1ste Marts d. A. fandt Sted, og da Fallitbehandling blev begjært, og de udlagte Varer maa derfor antages at have udgjort en Deel af Interessentskabsmassen. Fremdeles maa det ansees givet, at den Fordring, hvorfor der er givet Handelshuset Udlæg, hidrørte fra Vexler, udstedte af Firmaet som saadant, altsaa fra Gjeld, stiftet af Interessentskabet og i dettes Interesse, medens den Fordring, Isenkræmmer Halberg gjør gjeldende, er et personligt Krav paa Fallenten Barchalia for Gjeld, contraheret forinden Interessentskabets Indgaaelse.

Da det nu maa ansees at være en i Lovgivningen og Forholdets Natur hjemlet Grundsætning, at Interessentskabsmassen først maa tjene til Dækning af den af Interessentskabet contraherede Gjeld, og kun da kan komme den enkelte Interessents personlige Creditorer tilgode, naar hele Interessentskabsgjelden er dækket, følger heraf, at Isenkræmmer Halbergs Fordring som hidrørende fra et personligt Mellemværende med Barchalia, maa staae tilbage for Handelshuset Olsen & Co.'s Krav paa Firmaet som saadant.

Handelshuset Olsen & Co.'s principale Paastand findes derfor at maatte gives Medhold, idet det derhos maa ansees som en Selvfølge, at Handelshuset for den Deel af For-

dringen, der ikke bliver dækket af Auctionsprovenuet, maa være berettiget til at concurrere som uprivilegeret Creditor.

Forsaavidt Isenkræmmer Halberg subsidiairt har paastaaet fortrinligt Udlæg fremfor de simple Creditorer saavel i Barchalias særlige som i Hahn & Co.'s Bo, kan derom under nærværende Disput, der kun verserer imellem ham og Olsen & Co., ingen Bestemmelse tages.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til at den den 21de Mai d. A. fremlagte Interessentskabscontract ikke er skrevet paa stemplet Papir. Iøvrigt er Stempellovgivningen ikke overtraadt under Disputen.

Thi decideres:

Handelshuset Chr. Olsen & Co., eller nu efterat dette Firma ved dets eneste Indehaver, Grosserer Christian Olsens Død er blevet hævet, dennes Enke, Alvina Olsen, der hensidder i uskiftet Bo, bør være berettiget til at erholde udbetalt Auctionsprovenuet af de ved Executionsforretningen den 1ste Marts d. A. til Handelshuset udlagte, hos Firmaet H. C. Hahn & Co. da beroende Varer, forsaavidt behøves til skadesløs Dækning af Handelshusets Fordring, stor 532 Rdlr. 4 Mk. 15 ß, samt for den Deel af Fordringen, som ikke maatte blive skadesløst dækket af Auctionsprovenuet, at nyde Udlæg i Boet som uprivilegeret Creditor.

Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til at den den 21de Mai d. A. fremlagte Interessentskabscontract ikke er skrevet paa stemplet Papir.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen 1/8 2 Carl Stühr som befuldmægtiget Agent for Livsforsikkringsselskabet Caisse générale des Familles i Paris ctr. Muurmester J. G. Køhler.

(Spørgsmaal om et Livsforsikkringsselskab kunde antages berettiget

til at afforbre en Indstevnt et paastevnt Beløb som Præmie for en tegnet Livsassurance, eller om Policen, saaledes som af Indstevnte paastaaet, efter Omstændighederne maatte ansees hævet.)

(Paadømt den 25de Juli 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Carl Stühr som befuldmægtiget Agent for Livsforsikkringsselskabet Caisse générale des Familles i Paris, søger under nærværende Sag Indstevnte, Muurmester J. G. Køhler, til imod Udlevering til ham af en af bemeldte Livsforsikkringsselskab paa hans Liv for Frcs. 20,000 udfærdiget, den 29de August og 20de September 1867 dateret Police, samt af et af ham den 14de August s. A. til det samme Selskab udstedt og af dette til Citanten den 4de Septbr. næstefter endosseret Anfordringsbeviis, lydende paa Frcs. 742 à 34½ ß eller 266 Rdlr. 3 Mk. 15 ß, det sidste i qvitteret Stand, at betale det nysnævnte Beløb og Police-Stempel 1 Rdlr. 2 Mk., tilsammen 267 Rdlr. 5 Mk. 15 ß, med Renter deraf 5 pCt. pro anno fra Forligsklagens Dato, den 2den Marts 1868, indtil Betaling skeer, samt Omkostningerne ved en den 29de Februar 1868 til Sikkerhed for det anførte Beløb paabegyndt Arrestforretning med 15 Rdlr. 2 Mk. 6 ß saavelsom denne Sags Omkostninger skadesløst.

Indstevnte procederer til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Det er under Sagen oplyst, at Indstevnte i et Andragende af 14de August 1867 begjærte sig forsikkret i det ovennævnte Livsforsikkringsselskab, idet han i Andragendet forpligtede sig til at betale det første Aars Præmie saasnart Selskabet havde bevilget Andragendet, ligesom han i Henhold hertil under samme Dato udstedte et Beviis, der lyder paa, at han paa Anfordring og ved Præsentation af sin Forsikkringspolice vilde have at betale til Selskabet eller Ordre

Beløbet af den aarlige Forsikkringspræmie med Police og Stempel med 742 Frcs. à 34½ ß eller 266 Rdlr. 63 ß. Ligeledes er det in confesso, at en af Selskabet den 29de Aug. 1867 udfærdiget Police er tilligemed Anfordringsbeviset den 20de September næstefter præsenteret Indstevnte, der samme Dag har underskrevet et Duplicat af Policen, men Indstevnte har desuagtet vægret sig ved at betale Beløbet, fordi han ikke ved den ommeldte Police anseer sig saaledes forsikkret, at han eller hans Bo kan være vis paa i sin Tid at erholde den forsikkrede Sum udbetalt. Han har i saa Henseende anført, at Citanten dengang, der var Spørgsmaal om Forsikkringens Tegning, skal have tilkjendegivet Indstevnte, at det vilde bero paa en af Selskabets Læge foretagen Undersøgelse, om han vilde blive antaget til Forsikkring, men at en saadan Undersøgelse ikke er forudgaaet Policens Udfærdigelse, hvorimod Citanten har ladet sig nøie med en af Indstevntes Huuslæge udstedt Attest over dennes Sundhedstilstand, hvilken Indstevnte ikke kan ansee for tilfredsstillende, da den, efter hvad han har anbragt, ikke er grundet paa en foregaaende Lægeundersøgelse, men endog ham uafvidende er meddelt Citanten af Lægen, der ikke skal have havt tilstrækkelig Leilighed til nøie at kjende hans Helbredstilstand. Indstevnte har derfor kun anseet sig pligtig til at indfri Anfordringsbeviset, naar enten Selskabets Læge har undersøgt ham, og Selskabet derefter antager ham til Forsikkring, eller naar han tilligemed sin Police erholder en Erklæring fra Selskabet om at dette, uanseet at han ikke er undersøgt af dets Læge og at den Lægeattest, der foreligger, er afgiven uden foregaaende Undersøgelse, vil i sin Tid udbetale den forsikkrede Sum, selv om han maatte døe af en Sygdom, som ved en saadan Lægeundersøgelse kunde have været oplyst.

For denne sin Opfattelse finder Indstevnte en afgjort

Bestyrkelse i de under Sagens Gang stedfundne Forhandlinger mellem ham og Selskabet. Efterat nemlig Indstevnte gjennem et herværende Handelhuus, der er Selskabets Kasserer her paa Stedet, var bleven affordret Præmien for det andet Forsikkringsaar, svarede Indstevnte, at han kun vilde betale under Reservation af at erholde Præmien tilbagebetalt, saafremt den mellem ham og Citanten om Betalingen af den første Præmie verserende Retssag fik et Udfald, der godtgjorde, at han ikke var saaledes forsikkret, at han kunde være vis paa i sin Tid at erholde den Sum, hvorfor han havde tegnet Forsikkringen, udbetalt; tillige forklarede Indstevnte Grunden til hans Vægring ved at betale den her under Sagen omprocederede Præmie, og oplyste, at han under nærværende Sag havde stillet en Opfordring til Citanten om at skaffe en Erklæring fra Selskabets Directeurer i Paris om, at Selskabet i sin Tid vilde udbetale den Sum, hvorfor han var forsikkret, uagtet han ikke var bleven optagen uden foregaaende Lægeundersøgelse og uagtet den Lægeattest, som Citanten paastod at have erhvervet, af de ovenanførte Grunde maatte ansees ufyldestgjørende. Derefter modtog Indstevnte en Skrivelse af 26de Aug. 1868 fra Selskabets Direction, hvori det hedder, at den ikke kan besvare hans Brev i de af ham angivne Udtryk, førend han producerede tilfredsstillende Sundhedsattest, udstedt af Selskabets Læge i Kjøbenhavn; han opfordres derhos til at lade sig undersøge af denne Læge, og, dersom han afgiver en gunstig Erklæring om Indstevntes Sundhedstilstand, vil Directionen give et Svar, som endelig vil afgjøre det her foreliggende Tilfælde, idet hans Stilling derved vil blive bragt paa det Rene. Dernæst modtog Indstevnte en Skrivelse fra Citanten af 14de Septbr. s. A., om at Selskabet samtykkede i, at en saadan Lægeundersøgelse, som Indstevnte antoges at ønske, fandt Sted, men fordrede, at det

skete i Overværelse af den Læge, der havde afgivet den forr nævnte Attest om Indstevntes Sundhedstilstand, hvorhos Indstevnte opfordredes til at angive paa hvilken af Dagene indtil den 18de s. M. han vilde indfinde sig hos Selskabets Læge. Da Indstevnte ikke svarede herpaa, modtog han en Erindringsskrivelse af 21de s. M. med Opfordring til at berigtige sit Mellemværende inden 25de næstefter, og denne Skrivelse var bilagt med en Afskrift af en Skrivelse fra Directionen af 8de s. M. Heri hedder det, at Selskabet havde været nødsaget til at tilskrive Indstevnte som skeet er, fordi han selv havde erklæret, at den Læge, der havde udstedt Attesten, ikke kjender hans Sundhedstilstand; men at dette ikke vil kunne have nogen Indflydelse paa den fuldbyrdede Antagelse af hans Andragende, fordi det vil være Directionen umuligt at antage, at en saa hæderlig og anseet Læge skulde have kunnet indlade sig paa at afgive en falsk Erklæring, og Indstevnte ikke havde produceret noget Beviis, der kunde tillade Directionen at annullere Policen. Det tilføies derhos, at hvis der fra Indstevntes Side med Hensyn til hans Erklæring (om de ham med Hensyn til hans Sundhedstilstand forinden Antagelsen fremlagte Spørgsmaal) er nogen Sandhedsfordølgelse tilstede, der tynger saa meget paa hans Samvittighed, at han nu vil erklære den, og foreslaaer, at hans Sundhedstilstand paany bliver undersøgt, saa vil Directionen samtykke heri, men forlanger dog den oftnævnte Huuslæges Nærværelse. Denne vægrede sig imidlertid ved at komme tilstede, og der blev Intet af den omtalte Undersøgelse. Indstevntes her under Sagen fremsatte Provocation har Citanten besvaret ved at henholde sig til Directionens Skrivelse af 8de Septbr. 1868.

Indstevnte formener nu, at Directionen ved det ovennævnte Brev af 26de August 1868 maatte ansees at have

samtykket i, at Indstevntes Forpligtelse til at erlægge Præmie og altsaa ogsaa den foreliggende Retstvist skulde være afhængig af den omhandlede Lægeundersøgelse, og at det i alt Fald efter dette Brev maatte paahvile Directionen, hvis den vilde fordre Noget af ham, at afgive en ubetinget Erklæring om, at den var bunden ved Policen, men at dette saa langt fra er skeet, at det tvertimod maa antages, at Directionen anseer Policen for hævet. Heri kan der imidlertid ikke gives Indstevnte Medhold. Om end Directionens nysnævnte Brev — uanseet at det nærmest kun antyder det andet Aars Præmie, med Hensyn til hvilken Indstevntes Stilling jo var en heel anden end med Hensyn til det første Aars, — maatte kunne fremkalde nogen Tvivl om Directionen ansaa Forsikkringen bindende for sig, maa det bemærkes, deels at dette Brevs Affattelse væsentlig var hidført ved den Anskuelse, som Indstevntes forudgaaende Brev var egnet til at fremkalde hos den, at den vedkommende Læge ikke kjendte Indstevnte; men i ethvert Fald maatte enhver Tvivl forsvinde efter Directionens Skrivelse af 8de Septbr. f. A., hvori den anerkjender Policen og ikke vil „annullere" den, og kun forbi Indstevntes Skrivelse har vakt Formodning om en Sandhedsfordølgelse fra hans Side, aabner Adgang for ham til at underkaste sig en Lægeundersøgelse. Vel er Skrivelsen af 8de September først fremkommen efter det første Forsikkringsaars Udløb; men det er aabenbart, at den i Forbindelse med Policen binder Selskabet ogsaa for Fremtiden. Og naar Citanten her for Retten har henholdt sig til denne Directionens Skrivelse, maa han siges fremdeles at have anerkjendt Policen; at Selskabet ikke for Fremtiden anseer Indstevnte forsikkret hos sig — hvilket rigtignok efter Proceduren maa antages — er i Medhold af Policens Artikel 4 retfærdiggjort ved Udeblivelsen af det andet Aars Præmie.

Som Følge heraf vil Citantens Paastand være at tage til Følge, dog at Processens Omkostninger efter Omstændighederne ville være at hæve.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Den paastevnte Arrestforretning bør som lovlig gjort og forfulgt ved Magt at stande, og bør Indstevnte, Muurmester J. G. Køhler, imod Udlevering af den ovennævnte af Livsforsikkringsselskabet „Caisse générale des Familles“ i Paris for Frcs. 20,000 udfærdigede Police og imod Udlevering i qvitteret Stand af det ovennævnte Anfordringsbeviis, til Citanten, Carl Stühr, som befuldmægtiget Agent for nysnævnte Selskab, betale de paastevnte 267 Rdlr. 5 Mk. 15 ß med Renter deraf 5 pCt. pro anno fra den 2den Marts 1868 til Betaling skeer, og Arrestforretningens Omkostninger med 15 Rdlr. 2 Mk. 6 ß.

Sagens Omkostninger hæves.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Overretssager.

Sagen $\frac{122}{70}$ Jens Madsen Gammelgaards Hustru, Karen Marie Christensdatter med Mand og Værge ctr. Peder Jensen Sandholm af Vester-Klitgaard.

(I et Tilfælde, hvor en Underretsdom, ved hvilken det var paalagt den Domfældte under en daglig Mulkt at opfylde en Forpligtelse, var appelleret til Overretten, der fandt Forpligtelsen begrundet, statueret, at den inden Appelstevningens Udtagelse for nogle af Mulkterne foretagne Executionsforretning maatte staae ved Magt.)

(Paadømt den 12te September 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved den den 24de August f. A. afsagte og den 28de f. M.

lovligt forkyndte Politiretsdom i nærværende Sag, der i 1ste Instans har været anlagt af Indstevnte Peder Jensen Sandholm imod Citantinden, Karen Marie Christensdatter, Jens Madsen Gammelgaards Hustru, er Citantinden for uberettiget at have sat sig i Besiddelse af en Indstevnte tilhørende Ko, der stod tøiret paa hans Eiendom, ansect med en Bøde af 10 Rdlr. til Ringkjøbing Amts Fattigkasse eller i Mangel af sammes fulde Betaling med simpelt Fængsel i 5 Dage, samt derhos tilpligtet deels under en daglig Bøde af 1 Rdlr. til bemeldte Fattigkasse at tilbagelevere Indstevnte den ommeldte Ko og deels at betale ham Erstatning for sammes Affavn efter uvillige Mænds Skjøn, dog ikke over 2 Mk. daglig, saavelsom Sagens Omkostninger med 2 Rdlr. 4 Mk. 10 ß.

Efterat Indstevnte derpaa, da Citantinden ikke havde efterkommet bemeldte Dom, under 8de Novbr. f. A. havde ladet foretage Execution efter samme for de da paaløbne Dagmulkter saavelsom for en Deel af den løbende Erstatning for Koens Affavn samt for de idømte Omkostninger m. v., har Citantinden med Mand og Værge nu ifølge Stevning af 5te Januar d. A. indanket bemeldte Dom og Udlægsforretning for Overretten, hvor hun, uden at gjøre nogen Indsigelse mod den hende ved Politiretsdommen paalagte Forpligtelse til under Dagmulkt at udlevere Koen samt betale Erstatning for dens Affavn, har paastaaet den afsagte Dom forandret saaledes, at Dagmulkten bestemmes til 24 ß eller 2 Mk daglig og derhos først begynder at løbe en passende Tid efterat Overrettens Dom bliver forkyndt for hende, samt at den hende idømte Straffebøde bortfalder. Indstevnte har derimod paastaaet Politiretsdommen stadfæstet.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. **Nyt** Nr. 52.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 12te November.

Viborg Overretssager.

Sagen $\frac{122}{70}$ Jens Madsen Gammelgaards Hustru, Karen Marie Christensdatter med Mand og Værge ctr. Peder Jensen Sandholm af Vester-Klitegaard.

(Sluttet. — See forrige Nr.)

Citantinden har erkjendt, at hun den 25de Juni f. A. har borttaget den paagjeldende Ko fra en til Indstevntes Eiendom hørende Mark, men hun vil have staaet i den bestemte Formening, at Brugsretten til den ommeldte Mark, der af Indstevnte har været bortfæstet til en Trediemand, af hvem den atter ved en thinglæst Contract var bleven overdraget til Citantindens Mand, udelukkende tilkom hende og hendes Mand, saa at hun ikke havde anseet Indstevnte for berettiget til at græsse sine Køer paa denne Mark. Under en Sag, som Indstevnte i Anledning af den ommeldte Contracts Oprettelse havde anlagt mod Citantindens Mand og den omtalte Trediemand, var denne Contract imidlertid ved Underrettens Dom af 28de October 1868 frakjendt Gyldighed og Citantindens Mand tilpligtet at lade den aflyse og udslette

af Pantebogen samt kjendt uberettiget til i Medfør af samme at bruge og benytte den paagjeldende Eiendom, hvis Besiddelse han iøvrigt allerede under Sagens Drift havde fraveget, og vel maa det forudsættes, at denne Dom, da Citantinden borttog Indstevntes Ko, var indanket for Overretten — hvor den senere ved Dom af 7de Februar d. A. er stadfæstet —; men da den Omstændighed, at Spørgsmaalet om Contractens Gyldighed saaledes endnu ikke var endelig afgjort, ikke kunde give Citantinden nogen Beføielse til, saalænge Underretsdommen var usvækket, at ansee sig berettiget til at optage Kreaturer paa den paagjeldende, i Indstevntes Besiddelse værende, Mark, findes det at maatte have sit Forblivende ved den hende for hendes ommeldte ulovlige Forhold ved Politiretsdommen idømte Bøde af 10 Rdlr., hvilken Bøde dog i Medfør af Pl. 19de Februar 1819 vil være at tillægge Jurisdictionens Politikasse, ligesom ogsaa Dommens Bestemmelse om den Fængselsstraf, hvormed Bøden i Mangel af fuld Betaling skal afsones, maa bortfalde som uhjemlet i Lovgivningen, idet Bestemmelserne i Lov om Afsoning af Bøder udenfor criminelle Sager af 16de Februar 1866 § 1 i fornødent Fald bliver at bringe i Anvendelse.

Ligesom der derhos efter Sagens Omstændigheder ikke findes tilstrækkelig Føie til at nedsætte den ved Politiretsdommen bestemte Dagmulkt, saaledes kan der, efter at der forinden Appelstevningens Udtagelse er foretaget Execution efter Politiretsdommen, ikke være Spørgsmaal om at fritage Citantinden for at udrede de Dagmulkter, for hvilke der, som meldt, allerede under 8de Novbr. f. A. er gjort Execution, eller forsaavidt at ophæve den foretagne Udlægsforretning, mod hvilken iøvrigt ingen særlig Indsigelse er fremsat. Derimod maa det ansees at følge af den ved den iværksatte Appel indtraadte Suspension af den paaankede Doms Rets-

kraft, at der ingen yderligere Dagmulkter kunne paaløbe før efter Udløbet af Executionsfristen for nærværende Dom.

Efter det Anførte vil Politiretsdommen, ved hvis Bestemmelser i Henseende til Sagens Omkostninger ved Politiretten det findes at maatte have sit Forblivende, med den ommeldte Forandring være at stadfæste tilligemed den paaankede Udlægsforretning, hvorhos Citantinden efter Sagens Omstændigheder vil have til det Offentlige at betale Retsgebyhr og Skriversalair, forsaavidt disse Udgifter skulde have været udredede af Indstevnte, saafremt Sagen ikke for hans Vedkommende havde været beneficeret for Overretten, samt til Indstevntes beskikkede Sagfører sammesteds i Salair 16 Rdlr.

Under den befalede Sagførelse for Overretten har intet ulovligt Ophold fundet Sted, og med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen og den paaankede Udlægsforretning bør ved Magt at stande, dog saaledes, at den Citantinden, Karen Marie Christensdatter, Jens Madsen Gammelgaards Hustru, idømte Bøde tilfalder Jurisdictionens Politikasse, og at Bestemmelsen i Dommen om den Fængselsstraf, hvormed Bøden i Mangel af fuld Betaling skal afsones, bortfalder.

Til det Offentlige betaler Citantinden med Mand og Værge Retsgebyhr og Skriversalair, forsaavidt disse Udgifter skulde have været udredede af Indstevnte, Peder Jensen Sandholm*), saafremt Sagen ikke for hans Vedkommende havde været beneficeret for Overretten. Saa betaler hun og i Salair

*) Indstevntes Navn er i forrige Nummer angivet at være: Peder Jensen Sandholm af Vester-Klitgaard, istedetfor af „Vester-Klitegaard“.

til Indstevntes beskikkede Sagfører sammesteds, Cancelliraad Møller, 16 Rdlr.

Det Idømte at efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

* * *

I ovenstaaende Sag afgaves af tvende af de i samme dømmende Assessorer nedenstaaende

Dissentierende Votum:

„Det er formeentlig begrundet i Forholdets Natur, at naar en Underretsdom, ved hvilken det under Dagmulkt er paalagt en Part at opfylde en Forpligtelse, appelleres, og Forpligtelsen findes begrundet, og Dommen som Følge heraf stadfæstes, begynde Dagmulkterne først at løbe fra Udløbet af Overretsdommens terminus executionis, forsaavidt der ikke ved Overretsdommen maatte være fastsat en særlig Frist, inden hvilken Forpligtelsen skal være opfyldt, hvorimod de efter Udløbet af Underretsdommens terminus executionis paaløbne Dagmulkter eo ipso maa betragtes som bortfaldne paa Grund af, at selve Forpligtelsen er suspenderet ved Appellen, og dette maa navnlig gjelde ikke blot om de efter Appelstevningens Udtagelse eller Forkyndelse paaløbne Dagmulkter, men ogsaa om dem, der allerede forinden ere paaløbne. Er der, saaledes som i nærværende Sag, allerede gjort Udlæg for en Deel af Dagmulkterne, forinden Sagen appelleres, er det vel en Selvfølge, at Underretsdommens Stadfæstelse ikke uden videre kan faa den ommeldte tilbagevirkende Kraft med Hensyn til disse Dagmulkter ifølge Underretsdommen, eftersom Udlægsforretningen som en selvstændig Retshandling maa vedblive at staae ved Magt, saalænge indtil den ved Appel forandres; men in casu er Udlægs-

forretningen appelleret tilligemed Dommen, og der er saaledes i formel Henseende Intet til Hinder for ved Overretsdommen at fastsætte det i Sagens Natur begrundede Resultat, at Tvangsmidlet først træder i Virksomhed, naar selve Forpligtelsen er slaaet fast ved Overrettens Dom. Idet vi nu iøvrigt ere enige i Dommen, stemme vi endvidere i Henhold til Forانførte for, at den paaankede Udlægsforretning ophæves, forsaavidt der ved samme er gjort Udlæg for Dagmulkter efter Underretsdommen til et Beløb af 68 Rdlr., men iøvrigt stadfæstes." *)

Sagen $\frac{229}{70}$ Procurator Fasting Actor ctr. de Tiltalte Christen Jensen og Margrethe Andersdatter.

(Frifindelse tillagt to Tiltalte, der actioneredes for at have fiddet et dem ifølge Straffelovens § 178 givet Tilhold overhørige, da de senere vare blevne ægteviede.)

(Paadømt den 12te September 1870.)

Dommen er saalydende:

Under denne Sag tiltales Christen Jensen og Margrethe Andersdatter for forargeligt Samliv.

De Tiltalte have erkjendt, hvad ogsaa stemmer overeens med Sagens øvrige Oplysninger, at de i over 2 Aar have boet sammen som Ægtefolk i et Tiltalte Margrethe Andersdatter tilhørende Huus og i den Tid ført een Huusholdning og hjulpet hinanden til Erhvervelse af det Fornødne til dem og deres Børn, af hvilke de hver af tidligere Ægteskab have to, samt at de, efterat en Skrivelse fra Amtet, hvorved de advaredes om at fjerne sig fra hinanden, med Tilføiende, at

*) Cfr. med Hensyn til det i ovenstaaende Dissens ommeldte Spørgsmaal Bang og Larsens Proces 5te Deel S. 613—614.

de, saafremt de ikke ophørte med deres forargelige Samliv, vilde blive tiltalte og straffede overeensstemmende med Straffelovens § 178, den 13de Decbr. f. A. var forkyndt dem ved Stevnevidnerne, ere vedblevne at leve paa samme Maade og navnlig have havt Natteleie i samme Stue og af og til i samme Seng, medens dog Tiltalte M. Andersdatter har paastaaet, at de ikke, siden Amtets Advarsel blev dem forkyndt, have havt legemlig Omgang med hinanden. De Tiltalte have imidlertid anbragt, at det, da de flyttede sammen, var deres Hensigt at indgaae Ægteskab, og ligesom det af Sagens Oplysninger fremgaaer, at der, allerede før Sagen den 16de Juni d. A. blev paadømt ved Underretten, var skeet Tillysning til deres Ægteskab, saaledes er det ved en ifølge Overrettens Kjendelse indhentet Vielsesattest godtgjort, at de den 26de Juni ere blevne ægteviede. Ved de Tiltaltes Ægteskab findes nu det Forargelige ved deres tidligere Samliv i Henhold til Lovgivningens Grundsætninger, cfr. navnlig L. 5—2—32, 6—13—2 og Straffelovens §§ 166 og 175, at maatte ansees bortfaldet, og de Tiltalte ville derfor være at frifinde for Actors Tiltale i denne Sag, efter Omstændighederne dog med Forpligtelse til at udrede Actionens Omkostninger efter Underretsdommens Bestemmelser og derunder i Salair til Actor og Defensor for Overretten, 5 Rdlr. til hver.

Under Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet Ophold, der vil bevirke Ansvar, fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

De Tiltalte, Christen Jepsen og Margrethe Andersdatter, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være, dog saaledes at de, Een for Begge og Begge for Een, udrede Actionens Omkostninger, derunder de ved Underretsdommen bestemte

Salairer samt i Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Fasting og Faber, 5 Rdlr. til hver.

Det Idømte at efterkommes under Adfærd efter Loven.

* * *

Medens den ene af de Voterende i ovenstaaende Sag samtidig med Frifindelse paalagde det Offentlige Actionens Omkostninger, afgaves af to andre Voterende nedenstaaende

Dissentierende Votum:

Da de Tiltalte — der maa antages ikke før efter Sagens Anlæg at have gjort noget Skridt til at indgaae det paatænkte Ægteskab — uagtet Amtets Advarsel ere vedblevne at leve sammen paa en Maade, der maatte give Anledning til Forargelse, formenes det at maatte billiges, at de ved Underretsdommen ere ansete efter Straffelovens § 178, medens dog den ved bemeldte Dom fastsatte Straf af simpelt Fængsel i 8 Dage for hver af dem efter Sagens Omstændigheder findes at kunne indskrænkes til samme Slags Fængsel i 2 Dage, med hvilken Forandring i Henseende til Straffetiden den indankede Dom saaledes maatte blive at stadfæste.

Sagen 224/70 Besidderinden af Stamhuset Sæbygaard, Baronesse Sophie Cathrine Krag Juel Vind Arenfeldt paa Stensballegaard ctr. den constituerede Kammeradvocat paa Statskassens Vegne.

(En Citantinde, der var tiltraadt Besiddelsen af et Stamhuus ikke paa Grund af sidste Besidders Død, men i Henhold til særegne Bestemmelser i Erectionspatentet, antaget ikke at være pligtig at erlægge Afgift efter Bestemmelsen i Frd. 12te Septbr. 1792 § 7, men kun den almindelige ¼ Procent Afgift efter Frd. 8de Februar 1810 § 2 d.)

(Paadømt den 19de September 1870.)

Dommen er saalydende:

Citantinden, Baronesse Sophie Cathrine Krag Juel Vind Arenfeldt af Steensballegaard, der i Aaret 1866 tiltraadte Besiddelsen af Stamhuset Sæbygaard paa Grund af, at den tidligere Besidder af samme, hendes Broder Baron Preben Krag Juel Vind Arenfeldt, var fratraadt denne Besiddelse, da han var tiltraadt Besiddelsen af Stamhuset Steensballegaard, og begge Stamhuse efter Erectionen ikke maatte forenes paa een Haand, har under nærværende Sag for Underretten været søgt af Indstevnte, den constituerede Kammeradvocat paa Statskassens Vegne, til i Anledning af hendes Tiltrædelse af Stamhuset Sæbygaard, at betale de ved Frd. 12te Septbr. 1792 §§ 1 og 7, og Frd. 8de Febr. 1810 og Lov 19de Febr. 1861 paabudne Arveafgifter af 3 pCt. og 1 pCt. af Stamhusets Værdi, hvilke Afgifter ere af dets angivne Værdi, 240,000 Rdlr., beregnede til 9,600 Rdlr., men dog at der i dette Beløb afgaaer 1,200 Rdlr., der af Citantinden allerede i Marts 1868 ere indbetalte til Statskassen som den hende, efter hendes Formening, i den ommeldte Anledning alene paahvilende Overdragelsesafgift efter Frd. 8de Febr. 1810 af ½ pCt. af Stamhusets Værdi, og da hun ved Underretsdommen i Sagen er tilpligtet at betale det øvrige fordrede Beløb, 8,400 Rdlr., saaledes at 5,520 Rdlr. med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra Stevningens Dato, den 11te August 1869, indtil Betaling skeer, betales strax, og Resten, 2,880 Rdlr., betales i to paa hinanden følgende Aar, fra 13de Juli 1869 at regne, med Halvdelen i hvert Aar — har hun indanket Sagen her til Retten, hvor hun har gjentaget sin for Underretten fremsatte Paastand om Frifindelse for Indstevntes Tiltale, hvorimod Indstevnte her for Retten procederer til Underretsdommens Stadfæstelse.

Statskassens Fordring paa, at Citantinden skal tilsvare

de her under Sagen omhandlede Arveafgifter, er støttet paa, at Citantindens Ret til at tiltræde Stamhuset Sæbygaard er begrundet i det af Stamhusets Opretter i sin Tid udstedte Erectionspatent, der maa ansees som en testamentarisk Disposition, saa at hendes Tiltrædelse af Stamhuset maa ansees at være en Følge af en hende ifølge Erectionspatentets Bestemmelser tilkommende Arveret, og at Bestemmelserne i Frd. 12te Septbr. 1792 §§ 1 og 7 og Frd. 8de Febr. 1810 § 2 d, sammenholdt med Lov 19de Febr. 1861, derfor her maa komme til Anvendelse, uden at det i saa Henseende kan være af Indflydelse, at det ikke er paa Grund af den foregaaende Besidders Død, men fordi han af andre Grunde har i levende Live maattet fratræde Stamhusets Besiddelse, at Citantinden har tiltraadt dets Besiddelse. Ligesom imidlertid den almindelige Forskrift i Frd. 12te Septbr. 1792 § 1 alene har det Tilfælde for Øie, at Formuesgjenstande ved Dødsfald overgaae fra en Eier til en anden, saaledes kan det ogsaa ved Bestemmelsen i samme Frds. § 7 om, at Lehn, Stamhuse og andre Fideicommisser skulle henregnes blandt de Midler, hvoraf den i § 1 paabudne Afgift skal svares, kun ansees tilkjendegivet, at Afgiftsforpligtelsen med Hensyn til de i § 7 omhandlede Formuesgjenstande skal indtræde, naar de erhverves ved Besidderens Dødsfald, og de i Frd. § 7 b indeholdte Bestemmelser vise ogsaa, at Afgiften beregnes efter det Slægtskabsforhold, hvori den tiltrædende Besidder staaer til den sidste Besidder, og at det ikke er forudsat, at der kan blive Spørgsmaal om Erlæggelse af den i Forordningen ommeldte Arveafgift udenfor de Tilfælde, hvor Forandring af Besidder er en Følge af Besidderens Død. Skjøndt det nu, uanseet at der ikke her under Sagen er fremkommet nærmere Oplysning om Bestemmelserne i det for Sæbygaards

Stamhuus i sin Tid udfærdigede Erectionspatent, efter Proceduren i Sagen maa antages, at Citantindens Berettigelse til, naar hendes nævnte Broder fratraadte Besiddelsen af dette Stamhuus, at tiltræde det er begrundet i den i det nævnte Erectionspatent indeholdte testamentariske Bestemmelse, kan denne Omstændighed ifølge Lovgivningens uysanførte Synspunkt ikke komme i nogen Betragtning, og da Citantindens Erhvervelse af Stamhusets Besiddelse er skeet i den tidligere Besidders levende Live, bliver der heller ikke Spørgsmaal om noget Arveretsforhold ligeoverfor ham, hvorpaa en Arveafgiftsforpligtelse kunde begrundes. Da nu derhos den ved Lov 19de Februar 1861 paabudne Forhøielse af den ved Frd. 8de Februar 1810 bestemte Overdragelsesafgift af faste Eiendomme kun gjelder, hvor Overdragelsen skeer ved Arv, kan hun efter det Foranførte ei heller ansees pligtig at tilsvare denne Forhøielse.

Det maa derhos ogsaa mærkes, at da Citantindens ommeldte Broder i sin Tid tiltraadte Besiddelsen af Stamhuset Sæbygaard efter en Broder, som ogsaa i levende Live var fratraadt det, fordi han var tiltraadt Stamhuset Steensballegaard, blev der af ham kun erlagt den ved Frd. 8de Febr. 1810 foreskrevne ½ pCt. Afgift, og Indenrigsministeriet har i den Anledning i Skrivelse af 22de October 1869 udtalt, at det, efterat have brevvexlet med Justitsministeriet, ikke skjønnede, at der kunde kræves nogen Arveafgift i Anledning af denne Stamhusets Overgang fra en Besidder til en anden.

Efter det Foranførte vil saaledes Citantinden være at frifinde for Indstevntes Tiltale i denne Sag, og Processens Omkostninger findes at burde ophæves for begge Retter.

Med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter sees ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Citantinden, Baronesse Sophie Cathrine Krag Juel Vind Arenfeldt, bør for Tiltale af Indstevnte, den constituerede Kammeradvocat paa Statskassens Vegne, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Efterat den i sin Tid af Hs. Maj. Kongen til Lands-Over- samt Hof- og Stadsretsprocurator udnævnte Hr. O. J. Levison, efter forud for Høiesteret aflagt Prøve, havde erhvervet ministeriel Beskikkelse som Høiesteretssagfører, opstod for første Gang det Spørgsmaal, om i et saadant Tilfælde den vedkommende Overretsprocurator tidligere tilkommende Ret til at erholde Beskikkelse i beneficerede og criminelle Sager ved Overretten bortfaldt eller ikke.

Justitssecretairen, der nærede Tvivl i saa Henseende, udbad sig herom Rettens Resolution, idet han bemærkede, at Hr. Levison for ham havde oplyst at være i Besiddelse saavel af sin kongelige Bestalling af 1867 som af den ministerielle Beskikkelse af 16de Juli d. A., uden at den nævnte Bestalling var blevet ham affordret eller der var ham tilkjendegivet, at denne skulde have mistet sin Kraft, og at Hr. Levison endnu betragtede sig som Overretsprocurator som hidtil, blot saaledes, at han nu tillige kunde møde for Høiesteret i private Sager, uden at faae Andeel i de befalede Sager, i hvilke det for Overrettens Vedkommende var ham magtpaaliggende at beholde den samme Andeel som tidligere. — Da Sagførerlovens §§ 12 og 13 ikke skjønnedes at indeholde en bestemt Hindring for Opfyldelsen af Hr. Levisons Ønske, indstillede Justitssecretairen til Retten, at han som tidligere paa Rettens Vegne maatte efter Tour udstede Ordre til Hr. Levison i befalede Sager.

Det saaledes reiste Spørgsmaal behandledes derefter yderligere af Hr. Levison i følgende af ham til Retten afgivne Skrivelse, der med hans Tilladelse herved meddeles. Skrivelsen er saalydende:

„Efter hvad jeg har bragt i Erfaring, er det taget under Overveielse, om jeg, efter at have aflagt Prøve for Høiesteret i Henhold til Loven af 26de Mai 1868 og efterat have erhvervet ministeriel Beskikkelse som Høiesteretssagfører, kan vedblive som hidtil at erholde Beskikkelse i criminelle og beneficerede Sager for Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten. I denne Anledning udbeder jeg mig Tilladelse til at fremsætte nogle Bemærkninger til Begrundelse af min Formening om, at der ikke kan være Noget til Hinder derfor.

Det er vel saa, at naar en Overretsprocurator før Loven af 26de Marts 1868 traadte i Kraft, blev udnævnt til Høiesterets-advocat, hørte han op med at faae Deel i de befalede Sager for Overretten. Men dette fulgte af, at han erholdt en ny Kongelig Bestalling som Høiesteretsadvocat, og at denne Bestalling gav ham Ret til at faae Deel i Udførelsen af de criminelle og beneficerede Sager for Høiesteret. Da det kan komme til at paahvile en Sagfører i befalede Sager at udtale en Bedømmelse ikke blot over Sagførelsen ved de underordnede Retter, men ogsaa over selve de tidligere Instansers Behandling af Sagen, navnlig i criminelle Sager, forekommer det mig at være en Selvfølge, at den samme Mand ikke paa eengang kan faae Deel i de criminelle og beneficerede Sager ved Overretten og Høiesteret.

Men alt dette faaer ingen Anvendelse paa mig, da jeg ikke har erholdt nogen ny Kongelig Bestalling, men kun en ministeriel Beskikkelse, som dog ikke kan antages eo ipso at ophæve en tidligere Kongelig Bestalling, og da jeg ikke faaer Deel i de criminelle og befalede Sager for Høiesteret. Jeg har ved at erhverve Beskikkelse som Høiesteretssagfører alene opnaaet Ret til at møde for Høiesteret som privat engageret Sagfører. Herved er formeentlig alene den Undtagelse i min Ret til Sagførelse, som for Høiesterets Vedkommende gjøres i min Bestalling som Overretsprocurator, bortfalden for de reent private Sagers Vedkommende, men min Ret efter Bestallingen synes mig ikke herved at kunne være bleven forringet. Med andre Ord: jeg staaer i den For-

mening, at jeg maa være berettiget til at være paa eengang Overretsprocurator og Høiesteretssagfører, og det er mig ikke muligt at see nogen i Sagens Natur liggende Grund, hvorfor en saadan Cumulation skulde være utilstedelig. I mange Tilfælde forekommer en lignende Cumulation mig at være saa naturlig, at det skulde undre mig meget, om dens Tilladelighed blev dragen i Tvivl. Man tænke sig, at en før Loven af 1868 udnævnt Underretsprocurator ønsker at møde i et andet Stift end det, for hvilket hans Bestalling udnævner ham til Sagfører, f. Ex. at en i Korsør boende Underretsprocurator for Sjællands Stift ønsker at møde i Nyborg Bything. I saa Fald er det da meget naturligt, at han erhverver Beskikkelse som Underretssagfører og anmelder at have Contoir i Korsør. Det vilde dog være meget besynderligt, om han, fordi han havde erhvervet saadan Beskikkelse, skulde ophøre at være Underretsprocurator efter Kongelig Udnævnelse og miste sine befalede Sager. Naar en Overretsprocurator i Viborg, hvis Kongelige Bestalling ikke omfatter Retterne i Østifterne, ønsker at kunne møde ved een eller flere Underretter paa Øerne, kan han opnaa saadan Adkomst ved at erhverve Beskikkelse enten som Overretssagfører eller som Underretssagfører, idet han i begge Tilfælde anmelder, at han har Contoir i Viborg, hvor han vedbliver at boe. Men det vilde dog være ganske forunderligt, om han, fordi han modtog Beskikkelse f. Ex. som Underretssagfører, skulde ophøre at være Overretsprocurator i Viborg og miste Andeel i de befalede Sager for denne Ret. Men paa samme Maade forekommer det mig ogsaa, at jeg som Overretsprocurator for Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten maa kunne erhverve Beskikkelse som Høiesteretssagfører uden at miste nogen mig efter min Procuratorbestalling tilkommende Ret, idet jeg vedbliver at boe og have Contoir i Kjøbenhavn. Det forekommer mig endog ikke uden Føie at kunne siges, at det stemmer bedst med Ordningen efter Loven af 26de Mai 1868, at jeg beholder de befalede Sager for Overretten. Efter Lovens Bestemmelse skal jo, naar der af de nuværende Høiesteretsadvocater ikke længere findes et tilstrækkeligt Antal til Udførelsen

af de befalede Sager, et passende Antal af de efter Loven af 1868 beskikkede Høiesteretssagførere antages dertil af Justitsministeriet. Hvis nu Alle, som blive Høiesteretssagførere, skulle miste deres tidligere Ret til at beskikkes i befalede Sager for Overretten, saa ville de blive fremmede for Sagførelsen i criminelle Sager, og følgelig meget mindre skikkede til at udføre disse Sager for Landets øverste Domstol; men det kan dog neppe have været Lovens Mening at forringe deres Dygtighed, blandt hvilke efter Lovens Bestemmelse Sagførere for Høiesteret i criminelle Sager engang skulle søges.

Jeg troer, at der efter Sagens Natur ikke let lader sig anføre nogen fyldestgjørende Grund til at betage mig Adgang til at erholde Deel i de criminelle og beneficerede Sager. Men formeentlig findes der heller ikke i Ordene i Loven af 26de Mai 1868 nogen Grund dertil. De offentlige og beneficerede Sager omtaler Loven alene i § 12, hvor det siges, at Udførelsen deraf forbeholdes de af Kongen udnævnte Sagførere. I denne § synes det ogsaa at maatte have været udtalt, hvis det havde været Meningen, at de af Kongen udnævnte Sagførere skulde miste deres Sager, alene fordi de tillige erhvervede en ministeriel Beskikkelse som Sagfører i Henhold til Loven. Men hertil findes der intet Spor. Lovens § 13, som foreskriver, at de af Kongen beskikkede Sagførere, forsaavidt de forblive i deres hidtilværende Stillinger, beholde enhver dem efter deres Bestalling og Lovgivningen tilkommende Rettighed, og at Prøveprocuratorerne kunne vente at erholde Kongelig Udnævnelse efter de tidligere Regler, tilsigter aabenbart alene at give den i lignende Tilfælde sædvanlige Regel til Bevarelse af velerhvervede Rettigheder, ved hvilken det tilsigtes at afskjære mulig Tvivl om, hvorvidt det var nødvendigt for en af Kongen udnævnt Sagfører efter Lovens Ikrafttræden at erhverve ministeriel Beskikkelse, men den vil ganske vist ikke afgjøre Noget om befalede Sager. Naar nogen af de nævnte Sagførere virkelig opgiver sin hidtilværende Stilling, saa kan han selvfølgelig ikke udøve de dermed forbundne Rettigheder. Saaledes kan det vistnok ikke drages

i Tvivl, at naar en af Kongen udnævnt Underretsprocurator for Sjællands Stift med Bopæl i Roeskilde erhverver Beskikkelse som Underretssagfører og derefter tager Bopæl i Aalborg, hvor han udelukkende udøver sin Virksomhed, saa er han udtraadt af sin tidligere Stilling, idet hans Virksomhed var knyttet til en By i Sjælland, og han har altsaa tabt de ham efter Bestallingen tidligere tilkommende Rettigheder, hvorunder ogsaa Retten til at erholde Beskikkelse i befalede Sager ved en sjællandsk Ret. Jeg formener imidlertid, at jeg i enhver Henseende er forbleven i min tidligere Stilling. Jeg er for Øieblikket i Besiddelse saavel af Kongelig Bestalling til mig som Overretsprocurator af den 26de Aug. 1867 som af ministeriel Beskikkelse for mig som Høiesteretssagfører af den 16de Juli d. A., og ligesom Bestallingen ikke nogensinde er bleven mig affordret, saaledes er det heller ikke fra nogen Side tilkjendegivet mig, at Bestallingen skulde være gjort ugyldig ved den erhvervede Beskikkelse som Høiesteretssagfører. Jeg vedbliver at boe og have Contoir her i Byen som Overretsprocurator ligesom hidtil. Jeg troer derfor, at jeg maa forene de Rettigheder, som begge de nævnte Documenter give mig, idet jeg beholder den mere udvidede Ret til Procedure for Overretten (tillige omfattende befalede Sager) og dermed forener en indskrænket Ret til at møde for Høiesteret, nemlig i reent private Sager efter Engagement. Loven af 1868 afgiver selv Exempler paa Cumulation af Rettigheden som Sagfører med Stillingen som Embeds- eller Bestillingsmand. Dens § 7 Stk. 1 forbyder Sagførere at være i visse med Sagførervirksomheden uforenelige Stillinger, og forøvrigt skal det efter Stk. 2 afgjøres af Kongen, om nogen offentlig Embeds- eller Bestillingsmand kan udøve Sagførervirksomheden. Det fremgaaer heraf, at Cumulation af Virksomheden som Sagfører med at beklæde et offentligt af Staten lønnet Embede eller Bestilling meget vel kan tilstedes, og man vil altsaa i Fremtiden ligesaavel som tidligere kunne see Exempler paa, at den samme Person paa eengang er Procurator og f. Ex. Toldembedsmand. Om Cumulation af Ret til Sagførelse efter to forskjellige Adkomster taler Lovens § 7

slet ikke; men det forekommer mig, at da Loven alene fastsætter Indskrænkning i Adgang til at udøve Sagførervirksomheden og tillige være i et virkelig lønnet Embede, saa maa Cumulation af to forskjellige Berettigelser til at optræde som Sagfører ansees for ligefrem tilladelig. Sagens Natur forekommer mig ogsaa at tale for dette Resultat.

I Henhold til alt det Udviklede formener jeg, at jeg fremdeles maa have Adgang til at erholde Beskikkelse i criminelle og beneficerede Sager for Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten, og beder jeg nu om, at de ovenstaaende Bemærkninger maa blive tagne i Betragtning ved Spørgsmaalets Afgjørelse."

Efterat Communication fra Justitsministeriet om Hr. Levisons Beskikkelse som Høiesteretssagfører var modtaget af Retten og det reiste Spørgsmaal drøftet af dennes Medlemmer, resolveredes, at Høiesteretssagfører Levison for Fremtiden ikke kunde meddeles Ordre i befalede Sager.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 53.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 19de November.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretsfager.

Sagen 319/70 Procurator Seidelin Actor ctr. Tiltalte Gartner Niels Christensen af Ordrup.

(En Tiltalt, forsaavidt han actioneredes for at have gjort sig skyldig i det i Straffelovens § 284 ommeldte Forhold, vel ikke antaget at kunne straffes efter den citerede Lovbestemmelse, men da han dog fandtes at have tilsidesat almindelig Forsigtighed, mulkteret efter Brandpolitiloven af 2den Marts 1861 § 20 jfr. § 24.)

(Paadømt den 2den September 1870.)

Dommen er saalydende:

Tiltalte, Gartner Niels Christensen af Ordrup, der er født den 28de Decbr. 1840 og ikke findes tidligere at have været tiltalt eller straffet, actioneres i nærværende, fra Kjøbenhavns Amts nordre Birks Extraret hertil indankede, Sag for at have gjort sig skyldig i det i Straffelovens § 284 jfr. Lov 2den Marts 1861 § 24 in fine omhandlede Forhold, og er han ved Underrettens Dom idømt Straf af simpelt Fængsel i 8 Dage samt en Erstatning af 578 Rdlr. 3 Mk. til Landbygningernes Brandforsikkring og af 76 Rdlr.

1 Mk. 12 ß til Ny danske Brandforsikkringsselskab, dog at Straffen bortfalder, naar han udreder den ommeldte Erstatning, og derhos tilpligtet at betale Salair til Actor og Defensor ved Underretten, Isenholdsviis med 5 Rdlr. og 4 Rdlr.

Den Brand, der har foranlediget Sagen, og som den 19de Februar d. A. overgik det til Grosserer Jørgen Jensens Landsted, „Skovhuset", ved Ordrups Krat hørende og under Tiltaltes Tilsyn staaende Drivhuus, der tildeels afbrændte, maa efter samtlige fremkomne Oplysninger antages at være opstaaet fra Fyrstedet eller Skorstenen, der ere anbragte i Midten af Drivhuset, og hvis Indretning er saaledes, at Skorstenen ikke er bygget over Fyret, men sat i Forbindelse med samme ved en saakaldt Stikskorsteen, der fuldstændig kan lukkes med en Jernskodde, hvorved Ilden hindres fra at trænge ind i Hovedskorstenen, medens den, naar Skoddet er trukket tilbage, kan række derind. Det er nemlig oplyst, at Arbeidsmand Peter Christensen, der passede Fyret, den paagjeldende Dag Kl. 9½ om Formiddagen saae til Ilden, og, da der endnu var god Kulild, lagde han ikke mere Kul paa, men tog, — efter hvad han har erkjendt, uden Ordre fra Tiltalte, — nogle Huggespaaner, saa mange, som han i 2 à 3 Gange kunde have i begge Hænder, og kastede dem ind i Fyret ovenpaa Kulilden, hvorefter han lukkede Døren til Fyrstedet; men da han saae, at der stod Gnister opad Skorstenen, løb han efter sin Forklaring strax ind til Fyret og skjød den ovenommeldte Skodde ind; kort efter, ifølge hans Formening efter ikke engang 10 Minutters Forløb, bemærkede han Røg ved den Rensedør, der var anbragt lige oven over Stikskorstenen, og ved nærmere Undersøgelse fandt han ved at betragte nogle Høvlespaaner, — hvoraf omtrent 1 Læs fra forrige Aars Sommer efter Tiltaltes Anordning var sat op til Skorstenen, dog saaledes, at Tiltalte ved Rensedøren havde anbragt

to Stumper Brædder imellem Spaanerne og Døren, — at Spaanerne vare antændte. Den ommeldte Bunke Spaaner havde en Bredde af circa 2 Alen ud fra Skorstenen og en Høide af over 2 Alen op ad Skorsteensmuren, saa at den omtrent med ½ Alen var ovenfor Rensedøren; men efter et af tvende Muurmestre afgivet Skjøn kan det ikke antages, at enten nogen af Rensedørene eller Døren til Fyrstedet under de givne Omstændigheder kunde ophedes til en saadan Grad, at Antændelsen af Spaanerne deraf kan forklares. Forsaavidt der efter Branden blev funden flere mindre Revner paa Skorstenen ovenover den Rensedør, udenfor hvilken Spaanerne laa, bemærkes, at det ikke kan afgjøres, om disse Revner have været tilstede før Branden. Da det saaledes ikke er oplyst, hvorledes Ilden er opstaaet i Spaanerne, og det end ikke med fuldstændig Sikkerhed tør antages, at den er kommen fra Skorstenen, skjønnes Straffelovens § 284 ikke anvendelig paa Tiltaltes Forhold; men, da han dog har viist en Tilsidesættelse af almindelig Forsigtighed ved at opstable Spaanerne paa den ovenbeskrevne Maade, — hvilket Forhold i Medfør af Brandpolitiloven af 2den Marts 1861 § 49 bliver at paakjende under nærværende Sag, — vil han for denne Overtrædelse af sidstnævnte Lov være at ansee efter Sammes § 20 jfr. § 24, og findes Mulkten, der tilfalder Birkets Politikasse, efter Omstændighederne at kunne bestemmes til 10 Rdlr., hvorimod Tiltalte forøvrigt vil være at frifinde for det Offentliges Tiltale, hvorhos han dog vil have at udrede Actionens Omkostninger, deriblandt de Procuratorerne ved Underretten, N. P. Møller og Diechmann, ved Birkethingsdommen tilkjendte Salairer, samt i Salair til Actor og Defensor ved Overretten 5 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse ved begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Gartner Niels Christensen af Ordrup, bør til Kjøbenhavns Amts nordre Birks Politikasse bøde 10 Rdlr., men iøvrigt for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være.

Tiltalte bør derhos udrede Actionens Omkostninger, deriblandt Salair til Procuratorerne N. P. Møller, Diechmann, Seidelin og M. Møller, 4 Rdlr. til Diechmann og 5 Rdlr. til hver af de Andre.

Den idømte Mulkt at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen 841/70 Procurator Bocher Actor ctr. Tiltalte Indsidder Hans Rasmussen, Hjulmand af Klædskov.

(Frifindelse i Henhold til Straffelovens § 254, dog med Paalæg af Omkostningerne, under en Action for Bedrageri.)

(Paadømt den 2den September 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Stubbekjøbing Kjøbstads Extraret hertil indankede, Sag tiltales Indsidder Hans Rasmussen, Hjulmand af Klædskov, for Bedrageri.

Det er i saa Henseende oplyst, at han, som er født i 1820 og ikke tidligere tiltalt eller straffet, og som maa antages at have været nærmeste fødte Værge for sine to umyndige Halvsødskende, Peder Rasmussen og Bodil Rasmusdatter, uden at der dog var meddelt ham nogen Værgebestikkelse, har i December 1861, imod en af ham paa Børnenes Vegne afgiven Qvittering, erholdt udbetalt og derefter selv forbrugt de for disse to Halvsødskende og paa deres Navne i Stubbekjøbing Sparekasse indestaaende Beløb, 37 Rdlr. 1 Mk. 6 ß for hver; men da han ikke har fragaaet Modtagelsen og da

han inden Sagens Paadømmelse i 1ste Instans har erstattet de ommeldte Beløb med Renter, bortfalder i Henhold til Straffelovens § 254 Straffeansvaret, hvorfor han vil være at frifinde for Actors Tiltale, dog at han efter Omstændighederne vil have at udrede Sagens Omkostninger, derunder Salair til Actor og Defensor for Under- og Overretten med henholdsviis 4 og 5 Rdlr. til hver.

Underretsdommen, hvorved Sagen er hævet og Appellens Omkostninger paalagte det Offentlige, vil derfor være at forandre.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Indsidder Hans Rasmussen, Hjulmand af Klædskov, bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være, dog at han udreder Actionens Omkostninger, derunder Salair til Cancelliraad Müller og Kammerassessor Blæsberg for Underretten med 4 Rdlr. til hver og til Procuratorerne Becher og Myhlertz for Overretten med 5 Rdlr. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Kjendelse

i

Sagen $\frac{125}{70}$ Ane Kirstine Nielsdatter af Frørup Mark ctr. Boelsmand Rasmus Hansen af Slude Mark.

(Forkastelse af en Annullationspaastand, støttet paa at Modpartens Sagfører i 1ste Instans var mødt ved en uautoriseret Fuldmægtig og formeentlig uden gyldigt Forfald faaet Anstand.)

(Afsagt den 5te September 1870.)

Kjendelsen er saalydende:

Under nærværende Sag, hvorunder Citantinden, Ane

Kirstine Nielsdatter af Frørup Mark, paaanker en ved Vinding Herreds Ret den 13de November f. A. afsagt Dom i et af hende imod Indstevnte, Boelsmand Rasmus Hansen af Slude Mark, reist Søgsmaal til Betaling af Reparation for et formeentlig brudt Ægteskabsløfte, tilligemed en den 11te September f. A. afsagt Kjendelse, hvorved blev eragtet, at Citantindens Paastand om at Indstevnte maatte betragtes som udebleven, ikke kunde tages til Følge, medens der efter hendes subsidiaire Paastand blev bevilget hende Anstand i 14 Dage, har Citantinden paastaaet principaliter, at Kjendelsen og Sagens yderligere Behandling ved Underretten samt den endelige Dom kjendes nefterrettelige, og at Underdommeren tilpligtes at afsige Dom i Sagen efter de ved Incaminationen fremlagte Documenter, uden at der tages Hensyn til det den 14de August f. A. fremlagte Indlæg, og subsidiairt, at Dommen forandres i Overeensstemmelse med hendes Paastand for Underretten.

Indstevnte har derimod paastaaet, at den af Citantinden nedlagte Paastand om Annullation og Hjemviisning forkastes, og at der bevilges ham Anstand i 14 Dage for at behandle Sagens Realitet.

Citantindens principale Paastand er støttet paa, at Indstevnte, for hvem Canceliiraad, Procurator Jørgensen ved Sagens Foretagelse den 14de August f. A. mødte ved Exam. juris Lissau efter skriftlig Fuldmagt, og fremlagde Indlæg, maa ansees ikke at have givet Møde, eftersom Lissau ikke er autoriseret Fuldmægtig og saaledes var uberettiget til at møde for Canceliiraad Jørgensen, da det af ham opgivne Forfald, et Møde som Directeur i Nyborg Sparekasse, var en privat Forretning, og har hun derhos bemærket, at Lissau ikke alene mødte som Fuldmægtig i denne Sag, men ogsaa optræder i

andre Sager ved Herredet, som ere Cancelliraad Jørgensen overdragne.

Da L. af 26de Mai 1868 imidlertid ikke gjør det til Pligt for en Sagfører at have en autoriseret Fuldmægtig, men i § 11, cfr. § 13, tillader Sagførerne, om end kun undtagelsesviis, i Tilfælde af Forhindring for dem selv, at sende en Anden, forsynet med særskilt Fuldmagt, og det opgivne Forfald maa ansees at være tilstrækkeligt, findes Citantindens principale Paastand ikke at kunne tages til Følge, hvorimod der vil blive at bevilge Indstevnte den forlangte Anstand i 14 Dage.

Thi eragtes:

Den af Citantinden, Ane Kirstine Nielsdatter af Frørup Mark, nedlagte Paastand om Annullation og Hjemviisning kan ikke tages til Følge, hvorimod der bevilges Indstevnte, Boelsmand Rasmus Hansen af Slude Mark, Anstand til den 19de Septbr. d. A.

Sagen AS. $\frac{898}{70}$ Skomager J. P. Bech i Slagelse ctr. Procurator Jacobsen i Korsør.

(En Sagfører efter Omstændighederne nægtet et paastaaet Salair samt Portoudgifter for efter Citantens Anmodning at have concipeeret og med sine Erklæringer til Østifternes Creditforening indsendt to Andragender angaaende et af Citanten til bemeldte Forening skyldigt Restlaan.)

(Paadømt den 5te September 1870.)

Dommen er saalydende:

Efterat Citanten, Skomager J. P. Bech i Slagelse, der af Indstevnte, Procurator Jacobsen i Korsør, var sagsøgt til Betaling af 10 Rdlr. som Salair og Portoudgifter for efter Citantens Anmodning at have concipeeret og med sine Erklæringer til Østifternes Creditforening indsendt tvende An-

dragender om, at dennes Restlaan maatte forblive indestaaende i en Eiendom i Slagelse, som Citanten havde kjøbt, ved en inden bemeldte Kjøbstads Bything den 25de April d. A. afsagt Dom var kjendt pligtig til at betale Indstevnte de paastaaede 10 Rdlr. samt Søgsmaalets Omkostninger, har Citanten efter Stevning af 15de Juni bragt Sagen ind for Overretten, hvor han har paastaaet sig frifunden og Indstevnte tilpligtet at betale sig Processens Omkostninger ved begge Retter skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

Indstevnte derimod er, skjøndt lovligen varslet, hverken mødt eller har ladet møde her ved Retten, hvor Sagen derfor i Medfør af L. 1—4—30 og Frd. 3die Juni 1796 § 2 vil være at paakjende efter de fremlagte Breve og Beviisligheder, navnlig Underretsacten.

Som ovenfor bemærket, har Indstevnte som Søgsmaalsgrund anført, at han efter Citantens Anmodning har concipeeret og til Creditforeningens Bestyrelse indsendt de ovennævnte Andragender fra Citanten. Da Indstevnte imidlertid, imod Citantens Benægtelse deraf, ikke har beviist at have concipeeret disse Andragender, vil der intet Hensyn kunne tages til denne Deel af Søgsmaalsgrunden, og da den fra Indstevntes Side endvidere paaberaabte Virksomhed, der isvrigt kun har bestaaet i til Creditforeningen at fremsende de tvende Andragender fra Citanten med Erklæringer, der ifølge sit Indhold ikke kunne være afgivne af Indstevnte i Egenskab af Befuldmægtiget for Citanten, ikke sees at være udøvet efter egentlig Opfordring af Citanten, men alene kan ansees grundet i, at Indstevnte, der er Sagfører for Creditforeningen og i denne Egenskab havde underrettet Citanten om, at han maatte indgive Andragende om at beholde Laanet indestaaende i den af ham kjøbte Eiendom, saaledes havde givet ham Anledning til den Tro, at det hørte til Indstevntes Hverv at

modtage og indsende Andragenderne quæstionis, vil dette ei heller kunne begrunde noget Krav paa Salair eller Honorar.

Citanten vil derfor være at frifinde.

Processens Omkostninger for begge Retter findes Indstevnte at maatte tilsvare Citanten med 15 Rdlr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke for Overretten.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, Skomager J. P. Bech i Slagelse, bør for Tiltale af Indstevnte, Procurator Jacobsen i Korsør, i denne Sag fri at være.

Indstevnte bør til Citanten betale Processens Omkostninger for begge Retter med 15 Rdlr., der udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen 84/70 Parcellist Hans Frederiksen af Sværdborg ctr. Directionen for de sjællandske Jernbaner.

(En mod Directionen for de sjællandske Jernbaner anlagt Sag afviist som ikke henhørende under Domstolenes Afgjørelse.)

(Paadømt den 5te September 1870.)

Dommen er saalydende:

I Anledning af, at den for en sydsjællandsk Jernbane udstukne Linie overskjærer den eneste Vei, der fører til Citanten, Hans Frederiksens Eiendoms Parcelsted, hvis Jorder have Matr.-Nr. 5a i Sværdborg, under Præstø Amt, og endvidere for den væsentligste Deel afskjærer en ham tilhørende Huuslod under Matr.-Nr. 16 i samme By, som han selv bruger, fra hans øvrige Eiendom, har han efter Stevning af 6te Januar d. A. søgt de Indstevnte, Directionen for de sjællandske Jernbaner, paa Jernbaneselskabets Vegne, tilpligtet under en daglig Bøde af 5 Rdlr. enten at anbringe et Banevogterled i en,

for at den der ansatte Banevogter kan i og oplukke Leddene paa den omhandlede Overkjørsel, og i det Hele bevogte denne, tilstrækkelig Nærhed af samme, eller til paa anden ligesaa fyldestgjørende Maade at træffe tilbørlig Foranstaltning til Overkjørselens Bevogtning uden Ulempe for ham, hvorhos Citanten har paastaaet de Indstevnte tilpligtet at betale ham Sagens Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

De Indstevnte have derimod principaliter paastaaet Sagen afviist og sig tillagt Kost og Tæring og in subsidium procederet til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Afviisningspaastanden er støttet paa, at det foreliggende Spørgsmaal formeentlig ikke henhører under Domstolenes Paakjendelse, men har fundet sin Afgjørelse ved den i Henhold til Frd. 5te Marts 1845 § 5 nedsatte Commission, hvis Resolution gaaer ud paa, at der i Overskjæringen af Veien til Citantens Parcelsted skal anbringes en privat Overkjørsel for ham. Da den nævnte Commission, ved hvis Resolution det, som det i den anførte § hedder, skal have sit endelige Forblivende, bl. A. har at tage under Overveielse hvorledes de ved Banens Anlæg afbrudte Veiforbindelser saavelsom Communicationen mellem de enkelte Grundstykker, kunne paa hensigtsmæssigste Maade bringes istand, maa de Indstevnte gives Medhold i, at det herefter ikke kan blive Gjenstand for Domstolenes Afgjørelse, om en Overkjørsel, for paa hensigtsmæssigste Maade at sikkre Communicationen paa en af Banen overskaaren Vei, skal efter de locale Forhold betragtes som offentlig, og saaledes efter de vedtagne Regler forsynes med en Banevogter, eller som in casu ikkun som privat, saa at den alene forsynes med en lukket Bom, hvortil der gives Vedkommende Nøgle, og forsaavidt Citanten specielt har henviist til samme Frds. § 19, er efter denne §

Spørgsmaal om, hvorledes Jernbaneentrepreneurerne skulle opfylde de dem efter §'s 1ste Deel paahvilende Forpligtelser bl. A. til at sikkre Communicationen paa overskaarne Veie, ligeledes unddraget Domstolenes Afgjørelse.

Idet Sagen saaledes bliver at afvise, vil der efter de Indstevntes Paastand være at tillægge dem Kost og Tæring hos Citanten, der bestemmes til 5 Rdlr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag afvises.

I Kost og Tæring til de Indstevnte, Directionen for de sjællandske Jernbaner, betaler Citanten, Parcellist Hans Frederiksen af Sværdborg, 5 Rdlr., der udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen AS. $\frac{388}{70}$ Procurator Sørrensen Actor ctr. Tiltalte forhenværende Skovløber Christian Ferdinand Thomsen.

(Straf dicteret efter Straffelovens § 101, dog saaledes, at der ved dennes Fastsættelse, i Medfør af nysnævnte Lovs § 102, toges Hensyn til den Anledning vedkommende Embedsmand selv ved sin Adfærd havde givet til Gjerningen.)

(Paadømt den 6te September 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende, fra Kjøbenhavns Amts nordre Birks Extraret her for Retten indankede, Sag actioneres Tiltalte, forhenværende Skovløber Christian Ferdinand Thomsen, for hans den 9de April d. A. imod Skovrider i det 2det kjøbenhavnske District, Bruhn, udviste Forhold.

Ved de under Sagen afgivne Vidneforklaringer maa det ansees tilstrækkelig godtgjort, at da Skovrider Bruhn den

nævnte Dag, iført Uniform og ledsaget af en Skovfoged og en Forstelev, kom i Nærheden af det af Tiltalte dengang beboede Huus i Rouesskov, og der traf Tiltalte udenfor Huset, spurgte han denne, hvorfor han ikke i flere Dage havde været paa Arbeide. Hertil svarede Tiltalte, at han skulde træffe Foranstaltninger i Anledning af sin forestaaende Flytning, og at han desuden ikke havde Lyst til at arbeide sammen med Drenge, hvorved han efter sin senere Forklaring vil have meent Folk, der vare yngre og stærkere end han, som er i en Alder af 63 Aar. Da Skovrideren derpaa spurgte, om med hvem han da vilde arbeide, svarede Tiltalte, med mine Ligemænd, og da Skovrideren bemærkede, at han ikke kjendte Tiltaltes Ligemænd, og at der nok ikke var mange af dem, lo Tiltalte og sagde, at det var godt sagt eller noget Lignende. Skovrideren gjorde derefter Tiltalte, der var opsagt sin Tjeneste som Skovløber til 1ste Mai og til den Tid skulde fraflytte Huset, det Spørgsmaal, hvor han skulde bo, og da Tiltalte svarede, at han skulde boe i Aasevang i et Grosserer Tvede tilhørende Huus, bemærkede Skovrideren, at Tiltalte jo ingen Anbefaling havde faaet fra ham. Hertil svarede Tiltalte, at det ikke havde kunnet falde ham ind at bede Skovrideren om nogen Anbefaling, men at han havde faaet en saadan fra Helsingør. Da Skovrideren derpaa lod falde en Yttring, der gik ud paa, at han nok kunde forstaae, at Tiltaltes Anbefaling var hentet saa langt borte, da hans — Skovriderens — Anbefaling neppe vilde have skaffet Tiltalte Tag over Hovedet, blev Tiltalte heftig og gik Skovrideren tæt ind paa Livet med det Spørgsmaal: „Hvad mener De med det?" Skovrideren stødte ham da tilbage med sin Stok, men Tiltalte, der ved dette Stød vil have følt Smerte i Hjertekulen, løftede nu, med den Yttring: „vil De lægge Haand paa en gammel Mand," sin Øxe, som hidtil havde

ligget paa Jorden, i Veiret, og kastede den paa Skulderen, hvorpaa han under den fortsatte Ordvexling brugte en Deel høirøstede Ord, af hvilke Vidnerne dog kun med Sikkerhed erindre den Bemærkning, at Skovrideren gik frem med Kjeltringestreger. Hermed endte Striden, idet de andre Tilstedeværende lagde sig imellem.

Hvad angaaer Tiltaltes Forhold med at løfte sin Øxe op fra Jorden, er det i Underretsdommen med Føie antaget, at dette Forhold kun kan betragtes som en Art Nodværge for det Tilfælde, at han paany skulde blive angreben, og at det derfor ikke kan ansees strafbart. Derimod vil Tiltalte, som ogsaa i Underretsdommen antaget, for hans fornærmelige Opførsel mod Skovrideren, medens denne var i Function, være at ansee med Straf efter Straffelovens § 101, men dog saaledes, at der i Medfør af samme Lovs § 102 ved Straffens Fastsættelse bliver at tage Hensyn til den Anledning, Skovrideren selv ved sin Adfærd har givet til Gjerningen. Straffen for Tiltalte, der er født i Aaret 1807 og ikke forhen tiltalt eller straffet, findes derfor at kunne bestemmes til en Bøde til Statskassen af 10 Rdlr., som i Mangel af fuld Betaling bliver at afsone med simpelt Fængsel i 3 Dage.

Underretsdommen, hvorved Bøden er bestemt til 30 Rdlr., vil altsaa forsaavidt være at forandre, medens der iøvrigt, og navnlig ogsaa i Henseende til Actionens Omkostninger, der retteligt ere paalagte Tiltalte, blive at stadfæste.

I Salarium til Actor og Defensor for Overretten vil Tiltalte have at betale 5 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Bøden

bestemmes til 10 Rdlr., der i Mangel af fuld Betaling bliver at afsone med 3 Dages simpelt Fængsel.

I Salarium til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Sørrensen og Bloch, betaler Tiltalte, forhenværende Skovløber Christian Ferdinand Thomsen, 5 Rdlr. til hver.

Den idømte Bøde at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Overretssager.

Sagen $\frac{244}{70}$ Gaardmand Jens Jørgensen Elbæk af Steensballe som Værge for sin Søn Rasmus Jensen, m. Fl. ctr. Skifteforvalteren i Dødsboet efter Huusmand Jørgen Rasmussen, Justitsraad, Herredsfoged Hersleb, og Ane Nielsdatter af Steensballe, Jørgen Rasmussens Enke.

(Antaget, at den længstlevende Ægtefælle ikke alene, hvor der skiftes mellem denne og den Førstafdødes Livsarvinger, cfr. Frd. 21de Mai 1845 § 19, men ogsaa i Tilfælde af Skifte med den Førstafdødes Udarvinger, maa ansees berettiget til at fordre sig Boets faste Eiendomme udlagte efter Vurdering.)

(Paadømt den 26de September 1870.)

Dommen er saalydende:

Efterat Huusmand Jørgen Rasmussen af Steensballe den 11te Septbr. f. A. var afgaaet ved Døden, blev hans og hans efterladte Enkes, Indstevnte Ane Nielsdatters Fællesbo taget under Skiftebehandling til Deling mellem Sidstnævnte og den Afdødes 4 Halvbrødre, Rasmus Jensen, Jens Jørgen Jensen, Niels Jensen og Paaske Jensen, af hvilke den Førstnævnte som sindssvag er sat under Værgemaal af sin Fader, Gaardmand Jens Jørgensen Elbæk af Steensballe, der saaledes i Forening med de 3 andre Brødre er fremtraadt som Part i Sagen. Ved Skiftets Foretagelse den 2den October næstefter opgav Indstevnte Ane Nielsdatter Boets Status, idet hun ansatte Activerne, det Fællesboet tilhørende Huus med tilliggende Jorder samt Besætning, Indbo og Udbo til en Værdi af 2600 Rdlr. og opgav Gjelden til 800 Rdlr., men Citanterne bestrede Rigtigheden heraf og erklærede, at Activerne vare for lavt ansatte. Boets Eiendele bleve da vurderede af to af Skifteretten tiltagne Mænd, men baade Indstevnte og Citanterne erklærede sig utilfredse med denne

Vurdering, idet Førstnævnte forlangte Omvurdering og de Sidstnævnte nedlagde Paastand om, at Boets Eiendele skulde bortsælges ved Auction. Under Forbehold af Citanternes mulige Ret til at fordre Auction foretoges derpaa en Omvurdering ved 4 af Skifteretten udmeldte Mænd, — dog alene af Huset med Tilliggende, idet Parterne bleve enige om, at Indstevnte overtog Løsøret og den indavlede Afgrøde for et Beløb af 500 Rdlr., — ved hvilken Omvurdering Huset med Grund og Haveplads blev taxeret til 700 Rdlr., og Markjorderne, idet de antoges at udgjøre 4½ Td. Land og ansattes til 375 Rdlr. pr. Td. Land, til 1687½ Rdlr., saaledes at dette Beløb nærmere blev at berigtige, eftersom det ved Maaling efter Kortet viste sig, om Arealet udgjorde mere eller mindre end de beregnede 4½ Td. Land. Efter denne Taxation har Indstevnte paastaaet sig Eiendommen udlagt, medens Citanterne derimod have fastholdt deres Paastand om, at Eiendommen stilles til Auction. Ved den af Skifteretten under 25de Februar d. A. afsagte Decision blev Indstevntes Paastand tagen til Følge, og Citanterne have derfor indanket bemeldte Skiftedecision her for Retten, hvor de have gjentaget deres for Skifteretten nedlagte Paastand, medens Indstevnte Ane Nielsdatter derimod procederer til Skiftedecisionens Stadfæstelse.

Vel maa nu den nyere Lovgivning ansees at gaae ud fra, at ved et Boes Deling mellem Arvingerne vil i Mangel af mindelig Overeenskomst og i de Tilfælde, hvor ikke særegne Lovbestemmelser komme til Anvendelse, Delingen, naar nogen af Arvingerne forlanger saadant, foregaae ved at de paagjeldende Formuesgjenstande, især faste Eiendomme, stilles til offentlig Auction, men ligesom det i Christian V.'s Lov ommeldte Udlæg in natura efter lovlig Vurdering ikke er ophævet ved noget udtrykkeligt Lovbud, saaledes stiller Forholdet sig ogsaa anderledes, naar der, som her i Sagen, er Spørgsmaal om Deling imellem den længstlevende Ægtefælle og den Førstafdødes Udarvinger, idet den Førstnævnte er Eier af den halve Deel af Boets Formue og ved en Realisation af Boets faste Eiendomme vil blive bragt ud af den Bedrift, som er udøvet af begge Ægtefæller i Forening. Det følger derfor allerede heraf, at det er for den længstlevende Ægtefælle af særlig Betydning ikke at blive tvungen til at lade den faste Eiendom, hvortil Ægtefolkenes Erhverv har været knyttet, stillet til offentlig Auction, og Lovgivningen har ogsaa ved flere Bestemmelser tilkjendegivet særlig Omhu for, at den længstlevende Ægtefælle ikke ved Skiftehold i Anledning af den Førstafdødes Død sættes ud af det Erhverv

og den Virksomhed, som har været øvet af begge Ægtefæller. At de i Rescr. 7de Febr. 1794 og dertil sig knyttende Bestemmelser i Frd. 21de Mai 1845 § 19 i saa Henseende indeholdte Bestemmelser kun angaae det Tilfælde, hvor der skiftes imellem den længstlevende Ægtefælle og den Førstafdødes Børn eller Afkom, kan ikke berettige til deraf at slutte, at hvor der skal skiftes imellem den længstlevende Ægtefælle og den Førstafdødes Udarvinger, skal den Længstlevende ikke kunne fordre sig et Boes faste Eiendom udlagt in natura efter Vurdering, da de nævnte Lovbestemmelser nærmest maa ansees at være en Følge af det Tilsyn, som det Offentlige fører med Umyndiges Formue. Det maa derfor billiges, at Indstevnte Ane Nielsdatter ved den paaankede Decision er kjendt berettiget til at erholde sig Boets faste Eiendom udlagt efter Vurdering, og bemeldte Decision vil derfor være at stadfæste, hvorhos Citanterne ville have at betale til det Offentlige Retsgebyhr, Skriversalair og Godtgjørelse for stemplet Papir, forsaavidt disse Udgifter skulde have været erlagte af Indstevnte Ane Nielsdatter, saafremt Sagen ikke for hendes Vedkommende havde været beneficeret for Overretten, samt til Indstevntes befalede Sagfører sammesteds i Salair 16 Rdlr.

Under den befalede Sagførelse for Overretten har intet ulovligt Ophold fundet Sted, og med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Den paaankede Skifteretsdecision bør ved Magt at stande.

Til det Offentlige betale Citanterne Retsgebyhr og Skriversalair samt Godtgjørelse for stemplet Papir, forsaavidt disse Udgifter skulde have været erlagte af Indstevnte Ane Nielsdatter, saafremt Sagen ikke for hendes Vedkommende havde været beneficeret for Overretten. Saa betale de og i Salair til Indstevntes befalede Sagfører sammesteds, Procurator Morville, 16 Rdlr.

Det Idømte udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 54.

Juridisk Ugeskrift.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitssecretair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 26de November.

Gjeldscommissionssager.

Sagen 1880/70 Gaardeier Ludvig Jensen af Birkerød ctr. Kobbersmedmester Smith.

(Eieren af en cederet Bankhæftelsesobligation antaget ifølge Grundsætningerne i Frd. 9de Februar 1798 at maatte være berettiget til af Eieren af den nuværende hæftelsespligtige Eiendom at fordre Bankhæftelsen forrentet med 6½ pCt., da Obligationen ikke havde nogen Paategning om Rentens Nedsættelse til 4 pCt.*)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 20de Octbr. 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Gaardeier Ludvig Jensen af Birkerød, søger under denne Sag som nuværende Eier af Bankhæftelsesobligationen Nr. 2776, stor 864 Rdlr., Indstevnte, Kobbersmedmester Smith, som Eier af den hæftelsespligtige Eiendom

*) Citanten havde vel ikke ligefrem paastaaet at han, da han fik Transport paa Bankhæftelsesobligationen, var uvidende om den tidligere skete Rentenedsættelse, men han havde, hvad der i Realiteten er det Samme, benægtet at der tidligere kun var svaret 4 pCt. af Obligationen.

Nr. 65 i Store Kongensgade (Matr.-Nr. 56 i St. Annæ Vester Qvarteer), til at betale Renten af bemeldte Bankhæftelse med 6½ pCt. pro anno for Tidsrummet fra 1ste October f. A. til 1ste April d. A. eller subsidiairt fra 11te December f. A. til 11te Juni d. A. med 28 Rdlr. 7 ß tilligemed Renter af dette Beløb 5 pCt. pro anno fra Klagens Dato, den 7de Juli d. A. indtil Betaling skeer og denne Sags Omkostninger skadesløst.

Indstevnte har paastaaet sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger, idet han har anbragt, at der ikke siden Bankhæftelsens Cession, den 30te Novbr. 1829, skal være bleven svaret mere end 4 pCt. aarlig Rente af den, og at Indstevnte ifølge den imellem ham og Eiendommens tidligere Eier udfærdigede Kjøbecontract ei heller har overtaget større Forpligtelse. Da imidlertid de anførte Omstændigheder, hvis Rigtighed Citanten iøvrigt har modsagt, ifølge Grundsætningerne i Frd. 9de Febr. 1798 ialfald ikke vilde kunne fritage Indstevnte fra at tilsvare Citanten som senere Transporthaver den i Obligationen oprindelig betingede Rente af 6½ pCt. pro anno, naar — som det her er Tilfældet — Obligationen ikke har erholdt nogen Paategning om Rentenedsættelsen, vil Citantens Paastand være at tage til Følge, idet bemærkes, at det paastevnte Rentebeløb ifølge Citantens principale, ikke modsagte, Anbringende maa antages at vedkomme Tidsrummet fra 1ste October f. A. til 1ste April d. A.

Sagens Omkostninger vil Indstevnte have at betale til Citanten med 2 Rdlr. 71 ß.

Under Sagen foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Kobbersmedmester Smith, bør til Citanten, Gaardeier Ludvig Jensen af Birkerød, betale de paastevnte 28 Rdlr. 7 ß med Renter deraf 5 pCt. pro anno fra den

7de Juli d. A. indtil Betaling skeer, og denne Sags Omkostninger med 2 Rdlr. 71 ß.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{185}{70}$ A. Oldenstedt ctr. Kammerassessor Konnerup.

(Afgiørelsen af hvor stort et Beløb en Indstevnt burde betale af et paastevnt Regningskrav gjort afhængig af uvillige Mænds Skjøn, forsaavidt angik enhver af de paa Regningen anførte Poster, uden at der ved Dommen gaves nogen Bestemmelse om Udredelsen af Omkostningerne ved de uvillige Mænds Udnævnelse og deres Forretning.)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 10de Novbr. 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, A. Oldenstedt, søger under nærværende Sag ifølge Transport til ham fra Sadelmager C. T. Køhlert Indstevnte, Kammerassessor Konnerup, tilpligtet at betale 82 Rdlr. 3 Mk. 8 ß, som Indstevnte skal skylde Køhlert til Rest paa en Regning for udført Arbeide tilligemed Renter deraf 5 pCt. pro anno og Sagens Omkostninger skadesløst.

Indstevnte har anført, at de paa Regningen ansatte Priser ere særdeles opskruede, og at Arbeidet deels ikke er forsvarlig udført, deels ikke udført i det Omfang, som paa Regningen angivet. Han har derhos bemærket, at 30 Rdlr., der paa Regningen ere afskrevne som contant betalte, ere betalte Køhlert, førend Arbeidet begyndtes, til Indkjøb af Materialier, og idet Indstevnte ikke vil erkjende, at Beløbet er medgaaet, fordrer han Anvendelsen af dette Beløb oplyst. Han har derfor kun anseet sig pligtig til at betale af Regningens Beløb 56 Rdlr. 1 Mk. 12 ß, med Fradrag af de nævnte 30 Rdlr. og 1 Rdlr. 5 Mk. 8 ß, som Køhlert efter

en Auctionsregning skylder ham og som begjæres liquideret, altsaa 31 Rdlr. 5 Mk. 8 ß, hvorfor han paastaaer sig frifunden imod at betale 24 Rdlr. 2 Mk. 4 ß, eller i hvert Fald et saadant Beløb, som uvillige af Retten udmeldte Mænd maatte bestemme med Fradrag af foranførte 31 Rdlr. 5 Mk. 8 ß. Saa paastaaer han og Citanten paalagt at betale Sagens Omkostninger, saavelsom Omkostningerne ved Skjøns- og Vurderingsforretningen skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

Citanten har benægtet Indstevntes Anbragte og navnlig at det udførte Arbeide skulde være uforsvarligt og de anførte Priser for høie, men ingen af Parterne har ført noget Beviis for sin Paastand. Der findes derfor efter Sagens Beskaffenhed Føie til at tage Indstevntes Paastand om Sagens Afgjørelse efter uvillige Mænds Bestemmelse til Følge, dog saaledes, at han tilpligtes at betale et saadant Beløb, som uvillige af Retten udmeldte Mænd maatte ansætte for de enkelte paa Regningen anførte Poster, dog ikke over de for hver især anførte Beløb med Fradrag af 30 Rdlr., og da Citanten ikke har fremført nogen speciel Indsigelse imod at den ommeldte Auctionsregnings Beløb liquideres, tillige af dette med 1 Rdlr. 5 Mk. 8 ß eller ialt med Fradrag af 31 Rdlr. 5 Mk. 8 ß, med Renter af Beløbet 5 pCt. pro anno fra Klagens Dato, den 14de Juni d. A., men iøvrigt frifindes for Citantens Tiltale.

Sagens Omkostninger bliver Indstevnte pligtig at betale Citanten med 3 Rdlr. 26 ß, hvorimod der ikke her under Sagen vil være at give nogen Bestemmelse om Udredelsen af Omkostningerne ved de uvillige Mænds Udnævnelse og deres Forretning.

Som udebleven fra den befalede Forligsprøve, den Dag

denne endelig skulde foregaae, vil Indstevnte i Mulkt for unødig Trætte have at betale 1 Rdlr. til Justitskassen.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Imod Extradition i qvitteret Stand af den ovenmeldte Regning med tilhørende Transport bør Indstevnte, Kammerassessor Konnerup, til Citanten, A. Oldenstedt, betale et saadant Beløb, som uvillige af Retten udmeldte Mænd maatte bestemme for hver af de paa Regningen anførte Poster, dog ikke over de der angivne Beløb, med Fradrag af 31 Rdlr. 5 Mk. 8 ß, samt Renter af Beløbet 5 pCt. aarlig fra den 14de Juni d. A. til Betaling skeer, men iøvrigt for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Indstevnte til Citanten med 3 Rdlr. 26 ß.

I Mulkt for unødig Trætte bør Indstevnte til Justitskassen erlægge 1 Rdlr.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

* * *

Skjøndt der ikke under ovenstaaende Sag gaves nogen Bestemmelse om Udredelsen af den ommeldte Skjønsforretnings Omkostninger, kan det dog neppe betvivles, at disse, i et Tilfælde som det foreliggende, vilde være at tilsvare af Debitor, idet Skjønsforretningen maa betragtes som nærmest henhørende til Executionen. Jfr. Bang og Larsens Proces 3die Deel Side 513 og Archiv f. Retsvidenskab 5te Deel S. 422.

Sagen ²⁷⁄₇₀ Johansen & Møller ctr. Kjøbmand H. Aagaard.

(En ved Gjeldscommissionen gjesteretsviis behandlet Sag afviist, da det ikke fandtes beviist, at Indstevnte var Gjest i Jurisdictionen.)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 10de Novbr. 1870.)

Dommen er saalydende:

Indstevnte, Kjøbmand H. Aagaard, der af Citanterne, Johansen & Møller, gjesteretsviis er sagsøgt til Betaling af 99 Rdlr. 5 Mk. 15 ß, hvortil Fordringen er nedsat, og hvilket Beløb han skal skylde for leverede Klædningsstykker m. m. ifølge Regning, med Renter 5 pCt. aarlig fra Klagens Dato, den 20de Septbr. d. A., indtil Betaling skeer, og Sagens Omkostninger skadesløst, har paastaaet Sagen afviist og sig tilkjendt Kost og Tæring, idet han formener uretteliig at være stevnet gjesteretsviis, da han ikke opholder sig her som Gjest, men har været bosat her i Staden i flere Aar som Handelsfuldmægtig hos et herværende Handelshuus, og da det nu ikke mod Indstevntes Benægtelse er beviist, at han er Gjest i Jurisdictionen, vil hans Paastand ogsaa være at tage til Følge, saaledes at Kost og Tæring bestemmes til 2 Rdlr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag afvises.

I Kost og Tæring betaler Citanterne, Johansen & Møller, til Indstevnte, Kjøbmand H. Aagaard, 2 Rdlr., der udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

* * *

I Anledning af ovenstaaende Dom skulle vi tillade os at bemærke, at Citanterne under Sagen havde fremlagt en Attest fra Kjøbenhavns Politicontoir om at Indstevnte den

14de September d. A. fra Hotel Phoenix er anmeldt som hjemmehørende i Stokholm og ankommet hertil fra Malmø. Ligesom denne Attest imidlertid ikke gik ud paa, at Indstevnte i Virkeligheden var hjemmehørende i Stokholm, saaledes paastod han selv under Sagen at have været bosat heri Staden i flere Aar. Spørgsmaalet om Sagen derefter skulde afvises eller paakjendes i Realiteten, dreiede sig saaledes om hvem Beviset i en gjesteretsvlis anlagt Sag paahviler, naar det er givet, at den Indstevnte boer paa et Hotel og derfra er anmeldt for Politiet som Reisende, men paastaaer i flere Aar at have havt fast Bopæl i Jurisdictionen.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

En af de Voterende i den i vort forrige Nummer S. 843—846 meddelte Justitssag mod forhenværende Skovløber Christian Ferdinand Thomsen afgav til Følge med Acten nedenstaaende

Dissentierende Votum:

Da det Skjænderi, hvormed Skovrideren er begyndt og hvorpaa Tiltalte har givet Svar, ikke vedkommer Skovriderens Embede, og da Embedsmanden ikke paa Grund af sin Embedsstilling kan fordre nogen særlig Beskyttelse efter Straffelovens § 101 eller nogen anden § i Straffeloven, naar han selv giver Anledning til Fornærmelsen, frifinder jeg Tiltalte og paalægger det Offentlige Omkostningerne.

* * *

Nedenfor meddele vi to tidligere af os forbigaaede Domme, der imidlertid formeentlig ikke bør savnes i nærværende Ugeskrift.

Sagen 5/8 8 Forhenværende Biskop over Als og Ærø, Sognepræst for Igen Menighed paa Als J. Hansen ctr. Cultusministeren og Finantsministeren.

(Antaget, at den forhenværende Biskop over Als og Ærø, Sognepræst for Igen Menighed paa Als, maatte i Medfør af 2det og 3die Led af § 7 i Pensionsloven 5te Juni 1851 have tabt al Krav paa Ventepenge eller Pension af den danske Statskasse, ved under den sidste Krig, uden engang at have assereret at have havt Kongens Samtykke dertil, at beklæde det Embede som Sognepræst i Igen, som han havde beholdt og endnu beklæder, efterat det ved Fredsslutningen er kommet til at sortere under fremmed Statshøihed.)

(Paadømt den 22de August 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Pastor J. Hansen, der i Aaret 1845 blev kaldet til Sognepræst for Igen Menighed paa Als, beskikkedes under 11te Febr. 1848 til tillige at være Biskop over Als og Ærø med en aarlig Gage af 4000 Rdlr., hvoraf 2000 Rdlr. skulde udredes af Finantserne, 2000 Rdlr. af de kgl. Alsiske og Ærøiske Kirkekassers Midler, med Forpligtelse til at holde en Capellan til at bestyre Præsteembedet. Den Deel af Gagen, der skulde udredes af Statskassen, blev imidlertid fra 1ste April 1861 forhøiet med 1000 Rdlr., medens Tilskuddet fra Kirkemidlerne samtidigt nedsattes med et lignende Beløb.

Efterat de fjendtlige Tropper i Juni 1864 havde occuperet Øen Als, hævede den af Preussen og Østerrig indsatte Civilregjering for Hertugdømmet Slesvig ved Resolution af 26de August s. A. Bispedømmet Als og Ærø, forsaavidt angik Als, og overdrog Biskoppens Functioner og Forretninger for denne Øes Vedkommende deels til Generalsuperintendenten for Slesvig, deels til Kirkevisitatoriet. Endelig blev Citanten ved kgl. Resolution af 19de Decbr. 1864 ent-

lediget fra Bispeembedet for Ærøes Vedkommende. Da nu Citanten formener at være vedbleven i Forhold til den danske Regjering at beklæde Bispeembedet Als og Ærø lige indtil sidstnævnte Dag, og der ikke er udbetalt ham Gage af Statskassen efter 1ste Octbr. 1864, antager han, at han endnu har Fordring paa Restgage for Aaret 1864, ligesom han anseer sig berettiget til Vartpenge eller Pension fra 1ste Januar 1865, hvorfor han, efter Stevning af 16de Jan. f. A. til Cultusministeren og Finantsministeren, under nærværende Sag har paastaaet sig kjendt berettiget til at erholde udbetalt af Statskassen deels den ham for Aaret 1864 formeentlig tilkommende Restgage 852 Rdlr. 4 Mk. 11 ß, i alt Fald den Deel af Restgagen, som skulde udredes directe af Statskassen eller 750 Rdlr., deels som Vartpenge eller Pension aarlig fra 1ste Jan. 1865 at regne 2311 Rdlr. 11 ß, i alt Fald et saa stort Beløb, som svarer til den Deel af hans Gage, som directe udredes af Statskassen, eller 2000 Rdlr., begge Dele med Renter 5 pCt. fra Stevningens Dato, hvorhos han har paastaaet sig tilkjendt Processens Omkostninger skadesløst eller med et tilstrækkeligt Beløb. De Indstevnte have ladet møde ved den constituerede Kammeradvocat, der har paastaaet dem frifundne paa Statskassens Vegne og Citanten paalagt Sagens Omkostninger, derunder Kammeradvocatens Salair.

Citantens Paastand om Restgage kan nu ikke tages til Følge, da han ikke har udført den Embedsgjerning, hvorfor Gagen skulde være Vederlag, hverken for Als's Vedkommende, hvor det ved den ovennævnte fra den preussisk-østerrigske Civilregjering udgaaede Foranstaltning var blevet en Umulighed, eller for Ærøs, for hvilken Ø Citanten, der var vedbleven at være Sognepræst i Igen paa Als, erkjender at han ikke har udført nogen Embedsgjerning siden han i Juli

1864 afgav til de preussisk-østerrigske Autoriteter en skriftlig Forpligtelse til at være dem lydig og ikke underholde noget Embedsforhold til Danmark.

Til Støtte for sin Paastand om at kjendes berettiget til Ventepenge eller Pension af den danske Statskasse som forhenværende Biskop for bemeldte Øer har Citanten navnlig paaberaabt sig Pensionsloven af 5te Juni 1851, idet hans Embede formeentlig maatte siges at være inddraget, eller dog hans Afskedigelse hidført af en ham utilregnelig Grund. Selv om imidlertid bemeldte Lov maatte antages anvendelig paa det af Citanten beklædte Embede, uanseet at den ellers ikke gjaldt for Als og Ærø, maatte dog — som af de Indstevnte anført — dennes § 7 Nr. 2 og 3 medføre, at alt Krav paa Ventepenge eller Pension af den danske Statskasse for Citanten maatte være fortabt fra første Færd af, da han end ikke har asserert, at han skulde have havt Kongens Samtykke til at beklæde det Embede som Sognepræst i Ygen, som han havde beholdt og endnu beklæder, efterat det efter Fredsslutningen var kommet til at sortere under fremmed Statshøihed. — Da der nu heller ikke findes nogen anden Lovbestemmelse, hvorefter der kan tillægges Citanten Ventepenge eller Pension, vil hans Paastand herom ikke kunne tages til Følge.

De Indstevnte ville saaledes være at frifinde for Citantens Tiltale.

Processens Omkostninger blive efter Omstændighederne at hæve, og vil der ikke her under Sagen kunne tillægges den constituerede Kammeradvocat Salair.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

De Indstevnte, Cultusministeren og Finantsministeren, bør for Tiltale af Citanten, forhenværende Biskop over Als

og Wro, Sognepræst for Igen Menighed paa Als Z. Hansen, hans Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves *).

Sagen $\frac{270}{89}$ Directionen for Lollands Spare-, Laane- og Discontobank i Nakskov ctr. Nakskov Kjøbstads Byraad.

(Antaget at Lollands Spare-, Laane og Discontobank i Nakskov ikke lovmedholdelig kunde paalægges Formues- og Leilighedsskat.)

(Paadømt den 5te September 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanterne, Directionen for Lollands Spare-, Laane- og Discontobank i Nakskov, søge under nærværende Sag, der ifølge Overeenskomst mellem Parterne er anlagt ved denne Ret som 1ste Instans, de Indstevnte, Nakskov Kjøbstads Byraad, tilpligtede at tilbagebetale dem 281 Rdlr. 24 ß, som Citanterne formene urettelig at have maattet erlægge for den nævnte Bank i Formues- og Leilighedsskat for Aaret 1869, med Renter 5 pCt. aarlig af Beløbet fra Forligsklagens Dato, den 18de Mai f. A., indtil Betaling skeer, og Sagens Omkostninger skadesløst, medens de Indstevnte have procederet til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt.

Til Støtte for den af Citanterne paastaaede Fritagelse for Skattepligt have de fornemmelig paaberaabt sig, at det fremgaaer af Lov om Kjøbstædernes communale Beskatning af 11te Febr. 1863 § 17 og Lov om Kjøbstadcommunernes

*) Det eneste tvivlsomme Spørgsmaal i ovenstaaende nu til Høiesteret indankede Sag er — som det forekommer os — om der dog ikke maa antages at tilkomme Citanten Ret til Pension for den Deel af Bispeembedet, som vedkommer Wrø.

Styrelse af 26de Mai 1868 § 21—28 saavelsom af den under 29de Decbr. 1868 af Indenrigsministeriet stadfæstede Vedtægt for Styrelsen af de communale Anliggender i Nakskov § 14 og 15, i hvilke Bestemmelser der alene tales om Indvaanere og Personer, der have fast Opphold i Communen m. v. som Gjenstand for den omhandlede Beskatning, at Skatten paa Formue og Leilighed er i egentlig Forstand en personlig Skat og som saadan ikke kan paalægges en juridisk Person som den omhandlede Bank, ligesom denne heller ikke kan siges at have nogen fra dens Interessenter adskilt Formue, hvori disse ingen Andeel have eller kunne faae.

Fra de Indstevntes Side er det derimod gjort gjeldende, at en saa betydelig og indbringende Forretning, der har sit Sæde i Kjøbstaden, og saaledes i fuldeste Maal tager Deel i alle dennes communale Goder, ikke bør fritages for at skatte til Communen, at den omhandlede Bank ikke kan betragtes som en juridisk Person i streng Forstand og i alt Fald ikke derved vilde falde udenfor den communale Beskatning, men nærmest, idet Directionen udøver en uindskrænket Raadighed saavel over Institutets Love som over dets Formue, maa ansees som en privat Entreprise, i hvis Overskud Interessenterne ikke ere deelagtige, og som de navnlig ikke nyde noget Udbytte af.

Det skjønnes imidlertid ikke rettere, end at Citanterne maa gives Medhold i, at der savnes Hjemmel i den gjeldende Lovgivning til at paalægge det af dem bestyrede Institut Skat paa Formue og Leilighed efter denne Skats hele personlige Natur, og forsaavidt angaaer Bankens opsparede Overskud, er det vel saa, at Interessenterne ikke have noget directe Udbytte af samme eller noget Krav paa Banken udover de indskudte Capitaler og den bestemte Rente, men, endog uden Hensyn til, at Overskudet efter Lovene skal anvendes

fornemmelig til Gavn for Indretningen, — hvorved nærmest maa antages sigtet til, at det ikke blot skal tjene til at styrke Institutets Credit, men fornemmelig til at sikkre det mod Tab, hvorved det kunde blive ude af Stand til at opfylde sine Forpligtelser ligeoverfor Interessenterne, og disse altsaa forsaavidt kunne siges at have eller dog kunne faae Andeel i Overskudet, — vil der i alt Fald ifølge det Ovenanførte om Skattens Natur, hvorefter den ikkun vil kunne paalignes physiske Personer, ikke in casu kunne være Tale om at beskatte Overskudet. Da det nu heller ikke kan blive at tillægge nogen Betydning, at Citanterne tidligere skulde have fundet sig i at erlægge Skat efter Formue og Leilighed, idet de ikke have erkjendt, at der paahvilede dem nogen Forpligtelse i saa Henseende i alt Fald efter den nugjeldende Lovgivning, findes Citanternes Paastand at burde tages til Følge, dog at Sagens Omkostninger efter Omstændighederne findes at burde ophæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

De Indstevnte, Nakskov Kjøbstads Byraad, bør til Citanterne, Directionen for Lollands Spare-, Laane- og Discontobank i Nakskov, betale de paastevnte 281 Rdlr. 24 ß med Renter 5 pCt. aarlig deraf fra den 18de Mai f. A. indtil Betaling skeer.

Processens Omkostninger ophæves.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

* * *

Det var formeentlig i ovenstaaende Sag ikke af Betydning om Sparebanken kunde betragtes som en juridisk Person i streng Forstand eller ikke. Jfr. Scheels Personret S. 639.

Det afgjørende Moment var vistnok, at Lovgivningen om Skatteligning paa Formue og Leilighed ikkun efter sine Udtryk kan antages at omfatte physiske Personer, medens § 5 i Lov af 25de Juli 1867 om overordentlig Skat kun undtagelsesviis medtager Interessentskaber og Stiftelser, og udtaler, at de under visse Betingelser blive at regne som selvstændige Personer.

Viborg Overretssager.

Sagen 246/70 Gaardeier B. A. H. Baden af Deibjerg ctr. Pigen Kirsten Madsen.

(En Edscitant, der først efter Udløbet af den ved den paagjeldende Dom forelagte Frist havde udtaget Edsstevning, uagtet Modpartens Protest kjendt berettiget til at aflægge den tilstevnte Eed *).)

(Paadømt den 26de September 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Gaardeier B. A. H. Baden af Deibjerg, paaanker under nærværende Sag en af Bølling Nørre Herreders Politiret den 26de Marts d. A. afsagt Kjendelse, hvorved der i Henhold til den af Indstevnte, Kirsten Madsen, i saa Henseende nedlagte Protest er nægtet ham Adgang til at aflægge Ed i Overensstemmelse med en under 12te Febr. d. A. afsagt Politiretsdom, ved hvilken Citanten er kjendt pligtig at udrede Alimentationsbidrag til et af Indstevnte den 25de Octbr. f. A. udenfor Ægteskab født Barn, saafremt han ikke med Eed bekræfter, at han ikke har havt legemlig Omgang med Indstevnte paa en saadan Tid, at han kan være Fader til det ommeldte Barn. Fornævnte Kjendelse, der er grundet paa, at Citanten først har stevnet til Edens Aflæggelse efter Udløbet af den ved Dommen hertil forelagte

*) Jfr. Høiesterets Tid. 1857 S. 409 og Jur. Ugeskr. 1861 S. 97.

Frist af 4 Uger efter Dommens Forkyndelse, idet Dommen er bleven ham forkyndt den 17de Febr. d. A., medens Edsstevningen først er udtaget den 17de Marts, har Citanten paastaaet underkjendt og derhen forandret, at det tilstedes ham at aflægge den af ham tilstevnte Eed. Indstevnte har ikke givet Møde for Overretten.

Da nu den Omstændighed, at den i Dommen fastsatte Frist var udløben, da Edsstevningen blev udtagen, saa meget mindre kunde afskjære Citanten Ret til at aflægge Eden, som der ved Edsstevningens Udtagelse ikke kunde være Spørgsmaal om Inddrivning af nogen Deel af det ham alternativt paalagte Alimentationsbidrag, hvis Størrelse paa den Tid end ikke var bestemt ved Overøvrighedens Resolution, samt da der iøvrigt Intet foreligger, som kunde være til Hinder for at Citanten stedes til at aflægge den tilstevnte Eed, vil han efter sin Paastand være at kjende berettiget hertil.

Processens Omkostninger for Overretten findes efter Omstændighederne at kunne ophæves.

Med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Citanten, Gaardeier B. A. H. Baden, bør være berettiget til at aflægge den af ham den 17de Marts d. A. til Bølling Nørre Herreders Politiret tilstevnte Eed.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Sagen 21/70 Christen Nielsen af Nørre Pedersholt ctr. Skifteforvalteren i Jens Jensen Estrups Dødsbo, Kammerjunker, Herredsfoged Moltke m. Fl.

(Forkastelse af en mod et mundtligt Testaments Gyldighed fremsat Protest) ved navnlig var støttet paa, at det ikke var oplyst, at

Testator, da Testamentet oprettedes, var falden i en pludselig og betænkelig Sygdom.)

(Paadømt den 26de September 1870.)

Dommen er saalydende:

Under Behandlingen af Boet efter den den 13de Juni f. A. afdøde Jens Jensen Estruft af Pedersholt blev der af Skifteforvalteren fremlagt et af Proprietair Henrichsen af Knudseie og Gaardmand Jens Mortensen underskrevet Document, der er dateret den 12te Juni 1869, og hvori det hedder, at Jens Jensen Estrup ved fuld Sands og Samling og med fri Villie bestemmer, at Alt, hvad han eier, ved hans Død skal tilfalde hans Søstersøn, Citanten Christen Nielsen, imod at denne indtil hans Død forsørger ham med Huusly, Føde og Pleie m. v. samt efter hans Død besørger ham hæderlig begravet, og at dette Testament, som efter Jens Jensens Opfordring er nedskrevet og derefter tydelig oplæst for ham, i Underskrivernes Overværelse af ham ved fuld Sands og Samling er erklæret for at være overeensstemmende med hans Villie.

(Sluttes i næste Nr.)

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 55.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitsrefectair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 3die December.

Viborg Overretssager.

Sagen $\frac{274}{70}$ Christen Nielsen af Nørre Pedersholt ctr. Skifteforvalteren i Jens Jensen Estrups Dødsbo, Kammerjunker, Herredsfoged Moltke m. Fl.

(Sluttet. — See forrige Nr.)

De nævnte Vidner erklærede derhos i Skifteretten under Eeds Tilbud, at de den 12te Juni f. A. særlig bleve tilkaldte af Jens Jensen Estrup, da han ønskede at oprette Testament, og at de, da de kom til hans Bopæl, fandt ham sengeliggende og meget svagelig, saa at han ikke selv kunde skrive, hvorefter da Testamentet blev forfattet af Henrichsen efter Jensens Ønske og oplæst for ham, og efterat derpaa den Afdødes tilstedeværende Intestatarvinger, de Indstevnte Peder Nielsen Estrup, Christen Olesen Rontved paa sin Hustrues, Maren Marie Nielsens Vegne, Proprietair Friis som Værge for den umyndige Niels Anton Andersen, og Christen Madsen, paa sin Hustrues, Ane Kirstine Nielsens Vegne, havde erklæret, at de maatte ansee Eedfæstelse af Testamentvidnerne for nødvendig, ligesom Indstevnte Jens Peter Nielsen allerede

tidligere for sit Vedkommende havde erklæret, at dersom nogen af de andre Arvinger skulde gjøre Indsigelse mod Testamentet og dette blive omstødt, vilde han have sin Andeel af Arven, have de ommeldte Vidner under et af Citanten optaget Thingsvidne afgivet en med deres ovenstaaende Erklæring stemmende edelig Forklaring, og navnlig udsagt, at Testamentet strax paa Stedet blev nedskrevet af Henrichsen overeensstemmende med Jens Jensens ved den paagjeldende Leilighed udtalte sidste Villie, at det strax blev underskrevet af Vidnerne, samt at Jens Jensen, da han for Vidnerne udtalte sin sidste Villie og da Testamentet blev oplæst for ham, var ved sin Fornufts fulde Brug, hvorhos Henrichsen særlig har forklaret, at han nok havde hørt, at Jens Jensen — hvem han nøie havde kjendt — før den 12te Juni f. A. havde skrantet noget, men han havde ikke før muligen om Aftenen før den 12te Juni hørt, at Jens Jensen var egentlig syg og sengeliggende, og Jens Mortensen har forklaret, at Jens Jensen den 12te Juni var syg og sengeliggende, men at det er ham ubekjendt, om han ogsaa har været det før denne Dag.

Under Paaberaabelse af, at det ved dette Thingsvidne skulde være oplyst, at Betingelserne for den ved Frd. 21de Mai 1845 § 25 tilladte Testationsmaade har været tilstede, paastod derefter Citanten det fremlagte Testament anerkjendt som fuldkommen retsgyldigt og sig kjendt eneberettiget til at tiltræde den Afdødes Bo, medens derimod de indstevnte Intestatarvinger, idet de navnlig benægte, at Testator den 12te Juni f. A. var falden i nogen pludselig og betænkelig Sygdom, nedlagde Paastand om, at Testamentet kjendes ugyldigt og at Boet deles mellem den Afdødes Arvinger efter Loven, og da denne Intestatarvingernes Paastand ved den af Skifteforvalteren, Indstevnte Kammerjunker, Herredsfoged Moltke, affagte Decision er givet Medhold, har Citanten nu indanket

bemeldte Decision for Overretten, hvor han har gjentaget sine for Skifteretten nedlagte Paastande. De Indstevnte have ikke givet Møde her for Retten.

Forsaavidt nu Citanten for Overretten principaliter har villet gjøre gjeldende, at den Afdødes Intestatarvinger, der ved at blive bekjendte med det paagjeldende Testament alene have forlangt Vidnernes Eedsfæstelse, skulle have været uberettigede til, efterat denne Fordring var opfyldt, at gjøre Indsigelser mod Testamentets Gyldighed, vil der intet Hensyn kunne tages til denne Paastand, der ikke har været fremsat under Proceduren for Skifteretten, ifølge hvilken Sagens Udfald udelukkende vil bero paa, hvorvidt de ved Frd. 21de Mai 1845 § 25 foreskrevne Betingelser for Gyldigheden af et mundtligt Testament kunde ansees at være tilstede. Citanten har i denne Henseende anbragt, at Testator, der var i en Alder af 66 Aar og i den nærmeste Tid før 12te Juni f. A. havde skrantet lidt men ikke været egentlig syg, den nævnte Dag blev pludselig og betænkelig syg og derfor, da han befrygtede at der ikke vilde blive levnet ham Tid til at iagttage de almindelige Testationsformer, lod Vidnerne kalde og oprettede det foreliggende Testament, og vel mangler der nærmere Oplysning om Beskaffenheden af den Sygdom, hvoraf Jens Jensen den 12te Juni f. A. var angreben, men ligesom der efter Vidnernes ovenanførte Forklaringer og da Jens Jensen, som meldt, den følgende Dag afgik ved Døden, ikke er nogen Føie til at tvivle om at Sygdommen, da Testamentet oprettedes, havde en betænkelig Characteer, saaledes er der ikke fremkommet nogensomhelst Oplysning, som kunde lede til at antage, at Sygdommen skulde have været tilstede saa længe iforveien, at den ikke har kunnet afgive Hjemmel for Anvendelsen af den ved Frd. 21de Mai 1845 § 25 tilladte Testationsmaade, eller at dog

dens farlige Characteer ikke skulde kunne ansees at være indtraadt pludselig, og da iøvrigt de i den ommeldte Lovbestemmelse for mundtlige Testamenters Oprettelse foreskrevne Regler sees at have været iagttagne, hvilket heller ikke fra de Indstevntes Side er bestridt, vil saaledes den af de indstevnte Intestatarvinger fremsatte Protest imod at det paagjeldende Testament tillægges Gyldighed ikke kunne tages til Følge.

Processens Omkostninger for Overretten ville efter Sagens Omstændigheder være at ophæve.

Med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter sees ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Den af de Indstevnte, Peder Nielsen Estrup, Christen Olesen Røntved paa hans Hustrues Vegne, Proprietair Friis som Værge for Niels Anton Andersen, Christen Madsen paa hans Hustrues Vegne og Jens Peter Nielsen fremsatte Protest imod at det under Sagen omhandlede Testament tillægges Gyldighed, kan ikke tages til Følge.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Kjendelse

i

Sagen $\frac{12}{70}$ Søren Nygaard af Buskgaard i Nørre Rissum ctr. Peder Christian Madsen Nørby af Rissum Mølle.

(Spørgsmaal, om en stedfunden partiel Afviisning af en Sag fra Underretten paa Grund af Mangler ved Forligsmæglingen kunde ansees beføiet. Dette besvaret benægtende, men den herpaa støttede Hjemviisningspaastand ikke desto mindre forkastet, idet det afviste Spørgsmaal i Virkeligheden maatte ansees paakjendt i Realiteten ved den under den øvrige Deel af Sagen ved Underretsdommen stedfundne Afgjørelse, saa at den Omstændighed, at

Dommen var formuleret som indeholdende en partiel Afviisning, ikke fandtes at kunne være til Hinder for at Sagen i sin Heelhed toges under Paakjendelse i Realiteten af Overretten.)

(Paadømt den 3die October 1870.)

Dommen er saalydende:

Under denne Sag har Citanten, Søren Rygaard af Nørre Rissum, i 1ste Instans søgt Indstevnte, Peder Christian Madsen Nørby af Rissum Mølle, til Opfyldelse af en efter Citantens Paastand mellem Parterne indgaaet mundtlig Byttehandel om den Citanten tilhørende Eiendom mod Rissum Mølle, og navnlig paastaaet Indstevnte tilpligtet deels at betale Citanten 350 Rdlr. eller indfrie et ligesaa stort Beløb af den paa Indstevntes Eiendom hæftende Gjeld, deels at give Citanten Erstatning for Brugen af den ommeldte Mølle fra 1ste April f. A., og deels endelig under en daglig Bøde at indgaae paa Oprettelsen af en skriftlig Mageskiftecontract i Overeensstemmelse med den afsluttede Overeenskomst. Ved Underretsdommen er det antaget, at det ikke af Forligsklagen i Sagen med tilstrækkelig Bestemthed kan sees, at Spørgsmaalet om Oprettelsen af Mageskiftecontract i sin Heelhed har været gjort til Gjenstand for Forligsmæglingen, og Sagen er derfor, forsaavidt den af Citanten nedlagte Paastand gaaer ud paa at faae Indstevnte tilpligtet at oprette en skriftlig Mageskiftecontract, ex officio afviist, medens derimod Indstevnte iøvrigt er frifunden for Citantens Tiltale, idet det er antaget, at der ikke mod Indstevntes Benægtelse er tilveiebragt tilstrækkeligt Beviis for, at den af Citanten paaberaabte Byttehandel har været endelig afsluttet, og bemeldte Dom er derefter af Citanten indanket herfor Retten, hvor han foreløbig har procederet Sagens Formalitet og paastaaet Underretsdommen annulleret samt Sagen hjem-

viist til Paakjendelse af Realiteten i sin Heelhed. Indstevnte har paastaaet Underretsdommen stadfæstet.

I den paagjeldende Forligsklage, der er dateret den 29de Marts f. A., hedder det, at der den 22de Febr. f. A. er affluttet en Byttehandel mellem Parterne om deres Eiendomme, saaledes at Citanten skulde tiltræde Indstevntes Eiendom Nissum Mølle den 1ste April f. A., og Indstevnte samtidig Citantens Eiendom, hvorhos det var en Betingelse ved Handelen, at enhver af Parterne skulde frigjøre sin fraflyttede Eiendom for Gjeld, hvorefter Indstevnte vilde komme til at tilsvare en Sum af 350 Rdlr., med hvilket Beløb Gjelden paa hans Eiendom oversteg den paa Citantens Eiendom hvilende Gjeld, og da nu Indstevnte nægter at tilsvare den saaledes paa hans Eiendom hvilende større Gjeld, begjæres han indkaldt til Forligsprøve „om Betaling eller Indfrielse af fornævnte Gjeld 350 Rdlr., for at den om Byttehandelen fornødne Contract kan blive oprettet," samt Sagen i Mangel af Forlig henvilst til Retten, hvor Citanten da endvidere vil nedlægge Paastand om at Indstevnte foruden at tilsvare bemeldte Sum kommer til at tilsvare Søgsmaalets Omkostninger og fuld Erstatning fordi han har nægtet Citanten at modtage Eiendommen til den bestemte Tid. — Vel er nu saaledes Spørgsmaalet om Indstevntes Forpligtelse til at oprette skriftlig Mageskiftecontract ikke umiddelbart fremhævet i Forligsklagen som Gjenstand for den attraaede Mægling, men ligesom dog Affluttningen af en Byttehandel, der skulde fuldbyrdes den 1ste April f. A., omtales som Grundlaget for de i Klagen opgivne specielle Paastande, saaledes nævnes, som meldt, Oprettelsen af den angaaende Byttehandelen fornødne Contract udtrykkelig som det Formaal, der ved Sagens Paaklage havdes for Øie, og idet det under Proceduren mellem Parterne omtvistede Spørgsmaal, om der overhovedet

har været afsluttet en endelig for Parterne og navnlig for Indstevnte bindende Handel, herefter ikke kan ansees at ligge udenfor Forligsklagen, findes der ikke at have været Føie for Underdommeren til ex officio at afvise Sagen forsaavidt angaaer Spørgsmaalet om Indstevntes Forpligtelse til at oprette skriftlig Mageskiftecontract. Da imidlertid dette Spørgsmaal efter den Forbindelse, hvori det staaer med den øvrige Deel af Sagen, under hvilken Indstevnte, som meldt, er frifunden for Citantens Tiltale fordi der ikke antages at være indgaaet nogen endelig Handel, i Virkeligheden maa ansees paakjendt i Realiteten ved den i sidstnævnte Henseende stedfundne Afgjørelse, skjønnes den Omstændighed, at Dommen ikke destomindre er formuleret som indeholdende en partiel Afviisning, ikke at kunne være til Hinder for, at Sagen i sin Heelhed tages under Paakjendelse i Realiteten af Overretten, og den af Citanten nedlagte Paastand om Underretsdommens Annullation og Sagens Hjemviisning vil saaledes ikke kunne tages til Følge, hvorimod der efter den af Citanten for dette Tilfælde nedlagte subsidiaire Paastand vil være at bevilge ham Anstand i 14 Dage for at behandle Sagens Realitet.

Thi eragtes:

Den af Citanten nedlagte Paastand om Underretsdommens Annullation og Sagens Hjemviisning kan ikke tages til Følge, hvorimod der bevilges ham Anstand i 14 Dage for at behandle Sagens Realitet.

Sagen 3/10 Landsoverretsprocurator Morville Actor ctr. Tiltalte Jørgen Sørensen.

(Overtrædelse af et en Tiltalt til Politiprotocollen givet Tilhold om, naar han indfandt sig i Kjøbstaden og vilde tilbringe nogen Nat der, da strax at melde sig paa Politikammeret for at oplyse sit Ærinde, antaget ikke at kunne medføre Straf som for Løsgængeri.)

(Paadømt den 3die October 1870.)

Dommen er saalydende:

Under denne Sag tiltales Jørgen Sørensen for at have gjort sig skyldig i Løsgængeri ved Overtrædelse af et ham til Politiprotocollen givet Tilhold om, naar han fremtidigen indfandt sig i Veile og vilde tilbringe nogen Nat der, da strax at melde sig paa Politikammeret for at oplyse sit Ærinde.

Det ommeldte Tilhold er givet Tiltalte den 18de Mai d. A. efterat han, som det i Protocollen hedder, Aftenen iforveien i drukken Tilstand og paa Grund af Uordener var indsat i Arresten, og vel er det samtidig tilkjendegivet ham, at Overtrædelse af Tilholdet vilde medføre Straf efter Løsgængeriloven, men da de i L. 3die Marts 1860 § 2 fastsatte Betingelser for Meddelelsen af et sligt Tilhold ikke sees at være tilstede, hvorimod der til Begrundelse af Tilholdet ikke er anført videre, end at Tiltalte ofte opholdt sig flere Dage i Byen, og at han ikke kunde, som det hedder, oplyse nogen antagelig Omstændighed herfor, kan der ikke ansees at have foreligget den fornødne Hjemmel for med Retsvirkning at give Tiltalte et Tilhold som det foreliggende, og der bliver som Følge heraf ikke Spørgsmaal om for dets Overtrædelse at ansee Tiltalte med Straf som for Løsgængeri. Tiltalte vil derfor være at frifinde og Sagens Omkostninger, derunder Salair til Actor og Defensor for Overretten 5 Rdlr. til hver, at udrede af det Offentlige.

Under Sagens Behandling ved Politiretten og den befalede Sagførelse for Overretten har intet ulovligt Ophold fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Jørgen Sørensen, bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger og derunder Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Morville og Isaacsen, 5 Rdlr. til hver, udredes af det Offentlige.

Sagen 125/70 Opvartningspige Johanne Andersen i Horsens ctr. Viinhandler F. W. Wehmeyer i Horsens.

(Spørgsmaal om hvilken Betydning der kunde tillægges en af et uægte Barns Moder forinden Barnets Fødsel udstedt Erklæring om, at den Mand, hvem hun nu, efterat Barnet var død, søgte til at betale Underholdningsbidrag, var aldeles fri for hende og saaledes heller ikke Fader til det Barn, hvormed hun var frugtsommelig.)

(Paadømt den 3die October 1870.)

Dommen er saalydende:

Under denne Sag har Citantinden, Opvartningspige Johanne Andersen i Horsens, i 1ste Instans ved en Politiret søgt Indstevnte, Viinhandler F. W. Wehmeyer i Veile, til at udrede Underholdningsbidrag af 20 Rdlr. aarlig eller efter Overøvrighedens Bestemmelse til et af hende den 25de Febr. 1866 udenfor Ægteskab født Pigebarn, der den 1ste Juni f. A. er afgaaet ved Døden, og navnlig, idet hun har erkjendt, at hun til Barnets Underhold har af Indstevnte modtaget et Beløb af 35 Rdlr., paastaaet ham tilpligtet i den ommeldte Anledning at betale hende 30 Rdlr. Ved Politiretsdommen er Indstevnte imidlertid frifunden for Citantindens Tiltale, og Sagen er derfor af hende indanket for Overretten, hvor

hun har gjentaget sin ommeldte Paastand. Indstevnte har ikke givet Møde her for Retten.

Indstevnte maa ansees at have erkjendt at have havt legemlig Omgang med Citantinden til en saadan Tid, at han kan være Fader til det ommeldte Barn, men han har paastaaet, at han forlængst har fyldestgjort Citantinden for enhver Fordring paa Bidrag til Barnets Underholdning, i hvilken Henseende han har fremlagt en af Citantinden underskreven Erklæring, der er dateret den 24de Septbr. 1865 og hvori det hedder, at da Citantinden til sin Madmoder og muligen til Flere havde yttret, at Indstevnte skulde være Fader til det Barn, hvormed hun var frugtsommelig, saa tilbagekaldte hun herved alle de Yttringer, hun i fornævnte Henseende maatte have brugt, som usande, døde og magtesløse, eftersom hun overeensstemmende med Sandheden maatte erklære, at Indstevnte var aldeles fri for hende og saaledes ei heller Fader til det Barn, hun muligen maatte nedkomme med, og forpligtede hun sig til mundtlig at gjentage denne Erklæring, naar og saa ofte saadant maatte ønskes — hvorhos Indstevnte har anbragt, at Citantinden uden Tvang eller Overtalelse afgav denne Erklæring, idet han lovede at betale hende 75 Rdlr., samt at han til forskjellige Tider har betalt hende over 100 Rdlr. — Citantinden har imidlertid paastaaet, at hun lod sig bevæge til at underskrive den ommeldte Erklæring ved Indstevntes Løfte om at hun, naar hun vilde tjene ham i at underskrive den, ikke skulde komme til at mangle Noget til Barnets Underholdning, eller naar hun iøvrigt trængte til Penge, samt at, hvad hun har modtaget af ham, i det Høieste udgjør 50 Rdlr., hvoraf en Deel tilkom hende personlig, saa at det af Indstevnte til Barnets Underholdning ydede Bidrag ikke kan ansættes til mere end det ovenanførte Beløb, 35 Rdlr., hvorhos hun har gjort

gjeldende, at det var en stiltiende Overeenskomst imellem dem, at Erklæringen ikke skulde betyde Andet, end at fri Indstevnte for at høre, at han havde besvangret hende, medens han derimod ligefuldt skulde betale hende Hjælp til Barnets Opdragelse.

Efter den ommeldte Erklærings hele Indhold findes det nu nærmest at maatte antages at have været Hensigten med sammes Udfærdigelse at gjendrive et tilstedeværende Rygte om, at Indstevnte havde besvangret Citantinden, hvorimod det ikke kan forudsættes at have været Citantindens Mening ved Erklæringen at ville ligeoverfor Indstevnte frafalde enhver Fordring paa Bidrag af ham i Fremtiden til det paagjeldende Barns Underholdning, og da Indstevnte efter det Ovenanførte maa ansees under nærværende Sag at have erkjendt, at Erklæringen, forsaavidt den gaaer ud paa, at han ikke havde besvangret Citantinden, er urigtig, idet han, efter hvad han har indrømmet, har havt legemlig Omgang med hende til en saadan Tid, at han kan være Fader til Barnet, vil der ikke kunne gives ham Medhold i hans paa den ommeldte Erklæring begrundede Paastand om Frifindelse, hvorimod han som Fader til Barnet maa være pligtig at bidrage til dets Underholdning fra dets Fødsel indtil dets ovenanførte Dødsdag, og da han ikke har godtgjort i dette Øiemed at have betalt Citantinden mere end hvad hun har erkjendt at have oppebaaret, nemlig 35 Rdlr., medens han derhos har gjort særlig Indsigelse mod Størrelsen af det af Citantinden fordrede Bidrag af 20 Rdlr. aarlig, vil Størrelsen af det Beløb, som han vil have at tilsvare Citantinden, i Henhold til Frd. 14de Octbr. 1763 være at gjøre afhængig af Overøvrighedens Ansættelse af det aarlige Bidrags Størrelse, saaledes at der i det herefter udkommende Beløb for Tidsrummet fra Barnets Fødsel til dets Dødsdag vil være at

fradrage 35 Rdlr., og at den Sum, Indstevnte saaledes vil have at betale Citantinden, ikke kommer til at overstige 30 Rdlr.

Processens Omkostninger for begge Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve, hvorhos der vil være at tillægge den for Citantinden for Overretten beskikkede Sagfører i Salair 16 Rdlr., der blive at udrede af det Offentlige.

Under den befalede Sagførelse for Overretten har intet ulovligt Ophold fundet Sted, og med Hensyn til de under Sagen fremlagte Documenter sees ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Viinhandler F. W. Wehmeyer, bør til Underholdningen af det af Citantinden, Opvartningspige Johanne Andersen, den 25de Febr. 1866 fødte Barn i Tidsrummet fra nysnævnte Dato til den 1ste Juni 1869 betale til Citantinden et saadant aarligt Bidrag, som Overøvrigheden maatte bestemme, dog at der i det herefter udkommende samlede Beløb afgaaer 35 Rdlr., og at det Beløb, som Indstevnte saaledes har at tilsvare Citantinden, ikke kommer til at overstige 30 Rdlr.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves, og den for Citantinden for Overretten beskikkede Sagfører, Procurator Isaacsen, tillægges i Salair 16 Rdlr., der udredes af det Offentlige.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

* * *

Af en af de i foranstaaende Sag Voterende er til Voteringsprotocollen afgivet følgende

Dissens:

Da den under Sagen omhandlede Erklæring formeentlig i og for sig maa ansees at indeholde en bindende Tilkjendegivelse om, at der ikke skulde paaligge Indstevnte nogen Forpligtelse til at bidrage til det paagjeldende Barns Underholdning, og Citantinden ikke har oplyst, at Erklæringen har været knyttet til nogen Betingelse, der ikke fra Indstevntes Side er opfyldt, formenes det, idet der under Sagen alene er Spørgsmaal om Citantindens personlige Retsforhold ligeoverfor Indstevnte, over hvilket hun er fuldt raadig, og derimod ikke om Forholdet til det Offentlige, at burde have sit Forblivende ved den Indstevnte ved Politiretsdommen tillagte Frifindelse for Citantindens Tiltale.

* * *

Denne Dissens tiltraadtes af en anden af de Voterende med Bemærkning, at selv om Citantinden, tiltrods for Erklæringens Indhold, kunde ansees at have noget Krav paa Indstevnte for de til Barnets Underholdning medgaaede Omkostninger, kunde Størrelsen af denne hans Gjeld til Citantinden dog formeentlig ikke nu, efterat Barnet er død og Spørgsmaal om fremtidigt Underholdningsbidrag bortfaldet, blive at fastsætte af Overøvrigheden, saaledes som i Dommen forudsat.

Sagen $\frac{349}{70}$ Landsoverretsprocurator Fasting Actor ctr. de Tiltalte Thomas Andersen samt Slagterne Astrup og Jens Laursen Bach.

(To Slagtere, der paa Torvet havde forhandlet Kjød af en syg Tyr, om hvilken det maatte ansees uvist, om den var levende eller

død da de slagtede den, ansete efter Straffelovens § 257. Den ligeledes tiltalte Eier af det paagjeldende Kreatur derimod frifunden.)

(Paadømt den 24de October 1870.)

Dommen er saalydende:

Under denne Sag, der i 1ste Instans er behandlet som offentlig Politisag, tiltales Sognefoged Thomas Andersen af Ramsing samt Slagterne Astrup af Lem og Jens Chr. Laursen Bach af Bolling for at have solgt Kjød af en syg eller selvdød Tyr.

Det er under Sagen oplyst, at efterat en Tiltalte Thomas Andersen tilhørende Tyr i nogen Tid havde været syg, efter Opgivende af Forstoppelse, blev den — som det maa antages, den 18de Januar d. A. — slagtet af de Tiltalte Astrup og Bach, ved hvilken Leilighed der efter disse Tiltaltes og andre Tilstedeværendes Udsagn løb Blod af den, medens iøvrigt to Deponenter have udsagt, at de ikke med Bestemthed kunne sige, om den var død eller levende, da Tiltalte Bach skar Halsen over paa den, hvorhos et Vidne edelig har forklaret, at Indvoldene stank stærkt. Efter Slagtningen solgte Tiltalte Thomas Andersen, der efter sin Forklaring ikke selv vilde spise Kjødet, hvilket han efter en af de Medtiltaltes Udladelser ikke ansaa for sundt, Huden til Tiltalte Bach og sagde til Tiltalte Astrup, at han maatte have Kjødet og kunde give for det hvad han vilde, hvorpaa Astrup betalte 2 Rdlr. for det, idet han yttrede, at han muligen kunde anvende det til Pølser, og af dette Kjød have de Tiltalte Astrup og Bach derefter solgt en Deel, navnlig paa Torvet i Skive, men flere af de Personer, der have kjøbt af Kjødet, have senere maattet bortkaste det som uspiseligt.

Vel er det nu ikke oplyst, at enten Tiltalte Astrup eller Tiltalte Bach ved at sælge af det ommeldte Kjød har ud-

trykkelig angivet, at det var af et i frisk Tilstand slagtet Kreatur, og det fremgaaer derhos af Sagens Oplysninger, at Kjødet allerede, da det blev solgt, ikke har seet godt ud, men det findes ikke destomindre, at de nævnte Tiltalte ved uden nærmere Omtale paa et offentligt Torv at forhandle det ommeldte Kjød have givet de Torvesøgende al Anledning til at forudsætte, at Kjødet idetmindste var af et Creatur, der var slagtet i levende Tilstand, og som ikke havde lidt af nogen saadan indvendig Sygdom, der kunde gjøre Kjødet uspiseligt, idet det maa antages, at de, saafremt de havde vidst eller formodet saadant, ikke vilde have kjøbt deraf, og da det nu efter det Ovenanførte — om det end ikke kan ansees godtgjort, at den paagjeldende Tyr har været selvdød — i ethvert Fald maa ansees uvist, om den var levende eller død, da Halsen blev skaaren over paa den, findes de nævnte Tiltalte ved deres heromhandlede Fremgangsmaade at have gjort sig skyldige i et Forhold, der maa paadrage dem Ansvar efter Straffelovens § 257, og Straffen for dem findes efter Sagens Omstændigheder ved Politiretsdommen passende bestemt til en Bøde til Statskassen af 10 Rdlr. eller i Mangel af fuld Betaling heraf til simpelt Fængsel i 5 Dage for hver.

Hvad derimod angaaer Tiltalte Thomas Andersen, da kan han ved, som ovenommeldt, at overlade Kjødet af den nævnte Tyr til Tiltalte Astrup, der var bekjendt med dens Tilstand, ikke ansees at have gjort sig skyldig i noget saadant Forhold, der kunde paadrage ham Ansvar, og det maa derfor billiges, at han ved Politiretsdommen er frifunden for det Offentliges Tiltale i denne Sag.

Bemeldte Dom vil saaledes i det Hele være at stadfæste, hvorhos de Tiltalte Astrup og Bach in solidum ville have at udrede Sagens Omkostninger for Overretten og derunder i Salair til Actor og Defensor sammesteds 5 Rdlr. til hver.

Under Sagens Behandling ved Politiretten og den befalede Sagførelse for Overretten har intet saadant Ophold, der vil bevirke Ansvar, fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande.

Sagens Omkostninger for Overretten og derunder i Salair til Actor og Defensor sammesteds, Procuratorerne Fasting og Faber, 5 Rdlr. til hver, udredes af de Tiltalte Astrup og Jens Chr. Laursen Bach, Een for Begge og Begge for Een.

De idømte Bøder udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og det Idømte iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

* * *

To af de i foranstaaende Sag Voterende have ladet Domsacten tilføre følgende

Dissens:

Ligesom der, som i Dommen antaget, ikke kan blive Spørgsmaal om at ansee Tiltalte Thomas Andersen for at have gjort sig skyldig i noget strafbart Forhold ved at overlade Tiltalte Astrup Kjødet af den syge Tyr, saaledes er der Intet oplyst om, at de Tiltalte Astrup og Bach ved atter at udsælge det ommeldte Kjød, der maa antages ikke at have seet godt ud, have udgivet det for at være Kjød af et i friskt Tilstand slagtet Creatur, og idet der iøvrigt mangler Føie til at antage, at det omhandlede Kjød har været egentlig bedærvet, eller at Nydelsen af det paa Grund af Dyrets Tilstand ved Slagtningen har været forbundet med Fare for Sundheden, findes heller ikke disse Tiltalte ved deres under Sagen omhandlede Forhold at have paadraget sig Strafansvar, og de formenes derfor at burde frifindes for det Offentliges Tiltale, hvorhos Sagens Omkostninger efter Omstændighederne formenes at burde udredes af det Offentlige.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 56.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitsrefectair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 10de December.

Viborg Overretssager.

Sagen $\frac{365}{70}$ Landsoverretsprocurator, Cancelliraad Møller Actor ctr. de Tiltalte Niels Christian Jensen eller Nielsen og Christian Henrikfen.

(To Tiltalte, der fandtes at have gjort sig skyldige i et misligt Forhold med Hensyn til et Adressekort, der i Form, Farve og Tryk havde Lighed med en preussisk Thalerseddel og af den ene af de Tiltalte var modtaget i Betaling som en saadan, ansete efter Straffelovens § 257 cfr. § 251.)

(Paadømt den 31te October 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag ere Værtshuusholder Niels Christian Jensen eller Nielsen og Steenhugger Christian Henriksen satte under Tiltale for Udgivelse af falske Penge eller for bedrageligt Forhold.

Efter Sagens Oplysninger havde Tiltalte Niels Chr. Jensen engang i sidste Sommer i Betaling for 8 Mk. modtaget et trykt Adressekort for en Parfumehandel i Tydskland, som han antog for at være en preussisk Thalerseddel, hvor-

med Kortet, der er bragt tilstede under Sagen, maa antages i Henseende til Størrelse, Form, Farve og Tryk at have Lighed, medens det iøvrigt indeholder en udtrykkelig Tilkjendegivelse om at være ugyldigt i alle Betalinger, men efterat Tiltalte — der efter sin Forklaring ikke forstod at læse hvad der stod paa Seddelen, og som troede, at den var god, — havde leveret den til sin Søn, gav denne ham den tilbage med Bemærkning om, at han havde vist den til Folk, som havde sagt, at de ikke troede, at den duede, og Tiltalte har navnlig erkjendt, at han saaledes vel havde Formodning om, at Seddelen kunde være ugyldig, medens han dog ikke var vis paa, at den var værdiløs. Da nu bemeldte Tiltalte en Dag i sin Beværtning foreviste Seddelen for en Tilstedeværende, yttrede Tiltalte Christian Henriksen, der ogsaa var tilstede, at det jo var en preussisk Seddel, og da Tiltalte Niels Chr. Jensen bemærkede, at den rigtignok var given ham som saadan, men at den var kommen tilbage som ugyldig, — medens Tiltalte Chr. Henriksen alene vil have hørt, at fornævnte Tiltalte sagde at Seddelen var kommen tilbage —, svarede Tiltalte Henriksen hertil, at den vel nok kunde gjelde endnu, og efterat Tiltalte Niels Chr. Jensen derpaa havde tilbudt at sælge ham Seddelen billigt og forlangt 4 Mk. for den, kjøbte Tiltalte Chr. Henriksen den for 3 Mk., hvorefter han leverede den som Betaling til en Arbeidsmand, hvem han skyldte 26 ß, idet han modtog 1 Rdlr. 6 ß tilbage, og da bemeldte Arbeidsmand yttrede Tvivl om at Seddelen duede, tilbød Tiltalte, at han, naar den blev undersøgt og befandtes ikke at være god, vilde give de modtagne Penge tilbage. Iøvrigt har Tiltalte udsagt, at det forekommer ham, at han ved denne Leilighed udtrykkelig sagde, at han ikke troede, at Seddelen var rigtig. Efterat Seddelen derpaa var bleven undersøgt og befunden værdiløs,

nægtede Tiltalte Chr. Henrikſen vel først at tilbagegive de af ham modtagne Penge, idet han henviſte den ommeldte Arbeidsmand til at hente dem en anden Dag paa hans Bopæl, men denne Vægring maa dog nærmeſt antages at have været foranlediget ved, at han da var beruſet, og efterat Sagen var anmeldt for Retten, har han betalt de 8 Mk., hvorfor han havde udgivet Seddelen, ligeſom Tiltalte Niels Chr. Jenſen har betalt Tiltalte Chr. Henrikſen de 3 Mk., ſom denne havde givet ham for Seddelen.

Forſaavidt nu de Tiltalte ere ſigtede for Udgivelſe af falſke Penge, kan der ikke være Spørgsmaal om at paalægge nogen af dem Straf for denne Forbrydelſe, eftersom den ommeldte Seddel efter ſit Indhold ikke har været beſtemt til at udgives ſom Pengeſeddel; derimod findes de Tiltalte ved paa den foranførte Maade at ſøge at ſkaffe ſig Fordeel ved Hjælp af den omhandlede Seddel, uagtet de maatte vide eller dog formode, at den ikke var nogen virkelig gangbar Pengeſeddel, eller overhovedet ikke havde nogen egentlig Pengeværdi, at have gjort ſig ſkyldige i et misligt Forhold, for hvilke de ville være at anſee efter Straffelovens § 257 cfr. § 251 med en Straf, der ved Underretsdommen findes passende beſtemt for hver af dem til en Bøde af 10 Rdlr til Statskassen eller i Mangel af Bødens fulde Betaling Henſættelſe i ſimpelt Fængſel i 3 Dage, og den indankede Dom, hvis Beſtemmelſer i Henſeende til Actionens Omkoſtninger ligeledes billiges, vil ſaaledes være at ſtadfæſte.

I Salair til Actor og Defenſor for Overretten ville de Tiltalte, Een for Begge og Begge for Een, have at betale 5 Rdlr. til hver.

Under Sagens Behandling i 1ſte Inſtans og den befalede Sagførelſe for Overretten har intet Ophold, der vil bevirke Anſvar, fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande.

I Salair til Actor og Defensor for Overretten, Cancelliraad Møller og Procurator Fasting, betale de Tiltalte, Een for Begge og Begge for Een, 5 Rdlr. til hver.

De idømte Bøder udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

* * *

Af en af de i foranstaaende Sag Voterende er til Voteringsprotocollen afgivet følgende

Dissens:

Ligesom Tiltalte Niels Chr. Jensen ikke kan antages at have bestræbt sig for at vække eller bestyrke den Forestilling hos Tiltalte Chr. Henriksen, at det under Sagen omhandlede Adressekort var nogen virkelig gangbar Pengeseddel, eller at det overhovedet havde nogen anden Pengeværdi end som en Curiositet, saaledes kan det, da Tiltalte Chr. Henriksen vedholdende har paastaaet, at han stod i den Formening, at Seddelen var gyldig, og at det var de Andre, der ikke antoge dette, som toge feil, samt idet han ved at udgive den erklærede sig villig til at tage den tilbage, hvis den befandtes at være ugyldig, ikke ansees godtgjort, at han har forbundet nogen svigagtig Hensigt med Seddelens Udgivelse. Som Følge heraf formenes begge de Tiltalte at maatte frifindes for Actors Tiltale, efter Omstændighederne dog med Forpligtelse til in solidum at udrede Actionens Omkostninger.

Sagen 278/70 Landsoverretsprocurator Faber Actor ctr. Tiltalte Poul Christian Christensen.

(En Tiltalt, der for en Betaling af 5 ß for Pæglen havde forskaffet nogle hos ham logerende Jernbanearbeidere Brændeviin, som han selv betalte med 18 ß Potten, efter Omstændighederne ikke anseet herved at have gjort sig skyldig i egentlig Handel med Brændeviin.)

(Paadømt den 31te October 1870.)

Dommen er saalydende:

Under denne Sag tiltales Arbeidsmand Poul Christian Christensen i Nørresundby for ulovlig Brændeviinshandel.

Tiltalte har erkjendt, at han daglig har leveret 4 Jernbanearbeidere, der havde Logis og fik deres Aftensmad hos ham, hver en Pægel Brændeviin, naar de om Morgenen gik paa Arbeide, og i Betaling af dem modtog 5 ß for Pæglen, medens han hos Kjøbmanden kun betalte 18 ß for Potten, men efter hans Anbringende have Jernbanearbeiderne bedet ham om at kjøbe Brændevinen til sig, forbi de om Aftenen kom saa silbig hjem, at de ikke vel selv kunde besørge Indkjøbet, ligesom han ikke vil have havt noget Overskud ved at erholde 5 ß for Pæglen, idet det ved Udmaalingen pæglevils viste sig, at der ikke kunde blive 4 Pægle af Potten, og da der efter Sagens Omstændigheder samt med særligt Hensyn til at der ikke iøvrigt under Sagen er fremkommet nogen Oplysning om, at Tiltalte befatter sig med Brændeviinssalg, ikke findes at være Føie til at forkaste Tiltaltes Forklaringer i disse Henseender, eller til at betragte hans Forhold ved paa den anførte Maade at forskaffe de hos ham logerende Jernbanearbeidere Brændeviin som en egentlig Handel med Brændeviin, vil han som Følge heraf være at frifinde for det Offentliges Tiltale, og Sagens Omkostninger, derunder

i Salair til Actor og Defensor for Overretten 5 Rdlr. til hver, at udrede af det Offentlige.

Under Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse for Overretten har intet ulovligt Ophold fundet Sted.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Poul Christian Christensen, bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger, derunder i Salair til Actor og Defensor for Overretten, Procuratorerne Faber og Frieling, 5 Rdlr. til hver, udredes af det Offentlige.

Gjeldscommissionssager.

Kjendelse

i

Sagen [illegible] Malermester H. D. A. Birch ctr. Underretsprocurator H. J. Torp.

(Antaget, at en Adoptivmoder maatte førtes i Klasse med de i Loven 1—13—16 omhandlede villige Vidner.)

(Afsagt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 11te Novbr. 1870.)

Kjendelsen er saalydende:

Enkemadame Elisabeth Marie Birch, der af Indstevnte, Underretsprocurator H. J. Torp, er begjært afhørt som Vidne i nærværende af Citanten, Malermester H. D. A. Birch, mod ham til Betaling af 20 Rdlr. med Fradrag af et Salair og Omkostninger anlagte Sag, har protesteret imod at føres som Vidne i Sagen, eftersom hun ifølge en fremlagt kongelig Bevilling har adopteret Citanten.

Der skjønnes nu ikke heller rettere, end at Vidnets For-

hold til Citanten som hans Adoptivmoder ifølge kongelig Bevilling maa stilles i Klasse med de i L. 1—13—16 nævnte Hengivenhedsforhold, uden at der, som af Indstevnte antaget, kan lægges Vægt paa, om Forholdet i det givne Tilfælde factisk kan antages at være mere eller mindre fast og inderligt, i hvilken Henseende iøvrigt bemærkes, at forsaavidt Indstevnte har meent, at Forholdet mellem Vidnet og Citanten ikke kunde antages at have en saadan Character, eftersom Citanten i 1851 var 24 Aar gammel og Vidnet dengang ikke kunde være meget ældre, har Vidnet derefter uimodsagt anbragt, at der netop har fundet et særdeles inderligt Forhold Sted imellem hende og hendes Adoptivsøn, Citanten, at denne har været hos hende fra den Tid, da han var ganske lille, og at hun nu er 62 Aar gammel, altsaa 19 Aar ældre end Citanten. Den af Vidnet nedlagte Protest mod at føres som Vidne i Sagen vil derfor i Henhold til den citerede Lovbestemmelse være at tage til Følge.

Thi eragtes:

Den af Enkemadame Elisabeth Marie Birch nedlagte Protest mod at føres som Vidne i Sagen tages til Følge.

Skiftedecisioner.

Decision

i

Boet efter Lem i almindeligt Hospital Helene Ane Cathrine Klesner.

(Statueret i Dødsboet efter et Lem i almindeligt Hospital, at den Afdøde ved at have ladet en efter hende funden Sparekassebog notere paa en Andens Navn og saaledes sætte sig selv ude af Stand til at kunne hæve det paa Bogen indestaaende Beløb, maatte antages at have overført Eiendomsretten til Bogen til bemeldte anden Person, saaledes at der — Beløbet kun tilkjendes

Fattigvæsenet de paa den Afdødes Begravelse anvendte Bekostninger.)

(Afsagt af Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens Skiftecommission den 1ste December 1870.)

Decisionen er saalydende:

Kjøbenhavns Magistrat som Bestyrer af Stadens Fattigvæsen har til Skiftecommissionen indleveret en Contrabog med Sparekassen for Kjøbenhavn og Omegn Nr. 26,715, og i Forbindelse dermed anbragt, at Lem i almindeligt Hospital Helene Ane Cathrine Klesner kort før sin Død havde leveret Bogen til Opvartningskonen paa Lemmestuen med Anmodning til denne om derfor at foranstalte hende begravet. Da Fattigvæsenet, der havde bekostet Begravelsen med 15 Rdlr., tillige som Afdødes Arving efter Lovgivningen ansaae sig berettiget til at oppebære det paa Bogen indestaaende Beløb, 71 Rdlr. 1 ß foruden Renter, imidlertid henvendte sig i Sparekassen for at hæve Pengene, blev Udbetalingen nægtet med Tilkjendegivende, at Bogen i Sparekassens Bøger var noteret som tilhørende Meel- og Grynhandler Johan Hackers Hustru, Dorthea Hacker.

Under den i denne Anledning imellem Fattigvæsenet og Dorthea Hacker opstaaede Disput om Eiendomsretten til Sparekassebogen, er denne efter Overeenskomst bleven quitteret af Dorthea Hacker, og det derpaa indestaaende Beløb med Renter, ialt 73 Rdlr. 50 ß, taget i Bevaring af Skiftecommissionen, for at udbetales til den, hvem det maatte befindes retteligen at tilkomme.

Efter Fattigvæsenets Formening maa Sparekassebogen, uanseet at den var noteret paa Dorthea Hackers Navn, hvilken Notering kun skulde være skeet for at lette Udbetalingen paa Bogen, antages at have tilhørt det afdøde Lem Klesner til hendes Død, hvorfor Fattigvæsenets Paastand gaaer ud paa

at erholde det hos Skiftecommissionen beroende Beløb udbetalt som det tilhørende, idet det dog in subsidium har paastaaet sit Udlæg til Afdødes Begravelse refunderet med 15 Rdlr., medens Dorthea Hacker har anbragt, at Afdøde længe før sin Død havde skjænket hende det paa Sparekassebogen indestaaende Beløb, og derfor ladet Sparekassebogen notere paa hendes Navn, imod at hun havde lovet Afdøde at bestride Omkostningerne ved hendes Begravelse, hvorfor hun, da denne er bleven besørget af Fattigvæsenet, er villig til at betale dette de herfor udlagte 15 Rdlr., hvorimod hun har paastaaet sig Restbeløbet, 58 Rdlr. 50 ß, udbetalt som hendes Eiendom.

Ved at lade Sparekassebogen notere paa Dorthea Hackers Navn, og saaledes sætte sig selv ude af Stand til at kunne hæve det paa Bogen indestaaende Beløb, hvad enten denne forblev i hendes Besiddelse eller ikke, maa Afdøde imidlertid antages at have overført Eiendomsretten til Bogen paa Dorthea Hacker, medmindre der oplyses saadanne særegne Omstændigheder, som vise, at den stedfundne Notering er skeet i anden Hensigt, og da der ikke fra Fattigvæsenets Side er tilveiebragt noget saadant Beviis, vil den af Dorthea Hacker nedlagte Paastand være at tage til Følge.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Disputen.

Thi decideres:

Af det ovenomhandlede Beløb, 73 Rdlr. 50 ß, ville 15 Rdlr. være at udbetale til Kjøbenhavns Fattigvæsen som Godtgjørelse for Omkostningerne ved Afdødes Begravelse, medens Resten, 58 Rdlr. 50 ß, ville være at udbetale Dorthea Hacker, med Mand og Værge Meel- og Grynhandler Johan Hacker, som hendes Eiendom.

*　　*　　*

Man kan, som bekjendt, notere i Sparekassens Bøger paa en Andens Navn, enten saaledes, at denne Anden bemyndiges til at hæve paa Contrabogen, eller saaledes, at Pengene ligefrem indsættes paa en Andens Navn. I det første Tilfælde maa Indsætteren vistnok antages at have forbeholdt sig selv Eiendomsretten til hvad der indestaaer paa Contrabogen, men i sidste Tilfælde at have havt til Hensigt at den Anden skal hæve Pengene som sine. — Det var en Notering af sidstnævnte Slags, der fandt Sted i det i ovenstaaende Decision omhandlede Tilfælde, og Spørgsmaalet i Sagen dreiede sig, som det let sees, om Beviisbyrden; men herefter kunde der formeentlig ikke statueres noget andet Resultat end det ved Decisionen antagne. Tilfældet synes nemlig i alt Væsentligt at maatte klassificeres med det, at der i en Afdøds Gjemmer findes en paa en Trediemands Navn lydende og noteret Obligation, i hvilket Fald Beviset for at Obligationen er hans, ikke paahviler bemeldte Trediemand naar han reclamerer den, hvorimod det bliver den Parts Sag, der bestrider Reclamantens Eiendomsret, at bevise sin Paastand. At den omhandlede Sparekassebog lød paa den i Decisionen ommeldte Madam Hackers Navn synes ikke alene at maatte vække Formodning om, at Eiendomsretten var gaaet over til hende, men ligefrem at maatte bevirke, at Magistraten positivt maatte modbevise hendes Paastand. Et saadant Modbeviis indeholdtes ikke i at Bogen fandtes i det afdøde Fattiglems Gjemmer, thi dette kunde finde sin naturlige Forklaring deri, at den Afdøde har villet sikkre sig, at Pengene ikke hævedes i hendes levende Live og anvendtes i andet Øiemed end det af hende bestemte.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen AS. $\frac{506}{69}$ Kjøbenhavns Magistrat ctr. Gaardmand Peder Larsen af Ølsemagle.

(Afgjørelse af en mellem Kjøbenhavns Magistrat og en Gaardmand paa Vidstrup Gods opstaaet Tvist i Anledning af en Fordring fra Magistratens Side paa Godtgjørelse paa et Beløb Magistraten var blevet dømt til at betale en Huusmand i Anledning af en Misligholdelse af en af Indstevnte ved hans Gaards Overdragelse til Eiendom ligeoverfor Huusmanden overtaget Græsningsforpligtelse. — En subsidiair Paastand for Overretten ikke taget under Paakjendelse, da den ikke var paakjendt i Realiteten ved Underretten, hvis Dom ikke forsaavidt var paastaaet hjemviist.)

(Paadømt den 12te September 1870.)

Dommen er saalydende:

Da der efter Citanternes, Kjøbenhavns Magistrats Formening paahviler Indstevnte, Gaardmand Peder Larsens Fæstegaard, Matr.-Nr. 7 i Ølsemagle, der hørte under det Staden Kjøbenhavn tilhørende Vidstrup Gods, Forpligtelse til at græsse en Ko for en af Godsets Huusmænd, og Citanterne i et bemeldte Huusmand den 24de December 1852 meddelt Skjøde havde tilsagt ham en saadan Græsningsret, blev der, da det senere besluttedes at tilbyde Indstevnte Gaarden tilkjøbs, ved Beregningen af Gaardens Værdi fradraget Værdien af den samme paahvilende Græsningsforpligtelse, der ansattes til 260 Rdlr., og Gaarden derefter tilbudt Indstevnte. Denne erklærede i en Skrivelse af 20de Juli 1863, at han nok vilde kjøbe sin Fæstegaard, men kun paa Betingelse af, at han blev fri for at yde omhandlede Græsning; men da Citanterne fastholdt Ydelsen, frafaldt Indstevnte i et den 30te August 1864 afholdt Møde af Godsets Taxationscommission den anførte Betingelse, hvorefter der blev givet ham Skjøde paa Gaarden, i hvilket det blev bestemt, at

den Gaarden paahvilende Græsningspligt skulde forblive som hidtil. Allerede forinden den 30te August 1864 havde imidlertid paagjeldende Huusmand, da Indstevnte havde nægtet at yde hans Ko Græsning, anlagt en Sag mod ham, under hvilken han søgte Indstevnte til at yde den ommeldte Græsning, og da Indstevnte saavel ved Under- som Overretten frifandtes for Huusmandens Tiltale, anlagde Sidstnævnte en Sag mod Citanterne, der, som oven bemærket, havde tilsagt ham Græsningsretten, og ved Hof- og Stadsrettens Dom af 9de December 1867*) tilpligtedes ogsaa Citanterne enten at forskaffe Huusmanden den omhandlede Græsning in natura eller at betale ham i Erstatning for Græsningen et af uvillige Mænd nærmere bestemt Beløb, og i Henhold til denne Dom have Citanterne maattet betale Huusmanden i Erstatning og Rente af samme 224 Rdlr. 3 Mk. 8 ß, hvorhos deres Omkostninger paa Processen have andraget 41 Rdlr. 3 Mk. Da Indstevnte ved Overdragelsen til Eiendom af Fæstegaarden har paataget sig at yde Huusmandens Ko Græsning, og han ikke destomindre har vægret sig ved at præstere Græsningen og herved bevirket et Søgsmaal af Huusmanden mod Citanterne, og da Indstevntes Vægring, hvorledes end det juridiske Forhold maatte stille sig til Huusmanden, efter Citanternes Formening ligeoverfor dem maa ansees uberettiget, og har paaført dem en Udgift af fornævnte 224 Rdlr. 3 Mk. 8 ß og 41 Rdlr. 3 Mk. — have Citanterne under nærværende, i 1ste Instans ved Ramsø-Thune Herredsthing anlagte, Sag søgt Indstevnte tilpligtet at betale dem i Erstatning ialt 266 Rdlr. 86 ß med Renter 5 pCt. aarlig fra Klagens Dato, den 31te Aug. 1868, og

*) Den ovennævnte Dom findes i „Jur. Ugeskr." for 1868 Nr. 7 S. 96—103.

have de under Sagens Gang in subsidium paastaaet ham tilpligtet at betale de 260 Rdlr., som han har faaet godtgjort i Kjøbesummen for Gaarden. Indstevnte derimod anlagde Contrasøgsmaal og paastod sig principaliter frifunden for Citanternes Tiltale, in subsidium frifunden imod at betale ovennævnte 224 Rdlr. 3 Mk. 8 ß, med Fradrag af 170 Rdlr. 8 ß, som hans Udgifter i den af Huusmanden mod ham anlagte Sag andrage, hvorhos Indstevnte nedlagde forskjellige andre subsidiaire Paastande. I Contrasagen paastod Citanterne Frifindelse, og gjorde derhos begge Parter Paastand paa Procesomkostninger i begge Søgsmaal. Ved Herredsthingets Dom af 14de Mai f. A. frifandtes Parterne for hinandens Tiltale, Citanterne tilpligtedes at betale Indstevnte Hovedsagens Omkostninger med 8 Rdlr., hvorimod Omkostningerne i Contrasagen hævedes. Denne Dom have Citanterne derefter indanket for Overretten, hvor de paastaae den forandret i Overeensstemmelse med deres for Underretten nedlagte Paastande, medens Indstevnte procederer til Stadfæstelse og subsidiairt har contrapaaanket Dommen til Forandring overeensstemmende med hans subsidiaire Paastande for Underretten. Omkostningerne for Overretten have endelig begge Parter gjort Paastand paa.

Forsaavidt nu Contracitanten har villet gjøre gjeldende, at Hovedcitanternes principale Paastand maatte være udelukket allerede derved, at Contracitantens Vægring ved at levere Græsningen til Huusmanden var fremkommen og den herved fremkaldte Retssag, der atter medførte Sagen med Hovedcitanterne, anlagt forinden han kjøbte sin Gaard, og at han altsaa ikke derved kan siges at have gjort sig skyldig i noget contractstridigt Forhold, der kunde medføre Erstatningsansvar, — da vil denne Betragtning allerede af den Grund ikke kunne billiges, at Contracitantens Vægring er

bleven fortsat efterat han havde kjøbt Gaarden. Ei heller kan der gives Contracitanten-Medhold i den Formening, at den ovenanførte Passus i hans Skjøde om, at „den Gaarden paahvilende Græsningspligt forbliver som hidtil," alene skulde være at opfatte som en Reservation om den hidtidige Retstilstand — hvilken jo efter den i Sagen mellem Huusmanden og Contracitanten faldne Dom maa antages at have været den, at der ikke forhen paahvilede Contracitantens Gaard nogen Græsningspligt. Thi Contracitanten, der dengang han kjøbte sin Gaard var vidende om, at Hovedcitanterne i Skjødet til Huusmanden havde tilsagt denne en Græsningsret hos Gaardmændene, maatte kunne indsee, at det maatte have været Hovedcitanternes Mening at paalægge ham at yde en saadan Græsning, ligesom det da ogsaa maatte være ham indlysende, at Hovedcitanterne ikke vilde have givet ham et definitivt Afslag af 260 Rdlr., blot af Hensyn til den Muslighed, at han skulde tabe Sagen med Huusmanden.

At nu Contracitanten har nægtet at opfylde den ham ved Skjødet paalagte Græsningspligt, maa utvivlsomt antages, da han overhovedet har vægret sig ved at yde nogensomhelst Græsning. Men det skjønnes ikke at kunne statueres, at det er denne Nægtelse, der har bevirket det Erstatningsansvar, hvori Hovedcitanterne ere faldne, og som de paastaae refunderet. Thi Forholdet var det, at Hovedcitanterne i Skjøderne til tvende Huusmænd havde tilsagt hver især af disse den Græsningsret, som hidtil ifølge Forening med Gaardmændene havde været ydet, og ifølge Contracitantens uimodsagte Fremstilling gik den Forening, hvortil der maa være sigtet, — men som iøvrigt efter den oftnævnte Dom i Sagen mellem Contracitanten og en Huusmand maa antages kun at have verseret mellem de daværende to Gaardmænd og den daværende Huusmand personligt — ud paa, at Gaard-

mændene paatoge sig mod visse Modpræstationer at levere Græsning til tre Huusmænd og eventuelt en fjerde, saaledes at efter Lodtrækning tilfaldt en af Huusmændene hver af Gaardmændene, og den tredie Huusmand skulde derefter have halv Græsning hos hver af Gaardmændene. Det var altsaa en Forpligtelse, der paahvilede Gaardmændene i Forening ligeoverfor flere Huusmænd, hvorfor den ogsaa under den oftomtalte Sag forsøgtes indtalt hos Contracitanten og en anden Gaardmand i Forening. Men, da nu denne anden Gaardmand, efter hvad der ifølge Proceduren maa antages, hverken er eller har været pligtig til at yde nogen Græsning, vilde Hovedcitanterne, selv om Contracitantens Vægring ikke havde fundet Sted, desuagtet være faldne i et Hjemmelsansvar overfor hver især af Huusmændene, og det kan derfor ikke siges, at den Erstatning, som de i nogen af de tvende med dem af to Huusmænd anlagte Sager ere idømte, er fremkaldt ved Contracitantens Vægring alene, og Hovedcitanterne have heller ikke angivet, hvilke af de to dem idømte Erstatninger det er, de søge refunderet hos Contracitanten. Som Følge heraf vil den principale Paastand ikke kunne tages til Følge.

Hvad dernæst den subsidiaire Paastand angaaer, da vil denne ikke her for Retten kunne tages under Paakjendelse, da den ikke er paadømt i Realiteten ved Underretten, hvis Dom ikke forsaavidt er paastaaet hjemviist.

Contracitantens principale Paastand om Stadfæstelse af den indankede Dom vil saaledes være at give Medhold.

Sagens Omkostninger blive efter Omstændighederne at ophæve for begge Retter.

Der bliver at forelægge Procurator Winther en Frist af 8 Dage fra Dato til Berigtigelse af Stempelpligten med Hensyn til hans den 13de Decbr. f. A. fremlagte Indlæg.

Iøvrigt foreligger ingen Stempelovertrædelse her for Retten.

Thi kjendes for Ret:

Herredsthingsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Der forelægges Procurator Winther en Frist af 8 Dage fra Dato til Berigtigelse af Stemplingen med Hensyn til hans den 13de Decbr. f. A. fremlagte Indlæg.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 57.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret

af

Cancelliraad A. L. C. de Coninck,

Justitsrefectair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 17de December.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen $\frac{818}{69}$ Bog- og Musikhandler C. C. Lose ctr. Handelscommis H. Brix.

(Straf for ulovlig Eftertryk.)

(Paadømt den 19de September 1870.)

Dommen er saalydende:

Under Anbringende af, at Forlagsretten til det af afdøde Professor Frederik Kuhlau arrangerede Claveerudtog af den af ham selv componerede Musik til Skuespillet „Elverhøi" i sin Tid af Componisten i hans levende Live er bleven overdragen til Citantens, Bog- og Musikhandler C. C. Loses afdøde Fader, Musikhandler C. C. Lose, og derefter er gaaet over til de denne succederende Firmaer, og senest til Citanten, søger denne under nærværende Sag Indstevnte, Handelscommis H. Brix, — paa hvis Forlag der i forrige Aars Foraar er udkommet et saakaldet „fuldstændigt Claveerudtog" af den nævnte Musik, som benævnes „Everhøi for Pianoforte af Fr. Kuhlau", men som skal være et nøiagtigt Aftryk deels af det complette Claveerudtog, deels af de tilhørende tohændige

Arrangements for Pianoforte, der ligeledes ere udkomne paa det nu af Citanten repræsenterede Firmas Forlag, — til at høre det nævnte af Indstevnte forlagte, oprindeligt 1500 Exemplarer store, Oplag confiskeret og tilintetgjort samt Indstevnte tilpligtet at udrede en klækkelig Bøde og derhos at godtgjøre Citanten 4 Rdlr. 1 Mk. 4 ß for hvert enkelt af de eftertrykte Exemplarer, som ikke blive confiskeret, med Rente deraf 5 pCt. pro anno af det samlede Erstatningsbeløb fra Forligsklagens Dato, den 10de Mai f. A., til Betaling skeer, og Processens Omkostninger skadesløst eller med noget Tilstrækkeligt. Indstevnte paastaaer sig derimod frifunden og tillagt Sagens Omkostninger.

Til Støtte for denne Paastand har Indstevnte først benægtet, at det af ham forlagte Værk er et Eftertryk af de ovennævnte paa Citantens Forlag udkommne Musikalier. Denne Benægtelse synes imidlertid senere at være frafalden af Indstevnte, og er i ethvert Fald afbeviist ved et af tvende af Retten udmeldte Sagkyndige, Professorerne Berggreen og Rung, afgivet Skjøn. Dette gaaer nemlig ud paa, at den af Indstevnte udgivne Composition er et utvivlsomt Eftertryk, deels af det ovennævnte Claveerudtog, deels af de i Forbindelse dermed senere udgivne tohændige Arrangements for Pianoforte alene, idet nemlig Ouverturen og Nr. 1 i Indstevntes Udgave saagodtsom Node for Node er et Aftryk af Claveerudtogets Ouverture og sammes Nr. 1; Indstevntes Udgaves Nr. 2—12 af de forskjellige ovennævnte Arrangements, og Indstevntes Nr. 13 af Claveerudtogets Nr. 13, kun med den ikke væsentlige Afvigelse, at det figurerede Accompagement har veget Pladsen for Sammentrækningen af Sangstemmerne i Originalen, hvorimod Satsen for venstre Haand er lig den i Originalen paa nogle ubetydelige Uovereensstemmelser nær.

Dernæst har Indstevnte — medens han vel under Sagens Gang har indrømmet, at Kuhlau har ladet afdøde Lose forlægge den første Udgave af „Elverhøi", og at den af bemeldte Lose erhvervede Ret er gaaet over paa Citanten — fastholdt den Indsigelse, at Kuhlau ikke udtrykkelig har overdraget Lose Forlagsretten til nyere Oplag af Værket, at en saadan Ret derfor ifølge L. 29de December 1857 § 10, jfr. § 2, ikke kan tilkomme ham, og at den første Udgave af Claveerudtoget af „Elverhøi" forlængst er udsolgt, hvorimod den, der nu er i Handelen, af Citanten selv i Catalogen over hans Forlagsartikler er betegnet som ny Udgave.

Herimod har Citanten bemærket, at der ikke ved Musikalier, der, som de heromhandlede, og som overhovedet det overveiende Antal af Musikalier, ved hvilken Texten er det Underordnede, trykkes med Pladetryk, kan være Tale om forskjellige Oplag i den Forstand, hvori dette Udtryk tages med Hensyn til Bøger o. desl. Til saadanne Musikalier betjener man sig nemlig af stukne eller graverede Plader, som tilstede en mange Gange gjentagen Benyttelse, hvorfor slige Musikalier trykkes efterhaanden, i et færre Antal Exemplarer ad Gangen, efter det øieblikkelige Behov. Heraf skal det efter Citantens Formening være blevet en Følge, at musikalske Compositioner altid sælges saaledes, at den hele Forlagsret overdrages, og at der ingensinde affordres Ret til enkelte Oplag deraf. Paa samme Maade anfører han, at det er tilgaaet med Musiken til „Elverhøi", og at dette ogsaa maa have Formodningen for sig, hvorved han bemærker, at den af Indstevnte paaberaabte declaratoriske Bestemmelse i L. 29. Decbr. 1857 § 2 i alt Fald ikke kan komme til Anvendelse paa Afhændelsen af denne Musik, der er foregaaet før Lovens Udkomst. At det selvstændige Claveerudtog af „Elverhøi" i een Catalog er bleven betegnet som „ny Udgave", antager Ci-

tanten at være grundet i, at medens man ved den fornyede Trykning i det Væsentlige havde betjent sig af de ældre Plader, havde man dog seet sig nødsaget til at ombytte, foruden den under de forandrede Forhold uanvendelige Titelbladsplade, tillige Pladerne til Udtogets Pag. 8—21 og Pag. 63—72, der ved at benyttes i Mellemtiden ved særlige Aftryk vare blevne forslidte og ubrugelige; med de tohændige Arrangements har Saadant derimod slet ikke været Tilfældet.

Med Hensyn til de sidstnævnte er det nu, som det maa antages, ikke af Indstevnte paastaaet, og i alt Fald ikke imod Citantens Benægtelse beviist, at de ere oplagte paany, og, da Citantens Forlagsret med Hensyn til dem maa ansees at være in confesso, maa altsaa den Deel af Indstevntes Værk, der er Aftryk deraf, nemlig Nr. 2—12, allerede paa Grund heraf betragtes som ulovligt Eftertryk. Men det Samme maa statueres med den øvrige Deel af Indstevntes Udgave, der er Aftryk af det paa Citantens Forlag udkomne selvstændige Claveerudtog. Rigtigheden af den af Citanten givne Fremstilling af Fremgangsmaaden med Hensyn til Musikaliers Trykning og den deraf følgende Skik med Hensyn til Salget af Forlagsretten, maa nemlig ansees godtgjort ved de af 4 Componister og tvende Musikalieforlæggere under Sagen afgivne Vidnesbyrd, der alle gaae ud paa, at de ingensinde have erfaret, at Compositioner sælges i enkelte Oplag, eller anderledes end at den hele Forlagsret overdrages, om det end, som den ene Forlægger har forklaret, undertiden er Tilfældet, at der betinges et forhøiet Honorar for Componisten, naar over et vist Antal Exemplarer maatte blive solgte. Naar nu hensees til, at den declaratoriske Bestemmelse i L. 29. Decbr. 1857 § 2 — om at Forlæggeren er uberettiget til at foranstalte nye Oplag, uden forsaavidt Retten dertil udtrykkelig

er ham overdragen —, selv om den kunde ansees anvendelig ogsaa paa Musikalier, under ingen Omstændigheder kan komme til Anvendelse paa den tidligere skete Afhændelse fra Kuhlau til Lose, og at der i den tidligere Lovgivning ingen tilsvarende Bestemmelse fandtes, maa Formodningen efter det Oplyste være for, at den nysnævnte Afhændelse har omfattet hele Forlagsretten, og det maatte være Indstevntes Sag at bevise — hvad han ikke har gjort eller forsøgt — at der særlig ved den var truffet en indskrænkende Aftale.

Da nu Indstevnte iøvrigt ingen Indsigelse har fremsat mod Citantens Paastand, vil denne være at tage til Følge, saaledes at Confiskationen selvfølgelig indskrænkes til de i Behold værende Exemplarer, at den Bøde, Indstevnte i Henhold til L. 29de Decbr. 1857 § 20 vil være ifalden, fastsættes til 50 Rdlr. og tillægges Stadens Fattigkasse, og at Processens Omkostninger bestemmes til 25 Rdlr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Det af Indstevnte, Handelscommis H. Brix, i 1869 forlagte, oprindeligt 1500 Exemplarer store, Oplag af en Composition, kaldet „Elverhøi for Pianoforte af Fr. Kuhlau," bør, forsaavidt det er i Behold, være confiskeret, og bør Indstevnte for hvert af de eftertrykte Exemplarer, der ikke bliver confiskeret, betale Citanten, Bog- og Musikhandler C. C. Lose, 4 Rdlr. 1 Mk. 4 ß, med Rente af det samlede Erstatningsbeløb 5 pCt. pro anno fra den 10de Mai f. A. til Betaling skeer, og Processens Omkostninger med 25 Rdlr., saa bør han og til Kjøbenhavns Fattigkasse bøde 50 Rdlr.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen 609/69 Kjøbenhavns Magistrat ctr. Emma Mine Rørstrøm, Hanne Nielsine Rørstrøm, Ida Marie Rørstrøm og Laura Rørstrøm.

(I et Tilfælde, hvor der af Kjøbenhavns Magistrat var indrømmet en Mand en Grund heri Staden til Opførelse af en Beierbod uden nogen nærmere Bestemmelse med Hensyn til Varigheden af denne Brugsret, antaget at denne Ret ikke kunde udstrækkes udover Brugerens Levetid, og dennes Arvinger, der havde fortsat Brugen, derfor tilpligtede at nedbryde Beierboden og aflevere Grunden til Kjøbenhavns Commune, uden at der dog fandtes Anledning til at tilkjende Magistraten nogen Erstatning.)

(Paadømt den 19de September 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag paastaae Citanterne, Kjøbenhavns Magistrat, de Indstevnte, Emma Mine Rørstrøm, Hanne Nielsine Rørstrøm, Ida Marie Rørstrøm og Laura Rørstrøm, der i Forening med en nu afdød Broder have overtaget deres Forældres Bo og efter Broderens Død ogsaa dennes, tilpligtede Een for Alle og Alle for Een under en af Retten bestemt betydelig daglig Mulkt at nedbryde og bortføre den af deres afdøde Fader, M. Rørstrøm, ved Vesterport heri Staden opførte Beierbod og til Kjøbenhavns Commune aflevere Grunden ryddeliggjort for denne Bygning, samt at betale Erstatning for Afsavnet af Grunden efter uvillige Mænds Skjøn indtil Aflevering finder Sted, og endelig Sagens Omkostninger skadesløst.

De Indstevnte procedere til Frifindelse med Tilkjendelse af Sagens Omkostninger.

Efter hvad der fra begge Sider er oplyst er Sagens Sammenhæng følgende. Under 17de Novbr. 1838 indgav de Indstevntes afdøde Fader i Forening med Garvermester Rohmell et Andragende til Kjøbenhavns Magistrat om Til-

tadelse til paa Halmtorvet, paa et dertil passende Sted, at hensætte et smagfuldt bygget Skuur med deri anbragt Veieredskab, hvorpaa hele Læs skulde kunne veies, til Afbenyttelse for Publikum mod en billig Godtgjørelse. Magistraten tilskrev Kjøbenhavns Gouvernement derom, og dette meddelte derefter Magistraten under 9de Marts 1839 et kgl. Rescript af 7de s. M., hvorved det bifaldes, at den ansøgte Tilladelse maa for Gouvernementets Vedkommende meddeles. Paa Magistratens Forlangende meddelte Ansøgerne dernæst i Skrivelse af 22de s. M. nærmere Oplysninger om Sagen, hvilke de indledede med følgende Bemærkning: „Da Hans Majestæt Kongen allernaadigst har forundt os at anlægge den projecterede Veierbod paa Fæstningens Grund, saa tro vi, at saafremt den fremdeles svarer til Hensigten, hvorom ingen Tvivl kan være, at denne Hs. Majestæts Tilladelse er paa saa lang Tid, at vi kan ansee os den Capital sikkret, som vi deri maa anlægge, og som en Følge heraf ville vi bygge den af Grundmuur osv."; de bade derhos om at blive forskaanede for Afgift, da Indretningen var til Stadens Indvaaneres Beqvemmelighed uden at koste Communen Noget. Under 5te April 1839 tilskrev Magistraten derefter Ansøgerne saaledes: „I Anledning af den af d'Hr. indgivne Ansøgning samt efter desangaaende at have correspondere med samtlige Vedkommende meddele vi Dem herved Tilladelse til paa den ubrolagte Strækning af Høtorvet i Nærheden af Kjøreveien fra Vesterport til Frederiksberggade at opføre en Bygning for deri at anbringe en Vægtindretning til at veie hele Læs Hø og Halm, hvorom Stadens Kæmner, N. N. ɾc., herfra er tilskrevet det Fornødne og som nærmere anviser Byggepladsen, der efter Omstændighederne indrømmes Dem uden deraf at svare nogen Afgift til Stadens Kasse." Det tilføies, at Bygningen skulde opføres efter den indsendte Teg-

ning, dog at Yderſiderne ſkulde være grundmurede, hvorhos det endelig bemærkes, at det vel for Tiden var overladt Anſøgerne at betinge ſig den Godtgjørelſe, de fandt passende, for Indretningens Afbenyttelſe, men at Magiſtraten forbeholdt ſig nærmere at kunne ſee Betalingen reguleret ved en beſtemt Taxt. — Det ſees endvidere, at Kjøbenhavns Gouvernement, ſom det hedder, „ifølge indkommen Anſøgning fra Hr. Niels Magnus Rørſtrøm, der har opført og er Eier af den nye grundmurede Bygning paa Halmtorvet Nr. 265, og ſom for Tiden afbenyttes til Veierbod," under 13de Novbr. 1842 har „ſamtykket og meddelt Tilladelſe til, at Grunden, hvorpaa denne Bygning er opført, maa beſtandig dertil afbenyttes og bruges af Hr. Rørſtrøm og efterkommende Eiere," alene under et Vilkaar med Henſyn til dens Afbenyttelſe i Krigs- og Beleiringstilfælde. Derimod har det forhenværende danſke Cancelli paa et Andragende fra Rørſtrøm „om en Anerkjendelſe af hans Eiendomsret til den Grundſtrækning paa Halmtorvet ved Veſterport, hvorpaa han har opbygget en Veierbod" under 29de Aug. 1844 afgivet den Reſolution, „at, ligeſom det ſees, at Eiendomsretten over den ommeldte Grund ikke indrømmedes ham, da han i 1839 fik Tilladelſe til at opføre den nævnte Bygning, ſaaledes vil denne ei heller nu kunne blive ham overdragen." Rørſtrøm lod imidlertid den ovenanførte Gouvernementsſkrivelſe af 13de Novbr. 1842 thinglæſe ved nærværende Ret. Dette foranledigede da Magiſtraten til — efter indhentet Betænkning fra Stadsconducteuren, der gik ud paa, at den Grund, hvorpaa Veierboden ſtod, tilhørte Staden, ligeſom andre Gader og Torve, idet den navnlig laa langt indenfor Fæſtningsværkernes Grændſer — at tilſkrive Gouvernementet med Henſyn til den formeentlige Uovereensſtemmelſe mellem dets og Cancelliets Skrivelſer, hvortil Gouvernementet under 28de Novbr. 1844 ſvarede, at dens

Declaration af 1842 maatte forstaaes i Overeensstemmelse med den i 1839 meddelte Tilladelse, der var clausuleret „for Gouvernementets Vedkommende," saa at dets Tilladelse kun gik ud paa, at der fra Fortificationens Side Intet fandtes at erindre imod Bygningens Opførelse og Vedbliven. Herom sees Magistraten at have tilstillet nærværende Ret en Skrivelse, der under 6te Januar 1845 er bleven „fremlagt i Rettens Brevskrivercontoir."

Citanterne formene nu, at der kun er tilstaaet Rørstrøm — og dennes Medansøger, der under 28de November 1839 sees at have overdraget Rørstrøm al Ret og Andeel i den dem ved Magistratens Skrivelse af 5te April s. A. meddelte Bevilling — en Tilladelse til at benytte den omhandlede Grund til Veierbod, saalænge indtil Magistraten tilbagekaldte Tilladelsen, eller i alt Fald saalænge Rørstrøm og Hustru levede, men ikke for bestandig, hvilket Magistraten end ikke skulde have været competent til at indrømme uden høiere Sanction, hvorimod de Indstevnte ville gjøre gjeldende, at Tilladelsen gaaer ud paa en stedsevarende Brug i det omhandlede Øiemed, hvilken de i alt Fald formene at have hævdet efter L. 5—5—2, hvorfor de antage, at Veierboden kun kan fordres flyttet ifølge Overeenskomst eller Expropriation.

Retten finder imidlertid ikke at kunne give denne de Indstevntes Opfattelse Medhold. Det er nemlig in confesso i Sagen, at der ikke ved Magistratens Skrivelse af 5te April 1839 er overdraget Rørstrøm og Rohmell nogen Eiendomsret til Grunden, hvorimod det ikkun var en Brugsret, der overdroges; og da der nu ikke ved Siden heraf er truffen nogen Regel for Varigheden af denne Brugsret, vil samme ikkun kunne betragtes som overladt paa ubestemt Tid, men i ethvert Fald findes den under den stedfindende Mangel af

Begrændsning ifølge Skrivelsens Bydende ikke at kunne udstrækkes over Rørstrøms Levetid.

Efter den Maade, hvorpaa Rørstrøm og hans Medansøger i sin Tid kom i Besiddelse af Grunden, vil der efter Bestemmelsen i L. 5—5—1 ikke in casu kunne være Tale om, at de Indstevnte ved Hævd skulde have erhvervet Ret til stedsevarende Brug og Besiddelse af Grunden.

Idet nu Citanternes Paastand om Grundens Ryddeliggjørelse og Aflevering i Henhold til det Ovenanførte vil blive at tage til Følge, saaledes at Fristen herfor bestemmes til 12 Uger og Dagmulkten til 5 Rdlr., findes der derimod ikke Føie til at tillægge Communen den paastaaede Erstatning, allerede af den Grund, at Citanterne ikke have godtgjort, at der er lidt noget Tab ved Bygningens Henstaaen og Grundens Ikke-Aflevering.

Processens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Stempellovgivningen er ikke overtraadt.

Thi kjendes for Ret:

De Indstevnte, Emma Mine Rørstrøm, Hanne Nielsine Rørstrøm, Ida Marie Rørstrøm og Laura Rørstrøm, bør, Een for Alle og Alle for Een, under en Mulkt af 5 Rdlr. til Kjøbenhavns Fattigvæsens Hovedkasse for hver Dag, de sidde denne Dom overhørige, inden 12 Uger fra Dommens lovlige Forkyndelse nedbryde og bortføre den ovennævnte Beierbod og til Kjøbenhavns Commune aflevere Grunden ryddeliggjort for bemeldte Bygning; men iøvrigt bør de Indstevnte for Citanterne, Kjøbenhavns Magistrats Tiltale i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Sagen $\frac{187}{89}$ Kjøbmand W. Hansen af Odense ctr. Agent og Kjøbmand P. F. Lagoni af Faaborg.

(Spørgsmaal, med Hensyn til en Handel om et Parti Smør, om der fra Kjøberens Side forelaa en saa væsentlig Misligholdelse af Handelen, at Sælgeren maatte ansees berettiget til at erklære Handelen for hævet.)

(Paadømt den 19de September 1870.)

Dommen er saalydende:

Citanten, Kjøbmand W. Hansen af Odense, har i 1ste Instans inden Faaborg Kjøbstads Gjesteret søgt Indstevnte, Agent og Kjøbmand P. F. Lagoni af Faaborg, der den 29de Juli 1868 havde solgt til Citanten flere Herregaardes Smørproduction fra 1ste Juni s. A. til Køernes Indbinding, som af Citanten uimodsagt er opgivet til ialt c. 55 Tdr. Smør, hvoraf Indstevnte havde 27 Tdr. i Beholdt, à 110 Rdlr., men den 7de August næstefter havde erklæret Handelen for hævet, fordi det var en udtrykkelig Betingelse ved Handelen, at Citanten allerede den 3die eller 4de August skulde afhente og contant betale de 27 Tdr. Smør, hvilken Betingelse han ikke havde opfyldt, tilpligtet at betale i Erstatning for det Tab, Citanten herved havde lidt, 13 Rdlr. pr. Td. eller 715 Rdlr., med Renter 7 pCt. pro anno, samt Sagens Omkostninger, og ved Continuationsstevning paastod han, da Smørret var steget i Priis, Erstatningen forøget med 495 Rdlr., i hvert Fald paastod han Erstatningen fastsat af Retten eller ved uvillige Mænds Skjøn. Indstevnte paastod Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, og denne Paastand blev ved den den 12te Marts 1869 afsagte Dom tagen til Følge, dog at Sagens Omkostninger ophævedes.

Denne Dom har Citanten i Henhold til Opreisningsbevilling af 8de Juni 1869 ved Stevning af 29de s. M. indanket herfor Retten, hvor han har paastaaet den forandret

overeensstemmende med hans Paastand for Underretten; Indstevnte har derimod paastaaet Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger i begge Instanser, in subsidium saaledes, at Sagens Udfald gjøres afhængig af Eed fra en af Parternes Side.

Citanten har benægtet, at det var en udtrykkelig Betingelse ved Handelens Indgaaelse, at han skulde hente de 27 Tdr. Smør den 3die eller 4de August, og i hvert Fald har han formeent, at Indstevnte ikke kunde være berettiget til af den Grund og uden noget foregaaende Varsel at erklære Handelen for hævet.

Da der intet andet Beviis haves for Handelens Indgaaelse end Indstevntes Forklaring, maa denne, som desuden bestyrkes ved den af et tilstedeværende Vidne afgivne Forklaring, lægges til Grund for Sagens Paadømmelse; vel har Citanten formeent, at Indstevntes bekræftende Svar paa det ham under en Notarialbeskikkelse forelagte Spørgsmaal, om han erkjendte at have solgt det omhandlede Parti Smør til Citanten, indeholdt tilstrækkeligt Beviis for Handelens Indgaaelse, og at det altsaa maatte blive Indstevntes Sag, naar han paastod, at der var knyttet særlige Betingelser til Handelen, at godtgjøre dette, men heri kan der ikke gives ham Medhold, da Indstevnte allerede forinden Requisitionen havde meddelt Citanten Grunden til, at han ansaa sig berettiget til at hæve Handelen, og disse Grunde refereres i Requisitionen, medens Spørgsmaalet selv ikke gav Indstevnte nogen Anledning til nærmere at udtale sig om Vilkaarene ved Handelen.

Der maa fremdeles gives Indstevnte Medhold i, at det maa ansees for en væsentlig Misligholdelse af Handelen efter den Maade, hvorpaa den var indgaaet, at Citanten undlod at afhente og betale Smørret til den fastsatte Tid, og at

denne Misligholdelse maatte berettige Indstevnte til strax at erklære Handelen for hævet. Vel har Citanten formeent, at Indstevnte forinden burde have opfordret Citanten til at afhente Smørret, og han har til Støtte herfor fremlagt et Responsum fra Grosserer-Societetet, ifølge hvilket det er Handelscoutume, naar Kjøber og Sælger ikke i rette Tid opfylde en indgaaet Handel, at der gives den Part, der er forsømmelig heri, Varsel fra den anden Side; men selv om et saadant Varsel var nødvendigt, naar Indstevnte vilde paastaae Erstatning for Contractens Misligholdelse, kan heraf Intet udledes for det nærværende Tilfælde, hvor Indstevnte blot paastaaer Contracten hævet.

Gjesteretsdommen vil derfor være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Stempelpapirslovgivningen er ikke overtraadt under Sagen.

Thi kjendes for Ret:

Gjesteretsdommen bør ved Magt at stande.

Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Sagen AS. $\frac{891}{70}$ Cancelliraad, Procurator Jørgensen af Dyrehavegaard ctr. Slagter Pelck i Nyborg.

(Naar en Sagfører møder i sin egen Sag kan han ikke gjøre Fordring paa den Veiledning, som ikke tilkommer ham, naar han møder for Andre, og en slig Veiledning paahviler ikke Dommeren som en Pligt han ex officio, uden nogen derom fremsat Begjæring, har at opfylde. Den Bestemmelse i Auctionsconditionerne, „at Varerne modtages som de ved Hammerslaget befindes, uden Ansvar for Sælger," hjemler ikke Sælgeren Ansvarfrihed ogsaa i det Tilfælde, hvor det Solgte slet ikke er det, som det udgives for.)

(Paadømt den 19de September 1870.)

Dommen er saalydende:

Ved en Auction, som afholdtes den 13de Mai f. A. paa Holstenborg, og ved hvilken Citanten, Cancelliraad, Procurator Jørgensen af Dyrehavegaard, var Incassator, blev Indstevnte, Slagter Pelck i Nyborg, Høistbydende paa en Griseso for et Beløb, der med Tillæg af de ved Conditionerne betingede Procenter udgjorde ialt 59 Rdlr. 3 Mk. 12 ß. Da imidlertid Indstevnte, der strax havde taget Soen hjem til sig, efterhaanden var kommen til den Overbeviisning, at den solgte So ikke var med Grise, og han havde erhvervet en Dyrlægeattest, der gik ud paa, at en Dyrlægen af Indstevnte præsenteret So, der angaves at være den ved Auctionen kjøbte, aldeles ikke viste Tegn til at være drægtig, og, hvis den ikke skulde have længere Tid tilbage, ikke var med Grise, vil han have tilbudt Citanten enten at tage Soen tilbage eller at modtage 27 Rdlr. for den, nemlig dens formeentlige Værdi 28 Rdlr. med Fradrag af 1 Rdlr. for Dyrlægeattesten.

Da Citanten vægrede sig ved at gaae ind herpaa, slagtede Indstevnte Soen og vil have udbragt den til 28 Rdlr. Citanten anlagde derefter nærværende Sag, hvorunder han paastod Indstevnte dømt til at betale 59 Rdlr. 3 Mk. 12 ß og i Overeensstemmelse med Auctionsconditionerne deels Renter deraf 6 pCt. pro anno fra Forfaldsdagen, den 24de Juni f. A., til Betaling skeer, deels Processens Omkostninger skadesløst, derunder for Klagens Udfærdigelse 1 Rdlr., for Mødet i Forligscommissionen 1 Rdlr., for Stevningens Udfærdigelse 1 Rdlr., og for hvert Retsmøde 1 Rdlr. Indstevnte paastod sig derimod frifunden mod at betale 27 Rdlr. og tillagt Sagens Omkostninger. Ved den under 23de April d. A. inden Vinding Herreds Ret afsagte Dom blev Sagens Udfald gjort afhængigt af Indstevntes

Eed, saaledes, at hvis han bekræftede, at den under Sagen omhandlede og af ham slagtede So var den samme som den, han kjøbte ved Auctionen, og at han forinden han slagtede den havde tilbudt Citanten at tage Soen tilbage, skulde han betale Citanten 27 Rdlr., men forøvrigt være fri for hans Titale, og skulde Processens Omkostninger i dette Tilfælde være ophævede, i modsat Fald skulde Indstevnte betale Citanten efter dennes oven fremsatte Paastand.

Denne Dom har Citanten ifølge Stevning af 25de Mai d. A. indanket herfor Retten, hvor han paastaaer principaliter Sagen hjemviist til ny og lovligere Behandling med partiel Annullation, saaledes at den bringes i den Stand, hvori den var, da Citanten den 30te Octbr. f. A. irettelagde sit Indlæg, med Paalæg til Dommeren om at opfordre Citanten til at erklære sig tydeligt over Indstevntes foregivne, ovenfor omtalte Tilbud (til Citanten om enten at modtage Soen tilbage eller 27 Rdlr.), hvorhos han har paastaaet sig tillagt Sagens Omkostninger skadesløst for Overretten. In subsidium paastaaer han Underretsdommen forandret, saaledes at Indstevnte dømmes overeensstemmende med Citantens for Underretten nedlagte Paastand, samt derhos paalægges Sagens Omkostninger for Overretten skadesløst. Indstevnte har, skjøndt han findes lovlig varslet, hverken mødt eller ladet møde her for Retten, hvorfor Sagen i Medfør af L. 1—4—30 og Frd. 3die Juni 1796 § 2 vil være at paadømme efter de fremlagte Breve og Beviisligheder, navnlig Underretsacten.

Hjemviisningspaastanden er bygget paa, at Dommeren skulde have forsømt at yde Citanten fornøden Veiledning, hvorpaa denne skulde have Krav, da han ikke mødte i Egenskab af Sagfører, men som Incassator, altsaa i sin egen Sag. Denne Paastand maa imidlertid ansees blottet for al Hjemmel; thi der er ingen Føie til at antage, at en Sagfører, naar han møder i sin egen Sag, skulde kunne gjøre Fordring paa den Veiledning, som ikke tilkommer ham, naar han møder for Andre, og allermindst, at slig Veiledning skulde paahvile Dommeren som en Pligt, han ex officio, uden nogen derom fremsat Begjæring, havde at opfylde.

I Sagens Realitet har Citanten her for Retten, i Overeensstemmelse med sin Underretsprocedure, paastaaet, at den Indstevnte ved Auctionen solgte So virkelig var en Griseso, hvorhos han har benægtet baade, at de af Indstevnte i modsat Retning fremførte Beviisdata angik denne So, og at Indstevnte havde tilbudt ham at tage Soen tilbage; men han har i ethvert Tilfælde formeent, at Indstevntes Ret til

at fremsætte den Indsigelse, at den af ham kjøbte So ikke var med Grise, maatte være afskaaren ved Auctionsconditionernes § 1, hvorefter „Varerne modtages som de ved Hammerslaget befindes uden Ansvar for Sælger eller Auctionsdirecteur," og at Indstevnte i alt Fald maatte have fortabt sin Ret ved den af ham valgte Fremgangsmaade at slagte Soen, ved hvilken det er blevet umuligt at constatere dens Værdi.

Vel kan der nu ikke gives Citanten Medhold i, at den citerede § af Auctionsconditionerne skulde hjemle Citanten Ansvarsfrihed, selv om den solgte Gjenstand — som det her paastaaes — slet ikke var det, som den udgaves for; men, selv om det antages, at den solgte So ikke havde været med Grise, og at Indstevnte har tilbudt Citanten at modtage den tilbage, vil Indstevntes Paastand af den Grund ikke kunne tages til Følge, at han ikke ved at forauctionere Soen for Citantens Regning eller ved lovlig Taxation har sørget for at constatere Soens Værdi, men derimod slagtet den og solgt Kjødet underhaanden, hvorved han ikke imod Citantens Benægtelse har kunnet føre fyldestgjørende Beviis for dens Værdi. Som Følge heraf vil han være at dømme efter Citantens Paastand, dog at Processens Omkostninger for begge Retter efter Omstændighederne ville være at hæve.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Slagter Pelck i Nyborg, bør til Citanten, Canceliiraad, Procurator Jørgensen af Dyrehavegaard, betale de paastevnte 59 Rdlr. 3 Mk. 12 ß med Renter deraf 6 pCt. pro anno fra den 24de Juni f. A. til Betaling skeer.

Sagens Omkostninger for begge Retter hæves.

Det Idømte at udredes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

☞ I næste Uge udgaaer intet Nummer af „Nyt Juridisk Ugeskrivt".

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren, Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

1870. Nyt Nr. 58—60.

Juridisk Ugeskrivt.

Udgivet og redigeret
af
Cancelliraad A. L. C. de Coninck,
Justitsresectair i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten.

Den 31te December.

Vidnekammersag.

Kjendelse
i
Sagen ⅞ Redacteur Bille ctr. Redacteur Fich.

(En som Vidne stevnet Politiembedsmand antaget ikke mod sin Protest at kunne tilpligtes efter en privat Opfordring at afgive Forklaring om hvad han i sin Embedsstilling maatte have erfaret om hvorvidt en Indstevnt for en Deel Aar siden havde gjort sig skyldig i Tyveri.)

(Afsagt i Lands-Over- samt Hof- og Stadsrettens 2det Vidnekammer den 12te December 1870.)

Kjendelsen er saalydende:

Politiinspecteur Hertz, der af Vidnecitanten, Redacteur C. St. A. Bille, er indstevnet til at afgive Vidneforklaring om Indstevnte A. H. C. Fichs tidligere Forhold, navnlig om hvorvidt det er ham bekjendt, at Indstevnte for en Deel Aar siden har gjort sig skyldig i Tyveri, har protesteret mod at afgive saadan Forklaring, da han ikke anseer sig enten berettiget eller forpligtet til efter en Privats Opfordring at

forklare, hvad han i Egenskab af Politiembedsmand har erfaret. Da det nu ikke skjønnes rettere end at denne Protest, som er tiltraadt af Politiinspecteur Hertz's Foresatte Politidirecteuren, er hjemlet i Sagens Natur, jfr. ogsaa Instrux af 31te Decbr. 1800 § 24 og 7de Juni 1869 § 12, vil denne være at tage tilfølge.

Stempellovgivningen er ikke overtraadt under Sagen.

Thi eragtes:

Den af Politiinspecteur Hertz fremsatte Protest mod at afgive den afæskede Vidneforklaring vil være at tage tilfølge.

Gjeldscommissionssager.

Sagen 8028/70 Skræddermester Carl Larsen ctr. Cand. mag. H. C. A. Lund.

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 24de Novbr. 1870.)

I denne Sag blev Indstevnte, der ikke var mødt, dømt til at indfrie et af ham til Citanten udstedt Gjeldsbevis, medens Sagens Omkostninger, som Citanten i Henhold til en Bestemmelse i Beviset havde paastaaet sig tilkjendt skadesløst, fastsattes til 2 Rdlr. 71 ß, „der — som det hedder i Domspræmisserne — i en Sag som nærværende maa betragtes som skadesløst“ *).

---

*) Det saaledes med Hensyn til Omkostningerne statuerede Resultat staaer ikke i Modstrid med den i nærværende Ugeskrivt for indeværende Aar S. 643 meddelte Gjeldscommissionsdom af 11te August, idet Gjeldsbeviset i den ved nysnævnte Dom paakjendte Sag lød paa at Sagens Omkostninger skulde betales skadesløst efter Regning fra Citantens Sagfører, medens Gjeldsbeviset i ovenstaaende Sag kun ganske i Almindelighed lød paa at Debitor skulde betale skadesløse Sagsomkostninger. — Den nævnte Distinction har saaledes practisk Betydning.

Sagen 2817/70 N. P. Jørgensen ctr. Værtshuusholder Petersen.

(Spørgsmaal om Anvendelse af Bestemmelserne i Lovens 5—7—2.)

(Paadømt i Kjøbenh. Gjeldscommission den 1ste Decbr. 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende Sag søger Citanten, N. P. Jørgensen, Indstevnte, Værtshuusholder Petersen, hos hvem han har modtaget et Laan af 5 Rdlr. og pantsat i denne Anledning en Violin i Kasse med 2 Buer, tilpligtet til enten at udlevere Violinen mod Tilbagebetaling af de paa den laante 5 Rdlr., eller betale dens Værdi 30 Rdlr. med Fradrag af fornævnte 5 Rdlr., altsaa 25 Rdlr., samt Sagens Omkostninger skadesløst. Indstevnte derimod har paastaaet sig frifunden, idet han har gjort gjeldende, at han har solgt den omhandlede Violin, da Citanten ikke indfandt sig til den bestemte Indløsningtid med de paa den laante 5 Rdlr.; men da det ikke mod Citantens Benægtelse er beviist, at der var bestemt nogen Tid, inden hvilken Violinen skulde indløses, og Indstevnte i hvert Fald, selv om Tiden var oversiddet, ikke var berettiget til at fravige den i Lovens 5—7—2 foreskrevne Fremgangsmaade, med mindre en anden var vedtaget mellem Parterne, hvilket end ikke er assereret af Indstevnte — vil der være at give Dom efter Citantens Paastand, dog at Værdien af Violinen med Tilbehør efter Grundsætningerne i Lovens 5—2—88 og Placat 28de Marts 1800 vil være edelig at bestemme af Citanten, dog ikke til over 30 Rdlr., idet Indstevnte ikke har villet erkjende den angivne Værdi.

Processens Omkostninger vil Indstevnte have at betale til Citanten med 2 Rdlr. 71 ß.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kjendes for Ret:

Indstevnte, Værtshuusholder Petersen, bør til Citanten,

N. P. Jørgensen, enten udlevere den under Sagen omhandlede Violin med Tilbehør, imod at erholde udbetalt 5 Rdlr., eller betale det Beløb, hvortil Citanten efter foregaaende lovlig Omgang inden sit Værnething edelig ansætter Sammes Værdi — dog ikke over 30 Rdlr. — med Fradrag af 5 Rdlr.

Saa betaler Indstevnte og til Citanten Sagens Omkostninger med 2 Rdlr. 71 ß.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Lands-Over- samt Hof- og Stadsretssager.

Sagen AS. $\frac{288}{70}$ Procurator Alberti Actor ctr. Tiltalte Hans Christian Jantzen.

(Antaget, at der var tilveiebragt et efter Omstændighederne tilstrækkeligt Beviis for at en Tiltalt, der actioneredes for Overtrædelse af Frd. 8de Juni 1839, havde gjort sig skyldig heri og den Tiltalte mulkteret i Henhold til nysmeldte Forordnings § 10 jfr. §§ 4 og 8.)

(Paadømt den 20de September 1870.)

Dommen er saalydende:

Under nærværende i 1ste Instans ved Helsingør Kjøbstads Politiret paakjendte Sag tiltales Hans Christian Jantzen for Overtrædelse af Frd. 8de Juni 1839.

Det er oplyst, at Tiltalte den 20de Juli f. A. har solgt ¼ Pibe Viin til Kjøbmand T. F. Kjerboe i Helsingør og falbudt Viin til Kjøbmand Unna sammesteds, og at han ved denne Leilighed har medført Prøver af Viin og foreviist samt afleveret Adressekort fra trende udenlandske Handelshuse; men Tiltalte har benægtet at være optraadt som Handelsreisende eller Commissionair for bemeldte Huse og paastaaet at handle for egen Regning. Alene for at overtyde Kjøberne om Varernes uforfalskede Qvalitet, vil han have underrettet dem

om, at han stod i directe Forbindelse med de udenlandske Huse og til Beviis herfor afleveret Adressekortene. Tiltalte har paastaaet, at han lader sig Varene tilstille fra vedkommende fremmede Huse og at han dækker Salgsprisen ved at acceptere Vexler, som han deponerer hos opgivne Bankierer i Kjøbenhavn, hvorefter han sender Varene til Kjøberne tilligemed Vexler for Beløbene til Accept, hvilke Vexler han derefter ligeledes deponerer hos bemeldte Bankierer til ydérligere Sikkerhed for Husene i Udlandet.

Naar imidlertid hensees til, at Kjøbmændene Kjerboe og Unna edelig have forklaret, at Tiltalte ved den omhandlede Leilighed optraadte som Agent for de udenlandske Huse, og at han ikke omtalte, at han forhandlede Varerne for egen Regning, at tvende af de af Tiltalte afleverede Adressekort indeholdt bemeldte Huses Priiscouranter, at Adressekortene have trykte Paategninger saalydende: „Presented by“, „Ueberreicht durch“ og „Représentés par“, hvortil Tiltalte har føiet sit Navn, og at Tiltalte har nægtet at opgive Navnene paa de herværende Bankierer, hos hvem han foregiver at deponere Vexlerne til Sikkerhed for Varenes Salgspriis — maa der ansees tilveiebragt et efter Omstændighederne tilstrækkeligt Beviis for, at Tiltalte — der har erkjendt at han ifjor Foraar begyndte med at drive Agenturforretninger for flere fremmede Handelshuse, hvorved han fortiden endnu ernærer sig — ved oftnævnte Leilighed har været Agent for udenlandske Handelshuse, og da han ikke har været forsynet med det i saa Henseende fornødne Adgangsbeviis, vil Tiltalte, der er født i Aaret 1844 og ikke forhen straffet for lignende Forseelse, være at ansee efter Frd. 8de Juni 1839 § 10 jfr. §§ 4 og 8 med en Mulkt af 32 Rdlr. til Helsingør Kjøbstads Fattigkasse, foruden at han bliver pligtig til at erlægge en Kjendelse af 160 Rdlr. til Statskassen.

I Overeensstemmelse hermed vil den indankede Dom, hvorved Sagens Udfald er gjort afhængig af Tiltaltes Eed, være at forandre. Tiltalte vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger, derunder Salair til Actor og Defensor for Overretten, 5 Rdlr. til hver.

Sagens Behandling ved Underretten og den befalede Sagførelse herfor Retten har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

Tiltalte, Hans Christian Jantzen, bør til Statskassen erlægge en Kjendelse af 160 Rdlr. og til Helsingør Kjøbstads Fattigkasse betale en Mulkt af 32 Rdlr. Saa udreder Tiltalte og Sagens Omkostninger, derunder Salair til Procuratorerne Alberti og P. A. Petersen for Overretten, 5 Rdlr. til hver.

Den idømte Mulkt og Kjendelse at udrede inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkomme under Adfærd efter Loven *).

---

*) Ved Underretsdommen var, som det af Præmisserne sees, Sagens Udfald gjort afhængigt af en Tiltalte paalagt Eed og Dommen var kun appelleret efter Tiltaltes Begiæring. Denne sidste Omstændighed fandtes imidlertid af Overretten, der antog tilstrækkeligt Beviis tilveiebragt for den omhandlede Lovovertrædelse, ikke at kunne være til Hinder for at dømme Tiltalte pure.

☞ Af dette Ugeskrivt udkommer 15 Nr. (Ark) i Qvartalet, nemlig i Reglen eet ugentlig og 2 Gange qvartaliter et Dobbeltnummer. Prisen er 7 Mk. 8 ß. for Qvartalet, og Subskription, bindende for 30 Nr., modtages paa alle kongelige Postcontoirer, i Bogladerne og hos Forlæggeren. Bogtrykker S. Trier, Gothersgade Nr. 43.

Kjøbenhavn. — S. Triers Forlag og Tryk.

Real-Register

til

Nyt Juridisk Ugeskrivt, Aargang 1870.

Afviisning.

En i en Sag, hvorunder en Fængslingskjendelse paaankedes, nedlagt Afviisningspaastand, der var støttet paa den lange Tid, der var hengaaet fra det Moment, da den decreterede Arrest uden paafulgt Action hævedes og til Sagens Anlæg, forkastet, da Grundloven ingen Frist foreskriver for en Fængslingskjendelses Appel. S. 4—5.

En med Hensyn til en til Overretten indanket Politiretssag, hvorunder Appellanten i 1ste Instans for Vold mod Indstevnte var idømt en Mulkt af 5 Rdlr., men frifunden for at udrede en paastevnt Erstatning, nedlagt Afviisningspaastand, der var støttet paa, at Sagen ikke havde objectum appellabile, forkastet, da Appellanten fandtes at maatte have Beføielse til deels at appellere Underretsdommen til Stadfæstelse med Hensyn til dens Realitet, deels iøvrigt til Forandring (jfr. Bang og Larsens Proces 5te Deel S. 351). S. 10.

Afviisning ex officio af en Sag, som en mindreaarig Citant, i hvis Sted en Trediemand efter Transport under Sagens Drift var indtraadt, paa egen Haand og uden Curator havde anlagt til Erstatning i Anledning af en Nægtelse fra Indstevntes Side af at udlevere nogle Citanten tilhørende Velocipeder. S. 25.

Den Omstændighed, at der ved en Underretsdom var afgjort Noget betræffende en ikke til Forligsmægling varslet Person, antaget at burde bevirke, at Sagen forsaavidt afvistes fra Underretten. S. 78.

Forkastelse af en Afviisningspaastand, der var støttet paa, at Sagen formeentlig burde være gjort til Gjenstand for Afgjørelse ved en Landvæsenscommission. S. 89.

Alimentation.

Appel.

lig Bøde at anskaffe nogle Brandredskaber, ikke anseet berettiget til at forlange bemeldte Dom indanket for Overretten paa den for Justitssagers Appel foreskrevne Maade og Sagen derfor afviist. S. 634.

I et Tilfælde, hvor en Underretsdom, ved hvilken det var paalagt den Domfældte under en daglig Mulkt at opfylde en Forpligtelse, var appelleret til Overretten, der fandt Forpligtelsen begrundet, statueret, at den inden Appelstevningens Udtagelse for nogle af Mulkterne foretagne Executionsforretning maatte staae ved Magt. S. 815.

Arrest.

Statueret, at der af Slutningsbestemmelsen i Pl. 30te November 1821 om at Fallissement i Udlandet ikke er til Hinder for at forfølge en Arrestsag paa den i Placaten bestemte Maade, ikke kan udledes Hjemmel for, at der heller ikke ved Bedømmelsen af Gyldigheden eller Betydningen af den Fordring, hvorefter der heri Landet institueres Søgsmaal, skulde kunne tages Hensyn til de i Udlandet gjeldende Retsregler, naar blot den Paagjeldendes Bo der er taget under Fallitbehandling. Nr. 11, S. 161.

Bestemmelserne i Placaten 30te November 1821 ansete anvendelige med Hensyn til en heri Landet født Mand, der havde taget Ophold i Chicago, uden at det var beviist, at han havde løst sit undersaatlige Forhold til Danmark. S. 189.

Assurance.

Spørgsmaal om en af en Mand i et udenlandsk Livs- og Pensionsforsikkringsselskab tegnet Livsforsikkringspolice kunde ansees forbrudt paa Grund af nogle urigtige Angivelser samt Fortielser i en af ham udstedt Declaration, der indeholdt Besvarelser af forskjellige ham fra Selskabet forelagte Spørgsmaal. S. 169.

Undersøgelse af om en Citant, der havde tegnet Assurance i et udenlandsk Brandforsikkringsselskab, kunde antages ved formeentlige Overtrædelser af Forskrifterne i Policerne at være betaget sin Ret til Erstatning, samt, da dette besvaredes benægtende, om hvorledes Erstatningen i det foreliggende Tilfælde burde beregnes. S. 518.

Spørgsmaal om et Livsforsikkringsselskab kunde antages berettiget til at affordre en Indstevnt et paastevnt Beløb som Præmie for en tegnet Livsassurance, eller om Policen, saaledes som af Indstevnte paastaaet, efter Omstændighederne maatte ansees hævet. S. 809—810.

Auction.

Den Bestemmelse i Auctionsconditioner „at Varene modtages som de ved Hammerslaget befindes, uden Ansvar for Sælgeren," hjemler ikke Sælgeren Ansvarsfrihed ogsaa i det Tilfælde, hvor det Solgte slet ikke er det, som det udgives for. S. 909.

Barnefødsel i Dølgsmaal.

Spørgsmaal om et tiltalt Fruentimmer kunde ansees skyldig i Barnefødsel i Dølgsmaal. S. 375.

Bedrageri (Straffelovens 26de Cap.).

Anvendelse af Straffelovens § 256. S. 249.

Anvendelse af Straffelovens § 257. S. 335, 729, 773.

Under en af Justitien institueret Tiltale, som det hed i Actionsordren „i Henhold til Straffelovens § 259," vedkommende Tiltalte, der i 1ste Instans var frifunden, af Overretten efter et Indiciebeviis dømt for Assurancesvig, for hvilket Actionsordren ikke fandtes at kunne være til Hinder. S. 394.

Anvendelse af Straffelovens § 259. S. 469.

En Tiltalt, der sigtedes for bedrageligt Forhold og i 1ste Instans var idømt 4 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, af Overretten, efter samtlige Omstændigheder, frifunden, dog med Paalæg af Actionens Omkostninger, idet Retten navnlig ikke dristede sig til at forkaste en Fragaaelse fra Tiltaltes Side af en tidligere af ham afgiven Tilstaaelse. S. 471.

En for Bedrageri tiltalt Arrestant frifunden, dog med Paalæg af Actionens Omkostninger, da Straffelovens Bestemmelser om nysnævnte Forbrydelse, efter de afgivne Forklaringer og Forholdets Natur, fandtes uanvendelige i det foreliggende Tilfælde. S. 564.

Spørgsmaal om Beviis kunde antages tilveiebragt for et en Arrestant paasigtet, men af ham benægtet, Bedrageri. S. 566.

En Tiltalt, der under sin Procedure i en mod ham anlagt Gjeldssag havde brugt Udflugter og urigtige Benægtelser i den Hensigt derved at vinde en Henstand med Betalingen, som Creditor ikke godvillig havde villet indrømme ham, anseet herved at have gjort sig skyldig i et svigagtigt Forhold, der maatte henføres under Straffelovens § 257. Nr. 48, S. 754.

Frifindelse i Henhold til Straffelovens § 254, dog med Paalæg af Actionens Omkostninger, under en Action for Bedrageri. S. 836.

To Slagtere, der paa Torvet havde forhandlet Kjød af en syg Tyr, om hvilket det maatte ansees uvist, om den var levende eller død, da de slagtede den, ansete efter Straffelovens § 257,

Befordringsvæsen.

Beviis.

Brandstiftelse (Straffelovens 28de Cap.).

En Tiltalt, forsaavidt han actioneredes for at have gjort sig skyldig i det i Straffelovens § 284 ommeldte Forhold, vel ikke antaget at kunne straffes efter den citerede Lovbestemmelse, men da han dog fandtes at have tilsidesat almindelig Forsigtighed, mulkteret efter Brandpolitiloven 2den Marts 1861 § 20 jfr. § 24. Nr. 53, S. 833—836.

Brandvæsen.

Mulkt for uforsvarlig Omgang med Ild og Lys. S. 498.

Brugsret.

I et Tilfælde, hvor der af Kjøbenhavns Magistrat var indrømmet en Mand en Grund heri Staden til Opførelse af en Beierbod uden nogen nærmere Bestemmelse med Hensyn til Varigheden af denne Brugsret, antaget, at denne Ret ikke kunde udstrækkes udover Brugerens Levetid, og dennes Arvinger, der havde fortsat Brugen, derfor tilpligtede at nedbryde Beierboden og aflevere Grunden til Kjøbenhavns Commune, uden at der dog fandtes Anledning til at tilkjende Magistraten nogen Erstatning. S. 902.

Bygningsvæsen.

En Indstevnt, efter derom af det kongelige Ingenieurcorps paa Krigsministeriets Begne nedlagt Paastand, tilpligtet, overeensstemmende med Placaten 13de October 1829, at borttage en Bygning, der var opført paa en Grund indenfor den ved Lov 6te Januar 1852 fastsatte Demarcationslinie. S. 20.

Caution.

En Selvskyldnercautionist for Huusleie anseet befriet for sin Forpligtelse paa Grund af en under Leiemaalet fra Eierens Side skeet Opsigelse, som dog Eieren og Leieren strax derefter vare blevne enige om at annullere og fortsætte Leiemaalet paa forandrede Betingelser, uden at det var beviist, at Selvskyldnercautionisten herom havde modtaget nogen Underretning. Nr. 31, S. 481.

En Selvskyldnercautionists Erklæring om mod Qvittering at ville betale Gjelden, antaget ikke at kunne medføre nogen Indskrænkning i Creditors Søgsmaalsret mod Debitor. S. 643.

Communalvæsen.

Spørgsmaal om et Sogneraads Berettigelse til af en Eiendomsbesidder at fordre erstattet et udlagt Beløb til Anbringelse af et Rækværk, som en tidligere Eier paastodes at have opført som Æquivalent for den ham ifølge Frd. 13de Decbr.

1793 § 79 paahvilende Forpligtelse til at istandsætte den Beskadigelse, han ved Gravning af en Mergelgrav havde tilføiet en Vei. S. 331.

En Sag, hvorunder der mellem en over- og underordnet Communalautoritet tvistedes om en Vei burde betragtes som privat eller offentlig, afviist, som ikke henhørende under Domstolenes Ressort. S. 573.

Antaget, at en Tiltalt ikke kunde undgaae Straf for ved positive Foranstaltninger at have hindret den offentlige Benyttelse af en over hans Lod gaaende Vei, der af vedkommende Amtsraad var opført paa det approberede Veiregulativ over offentlige Biveie i Jurisdictionen, idet det antoges, at Tiltalte, selv om han havde Ret i sin Paastand, at den ommeldte Vei var en privat Markvei til udelukkende Brug for Eieren af den paagjeldende Lod, foreløbig burde have respecteret Amtsraadets Bestemmelse og derefter søgt at faae denne forandret ved et privat Søgsmaal mod Communen. Nr. 46, S. 721.

Contract.

Fortolkning af nogle tvivlsomme Udtryk i en Kjøbecontract med sig dertil sluttende Skjøde. S. 132.

Spørgsmaal om en Paategning paa en Obligation maatte ansees ugyldig paa Grund af Tilsidesættelse af Bestemmelsen i Lovens 5—1—7 eller Vedkommendes Mangel paa Fornuftens fulde Brug da Paategningen fandt Sted. S. 155.

En Sag i Anledning af en mellem Parterne i sin Tid oprettet Interessentskabscontract, hvorunder Citanten bl. A. paastod Erstatning fordi Indstevnte formeentlig var Skyld i at Contracten var brudt, Driften standset og Activerne realiserede med stort Tab, afviist, da Sagen efter Indholdet af Contracten fandtes at henhøre under Afgjørelse ved Voldgift. S. 184.

Spørgsmaal om Forstaaelsen af en tvivlsom Bestemmelse i et Skjøde. S. 212.

Fortolkning af en omtvistet Bestemmelse i en Forpagtningscontract og Spørgsmaal om Forpagteren kunde ansees berettiget til i Henhold til samme at paastaae Erstatning for manglende Areal. S. 381.

Efter Omstændighederne intet Hensyn taget til en af en uskrivkyndig Part i Henhold til Lovens 5—1—7 mod Gyldigheden af nogle mellem Parterne oprettede Documenter fremsat og ikke modbeviist Indsigelse. S. 444.

Under det i en Overeenskomst om Trykningen af en Bog brugte Udtryk „Tryk og Format“ som en anden navngiven Bog antaget at henhøre „Bogstaver og Linier“. S. 615.

Deelagtighed i Forbrydelser (Straffelovens 6te Cap.).

En Tiltalt, der efter sin Faders Begjæring havde været denne behjælpelig med at hjembære noget fra Havet inddrevet Gods, i Medfør af Straffelovens § 56 fritagen for Straf for dette Forhold. S. 412.

Eed.

I et Tilfælde, hvor en Contracitant vel ikke havde beviist sin Paastand, om at nogle under Sagen omhandlede Effecter, som han af Hovedcitanten søgtes til at tilbagelevere eller at erstatte, vare ham overdragne af Hovedcitanten til Eiendom som Vederlag for de med at have Hovedcitantens Barn i Pleie forbundne Udgifter, Sagens Udfald dog efter Omstændighederne gjort afhængigt af Hovedcitantens Eed. S. 196.

Udfaldet af en Sag, hvorunder søgtes Stadfæstelse paa et Forbud mod en Mands Ægteskab, fordi han paastodes tidligere under Ægteskabs-Løfte at have besvangret en anden Pige, hvis Fader havde iværksat Forbuddet, gjort afhængigt af den formeentlige Skyldiges Eed. S. 206.

Udfaldet af en Sag, hvorunder der tvistedes om Debitors Forpligtelse til at betale det fulde Beløb af en af ham udstedt Panteobligation, gjort afhængigt af en Creditor paalagt Benægtelseseed. S. 329.

En Edscitant, der først efter Udløbet af den ved den paagjeldende Dom forelagte Frist havde udtaget Edsstevning, uagtet Modpartens Protest kjendt berettiget til at aflægge den tilstevnte Eed. S. 862.

Eftertryk.

I en Sag, hvor der var Spørgsmaal om Eftertryk, vel antaget, at den Indstevnte havde gjort sig skyldig i Overtrædelse af de i Eftertrykloven 29de December 1857 givne Bestemmelser, jfr. Lovens § 2, men tillige statueret, at der, uanseet den almindelige Bestemmelse i samme Lovs § 11, ikke paa det omhandlede Tilfælde, der angik et af Forfatteren mod sin Forlægger, hvem han havde overdraget Ret til at udgive et enkelt Oplag af sit Skrift, begaaet Contractbrud, kunde anvendes hvad der om Ansvaret for Eftertryk er foreskrevet i oftnævnte Lovs § 20, der alene maa antages at omhandle Ansvaret for det Eftertryk, der skeer ved Indgreb i den Ret, der tilkommer Forfatteren eller den Forlægger, der har erholdt Eneret til Udgivelsen. Indstevnte, som Følge heraf, ikke mulkteret, men kun tilpligtet at udrede Erstatning. S. 590.

Straf for ulovligt Eftertryk. Nr. 57, S. 898.

Eiendomsret.

Spørgsmaal i en til Overretten indanket Sag, om der efter samtlige Omstændigheder kunde antages at tilkomme Citanten en paastaaet Eiendomsret til et under Sagen omhandlet Jordstykke m. m. S. 595.

Embeds- og Bestillingsmænd.

Spørgsmaal om der efter Omstændighederne kunde antages at tilkomme den nuværende Præst ved St. Petri Kirkes Menighed heri Staden Ret til at modsætte sig Ansættelsen af endnu en Præst ved nysmeldte Kirke. S. 26.

Antaget, at det maa paaligge Retsskriveren selvstændigt at tage Beslutning om hvorvidt han, uanseet den af Dommeren i Retten iværksatte Afslysning, bør nægte at udslette et Document i Pantebogen eller ikke, og Retsskriveren tilpligtet at erstatte Sagsøgeren det Tab, der allerede var og i Fremtiden maatte blive paaført denne som Følge af den stedfundne Udslettelse. S. 638.

Antaget, at en med kgl. Bestalling forsynet Lands-Over- samt Hof- og Stadsretsprocurator ikke længere kunde meddeles Ordre i befalede Sager efter af Justitsministeriet at være beskikket til Høiesteretssagfører. S. 827—832.

Erstatning.

En Indstevnt, der søgtes til Erstatning fordi Citanten af Politiet, efter Bygningscommissionens Begjæring, var udsat af en af ham i Indstevntes Eiendom beboet Kjælder, hvis Tilstand var uforenelig med de i Bygningslovens § 69 for ældre Beboelseskjældere givne Forskrifter, frifunden, da Indstevnte ikke, mod Citantens Benægtelse, havde beviist at have leiet Kjælderen til Beboelse. S. 8.

Spørgsmaal om Appellanten i en til Overretten indanket Sag kunde ansees pligtig at godtgjøre Indstevnte Tabet ved Realisationen af en Panteobligation, hvorpaa Indstevnte af Citanten havde modtaget Transport ved Berigtigelsen af en mellem Parterne stedfunden Handel. S. 56.

Spørgsmaal om en Parts Forpligtelse til at skaffe Modparten uhindret Færdsel over en i en Contract ommeldt Vei eller i Mangel heraf at udrede Erstatning. S. 78.

Spørgsmaal om tvende Indstevnte kunde ansees erstatningspligtige til Citanten for til denne til Brug ved Opførelsen af to Bygninger at have solgt Betonsteen, der af Citanten paastodes senere at have viist sig ubrugelige, saa at endog en

Et omtvistet Erstatningsbeløbs Størrelse antaget at burde fastsættes af Retten og ikke, som af vedkommende Part paastaaet, ved dertil udnævnte Mænds Skjøn. S. 645.

Statueret, at Huusbonden ifølge Bestemmelsen i Lovens 3—19—2 ikkun ligeoverfor den, med hvem han har contraheret, kan ansees ansvarlig for sit Tyende. Nr. 47, S. 737—740.

Afgjørelse af en mellem Kjøbenhavns Magistrat og en Gaardmand paa Bidstrup Gods opstaaet Tvist i Anledning af en Fordring fra Magistratens Side paa Godtgjørelse for et Beløb Magistraten var blevet dømt til at betale en Huusmand i Anledning af Misligholdelse af en af Indstevnte ved hans Gaards Overdragelse til Eiendom ligeoverfor Huusmanden overtaget Græsningsforpligtelse. S. 891.

Fallit (jfr. Skiftevæsen).

Forkastelse af en af en Mand i et Fallitbo nedlagt Paastand om Udlevering af forskjellige i Boet registrerede Effecter, der paastodes at være hans Eiendom. S. 191.

Antaget, at en secundair Panthaver i et Concursbo, der alene havde Sikkerhed i Boets faste Eiendom, maatte have Krav paa, at der gaves de tidligere Panthavere, som tillige havde Sikkerhed i Boets Løsøre, Fyldestgjørelse forholdsviis af Udbyttet af den faste Eiendom og Løsøret. S. 775.

Statueret, at det maa ansees som en ved Lovgivningen og Forholdets Natur hjemlet Grundsætning, at i et Interessentskabs Fallitbo skal Interessentskabsmassen først tjene til Dækning af den af Interessentskabscontrahenterne stiftede Gjeld og kan kun — naar denne er dækket — komme den enkelte Interessents personlige Creditorer tilgode. S. 806.

Falske Angivelser og Klagemaal (Straffelovens 22de Capitel).

Som Betingelse for Anvendelse af Straf efter Straffelovens § 225 og 226 udfordres ikke blot at Angivelsen eller Klagen er ugrundet, men navnlig, at Vedkommende har været sig dette bevidst. Spørgsmaal, hvorvidt dette kunde antages at være Tilfældet med en Tiltalt, der actioneredes for det af ham mod de nævnte Bestemmelser i Straffeloven udviste Forhold. S. 35.

En Tiltalt, der sigtedes for falsk Angivelse, frifunden, med Paalæg af Omkostninger, idet der, skjøndt der Intet var fremkommet til Støtte for Sigtelsens Rigtighed, dog ikke kunde ansees godtgjort, at Tiltalte havde gjort den paagjeldende Angivelse mod bedre Vidende. S. 108.

Anvendelse af Straffelovens § 227. S. 291.

Anvendelse af Straffelovens § 224 og § 225. S. 425.

Falskmyntneri, Efterskriven og Forfalskning af Documenter og andet Falsk (Straffelovens 27de Capitel).

Frifindelse, dog med Paalæg af Actionens Omkostninger, tillagt en Tiltalt, der sigtedes for Falsk, og som i 1ste Instans efter Straffelovens § 269 var anseet med 1 Aars Forbedringshuusarbeide. Nr. 3, S. 34.

En Tiltalt, der havde gjort sig skyldig i Falsk, men hvis Forstandsevner maatte antages at have været i den Grad forstyrrede, at han ikke havde været sig Gjerningens Strafbarhed tydelig bevidst, frifunden med Paalæg af Omkostningerne. S. 100.

Anvendelse af Straffelovens § 268 og § 269. S. 377.

Anvendelse af Straffelovens § 270, dog saaledes, at Bestemmelsen i § 271 fandtes at burde komme Tiltalte tilgode. S. 727.

Fogedforretninger.

Ophævelse af forskjellige paaankede Udpantningsforretninger for formeentlig resterende Degnetrave for tvende Aar, da Degnetraven hidtil havde været svaret med et vist fast Beløb, og Udpantningerne vare foretagne til Inddrivelse af en Forhøielse af dette Beløb, som Appellanterne havde vægret sig ved at erlægge. S. 23.

En Formfeil ved en paaanket Forbudsforretning mod et Ægteskabs Indgaaelse antaget ikke at kunne bevirke, at hele Sagen maatte bortfalde og afvises fra Underretten. S. 206.

Prøvelse af Indsigelser mod en paaanket Udsættelsesforretning og derunder afsagt Kjendelse. S. 217.

Prøvelse af Indsigelser mod en Udpantningsforretning. S. 676.

Antaget med Hensyn til Bestemmelserne i § 2 af Plac. 18de April 1828, at under Begrebet „Indfidder" kan den, der har leiet en Deel af et Bondehuus og der fører egen Huusholdning, ikke henføres, medmindre han tillige, efter sin Næringsvei, navnlig Bondearbeide og Haandværksdrift af mindre Betydning, maa henføres under Bondealmuen. S. 676.

Prøvelse i en til Overretten indanket Sag af et Fogeddecret, hvorved Indstevnte var blevet indsat i Udøvelsen af en ham formeentlig tilkommende Eiendomsret til en Parcel og Citanten udsat af Raadigheden over den. S. 694.

Forbrydelser mod den offentlige Myndighed og Orden (Straffelovens 12te Capitel).

Antaget, at der ikke i Straffelovens § 101, navnlig ikke i det sammesteds brugte Udtryk „overfalder" indeholdtes Hjemmel for Justitien til Sags Anlæg for skriftlige Ærefor-

Forbrydelser mod Sædeligheden (Straffelovens Cap. 16).

Fortolkning.

Forældre og Børn.

Gave.

Gjeld.

Grund- og Valglov.

hvem saadan Begjæring ikke var fremsat, ansete med Bøder efter L. 12te Juli 1867 § 92. S. 661.

Haandværkere.

Statueret, at det maa antages som noget fra det Almindelige Afvigende, at den, der lader en Haandværker udføre et Arbeide og dertil leverer Materialier, betaler disse særligt og forud for Arbeidets Udførelse, og at Beviisbyrden i saa Henseende paahviler den, der gjør en Paastand derom gjeldende. S. 613.

Handel.

Spørgsmaal om et Handelsforhold, hvoraf der var opstaaet en paastevnt Gjeld, skulde, som af Creditor paastaaet, betragtes som en Handel mod contant Betaling, eller, som fra Debitors Side paaberaabt, som en Handel paa Credit. S. 526.

Udfaldet af en Tvist, der var opstaaet i Anledning af en Handel om et betydeligt Parti Hvedeklid, gjort afhængig af en Kjøberen paalagt Benægtelseseed. S. 536.

Spørgsmaal med Hensyn til en Handel om et større Parti Smør, om der fra Kjøberens Side forelaa en saa væsentlig Misligholdelse af Handelen, at Sælgeren maatte ansees berettiget til at erklære Handelen for hævet. S. 907.

Handlinger, hvorved Skibbrud, Oversvømmelser eller anden større Ulykke kan foraarsages (Straffel. 29de Capitel).

En Tiltalt, for ved Uagtsomhed at have udsat Transporten paa Jernbanen for Fare, anseet efter Straffelovens § 289, jfr. § 288. S. 86.

Hjemmelspligt.

Spørgsmaal om Kjøbenhavns Magistrats Forpligtelse til at hjemle en Huusmand en fra dennes Side paastaaet Græsning til en Ko, der af bemeldte Huusmand formentes at tilkomme ham ifølge det til ham af Magistraten, i Henhold til den approberede Plan for Salget af Vidstrup Gods, udstedte Skjøde. S. 127.

Hævd.

Spørgsmaal om der for Citanten med Familie og Huusstand kunde antages ved Alderstids Hævd at være erhvervet Ret til uhindret Passage gjennem en Skov og over en Eng. S. 203.

Jernbanevæsen.

Undersøgelse af, om og hvorvidt det sjællandske Jernbaneselskab kunde ansees fritaget for Erlæggelse af Bygningsafgift af de

Dele af de til Banens Drift hørende Bygninger, som beboes af Selskabets Embedsmænd og Betjente. S. 509.

Justitien.

Frifindelse for Justitiens Tiltale i en Sag, der fandtes urigtig i 1ste Instans at være gjort til Gjenstand for Forfølgning ved Politiretten. Nr. 32, S. 497.

Kjøb og Salg.

Spørgsmaal om der ved en omtvistet Bestemmelse i et Skjøde kunde antages at være paalagt Sælgeren en paastaaet Forpligtelse med Hensyn til en under Sagen omhandlet Port. S. 212.

I et Tilfælde, hvor en Citant og en Indstevnt i Forening i lige store Dele havde tilkjøbt sig en Eiendom i den Hensigt at gjøre denne saa indbringende som muligt, saa at Eiendommens Avance kom dem Begge tilgode i Forhold til deres Andeel i Eiendommen, statueret, at der ikke kunde indrømmes den Ene af bemeldte Eiere, foruden at deeltage pro rata i den hele Eiendoms Overskud, at forbeholde sig en særlig Avance ved at beholde en tidligere af ham beboet Leilighed i Eiendommen for en billigere Leie, end der notorisk kunde faaes af en anden Leier. S. 281—282.

Spørgsmaal, deels om et indstevnt Handelsfirma, der vægrede sig ved at betale et samme tilstillet og af det modtaget Parti Humle, kunde antages at have underrettet Afsenderne om, at det ikke fandt den tilsendte Humle contractmæssig, deels om den var contractmæssig. Nr. 21, S. 321.

Kjøberen af en fast Eiendom, der af Sælgeren sagsøgtes til i Henhold til den indgaaede Kjøbecontract at foranstalte en paa Eiendommen hæftende Prioritet indfriet og udslettet, frifunden paa Grund af at det for Tiden ikke var ham retlig muligt at indfrie den paagjeldende Obligation, ligesom der heller ikke efter Kjøbecontracten kunde ansees at paahvile ham nogen Forpligtelse hertil, forinden en vis Betingelse var indtraadt. S. 619—620.

Landbovæsen.

Der tilkommer ikke Samsø Jordbrugere eller Bønder videre Ret over Fæstejorderne end den, deres Fæstebreve hjemle dem, og Samsø Lands Eier har samme Ret til Bønderjorderne der paa Landet som enhver anden Jorddrot til Fæstejorderne, uden Hensyn til hvem der eier den Gaards-Bygninger, hvortil saadanne Jorder tilforn have været drevne. S. 175.

Antaget, at under Begrebet „Indsidder" kan den, der har leiet en Deel af et Bondehuus og der fører egen Huusholdning, ikke henføres, medmindre han tillige, efter sin Næringsvei, navnlig Bondearbeide og Haandværksdrift af mindre Betydning, maa henføres under Bondealmuen. S. 676.

En Paastand fra Citantens Side om at et til Indstevnte paa en Jordlod udstedt Skjøde skulde være ugyldigt fordi Udstykning ikke havde fundet Sted, uanseet at Lodden ikke havde været ansat til særlig Gammelskat, forkastet, idet det statueredes, at der efter § 7 i Frd. 25de Juni 1810 ikke var tilstrækkelig Føie til at antage, at den nysmeldte Mangel skulde medføre Skjødets Ugyldighed ligeoverfor Citanten som Trediemand. S. 694—700.

Leie.

Spørgsmaal om en Leier burde fritages for at betale en Deel af den stipulerede Leie paa Grund af at der ved en Ild, der var opstaaet i en Eieren tilhørende Bagbygning, der stødte op til det leiede Locale, var trængt Vand ind i den leiede Beboelsesleilighed, navnlig i Kjøkkenet. S. 45.

Ophævelse af en Udsættelsesforretning, hvorved en Leier var udsat, og Erstatning for Tort og Creditspilde tilkjendt ham, da den Misligholdelse af Leiecontracten, hvorpaa Forretningen støttedes, ikke var saa væsentlig, at den, uden udtrykkelig Hjemmel i Leiecontracten, kunde antages at berettige den mod Leieren brugte Fremgangsmaade. S. 256—257.

En Indstevnt, der sagsøgtes til at underskrive en Leiecontract og i Henhold hertil at betale ½ Aars Leie, frifunden, da det endelige Leiemaal ikke fandtes at være kommet istand. S. 685.

Dom givet til Betaling af en Leie, der tildeels først forfaldt successive efter Dommens Afsigelse. S. 741.

Legat.

Afgjørelse af en Tvist om Berettigelsen til at erholde ledige Portioner af et under Kjøbenhavns Magistrats Bestyrelse henhørende Legat. S. 539.

Løsgængeri.

Overtrædelse af et en Tiltalt til Politiprotocollen givet Tilhold om, naar han indfandt sig i Kjøbstaden og vilde tilbringe nogen Nat der, da strax at melde sig paa Politikammeret forat oplyse sit Ærinde, antaget ikke at kunne medføre Straf som for Løsgængeri. S. 872.

Manddrab (Straffelovens 17de Capitel).

En Tiltalt for ved en forsætlig Voldsgjerning at have foraarsaget anden Mands Død anseet efter Straffelovens § 188. S. 421.

Møller.

Spørgsmaal om en Mølleeier kunde af Hensyn til sit Møllebrug have noget retligt Krav paa Borttagelsen af en i Mølleaaen af en tilstødende Grundeier anbragt Inddæmning. S. 89.

Næringsvæsen.

Frifindelse, dog med Paalæg af Actionens Omkostninger, tillagt en Tiltalt, der sigtedes for Overtrædelse eller Omgaaen af Lov 19de Februar 1861 om Sønæringen. S. 42.

En Tiltalt mulkteret for paa Landet at have falbudt og solgt Fjer, der ikke af ham vare opkjøbte paa Landet, og Varene confiskerede. S. 44.

Spørgsmaal om to Tiltalte, der ikke havde Adkomst til Handelsnæring, kunde ansees at have gjort sig skyldige i ulovligt Næringsbrug ved at drive Handel med Kløverfrø og Græsfrø. S. 93—96.

En omreisende Kniplingshandler mulkteret i Henhold til Frd. 13de Februar 1775 og Placat 27de November 1839 § 1 forat have medført og solgt Manufacturvarer og samtlige af ham medførte Varer confiskerede. S. 143. (Forandret i sidstnævnte Henseende ved Høiesteretsdom 1ste Febr. 1870. S. 240, jfr. S. 318.

Spørgsmaal under en for ulovlig Brændeviinshandel anlagt Sag om en virkelig Handel med Brændeviin kunde siges at have fundet Sted fra Tiltaltes Side. S. 251.

En Tiltalt, der sigtedes for ved en Forhandling af Fjer at have gjort sig skyldig i ulovlig Omløben med Varer, ikke anseet med Straf, da det ikke var oplyst, at Fjerene, som han havde ladet indkjøbe paa Landet, havde været indførte fra Udlandet. Jfr. Lov 29de December 1857 § 37 og Frd. 23de April 1845 § 1. S. 253—254.

En Høker, forsaavidt han tiltaltes for ulovlig Brændeviinshandel, ikke anseet skyldig heri, da han kun efter forudgaaet Bestilling havde besørget Brændeviin kjøbt for de af hans Kunder, som derom henvendte sig til ham, uden derfor at tage høiere Betaling end han selv gav. S. 287.

Bestemmelsen i § 4 af Frd. 13de Februar 1775 om samtlige medførte Varers Confiskation antaget ikke at have Hensyn til saadanne Varer, med hvilke de Paagjeldende ifølge dertil meddelt Bevilling eller Privilegium have Tilladelse til at omreise eller handle. S. 316.

At have udskjænket Rom snapseviis i Forening med Salg af Spisevarer og Øl betragtet som ulovlig Brændeviinsudskjænkning, uden Hensyn til Tiltaltes Forklaring om, at ingen Betaling erlagdes for Romsnapsene. S. 373.

En Landbager, der havde bragt Rug- og Sigtebrød til Torvs i en Kjøbstad og det deels solgt det til Alle og Enhver, deels, efterat det af Politiet var betydet ham, at han var uberettiget dertil, leveret saadant Brød til dem, der forud havde bestilt det hos ham, ikke i sidstnævnte Henseende anseet skyldig i uberettiget Næringsbrug. Nr. 27, S. 417.

Antaget, at ulovligt Møllebrug ikke henhører til de Overtrædelser af Næringslovgivningen, som ifølge Lov 29de December 1857 § 83 skulle paa Embeds Vegne paatales af Politimesteren, men at det maa bero paa Amtmandens Bestemmelse, hvorvidt der i den Anledning skal anlægges offentlig Sag. S. 664.

En for uberettiget Næringsbrug tiltalt Skrædermester, der tillige havde Borgerskab paa ringe Handel efter Næringslovens § 52, anseet berettiget til at drive Handel med Silke, men derimod anseet med Mulkt efter Næringslovens § 75 for at have forhandlet Symaskiner til Andre end Mestre af hans eget Fag. S. 757.

Under en for Indgreb i Sagsøgerens Næringsret anlagt Sag statueret, at det ikke kunde ansees beviist, at en af den Indklagede solgt Uldtrøie, der ifølge en afholdt Skjønsforretning var vævet paa en saakaldet Rundmaskine af maskinspundet Uldgarn og sammensyet paa en Symaskine, ikke henhørte til saadanne Huusflidsproducter, som det efter Lovgivningen er Alle og Enhver tilladt at forhandle. S. 758—759.

En Tiltalt, der for en Betaling af 5 ß for Pæglen havde forskaffet nogle hos ham logerende Jernbanearbeidere Brændeviin, som han selv betalte med 18 ß Potten, efter Omstændighederne ikke anseet herved at have gjort sig skyldig i ulovlig Handel med Brændeviin. S. 885.

Antaget, at der var tilveiebragt et efter Omstændighederne tilstrækkeligt Beviis for at en Tiltalt, der actioneredes for Overtrædelse af Frd. 8de Juni 1839, havde gjort sig skyldig heri og den Tiltalte mulkteret i Henhold til nysmeldte Forordnings § 10 jfr. §§ 4 og 8. S. 916.

Pant.

En Citant, hvem det ifølge en thinglæst, til enhver Tid tilbagekaldelig, Generalfuldmagt, var overdraget at administrere en Trediemands faste Eiendom, med Berettigelse til at oppebære Leien og saaledes, at der tillige til Sikkerhed for hans Udlæg i Anledning af Administrationen, var meddelt Citanten

opryklende Prioritet og Panteret i Eiendommen, antaget uberettiget til at modsætte sig Execution af Eierens Creditorer i Leien. Nr. 44 og 45. S. 690—692.

Antaget, at en secundair Panthaver i et Concursbo, der alene havde Sikkerhed i Boets faste Eiendom, maatte have Krav paa, at der gaves de tidligere Panthavere, som tillige havde Sikkerhed i Boets Løsøre, Fyldestgjørelse henholdsviis i Udbyttet af den faste Eiendom og af Løsøret. S. 775.

Spørgsmaal om Anvendelse af Bestemmelserne i Lovens 5—7—2. S. 915.

Pensionsvæsen.

Statueret, at en ikke pensionsberettiget Politibetjent, der under Udførelsen af en natlig Patrouilletjeneste havde brækket sit Been, og derefter, da Beenbruddet fandtes ulægeligt, var afskediget, maatte ansees berettiget til Pension i Medfør af Regulativet for Kjøbenhavns Politiets Indretning og Bestyrelse af 12te Juni 1863 § 16 femte Stykke, der efter Ordene ikke kan antages at angaae alene de pensionsberettigede Betjente. S. 461.

En Betjent, der siden August 1853 havde tjent i Kjøbenhavns Politi og derpaa, efter noget over 15 Aars Tjeneste, var afskediget paa Grund af Svagelighed, anseet pensionsberettiget. S. 464.

Undersøgelse af om en Invalidepension burde udredes efter § 18 eller § 12 af Lov 9de April 1851. S. 549.

Antaget, at den forhenværende Biskop over Als og Ærø, Sognepræst for Igen Menighed paa Als, maatte i Medfør af 2det og 3die Led i Pensionslovens § 7 have tabt al Krav paa Ventepenge eller Pension af den danske Statskasse, ved under sidste Krig, uden engang at have assereret at have havt Kongens Samtykke dertil, at beklæde det Embede som Sognepræst i Igen, som han havde beklædt, efterat det ved Fredsslutningen er kommet under fremmed Statshøihed. S. 856.

Politivæsen.

Under en Tiltale efter vedkommende Byes Sundhedsvedtægter for Overtrædelse af et af Sundhedscommissionen givet Tilhold den Tiltalte frifunden og Sagens Omkostninger paalagte det Offentlige, da det ommeldte Tilhold var aldeles ubestemt. S. 563.

En Tiltalt anseet med en Bøde for Overtrædelse af et ham til Politiprotocollen givet Paalæg om at holde sin løsgaaende Hund forsynet med Mundkurv. S. 652.

En Tiltalt mulkteret for Brud paa den for vedkommende Kjøbstad foreskrevne Politiorden. S. 700.
Bemærkninger i Anledning af foranstaaende Sag. S. 701—702.

Postvæsen.

En Manufacturhandler ikke anseet pligtig at godtgjøre Postvæsenet Porto for en Mængde af ham med Regninger afsendte ufrankerede Breve, som Adressaterne vægrede sig ved at modtage. Nr. 39—40, S. 609.

Presseloven.

Statueret, at selv om en Indstevnt kunde ansees som Forfatter til eller antages at have paataget sig Ansvaret for en i en Avis indrykket, ikke med noget Navns Underskrift forsynet, for Citanten formeentlig fornærmelig Artikel, maatte Indstevntes Frifindelse blive en nødvendig Følge af den i Pressolovens § 3 indeholdte Bestemmelse, hvorefter det som udtrykkelig Betingelse for en Forfatters Strafbarhed fordres, at han har navngivet sig som Forfatter til vedkommende Skrift. S. 575.

Privilegier.

Spørgsmaal om et indstevnt Handelshuus kunde antages at have gjort Indgreb i den Citanten bevilgede Eneret til at forfærdige electriske Badeapparater. S. 458.

Procedure.

En fremsat exceptio proclamatis forkastet, idet Spørgsmaalet om den paagjeldende Forpligtelse maatte ansees tillige at have været Gjenstand for en mod en Trediemand anlagt Sag, hvori der først faldt endelig Dom efter Udløbet af det udstedte Proclama. S. 104.
Forkastelse af en exceptio rei incompetentis, da den først var fremkommen for Overretten, og der saaledes, da den var for seent fremsat, ikke mod Modpartens Protest fandtes at kunne tages Hensyn til den. S. 132.
Antaget, at der i en til Alimentationsbidrags Erlæggelse anlagt Sag ikke paahvilede Barnemoderen nogen ubetinget Forpligtelse til at give personligt Møde for Politiretten. S. 258.
Gjensidige, af tvende Sagførere under Proceduren brugte, fornærmelige Udladelser misbilligede uden Anvendelse af Mortification og Mulkt. Nr. 19, S. 289.
Statueret i en til Overretten indanket Sag, at den Omstændighed, at det var in confesso, at den i 1ste Instans Indstevnede ved Stevningens Forkyndelse havde sin Bopæl i vedkommende

Jurisdiction, maatte bevirke, at det i Lovens 1—4—7 fastsatte Varsel maatte være tilstrækkeligt, uden Hensyn til, at det ved Forkyndelsen blev tilkjendegivet, at Indstevnte var fraværende, og det saameget mere, som den Person, der for Indstevnte var mødt ved Underretten, var i Besiddelse af Generalfuldmagt til at varetage Indstevntes Tarv saavel i som udenfor Retten. S. 293.

En Indstevnt, der ved gjentagne Gange at have udtaget og atter tilbagekaldt Stevninger fandtes at have givet Citanten Anledning til at indanke en Underretsdom til Stadfæstelse, tilpligtet at betale Processens Omkostninger for Overretten, hvorimod en paa Underdommerens Vegne, der ligeledes havde ladet møde under Sagen, nedlagt Paastand om Kost og Tæring eller Sagens Omkostninger ikke taget tilfølge, da han ikke havde stevnet, og der ingen Nødvendighed fandtes at have været for ham til at møde under Appellen. S. 348.

Exceptio rei judicatæ betragtet som Frifindelses-, ikke som Afviisningsgrund. S. 364.

Undladelse af at fremlægge et i Stevningen paaberaabt Document i en Sag, hvor Indstevnte udeblev, antaget at maatte bevirke Afviisning. S. 372.

En Sagfører, der ifølge meddeelt Fuldmagt havde paaklaget og forfulgt en Gjeldssag i eget Navn som Mandatarius for vedkommende Creditor, anseet berettiget til ogsaa at møde under Forligsmæglingen, skjøndt hans Mandant boede mindre end 4 Mile fra det Sted, hvor Forligelsescommissionen fandtes. S. 442.

Bestemmelsen i Frd. 25de Januar 1828 § 6 om Indstevntes Forpligtelse til at procedere Realiteten samtidig med Afviisningspaastanden, antaget ikke at kunne komme til Anvendelse med Hensyn til en fra en Appellants Side fremkommen Annullationspaastand. S. 442.

En til Overretten indanket Sag, hvor Citanten udeblev Sagens sidste Tægtedag, hævet efter Begjæring af Indstevnte og denne tillagt Kost og Tæring. S. 468, jevnf. Bemærkningen S. 468—469.

I et Tilfælde, hvor en Hustru søgte Skilsmissedom i Henhold til Lovens 3—16—15—2, antaget, at Indstevningsmaaden, efter Frd. 11te September 1839 § 9, maatte ansees tilstrækkelig. S. 568.

Spørgsmaal, om Forlig kunde siges i 1ste Instans at være prøvet paa lovlig Maade. S. 571.

Et Spørgsmaal, der ikke var paakjendt i 1ste Instans, antaget ikke, mod Indstevntes Protest, at kunne komme under Paakjendelse for Overretten. S. 595.

Antaget, at det maatte ansees som et Brud paa den i Proceslovgivningen gjeldende Regel, hvorefter en Dom maa ansees som en endelig Retsafgjørelse, der kun kan forandres ved Appel, at en i 1ste Instans paakjendt Sag atter var indanket for samme Ret for at afhjælpe en formel Mangel ved Dommen, og bemeldte saaledes paany paakjendte Sag derfor afviist fra Underretten, idet der ingen Hjemmel fandtes til den brugte Fremgangsmaade i Frd. 6te April 1842, og Dommen i det foreliggende Tilfælde ei heller var forældet. S. 601.

En Part idømt Mulkt til Justitskassen for uden nogen rimelig Grund at have sat sin Modpart i den Nødvendighed at anlægge Sag. S. 613.

En Sag, hvorunder en Retsskriver søgtes til Erstatning i Anledning af, at han uden Hjemmel havde udslettet et Sikkerhedsdocument af Pantebogen, uden at der var Spørgsmaal om Ophævelse eller Forandring af selve den saaledes foretagne Embedshandling, anseet rettelig anlagt ved Hjemthinget. S. 638.

En Indstevnt i en ved Kjøbenhavns Gjeldscommission anlagt Sag paalagt at udrede Sagens Omkostninger skadesløst efter Regning fra Citantens Sagfører. S. 643—645, jfr. S. 914.

Undersøgelse i en til Overretten indanket Sag blandt Andet navnlig om Søgsmaalet kunde antages at modstride Lovgivningens Forbud mod subjectiv, saavel activ som passiv, Cumulation, og om Underretsdommen med Føie kunde siges at være uendelig. S. 668.

Antaget, at Contrasøgsmaal ikke udfordres for at kunne gjøre den Indsigelse gjeldende mod en paastevnt Gjeldsfordring, at den er afgjort ved en mellem Parterne stedfunden Opgjørelse. S. 671.

En af en Part under Forligsmæglingen afgiven Erklæring ikke anseet forbindende for ham under Proceduren, da Erklæringen kun var afgiven under den ikke indtraadte Betingelse, at Sagen derved forligtes. Nr. 43, S. 673.

Antaget, at under Paastanden om „skadesløs Erstatning" maa Fordring paa Renter ansees indbefattet. S. 741.

Forkastelse af en exceptio rei incompetentis. S. 795.

En subsidiair Paastand for Overretten ikke taget under Paakjendelse, da den ikke var paakjendt i Realiteten ved Underretten, hvis Dom ikke forsaavidt var paastaaet hjemviist. S. 891.

Naar en Sagfører møder i sin egen Sag, kan han ikke gjøre Fordring paa den Veiledning, som ikke tilkommer ham, naar han møder for Andre, og en slig Veiledning paahviler ikke Dom-

meren som en Pligt, han ex officio, uden nogen derom fremsat Begjæring, har at opfylde. S. 909.

Regnskab.

Spørgsmaal, om en Contracitant, der i længere Tid havde besiddet en af ham Hovedcitanten tilskjødet fast Eiendom, efter Omstændighederne kunde ansees pligtig at aflægge Regnskab for Administrationen og det aarlige Overskud m. m. S. 325.

Røveri og Trudsler (Straffelovens 24de Capitel).

Frifindelse, dog med Paalæg af Actionens Omkostninger, tillagt en Arrestant, der sigtedes for Overtrædelse af Straffelovens § 245. S. 456.

Sagførere.

Statueret, at den Forpligtelse, som hidtil ifølge de meddelte Bestallinger maatte have paahvilet endeel af de af Kongen beskikkede Sagførere til at have Bopæl paa et bestemt Sted, maa ansees bortfalden ved Loven af 16de Mai 1868 § 8, jfr. § 13. Derimod kan den, der saaledes forandrer Bopæl, ikke derved erhverve Ret til paa det ny Opholdssted at fordre Andeel i Udførelsen af der forefaldende offentlige og beneficerede Sager. S. 74.

En Sagfører, der havde averteret, at han havde en Kjøber til en Eiendom, og derefter, da Citanten meldte sig som Sælger, havde henviist denne til sin Mandant, mellem hvem og Citanten en Handel om Eiendommen var kommet istand, anseet uberettiget til herfor at beregne sig Salair af Citanten. Nr. 19, S. 289.

En Sagfører, der ifølge meddelt Fuldmagt havde paaklaget og forfulgt en Gjeldssag i eget Navn som Mandatarius for vedkommende Creditor, anseet berettiget til ogsaa at give Møde under Forligsmæglingen, skjøndt hans Mandant havde Bopæl i mindre end 4 Miles Afstand fra det Sted, hvor Forligelsescommissionen holdtes. S. 442.

Antaget, at en med kongelig Bestalling forsynet Lands-Over- samt Hof- og Stadsrets-Procurator ikke længere kunde meddeles Ordre i befalede Sager, efter af Justitsministeriet at være beskikket til Høiesteretssagfører. S. 827—832.

En Sagfører, der møder i sin egen Sag, har intet Krav paa at Dommeren ex officio skal veilede ham. S. 909.

Servituter.

Spørgsmaal, om der ved en Declaration var stiftet en Servitut eller kun en personlig Rettighed, og idet det Første antoges,

samt tillige at Servituten ikke var gaaet tabt ved Mangel enten af betimelig Thinglæsning eller af Benyttelse fra de Berettigedes Side, endvidere Spørgsmaal om Servitutens Omfang. S. 310.

Skatter og Afgifter.

Statueret, at Frd. 8de Januar 1810 § 31 maa antages at medføre, at Beneficiarius, hvor han istedetfor Degnetraven har faaet en bestemt aarlig Præstation, bør nøies hermed (jfr. Dom i Nyt juridisk Archiv Nr. 30, S. 167, og Lunn om Tiende S. 107). S. 23.

Spørgsmaal om en Citant kunde ansees berettiget til en paastaaet aarlig Bygafgift af en i Indstevntes Besiddelse værende Eiendom. S. 214.

Spørgsmaal om, til hvilket af tvende Sogne nogle under Sagen omhandlede Arealer skulde ansees skattepligtige. S. 296.

Antaget, at Bestemmelsen i Lov om Landcommunernes Styrelse af 6te Juli 1867 § 21 om, at et „fast Ophold af kortere Varighed end 4 Maaneder ikke kommer i Betragtning", naturligst maa forstaaes som alene sigtende til den umiddelbart forudgaaende Bestemmelse i Paragraphens 2det Led om Skattebidragets Fordeling, naar den Afgiftspligtige samtidig har fast Ophold i 2 eller flere Communer, men at der derimod ikke ved samme kan antages at være givet en almindelig Bestemmelse om Varigheden af det Ophold, der skal betinge Skattepligten. S. 366.

Fremdeles statueret, at da Ingen efter Lovgivningen (jfr. navnlig Lov 6te Juli 1867 § 21, 2det Led, cfr. § 56) kan være pligtig at betale Skat til 2 Communer for samme Tidsrum, og da herefter Forskriften i § 6 af Lov 19de Februar 1861 om Kjøbenhavns communale Skatter, forsaavidt angaaer Skattepligten for dem, som flytte til Kjøbenhavn fra en Landcommune i Kongeriget, er uforenelig med Bestemmelsen i § 25 af Lov 6te Juli 1867, maa sidstnævnte Lov som den nyere, efter de almindelige i saa Henseende gjeldende Regler, antages at have forandret den ovenmeldte Forskrift i Loven af 1861, saaledes, at Kjøbenhavns Communes Ret til Skat hos den, der flytter til Staden fra en Landcommune i Kongeriget, først indtræder fra den Tid, da Skattepligten til den fraflyttede Commune ophører. S. 366—367.

De tidligere Bestemmelser, hvorved der var tilstaaet tjenstgjørende og pensionerede Officerer Frihed for Afgift til Fattigvæsenet, forsaavidt angaaer den dem som Militaire tillagte Gage og

Pension, antaget hævet ved Hærloven af 25. Juli 1867 § 26. S. 477—478.

Antaget, med Hensyn til Beregningen af 1/4 Procentafgiften i Anledning af Overdragelsen af en fast Eiendom, at det var den Værdi, hvorefter det stemplede Papir, der skulde anvendes til Udlægsskjøde, blev at beregne, der burde lægges til Grund for Beregningen. S. 483.

Spørgsmaal om Stadfæstelse af en Executionsforretning for resterende Skatter, Huus- og Jordafgifter. S. 493.

Undersøgelse af, om og hvorvidt det sjællandske Jernbaneselskab kunde ansees fritaget for Erlæggelse af Bygningsafgift af de Dele af de til Banens Drift hørende Bygninger, som beboes af Selskabets Embedsmænd og Betjente. S. 509.

Undersøgelse af, om der kunde tillægges Thisted Sognekald Forpligtelse til at udrede en omtvistet aarlig Bygafgift til nysnævnte Kjøbstads Skolecommission paa bemeldte Byes Skolevæsens Vegne. S. 794.

En Citantinde, der var tiltraadt Besiddelsen af et Stamhuus, ikke paa Grund af sidste Besidders Død, men i Henhold til særegne Bestemmelser i Erectionspatentet, antaget ikke at være pligtig at erlægge Afgift efter Bestemmelsen i Frd. 19de Septbr. 1792 § 7, men kun den almindelige 1/8 Procents Afgift efter Frd. 8de Februar 1810 § 2. d. S. 823.

Antaget, at Lollands Spare-, Laane- og Discontobank i Rakskov ikke lovmedholdelig kunde paalægges Formues- og Leiligheds-skat. S. 859.

Skiftevæsen.

Afgjørelse af en Disput angaaende et Pengebeløb, som et Dødsbo formente at have at fordre i et andet Dødsbo, hvori Executor testamenti imidlertid benægtede Gjeldens Existens, idet der navnlig gjordes gjeldende, at det ommeldte Beløb var modtaget saaledes, at derfor ikke skulde aflægges nogetsomhelst Regnskab. Nr. 1, S. 1.

Undersøgelse i et Dødsbo, om og hvorvidt forskjellige Paastande burde tages tilfølge, der vare fremsatte af en Creditor, der ifølge en fra hans Side fuldstændig opfyldt Kjøbecontract, havde været i Besiddelse af en til ham af den Afdøde solgt fast Eiendom, uden at have faaet Skjøde paa den, idet der, forinden saadant udstedtes, var skeet Udlæg i Eiendommen, der derefter var bortsolgt ved en af Skiftecommissionen foranstaltet Auction. Nr. 5, S. 65.

Forkastelse af en af en Mand i et Fallitbo nedlagt Paastand om Udlæg af forskjellige Effecter, om han paastod at være hans Eiendom. S. 191.

Spørgsmaal om, hvorvidt nogle ved Begyndelsesforretningen i et Dødsbo annoterede Løsøreeffecter burde, mod forskjellige Creditorers Protest, udleveres Trediemand, der reclamerede bemeldte Effecter som sin Eiendom. Nr. 28, S. 433.

Antaget i et Dødsbo, at den Afdøde maatte betragtes som den, der havde siddet inde med det hele fælleds Bo, uden at have skiftet med sine Stedbørn og uden Samtykke fra disses Side, saa at bemeldte Stedbørn maatte være berettigede til, efter Fradrag af en Broderlod, at fordre Halvdelen af Boets nuværende Masse som deres afdøde Moders Boeslod. S. 436.

Prøvelse af en i et Fallitbo af et Interessentskab nedlagt Paastand om at gives Udlæg, som for privilegeret Krav, for Interessentskabets Fordringer for tilgodehavende Huusleie og Erstatning for Misligholdelse af den af Interessentskabet med Fallenten afsluttede Leiecontract. S. 438.

Da en Skifteforvalter har at inddrive Boets udestaaende Fordringer, følger heraf, at han har Competence til angaaende saadanne at anlægge Sag. S. 552.

Den der af et Dødsbo søges til Betaling af en Gjeld, maa kunne gjøre sine Fordringer paa Boet gjeldende under samme Sag, forsaavidt han kun procederer til Liquidation og ikke desuden fordrer sig Noget tilkjendt hos Boet. S. 552.

En secundair Panthaver i et Concursbo, der alene havde Sikkerhed i Boets faste Eiendom, antaget at maatte have Krav paa, at der gaves de tidligere Panthavere, som tillige havde Sikkerhed i Boets Løsøre, Fyldestgjørelse pro rata af den faste Eiendom og Løsøret. S. 775.

Afgjørelse af forskjellige Spørgsmaal, opstaaede i Anledning af Paastand fra Trediemands Side om Udlevering af et Gjeldsbrev og Obligationer, der vare forefundne i en borteblevne Persons og afdøde Hustrues Fælledsbo. Nr. 50, S. 785.

Prøvelse af forskjellige fra vedkommende Intestatarvingers Side i et Dødsbo nedlagte Paastande, om at et af den Afdøde oprettet Testament med tilhørende Codiciller burde kjendes ugyldigt enten i det Hele eller i visse Punkter. Nr. 51, S. 801.

Antaget, at den længstlevende Ægtefælle ikke alene hvor der skiftes mellem denne og den Førstafdødes Livsarvinger, cfr. Frd. 31te Mai 1845 § 19, men ogsaa i Tilfælde af Skifte med den Førstafdødes Udarvinger, maa ansees berettiget til at fordre sig Boets faste Eiendomme udlagte efter Vurdering. S. 846.

Statueret i Dødsboet efter et Lem i Almindelig Hospital, at den Afdøde ved at have ladet en efter hende funden Sparekassebog notere paa en Andens Navn og saaledes sat sig selv ude

af Stand til at kunne hæve de paa Bogen indestaaende Beløb, maatte antages at have overført Eiendomsretten til Bogen til bemeldte anden Person, saaledes at der af Beløbet ikkun tillagdes Fattigvæsenet de paa den Afdødes Begravelse anvendte Bekostninger. S. 887—888.

Skilsmisse.

I et Tilfælde, hvor en Hustru søgte Skilsmissedom i Henhold til Lovens 3—16—15—2 antaget, at Indstevningsmaaden efter Frd. 11te Septbr. 1839 § 9 maatte ansees tilstrækkelig, men Indstevnte frifunden, da han efter det Oplyste hverken kunde betragtes som svigagtig eller simpel Rømningsmand. S. 568—569.

Skjønsforretninger.

Antaget, at en Indstevnt, hvem det ved en tidligere Dom var paalagt at betale Citanten et Beløb efter uvillige Mænds Skjøn, burde, med Undtagelse af Indstevntes Udgifter til nogle Reiser, betale Omkostningerne ved de afholdte Under- og Overskjønsforretninger, da Overskjønnet netop var kommet til samme Beløb, som Citanten i Domssagen havde paastaaet sig tilkjendt, men kun paa Grund af Indstevntes Protest ikke faaet ubetinget tilkjendt. S. 733.

Sportelvæsen.

Spørgsmaal om en paaanket Beregning kunde antages hjemlet ved Sportelreglementet. S. 138.

Billiget, at der ved Incaminationen af et Hovedspørgsmaal om Regnskabs Aflæggelse for Administrationen og Overskuddet af en fast Eiendom var af Justitssecretairen ved Overretten beregnet Gebyr efter Sportelreglementets § 25. S. 325.

Spørgsmaal om en Underdommer kunde ansees berettiget til et af ham i Henhold til Sportelreglementets § 117 beregnet Auctionsgebyr. S. 358.

Om Straffene (Straffelovens 2det Capitel).

Antaget, at en i Tyveri og Betleri skyldig, i Nordslesvig født Arrestant, der ikke i de 5 sidste Aar havde havt stadig Ophold i den danske Stat, ikke kunde betragtes som Udlænding, saaledes at Straffelovens § 16 1ste Stykke kunde ansees anvendelig paa ham. S. 59—60.

Den af en Tiltalt i Henhold til Straffelovens § 223 forskyldte Straf bortfalden i Medfør af Straffelovens § 58. S. 635.

Stiftelser.

Statueret, at Bestyreren for Herlufsholms Skole og Underviis-

ningsanstalt ikke kunde ansees berettiget navnlig til, uden kongelig Approbation, at bortarvefæste noget af Stiftelsens Gods. S. 246.

Sø- og Handelsretssager.

Spørgsmaal i en ved Sø- og Handelsretten anlagt Sag om og hvorvidt en Handelsreisende kunde ansees berettiget til et Pengebeløb, som han fordrede i Restløn hos en indstevnt Grosserer, samt om Sidstnævnte, der contratagsøgte nysmeldte Handelsreisende kunde være berettiget til et Beløb, som han paastod, at den Handelsreisende, fra den Tid denne havde været i hans Tjeneste, efter Opgjørelse var skyldig for modtagne Forstrækninger, Udlæg m. m. S. 164.

I en Sag, hvor der var Spørgsmaal om og hvorvidt en Sagsøger kunde antages at have Krav paa Overliggedagspenge, statueret, at Grundsætningen i Frd. 9de Febr. 1798 er uanvendelig paa Conossementer forsaavidt angaaer Forpligtelse til at betale Krav, der, som Overliggelsespenge, hviler paa selve Ladningen. S. 744.

Antaget, at i Tilfælde af Strid mellem Parterne om hvad der er foregaaet og vedtaget mellem dem med Hensyn til en Handel, afgiver Mæglerens Slutseddel og Vidnesbyrd ikke fuldt Beviis, men Betydningen heraf maa kunne svækkes ved andre Oplysninger. S. 748.

En indstevnt Mægler, der af Citanten søgtes til Skadeserstatning, fordi en af den Indstevnte ved Slutseddel afsluttet Handel mellem Citanten som Kjøber, og en Trediemand som Sælger, var gaaet overstyr, frifunden, da Sælgeren nægtede at have givet Indstevnte fornøden Bemyndigelse til Handelens Afslutning, medens der dog ingen Grund var til at betvivle, at Indstevnte havde handlet i god Tro og i den Formening at have havt Bemyndigelse til at afslutte Handelen. S. 763.

Statueret, at der ikke er tilstrækkelig Hjemmel til at bringe den i Lovens 4—3—3 givne extraordinaire Regel om Skadens Fordeling mellem 2 paa hinanden, uden beviislig Skyld paa nogen af Siderne, seilende Skibe til Anvendelse mod en Bugseerbaad, der ikke selv støder imod, men kun bugserer et Skib, der støder mod et andet Skib. S. 766.

Ved at modtage en Ladning paatager Destinatarius sig Forpligtelse ligeoverfor Skipperen til at tilsvare den paa samme hvilende Fragt. — Skipperen antaget berettiget til at forlange Fragt af det fulde i Conossementet anførte Qvantum, da Ladningsmodtageren ikke kunde føre noget Beviis for sin Paastand

til uden Opsigelse at afskedige det, og en saadan Ret ei heller antaget hjemlet ved den Omstændighed, at Tyendet tidligere havde gjort et Forsøg paa at aflive sig. S. 265—266.

En til Overretten indanket Politiretssag angaaende ulovlig Bortviisning af Tjenesten, afviist fra Politiretten, da Sagen ikke kunde ansees behørig paaklaget mod Huusbonden inden Udløbet af den ved Tyendelovens § 64 foreskrevne Frist. S. 268.

Statueret, at det efter Forholdets Natur maa ansees almindeligt, at Handelsbetjente ansættes med aarlig Løn, og at en Principals Ansvar for i urette Tid at have opsagt en slig Betjent, i Mangel af anden positiv Bestemmelse maatte fastsættes efter Analogien af Tyendeloven af 10de Mai 1854 § 46. S. 579.

Statueret, at kun ligeoverfor den, med hvem han har contraheret, kan Huusbonden ifølge Lovens 3—19—2 ansees ansvarlig for sit Tyende. Nr. 47, S. 737.

Transport.

I et Tilfælde, hvor en Citant søgte Betaling efter en ham tiltransporteret Fordring, Sagen ex officio afviist, da det var oplyst, at Transporten alene havde fundet Sted for at Citanten, der hverken var Sagfører eller henhørte til de i Lovens 1—9—14 ommeldte Personer, kunde indkassere Fordringen for Trediemand. Nr. 41, S. 642—643.

Spørgsmaal om, hvilken Betydning der efter Parternes Procedure maatte tillægges en til Støtte for Søgsmaalet fremlagt Transport paa en i et Bo forefunden Panteobligation, og navnlig om hvorvidt de angaaende Testamenters Oprettelse givne Forskrifter maatte ansees iagttagne ved Transportens Udstedelse. S. 761.

Eieren af en cederet Bankhæftelsesobligation antaget ifølge Grundsætningerne i Frd. 9de Febr. 1798 at maatte være berettiget til af Eieren af den nuværende hæftelsespligtige Eiendom at fordre Bankhæftelsen forrentet med 6½ pCt., da Obligationen ikke havde nogen Paategning om Rentens Nedsættelse til 4 pCt. Nr. 54, S. 849.

Tyveri og Ran (Straffelovens 23de Capitel).

En 13 Aar gammel Dreng, der oftere havde stjaalet Frugt i en Have, hvortil han havde skaffet sig Adgang blandt Andet ved at klattre over en aflaaset Laage, i Henhold til Straffelovens § 36 1ste Punktum frifunden for det Offentliges Tiltale. S. 88.

Anvendelse af Straffelovens § 228 jfr. §§ 46 og 23. Spørgsmaal om et Tyveri efter den Maade, hvorpaa Tyven havde

skaffet sig Adgang til Stedet, hvor Tyveriet var begaaet, kunde betragtes som Indbrudstyveri, hvilket, efter hvad der var oplyst om Stedets Beskaffenhed, besvaret benægtende. S. 285.

En Tiltalt, der paa en Kirkegaard havde borttaget to paa Grave henlagte Krandse, straffet for Tyveri efter Straffelovens § 228. S. 626.

Afskjæring af Qviste til Kurvemagerarbeide henført under Straffelovens § 235. S. 666.

Uefterrettelig at være og Hjemviisning.

Forkastelse af en i en Politiretssag nedlagt Annullationspaastand, forsaavidt denne var støttet paa, at Indstevntes oprindelige Paastand i 1ste Instans kun var gaaet ud paa Erstatning, hvortil først under en af Underdommeren foretaget Reassumtion efter Dommerens Anviisning formeentlig uberettiget var føiet Paastand om Straf, uden at denne Paastand havde været Gjenstand for Forligsprøve. S. 10.

Den Omstændighed, at der ved en Underretsdom var afgjort Noget vedrørende en ikke til Forligsmægling indvarslet Person, antaget ikke at burde bevirke Dommens Annullation, men kun at Sagen forsaavidt afvistes fra Underretten. S. 78.

En i 1ste Instans i Henhold til Bestemmelserne i Lov om Beivæsnet m. v. af 31te Juni 1867 § 9 som offentlig Politisag behandlet Sag, der i den civile Processes Former var indanket for Overretten af vedkommende private Klager, efter dennes Paastand hjemviist som ikke behørig paakjendt ved Politiretten. Nr. 7, S. 97.

Annullation af en Underretsdom og Sagen hjemviist til Paakjendelse i Realiteten, da den urigtig fandtes i 1ste Instans at være afviist ex officio under Paaberaabelse af, at Underdommeren savnede behørige factiske Oplysninger til Afgjørelse af Spørgsmaalet i Sagen. S. 148.

Annullation ex officio af Politiretsdommen i en Alimentationssag, da det ikke kunde sees, at der paa behørig Maade var prøvet Forlig, idet Underretsacten kun herom indeholdt den Bemærkning, at „Forlig blev forgjæves forsøgt," uden Angivelse af om Citantinden eller Nogen paa hendes Vegne var mødt. S. 154.

Forkastelse af en for Overretten nedlagt Annullationspaastand, der var støttet paa, at Paastanden i Klagen kun angik en personlig Ret, medens Paastanden for Retten gik ud paa at faae Anerkjendelse af en reel Ret. S. 203.

En om et Thingsvidnes og derunder afsagt Kjendelses Annullation nedlagt Paastand ikke taget tilfølge, da der ikke hermed var

forbunden Paastand om Hjemviisning og det vilde stride mod den i 1ste Instans som Sagsøger optraadte Indstevntes Ret om Annullation uden Hjemviisning fandt Sted. S. 206.

Prøvelse af en Hjemviisningspaastand, der var støttet paa, at Underdommeren i Anledning af et Vidnes Forklaring formeentlig burde have foranlediget, at nogle Deponenter beedigede deres Udsagn og afhørt tvende andre Vidner. S. 243.

Annullation af en Underretsdom fordi Forlig ikke kunde siges at være prøvet paa lovlig Maade. S. 571.

Forkastelse af en om en Underretsdoms Annullation og Sagens Hjemviisning til Paakjendelse af en Sættedommer nedlagt Paastand, der var støttet paa, at den ordinaire Underdommer havde været inhabil til at paadømme Sagen, idet han derved havde jugeret over formeentlige Mangler ved Behandlingen, for hvilke han selv var ansvarlig, idet de hidrørte fra den for ham fungerende constituerede Dommer. Nr. 43, S. 673.

Forkastelse af en Annullationspaastand støttet paa, at Modpartens Sagfører i 1ste Instans var mødt ved en uautoriseret Fuldmægtig og formeentlig uden gyldigt Forfald faaet Anstand. S. 837.

En stedfunden partiel Afviisning af en Sag fra Underretten paa Grund af Mangler ved Forligsmæglingen, anseet ubeføiet, men en herpaa støttet Hjemviisningspaastand ikke destomindre forkastet, idet det afviste Spørgsmaal i Virkeligheden maatte ansees paakjendt i Realiteten ved den under den øvrige Deel af Sagen ved Underretten stedfundne Afgjørelse, saa at den Omstændighed, at Dommen var formuleret som indeholdende en partiel Afviisning, ikke fandtes at kunne være til Hinder for at Sagen i sin Heelhed toges under Paakjendelse i Realiteten af Overretten. S. 868—869.

Umyndige og Mindreaarige (jfr. Værger).

Et Erstatningssøgsmaal, der var anlagt af en Mindreaarig paa egen Haand og uden Curator, afviist ex officio. S. 25.

Veivæsen.

En Kjøbstads Indvaanere ansete uberettigede til at modsætte sig en af vedkommende Communalbestyrelse foretagen Afspærring af en Vei, da de ikke fandtes at besidde nogen særlig Ret til at benytte Veien eller til at modsætte sig den besluttede Aflæggelse af Veien som Trækvei, og der heller ikke var Spørgsmaal om Indvaanernes Ret til at fordre Veien opretholdt som privat Vei i Medfør af Lov 21de Juni 1867 om Bestyrelse af Veivæsenet m. m. § 6, sidste Led. S. 270.

I en Sag, hvorunder Indstevnte søgtes til Betaling af en skyldig

Veiafgift, antaget, at der i Citantens Indrømmelse af, at han, medens han var berettiget til at oppebære Veiafgiften, havde en modstaaende Forpligtelse til at vedligeholde Veien, laa en Erkjendelse af, at Retten til Afgiften var betinget af at Veien tilbørlig vedligeholdtes, og da det var beviist, at dette Sidste ikke havde været Tilfældet, den Indstevnte tillagt Frifindelse. Nr. 34, S. 529.

En Sag, hvorunder der mellem en over- og underordnet Communalautoritet tvistedes, om en Vei kunde betragtes som privat eller offentlig, antaget ikke at henhøre under Domstolenes Ressort, og Sagen som Følge heraf afviist, medens der dog udtrykkelig udtaltes i Dommen, at det maatte ansees forbeholdt den eller de Private, som muligen maatte ansee deres Ret krænket ved den ommeldte Veis Optagelse paa Fortegnelsen over de ikke private Veie i Amtet, at søge Spørgsmaalet derom afgjort ved Domstolene. S. 573.

Antaget, at en Tiltalt ikke kunde undgaae Straf for ved positive Foranstaltninger at have hindret den offentlige Benyttelse af en over hans Lod gaaende Vei, der af vedkommende Amtsraad var opført paa det approberede Veiregulativ over offentlige Biveie i Jurisdictonen, idet det antoges, at Tiltalte, selv om han havde Ret i sin Paastand, at den ommeldte Vei var en privat Markvei til udelukkende Brug for Eieren af den paagjeldende Lod, foreløbig burde have respecteret Amtsraadets Bestemmelse og derefter søgt at faae denne forandret ved et privat Søgsmaal mod Communen. Nr. 46, S. 721.

Vexler.

I en til Betaling af en paastevnt Vexel anlagt Sag, antaget, at da Vexlen var uden Endossement fra Citantens Side, kunde Indstevntes Paategning paa Vexlens Bagside ikke have samme Virkning som et Vexelendossement, og Sagen, da der ikke i samme var prøvet Forlig, ex officio afviist. S. 145—147.

Antaget, at der ved en Dom til Betaling af tvende Vexler ikke tillige kunde tilkjendes Citanten Provision og Courtage, da Vexlerne ikke saaes at være protesterede. S. 152.

En herværende Kjøbmand, der ved Sø- og Handelsretten søgtes til Betaling af Restbeløbet af en Vexelgjeld, som han havde paadraget sig som Associé af et ophævet Firma i Hamborg, hvor Fordringen var anmeldt i Firmaets Fallitbo, frifunden for Tiden, da der efter hamborgsk Ret, som fandtes at maatte tages i Betragtning, ikke paahvilede ham nogen Forpligtelse til nu at betale det paastaaede Beløb eller nogen Del af samme. Nr. 11, S. 161.

Antaget, at det ikke kan statueres som almindelig Regel, at enhver Afvigelse fra de i Lovgivningen om indenbyes Vexler givne Forskrifter om Vexlens Udstedelse, skal medføre, at Vexelforpligtelse ikke kan indtræde. Nr. 25, S. 225.

Den Forpligtelse, der aabenbart tilsigtedes paataget ved Udstedelse, Accept og Endossement af et under Navnet „Vexel" udstedt Document, betragtet som en Vexelforpligtelse, uagtet Documentet hverken var en trasseret Vexel eller en indenbyes egen Vexel. Nr. 15, S. 225.

Den Forpligtelse, der efter Vexellovgivningen paahviler enhver Endossent paa en Vexel ligeoverfor sin Eftermand, navnlig saaledes, at han er ansvarlig for Vexlens fulde Beløb, anseet uanvendelig paa en Mand, der havde endosseret et Document i den feilagtige Tro, at Documentet, der kun havde Udseende af en indenbyes Vexel, i Virkeligheden var en Vexel, og at han altsaa ved at indfrie Documentet ogsaa opnaaede den en Vexelendossent tilkommende gunstige Stilling ligeoverfor Udstederen og andre Endossenter. S. 236.

Under en til Justification af en for Vexelgjeld iværksat Arrestforretning anlagt Sag, antaget, at der intet Hensyn kunde tages til en fra Indstevntes Side fremkommen Protest mod at Sagen paadømtes forinden en mod Citanten indledet criminel Sag var afgjort. Nr. 16—17, S. 241.

Besiddelsen af en betalt Vexel antaget for at være tilstrækkelig Legitimation for at Indfrielsen af Vexlen var skeet ved Besidderen. Nr. 16—17, S. 241.

En Citant, der havde overdraget Privatbanken i Kjøbenhavn at indkassere en Vexel for ham i Norge og derefter af bemeldte Bank havde modtaget en Nota, der lød paa at Vexlen var indkasseret og det indkasserede Beløb, efter Fradrag af Provision, crediteret ham, antaget, da Vexlen efter længere Tids Forløb kom tilbage i uindløst Stand uden at være protesteret de non acceptatione, ikke at kunne tilpligtes, mod Extradition af Vexlen, at tilbagebetale det crediterede Beløb, da de af Privatbanken til Indkassationen i Norge benyttede Fuldmægtige ikke havde iagttaget det Fornødne til Opretholdelsen af Vexlen, og Privatbanken selv, ved at undlade at søge Oplysning om Indkassationen, havde paadraget sig Erstatningsansvar til Citanten. S. 398.

Frifindelse efter Omstændighederne tillagt en Indstevnt, der søgtes til Betaling af nogle i et Døds- og Fallitbo fundne, til Trediemands Ordre trasserede og af Indstevnte accepterede Vexler, der vare udaterede, men dog lød paa Betaling 3 Maaneder fra Dato. S. 585.

En Indstevnt tilpligtet at indfrie en af ham udstedt og den 17de April 1869 dateret Vexel, uden Hensyn til om Vexlen end maatte antages først at være underskrevet i Juni s. A. S. 680.

Antaget, at det stod Udstederen af en in blanco udstedt og endosseret indenbyes Vexel frit for senere at datere Vexlen, ligesom Udstederen med Vexeleierens Samtykke maa være berettiget til at domiciliere Vexlen paa et andet Sted end hvor han selv boer. S. 703.

Vidner.

Antaget, at en Adoptivmoder maatte sættes i Klasse med de i Lovens 1—13—16 omhandlede villige Vidner. S. 886.

En som Vidne stevnet Politiembedsmand antaget ikke mod sin Protest at kunne tilpligtes efter en Privats Opfordring at afgive Forklaring om, hvad han i sin Embedsstilling maatte have erfaret, om hvorvidt en Indstevnt for en Deel Aar siden havde gjort sig skyldig i Tyveri. S. 913.

Vold paa Personer og Legemsbeskadigelse (Straffel. 18de Cap.).

Anvendelse at Straffelovens § 203 (jfr. § 40, sidste Led). S. 62, 333, 502.

Anvendelse af Straffelovens § 203, og statueret, at forsaavidt angik forskjellige Saar, som Tiltalte med en Kniv havde tilføiet en under Sagen omhandlet Person, kunde der ikke paalægges Tiltalte noget Ansvar, da der forinden var udøvet betydelige Voldsomheder mod ham, saaledes at han, da han saarede nysmeldte Person, var i et Slags Nødværgestilfælde. S. 111.

Vrag.

Statueret, at ifølge Grundsætningerne i Frd. 15de Juli 1791 § 2 maatte Staten, som forstrandsberettiget, ansees at have været beføiet til at erholde ⅔ Deel af Salgsbeløbet for et paa den jydske Kyst opdrevet og af nogle Fiskere fundet Stykke Rav, idet dette fandtes at maatte henføres under Begrebet „Vrag". Nr. 13—14, S. 193.

Værger (jfr. Umyndige og Mindreaarige).

Værgepenge kan ikke betragtes som en aarviis bestemt Løn, der maa ansees fortjent naar Værgen har fungeret en kort Tid af Aaret, uden paa Grund af Udueligheb eller efter eget Ønske at være fjernet fra Værgemaalet. S. 762.

Bestemmelsen i Lov om Umyndiges Midlers Forvaltning 26de Mai 1868 § 13 om at „de i D. L. 3—17—26 fastsatte Værge-

penge bortfalde for Fremtiden" antaget at maatte forstaaes saaledes, at der ikke kunde beregnes Værgepenge af det Overskud, der var falden efter Lovens Emanation, men at der Intet var til Hinder for en forholdsviis Beregning af Værgepenge forsaavidt angik den Deel af hele Aarets Overskud, der var falden før Loven udkom. S. 362.

Værnepligt.

Billiget, at en mod en Tiltalt for forskjellige Overtrædelser af Værnepligtsloven anlagt Justitssag i 1ste Instans var afviist forsaavidt han actioneredes for uden lovligt Forfald at være udebleven fra Møde ved vedkommende Troppeafdeling, idet han herfor burde ansees efter den militaire Lovgivning. Nr. 43, S. 687 og Nr. 44—45 S. 692—693.

Ærefornærmelser (Straffelovens 21de Capitel).

Fornærmelige Beskyldninger mod en afdød Mand efter hans Enkes Paastand mortificerede og vedkommende Indstevnte herfor mulkteret. S. 14.

Anvendelse af Straffelovens § 215. S. 141.

Frifindelse under et Søgsmaal for forskjellige Injurier, da de paaankede Udtryk efter den Tone, hvori de vare affattede, nærmest maatte betragtes som spøgende. Nr. 10, S. 145.

Under en for mundtlige Injurier anlagt Sag den Indstevnte frifunden, da de af ham brugte Yttringer ikke kunde antages at indeholde en personlig Fornærmelse mod Citanten. S. 181.

Skriftlige Injurier mod et Sogneforstanderskabs Medlemmer mortificerede og mulkterede. Den om et Søgsmaal brugte Betegnelse „chicanøs" betragtet som fornærmelig. S. 277.

Gjensidige af tvende Sagførere under Proceduren brugte fornærmelige Udladelser misbilligede uden Anvendelse af Mortification og Mulkt. Nr 19, S. 289.

Antaget, at der ikke i Straffelovens § 101, navnlig ikke i Udtrykket „overfalder" indeholdtes Hjemmel for Justitien til Sags Anlæg for skriftlige Ærefornærmelser mod et Sogneraad, enkelte af dets Medlemmer samt vedkommende Underdommer i Anledning af deres Functioners Udførelse. S. 291.

Høiesteretsdomme i tidligere meddeelte Sager findes i nærværende Aargang S. 112—124, S. 221—224, S. 240, S. 301—304, S. 385—394, S. 445—448, S. 710—720.

